

T.C
İstanbul Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Yeni Türk Dili Bilim Dalı

Doktora Tezi

OSMANLI DÖNEMİ SÖZLÜKÇÜLÜĞÜ
VE KARAHİSARÎ'NİN ŞÂMİLÜ'L-LUGA İSİMLİ SÖZLÜĞÜ
ÜZERİNE BİR İNCELEME

Yusuf Akçay
2502050338

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mustafa Özkan

İstanbul - 2010

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüz **TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM** Dalında **2502050338** numaralı **YUSUF AKÇAY'IN** hazırladığı "**OSMANLI DÖNEMİ SÖZLÜKÇÜLÜĞÜ VE KARAHİSARİ'NİN ŞAMİLÜ'L-LUGA İSİMLİ SÖZLÜĞÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME**" konulu **YÜKSEK LİSANS- / DOKTORA TEZİ** ile ilgili **TEZ SAVUNMA SINAVI**, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin 28.Maddesi **31.08.2010 SALI** günü saat: **14.00'da** yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin'ne* **OYBİRLİĞİ / OYÇOKLUĞUYLA** karar verilmiştir.

Kabulü

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI(*)	İMZA
PROF.DR.MUSTAFA ÖZKAN	<i>Kabul</i>	<i>M. Özkan</i>
PROF.DR.MUSA DUMAN	<i>Kabulü</i>	<i>M. Duman</i>
PROF. DR. MUSTAFA ÇİÇEKLER	<i>Kabulü</i>	<i>M. Çiçekler</i>
PROF. DR. HAYATİ DEVELİ	<i>Kabulü</i>	<i>H. Develi</i>
PROF. DR. CEVAL KAYA	<i>Kabulü</i>	<i>C. Kaya</i>

**OSMANLI DÖNEMİ SÖZLÜKÇÜLÜĞÜ VE
KARAHİSARİ'NİN ŞÂMİLÜ'L-LUGA İSİMLİ SÖZLÜĞÜ ÜZERİNE
BİR İNCELEME**

Yusuf Akçay

ÖZ

Osmanlı Döneminde yazılan sözlükler çeşitli özellikler göstermektedir. Bu sözlüklerin Türkiye Türkçesine aktarılması hem Türk dili tarihi açısından hem de Osmanlı Türkçesi metinlerinin kendi bağlamında anlaşılması bakımından oldukça önemlidir. Türkçe söz varlığının tarihsel gelişimini somut olarak sözlüklerden takip ediyor olmamıza rağmen, bu metinlerin modern sözlükçülük açısından işlevsel olmaması önemli bir eksikliklerdir. Bu bakımdan Osmanlı dönemi sözlüklerinin her birinin Türkiye Türkçesine aktarılması ve devamlı surette kullanılabilir bir niteliğe kavuşturulması öncelikle bilimsel bir ihtiyaçtır. İlgili sözlüklerin hem içerik hem de biçim açısından incelenmesi ve bu incelemenin dilbilimin diğer alanlarıyla paralel yürütülmesi Osmanlı döneminde yazılmış sözlüklerin Türkoloji açısından işlevsel bir nitelik kazanmasını kolaylaştıracaktır.

Şāmilü'l-Luga, Osmanlı sahasında yazılan Farsça-Türkçe sözlükler arasında Bahrū'l-Garāib'den sonraki ikinci önemli metindir. Tezimizde Osmanlı dönemi sözlük çalışmalarıyla ilgili bilgiler verildikten sonra Karahisarī'nin Şāmilü'l-Luga isimli Farsça-Türkçe sözlüğünü Transkripsiyonlu Metin, Arapça-Farsça Kelimeler Sözlüğü, Türkçe Kelimeler Sözlüğü ve Dizini, Türkçe-Farsça Kelimeler Dizini ve Farsça İbareler başlıkları altında inceledik.

**AN ANALYSIS ON LEXICOGRAPHY OF OTTOMAN
PERIOD AND LEXICON NAMED ŞĀMİLŪ'L-LUGA**

Yusuf Akçay

ABSTRACT

Lexicons written in Ottoman period shows various characteristics. Conveying these lexicons to the Turkish language of Turkey is important from the point of being understood of the texts both in Turkish language and Ottoman Turkish. Although we perceptibly follow the historical development of Turkish vocabulary from the dictionaries, it's an important deficiency that these texts aren't functional from point of lexicography. In this respect forwarding the lexicons in the period of Ottoman to Turkish language of Turkey and making them constantly useable is firstly an academic necessity. Analyzing related lexicons both from the point of context and structure and conducting this analysis parallel to other fields of linguistic will ease lexicons written in Ottoman period to gain a functional quality from the point of Turcology.

Şāmilū'l-Luga which is among the Persian-Turkish lexicons written in the field of Ottoman is the second important text after Bahrū'l-Garāib. After the information of lexicon studies in Ottoman period concerning the Persian- Turkish lexicon named Şāmilū'l-Luga of Karahisarī is given in our thesis, the text with transcription , dictionary of Arabic- Persian Vocabularies, dictionary of Turkish vocabularies and index, index of Turkish-Persian vocabularies and Persian words are examined under the titles.

ÖN SÖZ

Tezimizde Şāmilü'l-Luga'nın Millî Kütüphane Afyon Gedik Ahmet Paşa Koleksiyonu, Arşiv No: 03 Gedik 17524 /1 nüshası esas alınmıştır. Bu nüsha müellifin hayatta olduğu esnada ya da ölümünü müteakip yazılmıştır. Nüshanın istinsah tarihi h. 910/911'dir. Nüsha müellifin akrabası olan Hasan bin Kasım tarafından Edirne'de istinsah edilmiştir.

Tezin Giriş kısmında genel olarak sözlükçülüğün tarihî süreci anlatılmış ve ilk sözlük metinleri hakkında bilgiler verilmiştir.

Birinci bölümde Osmanlı sözlükçülüğünün gelişimi ayrıntılı bir şekilde anlatılmış ve Cumhuriyet'in ilanına kadar olan süreçte Türk dili ile ilişkili sözlükler içerik ve şekil bilgileri açısından değerlendirilmiştir. Sözlüklerin incelemesi ise manzum ve mensur olmak üzere iki kategoride yapılmıştır.

İkinci bölümde sözlüğün müellifi Hasan bin Hüseyin Karahisarî'nin hayatı ve eserinin nüshaları hakkında bilgiler verildikten sonra Şāmilü'l-Luga'nın Türkçe söz varlığı açısından incelemesi yapılmıştır.

Üçüncü bölümde sözlüğün Transkripsiyonlu Metni, Türkçe-Farsça Kelimeler Dizini, Türkçe Kelimeler Sözlüğü ve Alfabetik Dizini, Arapça-Farsça Kelimeler Sözlüğü ve Farsça İbarelerin Tercümesi yapılmıştır.

Sonuç kısmında çalışmamızla ilgili olarak varılan sonuçlar ve hükümler yer almaktadır.

Şāmilü'l-Luga üzerinde, daha önce, Ligeti tarafından Macar Bilimler Akademisinin Doğu Araştırmaları dergisinde [1962-C.XIV) “İstanbul'da Moğolca Bir Sözlük” başlığıyla bir makale neşredilmiştir. Ligeti, söz konusu makalesinde, eserin Topkapı nüshasını incelemiş ve yazmada mevcut olan Arapça-Farsça-Moğolca ve Türkçe kelimeleri muhtevî lugatçeyi Şāmilü'l-Luga'ya atfetmiştir. Fakat Topkapı nüshasında Şāmilü'l-Luga'nın bitimini müteakip başlayan ve 27 varaktan oluşan bu bölümün Karahisarî'ye ait olduğuna dair herhangi bir kayıt olmadığı gibi, eserin diğer nüshalarında da bu bilgiyi destekleyecek başka ibareye rastlayamıyoruz.

Üzerinde çalıştığımız Milli Kütüphane1 (MK1) nüshası ise Şāmilü'l-Luga'nın tespit edebildiğimiz en eski nüshasıdır. Hasan bin Kasım tarafından h. 910/911 tarihinde istinsah edilen bu nüshada da Moğolca kelimeleri içeren bir sözlük metni bulunmamaktadır. Sadece Topkapı nüshasında bulunan ve Moğolca kelimeleri içeren bölümün müstensih tarafından yazmaya sonrada eklendiği anlaşılmaktadır. Bu yüzden tezimizde Topkapı nüshasında yer alan Moğolca bölüm, sözlük metnine dahil edilmemiştir.

Bu çalışmanın bütün aşamalarında öneri ve düşüncelerini benimle paylaşan ve bana Osmanlı metinleri ile uğraşmanın zevkini ve disiplinini kazandıran tez danışmanım Prof. Dr. Mustafa Özkan Hocam'a teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vii
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ	xii
KISALTMALAR VE İŞARETLER	xiii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	16
1. OSMANLI DÖNEMİ SÖZLÜKÇÜLÜĞÜ	16
1.1. MENSUR SÖZLÜKLER	16
1.1.1. Ahterī-i Kebīr	19
1.1.2. Burhān-ı Kātı Tercümesi	19
1.1.3. Cinānū'l-Cinās	20
1.1.4. Defter-i Galatāt	20
1.1.5. Ermeniceden Türkçeye Mükemmel Lugat	20
1.1.6. Eser-i Şevket	20
1.1.7. Et-Tuhfetü's-Seniyye İlä Hazreti'l-Haseniyye	21
1.1.8. Galatāt	21
1.1.9. Hilyetü'l-Lisan ve Hulbetü'l-Beyān	22
1.1.10. İstilahāt-ı Edebiyye	22
1.1.11. İlaveli Müntahabat-ı Lugat-ı Osmaniye	22
1.1.12. Kāmus-ı Arabī	23
1.1.13. Kāmusü'l-Ālām	23
1.1.14. Kāmus-ı Fransevī (Fransızcadan Türkçeye Lugat) Dictionnaire Français-Turc)	24
1.1.15. Kāmus-ı Fransevī (Türkçeen Fransızcaya Lugat) Dictionnaire Turc -Français)	24

1.1.16. Kāmus-ı Osmānī	25
1.1.17. Kāmus-ı Rūmī	25
1.1.18. Kāmus Tercümesi	25
1.1.19. Kāmus-ı Türkī	26
1.1.20. Kitab-ı Müntahabāt-ı Lugat-ı Osmaniye	29
1.1.21. Lehçetü'l-Lugat	29
1.1.22. Lehçe-i Osmanī	30
1.1.23. Lisan-ı Osmanīde Müstamel Lugat-ı Ecnebiye	31
1.1.24. Lisānü'l-Acem / Ferheng-i Şuūrī	31
1.1.25. Lugat-ı Cūdī	31
1.1.26. Lugat-ı Çağatay ve Türkī-i Osmanī	32
1.1.27. Lugat-ı Ebu'z-Ziya	33
1.1.28. Lugat-ı Garībe	34
1.1.29. Lugat-ı Kāmus	34
1.1.30. Lugat-ı Nāci	35
1.1.31. Lugat-ı Nimetullah	36
1.1.32. Lugat-ı Remzi	37
1.1.33. Lugat-ı Şahnāme	37
1.1.34. Lugat-ı Şemseddin	37
1.1.35. Lugat-ı Tarihiyye ve Coğrafiyye	38
1.1.36. Mecmuām	38
1.1.37. Mir'atü'l-Lugat	38
1.1.38. Mirkātü'l-Luga	38
1.1.39. Musavver Dāiretü'l-Maārif	39
1.1.40. Mükemmel Osmanlı Lugatı	39
1.1.41. Resimli Kāmus-ı Osmānī	40
1.1.42. Resimli Türkçe Kāmus	40
1.1.43. Resimli Yeni Türkçe Lugat	41
1.1.44. Sakatāt-ı Avām	41

1.1.45. Seci ve Kafiye Lugatı	42
1.1.46. Tashīlū'l-Galatāt ve'l -Muharrefāt fi'l-Esmāi ve'l-Lugat	42
1.1.47. Tercüme-i Galatātü'l-Avām	42
1.1.48. Tercüme-i Sıhah-ı Cevherī / Vankulu Lugatı	43
1.1.49. Türk Lugatı Türk Dillerinin İştikākı ve Edebi Lugatleri	43
1.1.50. Yeni Türkçe Lugat	44
1.2. MANZUM SÖZLÜKLER	45
1.2.1. Genc-i Leāl	47
1.2.2. Kān-ı Maānī	48
1.2.3. Lugat-ı Ferištehoğlu	48
1.2.4. Lugat-ı Halīmī / Bahrū'l-Garāyib	48
1.2.5. Lugat-ı Mahmūdiye	48
1.2.6. Makbul-i Arif	49
1.2.7. Manzume-i Keskin	50
1.2.8. Menāzimü'l-Cevāhir	50
1.2.9. Miftah-ı Lisan	50
1.2.10. Nazmü'l-Cevāhir	51
1.2.11. Nazmü'l-Leāl	51
1.2.12. Nisab-ı Şeş Zeban	51
1.2.13. Nuhbe-i Vehbi	52
1.2.14. Refi Kalayī	52
1.2.15. Sübhā-yı Sıbyan	52
1.2.16. Tuhfe-i Āsım	53
1.2.17. Tuhfe-i Fedāi	53
1.2.18. Tuhfe-i Hüsam	53
1.2.19. Tuhfe-i Lāmi	54
1.2.20. Tuhfetü'l-Mülük	54
1.2.21. Tuhfetü'l-Uşşāk	54
1.2.22. Tuhfe-i Remzi	54

1.2.23. Tuhfe-i Sabri An Lisān-ı Bulgarī	54
1.2.24. Tuhfe-i Şāhidī	55
1.2.25. Tuhfe-i Vehbī	55
1.2.26. U'cūbetü'l-Garāyib fī Nazmi'l-Cevāhiri'l-Acāyib	55
İKİNCİ BÖLÜM	56
2. HASAN BİN HÜSEYİN KARAHİSARİ VE ŞÂMİLÜ'L-LUGA	56
2.1. HASAN KARAHİSARİ'NİN HAYATI	58
2.2. ŞÂMİLÜ'L-LUGA VE NÜSHALARI	59
2.2.1. Hacı Selimağa Kütüphanesi Nüshası	59
2.2.2. Topkapı Sarayı Nüshası	59
2.2.3. Millî Kütüphane Nüshası 1 (MK1)	60
2.2.4. Millî Kütüphane Nüshası2 (MK2)	61
2.2.5. Süleymaniye Nüshası	61
2.2.6. Fransa Nüshası 1 (F1)	61
2.2.7. Fransa Nüshası 2 (F2)	61
2.2.8. Almanya Nüshası	62
2.2.9. İstanbul Üniversitesi Nüshası	62
2.2.10. Tahran Nüshası	62
2.2.11. Kahire Nüshası	62
2.2.12. Tunus Nüshası	62
2.3. ŞÂMİLÜ'L-LUGA VE TÜRK SÖZLÜKÇÜLÜĞÜ	62
2.3.1. Şāmilü'l-Luga'nın Türkçe Söz Varlığı Açısından Önemi	62
2.3.2. Şāmilü'l-Luga'nın Yazıldığı Dönem İtibariyle Önemi	63
2.3.3. Sözlüğün Planı ve Sayfa Düzeni	64
2.3.4. Sözlüğün Hedef Kitle ve İçeriği	65
2.3.5. Sözlüğün Bakış Açısı (Objektif/Subjektif)	67
2.3.6. Sözlüğün Kullanım Düzeyi	68
2.3.7. Sözlüğün Hacmi	69

2.3.8. Sözlükteki Madde Başı Kelimelerin Durumu	69
2.3.9. Sözlüğün Anlam Açılımı	70
2.3.10. Sözlüğün Amaca Uygunluğu	70
2.3.11. Sözlüğün Dili	71
2.3.12. Sözlükteki Kelimelerin Yapısı / Birleşik Kelimeler	73
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	137
3. TRANSKRİPSİYONLU METİN	137
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	541
4. TÜRKÇE-FARŞÇA ALFABETİK DİZİN	541
BEŞİNCİ BÖLÜM	828
5. TÜRKÇE KELİMELER DİZİNİ	828
ALTINCI BÖLÜM	902
6. FARŞÇA İBARELER	902
YEDİNCİ BÖLÜM	957
7. ARAPÇA -FARŞÇA KELİMELER SÖZLÜĞÜ	957
SONUÇ	995
KAYNAKÇA	997
ÖZGEÇMİŞ	1003

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا	a, ā, e
آ	a, ā
أ	‘
ب	b
پ	p
ت	t
ث	s
ج	c
چ	ç
ح	h
خ	h
د	d, z̄
ذ	z̄
ر	r
س	s
ش	ş
ص	ş
ط	ḍ
ظ	ṭ
ز	z̄
‘	‘
گ	g
ف	f
ک	k
گ	k, g
گ	g
ل	l
م	m
ن	n
ک	ñ
نگ	ng
و	o, ö, u, ū, ü, v
ه	a, e, h
ی	i, i, y

KISALTMALAR VE İŞARETLER

- a.e.** : Arapça edat
a.f. : Arapça fiil
a.g.e. : Adı geçen eser
a.g.m. : Adı geçen makale
a.i. : Arapça isim
C. : Cilt
f. : Farsça
f.b.i. : Farsça birleşik isim
f.b.s. : Farsça birleşik sıfat
f.e. : Farsça edat
f.f. : Farsça fiil
f.i. : Farsça isim
f.n : Farsça nehy edatı
f.s. : Farsça sıfat
f.z. : Farsça zamir
f.zf. : Farsça zarf
MK1 : Milli Kütüphane 1. Nüsha
MK2 : Milli Kütüphane 2. Nüshası
s. : Sayfa
S. : Sayı
[] : Metinde boş bırakılmış.

Metinde Geçen Kısaltmalar

- a.m** : aleyhisselām
f. ma‘ruf
m. : ma‘ruf

GİRİŞ

Sözlük kelimesinin Arapça karşılığı “söz söylemek, boş konuşmak” anlamlarındaki “lağv” kökünden türeyen lugat kelimesidir. Lugat, bir dilin kelimelerinden mürekkep eserlerin genel adıdır. Ancak X. yüzyıla kadar yazılan lugat kitapları konularına göre isimlendirildiğinden sözlük kavramını karşılayan ortak bir terim henüz oluşmamıştı. Lugat kelimesi bu dönemde “dil, lehçe” anlamına geliyordu. Daha sonraları sözlük bilimi karşılığında “ilmü’l-luga” ve “muce‘miyyāt”; sözlük karşılığında ise “mū‘cem” ve “kāmūs” kelimeleri ortak terim haline gelecektir. Mu‘cem kelimesi “ucme” kökünden “bilinmezliği giderilmiş söz” anlamında; kāmūs kelimesi ise “suya dalmak” anlamındaki “kams” sözünden türemiş ya da “gavs” kelimesinden dönüşmüştür.¹ Batlamyus kāmūs kelimesinin Grekçe okeanus (okyanus)’tan geldiğini söylemiştir. Arap coğrafyacıları bu kelimeyi “ükıyānus” biçiminde Arapçalaştırmış ve manasını tam karşılamak maksadıyla “Bahrü’l-Ükıyānūsi’l-Muhīt (arız kuşatan deniz/Atlas Okyanusu) biçiminde kullanmıştır. X. yüzyılın ortalarından itibaren bazı Arap müelliflerinin lugatlarına deniz adı vermesi bir gelenek halini almış ve Sahih b. Abbād (El-Muhīt), İbn Sede (El Muhkem ve’l-Muhītü’l-A‘zām) ile başlayan bu geleneğin bir devamı olarak Firuzābādī yazdığı sözlüğe **El-Kāmūsü’l-Muhīt** adını vermiştir. Bu sözlüğün ilim dünyasındaki tesiri dolayısıyla kāmūs kelimesi sözlük anlamında kullanılmaya başlanmıştır.²

Arapça lugat ve kāmūs kelimesi ile Farsça ferheng kelimesi Türkçede uzun dönem birlikte kullanılmış; sözlük kelimesi ise 1932 yılından itibaren Celal Sahir Erozan’ın Türkmencedeki “sözlük” kelimesini önermesiyle kullanıma girmiştir. Bugün Azeri, Özbek ve Uygurcada “lugat”, Gagauzcada “laflık”, Çuvaş, Tuva ve Hakasçada “slovar”, Yakutçada ise “tılcıt” kelimesi sözlük karşılığı olarak kullanılmaktadır.

1 İsmail Durmuş, “Sözlük”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.XXXVII, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s.398.

2 Durmuş, **a.g.m.**, s. 398.

Latince “dictionarizm” kelimesi ise ilk defa 1225 yılında John Garland tarafından kullanılmıştır.³

Bilinen ilk sözlük çalışması Sāmiler (Asurlar/Akkadlar) tarafından M.Ö 3000’li yılların başında yazılmıştır. Kil tabletler üzerine Sümerce ve Akkadca olarak yazılan bu sözlüğün bazı parçaları British Museum’da bulunmaktadır.⁴ İlk sözlük çalışması olarak kabul edilen diğer bir eser de M.Ö. 1000’li yıllarda Bawetshi’nin hazırladığı 40.000 kelimelik Çince sözlüğüdür.⁵ Yine Çinli Hu-Shin’in M.Ö. 150 yıllarında çıkardığı **Shwo-Van** isimli sözlüğü⁶ ilk sözlük metinlerindedir. Bizanslı Aristophanes tarafından M.Ö. II.-I. yüzyılda hazırlanan **Lekseis** veya **Glossai** isimli sözlükte ise Yunancanın nadir kullanılan sözcüklerine yer verilmiştir.⁷ Bu sözlük modern sözlüklere benzeyen ilk sözlük örneği olarak kabul edilir.⁸ Zenodotos’un **Ethnikai Lekseis** (Etnik Deyimler) sözlüğü, Neoptolemos’un **Peri Glosson Homerou** (Homeros Sözlüğü), Philetas’ın Homeros’ta geçen nadir kelimeleri ve çeşitli dialektleri içeren **Atakta Glossai** (Miscellanea) adlı sözlüğü, Rodoslu Simnias’ın üç kitaplık **Glossai** adlı eseri, Antigonos’un **Peri Lekseos** (Sözlükler Üzerine) adlı çalışması, Khryssippos’un **Etimologika**’sı, İskenderiyeli Didymos’un dram konulu sözlükleri eski Yunan’ın ilk sözlük örnekleri olarak gösterilebilir.⁹ Yine İskenderiyeli Pamphilus’un M.S. I. yüzyılda yazdığı 95 kitaptan oluşan Yunanca sözlüğü, İskenderiyeli Apollanus’un İlyada ve Odessa’da geçen kelimeleri içeren eseri¹⁰ Valerius Harpocraton’un eski Yunan ediplerinin kullandıkları kelimelerden oluşan **Harpocraton** adlı sözlüğü¹¹, Jullius Pollux’un 10 ciltlik **Onomasticon** adlı çalışması¹² VI.-V. yüzyıllarda yazılan **Etymologikon to Mega** isimli etimoloji sözlüğü ve yine

³ **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi**, Dergah Yayınları C.8, İstanbul 1988, s.44.

⁴ Durmuş, **a.g.m.**, s.398.

⁵ Corci Zeydan, **Tarihü’l-Edebi’l-Arabi**, C.II, Kahire 1985, s. 354.

⁶ Abdulfafur Attar, **Mukeddimetü’s-Sihah**, Kahire 1956, s. 41.

⁷ Doğan Aksan, **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim**, Ankara 1998, s. 69.

⁸ Durmuş, **a.g.m.**, s. 398.

⁹ Nuray Yıldız, “ *Eskiçağın Başvuru Eserleri ve Eskiçağ Sözlükçülüğü ve Sözlükleri*”, **Kebikeç**, S. 6, Ankara 1998, s. 194-195.

¹⁰ Zeydan, **a.g.e.**, s. 354.

¹¹ Tayyib Okıç, **Arapça-Türkçe Büyük Lugat**, C.I, Ankara 1964, s. XIV.

¹² Zeydan, **a.g.e.**, s. 354.

Hesychios tarafından kaleme alınan **Synagoge pason lekseon kata stoikheion** adlı eser eski Yunan'daki ilk sözlük çalışmalarıdır.¹³ Marcus Verrius Flaccus'un **De Verborum Significatione** (Kelimelerin Anlamı Üzerine) adlı 20 ciltlik Latince sözlüğü, Sevilalı İsidor'un hazırladığı Latincenin Etimoloji sözlüğü¹⁴ ve Veron'un 6 ciltlik sözlüğü¹⁵ Roma döneminin önemli sözlük metinleri olarak bilinir. Marcus Terentius Varro ise (M.Ö 116-27) Latin sözlüklerinin en eskilerinden birini kaleme almıştır. Sezar'ın Roma'daki halk kütüphanesinin başına getirdiği Varro'nun eseri, **De Lingua Latina** (Latin Dili Üzerine) ismini taşır. M.Ö. 47-45 yılları arasında yazılan eserde, sözlükçülük açısından etimolojik incelemeler yer alır.¹⁶ Tranguillus'un on kitaplık ansiklopedik sözlüğü **Prada**, Suetonius'un **De Viris Illustribus** (Ünlü Kişiler Üzerine) ve **Duedecim Caesarum** (On İki İmparatorun Hayatı) adlı eserleri biyografik sözlükler olarak karşımıza çıkar.¹⁷ Roma erken imparatorluk döneminde ise etimolojik sözlük çalışmaları Eirenaios, Demetrios, Calactel gibi bilginlerce devam ettirilirken M.S. II. yüzyılda Dionysius, Vestinus ve Phrynikhos tarafından kapsamlı sözlükler hazırlanmıştır.¹⁸

Sözlükçülüğün Batı dünyasındaki gelişimi XVII. yüzyıldan itibaren bir ivme kazanmış ve XVIII. ve XIX. yüzyılda önemli bir aşama kaydetmiştir. Robert Cawdrey'in 1604 tarihli **A Tabel Alphabetical** (Alfabetik Döküm) adlı sözlüğü, Henry Cockeram'ın 1623 tarihli **The English Dictionarie** adlı çalışması, İtalyan Crusca Akademisinin 1612'de hazırladığı **Vocabulario** adlı yayını, İspanya Kraliyet Akademisinin XVIII. yüzyılda altı cilt olarak yayımladığı **Diccionario de la Lengua Cestallana** (Kastilya Dili Sözlüğü) isimli sözlüğü Batıdaki tek dilli modern sözlüklerin ilk örnekleri arasındadır. Batıda çok dilli sözlüklerden ise Alman gezgin Pallas'ın 1787 yılında yayınlanan **Linguarum Totius Orbis/ Vocabularia Comparative** isimli sözlüğü sayılabilir. 285 kavramın temel alındığı, 200 Asya ve Avrupa dilinde

¹³ Agop Dilaçar, **Dil, Dilemler ve Dilemlilik**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1968, s.188.

¹⁴ Dilaçar, **a.g.e.**, s.188.

¹⁵ Zeydan, **a.g.e.**, s. 354.

¹⁶ Yıldız, **a.g.m.** s. 198.

¹⁷ Yıldız, **a.g.m.**, s. 201.

¹⁸ Yıldız, **a.g.m.** s. 199.

bu kavramların karşılıklarının verildiği sözlük, aynı zamanda çok dilli sözlüklerin de örneğini oluşturur.¹⁹ J.C. Adelung ve J.S. Vater tarafından hazırlanan dört ciltlik **Mithridates** isimli eser de benzer niteliklere sahipti. 1806-1817 yılları arasında yayınlanan sözlükte, bazı dinî içerikli cümlelerin 500 dildeki karşılıkları yer alıyordu.²⁰ Ayrıca 1669'da İngiliz E. Castell tarafından yedi Sami dili üzerine **Lexicon Heptaglotton** adlı bir sözlük hazırlanmıştır.²¹

XIX. yüzyılda Grimm Kardeşlerin çalışmaları sözlükbilimin de kurulmasını sağlamıştır. Tamamı 1961'de biten **Deutsches Wörterbuch** (Almanca Sözlük)'ün ilk cildi 1854'te Leipzig'de yayımlanmıştır. XIX. yüzyılın diğer bir ismi ise Emile Littré'dir. 30 yıllık bir çalışmayla 1873'te Paris'te yayınlanan **Dictionnaire de la Langue Française** (Fransız Dilinin Sözlüğü) halen güvenilerek kullanılan bir niteliğe sahiptir.

Doğu dünyasındaki ilk sözlük çalışmaları ise Kur'an'da anlamı bilinmeyen kelimeler hakkında sahabinin sorduğu sorulara Hz. Peygamber'in verdiği cevaplarla başlamıştır. Sahabe devrinde bu tür çalışmaların artarak devam ettiği ve dönemin ileri gelen alimlerinin bu soruları cevaplandığı görülür.²² Atā b. Ebu Rebāh tarafından derlenen ve Kur'an'da anlamı bilinmeyen kelimelerin ne anlama geldiklerine dair İbn Abbas'tan nakledilen rivayetlerin bulunduğu **Garībü'l-Kur'an** adlı eser, Kur'an'da Kureyş dışındaki kabilelerin dil ve lehçelerine ait kelimelerin açıklandığı yine İbn Abbas tarafından tertib edilen **El-Lugat fi'l-Kur'an**, Harici lideri Nāfi b. Ezrāk'ın Kur'an'da geçen 200 kadar "garīb" kelimeyle ilgili olarak hazırladığı **Mesāilü Nāfi b. El-Ezrāk** adlı çalışmalar Arap sözlükçülüğünün ilk örnekleri olarak kabul edilir.²³ Arap sözlükçülüğünün özellikle İslamiyet'in yayılmasıyla paralellik gösterdiği anlaşılmaktadır. Fetihler ve ticari münasebetler dolayısıyla genişleyen İslam coğrafyası, yabancı unsurları bünyesine dahil ettiği için,

¹⁹ Aksan, **a.g.e.**, s. 70.

²⁰ Aksan, **a.g.e.**, s. 71

²¹ Dilaçar, **a.g.e.**, s. 193.

²² Katip Çelebi, **Keşfü'z-Zünün**, C.II, 1203.

²³ Durmuş, **a.g.m.**, s. 399.

Arapçada kullanım ve konuşma hataları yaygınlaşmıştır. Bu yüzden dönemin alimleri doğru ve yanlış olan sözcükleri derlemeye başlamışlardır. Halil b. Ahmed, Halef el-Ahmer, Kisâi, Asmâi, Ebu Zeyd El-Ensârî, İbn Düreyd ve Cevherî gibi âlimler ilk derleme faaliyetinin öncüleri olarak karşımıza çıkar. İlk aşamada belli bir tasnif amacı gütmeyen işitme ve kayıt sırasına göre derlemeler yapılmış, ikinci aşamada derlenen malzeme konularına göre tasnif edilerek tek konuyla ilgili sözcükleri içeren, **Kitābu'n-Nevādir**, **Kitabü'l-Esmā**, **Kitābü'l-Ef'āl**, **Halku'l-İnsan** gibi isimlerle, yüzlerce sözlük risalesi oluşturulmuştur.²⁴ Bu küçük lugat risalelerinin ilk örneği ise Asmâi tarafından kaleme alınmıştır.²⁵ Bu eserler Arap dilciliğinin de bir sisteme kavuşmasında temel teşkil etmiştir. Böylece Ebu Esvad Dueli ile başlayan Arap dilciliği, VII.-VIII. yüzyıllarda Basra ve Kûfe ekollerini oluşturmuş ve Arap dilciliği teorik bir zemine kavuşmuştur. İlk Arapça tam sözlüğün de bu ortamda yazıldığını görüyoruz. Halil b. Ahmed El-Ferāhîdî'nin (718-791) kaleme aldığı **Kitabü'l-Ayn** adlı sözlük Arap leksikolojisinin ilk örneğini oluşturur.

Arap coğrafyası IX-X. yüzyıllara kadar başta Sibeveyhî'nin **El-Kitab** adlı eserini şerh etmekle meşgulken bu yüzyıldan itibaren sözlük çalışmalarına ağırlık vermeye başlıyor. Bu yönüyle İsmail El-Cevherî'nin X. yüzyılda kaleme aldığı **Es-Sıhah** isimli sözlük, modern leksikografinin ilk örneklerindedir. Sözlükte yer alan kelimeler son kök harfine göre düzenlenmiştir. Yine Muhammed ibn Dureyd'in **El-Cemhara fi'l-Luga** isimli sözlüğü Arap dilinin ilk sözlüklerinden biridir.

XII. yüzyılda Harezmsah Atsız'ın isteği üzerine Zemahşerî tarafından yazılan **Mukaddimetü'l-Edeb** doğu dünyasının klasik sözlük metinlerindedir. Zemahşeri, hem bu sözlüğü hem de **El-Mufassal** isimli gramer kitabıyla doğu dünyasında haklı bir şöhretin sahibi olmuştur.

Doğu dünyasının önemli sözlüklerinden biri de Firüzabādî'nin ünlü **Kāmusü'l-Muhit** adlı sözlüğüdür. Sözlüğün tesiri o derece belirgindir ki kâmus

²⁴ Durmuş, **a.g.m.**, s.399.

²⁵ Gotthelf Bergsträsser, **Sâmi Dilleri Tarihi**, Hazırlayanlar : Hulusi Kılıç-Eyüp Tanrıverdi, Anka Yayınları, İstanbul 2006, s. 123.

sözcüğü kendisinden sonra benzer çalışmalar için kullanılmaya başlanmıştır. Bu eserin Murtezā Ez-Zebīdī tarafından XVIII. yüzyılda yapılan **Tācū'l-Arūs** isimli şerhi, en hacimli Arap lugatlerindedir. Diğer hacimli sözlük ise XIV. yüzyılda kaleme alınan İbn Manzūr'un **Lisānū'l-Arab** adlı çalışmasıdır.²⁶

İran'da Farsça ilk sözlük çalışması IX. yüzyılın sonlarıyla X. yüzyıl başlarında yaşayan Ebu İsa b. Ali İsa b. Davud tarafından hazırlanmıştır. İbnü'n-Nedim'in **Fihrist**'inde adı geçen diğer bir sözlük de XI. yüzyıl şairlerinden Katrān-ı Tebrīzī'nindir. Bu eser, daha sonra yazılan Sürūr-ı Kāşānī'nin **Ferheng-i Sürūrī** (1599) ve Encū-yi Şīrāzī'nin **Ferheng-i Cihangirī** (1596/1608) adlı eserlerinin temel malzemesini oluşturmuştur.²⁷

Farsçanın ilk kapsamlı sözlüğü, Esedī-i Tūsī tarafından yazılan **Lugat-ı Fürs/Ferheng-i Esedī** adlı sözlüktür. Sözlükte son harf sistemi esas alınmıştır. Bu eser, 1940 yılında Abbas İkbāl tarafından Tahran'da neşredilmiştir. İkinci kapsamlı sözlük Muhammed Nahcivānī'nin 1328'de hazırladığı **Sihāhū'l-Fürs**'tür. Sözlükte kelimeler son harf sistemine göre düzenlenmiştir. Bu eser, Taitī tarafından 1942'de yayımlanmıştır.²⁸

Farsçanın diğer önemli eseri ise Şems-i Fakrī Isfahānī'ye aittir. **Mi'yār-ı Cemālī** adlı bu sözlük Esedī-i Tūsī'nin **Lugat-ı Fürs**'ü örnek alınarak düzenlenmiştir. Bu eserin sözlük kısmı, ilk defa Rus bilim adamı Carl Saleman tarafından **Şams-i Fachrii Ispahanensis Lexicon Persicum** adıyla 1887 yılında Kazan'da neşredilmiştir.²⁹ Ayrıca eserin Sādık Kiya tarafından h.1337 tarihli Tahran'da yapılmış bir neşri de bulunmaktadır.³⁰

²⁶ Bergsträsser, **a.g.e.**, s123.

²⁷ Tahsin Yazıcı "Sözlük", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.XXXVII, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s. 401

²⁸ Yazıcı, **a.g.m.**, s. 401.

²⁹ Yusuf Öz, "Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 1996, s. 31.

³⁰ Yazıcı, **a.g.m.**, s. 401.

Lugat-ı Fürs, Sıhāhü'l-Fürs ve Mi'yār-ı Cemālī günümüze kadar gelen Farsça en eski ilk sözlükler olarak kabul edilmektedir.³¹

İslami dönemden itibaren Fars sözlükçülüğü Arapça sözlük çalışmalarıyla birlikte yürümüştür. Arapça-Farsça sözlük çalışmalarının ilk örneği Edip Kürdî Nişāburī'nin **El-Bulgatü'l-Mütercem fi'l-Lugat** (1046) adlı sözlüğüdür. Ebu Abdullah Hüseyin Netanzī'ye atfedilen **Mirkāt** (1103), Kadı Hüseyin b. Ahmed ez-Zevzenī'nin, ilk Kur'an sözlüğü kabul edilen, **Tercemān-ı Kur'an** (1093), Hubeyş Et-Tiflīsī'nin **Cevāmiu'l-Beyan** ve **Kitābü Vücūhi'l-Kur'an** adlı iki adet Kur'an sözlüğü, Ebu Cafer Ahmed b. Ali El-Beyhākī'nin **Tācü'l-Mesādir**, Ahmed b. Muhammed El-Meydānī'nin, konularına göre düzenlediği, **Es-Sāmī fi'l-Esāmī** ve Mahmud b. Ömer Mahmud Kadı Zencī'nin yirmi sekiz bölümden oluşan oldukça hacimli **Mühezzebü'l-Esmā'** isimli sözlüğü Arapça-Farsça sözlüklerin ilk örnekleri olarak gösterilebilir.³²

İran dışında Farsçanın etkin olduğu coğrafyalarda da Farsça sözlük çalışmalarının yapıldığı bilinmektedir. Özellikle Hint alt kıtasında Farsça hem edebî açıdan hem de sözlük çalışmaları bakımından etkili olmuştur. Hindistan'da yazılan ilk hacimli Farsça sözlük Halacīler sarayında yaşayan Fahreddin Mübarekşāh Kavvās'ın **Ferheng-i Kavvās**'ıdır.³³ Muhammed b. Kıvām Belhī'nin **Bahrü'l-Fezāil fi Menāfi'il-Efāzil**, İbrahim Kıvām tarafından yazılan ve önsözünde bazı Türkçe eklerin açıklamalarını ihtiva eden **Şerefnāme-i Münyeri** ve bu eserden kısaltılarak hazırlanan **Ferheng-i Mirzā İbrahim**, Dihlevī'nin kaleme aldığı üç bölümlük (Arapça-Farsça, Farsça-Farsça, Türkçe-Farsça) **Mü'eyyidü'l-Fuzalā**, Feyzī-i Sirhindī'nin **Medārü'l-Efāzil** (1592), Abdürreşit b. Abdulgāfur Tettevī'nin **Ferheng-i Reşīdī**, Gıyaseddin Muhammed Rampūrī'nin **Gıyāsu'l-Lugat** ve XII. yüzyılda Muhammed Hüseyin b. Halef-i Tebrīzī tarafından yazılan ve daha sonra Mütercim

³¹ Ahmet Ateş, **İstanbul Kütüphanelerinde Farsça Manzum Eserler**, İstanbul 1968, s. 262.

³² Yazıcı, **a.g.m.**, s. 401.

³³ Yazıcı, **a.g.m.**, s. 401

Asım tarafından Türkçeye çevrilen **Burhān-ı Kātı**‘ adlı eserler Hint coğrafyasında Farsça sözlük çalışmalarının başlıca örneklerini oluşturur.³⁴

Batı dillerindeki Farsça sözlük çalışmaları ise İran-Avrupa ilişkilerinin başladığı döneme tekabül eder. XVII. yüzyıla ait Ravius’un **Specimen Lexici Arabico-Persici-Latini** (1645) adlı eseri ve Angelo de St. Joseph’in **Gazophylacium Linguae Persarum-Triplici Linguarum** (1685) adlı sözlüğü Batıdaki ilk Farsça sözlük çalışmalarıdır. İlk Farsça-İngilizce sözlük ise John Richardson tarafından 1777’de hazırlanmıştır. XIX. yüzyılın ikinci yarısında August Vuller tarafından tertib edilen **Lexicon Persico-Latinum** ise gelişmiş bir sözlük olarak dikkat çekmektedir. 1892’de Steingass’ın yazdığı **Persian-English** adlı sözlük ise Farsça-İngilizce sözlük çalışmalarının önemli bir örneği olarak gösterilebilir.³⁵

Türk sözlükçüğünün ilk ismi şüphesiz Kaşgarlı Mahmut’tur. Divanü Lugati’t-Türk Orta Türkçe dönemi dediğimiz devrenin mahsulüdür. Divan’ın müellif nüshası yoktur. Yazıldıktan 200 yıl kadar sonra aslından kopya edilen tek nüshası Ali Emiri Kütüphanesinde. Divan, sadece Türk lehçelerini içeren salt bir sözlük olarak değil, o dönemin dil ve folklor malzemesini barındıran ansiklopedik bir eser olması itibarıyla de önem arz eder.

Kaşgarlı Mahmut, divan kelimesini sözlük anlamında kullanırken lugat kelimesini dil, lehçe anlamında kullanmıştır. Zaten X. yüzyılın ortalarına kadar lugat kelimesi Arap literatüründe “dil” manasıyla kullanılmaktadır. Kaşgarlı’nın bu tercihi, sözlük metninde birden fazla dile (Türk dilleri) ait malzemenin bulunduğunu işaret etmesi bakımından önemlidir. Yirmi sekizinci sayfadan itibaren başlayan sözlük metni isimler ve fiiller olmak üzere iki bölümde düzenlenmiştir. Türkçe sözcüklerin açıklaması Arapça olarak yapılmış, örnek cümleler ise Arapça anlamlarıyla birlikte Türkçe verilmiştir.

Çağatay dönemi Türk sözlükçüğünün önemli örneklerinden biri **Abuşka Lugati**’dir. Çağatayca-Türkçe olarak düzenlenen bu sözlüğün çok sayıda nüshası

³⁴ YAZICI, a.g.m., s. 402.

³⁵ YAZICI, a.g.m., s. 402.

bulunmaktadır. 2000 kadar sözcüğün yer aldığı metin, Arap alfabetik sistemine göre düzenlenmiştir. Bu sözlük ilk defa Vambery tarafından 1862’de Macarca olarak; daha sonra da 1869’da Veliaminof Zernof tarafından Petersburg’da Fransızca olarak yayımlanmıştır. Besim Atalay’ın çalışması ise onun ölümünden sonra **Abuşka Lugatı** veya **Çağatay Sözlüğü** adıyla 1970 yılında neşredilmiştir.

Çağatayca-Farsça hazırlanan diğer sözlük ise **Bedāyü’l-Lugat**’tır. 1705’te istinsah edilen eserin tek nüshası Leningrad Devlet Kütüphanesi Hanikov koleksiyonundadır.

Mirza Mehdi Han tarafından Nadir Şah zamanında yazmaya başlanan **Senglah Lugatı** ise 1758/60 yıllarında tamamlanmıştır. Lugatın toplam altı yazma nüshası vardır. (British Museum 2, Oxford Bodleian, Library of School of Oriental Studies, Paris ve Tahran) Senglah’ın **Mābāni’l-Lugat** kısmı ilk defa 1910’da Denison Ross tarafından çalışılmıştır. Senglah’ın sözlük kısmını ise ilk defa Janos Eckman çalışmıştır.

Şeyh Süleyman Efendi’nin **Lugat-ı Çağatay ve Türkī-i Osmānī** sözlüğü h. 1298 yılında kaleme alınmıştır. Bu sözlük Ignaz Kunoş tarafından kısaltılarak 1902 yılında Almancaya çevrilmiştir.

Türk sözlükçülüğü açısından Kıpçak sahasında verilen eserlerin önemi büyüktür. Türk sözlükçülük tarihi Kıpçak, Çağatay ve Osmanlı olmak üzere üç sahada takip edilmektedir ki Kıpçak sözlükleri dönemsel olarak diğerlerinden önce gelmektedir. Kıpçak sahasında yazılmış önemli bir sözlük **Codex Cumanicus**’tur. XIII. yüzyılın sonları ile XIV. yüzyılın başlarında yazılmış olan eserde 1303 tarihi kayıtlıdır. Sözlüğün tek yazma nüshası Venedik’te Saint-Marcus Kütüphanesindedir. 82 varaktan ibaret olan eser İtalyan tüccarlar ve Alman Fransiskan rahipleri tarafından yazılmış iki defterden oluşmaktadır. İtalyan bölümü 55 varaktır. Kelimeler Latince, Farsça ve Kıpçak Türkçesi olmak üzere üç sütün halinde sıralanmıştır. Sonrasında ise kelimelerin anlamlarına göre dizildiği ikinci bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölüm biri alfabetik, diğeri kavramsal olmak üzere iki kısımdan oluşur. Eserin Alman bölümü ise 27 varaktan oluşur. Almanca-Kıpçak Türkçesi ve Latince-Kıpçak

Türkçesi sözlükleriyle başlayan bu bölümde dualar, bilmeceler, atasözleri ve ilahiler yer alır. Eserin tamamı G. Kuun tarafından 1880’de Budapeşte’de Latince olarak yayımlanmıştır.³⁶

Kıpçak sahasının Codex dışında kalan sözlükleri Memlükler dönemine aittir. Bu eserlerden **Kitāb-ı Mecmu’-ı Türkī ve Acemī ve Mogolī**, Konyalı Halil b. Muhammed b. Yusuf tarafından 1245 tarihinde hazırlanmıştır. 76 varaklı eser dört bölümden oluşmaktadır. Eser Martin Theodor Houtsma tarafından 1894’te yayımlanmıştır.

Kitābū’l-İdrāk Li Lisāni’l-Etrak, Ebu Hayyan tarafından yazılmıştır 1312 tarihinde Kahire’de yazılan eser, Araplara Türkçeyi öğretmek amacıyla kaleme alınmıştır. Eser ilk defa Selanikli Mustafa Efendi tarafından yayımlanmıştır. Daha sonra 1931 yılında Ahmet Caferoğlu tarafından eserin her iki nüshası birlikte değerlendirilmiş ve neşredilmiştir.

Et-Tuhfetü’z-Zekiyye fi’l-Lugati’t-Türkiyye, XV. yüzyılda Mısır’da kaleme alınmıştır. Gramer ve sözlük olmak üzere iki bölümden oluşan eserin ilk kısmı sözlük metnini içerir. Alfabetik olarak düzenlenen Arapça kelimelerin Türkçe anlamlandırıldığı bu bölüm, 39 varaktan oluşmaktadır. Eserin tek nüshası Bayezit Kütüphanesi 3092 numarayla kayıtlıdır. 1942’de T. Halasi Kun tarafından tıpkıbasımı yapılan eser, 1945’te Besim Atalay tarafından Türkiye Türkçesine aktararak yayımlanmıştır.

Memlüklüler devrinde yazılan Kıpçakça eserlerden biri de **Kitabü Bülgätü’l-Müştak fi Lugati’t-Türk ve’l-Kıfçak**’tır. Eser, Abdullah Türkī tarafından yazılmıştır. Tek nüshası Bibliotheq’te bulunan eser 71 varaktan oluşmaktadır.

Ed-Dürretü’l- Mudiyye fi’l-Lugati’t-Türkiyye adlı eser Türkçeyi öğretmek amacıyla yazılan Memlüklüler dönemi sözlüklerinden biridir. Hüsrev b. Abdullah tarafından istinsah edilen eser, Zajacskowski tarafından ilim âlemine tanıtılmıştır. Eser 24 varaktan oluşmaktadır.

³⁶ Jale Demirci, “Kıpçak Sözlükleri”, **Kebikeç**, S. 3, Ankara 1998, s. 145-146.

XIII. yüzyılda Muhammed b. Kays tarafından yazılan **Tıbyānū'l-Lugati't-Türkī alā Lisānū'l-Kanklı** isimli eser ise bugün itibariyle kayıptır. Eser, Celaleddin Harezmsah'a sunulmuştur.

XIX. yüzyıla kadar Batı dünyasında yayınlanan farklı nitelikteki sözlükler arasında Türkçe ile ilgili sözlükler de bulunmaktadır.³⁷ 1496-1499 yılları arasında Alman şövalyesi Arnold von Harff'ın gezi notlarında yer alan Arapça ve Türkçe kelimelerin, kısa cümle ve ifadelerin listesi bu kapsamda değerlendirilebilir.³⁸ Diğer bir çalışma ise 1533 yılında katip Filipp Arcenti tarafından yazılan **Türk Dilinin Kuralları ile İsimler ve Fiiller Sözlüğü**'dür. Bu kitap Alessiyo Bombaci tarafından yayımlanmıştır.³⁹ 1612 yılında ise Alman tarihçi İyeronim Megizer'in yazdığı **Tüm Dillerin Hazinesi ya da Çok Dilli Sözlük** isimli çalışmada Türkçe sözcüklere de yer verilmiştir. Megizer aynı yıl Türk dilinin ilk matbu gramerini de yayınlamıştır.⁴⁰ Bu gramerin IV. Bölümünde 2460 Latince kelimenin Türkçe karşılığı, 2440 Türkçe kelimenin ise Latince karşılıkları yer almaktadır.⁴¹ 1640 yılında Bizans asilzadesi Covanni Molino ise Latin harfleriyle İtalyanca-Türkçe ve Türkçe-İtalyanca sözlüğü yazmıştır.⁴² 1665 yılında Bernard de Paris tarafından Galceden çevrilerek iki ciltlik İtalyanca-Türkçe sözlük yayınlandı. Toskana Dükü III. Kozimo'nun tercümanı Antonio Mascis'in 1677'de yazdığı Toskanca ö Türkçe Sözlük'te ise Arapça, Farsça, Tatarca ve Yunanca kelimelere yer verilmiştir.⁴³

XVII. yüzyılın önemli bir ismi de Meninski'dir. **Lexicon** Türk sözlükçülüğü açısından önemini halen korumaktadır. Macar asıllı Nikolay İlleşgazi tarafından 1668 yılında yazılan eserin birinci bölümü 650 kelimelik Latince-Türkçe Eski Kelimeler

³⁷ Agop Dilaçar, “*Türkiye Türkçesi Sözlüklerinden Seçme Eserler*”, **Türk Dili II**, No:22, Ankara 1953, s. 677-680.

³⁸ Kononov, **Türk Dili Araştırmaları Tarihi**, Çev., Kenan Koç, Multilingual Yay., İstanbul 2006, s. 22.

³⁹ Kononov, **a.g.e.**, s. 23.

⁴⁰ Kononov, **a.g.e.**, s. 24.

⁴¹ Kononov, **a.g.e.**, s. 25.

⁴² Kononov, **a.g.e.**, s. 27.

⁴³ Kononov, **a.g.e.**, s. 29.

Sözlüğü' nü içermektedir. Budapeşte'de Seçenya Devlet Kütüphanesi'nde bulunan bu el yazması J. Nemeth tarafından incelenip yayımlanmıştır.⁴⁴

XIX. yüzyılda ise özellikle College de France ,Türkçe çalışmalarının merkezi durumundaydı. Courteille ve Quatremere'nin çalışmaları ise Batı Avrupa'daki Türkoloji araştırmalarının sahasını genişletmiş ve Çağatayca metinlerin incelenmesi mümkün olmuştu. Quatremere'nin 1870'te yazdığı **Doğu Türkçesi Sözlüğü**, Çağatay leksikolojisinin Batı Avrupa'daki ilk örneğidir.⁴⁵ Pavet de Courteille tarafından yazılan **Dictionarie Turk Oriental** (Paris 1870) adlı eser ise Çağataycanın 560 sayfalık önemli bir sözlüğüdür. Kiffer ve Biyanki'nin hazırladığı **Türkçe-Fransızca Sözlük** ise 1871 yılında yayımlanmış ve geçen yüzyılın en çok yararlanılan eserlerinden biri olmuştur.⁴⁶ Almanya'da Zenker'in **Türkçe-Arapça-Farsça Lugat'ı** ise 2.000 kelimeyi içeren 2 ciltlik bir sözlüktür. Sözlüğün I. cildi 1860, II. cildi ise 1876'da Leipzig'de yayımlanmıştır. William Redhouse'un 1857'de yayınlanan sözlüğü, yine 1851 yılında Belgrad'da yayınlanan Penço Radov'un sözlüğü ve konuşma kılavuzu XIX. yüzyılın önemli sözlük çalışmaları arasında gösterilir. Bunların dışında Sovyet Rusya'da 1828-1829'da Georgiy Razi'nin hazırladığı iki ciltlik **Fransızca ÖTürkçe Sözlüğü**, Mirza Kazem-Beg tarafından 1854'te yazılan ders kitabı niteliğindeki eserin Rusça-Türkçe Sözlük isimli bölümü Türk sözlükçülüğünün XIX. yüzyıla kadarki sürecinde yer almaktadır.

Radloff'un Orhun Türkçesinin ilk sözlüğü olan **Die Alttürkischen Inschriften der Mongolei Zweite Lieferung: Die Denkmäler von Koscho-Zaidamm Glossar, Index und die Chinesische Inschriften** adlı sözlük ise Petersburg'da 1894'te yazılmış, 1895'te çıkan üçüncü fasikülde de sözlük metnine eklemeler yapılmıştır. Radloff'un bu sözlüğü, sözcükleri mukayeseli olarak işlemesi bakımından da ayrıca değerlidir.⁴⁷ 1820'de Julius Klaproth'un ve 1870'de Hermann Vambery'nin Kutadgu Bilig'in

⁴⁴ Kononov, **a.g.e.**, s. 39-40

⁴⁵ Kononov, **a.g.e.**, s. 35.

⁴⁶ Kononov, **a.g.e.**, s. 35.

⁴⁷ Mehmet Ölmez, "Eski Türkçenin Sözlükleri", **Kebikeç**, Yıl : 3, S.6, Ankara 1998, s. 119.

Uygur harfli nüshası üzerinde yaptıkları çalışmalarda da Uygurca sözcük listelerine yer verilmiştir.⁴⁸

Sözlükler, genel olarak, üç ana grupta değerlendirilmektedir. Bir veya birden çok dilin sözvarlığını işleyen sözlükler tek veya çok dilli olmak üzere iki başlıkta sınıflandırılır. Tek dilli sözlükler, bir dilin söz varlığını içeren eserlerdir. Sözlükteki kelimelerin açıklamalarının da aynı dilde verildiği bu sözlükler, sözlük türleri içerisinde en çok kullanılan bir özelliğe sahiptir.⁴⁹

Çok dilli sözlükler ise birden fazla dilin söz varlığını işleyen kaynaklardır. Bu tarz sözlüklerde kaynak dilin kelimeleri, hedef dildeki karşılıkları ile açıklanır. Hedef dil, bir tane olabileceği gibi, birden fazla da olabilir. Hedef dilin bir tane olduğu sözlükler, iki dilli sözlükler şeklinde de ifade edilir. Bu sözlükler genellikle çeviri işlevini taşırlar. Alman sözlükbilimcisi Franz Josef Hausmann, sözlüklerin makro ve mikro yapılarının hazırlanmasında kullanıcıların ana dilinin gözetilmesinin, sözlüklerin işlevini önemli ölçüde belirlediğini söyler. Hausman, ana dilden yabancı dile çeviri işlevini gören sözlüklere Almanca **hinübersetzungswörterbuch**, yabancı dilden ana dile çeviri işlevini gören sözlüklere ise **herübersetzungswörterbuch** ismini vermiştir.⁵⁰ Hausmann'ın bu ayrımı iki dilli sözlüklerin işlevsel açıdan değerlendirilmesinde etkili olmuştur. Özellikle Danimarka'da Wolfgang Smolik, kullanıcıların ana dilini göz önünde tutarak sözlük işlevlerini aktif-pasif şeklinde belirlemiştir. Danimarkalı dilbilimci Hans-Peder Kromann ise bu kavrama yaygınlık kazandırmıştır. Buna göre sözlüklerin fonksiyonu kaynak dil / anadil esas alınmak üzere dört kategoride değerlendirilmiştir. Ana dili X olan kullanıcılar için X-Y aktif, Y-X pasif sözlük; ana dili Y olan kullanıcılar için Y-X aktif, X-Y pasif sözlük olarak kabul edilmiştir.⁵¹ Söz konusu işlevsellik İngilizcede encoding dictionary-decoding

⁴⁸ Ölmez., **a.g.m.**, s. 122.

⁴⁹ Aksan, **a.g.e.**, s. 76.

⁵⁰ H. Yaşar Yüksekaya, "Avrupa'daki Modern Sözlük Araştırmaları ve Bu Araştırmaların Türk Metasözlükçülüğüne Yansımaları" **Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslar Arası Sözlükbilim Sempozyumu Bildirileri**, Haz., Nurettin Demir-Emine Yılmaz, Gazimagosa, 20-23 Mayıs 1999, s. 215.

⁵¹ Yüksekaya, **a.g.m.**, s. 215.

dictionary, Fransızca'da ise dictionary de theme-dictionary de version kavramları ile ifade edilmiştir.⁵²

Hedef dilin birden fazla olduğu sözlüklerden Pallas'ın eseri bu niteliktedir. Meyer-Lübke'nin **Roman Dilleri Kökenbilgisi Sözlüğü**, Zenker'in 1866'da Leipzig'de yayınlanan **Türkçe-Arapça-Farsça Sözlüğü** birden fazla hedef dilin işlendiği çok dilli sözlüklerdendir. Peter Bergman'ın hazırladığı **The Concise Dictionary of 26 Languages** adlı eser ise İngilizcedeki 1000 kelime esas alınarak kelimelerin 26 dilde karşılıklarının verildiği bir sözlüktür. Alfabetik olarak düzenlenen sözlüğün sonunda her dile göre dizinler hazırlanmıştır.⁵³

Sözlüklerin düzenlenişi bakımından en çok örneği bulunan en yaygın sözlük düzeni ise alfabetik sözlüklerdir. Kavramlar ve adbilim sözlükleri bu kategoride değerlendirilir. Bu sözlükler bir veya mukayeseli olarak birden fazla dile ait söz varlığının kavram alanlarına göre düzenlendiği sözlüklerdir. Alman dilcisi Franz Dornseiff'in **Kavram Gruplarına Göre Alman Söz Varlığı** isimli eseri bu türün önemli bir örneğidir. Carl Darling Buck'ın 1949'da yayınlanan **A Dictionary of Selected Synonyms in the Principal Indo-European Languages** adlı eseri adbilimsel sözlüklerin önemli bir örneğidir. Bu alanda Türkiye'de yapılan çalışma ise Recai Cin'e aittir. 1971'de yayınlanan **Kavramlar Dizini** adlı eserde Dornseiff'in eseri referans alınmıştır.⁵⁴

Üçüncü bir sözlük türü ise sözlüğün doğrudan içeriğiyle ilgilidir. Bu tür sözlüklerde işlenen söz varlığının niteliği, sözlüğün türünü belirleyen temel etkidir. Sözlüğün hazırlanma amacına göre bir dilin çeşitli dilimleri bu sözlük çalışmasının da niteliğini oluşturur. Genel sözlükler, lehçebilim sözlükleri, eşanlamlı eşadlı veya ters anlamlı ögeler sözlüğü, yabancı kelimeler sözlüğü, tarihsel sözlükler, kökenbilgisi sözlükleri, terim sözlükleri, argo sözlükleri, deyim ve atasözleri sözlükleri, anlatımbilim sözlükleri, sanatçı ve metin sözlükleri, galatâ sözlükleri ve

⁵² Yüksekaya, **a.g.m.**, s.216.

⁵³ Aksan, **a.g.e.**, s. 77.

⁵⁴ Aksan, **a.g.e.**, s. 78.

tersine sözlükler gibi türler, işlenen söz varlığının niteliğine göre adlandırılmıştır.⁵⁵
Bu yönüyle aslında değişkenlik gösteren bir yapıya sahiptir.

⁵⁵ Aksan, **a.g.e.**, s. 75-76.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. OSMANLI DÖNEMİ SÖZLÜKÇÜLÜĞÜ

1.1. MENSUR SÖZLÜKLER

Osmanlılar dönemindeki Farsça-Türkçe sözlük çalışmaları XV. yüzyıldan itibaren başlamıştır. Bu sözlüklerin büyük bir kısmı Farsça kelimelerin madde başı yapıldığı sözlüklerdir. Abdülhamid-i Sivāsī'nin **Lüccetü'l-Acem**, Mutahhar bin Ebi Talib'in **Miftahü'l-Edeb** adlı sözlükleri ile Lütfullah Halimī b. Ebu Yusuf'un **Lugat-ı Halimī**'si hariç, XV. yüzyılda yazılmış mensur Farsça-Türkçe sözlükler Farsça öğretimine katkı sağlamak amacıyla hazırlanan muhtasar sözlüklerdir. **Tuhfetü'l-Hādiyye** ve **Minyetü'l-Mübtedī** gibi konu tasnifli bu muhtasar sözlükler Farsça kelimelerin ezberlenmesi maksadıyla hazırlanmıştır.¹

Lugat-ı Halimī, Farsça kelimelerin okunuşlarını ve anlamlarını vermesi, kelimeleri gramer yönüyle incelemesi ve örnek beytlere yer vermesi dolayısıyla XV. yüzyıl Farsça sözlükleri arasında ayrı bir öneme sahiptir. XV. ve XVI. yüzyıllarda yazılmış olan **Miftahü'l-Luga**, **Dekāyiku'l-Hakāyık**, **Lugat-ı Nimetullah**, **Cāmiu'l-Fürs** ve **Tuhfetü's-Seniyye** gibi hacimli sözlüklerde de örnek beyitlerin verildiği görülür. XV. ve XVI. yüzyıldaki sözlüklerin önemli bir kısmında Farsça gramer kuralları da işlenmiştir. **Lugat-ı Halimī**, **Vesīletü'l-Mekāsıd** ve **Tuhfetü's-Seniyye** gibi sözlüklerde Farsça gramer yanında aruz, edebī sanatlar, gezegenler, takvimler, burçlar ve benzeri konular hakkında ayrıca bilgiler vardır.²

XVI. yüzyılın ikinci yarısından, özellikle XVII. yüzyıldan itibaren, sözlük sayısında sayıca artış olmakla beraber nitelik olarak bir gerilemenin olduğu görülür. Çoğu muhtasar olan bu sözlükler, istinsahı kolaylaştırmak ve kullanımı pratikleştirmek için neredeyse çalاکalem yazılmıştır. Ancak Hasan Şuurī'nin

¹ Öz, a.g.e., s. 76.

² Öz, a.g.e., s.76, 88.

1681’de tamamladığı **Lisānū’l-Acem**, Mütercim Asım’ın 1797’de tercüme yoluyla telif ettiği **Tıbyān-ı Nāfi’ der Terceme-i Burhān-ı Kāt’ı** ve Mehmed İzzet’in XIX. yüzyılın sonlarında tamamlayıp fakat neşredemediği **Kāmus-ı Fārisi** hem içerik hem de hacim açısından seçkin bir yere sahiptir.³

XV. ve XVI. yüzyıllarda yazılmış mensur Farsça-Türkçe sözlükler genellikle şevāhide dayalıdır. Esed-i Tūsī’nin **Lugat-ı Fūrs**, Hinduşah Nahçivānī’nin **Sihāhū’l-Acem**, Isfahānī’nin **Mi’yār-ı Cemālī** adlı sözlükleri mensur Farsça-Türkçe sözlüklerin temel kaynaklarıdır. Mensur Farsça-Türkçe sözlüklerin yazımında, Farsça sözlükler dışında Arapça-Farsça sözlüklerden de yararlanılmıştır. Edib Natanazzī’nin **Düstürü’l-Luga**, El-Meydānī’nin **Es-Sāmi fi’l-Esāmī** ve Zemahşerī’nin **Mukaddimetü’l-Edeb** adlı sözlükleri Farsça-Türkçe sözlüklerin yazımında istifade edilen temel kaynaklardır.⁴

Mensur Farsça-Türkçe sözlükler iki esas üzere düzenlenmiştir. Anlamın esas alındığı sözlüklerde konu gruplarına göre bir sınıflama yapılırken, kelimeyi esas alan sözlüklerde ilk harf veya son harf sistemine göre alfabetik bir sınıflama yapılmıştır. Konu tasnifli sözlüklerin sayısı 8’dir. 4 tanesi yazma 4 tanesi de matbudur. Bu tarzdaki ilk sözlük 1640’tan önce telif edilen **Tuhfetü’l-Hādiyye**’dir. Diğerleri ise XVIII.-XIX. yüzyıllarda rüşdiye ve muallim mekteplerinde okutulan Farsça dersleri için hazırlanmıştır.⁵

Bunların dışında yazar ve eser sözlüklerinin hazırlandığı da görülmektedir. 4 Gülistan ve 1 Bostan Sözlüğü, Abdurrahman-ı Cāmī’nin **Baharistan** adlı eseri için hazırlan bir lügatçe, Abdülkadir El-Bağdādī’nin hazırladığı **Lugat-ı Şehnāme**, **Tarih-i Vassaf** için biri Nazmizāde Hüseyin b. Ali’nin hazırladığı **Lugat-ı Tarih-i Vassaf**; diğeri Mirzazāde Ahmed Neylī’nin hazırladığı **Māla Būdde minhū li’l Edib mine’l-Meşhur ve’l-Garīb**, Nādirşāh Afşar’ın tarihini içeren **Tarih-i Nādiri** adlı Farsça eser için hazırlanan **Lugat-ı Tarih-i Nādiri**, Veysī’nin **Dürretü’t-Tāc fi Sireti Sāhibi’l-**

³ Öz, a.g.e., s. 77.

⁴ Öz, a.g.e., s. 76.

⁵ Öz, a.g.e., s. 79-81.

Mirāc adlı eseri için hazırlanan müellifi meçhul **Siyer-i Veysī Lugatı** bu tarz çalışmalardandır.⁶

Eğitim öğretim maksadıyla hazırlanan Farsça-Türkçe sözlükler arasında **Miftahu'l-Edeb**, **Minyetü'l-Mübtedī**, **Sihāhu'l-Acemiyye**, **Miftahu'l-Luga**, **Müşkilāt-ı Şehnāme**, **Vesīletü'l-Mekāsıd**, **Şāmilü'l-Luga** gibi bazı sözlükler öne çıkmaktadır. Pratik bir gaye için hazırlanan bu tarz sözlüklerde ayrıca gramer kurallarının işlendiği kısa bölümler yer alır.⁷

Osmanlı dönemi Farsça-Türkçe mensur sözlükler arasında alan sözlükleri de bulunmaktadır. Tıp alanında Derviş Siyahī Larendevī'nin **Lugat-ı Müşkilāt-ı Eczā**, Hezarfen Hüseyin Çelebi'nin **Lisānū'l-Etibbā**, Mustafa Üsküdarī'nin **Müretteb Müfredat-ı Siyahi**, Nuh b. Abdülmennān'ın **Terceme-i Kāmusü'l-Etibbā ve Nāmusü'l-Elibbā** ve Mehmed b. Ahmed b. İbrahim-i Edirnevī'nin aynı adlı çalışmaları;⁸ tarihçi Ahmed Cāvid tarafından yazılan ve yalnızca noktasız harflerin madde başı yapıldığı **Lugat-ı bī-Cevher**,⁹ deyimleri içeren Riyazi Mehmed'in **Düstürü'l-Amel**, Mīrek Muhammed Nakşibendī'nin **Nevādirü'l-Emsāl**, Hüsāmi'nin **Tuhfetü'l-Emsāl**, Şu'ūrī'nin **Müntehāb-ı Ferheng-i Şuūrī**, ve Muhammed Necib'in **Lugat-ı Tedkikāt-ı Fursiyye-yi Necib** isimli eserleri alan sözlükleri arasında değerlendirilebilir.¹⁰

Osmanlı dönemi Farsça merkezli sözlükler arasında Türkçe kelimelerin madde başı yapıldığı ve karşılıklarının Farsça olarak verildiği Türkçe-Farsça sözlük sayısı 9'dur. İbrahim Miskin'in 1664 tarihli Türkçe-Farsça sözlüğü ile Mehmed İzzet'in 1908 tarihli **İnkişāf-ı Kāmus-ı Fārisi /Fihrist-i Kāmus-ı Fārisi** adlı eserleri yazma haldedir.¹¹

Osmanlı dönemi yazma Farsça-Türkçe sözlüklerin büyük çoğunluğu iki ayrı bölümde tasnif edilmiştir. **Minyetü'l-Mübtedī**, **Tuhfetü'l-Hadiyye**, **Sihāhü'l-Acem**,

⁶ Öz, a.g.e., s.90-92.

⁷ Öz, a.g.e., s.89.

⁸ Öz, a.g.e., 92-93.

⁹ Öz, a.g.e., s.95.

¹⁰ Öz, a.g.e., s. 97.

¹¹ Öz, a.g.e., s. 83.

Vesiletü'l-Mekāsıd gibi bazı sözlüklerde Farsça fiiller önce, isimler sonra; **Miftāhü'l-Me'ānī**, **Sihāhü'l-Acemiyye** ve **Şāmilü'l-Luga** gibi sözlüklerde ise isimler önce, fiiller sonra düzenlenmiştir.¹²

Osmanlı döneminde yazılan mensur sözlükler sayıca farklılık göstermekle beraber esas olarak aşağıdaki sözlükler Osmanlı dönemi sözlük çalışmalarını yansıtır niteliktedir.

1.1.1. Ahterī-i Kebīr

1496 yılında Afyon'da doğan Muslihiddin Mustafa b. Şemseddin Ahterī tarafından yazılan Arapça-Türkçe bir sözlüktür.¹³ Eser, 1545 yılında telif edilmiştir. Yaklaşık 40.000 kelimeyi içeren sözlüğün çok sayıda baskısı bulunmaktadır. Eserin ilk baskısı 27 Nisan 1827 yılında Matbaa-i Āmire'de 709 sayfa olarak yapılmıştır. Türkiye dışında Kırım, İran ve Hindistan'da da basılan eserin günümüze kadar 27 baskısı yapılmıştır. Eserin başında Allah'a hamd ve benzeri ifadelerden sonra müellifin ismi yer almaktadır. Ardından kelimenin ilk harfi ve ikinci harfinden sonra alfabe sırasına göre üçüncü harfinin esas alındığı sözlük bölümü yer alır.¹⁴

1.1.2. Burhan-ı Kātı Tercümesi

Eser, Tebrizli Hüseyin B. Halefi'nin 1652 yılında yazdığı **Burhan-ı Kātı** isimli sözlüğün Türkçe tercümesidir. Mütercim Asım, eseri **Tıbyan-ı Nafi der Tercüme-i Burhan-ı Kātı** adıyla Türkçe'ye çevirmiştir. Mütercim Asım çeviriyi yaparken, bilgileri başka kaynaklardan denetlemiş ve yeni bilgiler eklemiştir; ayrıca Farsça sözcüklere öztürkçe karşılıklar koymaya çalışmıştır. Yazı dilinde bulunmayan karşılıklar içinse, Antep halk ağzından seçtiği sözcükleri yazmıştır

¹² Öz, a.g.e., s.88.

¹³ Mehmet Saadettin Aygen, **Afyonkarahisarlı Alim ve Lugatçı Muslihiddin Mustafa Bin Şemsettin Karahisarī Ahterī**, Türkeli Matbaası, Afyon 1985.

¹⁴ Aziz Gökçe, **Türkiye Türkçesinin Tarihi Sözlükleri**, Kebikeç Yayınları , Ankara 1998, s. 8.

1.1.3. Cinānū'l-Cinās

Akhisarlı Muhyiddin Münşī tarafından 1584'te hazırlanmıştır. Eser, **Ravzatü'l-Cinās** olarak da bilinir. Farsçadaki cinaslı sözleri açıklayan bir sözlüktür.

1.1.4. Defter-i Galatāt

Ali Seydi tarafından kaleme alınmıştır. Eserin Mukaddime bölümünde konuşma dili ile üslup arasındaki farklar üzerinde duran müellif, dilde değişime uğramış veya bozulmuş kelimelerin bulunabileceğini, yazarların bunların asıllarını bilmek kaydıyla kullanabileceğini söyler. Mukaddimeden sonra kısaltmaların yer aldığı İşarāt-ı Mahsusa isimli kısa bir bölüm, ardından da sözlük kısmı gelir. Sözlükte madde başı yapılan kelimeler harekeli olarak verilmiş, kelimenin anlamı ve varsa eş anlamı karşısına yazılmıştır.¹⁵

1.1.5. Ermeniceden Türkçeye Mükemmel Lugat

Karşılaştırmalı ilk etimolojik sözlük Hermann Vambéry'nin **Türk-Tatar Dillerinin Etimolojik Sözlüğü**'dür. Eser, 1978 yılında yayımlanmıştır. Türk dilleriyle ilgili ikinci etimoloji sözlüğü Bedros Keresteciyan'ın çalışmasıdır. Keresteciyan'ın sözlüğü esas olarak Türkçedeki yabancı öğeler, daha çok da Yunanca alıntılar üzerinde durmaktadır. Bu sözlükte kimi Türkçe sözcüklerin Yunanca ya da Ermeniceye bağlanmaya çalışıldığı da görülmektedir. Yalnızca tarihsel değeri olan bu sözlük, 1971'de tıpkıbasım olarak yayımlanmıştır.

1.1.6. Eser-i Şevket

Mehmed Şevket Es-Seyyid tarafından kaleme alınmıştır. Osmanlı sahasında yazılmış ilk sözlüklerdendir. Eserin başında Rumeli Kazaskeri Abdülkadir b. Muhammed ve Şehzâde Mehmed Esad El-Hüseynî En-Nakib'in takrizleri vardır.

¹⁵ Gökçe, a.g.e., s.10., Ali Seydi **Defter-i Galatāt**, Dersaadet 1324, s.3-9.

Sözlük 29 bab üzerine yazılmıştır. Üçlü kökler, ilk ve son harflerine göre sıralanmıştır.

1.1.7. Et-Tuhfetü's-Seniyye ilâ Hazreti'l-Haseniyye

Amasyalı Deşîşi Mehmet Efendi tarafından yazılmıştır. 1580'de Mısır Beylerbeyi Hasan Paşa adına kaleme alınmıştır.

1.1.8. Galatât

Sırrı Paşa tarafından yazılmıştır. Aslen Girit'te doğan Sırrı Paşa, mutasarrıflık ve valilik görevlerinde bulunmuş bir Osmanlı memurudur. 1313'te İstanbul'da vefat etmiştir. **Sırr-ı Kur'an, Ahsenü'l-Kasas, Sırr-ı Furkan, Sırr-ı İnsan, Sırr-ı Tenzil, Nakdü'l-Kelâm fî Akâidü'l-İslâm, Mektubât-ı Sırrı Paşa, Numüne-i Adalet, Galatât** eserlerinden bazılarıdır. Galatât, İbn-i Kemal'in Galatât risâlesine bazı ilaveler yoluyla oluşturulmuştur. Eserde Vezir Münif Paşanın muhakemeli bir takrizi mevcuttur.¹⁶ H. 1299 yılında yazılan eserin ikinci baskısı 1301'de İstanbul'da yapılmıştır. Eserin künye bilgilerinin yer aldığı sayfada bir dörtlük bulunmaktadır: “*Nāmını andıran ancak eseridir kişinin / Eser-i hayrı olan kimsenin ölmez nāmı / Nāmını andıracak bir eseri olmayanın / Kurur asl-ı şecer-i izzeti, olmaz nāmı.*”¹⁷ Toplam 63 sayfadan oluşan eserde 194 kelime yer almaktadır. Kelimeler alfabetik bir düzen içinde verilmemiştir.¹⁸ Mukaddime bölümünde eserin Kastamonu'da yazıldığı belirtilmektedir. Kelimeler üç bölümde düzenlenmiştir. Birinci bölüm “*mutlak veya mukayyed olarak istimâli tecvîz edilen elfâz*” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde, kelimelerin hangi şartlar altında kullanılacağı belirtilmektedir. İkinci bölüm “*ehl-i beyandan hiçbirisi tecvîz etmediği halde musannifin arasında istimâli şâyî*” olan elfâz” şeklindedir. Bu bölüm, yanlış olduğu noktasında âlimlerin tereddüt etmediği

¹⁶ Zuhâl Kültürel, **Galatât Sözlükleri**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1989, s.7.

¹⁷ Kültürel, **a.g.e.s.1**

¹⁸ Kültürel, **a.g.e.**, s9.

halde yazarlarca kullanılan yaygın kelimeleri ihtiva eder. Son bölüm ise “*istimāli asla cāiz olmayan elfaz*” başlığındadır. Bu bölümde kullanımı hiçbir şekilde uygun görülmeleyen sözcükler yer almaktadır.

1.1.9. Hilyetü’l-Lisān ve Hulbetü’l-Beyān

Farça, Türkçe ve Moğolca kelimeleri ihtiva eden bu eser, Cemalettin İbn-i Mühenna tarafından Arapça olarak kaleme alınmıştır. Eser ilk defa 1900’de Melioransky tarafından neşredilmiştir. 1919 yılında ise Kilisli Rıfat Bilge eser üzerinde çalışma yapmıştır. Eserin sözlük kısmında yer alan kelimeler;Allah’ın sıfatları, yaratıklar, insan vücudu ve organları, insanın vasıfları, akrabalık, kadınlar, kadın giysileri, çeşitli meslekler, hastalıklar ve ilaçları, içecek ve yiyecekler, elbiseler, renkler, hayvanlar, silahlar ve savaş aletleri, vahşi hayvanlar, böcekler, madenler, su ile ilgili kelimeler, bitkiler ve burçlar gibi çeşitli başlıklarda tasnif edilmiştir.¹⁹

1.1.10. Istilahāt-ı Edebiyye

Muallim Nāci tarafından yazılmıştır. Edebiyat terimlerini ihtiva eden lugattır. İlk baskısı 1890 yılında 283 sayfa olarak yapılmıştır. Son zamanlarda yeni harflere aktarılarak yayımlanmıştır.

1.1.11. İlaveli Münteahabat-ı Lugat-ı Osmaniye

James W. Redhouse tarafından hazırlanmıştır. Sözlükte genellikle Arapça-Farsça kelimelere yer verilmiştir. Türkçe kelimeler sayıca azdır. Sözlük elifba sırasına göre düzenlenmiştir. Her sayfada iki sütun her sütunda 20-23 kelime vardır. Sözlüğün sonunda bir dizin bulunmaktadır.²⁰

¹⁹ Abdul Gaffar, **Mirkātü’l-Luga**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1983, s. 7-8

²⁰ Gökçe, **a.g.e.** S. 17.

1.1.12. Kāmus-ı Arabī

Şemseddin Sami tarafından hazırlanan Arapçadan Türkçeye bir sözlüktür. Başlangıçta iki büyük cilt olarak ve 2000 sayfayı aşacak bir hacme ulaşması beklenen ve alfabetik olarak düzenlenen sözlüğün yalnızca cim harfine kadar olan 500 sayfalık bölümü tamamlanmıştır. Bu 480 sayfalık kısım 1895'te yayınlanmıştır.

1.1.13. Kāmūsü'l-Ālām

Şemseddin Sami'nin ansiklopedik bir sözlüğüdür. Eser, tarihi ve coğrafi yerler, eserler, kişiler hakkında ayrıntılı bilgiler içermektedir. Altı ciltlik bu eser, Bouillet'in **Dictionnaire Universel D'histoire et de Geographie** adlı eseri örnek alınarak hazırlanmıştır. Eksik kalan bazı maddelerin tamamlanması ve bazı yanlışlıkların düzeltilmesi maksadıyla daha sonra bir ek yayınlanacağı duyurulmuşsa da bu ek basılmamıştır.²¹

Şemseddin Sāmi, Batının linguistik (dilbilimi) ve filoloji metotlarını çok iyi bilen bir dil bilgini sıfatıyla hazırladığı ansiklopedi ve sözlüklerle Türk kültürüne büyük hizmetler vermiştir. Ömrünün 12 yılını vererek meydana getirdiği 6 ciltlik *Kāmūsü'l-A'lām* (1883-1900), Doğu ve Batı'ya ait tarih, coğrafya ve meşhur kişilerin isimlerini ihtiva eden büyük bir ansiklopedik sözlüktür. Bu sahada ilk defa meydana getirilen ve devrinde çok ilgi uyandırmış olan bu ansiklopedinin bir kısmının Tatarcaya da tercüme edildiği ve Tataristan Özerk Cumhuriyetine bağlı Kazan Devlet Üniversitesinde bir nüshasının bulunduğu belirtilmektedir.²²

²¹ Ömer Faruk Aktün, "Şemseddin Sami Şams Al-Din Sami", **MEB İslam Ansiklopedisi**, C.XI., İstanbul 1993, s.417-418.

²² Paşa Yavuzarslan, Türk Sözlükçülük Geleneği Açısından Osmanlı Dönemi Sözlükleri ve Şemseddin Sami'nin Kāmus-ı Türkî'si", **Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi**, 44/2, Ankara 2004, s. 185-202.

1.1.14. Kamus-ı Fransevî (Fransızcadan Türkçeye Lugat-Dictionnaire Français-Turc)

Şemseddin Sâmi Bey; bilhassa Fransızcadan Türkçeye ve Türkçeden Fransızcaya çevirdiği büyük ve değerli kâmuslarıyla Türk-Fransız kültür münâsebetleri için zamânının en faydalı eserlerini hazırlamıştır. Kâmus-ı Fransevî, Şemseddin Sami'nin sözlükçülük çalışmalarını başlatan ilk eser olarak bilinir. Şemseddin Sami, Kâmus-ı Fransevî'yi tamamladıktan sonra kendisine Sultan Abdülhamit tarafından “ülâ sınıf-ı sânisî” rütbesi ve “iftihar madalyası” verilmiştir. Sözlüğün bir yıl kadar kısa bir sürede hazırlanmasından mütevellid terimler ve deyimler açısından birtakım eksiklik ve yanlışlıkların olması nedeniyle Şemseddin Sami ikinci baskı için eseri adeta yeniden yazmıştır. Eserin ilk baskısı 1882 yılında Mihran Matbaasında yapılmıştır.

1.1.15. Kamus-ı Fransevî (Türkçeden Fransızcaya Lugat-Dictionnaire Turc- Français)

Şemseddin Sami'nin Türkçeden Fransızcaya lugatıdır. Şemseddin Sami, bu lugatın Türkçenin tam bir sözlüğü olduğunu belirtir. Kamus-ı Türkî'nin İfade-i Meram bölümünde bu lugatle ilgili olarak müellif şunları söyler : *Lisanımıza mahsus olarak elsine-yi muhtelifeye mütercem ne kadar lugat kitapları var ise cümlesine müracaat olunduğu halde içlerinde lisanımızın hâl-i hazırına ve ihtiyac-ı hakikisine en ziyade muvafık ve bi-hakkın Türkçenin lugat kitabı denmeye şayan bundan on yedi sene evvel Türkçeden Fransızcaya olarak acizane tertib ettiğim lugat kitabını bulduğumu da makam-ı tefehhürde olmayarak itirafa mecburum.*²³ Bu sözlük Şemseddin Sami'nin ölümünden sonra Dikran Kelekyan tarafından 1911 yılında yayımlanmıştır. Madde başları Arap harfli Türkçe olan sözlüğün her sayfasında iki sütun vardır. Bazı kelimeler ise resimlerle birlikte açıklanmıştır.

²³ Gökçe, a.g.e., s.18.

1.1.16. Kāmūs-ı Osmanī

Mehmed Salahī tarafından 1897 yılında kaleme alınmıştır. *Kāmūs-ı Osmānī*, Türkçede kullanılan Arabī, Farisī, ecnebī söz varlığının hepsini içermekte olup hareke esasına göre (*üstün, kesre, ötre*) düzenlenmiştir. Aranan kelimenin hareketleri doğru olarak bilinmediği takdirde, kelimeyi bu sözlükte bulmanın imkânı olmadığı için Osmanlıca sözlük tekniği açısından oldukça eksiktir.

1.1.17. Kāmus-ı Rumī

Rumcadan Türkçeye lugattır. Yuvanaki Panayotides tarafından hazırlanmıştır. 2060 sayfadır. İki cilt olarak 1897-1898 tarihinde basılmıştır. Sözlüğün kapak sayfasının altında şu açıklama yer almaktadır : “*Yuvanaki Panayotides Efendi tarafından tertib ve tahrir edilmiş elsine-i şarkiyyeye vukuf-ı tāmmla be-nām olan meşāhir-i erbāb-ı ulūm ve dānişin muāvenet-i mahsusalarına mazhar olduktan sonra tab ve temsil kılınmıştır.*” Alfabe sırasının esas alındığı sözlükte madde başları Rumca, açıklamalar Türkçe olarak yapılmıştır. Sözlüğün her sayfasında iki sütun her sütunda yaklaşık 10-12 kadar kelime bulunmaktadır.²⁴

1.1.18. Kāmus Tercümesi

Mütercim Asım tarafından hazırlanmıştır. Mütercim Ahmed Asım 1755 yılında Antep’te doğmuştur. 1790 yılında İstanbul’a gelen Mütercim Āsım, Hüseyin b. Halef Tebrizī’nin **Burhan-ı Kātı** adlı sözlüğünü 1797 yılında Türkçeye çevirmiş ve III. Selim’e sunmuştur. Ardından müderrislik yapmış ve 1807 yılında da vakanivüslüğe atanmıştır. 1810’da beş yıllık çalışmayla Kāmus Tercümesini bitiren Mütercim Āsım, önce Süleymaniye müderrisliğine yükseltilmiş, ardından 1813 yılında Selanik kadılığına atanmıştır. Mütercim Āsım 1819 yılında Üsküdar’da vefat

²⁴ Gökçe, a.g.e., s. 22.

etmiştir. Müellifin Burhān-ı Kātı ve Kāmus tercümeleri dışında **Siyer-i Nebi** ve iki ciltlik **Osmanlı Tarihi** adlı eserleri önemlidir.²⁵

Eserin aslı Firuzābādī'nin **El-Kāmusu'l-Basit fi Tercemeti'l-Kāmusu'l-Muhīt** adını taşır. 1410 yılında Arapça olarak yazılan eserde 60.000 madde başı kelime vardır. Kelimeler, son harf sistemine göre düzenlenmiştir. Eserin ilk Türkçe tercümesi Merkezzāde Ahmed Efendi tarafından XVI. yüzyılda El-Bābus adıyla yapılmıştır.²⁶ Eser Mütercim Ahmet Asım tarafından 1810 yılında Türkçeye çevrilmiş ve II. Mahmut'a sunulmuştur. İlk baskısı 1887 yılında dört cilt olarak yapılan eserin her bir cildi 1300 sayfadan oluşmaktadır. Mütercim Āsım, Firuzābādī'nin sözlüğünü aynen çevirmemiş, kendi yorum ve düzeltmelerini sözlüğe eklemiştir. Kāmus Tercümesi aynı zamanda ansiklopedik bir sözlüktür.

1.1.19. Kāmus-ı Türkī

Şemseddin Sāmi'nin meşhur sözlüğüdür. 1 Haziran 1850 tarihinde Yanya'da doğan Şemseddin Sami, küçük yaşta anne ve babasını kaybetmiş ve ağabeyi Abdül Bey'in himayeleriyle büyümüştür. İlkokulu bitirdikten sonra orta öğrenimini Rum lisesinde gören Şemseddin Sami, bu lisede yedi yıl okumuş Yunanca, Fransızca ve İtalyancayı öğrenmiştir. Lise öğrenimi esnasında medreseye de devam eden Şemseddin Sami, Arapça ve Farsçayı bu medreselerde tahsil etmiştir. 1872 yılında kardeşi Naim Fraşeri ile birlikte İstanbul'a gelmiş ve Matbuat Kaleminde çalışmaya başlamıştır. Türk yazın ve basın hayatında çok sayıda ilke imza atan Şemseddin Sami'nin en önemli eseri hiç şüphesiz Kāmus-ı Türkī'dir. Müellif Kāmus-ı Türkī'yi Türkçe ile ilgili düşüncelerine uygun olarak hazırlamıştır. Eserin önsöz kısmında Batı Türkçesinin gelişimini anlatan ve lugatın düzeniyle ilgili bilgiler veren müellif, İfade-i Meram başlığı altında dili ayakta tutan unsurun edebiyat olduğunu; bir dili edebî dili haline getirmek için ise bir lugat ve dilbilgisi kitabının tertib edilmesinin gerekliliğini vurgular ve bu alandaki kitaplara duyulan ihtiyacı ifade eder. Müellif

²⁵ Bursalı Mehmed Tahir, **Osmanlı Müellifleri**, Bizim Büro Yayınları, C.I, Ankara 2000, s. 375-377.

²⁶ Gaffar, **a.g.e.**, s. 16.

yine bu bölümde Batı ve Doğu Türkçesi arasındaki ilişkiyi anlattıktan sonra lugatte yer alan kelimelerin hangi esas üzere konumlandırılacağı ve hangi tür Arapça-Farsça kelimelerin lugate alınacağı üzerinde durur. Şemseddin Sami'ye göre bir lugatte o dilin kullanılan bütün kelimeleri yer almalıdır. Kelimenin yabancı asıllı olmasından ziyade, günlük kullanımda yer bulmasını o kelimenin lugate girmesi için yeterli sebep olarak görür. Şemseddin Sami'ye göre kelimenin menşei değil, kullanımı esastır. Sınırlı da olsa müellif eserini buna uygun olarak hazırlamıştır. Türkçe kelimelerin herkesin bildiği gerekçesiyle lugatlere alınmamasını eleştiren yazar, yabancı kökenli kelimelerin lugatlere konulmamasına da karşıdır. Şemseddin Sami'ye göre lugatte yer alan kelimeler, hem bütün Türkçe kelimeleri hem kullanımda olan yabancı kökenli kelimeleri ihtiva etmelidir. Eserine Kāmus-i Türkī adını vermesini ise şöyle açıklar : “*Bizce müsta‘mel lugat-ı Arabiyye ve Farisiyyeyi cāmi‘ olduğu halde bu kitabın Kāmus-ı Türkī namıyla tesmiyesine belki itiraz edenler bulunur; lākin dilimiz lisān-ı Türkīdir, bu lisana mahsus lugat kitabına dahi başka isim düşünmek abestir. Lisamızda müstamel kelimelerin cümlesi de herhangi bir lisandan me‘hūz olursa olsun hakikaten müstamel ve mālum olmak şartıyla Türkçeden ma‘duddur.*”

Lehçetü'l-Lugat yalnızca Türkçe kelimeleri, Lehçe-i Osmani Türkçe ve Arapça-Farsça kelimeleri ayrı ayrı tertip etmesi, Lugat-ı Naci ve Kamus-ı Osmani ise yalnızca Arapça-Farsça kelimeleri ihtiva etmesi bakımında Kamus-ı Türkī'den ayrılır. Şemseddin Sami Türkçenin bütün kelimelerini içine alan bir lugat tertip etmiştir. Bu yüzden kendisinden sonra yazılan lugatlarde hep Kamus-ı Türkī esas alınmıştır. Kamus-ı Türkī'nin yazımında özellikle Redhouse Lugatı ve Lehçe-i Osmani'den faydalanılmıştır.

Kāmūs-ı Türkī'ye eski ve yeni yazarlar tarafından kullanılan Türkçe asıllı kelimeler başta olmak üzere kullanımdan düşmüş olup bazı türevleri hālen kullanılan sözler alınmıştır. Bunun yanı sıra yeniden canlandırılmasının gerekli olduğu sebebiyle bazı arkaik biçimler de sözlüğe alınmış ve “ihya edilmesi elzemdir” diye ayrıca belirtilmiştir.

Türk diline Arapça, Farsça ve Batı dillerinden girmiş kelimeler ve kullanımda olan söz ve terimlerin hepsinin alınmasına Kāmūs-ı Türkî’de dikkat edilmiştir.

Her kelimenin ne gibi tabiratta kullanıldığı ve kullanımlarının gerekliliği veya gereksizliği belirtilmiş olup; her sözün çeşitli anlamları özel işaretlerle ayrılmış ve gerektiğinde örneklerle açıklanmıştır.

Arapçada hiç duyulmamış veya yaygın olmayan bābdan çekimi yapılan kelimeler, Osmanlı Türkçesindeki kullanımlarıyla tespit edilip bu sözlükte verilmeye çalışılmıştır.

Şemseddin Sāmi, sözlüklerde kelimelerin alfabetik sıralanışının gerekliliğine değinir ve sözlüklerin çoğunda hurūf-ı hecā sistemine lāyıkıyla uyulmadığını söyler. Kelimelerin, ilk harflerinin harekesine göre sıralanıp, meselā hemze-i meftūha ile başlayanların ayrı ve hemze-i meksūre ile başlayanların ayrı dizilmesini eleştirir. Bunun gibi kāf-ı Fārsīnin kāf-ı Arabīden ayrıldığını; oysa harekelerin Osmanlı imlāsında yazılmadığı gibi, kāfın çeşitli telāffuzlarının da her vakit işaretle ayrılmadığını ifade eden Şemseddin Sami, insanın manasını bilmediği bir kelimenin doğal olarak harekelerini de bilemeyeceğinden kelimeyi nerede arayacağını şaşırıp, sözlükten istifade edemeyeceğini vurgular.

Şemseddin Samī, Kāmūs-ı Türkî’de kelimelerin doğru okunabilmesi için belirli işaretler kullanmış ve böylece Türkçe kelimelerdeki fonetik problemleri bir derece olsun halletmiştir.

Kāmūs-ı Türkî’de kelimelerin hangi dile ait oldukları belirtildiği gibi kelimenin hangi kökten türediği de belirtilmiştir.

Kāmūs-ı Türkî’de kelimelerin anlamları 1. anlam ve 2. anlam şeklinde rakamlarla sıralandığı gibi yakın anlamda kullanılanların arasına virgül, anlamları açıklamak üzere verilen örnek cümleler ise iki nokta ile ayrılmıştır. Madde başlarında gerekli noktalama işaretleri kullanılmıştır.

Şemseddin Sami, sözlüğünün eserinin başlangıç kısmına bir de Kāmūs-ı Türkî’de kullanılan işaretlerin ve kısaltmaların ne anlama geldiğini ifade eden bir tablo koymuştur.²⁷

1.1.20. Kitab-ı Müntehabat-ı Lugat-ı Osmaniye

Agop Dilaçar sözlüğün Halil isimli bir şahsa ait olduğunu söyler.²⁸ Abdullah Bağdemir ise yazarın ifadesinden hareketle eserin Redhouse’a ait olduğunu belirtmektedir.²⁹

1.1.21. Lehçetü’l-Lugat

Sözlük, Şeyhülislām Esat Efendi (1685-1753) tarafından yazılmıştır. I. Mahmud devri şeyhülislamlarından olan Esat Efendi, Şeyhülislām Ebu İshak İsmail Efendinin oğludur. İyi bir eğitim gören Esat Efendinin eserleri arasında müzik tarihimizdeki bestecilerin ilk biyografisi olan **Atrabü’l-Āsār fî Tezkireti Urefā’i’l-Edvār**, Lehçetü’l-Lugat’ın muhtasarı olan **Behçetü’l-Lugat**, Nevşehirli Damat İbrahim Paşa adına yazılan **Bülbülname**, **Divan**, **Fetvalar**, Damat İbrahim Paşaya sunulan **Gülzâr-ı İbrahim**, **İtbâku’l-Etbâk**, I. Mahmut’a ithaf edilen **Risâletü’n-Nasriyye**, **Tefsir-i Ayetü’l-Kürsî**, **Tefsir-i Sure-i Yasin** öne çıkanlardan bazılarıdır.³⁰

Lehçetü’l-Lugat, Türkçe kelimelerin madde başı yapıldığı bir sözlüktür. Eser, 1725-1732 yıllarında yazılmış ve I. Mahmut’a sunulmuştur. Eserin basımı 1810 tarihinde yapılır. Müellif yaygınlaşmış ve dile yerleşmiş Arapça öFarsça kökenli kelimeleri Türkçe kabul eder. Sözlükte 3661 madde başı kelime vardır.

²⁷ Paşa Yavuzarslan, **a.g.m.** s. 185-202.

²⁸ Gökçe, **a.g.e.**, s. 32.

²⁹ Abdullah Bağdemir, **Müzekki’n-Nüfus (Giriş-Metin-Sözlük)** A.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 1997, s. XVIII.

³⁰ Latif Beyreli, **Lehçetü’l-Lugat**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1988, s. VIII.

1.1.22. Lehçe-i Osmanî

Lugatın müellifi Ahmed Vefik Paşa 3 Temmuz 1823'te İstanbul'da doğmuştur. Babası Paris maslahatgüzarı Mehmed Muhittin Efendi, dedesi ise Divân-ı Hümâyün mütercimlerinden aslen Bulgaristanlı olduğu için Bulgarzâde lakabıyla maruf Yahya Naci Efendidir. Ahmed Vefik Paşa, eğitim hayatı boyunca Fransızca, Latince, Grekçe, İngilizce, Farsça ve İtalyanca öğrenmiş, babasının görevi dolayısıyla 1834'te Paris'e gitmiş ve 1837 yılında Paris'ten döndükten sonra Tercüme Odasında çalışmaya başlamıştır. 1859'da Paris büyükelçisi olan Ahmet Vefik Paşa, 1861'de İstanbul'a dönerek Fuat Paşa kabinesinde Evkâf-ı Hümâyün nazırı olarak görev yapmıştır. Aynı yıl Darülfünûn'da Hikmet-i Tarih hocası olarak görev almış, 1878'de ise Meclis-i Mebusan başkanı olmuştur. Edirne valiliği ve ardından Meclis-i Âyan azalığı; 1879'da ise Bursa valiliği yapmış ve 30 Kasım 1882'de Sait Paşa yerine Başvekilliğe getirilmiştir. 2 Nisan 1891'de Rumelihisarı'nda ölmüştür.

Eserleri arasında Osmanlı'nın ilk resmî salnâmesi olan **Sal-nâme**, Darülfünûn'daki ders notlarından oluşan 44 sayfalık **Hikmet-i Tarih**, Ebulgazi Bahadır Han'ın Şecere-i Türki adlı eserinin tercümesi, Rüştüyeler için ders kitabı olarak hazırlanan **Fezleke-i Tarih-i Osmani**, Türk atasözlerini muhtevi **Türki Durûb-ı Emsal**, Molier'den çeşitli çeviri ve uyarlamalar sayılabilir.

Ahmet Vefik Paşanın en önemli eseri hiç kuşkusuz **Lehçe-i Osmânî**'dir. Lugat 1876 yılında toplam 1297 sayfa olarak basılmıştır. Ahmed Vefik Paşa 1873 yılında Şûrâ-yı Devlet azalığından azledilince üç yıllık mazuliyeti döneminde bu eseri hazırlamıştır. İki cüz halinde düzenlenen sözlüğün birinci cüzü Arapça-Farsça olmayan kelimeleri içermektedir.(Aslı Arabî ve Fârisî olmayan kelimâtı ve müvelledâtı) İkinci cüzü ise Arapça ve Farsça olan “elfâz-ı Osmaniye”yi içermektedir. (Aslı Arabî ve Fârisî olan elfâz-ı Osmaniye'yi hâvi) İkinci cüz 1890 yılında ikinci baskıda eklenmiştir. Sözlükte çok sayıda deyim, atasözü ve halk deyişleri yer almaktadır.

Döneminde lügatın en çok eleştirilen yönü bugün en çok takdir edilen tarafı olmuştur. Dönemin aydınları anlamı herkesçe bilinen Türkçe sözcüklerin lügatlerde yer almasını gereksiz bir uğraş olarak nitelendirmişlerdir.³¹ Lügatın Mukaddime bölümünde Türk dilinin tarihinden ve tarihî şivelerinden bahseden Ahmed Vefik Paşa, Osmanlı lisanının Türkmen lisanından neşet ettiğini söylemiştir.

1.1.23. Lisan-ı Osmanide Müstamel Lügat-ı Ecnebiye

Ali Seydi tarafından kaleme alınmıştır. Eser, H. 1327'de yayımlanmıştır. Türkçede kullanılan Batı kaynaklı kelimeler hakkında yazılmış en hacimli lügattir.³²

1.1.24. Lisanü'l-Acem / Ferheng-i Şuurî

Hasan Şuurî tarafından yazılmıştır. Müteferrika'nın bastığı son kitaptır. Farsça-Türkçe bir sözlüktür. Sonraki baskılarında düzeni değiştirilmiş ve içindeki deyimler biraraya getirilmiştir.³³ 2 cilt olarak 1742'de basılan eser 451 yapraktan oluşmaktadır. Her sayfada 33 satır yer almaktadır.

1.1.25. Lügat-ı Cüdi

İbrahim Cüdi Efendi 20 Temmuz 1863 yılında Trabzon'da doğmuştur. Babası Hacı Mehmet Efendi'dir. İyi bir eğitim gören Cüdi Efendi, Trabzon'un çeşitli kuruluşlarında öğretmenlik ve yöneticilik yapmıştır. Ali Naki Efendi'nin açmış olduğu Mekteb-i Hamidiye'de, İranlılar için açılan "Mekteb-i Nasiri"de, Fransızlar'a ait "Firenkler Mektebinde, Rum ve Ermeni mektepleri ile, Askeri Rüştiye'de ve kısa vadeli mesleki okullarda yöneticilik yapmış, Türkçe, Farsça, Arapça, Tarih, Kıraat dersleri okutmuştur. İstanbul Ermeni Patriklerinden Harakin Haçaturyan, Cüdi Efendi'nin öğrencilerindendir. Cüdi Efendi, Ticaret Mahkemesi azalığı, Efrad-ı Cedide ve Posta Kumandanları Mektebinde Türkçe öğretmenliği, maarif meclisi

³¹ Gökçe, a.g.e., s. 35.

³² Uzun, a.g.m., s.444.

³³ Gökçe, a.g.e., s.12.

azalığı, Trabzon Vilâyet Gazetesi'nde bir yıl süre ile baş yazarlık yapmıştır. Cüdi Efendi Kız Numune Mektebi'nde bir süre öğretmenlik ve müdürlük görevinde de bulunmuştur. Cüdi Efendi'nin en önemli görevi 1 Teşrin 1326(1910) da birincilikle imtihanını kazandığı Trabzon Sultanisi Arapça öğretmenliğidir. Trabzon'un işgali sırasında Ankara'ya göç eden Cüdi Efendi, burada Sultani müdürlüğüne ek olarak (Kız Muallim Mektebi) "Ulum-i Diniye" dersi öğretmenliği yapmıştır. Cüdi Efendi'nin göç sırasında, kısa süre Ünye'de de öğretmenliği vardır.

1.1.26. Lugat-ı Çağatay ve Türkî-i Osmânî

Eser, Buharalı Şeyh Süleyman Efendi tarafından yazılmıştır. Süleyman Efendi, 1847'de İstanbul'a gelerek Özbekler Tekkesi'ne şeyh olmuştur. Şeyh Süleyman Efendi, Nakşibendi tarikatına mensup bir dervıştır. Hayatı hakkındaki bilgilerimiz sınırlı olmakla beraber kendisinin 1821/1822 tarihinde Orta Asya'da doğduğunu, 1847 tarihinde Orta Asya şebkenderi olarak İstanbul'a geldiğini ve İstanbul'da Üsküdar / Sultantepe mevkiindeki Özbekler tekkesine postnişin olduğunu biliyoruz. Fakat bazı araştırmacılar Süleyman Efendinin aslında Sultanahmet Mahmut Paşa yokuşunda Sokollu Camii yakınlarındaki Buhara tekkesinin şeyhi olduğunu ileri sürmüştür. İddiaya göre Türkiye dışındaki Türklerle bağlantısı olan Özbekler tekkesinin uluslar arası ve üst düzey ilişkileri buradan yönetildiği için, Şeyh Süleyman Efendi de merkez tekke olarak faaliyet gösteren Üsküdar Özbekler Tekkesi ile ilişkilerini sıkı tutmuş ve zamanının çoğunu bu tekkede geçirmiştir.³⁴

Süleyman Efendi hakkındaki rivayetlerden biri de onun İngiltere adına çalıştığı şeklindedir. İngiliz belgelerine dayanılarak öne sürülen bu iddiaya göre Süleyman Efendi dergaha konuk olarak gelen kişilerden topladığı istihbaratı, dönemin İngiliz Büyükelçisi Henry Layard'a bildirmiştir.³⁵

Şeyh Süleyman Efendi 1880 yılında Lugat-i Çağatay ve Türkî-i Osmânî adlı

³⁴ Nazan Bekiroğlu, "Bir Şairenin Salonunda Bir Şeyh, Bir Sahte Derviş, Bir Dil Alimi :Şeyh Süleyman, Vambery, Kunoş", <http://www.geocities.com/nbekiroglu/nm4.htm>, 30.08.2006.

³⁵ Azmi Özcan, " Özbekler Tekkesi Postnişini Buharalı Şeyh Süleyman Efendi Bir 'Double Agent' mi idi?", **Tarih ve Toplum**, İstanbul Nisan 1992 s.12-16

eseri neşrederek dil çalışmalarında önemli bir katkı sağlamıştır. Sözlüğün ilk kapağında “Cild-i evveli lugatı havi ve cild-i sânisî Asya-yı vasatî akvâmının edebiyat ve durub-ı emsaliyle ahvâline dâirdir.” cümlesi vardır. Mukaddime bölümünde Allah’a ve peygambere övgü ve padişaha methiyeden sonra Mukaddime-i Çağatay, Müellifin Manzume-i Çağatayî Mukaddimesi ve Kavâid bölümleri gelir. Kavaid bölümünde müellif, Çağataycanın fonetik ve morfolojik özelliklerinden bahsetmiştir. Süleyman Efendiye göre Osmanlı Türkçesinin kaynağı da Çağataycadır. Osmanlının kendisinin ikinci vatanı, Orta Asya’nın ilk vatanı olduğunu söyleyen müellif, her iki lisana vakıf olduğu için ikinci vatanının ahalisine bir yadigar bırakmak istediği için eserini kaleme aldığını belirtir. Dönemin ünlü şairlerinin şirlerinden örneklerin alındığı sözlükte Nevayi, Baykara gibi ünlü Çağatay şairlerinden ve çeşitli Türk boylarına ait atasözü ve deyimlerden örnekler bulunmaktadır. Süleyman Efendi’ye göre Osmanlı Türkçesinde kullanılan pek çok atasözü Çağatayca kaynaklıdır. Sözlüğün dil malzemesi çoğunlukla Özbekçedir. Eser üzerinde Martin Hartman’ın eleştirileri vardır. Eser, ayrıca I. Kunos tarafından Almancaya çevirilerek yayımlanmıştır.³⁶

1.1.27. Lugat-ı Ebu’z-Ziya

Ebuzziya Tevfik tarafından hazırlanan iki ciltlik bu eserin ilk baskısı 1889 yılında yapılmıştır. Aslında üç cilt olarak yayınlanması düşünülen eserin üçüncü cildinin basımı, Abdülhamit tarafından yasaklanan bazı kelimelere yer verildiği gerekçesiyle, durdurulmuştur. Sözlüğün hemen adının altında “*Türkçede mütedâvil elfâz u istilâhâtın suver-i isti’mâlini mu’arrif ve şevâhid ü emsâli şâmindir.*” ibaresi vardır. Sayfa 3’ten itibaren Medhal bölümü yer almaktadır. Bu bölümde Türk dili ve sözlükçülüğünün genel durumundan bahseden müellif özetle şunları söylemektedir: Çokça kullanılan kelimeler dışında kalanlar sözlüğe alınmamıştır. Kelimelerin günlük kullanım şekillerine yer verilmiş, eskiye göre değişen kelimelerin etimolojik

³⁶ Gökçe, a.g.e., s. 37-38.

hususiyetleri ayrıca anlatılmıştır. Birden fazla anlamı olan kelimelerin kullanımdaki anlamları tercih edilmiştir. Galat kelimeler bu halleriyle sözlüğe konulmuştur. Yazarlardan örnekler verilmiştir. Arapça-Farsça kelimelerin teklik ve çokluk halleri ayrı ayrı gösterilmiştir.³⁷

Lugatın 15. sayfasından itibaren Kāide-i Cem-i Fārsī, Elifbāmıza Dāir Bazı Mūlahāzat, Alāmāt-ı Harekāt ve İhtar bölümleri gelir. Bu bölümlerde müellif alfabenin Türkçede özellikle vokallerin karşılanmasıyla yetersiz kaldığını belirtir ve **Kāmus-ı Türkī** ve **Resimli Kāmus-ı Osmānī**'de olduğu gibi vav'ın, kef'in ve nazal n'nin üzerine bazı işaretler koyduğunu söyler. Sözlükte kalıplaşmış kelimeler aynen yazılırken bazı kelimeler doğru okunabilmesi amacıyla takti' edilerek ve telaffuzuna uygun bazı harfler eklenerek yazılmıştır. Mesela ayın (') sesi daima y'ye çekilerek telaffuz edildiğinden i'timād ve i'tibār gibi kelimeler iy ti mād ve iy ti bār şeklinde araya bir y eklenerek yazılmıştır.

1.1.28. Lugat-ı Garībe

Fikri isimli biri tarafından hazırlanmış 1890 tarihinde 28 sayfa olarak basılmıştır. Eser, dönemin argosunda kullanılan sözleri içermektedir.

1.1.29. Lugat-ı Kāmus

Ahmet Lütü Efendi'nin Lugat-ı Kamus'u, Şirazlı Mecididdün Firuzabidi'nin Kamus'ül Muhit (bas. 2 C. Mısır 1854) isimli Arapça sözlüğünün Mütercim Ahmet Asım Efendi tarafından El Okyanüs'ül Basit fi Tercemet'il Kamus'il Muhit adı altındaki tercümesidir. Ahmet Lütü Efendi, "Arabi Kamus tercümesindeki lugatleri hurufi hece üzerine" tertip ederek, 53.000 kelimeyi ihtiva eden Lugat-ı Kamus'u hazırlamıştır. Orijinal yazmaları İstanbul Arkeoloji Müzesi (Müze-i Hümayun) Kütüphane'sinde bulunan bu eserin, ancak elif ve be harflerine ait iki fasikülü, 1869 yılında İstanbul'da Matbaa-i Amirede basılmıştır.

³⁷ Alim Gür, **Ebuzziya Tefik Hayatı; Dil, Edebiyat, Basım, Yayın ve Matbaacılığa Katkıları**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s. 85.

Ahmet Lütfi Efendi, Lügat-ı Kamus'unu Sultan Abdülaziz Han'ın tavsiyesi ve desteği üzerine yazmıştır. Ahmet Lütfi Efendi Lügat-ı Kamus'taki Arapça kelimelerin Türkçe manalarının kolay bulunması için Asım Efendi'nin Kamus tercümesindeki gibi kelimeleri manalarıyla beraber usul-i edebiyata göre taksim ve tertib ederek 28 babda düzenlemiş, her bab'ın lugattaki mevcudunu harflerin dizinine göre sırayla tertip edip eserini ihtiyacı olan ulema ve talebe için bir başvuru özelliğinde olduğunu belirtmiştir. Lügat-ı Kamus'ta sayfalara kare çizilip ortadan ikiye ayrılarak iki sütun içinde kelimeler verilmiştir. İlk iki harfe göre basılan fasiküller tek kitap halinde olup her bir harf bir ciltten meydana gelmektedir. Elif ve Be harflerini içeren lugatın içinde toplam 9910 kelime mevcut olup her iki fasikül toplam 404 sayfadan ibarettir.

1.1.30. Lügat-ı Nâci

Tanzimat devri münevverlerinden Muallim Naci (1849-1893)'nin asıl adı Ömer'dir. Yaklaşık elli kadar manzum, mensur eser kaleme almıştır. Bunlardan **Ateşpâre, Şerâre, Fürûzan, Demdeme, Muallim, Istilahat-ı Edebiyye, Osmanlı Şâirleri, Yazmış Bulundum, Mektuplarım, Medrese Hatıraları, Muhâberât ve Muhâverât** ve Arapça-Farsçadan yaptığı bazı çeviriler öne çıkar.³⁸

Sözlüğün hemen başında matbaacı Kirkor Efendi ismiyle kısa bir Mukaddime yer alır. Bu bölümde evvelki baskılarda hareke itibarıyla üç fasla ayrılmış olan kelimelerin daha kolay bulunmaları maksadıyla birleştirilip harf sırasına sokulduğu bazı isimlerin ilave edilmesiyle münderecâtının arttırıldığı belirtilir. Mukaddimedden sonra gelen İhtârât bölümü ise “*Bu kitâb erbâb-ı kalem beyninde kullanılan veya kullanılmığa şâyân bulunan Arabî, Fârisî kelîmât ile elsine-i ecnebiyeden alma lügatın en ziyâde müsta‘mel olanlarını hâvidir.*” cümlesiyle başlamaktadır. Ardından lugatte yer alan kelimelerin, dilimizdeki telaffuz şekillerine uygun olarak işlendiği belirtilir. “*“Lügatler, Türkçe nâmına tefsîr olunur. Mesela*

³⁸ Faruk Kadri Timurtaş, “Muallim Naci ve Lügatı”, **Lügat-ı Nâci**, Çağrı Yayınları, İstanbul 1995, s. 5, 10.

Arabî bir kelimeye Arap isti'mâline göre değil, kendi isti'mâlimize nazaran mana verilir. Harekeler dahi kendi telaffuzumuza göre konulur. Mesela (siyâhat) kelimesi fi'l-asl (sin)'in kesriyle olduğu halde isti'mâlimize (sin)'in fethiyle gösterilir.”

Arapça müfred müennes kelimeler başka bir anlama gelmedikçe lugate alınmamış, Farsça kurallı birleşik yapılar unsurlarına bakılmaksızın Farsça kabul edilmiştir.

Bazı sözler için luzumu olmadığı düşüncesiyle örnek verilmemiş, verilen örneklerin birçoğu da Nâci'nin kendi eserlerinden alınmıştır.

Muallim Naci, çağdaşı Şemseddin Sâmi'den ayrılarak Arapça-Farsça sözcükleri dilimizdeki telaffuzuna göre sözlüğüne almış ve bunların hangi dilden Türkçeye girdiğini belirtmiştir.

Lugat-ı Nâci, bütün Arapça-Farsça kelimeleri ihtiva etmez; yalnız döneminde müsta'mel Arapça-Farsça kelimeleri içerir. Bu yönüyle Lugat-ı Nâci Arapça-Farsça-Türkçe bir lugat durumunu değil eski edebiyat dilimizde mevcut Türkçe asıllı olmayan kelimeleri muhtevî bir sözlüktür.³⁹

Muallim Nâci, sözlüğünü “fetvâ” maddesine kadar yazmış, ölümünden sonra Müstecabizade İsmet tarafından, onun notlarına dayanılarak, eser tamamlanmıştır.⁴⁰

1.1.31. Lugat-ı Nimetullah

Sofyalı Nimetullah Efendi tarafından hazırlanmıştır. Eserin müellifi Nimetullah Efendi, İstanbul'da Emir Buhari tekkesinin kütüphanecisidir. Eser, 1540'ta yazılmıştır. Kütüphanelerde çok sayıda yazma nüshası vardır. Eser, “hamd-i bi kıyas ve şukr ba sipas, an malik-i bi hemtay-i ra ki mülkeş bi enbaz est k” cümleleriyle başlamaktadır. Lugat üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde mastarlar, ikinci bölümde genel gramer konuları, üçüncü bölümde ise Derî Farsçasının gramer özellikleri yer almaktadır.

³⁹ Timurtaş, a.g.m., s. 15.

⁴⁰ Gökçe, a.g.e., s. 41.

1.1.32. Lugat-ı Remzî

Hüseyin Remzi Efendi tarafından 1889'da yazılmıştır. Bu eserde, Arapça ve Farsça kelimelerin temel ve yan anlamları ile eş anlamlıları verilmiştir. Sonunda *tā-i tavīl* ve *hā-i resmīyye* bulunan Arapça kelimelerin orijinal imlâlarında olduğu gibi *tā-i gird* ile yazıldığını, Arapça kelimelerin yalnızca müzekker (eril) şekillerinin yer aldığını, müennes (dişi) şekillerinin bulunmadığını görüyoruz. Yazım bakımından birtakım ayrımlar vardır. Kelimelerin hangi dillerden olduğunu göstermek için kelime ile anlamı arasında o dili simgeleyen işaretler öArapça için (ÿ), Farsça için (-) konulmuştur

1.1.33. Lugat-ı Şāhnāme

Abdülkadir El-Bağdadi tarafından 1659'da kaleme alınmıştır. Şehnāme'de geçen kelimelerin açıklamalarını muhtevî bir sözlüktür.

1.1.34. Lugat-ı Şemseddin

Şemseddin tarafından 1891 yılında yazılmıştır. Eserde Mülâhazât başlığı altında özellikle elif ile ilgili olarak üç farklılıktan bahsedilir. Müellife göre medli elif, yalnız iki elif ya da iki elif miktarı uzatılarak okunan harf değil iki, üç ve daha fazla elif miktarı uzatılarak okunan bir harftir. Bu nedenle medli elifin üzerine birkaç med işareti daha konulması gerekir. Bu yüzden med işaretine bir eliftir demektense elifi uzatarak okumaya mahsus bir işaret demek daha uygun olur. Elif hem hareke hem de vokal hükmündedir. Ancak esre, kesre ve ötre'nin dışında vokal olarak bir de uzatılarak okunur. Bu durumda üstüne med işareti konur. Medli elifle olan sözcükleri medsiz elifli sözcüklerden önce yazmak ikiden bire doğru sayı saymak gibidir.⁴¹ Bu yüzden sözlükte medli ve medsiz elifli kelimeler bir ayrıma tabi tutulmadan harf sırasına göre düzenlenmiştir.⁴²

⁴¹ Gökçe, a.g.e., s.44.

⁴² Gökçe, a.g.e., s.45.

1.1.35. Lugat-ı Tarihiyye ve Coğrafiyye

Ahmed Rifat tarafından kaleme alınmıştır. Toplam yedi cilt olarak 1881-1882 yılında basılmıştır. Birinci cilt 351, ikinci cilt, 314, üçüncü cilt 360, dördüncü cilt 266, beşinci cilt 288, altıncı cilt 288, yedinci cilt 262 sayfadır. Son yıllarda tıpkıbasımı da yapılmıştır.⁴³

1.1.36. Mecmūām

Kerküklü Ahmed Ziyâeddin tarafından yazılmıştır. Arakel Matbaası'nda 1319'da basılan eser, 174 sayfadan oluşmaktadır. Eserde 598 galat kelime yer almaktadır.⁴⁴

1.1.37. Mir'atü'l-Lugat

Eser, Mehmed Rifat Efendi tarafından yazılmış ve 1876'da basılmıştır. Lehcetü'l-Lugat'ın muhtasarı olan eser 225 sayfadır. Sözlük kısmı iki sütun halinde düzenlenmiş, kelimeler tam alfabetik düzen içerisinde verilmiştir.⁴⁵

1.1.38. Mirkātü'l-Luga

Mirkātü'l-Luga, Kāmus ve Sıhah'dan istifade edilerek kaleme alınmış Arapça-Türkçe bir sözlüktür. Eserde, Cevherī'den 14.000 kelime, Kāmus'tan ise 16.000 kelime bulunmaktadır. 30.000 kelimeyi içeren eser, son harf sistemine göre düzenlenmiştir. Eserin bilinen en eski nüshası İstanbul Üniversitesi Türkçe Yazmalar Bölümü No : 400'de saklıdır. Hasan bin Seyyidī tarafından Üsküp'te istinsah edilen nüsha üzerinde doktora çalışması yapılmıştır.⁴⁶

⁴³ Gökçe, **a.g.e.**, s. 45.

⁴⁴ Kültürel, **a.g.e.**, s. 23.

⁴⁵ Beyreli, **a.g.e.**, s. X.

⁴⁶ Gaffar, **a.g.e.**, s. 47.

1.1.39. Musavver Dairetü'l-Maârif

Eser, Ali Reşad, Mehmed İzzet ve L. Feuillet ile birlikte Ali Seydi Beyin hazırladığı ansiklopedik bir sözlüktür. H. 1332-33 tarihinde yayınlanmıştır. Yedi ciltten meydana geleceği önceden duyurulan eserin 1064 sayfalık birinci cildi ve ikinci cildinin 1555 sayfalık ilk bölümü yayınlanmıştır. Eserde Türkçe kelimeler örneklerle detaylandırılmış ve atasözlerine yer verilmiştir. Her kelimenin Latin harfleriyle yazılışı gösterilmiş, kullanılmayan bazı eski terimler ve kelimelere yer verilmiştir. Eser ansiklopedik bir lugat hüviyetindedir.⁴⁷

1.1.40. Mükemmel Osmanlı Lugatı

Kāmūs-ı Türkî ile aynı dönemlerde Ali Nazima ve Faik Reşad tarafından 1902'de kaleme alınan Mükemmel Osmānlı Lügati'nde nesirde kullanılan Arapça-Farsça sözler toplanmıştır. Müellifler, sözlüğe sadece o günün dilinde kullanılan Arapça-Farsça kelimelerin alınmasını şöyle açıklar: Arapça, Farsça kelimeler Arap ve Fars milletlerinin dillerinin yapılarından ve ihtiyaçlarından doğmuşlardır. Bu tür kelimelerden bazıları Osmanlı Türkçesine geçerken orijinal yazım ve söyleyişlerinden bir hayli uzaklaşmışlardır; hatta bu kelimelerden Osmanlı Türkçesinde alındıkları dilde hiç olmayan türevleri yapılmıştır. Bu yüzden bu iki dilden alıntı ve Osmanlı Türkçesi içinde türetilmiş kelimeleri kapsayan sözlükler hazırlanmalıdır. Sözlükte bunun yanı sıra bazı teknikler de kullanılmıştır: Birden fazla anlamı olan kelimelerin esas anlamı, gerek eş anlamlı kelimelerle gerek tarif ve yorumlarla verildikten sonra yan anlamları (//) işaretinden sonra verilmiştir. Arapça kelimeler (ÿ) ile Farsça kelimeler (-) ile gösterilmiş, sonunda muhaffef *yā-i nisbī* bulunan kelimelere, Arapça ve Farsça olmaları durumuna göre (ÿ veya -) konulmuştur. Bunun dışında, müzekker (eril) kelimeler sözlüğe alınmış; ancak müennes (dişil) kelimeler ayrı bir anlama gelmedikçe alınmamıştır. Farsça kurallara göre oluşan bileşikler, öğeleri ister Farsça ister Arapça olsun, Farsça kabul edilmiş ve

⁴⁷ Uzun, a.g.m. s.444.

birleşik sıfat (*vasf-ı terkîbî*) oluşturan kelimeler, terkipsiz alınmıştır. Ayrıca yazım bakımından *kāf-ı Arabî* ile, *gāf-ı Fārsî*'nin birbirinden ayırt edilebilmesi için *kāf-ı Arabî*(,) şeklinde, *gāf-ı Fārsî*(^) ile gösterilmiştir.⁴⁸

1.1.41. Resimli Kāmus-ı Osmānî

Ali Seydi tarafından hazırlanmıştır. H.1324'te (1914) yayınlanan sözlükte 40.000 madde başı kelime vardır. Benzer sözlükler arasında ilk defa bu eserde 2000 kadar terime yer verilmiştir. Aynı kökten türemiş kelimeler esas fiilin altında gösterilmiştir. Arapça, Farsça ve Türkçe kelimelerin yer aldığı sözlükte Batı dillerinden dilimize giren kelimeler Latin harfleri ve Fransızca imla ile gösterilmiştir. Daha çok Türkçe kelimelerin yer aldığı sözlükte kelimelerin Türkçe karşılığı verildikten sonra Fransızcaları da yazılmıştır. Bu yönüyle Türkçe-Fransızca sözlük niteliği de göstermektedir.⁴⁹

1.1.42. Resimli Türkçe Kāmus

Raif Necdet Kestelli tarafından 1927'de kaleme alınan Resimli Türkçe Kamus, Arap harfleriyle yazılan en son Türkçe sözlüktür. Arapça, Farsça ve Türkçe kelimelerin yanında batı kökenli kelimelere de yer verilen ve içinde 18590 söz bulunan bu sözlükte anlatım son derece sadedir. Kestelli, süslü ve anlaşılmaz bir dil kullanmaktan kaçınmış, anlatmak istediklerini sözü fazla uzatmadan ana hatlarıyla sunmaya çalışmıştır. Bazı maddeler resimlerle süslenerek anlatıma katkıda bulunulmuştur.

Resimli Türkçe Kamus yayına hazırlanırken madde başları Latin alfabesi sırasına göre hazırlanmıştır. Özgün metinde resimler her zaman ilgili oldukları maddenin yanında yer almamasına rağmen yayımlanırken resimler ilgili oldukları maddenin hemen öncesinde verilerek bilgi bütünlüğü sağlanmaya çalışılmıştır. “Dizin” bölümünde ise kullanıcıların okunuşunu kestiremedikleri sözlere kolay

⁴⁸ Gökçe, a.g.e., s.49.

⁴⁹ Uzun, a.g.m. s. 444.

ulaşabilmeleri için Resimli Türkçe *Kamus*'un madde başları Arap harflerine göre sıralanmıştır.

1.1.43. Resimli Yeni Türkçe Lugat

Ali Seydi Bey tarafından hazırlanmıştır. 1929 yılı sonlarında hazırlanmaya başlanan eser, 1930'da tamamlanmıştır. Eser harf inkılâbının birinci yıldönümü nedeniyle yeni harflerle basılan ilk sözlüktür.

1.1.44. Sakatât-ı Avām

Ebussuud Efendi (1490-1574), Osmanlı'nın yükselme döneminde dört padisahın devrini gormus, yaklaşık otuz yılı seyhulislamlık makamında olmak üzere altmış yılı devlet hizmetinde geçmiş gelenekçi bir alimdir. Sakatât-ı Avam Ebussud Efendi tarafından kaleme alınmıştır. Türkçede galatlar konusunda kaleme alınan ikinci eserdir. Bu eser Türkçedir. Yazma kutuphanelerinde birçok nüshası bulunan, kısaca "Sakatat-ı Avam" adıyla meşhur olan risalesinde, Ebussuud Efendi, galat olarak kullanıldığını tespit ettiği kelime, terkip ve ifadelerin, orijinallerini de vermek suretiyle, adeta bir listesini hazırlamıştır. Bu esere XX. yüzyılın hemen başında Şevket Mustafa Efendi tarafından da şerh yazılmıştır. Ebussuud Efendi'nin daha çok Arapça kelimelerin telaffuzuna yönelik uyarılarını içeren bu galatat/sakatat risalesinde, kelimelerin galat telaffuzlarına dikkat çekilmiş ve fasih telaffuzları verilmiştir. Madde başı olarak yer alan kelimelerin hem galat hem de fasih şekilleri hareke ile yazılmış, daha da anlaşılır hale getirmek için genelde kelimelerin i'rabı da yapılmıştır.⁵⁰

50 Abdülkadir Dağlar, "Ebussuud Efendi'nin Telaffuz-İmla Üzerine Dikkatleri ve İki Risalesi", *Turkish Studies*, 3/6 2008.

1.1.45. Seci ve Kafiye Lugati

Ali Seydi ve Melkon Han tarafından hazırlanmıştır. Sözlüğün başında, eserin kullanımına yönelik bilgiler vardır. Arapça-Farsça kelimelerin bulunduğu bu sözlükte Batı dillerinden geçmiş ve az kullanılan kelimelere yer verilmemiştir. Lugat yaklaşık 15.000 kelime içermektedir. Kelimeler son seslerindeki harfler esas alınarak düzenlenmiştir. Ali Seydi, eserin İfade başlığı altında, Muallim Naci'nin Istılahat-ı Edebiyye'sindeki terimlerin uzun açıklanması ve alfabe sırasına göre düzenlenmemiş olmaması sebebiyle eserini kaleme aldığını belirtir.⁵¹ Eser cüzler halinde yayınlanmış ve toplam 55 cüzde tamamlanmıştır. Eserde yer alan kelimelerin asıl ve mecazi ve eş anlamları ayrı ayrı gösterilmiş, müştak ve mürekkep şekiller ilgili kelimenin altında açıklanmıştır. Eser toplam 863+7 sayfadan oluşmaktadır.⁵²

1.1.46. Tashīlū'l-Galatāt Ve'l-Muharrefāt Fi'l-Esmāi Ve'l-Lugat

Mustafa İzzet tarafından yazılmıştır. Eser 136 sayfadır. 528 galat kelimenin bulunduğu eserde, galat kelimeler iki kısımda incelenmiştir: Dile tam anlamıyla yerleştiği için yanlış biçimde kullanılmasında sakınca bulunmayanlar, dile tam olarak yerleşmemiş olsa da yanlış kullanımı herhangi bir karışıklığa yol açmayanlar.⁵³

1.1.47. Tercüme-i Galatātü'l-Avām

Galat risalelerinin ilki Kemalpaşazade (1469-1534) tarafından “**et-Tenbih ‘ala Galati’l--Cahil ve’n-Nebih**” adıyla Arapça kaleme alınmıştır. **Tercüme-i Galatātü'l-Avām** adlı eser, Kemalpaşazāde'nin Arapça eserinin Türkçe çevirisidir. Eserin müellifi, baskı yeri ve tarihi belli değildir. Bu eserde Kemalpaşazade dili doğru kullanmanın öneminden, lafız-mana ilişkisinden, dini ilimlerin temel dili olan

⁵¹ Gökçe, **a.g.e.**, s. 53.

⁵² Mustafa Uzun, “Ali Seydi”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.7, İstanbul 1993, s.443-444.

⁵³ Kültürel, **a.g.e.**, s. 17.

Arapçayı kurallarına göre kullanmanın gereğinden, galatların bazılarının avamdan bir kısmının da havastan kaynaklandığından bahseder.⁵⁴

1.1.48. Tercüme-i Sıhah-ı Cevherî / Vankulu Lugati

Vani Mehmet Efendi tarafından Türkçeye tercüme edilen meşhur Arapça lugattir. Eser, İsmail b. Hammād El-Cevherî tarafından kaleme alınmıştır. Sözlükteki kelimeler son harf sistemine göre düzenlenmiştir. Eser, 1956 yılında Kahire’de 6 cilt halinde neşredilmiştir. Tācū’l-Luga, Sihāhu’l-Luga, Es-Sıhah fi’l-luga veya kısaca Sıhah diye bilinen bu eser, sadece fasih Arapça kelimeleri ihtiva eder. Eserin Türkçe tercümesi müteferrika matbaasında basılan ilk kitap olma özelliğini taşır.⁵⁵

1.1.49. Türk Lugati Türk Dillerinin İştikākı ve Edebi Lugatleri

Hüseyin Kazım Kadri tarafından kaleme alınan eserin ilk iki cildi Arap harfleriyle üçüncü ve dördüncü ciltleri ise Latin alfabesiyledir. Sözlüğün 99 sayfalık Dibācesi vardır. Eserini “Türk dillerinin bir kaynaktan türediğini göstermek ve gelecekte tek bir dile doğru gidebilmek imkânını hazırlamak için” yazdığını belirten Hüseyin Kazım Kadri, “Uygur, Çağatay, Kazan, Azerî ve Garp Türkçeleriyle Koybal, Yakut, Altay, Çuvaş ve Kırgız lehçelerinin lugatlerini ve Garp Türkçesinde kullanılan Arap ve Acem kelimelerini şevāhidi ve emsāliyle hāvīdir.” ibaresini kullanır.⁵⁶

Sözlüğün Arap harfleriyle basılmış olan birinci ve ikinci ciltlerinde madde başı kelimedenden sonra transkripsiyonu verilmiş, kelime türü ve ait olduğu lehçe belirtilmiştir. Eserde zaman zaman mensur ve manzum örneklere de yer verilmiştir.⁵⁷

54 Hayati Develi, “Kemalpasazade ve Ebussuud’un Galatat Defterleri”, **İlmi Araştırmalar**, S. 4, İstanbul 1997 s. 99.

55 Gaffar, **a.g.e.**, s. 14.

56 Gökçe, **a.g.e.**,s.60

57 Gökçe, **a.g.e.**, s. 61.

1.1.50. Yeni Türkçe Lugat

Mehmed Bahaeddin tarafından h. 1330'da hazırlanmıştır. İkinci baskısı 1924'te yapılmıştır. 1997 yılında ise eserin bu ikinci baskısının tıpkıbasımı yapılmıştır. Mehmed Bahaeddin, Baha Toven olarak da bilinir 1881'de, Mora'da doğmuş, Bursa'da Askeri Rüştiye ve İdadi'de okumuş, mezuniyetinden kısa süre sonra Bursa Askeri İdadisinde "Lisan-ı Osmani muallimliği"ne başlamış ve ömrünün sonuna kadar öğretmenlik mesleğinde kalmıştır. Görevleri onu Beyrut'a, İstanbul'a ve Yemen'e götürmüş, Yemen'i en son terk eden Osmanlı görevlileri arasında bulunmuş, 1919'da beş ay boyunca savaş esiri olarak tutuklu kalmış, sonra İstanbul'a dönmüş; Vakit'te, Tanin'de gazetecilik yapmıştır. Ankara'da, Cebeci Asri Mezarlığında medfundur. Yeni Türkçe Lugat'ın Mukaddimesinde sözlükle ilgili şu bilgilere yer verilmiştir:

"Türkçede mükemmel bir lügate olan ihtiyacımız o derece aşikârdır ki artık bunu hissetmeyen okuryazar hemen hiçbir fert yok gibidir. Senelerden beri hepimiz bu eserin zuhuruna muntazırız. Herhalde bir gün ama bakalım hangi gün! bu beklediğimiz eser meydana çıkacak, bizim de elimize bütün arzularımızı tatmin edecek mükemmel bir lügat kitabı elbette geçecektir. Lakin biz bu intizar devresini yaşarken ötede ilim ve fen durmuyor, nura ve hakikate doğru muttasıl koşuyor. Bu koşulan medeniyet yollarında ise bir düziye yeni ihtiyaçlar, yeni fikirler doğuyor, bunları ifade eden yepyeni kelimeler ortaya çıkıyor, ve su kara hudut, milliyet nedir bilmeyen bu yeni şeyler döne dolaşa bilatekellüf garptan ayağımıza kadar geliyor, ister istemez dilimize giriyor; hatta, maalesef, bize hiç lüzumu olmayanlarına da yol açıyor. Böylelikle hemen her gün gazete ve kitaplarda önümüze çıkan ve henüz hiçbir Türkçe lügate girmemiş olan bu kelimelerin adedi bugün aşağı yukarı iki üç bini buluyor. İşte on iki sene evvel basılan bu kitabı adeta yeniden yazarcasına birçok yeni kelimeler, misaller ve mecaz tabirlerle tevsî ederek ve hacmini de bir hayli büyüterek tekrar neşretmekten maksadımız bittabi hepimizin beklediğimiz o muazzam eseri meydana getirmek değil ancak dillerimizde dolaşan şu yeni kelimeleri hem bir yere kaydetmek, hem lisanımızda bulunan yerli yabancı bütün

kelimâtı ihtiva eden bir az işe yarar bir kitapcağıza vücut vermek ve gittikçe sadeleşerek güzelleşen Türkçemize de bu suretle olsun pek naçiz bir hizmet görmekten ibarettir.”

1.2. MANZUM SÖZLÜKLER

İlk Farsça Türkçe sözlüklerin mukaddimelerinde Anadolu’da Arapça için hazırlanan sözlüklerin Farsça açıklanmış olması nedeniyle, Arapça bilmek için Farsça öğrenmenin lüzumu üzerinde durulmuş; Türkler için Farsçanın edebî dil olarak Arapçadan daha önemli olduğu vurgusu yapılmıştır.

İlk manzum sözlük yazarı İran şâiri Reşidüddin Vatvât’tır.⁵⁸ Farsça-Türkçe manzum sözlüklerin bilinen ilk örneği Konyalı Hüsâm bin Hasan’ın 1400 yılında kaleme aldığı **Tuhfe-i Hüsâm** isimli eserdir. Bu türün en meşhur sözlüğü ise Muğlalı İbrahim Dede’nin **Tuhfe-i Şâhidî** isimli sözlüğüdür. Şâhidî mahlasıyla tanınan İbrahim Dede, aslen bir Mevlevî şeyhidir. Tuhfe-i Hüsâm’a nazîre olarak yazılan eser, İbrahim Dede’nin Mevlevî şeyhi olması sebebiyle de daha çok Mevlana’nın Mesnevi adlı eserinden seçilen kelimelerin açıklanması maksadıyla yazılmıştır. 1848-1867 yılları arasında beş defa basılan bu eserin, Ankara Milli Kütüphanede 40’tan fazla yazma nüshası bulunmaktadır. Ayrıca bu sözlüğün çok sayıda şerhinin yapılması manzum sözlükler arasında çok özel bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Bu alandaki bir diğer önemli sözlük de **Tuhfe-i Vehbî**’dir. Çok sayıda yazma nüshasının yanı sıra, zamanında 60 adet baskı yapmış olması eserin devrinde büyük bir ilgi gördüğünün işaretidir. Farsça-Türkçe sözlüklerin sayısı 16’dır. 12’si yazma 4’ü ise matbudur.

İlk Arapça-Türkçe manzum sözlük Abdüllatif bin Melek tarafından 1392 yılında kaleme alınan **Lugat-ı Feriştahoğlu**’dur. Müellif önsöz kısmında eseri, torunu Abdurrahman için yazdığını belirtmektedir. Bu sözlük Türkçe-Arapça ilk manzum sözlük olmasının yanı sıra, bu sahada yazılmış en bilinen eserdir. 60’tan fazla yazma

⁵⁸ Gaffar, a.g.e., s. 30.

nüshası olan eser, 1852-1879 yılları arasında da yedi defa basılmıştır. Bu türün ikinci önemli eseri ise **Sübha-i Sıbyan** isimli sözlüktür. **Nazmü'l-Leāl, Cevāhirü'l-Kelimāt, Lugat-ı İbn Kalender, Tuhfe-i Āsım, Mahmūdiyye** ve **Nazm-ı Ferāid** diğer Arapça-Türkçe manzum sözlüklerdendir. Toplam 10 civarındadır.

U'cubetü'l-Garāyib fi Nazmü'l-Cevāhirü'l-Acāyib isimli sözlük, Türk edebiyatının bilinen ilk Arapça-Farsça-Türkçe manzum sözlüğüdür. **Genc-i Leāl, Se Zebān, Tuhfetü'l-İhvān** ve **Hediyetü's-Sıbyān, Nazm-ı Giridī, Hayrū'l-Lugat** ve **Manzume-i Keskin** bu gruptaki diğer sözlüklerdir. Toplam 16 adettir. 13 tanesi yazma, 3 tanesi ise matbūdur.

Manzum sözlüklerin biçimsel özelliklerine baktığımızda “mesnevi” tarzında kaleme alındıklarını görüyoruz. Giriş bölümünde genellikle bir mukaddime, ardından da eserin yazılış sebebini anlatan “Der-Beyān-ı Sebeb-i Telīf” başlıklı ikinci bir bölüm bulunur. Ayrıca sözlük bölümüne geçilmeden önce naat ve münacaata yer verildiği görülür. Sözlük kısmından sonra ise yine “mesnevi” şekli ile kaleme alınan bir hātme yazısı ile eser tamamlanmış olur.

Sözlük bölümü genellikle kıta şeklinde düzenlenir. Kelimelerin açıklaması yapılmadan hemen önce, manzumenin hangi vezinle yazıldığı belirtilir ve daha sonra kelimelerin açıklamasına geçilir. Kelimeler açıklanırken, ahengi sağlamak amacıyla Türkçedeki bazı eklerin sıkça kullanıldığı görülür.

Genellikle, “tuhfe”, “nazm”, “manzume” veya “lugat” gibi kelimelerle isimlendirilen manzum sözlükler, Osmanlı döneminde daha çok sıbyan okullarında ders kitabı olarak okutulmuştur. Arapça “sabi” kelimesinden türeyen sıbyan, 5-6 yaşındaki çocukların ilk öğrenime başladıkları mahalle mekteplerini ifade etmek için kullanılmıştır. Ortalama 5 yıllık bir eğitim sürecini kapsayan bu okullar, Osmanlı eğitim sisteminin yapı taşı niteliğindedir. Bu okullarda okutulan dersler zamanla değişiklik gösterse de genellikle Elifbā (okuma yazma), Kur'an-ı Kerim okuma, Kur'an ezberleme, Birgivi'nin Akāid Risalesi, Kur'an Kıraatı, Arapça ve Farsça Temel Kavramlar gibi dersler müfredatın temelini oluşturmaktaydı. Bu derslerden

Arapça ve Farsça Temel Kavramlar dersinde Arapça için **Feriştehoğlu Lugatı**, Farsça dersinde ise **Tuhfe-i Vehbī** ve daha ziyade **Tuhfe-i Şāhidī** adlı manzum sözlükler okutulmaktaydı. Bu açıdan bakıldığında manzum sözlüklerin her şeyden önce pratik bir fayda üzerine konumlandırıldığı görülecektir. Çünkü ilk öğrenimine başlayan ve henüz çocuk yaştaki bir öğrencinin muhatap olduğu dersler, yukarıda da görüleceği üzere, din temeline dayanan bir müfredata sahipti. Bu yönüyle eğitimin sorunsuz devamı -en azından başlangıç düzeyindeki- Arapça ve Farsça bilgisini gerekli kılıyordu. Zaten bu gereksinim dolayısıyla -Feriştehoğlu Lugatı'nda olduğu gibi- birçok manzum sözlük müellifi, eserini, çocuğu veya torununun Arapça ve Farsça öğrenmesi için yazdığını belirtmiştir.

XIX. yüzyıla gelindiğinde manzum sözlüklerin içeriğinde temel bir farklılaşmanın olduğu görülmektedir. XIX. yüzyıla kadar görülen Arapça ve Farsça merkezli manzum sözlüklerin aksine, bu yüzyılda Fransızca-Türkçe manzum bir sözlükle karşılaşırız. 1849-1850'de Halis Efendi tarafından yazılan **Miftāh-ül-Lisan** (Dilin Anahtarı) adlı bu sözlük Türk sözlükçülüğünde bilinen ilk ve tek Fransızca-Türkçe manzum sözlüktür.

Manzum sözlüklerle ilgili çok sayıda çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalardan edindiğimiz bilgilere göre Osmanlı döneminde kaleme alınan belli başlı manzum sözlükler şunlardır.

1.2.1. Genc-i Leāl

Eser, Gencī Pir Mehmed Efendi tarafından yazılmıştır. 1631 tarihli eser iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümü Arapçadan Türkçeye, ikinci bölümü Farsçadan Türkçeye göre düzenlenmiştir.

1.2.2. Kān-i Maānī

Seyyid Hasan Rızāi tarafından 1671 yılında telif edilmiştir. Sözlük 54 varaktan oluşmaktadır. 2319 beyitten oluşan eserin kelimeleri alfabetik sırayla açıklanmıştır. Eser alfabe sırasına göre yazılan ilk manzum sözlüktür.⁵⁹

1.2.3. Lugat-ı Ferištehoğlu

İlk Arapça-Türkçe manzum sözlük Abdüllatif bin Melek tarafından 1392 yılında kaleme alınan Lugat-ı Ferištehoğlu'dur.⁶⁰ Müellif önsöz kısmında eseri, torunu Abdurrahman için yazdığını belirtmektedir. Bu sözlük Arapça-Türkçe ilk manzum sözlük olmasının yanı sıra, bu sahada yazılmış en bilinen eserdir. 60'tan fazla yazma nüshası olan eser, 1852-1879 yılları arasında da yedi defa basılmıştır.

1.2.4. Lugat-ı Halimi / Bahrū'l-Garāib

Eser, Lütfullah Halimī tarafından kaleme alınmıştır. Halimī, önce Farsçadan Türkçeye bir sözlük hazırlamış ve bu sözlüğü daha sonra Bahrū'l-Garāib adıyla manzum olarak düzenlemiştir.⁶¹

1.2.5. Lugat-ı Mahmūdiye

26 varaktan oluşan eser Arapça-Türkçe manzum bir sözlüktür. 1553 yılında telif edilen ve 572 beyiti ihtiva eden eser, Hasan b. Ali tarafından istinsah edilmiştir. Eser, Ferištehoğlu lugatından istifade edilerek hazırlanmıştır.⁶²

⁵⁹ Gaffar, a.g.e., s. 36.

⁶⁰ Cemal Muhtar, **İki Kur'an Sözlüğü Lugat-ı Feristeoglu ve Lugat-ı Kānūn-ı İlāhī**, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul 1993.

⁶¹ Mustafa Erkan, "Bahrū'l-Garāib", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.37., s. 513.

⁶² Gaffar, a.g.e., s. 36.

1.2.6. Makbul-i Arif

Asıl adı, Mehmet Bosnevi olan müellif, 1610 yılında Zvornik sancağının Donya Tuzla yakınlarındaki Dobırnya köyünde doğar. "Hevayi", takma adı; "Uskufi" ise mahlasıdır. 1651 yılında, hayata veda eder. Hevayi'nin en önemli eseri, 1631 yılında yazdığı, **Makbul-i Arif** adındaki, ilk Boşnakça-Türkçe manzum sözlüktür. Eserin bir beyti Boşnakça, tercümesi ise Türkçe olarak kaleme alınmıştır. Ancak, daha sonraları, eser başka biri tarafından yeniden yazılır ve adı **Potur Şahidi** (Köylü Şahidi) olarak değiştirilir. Hevayi, "Makbul-i Arif"i Boşnak köylüsü için hazırladığından eseri daha sonra yeniden yazan kişi, Şahidi'nin şöhretinin tesiriyle olsa gerek, esere "Köylü Şahidi" adını vermiştir.

Makbul-i Arif, Alhamiyado (Arap harflerle Boşnakça yazılan edebi eserler) edebiyatının ilk örneğidir. Lugat, IV. Murat'a adanmıştır. Hevayi, öncelikle esere, 50 beyitten oluşan Türkçe bir giriş yazar. Hevayi'ye göre , mademki Tanrı İsa'ya İncil'i Latin dilinde göndermişti; o halde Boşnak dili de Latin dilinin bir kolu olduğuna göre, Boşnakça bir sözlük hazırlanabilirdi.

Evliya Çelebi, Seyahatname'sinde Saraybosna'dan söz edilirken Boşnak ve Hırvat ulusunun dillerinin, Latin diline yakın olduğuna değinilir ve **Makbul-i Arif**'ten örnek verilir. Eserden daha sonra söz eden kişi, 1857'de Saraybosna'ya atanan, Rus elçisi Aleksandr Gilferding olmuştur. Gilferding, 1858'de yazdığı bir eserinde, **Makbul-i Arif**'ten bahseder. 1862'de ise Antun Kaznacic, eserinde bu sözlüğü eleştirir. 1868'de Saraybosna Prusya konsolosu Otto Blau, yazdığı eserinde Makbul-i Arif'i över.

1.2.7. Manzume-i Keskin

Arapça-Farsça-Türkçe bir manzum sözlüktür. Eser, II. Mustafa için yazılmıştır. Eserin telif tarihi 1757-1758'dir. Eser Mustafa Keskin b. Osman tarafından kaleme alınmıştır. Eserde, toplam 2363 kelime yer almaktadır.⁶³

1.2.8. Menāzīmü'l-Cevahir

Tireli Mustafa Haki tarafından yazılmıştır. 1632'de kaleme alınmıştır. Türkçe-Arapça-Farsça manzum sözlüktür. Bayezid Kütüphanesi 6901 numaralı nüshası taranmıştır.

1.2.9. Miftah-ı Lisan

Yusuf Halis tarafından 1850'de hazırlanan Miftah-ı Lisan, Fransızca-Türkçe manzum bir sözlüktür. Sözlük mensur bir mukaddime, manzum bir dibace, sözlük ve manzum hatimeden oluşmaktadır. Mensur mukaddimede müellif, alfabeden kaynaklanan okunuştaki karışıklığı vurgulamakta ve bunu gidermek için özgün bir imla uyguladığını anlatmaktadır :*“Lisān-ı Türkî'nin Fransa lisānı kadar harekeleri telaffuzda mevcūt ise de ancak lisān-ı mezkūr misilli cümle harekātını bi'l-fi'l ya'nī yazı ile ifade eder alāmāt-ı mahsūsa vaz' olunmamıştır. Meselā dakik ma'nāsında olan (un) ve şöhret a'nāsında (ün) ve taāma konulan (tuz) ve toprak ma'nāsında olan (toz) ve vücūd-ı insāndan olan (el) ve almak kelimesinden olan (al) misilli elfāzın yekdiğerinden fark u temyīz edecek harekāt-ı ahiresi olmadığından ma'naları siyāk u sibāktan anlaşılabilir. Lākin Fransızca imlāsıyla yazıldıkları taktirce beheri bir güne hareke-i muharrere mahsūsa ile fark ve temyīz olunur. Zīrā lisānı mezkūrun Türkî lisānında yazılan harekelerden zāit çend adet harekāt-ı muharreresi mevcūt bulunduğundan ve bu harekeler ise dāimā hurūfātın önüne konulduğundan kelimāt-ı*

⁶³ Atabey Kılıç, “Denizlili Osman b. Keskin ve Eseri Manzume-i Keskin”, *Turkish Studies*, Volume 2/3, 2007.

mezkûre gibi imlâsı bir ve telaffuz ve sadâları birbirine uymaz müşâbehetli kelimât bulunamaz.”

Müellif, yukarıda bahsettiği karışıklığı gidermek için vokallerin imlasına bazı eklemeler yapmıştır. A sesi elif üzerine fetha, o sesi vav'ın üzerine zülfe, u sesi vav'ın üzerine 2, ü sesi vav'ın üzerine 8 ve ö sesi vav'ın üzerine 6 rakamı konularak yazılmıştır. Eserin sözlük kısmı 46 sayfadan oluşmakta ve eserde yaklaşık 2500 civarında Fransızca kelimenin Türkçe karşılığı bulunmaktadır.⁶⁴

1.2.10. Nazmü'l-Cevâhir

1811 yılında Antepli Hasan Aynî tarafından yazılan manzum Arapça-Farsça-Türkçe sözlük **Dürrü'n-Nizam**, gözden geçirilip 10 yıl sonra **Nazmü'l-Cevâhir** adıyla yayımlanmıştır. **Dürrü'n-Nizam**'ın yazma nüshası Üniversite Kütüphanesi TY: 5493'tedir. Nazmü'l-Cevâhir, toplam 100 kıtadan oluşmaktadır. Eserde toplam 10000 civarında kelimenin Türkçe karşılığına yer verilmiştir. Eserin ilk baskısı 1826'da yapılmıştır. Ahmet Sâfi tarafından **İzzu Zafer** adıyla 1842'de bir de şerhi yapılmıştır.

1.2.11. Nazmü'l Leâl

Şeyh Ahmet tarafından 1641 yılında yazılmıştır. Arapça-Türkçe manzum bir sözlüktür. Nazmü'l-Leal, Şahidi'nin Tuhfesine nazire olarak yazılmıştır.

1.2.12. Nisab-ı Şeş Zeban

Yusuf adlı biri tarafından 1832 yılında yazılmıştır. Çok dilli manzum bir sözlüktür. Türkçe-Arapça-Farsça-Afganca-Hintçe kelimeleri içerir.

⁶⁴ Yusuf Hâlis, **Miftâh-ı Lisân Manzum Fransızca-Türkçe Sözlük**, Haz., Mehmet Kırbıyık, Beşir Kitabevi, İstanbul 2007.

1.2.13. Nuhbe-i Vehbi

Sünbülzāde Vehbi tarafından kaleme alınmıştır. Arapça-Türkçe manzum bir sözlüktür. Manisalı Ahmet Reşit Efendi, sözlüğü şerh etmiştir.

1.2.14. Refi Kalayi

Refi' Kalāyi tarafından 1815 yılında kaleme alınan Ermenice-Türkçe manzum sözlüktür. Müellifin gerçek adı Mehmed Emin Refi' dir. Kalayī kendisinin lakabıdır. Önceleri kumaşçılıkla uğraştığı için kalāyī diye meşhur olmuştur. Doğum tarihi net olarak bilinmemektedir. Kardeşi Ahmed Münib'in ifadesine göre Kalayi, 1821 yılında 63 yaşında vefat etmiştir. Buna göre Kalayi 1760-61 tarihinde doğmuş olmalıdır. Kıbrıslızāde İsmail Hakkı Efendi ölümüne "Aldı Hakdan cān-ı Kālāyī kumaş-ı cenneti" mısrasıyla tarih düşmüştür.⁶⁵ 1821 yılında İstanbul'da ölen müellif Topkapı Mezarlığına defnedilmiştir.

Kalayi'nin bu sözlüğü ilim dünyasına ilk defa 1941 yılında Agah Sırrı Levend tarafından tanıtılmıştır. Sözlüğün Üniversite kitaplığında iki adet, Atatürk Kitaplığı ve Süleymaniye Kütüphanesinde de birer adet nüshası bulunmaktadır.⁶⁶

Refi' Kalayi'nin bir de divanı bulunmaktadır. Bu divan, kardeşi Ahmed Münib Efendi tarafından 1867'de yayımlanmıştır.

Kalayi'nin sözlüğü Robert Dankof tarafından edisyon kritik edilmiştir. Sözlük, "Tanrıya aşvas, kiristos dediler peygambere / şaha derler takavor hem muteber bir eksere" ifadeleriyle başlamaktadır.

1.2.15. Sübha-yi Sıbyan

Osmanlı dönemi önemli manzum sözlük metinlerinden biridir. Eserin yazma nüshalarında müellife dair herhangi bir kayıt yoktur. Fakat Sübhā-yı Sıbyan şerhi olan Hediyetü'l-İhvan adlı eserde müellifin Ebu Fazl Muhammed b. Ahmed Rūmī

⁶⁵ Turgut Kut, "Biographical and Bibliographical Data", **The Versified Armenian-Turkish Glossary by Kalayi**, ca.1800Cleveland State University Armenian Publications, USA 1996, s.1.

⁶⁶ Turgut Kut, **a.g.m.**, s. 2.

adında aslen Bosnalı biri olduğu kaydedilmektedir. XVII. yüzyılda kaleme alınan eser, aruzun müfteilün müfteilün failün kalıbıyla yazılmıştır. Eserin 60'tan fazla yazma nüshası bulunmaktadır. Mehmed Necib tarafından Hediye'tü'l-İhvan fî Şerhî Sübhâti's-Sıbyan ismiyle eserin daha iyi anlaşılması amacıyla bir şerh yazılmıştır.⁶⁷

1.2.16. Tuhfe-i Āsım

Eser, Mütercim Āsım tarafından 1798 yılında yazılmıştır. Türkçe-Arapça manzum olarak kaleme alınan eser, 1838'de 70 sayfa olarak Bulak Matbaasında basılmıştır. Eser, XIX. yüzyıl şairlerinden Esad Muhammed Efendi tarafından şerh edilmiştir.

1.2.17. Tuhfe-i Fedâi

Arapça-Türkçe manzum sözlüktür.1634'te Trablusşam'da kaleme alınmıştır. 39 beyitlik mukaddime ile beraber toplam 401 beyittir. Toplam 1211 kelimenin Türkçe karşılığı verilmiştir. Eser, Tuhfe-i Şâhidi'ye nazîre olarak yazılmıştır.⁶⁸

1.2.18. Tuhfe-i Hüsâm

Konyalı Hüsâm b. Hasan tarafından yazılmıştır. Bilinen ilk Farsça-Türkçe manzum sözlüktür. Bursalı Mehmed Tahir şair hakkında şunları söyler : “Tuhfe-i Hüsami müellifi Hüsameddin Efendinin Muğladan Ula Nahiyesi merkezinde medfun olduğu mervîdir. Eserin yazma bir nüshası Muğla Kütüphanesindedir.”⁶⁹

⁶⁷ Atabey Kılıç, “Türkçe ö Arapça Manzum Sözlüklerden Sübha-i Sıbyan 1(İnceleme)”, **Turkish Studies** Yıl : 1, S.2, 2006.

⁶⁸ Halil İbrahim Yakar, “Manzum Sözlüklerimizden Tuhfe-i Fedâi”, **Turkish Studies**, 2/4, 2007.

⁶⁹ Bursalı Mehmed Tahir, Osmanlı Müellifleri, Bizim Büro Yayınları, Ankara 2000, s.

1.2.19. Tuhfe-i Lāmi

Lāmi Çelebi tarafından kaleme alınan eser Tuhfe-i Lāmi veya Lugat-ı Manzum olarak bilinir. Eserde bahirlere geçmeden önce mesnevi tarzında yazılmış 15 beyitlik bir mukaddime bulunmaktadır. 180 beyitten oluşan sözlükte 575'ten fazla kelime ve kısa cümlelerin Farsça karşılığı verilmiştir.⁷⁰

1.2.20. Tuhfetü'l-Mülük

Kuddusī tarafından yazılan Farsça-Türkçe manzum sözlüktür. Hicri 1063'te telif edilmiştir. Tuhfe-i Şahidi'ye nazire olarak yazılmıştır.

1.2.21. Tuhfetü'l-Uşşak

Fevzi Kisederzāde tarafından yazılan Rumca-Türkçe / Türkçe-Rumca manzum bir sözlüktür. Arap harfleriyle kaleme alınmıştır. TDK Kütüphanesinde 2708 arşiv numarası ile kayıtlı olan eser, 24 sayfadan oluşmaktadır. Eserde 13 kıta vardır. Geleneğin aksine hamdele ve salvele bölümü olmadan sebab-i telif bölümüne geçilmiştir.⁷¹

1.2.22. Tuhfe-i Remzi

Ahmet Remzi Akyürek tarafından telif edilmiştir. 1925'te basılmıştır. Müellifin bu eserden başka 1895'te basılan Kavāid-i Fārisi isimli manzum muhtasar gramer kitabı da vardır.

1.2.23. Tuhfe-i Sabrī An Lisan-ı Bulgarī

Bulgarca-Türkçe manzum bir sözlüktür.

⁷⁰ İbrahim İmran Öztahtalı, **Lāmi Çelebi ve Lugat-ı Manzumu**, Gaye Kitabevi, İstanbul 2004.

⁷¹ Gökhan Ölker, "Rumca-Türkçe Manzum Sözlük Tuhfetü'l-Uşşak", **Turkish Studies**, 4/4, 2009.

1.2.24. Tuhfe-i Şāhidī

Bu türün en meşhur sözlüğü Muğlalı İbrahim Dede'nin *Tuhfe-i Şāhidī*⁷² isimli sözlüğüdür. Şāhidī mahlasıyla tanınan İbrahim Dede, aslen bir Mevlevī şeyhidir. *Tuhfe-i Hüsam*'a nazire olarak yazılan eser, İbrahim Dede'nin Mevlevī şeyhi olması sebebiyle de daha çok Mevlana'nın Mesnevi adlı eserinden seçilen kelimelerin açıklanması maksadıyla yazılmıştır. 1848-1867 yılları arasında beş defa basılan bu eserin, Ankara Milli Kütüphanede 40'tan fazla yazma nüshası bulunmaktadır. Ayrıca bu sözlüğün çok sayıda şerhinin yapılması manzum sözlükler arasında çok özel bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

1.2.25. Tuhfe-i Vehbi

Türkçe-Farsça manzum bir sözlüktür. Maraşlı Reşit Efendinin oğlu Sünbülzāde Vehbi tarafından kaleme alınmıştır. Farsça-Türkçe manzum bir lugattir. Toplam 882 beyitten oluşmaktadır. Sözlüğün baş tarafında 93 beyitlik bir mukaddime vardır. Toplam 52 kıta (gazel tarzında yazılmış) olarak tertip edilmiştir. Eserin çok sayıda baskısı yapılmıştır. İlk baskısı müellif hayattayken 1798 yılında yapılmıştır.⁷³

1.2.26. U'cūbetü'l-Garāyib fi Nazmi'l-Cevāhiri'l-Acāyib

Abdurrahman Malkaravi tarafından 1424 yılında yazılan U'cūbetü'l-Garāyib fi Nazmi'l-Cevāhiri'l-Acāyib isimli sözlük, Türk edebiyatının bilinen ilk Arapça-Farsça-Türkçemanzum sözlüğüdür.

⁷² Ahmet Hilmi İmamoğlu, **Muğlalı Şāhidī İbrahim Dede Tuhfe-i Şāhidī Farsça-Türkçe Manzum Sözlük**, Muğla Üniversitesi Yayınları, Muğla 2006.

⁷³ Atabey Kılıç, "Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Vehbi (Metin)" **Turkish Studies**, 2/2, 2007.

İKİNCİ BÖLÜM

2. HASAN BİN HÜSEYİN KARAHİSARİ VE ŞÂMİLÜ'L-LUGA

İmadoğlu ailesinin en büyük ferdi Hacı Yakup Muhiddin'dir. Hacı Yakup Muhiddin, İmad Dede'nin babasıdır. Doğum tarihi net olarak bilinmemektedir. XV. yüzyılın başlarında vefat etmiştir.

İmad Dede : 1350 (754) ö 1454 (858) : İmadoğlu ailesinin büyüğü olup İmadiye'l-İslam olarak da bilinmektedir. Kasım ve Hüseyin adında iki oğlu vardır. Alim bir şahsiyet olup uzun süre Afyon'da müftülük yapmıştır. Hisarardı Medresesinde müderrislik görevlerinde bulunmuştur. Mısırlıoğlu Abdürrahim Karahisarî'nin ve Abapuş Bali'nin yakın arkadaşıdır.¹ Bu bilgi dönemin bir vakfiyesinde kayıtlıdır. Şeriyye sicilindeki bir kayda göre Abdürrahim Mısırlıoğlu'nun kardeşi Mustafa Muslihiddin tarafından tanzim edilen bir vakfiyedeki şahitler arasında İmad Dede ve oğlu Kasım'ın da isimleri geçmektedir. 857 tarihli bu vakfiyedeki kayıt şu şekildedir :

“Kardeşlerin en aziz ve dostların en faziletlisi yine mezkur vakıf bu sakki şer'ide alanın sahih olduğunu ısrar edip beni şahit gösterdi. Cenab-ı Hak sa'yini meşkur kılsın. Ben fakir kul Karahisarlı Hacı Muhiddinoğlu İmad'ım. İkisi de afv olunsun.”²

İmad Dede'nin bir eseri olup olmadığı bilinmemektedir. Zamanında İmad Dede cāmisinde hangi devirde yazıldığı bilinmeyen Türkçe tercümelili bir Kur'an-ı Kerim mevcutmuş. Sonraları Vakıflar Genel Müdürlüğüne götürüldüğü söylenen bu Kur'an-ı Kerim'in İmad Dede tarafından yazıldığı söylenir.³

¹ Mehmet Saadettin Aygen, **İmadoğlu Hasan Karahisarî**, Türkeli Matbaası, Afyonkarahisar 1985, s.6

² Aygen, **a.g.e.**,s. 7.

³ Osman Keskiöğlu, “Fatih Devrine Ait İki Kur'an-ı Kerim Tercümesi”, **Vakıflar Dergisi**, S. 4, 1958, s. 91-103.

İmad Dede'nin kabri, İmad Dede Camiinin türbesindedir. Türbeye câmiin içinden girilmektedir. Türbe, mihrabın sol tarafındadır. İmad Dede Cami, Keçepazarı veya Güdük Minare Cami olarak da bilinir. Vakıf kayıtlarından anlaşıldığına göre h. 1139 tarihinde yapılmıştır. Camide müezzin mahfilinde bir mezar daha bulunmaktadır. Bu mezarın Hasan Karahisari'ye ait olduğu kanaati vardır.⁴

İmadoğlu Kasım : 1391 (795) tarihinde doğmuş, 1470 (870) tarihinde vefat etmiştir. İmad Dede'nin büyük oğludur. Örenbağ (Viranbağ) semtinde şimdi tamamen kaldırılmış olan mezarlıkta Edip Ali Baki, İmadoğlu Kasım'ın mezar taşını bulmuştur. Kitabede şunlar yazılıdır: *Mevlana Kasım bin İmad el Kâtip fi yevmin samın aşere Rebiülevvel sene erbaa şebine ve semane mi'e 875*

Kasım'ın adı Abdürrahim Karahisari'nin kardeşi Mustafa Muslihiddin'in vakfiyesinde şahitler arasında da geçmektedir : “*Bu vakfiyede beyan olunan vakıf ve tescil ve şart ve tafsil hususlarının sıhhatine şehadet eder. Kulların en muhtacı muharrir İmadoğlu Kasım.*” Kayıttan anlaşıldığına göre Kasım b. İmad, Afyon'un sicil katibidir.⁵

İmadoğlu Hüseyin : 1400 (805) tarihinde doğmuş, 1490 (895) tarihinde vefat etmiştir. İmad Dede'nin ikinci oğludur. Lügat yazarı Hasan Karahisari'nin babasıdır.

Abdi Çelebi : 1420 (836) tarihinde doğmuş, 1500 (906) tarihinde vefat etmiştir. İmad Dede'nin, oğlu Kasım'dan olma torunudur. Mezar taşında şunlar yazılıdır : “*El merhum ve mağfur eşşehit el muhtac ilâ rahmetillahi Te'âla Mevlana Abdi Çelebi bin Kasım. Tarihi sene sitte ve tisa inse 960.*”

Abdi Çelebi, uzun süre kadılık yaptığı için Abdi Kadı diye meşhur olmuştur. Abdi Kadı, Kasım Paşa tarafından Umur Beyin arazisi üzerine Mısrî Cami, Alaca Hamam ve Kervansaray yapılmasına izin veren kadıdır. İstanbul'da Vakıflar arşivinde Abdi Mektubu diye kayıtlıdır.⁶

⁴ Aygen, a.g.e., s.10-11.

⁵ Aygen, a.g.e., s.11-12.

⁶ Aygen, a.g.e., s.12.

Hasan Karahisari : 1425 (841) tarihinde doğmuş, 1505 (910) tarihinde vefat etmiştir. İmad Dede'nin oğlu Hüseyin'den olma torunudur. Lugat'ın müellifidir.

İvaz Çelebi : Tahminen 1450 yıllarında doğmuştur. Abdi Kadı'nın (Abdi Çelebi) oğludur. Abdi Kadı, İmadoğlu Kasım'ın diğer oğludur. İvaz Çelebi Afyon'da kadılık yapmış birisidir.

Hasan bin Kasım : Abdi Kadı'nın küçük oğludur. Şāmilü'l-Luga'yı temize çekmiştir.

2.1. HASAN KARAHİSARİ'NİN HAYATI

1425 (841) tarihinde doğmuş, 1505 (910) tarihinde vefat etmiştir. İmad Dede'nin, oğlu Hüseyin'den olma torunudur. Lugat'ın müellifidir. İlk tahsiline dedesinden ders alarak başlamıştır. Bir din alimi olan dedesi, Mevlana Alaattin İshak Fakih ve Abdürrahim Karahisari'den torununa dersler aldirmiştir. Hasan Karahisari, İmad Dede'nin müderrislik yaptığı Hisarardı Medreselerine devam etmiş Arapça ve Farsça tahsili yapmıştır. Hasan Karahisari, daha sonra Edirne'ye gelerek tahsiline burada devam etmiştir. Edirne o zaman Osmanlı payitahtı olduğu için, Hasan Karahisari, devrin en meşhur ilim adamlarından ders alma imkanı bulmuştur. 80 yaşına kadar Edirne'de kalan Hasan Karahisari, ihtimal o ki daha sonra Edirne'de müderrislik yapmıştır. Hasan Karahisari, İstanbul'un fethinde de bulunmuştur. 80 yaşına doğru Afyon'a dönen Hasan Karahisari, 1505 (910) tarihinde vefat etmiş ve Öksüzce Mahallesindeki mezarlığa defnedilmiştir. Bu araziye daha sonra İmad Dede Camii ve Türbesi yapılmış, Hasan Karahisari'nin mezarı ise camiin içerisinde muhafaza edilmiştir. Bu mezar, müezzinler mahfilinin arka kısmına rastlamaktadır.⁷

⁷ Aygen, a.g.e., s.13.

2.2. ŞĀMİLÜ'L-LUGA VE NÜSHALARI

Şāmilü'l-Luga'nın tespit edebildiğimiz on iki nüshası vardır.

2.2.1. Hacı Selimağa Kütüphanesi Nüshası

Kemankeş, No: 663'te bulunan nüsha 138 varaktan oluşmaktadır. Sözlükte 9200 civarında Farsça kelimenin Türkçe karşılığı verilmiştir. Yazmanın hemen ilk sayfasında eserin vakfedildiğine dair kısa bir açıklama ve vakfiye mührü vardır.

Bu haķir u faķir ve pür-taķşir Es-Seyyid El-Hāc 'Abdulķādir el-ma'rūf mir Hāce Kemānkeş El-Ūskūdārī bu kitab-ı müsteţābı mülkümden iħrāc idüp Ūskūdār'da vāķi' Valide-i 'Atiķ Cāmi'-i Şerīfine şol şartla vakf eyledim ki talebe-i 'ulūmdan her kime iķtizā ider-ise rehin koya veyahud kefīl-i mal ile virilüp ta kıraatı tamam olunca ħıfz idüp nişān için kağıdın bu kimseye ve cildin şu kimseye ve uşak eline virmiye ve tebdil ve tağyir itmeye. Eger şartların birinüñ ħilāfı zuħūr iderse tazmīn oluna.

Sözlük metni 2a'dan başlamaktadır. Bu nüshanın en önemli özelliği Baleybence kelimeleri içermesidir. Sözlüğün ilk sayfasında “*bu kitabda surħla yazılan luġat-ı Bāleybelen'dir ya'ni zebān-ı Muhyī'dir.*” ibaresi bulunmaktadır. Cümleden de anlaşılacağı üzere nüshadaki Bāleybence kelimeler kırmızı renkle yazılmıştır. Bu yönüyle Şāmilü'l-Luga'nın Selimağa nüshası Baleybelen'in başlıca referans metinlerinden biridir.⁸

2.2.2. Topkapı Sarayı Nüshası

Nüsha, Topkapı Sarayı III. Ahmed Kitaplığı, Türkçe Yazmalar, 2695 arşiv numarasıyla kayıtlıdır. Birinci varakta “*Kitab-ı Esmāü'l-Ef'āl ōKarahisarī*” ibaresi vardır. 4b'de eserin Fatih Sultan Mehmed'e sunulduğu, 5a'da eserin ismi kayıtlıdır. Nesih yazı ile istinsah edilen eser,139b'deki “temmet” ifadesiyle sona ermektedir. Yazmanın 140. varağı boştur. Daha sonra 144a numarasıyla başlayan sayfada

⁸ Mustafa Koç, **Baleybelen-İlk Yapma Dil**, Klasik Yayınları, İstanbul 2005, s. 78.

Arapça, Farsça, Türkçe ve Moğolca olmak üzere dört dilli bir sözlük yer almaktadır. Bu bölüm 166b'ye kadar sürmektedir. Yazmada 166b boştur. 167a'dan 170a'ya kadar olan kısa bölümde ise sadece Arapça kelimelerin Türkçe anlamlarının verildiği satırlı kısa bir lugatçe bulunmaktadır. Bu son iki bölüm daha önce, yanlış olarak, Şāmilü'l-Luga ile birlikte değerlendirilmiştir.⁹ Oysa bu son iki bölüm, Şāmilü'l-Luga'nın metnine dahil değildir. Yazmada Şāmilü'l-Luga'nın bittiği varak 139b'dir. Moğolca karşılıkların da yer aldığı dört dilli bölüm, sadece bu nüshada bulunmaktadır. Şāmilü'l-Luga'nın diğer nüshalarında bu bölüm olmadığı gibi, en eski ve en sağlam nüshası olan MK1 nüshasında da bu bölüm yer almamaktadır. Bu yönüyle Topkapı nüshasında yer alan dört dilli sözlük ile Arapça-Türkçe satırlı sözlüğün müstensih tarafından yazmaya sonradan eklendiği anlaşılmaktadır.

2.2.3. Millî Kütüphane Nüshası (MK1)

Çalışmamıza esas teşkil eden nüshadır. Milli Kütüphane Afyon Gedik Ahmet Paşa Koleksiyonu, 03 Gedik 17524 arşiv numarası ile kayıtlıdır. 24a'dan başlamakta 155b'de bitmektedir. Yazmada Şāmilü'l-Luga'nın dışında 156a'dan 337b'ye kadar süren ve daha çok fiil çekim örneklerini ihtiva eden satırlı nitelikte 2 eser daha bulunmaktadır. Eserin bütün nüshalarında bulunan ve Farsça olarak kaleme alınan mukaddime bölümünde, müellif sözlüğün düzenlenişi hakkında detaylı bilgiler vermektedir. Müellifin verdiği bilgilere göre sözlük iki bölümden oluşmakta ve mastarları ve gramer kurallarını içeren ikinci bölümün sonunda eser tamamlanmaktadır. Biz bu bölümü, hem sözlük metninin dışında yer alması itibariyle hem de Şāmilü'l-Luga'nın devamı olabileceğine dair bir kaydın bulunmaması sebebiyle çalışmamıza dahil etmedik.

⁹ Bkz., Ligeti, "İstanbul'da Moğolca Bir Sözlük" **Macar Bilimler Akademisi Doğu Araştırmaları Dergisi**, 1962.

2.2.4. Milli Kütüphane Nüshası (MK2)

Milli Kütüphane 6928/1 arşiv numarası ile kayıtlı nüshadır. Nesih yazı ile kaleme alınmıştır. Toplam 120 varaktır. Yazmanın ilk sayfasında “*Haza Kitāb-ı Lugatü’l-Fürs-Vānizāde Mehmed Efendi*” kaydı ve vakfiye mührü vardır. Yine bu sayfada “*bu lugatın evvel harfine nazar olunup gaflet olunmaya*” ibaresi yer almaktadır. 2ab, 3ab, ve 4a’nın ilk kısmında dua ve niyazdan sonra müellifin ismi geçmekte, eserin oluşturulmasında yararlanılan kaynaklar sıralanmakta ve uzun bir methiye ile eserin Fatih Sultan Mehmet’e sunulduğu belirtilmektedir. Sözlük kısmı 4a’dan itibaren başlamakta ve 113a’da sona ermektedir. Yazmada 113b boştur. 114a’dan itibaren *Kavā’id-i Der Beyān-ı Emsāle-i Derī* başlığı altında Farsça gramer kurallarının yer aldığı kısa bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölüm 120b’ye kadar sürmektedir. Yazma 120b’deki istinsah kaydıyla bitmektedir. Bu sayfada iki farklı istinsah tarihi yer almaktadır. İlkinde 925 yılının Cemāzıyelāhir, ikincisinde ise 922 yılının Ramazan ayı kaydı bulunmaktadır.

2.2.5. Süleymaniye Nüshası

Nüsha, Süleymaniye Kütüphanesi Şehit Ali Paşa Koleksiyonu 2633 numarada kayıtlıdır. Sözlüğün ilk sayfasında Mevlevî Derviş Yusuf’a ait temellük kaydı ve mührü vardır. Sözlük 4a’dan başlayıp 52a’da bitmektedir.

2.2.6. Fransa Nüshası 1

Nüsha Bibliotheq National Türkçe Yazmalar Supplemet 263 arşiv numarası ile saklıdır. Nestalik yazı ile kaleme alınmıştır. Toplam 74 varaktır.

2.2.7. Fransa Nüshası 2

Nüsha, Bibliotheq National Türkçe Yazmalar Supplemet 264 arşiv numarası ile saklıdır. Nesih yazı ile kaleme alınmıştır. Toplam 114 varaktır.

2.2.8. Almanya Nüshası

Münih K.Hof-Und StaatsBibliothek'te 147 Quatr numara ile kayıtlı nüshadır. 137 varaktan oluşan nüshada her sayfa 16 satır ihtiva eder. Eser h. XII. yüzyılda Mahmud b. İvaz b. Abdullah tarafından istinsah edilmiştir.

2.2.9. İstanbul Üniversitesi Nüshası

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Türkçe yazmalar Bölümü numara 468'de kayıtlıdır.

2.2.10. Tahran Nüshası

Bu nüsha Lugatnâme-i Dehhoda Kütüphanesinde 62/1 arşiv numarası ile saklıdır.

2.2.11. Kahire Nüshası

Kahire Hidiv Kütüphanesi Türkçe Yazmalar, 9184 arşiv numarası ile saklıdır. Nesih yazı ile kaleme alınmıştır. Toplam 193 varaktır.

2.2.12. Tunus Nüshası

Tunus Milli Kütüphanesi. 1.118/6'da numarada görünmektedir. Ancak Kütüphane kataloğunda 4841 numarada bu isimde Demiri'nin Arapça bir eseri çıkmaktadır.

2.3. ŞAMİLÜ'L-LUGA VE TÜRK SÖZLÜKÇÜLÜĞÜ

2.3.1. Şāmilü'l-Luga'nın Türkçe Söz Varlığı Açısından Önemi

Şāmilü'l-Luga, Türkçe sözcük varlığı açısından çok sayıda örnek içermektedir. Sözlükte genellikle sade bir Türkçenin kullanıldığı görülmektedir. Klasik Osmanlı Türkçesinin teşekkül ettiği bir devrede yazılan sözlük, Eski Anadolu Türkçesinin sözcük varlığını büyük ölçüde barındırmaktadır. Bu yönüyle bir çeşit geçiş dönemi özelliği taşımaktadır.

Sözlükte çok sayıda ağız özelliği taşıyan kelimeyi bulmak mümkün. Halen ağızlarda yaşayan bu kelimeler, dönemin günlük sözvarlığını / ölçünlü dili yansıtan örnekler olarak görülebilir. Türkçe kelime kadrosu açısından yaklaşık 2.000 kadar sözcüğün yer aldığı eser, müellifin Türkçeye olan hakimiyetini de göstermektedir.

2.3.2. Şāmilü'l-Luga'nın Yazıldığı Dönem İtibariyle Önemi

Osmanlı dönemi ilk Farsça sözlük çalışmaları genellikle Farsça-Türkçe şeklinde düzenlenmiştir. Geniş hacimli ilk örneklerden biri olan 'Uknüm-ı 'Acemī, Halīmī'nin **Bahrü'l-Garāyib**, Hatip Rüstem Mevlevī'nin **Vesīletü'l-Makāsıd ilā Ahseni'l-Makāsıd** adlı eserleri XV. yüzyılın ikinci yarısında kaleme alınmış olmaları itibariyle Şāmilü'l-Luga ile az çok aynı dönemin eserleri olarak değerlendirilebilir. Hasan Karahisari, eserini kaleme alırken kendinden önce yazılmış başka sözlüklerden de yararlanmıştı. Bunların başında Halīmī'nin **Bahrü'l-Garāyib** adlı eseri gelir.

Şāmilü'l-Luga, benzerleri gibi dönemin ihtiyacı göz önünde bulundurularak kaleme alınmıştır. Farsça ve Arapçanın Osmanlı Türkçesi üzerindeki hakimiyetinin başladığı bu dönem, medreselerin ikame edilmesiyle paralellik gösterir. Her ne kadar Şāmilü'l-Luga ve benzer metinler dönemin Türkçe kelimelerini ihtiva etmeleri bakımından önemli ise de bu tarz metinlerin varlığı Klasik Osmanlı Türkçesinin oluşumunda bire bir etkili olmuştur. Bilindiği üzere medreselerin sistemli bir geleneğe kavuşması Fatih devrinde mümkün olmuştur. Anadolu Selçukluları ve Anadolu Beylikleri zamanında kurulan (Hāriç medreseler) Sahn-ı Seman ile birlikte yeni bir disiplin üzere konumlandırılmıştır. Bu değişim zorunlu olarak Türk diline etki eden bir sonucu doğurdu. Medreselerin sistemli bir geleneğe kavuşmasıyla Türkçenin Arapça ve Farsça karşısında gerilemesi arasındaki birliktelik aynı döneme denk gelmektedir. Öyle ki XIII. yüzyılda konuşulan Türkçe ile yazılan Türkçe arasındaki farklılık yok denecek kadar az iken XV. yüzyıldan itibaren Türkçe kelimelerin Arapça ve Farsça karşılıkları kullanılmaya başlandı. Bu gelişme, özellikle XV. yüzyılın ikinci yarısında yazı dilinde değişime sebep olmuş ve XVI.

yüzyılda Arapça- Farsça kelime ve terkiplerin yoğun olarak kullanıldığı Klasik Osmanlıca ortaya çıkmıştır. Zaten İbrahim Miskin'in 1664 tarihli Türkçe-Farsça sözlüğü ve birkaç istisna dışında, XVIII. yüzyıla kadar Türkçe kelimelerin madde başı yapıldığı bir sözlüğe rastlayamıyoruz. Nitekim XVIII. yüzyıldan itibaren medrese sisteminin bozulmaya başlamasıyla birlikte Türkçe kelimelerin madde başı yapıldığı sözlükler kaleme alınmaya başlanacaktır. Gerçi Osmanlı döneminin Arapça ve Farsça referans sözlükleri olan **Lugat-ı Vankulu** (1729), **Burhan-ı Kâtı Tercümesi** (1797), **Kâmusü'l-Muhit** gibi sözlükler medrese müfredatının bozulmaya başlamasıyla aynı döneme denk gelmektedir. Ancak bu eş zamanlılık şahsî çalışmaların neticesi olarak görülmelidir. Daha önceki dönemlerde sözlükler, Osmanlı eğitim sisteminin mecburi kıldığı bir ihtiyacı giderirken XVIII. yüzyıldan itibaren bireysel tasarrufların ve gayretlerin ortaya çıkardığı sözlük metinleriyle karşılaşırız. Nitekim Müteferrika baskılarının rağbet görmemesi Osmanlı kültür hayatının çözülmekte olduğunu göstermektedir.

Şamilü'l-Luga örneğinde olduğu gibi gerek iki dilli gerekse çok dilli Osmanlı dönemi sözlükleri, madde başı kelimelerin açıklamasında kullandıkları Türkçe sözvarlığı açısından önemi haiz metinlerdir. Ancak buna rağmen Osmanlı bilim ve kültür hayatının Arapça-Farsça üzerine kurulmasında bu sözlüklerin doğrudan veya dolaylı etkisi kaçınılmaz olmuştur.

2.3.3. Sözlüğün Planı ve Sayfa Düzeni

Şamilü'l-Luga iki bölümden oluşmaktadır. Şamilü'l-Luga yazmanın 24. sayfasından itibaren başlamaktadır. Sayfanın hemen başında eserin adı Kitâb-ı Şamilü'l-Luga şeklinde verilmekte ve Besmele ile eser başlamaktadır. 24, 25, 26a, 26b ve 27a'nın bir kısmı da dahil olmak üzere yaklaşık 2.5 varaklık bu ilk bölüm Farsça olarak kaleme alınmıştır. Bu bölümde müellif, dua ve niyazdan sonra eserin yazılış sebebini, eserini oluştururken yararlandığı kaynakları detaylı olarak anlatmakta ve eserin içeriğine yönelik bilgiler vermektedir. Müellif bu bölümde oldukça uzun bir methiye ile eserini Fatih Sultan Mehmet'e ithaf ettiğini

bildirmektedir. Eserin sözlük kısmı 27a'dan itibaren başlamaktadır. Sözlüğün ilk kelimesi **eya** şeklindedir. Kelimenin karşılığı olarak ey 'aceb, yecüzü bi'l-kaşr ve'l-med açıklaması yer almaktadır. Sözlüğün son kelimesi ise, 144b'deki penhaşānīden mastarıdır. Eserin 145a'dan başlayıp 155b'ye kadar süren bölümü ise Farsça kaleme alınmıştır. Bu bölümde Farsça gramer kuralları başlıklar halinde örneklendirilmiştir. Eserin son kısmı 155b'de ise müstensih kaydı yer almaktadır : *Temam şod in risāle-i müşkilküşa bi-'avnillahi te'āla 'alā yedile nām-ı Hasan bin Kāsım hakir'ül-fakīr 'affillahü 'anhüma der evāsitu'ş-şevvāl fī şehri-i Edirne tarih-i sene 'aşere ve tisāmie 911. mim."*

Birinci bölümde Farsça isimlerin, ikinci bölümde ise mastarların Türkçe karşılıkları yer almaktadır. Madde başı sözcükler Türkçe alfabetik sıra ile değil, Farsça son harf sistemine göre düzenlenmiştir. Her kelime okunuşları dikkate alınarak gruplandırılmış, kesreli, ötreli ve fethalı okunuşlar kendi grupları içerisinde gösterilmiştir. Eserin ikinci bölümündeki mastarlar kısmında aynı mastarın geçişli şekilleri de belirtilmiş; bu geçişli örneklerin ayrıca Türkçe açıklaması, genellikle verilmemiştir. Bu yapıdaki kelimeler birkaç yerde ta'diye veya müte'addi şeklinde açıklanmış, genelde boş bırakılmıştır. Metnimizi kurarken anlamı boş bırakılan geçişli nitelikteki mastarlar ayrıca anlamlandırılmamış, müte'addi kelimesi ile ifade edilmiştir. Metinde bazı kelimelerin karşılığında mim ve f. harfleri kullanılmıştır. Bu kısaltmalar ma'ruf kelimesinin kısaltması olarak metinde yer almıştır.

Sözlük, satırlı bir sözlük olduğu için Türkçe açıklamalar genellikle ilgili Farsça kelimenin hemen altında gösterilmiştir. Her sayfada yaklaşık dokuz satır yer almakta her satırda ise ortalama 5-6 kelimenin karşılığı verilmektedir.

2.3.4. Sözlüğün Hedef Kitlesi ve İçeriği

Sözlüğün hedef kitlesi ile ilgili olarak müellifin bilinçli hareket ettiği anlaşılmaktadır. Mukaddime bölümünün Farsça olması, gramer kurallarının açıklandığı bölümün Farsça kaleme alınmış olması ve yaklaşık 1500 Farsça kelimenin karşılığının yine Farsça cümlelerle ifade edilmesi ilk bakışta sözlüğün

yüksek bir eğitim durumu gözetilerek kaleme alındığını göstermektedir. Gerçi mukaddimeden de anlaşılacağı üzere müellif sözlüğü yazarken Mevlana Hamidüddin Sivasi'nin Luce, Ebu Mansur Fahiri'nin Miyar-ı Cemal, Nahçıvanî'nin Sıhahü'l-Fürs, Hakim Katrani'nin Müntehab, Mevlana Mutahhari Lazıkî'nin Miftah-ül-Edeb, Hüseyin Tūsî'nin Şevāhid, Lütfullah Halimî'nin Bahru'l-Garaib isimli eserlerinden yararlanmışır. Genel olarak da sözlüğün bu kaynakçaya uygun bir kelime kadrosuna sahip olduğunu söyleyebiliriz. Fakat hem bazı madde başı kelimelerin kolaylığı hem de içerik açısından bazı kavramlardaki yoğunlaşmalar bu durumun aslında eğitim amaçlı olduğu izlenimini vermektedir. Müellif, sözlüğün kelime kadrosu yoluyla metinde yer alan Farsça cümlelerin anlaşılacağı düşüncesiyle hareket etmiştir. Farsça ibarelerin başlangıç düzeyindeki Farsça bilgisiyle anlaşılabilir olması bu durumu desteklemektedir. Zaten çok sayıda madde başı kelimenin temel Farsça düzeyini hedeflediği görülmektedir. Mesela añra, ĩncā, ĩřān-rā (anlar ve añları), ĩnan-rā (bunlar ve bunları), ũrā (aña), bā-řoma (sizüñ-le), pezer-i mā (bizüm atamız), pezer-i řoma (sizüñ atañuz), be-řoma (size), birāzer-i řomā (sizüñ ĩardařuñuz), ĩūy-ı mā (bizim ĩümüz), ĩuy-ı řoma (sizüñ ĩūyuñuz), řoma (siz), mā (biz) gibi yapılar bu duruma örnek gösterilebilir. Diđer taraftan sözlükte bazı kavram alanlarında yoğunlaşma olduğu görülmektedir. Özellikle bitki adlarında bu yoğunlaşmayı görmek mümkün : ağ, ađu ağacı, ağır, ađuz, ađ ayvüdene, alũc, añız, atılmış, ayıd ağacı, ayruğ otı , ayu ĩulađu, ayu güli, babadya, bađ budandusı, bağırtlağ, bağam, baldırı ĩara, baldırlar, balığ ĩulađı, başdurma, bazlamac, bednũs ibügi, beg, balamuğ, benefşe, besdil, bezr ĩattũna, biř barmağ biři, bođa dikeni, bozca, bögrölce, böğürtlen, buğday etmegi, buđa otı, bulamac, burma aři, burçağ, butrağ, bũyān, bũk, bũkũndan, bũre otı, bũrebolı, cinbipire, ĩāĩ, ĩeĩ , ĩekũk, ĩetũk otı , ĩevken, ĩıķrıķ, ĩılbrı, ĩıra özũndisi ĩiĩek ĩabĩuđı, ĩigid, ĩiriř, ĩiřmek, ĩiy, ĩökelek, ĩökũndũr, ĩörek otı ĩubuđ yaturması, delũce, yezağ, güneyik, dirbās, ayu ayası, filistun, geyik herası, turakotı, yaban otı, karga dölegi, ebucehil karpuzu, it hıyarı, it burnu, hanzal otu, ayrıķ otu, serkule, kufil otu, kasık otu, ebem gümecı, deneĩāder, sarmaşuk, güyegũ otu, acur otu, merseme, gebre otu, kedi tırnağı,

dıraht-ı sermâres, gâsû-yi Rûmî, tâfsiyâ, eyrehtü otu, taḥîl bitî, aḡu kunduz, çîḡdem, semizlik otu, sıçan otu, uyku otu, kedi otu, nar aḡacı, kaçı otu, serçedil, lisânü'l-usfûr, gilaburi, esrar otu, eşek turbî, deve tabanı, eḡlik otu, hayrûk otu, ot baldırı.

Madde başı kelimelerin karşılığı olarak verilen Türkçe kelimeler ise Türkçe kelime kadrosu açısından sözlüğün önemini arttırmaktadır. Yaklaşık 2000 adet Türkçe kelime kadrosu Şâmilü'l-Luga'nın Farsça-Türkçe sözlükten öte Türk sözlükçülüğünün önemli bir örneği olduğunu göstermektedir.

Bu özellikleriyle Şâmilü'l-Luga, genel sözlük tarzında ve daha çok eğitim öğretim amacıyla hazırlanmıştır diyebiliriz.

2.3.5. Sözlüğün Bakış Açısı (Objektif/Subjektif)

Şâmilü'l-Luga'nın özellikle madde başı seçiminde subjektif bir bakış açısıyla yazıldığını söyleyebiliriz. Bu durum aslında geleneksel sözlüklerin karakteristik özelliğidir. Geleneksel sözlük yazımında toplanan veriler, genellikle müellifin şahsî seçimleri sonucunda belirlenir. Toplanan verilerin sözlüğün hedef kitlesi ile uygunluk göstermesi için bazı ölçütlerin dikkate alınması gerekir. Gerçeklik, sıklıkta tutarlılık, uygunluk, kuralcılık, kullanım düzlemleri, arkaik sözcüklerin varlığı, yerel sözcüklere yer verilmesi gibi hususlar sözlüğün bilimsel değerini arttıran önemli etkenlerdir.¹⁰ Bu ölçütler dikkate alındığında Şâmilü'l-Luga'nın özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz: Müellif sözlüğünü hazırlarken Mevlana Hamidüddin Sivasi'nin Luce, Ebu Mansur Fahiri'nin Miyar-ı Cemal, Nahçıvanî'nin Sıhahü'l-Fürs, Hakim Katrani'nin Müntehab, Mevlana Mutahhari Lazıkî'nin Miftah-ül-Edeb, Hüseyin Tûsî'nin Şevâhid, Lütfullah Halimî'nin Bahru'l-Garaib gibi çok sayıda sözlükten yararlanmışır. Bu açıdan sözlüğün gerçeklik niteliği kurulduğunu söyleyebiliriz. Ancak müellif kendi dil yetisi dışındaki sözcüklere yer vermekle beraber, kelimelerin açıklamasında fazlasıyla Arapça ve Farsça ibareler kullanması itibariyle subjektif davranmıştır. Farsça-Türkçe bir sözlükte yaklaşık 1500 Farsça

¹⁰ Ahmet Kocaman, "Dilbilim, Sözlük, Sözlükçülük", **Kebikeç** Yıl :3, S. 6, Ankara 1998, s. 112.

kelimenin karşılığının yine Farsça cümlelerle açıklanması, müellifin eseri hazırlarken aslında doğrudan Farsça öğretimini hedeflediğini gösterir.

Sözlükte yer alan kavramların zaman zaman belli alanda yoğunlaştığını yukarıda ifade etmiştik. Bu noktada müellifin madde başı seçiminde sözlüğün amacına uygun bir yol takip etmediği anlaşılmaktadır. Bu yönüyle sözlüğün genel sözlük niteliğini sekteye uğratan bir sistemsizlikten bahsedebiliriz. Mesela dinî terimler sözlükte neredeyse yok denecek kadar az iken botanik ve tarım ile ilgili kelimelerin fazla olduğu görülmektedir.

Şāmilü'l-Luga'da yer alan Farsça gramer kurallarının örneklerle gösterildiği son bölüm XV. ve XVI. yüzyıl Farsça-Türkçe sözlüklerin karakteristik bir özelliği olarak karşımıza çıkar. Yaygın kullanım kurallarının açıklandığı bu bölümde müellif, Farsça temel gramer kaidelerine yer vermiş ve bunları örneklerle detaylandırmıştır. Yine bazı sözcüklerin açıklamasında müellifin okuru doğrudan bilgilendirdiği ve madde başı kelimenin fonetiğine yönelik açıklamalar getirdiği görülmektedir. Genellikle yecüzü (uygundur/caizdir) kelimesiyle başlayan bu açıklamalar, kelimenin nasıl okunması gerektiğini içermektedir. yecüzü bi'l-ķasr ve'l-medd, yecüzü bi-ğayri'l-vāv, yecüzü'l- yā', yecüzü bi'l- vāv, yecüzü bi-ħazfi't-tā', yecüzü bi-ħazfü'l elifü'l-evvel gibi ibareler sözlüğün kuralcılık yönünü gösteren örneklerdir.

2.3.6. Sözlüğün Kullanım Düzeyi

Sözlüğün kullanım düzeyine baktığımızda çok sayıda madde başı kelimenin açıklaması olarak verilen Türkçe kelimenin yerel ağız özellikleri taşıdığı görülmektedir. Türkçenin söz varlığını takip edebilmek bakımından Şāmilü'l-Luga'nın referans metinlerden biri olduğu şüphesizdir. Birçoğu bugün Türkiye Türkçesinin farklı ağızlarında kullanılan bu kelimelerin, bir arada bulunması, dönemin gündelik dilinde ortak kullanım alanına sahip olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle Şāmilü'l-Luga'nın önemi Farsça-Türkçe bir sözlük olmaktan ziyade ihtiva ettiği Türkçe kelimeler bakımından ileri gelir.

2.3.7. Sözlüğün Hacmi

Üzerinde çalıştığımız Şāmilü'l-Luga nüshası 24a' dan başlamakta 155b'de bitmektedir. Toplam 131 varaktan oluşmaktadır. Sözlükte toplam 9300 kelimenin karşılığı verilmiştir.

2.3.8. Sözlükteki Madde Başlı Kelimelerin Durumu

Sözlükte madde başlı yapılan kelimelerin sistematik bir düzen içinde verilmediği görülmektedir. Müellif her ne kadar kendinden önce yazılan birçok lugatten istifade etmiş olsa da verileri tasnif etmemiş izlenimi vermektedir. Bu bakımdan müellifin adeta bir ayıklamadan çok harmanlama yaptığı anlaşılmaktadır. Fakat buna rağmen sözlüğün, dönemi için ileri bir zevkin ürünü olduğu ve müellifin üzerinde titizlikle çalıştığı anlaşılmaktadır. Mesela madde başlı olan küş-ğurma, erkek ğurma şeklinde anlamlandırılmıştır ki ğurma, bitkiler arasında erillik ve dişillik özelliği olan tek bitkidir.

Sözlüğün ikinci bölümünde madde başlı olarak mastarların geçişli şekillerine de yer verilmiş ve bu geçişli şekiller umumiyetle yeniden anlamlandırılmamıştır. Geçişli şekillerin madde başlı yapılması sözlüğün değerli yanlarından biridir. Müellifin bu tarz kelimelere sözlüğün son kısmında yer alan basit gramer kuralları içerisinde değil de sözlük metni içerisinde ayrıca yer vermesi, bu konuda titiz davrandığını göstermektedir. Ancak bu geçişli yapıların açıklamalarının verilmemesi bir kusur olarak görülebilir.

Sözlükte bazı yer isimlerin de yer aldığı görülmektedir. Sind, Hind, Send, Şavġār, Acem, Fāris, Çin ve Kürkān gibi yer adları madde başlı olarak sözlükte yer almıştır. Ayrıca İbrahim peygamber, Hüsrev, Perviz, Süleyman peygamber gibi şahıs isimleri de bazı madde başlı kelimelerin açıklamasında geçmektedir.

Madde başlı seçiminde bir tutarlılık olmadığı görülmektedir. Edatlar, zarf fiiller, tamlamalar ve kelimelerin çokluk şekilleri madde başlı yapılmış, zaman zaman tekrarlara düşülmüştür. Fakat bazı yerlerde sözcükler arasında genellikle gönderim ilişkisi kurulmuştur. künce: misl-i kence, sulfe : misl-i sürfe, şevġāh : misl-i şebġāh,

şinne : mişl-i şenne, şīrīne : mişl-i serrīne, şiyhe : mişl-i şenne, şole : mişl-i şolle, kāfe : mişl-i kabile, kājīde : mişl-i kācīde, keçāve : mişl-i keçābe, kelāve : mişl-i kelābe, küşne : mişl-i kūsne, āgāz-kerden : mişl-i āgāzīden, elizīden: mişl-i elīden, āgāh şoden : mişl-i āgāhīden, istīden : mişl-i istāden, sürāyīden : mişl-i sürūden, kiyānā : mişl-i kiyā, kemset : mişl-i hamset, nüvīst : mişl-i nübūşt, tūmāc : mişl-i tāc, firhīc : mişl-i ferhēc, kinkāc : mişl-i kenāc, nūc : mişl-i nāc, devāh : mişl-i derenc, sitāvend : mişl-i sitāden gibi örnekler doğrudan gönderim ilişkisi olan örneklerden bazılarıdır. Diğer örnekler ise genellikle arka arkaya gelen iki madde başı kelimenin ikincisinde kullanılan misl açıklamasıyla ifade edilmiştir.

2.3.9. Sözlüğün Anlam Açılımı

Şāmilü'l-Luga'da madde başı sözcükler temel anlamı itibariyle değerlendirilmiştir. Bu yönüyle madde başı kelimelerin anlaşılabilir ve günlük dilde kullanılan anlamlarının verildiği görülür. Deyim, atasözü ve mecaz ifadeler sözlük metninde yer almamıştır. Müellifin madde başı kelimelerin açıklamalarında, kelimenin günlük dildeki birkaç anlamını birlikte verdiği görülür. Böylece hem çok kullanılan anlam, hem de günlük dildeki diğer anlamlar birlikte değerlendirilmiştir. Fakat birçok kelimedede ayniyet olmasına rağmen müellif anlam farklılıklarını birlikte vermek yerine, benzer kelimeleri madde başı yapmış ve tekrara düşmüştür. tejuh : degirmen müzdi, tejuh : degirmen çakıldağı, tejuh : degirmen oluğı, tezdeh : miyān-ı serāy, tezdeh :kilindir peri, tejdeh :dülger, tejdeh :çit, tene : özdek, tene : diftik, tene : künde, tene : dürüm, tene : enderūn, şūh : çirkest ber endām, şūh : kir, nevā : tevānger ve sākār-est, nevā :perde est ez perdehā-yi mūsikī, veşnā : şuhuf-ı ibrahīm, veşnā : zende, ābdān : şuluk, ābdān : havz bāşed vd.

2.3.10. Sözlüğün Amaca Uygunluğu

Şāmilü'l-Luga, genel sözlükler kapsamında değerlendirilebilecek bir metindir. Müellif madde başı yaptığı kelimelerde hedef kitleyi geniş tutmuş kolay veya zor gibi bir ayrıma gitmeden günlük dilin kelimelerine yer vermiştir. Hem

sözlüğün sonunda yer alan gramer kısmı hem de bazı temel Farsça kelimelerin sözlükte madde başı yapılmış olması, müellifin okuyucuya az da olsa temel bir Farsça bilgisi kazandırmayı amaçladığı izlenimi vermektedir. Bu yönüyle şahıs zamirlerinin, bunlarla yapılmış tamlamaların, bazı temel soru şekillerinin, sayı isimlerinin, ay/mevsim isimlerinin, bazı edat ve zarfların madde başı yapıldığı görülmektedir. ez ān-ı tust : senüñdür, ezān-ı ĩnest: bunuñdur, ān kĭst : ol kimdür an kes est : ol kimsedür, ĩn kĭst : bu kimdür, ũnest : oldur, ĉi ĉĭzi est : ne nesnedür, ĉĭst : nedür, ĉi kesi est : ne kimsedür, ĉünĭn est : böyledir, der-ān vaĉt : ol vaĉtde, ez ān kĭst : kimüñdür, ez ān men est : benimdür, ez an māst :bizimdür, ezāñĭst : bunuñdur, ez ān-ı ānest : anuñdur, ez ān anān est: onlaruñdur, ez ān-ı ĩnān est : bunlaruñdur şeşat hezār : altmış biñ, heftāz :yetmiş, heft şed: yedi yüz, heştāz : seksen, heşt şed : sekiz yüz, heft-yik : yedide bir, heşt -yik : sekizde bir vd.

Şāmilü'l-Luga'da yer alan madde başı kelimeler her ne kadar çeşitlilik gösterse de bazı kavram alanlarına daha fazla ağırlık verildiği görülmektedir. Özellikle bitki isimleri, ağaç isimleri, bazı yeme içme ile ilgili isimler, hayvan isimleri ve tarımla ilgili kavramların öne çıktığı görülür. Bu durumun sözlüğün yazıldığı dönemin ekonomik ve sosyal hayatıyla doğrudan ilgili olduğu düşünülebilir. Zaten sözlük metnindeki bu yoğunlaşma, sözlüğü genel sözlük olmaktan çıkaracak bir nitelik göstermemektedir.

2.3.11. Sözlüğün Dili

Şāmilü'l-Luga, Farsça-Türkçe satır altı bir sözlüktür. Müellifin 1505'te vefat ettiği düşünülürse XVI. yüzyıl Türkçesine göre sözlüğün dilinin oldukça anlaşılır ve sade olduğunu söyleyebiliriz. Farsça kelimelerin karşılığı olarak verilen Türkçe kelimeler dönemin sözvarlığını yansıtmaları bakımından önemlidir. Bazı kelimelerin açıklamasında kullanılan Farsça yapıların bir ölçüde sözlüğün dilini ağırlaştırdığı söylenebilir. Ancak bu ibarelerin temel Farsça düzeyini aşmamış olması müellifin bilinçli olarak böyle bir yol takip ettiğini düşündürmektedir. Eserin dili ister istemez müellifin yararlandığı kaynaklarla da ilgilidir. Yukarıda sözünü ettiğimiz mukaddime

de belirtilen kaynakların bir kısmı da zaten birbirinden faydalanmıştır. Mesela müellifin, mukaddimede faydalandığını belirttiği kaynakların birçoğu Halīmī'nin Bahrū'l-Garāyib adlı eserinin malzemesini teşkil etmiştir. Halīmī Bahrū'l-Garāyib'in mukaddimesinde faydalandığı kaynakları sıralarken Abdülhamid-i Sivāsī'nin Lüccetü'l-Acem min Lugati'l-Fürs, Isfahanī'nin Mi'yār-ı Cemālī, Mutahhar b. Ebu Talib El-Ladikī'nin Miftāhu'l-Edeb, Farsçanın ilk kapsamlı sözlüğü olan Esed-i Tusī'nin Lugat-ı Fürs, Hinduşah Nahcivānī'nin Sıhāhü'l-Acem/ Sıhāhü'l-Fürs, Hakim Katran b. Mansur-ı Urmevī'nin Tefāsir ve Ebu'l-Feth Dünder b. Ebū Nāsır El-Hātūrī'nin Müntehābü'l-Fürs adlı eserlerini sayar. Bu eserlerin tamamı aynı zamanda Şamilü'l-Luga'nın da malzemesini oluşturmuştur. Bu yönüyle sözlüğün gerek içeriğinde gerekse madde başı kelimelerin seçiminde başta Lugat-ı Halīmī olmak üzere yukarıda sözü edilen metinlerden önemli ölçüde istifade edildiği anlaşılmaktadır.

Şamilü'l-Luga'nın dili umumiyetle sade bir Türkçedir. Her kelimenin karşılığı önemli ölçüde gerçek anlamıyla verilmiştir. Bazı kelimelerin anlamlandırılmasında ise lügavī anlamdan ziyade ıstilahī diyebileceğimiz tasvirī bir anlam tercih edilmiştir. Mesela Zend kelimesinin anlamı verilirken kelimenin köken bilgisine atıf yapacak bir açıklamadan kaçınılmış ve “*İbrahim peygambere inen suhufun ismidir*” şeklinde bir açıklama getirilmiştir. Bu tarz açıklamalar genellikle özel isimlerde görülmektedir. Dolayısıyla sözlükte etimolojik hususiyet taşıyan herhangi bir açıklama yoktur. Bu durum sözlüğün dilinin teknik bir alana değil pratik bir ihtiyaca yönelik kurulduğunu göstermektedir.

Bazı kelimelerin açıklamasında bazen Arapça-Türkçe, bazen de Farsça-Türkçenin birlikte kullanıldığı görülmektedir. nā-ḥūz : cām bāşed ya'ni ayak, ḥancir : būy ya'ni koku, kīse-bür : ṭarrār ya'ni yan kesici, nā-gezir: nāçār ya'ni çaresüz, nīvūş : şeniden çizī bāşed ya'ni kulak dutmak, gaf : mū-yı cu'd ya'ni kurıcağ şāç, eḥāl : üftāde ya'ni düşkün, çem : nigāh-kār ya'ni iş görücü, rātib : 'ulufe ya'ni rızık-ı maḫsūm, bed-pušt :esb-i tūsen ya'ni yavuz at vd.

2.3.12. Sözlükteki Kelimelerin Yapısı/Birleşik Kelimeler

- āzer-bīs** (f.b.i.) [āzer+bīs] tāfsiyā adlu bir ot ve ‘Arab ta‘rīb ider īs dirler(73b-6)
- azer-fezā** : (f.b.s.) [azer + füzūden>fezā] od yakıcı (27a-1)
- āzer-fizāy** (f.b.s.) [āzer+ füzūden>fezā] od yakıcı (124b-9)
- āzer-keşeb** (f.b.s.) [āzer+keşeb] oda tapan (33a-5)
- eşābi‘- hürmüs** (f.b.i.) [a.eşābi‘+ f. hürmüs] şenbelīde eydürler (73b-7)
- eşābi‘-i şafir** (f.t.) [a.eşābi‘+ şafir] nebātist ki kef-i ‘Āyişe hānend ve kef-i Meryem nīz hānend (55b-7)
- āb hūst** (f.b.i.) [āb + hūst] cezīre bāşed ki der-miyān-ı deryā bāşed (36a-8)
- ab pūşt** (f.b.i.) [ab + poşt] meni (36a-9)
- ābādān şoden** (f.b.i.)[ābādān+şoden]şīn olmağ yecūzü bi-ħazf’ül-elif ba‘de’l-yā (131b-9)
- abādānī** (f.t.i.) [abādān+ī]‘imāretlik (124b-9)
- ab-cāne** (f.b.i.) [ab+cāne] şu evi (108b-2)
- āb-dān** (f.t.i.) [āb + dān] қоқ (97a-4)
- āb-dār** (f.b.s.) [āb+dāşten>dār] şulu (55a-8)
- ab-dār** (f.b.s.) [āb+dāşten>dār] şulu (55a-7)
- āb-dār** (f.b.s.) [āb+dāşten>dār]: enār milisi (55a-8)
- āb-dest** (f.b.i.)[āb+dest <āb-ı dest] ma‘rūf (36a-8)
- ābdest-dān** (f.t.i.) [āb-dest + dān] ibriğ i dest nemāz (97a-4)
- āb-efsürde** (f.b.i.) [āb+efsürden] puhtī (108b-8)
- āb-gīne** (f.b.i.) [āb+gīne] sırça 108b-2)
- ābgīne-ger** (f.b.i.) [āb+gīne+ger] şırçacı (56a-2)
- āb-gīr** (f.b.i.) [āb+gīr]: gölcük (55a-9)
- ābile-çeşm** (f.b.i.) [ābile+çeşm] it dirsegi (93b-7)
- abişten-gāh** (f.t.i.) [ābişten + gāh] mutevazā (108b-3)
- āb-kend** (f.b.i.) [āb+kenden>kend] sil yolu (46b-2)
- āb-kende** (f.b.i.) [āb+kenden>kend+e] sebil yolu (108b-7)

āb-kende (f.b.i.) [āb+kenden>kend+e] şol şuya daḥī dirler ki bir yerde cem‘ olur
Türkçe egrek dirler (108b-7)

āb-kirār (f.b.i.) [āb+a.kirār] ulaḳ (55b-3)

āb-kirār (f.b.i.) [āb+a. kirār] çapar olmaḳ (55b-3)

ab-keş (f.b.s.) [ab+keşiden>keş] şu çeken tavar (76a-4)

ab-keş (f.b.s.) [ab+keşiden>keş] saḳa (76a-4)

āb-lişāt (f.b.i.) [āb+lišāt] erlik şuyı ki imrinmekden gelür (80b-2)

āb-rīz (f.b.i.) [āb+rīhten>rīz] şu dökecek yer, taḥrīf idüp şūrīz dirler (68b-7)

āb-ser (f.b.i.) [āb+ser] :pıhtı (55b-3)

āb-serd (f.b.s.) [āb+serd] şovuk şu (46b-2)

āb-tābe (f.b.i.) [āb+tābiden tāb+e] ibriḳ (108b-3)

āferīde-gāh (f.t.i.) [āferide + gāh] yaradıcı (55b-8)

āfitāb-gāh (f.t.i.) [āfitāb +gāh] : çoḡaçlancaḳ yir (109a-1)

āfitab-geh (f.t.i.) [āfitab + geh] mişl-i āfitābgāh (109a-5)

āgāh şoden (f.b.i.) [āgāh + şoden] mişl-i agāhiden ve toymaḳ (132a-9)

ahen-ger (f.b.i.) [ahen+ger] demürçi (56a-6)

āhen-keş (f.b.s.) [āhen+keşiden>keş] mıḳnaḥıs (76a-9)

āheng-kerden (f.b.i.) [āhenk+kerden] ḳaşd etmek (131b-8)

āhen-püz (f.b.s.) [āhen+püz] demür kesecek (56a-5)

āhen-rübā (f.b.s.) [āhen+rubiden>rübā] mıḳnaḥıs taşı (27b-1)

āhen-rübāy (f.b.s.) [āhen+rubiden>rübā] mıḳnaḥıs taşı (125a-5)

ahibyāne-i ser (f.i.t.) baş çanaḡı (56a-6)

ālu-bālu (f.b.i.) [ālu+bālu] kiras (106b-5)

alū-yı deştī (f.i.t.) taḡ erüḡi (125a-1)

āmed şod kerden (f.b.i.) [āmeden+ şod+ kerden] geliş gidiş etmek (132a-8)

an-gāh (f.b.zf.) [an + gāh] andan şoñra (109a-7)

ān-gāhī (f.b.zf.) [an + gāh+ī]: andan şoñra (125a-5)

an-gehī (f.b.zf.) [an + geh+ī] andan şoñra (125a-4)

arzīz-ger (f.b.i.) [arzīz+ger] ḳalaycı (55b-6)

arām-gāh (f.t.i.) [arāmīden>arām + gāh] vaṭan (108b-5)
ārām-kār (f.t.s.) [arāmīden>arām +kār] dölek işlü (55b-4)
ārām-kār (f.t.s.) [arāmīden>arām +kār] dölek işlü (56a-7)
ārd-bīz (f.b.i.) [ārd+bīhten>bīz] elek, bi-meddü'l-elif (68b-8)
ārd-tūbe (f.b.i.) [ārd+tūbe un aşı] (108b-8)
ārem-gāh (f.t.i.) [arāmīden>arām + gāh] karar idecek yer (109a-4)
ārem-geh (f.t.i.) [arāmīden>arām + gāh] karar idecek yer (109a-4)
ārūg-kerden (f.b.i.) [ārūg+kerden] gegirmek (131b-9)
ārzū-mend (f.t.s.) [ārzū +mend] gönül dilegi (46b-4)
asānī (f.t.i.) [asān+ī] geñezlik (125a-1)
āsiyā-bād (f.b.i.) [āsiyā+bād] yil degirmeni (46b-5)
āsiyā-bān (f.b.i.) [āsiyā+bān] degirmenci (97b-4)
asümānī (f.t.i.) [asümān+ī] reng-i meşhūr (125a-1)
aşınāyī (f.t.i.) [aşinā +ī] bilişlik (125a-1)
āşūb-engīz (f.b.s.) [āşūb+engīhten>engīz] fitne kıparıcı (68b-9)
āteş-bāz (f.b.s.) [āteş+bāhten>bāz] od oynayıcı (69a-3)
āteş-bāz (f.b.s.) [āteş+bāhten>bāz] yıldırım : (69a-3)
āteş-dān (f.t.i.) [āteş + dān] ocağ (97a-6)
āteş-efrūz (f.b.s.) [āteş+efrūhten>efrūz] mişl (68b-7)
ateş-engīz (f.b.s.) [ateş+ engīhten>engīz] dutrak (68b-7)
āteş-kede (f.t.i.) [āteş + kede] ocağ (108b-4)
āteş-ken (f.b.s.) [āteş-ken] od yakıcı (97a-5)
āteş-süm (f.b.i.) [āteş+süm] devār doynağından çıkmaklanan od (93b-8)
āteş-tāb (f.b.s.) [āteş+tābīden>tāb] külhancı (33a-6)
āteş-tābe (f.b.s.) [āteş+tābīden>tāb+e] külhan (108b-4)
āvāz-kerden (f.b.i.) [āvāz+kerden] çığıрмаğ (132b-8)
āverd-gāh (f.t.i.) [āverd + gāh] şavaş yeri ma'r ki ma'nāsına ve dağı sağıt-zişt (109a-5)
āverd-geh (f.t.i.) [āverd + geh] şavaş yiri (109a-6)

āyīne-dār (f.b.s.) [āyīne+dāšten>dār] gözenekci (56a-7)
azād-zen (f.b.s.) [azād+zen] azad ‘avrat (97b-1)
āgāz-ı kār (f.i.t.) işüñ evveli (55b-3)
āgāz-kerden (f.b.i.) [āgāz+kerden] mişl-i āgāzīden (131a-8)
āgūş kerden (f.b.i.) [āgūş +kerden] [kucaklamak] (131a-8)
‘alefdān (f.t.i.) [‘alef +dān] kırsak (103b-2)
‘ıyār-gīr (f.b.s.) [‘ıyār+gīr] şāhib-i ‘ayyār (65a-1)
baḥse-zen (f.b.i.) [baḥse+zeden>zen] dīvār yapıcı (98b-4)
baḥse-zen (f.b.i.) [baḥse+zeden>zen] mühre (98b-4)
baḥşāyīş-ger (f.b.i.) [baḥşā+y+īş+ger] esirgeyişlü (56b-9)
baṭṭ-ı siyāh (f.s.t.) kara kıaz (111a-3)
bād-āverd (f.b.i.) [bād+ āverd] kıaluğan (47a-5)
bad-bān (f.b.i.) [bad+bān] yilken (98b-4)
bād-efrāh (f.b.i.) [bād+efrāh] işkence (110a-5)
bā-devlet (f.t.s.) [bā +devlet] devletlü (37a-6)
bād-fere (f.b.i.) [bād+fere] rüşvet bāşed (110a-5)
bād-gird (f.b.i.) [bād+geşten>gird] kıasırğa (47a-5)
bād-ı kıble (f.i.t.) kıble yili (110a-5)
bād-ı germ (f.s.t.) ıssı yil (94a-3)
bād-ı mağrib (f.i.t.) gün batusı yeli (33b-1)
bād-ı pāyız (f.i.t.) güz yili (69a-9)
bād-ı perīn (f.i.t.) bād-ı şabā (98b-4)
bād-meşriķ (f.b.i.) kün toğusı yili (82b-9)
bād-pere (f.b.i.) [bād+perīden>per+e) yonķa (110a-5)
bād-renbū (f.b.i.) [bād+renbū] çeşmek (106b-7)
bād-reng (f.b.i.) [bād+reng] şenḥıyār (83b-7)
bād-reng (f.b.i.) [bād+reng] turunc (83b-7)
bālā-pāk (f.b.s.) [bālā+pāk] muḥkem (90b-4)
bālā-ter (f.s.) [bālā+ter] yücerek (56b-8)

bāliš- nişistenī (f.b.i.) [bāliš+nişisten+ī] oturacak yasduk (125a-8)
bā-naķş (f.t.s.) [bā +naķş] naķışlu (76b-4)
bānkeş (f.b.s.) [bān+keşīden>keş] ötegen (76b-8)
bānk-i nemāz (f.i.t.) ezān (69a-7)
bānk-zen (f.b.i.) [bānk+zeden>zen] mü'ezzin (98b-8)
bānk-zen (f.b.i.) [bānk+-zeden>zen] ün urucu (98b-8)
bānüvā (f.t.s.) [bā +nüvā] naşıblü, bay, çenklü, āvāzlu (28a-3)
bārān-gürīz (f.b.s.) bārān+gürīz alacak (69a-5)
bārānī (f.t.i.) [bārān+ī] yağmurluk (125a-7)
bār-ber (f.b.i.) [bār+borden>ber] yükci (56b-6)
bārbürdār (f.b.s.) [bār+ berdāšten>berdār] yük getirüci (56b-6)
bārdānī (f.t.i.) [bārdān+ī] boķ koyacak (125a-7)
bārekī (f.t.i.) bārgīr bāşed (125a-7)
bār-gāh (f.t.i.) [bār+gāh] çadır (110a-7)
bār-gīr (f.b.i.) [bār+giriften>gīr] f. (56b-4)
bār-ı ħodā ħalīm tengri (27b-6)
bār-ı ħuzāy luţf ıssı (125a-7)
bār-ı ħuzāy iy çalabım Teñri (125a-6)
bār-keş (f.b.s.) [bār+keşīden>keş] yük çekici (76b-3)
bāsāmānī (f.t.i.) [bāsāmān+ī] şaliĥlik (125a-9)
bāver-kerden (f.b.i.) [bāverīden + kerden] inandurmaķ (133b-2)
bāz-dār (f.b.i.) [bāz+dāšten>dār] toĥancı (56b-7)
bāz-dernām (f.b.i.) [bāz+dernām] kara od kütügi (94a-1)
bāzī-ger (f.b.i.) [bāzī+ger] oyuncu (56b-7)
bāĥ-bān (f.b.i.) [bāĥ+bān] baĥcı (98b-6)
beĥusub būyenk (f.b.i.) uyĥuda ĥorlamak (84a-5)
bez-kejdām (f.b.s.) [bez+kejdām] yavuz işlü (94a-8)
bez-nijāz (f.b.s.) [bez+kejdām] yavuz aşıl (53a-5)
beççe-i berdāşte (f.b.s.) yerden götürülmüş oĥlan (110b-5)

bed-aḥter (f.b.s.) [bed+aḥter] yavuz ṭali'lü (57b-3)
bed-bāḥt (f.b.s.) [bed+bāḥt] tāli'süz (37a-3)
bed-bāz (f.b.s.) [bed+bāz] yavuz işlü (69a-7)
bed-dil (f.b.s.) [bed+dil] ḳorḳaḳ (90b-5)
bed-dil (f.b.s.) [bed+dil] yaramaz göñül (90b-5)
be-der-āmeden (f.b.i.) [be-der-āmeden] ṭaşra gelmek (133b-8)
bedī (f.t.i.) [bed+i] yavuzluk (125a-8)
bed-küniş (f.b.s.) [bed+küniş] yavuz işlü (76b-4)
bed-puşt (f.b.s.) [bed+puşt] yavuz at (37a-3)
bed-süvār (f.b. s.) [bed+süvār] esb-i tūsen (57a-1)
bed-şovār (f.b.s.) [bed+şovār] çaluk at (57b-3)
bed-ter (f.s.) [bed+ter] yaramazrak (56b-7)
behnāyī (f.t.i.) [behnā +i] yaşıklık (125b-2)
behrī (f.t.i.) [behr+i] murdarlık (125b-2)
behr-mend (f.t.s.) [behr +mend] ululu (47b-1)
behr-mend (f.t.s.) [behr +mend] naşıblü (47b-1)
belek-çeşm (f.b.i.) göz ḳapağı (94a-8)
belid-ter (f.s.) murd [belek+çeşm] arırak (57b-4)
bend-dest (f.b.i.) [besten>bend+dest] bilek (37a-6)
bende-gī (f.b.i.) [bende+g+i] ḳulluk (125b-2)
bend-i nāyize (f.i.t.) igne sökügi (111a-7)
bend-rüg (f.b.i.) [bend+rüg] bend ağaçları (80b-9)
ber keşiden (f.b.i.) [ber+ keşiden] [yuḳaru çekmek] (134b-1)
ber u mend (f.b.i.) [ber + mend] naşīb bāşed (47a-6)
ber u mend (f.b.i.) [ber + mend] ümiz (47a-6)
berḥurdār (f.b.s.) [berḥorden>berḥord+ar] günahçı (57a-4)
berḳ-ı sükūsāk yıldırım (84a-5)
berāber (f.b.s.) [ber+a+ber] mişl (57a-7)
berāh kerdn (f.b.i.) [berāh +kerden] yola göndermek (134a-6)

berbuṭ-zen (f.b.i.) [berbuṭ+zeden>zen] k puz alıcı (98b-9)
ber-d r (f.s.) [ber+d ŝten>d r] yuk ru dut (57a-9)
ber-d r (f.s.) [ber+d ŝten>d r] aşılmış (57a-9)
ber-d ŝten (f.b.i.) [ber+d ŝten]  aldırma  (134a-3)
berf-d n (f.t.i.) [berf +d n]  arlı  (99a-3)
ber-f r z (f.b.s.) [ber+f r z] aŝaĝa ve yuk ru (53a-5)
berhem şoden (f.b.i.) [berhem +şoden] (134a-9)
ber-i m  (f.i.t.) bizim  zerimizde (28a-5)
ber m  biz m  zerimize (28a-6)
bern y  (f.t.i.) [bern + ] yigitlik (125b-1)
ber-nişisten (f.b.i.) [ber+nişisten] binmek ve yuk ru oturma  (134a-1)
berniŝisten  (f.t.i.) [[ber+nişisten+  m rekkeb-‘ m (125b-1)
bert u mert (f.b.i.) [bert u mert] t r u m r b ŝed (37b-3)
berter  (f.t.i.) [ber+ter+ ] y celik (125a-9)
ber -ŝin n (f.b.i.) [ber -ŝin n]  mmet (99a-2)
beyābānī (f.i.) [beyābān+ ] yabana şalınup (125b-3)
bezer-ger (f.b.i.) [bezer+ger] ikinci (57b-2)
bezmāverd (f.b.i.)  adı lo ması (47a-8)
b h- ver (f.b.s.) [b h- verden> ver] görklü depelü (58a-6)
b h ye (f.t.s.) [b +h ye] daŝa suz (111b-5)
b h de-g y (f.b.s.) [b h de +goften>g y] s z n bilmez (125b-9)
b z r (f.s.) [b +z r] uyanı  (58a-3)
b b k (f.t.s.) [b +b k]  orkusuz (84a-7)
bībākī (f.t.i.) [b  +b k+ ]  ayĝusuzluk (125b-6)
b -berk (f.t.s.)[b  +berk] yapra suz (84a-7)
b areĝ  (f.t.i.) [b are+g+ ] ares zlik (125b-7)
bīdārī (f.t.i.) [b d r+ ] uyanu lık (125b-7)
b -dil (f.t.s.) [b  +dil] g n ls z (90b-8)
b d-il-c br (a.i.t.) kene aĝacı (58a-7)

bīgāh (f.t.s.) [bī+gāh] evçattsüz (111b-7)
bīgānegī (f.t.i.) [bīgāne+g+ī] yadluk (125b-8)
bihī (f.t.i.) [bih+ī] eyülik (125b-5)
bihiştī (f.t.i.) [bihişt+ī] uçmaqlık (125b-5)
bihter (f.s.) [bih+ter] yigrek (58a-1)
bihterī (f.t.i.) [bih+ter+ī] Jululuk (125b-5)
bīkār (f.t.s.) [bī +kār] işsüz (58a-5)
bīkārī (f.t.i.) [bī+kār+ī] işsüzlik (125b-8)
bīkār-ker (f.b.i.) [bī+kār +ker] şavaşçı (58a-7)
bīkār-keş (f.b.s.) [bī+kār +keşiden>keş] şavaşçı (77a-2)
bī-kes (f.t.s.) [bī +kes] kimsesüz (74a-7)
bīmār (f.s.) [bī+mār] şayru (58a-4)
bīmār-ḥīz (f.b.s.) [bīmār-ḥāsten>ḥīz]şayruluktan kalkān (69b-4)
bīmārī (f.t.i.) [bīmār+ī] şayruluk (125b-8)
bī-meze (f.t.s.) [bī +meze] tatsuz (111b-5)
binā-ger (f.b.i.) [binā-ger] yapucı (58a-1)
bī-nevā (f.t.s.) [bī +nevā] naşībsüz, dünyāsuz (28b-1)
bin-i der (f.s.t.) kapu yaşmağı (58a-6)
birāzer-ḥānde (f.b.s.) [birāzer+ ḥandīden>ḥānd+e] kardeş okşamış (111b-1)
birazer-i mā (f.i.t.) [birāzer + mā] bizüm kardeşimiz (28a-9)
birāzer-i şomā (f.i.t.) [birāzer + şoma] sizün kardeşünüz (28b-1)
birāzerī (f.t.i.) [birāzer+ī] kardeşlik (125b-4)
bī-renk (f.t.s.) [bī +renk] renksüz (84a-7)
birinc-vā (f.b.i.) [birinc+vā] piriñ aşı (28b-1)
bīrūn āmeden (f.b.i.) [bīrūn + āmeden] taşra gelmek (135a-3)
bīrūn āverden (f.b.i.) [bīrūn + āverden] taşra getürmek (135a-3)
bī-rüz (f.t.s.) [bī +rüz] ṭālī'süz (69b-4)
birüzī (f.t.i.) [birüz+ī] taşralık (125b-5)
bī-sāmān (f.t.s.) [bī +sāmān] fāsık (99b-2)

bīsāmānī (f.t.i.) [bī+sāmān+ī] fāsıklık (125b-7)
bīsī-i-ḥūre (f.b.i.) övütme (111b-3)
bismil-kerden (f.b.i.) [bismil+kerden] boğazlamak (135a-4)
bisyārī (f.t.i.) [bisyār+ī] çokluk (125b-5)
bī-şerem (f.t.s.) [bī +şerem] yüzüz (94a-9)
bī-şermī (f.t.i.) [bī-şerm+ī] odsuzluk (125b-8)
bīzārī (f.t.i.) [bī+zār+ī] bizarlık (125b-6)
bozorgī (f.t.i.) [bozorg+ī] ululuk (126a-1)
bozorg- māye (f.b.i.) [bozorg+ māye] ulu aşıl (112a-1)
burc-kūz (f.b.i.) cevzā burcı (69b-7)
burd-ı yemenī (f.i.t.) Yemen alacası (126a-1)
būsitān-efrūz (f.b.i.) [bū+sitān + efrūhten>efrūz] beg börki çiçeği (69b-6)
būş-kerden (f.b.i.) [būş-kerden] (135b-5)
buve'l-kefend rüşvet (47b-7)
būyidān (f.t.i.) [būy+dān] koğu koyacak (99b-7)
bülendī (f.t.i.) [bülend+ī] yücelik (126a-2)
bülend-ter (f.s.) [bülend+ter] yücerek (58b-2)
bünāver (f.t.s.) [bünā +ver] depelü (58b-2)
bürāzer-i ender (f.s.t.) ögi kardaş (58a-9)
bürāzer-i māzer (f.i.t.) ana kardaş (58b-3)
bürāzer-i pezer (f.i.t.) ata kardaş (58b-3)
bürdābürd [bürd+ā+bürd] çavuşların hay huyı (47b-6)
bürd-bāz (f.b.s.) [bürd-bāhten>bāz] yüş ve lük getirici (69b-8)
bürdübār [bürd+ü+bār] ḥalīm bāşed (58b-1)
bürdübār [bürd+ü+bār] yük götürici (58b-1)
bürī (f.t.i.) [bür+ī] tullık (126a-1)
bürün-āmeden (f.b.i.) [bürün+āmeden] [içeri gelmek](135b-4)
bürün-āverden (f.b.i.) [bürün+āverden] [içeri getirmek] (135b-4)
büva'l-‘aceb (a.s.t.) turfe (33b-3)

cābekī (f.t.i.) [cābek+ī] çeviklik (126a-9)
cābelūsī (f.t.i.) [cābelūs+ī] dilküceklik (126a-9)
cāh-yūz (f.b.i.) çapa (70a-4)
cāh-yūz (f.b.i.) kavga (70a-4)
cāh-yūz (f.b.i.) kavğa çıkaracak (70a-4)
cāh-yūz (f.b.i.) cenkli (70a-4)
cāme-ḥāb (f.b.i.) [cāme+ḥābīden>ḥāb] döşek (33b-7)
cāme-dān (f.t.i.) [cāme +dān] f. (100a-4)
cāme-dār (f.b.s.) [cāme+dāšten>dār] döşek dutucu (59a-4)
cāmekī (f.t.i.) [cāmek+ī] tonluk (126b-1)
cāme-vār (f.t.s.) [cāme +vār] ton olacak (59a-4)
cāme-gūk (f.b.i.) yosun (85a-4)
cān-bāz (f.b.s.) [cān+bāhten>bāz] ma'rūf (70a-6)
cān-dār (f.b.s.) [cān+dāšten>dār] cellād (59a-5)
cān-dār (f.b.s.) [cān+dāšten>dār] cānlu (59a-5)
cānever (f.t.s.) [cān + ver] canlu (59a-5)
cān-fezā (f.b.s.) [can + füzūden>fezā] can arturucu (29a-1)
cān-fizāy (f.b.s.) [can + füzūden>fezā] can arturucu (126b-1)
cān-keş (f.b.s.) [cān+keşīden > keş] can çekici (77a-8)
cānkeş (f.b.s.) [cān+keşīden > keş] üvengü (77a-8)
cāy-güriz (f.b.i.) [cāy+gürīhten> güriz] kaçacak yer (70a-6)
cāy-nemāz (f.b.i.) [cāy+nemāz] nemaz yeri (70a-6)
cihān-ı kithūdāy nām-ı şāhān bāşed (126b-3)
cihān-gīr (f.b.s.) [cihān+ giriften >gīr] nām-ı kesi bāşed (59a-9)
cilā-ger (f.b.i.) [cilā+ger] cendereci (59a-9)
cūybār (f.b.i.) [cūy+bār] ırmağ kırañı (59b-2)
cūy-tāz (f.b.i.) [cūy+tāhten>tāz] ırmağ (70a-7)
cūḥūdī (f.t.i.) [cūḥūd+ī] ceḥūdlik (126b-6)
cūdāgāne [codā>cūdā+gāne] ayruca (113b-5)

cüdāyī (f.t.i.) [codā>cüdā +ī] ayruluk (126b-4)
cüvā-merd (f.b.s.) [cevān + merd] insāniyetlü (48a-6)
cüvānī (f.t.i.) [cevān+ī] yigitlik (126b-4)
cüvān-merd (f.b.s.) [cevān + merd] yigit kişi (48a-7)
çāder-şeb (f.b.i.) [çāder+şeb] çarşaf (33b-7)
çār-bāliş (f.b.i.) [çār+bāliş] ‘anāşır-ı erba‘a (77b-1)
çār-bāliş (f.b.i.) [çār+bāliş] minder (77b-1)
çārgāh (f.t.i.) [çār + gāh] taracık yir (113a-3)
çārpa (f.b.s.) [çār+pa] [dört ayaklu] tavar (29a-1)
çār-pāy (f.b.s.) [çār+pa] dört ayaklu (126b-1)
çāşni-gīr (f.b.s.) [çāşni+ giriften >gīr] tadıcı (59a-5)
çāştigāh (f.t.i.) [çāşti + gāh] kuşluk vaķti (113a-3)
çāy-behārī (f.b.i.) [çāy-behār+ī] yazlar (126b-1)
çehār-mağz (f.b.i.) [çehār+mağz] koz (70a-6)
çehār-ḥāne (f.b.i.) [çehār>çār + ḥāne] dört ev (113b-1)
çehār-ḥezār (f.b.s.) [çehār>çār + ḥezār] dört biñ (59a-7)
çehār-ṭāk (f.b.i.) [çehār>çār + ṭāk] çardaķ (83a-2)
çehār-sūy (f.b.i.) [çehār+sūy] dört yaña : (126b-2)
çeb-i rast sağ el (37b-7)
çeb-i rast şol (37b-7)
çefte-i ruz (f.i.t.) bağ çardağı (70a-6)
çehār şed ḥezār (f.b.s.) [çehār+ şed+ ḥezār] dört yüz biñ (59a-8)
çehār-māhe (f.b.i.) [çehār +māhe] dört aylık (113b-2)
çehār-sāl (f.b.s.) [çehār + sāl] dört yıl (91a-5)
çehār sū-yı rāh yol cāyı (113b-1)
çehār- yik (f.b.s.) [çehār>çār + yik] dörtde bir, yecüzü bi-ḥazfi‘l-hā (85a-6)
çehārdeh (f.b.s.) [çehār +deh] on dört (113b-1)
çehar-pā (f.b.s.) [çehār>çār + pā] (29a-2)
çehār-sāle (f.b.i.) [çehār>çār + sāle] dört yıllık (113b-2)

çel-i deryā deñiz ortası (29a-3)
çemen-bend (f.b.i.) [çemen + besten > bend] buket (48a-4)
çeng- murğ (f.b.i.) [çeng+murğ] kuş kaynağı (81a-4)
çengāl-hūst (f.b.s.) [çengāl+hūst] umāc yani nişān (37b-9)
çerħa-tīr (f.b.i.) [çerħa+tīr] çegre (59a-6)
çerħa-tīr (f.b.i.) [çerħa+tīr] çarħ okı (59a-6)
çerāgāh (f.t.i.) [çerā + gāh] otlak yiri (113a-5)
çerāgeh (f.t.i.) [çerā + geh] mişl (113a-5)
çerb dest (f.b.s.) [çerb+dest] öz ellü kişi (37b-7)
çerb dest [çerb+dest] ħorlamak (37b-7)
çeşm-āğīl [çeşm+āğīl] göz kıyruğıla bakmak (91a-4)
çeşm-keşte (f.b.s.) [çeşm+gešten>geşt+e] şaşı (113a-6)
çeter-cāygīr (f.b.i.) [çeter+cāy+giriften >gīr] boğaz şışı (59a-7)
çeter-cāygīr [çeter+cāy+giriften >gīr] yer dutucu (59a-7)
çirāğ-dān (f.t.i.) [çirāğ + dān] çirağbe (100a-7)
çihil pāy (f.b.s.) [çihil + pā] kırk ayaklu ve çiyān (126b-4)
çilān-ger (f.b.i.) [çilān+ger] çilingir (59a-9)
çirāğ-berre [çirāğ+berre] çirağbe (113b-3)
çīre şoden (f.b.i.) [çīre+ şoden] (137a-2)
çīregī (f.t.i.) [çīre+g+ī] yüreklülük, alplık (126b-4)
çüb destī (f.b.i.) [çüb + dest+ī] el ağacı (126b-5)
çüb-ħör (f.b.i.) [çüb + ħorden > ħör] ağac ħurdu (59b-2)
çüb-cāmeşūy (f.b.i.) [çüb+cāmeşūy<cāme+şosten>şūy] ton yuyucağ tokmak (126b-6)
çüb-nān [çüb + nān] (f.b.i.) oğlağı (100b-1)
çüb-şiyār (f.b.i.) [çüb + şiyār] şaban ağacı (59b-1)
çüb-yār (f.b.i.) [çüb+yār] kazık (59b-1)
çüb-zīn (f.b.i.) [çüb+zīn] eyer ağacı (100b-1)
çūpānī (f.t.i.) [çūpān+ī] çobanlık (126b-5)
çünd bādūster (f.b.i.) ħunduz taşacağı (59b-1)

dād-ender (f.b.s.) [dād + ender] ögi kardeş (60a-8)
dād-ger (f.b.s.) [dād + ger] dād edici (60b-1)
dānāyī (f.t.i.) [dānisten> dān+ā+ī] bilgelik (127a-3)
dāne-ger (f.b.i.) [dāne+ger] şuñakçı (60b-1)
dār-bizīn [**dār+bizīn**] [dere yüzen] (101a-1)
dār-būy (f.b.i.) [dār+būy] ‘ūd ra güyend (127a-3)
dār-dār (f.b.s.) [dār+dāšten>dār] yapucu (60b-1)
dār-fezīn [**dār+bizīn**] mişl-i dārbezīn (101a-1)
dār-ı pūlpūl (f.i.t.) dār-ı fūlfūl (91b-1)
dārū-yı hūşber ‘aқıl gideren (60b-6)
dās-dedlūs (f.b.i.) [dās+dedlūs] ez elfāz-ı eţibbā‘ind çenān ki ħarāb u yebāb ve tur[t] murt (74b-6)
dağ-ser (f.b.i.) [dağ+ser] tağ bāş (60b-8)
defter-dār (f.b.i.) [a.defter + dāšten> dār] defter dutucu (60b-5)
deh ħezār (f.b.s.) [deh+ ħezār] on biñ (60b-7)
deh yik (f.b.s.) [deh +yik] onda bir (86a-3)
deh-ħodā (f.b.i.) [dih + ħoda] köy ketħūdāsı (29b-5)
dehne-i likām (f.i.t.) uyan ağızlığı (95a-2)
dellālī (f.t.i.) [dellāl+ī] dellālħı (127a-7)
delv-i āsiyā (f.i.t.) [degirmen sepedi] (29a-9)
delv-āsiyā (f.b.i.) :[a.delv+āsiyā] degirmen sepedi (29a-9)
demādem (f.zf.) [dem + a+dem] kāh kāh (95a-1)
dem-sāz (f.b.s.) [dem + sāħten > sāz] rāzdāş (70b-4)
dendāne (f.i.) [dendān+e] miftāħ dişi (115a-9)
dendān-gīr (f.b.i.) [dendān+ giriften >gīr] ısıricı (60b-6)
dendān-ı māħī (f.i.t.) balıħ dişi
dendān-piş (f.b.s.) [dendān+pīş] öñ diş (101a-4)
denk-ā-denk [denk+a+denk] birbirine yaқın oturmaқ (86a-4)
der āmeden (f.b.i.) [der +āmeden] içerü gelmek (138a-3)

der avürden (f.b.i.) [der + äverden] içerü getürmek (138a-4)
der kerden (f.b.i.) [der+kerden] içerü eylemek ve görmek (138a-3)
der şoden (f.b.i.) [der + şoden] içerü olmak ve girmek (138a-3)
derhovärdär berhurdär (60b-2)
der-äguş-goziş [der+äguş +gozešten>gozeş] kucuş eyleyiş (78a-1)
derbānī (f.t.i.) [der+bān+ī] kapucılık (127a-4)
der-be-zer (f.zf.) [der+be+zer] kapudan kapuya (60a-9)
der-be-der (f.zf.) [der+be+der] kapudan kapuya (60b-7)
der-bend (f.b.i.) [der+besten>bend] dutsak (48b-3)
der-beste (f.b.s.) [der+besten>beste] nakışlanmış harir (115a-2)
derd-i zeh oğlan burusu (115a-4)
derd-i ser (f.i.t.) baş ağrısı (60b-2)
derd-nāk (f.t.s.) [derd+nāk] dertli (86a-3)
derd-pīs (f.b.s.) [derd+pīs] çirkin (74b-7)
derd-pīs (f.b.s.) [derd+pīs] yaramaz (74b-7)
derdümend (f.t.s.) [derd +mend] derdlü (48b-4)
derdümendī (f.t.i.) [derdü+mend+ī] derdlülük (127a-4)
dergāh (f.t.i.) [der + gāh] kapu üsti (115a-2)
dervānī (f.t.i.) [dervān+ī] avīhte bāşed (127a-5)
deryā-çe (f.b.i.) [deryā+çe] göl (115a-3)
der-yāften (f.b.i.) [der+yāften] añlamak (138a-2)
dest-aqrār (f.b.i.) [dest+aqrār] el āleti (60b-4)
destād-kārd (f.b.i.) [destād+kārd] bıçaq şapı (48b-6)
dest-amūz [dest +āmūhten > ām'uz] ele öğrenmiş (70b-3)
destār-çe (f.b.i.) [dest +dāştēn>dār+çe] bağlık (115a-5)
dest-āvīz (f.b.i.) [dest +āvīhtēn>āvīz] armağan (70b-4)
dest-be-dest (f.zf.) [dest+be+dest] elden ele (38b-1)
dest-ebrahçen (f.b.i.) [dest + ebrāhçen] el bilezügi (101a-3)
dest-e-çüb (f.s.t.) [dest-e+çüb] ağaç el (34a-7)

dest-efrāz (f.b.i.) [dest+efrāhten>efrāz] el ālet (70b-5)
deste-gīr (f.b.s.) [dest+e + giriften>gīr] el dutucu (60b-4)
deste-gīr (f.b.s.) [dest+e + giriften>gīr] giriftār (60b-4)
dest-gīr (f.b.s.) [dest+e + giriften>gīr] el dutucu (60a-9)
dest-i çeb (f.s.t.) dest-i + çeb şol el (34a-7)
dest-kār (f.b.i.) [dest+kār] el şan‘atı (60b-4)
dest-rāst (f.b.i.) [dest+rāst] şağ el (38b-1)
dest-rest (f.b.i.) [dest+rest] minder (38b-2)
dest-şiken (f.b.s.) [dest + şikesten >şiken] kıvırcuğ (101a-3)
destüvāne (f.b.i.) [dest + vāne] ellik (115a-6)
dest-vār (f.b.i.) [dest+vār] el ağacı (60b-4)
dest-yār (f.b.i.) [dest+yār] yār-ı dehende (60b-5)
deştī (f.s.) [desşt+i] yabānī (127a-6)
devūd-dām (f.b.i.) kara kuş (94b-9)
değal-zen (f.b.i.) [değal + zeden>zen] kalbezen (101a-4)
değal-zen (f.b.i.) [değal + zeden>zen] hāne-i değal (101a-4)
dıraht-ı saht (f.s.t.) dıraht-ı +saht kuru ağaç (38b-4)
dıraht-ı sünb (f.s.t.) dıraht-ı +sünb ağaç delegen yani ağac kurdı (34a-7)
dırahtistān (f.t.i.) [dıraht + istān] ağaçlık (101a-6)
dıraht-muğel (f.b.i.) [dıraht+muğel] ebu cehl karpuzı (91b-3)
dırāz-bāla (f.b.s.) [derāz+bāla] uzun boylu (29b-2)
dırāz-güş (f.b.i.) [dırāz+güş] eşek (uzun kulaklı) (78a-2)
dırāzī (f.t.i.) [derāz+i] uzunluğ (127a-7)
dırāz-nā (f.b.s.) [derāz+nā] uzunca (29b-2)
dırāz-zübān (f.b.s.) [derāz+zübān] yüzüz (101a-6)
diz-baht [dīden>dīd+baht] kuds ra güyend (38b-4)
dīz-dār (f.b.) [dīden>dīd+ar] görmek (60b-9)
dībīristān (f.t.i.) [dībīr + istān] mektebhāne (101a-5)
dībīzī (f.t.i.) [dībīz+i] yazıcılık (127a-7)

dīde-bān (f.b.i.) [dīden>dīd+e +bān] aravol (101a-7)
dīde-bān (f.b.i.) [dīden>dīd+e +bān] gzci (101a-7)
dīde-kāne gzci yiri (115b-4)
dīde-ver (f.b.s.) [dīden>dīd+e +ver] aravol (61a-1)
dīde-ver (f.b.s.) [dīden>dīd+e +ver] grr gz (61a-1)
dih-bān (f.b.i.) [deh + bān] kyl (101a-7)
dīg-āhenīn (f.b.i.) [dīg +āhen+īn] demr lme (101a-7)
dīg-bend (f.b.i.) [dīg + besten>beste>bend] lmeci (48b-7)
dīg-efrāz (f.b.i.) [dīg + efrāz] lme Şuci ve apağı (70b-7)
dīg-efzār (f.b.i.) [dīg + efrāhten>efrāz] apak (61a-1)
dīg-efzār (f.b.i.) [dīg + efrāz] avuc (61a-1)
dīg-gīr (f.b.s.) [dīg + giriften>gīr] lme dutıcağ (61a-2)
dīg-mīŐīn (f.b.i.) [dīg+mīŐīn] bağır lme (101a-7)
dīg-pāy (f.b.s.) [dīg+pāy] sac ayak (127a-9)
dīg-pāye (f.b.i.) [dīg+pāy+e] sac ayak (115b-5)
dīg-sengīn (f.b.i.) [dīg+seng+īn] taş lme (101a-7)
dil-āver (f.b.s.) [dil +averden>āver] mişl (60b-9)
dilāver-ī (f.b.s.) [dil +averden>āver+ī] mişl (127a-8)
dilberā (f.b.s.) [dil + borden>ber+ā] ey gnl alan (29b-2)
dil-gīr (f.b.s.) [dil+giriften>gīr] gnl dutucu (60b-9)
dil-gīrī (f.b.s.) [dil+giriften>gīr+ī] gnl aıcı (127a-8)
dilīrī (f.i.) [dilīr+ī] bağadır (127a-8)
dil-keş (f.b.s.) [dil+keşiden>keş] gnl ekici (78a-2)
dil-kuŐā (f.b.s.) [dil+guŐāden>guŐā] gnl aıcı (29b-3)
dil-kuŐāy (f.b.s.) [dil+guŐāden>guŐā+y] gnl aıcı (127a-8)
dil-nvāz (f.b.s.) [dil+nevāhten>nevāz] gnl alıcı (70b-6)
dil-pezir (f.b.s.) [dil+ pezīruften>pezīr] gnl alıcı (61a-2)
dil-rubā (f.b.s.) [dil+rubūden>rubā] gnl apıcı (29b-3)
dil-sz (f.b.s.) dil+shten>sz] [yrek yağıcı (70b-6)

dīn-dār (f.b.s.) [din+dāšten>dār] din şaklayıcı (61a-1)
dink-ā-dink [dink+a+dink] birbirine yakın oturmak (86a-5)
dīr-bāz (f.b.s.) [dīr+bāhten>bāz] giç oynayıcı (70b-7)
direm-ḥarīze [direm + ḥarīden>ḥarīd+e] [ağçeye] şan‘at olunmuş (115b-2)
dīvāne-sek [div+āne+sek] (f.b.s.) kuduz it (86a-5)
dīv-fersāy (f.b.s.) [dīv+fersūden>fersā-y] uçuk dutmuş (127a-9)
dīv-pāy (f.b.i.) [dīv+pā+y] ‘ankebūt (127a-8)
duḥt-ender (f.b.s.) [duḥt+ender] ögi kız (61a-3)
duḥterzen (f.b.s.) [duḥter+zen] iki kız (101a-8)
duḥt-zāy (f.b.s.) [duḥt + zāyīden>zāy] kız doğurıcı (127a-9)
du ḥezār (f.b.s.) [du+ ḥezār] iki biñ (61a-7)
duḥul-bāz (f.b.s.) [a. duḥul+ bāhten>bāz] tavulbāz (70b-8)
dūd kend (f.b.i.) [dūd+kenden>kend] baca (48b-8)
dūd-āhenk (f.b.i.) [dūd+āhenk] [baca ve] dütün çıkacak [yir] (86a-6)
dūk-rīse (f.b.i.) [dūk+rīse] ipek ipligi (116a-1)
dūk-rīse (f.b.i.) [dūk+rīse] yün ipligi (116a-1)
dūk-riş (f.b.s.) [dūk+rişten>rīş] iplik egirici (78a-3)
dūnb-āver (f.b.s.) [donb>dūnb+āverden>āver] mişl (61a-6)
du-peyker (f.b.i.) [du+peyker] cevzā ıldızı (61a-8)
dūrādūr (f.b.s.) [dūr+ā+dūr] katı ıraç (61a-8)
dūşā (f.t.i.) [dūşīden>dūş+a] şağılur (29b-4)
dūr-bīn (f.b.s.) [dūr+dīden>bīn] zīrek [ıraçdan görücü] (101b-1)
dūrī (f.t.i.) [dūr+ī] ıraçlık (127b-2)
durūd-ger (f.b.i.) [durūd+ger] dülger (61a-3)
durūger (f.b.i.) [durūd+ger] mişl (61a-4)
dūs-ger (f.b.i.) [dūs+ger]şıvayıcı (61a-7)
dūst-dār (f.b.s.) [dūst+dāšten>dār] dost dutucu (61a-7)
dūstigānī (f.t.i.) [dūst+g+ān+ī]ma‘şūka būd, tolu ayak ve cūr‘a (127b-3)
dūst-kānī (f.b.i.) büyük mekirgen (127b-3)

dūzaḥī (f.t.i.) [dūzaḥ+i] tamulık (127b-3)
dūz-dāfta (f.b.s.) **dūz+dāfta** her gördüğün alan ağrı (29b-4)
dūhul-zen (f.b.i.) [dūhūl+zeden>zen] tavulcı (101b-2)
dūj-āhenk (f.b.s.) [dūj-āheng] bed-ḥū (86a-6)
dūjeh-gīr (f.b.s.) [dūjeh+giriften>gīr] ekşi (61a-6)
dümādüm (f.zf.) [düm+a+düm] birbiri ardınca (95a-4)
düm-dār (f.b.s.) [düm+dāšten>dār] kıyruklı (61a-6)
düm-dārī (f.t.i.) [düm-dār+i] kıyruklıık (127b-2)
düm-ğuje (f.b.i.) [düm+ğuje] büzdüm (kıyruk sokumu) (115b-7)
dünbāl-çeşm (f.b.i.) [dünbāl+çeşm] göz kıprığı (95a-5)
dürüg-gūy (f.b.s.) [dürüg+goften>gūy] yalan söyleyici (127b-1)
dürüg-zen (f.b.s.) [dürüg+zeden>zen] yalancı (101a-8)
dürüst-ger (f.b.i.) [dürüst+ger] sağ işlü (61a-5)
dürüst-goftār (f.b.s.) [dürüst+goft+ār] sağ sözlü (61a-6)
dürüstī (f.t.i.) [dürüst+i] toğruluk (127b-1)
dürüşti (f.t.i.) [dürüşti+i] erlik (127b-1)
düşmenī (f.t.i.) [düşmen+i] düşmenlik (127b-1)
düvāl-bāz (f.b.s.) [düvāl+bāhten>bāz] kıyışbāz (70b-7)
düvāl-pāy (f.b.s.) [düvāl+pāy] kıyış ayaklı (127b-2)
düvāl-pāy (f.b.s.) [düvāl+pāy] başmaqcılar bādvālī (127b-2)
düvāzdeh hezār (f.b.s.) [devāzdeh+ hezār] on iki biñ (61a-8)
düvīst hezār (f.b.s.) [düvīst+ hezār] iki yüz biñ (61a-7)
düz-d-efşār (f.b.s.) [düz+d-efşerden>efşār] bulduğun ağırlayan (61a-4)
efd-sitā (f.b.i.) (27a-5)
efrāz-ı ruḥ (f.i.t.) yañak yumrucağı (45a-2)
efrūzend (f.b.s.) [efrūhten>efrūz+end] işleyici, pas açıcı (46b-4)
efsūs-kerden (f.b.i.) [efsūs+kerden] feryād eylemek (131b-8)
ekenc-kullāb (f.b.i.) [ekenc+kullāb] bir ağacdur ki ucına egri demür berkidürler ve anuñla buzḥāneye buz çekerler

ekīn-bāliṣ (f.b.i.) yaşduḡ içi yecūzü bi-ḡazfū'l-yā' (76a-7)
elvā-yı deṣṡī (f.i.t.) şabırdur (125a-2)
elyān-kebūd (f.b.i.) [elyān+kebūd] sorḡūn (46b-4)
emerüz-kār (f.t.s.) [emerüz+kār] yarlıḡayıcı (56a-7)
enbūhnāk (f.t.s.) [enbūh+nāk] bulaluraḡ (83b-2)
encām-kār (f.b.s.) [encām+kār] işūñ āḡiri (55b-2)
encūḡ-ı pīṣānī (f.i.t.) elin şınıḡları (125a-3)
encümengāh (f.t.i.) [encümen+gāh] dirnek yiri (109b-8)
endekī (f.t.i.) [endek+ī] azlıḡ (125a-3)
ender-ḡorden (f.b.i.) [ender+ḡorden] lāyık olmaḡ (132b-7)
enderūnī (f.t.i.) [enderūn+ī] içerülük (125a-3)
endūd-ger (f.b.i.) [endūden>endūd+ger] şıvayıcı (56a-4)
endūh-gīn şoden (f.b.i.) [endūh-gīn+şoden] ḡayḡulu olmaḡ (131a-9)
endūhnāk (f.t.s.) [endūh+nāk] ḡamlu (83b-4)
engūre-i rūvbāh (f.i.t.) dilkū üzümü (109b-6)
engüşterī (f.t.i.) [engüşter+ī] yüziük (125a-3)
engüş-tütürg (f.b.i.) [engüş+tütürg] baş barmaḡ (83b-5)
enkerirī (f.t.i.) tarḡūn (125a-4)
ercümend (f.s. ve i.) [erc+mend] 'azīz, ḡürmetlü, bulunmaz nesne (46b-3)
erzānī (f.t.i.) [erzān+ī] lāyıklıḡ, ucuzlıḡ (124b-9)
eşḡüyī (f.t.i.) köşḡ ve ḡubbe (125a-4)
ezār dıraḡt (f.b.i.) nām-ı dıraḡt est ki der nezd-i eṡbbā meşḡūr est (36a-9)
ezdi behişt (f.b.i.) nām-ı māh-ı miyān-ı ez beḡār (36a-9)
ezmān-ḡorden (f.b.i.) [ezmān+ḡorden]ḡayḡu yemek, tehessūf ve te'essūf ma'nasına (132a-8)
ezrāh-borden (f.b.i.) [ezrāh+borden] azıtmaḡ (131a-2)
fākerden-der (f.b.i.) [fākerden+der] ḡapu açmaḡ (65a-5)
fehe-i keṣṡī (f.i.t.) gemi küregi (129a-3)
ferḡanā-yi dū ḡīz (f.s.t.) iki nesne arasınıñ ḡeñiṣliḡi (71b-7)

ferāḥīz āmede (f.b.i.) [ferāḥīz +āmeden> āmede] emeklemege gelmiş oğlan (119b-9)
ferāmūş kerden (f.b.i.) [ferāmūş +kerden] [mişl] (141b-9)
ferrāter (f.s.) [a. ferr+ā+ter] girürek (65a-5)
ferdā-rüz (f.b.s.) [ferdā+rüz] yarınğı gün (71b-7)
ferdā-şeb (f.b.s.) [ferdā+şeb] yarın gece (35a-8)
ferdāyī (f.t.i.) [ferdā +ī] yarınlık (129a-2)
ferhemend (f.t.s.) [ferhe +mend] uşlu (50a-2)
fermān-bordār (f.b.s.) [fermān+borden>bord+ār] buyruk dutucu (65a-7)
fermān-nābor (f.b.s.) [fermān+nā+ber/bor] buyruk dutmaz (65a-7)
fermūze-i-ḥüzāy (f.i.t.) Tañrı buyruğı (129a-2)
fermūde- resūl (f.b.i.) [fermūden>fermūde+resūl] peyāamber buyruğı (92b-1)
fersenk-sār (f.t.i.) [fersenk +sār] mīlī bāşed ki ez beher-i nişān fersenk ber
feryād- res (f.b.s.) [feryād+resīden>res] feryād erişdirici (75a-7)
ferzend-ferzend [ferzend+ferzend] oğul oğul (50a-1)
ferzendī (f.t.i.) [ferzend+ī] oğullık (129a-2)
ferāḥ-dest (f.b.i.) [ferāḥ+dest] yay (40a-2)
firāvān-firāvān (f.zf.) birbiri ardınca, bol (103b-7)
firāvānī (f.t.i.) [firāvān+ī] göçerlik (129a-4)
fırfır-kūzegān (f.b.i.) [a. fırfır-kūzegān] parlağı (103b-7)
fürū āmeden (f.b.i.) [fürū>fürū + āmeden] aşığa gelmek ve inmek (142a-4)
fürū āmenīden (f.b.i.) [fürū>fürū + āmenīden] [müte‘addī] (142a-5)
fürū bordānīden (f.b.i.) [fürū>fürū +bordānīden>borden] [müte‘addī] (142a-4)
fürū borden (f.b.i.) [fürū>fürū + borden] [yutmağ] (142a-4)
fürū godeşten (f.b.i.) [fürū>fürū + gozeşten] aşığa komağ (142a-5)
fürū güzārānīden (f.b.i.) [fürū>fürū + güzārānīden] [müte‘addī] (142a-5)
fürū-māye (f.b.s.) [fürū>fürū + māye] alçağ aşıllu (120a-5)
fürütenī (f.t.i.) [fürüten+ī] alçaklık (129a-4)
fürüter (f.s.) [fürū>fürū +ter] aşığarağ (65a-9)
füzūnī (f.t.i.) [füzūn+ī] artuklık (129a-4)

gāhkāh (f.t.i.) [gāh +kāh] şamanlık (120b-5)
gemīn-gāh (f.b.i.) [gemīn+gāh] büsü yeri (121a-5)
genc-bād-āverd (f.b.i.) [genc-bād-āverden>āverd] gencī bī-zaḥmet be dest amede bāşed (50a-9)
gerdenāy [gerdenā+y] od üzerine dönen (129a-7)
gerden-bend (f.b.i.) [gerden+besten>bend] boyun bağı (50a-7)
gerden-keş (f.b.s.) [gerden+keşīden>keş]boyun çekici (79a-8)
gerī (f.t.i.) [ger+ī] uyuzluk (129a-8)
germ-ā-germ (f.b.s.) [germ+ā+germ] katı ıssı (96a-6)
germābevān [germ+āb+vān] ḥemmāmī (104a-6)
germe-sīr (f.b.s.) [germ+e-sīr] mu‘tedil yer (65b-9)
germ-gāh (f.t.i.) [germ + gāh] : ıssı yir (120b-8)
germī (f.t.i.) [germ+ī] ıssılık (129a-7)
gevher-tāb (f.b.i.) [gevher +tābīden>tāb<gevher-i tābende] dülbend (35b-2)
gilker (f.b.i.) [gil+ker] balcıkcı (66a-8)
gilzār (f.t.i.) [gil + zār] balcıklık (66a-9)
gīrān-gūş (f.b.s.) [gīrān+gūş] ağır kulaqlu (79b-1)
gīrān-gūş (f.b.s.) [gīrān+gūş] ağır kulaqluluk (129b-2)
gīrān-māye (f.b.s.) [gīrān+māye] ağır bahalu (121a-9)
girdāgird (f.zf.) [gird+ā+gird] çep çevre (50b-2)
gird-bād (f.b.i.) [gird+bād <bād-i gird] kaşırğa (50b-2)
giriftār (f.s.) [giriften>girift+ār] dutgun (66a-7)
giriftārī (f.t.i.) [giriften>girift+ār+ī] dutsaklık (129b-2)
girizgāh (f.t.i.) [giriz + gāh] : kaçacak yir (121a-9)
gozer-nāme (f.b.i.) [gozer+nāme] mektüb-ı cevāb bāşed (121b-4)
gūl-ḥec (f.b.s.) [gūl-ḥec] hiç erkānın bilmeyen (44a-6)
gūrīstān (f.t.i.) [gūr + istān] maḳberelik (105a-2)
gūft ü gūy (f.b.i.) [goften>goft>gūft + goften>gūy] söz ve sāv (129b-5)
gūlāb-dān (f.t.i.) [gūl+āb +dān] gül şuyı koyacak (104b-6)

gülbâ-şeker (f.b.i.) [gul+bâ+şeker] (66b-3)
gül-engübîn (f.b.i.) [gul+engubîn] gülbeşeker (104b-6)
gül-güne (f.b.i.) [gul+gün+e] fikr ve gül renk[lü] (121b-8)
gülistân (f.t.i.) [gül + istân] güllük (104b-6)
gül-nâr (f.b.i.) [gul+nâr] kirâs (66b-3)
gül-ra'nâ (f.b.s.) [gül-i ra'nâ] fikr (31b-7)
gümân-bor (f.b.s.) [goman>gümân+borden>bor/ber] gümân iletici (66b-4)
gümrahî (f.t.i.) [gom+rah>gümrah+i] azgunluk (129b-5)
günāgün (f.zf.) (gun+ā+gun) dürlü dürlü (105a-1)
günāhkār (f.t.s.) [günāh+kār] günah işleyici (66b-5)
güriz kerdên (f.b.i.) [güriz+ kerdên] [çäre eylemek] (142b-9)
güzergāh (f.t.i.) [güzer + gāh] : geçecek yer(121b-3)
ğam-ğor (f.b.s.) [ğam+ğorden>ğor] kaygu yiyici (65a-3)
ğamkesārî (f.t.i.) ğamkesār+i yoldaşlık (128b-9)
ğam-güsār (f.b.i.) [ğam+güsârdên>güsār] iş [eş] (65a-2)
ğam-güsār (f.b.i.) [ğam+güsârdên>güsār] ögür (65a-2)
ğam-güsār (f.b.i.) [ğam+güsârdên>güsār] yar (65a-2)
ğam-güsār (f.b.i.) [ğam+güsârdên>güsār] yoldaş (65a-2)
ğam-nāk (f.t.s.) [ğam +nāk] guşşalurak (87b-8)
ğübe-zeden (f.b.i.) [ğübe+zeden] [yaymağ] (141b-4)
ğur-ğoncār (f.b.i.)[a. ğür +ğoncār] gülfüne (65a-4)
hāven-çüpîn (f.b.i.) [hāven+çüb+în] ağac dibegi (106a-4)
hāven-i sengîn (f.i.t.) taş dibek : (106a-4)
hecdeh hezār (f.b.s.) [hecdeh + hezār] on sekiz biñ (68a-7)
heft şed (f.b.s.) [heft +şed] yedi yüz (55a-4)
heft şed hezār (f.b.s.) [heft +şed+ hezār] yedi yüz biñ (68b-1)
heft+dāne (f.b.s.) [heft+dāne]'āşür[e] aş (124a-7)
heft-āz (f.s.) [heft-āz] yetmiş (55a-4)
heftdeh hezār (f.b.s.) [heft+deh+ hezār] on yedi biñ (68b-1)

heftū-renk (f.b.s.) [heft+ū+renk] nebātü'n-na'ş güyend (90a-2)
heftū-renk (f.b.s.) heft+ū+renk] yedi qardāş (90a-2)
heftū-renk (f.b.s.) heft+ū+renk] yedi ker yıldızı (90a-2)
heft-yik (f.b.s.) [heft+yik] yedide bir (90a-3)
hejdeh hezār (f.b.s.) [hejdeh +hezār] mişl (68a-7)
hem-āverd (f.b.s.) [hem+āverden>āverd] mānend (51b-4)
hem-bār (f.b.s.) [hem+bār] toman, bi'l-fetḥ ve'l-kesr ve'l-zamm (68b-2)
hem-ber (f.b.s.) [hem+ber] yükde bir (68b-3)
hem-cāy (f.b.s.) [hem+cāy] bir yirlü (130b-3)
hem-cenk (f.b.s.) [hem+cenk] cenkde beraber (90a-4)
hem-cünān bāz [hem+çün+ān +bāhten>bāz] anuñ gibi olsun (55a-5)
hemçün (f.zf.) [hem+çün] eyledür (106a-8)
hem-çünān (f.zf.) [hem+çün+ān] eyledür (106a-8)
hem-çünin (f.zf.) [hem+çün+in] böyledür (106a-8)
hem-çünin bāz [hem+çün+in + bāhten>bāz] buñuñ gibi olsun (55a-5)
hem-dāmān (f.b.s.) [hem+dāmān] bacanaq (51b-4)
hem-dem (f.b.s.) [hem+dem] hem-nefes (97a-1)
hem-dem (f.b.s.) [hem+dem] yoldaş (97a-1)
hem-dem (f.b.s.) [hem+dem] iş (97a-1)
hem-dih (f.b.s.) [hem+dih] bir köylü (124a-8)
hemeḡī (f.t.i.) [heme+ḡ+ī] dükelilik (130b-2)
hemevārī (f.t.i.) [heme+vār+ī] düzlik (130b-3)
hem-kāse (f.b.s.) [hem+kāse] bir çanaqlu (124a-8)
hem-ginān (f.b.s.) [hem+ḡunān] bileler (106a-7)
hem-ginān (f.b.s.) [hem+ḡunān] dükelisi (106a-7)
hemlaḡt-düz (f.b.i.) [hemlaḡt+dūḡten>düz] eskici (73a-3)
hemlaḡt-düz(f.b.i.) [hemlaḡt+dūḡten>düz] pīne dikici (73a-3)
hemlaḡtiger (f.b.i.) [hemlaḡt+ḡer] pinecī (68b-2)
hem-leḡab (f.b.s.) [hem+leḡab] laḡabı bir (36a-7)

hem-nām (f.b.s.) [hem+nām] adaş (97a-1)
hem-neseb (f.b.s.) [hem+neseb] aşlı bir (36a-6)
hem-pā (f.b.s.) [hem+pā] ayakdaş (32b-8)
hem-pīşe (f.b.s.) [hem+pīşe] hem şana‘āt (124a-8)
hem-rāz (f.b.s.) [hem+rāz] rāzdāş (73a-4)
hem-renk (f.b.s.) [hem+renk] bir ħulu (90a-2)
hem-sāle (f.b.s.) [hem+sāle] bir yıllu (124a-8)
hem-sāye (f.b.s.) [hem+sāye] ħoñşı (124a-8)
hem-sāyegān (f.b.s.) [hem+sāye+g+ān] ħoñşılar (106a-7)
hem-sāyegī (f.t.i.) [hem-sāye+g+ī] ħoñşulık (130b-3)
hem-sāz (f.b.s.) [hem+sāz] düzenliklü (73a-4)
hem-seng (f.b.s.) [hem+seng] bürūjende (90a-3)
hem-ser (f.b.s.) [hem+ser] başdaş (68b-2)
hem-sevkend (f.b.s.) [hem+sevkend] andlu (51b-5)
hem-şehrī (f.b.s.) [hem-şehr+ī] bir şehirlü (130b-3)
hem-şikem (f.b.s.) [hem+şikem] bir ħarın oğlan[ı] (97a-1)
hem-şikem (f.b.s.) [hem+şikem] ikiz : (97a-1)
hem-şīr (f.b.s.) [hem+şīr] süd bir : (68a-9)
hemvāre (f.b.s.) [hem+vār+e] düz yer ve hemīşe (124a-7)
hem-zābāz (f.b.s.) [hem+zābāz] yancıħ (55a-6)
hem-zād (f.b.s.) [hem+zāden>zād] bile toğmış (51b-5)
hengāme (f.i.) [hengām+e] f. (124a-9)
herze-gūy (f.b.s.) [herze+ goften>gūy] hezeyān söyleyici (130b-2)
her-rūz (f.b.s.) [her+rūz] her gün (73a-4)
hestī (f.t.i.) [hest+ī] varlık (130b-2)
heşt şed (f.b.s.) [heşt + şed] sekiz yüz (55a-5)
heşt şed hezār (f.b.s.) [heşt+ şed+ hezār] yüz biñ (68b-1)
heşt hezār (f.b.s.) [heşt + hezār]sekiz biñ (68a-8)
heşt -yik (f.b.s.) [heşt +yik] sekizde bir (90a-4)

heştāz (f.s.) [heşt+āz] seksen (55a-5)
heştād hezār (f.b.s.) [heştād +hezār] seksen biñ (68a-9)
hevesnāk (f.b.s.) [heves+nāk] arzulayıcı (90a-3)
hezār bār hezār (f.b.s.) binde bin (68a-9)
hezār hezār (f.b.s.) [hezār +hezār] biñ biñ (68a-7)
hezār-ḥāne (f.b.i.) [hezār+ḥāne] keye [kepe] (124a-4)
hezārān hezār (f.b.s.) [hezār+ān +hezār] biñler biñ[i] (68a-8)
hezār-destān (f.b.i.) [hezār+destān] bülbül (106a-5)
hūş-mend (f.t.s.) [hūş +mend] uşlu (51b-6)
hūş-mend (f.t.s.) [hūş +mend] öglü (51b-6)
hūş-refte (f.b.s.) [hūş+ refte] ögi gitmiş (124b-2)
hūşyārī (f.t.i.) [hūşyār+i] ayıklık (130b-4)
hüner-ver (f.t.s.) [hüner +ver] hüner iş (68b-4)
ḥabbe kerdēn (f.b.i.) [ḥabbe+kerden] boğmağ (137a-6)
ḥaber-cūy (f.b.s.) [ḥaber+cūsten>cūy] cāsus (126b-7)
ḥaber-pūjūh (f.b.s.) [ḥaber+pūjūhiden>pūjūh] cāsūs (114a-2)
ḥāb-gāh (f.t.i.) [ḥābīden>ḥāb + gāh] yatağ (113b-9)
ḥāb-güzār (f.b.s.) [ḥābīden>ḥāb + güzārden>güzār] uyğucu (59b-8)
ḥāb-sebük [ḥābīden>ḥāb + sebük] ımızğanmağ (85b-1)
ḥāher-māzer (f.b.i.) [ḥāher+māzer] deyze (60a-6)
ḥāher-pezer (f.b.i.) [ḥāher+pezer] ḥāle
ḥāk-rūye (f.b.i.) [ḥāk+rūye] süpründü (113b-9)
ḥāk-bīz (f.b.i.) [ḥāk+bīhten>bīz] toprağ ölçek (53b-2)
ḥāk-bīz (f.b.i.) [ḥāk+f. bīhten>bīz] toprağ alıcı (70b-1)
ḥākdān (f.t.i.) [ḥāk + dān] toprağlık (100b-3)
ḥākisterdān (f.t.i.) [ḥākister +dān] kül [dökecek] (100b-3)
ḥāk-keş (f.b.s.) [ḥāk+keşīden> keş] toprağ çekici (77b-2)
ḥāk-sār (f.t.i.) [ḥāk +sār] toprağlık (59b-7)
ḥāle-i keştī (f.b.i.) dümen ağacı (126b-8)

ḥamā-hen (f.b.i.) [ḥamā+hen] mühre-i siyāh bāşed surḥī zened ve anra cüz‘-ı nīz gūyend (100b-6)

ḥāme-dān (f.t.i.) [ḥāme +dān] kalemlik (100b-4)

ḥamīr-māye (f.b.i.) [ḥamīr+māye] f. (114a-7)

ḥam-gūşe (f.b.i.) [ḥam-gūşe] yay bāşī (114a-7)

ḥāmūşī (f.t.i.) [ḥāmūş+ī] ebsemlik (126b-7)

ḥande-ḥarīş [ḥandīden >hande +ḥarīden>ḥar+īş] [ḥandīden ve istihzā bāşed ber kesī] (77b-5)

ḥāne-zād (f.b.s.) [ḥāne-zāden>zād] toğduğı ev (48a-8)

ḥar-ḥiyār (f.b.i.) [ḥar+ḥiyār] eşek ḥıyarı

ḥarābāt-ḥāne (f.b.i.) [ḥarābāt+ḥāne] kepligen (114a-4)

ḥar-beķ (f.b.i.) [ḥar+beķ] kirpi (83a-2)

ḥar-bende (f.b.i.) [ḥar+besten>bend+e] eşek bağlayıcı (114a-4)

ḥar-deştī (f.b.i.) [ḥar+deşt+ī] kolan (126b-8)

ḥare-cūb (f.b.i.) [ḥare+cūb] yapucılar iskelesi ki üstine çıķup işlerler (34a-4)

ḥar-gāh (f.t.i.) [ḥar + gāh] otāđ (114a-3)

ḥar-gür (f.b.i.) [ḥar+kürre] ķuruķ (60a-1)

ḥār-ı māhī (f.s.t.) yosun balıķ (126b-7)

ḥarī (f.t.i.) [ḥar+ī] eşeklik (126b-7)

ḥarīş- kūş demir putraķ (77b-2)

ḥar-kūr (f.b.i.) [ḥar+kūr] ķolan (59b-6)

ḥar-kürre (f.b.i.) [ḥar+kürre] ķuruķ (114a-4)

ḥar-mekes (f.b.i.) [ḥar+meġes>mekes] eşek siñegi (74b-4)

ḥar-mühre (f.b.s.) [ḥar+mühre] göz boncuğı (114a-4)

ḥar-nebār (f.b.i.) [ḥar+nebār] eşege bindirtüp gezdürdikleri ‘avrata dirler (59b-6)

ḥarpuşte (f.b.i.) [ḥar+poşt+e] f.(114a-4)

ḥār-püşt (f.b.i.) [ḥār+poşt] kirpi (38a-4)

ḥār-sipīd (f.b.i.) [ḥār-sipīd] yandaķ (53b-2)

ḥar-vār (f.b.i.) [ḥar+vār] eşek yüki (59b-7)

ḥar-zehre (f.b.i.) [ḥar-zehre] karga dölegi (114a-3)
ḥar-zehre (f.b.i.) [ḥar-zehre eşek turbı (yabanani kaşık otu) (114a-3)
ḥār-zerd (f.b.i.) [ḥār+zerd] çağır dikenı (48a-7)
ḥāstār (f.b.s.) [ḥāsten>ḥāst +dāšten>dār] dilek dileyici (60a-7)
ḥastegī (f.t.i.) [ḥaste+g+ī] şayruluk (126b-8)
ḥāşe-i çeşm (f.i.t.) göze düşen çöp (94b-6)
ḥaşū ve ḥaş māzer-i zen ra gūyend, ve bi't-türkī kayın ana (77b-4)
ḥatne kerden (f.b.i.) [ḥatne + kerden] [sünnet eylemek] (137a-7)
ḥatne-ger (f.b.i.) [ḥatne+ger] sünnetci (59b-5)
ḥavāliger (f.b.i.) [ḥavālī+ger] tabbağ (59b-9)
ḥāye-kende (f.b.i.) [ḥāye+kenden>kende] kende-ḥāye taşığı çekilmiş (114a-1)
ḥāye-murg (f.b.i.) [ḥāye+murg] [kuş] yumurda[sı] (81a-5)
ḥāye-rīz (f.b.i.) [ḥāye+rīhten>rīz] kaygana (70a-9)
ḥayme-düz (f.b.i.) [ḥayme+dūhten>düz] çadır dikici (70b-1)
hem-ginān (f.b.s.) [hem+gunān] bileler (106a-7)
hem-ginān (f.b.s.) [hem+gunān] dükeli (106a-7)
hem-dāmān (f.b.s.) [hem+dāmān] bacanağ (51b-4)
hevesnāk (f.b.s.) [heves+nāk] arzulayıcı : (90a-3)
ḥired-mend (f.t.s.) [ḥired +mend] 'akıllu (48a-9)
ḥır-gāh [ḥır+gāh] kara ev (114a-9)
ḥırīşī (f.t.i.) [ḥırīş+ī] hısımlık (126b-8)
ḥırmen-kūb (f.b.i.) [ḥırmen+kūb] hürmüz düğünü (34a-5)
ḥısm-ı nāk fığgan (85b-7)
ḥışte-zen (f.b.i.) [ḥışte+zeden>zen] kerpüç kesici (100b-7)
ḥıyār-şenber (f.b.i.) [a. ḥıyār+şenber] f.(60a-2)
ḥıyāver (f.b.i.) [ḥıyāver] iş güc (60a-3)
ḥır-āb (f.b.i.) [ḥır+āb] şu mevci (34a-5)
ḥıre şoden (f.b.i.) [ḥıre+ şoden] [şaşkın olmak] (137b-4)
ḥıregī (f.t.i.) [ḥıre+g+ī] donukluk (126b-9)

h̄irī (f.i.) [h̄ir+ī] gülist-i meşhūr (126b-9)
h̄iz-ḡir(f.b.s.) [h̄āsten>h̄iz+giriften>ḡir] tūr dut oyunu (60a-3)
hozā- h̄ān [hudā+h̄ānden>h̄ān] şehādet barmağı (100b-8)
hod-ḥorūh (f.b.i.) būstān efrūz bāşed ya‘ni beg bōrk çiçeği (114b-2)
hodāvendgār (f.t.s.) [hodāvend +gār] iş ıssı, ketḥudā (60a-5)
hod-perest (f.b.s.) [hod+perestīden>perest] ebem gümece (38a-8)
hod-reng (f.b.s.) [hod+reng] bir dürlü renklü (86a-1)
hord-h̄ān tard-ı nemāz (tard : uzaklaştırma) (100b-9)
hordād-māh [hordād+māh] ilk yaz ayı (114b-1)
horde-i dest (f.i.t.) bilek (38a-8)
hordenī [horden+ī] yiyecek (127a-2)
hurdi (f.t.i.)[hurd+ī] uvaqlık (126b-9)
horremī (f.t.i.) [horrem+ī] şāzluḡ (126b-9)
huşk-efzār (f.b.s.) [huşk+efzār] çölmek altı (60a-4)
hovāliger (f.b.i.) [hovālī+ger] aşçı (60a-7)
hovāliger (f.b.i.) [hovālī+ger] çāşnigīr (60a-7)
hāstār (f.b.s.) [h̄āsten>h̄āst +dāştēn>dār] dilek dileyici (60a-7)
hūbī (f.t.i.) [hūb+ī] güzellik (127a-1)
hudāvend (f.h.i.) [hudā+vend] ulu (48b-1)
humeyr-hūş (f.b.s.) [humeyr+hūş] kırı (77b-6)
hūn-āb (f.b.i.) [ūn+āb] kanlu şū (34a-6)
hūn-ger (f.b.i.) [hūn+ger] ṡannāḡ (60a-7)
hūn-ı siyāvūş (f.i.t.) er kıanı (77b-7)
hūn-ı siyāvūşān (f.i.t.) iki kıardaş kıanı (aḡaç adı) (100b-9)
hunki hevā (f.b.s.) ḥoş, mu‘tedil heva (29a-8)
hunyā-ger (f.b.i.) [hunyā+ger] saḡucı (60a-4)
hūr-bār [hūr+bār] azraḡ yemek (60a-5)
hūr-bār (f.b.i.) [hūr+bār] yiyecek yūki (60a-8)
hūrde-i ādīm (f.i.t.) balamud (94b-8)

hūrī (f.t.i.) [hūr+i] horluk (127a-1)
husrev-dārū (f.b.i.) [husrev+dāšten>dār+ū] hülencân (107b-3)
husrevī (f.t.i.) [husrev+i] pādīşahluk (127a-1)
huş-āb (f.b.i.) [huş+āb] āb-ı rūşen (34a-6)
hūş-būy (f.b.s.) [hūş+būy] miskin bāşed (127a-1)
hūş-müniş (f.b.s.) [hūş+müniş] şağ gönüllü (77b-7)
hūş-rūy (f.b.s.) [hūş+rūy] görklü yüz (127a-1)
huvāre-küşt (f.b.i.) [huvāre +koşten>koşt] kaşşablar yağırığı (38a-8)
hū-yı hord (f.i.t.) balamuţ (48b-2)
hū-yı çīn (f.t.) derelik (101a-1)
hū-yı çīn (f.t.) eqlik (101a-1)
hūy-ı mā (f.i.t.) bizim hūmız (29a-8)
huy-ı şoma (f.i.t.) sizüñ hūyuñuz (29a-8)
haberdān (f.t.i.) [haber + dān] divit (100b-2)
haber-gīr (f.b.s.) [haber+giriften>gīr] cāsus (59b-5)
harām-mağz (f.b.i.) [harām+mağz] oñurğa iligi (70a-8)
harbgāh (f.t.i.) [harb + gāh] : cenk yiri (113b-7)
hem-dān (f.b.s.) [hem+dān] diger murād bāşed (100b-2)
īmīnī (f.t.i.) [īmīn+i] imīnlik (125a-5)
imşeb (f.b.s.) [im+şeb] bu gece (33a-8)
isfendār mezmāh (f.b.i.) şon kış ayı (109b-9)
isperī şoden (f.b.i.) tamam olmağ (133a-3)
ispīd-bā (f.b.i.) [sipīd+bā] bozca aş (27b-5)
ķimār-bāz (f.b.s.) [ķumār+bāhten>bāz] ma'rūf (72a-1)
ķird-ı māna (f.t.) geyik herası didükleri bir ot (31a-5)
ķuful-ger (f.b.i.) [ķuful+ger] kilid düzüci (65b-4)
kāfūr-ı siperm şaru çiçekdür kāfur gibi ķoķar (96a-9)
kām- güzār (f.b.s.) [kām+ güzārden>guzār] dölek bitürüci (66a-1)
kāmi-yāb (f.b.s.) [kām +yāften>yāb] murad bulmış (35b-3)

kānun-ı s̄ānī (f.s.t.) m̄āh-ı dovvom ez zemistān(129a-6)
kānūn-ı evvel (f.s.t.) m̄āh-ı evvel ez zemistān (92b-5)
kār-dār (f.b.s.) [kār+dār] ‘ameldār (65b-5)
kārd-ger (f.b.i.) [kārd+ger] bıçaqçı (65b-5)
kār-efjül (f.b.s.) [kār+efjüliden>efjül] yelici (92b-6)
kārgāh (f.t.i.) [kār + gāh] iş yiri (120b-2)
kār-gīr (f.b.s.) [kār+giriften>gīr] iş dutucu (65b-6)
kār-ker (f.b.i.) [kār+ker] işçi (66a-1)
kār-nāme (f.b.i.) [kār+nāme] örenmek (120b-1)
kār-sāz (f.b.s.) [kār+sāhten>sāz] iş düzüci (72a-2)
kār-zār (f.b.i.) [kār+zār] vekil (65b-5)
kārzārgāh (f.t.i.) [kār+zār + gāh] cenk yeri (120b-1)
kāse-ger (f.b.i.) [kāse+ger] çanaqçı (65b-6)
kāsegerī (f.t.i.) [kāse+ger+ī] çanaqcılık (129a-5)
kāse-mend (f.t.s.) [kāse +mend] çanaqçı (50a-6)
kav-āteş (f.b.i.) [kav-āteş] ocaq çukuru (79a-9)
kāv-ı deştī (f.t.) şıgım giyigi (129a-6)
kebüter-bāz (f.b.s.) [kebüter+bāhten>bāz] gügercin oynadıcı (72a-2)
kebüter-i betā (f.s.t.) kebüter-i +betā gökçe gügercin (31b-1)
ked-bānūvā (f.b.i.) [ked + bānu] ağır kebinlü [avrat] (31b-1)
kefeş-düz (f.b.i.) [kefeş+dühten>düz] başmaqçı (72a-5)
kef-gīr (f.b.s.) [kef+giriften>gīr] kef alacak (66a-2)
kef-i deryā (f.i.t.) deñiz köpügi (31b-2)
kefişker (f.b.i.) [kefeş+ker] başmaqçı (66a-2)
kehrübā (f.b.i.) :[keh+rübüden>rubā] (31b-3)
keji (f.t.i.) [kej+ī] egrilik (129a-8)
kelāh- surh (f.b.s.) [kelāh+ surh] kızıl börek (46a-3)
kelāg-ı siyāh (f.s.t.) kara qarğa (121a-3)
kelūgīr (f.b.s.) [kelū+giriften>gīr] boğaz dutucu (66a-3)

kemān-dān (f.b.i.) [kemān+dān] qurbān (104a-8)
kemān-gürüvāhe (f.b.i.) [kemān+gürüvāhe] kemān güruh (121a-4)
kemān-ı āsümān (f.i.t.) elegim sağmal (104a-8)
kemān-ı rüstem (f.i.t.) mişl (96a-8)
kemān-ker (f.b.i.) [kemān+ker] yay düzüci (66a-3)
kemān-sām (f.b.i.) [kemān+sām] qavs-ı qızah (96a-8)
kemer-sāz (f.b.s.) [kemer+sāhten>sāz] quşaq düztici (72a-3)
kemer-sāz (f.b.s.) kemer+sāhten>sāz] toqa (72a-3)
kemī (f.t.i.) [kem+ī] eksüklik (129a-9)
gemīn-gāh (f.b.i.) [gemīn+gāh] büsü yeri (121a-5)
kem-ter (f.s.) [kem+ter] eksükrek (66a-4)
kend-ḥamīr (f.b.i.) [kenden>kend+ḥamīr] yumak ki ḥamīrden iderler (66a-6)
kendā-mürye (f.b.i.) murdar toy (121a-6)
kend-āver (f.b.i.) [kenden>kend+ āverden>āver] faqīr (66a-5)
kend-āver (f.b.i.) [kenden>kend+ āverden>āver] mervāne ve līr ra güyend (66a-5)
kend-āver (f.b.s.) [kenden>kend+ āverden>āver] laf urucu (66a-5)
kend-āver (f.b.s.) [kenden>kend+ āverden>āver] mütekebbir (66a-5)
kend-āver (f.b.s.) [kenden>kend+ āverden>āver] qara ādem (66a-5)
kende-dimāğ (f.b.s.) [kenden>kend+e+dimāğ] ḥodbīn (81b-5)
kende-dimāğ (f.b.s.) [kenden>kend+e+dimāğ] azğun dimāğlu (81b-5)
kende-i hīzüm (f.t.) odun seritmesi (96a-7)
kende-pīr (f.b.s.) [kenden>kend+e+pīr] qatı qoca (66a-6)
kendümvā (f.b.i.) [kendüm+vā] buğday aşı (31b-3)
kenev-dāne (f.b.i.) [kenev-dāne] kenevir toḥmı (121a-5)
kenk-āvā (f.b.s.) [kenk+āvā] künd āvāz (31b-1)
kerd-kār (f.t.s.) [kerd+kār] yaldaqlanup aldayıcı (65b-8)
kerī (f.t.i.) [ker+ī] şağırlık (129a-7)
kerī-i ker (f.s.t.) qatı şağır (65b-8)
kesīn-i telḥ (f.s.t.) qara qavaq (46a-3)

keşāverzī (f.t.i.) [kišten>kiş+ā+verzīden>verz >keşāverz+i] ekincilik (129a-9)
keşenger (f.t.i.) [keşen+ger] gemi düzüci (65b-9)
keşīde-bālā (f.b.s.) [keşīden>keşīde+bālā] [boyı çekmiş] (31a-9)
keştī-bān (f.b.i.) [keştī+bān]gemici (104a-7)
keştī-ger (f.b.i.) [keştī+ger] gemi düzüci (66a-6)
kezer-i deştī yaban havucu (129a-8)
kihter (f.s.) [kih+ter] giçirek (66a-9)
kil-i surḥ (f.s.t.) aşu (46a-3)
kil-kūy (f.b.i.) [kil+kūy] maḥalle balçığı (129b-2)
kil-şuḥ (f.b.i.) [kil+şuḥ]özlü balçık (46a-4)
kil-tenk (f.b.i.) [kil+tenk] sovuḥ balçık (88b-3)
kīne-dār (f.b.s.) [kīne+dāšten>dār] kin dutucu (66a-9)
kīne-ver (f.t.s.) [kīne +ver] kīnlü (66a-9)
kird-e-bāliş (f.b.i.) [kird+e+bāliş] degirmi yaşdıḥ (79b-1)
kird-i kār (f.t.) ḳoz (104b-3)
kird-i kār (f.t.) nām-ı ḥozāyi ‘azze ve celle (66a-7)
kīse-būr (f.b.i.) [kīse+būrīden>būr] ṭarrār (66b-1)
kīse-būr (f.b.i.) [kīse+būrīden>būr] yan kesici (66b-1)
kīsū-bend (f.b.i.) [kīsū+besten>bend] saḥ bağı (50b-3)
kişter-āb [kişter+āb] yaḡmura eken (35b-6)
kişt-kārīze (f.b.i.) [kişt+kārīz+e] ekilmiş ekin (121b-2)
kişt-zār (f.t.i.) [kişt+ zār] ekinlik (66a-8)
kiyāh-şīr (f.b.i.) [kiyāh+şīr] deve otı (66a-9)
kūçek-bāla (f.b.s.) [kūçek+bāla] ḳışsa boylu (31b-8)
kūçekter (f.s.) [kūçek+ter] küçürek (66b-9)
kūh-ı har (f.i.t.) ṭaḡ eşegi (67a-1)
kūh-sār (f.t.i.) [kūh +sār] ṭaḡlu yer (66b-7)
kūlā-penc (f.b.i.) bir ḥelva (44a-5)
kūne-i ruḥ (f.i.t.) yañaḋ rengi (46a-5)

kūrbe-i deštī (f.t.) ūšek : (129b-3)
kūş-ḥabe (f.b.i.) [kūş+ḥabe] kulağa giren böcek (122a-3)
kūşe-i dehen (f.i.t.) avürd (104b-9)
kūşe-nişīn (f.b.s.) [kūşe+nişisten>nişīn] bucağda oturucu (104b-9)
kūşe-nişīnī (f.b.s.) [kūşe+nişīn+ī] bucağda oturucu (129b-6)
kūş-ı māhī (f.i.t.) balık kulağı (129b-5)
kūş-ı serāy (f.i.t.) kesi gūyend ki herçe begūyend nīk şode ve fehm koned (129b-6)
kūz-ceḥre (f.b.i.) [kūz-ceḥre] kuyruklu yıldız (122a-4)
kūz-çehr (f.b.i.) [kūz-çehr] kuyruklu yıldız (66b-5)
kuze-āvīz (f.b.i.) [kuze+āvīhten>āvīz] bardağ aşacak (72b-1)
kūze-ger (f.b.i.) [kūze+ger] bardağcı (66b-7)
kūz-pušt (f.b.s.) [kūz+pošt] arkası yumru (40b-2)
kūknār-sipīd (f.b.s.) [kūknār+sipīd] aq ḥaşḥāş (50b-5)
kūlhān-tāb (f.b.i.) [kūlhān+tābīden>tāb] külhāncı (35b-6)
kūlāh-dūz (f.b.i.) [kūlāh+dūhten>dūz] taşyeci (72b-1)
kūlāh-gird (f.b.i.) [kūleh-gird] degirmi taşye (50b-4)
kūlāh-zer (f.b.i.) [kūlāh-zer] ūskūf (66b-4)
kūncūd-kāg (f.b.i.) [koncid>kūncūd+kāg] yağ (81b-6)
kūncūd-kāg (f.b.i.) [koncid>kūncūd+kāg] susam (81b-6)
kūnd-āver (f.b.s.) [kond>kūnd+āverden>āver] bahādır (66b-5)
kūnde-vāle (f.b.s.) [kūnde+vāle] kart oğlan (122a-2)
kūndever (f.b.i.) [kūnde+ver] günlük (66b-6)
kūndī (f.t.i.) [kūnd+ī] çönekelik (129b-5)
kūrāz-ı deštī (f.t.) yer yaracak bil (129b-3)
kūrdegāh (f.t.i.) [kūrde + gāh] : bögrek yiri (121b-6)
kūrüsneḡī (f.t.i.) [kūrüsne+g+ī] açlık (129b-4)
kūş-ḥurma (f.b.s.) [kūş+ḥurma] erkek ḥurma (31b-7)
kūşt-āhenc (f.b.i.) [kūşt+āhenc] (44a-5)
kūştigāh (f.t.i.) [kūşt +gāh] güreş yiri (121b-7)

küştî-gîr (f.b.s.) [küşt+î+giriften>gîr] sürüşci (66b-3)
küşt-küb (f.b.i.) [küşt+küb] et dögecek şatır (35b-7)
lā-cerem (a.s.zf.) [lā-cerem] çāresüz (96b-2)
lāf-zen (f.b.s.) [lāf+zeden>zen] laf urucu (105a-3)
lāk-pušt (f.b.i.) [lāk+pošt] kablubağa (40b-5)
lāle-i kūhî (f.i.t.) gelincik çiçegi (129b-9)
lāyıkter (f.s.) [lāyık+ter] lāyıkrağ (67a-2)
lāğarî (f.t.i.) [lāğar+î] arıklık (129b-9)
leķanger (f.b.i.) [leķan+ger] yilken düzüci (67a-2)
leb-der (f.b.i.) [leb+der] kapu yaşmağı (67a-1)
lenkî (f.t.i.) [lenk+î] aķsaķlık (130a-1)
leķker-gāh (f.t.i.) [leķker + gāh] çeri yiri (122a-9)
leķkerî (f.t.i.) [leķker+î] çerilik (129b-9)
leķker-pūjre (f.b.i.) [leķker+pūjre] çāşut (122a-9)
levend-zen [levend+zen] koca ‘avrat (105a-4)
lišānū’ş-şā’āfir (a.t.) toħm-ı çinār (67a-3)
līmū-niyūn (f.b.i.) evelik (105a-4)
māzer-i bozorg (f.s.t.) ebe (89a-2)
māzer-i bozorg (f.s.t.) büyük anne (89a-2)
māder-ender (f.b.s.) [māder+ender] ügey ana (67a-4)
māder-i māder (f.i.t.) ebe ebesi (67a-5)
māder-i māder (f.i.t.) ebe (67a-7)
māder-i pezer (f.i.t.) ata anası¹¹ (67a-8)
māder-zād (f.b.s.) [māder+zāden>zād] ana bir kardaş (50b-9)
māh-ı sām (f.t.) bir yerdür māverāü’n-nehrde (96b-4)
māh-ı temām (f.s.t.) bedrî ay (96b-4)
māhî-ħōr (f.b.i.) balıkçıl (67a-8)
māhi-i gird (f.s.t.) çapağ balık (50b-8)

¹¹ metinde ata atası şeklinde yazılmış.

māhī-i gūl (f.i.t.) sazan balığı (93a-3)
māhī-i ūm (f.s.t.) alaca balık (96b-2)
māhi-i zehrec (f.i.t.) şığır kıyruğı (44b-1)
māhitāb (f.b.i.) [māh+tābīden>tāb] ay aydıñı (36a-2)
māhi-yāne (f.b.i.) kıavrulmuş balık (122b-7)
māhnāk (f.t.s.) [māh +nāk] ay aydıñ[ı] (89a-6)
mālāmāl (f.zf.) [māl+ā+māl] toptolu zarf (93a-3)
māl-dār (f.b.s.) [a. mal + dāšten> dār] mallu (67a-4)
māl-dār-ī (f.t.i.) [māl+dāšten>dār+ī] mallulık (130a-2)
mālīş-ker (f.b.i.) [mālīş+ker] dellāk (67a-7)
mār-kıŷīšā (f.b.i.) uraz otı (32a-3)
mār-āmūz (f.b.i.) [mār+āmūhten>āmūz] yılandı (72b-4)
mārānāk (f.t.s.) [mārān+nāk] yılanlu (89a-6)
mār-efsār (f.b.i.) [mār+efsār] yılandı (67a-6)
mār-ı māhī (f.i.t.) ilan balığı (130a-2)
māz-i yānī (f.t.) nev'-i ez helva (130a-2)
meger-dāz [meger+dāhten>dāz] döndürmesün (54b-5)
meh-tāb (f.b.i.) [meh+tābīden>tāb] ay aydıñı (36a-1)
megeş-gīr (f.b.i.) [megeş+gırfıten>gīr] buzağı dıŷı (67a-6)
merd-āsā-şoden kūdek (f.b.i.) oğula er ŷıfatlu olmağ (89a-6)
merdī (f.t.i.) [merd+ī] erlık (130a-3)
merdümek-i çeşm (f.i.t.) göz bebegi (96b-3)
merdüm-zāde (f.b.i.) [merdüm+zāden>zāde] kışı 'ayālī (122b-8)
merz-büm (f.b.i.) [merz+büm] sınır (96b-4)
mervernāb (f.b.i.) sırtmāç (36a-2)
mestī (f.t.i.) [mest+ī] esırlık (130a-3)
mest-kāre (f.b.s.) [mest-kāre] çızı bāşed kı mest koned (122b-9)
meşenk veşenk (f.b.i.) nām-ı düzdānest
meşk-düz (f.b.i.) [a.meşk+ dühten>düz] meşk dikici (72b-4)

mevîz-âb (f.b.i.) [mevîz+âb] kuru üzüm şuyı (36a-2)
mîh-düz (f.b.i.) [mîh+dühten>düz] kebkeb (72b-5)
mihmānī (f.t.i.) [mihmān+ī] konukluk (130a-4)
mihrübān (f.b.s.) [mih+r+bān] şefkatli (105a-8)
mihrübānī (f.t.i.) [mih+r+bān+ī] şefkatlülük (130a-4)
mihter (f.s.) [mih+ter] ulurak (67a-9)
mihterī (f.t.i.) [mih+ter+ī] ululuk (130a-4)
mīrī (f.t.i.) [mīr+ī] beglik (130a-4)
mīve-dār (f.b.s.) [mīve+dāsten>dār] yemişli (67b-1)
miyān- bālā (f.b.s.) [miyān+bālā] orta boylu (32a-6)
muşallī-düz (f.b.i.) [muşallī+dühten>düz] nemazlığı dokuyıcı (72b-6)
muṭrī-ger (f.b.i.) [muṭrī+ger] cendereci (67b-1)
müş-ḥūr (f.b.i.) [müş+ḥūr] çaylak (67b-3)
müş-ı deştī (f.t.) ‘arab davşanı (130a-6)
mūy- tāb (f.b.i.) [muy+tābīden>tāb] müytāb (36a-3)
mū-yı çīne (f.t.) mişl (123a-5)
mūze-düz (f.b.i.) [mūze+dühten>düz] edükci (72b-6)
mūze-māl (f.b.i.) [mūze+mālīden>māl] edük sürgüsü :
mühre-puş (f.b.i.) [mühre+poşt] oñurka (40b-8)
müjdegānī (f.t.i.) [müjde+g+ān+ī] muştuluk (130a-5)
münc-sütür (f.b.i.) [münc+sütür] tavar ortası (67b-2)
müşk-düz (f.b.i.) [müşk+dühten>düz] müşkci (72b-6)
müşkisār (f.t.i.) [müşk +sār] müşklü yer (67b-3)
müşk-zemīn (f.b.i.) [müşk+zemīn] tapaluk (105b-1)
müzd-i gīr (f.t.) giri alıcı (67b-1)
na‘l- bend (f.b.i.) [a. na‘l + f.besten>bend] nalband (51a-4)
naḥcīr-ger (f.b.i.) [naḥcīr+ger] avcı (67b-5)
naḥne-i çeşm (f.i.t.) gözde biten et (96b-6)
nā-ḥūz (f.t.s.) [nā+ḥūz] cām bāşed : (54b-7)

nāḥun-bor (f.b.s.) [nāḥun+borden>bor/ber] dırnağ kesici (67b-4)
nāḥun-gīr (f.b.i.) [nāḥun+giriften>gīr] dırnağ bıçağı (67b-7)
nāḥūş (f.t.s.) [nā+ḥūş] hoş degül, duzsuz (80a-3)
nā-ḥūş (f.t.s.) [nā +ḥūş] gönül dönmek (80a-4)
nā-ḥevā (f.t.s.) [nā+ḥevā] beñdeşsüz (32b-1)
nābekār (f.t.s.) [nā+bekār] bāṭıl (67b-5)
nā-bīnā (f.t.s.) nā +bīnā gözsüz (32a-7)
nādān (f.t.s.) [nā+dānisten>dān] bilmez (105b-2)
nāfe-i müşk (f.i.t.) müşk göbegi (89b-2)
nāgāh (f.t.s.) [nā +gāh] ańsüzde (123a-7)
nā-gezīr (f.t.s.) [nā +gezīr] nāçār, çāresüz (67b-4)
nā-güvār (f.t.s.) [nā +güvār] imtilā bāşed ez bisyār ḥorden (67b-5)
nā-hemtā (f.t.s.) [nā+hem+tā] beñdeş degül (32b-1)
nākes (f.t.s.) [nā+kes] kötü, ḥasīs (75b-9)
nām-dār (f.b.s.) [nām+dāşten>dār] adı çıkmış (67b-7)
nāmerd (f.t.s.) [nā +merd] erliksüz, mürüvvetsüz (51a-3)
nāmüdüz (f.b.s.) [nām+dāden>dāz] adı çıkmış (54b-7)
nām-ver (f.t.s.) [nām +ver] adlu (67b-4)
nām-verē (f.t.s.) [nām +ver+e] ulu ve meşhūr (123a-8)
nām-zez (f.b.s.) [nām+zeden>zed] ad urdı (54b-7)
nān-ḥūriş (f.b.i.) [nān+ḥorden>ḥūr+iş] etmek katığı (80a-3)
nān-ı tenk (f.i.t.) yufka etmek (89b-3)
nānvā (f.b.i.) [nān+vā] etmekçi, yecüzü'l- yā' (32a-7)
nā-peydā (f.t.s.) [nā+peydā] belürsüz (32a-8)
nar-bā (f.b.i.) [nar+bā] nar aşı, yecüzü bi'l- vāv (32a-8)
nār-ı bistān (f.t.) emcek degirmisi (105b-3)
nār-ı dānk (f.t.) nar şuyından olan ekşi (89b-5)
nāristān (f.t.i.) [nār + istān] narlık (105b-3)
nār-müşk (f.b.i.) [nār+müşk] kızılıcuğ (89b-1)

nār-püşt (f.b.i.) [nār+poşt] nar kabı (41a-1)
nā-sāz (f.t.s.) [nā +sāhten>sāz] muhālif (72b-7)
nā-sezā (f.t.s.) [nā +sezā] lāyıksuz (32a-8)
nāsipās (f.t.s.) [nā+sipās] şükürsüz (75b-9)
nā-şikībā (f.t.s.) [nā+şikībā] şabırsuz (32a-9)
nā-şikībānī (f.t.i.) [nā-şikībān+ī] şabırsuzluk (130a-7)
nā-şinā (f.t.s.) [nā +şinā] henüz aç [kişi] (32a-9)
nāverd-āverd (f.b.i.) [nāverd+āverd] cenk (51a-4)
nāyāb (f.t.s.) [nā+yāften>yāb] bulunmamış (36a-4)
nāy-zen (f.b.s.) [nāy+zeden>zen] düdükci (105b-4)
nāz-bāliş (f.b.i.) [nāz+bāliş] yüz yastığı (80a-3)
nāz-günān (f.b.s.) [nāz-gün+ān] naz ediciler (105b-3)
nāzük-endām (f.b.s.) [nāzük+endām] endām-ı nāzük (96b-5)
nemāzgāh (f.t.i.) [nemāz + gāh] muşalla (123b-1)
nemāz-ı bāmdāz (f.t.) (54b-9)
nem-dār(f.b.s.) [nem+dāšten>dār] ıslak (67b-6)
nem-dār (f.b.s.) [nem+dāšten>dār] yaşlu (67b-6)
nemed-zīn (f.b.i.) [nemed+zīn <nemed-i zīn] eyer keçesi (105b-6)
nemek-dān (f.t.i.) [nemek +dān] tuzluk (105b-6)
nemekīnī (f.t.i.) [nemek+īn+ī] tuzluluk, yaşluluk (130a-7)
nemek-sār (f.t.i.) [nemek +sār] tuzlu (67b-6)
nem-nāk (f.t.s.) [nem +nāk] yaşlurak (89b-4)
nerī (f.t.i.) [ner+ī] erlik (130a-6)
nerme-gūş (f.b.s.) kulağ yumşağı (80a-4)
nerme-gūş (f.b.s.) [nerm+e+gūş] yumşak kulaqlu (80a-4)
nevme kerden (f.b.i.) [zevāl eylemek] (143b-4)
nev-mīz (f.b.s.) [nā+ümīz] ümīdsüz (54b-9)
neyistān (f.t.i.) [ney + istān] kargılık (105b-7)
nezd-i men (f.i.t.) benüm katumda (105b-5)

nezd-i şoma (f.i.t.) sizüñ katuñuzda (32b-2)
nezd-i to (f.i.t.) senüñ katuñda (108a-8)
nezd-i-mā (f.i.t.) bizüm katumuzda (32b-2)
niḥān-ḥāne (f.b.i.) [niḥān+ḥāne] kiler (123b-4)
nī-fezāyez (f.b.s.) [nī+fezāyez] artmaz (55a-2)
nigāh-bān (f.b.s.) [nigāh+bān] saklayıcı (105b-8)
nigāh-dār(f.b.s.) [nigāh+dāšten>dār] saklayıcı yecüzü biḥazfū'l elifü'l-evvel (68a-1)
nigār-ker (f.b.i.) [nigār+ker] naḳḳāş (67b-9)
nigār-ker (f.b.i.) [nigār+ker] ma'şūḳ (67b-9)
nigehbānī (f.t.i.) [nigeh+bān+ī] gizlülük şağlayıcılık (130a-8)
nīgū-kār (f.t.s.) [nīgū +kār] lütf ıssı, yavaşlu (68a-2)
nihānī (f.t.i.) [nihān+ī] gizlülük (130a-9)
nīk-baḥt (f.b.s.) [nīk+baḥt] eyü bahtlı (41a-2)
nīkter (f.s.) [nīk+ter] eyürek (68a-2)
nīm nīze (f.b.s.) [nīm+ nīze] sapkın (123b-5)
nīm pūşt (f.b.s.) [nīm+ poşt] mişl[-i nīm-perest bāşed] (41a-3)
nīm rū (f.b.s.) [nīm+ rū] bir yüzlü incü (108a-9)
nīm sūḥt (f.b.i.) [nīm+ sūḥten>suḥt] kusāgu (41a-3)
nīm-ḥord (f.b.s.) [nīm+ḥorden>ḥord] yemek artuğı (51a-9)
nīm-birşit (f.b.i.) [nīm+birşit] rufudūn yumurda (41a-2)
nīm-bismil (f.b.s.) [nīm+bismil] yarı olmış (93b-1)
nīm-cüvān (f.b.s.) [nīm+cüvān] yarım yigit (105b-9)
nīm-rüz (f.b.s.) [nīm+rüz] öyle vaḳti (73a-1)
nīm-sāl (f.b.s.) [nīm+sāl] cūy-ı mışır bāşed (93a-9)
nīm-suḥte (f.b.s.) [nīm+suḥten>suḥt+e] eksü (123b-5)
nīm-tene (f.b.i.) [nīm+tene] ḳalenderī (123b-6)
nīrumend (f.t.s.) [nīru +mend] ḳuvvetlü (51a-9)
nişḥōr (f.b.i.) [niş+ḥorden>ḥōr] geviş (67b-9)
nişḥuvār (f.b.i.) niş+ḥorden>ḥōr] yim şoñı yecüzü bi-fethi'l-nūn (67b-8)

nişhuvār (f.b.i.) niş+horden>hōr] deve yüki (67b-8)
nişhuvār (f.b.i.) niş+horden>hōr] yabğu gitmiş (67b-8)
nişān-ger (f.b.i.) [nişān+ger] başmaçılar (68a-1)
nişān-ger (f.b.i.) [nişān+ger] maçal (68a-1)
nişān-kon (f.b.s.) [nişān+kenden>kon] nişān idecek (105b-8)
nişistengāh (f.t.i.) [nişisten + gāh] oturacak yer (123b-4)
nişistenī (f.t.i.) [nişisten+ī] oturuculuk (130a-8)
nīv-şende (f.b.s.) işidici ve diñleyici ve çağırıcı (123b-5)
niyāz-mend (f.t.s.) [niyāz +mend] hācetlü (51a-8)
nīze-dār (f.b.s.) [nīze+dāšten>dār] süngülü (68a-1)
nizemend (f.t.s.) [nize+mend] ğuşşalu (51a-8)
noh şed (f.b.si.) [noh+ şed] toköz yüz (55a-2)
noh şed hezār (f.b.s.) [noh +şed+ hezār] toköz yüz biñ (68a-3)
noh hezār (f.b.s.) [noh+ hezār] toköz biñ (68a-3)
noh u yik (f.b.s.) [noh + yik] toközda bir (89b-8)
noh -yīk (f.b.s.) [noh + yik] toközda bir (89b-7)
pā-bend (f.b.i.) [pā+besten>bend] kuşak (47a-2)
pādişāhī (f.t.i.) [pādişāh+ī] sultānlık (125a-8)
pād-ġard (f.b.i.) [pād+ġard] hāne-i tābistānī (47a-3)
pāgāh (f.t.i.) [pā + gāh] ayak yolu (110b-1)
pāk dārānīden (f.b.i.) [pāk+ dārānīden] [müte‘addī] (133a-8)
pāk dāšten (f.b.i.) [pāk +dāšten] pāk dutmak (133a-7)
pāk-bāz (f.b.s.) [pāk+bāhten>bāz] eyü nazarlu (69b-1)
pāk-dāmen (f.b.s.) [pāk+dāmen] aru eteklü (98b-6)
pālān-düz (f.b.s.) [pālān+dūhten>düz] hālat düzüci (69a-7)
pāliş-tekye (f.b.i.) [pāliş+tekye] tekye yastuġı (110b-2)
pālīz-bān (f.b.i.) [pālīz+bān] bostancı (98b-7)
pālīzgāh (f.t.i.) [pālīz + gāh] büstān yiri (110b-2)
pānşed hezār (f.b.s.) [pānşed + hezār] biş yüz biñ (56b-3)

pāsübān(f.b.i.) [pās+bān] bekleyici (98b-6)
pāsübānī (f.t.i.) [pās+bān+ī] bekçilik (125a-8)
pāşine-i der (f.i.t.) kapu ökçesi (56b-7)
pāy giriftārīden (f.b.i.) [pāy +giriften>giriftārīden] ayak dutdurucu (133b-3)
pāy-bāf (f.b.i.) [pāy+bāften>bāf] cullāh (82a-2)
pāyende (f.s.) [pāyenden>pāyende] bāki kalmış (110b-4)
pāy-gāh (f.t.i.) [pāy + gāh] nerdübān ayağı (110b-4)
pāygāh (f.t.i.) [pāy + gāh] menzilet (110b-4)
pāy-giriften (f.b.i.) [pāy-giriften] ayak dutmağ (133b-3)
pā-yi hūst (f.s.t.) çīzī be pā-yi girifte bařed (37a-2)
pā-yi hūst (f.s.t.) pā-yi + hūst ayađu bađlu (37a-2)
pāy-ı efzār (f.t.) ayakđkabı (57a-7)
pāy-ı efzār (f.t.) tulak (57a-7)
pā-yi evrağcen (f.t.) ayak halhalı (98b-8)
pāyı kūb (f.b.s.) rakđas (33a-9)
pā-yı müzd (f.i.t.) ayak kirası (47a-5)
pā-yı nābe (f.t.) dolāk (110b-3)
pa-yı-nāve (f.t.) mişl (110b-3)
pāy-i merd (f.t.) nađīb (47a-4)
pāyidār (f.b.s.) [pāy+dāřten>dār] dāyim olucu (57a-7)
pāyigāh (f.t.i.) [pāy + gāh] ev öni (110b-3)
pāzubend (f.b.i.) [pāzu+besten>bend] pezvend (47a-3)
pezerī (f.t.i.) [pezer+ī] atalığ (125a-9)
pezer-i bozorg (f.s.t.) dede (84a-1)
pezer-i ender (f.s.t.) üge ata (57a-3)
pezer-i mā (f.i.t.) pezer + mā bizüm atamız (28a-4)
pezer-i māzer (f.i.t.) ana atası (57a-7)
pezer-i pezer (f.i.t.) [ata] atası (57a-3)
pezer-i şoma (f.i.t.) pezer + şoma sizüñ atañuz (28a-4)

pezîreftâr (f.b.s.) [pezîreft+âr] kabul idici (57a-3)
pezîreftâr (f.b.s.) [pezîreft+âr] pâyendân (57a-3)
pezîre-şoden (f.b.i.) [pezîreften>pezîr+e+şoden] karşılamak (133b-8)
pezîr-reften (f.b.i.) [pezîreften>pezîr+reften] kabul etmek (133b-9)
pehlüver (f.t.s.) [pehlü +ver] inîlü (57b-6)
pehnâver (f.t.s.) [pehnâ +ver] inlü (57b-6)
pejenger (f.b.i.) [pejen+ger] debbâğ (57b-1)
pejenger (f.b.i.) [pejen+ger] mişl (57b-8)
pejhân borden (f.b.i.) [pejhân+ borden] arzu iletmek ve gönlemek (134a-7)
pek-velek (f.b.s.) [pek+velek] bî-hüner (84a-3)
peleng-müşk (f.b.i.) [peleng+müşk] çetük otı (kedi otu manasında) (84a-3)
penâh-gâh (f.t.i.) [penâh +gâh] : şıgımacak (111a-6)
penbe dâne (f.b.s.) [penbe+ dâne] çigid (111a-7)
penbe-zâr (f.t.i.) [penbe +zâr] panbuğ ekecek [yer] (57b-5)
penc yek (f.b.s.) [penc+ yek] beşde bir (84a-4)
pencâl-murğ (f.b.i.) [pencâl+murğ] kuş burnı (80b-9)
penced küşt (f.b.i.) [penced +küşt] ayıd ağacı (37a-5)
penc-kân biş biş [penc+kân] (p ile yazılmış) (99a-6)
penc-pâye (f.b.i.) [penc+pâye] esrar otı (111a-7)
penc-şenbe (f.b.i.) [penc+şenbe] rûz-ı ma'rûf : (111a-5)
pençe-gîr (f.b.s.) [pençe+giriften>gîr] pençe dutucu (57b-4)
pend-âhenîn (f.b.i.) [pend+âhen+în] buğağı (99a-6)
pendü küşât (f.b.i.) [pend + küşât] boğun (37a-6)
penîr-mâye (f.b.i.) [penîr+mâye] f. (111a-6)
berhordâr (f.b.s.) [berhordâşten>berhordâr] günahçı (57b-2)
per-âsiyâ (f.b.i.) [per+âsiyâ] degirmen kanadı (28a-8)
perbend (f.b.i.) [per+besten>bend] gömüldürük (47a-9)
perde-dâr (f.b.s.) [perde+dâşten>dâr] dutuğ (57a-5)
perde-dir (f.b.s.) [perde + der] : perde yırtıcı (57a-5)

perde-i dil (f.i.t.) yürek kanı (90b-5)
perend-āver[d] (f.b.i.) [perend+āverd] şemşir-i güher-dār : (57b-1)
perend-āverd (f.b.i.) [perend+āverd] şemşirci (47b-4)
perestār (f.i.) [perestīden>perest+ār] kulluċı (57b-1)
perhiz-kār (f.t.s.) [perhiz +kār] zāhīd (57a-6)
perhiz-kerden (f.b.i.) [perhīhten>perhiz+kerden] [müte‘addī] (134a-9)
per-ī jeft (f.t.) uçuk dutmak (134a-7)
perī-i jeft (f.t.) uçuk dutmuş (37a-3)
perīrom perīr dün degül öteki gün (57a-6)
perīr-sāl [perīr+sāl] öteki yıl (90b-6)
perīrter perīr [perīr+ter+ perīr] isrāġı gün degül daġa isrāġı gün (57a-8)
perre-i āsiyā (f.i.t.) perre + āsiyā degirmen perreyi (28a-1)
persiyān-dāru (f.b.i.) [persiyān+dāšten>dār+u] bint-i meşhūr beyne‘l-etubbā (107a-1)
pervende-kerden (f.b.i.) [pervenden>pervende+kerden] mişl (134a-8)
perverdigār (f.t.s.) [peverden>perverd +gār] beşleyici (57a-5)
perzi-ger (f.b.i.) [perzi+ger] ikinci (57a-5)
pes-āhenk (f.b.i.) [pes+āhenk] peşkeş (84a-2)
pes-āhenk (f.b.i.) [pes+āhenk] çeri ön[i] (84a-2)
pes-i-ferdā (f.b.i.) daġı yarın ya‘ni erte ertesi (28a-7)
pesterrek (f.s.) [pester+ek] girürek (84a-2)
peşm-ā-kend [peşm+ā+kend] ayırım (47a-8)
peşt-i āsiyā (f.i.t.) peşt + asiyā degirmen sibegi (28a-8)
pey-āmīġ (f.b.i.) [pey+āmīġ] şıçan otı (80b-9)
peyāpey (f.zf.) [pey+ā+pey] biribiri ardınca (125b-4)
peyem-ber (f.b.s.) [peyem+borden>ber] mişl (57b-7)
peykān ser-pehen (f.b.i.) [peykān+ ser+pehen] inelü demren (99a-8)
peykān-ĥord (f.b.s.) [peykān+ĥorden>ĥord] uşacuk demren (47b-2)
peykān-ker (f.b.i.) [peykān+ker] demürce (57b-7)
peyker-ker (f.b.i.) [peyker+ker] [şüret düzüci (57b-7)

peylever (f.b.i.) [pīle + ver] : çerçi (57b-7)
peymā-pond (f.b.i.) [peymā+pond] ögüci (47b-2)
peygām-ber (f.b.s.) [peygām+borden>ber] haberci (57b-6)
peygāamberī (f.t.i.) [peygām+borden>ber +ī] habercilik (125b-3)
pezāmend (f.t.s.) [pezā+mend] kāzir tokmağı (47a-3)
pez-cāme (f.b.i.) [pez+cāme] libās-ı hasen (111a-1)
pezehkār (f.t.s.) [pezeh+kār] günehkār (57b-1)
pezeh-ver (f.t.s.) [pezeh +ver] günahlu (57b-2)
pezemend (f.t.s.) [pez+mend] günahlu (47a-8)
pīc-ā-pīc (f.zf.) [pīc-ā-pīc] tolaşık (42a-1)
pīle-i çeşm (f.i.t.) göz kapağı ve kuyruğı (94b-1)
pīle-ver (f.b.i.) [pīle+ver] çerçi (58a-8)
pīr-zāl (f.b.s.) [pīr+zāl] ulu koca (90b-8)
pīrāsten-tāk [pīrāsten+tāk] bağ filislemek (84a-8)
pīrī (f.t.i.) [pīr+ī] kocalık (125b-8)
pīrūzī (f.t.i.) [pīrūz+ī] toğrululuk (125b-5)
pīsekī (f.t.i.) [pīse+g+ī] alalık (125b-6)
pisender (f.b.i.) [piser+ender] ata bir kardaş (57b-9)
piser- ender (f.s.t.) [piser+ ender] ögi oğul (58a-5)
piser- ender (f.s.t.) [piser+ ender] ögi oğul (57b-9)
piser-ḥānde (f.b.s.) [piser+ḥāndīden>ḥande] oğul oğşamış (111b-1)
piserī (f.t.i.) [piser+ī] oğullık (125b-4)
pīstegānī (f.t.i.) [pīste+g+ān+ī] mancılık (125b-6)
pister-āhenk (f.b.i.) [pister+āhenk] çārşeb (84a-8)
pister-āhenk (f.b.i.) [pister+āhenk] yorğan (84a-8)
pīş ḥord (f.b.i.) [pīş +ḥorden>ḥord] övütme (47b-4)
pīş- berre (f.b.i.) [pīş+ berre] öni kuzı derisi kürkü (111b-6)
pīşhor (f.b.i.) [pīş+ḥorden>hor] arkaluk (58a-5)
pīşānī (f.i.) [pīşān+ī] alın (125b-7)

pişāyīş [piş+ā+y+iş] beraber (77a-1)
pīşeger (f.b.i.) [pīşe+ger] şana‘atlı (58a-3)
pīşe-ger (f.b.i.) [pīşe+ger] ustager (58a-5)
pīşgāh (f.t.i.) [pīş + gāh] şadr (111b-5)
pīşī (f.t.i.) [pīş+i] artuklık (125b-6)
pīş-kāh (f.t.i.) [pīş+kāh] ev önünde düşünölmüş fereş (111b-6)
pīş-nemāz (f.b.i.) [pīş+nemāz] kardaş (69b-3)
pīş-nemāz (f.b.i.) [pīş+nemāz] imam (69b-3)
pīş-pāre (f.b.i.) [pīş+pāre] ābkārüde (111b-6)
pīş-pāre (f.b.i.) [pīş+pāre] bāre-i āverde (111b-6)
pīş-rev (f.b.s.) [pīş+reften>rev] öñ gidici (58a-6)
pīş-rev(f.b.s.) [pīş+reften>rev] öñce gidici (107a-2)
pīşterek [pīşter+ek] artuğı çok (84a-7)
piyādegī (f.t.i.) [piyāde+g+i] yayalık (125b-7)
pīyāz-ı deştī (f.s.t.) yaban şoğan ve nuşādur (125b-8)
piyāz-ı tīz (f.s.t.) acı şoğan (69b-3)
poht-kāve (f.b.i.) [pohten>poht+kāve] yeyesilik (111b-8)
bozorg-māye (f.b.i.) [bozorg+ māye] ulu aşıl (112a-1)
pūjdār (f.b.s.) [pūj+dāştēn>dār] pars dutucu (68b-6)
pujm-āverd (f.b.i.) [pujm+āverd] nevāle (47b-5)
pujmāverd (f.b.i.) [pujm+āverd] kızı loğması (47b-5)
pul-pāy (f.b.i.) [pul+pāy] pay (126a-2)
pūst pīrāy (f.b.i.) [post+pīrāy] debbāđ bāşed (126a-2)
pūstīn-dūz (f.b.i.) [post+īn+dūhtēn>dūz] kürk dikici (69b-6)
pūst-siyān (f.b.s.) [post+siyān] şađrı (99b-5)
puşt-best (f.b.i.) [pūşt+bestēn>best] arđaluđ (37b-1)
puz-bend (f.b.s.) [puz+bestēn>bend] ağız bağı (47b-6)
pūze-i dıraht (f.i.t.) pūze-i + dıraht ađac özdegi (37b-1)
pūjöl-[bāz] (f.b.s.) [pūjöl+bāhtēn>[bāz] tepsilü oynayan (69b-5)

pürāpür (f.zf.) [pür+ā+pür] tolu tolu (58a-9)
püş-t-mühre (f.b.i.) [püşt+mühre] misl (112a-3)
püştü-māze (f.b.i.) [püşt+māze] oñurgä (112a-3)
püştü-vāre (f.b.i.) [püşt+vār+e] arka yüki (112a-2)
ra'd-endāz (f.b.i.) [ra'd+endāhten>endāz] topcı (70b-8)
ra'nāyī (f.t.i.) [ra'nā +ī] güzellilik (127b-5)
raḡ-bīn (f.b.i.) [raḡ+dīden>bīn] koyun yogurdu (101b-4)
raḡşüker (f.b.i.) [raḡş+ker] hunyāger (61b-1)
rād-büy (f.b.i.) 'ūd bāşed (127b-4)
rāh- āverd (f.b.i.) [rāh+ āverden>āverd] yol armağanı (49a-1)
rāh-ber (f.b.s.) [rāh+borden>ber] kılavuz (61a-9)
rāh-güzerī (f.b.s.) [rāh+güzer+ī] yolcu (127b-4)
rāh-ı kehkeşān (f.b.i.) şaman uğrusı (101b-3)
rāh-ı keşān (f.b.i.) gökde hacılar yolu (101b-4)
rāh-nümāyī (f.b.s.) [rāh-nümūden>nümā+ī] yol gösterici (127b-4)
rah-nümūn (f.b.s.) [rāh-nümūden>nümūn] kılavuz (101b-4)
rāmiş-ger (f.b.i.) [rāmiş+ger] erleyici (61b-3)
rāmiş-ger (f.b.i.) [rāmiş+ger] çalıcı (61b-3)
rāstī (f.t.i.) [rāst+ī] togruluk (127b-4)
rāstter (f.s.) [rāst+ter] togrurak (61a-9)
rāz-dār (f.b.s.) [rāz+dāşten>dār] gözleyici (61b-3)
refū kerden (f.b.i.) [refū +kerden] gözemek (138b-4)
refüger (f.b.s.) [refū+ger] gözeyici (61b-2)
rehā kerden (f.b.i.) [rehā +kerden] (138b-6)
rehber (f.b.s.) [reh+ber] misl-i rāḡber (61b-2)
reh-güzer (f.b.i.) [reh-güzer] kızilüñük (61b-2)
reh-güzer (f.b.i.) [reh-güzer] yolcu (61b-1)
reh-nüma (f.b.s.) [reh-nümūden>nümā] yol gösterici (29b-6)
rehnümāyī (f.b.s.) [reh-nümūden>nümā+ī] misl (127b-5)

rehvār (f.b.i.) [reh+vār] yol burağı (61b-2)
rehvār (f.b.i.) [reh+vār] yorğa (61b-2)
rek-gerden (f.b.i.) [rek+gerden] boyun ʔamarı (101b-5)
renc-ber (f.b.i.) [renc+ber] işçi (61b-3)
rencūrī (f.t.i.) [rencūr+ī] rencūrlik (127b-6)
reng-i bālā (f.s.t.) gül renk (29b-7)
renk-rez (f.b.i.) [renk+rez] boyacı (70b-9)
renk-zed (f.b.i.) [renk+zeden>zed] boyacı (61b-2)
resen-bāz (f.b.s.) [resen+bāhten>bāz] ipde oynayıcı (70b-9)
resen-dām [resen+dām] ʔuzak ip (95a-6)
resen-tāb (f.b.s.) [resen+tābīden>tāb] ip bükücü (34b-1)
reş-gīr (f.b.s.) [reş+giriften>gīr] gönülü (61b-3)
revān ḥūn (f.b.s.) [reften>rev+an> + ḥūn] tīz okuyucu (101b-7)
revānī (f.t.i.) [reften>rev+ān+ī] göçerlik (127b-5)
rezānkūr (f.b.i.) [rezān+kūr] bağ tahresi (61b-3)
rez-bān (f.b.i.) [rez+bān] bāgbān (101b-5)
rezm-gāh (f.t.i.) [rezm + gāh] şavaş yiri (116a-3)
rezmgeh (f.t.i.) [rezm +geh] mişl (116a-3)
rikāb-dān (f.t.i.) [rikāb +dān] üzengü yiri (101b-7)
rikāb-dār (f.b.s.) [rikāb+dāšten>dār] üzengü dutucu (61b-4)
rīm-kūş (f.b.i.) [rīm+kūş] kulak çerk (78a-6)
rīş-dehen (f.b.i.) [rīş+dehen] ağızda çıkan uçuk (101b-8)
rīv-nücū (f.b.i.) [rīv+nücū] ağac kurdı (107b-5)
rīv-nücū (f.b.i.) [rīv+nücū] göz bağlamak 107b-5)
rīv-nücū (f.b.s.) [rīv+nücū] ḥīle (107b-5)
ruḥsār (f.t.i.) [ruḥ + sār] beñiz (61b-4)
ruḥsār (f.t.i.) ruḥ + sār yañak (61b-4)
ruḥsār (f.t.i.) [ruḥ + sār] yüz (61b-4)
rübārū (f.b.s.) [rū+be+rū] yüze yüz (107b-6)

rūbe-dūz (f.b.i.) [rūbe+dūhten>dūz] dilki kürkün dikici (71a-2)
rūd-āverd (f.b.s.) [rūd+āverde>āverd] silindi (61b-6)
rustegār (f.t.s.) [ruste +gār] kırtulmuş (61b-6)
rūşenī (f.t.i.) [rūşen+ī] aydınlık (127b-7)
rūyārūy (f.b.s.) [rūy+ā+rūy] yüze yüz (127b-8)
rūyger (f.b.i.) [rūy+ger] kızancı (61b-5)
rū-yı bend (f.t.) [yaşmak] (49a-3)
rū-yı pūş (f.t.) tıvāk (78a-7)
rū-yı pūş (f.t.) pīçe (78a-7)
ru-yı-şinās (f.t.) hürmetlü (74b-9)
ru-yı-şinās (f.t.) bellü kişi ve yecüzü bi-ħazfū'l-ya' (74b-9)
ru-yı-şinās (f.t.) görkem (74b-9)
rūz-āverd (f.b.s.) [rūz+āverd]silindi (49a-2)
rūz-bānān (f.b.i.) [rūz+bān+ān] çāvuşlar (101b-9)
rūze-dār (f.b.s.) [rūze+dāştēn>dār] oruc dutucu (61b-5)
rūz-ı bāmīġ (f.s.t.) bulutlu gün (81a-7)
rūz-ı bī-mīġ (f.s.t.) bulutsuz gün (81a-7)
rūz-ı dih (f.t.) rızık virici (116a-9)
rūz-ı rūşen (f.s.t.) f. (101b-9)
rūz-kūr (f.b.s.) [rūz+kūr] gündüz görmez (61b-4)
ruġan-cūş (f.b.i.) [ruġan+cūşīden>cūş] bişi (78a-7)
rūġan-ger (f.b.i.) [rūġan+ger] yağcı (61b-5)
rūstāyī (f.t.i.) [rūstā+ī] Türklük (127b-6)
rūsvāyī (f.t.i.) [rūsvāy+ī] rūsvāyılık (127b-7)
sūġan-āferīn (f.b.s.) sohen>sūġan+āferīden>āferīn] söz yaraşdurucu (102b-2)
sūġan-çīn (f.b.s.) [sohen>sūġan+çīden>çīn] kıovucu (102b-2)
sūġan-güzār (f.b.s.) [sohen>sūġan+gozārden>güzār] ġacet(62b-2)
sūġan-güzār (f.b.s.) [sohen>sūġan+gozārden>güzār] kelecı (62b-2)
sūġan-nāfercām (f.b.s.) [sohen>sūġan +nā+fercām] gerekmez söz (95b-1)

sāh̄tekār (f.t.s.) [sāh̄te +kār] yalan (62a-9)
sahtī (f.t.i.) [saht+ī] katılım (128a-4)
sūḥan u mağzā (f.b.i.) [sūḥan + mağzā] söz uzatma (30a-5)
sāde-dil (f.b.s.) [sāde+dil] bön (92a-1)
sāde-kesre (f.b.i.) [sāde+kesre] siki ve taşakı kesilmiş (117a-3)
sār-bān (f.b.i.) [sār+bān] deveci (102a-8)
sāvīn penbe (f.b.i.) [sāvīn+ penbe] panbuğ seped (117a-4)
sāye-bān (f.b.i.) [sāye+bān] gölgelik (102b-1)
sāyebān (f.b.i.) [sāye+bān] nīm pūş (102b-2)
sāzende (f.i.) [sāhten>sāz+ende] muṭrib (117a-2)
sāz-ı leşker (f.i.t.) çeri yarağ[ı] (62a-9)
sāz-ı rāh (f.i.t.) yol yarağı (117a-2)
sāz-kār (f.t.s.) [sāz +kār] muvāfiq yarağlı (62a-9)
sāz-kār (f.t.s.) [sāz+kār] yarağlı, ālet, düzenli (62b-1)
sāzkārī (f.t.i.) [sāz+kār+ī] muvafıklık ve yaraşıklık (128a-3)
sāz-zen (f.b.i.) [sāzhten>sāz+ zeden>zen] çalıcı (102a-8)
şeher-ḥīz (f.b.s.) [a. şeher + hāsten> ḥīz] şeher vaḳtinde durucu (71a-6)
sebük-bār (f.b.i.) [sebük+bār] yeyni yüklü (62b-7)
sebz-dāne (f.b.i.) [sebz+dāne] menkiş (117a-4)
sebz-dāne (f.b.i.) [sebz+dāne] kenevür (117a-4)
sebze-i āb (f.i.t.) yosun (34b-5)
sebze-vār (f.t.s.) [sebze +vār] çayır çimen (62b-7)
sebzī (f.t.i.) [sebz+ī] yeşillik (128a-4)
sek-bān (f.b.i.) [sek+bān] it besleyici (102b-4)
sek-i ābī (f.b.i.) kuduk (128a-6)
sek-i divāne (f.s.t.) kuduk it (117b-2)
sek-i engūr (f.i.t.) it üzümü (62b-6)
sek-sekār [sek+sekār] ev iti (62b-6)
sek-şikārī (f.b.i.) [sek+şikār+ī] av iti (128a-6)

selle-bāf (f.b.i.) [selle+bāften>bāf] sepedci (82a-8)
selle-ger (f.b.i.) [selle+ger] sepedci (62b-6)
seng-hāre (f.b.s.) [seng+hāre<seng-i hāre] kara taş (117b-3)
seng-hūr (f.b.i.) [seng+horden>hūr] boğurtlak (bağırtlak) (62b-9)
seng-hüre (f.b.i.) [seng+horden>hüre] kartal (117b-3)
seng-dān (f.t.i.) [seng + dān] mişl (102b-5)
seng-dān (f.t.i.) [seng + dān] kırşak (102b-5)
sengestān (f.t.i.) [seng+ istān] taşluk (102b-4)
sengibār (f.b.i.) [seng+bār] taşlı (62b-8)
sengilā-līk (f.b.i.) yund kuşu (86b-8)
sengisār (f.t.i.) [seng + sār] recm kerden bāşed (62b-9)
seng-lāh (f.b.i.) [seng+lāh] zemīn-i sengistān (45b-4)
seng-pušt (f.b.s.) [seng+pušt] kabluğa (39a-6)
seng-āteş (f.b.i.) [seng+āteş] çakmak taşu (78b-3)
seng-güzār (f.b.i.) [seng+gozārden>güzār] yol yitügi (62b-9)
seped-çīn(f.b.i.) [seped+çīden>çīn] beķāyā-yı engūr ve mīve ki der bāg-mānde bāşed (102b-2)
sepūseh-i ser (f.b.i.) koñak (62a-8)
ser-hāre (f.b.i.) [ser+hāre] baş tarağı (117a-6)
ser-hūş (f.b.i.) [ser+hūş] f. (78b-3)
serāçe-i āfitāb (f.i.t.) serāçe-i + āfitāb güneş çöregi (34b-7)
serāperde (f.b.i.) [ser+ā+perde] günlük ve büyük çadır (117a-9)
serāperde (f.b.i.) [ser+ā+perde] iç perde (117a-8)
ser-āgāz (f.b.i.) [ser+āgāzīden>āgāz] ün ve avāz (71a-6)
ser-bend (f.b.i.) [ser+besten>bend] mişl (49a-8)
ser-be-ser (f.zf.) [ser+be+ser] başdan başa (62b-8)
ser-bülend (f.b.s.) [ser+bülend] küçimen (49a-8)
serdāb (f.b.i.) [serd+āb] yer altında şu evi (34b-6)
serdār (f.b.i.) [ser+dāšten>dār] mişl (62b-3)

ser-destār (f.b.i.) [ser+dest>dāšten>dār] dülbend (62b-6)
ser-deşt (f.b.i.) [ser+deşt] bilek (39a-5)
serd-i serd katı şovuk (49a-8)
serd-ser (f.b.s.) [serd+ser]şovuk yer (62b-5)
ser-efrāz (f.b.s.) [ser+efrāhten>efrāz] başdan kişi (71a-5)
ser-efrāz (f.b.s.) [ser+efrāhten>efrāz] ulu (71a-5)
ser-reftār (f.b.i.) [ser+reften>reft+ār] keçi (63a-1)
ser-reftār (f.b.i.) [ser+reften>reft+ār] yügürek at (63a-1)
ser-efzār (f.b.i.) [ser+efzār] şagrağ (62b-1)
ser-efzār (f.b.i.) [ser+efzār] yular (62b-1)
ser-firāz (f.b.s.) [ser+ferāhten>ferāz] ulu (71a-5)
ser-gerdān (f.b.s.) [ser+gerdendān>gerdān] şalkı (102b-3)
ser-geşte (f.b.s.) [ser+gešten>geşte] hayrān (117a-9)
ser-güzeşte (f.b.i.) [ser+guzešten>guzeşt] başdan geçmiş kışsa (117a-9)
serī (f.t.i.) [ser+i] başlık, ululuk (128a-3)
serkeş (f.b.s.) [ser+keşiden>keş] başı katı (78b-2)
serkeş (f.b.i.) [ser+keşiden>keş] tosun (78b-2)
serkīn-gerdān (f.b.i.) [serkīn+gerdānden>gerdān] toñuzlar kurdı (102b-3)
ser-leşker (f.b.i.) [ser+leşker] çeribāşı (62b-4)
sermā-serd (f.b.i.) yaylak (49b-1)
ser-nāy (f.b.i.) [ser+nāy] surna (128a-5)
ser-nügün (f.b.s.) [ser+nigün] başı aşığa (102b-4)
serpezī (f.t.i.) [serpez+i] kebşecilik (128a-4)
serpüş (f.b.i.) [ser+püşiden>püş] baş örtüsü (78b-3)
serpüş (f.b.i.) [ser+püşiden>püş] bürüncek (78b-3)
ser-reftār (f.b.s.) [ser+reften>reft+ār] katı eşkūn (62b-4)
ser-reftār (f.b.s.) [ser+reften>reft+ār] yoğuşa gidici (62b-3)
ser-sere (f.b.s.) [ser+ser+e] yoğuş başı (117a-8)
serserī (f.s.) [ser+ser+i] ahmağ ve nādān (128a-4)

ser-şāh (f.b.i.) [ser+şāh] cūbhāyī bāşed ki bedān hāne-i būşāned (45b-3)
ser-tā-ser (f.zf.) [ser+tā+ser] başdan başa (62b-5)
ser-te-ser (f.zf.) [ser+te+ser] mişl (62b-8)
seylāb (f.b.i.) [seyl+āb] sel şuyı (34b-7)
sezāvārī (f.t.i.) [sezā+vār+ī] layıklık (128a-5)
sezāver (f.t.s.) [sezā +ver] lāyıklı (62b-5)
si hezār (f.b.s.) [si +hezār] üç biñ (63a-6)
sī vü yek (f.b.s.) [sī + yek] otuzda bir (87a-1)
sikāl-fürüş (f.b.i.) [sikāl+fürühten>fürüş] çanağ (78b-5)
sikāl-fürüş (f.b.i.) [sikāl+fürühten>fürüş] çömlek şatıcı (78b-5)
sih şed hezār (f.b.s.) [sih şed+ hezār] üç yüz biñ (63a-7)
sih kūşe (f.b.i.) [sih kūşe] demür diken (117b-9)
sih pāye (f.b.s.) [sih +pā+ye] saç ayak (117b-9)
sih pāyī (f.b.s.) [sih +pā+yī+] sac ayak (128a-7)
sih-dire (f.b.i.) [sih-dire] toğurcun (117b-8)
sikār-āhenk (f.b.i.) [sikār-āheng] kısac (87a-1)
sikāre-ahec (f.b.i.) [sikāre-ahec] kısac (43a-1)
sikba (f.b.s.) [sik+ba] ekşi aş(30a-7)
sikī mānde (f.b.i.) [sikī +manden> mānde] müşelleş bāşed (118a-1)
sīm-bālā (f.b.i.) [sīm+bālā] süpürge (30a-8)
sīmurğ (f.b.i.) [sī+morğ] ‘anğa (81b-1)
sināver (f.t.s.) [sināver] yüzgec (63a-6)
sīne-bend (f.b.i.) [sīne+besten>bend] gömüldürük (49b-2)
sīne-püş (f.b.i.) [sīne+püşiden>püş] yilek (78b-5)
sipās-dār (f.b.s.) [sipes+dāştēn>dār] minnetlü (63a-2)
sipeh-bend(f.b.i.) [sipeh+besten<bend] çeribaşı (49a-9)
sipeh-bende (f.b.i.) [sipeh+besten<bend+e] çeri begi (117b-4)
siperdān (f.t.i.) [siper +dān] kalkan ve gılāfı (102b-5)
siper-dār (f.b.i.) [siper +dāştēn>dār] kalkançı (63a-2)

sipes-ter (f.s.) [sipes+ter] şoñrarak (63a-3)
sip̄iz-i sip̄iz (f.s.t.) katı aķ (53b-9)
sip̄id-ħār (f.b.i.) [sip̄id+ħār] aķır dikenini (63a-7)
sip̄id-āb (f.b.i.) [sip̄id+āb] üstūħc (34b-7)
sip̄id-bār (f.b.i.) [sip̄id+bār] ısbanaķ aşı (63a-3)
sip̄id-dār (f.b.i.) [sip̄id+dāšten>dār] aķa kavaķ (63a-3)
sip̄ide-dem (f.b.s.) [sep̄id+e-dem<dem-i sep̄ide] irte yeri aķlıķı (95b-3)
sip̄id-fām (f.b.s.) [sep̄id+fām] aķıl (95b-3)
sip̄idī (f.t.i.) [sep̄id+ī] aķlıķ (128a-7)
sip̄id-i sipid (f.s.t.) kat[ı] aķ (49b-3)
sip̄id-kār (f.b.i.) [sep̄id+kār] arār bāşed (63a-3)
sip̄id-mühre (f.b.i.) [sep̄id+mühre] boru (117b-5)
sip̄id-pūst (f.b.i.) [sep̄id+post] aķ beñizlü (39a-7)
sip̄id-pūş (f.b.i.) [sep̄id+pūşiden>pūş] aķa kavaķ (78b-5)
sipih-dār [sipih+dāšten>dār] eri begi (63a-4)
sirdāb (f.b.i.) [sird+āb] zīr-i zemīn (34b-8)
sīr-tūz (f.b.i.) [sīr+tūz] acı şarımsaķ (71a-6)
sitāre-i dīvāndār (f.i.t.) şeytana atduķları ıldız (71a-7)
sitāre-şinās (f.b.i.) [sitāre+şināhten>şinās] mūneccim (75a-4)
sitāyiş-gāh (f.t.i.) [sitāyiş + gāh] : ögecek yir (117b-7)
sitem-ker (f.t.s.) [sitem +ker] mişl (63a-5)
sitim-kār (f.t.s.) [sitim +kār] güc idici (63a-5)
sitīzegī (f.t.i.) [sitīze+g+ī] üveñgülük (128a-8)
siyāh çerde (f.b.s.) [siyāh+ çerde] ara yaķız (117b-9)
siyāh-e (f.b.i.) [siyāh+e] araca (118a-1)
siyāh-ı siyāh (f.s.t.) katı ara (118a-1)
siyāhī (f.t.i.) [siyāh+ī] f.(128a-7)
siyāh-pūş (f.b.s.) [siyāh+pūşiden>pūş] ara örtünmiş (78b-5)
siyāh-pūş (f.b.s.) [siyāh+pūşiden>pūş] irkibdār (78b-5)

siyeh-kār (f.b.i.) [siyeh+kār] hacīl (63a-8)
siyeh-kāse (f.b.i.) [siyeh+kāse] izğār ya'ni nākes (118a-1)
siyeh-kūş (f.b.i.) kara kulaq, yecūzü bi'l-elif beyne's-sin ve'l-hāi (78b-4)
siyeh-kūş (f.b.s.) [siyeh-kūş] burusuk (78b-4)
siyeh-rūz (f.b.s.) [siyeh+rūz] kara günlü (71a-7)
sūhan-āferīn (f.b.s.) [soḥen>sūhan+āferīden>āferīn] söz yaraşdurucı (102b-2)
sūhan-çīn (f.b.s.) [soḥen>sūhan+çīden>çīn] kovucı (102b-2)
sūhan-güzār (f.b.s.) [soḥen>sūhan+gozārden>güzār] hācet: (62b-2)
sūhan-güzār (f.b.s.) [soḥen>sūhan+gozārden>güzār] kelecı (62b-2)
sūd-mend (f.t.s.) [sūd +mend] aşıllu (49b-3)
surḥ-fām (f.b.i.) [surḥ+fām] kızıl sağı (95b-3)
surḥ-ı surḥ (f.s.t.) katı kızıl (45b-5)
surḥ-ser (f.b.s.) [surḥ+ser] başı kızıl serçe (63b-1)
sūy-sebz (f.b.s.) yeşil küpecik (71a-4)
sūzendān (f.t.i.) [sūzen + dān] ignelik (103a-1)
sūzen-ger (f.b.i.) [sūzen+ger] igne düzüci (63b-2)
sūzen-niyām (f.b.i.) [sūzen+niyām] ignelik (95b-4)
sūkker-‘uşer (f.b.i.) tefāle (63b-1)
süpüst-zār (f.t.i.) [süpüst +zār] yoncaluq (63a-9)
sürb-suḥte (f.b.i.) [sürb-suhten>suht+e] raştıq taşı (118a-5)
sürme-çüb (f.b.s.) [sürme+çüb] sürme çekici ağac (35a-2)
sürüd-gūy (f.b.s.) [sürüd+goften>gūy] gūyende (128b-1)
sürüdkār (f.t.s.) [sürüd+kār] ırlayıcı (63b-5)
süst-endām (f.b.s.) [süst+endām] palūc (95b-3)
sütür-āb (f.b.i.) [sütür+āb] ‘illetdür ki tavar tırnağında olur. (34b-9)
sütür-dār (f.b.i.) [sütür+dāşten>dār] emīr-i āḥor (63a-9)
şābūn-ger (f.b.i.) [şābūn+ger] şabuncı (64b-5)
şanavber (f.b.i.) [şanav+ber] çam (64b-7)
şed hezār (f.b.s.) [şed+ hezār] yüz biñ (64b-6)

şed pāye (f.b.s.) [şed +pāye] çok ayaklı çıyan (119a-6)
şüret-i vehmī (f.s.t.) hayāl (128b-6)
şāh-mār (f.b.i.) [şāh+mār] yılan boynuzu (64a-2)
şāz-ı revān (f.t.) ay ve gün ağılı (103a-2)
şāz-ı revān (f.t.) besāt (103a-2)
şāz-ı revān (f.t.) f. mişl (103a-2)
şāz-ı revān (f.t.) seray halısı (103a-2)
şāz-ı revān (f.t.) nağışlu döşek (103a-2)
şatranc-bāz (f.b.s.) [şatranc+bāhten>bāz] ma'rūf (71a-9)
şād-ḥāb (f.b.s.) şād+ ḥāb] hoş uyku (35a-2)
şād-güne (f.b.s.) [şād+güne] niḥālīçe (118b-2)
şād-güne (f.b.s.) [şād+güne] zen-i muṭribe bāşed (118b-2)
şād-ı verd-i āfitāb u māh (f.i.t.) ay ve gün ağılı (118b-3)
şādī (f.t.i.) [şād+ī] şādlık (128b-2)
şād-kām (f.b.s.) [şād+kām] sevinç (95b-6)
şāh būy (f.b.i.) [şāh+ būy] būy-ı 'anber ra gūyend (128b-2)
şāh-dīvār (f.b.i.) [şāh+dīvār] ḥatl (63b-7)
şāh-ı bū (f.i.t.) 'anber bāşed (107b-8)
şāh-ı per'am (f.i.t.) sultān-ı feslegen (95b-6)
şāh-ı rāh (f.t.) ulu yol (118b-3)
şāh-ı siperim (f.t.) feslegen (95b-6)
şāh-ı şāhān (f.i.t.) şāhlar şāhı (103a-4)
şāhinşāh (f.b.i.) [şāh+īn+şāh] sultānlar sultān[ı] (118a-9)
şāh-mīnī (f.b.i.) Çinde bir şovuk otuñ sıkındusıdır (128b-2)
şāhnişāhān (f.b.i.) mişl (103a-4)
şāh-rūd (f.b.i.) [şāh+rūd] bir dürlü semah (49b-7)
şāh-rūd (f.b.i.) [şāh+rūd] çalgu (49b-7)
şāh-sepergam (f.b.i.) [şāh+sepergam] emīr-i 'āşikān (95b-5)
şāh-zāde (f.b.i.) [şāh+zāden>zād+e] sultān oğlu (118b-1)

- şākirdī (f.t.i.) [şākird+ī] şākirdlik (128b-2)
- şānedān (f.t.i.) [şāne + dān] şaraklık (103a-3)
- şāne-dest (f.b.i.) [şāne+dest] demür şarak (39a-9)
- şānezdeh hezār (f.b.s.) [şānezdeh+ hezār] on altı biñ (63b-6)
- şāşedān (f.t.i.) [şāşe +dān] şavuk (103a-3)
- şāy-verd mişl (49b-4)
- şehrī (f.t.i.) [şehr+ī] şehirlü (128b-4)
- şeşat hezār (f.b.s.) [şeşat+ hezār] altmış biñ (63b-9)
- şeb-ḥīz (f.b.s.) [şeb+hāsten>ḥīz] gice durucu (71a-9)
- şebāne rūzī (f.b.i.) [şeb+āne + rūz+ī] bir gece ve bir günlük (128b-3)
- şeb-bāz (f.b.s.) [şeb+bāhten>bāz] ḥayālbāz (71a-8)
- şebbū (f.b.i.) [şeb+būiden>bū] gülist zerd ve ba'zı güyend ve menşür est şeb ez rūz ḥuşter būy dehīd (107b-8)
- şeb-efrūz (f.b.s.) [şeb+efrūhten>efrūz] gice açıcı (71a-9)
- şebengāh (f.t.i.) [şeben + gāh] gecelik ta'am (118b-4)
- şeb-gīr (f.b.s.) [şeb+giriften>gīr] gice öten çekirge (63b-8)
- şeb-gīr (f.b.s.) [şeb+giriften>gīr] şehergāh (63b-8)
- şebistān (f.t.i.) [şeb + istān] cāme-ḥāb ve gicelik (103a-5)
- şeb-kūr (f.b.s.) [şeb+kūr] gice görmez (63b-8)
- şeb-pere (f.b.i.) [şeb+perīden>per+e] yarasa (118b-4)
- şeb-perek (f.b.i.) [şeb+perīden>per+ek] yarasa (87a-8)
- şeb-rev (f.b.s.) [şeb+reften>rev] gice yürüyücü (107b-8)
- şeb-tāb (f.b.i.) [şeb+tābīden>tāb] yıldız şurdı (35a-3)
- şeb-tāv (f.b.i.) [şeb+tābīden>tāb] yıldız şurdı (107b-9)
- şekeristān (f.t.i.) [şeker + istān] oğul balı (103a-5)
- şelvār-bend (f.b.i.) [şelvār+besten>bend] uçkur (49b-5)
- şenküle-i engūr (f.i.t.) üzüm budacı (64a-4)
- şerab-ḥorī (f.b.i.) [şerāb+horden>ḥūr+ī] içkicilik (128b-3)
- şerāb-ḥūr (f.b.i.) [şerāb+horden>ḥūr] içkici (63b-8)

şerāb-dār (f.b.s.) [şerāb+dāşten>dār] şarab dutucu (63b-9)
şerāb-dih (f.b.i.) [şerāb+dāde>dih] sākī (118b-5)
şermesār (f.t.i.) [şerm+ + sār] hacl (63b-8)
şermesār (f.t.i.) [şerm + sār odlu (63b-8)
şermesārī (f.t.i.) [şerm+sār+ī] rüsvaylık (128b-3)
şeş hezār (f.b.s.) [şeş +hezār] altı biñ (63b-9)
şeş ve yik (f.b.s.) [şeş + yik] altıda bir (87a-7)
şeş-şad (f.b.s.) [şeş+şad] altı yüz (49b-5)
şevgāh (f.t.i.) [şev + gāh] mişl-i şebgāh (118b-7)
şikār-bāz (f.b.s.) [şikār+bāhten>bāz] avcı (71b-1)
şikār-bāz (f.b.s.) [şikār+bāhten>bāz] uğrı (71b-1)
şikāre-ahenc (f.b.i.) [şikāre-ahenc] körük ucundağı yel (43a-5)
şikārker (f.b.i.) [şikār+ker] avcı, uğrı (64a-5)
şikibānī (f.t.i.) [şikibān+ī] şabırluluk (128b-4)
şilm-dıraht (f.b.s.) [şilm+dıraht] ağaç pūsı (39b-4)
şīm-nām (f.b.i.) [şīm+nām] gofte enderūd hāneīst ki in mähī ra bedān nām mihānend (95b-7)
şimşir-bāz (f.b.s.) [şimşir+bāhten>bāz] kılıc oynadıcı (71b-2)
şimşir-dār (f.b.i.) [şimşir+dāşten>dār] kılıccı (64a-7)
şimşir-dār (f.b.i.) [şimşir+dāşten>dār] kılıc dutucu (64a-6)
şinā-rev (f.b.i.) [şinā+reften>rev] yüzmek (107b-9)
şināver (f.b.i.) [şinā+ver] yüzgec (64a-5)
şirbā (f.b.i.) [şir+bā] südlü aş (30b-3)
şir-dār (f.b.s.) [şir+dāşten>dār] südlü (64a-8)
şir-gir (f.b.s.) [şir+giriften>gır] arşlancı (64a-8)
şirin-birinc (f.b.s.) [şir+in+birinc] südlü pirinç (43a-5)
şirin-düg (f.b.i.) [şir+in-düg] köremez (tatlı çeşidi) (81b-3)
şirīnī (f.t.i.) [şir+in+ī] şatluluk (128b-5)
şirīnkār (f.t.s.) [şir+in+kār] helvacı, şatlu işlü (64a-9)

şīr-mest (f.b.i.) [şīr+mest] toklu (39b-4)
şīr-şerze (f.b.i.) [şīr-şerze] katı yavuz arslan (119a-2)
şīşe-bāz (f.b.s.) [şīşe+bāhten>bāz] şişe oynadıcı (71b-2)
şīve-zübān (f.b.s.) [şīve+zebān>zübān] dil-gir (103a-7)
şīve-i zenān (f.i.t.) nāz-ı ‘avratān bāşed : (103a-7)
şomār-gīr (f.b.s.) [şomorden>giriften>gīr] sayıcı (64b-2)
şūh-çeşm (f.b.i.) [şūh+çeşme] şatır göz (95b-8)
şūhī (f.t.i.) [şūh+ī] şatırlık (128b-5)
şūh-gīr (f.b.s.) şūh+giriften>gīr] kirlü (64b-5)
şübān-firīb (f.b.s.) [şübān+firībiden>firīb] çoban aldaticı (35a-5)
şūr-çeşm (f.b.i.) [şūr+çeşm] gözi degilen (95b-8)
şūreh-ger (f.b.i.) [şūreh-ger] ak yalgun (71b-3)
şūreh-ger (f.b.i.) [şūr+e-ger] ak ilkūn (64b-4)
şūr-ı yeregi-kār (f.b.i.) işūn karuşukluđı (64b-4)
şūrīstān (f.t.i.) [şūr + ıstān] çorađlu (103a-9)
şū-yı dīde (f.t.) ergürmüş ‘avrat (119a-5)
şükūfe-dar (f.b.s.) [şükūfe+dāşten>dār] çiçeklü : (64b-1)
şütür-bān (f.b.i.) [şotor+bān] deveci (103a-8)
şütür-bār (f.b.i.) [şotor+bār] deve yūki (64b-4)
şütür-murg (f.b.i.) [şotor+morg] deve kuşı (81b-2)
şütür-pāy (f.b.i.) [şotor+pā-y] deve tabanı (128b-5)
şütür-şīb (f.b.i.) [şotor+şīb] ağac kurdı (35a-5)
şütür-vār (f.b.i.) [şütür+vār] mişl (64b-4)
şütür-yālük (f.b.i.) [şütür+yālük] deve kığı (87b-4)
şütür-gāz (f.b.i.) [şotor+gāz] yezak (64a-9)
şütür-gāz (f.b.i.) [şotor+gāz] deve tabanı (71b-3)
tahte cāme (f.b.i.) [tahte +cāme] kısac (112a-9)
tahte-tār (f.b.i.) [tahte +] yaşşı ağac (58b-6)
tāb-dih (f.b.s.) [tāb+dāden>dih] iplik bükücü (112a-7)

tābistānī (f.t.i.) [tābistān+i] yaylağ (126a-3)
tāb-nāk (f.t.s.) [tāb+nāk] berçlü, yıldırıcı (84b-5)
tārīkī (f.t.i.) [tārīk+i] karanlılık (126a-3)
tās-bāz (f.b.s.) [tās+bāhten>bāz] ma'rūf (70a-1)
tāse-kerden (f.b.i.) [tāse+kerden] (136a-4)
tāziyāne (f.b.i.) [<tārzene<tār+zeden>zen+e] kamaç (112a-8)
tebāhī (f.t.i.) [tebāh+i] azgunluk (126a-4)
teb-bāde (f.b.i.) [teb+bāde /teb+lerzīden>lerz+e] teb lerze bāşed (112a-9)
teber-zen (f.b.i.) [teber+zeden>zen] baltacı (99b-8)
tek-murğ (f.b.i.) [tek+morğ] kuş burnu (81a-2)
telhī (f.t.i.) [telh+i] acılık (126a-5)
telh-nāk (f.t.s.) [telh +nāk] acırağ (84b-9)
tem zeden (f.b.i.) [tem+ zeden] ebsem olmağ (136a-2)
tem-zeniş (f.b.s.) [tem+ zeden>zen+iş] ebsem oluş (77a-6)
tendürüstī (f.t.i.) [tendürüst+i] sağlık (126a-5)
tene-i 'ankebu[t] (f.i.t.) tene-i + 'ankebu[t] örümcek evi (37b-3)
tenhāyī (f.t.i.) [tenhā+i] yalnuşluk (126a-6)
tenk-dest (f.b.i.) [tenk+dest] yoşsul (37b-4)
tenkināyī (f.t.i.) [tenkinā +i] tarlık (126a-6)
tennūr-tāb (f.b.s.) [tennūr+tābīden>tāb] tennūre yel idecek yer (33b-5)
tenūr-āşüb (f.b.s.) [tenūr+āşüb] tennūr süpüricek (33b-5)
ten-zeden (f.b.i.) [ten+zeden] ebsem olmağ (136a-4)
terī (f.t.i.) [ter+i] yaşlık (126a-4)
tevā (f.i.) :tābe [tābīden>tāb+e] tava (28b-6)
türktāz (f.b.i.) [türk+tāhten>tāz] il urmağ (69b-9)
türktāz [türk+tāhten>tāz] at koşucu (69b-9)
terkeş (f.b.i.) [tir+keşīden>keş] tirredān (77a-5)
terrezār (f.t.i.) [terre+zār] terelik (58b-6)
terre-i tūzek (f.t.) gerdeme ve kıcı (84b-8)

terre-tīz [terre+tīz] gerdeme (70a-1)
tersāyī (f.t.i.) [tersā+i] kâfirlik (126a-4)
teşnegī (f.t.i.) [teşne+g+i] şusuzluk (126a-4)
teşrīn el- şānī (a.s.t.) māh-ı miyāni ez hazān (126a-5)
teşrīnū'l-evvel (a.s.t.) [sūryānī māh-ı evvel ez āherān] (91a-1)
tezde-i āsiyā : (f.i.t.) [tezde + āsiyā] degirmen çakıldıǵı (28b-7)
tihī (f.s.) [tih+i] boş (126a-6)
tīr-dār (f.b.s.) [tīr+dāšten>dār] oǵlu (59a-2)
tīre şoden (f.b.i.) (136a-8)
tīregī (f.t.s.) [tīr+e+g+i] bulanıklık (126a-6)
tīre-kūz (f.b.s.) güzer (70a-2)
tīr-endāz (f.b.s.) [tīr+endāhten>endāz] oǵ atıcı (70a-2)
tīr-i hadnek (f.t.) kuş oǵ[ı] (85a-2)
tīr-i pertāv (f.i.t.) pertāv oǵı (107a-6)
tīr-pürtāb (f.b.i.) tīr+pürtāb pertāv oǵı (33b-6)
tisī (f.i.) kirpi (126a-6)
tīz-dil (f.b.i.) zīrek (91a-3)
tīzī (f.t.i.) [tīz+i] kesegenlik (126a-6)
tīg-ser (f.b.i.) [tīg+ser] yalım kaya (59a-2)
tohm-ı murǵ (f.i.t.) yumurda (81a-3)
töhmet-dār (f.b.s.) [töhmet+dāšten>dār] bühtānlu (59a-4)
tūde-i rīk (f.t.) kabır depecüg[i] (85a-4)
tūde-i rīk (f.t.) kum (85a-4)
turş-ı şīrīn (f.s.t.) māye-i hoş (100a-2)
turşī (f.t.i.) [turş+i] ekşilik (126a-7)
turş-nāk (f.t.s.) [turş +nāk] ekşirek (85a-3)
turş-rüy (f.b.s.) [turş+rüy] donuǵ yüzlü (126a-7)
turt ve murt (f.b.i.) turt ve murt perākende ve ziyān āmede bāşed (37b-5)
tūşe-dān (f.t.i.) [tūşe+dān] azık koyacak (100a-2)

tünd-bāz (f.b.i.) [tond+ bāz] asıra (53a-9)
tünd-bād (f.b.i.) [tond+ bāz] asıra (48a-2)
tündī (f.t.i.) [tond+ī] arplı (126a-7)
tünd-rūy (f.b.s.) [tond+ rūy] mişl (126a-7)
tüvānāyī (f.t.i.) [tüvānā +ī] gūçlölük (126a-8)
tüvān-ger (f.b.i.) [tüvān+ger] bayī (59a-3)
tüvāngerī (f.t.i.) [tüvān+ger+ī] baylı (126a-8)
able-ūr (f.b.s.) [able+orden>ūr] mefat yiyici (64b-8)
avīlegāh (f.t.i.) [avīle + gāh] tavla yiri (119a-8)
ıraz-ger (f.b.i.)[ıraz+ger] ‘alemci (64b-9)
ıre ānīden (f.b.i.) [ır+e +ānīden] [müte‘addī] (141a-8)
ıre oden (f.b.i.)[ır+e +oden] akımaq (141a-7)
ıregī (f.t.i.) [ır+e+g+ī] akımaqlı (128b-7)
ılven-orden (f.b.i.) [ılven+orden] apa apa yemek bütölun yumaq ki ‘Arabca anem ve ad derler (133a-5)
ümīzvār (f.t.s.) [ümīz +vār] ümīzölü (56b-1)
ümīzvārī (f.t.i.) [ümīz+vār+ī] ümīzölölük (125a-6)
üstūān-zend (f.b.i.) artal, lori uşı (47a-1)
unāndān (f.t.i.) [unān +dān] evan oyaca (98b-3)
utūr-bān (f.b.i.) [utūr+bān] deveci (98b-3)
utūr-gāz (f.b.i.) [utūr+gāz] yanda (69a-4)
utūr-gāz (f.b.i.) [utūr+gāz] deve dikenini (69a-4)
utūr-gāz (f.b.i.) [utūr+gāz] egir (69a-4)
vā-girū (f.b.s.) [vā+girū] bile (32b-4)
vālādger (f.b.i.) [vālād+ger] bünnyād acı (68a-4)
vāl-engīz (f.b.s.) [vāl+engīhten>engīz] ıle oparıcı (73a-2)
vāmdār (f.b.s.) [vām+dāšten>dār] borçlu (68a-5)
vānger (f.b.i.) [vān+ger] kürekci (68a-4)
verd-fān (f.b.s.) [verd+fān] efi‘ (106a-2)

ver-hemîn (f.b.i.) [ver+hemîn] arışık arpa ve buğday etmegi (106a-3)
yaħni-keş (f.b.s.) [yaħni+keşiden>keş] yaħni eकेcek atal demür (80b-2)
yād-dār (f.b.s.) [yād+dāřten>dār] ezber dutucu (68b-5)
yād-girende (f.b.s.) [yād+giriften>gir+ende] ezber dutucu (124b-5)
yār-ā (f.b.i.) : [yār+a]ya řanemā (33a-2)
yārī (f.t.i.) [yār+ī] yarlık (130b-5)
yağmāyī (f.t.i.) [yağmā +ī] yağmacılık (130b-5)
yehdān (f.t.i.) [yeħ + dān] buzlu (106b-1)
yebāb-ger (f.b.i.) [yebāb+ger] ĥarāb edici (68b-5)
yeVā-kerd (f.b.f.) [yeVā+kerden>kerd] yavi kıldı (51b-7)
yigānegī (f.t.i.) [yigāne+g+ī] yaluñuzluk (130b-6)
yigānegī (f.t.i.) [yigāne+g+ī] biren biren (130b-6)
yik-ā-yik birbir : [yik+ā+yik] (90a-8)
yikbār (f.b.s.) [yik+bār] bir kerre (68b-6)
yik-bā-serek (f.b.s.) [yik+bā+serek] bir kezden (90a-8)
yik-bōni (f.b.s.) [yik+bōni] bir diplü reyħān (130b-6)
yikçendbār (f.b.s.) [yik+çend+bār] birkaç kez (68b-6)
yik-dem (f.b.s.) [yik+dem] bir dem (97a-3)
yik-pā (f.b.s.) [yik+pā] bir ayaklı (33a-3)
yik-renk (f.b.s.) [yik+renk] bir renklü (90a-8)
yikyik (f.b.s.) [yik+yik] birbir (90a-8)
zād-ı merd (f.t.) ‘ömür (49a-5)
zāg-pīse (f.b.i.) [zāg+pīse] ala arğa (116b-2)
zāk-i yemenī (f.i.t.) zac-i yemeni (127b-9)
zāl-pīr (f.b.s.) [zāl+pīr] bunamış oca (62a-3)
zārī (f.t.i.) [zār+ī] arlık ve özünmek (127b-8)
zāy-ger (f.b.i.) [zāden>zāy+ger] dođrī (62a-3)
zebān-bend (f.b.i.) [zebān+besten>bend] dil bağı (49a-5)
zehr-kūř (f.b.i.) [zehr+kūř] ula irk[i] (78a-9)

zelū-gīr (f.b.s.) [zelū+giriften>gīr] sülük dutucu (62a-1)
zemūnī f.i.) [zemīn+ī] yerden kesme ev (127b-9)
zende-pīl (f.b.s.) [zende+pīl] büyük pil (91b-7)
zeng-def (f.b.i.) [zeng+def] def pulı (82a-6)
zeng-def (f.b.i.) [zeng+def] dümrī pulı (82a-6)
zengibār (f.b.i.) [zeng+i+bār] zengīler ili (62a-1)
zengibār (f.b.i.) [zeng+i+bār] düğme (62a-1)
zerd+āb (f.b.i.) [zerd+āb] şaru şu (34b-3)
zerde çūbe (f.b.s.) [zerde + çūbe] şaru ağac (116b-4)
zerde-çerde (f.b.s.) [zerde+çerde] şaru şebin (116b-4)
zerdī (f.t.i.) [zerd+ī] şaruluk (127b-9)
zerd-i pīr (f.t.) nil kuşu (62a-3)
zerdi-i zerd (f.s.t.) katı şaru (49a-4)
zer-rişte (f.b.i.) [zer+rişten>rişte] kılābudun (116b-5)
zerrişte-ger (f.b.i.) [zer+rişten>rişte+ger] şirmakeşi (62a-4)
zībāyī (f.t.i.) [zībā+ī] görklük (128a-2)
zih ve zād (f.b.i.) [zih + zād] dolu ve boş (49a-7)
zimestānī (f.t.i.) [zimestān+ī] kışlık (128a-1)
zindānbān (f.b.i.) [zindān+bān] zindancı (102a-5)
zindānī (f.i.) [zindān+ī] uğrı (128a-1)
zindānrān hezār dāstān (102a-6)
zinde-pīl (f.b.s.) [zende+pīl] dişi fil (91b-8)
zinde-pīl (f.b.s.) [zende+pīl] erkek div (91b-8)
zindigānī (f.t.i.) [zinde+g+ān+ī] dirlik (128a-1)
zinhārī (f.e.) [zinhār+ī]kāfir-i hārāc güzār (128a-2)
zīrbā (f.b.i.) [zīr+bā] zerde aşu (30a-3)
zīr-dest (f.b.s.) [zīr+dest] alçağ hallü (39a-4)
zīr-i zeber (f.t.) döküp dağıtmağ (62a-6)
zirih-ger (f.b.i.) [zirih+ger] zireh düzüci (62a-4)

- zofî** (f.t.i.) [zof+î] bağıllık (128a-2)
- zūd-ter** (f.s.) [zūd+ter] tızrek (62a-7)
- zübān-ḥod** (f.b.s.) [zübān-ḥod] dilenci : (53b-7)
- zübān-ḥāh** (f.b.s.) [zübān+ḥāsten>ḥāh] dilenci (117a-1)
- zübān-āver** (f.b.s.) [zübān+āverden>āver] hoş kelām bāşed (62a-6)
- zübān-āver** (f.b.s.) [zübān+āverden>āver] merd-i faşīḥ (62a-6)
- zübān-ger** (f.b.i.) [zübān+ger] süd kesügi (62a-6)
- zātü'l-cenb** (a.t.) yan ağrısı (34a-9)
- zeber-tenk** (f.b.i.) [zeber+tenk] kolan (aşırma : kemer) (86a-9)
- zeber-tenk** (f.b.i.) [zeber+tenk] aşırma (86a-9)
- zerde-çüb** (f.b.i.) [zerde+çüb] şaru ağac (34b-3)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. TRANSKRİPSİYONLU METİN

Kitāb-ı Şāmilü'l-Luga

Bismillāhirrahmānirrahīm

/25a/ hamd-i bī-hadd ü şenā-i bī-'add, ber ān 'ālimi ra ki ādem-i şafī ra ber sāyir-i 'ālemiyān be-şeref "ve'alleme'l-ādeme'l-esmāi küllehā şeref-i sāht ü evlādeş be-tekrīm. Ve lekad kerremnā benī ādem mükerrrem ve müzeyyen ve şed hezārān hezār-ı şalavāt nā miyāt-ı zākiyyāt ve teħaff-i taħiyyāt ve āfiyāt-ı şāfiyyāt be-cenāb-ı ħazret-i a'lā ve pesend-i vālā maṭlūb-ı ħalq-ı kevineyn ve ber güzide-i maḫşūd-ı şakaleyn, nūr-ı ħadīka-i be-niş-i ferīkayn ve nūr-ı ħadīka-i gülşen-i 'ālemeyn ħātem-i enbiyā, muḫtedā-yı evliyā, ħabīb-i ħüzā Muħammed Muştafa şalavātu'l-lāhu 'aleyhi ve selāmehu; bād ve ber āl ü aşhāb u ki şemḫ-i eṭvād ve şeyḫ-i evtād est. Emmā ba'dü çünin gūyed eḫallü'l-fuḫarā ve ez'afü'l-ibād **Haşan bin Hüseyin bin 'İmādü'l-Karāhişārī** 'ufiye 'anhüma yevme yeḫümü'l-eşhād. Bedānīd in elfāz-ı çendī ki der goften derī der nezd-i füzelā ve der zebān-ı ezkiyā ve der goftār-ı zürefā-i in rüzgār, ferrū-behā maṭlūb est. Ve 'uḫalā-i ehl-i kemāl-i in 'aşr ṭālib berin müceb-i resāyil. Fuḫūl-i müteḫaddemīn ki yekī ra nām-ı Lücce est. Mevlāna Hamīdūdīn Sīvāsī /25b/ cem' kerde est. Ve Mi'yār-i Cemālī ki Ebu Maşşūr-ı Faḫirī tertīb kerde est. Ve Sıḫāhü'l-Fürs ki Hindüşāh Naḫcüvānī te'lif kerde est. Ve Münteḫib ki Hakīm Fıṭrān Urnevī taşnif kerde est. Ve Şevāhid ki Hüseyin Tūsī-i Esedī cem' kerde est. Ve Miftāhü'l-Edeb ki Mevlānā Muṭaḫhar Lāzīkī nüvişte est. Ve Muḫaddimetü'l-Edeb ki Cārullāh-ı 'allāme taḫrīr kerde est. Ve Sāmī ki Mevlānā Tāceddīn Kerderī te'lif kerde est. Ve Müşerref ki Mevlānā 'Alāeddīn Belḫī be-zuhūr āverde est. Ve Risāle-i Kāsımıyye ki Każı-i Sīvāsī Mevlānā Lütfullāh El-Halīmī zabṭ kerde est. Ve Baḫru'l-Garāyib ki u ra nız Mevlānā Lütfullāh El-Halīmī El-Mesgūr nazm kerde est. Ve Tuḫfī nām risāle ve Mecma' nām kitāb in mecmū'-ı mezbūr ra cem' kerdīm ve heme ra ba'de ez tettebbu'-ı bisyār ve bezaḫṭ āverdīm. Ve ber do kısım peredāḫtīm. kısım-ı evvel der beyān-ı esmā'-i derī ber vechi ki pış ez in berin namt-ı kesī tertīb nekerde

est. Ve in şan'at nenemüde mişâlen ez evvel harf-i elif ta be-harf-i ya berâyi her harf-i teheccî yek-bâb sâhtem ğayr-ı ez harf-i şād, ve zād ve tā ve zā ve ğayn ki der zebān-ı derī der āhır-i esmā neyāmede est. Ve bāz her harf-i ki ez hūrūf-ı teheccî der evvel-i /26a/ her ism āmede şod. Ber seh nev'-i müretteb kerdem. Evveleş meftūh, s̄āniyeş, meksūr, s̄ālīşeş mazmūm tā yāften. Maṭlūb ber-ṭālib āsān şod. Ve kısm-ı dovvom der meşādır ve der taşarrufāteş çendān fuşūl ve lesī kavā'id ve uşūl mūnderic āmed. Ve berīn tertīb-i mezbūr ve terkīb-i mestūr in Risāle-i Sihr-nigār mu'ciz āsār-ı feşāhāt-şī'ār-ı belāġāt-disār der nezd-i fuzelā-i kibār Her varaķi ez evrāķeş, şahīfe-i şuhuf-mişāl ve mecmū'eş. Fihrist-i Cöng-i Resāyil-i kemāl hāhed şod. ṭāvusān-ı havāṭır-ı ehli zekā ra der şahn-ı sebze-zār-ı gülşen neşāteş ez rū-yi zevķ u şafā betebahtur u cevelān āred. Ve bülbülān-ı hoş-elhān-ı fikr-i bikr-i ez kiyā ra der bisāt-ı basit-i Gülistān feraḥ-fezāyeş ez cihet-i şevķ u vefā gūyā gerdāned ve ṭūṭiyān-ı şirīn zebān-ı şeker goftār. ṭab'-ı fuşahā ra der-miyān-ı şekerhāne-i mışr 'aziz şeker-hā sazed ve mühevvisān-ı in luġat-ı şerīf ra der isti'māl kerdn-i elfāz-ı Fārisī gerded tā der münşeāt ve muḥāverāt ve mükālemāt ve mürāselāt üns ü ender devāvīn ve maķālāt ve resāyil ve kütüb ve şikāt-ı Fūrs ve goftār-hā-yi fuşahā-i 'Acem ve Büleġā'-i Ümem māhir ve rāsih gerded /26b/ ve sebeb-i bezuhūr āmeden-i in gülistān-ı feşāhat ve Büstān-ı melāhat ān buved şehr-i yār-ı in zemān-ı meymūn ve rüzġār-ı hümāyūn, fermān-fermā-yi şarķ u ġarb seyyid-i selātīn-i 'Acem ü 'Arab, mālīk-i riķāb-ı ümem, ķahramān-ı seyf ü ķalem, māhir-i āyine-i kerem, mü'essis-i kavāid-i fazl u ni'am, umūr-ı memālīk-i bahr u ber, nāşir-i elviyyet-i fetḥ u zafer, sipehsālār-ı fūnūn-ı iķlīm, bikr ü bifer bāc-bāḥş-ı Süleymān, bā-dıraḥş-ı Sikender-i zerrīn-direfş, şir-i şecā'āt, ardeşir-i berā'at, ān sāye-i ḥozāy, pādişāh-ı cihān-ķuşāy, mürebbe-i efāzil-i afāk, server-i şāhān-ı cihān be-istiḥķāk, Ebu'l -Fetḥ Sulṭan bin Sulṭan , Sulṭan Meḥemmed bin Murad bin Sulṭan Meḥemmed hān , naşarahullāh bi'l-ķur'ān, merci'-i fūzelā ve füşeḥā ve asitāneş mürabba'-ı bülaġā ve 'uzemā est. Çün in bāve-i rengīn ve gülşen-i müzeyyen be zīnet çünīn ber in sultān-ı mezkūr-ı devlet u dīn /27a/ resed. Recā-i vāsık est ki ez āfitāb ķabūl-i ān ḥurşide-i 'ālem-tāb. Ve ilāzzen ḥaķir tābed. Vez rabṭ-

ı kabûleş maḳbûl üfted. İnnahu ‘alā zālîke ḳadîr ve bi’l-icâbeti cedîd-küşâ ve risâle-i gülşen-âsâ ra Şâmilü’l-Luġat nâm nihâde şod.

Bâbü’l-Elif- Nev’-i Evvelehü’l-Elif

eyâ (f.e.) :	ey ‘aceb, yecüzü bi’l-ḳasr ve’l-medd (5)
âbistâ (f.i.) :	İbrahim peygâmbere inen şuḥuf
ebu ḥalsâ (f.i.) :	ism-i bint-i ma’rûf, necisü’l-ḥammâr
azer-fezâ (f.b.s) :	od yakıcı
ezâ (f.i.) :	hüve’l-‘ilk, maşṭakî, saḳız (6)
arastûlûhiya (f.i.) :	ḳarġa dölegi
artâmâsiya (f.i.) :	ḳovan çiçeginüñ âġı
ezan-i mâ (f.i.t):	bizden
ezan-i şomâ (f.i.t):	sizden (7)
ejdeha (f.i.) :	mişl
ejderhâ (f.i.) :	mişl
âsâ (f.f.) :	esnemek
âsâ (f.e.) :	mânend (8)
asâ (f.f.):	dehen küşâde-mânden der-ḥâb
astâ (f.i.) :	tefsîr-i zend est ve zend veya zend-i do kitâb est ez şuḥuf-ı İbrâhîm
âsiyâ (f.i.) :	degirmen
eşbâh¹ (a.e.) :	mânend
âşinâ (f.s.) :	biliş ve yüzgüç (9)
edâ’ (a.i.):	ödemek
efd-sitâ (f.b.s.) :	kelimei est mürekkeb [e]z fedâkarân şükuf ve sitâgerân sitâyış bâşed
âşâ (f.e.):	beñdeş
afâfiyâ (f.i.):	ḳoz dikeninüñ sıkındısı

¹ Metinde eşbâ şeklinde yazılmış.

/ 27b /

anḳardiyā (f.i.) :	ḫüve'l-sūsenü'l-ḫindī ve eṭibbā an ra belādir ḫānend (1)
āhen-rübā (f.b.s.) :	mıḳnaṭıs ṭaşı
an-cā (f.):	anda
an-cā-hā (f.) :	ol yerde
endāme-hā (f.i.) :	cem'-i endām bāşed
āñra (f.z.) :	aña ve anı ve anuñçün ve ol (2)
āvā (f.i.) :	yanḳu
ā (f.):	şav
avā (f.i.) :	āvāz bāşed
elvā (f.i.) :	ḫaber
āvāv (f.i.) :	āvaz ve yanḳu (3)
ānehā (f.z.):	anlar
āyā (f.e.) :	īy 'aceb
ebresa (f.i.) :	sūsen
ifristā (f.i.) :	zebān ² -ı şikefte bāşed (4)
iklīmiyā (f.i.) :	altun ve gümüş tuvali
icrā (f.i.) :	ṭonluḳ
ivris-bā³ (f.i.) :	āğ sūsen dibi
istirlecā (f.i.) :	tevāzu' ve meskenet
īnhā-rā (f.z.) :	bunlar ve bunları (5)
ispīd-bā (f.b.i) :	bozca aş
isfid-bā (f.b.i) :	mişl
īn-cā (f.) :	bunda
iy besā (f.e.) :	īy nice
iy bār-ı ḫodāyā (f.s.t.) :	īy ḫalīm tengri (6)
īşān-rā (f.z.) :	anlar ve añları

² Metinde ez bān şeklinde yazılmış

³ Bkz., ibrisyā

īnan-rā (f.z) :	bunlar ve bunları
īncā-hā (f.):	buralarda
īrā (f.e.) :	zīrā (7)
īnhā (f.z.) :	işbular ve bunları
īlyā (f.i.):	ķavs ra gūyend
ibrisyā⁴ (f.i.) :	gök sūsen dibi
ūrā (f.z.) :	aña (8)
ūniya (f.i.) :	şıkındu
ūyā (f.s.) :	gic
uyā (f.i.) :	küci
bā (f.e.) :	bile (9)
beyā (f.e.) :	ança
pā (f.i.) :	ayaķ
bepā (f.) :	neçe

/ 28a /

beta (f.i.) :	ķav (1)
pādişā (f.i.) :	ma‘rūf
perre-i āsiyā (f.i.t.):	degirmen perreyi
pārūsā (f.s.) :	zāhid ve eş eri ve ħelāl-zāde
pārisa⁵ (f.i.) :	ög iş (2)
bā-şoma (f.) :	sizüñ-le
bāġ-ĥā (f.i.):	baġlar
bāķillā (f.i.) :	baķla
bālā (f.s.) :	depe ve boy ve feryād
bālā (f.s.) :	yuķaru (3)
bānūvā (f.s.) :	giri bānū

⁴ Aslı A. ibriyye şeklindedir.

⁵ Pārūsā<pārsā

bānūvā (f.s.) :	bay ve naşıblü ve çenklü ve āvāzlu
bāhā (f.i.) :	aşlar
bedīhā (f.s.) :	yavuzlıklar
pezer-i mā (f.i.t.) :	bizüm atamız (4)
pezer-i şoma (f.i.t.) :	sizüñ atañuz
belā (a.i.):	f.
pervā (f.i.):	ferāğat ve meyl ve kuvvet ve korğu
perhovā (f.i.) :	aş ta‘āmı
peydā (f.i.) :	bellü (5)
baḥḥā (f.i.) :	meşdan
bernā (f.s.):	yigit
ber-i mā (f.i.t.) :	bizüm üzerimizde
pāşā (f.i.) :	atmaca ve vezir
perhovā (f.i.):	kiler (6)
perhovā (f.i.):	ḥarpün
ber-mā (f.) :	bizüm üzerimize
berehliyā (f.i.) :	toḥm ra ziyāne
besā (f.e.) :	nice
pes-i-ferdā (f.i.t.) :	daḥi yarın ya‘ni erte ertesi (7)
be-şoma (f.) :	size
bedīḥā (f.s.):	yaramazlar
beğā (f.i.) :	ḥaber ra güyend
beğā (f.i.) :	düşī ra güyend
be mā (f.) :	bize (8)
peşt-i āsiyā (f.i.t.) :	degirmen sibegi
bennā ⁶ (a.i..) :	yapucu
per-āsiyā (f.b.i.) :	degirmen kanadı ve perese
baḥā (f.s.) :	görk ve deger (9)

⁶ Aslı bennā’ şeklinde hemzelidir.

behnā (f.s.) :	yaşşı
beydā (a.s.) :	şahra ve beyābān
birazer-i mā (f.i.t.) :	bizüm kardaşımız

/ 28b /

birāzer-i şomā (f.i.t.) :	sizüñ kardaşuñuz (1)
birinc-vā (f.b.i.) :	pirinç aşı
binā (a.i.) :	yapu
bī-nevā (f.t.s.) :	naşıbsüz ve dünyāsuz
bīnā (f.s.) :	görür ve görüci (2)
pīşvā ⁷ (f.i.) :	imam ve ilmiş ve kulağuz ve önçe [giden]
peydā ⁸ (f.i.) :	zāhīr
put-ā (f.b.i.) :	ya‘ni şanemā
büt-ā (f.b.i.) :	ya‘ni be-güzār (3)
būhā (f.i.) :	añuz
bürnā (f.s.) :	genc yigit
būka (f.i.) :	nām-ı dıraht est
buğrā (f.i.) :	şalma ⁹ aşı
būribā (f.i.) :	haşır kemiş (4)
pūşā (f.i.) :	fikr
būyā (f.s.) :	koşulu
būyā (f.s.) :	yilegen
tā (f.e.) :	dek ¹⁰ vaqt ya‘ni bir v[a]kt ve iki v[a]kt[e degin] (5)
terfevā (f.i.) :	kurdeşeni
tā (f.e.) :	degin
tāfiyā (f.i.) :	dirbās nām ota dirler (6)

⁷ Metinde pīşova şeklinde yazılmış

⁸ Metinde biydā şeklinde yazılmış

⁹ Metinde selme şeklinde yazılmış

¹⁰ Metinde denk şeklinde yazılmış

tersā (f.i.) :	kāfir
tevā (f.i.) :	tābe
telā (f.i.) :	derviş ¹¹
temāšā (f.i.) :	f.
tenhā (f.s.) :	yaluñuz (7)
tezde-i āsiyā (f.i.t.) :	degirmen çağıldıǵı
tezervā (f.i.) :	süglün kuşı
tevǵa (f.i.):	yoǵurdlu aş
terā (f.i.):	ol yüce dīvār ki nesne öñüne çekerler. (8)
terīne-vā (f.b.i.):	tarhana aşı
tībā (f.i.) :	‘işve, maḥbūb şīvesi
tora (f.z.) :	saña
tora (f.z.) :	seni ve seniñ (9)
tūtiyā (f.i.) :	ma‘rūf
tüvānā (f.s.) :	güçlü

/29a /

cā (f.i.) :	yir (1)
cān-fezā (f.b.s.) :	can arturucu
cāy-hā (f.i.) :	yerler
çār-pa (f.b.i.) :	[dört ayaklı] tavar
çerā (f.i.):	otlak
çerā (f.i.) :	sāzeḳ ¹² (2)
çerā (f.i.) :	tūşe
çekā (f.i.) :	tuǵāy
çelīpā (f.i.):	şalīb-i tersāyān [haç]
çehar-pā (f.b.i.) :	her dolamaǵı çehārpā

¹¹ Metinde yanlış olarak direvş şeklinde yazılmış.

¹² Metinde sazek şeklinde yazılmış.

çeḥar-vā (f.b.i.) :	yağma (3)
çeğvā (f.i.) :	baykuşa beñzer bir kuş
çel-i deryā (f.i.t.) :	deñiz ortası
celsā (f.i.):	koğaya daķılan ağac
cevdā (a.i.) :	burc-ı du peyker ¹³ (4)
çihā (f.e) :	neler
çirā (f.e.) :	nīçün
çintiyānā (f.i.) :	filistün ¹⁴ [ayu ayası denilen bir otdur]
çīrīvā (f.i.) :	kirpi (5)
cūdā (f.s.) :	ayru
cübā (f.i.) :	eyne ortası
cūyā (f.s.):	isteyici
ḥārā (f.i.) :	seng-i šalīb bāşed ki hīç çīzī bedan kār nekoned [ve cins-i ez cāmhā-i Hindī] u ra hāra gūyend (6)
ḥastüvā (f.i):	ikrār
ḥalā (f.s.):	siyāhter bāşed
ḥīvā (f.i.) :	tükürük (7)
ḥurmā (a.i.) :	ma‘rūf
ḥunyā (f.i.):	sāğū
ḥunyah (f.s.):	eyü
ḥāhā (f.s.):	dileyici (8)
ḥūy-ı mā (f.i.t.) :	bizim ḥūmız
ḥuy-ı şoma (f.i.t.) :	sizüñ ḥūyuñuz
ḥunki-hevā (f.b.s.) :	ḥoş, mu‘tedil heva
dānā (f.s.) :	bilici (9)
demā (f.s.) :	şolmaķ ve dīb ve şolutğan renc
delv-āsiyā (f.b.i.) :	[degirmen sepedi] ¹⁵

¹³ Metinde eksik yazılmış

¹⁴ Metinde felisküni şeklinde yazılmış

¹⁵ Selimağa nüshası.

/29b/

deryā (f.i.) :	deñiz (1)
derrā (f.i.) :	bögürtlen
dervā (f.s.):	avīhte bāşed
dervā (f.s.):	derkārī habs şode bāşed, hayrān ve aşılmış
dırāz-nā (f.t.s.) :	uzunca (2)
dilber-ā (f.b.i.) :	ey gönül alan
dıraht-hā (f.i.) :	ağacalar
dırāz-bāla (f.b.s.) :	uzun boylu
dil-küşā (f.b.s.) :	gönül açıcı (3)
dībā (f.i.) :	aţlas
dil-rübā (f.b.s.) :	gönül kapıcı
dutā (f.i.) :	iki kat ve sāde kaftan
dūzd-efta (f.b.i.) :	her gördüğün alan ağrı (4)
dūşā (f.i.) :	şagıllur
dūğba (f.i.) :	toga ayran
dūğ-vā (f.b.i.) :	bozca aş
deh-ħodā (f.b.i.) :	köy kethüdāsı (5)
ra (f.e.) :	aña ve anuñ-çün ve ānı
rāstā (f.i.) :	sitāyiş bāşed
resā (f.s.) :	bisyār bāşed (6)
ra'na ¹⁶ (f.s.) :	ħüb
ra'na (f.s.) :	ķayğusuz güzel
reh-nūma (f.b.s.) :	yol gösterici
revā (f.i.):	düst
revā (f.s.) :	lāyık (7)
raħşā (f.s.) :	yıldırıcı
reng-i bālā (f.s.t.) :	gül renk

¹⁶ Metinde raħnā şeklinde yazılmış

ruḥṣā (f.s) :	rahşende bāşed
rüstā (f.i.) :	Türk (8)
rūdehā (f.i.) :	bağırsaqlar
rūdehā (f.i.) :	çenk kılları
rūşinā (f.s.) :	aydın
rūhīnā (f.i.) :	cins bāşed ez polad (9)
rūz-hā (f.i.) :	günler
rüsvā (f.s.) :	f.

/30a/

zendūsna (f.i.) :	şuḥuf-ı ibrāhim ‘a.m. (1)
zendīsna (f.i.) :	mişl
zersā ¹⁷ (f.i.) :	sikkerüz altun ve altun gibi (2)
zi-mā (f.) :	bizden
zi-şoma (f.) :	sizden
zībā (f.s.) :	görklü ve gökçek
zīr-bā (f.b.i.):	zerde aşı ve zīrvā (3)
zīrā (f.e.) :	anuñ-çün
zūvā (f.i.) :	ḥamīr zevāli
zūlf-hā (f.i.) :	zülüfler
sā (f.i.) :	ḥarāc ve be-güzzer (4)
sārā (f.s.):	ğayr-ı ḥālīş
sālehā (f.i.) :	yıllar
sāvā (f.e.) :	burada
sevdā (f.i.):	ḥılṭ ¹⁸ ve sevgü (5)
sūḥanü mağzā (f.b.i.) :	söz uzatma
sepūsivā (f.i.) :	herre bāşed, yecüzü bi-ğayri’l-vāv

¹⁷ Aslı zer-āsā şeklinde olmalı.

¹⁸ ḥılṭ manası Farsça sevda isminin değil Arapça sıfat olan sevdā’ kelimesinin karşılığıdır. Çoğulu sūd şeklindedir. Metinde yanlış olarak her iki anlam birarada verilmiş.

sepūsvā (f.i.) :	herīse
servā (f.i.) :	dürūġ-ı āver ve çardaġ (6)
servā (f.i.) :	hadīs ü efsāne ra [gūyend]
serv-ā (f.b.i.) :	ey ŧanemā
sermā (f.s.) :	ŧovuk
sezā (f.s.) :	lāyık ve çardaġ
saġmūniya (a.i.):	maġmūde (7)
sirmā (f.i.) :	toġurcun
sirkā (f.i.) :	sirke
sikba (f.i.):	ekŧi aŧ
sīkbā (f.i.):	miŧl
sipīdā (f.i.) :	ısbanaġ (8)
sipīdpā (f.i.) :	ısbanaġ aŧı
sipā (f.i.):	sac āyaġ ¹⁹
sībiyā (f.i.):	mūrekkeb balık[ı]
sīm-bālā (f.b.i.) :	sūpürge
sitā (f.s.):	üç kat (9)
sūza (f.i.):	dügün
sūrnā (f.i.) :	ġulūbe ve ġonaġlık

/30b/

ŧeb-hā (f.i.) :	ġiceler (1)
ŧervā (f.i.) :	sūġan bāŧed
ŧelkā (f.i.):	özlü ġara balġık
ŧevġa (f.i.) :	aġıl
ŧehlā (a.s.):	ġeŧm-i siyah
ŧeŧ-pā (f.b.i.) :	ġırġ ayaġlu (2)
ŧeŧtā (f.i.) :	ġeŧte

¹⁹ Metinde medli yazılmıŧ

şemā (f.i.) :	peylenkūc
şehbā (f.i.) :	yavuz katır
şeydā (f.s.) :	delü ve hayran, dīvāne ve āşüfte
şinā (f.i.):	yüzgüç ve yüzmek (3)
şinvā (f.i.):	işidici
şīr-bā (f.b.i.):	südlü aş
şihnevā (f.i.):	[e]rişte
şībā (f.i.) :	altun ve āşkāre
şuḥa (f.i.):	tırmuḡ (4)
şuḡā (f.i.):	tirkeş ve oḡ koyıcak
şuḡā (f.i.):	mişl
şukā (f.i.):	mişl
şoma (f.z.):	siz
şoma-ra (f.z.):	size (5)
şuḥā (f.s.):	yaramaz
şūrba (f.i.) :	şūrvā
şūylā (f.i.):	aḡ ayvüdene ²⁰ [çiçegi]
şed-pā (f.b.i.) :	çeyān (6)
şadā (f.i.) :	jeng ²¹ bāşed
şabā (a.i.):	gün toḡusından esen yel
şadā (a.i.):	ney avni
tūṭi-hā (f.i.) :	tūtīler (7)
‘alkāh (f.i.):	[taḡ erügi]
‘āşıḡ-vā (f.i.):	bādemle ḡozdan bişen ṭa‘ām (8)
‘ardā (f.i.):	başmaḡcı ḡurdı
‘anḡa (f.i.) :	f.
ḡavḡa (f.i.) :	ma‘ruf (9)

²⁰ Aslı ayvadene şeklindedir.

²¹ Metinde renk şeklinde yazılmış

ġazā (a.i.) : aqın
ġūr-bā (f.b.i.) : qoruq aşı

/31a/

fā (f.s.) : girü (1)
fāvāniyā (f.i.) : ayu güli²²
fāşrā (f.i.) : uzun gül
ferdā (f.i.) : yarın
ferā (f.s.) : girü, yuqaru ve girü ve öñ ve uzun
ferḥā (f.i.) : geyik, ferāḥnāyī çizī bāşed (2)
ferāşā (f.i.) : ürpermek ve ısıtma dutmaq
ferāḥirā (f.i.) : emikler oqlan
fincāh (f.i.) : görünmek
qabā (f.i.) : qaftan ve yartmaq (3)
qarāşiya (f.i.) : kiras
qarāniya (f.i.) : zūgal
qarfesya (f.i.) : kebābe (4)
qalmūniya (f.i.) : çam saqızı
qafa (f.i.) : eñşe
qābūlā (f.i.) : iki tumar ve tam taras
qırd-ı māna (f.i.t.) : geyik ḥerās[ı didükleri bir ot] (5)
qilimyā (f.i.) : ḥāk-i sipīd bāşed
qustā (f.h.i.) : peşer-i luqā bude est ve işān do ḥakīm bude est ez Yunan
qunnā (f.i.) : [ḥayrük, ism-i bint-i meşḥūr beyne'l-ermeniyete]
kākā (f.i.) : gemiciler aqası (6)
kāşa (f.i.) : kişi²³
kālāh (f.i.) : qumaş

²² Metinde ayva güli şeklinde yazılmış

²³ Metinde keş şeklinde yazılmış

kākiyā (f.i.) :	örümcek evi (7)
kānā (f.s.) :	ebleh ve bi-‘aql
kāliyā (f.s.) :	dölek
gedā (f.s.) :	yoqsul
kepītā (f.i.) :	aq helva
keytā (f.i.) :	nāṭuv bāṣed
kerā (f.i.) :	uyku ²⁴ (8)
kerrā (f.s.) :	қан alıcı
germā (f.s.) :	ıssı
gerdenā (f.i.) :	‘av
geryā (f.i.) :	nām-ı nebāt est
gerāviyā (f.i.) :	‘av, sīhī bāṣed ki ber an kebāb konend beqāl bi’t-türkī demür ve oqlan yürümek ve çağırğa ögütmek (9)
keṣīde-bālā (f.b.s.) :	[boyı çekmiş] ²⁵
geznā (f.i.) :	cins est ez dīvās
kefāh (f.i.) :	sahtī ve rencī bāṣed

/31b /

kebre-vā (f.b.i.) :	keber aşı (1)
kebüter-i betā (f.s.t.) :	gökçe gügercin
ked-bānūvā (f.b.i.) :	ağır kebinlü [avrat]
kenk-āvā (f.b.i.) :	künd āvāz
kef-i deryā (f.i.t.) :	deñiz köpügi (2)
kemā (f.i.) :	mantar
kemā (f.i.) :	marul
kemrā (f.i.) :	taqḥāne ra güyend
kemrā (f.i.) :	şebgāh-ı çār pā-yı küsfendān bāṣed

²⁴ Metinde uykuva şeklinde yazılmış.

²⁵ Metinde farklı yazılmış.

gernā (f.i.) :	eşek mantarından bir aşıl mantardur (3)
kendā (f.s.) :	yetmiş ve feylesof, ‘ālim
kendüm-vā (f.b.i.) :	buğday aşu
keh-rübā (f.b.i.) :	şaman kıaban şaru boncuğ
kiyā (f.i.) :	merzübān bāşed (4)
kihyānā (f.i.) :	ayu ²⁶ güli dibi
girā (f.i.) :	gūyī
giyā (f.i.) :	süpründi ve ‘anāşır-ı erba‘a ve kıurat
giyā (f.i.) :	çehār-ıtab‘ ra güyend
gīr-ā (f.s.) :	dutağan ve dutucu (5)
kīpā (f.i.) :	şirden
giyā (f.i.) :	pādişāh ve ‘anāşır-ı erba‘a
kit-ğudā (f.s.) :	f. ve ulu ²⁷
giyāh-ğā (f.i.) :	otlar
gīr-a (f.s.) :	dutucu ve dutağan (6)
kīğā (f.s.) :	yüce ve cihān
giyānā (f.) :	mişl-i giyā ²⁸ bāşed
kīmiyā (f.i.) :	ğilet bāşed ba ‘ağl
kiyārā (f.i.) :	tāse bāşed
kübeytā (f.i.) :	pişmenī helvā (7)
küş-ğurma (f.b.s.) :	erkek Ėurma
ğül-ra‘nā (f.) :	fikr
kündā (f.s.) :	igen bilici yani feylesof, dānā Ėatta kāğin ra künd güyend (8)
kümā (f.i.) :	mantar ve ağıl
kūçek-bāla (f.b.s.) :	kışsa boylu
küvā (f.i.) :	ğanığ
gūy-ā (f.s.) :	söyleyici

²⁶ Metinde ayva şeklinde yazılmış.

²⁷ Metinde evlü/avlü şeklinde yazılmış

²⁸ Metinde liyā şeklinde yazılmış

gūyā (f.e.) :	şanasın (9)
gūyiyā (f.e.) :	mişl
gūmrā (f.i.) :	ağıl
ḳocā (f.e.) :	ḳande

/32a/

leb-hā (f.i.) :	tuṭaḳlar (1)
lekā (f.i.) :	güderī
lālā (f.i.) :	f.
lālekā (f.i.) :	başmak ²⁹
lekā (f.i.) :	lök bāşed ve tekne
likā (f.i.) :	çārtaḳ (2)
līpā (f.i.) :	şirden
lūfā (f.i.) :	ḳaya ḳoruḡı
lūbiyā (f.i.) :	bögrülce
lūbyā (f.i.) :	fiskil ³⁰ (3)
mā (f.z.) :	biz ³¹
mā-ra (f.z.) :	bize ve bizim-çün
mār-ḳışīşā (f.b.i.) :	uraz otı
mebāda (f.n.) :	olmasun (4)
mellā (f.i.) :	il ortası
māst-e-vā (f.b.i.) :	yoğurtlu aş
māmiyyā (f.i.) :	otdur
mānā (f.i.) :	beñiz ve hemāna bīzārī būd
māhūḫā (f.i.) :	aylar (5)
merā (f.z.) :	baña
mervā (f.i.) :	fāl-i nīk, eyü fāl

²⁹ Metinde yaşmak şeklinde yazılmış

³⁰ Metinde kıskil şeklinde yazılmış

³¹ Metinde bīz şeklinde yazılmış

merġuva (f.i.) :	yaramaz fal
merūra (f.z.) :	aña
mestekā (f.s.) :	esritgen (6)
miyānı-bālā (f.b.s.) :	orta boylu, depe ortası
mīnā (f.i.) :	āsmān ve cennet ve sirçe boncuġ
mihr-ā (f.s.) :	görür ve görüci
nānvā (f.i.):	etmekçi, yecūzü'l- yā'(7)
nā (f.n.e.) :	degül
nā-bīnā (f.t.s.) :	gözsüz
nā-peydā (f.t.s.) :	belürsüz (8)
nar-bā (f.b.i.) :	nar aşı, yecūzü bi'l- vāv
nāşinā (f.i.) :	viresi ve haġġat ya'ni kışlık
nā-sezā (f.t.s.) :	lāyıqsuz
nā-şinā (f.t.s.) :	henüz aç [kişi] (9)
nā-şikībā (f.t.s.) :	şabırsuz
nām-hā (f.i.) :	adlar
nāme-ha (f.i.) :	bitiler

/32b/

nā-hem-tā (f.t.s.) :	beñdeş degül (1)
nezā (f.i.) :	sedd bāşed
nā-hevā (f.t.s.) :	beñdeşsüz
neşvā (f.i.) :	alüc
nāşitā (f.s.) :	çift
nezd-i-mā (f.i.t.) :	bizüm ġatumuzda (2)
nezd-i şoma (f.i.t.) :	sizüñ ġatuñuzda
nevā (f.i.) :	tevānger ve sāzkār-est
nevā (f.i.) :	sipāh est
nevā (f.i.) :	perde est ez perdehā-yi müsikī

nevā (f.i.) :	destār ve tūtī ve dūlbend (3)
nevā (f.i.) :	saz ³² -ı ħunyāgerānend
niyā (f.i.) :	pezer-i pezer bāşed
neġūşā (f.i.) :	mezheb-girān bāşed ve sipās
vā (f.i.) :	aş, ta‘ām ma‘nasına (4)
vā (f.e.) :	girü, bile
veġā (f.i.) :	şavaş ve cenk
vā (f.i.) :	cerüz meşelā pīşvā ve nānvā [lafz-ı ism-i cinsdür cem‘ işlerde ıtlāk olunur.]
vālā (f.i.) :	dūst
vālā (f.s.) :	bülend (5)
vālā (f.s.) :	bozorgī bendgī ve ulu
vā-ha (f.i.) :	aşlar
vezyā (f.i.) :	demürden tokmak ³³
vevā (f.i.) :	eyü fal
viyra (f.s.) :	yoġlanmas ve eksük
vernā (f.i.) :	gügercin (6)
vernā (f.s.) :	yigit
verā (f.z.) :	aña
veşnā (f.i.) :	şuġuf-ı ibrāhīm
veşnā (f.i.) :	zende
vena (f.i.) :	yaban gügercin ve erkek ġumrı (7)
veyrā (f.z.) :	oña
vīrā (f.i.) :	kem şode bāşed çenān ki güyend dīr kerdem ya‘ni der endāġtem
her kocā (f.) :	her ġanda
hemānā (f.i.) :	ġayāl (8)

³² Metinde sār şeklinde yazılmış

³³ Metinde ġoġmak şeklinde yazılmış

hā (f.i.) :	hazır ol
hem-pā (f.b.s.) :	ayağdaş
heddā (f.i.) :	herze gūy
herrā (f.s.) :	ser-efşān
hemānā (f.i.) :	şanasın (9)
hencā (f.) :	deprenmek
hemvā (f.s.) :	arzu
hem-tā (f.s.) :	mānend
hevā (f.i.) :	yil ve bezegi

/33a/

hevā (f.i.) :	miyān-ı zemīn ve āsmān bāşed (1)
hevīdā ³⁴ (f.s.) :	aşkāre
hūşā (f.s.) :	uşlu ve doğrulmuş
heveydā (f.s.) :	aşkāre
ya (f.e.) :	ya (2)
ya (f.) :	harf-i min hurūf'et-tehcī
yār-ā (f.b.i.) :	ya şanemā
yārā (f.i.) :	tākat ve hamle ve zühre
yağma (f.i.) :	tārrāc (3)
yeldā (f.i.) :	şeb-i evvel-i zemistān, İsa[nuñ] doğduğı gice
yerā (f.e.) :	zīrā
yik-tā (f.b.s.) :	tirlik ve bir kat
yik-pā (f.b.s.) :	bir ayaklu
āb (f.i.) :	şu (4)
āb (f.i.) :	māh-ı āher āb ez tābistān
āzer-keşeb (f.b.s.) :	oda tapan (5)
esb (f.i.) :	at

³⁴ hüveydā anlamında

āsiyāb (f.i.) :	degirmen
āseb (f.i.) :	dırnaç
āsīb (f.i.) :	yan başı gelmek (6)
āteş-tāb (f.b.s.) :	külhancı ve külhan
āşūb (f.i.) :	edgü ve ta'ne
ālūp (f.i.) :	pehlivān
āşūb (f.i.) :	fitne (7)
āşūb (f.s.) :	köseğü , mevc ve her nesnenün birbirine çarışması ve harekete gelmesi.āşuğten lafzından emr sigāsıdur ki Türkide şıfat isti'māl olunur.
āfitāb (f.i.) :	güneş
āsīb (f.i.) :	fitne ve muhannet ve taçışmaç ve birbirine yan başı o[l]maç şoñra zahmet-şikeñ ma'nasına isti'māl olunur.
ekenc-kullāb (f.b.i.) :	bir ağacdur ki ucına egri demür berkidürler ve anuñla buzhāneye buz çekerler (8)
im-şeb (f.):	bu gece
ūsrib (f.i.) :	çurşun
bābu (f.i.) :	pezer bāşed (9)
bāteb (f.s.) :	lāyık
pāy-kūb (f.b.s.) :	raçças ve oyuncı
/33b/	
pāyāb (f.i.) :	ça'r-ı āb ve havz, havz ki bāşed, jerf ve taçāt (1)
pāyāb (f.s.) :	tevānāyī ve şoñra
bārūb (f..) :	gerekse
bād-ı mağrib (f.i.t.) :	gün batısı yeli
betkūb (f.i.) :	riçāl est ez mağz-ı pesir ve kürsārend (2)
pertāb (f.i.) :	pertāv, atılan oç
pergāb (f.i.):	şu bend[i]

benāseb (f.i.):	saķızlık ağacı yemişi
pūb (f.i.):	besāt ve ferş bāşed ki hāne ber an biyār āyend (3)
būva'l-‘aceb (a.s.t.):	ŗurfe
tāb (f.i.):	āteř-i āfitāb ve kızdurmaķ ve ařmān ve řarmaķ ve külhan ve külhancı (4)
tāb (f.i.):	ŗākāt ve tevānāyī bāşed
tāb (f.i.):	pīç ki der resen afend
tāb (f.s.):	ısıtma ve çirkin
tāb (f.i.):	pīç ki der zūlf afend
betķūb (f.i.):	bir reçeldür řoz içiyle řarmısaķdan dūzerler ekři olur. (5)
teb (f.i.):	şu sızındusı
terāb (f.i.):	mişl
tenūr-āřūb (f.b.s.):	tennūr sūpüricek ve kōsegi
tennūr-tāb (f.b.s.):	tennūre yel idecek yer
tīb (f.s.):	başi çevrilmiş (6)
tīb (f.s.):	‘aķlı gitmiş ve üvengī
tīr-pürtāb (f.b.s.):	pertāv oķı
turb (f.i.):	f. (7)
cāme-hāb (f.b.i.):	dōřek
çāder-şeb (f.b.i.):	çarşaf
çārūb (f.i.):	sūpürge (8)
çeb (f.i.):	şol ve řolmaķ
çeb (f.i.):	şol
çārřeb (f.i.):	çarşaf
cenūb (f.i.):	gün toğusı yel
cenīb (f.i.):	yidek (9)
çerb (f.s.):	özlü ve yağlu
çerb (f.s.):	ğālib bāşed
cevāb (f.i.):	arpa şuyı

celeb (f.i.) : zen-i fāhişe ra gūyend

/34a/

cenāb (a.i.) : kapu (1)

cenāb (a.i.) : yaña

celāb (f.i.): salkım küpe

ceyb³⁵ (a.i.) : yağa

çüb (f.i.) : ağac (2)

colāb (f.i.) : f.

hācib (f.i.) : tīg-ı āftāb

hārb (f.i.) : savaş

havāb (f.i.) : uyķu (3)

hevāb (f.i.) : düş

harnüb (f.i.): keçi boynuzı

haleb (f.i.) : sümük (4)

hare-cüb (f.b.i.) : yapucılar iskelesi ki üstine çıķup işlerler

hışeb (f.s.) : [bī-hüner bāşed]

hılāb (f.i.) : çamur

hır-āb (f.b.i.) : şu mevci (5)

hırmen-küb (f.b.i.) : hürmüz düğünü

hunüb (f.i.) : küp

hüb (f.s.) : gökçek

huş-āb (f.b.s.) : āb-ı rüşen (6)

hün-āb (f.b.s.) : şanlı şu

dārāb (f.i.) : nām-ı řāhist ez řāh-ı ‘acem

dest-i çeb (f.s.t.) : şol el (7)

dest-e-çüb (f.s.t.) : ağaç el

dıraht-ı sünb (f.i.t.) : ağaç delegen ya‘ni ağac şurdı

³⁵ Metinde cīyb şeklinde yazılmış.

dūnb (f.i.):	ķuyruk (8)
dūṣāb (f.i.):	bekmez
dūlāb (f.i.):	ķarķ
zātū'l-cenb (a.t.):	yan ağrısı (9)
zerb (f.i.):	ķursaķ ağrısı
/34b/	
reteb (f.i.):	zendegānī (1)
resen-tāb (f.b.s.):	ip bükücü
rebāb (f.i.):	ıķlık ve dōrt kıllu
rātib (f.i.):	'ulūfe ya'ni rızķ-ı maķsūm (2)
rikāb (f.i.):	üzengü
rüb (f.i.):	süpürge
zerd-āb (f.b.i.):	şaru şu, her nesnenūñ 'aķīde olmuş şuyı (3)
zerde-ķūb (f.b.i.):	şaru ağac
jefkāb (f.i.):	ķabaķ dibi
zekāb (f.i.):	tükürük
zebbe (f.s.):	āsān ve rāyigān
zerneb (f.i.):	nev'-i ez tīb (4)
zūbbe (f.s.):	kekir
zūhāb (f.i.):	ķayır ki āb-ı zāyid ve mürekkeb, sızındı
zīb (f.s.):	cemāl ve eyü ve görk
sezāb (f.b.i.):	şu gerdmesi ve ma'denos (5)
sebze-i āb (f.i.t.):	yosun
sepūsāb (f.i.):	kepek herīsesi (6)
serāb (a.i.):	elegim ve salgım ve şol ķoraķ yir ki ıraçdan şu gibi görtüntür
serdāb (f.i.):	yer altında şu evi
seneb (f.i.):	yerden kesilmiş ev
seyl-āb (f.b.i.):	sel şuyı (7)
serāķe-i āfitāb (f.i.t.):	güneş ķöregi ve baş dōnmüş

sipīd-āb (f.b.s.) :	üstühc
sirdāb (f.i.) :	zīr-i zemīn (8)
sirdāb (f.i.) :	razdāş
sināb (f.f.) :	şuda yüzmek
sirkūb (f.i.):	şarımsak dögeci
sīrāb (f.) :	şuya kıanmış (9)
sīb (f.i.) :	elma
sīmāb (f.i.):	jīve
sütürāb (f.i.):	'illetdür ki tavar tırnağında olur.

/35a/

sürhāb (f.i.) :	egir at (1)
sürhāb (f.i.):	ögüt
sürb (f.i.):	kıurşun
sünüb (f.i.):	hāne-i zīr-i zemīn
sünb (f.i.) :	toynaķ
sürme-çūb (f.b.i.) :	sürme çekici ağac (2)
şād-hāb (f.b.s.) :	hoş uyķu
şādāb (f.b.s.):	mişl (3)
şeb (f.i.) :	gece
şeb-tāb (f.b.s.) :	yıldız kıurdı
şerāb (f.i.):	içecek
şerb (f.i.):	ince kettān bezi
şitāb (f.f.) :	ivmek (4)
şikīb (f.s.) :	şabır
şindāb (f.i.):	bağa ³⁶ dikenı
şīb (f.s.):	şīb bāşed ve rişte-i tāzyāne bāşed
şīb (f.s.):	başı çevrenmiş (5)

³⁶ Metinde boğa şeklinde yazılmış.

şīb (f.s.) :	iniş ve aşağı ve altı ya'ni bir nesnenün altın yanı ve yürügen ve önegü ve başın kıtı
şübān-firīb (f.b.s.) :	çoban aldatıcı
şütür-şīb (f.b.i.):	ağac kırdı
tenāb (f.i.) :	çadır ipi (6)
ğāb (f.s.) :	fāsid bāşed (7)
ğāb (f.i.) :	sūhan-ı bīhūde bāşed ve çañak şuñı
ğāb (f.i.) :	kıy kışu ve doñuz ağacı, arşlan yatağı, mīşe
ğabğab (f.i.):	kūst-ı zīr-i zenc
ğajeb (f.i.) :	dāne-i engür bāşed
ferseb (f.i.):	dernek (8)
ferdā-şeb (f.b.i.) :	yarın gece
firsib (f.i.) :	düger (9)
firsib (f.i.):	egri doma
firīb (f.s.) :	aldatıcı ve aldangıcı

/35b/

ķāb (f.i.) :	ışıķ (1)
ķışb (f.s.) :	bī-hūner bāşed
ķuķb (f.i.) :	degirmen eñi
ķulb (f.i.):	bilezik
kerneb (f.i.):	keleme (2)
kelāb (f.i.) :	kelb
gevķer-tāb (f.b.s.) :	dūlbend
kāmiyāb (f.s.) :	murad bulmuş (3)
kebāb (f.i.) :	sögülme
keb (f.i.) :	yanuķ ucu
keteb (f.i.) :	mıķ
kerseb (f.i.) :	kerefüs

kerīb (f.i.) :	evelek (4)
keneb (f.i.) :	kendir
kāb (f.i.) :	keb ve ‘ıraḳ ve ṣaġrı
kālīb (f.i.) :	ḳalıb
keṣkāb (f.i.) :	ber-aṣl maṣraba ve arpa ṣuyı ve kendime
kerīb (f.i.) :	uyuzluḳ (5)
kīb (f.s.) :	ser-geṣte ve bī-ḥoṣ
girdāb (f.i.):	egrek
girdāb (f.i.) :	parlaġuc
kīb (f.i.) :	laf (6)
kiṣter-āb (f.b.s.) :	yaġmura eken
kūlhān-tāb (f.b.s.) :	kūlhancı
kub (f.i.) :	averdüñ acı yüzi
ku‘yeb (f.i.) :	būlbül (7)
kūrāb (f.i.) :	eleġim salġım
kūrāb (f.i.) :	gölcük
kūṣt-kūb (f.b.i.) :	et dögecek ṣatır
kūzāb (f.i.):	buyān altındaġı aṣ ve birinc ve bekmez (8)
kūṣāb (f.i.):	do ṣab ra güyend
gūl-āb (f.b.i.) :	gūl ṣuyı
lāb (f.f.) :	yalvarmaḳ (9)
leb (f.i.) :	ṭudaḳ
leblāb (f.i.):	ṣarmaṣıḳ
lūḳāb (f.i.):	ulu ḳurān
lu‘āb (f.i.) :	ṣalyar

/36a/

meh-tāb (f.b.i.):	ay aydıñı (1)
māṣūb (f.i.):	elek

mākūb (f.i.):	mekūk
māhitāb (f.b.i.):	ay aydıñı (2)
mevīz-āb (f.b.i.):	ķuru ūzüm ūyı
mervernāb (f.i.):	sırtmāç
mekīb (f.f.):	egri ğitmek. ya‘ni toĝru yoldan dōnmek istemek
meħīb (f.s.):	heybetlŭ (3)
mŭnħalāb (f.i.):	mŭrvār
muşalleb (f.i.):	istavrit
mŭy-ı tāb (f.b.i.):	muytāb ³⁷
nāb (f.s.):	ħālīş (4)
nāb (f.i.):	filŭñ azu dişı
nā-yāb (f.t.s.):	bulunmamış
neşīb (f.i.):	[iniş]
naķīb (a.i.):	laĝum (5)
nehīb (f.s.):	ters u bīm bāşed ve ĝuşşā
niyāb (f.i.):	ķab ve ķın
nīb (f.f.):	alma şarmāķ
virīb (f.s.):	egri (6)
hem-neseb (f.t.s.):	aşlı bir
hem-leķab (f.t.s.):	laķabı bir (7)
hesīb (f.s.):	yavuz
yebāb (f.s.):	ħarāb ve bozuķ
āb-dest (f.b.i.):	ma‘rŭf (8)
āb- ħŭst (f.b.i.):	cezīre bāşed ki der-miyān-ı deryā bāşed
ab-pŭşt (f.b.i.):	meni (9)
ezdibehişt (f.i.):	nām-ı māh-ı miyān ez beħār
ezār-dıraħt (f.b.i.):	nām-ı dıraħt est ki der nezd-i eţıbbā meşħŭr est . Bir aĝaçdur ki iĝde yimişı gibi āĝca yimişı olur. ūaberistānda ħāhek dirler

³⁷ Metinde mutaf ūeklinde yazılmış

/36b/

ez ān kīst (f.):	kimüñdür (1)
ez ān men est (f.):	benimdür
ez an māst (f.):	bizimdür
ezānīst (f.):	bunuñdur (2)
ez ān-1 ānest (f.):	anuñdur
ez ān-1 ūst (f.) :	mişl
ez ān veyest (f.) :	mişl
ez ān anān est (f.):	anlaruñdur (3)
ez ān-1 īnān est (f.):	bunlaruñdur
ez ān-1 īşān est (f.):	mişl
ez ān-1 tust (f.):	senüñdür
ezān-1 īnest (f.) :	bunuñdur (4)
est (f.) :	Fārisyye dūr
ez ān-i şomā set (f.):	sizüñdür
āşīb (f.s.) :	zaḥmet ve gozend ve lerze ra nīz gūyend
elcūḥat (f.i.):	ṭama‘(5)
elfūḥat (f.i.):	çīzī endūḥten bāşed
āleset (f.i.):	semiz kütük ucāsı
anfest (f.i.):	perde-i ‘ankebūt
ān est (f.z.):	oldur (6)
engüşt (f.i.):	barmaq
engişt (f.s.):	toğrıcaq
ān kīst (f.):	ol kimdür
an kes est (f.):	ol kimsedür (7)
an-cünān est (f.):	ancılayundur
aheḫüt (f.i.):	bi-ma‘ nī tīğ-ı ber-keşīd
aygat (f.i.):	dilek ³⁸

³⁸ Metinde dölek şeklinde yazılmış

īn kīst (f.):	bu kimdür (8)
īn-çünīn est (f.) :	iş böyledür
īn keset (f.):	uşdadur
īfet (f.e.) :	gerek
īnānūşt (f.i.):	tarhun (9)
ūkşūt (f.i.) :	eklemiç
ūnest (f.z.) :	oldur

/37a/

bāyist (f.e.):	gerek (1)
pāyāt (f.s.) :	ķuvvetlü
bāyet (f.s.) :	lāyık
bāzdāšet (f.i.):	men' idici (2)
pā-yı hūst (f.s.t.) :	çīzī be pā-yi girifte bāşed ve ayaĝu baĝlu
bet (f.i.) :	haşil ve cellāh ve çarşu
baht (f.s.) :	devlet ve tāli'
bed-bāht (f.b.s.) :	tāli'süz (3)
bed-puşt (f.b.s.) :	esb-i tūsen ya'ni yavuz at
perī-i jeft (f.t.) :	uçuķ dutmuş
perhiht (f.i.) :	ya'ni ū ra edeb kerd
perĝast (f.i.):	sipāhī bāşed ki be çār-ı pāyān ve ģind (4)
perkest (f.i.):	bima'ni ma'āzallah ĝüyend der mevzū'-ı inkār
pest (f.s.) :	alçaķ
best (f.i.) :	sūñsü gibi
bes est (a.i.) :	yeter
besādest (f.s.) :	viresiye (5)
pest (f.s.) :	kutāh ve zemīn-i yeksān ra ĝüyend
peleşt (f.i.):	çepel

penced kūşt (f.) :	ayıd ağacı
peyvest (f.f.):	ulaşdı (6)
pendü küşāt (f.b.i.) :	boğun
bend- dest (f.b.i.) :	bilek
bā-devlet (f.t.s.) :	devletlü
bālišť (f.i.) :	yaşdıq, yecüzü bi-ħazfi't-tā' (7)
bidışť (f.i.) :	karış
bist (f.s.) :	yigirmi
behışť (f.i.):	uçmaq
piyekist (f.i.):	karğa dölegi (8)
bilīt (f.i.) :	fetil
pīnħiset (f.i.):	çīzī gūyend ki yik ve biħ berkende bāşed
beşādest (f.i.):	nağd ra gūyend
pist (f.i.) :	ķuvvet (9)
būt (f.i.) :	put
būt-perest (f.b.s.) :	büte tapucu
būrūt (f.i.) :	bıyık

/37b/

püst (f.i.) :	ķavuķ (1)
puşt (f.s.) :	arķa
puşt (f.i.) :	degirmen sibegi
pūze-i dıraħť (f.i.t.) :	ağac özdegi
puşt-best (f.b.s.) :	arķaluħ
pūst (f.i.) :	deri (2)
tālet (f.s.) :	silāħ-girān
tālet (f.s.) :	pāre
tebest (f.s.):	ħīc bāşed bozuķ ve fāsīd
taħť (f.i.) :	nişīmen-i şāhan ve kerived (3)

bert ve mert (f.b.i.) :	tār u mār bāşed
tene-i ‘ankebu[t] (f.i.t.) :	örümcek evi
teşt (f.i.) :	legen, yecūzū bi’ṭ-ṭā’ ve’t-tā’
teft (f.s.):	yilmek ve şalınmak, kızmış et ve tīz (4)
tendürüst (f.b.s) :	sağ kişi
teng-dest (f.b.s.) :	yoğsul
tirşit (f.i.) :	kazma ve çapa
tigit (f.i.) :	kara şakız (5)
tigit (f.i.) :	mişl
toht (f.i.) :	habbe ve evünge
turt ve murt (f.b.i.) :	perākende ve ziyān āmede bāşed
tūşit (f.i.) :	kazma
töhmet (a.i.) :	bühtān (6)
tūt (f.i.) :	ma’rūf
çāşet (f.i.) :	kuşluk
çābūt (f.i.):	eski panbuğ
çeb ü rast ³⁹ (f.b.i.) :	şol ve sağ (7)
çerb-dest (f.b.i.) :	horlamak ve öz ellü kişi
çerhaşt (f.i.):	mengene
çerset (f.f.):	çirelmek
cemset (f.i.):	gök renklü cevher (8)
cemīdset (f.):	segirmişdür
çündān-est (f.):	ol kadardur
çend est (f.e.):	nicedür
çengāl-ḥūst (f.b.i.) :	umāc ⁴⁰ ya’ni nişān ve kete ve kelebçe (9)
çeft (f.s.) :	bükülmüş ve kırtulmuş ve yük eglemek
çeygūt (f.i.) :	yasduğ içi ve ana beñzeyen

³⁹ Metinde çeb-i rast şeklinde yazılmış.

⁴⁰ Metinde uman şeklinde yazılmış

çegnut (f.i.) : mişl

/38a/

çift (f.s.) : çift (1)

çift (f.i.) : zevc ve şaban

çi çīzi est (f.): ne nesnedür

çīst (f.e.) : nedür

çi kesi est (f.) : ne kimsedür (2)

cüzā nīst (f.s.) : ayru degül

çürhaşt (f.i.) : mengene

cüst (f.i.) : çālāk

çuğrāt (f.i.): ekşi yoğurd ve çökelek ve tilme peynir (3)

çurşet (f.f.) : kırcılatmak

cüft (f.s.) : çift ve çifte-i hamīd bāşed

cünān-est (f.e.) : eyledür

çünīn est (f.e.) : böyledir

çün-est (f.e): nitedür (4)

çünīst (f.e.): mişl

hār-pūşt (f.b.i.): kirpi

hāst (f.f): durdı (5)

hartūt (f.i.): böğürtlen ve қor tut

harhaşt (f.i.) : mişl

hartūt (f.i.) : kızıl tut

harābāt (f.i.) : sek[r] hāne ve sirke evi

hast (f.f.) : üşendi ve zaḥmetlü olundu (6)

haşt (f.i.) : göz ve gün

hīşt (f.i.) : oқ

hīşt (f.i.) : kerpüç

hit (f.f.) : yıldırmaq

hūft (f.f.) :	uyudu (7)
hūmset (f.i.) :	göl
hort (f.i.) :	nacağ depesi deligi ve gayrı nesne deligi
hāst ⁴¹ (f.f.) :	diledi
hūvāre-kūšt (f.b.i.):	kaşşablar yağrığı
hūnt (f.) :	küp ve yıldırmağ (8)
hūn-dest (f.b.i.) :	sofra
hod-perest (f.b.i.) :	ebem gümecci
horde-i dest (f.i.t.) :	bilek
dārdūst (f.i.) :	it üzümü (9)
dānist (f.f.):	bildi
der-ān vaqt (f.) :	ol vaqtde

/38b/

der-in vaqt (f.) :	bu vaqtde (1)
deryāfet (f.f.) :	egledi
dest (f.i.) :	el
dest-rāst (f.b.i.) :	şag el
dest-be-dest (f.b.i.) :	elden ele
dešt (f.i.) :	şahra, bī-āb ve pāyān (2)
dergīšt (f.i.) :	sebze
dest-rest (f.b.i.):	minder ve ‘anāşır-ı erba‘a
dešt (f.i.) :	gūristān
dešt (f.i.) :	haşek
dehşet (a.i.):	haya ve korku (3)
dehşet (a.i.	bīgānegī
dehmşet (f.i.):	dāfni ağacı
dervāyist (f.e.):	gerek

⁴¹ Metinde hūvāst şeklinde yazılmış

dıraht (f.i.):	yaş ağaç (4)
dıraht-ı saht (f.s.t.):	ķuru ağaç
dizbaht (f.i.):	ķavs ra gūyend
divsüpüt (f.i.):	butrak
divpüst (f.i.):	ķarınca ve batrak (5)
divsüst (f.i.):	ķara yonca
divsüst (f.):	arka viren
düvīst (f.s.):	iki yüz
dürüst (f.s.):	iri (6)
dürüş (f.):	özdek
duht (f.i.):	ķız, oğlan
dūht (f.i.):	ķuvve
dūhte est (f.):	diñlemiřdir, dūřide est
düst (f.i.):	f. (7)
rāst (f.s.):	toğru ve şağ ve gercek
rāshut (f.i.):	rastık ⁴² taşı
ret (f.i.):	tehī bāřed ez pūřeř ĉenān ki birehne ķađřak (8)
raht (f.i.):	ķumař
rāhat (f.s.):	f.
rest (f.):	reste bāřed bi-ma‘nī şaf ki berkeşend
reft (f.f.):	gitdi
reyt (f.i.):	dirlik (9)
rist (f.f.):	egirdi
rişt (f.):	[]
rīht (f.):	dökdi
rīst (f.f.):	ķaçdı

⁴² Metinde rasnık şeklinde yazılmış

/39a/

rüt (f.s.) :	tolu (1)
rüst (f.f.) :	bitidi
ruft (f.f.) :	süpürdü
zerbeft (f.i.) :	cāme güyend ez zer u sīm ve bāfte bāşed (2)
zeberdest (f.) :	[]
zerdāst (f.i.):	an sih lafz ki zerdāşt, zerdeşt, zerdmeşt yekest imāmānend der millet-i İbrāhīm ‘a.m
zerdeşt (f.i.) :	[mişl]
zerdeheşt (f.i.) :	[mişl] (3)
zeft (f.s.) :	yogun ve çığırğan
zeft (f.s.) :	yumrı
zişt (f.s.) :	çirkin
zift (f.i.):	f.
zīr-dest (f.b.i.):	ra‘iyyet bāşed ve alçaq hālū (4)
zoft (f.) :	baħil
sāht (f.i.) :	düzdi
ser-deşt (f.b.i.) :	bilek (5)
seblet (f.i.) :	bıyık ve şaķal ve çelik
saht (f.s.) :	ķatı ve sıkı bez
seft (f.i.) :	omuz ve muħkem
sepüst (f.i.):	yonca ve kuvvet
ser-mest (f.b.s.) :	esrük (6)
seng-puşt (f.b.i.):	ķablubaĝa
seķirlāt ⁴³ (f.i.) :	çuħa
sirişt (f.i.) :	hū ve yunış ve ‘unşur
sipīd-pūst (f.b.s.) :	aķ beñizlū (7)
sirhişt (f.i.):	ol yağmur ki söĝüt ağacı üzerine yağar

⁴³ Metinde sefirlāt şeklinde yazılmış

süpişt (f.i.):	yonca
süpüht (f.f.):	davrandı ve şancıdı
sürt (f.i.):	añız (8)
sūmenāt (f.i.):	keşişlik evi
süst (f.s.):	yumşak
süft (f.i.):	sık nesne
sült (f.i.):	kepekşüz arpa ve yulaf
sūht (f.i.):	kağıdı (9)
şāyist (f.f.):	yaradı
şāne-dest (f.b.s.):	demür tarağ

/39b/

şaht (f.i.):	altun tuvali (1)
şest (f.i.):	ādem-i māhī
şehtūt (f.i.):	büyük tut
şest (f.i.):	cāy-i giriften tūr ez engüşt
şest (f.i.):	nīş-i kışşādān bāşed
şahbelūt (f.i.):	kestāne (2)
şāhpēt (f.s.):	azrak
şeşat (f.s.):	şomār bāşed, altmış bāşed
şağt (f.i.):	kireved
şiput (f.i.):	turağotu (3)
şīst (f.s.):	korğunc
şīspēt (f.s.):	çirkin
şitāfet (f.s.):	ivedi
şifūt (f.i.):	gūl ve ehremen bāşed
şikest (f.s.):	şınıklı
şilm-dıraht (f.b.i.):	ağaç pūsı (4)
şīr-mest (f.):	toklu

şivīt (f.i.) :	turaqotı
şīt (f.i.) :	mişl
şīt (f.i.) :	hoş refte (5)
şīt (f.s.) :	sergeşte
şüst (f.i.) :	zişt ve balık ağı ve biş barmaqdağı oq ve nacaq
şükuft (f.s.) :	‘aceb
şükuft (f.s.) :	musibet
şüpüst (f.i.):	gece vaqti (6)
şoħbet (a.i.):	cemaat
şūret (a.i.):	ma‘rūf
teşt (f.i.) :	legen (7)
gat (f.i.) :	merdüm-i ebleh ra gūyend
gāret (f.i.) :	yağma (8)
gavşet (f.i.):	yaban otı
galtīde est (f.):	tekerlenmiş
gūt (f.):	serāvet
gūşt (f.s.) :	bürehne (9)
fertūt (f.s.):	bunamış
ferġat (f.i.):	cāzūyī bāşed

/40a /

fert (f.i.) :	bez arşını ve örümcek evi (1)
ferhest (f.i.) :	bi-ma‘ni ferġat, cazuluq
ferhet (f.i.) :	mişl
fihrist (f.i.) :	evvel-i kitāb bāşed
fihrist (f.i.):	ķānun bāşed (2)
ferāħ-dest (f.b.i):	yay
fürt (f.i.) :	örümcek evi
fürt (f.i.) :	bez arşın

ḳat (f.i.) :	ḳara yonca (3)
ḳalkānet (f.i.):	ḳara boyanuñ köki
ḳıymet (f.s.):	baḥā ve deger
kāt (f.h.i.) :	māverāü'n-nehr, bir şehir adıdır (4)
kelāt (f.i.) :	mişl ve ḥarāb ḳal'a
kāset (f.s.):	eksik, eksildi
kāset (f.s.) :	egri (5)
ket (f.i.) :	taḥt-ı pādişāhān-ı ḥindūstān berān nişin
kemset (f.i.):	sürḥ taşı
kebüt (f.s.):	ya'ni ār ve meges-i engübīn bāşed
kebüst (f.i.):	zehr bāşed, yecüzü be feth-il-bā'
kerset (f.i.):	kerevüz (6)
kerpüşṭ (f.i.):	bügrü
keymuḥṭ (f.s.)	şāgrı
kest (f.s.) :	süst bāşed
kesüt (f.s.) :	zişt bāşed ve kelem
keşt (f.f.) :	bi-ma'ni şod (7)
keşfüt (f.f.) :	perīşān kerdēn bāşed
keft (f.f.) :	çatlamaḳ
kelfet (f.i.):	yırtıcı canavarlaruñ burnı
kemset (f.i.):	mişl-i ḥamset bāşed
kibet (f.i.) :	meges-i engübīn bāşed (8)
girift (f.f.) :	dutdı, bi'l-kāf-il-Fārisī
kişt (f.i.) :	ekin
gizit (f.) :	ḥarāc
kīst (f.) :	kimdür
kīmuḥṭ (f.s.):	şāgrı
kübüst (f.i.):	diger ḥanzal bāşed, ḳarḡa dölegi (9)
küpüst (f.i.):	it ḥıyarı, ve Bu Ceḥl ḳarpuzı

kodām est (f.e.) : anıdır

kodāmīn est (f.e.) : anısıdır

/ 40b /

kurat (f.i.): k leĥ (1)

kuzīt (f.i.): ĥarāĥ

k remāt (f.i.): sirke yoĥurd-la arışmış ola

k myet (f.i.): boz veya t rī at, m ştereke

k şt (f.i.): b g r

goft (f.i.) : s z (2)

gozişt (f.f.): geliser

k z-puşt (f.): arası yumru

k st (f.i.) : yan başı

k şt (f.i.) : et

g yāfet (f.i.): pīĥ (3)

govt (f.i.) : k t kötürüm

let (f.i.) : apu anadı

let (f.s.) : pāre bāřed ve dögmek ve bi-ma‘ni baĥt

let (f.i.) : ‘am d bāřed ki ān ālet-i ceng est (4)

letālet (f.s.) : pāre pāre

laĥt (f.s.) : mişl

laĥt (f.i.) : buz

lep t (f.i.) : ‘avrat

laĥt (f.i.) : topuzluk, birez ve bir dem ve bir nice

laĥt (f.i.) :  rt l  yer (5)

lest (f.s.) : berk

l t (f.i.) : f.

lāk-puşt (f.b.i.): ablubaĥa

māset (f.i.): yoĥurd (6)

mānist (f.f):	beñzedi
mezgıt (f.i.):	mescid
mesāk (f.i.) :	yol arķaluđı
mest (f.s.) :	esrik
mest (f.i.) :	kükremiş deve (7)
mekest (f.s.) :	řınıķlı
memlaht (f.i.):	edük ve bařmaķ köni
merüt (f.s.):	perākende ve ziyān āmed bāřıd
mezdādet (f.i.) :	māh-ı miyāne ez tābistān (8)
müst (f.s.) :	řikāyet
muşt (f.i.) :	yumruķ ve avuķ
muvāt (f.i.):	ıssı yoķ yerler
mühre-puşt (f.b.i.) :	oñurđa
müft (f.s.) :	aylaķ (9)
nāġat (f.i.) :	nār-müşk
nāyāft (f.t.s.):	bulınmaz

/41a/

nevbet (f.i.) :	f. (1)
neft (f.i.) :	f.
nevşit (f.i.) :	tarķun
nār-pūřt (f.b.i.):	nar ķabı
nişist (f.f.) :	oturdı, fi‘l bi-ma‘nı mařdar ve gūzar külli mā yeciü min misl
niķhat (f.s):	kıne (2)
nigāřet (f.f.):	naķř eyledi
nık-baht (f.b.s.) :	eyü bahtlı
nıkest (f.) :	eyüdü
nım-birşit (f.b.s.) :	rūfūdan yumurda
nım-sūht (f.b.s.) :	kösegü (3)

nīm-pūšt (f.):	mişl[-i nīm-perest bāşed]
nīst (f.n.e.):	yok
nūbišt (f.f.):	yazdı
noḥust (f.i.):	evvel bi zammü'l-ḥā' (4)
nūvīst (f.i.):	mişl-i nūbüšt
nūyišt (f.i.):	mişl
nūvāhet (f.i.):	hoş dutdu ve saz çalmaga eydürler
nuhfut (f.s.):	gizlü
vezğāšt (f.i.):	bir ot (5)
hercānist (f.i.):	ya'ni mekān-ı ma'lūm nedāred
hest (f.):	vardur
hešt (f.si.):	sekiz (6)
heft (f.s.):	yedi
herheft (f.i.):	nöger
hemīnest (f.):	buncılayındur
hemlaht (f.i.):	pīne
hengeft (f.s.):	sık ve yoğun nesne, bi'l-kāf-il-Fārisī (7)
hemānest (f.):	ancağdur
hūft (f.s.):	ağılsuz ve ebleh
hıft (f.s.):	[hemūn bāşed]
hivşerfut (f.):	[] (8)
hišt (f.s.):	sıklık virmek
hīme-zeft (f.b.i.):	yoğun oṭun
ṭarāşīs (f.i.):	[geyik mantarı] (9)

/41b/

āc (f.i.):	yalğun ağacı (1)
eblec (f.i.):	açuk kaşlu
aḥşīc (f.s.):	yavuz

erc (f.s.) :	adr ve gzellik
erac (f.i.) :	dirsek ve bilek ve ycelik
elfac (f.f.):	azanmak
akenc (f.i.):	olma baarsu
ebc (f.i.) :	nevbet-i Őkr (2)
akec (f.i.) :	Şol nesnedr ki fia' ile anuñ-la buz ekp buzlua oyarlar
amac (f.i.) :	niŐane-i tr bacesed, tebahuñ ma'nasına
alc (f.i.) :	ag ergi
evc (f.i.) :	blend
ahenc (f.i.) :	ılıc ve ana lmek
ahenc (f.f.) :	keşiden bacesed
isric (f.i.) :	slgen (3)
ic (f.s.) :	hi
isfidac (f.s.):	ızılca
ispidac (f.s.):	mişl
trc (f.s.) :	turunc (4)
sfnc (f.i.) :	[bulut ki deñiz kenarına bulunur.]
lnc (f.i.) :	zm pi ve ul
mac (f.i.) :	niŐane bacesed ve buta
babnec (f.i.):	babadya (5)
bahc (f.i.) :	kstekli buzau
badgc (f.i.) :	olanc
bazic (f.i.):	iz, Őalınca dŐek
pcc (f.i.) :	rtl sz ve Şol laf ki obanlar anuñ-la kei ovarlar
bazync (f.i.) :	mişl (6)
baic (f.i.) :	zac-ı siyah
baic (f.s.) :	ygrk
baic (f.s.) :	ŐıkılmıŐ
baic (f.z.) :	işbu

baḥic (f.i.) :	yer üzerine yaşlanmış
bāzḡenc (f.i.) :	ḡolanc
bāzḡpīc (f.i.):	bişik boncuḡı (7)
berḡefc (f.i.):	uyḡuda aḡrı başmak
berḡefc (f.i.):	kābus
berḡovāc (f.i.):	aḡrışik
bārsenc (f.i.):	yük tırtıcı persenk
berḡeyīnc (f.i.) :	aḡ ḡelwā (8)
berbāḡc (f.i.):	şış
bestīnāc (f.s.):	ḡelāl bāşed
besīc (f.i.) :	yaraḡ ve ‘azīm, ve terbiyet ve ‘azīm sefer
pesīc (f.i.) :	çıḡır
befc (f.i.) :	aḡız yarı (9)
penc (f.i.) :	‘aded
peşīc (f.i.) :	şudan şıçrayan zerreler
penc (f.i.):	bāñūyī bāşed
penāḡhec (f.s) :	alınıcı ve ḡuma ve iki ‘avratlu
penāreḡc (f.i.) :	şūban

/42a/

pīc (f.s.) :	buruḡ ve yılıḡ (1)
bisīc (f.) :	her ki ve çift
pīc (f.i.) :	burḡu ve düḡüm
pīcāpīc (f.s.):	ḡolaşık ve ḡarışık ve şarmaşık
pīḡenpīc (f.i.):	işkence ve belā
punc (f.i.)	şūḡan-ı pinhān bāşed (2)
porkec (f.i.):	ol nesnedür ki ayaḡ anuñ üzerinde ḡorlar yere yatarlar
pozḡunc (f.i.):	debbāḡlar, alaḡ
poc (f.) :	biridüm

pösnüc (f.i.) :	nām- dıraht est, badya
porkönc (f.i.) :	kozlu helva (3)
pölüc (f.s.) :	süst-endām bāşed
pūğanc (f.i.) :	çörek otı
pūc (f.s.) :	yumrı ve kovuğ
pūc (f.s.) :	yaşşı
tāc (f.i.) :	ma‘rūf ve ipek (4)
tāc (f.i.) :	işik
teşennüc (f.i.) :	el ve ayak yüzülmek
tārāc (f.i.) :	yağma
terfenc (f.i.) :	ince düşvār yol (5)
teşmīrec (f.i.) :	çişmek bāşed
tenc (f.f.) :	birbirine şarılmağ ve şıkılmağ
telāc (f.i.) :	bāng ve meşğale
tīmāc (f.i.):	mişl-i tāc
timāc (f.i.) :	sahtiyān (6)
tūhēc (f.f.) :	haykıрмаğ
cāc (f.i.) :	çeç
çemec (f.i.) :	mevīz bāşed
çeğc (f.i.) :	boğaz şişi (7)
haşkānc (f.i.):	eli ve ayağı kurumış
hefnüc (f.i.):	ğara colbān dirler öküüz yeminden bir kıısımdur
helvāc (f.i.):	murğ-ı mürdā-ğuvā
henc (f.) :	bāng ez hıvīş be vağt-i cimā‘ (8)
henc (f.i.) :	süvār bāşed
henc (f.i.) :	ni‘met ve şādī
halīc (f.i.) :	deñiz kulağı
hıñfic (f.i.):	segerek toğmı
ğuvāc (f.i.):	ibük (9)

ḥunc (f.i.) :	baykuş
dāc (f.s.) :	ḡarañu
derc (f.i.) :	ḡücre

/42b/

devāc (f.i.) :	yorġan ve ferci ve taḡt (1)
devlec (f.i.):	yer ev
durc (f.i.) :	ḡoḡḡa ve ḡaracuḡ ve šanduḡ
düvāc (f.i.) :	ḡaršaf
dūc (f.i.) :	küçüçük šanduḡ
dīvlāc (f.i.):	otluḡ yeri, tašlu yer (2)
rātiyānec (f.i.):	šam saḡızı
ranc (f.i.) :	ḡindūstān ḡozı
raḡc (f.s.) :	titiz ve çirkin
renc (f.i.) :	ḡastegī (3)
renc (f.f.) :	emek ve sevmek
rībāc (f.i.) :	ḡuzu ḡulaġı ve ḡoz çiçegi
rībāc (f.i.) :	[a]šḡuvan
rīvāc (f.s.) :	ayrık ⁴⁴
rūsaḡtec (f.i.) :	ger taš (4)
zāc (f.i.) :	ḡara boya
zāc (f.i.) :	loḡusa ‘avrat
zemnec (f.i.) :	yuvalaḡ tašı (5)
zevīc (f.i.) :	et ḡıyması
zikenc (f.i.) :	kāse-i bözörg
zinc (f.s.) :	īç
zinc (f.i.) :	yer oynaması
zinc (f.i.) :	ḡalġu ve yürge (6)

⁴⁴ Metinde yaraḡ šeklinde yazılmıš

zūvīc (f.i.) :	bağ, bağır
zūmlaḥ (f.i.) :	kelebek
zūnāc (f.i.) :	za‘ferānlu şamşar
sāc (f.i.) :	ardıc ağacı taylasan (7)
sārīnc (f.i.):	ovcuḳ kuşu
seḥc (f.i.) :	toḥme
sāruc (f.i.) :	göyünmüş alçu
serākūc (f.i.) :	terkīb ve baş bezi (8)
sefec (f.i.) :	nār-ı sipīde ve dügelek
semīc (f.i.) :	baḥil
semīc (f.i.) :	ḥāne-i teḥcīrān bāşed
semūc (f.i.):	ḥāne-i zīr-i zemīn bāşed
semīc (f.i.):	ulu canavarlar yataḡu (9)
sipic (f.s.) :	eski
sīnec (f.i.) :	şaban ve nadas
sipenc (f.i.) :	ḡāriyyet bāşed
sipenc (f.i.) :	menzil-gāh

/43a/

sirīnc (f.i.) :	sülügen (1)
semiyenc (f.i.) :	yaramaz ḥū
sikāre-ahec (f.b.i.) :	ķısac
sihlonc (f.i.) :	ṭudaḡı yeleme
sīnc (f.i.) :	uca
sīnc (f.i.) :	urundı ve cenk (2)
sorķūc (f.i.):	yük
sūmuc (f.i.):	laḡım
şeşḥec (f.i.):	kūçe (3)
şemec (f.i.):	ḥāne-i zir zemīn

şeftāhec (f.i.):	pāre āhen bāşed
şelūhec (f.i.):	demür dikenî
şeytarac (f.i.):	serkule [didükleri ot] (4)
şeşhanc (f.i.):	oğlancuqlar oynadığı ve bızdıcuqlar ve iç tonı
şerfenc (f.i.):	şarp yol
şikenc (f.s.):	büklüm ve kıvrım
şinc (f.i.)	şirīn-i merdüm ve hayvanāt bāşed (5)
şirīn-birinc (f.b.i.) :	südlü piriņ
şikāre-ahenc (f.b.i.) :	körük ucundağı yel, çaķmaķ demür
şārüc (f.i.) :	göyünmüş alçu ve sülügen
şārüc (f.i.) :	lügün (6)
şinc (f.i.) :	zenc
‘āc (f.i.) :	fil süñüđi (7)
‘avsec (f.i.):	orman
‘ilc (f.i.) :	ķolan
‘ilic (f.i.) :	‘ilāc bāşed
ġārec (f.i.) :	şarāb şabūcı (8)
ġarmec (f.i.) :	ve çökündür ve yarma
ġafec (f.i.) :	şemşir-endāz bāşed
ġālic (f.i.) :	ķolan
ġafenc (f.i.):	şusaķ (9)
ġanc (f.i.) :	çuval
ġalgac (f.i.):	ķızıl aru
ġalmilec (f.i.) :	ķılķıķ
ġalmelīc (f.i.) :	ķıy
ġalgālec (f.s.):	dağdağa bāşed

/43b/

ġalfec (f.) : şaru aru ve ķıcıķlamak (1)

ġanc (f.i.) :	[ġazab ve rŭde-i kŭsfend bāşed ki dirhem nŭrend ve ve aşfiyā-niyān an ra miyār hānend]
ġırnıc (f.i.):	burma aşı
ġılinc (f.i.) :	deñiz sŭlŭġi
ġılivāc (f.i.):	devlŭngec
ġılivāc (f.i.):	mişl (2)
ġılıc (f.i.) :	ķılıç
ġınc (f.i.) :	uca
ġunc (f.s.) :	nāz ve sirişme
ġurmuc (f.i.):	yarma ve odun yarması
ferhenc (f.s.):	edeb ve ‘aql bāşed (3)
ferhāc (f.s.):	mişl
ferħec (f.i.):	şŭretī bāşed ‘azīm zışt ve çepel
fālic (f.s.) :	eli ve ayaġı ditreyen (4)
ferġanc (f.i.):	şarmaşık
felec (f.i.) :	ķapu baġı
ferġānc (f.i.) :	baġ
fenc (f.i.) :	ni‘met ve taze ve ŧurb bāşed
fenc (f.i.) :	‘av, cāy-ı şelvār-bend, ŭzŭm
fenc (f.i.) :	‘av (5)
fetc (f.i.) :	ķolac
fenc (f.i.) :	hātun ve dāye
ferhāc (f.i.):	çubuķ yaturması
fırħic (f.i.) :	mişl-i ferħec bāşed
fŭrħŭc (f.i.):	aġız çevresi (6)
fŭnc (f.i.):	depe
ķāc (f.i.) :	dilim
ķanc (f.i.) :	depe
ķŭnc (f.s.) :	cāħil (7)

kāc (f.i.):	bima'nā yālīt bāşed ya'ni kāşke
kāc (f.i.):	dıraht-ı meşhur est, sıl
kāc (f.i.):	kāşki ve bir ağaç ki aña sāc dağı dirler ve sile ki esır virtürler ve çam ağaç ve ardıc ağac ve şaşı
kaşnec (f.i.):	sülük (8)
kābilic (f.i.):	engüşt-i kuşter bāşed der pāyi
kāluc (f.i.):	mişl
kākinc (f.i.):	ķufil otı
kebıkec (f.i.):	dügün çiçegi
kebec (f.i.):	aña ki ipi şeşen tavar (9)
kebec (f.):	ğordem
kepec (f.s.):	ağmağ
kec (f.i.):	ķolāni bāşed
kencükünc (f.):	ğorde ğom
keç (f.i.):	behre

/44a/

keç (f.i.):	kireç (1)
keħic (f.i.):	dağ
keç (f.s.):	ağmağ ve 'aceb
keħac (f.i.):	süpürge otı
kelhic (f.i.):	çirk ya'ni elde ayağda olan cerāhat
keluc (f.i.):	necis tartılan seped
kenāc (f.i.):	taşışık (2)
genc (f.i.):	defıne bāşed
genc (f.i.):	gizlü mal ve ğazıne ve kiler
kehec (f.i.):	aluc ve çilek
kic (f.s.):	ayru ayru
kibkic (f.i.):	gerdeme ve ışırğan diken

kiric (f.i.) :	ķavun dilimi (3)
kirinc (f.i.) :	buruşuk
kilic (f.) :	palan ve aħmak
kinkāc (f.i.) :	mişl-i kenāc bāřed
kīc (f.s.) :	aħmak ve ĥayran ve kendü öziin görüci
kūlānec (f.i.):	güllāç (4)
kūlāc (f.i.) :	mişl
kūhīc (f.i.) :	büridüm
kūc (f.) :	ħord ĥord
kürüñc (f.i.):	yaşamış toĝan
küpüc (f.s.) :	nařīb ve ulu ya‘ni bay
kūlūc (f.i.):	bucaķ (5)
kūnc (f.i.) :	tar soķaķ
kūnc (f.i.) :	göz
kūnc (f.i.) :	ħod merd
kūçküç (f.i.) :	ilçi ve alūç
kūhec (f.) :	[]
kūhenc (f.i.):	it burnu ve taĝ erigi (6)
kūc (f.i.) :	yol urucu ve öñü çıplak ķuř
kūřt-āhenc (f.b.i.) :	et çıkaracaķ
kūlā-penc (f.b.i.):	bir ĥelva
gūlħec (f.s.):	ħiç erkānın bilmeyen (7)
lejec (f.s.) :	şaşı
laħc (f.i.) :	ķara boya
laħc (f.i.) :	süptürge
lefc (f.i.) :	deve tudaĝı ve filūñ tudaĝına daħi dirler ki yuķaru ķıvrılır (8)
lenc (f.i.) :	uyan
lic (f.i.) :	dep мүk ve aĝız içi
loc (f.s.) :	şom

lonc (f.s.) :	cömerd
lūc (f.s.) :	aḥval bāşed (9)
lūlānc (f.i.):	güllāc
lūlāc (f.i.):	mişl
mec (f.i.) :	nām-ı dādī

/44b/

meḥlūc (f.i.) :	atılmış panbuḡ (1)
merc (f.i.):	müzd bāşed
māhi-i zehrec (f.i.t.) :	şıḡır kıyruḡı
mevc (f.i.) :	ma‘rūf
māc (f.i.) :	ḡancıḡ it ve nişān ve buta
mūnc (f.i.):	ḡovan arusu (2)
mūrc (f.i.) :	ḡarınca
nāc (f.i.) :	şam ağacı ve serv
nārenc (f.i.):	nāreng bāşed (3)
naḡc (f.i.) :	zāc-ı siyāh bāşed ki ber an midād konend
nezḡafenc (f.f.):	aḡrı başmaḡ
nerenc (f.i.):	yidek
nemc (f.i.):	nem bāşed
neḡafc (f.i.) :	kābūs (4)
neşkenc (f.i.):	çimdik
nefc (f.i.) :	söylerken aḡız şu [yı] aḡmaḡ
nīrenc (f.i.):	dāstān
nūc (f.i.) :	mişl-i nāc (5)
nūmūzec (f.i.):	çişni
nemīc (f.i.):	mişl
vāzīc (f.i.) :	baḡ
vārīnc (f.i.):	cāyi bāşed ki engūr bāşed (6)

vec (f.s.) :	egir ve egri
verc (f.s.) :	mişl
verānic (f.s.) :	hurma allı
vertāc (f.i.):	ebem gümece, ulu ve ol yeşil ot kim Güneş tarafına döner ve 'ıraqda aña terle dirler ve 'Arabiler şabārī dirler
vertīc (f.i.):	bıldırcın (7)
versīh (f.i.):	asmāne-i hāne bāşed
vāvnīc (f.i.):	üzüm şapı
herc (f.i.):	il seddi (8)
hiç (f.f.) :	silāh düzetmek
hīç (f.s.) :	ma'rūf
hüc (f.f.) :	[bir nesneye toğru döñmege eydürler]
yāpic (f.i.) :	[rāz bāşed] (9)
yaftenc (f.i.):	yavaş yılan
yec (f.i.) :	enderun-ı dehen bāşed

/45a/

aruḥ (f.i.) :	yidek (1)
azuḥ (f.i.) :	koğ koğ
azuḥ (f.i.) :	bağ budandusı
aḥcuḥ (f.i.) :	buruşmuş yüz ve teni şolmuş
ājuḥ (f.i.) :	sigil, tülül ma'nasına ki cem'-i şālīldür
ājīḥ (f.i.) :	çapağ ki gözden çıkar kirpikde cem' olur.
efrāz-ı ruḥ (f.i.t.) :	yañađ yumrucağı (2)
āveḥ (f.e.) :	ey vāy ⁴⁵
üstāḥ (f.s.) :	küstāḥ
uḥcūḥ (f.i.):	yaraşuğ yüz dutan
pājūḥ (f.i.) :	cevab ve āvāz (3)

⁴⁵ eyvah anlamında

pāsūḥ (f.i.):	mişl
beḥ beḥ (f.s.):	ḥoş hoş
berḥ (f.i.):	behre bāşed
berḥ (f.i.):	ḥānümān ve berz ve naşīb ve bay
perḥ (f.s.):	geçmez (4)
bāḥ (f.i.):	geçmez altun ve gümüş
pesīḥ (f.i.):	cennet
pīḥ (f.i.):	gök
pīḥ (f.i.):	çapaḳ ve şatınc
tāḥ (f.i.):	ḳor odun ve ṫunaḳ (5)
tāreḥ (f.i.):	pezer-i ibrahīm
teşlīḥ (f.i.):	seccāde
telḥ (f.s.):	acı
çeḥ (f.i.):	ḥucımaḳ ve dürüşmek ve elbetde dimek (6)
çeḥmāḥ (f.i.):	ma‘ruf
çarḥ (f.i.):	felek
çerḥ (f.i.):	dolab ve çıḳrık
çerḥ (f.h.i.):	nam-ı şehr est (7)
çar-mıḥ (f.i.):	f. ve semer ağacı
cennāḥ (f.i.):	devenüñ şol saḫtiyānudur ki eyerüñ ‘āşiyesi etegine ḳorlar
cinḥāc (f.i.):	iki ṫabaḳlu kemḥākise ki ikisine daḫī nesne ḳoyarlar
ḥalloḥ (f.h.i.):	nām-ı şehrist ki derr ve mihrübān besyār est (8)
ḥemcāḥ (f.i.):	boncuḳ ve ḳolluḳ
dervāḥ (f.):	[]
devāḥ (f.i.):	ḫastalıḳdan ḳurtulmuş, mişl-i derenc (9)
derīḥ (f.s.):	taḳşīr ve ve ṫarınmaḳ
dīvlāḥ (f.i.):	ābādanlıḳdan ıraḳ yer ve laḥ bi‘ma‘ni mevz‘u‘ bāşed çerāgāḥ
doḥ (f.i.):	ḫaşır ve doḳunacaḳ ot
dūḥ (f.i.):	mişl

/45b/

duzāḥ (f.i.) :	cehennem (1)
rāḥ (f.i.) :	tūr yaķasına dutu[la]n keman
rah (f.i.) :	reyhān
rīḥ (f.i.) :	ķarın borusı ve sergen ve nāle-i sahn (2)
jeḥ (f.s.) :	bāng-zār ve ḥazīn bāşed ve ğuşşalu
zeḥ (f.i.):	işük-i evvel
jeḥ (f.i.) :	yilve ⁴⁶
jeniḥ (f.i.):	eñek (3)
zeḥ (f.f.):	bozarmak
zirīḥ (f.f.) :	yürek oynamak
ser-şāḥ (f.i.):	cūbhāyī bāşed ki bedān ḥāne-i būşāned
sebūḥ (f.) :	dermek ve duķac (4)
seng-lāḥ (f.i.):	zemīn-i sengistān
seḥ (f.) :	[]
sipānāḥ (f.i.):	ısbanaķ
sitīḥ (f.i.) :	doğru, şiş ve sekü
sīḥ (f.s.) :	[şaşı] (5)
sīḥ (f.i.) :	nadas
silīḥ (f.i.) :	dudağı yeleme
süpūḥ (f.i.):	doķuc
surḥ (f.s.) :	ķızıl
surḥ u surḥ ⁴⁷ (f.b.i.):	ķatı ķızıl
sūrāḥ (f.i.) :	delük (6)
sūlāḥ (f.i.) :	mişl
şāḥ (f.i.) :	budaķ ve dal
şāḥ (f.i.) :	boynuz

⁴⁶ Aslı yelve

⁴⁷ Metinde surḥ-ı surḥ şeklinde yazılmış.

şeh (f.i.) :	zemîn-i saht bâşed der dâmen-i küh (7)
şideh (f.i.) :	esb-i tend ve cengi bâşed
şüküh (f.i.):	sürçüp depesi üstine düşmek
şüh (f.s.):	çirkest ber endâm
şüh (f.s.) :	kir
şüh (f.s.) :	şâtır, saht-çeşm (8)
şūmeḥ (f.i.):	baḫam
ṭabbāḥ (f.i.):	bişürici
ṭarḥ (f.i.) :	şu çuḫurı
ṭelḥ (f.s.) :	acı (9)
ḡalmelīc (f.i.):	ḫılıc ve bıçaḫ ve kelte ve kele
fāḥ (f.i.) :	budaḫ ve yaraḫ

/46a/

feh (f.i.) :	tübere ve dūzāk (1)
ferruḥ (f.s.):	ḫuvvetlü ve baḫtlu
ferāzduḥ (f.i.):	yañaḫ yumrusı
ferruḥ (f.s.) :	eyü ḫuylu ve mübârek
ferāḥ (f.i.) :	giyik
felḥ (f.i.) :	ibtidâ-i kârha bâşed
ḫırāḥ (f.i.) :	geyik (2)
fuḥ (f.) :	[]
kāḥ (f.i.) :	köşḫ bâşed
kenḥ (f.i.) :	yoḡurddan düzülen keş
kadūḥ (f.i.) :	ḫamam
kesīn-i telḥ (f.t.) :	ḫara ḫavaḫ (3)
kelāḥ (f.i.) :	börek
kelāḥ-surḥ (f.b.s.) :	ḫızıl börek
kerḥ (f.i.) :	kötek ve şehir adı

kil-i surḥ (f.s.t.) :	aşu
kıḥ kıḥ (f.) :	ağlanıcı
kil-şuḥ (f.i.) :	özlü balçık (4)
kūḥ (f.i.) :	gūd
kūyuḥ (f.i.) :	mişl
kuḥ (f.i.) :	şūret-i deşt bāşed ki bīkārend-i tıflān ra tersāned
kūlūḥ (f.i.):	kiremid ve kesek
kūnh (f.) :	keş
kūḥ (f.s.) :	ya‘ni zışt
kūzeneḥ (f.i.) :	eñek çukuru (5)
kūlāḥ (f.i.) :	bir aşıl helvadur
kūne-i ruḥ (f.i.t.) :	yañak rengi
lāḥ (f.i.) :	liḳādur
labeḥ (f.i.) :	çekirge (6)
luḥ (f.i.) :	haşır doḳuyıcaḳ ot
lūḥ (f.i.) :	mişl
māḥ (f.i.) :	zer ü sīm nāsere bāşed
māḥ (f.i.) :	merd [u] zen himmet bāşed ve yaramaz gümiş
merḥ (f.i.) :	dıraḥt bāşed derdyār-ı ‘Arab (7)
melaḥ (f.i.):	çekirge
mīḥ (f.i.) :	sikke bāşed
muḥ (f.i.) :	ilic ve söki
muḥ (f.i.) :	uyān
muḥ (f.i.) :	dimāğ
nāḥeḥ (f.i.) :	şināḥ bāşed ki ser-i od ve şāḥ bāşed (8)
neḥ (f.i.) :	ḳatı ince iplik ve ibrişim ve iki yüzlü zili
neḥ (f.i.) :	nār-ı rismān bāşed
vāḥ (f.i.) :	kemān bāşed be-yaḳīn peyvend (9)
vāḥ (f.i.) :	rastī bāşed

vezuḥ (f.i.):	derd-i çeşm bāşed
veşuḥ (f.s.):	çirk bāşed ki der cāme üfted
vejuḥ (f.i.):	ķarış
/46b /	
vāruḥ (f.i.):	mertek ve kertekele (1)
heyduḥ (f.i.):	yavuz at
yeh (f.s.):	boz
ābād (f.s.):	efzīn ve ‘imāret (2)
āb-serd (f.b.s.):	şovuk şu
āb-kend (f.b.i.):	egrek ve sil yolu ve gölcek
ābserd (f.i.):	yaḥni ki ‘arab ķarīs der (3)
ercūmend (f.s.):	‘azīz ve ḥürmetlü ve bulunmaz nesne
endūd (f.i.):	şuva
endād (f.i.):	dīvār şıvası
ārd ⁴⁸ (f.i.):	un
āşinād (f.i.):	ayun yigirmi altuncı günü (4)
efrūzend (f.s.):	işleyici ve pas açıcı
elyān-kebūd (f.b.i.):	sorķūn
ājend (f.i.):	sıva balçığı
ārzūmend ⁴⁹ (f.i.):	gönül dilegi
āsiyābād (f.i.):	yil degirmeni (5)
āzmend (f.s.):	ḥarīş bāşed
ābişhor (f.i.):	şuvad
ervend (f.i.):	behāyi ve rībāyi bāşed
ervend (f.i.):	dicle ra gūyend ve tecrübe ve hemedān tağlarından bir tağ
ergand (f.s.):	ḥarīş (6)

⁴⁸ Metinde āred şeklinde yazılmıştır.

⁴⁹ Metinde āzerūmend şeklinde yazılmış

efed (f.i.) :	hācezāde ve birāzerzāde
ermezd (f.i.) :	müşteri yıldızı
ekned (f.f.) :	dökdi ve taldurdu
elvend (f.i.) :	kūh-ı Hemedān
emrūd (f.i.) :	armud
end (f.i.) :	ümīd ve mercümek (7)
end (f.i.) :	şomār-ı mechūl
evrūd (f.i.) :	savaş
evkird (f.i.) :	mal
āvened (f.i.) :	kapkacak
āvened (f.i.) :	mişl-i ordu ya'ni savaş
īzid (f.i.) :	teñri (8)
īmid (f.i.) :	şaban demüri
iskend (f.i.) :	baş üstine tırmış
isperūd (f.i.) :	bağırtlak kuşu
ispered (f.i.) :	pıhtı
isfendārmüz (f.i.) :	kısuñ āhir ay[ı] (9)
isfendmüz (f.i.) :	ayuñ ikinci günü
īmīd (f.i.) :	şaban eymüd[ü]
idend (f.i.) :	sağışı bellü olmaya

/47a/

üstühvān-zend (f.i.) :	lori kuşu (1)
üstühān-zend (f.i.) :	kartal
ūzmüzd (f.i.) :	nām-ı şehrist ve müşteri yıldızı ve ayuñ on günü
pā-bend (f.b.i.) :	kuşak (2)
pā-yı bend (f.i.t.) :	mişl
pātīd (f.i.) :	helvacı kazanı
pertād (f.i.) :	karfeyun

pezād (f.i.) :	ulu hāce
pezāmend (f.i.) :	kāzir tokmağı (3)
pezend (f.i.) :	harir
pāzend (f.i.):	şuhuf-ı ibrāhīm
pāzübend (f.b.i.):	pezvend
pāzerd (f.i.):	kaştī
pādğard (f.i.):	hāne-i t̄abistānī
pādkoned (f.) :	kaavluc (4)
bārbud (f.i.) :	hüsrev ve Pervīzūñ çalıcısı
pārid (f.i.) :	şakırğa ve kene
bāmend (f.i.) :	cümle
pāy-i merd (f.t.) :	naķīb
bād-gird (f.b.i.):	kaşırğa (5)
bād-āverd (f.b.i.) :	ka luğan, çakır diken
pāğand (f.i.):	atılmış panbuķ
pākend (f.i.):	yāķut bāşed
pā-yı müzd (f.i.t.) :	ayaķ kirası
berīned (f.i.):	gömüldürük (6)
perend (f.i.):	ümīd dāştēn bāşed
perend (f.i.) :	güher-i şemşīr
perend (f.i.) :	harir-i sāde
bārud (f.i.) :	burc
ber u mend (f.b.i.) :	ümīz ve naşīb bāşed
berd (f.i.) :	bi-ma'ni rüz bāşed (7)
perfend (f.):	meger ve sühan-ı bīhūde
perkend (f.i.) :	rişvet bāşed
bād (f.i.) :	yel ve ayuñ yigirminci günü
pejāvend (f.i.) :	kāzürler tokmağı ve ka pu
pejend (f.i.) :	ğamkīn ve pejmürde bāşed ve yaban ve şol ağacdur ki

	boyacılar bezi anuñ-la boyarlar (8)
pezemend (f.b.s.) :	günahlu
bezmāverd (f.b.i.) :	kadı loķması
besāvend (f.i.) :	ķāfiye
peşmākend (f.i.) :	ayırım ve tekelti ve kütēn
bedīd (f.i.) :	bellü (9)
perbend (f.b.i.) :	gömüldürük
beħādend (f.i.) :	öründülemek
pejvend (f.i.):	yalan söz muħal ola
bed (f.s.) :	yaramaz ve yavuz
bend (f.i.) :	bağ

/47b/

bend (f.i.) :	eñ (1)
bend (f.i.) :	ķul
bend (f.i.) :	düğüm
pend (f.i.) :	ögüt
behr-mend (f.b.s.) :	ululu ve naştblü
peyvend (f.i.) :	ulaşķ
permend (f.s.) :	ķuvvetlü ve yemişlü
peyvend (f.i.) :	ayaķ bağı ve uşak ķol bağı (2)
bend (f.i.) :	yoğun
peyvend (f.i.) :	kol bağı
peykān-ħord (f.b.i.) :	uşacuķ demren
peymāpend (f.b.i.) :	ögüci
pejvend (f.i.) :	kiler (3)
pīzred (f.i.) :	ķazı
pīzred (f.i.) :	deneķāder ya'ni bir ot
pīnd (f.i.) :	[çakıldak]

bīdād (f.i.) :	zūlm
pirend (f.i.) :	gūher ve şemşir (4)
perend-āverd (f.b.i.) :	gūherci ve şemşirci
pīş-ḥord (f.b.i.) :	övütme
pīşāni-bend (f.b.s.) :	küçimen
bürd (f.f.) :	iletđi (5)
bürd (f.i.) :	alaca biz
bürd (f.i.) :	luğaz
bürd (f.i.) :	yañiltmac
pujmāverd (f.i.) :	nevāle ve ƙazı loğması
püjd (f.i.) :	mişl bāşed
bürd ā bürd (f.b.i.) :	çavuşlaruñ hay huyı (6)
büsd (f.i.) :	ovuğ alcu ve mercān
puz-bend (f.b.i.) :	ağız bağı
pūned (f.i.) :	alaca ḥarīr
pozgand (f.i.) :	balamūd
bülend (f.s.) :	yüce
pünd (f.i.) :	kene ve çıplak (7)
buvelkefend (f.i.) :	rüşvet
püşlād (f.i.) :	turşı
pürvend (f.i.) :	ağac
bolād (f.i.) :	yidek
pühūd :	[]
bīcād (f.t.s.) :	yolsuz (8)
pīşend (f.i.) :	ƙaşaba ki başbağdır
tāred (f.i.) :	kene
tertined (f.s.):	bīhūde
terfend (f.s.):	çınār şahra, ebleh ve bī-pāk (9)
terfend (f.s.):	muḥal bāşed

tenūmend (f.i.) :	tezer est şād ve hurrem bāşed
tezd (f.i.) :	taħıl çekirgesi ve tarħana aşı
tedhūned (f.s.) :	tār u mar bāşed

/48a/

tenedürūd (f.i.) :	tere yağı (1)
tenevned (f.i.) :	ķatı perākende
tūld (f.s.) :	yumrı
tünūmend (f.t.s) :	şag ve kayğusuz
tünd (f.) :	şarb ve tonak
tünd-bād (f.b.i.) :	ķaşırğa (2)
tūlūd (f.s.) :	evengü yüzlü ve azğun
ķerā zed (f.) :	nite urdı
ķerd (f.i.) :	ķırlağuç
ķerd (f.i.) :	ķara çekirge (3)
ķerend (f.i.) :	kemürdek
ķezed (f.i.) :	ķığırğan toy
ķezd (f.i.) :	güden çekirge
ķezd (f.i.) :	ķirpi
ķezd (f.i.) :	sıklık
ķekād (f.i.) :	ķal ķuşı ve ve tağ ķuşı ve baş ortası ve alın ve ķökündür (4)
ca'd (f.i.) :	ķıvırcık şac
celd (f.i.) :	ķavī
ķend (f.e.) :	niçe
ķemen-bend (f.b.i.) :	buket
cesūd (f.i.) :	budaķ ve toğru ağac
ķerā-zed (f.) :	niçün urdı (5)
ķigerakend (f.i.) :	bağ bağır
ķüzed (f.i.) :	bi-ma'ni sıklık

çuğd (f.i.) :	baykuş
çuğd (f.i.) :	üğü ve yapalak ve çökündür (6)
çün şod (f.) :	nice oldı
cüvā-merd (f.b.s.) :	insāniyetlü
cūd (f.i.) :	baykuş
cüvan-merd (f.b.s.) :	mişl
cüvān-merd (f.b.s.) :	yigit kişi (7)
hād (f.) :	[]
hār-zerd (f.b.i.) :	çaķır dikeni
harend (f.i.):	siyāhī bāşed mişl-i istān
harend :	[] (8)
havend (f.i.):	ķatı perākende
hafid (f.f.) :	boğulmak
hand (f.i.) :	hāşıl ve kelebce
hāne-i zād (f.s.t.):	toğduğı ev
havyid (f.i.) :	yaş arpa ve evelek ve hāşıl ekilmiş yer
hired-mend (f.t.s.) :	‘akıllu (9)
hirend (f.i.) :	sergen
hıvīşāvend (f.i.) :	hışm ve ķavm
hīşāvend (f.i.) :	mişl

/48b/

hudāvend (f.h.i.) :	ulu ve iş ıssı (1)
hudāvend (f.h.i.) :	şāhib
hurd (f.s.) :	uvaķ
hod (f.s.) :	kendü
horsend (f.i.) :	ķana‘atlı uşak
hunūd (f.i.) :	tenbelid (2)
hū-yı hord (f.t.) :	balamut

ḥucned (f.i.) :	ebem gümece ve şehir adı
ḥordād (f.i.) :	ayun altıncı günü
ḥuṣūd (f.i.) :	dırnaqla kaşıyıp yaralamak ve bir ağac dal ki ucın keseler
ḥūsend (f.i.) :	ḳana‘at (3)
derd (f.i.):	ağrı
derd (f.i.) :	beru, renc
derbend (f.s.) :	dutsaḳ
derdümend (f.t.s.):	derdlü (4)
derḥord (f.s.):	lāyıḳ
dejend (f.i.):	yaramaz şancı
dend (f.s.) :	ebleh
dend (f.s.) :	bī-pāk
dend (f.i):	defni ağacı (5)
dād (f.i.) :	‘adl
dārād (f.i.) :	tañrı
dāred (f.) :	vardur
dāṣād (f.i.) :	baḥşıṣ
dāmād (f.i.) :	güyegü
destād-kārd (f.b.i.) :	bıçaḳ şapı (6)
dehyemed (f.i.) :	ayun on beşinci günü
dend (f.i.) :	boğazı dutan yimek
destpurd (f.i.) :	toğrululuk
dīrend (f.i.):	dehr bāşed (7)
dīvdād (f.i.) :	şanevber-i ḥind
dīkbend (f.i.):	çölmekçi
dīlād (f.i.):	güyegü
dünd (f.s.):	ebleh
dürd (f.i) :	çirk ve köpek (8)
düzd (f.s.) :	uğrı

duġd (f.i.) :	gelin
dūd-kend (f.b.i.) :	bacā
dūkāred (f.f.):	şındı
dūḥ (f.i.) :	dāz başlu (9)
dürūd (f.i.):	esenlik ve sehm
düşnād (f.s.):	çok
dūkāred (f.i.):	çifte bıçak
/49a/	
rāh- āverd (f.b.i.) :	yol armaġanı (1)
rejd (f.s.) :	yyieg[en]
ra‘d (a.f.) :	gök gürlemek
rend (f.i.) :	defne ağacı
rāved (f.i.) :	yeşil biber
red (f.s.) :	‘ālim ve ḥekim feylesof
remed (f.i.) :	göz ağrısı (2)
rind (f.s.) :	‘ayyār
rind (f.s.) :	ţovuca
rubeyd (f.i.) :	ma‘cūn bāşed
rād (f.s.) :	kerīm ve cömerd
rūz-āverd (f.) :	silindi
rāniyād (f.) :	[] (3)
rū-yı bend (f.i.t.) :	[yaşmak]
rund (f.) :	[]
rū-yı bend (f.i.t.) :	[pīçe]
zerdi-i zerd (f.s.t.) :	katı şaru (4)
zerd (f.s.) :	şaru
zebend (f.i.) :	digren
zerend (f.i.) :	ţamu
zeġand (f.i.):	pars avazı

zend (f.i.) :	aşl-ı kitāb est ez şuhuf-ı İbrāhim (5)
zebad (f.i.):	ve çaķmak ve bilek
zād (f.i.) :	hoş koķulu cānver derisi
zād-ı merd (f.b.i.) :	'ömür ve oğul ve meni ve azuķ
zebān-bend (f.b.s.) :	dil bağı ve dil baēlayıcı
zevād (f.i.) :	azuķ (6)
zūrmend (f.t.s.):	ķuvvetli
zībed (f.i.):	yaraşur
ziştiyād (f.i.):	ēiybet
zirāvend (f.i.) :	ķarēa dōlegi
zih ve zād (f.b.i) :	dolu ve boş (7)
setāvend (f.i.) :	direk üzerine yapılmış yüce şofa
sed (f.i.):	buket
serd (f.s.) :	şovuk
sād (f.i.) :	gölge ve dūz ve beraber ve yaşdaş (8)
serd-i serd (f.s.t.) :	ķatı şovuk
serḥad ⁵⁰ (f.i):	sınur
ser-būlend (f.b.s.) :	küçimen
ser-bend (f.b.s.):	mişl
sevād (f.s.) :	dört yan (9)
serend (f.) :	baēırmaķ
serced (f.i.):	sinür
semend (f.i.):	egir at ve kule ve dıynaķ
sipehbend (f.i.) :	ķeribaşı
sened (f.i.):	ķuş burnı

⁵⁰ Metinde sermet şeklinde yazılmış

/49b/

sevkend (f.i.):	and (1)
sermāserd (f.b.i.):	yaylak
sirind (f.i.):	yapraksuz şarmaşık
siperāned (f.i.):	pādşāh
sipend (f.i.):	yüzerlik
sitāvend (f.):	mişl-i sitāden bāşed (2)
sind (f.i.):	şoğulcan
sind (f.i.):	haramzāde
sind (f.h.i.):	vilāyet-i meşhūr
sīne-bend (f.b.i.):	gömüldürük
sipīd (f.s.):	aķ ve ķavaķ
sipīd-i sipid (f.s.t.):	ķat[1] aķ (3)
sihpēd (f.i.):	beg
su‘d (f.i.):	topalaķ
sūd-mend (f.t.s.):	aşıllu
suhlend (f.i.):	şofra verici
sürūd (f.f.):	artmaķ (4)
şādūverd (f.i.):	ay ağılı
şāy-verd (f.i.):	mişl
şākird (f.i.):	şakird
şeş-şad (f.s):	altı yüz (5)
şāyed (f.e):	ve yarar ola ki
şelvār-bend (f.b.i.):	uçķur
şāmid (f.i.):	maħbūb
şend (f.i.):	ķuş burnı
şemğand (f.i.):	kendüzünü ķepel dutan (6)
şehd (f.i.):	oğul balı
şemīd (f.i.):	gökķek ķırāğ

şefād (f.s.) :	helāl
şeced (f.s.) :	katı şovuk
şāhrūd (f.i.) :	bir dürlü semah, çalgu (7)
şebleyid (f.i.) :	şaru çiğdem
şimşād (f.i.) :	şemşir ağacı
şühūd (f.i. ve s.) :	yaralu ve yara
şühnūd (f.i.) :	cerāhat (8)
şürbād (f.i.):	yel devesi
‘amed (f.i.):	şuya bırağılan şal
‘amīd (f.i.) :	hāce ve nām-ı bādşāh
ġand (f.i.) :	gird (9)
ġard (f.i.) :	yaz evi
ġarīd (f.s.) :	kozalaqsız
ġuded (a.i.):	bez ve evür
ġurbünyid (f.f.):	kat[1] çağırmaq

/50a/

ġund (f.f.) :	cem‘ olmaq gülmek (1)
ġunūd (f.) :	rahat ve ımızğanmaq
ferzend (f.i.):	oġlan
ferzend ferzend (f.b.i.) :	oġul oġul
ferkend (f.i.):	rah güzer sil bāşed kende şode bāşed (2)
fāid (f.i.) :	aġac evi ve şol aġac ki kapu önüne koyarlar
ferhemend (f.s.) :	uşlu
feryād (f.f.) :	meded urmaq
ferġand (f.i.):	çīzī bāşed mişl-i leblāb ki ber dıraht-ı pīçid haşek şod
ferzed (f.i.):	yaz çemen[i] ki tazeliġi gitmez
fersed (f.s.) :	eskimiş (3)
fejġand (f.i.):	yemiş ve şarmaşuġ gibi bir ot ki neye şarmaşursa kurudur

fejākend (f.i.):	cāme-i bāşed ki der ceng-i pūşend
feğand (f.f.):	cesten bāşed
felğand (f.i.):	perçīn-i dīvār bāşed
fend (f.i.):	yalan söz
fend (f.):	sūhan-ı bīhūde (4)
felād (f.i.):	herze
felhūd (f.f.):	çeñe ve panbuğ çıkarmak
fürzūd (f.i.):	sebze-i bāşed ki miyān-ı peyveste sebz bāşed
fürūd (f.s.):	aşağa
ķad (f.s.):	boy (5)
ķarākend (f.i.):	çuķal
ķadīd (f.i.):	başdurma
ķudād (f.i.):	ķarın ağrısı
ķunūd (f.f.):	diñlenmek ve kimseye muvafaķat eylemek (6)
kāred (f.i.):	bıķaķ
kālibed (f.i.):	ādem ķalıbı
kebed (f.i.):	yilim
kāse-mend (f.t.s.):	ķanaķçı
kerd (f.i.):	toz, be-feth- el-kāf-ül-Fārisi (7)
kerd (f.i.):	iş
gerden-bend (f.b.i.):	boyun bağı
germend (f.i.):	ivici
kezd (f.i.):	pehlivān
kejāğand (f.i.):	yorđan ve çuķal ve şavaş
kesāend (f.):	kimlerdür (8)
kesāend (f.):	kimselerdür
kelübend (f.f.):	bođmaķ
kelvend (f.i.):	mürsel bāşed ya'ni çizī ki be-tuħfe-i be kesī firişte ez cevz ve bādām ve ğayr

kemend (f.i.) :	şırtmac
kemend (f.i.) :	ança ber kerden hışm efkend
genc-bād-āverd (f.b.i.) :	gencī bī-zaḥmet be dest amede bāşed (9)
kebūd (f.i.) :	gök renk ve serḳūn ağac
gerdālūd (f.s.) :	tozlu
kend (f.i.) :	kender ve ālet-i tenāsül
kenend (f.i.) :	iki çatal pil

/50b/

kūzed (f.i.) :	toñuzlan ḳurdı (1)
kejākend (f.i.) :	mişl-i kejāğand ve ḥarīr
kelācūd (f.i.) :	tapu şağrağı ve şağrak ḳoyıcaḳ ṭabaḳ
kelend (f.i.) :	çāpa
gird (f.s.) :	degirmi
gird (f.i.) :	yöre
gird-ā-gird (f.b.i.) :	çep çevre (2)
gird-bād (f.b.i.) :	ḳaşırğa
girivend (f.) :	demregü
kihbid (f.i.) :	ḥazīnedār ki altun ve gümüş ve cevḥer olur.
kīlīd (f.i.) :	f. ve şaban ağacı
kiyānend (f.) :	kimlerdür (3)
kīsū-bend (f.b.i.) :	saç bağı
kübūd (f.i.) :	ṭayme
kürd (f.i.) :	pehlivān
kürd (f.i.) :	bahadır
kuzd (f.s.) :	ziyān
kuzend (f.i.) :	pehlivān bāşed (4)
külāh-gird (f.b.s.) :	degirmi taḳye
künd (f.i.) :	çünke ve geveden

küzīd (f.i.) :	baş ḥarāc
künd (f.i.) :	övmece
kūsifend (f.i.) :	koyun
kūsibend (f.i.) :	mişl (5)
kūzed (f.i.) :	toñuzlar kurdı
kükñār-sipīd (f.b.s.) :	aķ ḥaşḥāş
küncid (f.i.) :	susam
kübād (f.i.) :	ciger ağrısı
kūḥbed (f.i.):	sulṭan malın derici (6)
lend (f.i.) :	ālet-i tenāsül ve laf ve ma‘nī ve nādān ve rüsvāy ‘avrat
levend (f.s.) :	avāre
lād (f.s.) :	cömerd ve perver bāyed ve yumşak
lāciverd (f.s.) :	bir renk
lājiverd (f.s.) :	mişl (7)
leked (f.i.) :	depmek ve sille ve şalaķa
levīd (f.i.) :	ķazan
lehīd (f.i.) :	mişl
mānend (f.s.):	beñdeş (8)
merd (f.i.) :	er
māhi-i gird (f.s.t.) :	ķapaķ balıķ
mār-ı-ısfend (f.t.) :	ayun yigirmi toķuzuncı gūni
mezīd (f.i.):	şıramana oyunu
mend (f.):	lū’dür.
med (f.i.) :	köpri
mīred (f.i.) :	cem‘iyyet ve dügün (9)
māder-zād (f.b.s.) :	ana bir ķardaş ⁵¹
mefred (f.i.) :	ḥalīfe şeyḥ
miyān-bend (f.b.i.) :	ķuşaķ

⁵¹ Metinde ata şeklinde yazılmış

mibred (f.i.) : eñse

/51a/

mişved (f.i.): 'imāme (1)

mürd (f.f.) : öldi

mürd (f.f.) : ĥord bāşed

mürdāend (f.f.) : ölmüşlerdür

müd (f.i.) : ve biş yüz dirhem

müzd (f.i.): giri ve müşteri

mürdār (f.i.): ayuñ yedinci günü

müste-mend (f.t.s.): ġamkīn ve ĥācetlü ve baġlu (2)

mūberd (f.i.): 'ālim ki andan rivāyetler iderler

mūred (f.i.): derd bāşed ve mersīn ve gül

mürvüd (f.i.): armud

mürvārid (f.i.): özdek

nā-merd (f.t.s.) : erliksüz

nā-merd (f.t.s.) : mürüvvetsüz (3)

neberd (f.i.): cenk

nerd (f.i.): tene-i dıraĥt

nerd (f.i.) : özdek

nāverd-āverd (f.i.): cenk ve bahadırılık, rivāyeti bāşed ve şenlik etmek (4)

nā-bedīd (f.t.s.): görünmez

nerd (f.i.) : ba'zı ma'ruf ağac

nārid (f.i.) : kene ve bir budak

na'1-i bend (f.s.t.) : nalband

nevend (f.i.) : yorġa at (5)

nevend (f.): peyk tīz-rev ve ĥaberci ve isteyici ve iledici

nāhid (f.i.): zühre yıldızı

nevend (f.): çüyende ve ferībende

nevend (f.i.):	selmen
neverd (f.i.):	büklüm
neverd (f.i.):	direm (6)
neverd (f.s.):	faḥr bāşed
neverd (f.s.):	[]
neved (f.i.):	şığış
nāgüvāred :	mıḥma?
nāmüzād (f.b.s.):	tökülü
nebīd (f.i.) :	ḥurma şerābı (7)
nejend (f.s.) :	heybetlü
neblād (f.s.):	bünyād
neşhūd (f.i.) :	aḥūr şoñı
naḥced (f.i.):	demür bukağı
nemeksūd (f.i.):	it burnı ve başdurma
nevīd (f.i.) :	toymış ve uyanık muştılık ve kuvvet ve ‘ıvāz ve azuk ve loğma ve aşdurmağ ve nevāle ve ḥaberdār (8)
nihād (f.i.):	resm ve ayin ve vezn
nijend (f.i ve s.):	ğuşşalu ve ulu ḥāce
nize-mend (f.t.s.) :	ğuşşalu
niyāz-mend (f.t.s.) :	ḥācetlü
nijād (f.s.) :	aşl ve sebt (9)
nīm-ḥord (f.b.s.) :	atma ve yemek artuğı
nīr u mend (f.b.s.) :	kuvvetlü
nijend (f.s.) :	çirkin ve bulanuğ
nışḥord (f.i.):	geviş
/51b/	
nūred (f.s.):	ya‘ni büklüm (1)
nūred (f.s.) :	yumrucağ

nūred (f.s.) :	lāyık
nuved (f.i.):	toĝan
nuved :	[]
noĝud (f.i.):	f.
nūd (f.i.) :	nevāl (2)
verend (f.i.) :	örümcek evi
vend (f.f.) :	şanmak ve işde zahmet çekmek
verbend (f.b.i.):	gömüldürük
vālād (f.i.) :	bünyādun evvel ħarresi
verestād (f.i.) :	vazīfe (3)
vestād (f.s.):	çok
vesfād (f.s.):	mişl
vestād (f.i.):	tolak
hem-āverd (f.t.s.) :	mānend (4)
hevīd (f.i.) :	palānī, semerĝandī deve
heyirbed (f.i.) :	büteger, ya‘ni kāfirlerün kethüdāsı
hem-dāmād ⁵² (f.t.s.) :	bacanaĝ
hemsūd (f.i.):	‘innāb igdesi ve it burnı (5)
hem-ĝend (f.t.s.) :	ol ĝadar
hemīd (f.s.) :	himmət ve ebleh
hem-zād (f.t.s.) :	bile toĝmuş
hem-sevkend (f.t.s.) :	andlu
hind (f.h.i.) :	vilāyet-i meşhūr (6)
hihīd (f.i.) :	öz ħizmetkār
hūş-mend (f.t.s.) :	uşlu ve öĝlü
yergand (f.):	tetiri (7)
yevā-kerd (f.b.f.) :	yavi kıldı
yād (f.) :	anmak ve hazır olan rāz, bir kimseye ĝıybet etmek

⁵² Metinde yanlış olarak hem-dāmān şeklinde yazılmış

yikcend : []

yuzgand : []

(8) **ķā'ide**: Fūṣeḩā-i īn zemān der zebān derī-i dermiyān dāl ve zāleṣ fark nemīkonend bel ki be'aṣī e'azzeḩu der zebān-ı fūrṣ ğayr-ı ez lafz /52a/ ḩozā zāl niyāmede est mīğüyend īn ğalaṩ est kesī ki üstāz (2)īn fen bāṣed der īn zebān derī-i vücūd-ı ḩuruf zāl ra inkār (3)nemī koned ṩenān ki ezṩarf-üş-ṣu' rā ve emleḩu'l-fuṣeḩā faṣṣ-ı cevāmir-i belāğat (4)ve naṣṣ-ı māyij-i berā'atEmīr Maḩmud bin Yemīn ķā'ide-i beyān kerde ve (5) ķıṩ'a-i fermūde derīn muḩtaṣar yād kerdem ta ḩānendğān īn risāle ra (6) be-sebeb-i fark kerden īb du ḩarf-i feṣaḩatī goften īn zebān-ı (7) meymūn ve āverden 'ibāreteṣ der risāleḩā-i muḩibbūne belāğatī ḩāṣıl ṣod. ķıṩ'a: der zebān-ı fārisī fark miyān dāl u zāl. (8) Yād-girānmez ki īn nezd-i efāzil-i mübhem est /52b/ pīṣ ez ve der lafz-ı müfred ger ṣaḩīḩ sākinest. (2)Dāl ḩān anra ve bākī cümle zāl-i mu'cem est ve (3) hemṩenān vālī vilāyet īn fenn-i ṣerīf ve nāzım-ı cevāhir-i zevāhir (4) īn 'ilm-i zārīf. Fāris-i meydān-ı kemālāt Fārisī ve 'Arabī. Ya'ni zāḩer ve (5) Faryābī nīz der īn ķā'ide-i be-lisān-ı tāzī ķıṩ'a-i fermūde est. (6) ķıṩa : ḩıfızz-ıl-fark bīn dāl ve zāl . fehver kon fi'l-fārisiyye (7) mu'azzam küll-i muķābele-i belāvāy fidāl ve māsivāḩ fi'acem. (8) Īn ra nīz sebet kerdem ta niṣāb ṣeḩādet-i ber ḩesab ṣer' tamam (9) ṣod ve münker īn ḩuruf-ı zāl der zebān-ı derī-i mülzem-i üfted.

/53a/

ābāz (f.s.) : ma'rūf bāṣed (1)

ābāz (f.i.) : āferīn

āzāz (f.i.) : enār

āzāz (f.i.) : ķayın ağacı

alūz (f.) : bulaṣmıṣ (2)

ālūz (f.s.) : ḩarīṣ

emrūz (f.i.):	armud
endūz (f.i.):	şıva
isrevūz (f.i.):	bağırtlak
isferūz (f.i.):	mişl (3)
īmiz (f.i.):	şaban demüri
ümiz (f.i.):	umud
bāz (f.):	olsun
bāz (f.i.):	yil (4)
bārbez (f.i.):	muṭrib-i ḥüsrev ve perviz bāşed
bālāz (f.i.):	[cenibet bāşed ki pīş-i pādişāhān keşend]
bāmdāz (f.s.):	ortaya yakın
bāniz (f.i.):	o tekerdür ki yel yuddurup ḥafif ideler
pānşez (f.s.):	beş yüz
bāyez (f.e.):	gerek (5)
be-ḥirez (f.t.s.):	‘āqıl
bez-nijāz (f.b.s.):	yavuz aşıl
bez (f.s.):	yavuz
bediz (f.s.):	bellü
ber-fürüz (f.t.s.):	aşağā ve yuğaru
berāzez :	[](6)
besez (f.i.):	uvacuğ incü
beliz (a.s.):	murdār
bişikliz (f.i.):	ya‘ni raḥte der endāht nişān kerd beser engüşt ve nāḥon
biz (f.i.):	süküt
biz (f.i.):	incir
pīr-zād (f.b.s.):	ulu ḳoca (7)
bīḥūd (f.):	çenān bāşed ki nezdik bāşed sūḥten cāme girān āteş-zede kerdend güyend bīḥūdend
pīçāz (f.i.):	güher bāşed

pündüz (f.i.):	çuvalduz
püsüz (f.i.) :	mercan dibi
pündühāz (f.i.) :	devlügeç (8)
bünlāz (f.i.):	bünyād bāşed
bünyāz (f.i.):	ķā'ide ve temel
pūz (f.i) :	ergac, suhte bāşed ki āteş-i der ān ānend ya'ni ķav
ta'vīz (f.i.) :	ţomar (9)
ta'vīz (f.i.) :	heykel
tünd-bāz (f.b.i.):	ķasırġa
cāvīz (f.s.) :	ebed

/53b/

çekāz (f.i.) :	sirkūh bāşed (1)
çekāz (f.i.) :	alın ortası
cemşīd (f.h.i.) :	nām-ı pādşāh est
çirġand (f.i.):	tengeri dövecüġi
cühūz (f.i.):	millet-i Musā 'a.s
hāz (f.i.) :	zaġn bāşed (2)
hār-sipīd (f.b.s.) :	yandaķ, yanduk
hāk-bīz (f.b.s)	ţopraķ ölçek
hāyez (f.):	bi-ma'nī hāyīd bāşed
hamīz (f.f.):	egildi (3)
havīz (f.i.) :	evelek
havīz (f.i.) :	faşıl cüsten bāşed
hīrez (f.i.) :	'aql
hurşīd (f.i.):	güneş
huşūd (f.i.):	şāhi bāşed pālīze ki pīrāyend
hōz (f.z.) :	kendü (4)
hōz (f.i.) :	cengde başa giydikleri ışık

dāz (f.i.) :	‘adl
dāṣāz (f.i.):	baḥṣiṣ
dāmāz (f.i.):	güyegü
dārez (f.) :	īz, dutan
dārez (f.) :	vardur (5)
dürüz (f.i.):	esenlik
dūz (f.) :	dutan
dūjez (f.i.) :	butrak
rāz (f.s.) :	kerīm ve cömerd bāşed (6)
rez (f.s.) :	dānā ve ḥakīm ve ulu
rez (f.s.) :	‘aқıllu
rūz (f.i.) :	servez bāşed
rūz (f.i.) :	cāy
rūz (f.i.) :	dere
zād (f.i.) :	bālā ḳad (7)
ziṣtiyāz (f.i.) :	ğıybet
zübān-ḥod (f.b.s.) :	dilenci
zūd (f.s.) :	tīz (8)
sāz (f.i.) :	sāde peyker ma‘nī bāşed
serdāvez (f.i.) :	çartak
servāz (f.i.) :	mişl-i serend
sipīz (f.i.) :	aқ ḳavaқ (9)
sipeḥbüz (f.i.) :	çeri begi
sipīz-i sipīz (f.s.t.) :	ḳatı aқ
si şed (f.s.) :	üç yüz

/54a/

sencīz (f.i.) :	igde (1)
sürüz (f.f.) :	ırlamak

sürvāz (f.i.):	ya‘ni ū‘r
sūz (f.s.):	ıŝı
ŝānehīz (f.i.):	tābe (2)
ŝāz (f.s.):	f.
ŝehūz (f.i.):	ya‘ni an bāŝed ki bināhen rīŝ kereded ve ŝehūden rīŝ kerdem bāŝed
ŝefāz (f.i.):	helāl-zāde
ŝegūz (f.s.):	harām
ŝenbelīz (f.i.):	sevrencān çiçeği
ŝenbelīz (f.i.):	igde çiçeği (3)
ŝenbelīz (f.s.):	boy
ŝīz (f.i.):	kirec
ŝīz (f.i.):	güneş
ŝimīz (f.s.):	bīhūŝ bāŝed
ŝūz (f.f.):	bima‘ni şod (4)
şed (f.s.):	yüz
ŝarpez (f.):	cevelān bāŝed
‘avz (f.i.):	koķı aēacı (5)
‘avz (f.i.):	çalēu
ēajyūz (f.s.):	kozalaksuz
ēarkāz (f.i.):	orman
ēanūz (f.f.):	raēat olmaē ve olmaē (6)
ēudez (f.i.):	bez
ēodez (f.i.):	ur
ēorez (f.i.):	mişl
ēuvŝāz (f.i.):	ŝebgāh-ı kusefendān ve kārvān bāŝed
felāz (f.i.):	sūhan-ı bīhūde (7)
fānīz (f.i.):	kıvama gelmiş şeker
ferīz (f.s.):	yaluñuz

feryāz (f.s.) :	f.
ferzez (f.i.) :	tırfe
ferdābamdād (f.) :	yarın ki, irte
ferzez (f.i.) :	sebze-i tāze ve ab-dār bāşed (8)
fersez (f.):	bi-ma'nā fersāyed āyed
felhūz (f.i.):	penbe zeden bāşed
felhūz (f.i.):	firifte ve ğarra bāşed
fenūz (f.i.):	mişl-i felhūz
felāz (f.i.) :	mişl-i fālāz bāşed
fürūz (f.s.) :	aşağa (9)
ķetāz (f.i.) :	geven
kāliz (f.i.) :	ķalıb-ı ādem

/ 54b/

kāliz (f.i.) :	kene (1)
kebūz (f.i.) :	gök
gerdālūz (f.i.) :	toza bulaşmış
kelācūz (f.i.) :	ķapu şağrağı
kālibeż (f.i.):	serķe barmaķ
kihbiz (f.i.):	ķazinedār ra ğüyend ki zer u sīm ve cevāhir bezu sipārend
gozāyez (f.f.):	bi-ma'nī seķiden (2)
gozāyez (f.f.):	bi-ma'nī kāsten
kūnciz (f.i.):	susam
kūncāz (f.i.):	mişl
kunbez (f.i.):	künbet
kūşāz (f.i.):	cıntıyāne bāşed Rūmiler aña ķalesķün dirler (3)
lāz (f.i.) :	aţlas ve depreniş
lāz (f.i.) :	dīvār-ı mūhre
lekez (f.i.) :	şabla

lekez (f.i.) :	şalağa
lekez :	[] (4)
levīz (f.i.) :	ulu qurān
mānīz (f.i.) :	an bāşed ki şatranc ve nerd der bāzend gūyend mānīz
mehīz (f.i.):	matqab
mehez (f.i.):	tīl
me'z (f.) :	[] (5)
meger-dāz (f.) :	döndürmesün
mişvez (f.i.):	'imāme
mīşevez (f.f.):	olur
mīribez (f.i.):	meclis-i mihmānī
mīrez (f.f.) :	urur (6)
mūrvārīz (f.i.) :	incü
mūbez (f.i.):	hakīm
mūrez (f.i.):	mersīn
mūbīz (f.i.):	'ālim ki andan rivāyet eydürler
nāhūz (f.i.):	cām bāşed ya'ni ayak (7)
nāmūdāz (f.b.s.):	adı çıkmış
nām-dāz (f.b.s.) :	adlu
nām-zez (f.b.s.):	ad urdı ya'ni nişān kodı (8)
nāhīz (f.i.) :	zühre bāşed
nebīz (f.i.) :	şerāb
nahez (f.):	resm-i āheng bāşed
nez (f.i.) :	būy-ı hūş bāşed
nemeksūz (f.i.) :	quru ot ve it burnı
nemez (f.i.) :	kepenek ve keçe (9)
nemāz-ı bāmdāz (f.s.t.):	erte nemāzı
nevez (f.s. ve i.):	toqsan ve toğan
nevīz (f.i.):	müjde bāşed

nevīz : nevāk? ve kur'an ve 'ivaz bāşed

nev-mīz (f.b.s.): ümīdsüz

/55a/

nehāvīz (f.i.) : çünan bāşed ki kūy-ı be-tersīd (1)

nejāz (f.s.) : aşl

nihāz (f.s.) : mişl

nihāz (f.i.) : resm ve āyīn bāşed

nīfezāyez (f.b.s.) : artmaz (2)

nūrez (f.s.) : büklüm

noh şed (f.s.) : tokuz yüz

verestāz (f.i.) : vazīfe bāşed (3)

vesfāz (f.s.) : bisyār bāşed

vāşāz (f.i.) : 'aṭā bāşed

vālāz (f.i.) : bünyāduñ evvel ḥarresi ve mühre boncuğı

verārüz (f.i.) : māveraünnehr ra güyend

veyz (f.i.) : yavi kavlanmış (4)

vīz (f.i.) : kem şode ra mīgüyend

heftāz (f.s.) : yetmiş

heft şed (f.) : yedi yüz

heştāz (f.s.) : seksen (5)

heşt şed (f.s.) : sekiz yüz

hem-cünān bāz (f.): anuñ gibi olsun

hem-çünīn bāz (f.) : buñuñ gibi olsun

hemsüz (f.i.): it burnı ve 'innāb igdesi(6)

hemzābāz (f.) : yancık

hevīz (f.i.) : semer

hırbez (f.i.): kâzi-i küffār

hīz (f.i.) : yaba ve yıl

yākīz (f.i.) :	yākūt (7)
yāz (f.i.) :	ezber
yevā-şoz (f.b.f.) :	yavu vardı
ab-dār (f.b.s.):	şulu (8)
āb-dār (f.b.s.):	enār milisi ve şulu
abzār (f.i.) :	mevc
eşer (f.i.) :	yağı yiri ve çibān
abişhūr (f.i.):	şıvat ve ev resmidür (9)
āb-gīr (f.b.i.):	gölcük
ābegīr (f.b.i.):	kaçlık
ebr (f.i.) :	bulut
atāş (f.i.) :	çağmak
ecār (f.i.) :	sirkelü şoğan

/55b/

aḥir (f.i.) :	varlığına yokluk gelmez (1)
aḥūr (f.i.) :	ķurna ve tavar arpa yedigi çağır nesne
er (f.e.):	eger
aḥzar (a.s.):	demür, boz at
aḥter (f.i.) :	sitāre ve tāli‘ ve eyü ḥal
aḥter (f.i.) :	fal
ezār (f.i.) :	bi-ķaşr-ül-elif, dirhem (2)
aḥker (f.i.) :	od ķori
enār (f.i.) :	f.
aḥkūr (f.i.) :	ķoruķ
encām-kār (f.t.s.) :	işüñ āḥiri
encīr (f.) :	f. (3)
encūr (f.i.) :	şıvat
āb-ser (f.) :	pıḥtı

āb-kerār (f.b.i):	çapar olmak ya'ni ulak
āgāz-ı kār (f.t.) :	işüñ evveli
ārām-kār (f.t.s.) :	dölek işlü (4)
engüşter (f.i.):	barmaq
engüştner (f.i.) :	büyük barmaq
efrār (f.i.) :	alet
erpār :	[]
azver (f.s.) :	hırşlu (5)
āzer (f.i.) :	bi-medd-ül-elif mäh-ı aherin ez hazān ve orta yaz ayı
āzār (f.) :	m.
azer (f.i.) :	mäh-ı evvel ez bahār
azer (f.i.) :	dıraḥş-ı āteş-i āsmān
azer (f.i.) :	ateş bāşed
arzīz-ger (f.i.):	kalaycı (6)
āzār (f.i.):	hürmetsüz ve incitmek, āzerden lafzından müştakdur. İsm-i maşdar isti'māl olunur azarlamak ma'nasına ve hem şīga-i emrdür ki Türkīde şıfat isti'māl olunur.
ezīr (f.i.):	zīrek ve 'ālem ve perhīzende
ezīr (f.i.) :	dānā ve perhīz
ester (f.i.) :	katır
ester (f.i.) :	āstar
ābeyār (f.i.):	şu ve şuarıcı (7)
aşābi'-i şafir (f.t.):	nebātist ki kefi 'Āyişe hānend ve kefi Meryem nīz hānend
āgār (f.) :	çizī der cāyī sirişten bāşed
efder (f.i.) :	hevāşırzāde ve qarındaş oğlu
efzār (f.i.) :	ālet
efser (f.i.) :	tac (8)
eşker (f.i.) :	avcı
efsār (f.i.) :	yular

efşār (f.i.) :	çullah çukuru
āferīde-gāh (f.t.s.) :	yaradıcı
efkār (f.i.) :	kötürüm ve buruşmuş ve paralı (9)
āver (f.i.) :	efsūsgerd dahī dirler
ālūr (f.i.) :	uca
evüker (f.i.) :	çulha çukuru

/56a/

elgār (f.i.):	tarrāş (1)
emār (f.s.) :	ism-i maşdardur şıfat isti‘māl olunur, istiskā bāşed ve istikfār
emīr (f.i.) :	beg
ender (f.i.) :	içerü ve hırmen ve er qarındaş
enber (f.i.) :	gülābdān
āgandepür (f.s.) :	tolu
āzār (f.i.) :	tārīh-i rümīden bir ayuñ adıdır ki mārteş dimekle meşhūr (2)
āteş-kār (f.t.s.) :	kösegi
ābgīne-ger (f.b.i.) :	şırçacı
enbūr (f.i.):	ķısāc
enbār (f.i.):	taħıl ķoyıcaķ
ajīr (f.i.) :	bigir ve zīrek ve cüst (3)
enbār (f.i.) :	ol defne
esrār (f.i.) :	özdek ve zevzek
eşfar (f.i.) :	ķızıl yelilü at
ender (f.s.) :	içerü
endūd-ger (f.b.s.) :	şıvayıcı (4)
enkār (f.i.) :	ħaşl
engūr (f.i.) :	üzüm
evkār (f.i.):	bükülü
āver (f.i.) :	yaķın ve bahādır ve yel ķaçırmaķ

āver (f.s.) :	sūhan u zişt (5)
evār (f.i.) :	sīm bāşed
āhen-püz (f.b.s.) :	demür kesecek
evbār (f.):	yüklü ve yormak
evtār (a.f.):	yatmak
ehār :	haşel ve çerş
ahen-ger (f.b.i.) :	demürçi (6)
ahibyāne-i ser (f.i.t.):	baş çanağı
ayār (f.i.) :	māh-ı evvelīn ez beḥār
āyir (f.i.) :	ķurdeşeni
aydür (f.):	ya‘ni rencā bāşed ⁵³
ahen-şiyār (f.b.s.) :	şaban demüri (7)
ayār (f.i.) :	şoñ yaz ayı
āyīne-dār (f.t.s.) :	gözenekçi
emerüz-kār (f.t.s.):	yarlıgayıcı ⁵⁴
ārām-kār (f.t.s.):	dölek işlü
idrār (f.i.) :	tonluk (8)
izār (f.i.) :	iç tonı
istebīr (f.s.) :	yoğun
īzer (f.s.) :	hemīşe
izgār (f.i.) :	siyeh kāse, ya‘ni nākes
ilgār (f.i.) :	tarrāş (9)
istibir (f.i.):	şeş u nīm direm bāşed
iştābir (f.s.):	mişl-i istibir yoğun
iskender (f.i.):	baş üstine durmuş
isper (f.i.) :	ķalkān

⁵³ Topkapı nüshasında ancā şeklinde

⁵⁴ Metinde ‘ ile yazılmış

/56b/

īzūr (f.i.) :	dūrger (1)
esmer (f.):	ķulan kūr ⁵⁵ at
īdūr (f.i.) :	dāyimī rūzgār
īzer (f.i.) :	berde ve ĥozāy te‘ālā
ümīz-vār (f.t.s.) :	ümīzlü
ūzer (f.i.) :	söv (2)
üstivār (f.s.):	berk
üstür (f.):	inaķ kesti
üstivār (f.):	mişl
üştür (f.i.) :	deve
üstür (f.i.):	külenk ⁵⁶
üşgūr (f.i.):	buruşuķ ve yüz şuyı (3)
üşgur (f.i.):	mişl
üşküzār (f.i.):	çapar, ulaķ ve peyk ve pādşāh adı
pānşed hezār (f.s.):	biş yüz biñ
bār-gūr (f.s.):	f. (4)
bāĥter (f.i.):	maşrıķ cānibi veya maġrib cānibi
bādĥor (f.i.):	manzara
bādbūr (f.i.):	işine ķavi degül
bāzār (f.i.):	ve parlaġuc taş
bādzer (f.i.):	mancınıķ (5)
bāziver (f.s.):	bezeklü
bādfer (f.i.):	parlaġuc
bādāver (f.i.):	çaķır diken
bādīr (f.i.):	ĥatīl ağacı
bār (f.i.) :	yük (6)

⁵⁵ Aslı kulan küle: iki üç yaşında dişi tay

⁵⁶ Aslı kelenk

bar (f.i.) :	yimiş
bār (f.i.) :	kerre ve çiçek
pār (f.i.) :	bıldır ve kapu öñi
bārber (f.s.):	yükci
bārbür-dār (f.b.s.):	yük getirüci
bāz-dār (f.b.s.):	toğancı (7)
bāzī-ger (f.b.s.) :	oyuncu
pāstār (f.i.):	ya‘ni behmān ve filān güyend ya‘ni zāyidsiz
bed-ter (f.s.):	yaramazrak
pāşine-i der (f.i.t.):	kapu ökçesi
pāzher (f.i.):	bir taşdur ki anuñla ağu def‘ iderler (8)
pāzār (f.i.):	bir mertek ki anuñla ev örterler
pāğar (f.i.):	ur
bālā-ter (f.s.):	yüccerek
bālār (f.i.) :	ev örtüsü mertek
bāver (f.):	dāniste güy ve inanmağ (9)
bağşā-yīşger (f.b.s.):	esirgeyişlü
bahtiyār (f.s.):	devletlü ve tāli‘lü
bağşūr (f.) :	gök gürelemek
bed-kār (f.t.s.) :	[yavuz işlü]

/57a/

bādgar (f.i.) :	yaz evi (1)
bed-kār (f.t.s.) :	yavuz işlü
bāder (f.i.) :	ayun toğuzuncı günü
bed-süvār (f.b.s.) :	esb-i tūsen
bādīr (f.i.) :	hatil ağacı
bādyār (f.) :	rāzıyāne (2)
bāzfūr (f.i.):	didigin dutmaz

bār-gīr (f.s.) :	f. ve yük götürücü
bājbūr (f.i.):	ağı taş
bājgīr (f.s.) :	'öşür ve bāc alıcı
pezer (f.i.) :	ata (3)
pezer-i pezer (f.i.t.) :	[ata] atası
pezer-i ender (f.s.t.) :	üge ata
pezīr-eftār (f.b.s.) :	pāyendān ve kabul idici
ber :	[]
ber (f.i.) :	yemiş ve göğüs (4)
ber (f.e):	üzre
ber (f.s.):	yuşaru
per (f.i.) :	şanad
per (f.i.) :	yelek
ber-ter (f.s.) :	yücerak
ber-şor dār (f.b.s.):	şunaşçı
perde-dār (f.b.s.) :	dutuş ve dutucu (5)
perde-dir (f.s.) :	perde yırtıcı ve şammāz
perzi-ger (f.b.s.) :	ekinci
perverdi-gār (f.t.s.) :	beşleyici
perhīz-kār (f.t.s.) :	zāhīd (6)
perīr (f.i.) :	isrāğı gün
perīrom perīr (f.) :	dün degül öteki gün
perşor (f.s.):	şerīk
berāber (f.s.):	mişl (7)
pezer-i māzer (f.i.t.):	ana atası
pāy-ı efzār (f.t.) :	ayaşşkabı ve şulak
pezīr (f.i.) :	şabul
pāyi-dār (f.b.s.) :	dāyim olucu
bādgar (f.i.):	yaz evi (8)

beber (f.i.) :	arслан
berger (f.i.):	ve tıvāk
beşār (f.i.) :	nişār ve saçu
perīr-ter perīr (f.) :	isrāğı gün degül daha isrāğı gün
per-kār (f.i.):	pergel (9)
perger (f.i.):	boyun bağı ve tac
perfir (f.i.):	oķ yilegi
ber-dār (f.t.s.):	aşılmış ve
berdār (f.):	yukaru dut

/57b/

perend-āver (f.b.s.):	şemşīr-i gūher-dār (1)
pervār (f.i.):	meyl
peres-tār (f.b.s.):	ķulluķcı
pejenger (f.i.):	debbāğ
pezeh-kār (f.t.s.):	gūnehkār
pezeh-ver (f.t.s.):	gūnaħlu (2)
bezer (f.i.) :	tamam, şu‘le
bezer (f.i.) :	toħum
bezer-ger (f.b.i.) :	ekinci
peşķīr (f.i.) :	ķatı ağaca dīrler ki andan yay dūzerler
perħor-dār (f.b.s) :	gūnaħķı
bed-aħter (f.b.s.) :	yavuz talı‘lū (3)
bed-şovār (f.b.s.) :	ķaluķ at
bezer (f.i.) :	her gün giyilen tın
peşhor (f.i.) :	yīm şoñı
pes-ter (f.s.):	girürek
peşter (f.i.):	mīkāl gūyend (4)
belīd-ter (f.s.):	murdarıraķ

peşār (f.):	nişār bāşed
pençe-gīr (f.b.s) :	pençe dutucı
penīr (f.i.):	peynir
penāver (f.i.):	çoban (5)
penbe-zār (f.t.i.) :	panbuķ ekecek [yer]
petgūr (f.i.):	itağız
beher (f.):	ötr ve vāvlu
behār (f.i.):	yaz ve büthāne
pehlū-ver (f.t.s.) :	īñülü (6)
pehnā-ver (f.t.s.):	inlü
peygāmbēr (f.i.) :	ħaberci
peygāmbēr (f.i.) :	mişl
peyāmbēr (f.i.):	mişl (7)
peyember (f.i.) :	mişl
peykān-ker (f.b.i):	demürçi
peyker (f.i.):	şūret
peyker-ker (f.b.i):	şūret düzüci
peylever (f.i.):	çerçi ve boncuķ
peyūr (f.s.):	deh hezār ra gūyend (8)
peykār (f.i.):	cenk
bend-gīr (f.):	lügün
pezen-kār (f.t.s.):	tabaķ
pejenger (f.b.i.):	mişl
piser (f.i.):	oğul (9)
piser-ender (f.b.s.):	ögi oğul
pisender (f.i.):	ata bir kardaş
bister (f.i.):	döşek

/58a /

bisyār (f.s.):	çok (1)
bişār (f.i.):	sīm ğoft bāşed
binā-ger (f.b.i.):	yapucu
pindār (f.i.) :	şānvā
bihār (f.i.):	büthāne
bihter (f.s.):	yigrek
biher (f.s.):	mişl (2)
pīstār (f.):	şīşe-i pīş āb ve bīmār bāşed
pīşter (f.s.):	çuķurraķ
pīş-ter (f.s.):	ilerürek
pīşyār (f.i.):	māhī ra gūyend ve āverde
pīşyār (f.i.):	ma‘nī filān ve behmān gūyend (3)
bīzār (f.s.):	uyanık
bīzār (f.s.) :	ma‘rūf
bīzār (f.i.) :	alası
pītyār (f.i.):	piştüvān
pīşe-ger (f.b.s):	şana‘atli
pīşkār (f.i.):	şanduk ve şadr (4)
bīstār (f.i.):	düşmen belā
pīşver (f.i.):	mişl
bīmār (f.s.):	şayru ve ğuşşalu
biter (f.s.):	yaramazraķ
piser- ender (f.b.s.):	ögi oğul (5)
bī-kār (f.b.s.):	işsüz
pīş-ħor (f.i.):	arķaluķ ve övütme
pīr (f.s.):	ķoca
pīşe-ger (f.b.i.):	ustager
bīr (f.i.):	yıldırım (6)

pindār (f.i.):	şanu
bīver (f.s.):	on bīñ
bīḥ-āver (f.b.s.):	görklü depeli
pīş-rev (f.b.s.):	öñ gidici
bin-i der (f.i.t):	kapu yaşmağı
bīr (f.i.):	gice tonı (7)
bīder (f.i.):	hırmen
bīr (f.i.):	döşek
bīd-il-cübr ⁵⁷ (a.i.t.):	kene ağacı
bīkār (f.i.):	cenk
bīkār-ker (f.b.i.):	şavaşçı
pīle-ver (f.b.i.):	çerçi ve boncuğ (8)
bīrübār (f.i.):	tañrı
pīrār (f.i.):	yemişi bol ve evvelki yıl
būrāzer (f.i.):	arkadaş
bündār (f.i.):	ḥaberdār (9)
būrāzer-i ender (f.s.t.):	ögi qardaş
būtyār (f.i.):	düşmen ve belā
pūr (f.s.):	tolu
pūrāpūr (f.zf.):	tolu tolu

/58b/

bürdübār (f.b.i.):	yük götürücü (1)
bürdübār (f.):	ḥalīm bāşed
bözörgüvār (f.t.s.):	ulu
būḥtāvür (f.s.):	devletlü
būkmār (f.s.):	ğālib
bülend-ter (f.s.):	yücerak (2)

⁵⁷ bīde encir şeklinde de kullanılır.

bünāver (f.t.s.):	çıyan ve depelü
butimār (f.i.):	balıkçıl
pūr (f.i.):	peser bāşed
pūr (f.i.) :	torun
bühār (f.i.):	şığır gözi çiçeği
bürāzer-i pezer (f.i.t.):	ata kardaş (3)
bürāzer-i māzer (f.i.t.):	ana kardaş
bulgur (f.i.):	f.
pündür (f.i.):	çuvalduz
poz-ver (f.t.s.):	seçilü
bahtiyār (f.s.) :	devletlü (4)
baĥcūr (f.s.):	mişl
tār (f.i.):	baş depesi
tār (f.i.) :	arşın
tār (f.i.) :	ķopuz kılı
tār (f.i.):	güdüci (5)
tār (f.s.):	ķarañu
tārek (f.i.) :	baş öñi
tā āĥir (f.):	aĥre dek
teber (f.i.) :	balta
tebār (f.i.) :	ķabīle
ter (f.i.):	yaş
ter (f.) :	raķ (6)
taĥte-tār (f.i.):	yaşşı ağac
terre-zār (f.b.i.) :	terelik
teşvīr (f.i.):	ĥacillik
teġār (f.i.):	deġar
taġūr (f.i.) :	taş barda[k]
tekāver (f.s):	yilegen (7)

tekāver (f.i.):	yorgan
tenevvür (a.):	f.
tenkār (f.i.):	bāliğ olmağa yakın oğlan
tenāver (f.i.):	ölü tenlü ya‘ni güdelü
tever (f.i.):	teber
tehenber (f.s.):	kāmil ve bisyār ħor (8)
tebāĥcīr (f.i.):	kül firunu
tezver (f.i.):	süglün ve mezeldek
terkehār (f.i.):	keş edecek tekne
teġāver (f.i.):	taġar
tekebür (f.i.):	örümcek (9)
tūr (f.i.):	güz ayı
tūr (f.i.):	od közi
tūr (f.i.):	oġlaġu
tūr (f.i.):	naşīb
tūr (f.i.):	yelegen ağacı
tūr (f.i.):	mengene diregi

/59a /

tūr (f.i.):	māh-ı evvel ez tābistān (1)
tūr (f.i.):	şā‘iġā
tūr (f.i.):	yelek
tūr (f.i.):	oġ
tūr (f.i.):	palan
tūr (f.i.):	peykān demüri
tūr (f.i.):	türe bāşed bi-ma‘nī tārekī
tūr (f.i.):	ġazān faşlı ve evvel yaz ayı ve mengene (2)
tūr-dār (f.b.s):	oġlu
tīg-ser (f.b.i.):	yalım ġaya

tündür (f.i.):	gök gürllemek ve yıldırım
tündür (f.i.):	mişl, buluda daḥī dirler (3)
tüvân-ger (f.b.i.):	bayī
tūr (f.i.):	ma‘şūḳ
tūr (f.i.):	ḳaymaḳ
tūr (f.i.):	ḳap ḳacaḳ
tūr (f.i.):	balta ve ṭul ‘avrat
töhmet-dār (f.b.s.):	bühtānlu (4)
ḳār (f.s.):	dört
cāme-dār (f.b.s.):	döşek dutucu
cāme-vār (f.t.s.):	ṭon olacaḳ
ḳāşni-gīr (f.b.s.):	ṭadıcı (5)
ḳāder (f.i.):	ḳādir
ḳāder (f.i.):	ma‘rūf
cān-dār (f.b.s.):	cellād ve cānlu
cezer (f.):	şir ḳār sāle bāşed
cānever (f.t.s.):	canlu
cāvşīr (f.i.):	biş yaşın süren deve ve ḳadun düzlığı (6)
ḳetr (f.i.):	ḳadır
ḳāker (f.i.):	ḳul ḳaravāş ve şākird
ḳerḫa-tīr (f.b.s.):	ḳarḫ oḳı ve ḳegre
ḳer (f.i.):	ḫalka
ḳeter (f.i.):	sāyebān ve ḳardaḳ
ḳeter-cānīgīr (f.b.s.):	yer dutucu, boğaz şişi (7)
ḳeḫşīr (f.i.):	ḳāğşīr
ḳenber (f.i.):	ḳasıḳ ve ṭoḳ ve boğmaḳ
ḳenber (f.i.):	ḫalka
ḳeḫār (f.s.):	dört
ḳeḫār-ḫezār (f.s.):	dört biñ

çehâr şed hezâr (f.s):	dört yüz biñ (8)
çevder (f.i.):	çevdâr
çeñir (f.i.) :	beñiz
çiger (f.i.) :	yağ bağarsuğı
çinâr (f.i.) :	çınar ve kavağ
cihāngīr (f.i.) :	nām-ı kesi bāşed (9)
cilā-ger (f.b.i.):	cendereci
çīr (f.s.) :	yüzsüz ve kavağ ve lāyık
çilānger (f.b.s):	çilingir
çīter (f.i.) :	kab ve kaçak
ciger (f.i.) :	bağır

/59b /

çoğundur (f.i.) :	çökündür (1)
çüb-şiyār (f.b.i.)	şaban ağacı
çünd-bādūster (f.b.i.):	kunduz taşığı
çüb-yār (f.b.i.):	kazık
çüb-hör (f.b.s.):	ağac kurdı (2)
cūybār (f.):	ırmağ kırañı
haber (f.i.):	mürekkab ve dānişmend
harrer ⁵⁸ (f.):	urun
hezer (f.):	ve urulan ⁵⁹ (3)
heyder (f.i.):	sipihr-i murğ
heder (f.i.) :	dört yaşar deve
hişār (f.i.) :	kal'a
hiber (f.i.) :	mürekkab
hār (f.i.) :	diken (4)

⁵⁸ Topkapı nüshasında hezer şeklinde

⁵⁹ Metinde ve urun şeklinde

ḥāvūr (f.i.):	mağrib ve güneş ve gün toğusu ve lāyık haber
ḥār-āver (f.b.s.):	dikenlü
ḥākister (f.i.):	kül
ḥaber (f.i.):	haber
ḥaber-gīr (f.b.s.):	cāsus (5)
ḥatne-ger (f.b.i.):	sünnetci
ḥar (f.i.):	eşek
ḥatenber (f.i.):	baḥil, kesī ra gūyend ki ḥaber bisyāre ādem ve netīce nedāšte bāşed
ḥār ḥār (f.i.):	gönül tāsesi
ḥaṭ-āver (f.b.s.):	bıyıkdağ
ḥarkūr (f.i.):	ḳolan (6)
ḥaşūr (f.i.):	peygamber
ḥar-ḥiyār (f.b.i.):	eşek hıyarı
ḥar-nebār (f.b.i.):	eşege bindirüp gezdürdikleri ‘avrata dirler
ḥaşinşār (f.i.):	ḳara bataḳ
ḥar-vār (f.t.s.):	eşek yüki (7)
ḥalender (f.i.):	güyegü otı
ḥaşinsār (f.t.i.):	mişl-i ḥar-vār
ḥāk-sār (f.t.i.):	topraklık
ḥamīr (f.i.):	ma‘rūf
ḥayfer (f.i.):	ḳab ḳacaḳ (8)
ḥancīr (f.i.):	būy ya‘ni ḳoḳı ve tütün ve çire isi
ḥanūr (f.i.):	iki üç ādem
ḥanūr (f.i.):	ālet-i ḥāne bāşed çün ḥam ve kāse-i sefālīn ve ābgīne ra gūyend
ḥader (f.i.):	uyuşmaḳ
ḥāb-güzār ⁶⁰ (f.b.s.):	uyḳucı

⁶⁰ Metinde ḥavāb şeklinde yazılmış

ḥavāliger (f.b.i.):	ṭabbağ (9)
ḥayūr (f.i.):	yarasa
ḥaškār (f.i.):	arı etmek
ḥaškāmer (f.i.):	ḳat teftīṣ ve istiskā
ḥasūr (f.i.):	ḳayın ana

/60a/

ḥayāyed (f.):	[] (1)
ḥastūr (f.):	[]
ḥancer (f.i.):	f.
ḥiyār (f.i.):	[]
ḥaṣṣeṣār (f.i.):	ḳarabataḳ didükleri ḳuṣ
ḥargür (f.i.):	ḳuruḳ
ḥarger (f.):	öven ve eger
ḥamḥar (f.i.):	peṣte ve eyvān (2)
ḥıvār (f.):	gūyī
ḥir (f.i.):	ṭuman
ḥırızār (f.i.):	müşteri
ḥıyār-ṣenber (f.b.):	f. ⁶¹
ḥız-gür (f.b.s.):	ṭur dut oyunu (3)
ḥıyāver (f.i.):	iş güç
ḥıyār (f.i.):	[]
ḥor (f.i.):	ḳayın ata
ḥoṣkār (f.i.):	elenmedik unuñ etmegi
ḥoṣk-efzār (f.b.s.):	çölmek altı (4)
ḥoler (f.i.):	bucak
ḥofār (f.i.):	bacacı
ḥunyā-ger (f.b.i.):	sağucu

⁶¹ acur otu anlamında

ḥosr (f.i.) :	ḳayın ata
ḥostūr :	[]
ḥūrbār (f.b.i.):	azrak yemek (5)
ḥūr (f.i.) :	aftāb
ḥodāvend-gār (f.t.s.) :	iş ıssı ve ketḥudā
ḥordzerser (f.i.) :	yenilir ḳuş
ḥoşeynār (f.i.) :	şuda olur bir ḳuş
ḥōr (f.i.) :	yiyecek (6)
ḥūr (f.s.) :	lāyık
ḥovār (f.i.) :	çaḳır bāşed ve gün toḡusu ve güneş ve lāyık, demür nesne
ḥāher ⁶² (f.i.):	ḳız ḳardeş
ḥāher-pezer ⁶³ (f.b.s.) :	ḥāle ⁶⁴
ḥāher-māzer ⁶⁵ (f.b.s.) :	deyze
ḥonūd (f.):	çaḳır bāşed ve gün toḡusu ve güneş ve lāyık demür nesne [misāfirler tenbelidi] (7)
ḥūn-ger (f.b.i.):	ṭannāḡ
ḥovāstār (f.b.i.):	dilek dileyici
ḥovāliger (f.b.i.):	çāşnigīr ve aşçı
ḥoşār (f.i.):	küpec
ḥūr-bār (f.b.i):	yiyecek yüki (8)
dāzer (f.i.) :	ḳarındaş ve ata adı
dāzer (f.s.) :	şefḳatlü
dād-ender (f.b.s.):	ögi ḳardeş
destūr (f.):	[] (9)
dest-gīr (f.b.s.) :	el dutucu
der-be-zer (f.b.i.):	ḳapudan ḳapuya

⁶² Metinde ḥovāher şeklinde yazılmış

⁶³ Metinde ḥūher şeklinde yazılmış

⁶⁴ hala manasında

⁶⁵ Metinde ḥūher şeklinde yazılmış

dāzer (f.i.):	nām-ı hoşāy
dār (f.i.):	uğrı aşacak ağac
derkūr (f.):	[]

/60b/

dār-dār (f.b.s.):	yapucu (1)
dād-ger (f.b.i.):	dād edici
dāver (f.i.):	ķāzī ve merd-nīgūn bāşed
dāne-ger (f.b.i.):	şuñakçı
decer (f.i.):	bögrülce
dāmūr (f.i.):	bölek baĥā'dır
der (f.i.):	ķapu (2)
der (f.i.):	bükündan
der (f.):	de
der (f.i.):	taĥ depesi
derd-i ser (f.i.t.):	baş aĥrısı
derĥovārdār (f.):	berĥurdār
derdār (f.i.):	ķara ağac (3)
derĥūr (f.s):	lāyık
derĥūr (f.s):	gereklü
dejküvār (f.i.):	kici söylemek ve muĥālif
destār (f.i.):	dülbend ve baĥlık
destār (f.i.):	pīşgīr (4)
deste-gīr (f.b.s.):	giriftār ve el dutucu
dest-akrār (f.b.i.):	el āleti
dest-vār (f.t.s.):	el ağacı
dest-kār (f.b.i.):	el şan'atı
dest-yār (f.b.s.):	yār-ı dehende (5)
defter (f.i.):	ma'rūf

defter-dār (f.b.s.):	defter dutucu
dezār (f.i.):	yapucu
dānişūr (f.i.):	dānişmend
dānişhūr (f.i.):	mişl (6)
dārū-yı hūşber (f.t.):	'aқıl gideren
demāber (f.i.):	şoluған
dendān-gīr (f.b.s.):	ısıricı
devser (f.i.):	yulaf (7)
der-be-der (f.b.i.):	қapudan қapuya
dehār (f.i.):	maғara
deh hezār (f.s.):	on biñ
deyr (f.i.):	kilise
demār (f.i.):	dükkānce қomak ve kök ve bīni ve intiқām (8)
dağ-ser (f.b.i.):	тағ baş
der-ber (f.s.):	üzerine ve kıyına
deycūr (f.i.):	қatı қarañu gice
dibīr (f.i.):	yazıcı
diger (f.i.):	ekindü (9)
diger (f.e.):	dañı
diger (f.s.):	ayruқ
dil-gīr (f.b.s.):	gönül dutucu
dilīr (f.i.):	bañadır
dilāver (f.t.s.):	mişl
dīzdār (f.):	görmek

/61a/

dīdār (f.i.):	yüz (1)
dīde-ver (f.t.s.):	görür göz ve қaravol
dīk-efzār (f.b.i.):	havuc

dīk-efzār (f.b.s.) :	ķapaķ ve ķölmek Şavurucu
dīndār (f.b.s.) :	din Őaķlayıcı
dīl-pezīr (f.b.s.) :	göñül alıcı (2)
dīk-gīr (f.b.s.):	ķölmek dutıcaķ
dīvdār (f.i.):	ardıc ağacı
dīrgüvār (f.i.):	giĉ sikici
dīnār (f.i.):	f.
dīger (f.e):	gelesi (3)
dīr (f.s.):	giĉ
doĥter (f.i.):	ķız
doĥt-ender (f.b.s.):	ögi ķız
durūd-ger (f.b .i):	dülger
durūger (f.b.i.):	mişl (4)
düzd-efŐār (f.b.s.) :	her gördügin ağırlayan
düzd-efŐār (f.b.s.) :	bulduğun ağırlayan
düzd-efŐer (f.b.s.):	mişl
dür :	[] (5)
düjgüvār (f.s):	Şarp, nā-muvāfıķ
düstür (f.i.):	vezīr
düşvār (f.i.):	ĥarb
düşhuvār (f.i.):	mişl
dürüst-ger (f.b.i.):	Şağ işlü
dürüst-goftār (f.b.s.):	Şağ sözlü (6)
düjeh-gīr (f.b.s.):	ekşi
dümdār (f.b.s.):	ķuyruķlı
dünbā-ver (f.t.s.):	mişl
düder (f.i.):	ĉapraz
düst-dār (f.b.s.):	dost dutucu (7)
düsger (f.b.i.):	Şıvayıcı

du hezār (f.s):	iki biñ
düvīst hezār (f.s):	iki yüz biñ
düvāzdeh hezār (f.s):	on iki biñ (8)
dūr (f.s.):	ıraḡ
du-peyker (f.):	cevzā ıldızı
dūr-ā-dūr (f.b.s.):	ḡatı ıraḡ
dūdmar (f.i.):	ulu ḡabīle
düvār (f.i.):	başd[a] gezinmek (9)
raḡşūr (f.i.):	loḡusa derengi
rāst-ter (f.s.):	ḡoḡrurak
rāhber (f.b.s):	ḡulavuz

/61b/

reh-güzer (f.b.i.):	yolcu (1)
raḡşüger (f.b.i.):	ḡunyāger
rezbür (f.i.):	baḡ budayıcaḡ
restikār (f.t.s.):	necāti aşıl
reftār (f.i.):	yürüyüş
reftār (f.i.):	esīr
refū-ger (f.b.i.):	gözeyici (2)
reng-zer (f.b.i.):	boyacı
rencūr (f.b.i.):	şayru ve emgelü
rehber (f.b.i.):	mişl-i rāhber
reh-güzer (f.b.s.):	ḡızılüñük
reh-vār (f.t.i.):	yorḡa ve yol buraḡı
reş-gīr (f.b.s.):	gönülü (3)
renc-ber (f.b.i.):	işçi
rezānkūr (f.i.):	baḡ taḡresi
rāmiş-ger (f.b.i.):	çalıcı ve erleyici

rāz-dār (f.b.s.):	gözleyici
rikāb-dār (f.b.s.):	üzengü dutucu (4)
rīçār (f.i.):	bi'l-cīm-il-Fārisiyyete reçel
ruḥsār (f.t.i.):	yañak ve beñiz ve yüz
rūz-kūr (f.b.s.):	gündüz görmez
rūzigār (f.t.s.):	zaman (5)
rūze-dār (f.b.s.):	oruc dutucu
rustār (f.i.):	güyegü ve tükürük
rūğan-ger (f.b.i.):	yağcı
rūyger (f.b.i.):	kazancı
rūdāverd (f.i.):	silindi (6)
ruste-gār (f.t.s.):	kırtulmuş
zācūr (f.i.):	oğlan konaklığı
zār (f.i.):	bāṭıl ve özenmek
jāver (f.i.):	zehre ve yarasa bāşed (7)
zaster (f.):	'a.
zāğar (f.i.):	kırsak
zeber (f.s.):	yuğaru
zebker (f.i.):	yellü āverde, fiske urmağ
zer (f.i.):	altun
zer (f.i.):	pīr ra güyend
zer-ger (f.b.i.):	kıyumcı (8)
zār-ḥūr (f.b.s.):	urlayıcı
zerīr (f.i.):	siyāhī bāşed, zerū
zerīr (f.i.):	yermān bāşed
zervedeser (f.i.):	yund kıuşı
jerevākürğār (f.i.):	keşış (9)
zağār (f.i.):	şefā'at ve kıorқunc āvāz
za'īr (f.i.):	ketān

zegār (f.i.) :	nān-ı erzen
jeğār (f.i.):	bāng ve zehre bāşed
<i>/62a/</i>	
jefer (f.s) :	dölek (1)
zekūr (f.):	bañil ve zoft bāşed
zelū-gīr (f.b.s.):	sülük dutucı
zenbur (f.i.):	aru
zencīr (f.i.):	f.
zengi-bār (f.b.i.):	zengīler ili ve dügme
zenbūr (f.i.):	aru
jenkār (f.i.):	ķalem-i jenkār ve pas (2)
jenīr (f.i.):	digren
zevūr (f.s.):	yuķaru
zevār (f.i.):	ħizmetkār-ı ehl-i zindān bāşed
zehār (f.i.):	ķasuk
zehr (f.i.) :	aġu ve od
zāl-pīr (f.b.i.):	eski ve bunamış ķoca (3)
zāyger (f.b.i.):	doġrı ⁶⁶
jer (f.i.) :	ķatı ķoca ve zāluñ atası
zerd-i pīr (f.t.):	nil ķuşı
zervedeser (f.):	m.
zerrīşteger (f.b.i.) :	şırmakeşı (4)
jevāġar (f.i.):	keşış
jekūr (f.s) :	himmetsüz
zirih-ger (f.b.i.):	zireh düzüci
zīnhār (f.e):	‘ahd u ķavl ve ķarar bāşed
zīvār (f.i.):	köy yolu (5)

⁶⁶ doġuran anlamında zayiden : doġurmak

zīr (f.s.):	aşağa
zīver (f.i.) :	bezek
zeyker (f.):	fişke
zīnhār (f.e):	emān ve ħarāc
zincifir (f.i.):	ma‘rūf
zīr-i zeber (f.t.):	döküp dağıtmaq (6)
zübān-ger (f.b.i):	süd kesügi
zübker (f.i.):	fişek
zübān-āver (f.b.s):	merd-i faşīḥ ve hoş kelām bāşed
zūnnār (f.i.):	m.
zūlīnūr (f.s):	ķorķaķ (7)
zūkūr (f.s):	sefile ve dūn himmet bāşed.
zūnbur (f.i.):	tekne
zūd-ter (f.s):	tīzrek
jüvāğār (f.i.):	nām-ı muğannist
jüvār (f.i.) :	an kes bāşed ki ħizmet-i maḥbusān koned (8)
zūr (f.s.):	güc
sepūseh-i ser (f.t.):	ķoñaq
sālār (f.i.):	ulu pādīşahlara daḥī dirler
sālār (f.i.):	mehter ve naķīb ve çeribaşı (9)
sāz-kār (f.b.s.):	muvāfīķ yaraķlu
sār (f.i.):	şığircıķ, nişān ve fersenk ki yollarda ķorlar
sāḥtekār (f.b.s.):	[rūz bühtān ve yalan ve ķuvvet]
sāz-ı leşker (f.i.t.):	çeri yarağ[ı]

/62b/

Sāz-kār (f.b.s.):	yaraķlu (1)
sāz-kār (f.b.s.):	ālet
sāz-kār (f.b.s.):	düzenlü

sātūr (f.i.):	kaşşāblar satır
ser-efzār (f.b.i.):	şagrak ve yular
sāgar (f.i.):	şagrak (2)
sālār (f.i.):	naķīb ve nāyib
sālār (f.i.):	ser-[l]eşker
setūr (f.i.):	bi-ħareket-i meçūl
sūħan-güzār (f.b.s):	keleci ve ħacet
ser (f.) :	baş ve tamam
ser (f.):	kefşī bāşed ve ermüy resīmān yāfte (3)
ser (f.):	tamam
ser (f.i.):	selbūr
serpār (f.):	serber
ser-dār (f.b.s.):	mişl
ser-reftār (f.b.s.):	yoķuşa gidici
ser-reftār (f.b.s.):	ķatı eşkūn (4)
serīr (f.i.):	elegim saǵmal
serīr (f.i.):	taħt
ser-ser (f.s.):	aħmaķ
ser-leşker (f.b.i.):	ķeribāşı
server (f.i):	re'īs ve ulu (5)
serd-ser (f.b.s.):	şovuk yer
ser-tā-ser (f.b.i.):	başdan başa
sezā-ver (f.t.s.):	lāyıklu
sa'ter (a.i.):	zebūķ
saǵar (f.i.):	ħārpüşte ve kirpi (6)
sek-sekār (f.b.i):	ev iti
sek-i engūr (f.s.t.):	it üzümü
selle-ger (f.b.i.):	sepedci
ser-destār (f.b.i):	dūlbend

sebük-bār (f.b.s.):	yeyni yüklü (7)
sebük-bār (f.b.s.):	mişl
sebze-vār (f.t.s.):	bir şehir adı ve çayır çimen
semer (f.i.):	efsâne bāşed
semender (f.i.):	murğist-i meşhūr ki der āteş-i sâkin est
ser-be-ser (f.b.i.):	başdan başa (8)
serteser (f.b.i.):	mişl
semūr (f.i.):	bir canavar
sengibār (f.b.s.):	taşlı
semendūr (f.i.):	efsâne bāşed ve bir kuş
senār :	gemiler yatan şofa yer (9)
seng-hūr (f.b.s.):	boğurtlağ
serşīr (f.i.):	kıymak
sengisār (f.t.i.):	recm kerden bāşed
seng-güzār (f.b.s.):	yol yitügi

/63a/

sengūr (f.i.):	selle fıkkā'ī bāşed (1)
senkur (f.i.):	sünger ve send vilāyetinde derisi kıızıl bir hayvandur
seynūr (f.i.):	ibrişimden ton
ser-reftār (f.b.s.):	keçi ve yügürek at
senkūr (f.i.):	fukğacılar selesi ki añā fukğā kıoyarlar
siper-dār (f.b.s.):	kalğancı (2)
siper (f.i.):	kalğān
sipās-dār (f.b.s.):	minnetlü
sipār (f.i.):	mengene ve şaban demüri
sipār (f.i.):	añız
sipes-ter (f.s.):	şoñrarak (3)
sipīd-dār (f.b.s.):	ağça kıavak

sipīd-kār (f.):	tarār bāşed
sipīdbār (f.b.i.):	ısbanağ aşı
sipih (f.i.) :	āsmān
sipih (f.i.) :	āftāb (4)
sipih (f.i.) :	çarğ, felek
sipihşālār (f.i.) :	şubaşı ve çeribaşı
sipih-dār (f.b.s.):	çeri begi
sitebr (a.s.):	ķuvvī
sitebr (a.s.):	yoğun ve şıķ ve berk (5)
sişber (a.s.):	mişl
sitim-kār (f.t.s.):	güc idici
sitem-ger (f.t.i.) :	mişl
sīvār :	[]
sināber :	[]
simsār :	[] (6)
sikender (f.i.) :	taķla
sikār (f.i.) :	ilisu oyunu
sināver (f.i.):	yüzgüc
si hezār (f.s):	üç biñ
sih şed hezār (f.s):	üç yüz biñ (7)
sipīd-ğār (f.b.i.):	çaķır dikeni
sişār (f.i.) :	ocağ kepcesi
şikār (f.s.):	şom
silir (f.i) :	sekr
siyeh-kār (f.t.s.) :	ħacīl (8)
sīr (f.s.):	toğ
sīr (f.i.) :	şarımsağ
sirīr (f.i.) :	ķavs-ı ķuzah
sīsener (f.i.):	günāyik

sīsenyer (f.i.):	mersime
süpüst-zār (f.t.i.):	yoncaluğ (9)
sütür (f.i.):	ılkı [ve] tavar
sütür-dār (f.b.s.):	emīr-i āhor
sütür (f.i.):	mişl-i sülbür

/63b/

surh-ser (f.b.s.):	başı kızıl serçe (1)
sükker (f.i.):	şeker
sükker-‘uşer (f.):	tefāle
sükker (f.i.):	kirpiniñ bir nev‘ine dirler
sükvār (f.t.s.):	ğuşşalu
sükāver (f.i.):	çörek
sülkür (f.i.):	çöplük (2)
süvār (f.i.):	atlu
süküvār (f.t.s.):	hoş koçulu
sür (f.i.):	iple kıldan olan başmağ seler ve salyār ve ökçe
sūzen-ger (f.b.i.):	igne düzüci
sūfār (f.i.):	yurdu
sūfār (f.i.):	oğ gezi
sūslār (f.i.):	kelār (3)
sūr (f.i.):	ğulübe, konaqlıq
sūm-sār (f.t.i.):	şarmışaqlu
sūsmār (f.i.):	uvacuğ kiler
sūgvār (f.t.s.):	ğuşşalu
sūr (f.i.):	burç (4)
sūr (f.i.):	‘arūsī ve hatne kenān ra güyend ki der an ‘işret ve şādī konend
süpār (f.):	[]
sükdār (f.b.s.):	baş dutucu

sūsküvār (f.t.s.):	yaşlu
sükender (f.):	tağla urmağ
sürūd-kār (f.t.s.):	ırlayıcı (5)
sükār (f.i.):	kömeç ve börek
şār (f.i.):	girdāb
şāhsār (f.i.):	boynuz
şārkār (f.i.):	bīkār ve şāhre ya‘ni kersiz aş (6)
şāhsār (f.i.):	budağ
şedgār (f.i.):	bağ meregi
şānezdeh hezār (f.s):	on altı biñ
şahvār (f.t.s.):	taze vü ter bāşed ve begşene (7)
şāhper (f.i.):	fetīl ağacı
şāvgar (f.i.):	vilāyetist ber kenār-ı māverāünehr ez an taraf an vilāyet-i ħama zengīst ve zerīs-i beyābān-ı zeng iklīm-i kāfir est
şāh-dīvār (f.b.i):	ħatl
şāhkār (f.i.):	kersiz
şāykār (f.i.):	genc bāşed (8)
şeb-kūr (f.b.s.):	gice görmez
şeb-gīr (f.b.s.):	şeĥergāh ve gice öten çekirge
şermesār (f.t.i.):	ħacl ve odlu
şerāb-ħūr (f.b.s.):	içkici
şerāb-dār (f.b.s.):	şarab dutucu (9)
şeş hezār (f.s):	altı biñ
şeşat hezār (f.s):	altmış biñ
şeğar (f.i.):	kirpiniñ bir nev‘i

/64a/

şeğar (f.i.): lāle (1)

şelvār (f.i.):	iç ton
şemer (f.i.):	ser-i çiçek ve gölcük ve yemişci ve yemişlü ve şulu
şengūr (f.i.):	sille-i fuḳḳa‘yān bāşed ki fuḳḳā‘-ı der an çinend
şādḥūr (f.i.):	şebin-i ādem
şenār (f.i.):	‘ayb
şāyār (f.i.):	ücretsiz buyrulan iş (2)
şehkār (f.):	egilmiş
şeyār (f.i.):	ḥasta ḳadavrası
şeşper (f.i.):	boz doğan
şāḥmār (f.i.):	yılan boynuzu
şevmūr (f.i.):	bağ merengi
şehir (f.i.):	ma‘rūf (3)
şehriyār (f.i.):	padşāh
şehriyūr (f.i.):	māh-ı āḥerist ez tābistān
şedyār (f.):	sürülmüş ve egilmiş
şezkār (f.):	mişl
şenküle-i engūr (f.i.t.):	üzüm budağı (4)
şehper (f.i.):	ḳanaduñ büyük yükü
şibir (f.i.):	ḳarış
şīpūr (f.i.):	yavru
şihār (f.i.):	ḳaliyye-i kāzerān
şi‘ār (f.i.):	melāmet ve iç ton (5)
şināver (f.i.):	yüzgec
şikār (f.i.):	av
şikār (f.i.):	avlına
şimşār (f.i.):	şemşād bāşed
şikār-ker (f.b.i.):	avcı ve uğru
şimşīr (f.i.):	ḳılıc (6)

şimşir-dār ⁶⁷ (f.b.s.):	kılıc dutucu
şinār (f.):	yüzmek
şinār (f.):	yüzücü ve ‘ayıb
şipūr (f.i.):	yavru
şimşir-dār (f.b.s.):	kılıccı (7)
şiyār (f.i.):	bağ meregi
şiyār (f.):	nażar [nadas] eylemek
şiyār (f.i.):	şaban
şirez (f.i.):	nām-ı ĥoday
şiyār (f.i.):	cevlik (8)
şir (f.i.):	süd
şirdār (f.):	südlü
şirār (f.i.):	çuvāl köşesi
şir-gir (f.b.s.):	arşlancı
şir (f.i.):	arşlan
şir-gir (f.b.s.):	nīme mest (9)
şirīn-kār (f.t.s.):	ĥelvacı ve tatlu işlü
şimir (f.i.):	bābuc
şinkūner (f.i.):	şerāb-ı zencebīl
şütür-gāz (f.b.i.):	yezağ

/64b/

şütür (f.i.):	deve (1)
şozkār (f.i.):	egir
şüşter (f.i.):	şehr adı ve öykenlü
şüşter (f.i.):	sürülmüş ve toĥm saçılmış yer
şük-vār (f.t.s.):	ğamlu
şükūfe-dar (f.b.s.):	çiçeklü

⁶⁷ Metinde şimşirmār şeklinde yazılmış

şomār (f.i.):	şağış (2)
şomār-gīr (f.b.s.):	şayıcı
şomor (f.i.):	nalıñ ve bābuc
şobhār (f.i.):	eklik
şünkār (f.i.):	mişl
şūnder (f.i.):	çökündür
şūr (f.s.):	tuzlu (3)
şūr (f.i.):	aşūb
şūr (f.s.):	çorağ
şūr (f.i.):	bāzār-ı esbāb
şūr (f.i.):	kög
şūr (f.i.):	örgü
şūher (f.i.):	er
şütür-bār (f.b.s) :	deve yüki (4)
şütür-vār (f.t.i):	mişl
şūr-ı yeregi-kār (f.):	işün karuşuqluğı
şūrehger (f.b.i):	ağ ılkūn
şūh-gīr (f.b.s.):	kirlü (5)
şūhrūr (f.i.):	ğara dut
şābūn-ger (f.b.i):	şabuncı
şāğar (f.i.):	şağrak (6)
şāğar (f.i.):	ölçek
şāfder (f.i.):	bahādır
şed hezār (f.s):	yüz biñ
şabr (f.i.):	bir acı ot
şa'ter (i.):	güyegü otı
şadr (f.i.):	yük dibine bırağılan ħalı (7)
şanavber (f.i.):	çam
şūr (f.i.):	şurnā

şuyār (f.i.):	temir hindi
şufer (f.):	tūc
şur (f.i.):	pālūc
ţānbūr (f.):	şeştā (8)
ţāber (f.i.):	şehr adı
ţāble-ĥūr (f.b.s.):	mefat yiyici
ţebāşir (f.i.):	tebeşir
ţirāz (f.i.):	‘alem doĥuyucu (9)
ţiraz-ger (f.b.i.):	‘alemci
ţūmār (f.i.):	tomar
‘ar‘ar (i.):	serv

/65a/

‘ār :	ġayret (1)
‘anber (a.s.):	şāh-ı būy
‘atāver :	cevĥer
‘ıyār :	ĥatıĥ
‘ıyār-ġir (f.b.s.):	şāhib-i ‘ayyār
ġār (f.i.):	maġara (2)
ġār (f.i.):	defne ağacı
ġadr (a.i.):	vefāsuzlık ve ĥayınlık
ġar (f.i.):	zen-i ĥoca ve ġulām ra ġüyend
ġam-ġüsār (f.b.i.):	yar ve öġür ve iş ⁶⁸
ġam-ġüsār (f.b.i.):	yoldaş
ġancār (f.s.):	ĥızılca (3)
ġavr (f.i.):	ĥuĥur
ġarār (f.i.):	ĥarār
ġam-ĥor (f.b.s.):	ĥayġu yiyici

⁶⁸ eş manasında

ġubār (f.i.):	toz
ġur (f.i.):	mīş kūhī ve ġāne-i bozorgī
ġurgur (f.):	[] (4)
ġur-ġoncār (f.) :	ġūlfūne
fāfir (f.i.):	ġaşır otı
ferr (f.i.):	revnaġ ve kuvvet ve cemāl
fer (f.s.):	zībā
fākerden-der (f.) :	ġapu açmaġ (5)
ferā-ter (f.s.) :	girürek
ferdār (f.i.):	ġāne-i tābistān
ferzer (f.i.) :	turfe
fātir (f.i.) :	süst
ferej (f.):	[]
ferġār (f.i.):	nām-ı šehr bāşed (6)
ferġār (f.i.):	ġāne-i büt bāşed
ferseng-sār (f.i.) :	mīlī bāşed ki ez beher-i nişān fersenk ber ser-rāh-ı konehend
ferġār (f.s.):	aşılmış ve toġranmış
ferġar (f.i.):	şu argı
ferfūr (f.i.):	çil ve keklik (7)
fermān-bordār (f.b.s.):	buyruġ dutucı
fermān-nābor (f.b.s.):	buyruġ dutmaz
fervār (f.i.):	mertek
fervār (f.i.):	yaylaġ ve kış evi
ferfer (f.i.):	çil kuşı (8)
feyāver (f.i.):	şoġl ve kār ve çakl
feyār (f.i.):	mişl
ferfir (f.i.):	benefşe
ferkūr (f.i.):	çil ve çirk
fenāvār (f.i.):	ton baġlıyıcak ve bir šehirdür Çin yanında

fırfır (f.i.):	parlağuc (9)
fikār (f.i.):	kötürüm
ficār (f.):	[]
fürüj (f.i.):	bir acı ot
fürü-ter (f.s.):	aşağarağ

/65b/

fūr (f.i.):	mor renk (1)
fürķūr (f.):	[]
ķār (f.):	tār bi't-türkī rimmet ve nisbet an ķīzihā-yi sipīd konend
ķābūr (f.i.):	muşandere
ķār (f.):	dīger ķīzī ki beğāyet siyāh bāşed
ķarār (f.i.):	girüzār (2)
ķalkaķār (f.i.):	ķara boyanuñ şarusı ki kızıl şağı ola
ķabāver (f.i.):	ķaftanlar
ķandahār (f.i.):	nām-ı şehrīst der ģindüstān
ķaysūr (f.i.):	ħacer ve gümüş
ķantār (f.i.):	ķırķ biñ dinār (3)
ķayāver (f.i.):	şoğl
ķayşer (f.i.):	milik-i Rūm
ķadīr (f.i.):	çölmekde bişen nesne
ķımār (f.):	bāz ve ma'rūf
ķınbār (f.i.):	zincifir (4)
ķīr (f.i.):	ķara saķız
ķīr (f.i.):	zift
ķīr (f.i.):	kāzürler toķmağına sürdükleri
ķuful-ger (f.b.i.):	kilid düzüci
ķār (f.i.):	iş (5)
ķār-dār (f.b.s.):	'ameldār

kārzār (f.i.):	vekīl ve işçi ve iş başarucu kimse
kārdger (f.b.i.):	bıçaqçı
kātvār (f.i.):	sergerdān
kebūr (f.i.):	cāmeīst ki der ceng-i pūşend, mişl-i ḥafaḳān (6)
kār-gīr (f.b.s.):	iş dutucu ve tolos ve kirecle yapılan yapu
kāse-ger (f.b.i.):	çanaqçı
kāhgīr (f.b.i.):	furun ve çāmuş ḳatır
kebūr (f.i.):	kāfir
kebūter (f.i.):	gügercin
germīser (f.):	ḳatı ıssı (7)
kebūter (f.i.):	uvacuḳ böcecüklere [dirler]
kebūder (f.i.):	murğ-ı ābīst
kāliyār (f.i.):	selber ve kelek
kedīver (f.i.):	her kesī ra gūyend ki ḥāne dāşte bāşed
kedīver (f.i.):	rūzgāra eydürler ve ulu kārvāne daḥī dirler
gerger (f.i.):	nām-ı ḥodā ‘azze ve celle [der] luğat-ı peḥlevī (8)
kerūker (f.i.):	mişl
kerd-kār (f.t.s.):	yaldaḳlanup aldayıcı
ker (f.i.):	murād
ker (f.s.):	şāğır
kerī-i ker (f.s.t.):	ḳatı şāğır
ger (f.e.):	eger (9)
ger (f.):	çi
ker (f.s.):	uyuz
germe-sīr (f.b.):	mu‘tedil yer
kerder (f.i.):	şusuz yer ve şahrā, zemīn ya dāmen-i kūh bāşed
kezer (f.i.):	kişer
keşen-ger (f.b.i.):	gemi düzüci

/66a/

kār-ker (f.b.i.) :	işçi (1)
kāzür (f.i.):	ma‘rūf
kezīver (f.i.):	ekinci
kām-güzār (f.b.s.):	dölek bitürücü
kāfūr :	[]
keşkencīr (f.i.):	çekā ki uyan idecek āletdür
keftār (f.i.):	sırtlān (2)
kefiş-ker (f.b.i.):	başmağçı
kefşīr (f.i.):	kevşer
kevīr (f.i.):	hizmetkār
kef-gīr (f.b.s.):	kef alacak
kelānbūr (f.i.):	büyük kürek
kelūgīr (f.b.s):	boğaz dutucu (3)
kemer (f.s.):	ķabā
kemer (f.i.):	köpri
kemer (f.i.):	ķuşak
kemān-ker (f.b.i.):	yay düzüci
kenūr (f.i.):	kendir
kenūr (f.i.):	kendüle bāşed ve ān ħamī bāşed
kende-ger (f.b.i.):	ķazıyıcı (4)
kem-ter (f.s):	eksükrek
kenār (f.i.):	ķırañ ve kıyı
kenār (f.i.):	etek
kendūr (f.i.):	penek
kencūr (f.i.):	ħazīne-dār
kend-āver (f.b.s.):	mervāne ve līr ra güyend ve faķīr, mütekebbir, laf urucu ve ķara ādem (5)
kevīr (f.i.):	zemīn-i şüre bāşed

kevber ⁶⁹ (f.i.):	biber
gevher (f.i.):	aşl-ı çizî bâşed
keyār (f.s.):	kāmil bâşed
kehrü-bār (f.b.i.):	[]
keber (f.i.):	kebere (6)
keyfer (f.i.):	‘avż
kende-pîr (f.b.i.):	katı kıoca
kenger (f.i.):	[eşek dikenı]
kend-ħamîr (f.b.i.):	yumağ ki ħamîrden iderler
keştî-ger (f.b.i.):	gemi düzüci
kird-i kār (f.):	nām-ı ħozāyi ‘azze ve celle (7)
girdār (f.i.):	şan‘at ve iş güc
kirdebür (f.i.):	girde birün
girift-ār (f.b.i.):	dutğun
gizîr (f.i.):	sālār
gijîr (f.i.):	mişl (8)
kişver (f.i.):	iğlîm
kişt-zār (f.t.i.):	ekinlik
kifşîr (f.i.):	leħîm
kîğar (f.i.):	yoğurt şunıcağ zarf
gil-ker (f.b.i.):	balcıkcı
gilzār (f.t.i.):	balcıklık (9)
kihter (f.t.s.):	giçirek
kîne-dār (f.b.s.):	kin dutucı
kîne-ver (f.t.s.):	kînlü
kiyāh-şîr (f.b.i.):	deve otı

⁶⁹ Metinde kevyer şeklinde yazılmış

/66b/

kīfer (f.i.):	mükāfāt yūdī bāşed (1)
kīfer (f.i.):	pişmān ve ‘avz ve kīn ve yaralu
kīfer (f.i.):	zarfī bāşed
kiyār (f.i.):	kāmīllik ve kōrku
kiyāzār (f.t.i.):	otlak
kīse-būr (f.b.i.):	ţarrār ya‘ni yan kesici
gīr (f.i.):	zeker bāşed ve kurt
gīr (f.i.):	demūr gōñlek ve don (2)
kişmīr (f.i.):	ķara yağız ve Şehir adı
kişāver[z] (f.i.):	ekinci
kibr (f.s.):	hoş ve ululanmak
kūdūr (f.i.):	mutrib
kuzīver (f.i.):	rūzgār , uyuz
kuzīr (f.):	çāre ve bellū kişi (3)
kūjār (f.i.):	huşūle bāşed ve kuş ķursağı
gūlbāşeker (f.b.i.):	gūlbeşeker
gūl-nār (f.b.i.):	kirās
kuzīker (f.i.):	ķat
kūştī-gīr (f.b.s.):	sūrūşci
gūl-nār (f.b.i.):	enar (4)
gūl-nār (f.b.i.):	nar çiçeğı
kūlāh-zer :	ūskūf
kūbr (f.i.):	bir tondur ki cenkde giyerler
gūmān-bor (f.b.s.):	gūmān iletici
kūnār (f.i.):	gūlnar ağıacı
gūnāh-kār (f.t.s.):	gūnah işleyici (5)
kūz-çehr (f.b.i.):	ķuyruķlı yıldız
gūvār (f.):	[]

küzār (f.i.):	urıcı ve imtilā
künd-āver (f.b.s.):	bahādır
künde-ver (f.t.i.):	günlük (6)
kündür (f.i.):	mişl
küngür (f.i.):	öğü
künkür (f.i.):	baykuş
künkür (f.s.):	dutuğ
künkür (f.):	deblegici
künür (f.):	kūze-i hāne ve şikeste bāşed (7)
kūze-ger (f.b.i.):	bardağcı
kūknār (f.i.):	f. ve haşhāş
kuvār (f.i.):	seydī bāşed ki bedān mīvei ve ğayre konend
güvār (f.i.):	kuş kırsağı
kūh-sār (f.t.i.):	tağlu yer
gūher (f.i.):	aşl-ı merdüm ve aşl-ı küşt bāşed (8)
gūher (f.i.):	f. ve kişinüñ aşlı
kūr (f.i.):	kolan
kūr (f.i.):	‘işret ve yaban eşegi
gūr (f.i.):	qabr
kūzer (f.i.):	kalbur
kūr (f.i.):	on iki veseğ
goftār (f.t.i.):	söz söyler (9)
kūter (f.i.):	çok yer
kūçek-ter (f.t.s.):	küçürek
künker (f.s.):	uşulsüz
künkür (f.i.):	deli ve dutuğ kişi ve qartal
kūşüvār (f.i.):	küpe ve bir dāne incü

/67a/

kūh-ı har (f.i.t.):	tağ eşegi (1)
leb-der (f.b.s.):	kapu yaşmağı
letenber (f.s.):	bisyār-ħor ve kāmīl bāşed
leşker (f.i.):	çeri
lāğar (f.s.):	arıķ
leķan-ger (f.b.i.):	yilken düzüci (2)
lerler (f.i.):	nām-ı ħodā ‘azze ve celle
lemter (f.t.s.):	semiz ve dertsüz
lektār (f.i.):	bulamac
lenger (f.i.):	gemi lengeri
lāyık-ter (f.t.s.):	lāyıkraķ
lenter (f.i.):	güdelü kişi (3)
lişānü’ş-şa’āfir (a.t.):	toħm-ı çınār
lūr (f.i.):	teleme [dilim]
lüler (f.i.):	nām-ı ħodā ‘azze ve celle
māzer (f.i.):	ana (4)
māder-ender (f.b.s.):	ügey ana
mār (f.i.):	yılan
māl-dār (f.b.s.):	mallu
māhir (a.s.):	ustager (5)
mer (f.i.):	şığış
mer (f.i.):	güder bāşed
mer (f.e.):	çün
mer (f.):	kelāmda artuğdur ma’nāsına daħī gelür
meger (f.e.):	f.
māder-i māder (f.i.t.):	ebe ebesi
mār-efsār (f.b.s.):	yılancı (6)
mekes-gİR (f.b.s.):	buzağı dişi

mencir (f.i.):	derabuzin
mendur (f.s.):	gamkin
menur (f.i.):	bir aşıl çiçektür
mendebur (f.s.):	mişl-i mendur (7)
menaver (f.i.):	şehrîst-i be-nezdik-i hoten
mehar (f.i.):	boyunduruş ve yular
malisker (f.i.):	dellak
mader-i mader (f.i.t):	ebe
mader-i pezer (f.i.t):	ata anası ⁷⁰ (8)
manzar (f.i.):	pencere
mahi-hor (f.):	balikçıl
mir (f.i.):	beg
mi'cer (a.i.):	bürincek
mih-ter (f.t.s.):	ulurak (9)
mihr (f.i.):	aftab
mihr (f.i.):	şefkat ve düğün ve selle
mismar (f.s.):	egri
mir (f.i.):	dostluk ve güneş ve beraberlik çekişmek
mişner (f.i.):	kuç
micmer (f.i.):	şakız yakıcaş

/67b/

mive-dar (f.b.s.):	yemişlü (1)
muzdi-gir (f.b.s.):	giri alıcı
muzdur (f.):	giri ileden
murar (f.i.):	kenevürden olan ip
mutri-ger (f.b.i.):	cendereci
muncir (f.i.):	muşabak ve trabuzan (2)

⁷⁰ Metinde ata atası şeklinde yazılmış.

mūr (f.i.):	ķarınca
mūnc-sūtūr (f.b.s.):	şavar ortası
murġizār (f.t.i.):	şemen
mūzver :	[]
mūndūr (f.):	başil ve yoġun ve ġuřřalu
mūhr :	[] (3)
mūř-ġūr (f.b.s.):	řaylaķ
mūsīķār :	īr
mūřkisār (f.t.i.):	mūřklū yer
nāġun-bor (f.b.s.):	dırnaķ kesici (4)
nām-ver (f.t.s.):	adlu
nāvsār (f.i.):	sevāķ
nā-ġezīr (f.t.s.):	nāĉār ya'ni ĉāresüz
nā-ġivār (f.t.s.):	imtilā bāřed ez bisyār ġorden (5)
nābekār (f.t.s.):	bāřıl
nāhār (f.):	an bāřed ki ĉīzi neġorde bāřed
naġcīr (f.i.):	av
naġcīr-ger (f.b.i.):	avcı
ner (f.i.):	erkek
ner (f.i.):	sāyebān bāřed ki ber ser-kūh-ı ez ĉūp ve ġāřek sāzend (6)
nemek-sār (f.t.i.):	şuzlu
nem-dār (f.b.s.):	yaşlu ve ıřlaķ
nehār (f.):	nesneden kesmek ve ġeġmek ve teke ve ķunduz
nehmār (f.s.):	bisyār bāřed
nehmār (f.i.):	ġadsüz bölük řuvaķ ve endāmsuz ve dūřvār ve ulu (7)
nāġun-ġīr (f.b.s.):	dırnaķ bıĉaġı
nām-dār (f.b.s.):	adı ĉıķmıř
nefir (f.i.):	borı
nemīr (f.s.):	ĉoķ yiyegen ve kāmīl

nizār (f.s.):	ince (8)
nizār (f.s.):	ıraq
nizār (f.i.):	kañış
niser (f.):	alacuk ya'ni t̄āgar bāşed sāyebān
nişhuvār (f.):	yim şoñı yecüzü bi-fethi'l-nün ve yabgu gitmiş ve deve yüki
nişhōr (f.i.):	geviş (9)
nişvār (f.i.):	mişl
niğār (f.s.):	naqş-ı hūb
nilüfer (f.i.):	bir çiçek adı
niğār-ker (f.b.i.):	naqqāş ve ma'sūk
/68a/	
nişer :	yapmak (1)
niğāh-dār (f.b.s.):	saklayıcı yecüzü biḥazfū'l elifü'l-evvel
nişān-ger (f.b.i.):	maḳal ya'ni başmaḳcılar
nīze-dār (f.b.s.):	sevgülü
nīşter (f.i.):	elmās-ı heccām
nīşter (f.i.):	it azusı ve ester
nīşter (f.i.):	nişter-i merdüm (2)
nīk-ter (f.t.s.):	eyürek
nīgū-kār (f.t.s.):	lūtf ıssı ve yavaşlu
nūgūsār (f.t.i.):	baş aşāga, yecüzü bi-kesri'n-nün
nümū-dār (f.b.s.):	çaşni ve erkek
nūvār (f.i.):	örgün (3)
nūvār (f.):	işte bāşed behen ki ber ḥayme dūzend
nūvār (f.):	bürüme ve ögündire
noh hezār (f.s.):	toḳuz biñ
noh şed hezār (f.s.):	toḳuz yüz biñ
vānger (f.b.i.):	kürekci (4)
vār (f.s.):	ümizvār

vār (f.e.):	bigi
ver (f.s.):	yuḡaru
vālād-ger (f.b.i.):	bünyād şacı
vām-dār (f.b.s.):	borçlu (5)
vānger (f.b.i.):	pūsiten dūz bāşed
veçerger (f.b.i.):	müfti
vaḡşūr (f.i.):	peyember ra gūyend ve ilçi
vervār (f.i.):	taḡt
verkār (f.t.s.):	būstān ve ḡulavuz (6)
verkār (f.i.):	turvende yemiş
verkār (f.i.):	evelek ve meş‘ale yeri
vīr (f.i.):	yar
hār (f.):	eşte-i vāzīd bāşed [rişte-i mervārīd bāşed] (7)
hezīr (f.s.):	eyü
hecdeh hezār (.s.):	on sekiz biñ
hejdeh hezār (f.s.):	mişl
hezār hezār (f.s.):	biñ biñ
hezārān hezār (f.s.):	biñler biñ[i] (8)
heşt hezār (f.s.):	sekiz biñ
hezār (f.s.):	biñ
herher (f.):	besāraḡ
hemsīr (f.):	[]
hem-şīr (f.b.s.):	sūd bir (9)
heser (f.i.):	buz
hevder (f.i.):	baş barat
heştād hezār (f.s.):	seksen biñ
hezār bār hezār (f.s.):	binde bin

/68b/

heşt şed hezār (f.s.):	sekiz yüz biñ (1)
heft şed hezār (f.s.):	yedi yüz biñ
heftdeh hezār (f.s.):	on yedi biñ
helendūr (f.i.):	nām-ı kiyā bāşed ez kiyāmhā ki nezd-i eṭıbbā ma‘lūm est
hemlaḥtiger (f.b.i.):	pinecī (2)
hem-vār (f.b.s.):	düz ve mülāyim ve münāsib
hem-ser (f.b.s.):	başdaş
hevr (f.i.):	ay ve gün
hencārhir (f.i.):	bina adı ve yol ve anca ve beraber
hembār (f.):	ṭoman, bi'l-feth ve'l-kesr ve'l-zamm
hember (f.b.s.):	yükde bir (3)
hizber (f.s.):	beñdeş
hüser (f.):	yeh bāşed ki der āb nehend
hüşbār (f.s.):	ayık
humār ⁷¹ (f.i.):	ḳofalık ⁷² otı
hūr (f.i.):	ay ve güneş
hūr (f.i.):	ṭuman ve surḥ (4)
huvīr (f.i.):	emici
hujīr (f.i.):	her eyü nesne
hüner-ver (f.t.s.):	hüner iş
yār (f.s.):	yar ve iş ve yoldaş (5)
yār (f.i.):	yardım
yāver (f.i.):	yardımcı
yādigār (f.t.i.):	añdurıcı ve teberrük
yād-dār (f.b.s.):	ezber dutucı
yebāb-ger (f.b.i.):	ḥarāb edici

⁷¹ ḥaşşü'l-ḥumār şeklinde de kullanılır

⁷² Metinde ḳoğalık şeklinde yazılmış

yemhūr (f.i.):	it siñegi (6)
yik-bār (f.b.s.):	bir kerre
yik-çend-bār (f.b.s.):	birkaç kez
pūj-dār (f.b.s.):	pars dutucu
āb-rīz (f.b.s.):	şu dökecek yer, taḥrīf idüp şūrīz dirler (7)
ateş-engīz (f.b.s.):	dutrak
āteş-efrūz (f.b.s.):	mişl
āḥīz (f.i.):	mühre-i divār ve legen
āḥīz (f.i.):	dīvār ve yapunuñ bir şınırına konan taş (8)
ārd-bīz (f.b.s.):	elek, bi-meddü'l-elif
engīz (f.s.):	naz ve ḥile ve fitne
arzīz (f.i.):	çalay
ārnebīz (f.i.):	tarḥun
araz (f.s.):	kıymet
ez (f.e.):	den (9)
āz (f.s.):	duymaz, bi-medd-ül-elif
āz (f.s.):	hırş ya'ni ṭama'
enz (f.i.):	mercümek
aşpez (f.i.):	aşçı, ṭabbāḥ ma'nasına
āşüb-engīz (f.b.s.):	fitne kıparıcı
aḥkūz (f.i.):	ilic ve dügme

/69a/

ağāz (f.s.):	evvel çīzihā bāşed (1)
efrāz (f.i.):	şūfī
eyāz (f.i.):	ķul adı
enbāz (f.s.):	artuķ
ān çīz (f.):	ol nesne
enderūz (f.):	çarisu ve şıva

āḥir-rūz (f.):	ögündü (2)
enderez (f.i.):	vasiyyet ve tāmim
efrāz (f.s.) :	yüce
āvāz (f.i.) :	ün
āvriż (f.b.i):	ābrīz ma‘nasına
āhīz (f.):	yap yap (3)
āmīz (f.i.):	ķariş
elbruz (f.i.):	tağ adı
āyīz (f.i.):	ķavğa
āvīz (f.i.):	et
āteş-bāz ⁷³ (f.b.s.):	od oynayıcı ve yıldırım
endvīj (f.i.):	endāze (4)
āmīz (f.i.):	āmīhten lafzından müştakdur, maşdar isti‘māl olunur, ķarişık ma‘nasına, siğa-i emrdür, ķarişık, ķarişıkdur ma‘nasına, ve ķā‘ide-i maķarradur. Ba‘zı Türkīde şıfat isti‘māl olunur.
imrūz (f.):	[bugün]
üştür-ğāz :	deve dikenini ve yandaķ ve egir
üşgūr (f.i.):	burusuķ (5)
bādbāz (f.b.s.):	mirveħa
bārān-gūrīz (f.b.s.):	alacaķ ve yağmurdan kaçıp varıcaķ ev
bārīz (f.i.):	güz günü
bāz (f.i.):	küşād est ki fülān der bāz est mī gūyend (6)
bāz (f.i.):	bāzu bāşed ki niyāzī bağ gūyend
bādger (f.):	egri yel
bāz (f.):	farķ kerdin
bāz (f.i.):	nām-ı murğist
bāz (f.):	bi-ma‘nī diğeri bāşed çenān ki gofteend bāz āverd-ī hikāyet pīçāpīç

⁷³ Metinde āteş-bār şeklinde yazılmış

bāng-i nemāz (f.i.t.):	ezān (7)
bed-bāz (f.b.s.):	yavuz işlü
berez (f.i.):	ekin ve tamam
pālīz (f.i.):	bağçe ve bŭstān
pālān-dŭz (f.b.s.):	h̄alat dŭzŭci
pāyīz (f.i.):	gŭz gŭni (8)
betnŭz (f.i.):	mŭrgān ra mŭnķār ve diger h̄ayvanāt-ı birŭn-dehen bāşed
pāz :	[]
pervāz (f.i.):	tavān-ı tŭyŭr bāşed
pervāz (f.i.):	cāy ve ārām ve ķarar bāşed
pervez (f.i.):	pervāz bāşed
pervāz (f.i.):	gŭnlek, yecŭzŭ bi-h̄azfi'l-elif (9)
bez (f.i.):	bez
bād-ı pāyīz (f.i.t.):	gŭz yili
pelŭz (f.i.):	peşķir
peşīz (f.i.):	pul bāşed ki ez men zenend ve ķarh gŭyend, yecŭzŭ bi'l-feth ve'l kesr ve bi'l-yā'il Fārisiyye
perkez :	[]

/69b/

behīz (f.i.):	pusu yeri (1)
bānfirāz (f.i.):	tolāk
pāk-bāz (f.b.s.) :	eyŭ nazār lu
beğāz (f.i.):	ķīpŭy yecŭzŭ bi-zammŭ'l-ya'
bekāz (f.i.):	tağlarda olan in
bekmāz (f.i.):	şerāb ra gŭyend
penīz (f.i.):	hergīz (2)
perhīz (f.i.):	h̄od ra nigāh dāşten ķīzihāyi bed
pāj (f.):	[]

pejāj (f.):	[]
bengūr (f.):	[]
bināz (f.i.):	segird
bişçīz (f.i.):	yay ağacı (3)
biyāmūz (f.i.):	ögün
pīş-nemāz (f.b.s.):	imam ve kardaş
piyāz (f.i.):	şoğan
piyāz-ı tīz (f.s.t.):	acı şoğan
pīrūz (f.s.):	yeñi (4)
bī-rūz (f.t.s.):	ṭālī'süz
bihūz (f.i.):	çırāğ
bīmār-ḥīz (f.b.s.):	şayruluğdan kalkān
piḥsūz (f.i.):	çırāğ
būrāz (f.i.):	zībāyī bāşed (5)
būrāz (f.i.):	çift kayışı
būz (f.i.):	bülendī bāşed
boğāz (f.i.):	cūy
būz (f.i.):	keçi
pūjūl-[bāz] (f.b.s.):	tepsilü oynayan ⁷⁴
pündüz (f.i.):	çuvalduz (6)
pūstīn-dūz (f.b.s.):	kürek dikici
pürküz (f.i.):	yaprağ
būsitān-efrūz (f.b.s.):	beg börki çiçegi
pūz (f.i.):	ağzuñ içine ve taşına ve it burnına dirler (7)
burc-kūz (f.):	cevzā burcı
būzer (f.i.):	ağız yöresi
pūj (f.i.):	kazancı ve egir ve tağlar başında yoğuş
pūj (f.i.):	incik ve baldır ve yırtıcılar mantarı ve būrī

⁷⁴ Metinde pūjūl : tepsalü oynayan şeklinde yazılmış

pūjāj (f.i.):	kış
bedfūz (f.s.):	naşiblü (8)
bedfūz (f.i.):	ağzuñ taş yanı
bürd-bāz (f.b.s.):	yūş ve lūk getürücü
tebrīz (f.i.):	nām-ı şehrīst meşhūr
tāz (f.i.):	çeper ya'ni segirdim
türk-tāz (f.i.):	il urmağ ve at koşucu (9)
terkez (f.i.):	ekin için düzülen yır ve naşas
tākrez (f.i.):	çabuğ degül
teblirez (f.i.):	ditreden ısıtma
tez (f.i.):	murğ-ı kūçek
tekīz (f.i.):	üzüm çekirdegi

/70a/

tās-bāz (f.b.s.):	ma'rūf (1)
tebrūz (f.i.):	kunduz sıtması
tej (f.i.):	fāruğ
terre-tīz (f.):	gerdeme
tīrīz (f.):	ma'rūf
tīz (f.s.):	kesegen
tīz (f.s.):	yürügen (2)
tīz (f.s.):	ħafağān
tīz (f.s.):	īy u nāy
tīz (f.):	bādī ki ez zīr
tīre-kūz (f.b.s.):	güzer
tīr-endāz (f.b.s.):	oğ atıcı
tībriz (f.i.):	şofra
tīrez (f.i.):	yırtmac (3)
tīrāz (f.i.):	elegim sağmāl

tūz (f.i.):	kazanmak ve yay tozu
turāz (f.i.):	gökçeklik
tuz (f.i.):	şaruca küçücük kuş
cāh-yūz (f.b.i.):	kavga çıkaracak ve kavga, cenkli ve çapa (4)
çāz (f.i.):	kurbağa
çāhevīz (f.i.):	kavī urucağ ve çapa
çerz (f.i.):	hayece
çerz (f.i.):	çağır toğan
çerz (f.i.):	toy [kuş]
cevz (f.i.):	koz (5)
cevz (f.i.):	düğme
celvīz (f.i.):	çıra özündisi
cevāz (f.i.):	göçerlik ve sarımsak döğüci
çağız (f.i.):	kurbağa ve ol yerdür ki içinde çirk ola
cāvīz (f.i.):	müfsid ve gammāz, yecizü bi-kesri'l-cim
cāy-gürīz (f.b.s.):	kaçacak yer (6)
çehār-mağz (f.b.i.):	koz
çefte-i ruz (f.i.t.):	bağ çardağı
cānbāz (f.i.):	ma'rūf
cāy-nemāz (f.b.s.):	nemaz yeri
cihāz (f.i.):	cihīz (7)
çīz (f.i.):	nesne
çiklīz (f.i.):	talak
cūy-tāz (f.b.i.):	ırmağ
çüz (f.i.):	kirpi ve ton yağası
cürz (f.i.):	toy (8)
cüz (f.s.):	ğayr
cüz (f.s.):	artık
cüvāz (f.i.):	hevān ve sete ve dibek dögeci

cūvāldūz (f.i.):	ma'rūf
ḥarām-mağz (f.b.i.):	oñurğa iligi
ḥīz (f.i.):	bezebān-ı pehlev ṭās-ı ḥammām ra gūyend hīn-i sebeb-i muḥannet ra ḥīr gūyend (9)
ḥāye-rīz (f.b.s.):	ḳayğana
ḥarpūz (f.i.):	ḳarpuz
ḥarkez (f.i.):	üvez

/70b/

ḥarkez (f.i.):	güvegen (1)
ḥasyūz (f.i.):	yarasa
ḥayme-dūz (f.b.s.):	çadır dikici
ḥāmsūz (f.i.):	çulūḳ ve bazlamac
ḥaz (f.i.):	ipek ve iplik
ḥāk-bīz (f.b.s.):	topraḳ alıcı
ḥazez (f.i.):	boncuḳ (2)
ḥalendez (f.i.):	güyegü otı
ḥūlīz (f.i.):	çuluk
ḥūlīz (f.i.):	çerge
ḥūyūz (f.i.):	yarasa
ḥuryūz (f.i.):	mişl
dālīz (f.i.):	çölmekçi ḳuyusu (3)
derz (a.i.):	yiv
dez (f.i.):	tağ depesi
dest-amūz (f.b.s.):	ele öğrenmiş
demsāz (f.s.):	rāzdāş (4)
dālīj (f.i.):	ḳızıl serçe
dehāz (f.i.) :	na're ya'ni şararmış gümüş
dest-āvīz (f.b.s.):	armağan

dāz (f.i.):	dazlak ve kalleçepen
derāz (f.i.):	Allah adı ve yapucu (5)
dest-efrāz (f.b.s.):	el ālet
der-an-rūz :	ol günde
dāj (f.i.):	hırmen
dāmūj (f.i.):	şakal
dırāz (f.s.):	uzun (6)
diz (f.i.):	kal'a
diz (f.i.) :	depe
dīvāyāz (f.i.):	kaşırğa
dil-sūz (f.b.s.):	yürek yakıcı
dilnūvāz (f.b.s.):	gönül alıcı
dihlīz (f.i.):	necār ve ardı ve kapu içi (7)
dīr-bāz (f.b.s.):	giç oynayıcı
dīk-efrāz (f.b.s.):	çölmek şuci ve kapağı
dūj (f.s.):	yaramaz ve yavuz
düvāl-bāz (f.b.s.) :	kaşıbāz
duhul-bāz (f.b.s.) :	tavulbāz (8)
rāz (f.i.):	söz ve gizli [gizli söz]
rāj (f.i.):	yapucu ve çeç ve hırmen
rej (f.i.):	bağ ve kaķımaķ
rāz (f.):	yapucu
ra'd-endāz (f.b.s.):	topcu
rez (f.i.):	bağ ve şavaş (9)
renk-rez (f.b.s.):	boyacı
zemez (f.i.):	işāret
resen-bāz (f.b.s.):	ipde oynayıcı
rencīz (f.i.):	şaban kılıcı

/71a/

rīṣbüz (f.i.):	keçi saķalı (1)
rīz (f.i.):	uṣaķ
rīz (f.i.):	ķayģana
rīz (f.i.):	düger
rīz (f.i.):	ya'ni pertīr
rīj (f.i.):	dilek
rustahīz (f.i.):	ķıyāmet (2)
rūz (f.i.):	gündüz
rūbe-dūz (f.b.s.):	dilki kürkün dikici
rūz (f.i.):	nevrūz
jāj (f.i.):	faḥṣ ve eski ot ve ģarman ķabası (3)
jekāj (f.i.):	gözlük
zebez (f.i.):	tekne
zi (f.e.):	den
zīr (f.i.):	yaban Şarmaşığı
sāz (f.i.):	çalģu (4)
sāz (f.i.):	yaraķ
sāz (f.i.):	duzaķ
sāz (f.s.):	muvfāıķ ve fāyide
sebz (f.s.):	yeşil
sūy-sebz (f.b.s.):	yeşil küpecik
servāz (f.s.):	başı aķuķ (5)
ser-firāz (f.b.s.):	ulu
serpez (f.i.):	baŐcı
sertīz (f.i.):	ucı kesegen
ser-efrāz (f.b.s.):	ulu, başdan ķiŐi
Őeĥer-ĥīz (f.b.s.):	Őeĥer vaķtinde durucı (6)
ser-āģāz (f.b.s.):	ün ve avāz

sitāvīz (f.i.):	orağ
sīrtūz (f.i.):	acı şarımsağ
siyeh-rūz (f.b.s.):	ğara ğünlü (7)
sitāre-i dīvāndār (f.t.):	şeytana atduğları ıldız
süprūz (f.i.):	ğalağ
sūz (f.i.):	ğöynek
şeb-bāz (f.b.s.):	ğayālbāz (8)
şeyz (f.i.):	yay
şevnīz :	[]
şebdīz (f.i.):	ğara at ve yürüĝen at
şehbāz (f.i.):	ğanaduñ uzun yüki (9)
şatranc-bāz (f.b.s.):	ma‘rūf
şeb-ğīz (f.b.s.):	ğice durucu
şehryūz (f.i.):	āğir yaz ayı ⁷⁵
şeb-efrūz (f.b.s.):	ğice açıcı

/71b/

şebkez (f.i.):	ğaşerāt-ı arzuñ bir nev‘i (1)
şenkeryīz (f.i.):	zencebīl şerāb
şikār-bāz (f.b.s.):	avcı ve uğrı
şīrez (f.i.):	nām-ı ğodāyi ‘azze ve celle
şīrāz (f.i.):	ğorağ yoğurdı (2)
şīnkūyūz (f.i.):	şerāb-ı zencefīl
şīz (f.i.):	abanus
şīmşīr-bāz (f.b.s.):	ğılıc oynadıcı
şīşe-bāz (f.b.s.):	şīşe oynadıcı
şütür-ğāz (f.b.i.):	deve ğabanı (3)
şūreh-ger (f.b.i.):	ağ yılğun

⁷⁵ Metinde āğir yay evi şeklinde yazılmış

şūnīz (f.i.):	çörek otı
şūrmīz (f.i.):	taras ⁷⁶
ṭāz (f.i.):	kel (4)
ṭarz (f.i.):	kaftān ve ‘alem
ṭannāz (f.b.i.):	istihzā idici
ṭanāz (f.i.):	istihzā
ṭrāz (f.i.):	mişl-i ṭarz bāşed
ġaj (f.i.):	yaban tavuġı (5)
ġāj (f.i.):	aġzı köpük ādem
ġayij (f.):	sürtünmek
ġaz (f.i.):	rūspī
ġuz (f.i.):	ķavimdür ki etrāķdan kan döküci ola ve kimseden ķorķmaya
ġunūz (f.):	[] (6)
ferāz (f.):	cem‘ olmak
ferāhīz (f.):	imekler
ferhemīz (f.s.):	uşlu
feķyāz (f.i.):	şākirdāne (7)
fāj (f.f.):	pehlevīce esnemek
ferāvīz (f.i.):	kaftan zencefi
ferdā-rūz (f.b.s.):	yarınġı ġün
ferķanāyi dū ķīz :	iki nesne arasınıñ ġeñişliġi
firāz (f.s.):	şūfī ve yuķaru (8)
firāz (f.s.):	yüce ve iniş ve düz
firāz (f.s.):	ķarşu
firāz (f.s.):	yoķuş
firīz (f.i.):	ayruķ otı
filrez (f.i.):	ol destmāle veya ol bīze dirler ki aña yemek ve yaġlu nesne baġlarlar (9)

⁷⁶ Metinde taras şeklinde yazılmış

fīrūz (f.):	ğalebe ve yigin
fūz (f.):	ğalebe
ḳāz (f.i.):	ma‘rūf
<i>/72a /</i>	
ḳāz (f.i.):	pervāz (1)
ḳāz (f.i.):	nām-ı ḳaliyye
ḳīmār-bāz (f.b.s.):	ma‘rūf
kārīz (f.i.):	cū-yı āb bāşed ki der zīr-i zemīn reved
kār-sāz (f.b.s.):	iş düzüci (2)
kāz (f.):	sındı
kāz (f.):	demür kesecek
kānāz (f.i.):	ḥurma salkımı ve dibi
kebūter-bāz (f.b.s.):	gügercin oynadıcı
kāj (f.i.):	sāyebān
kerīz (f.):	mişl-i kārīz (3)
kefeclīz (f.i.):	it balığı
kefeclīz (f.i.):	kerevüt ve çomça
kemer-sāz (f.b.s.):	ḳuşaḳ düzüci
kemer-sāz (f.b.s.):	toḳa
kenāz (f.i.):	salkım çöpi
kenez (f.i.):	mişl (4)
kenīz (f.i.):	cāriye
kevīz (f.i.):	ölçek
gez (f.i.):	arşun
kej (f.):	egri ve yılğun
kej (f.):	uğrı ve uğraḳ ve acı ve ḳul ve gönül ve şofra
gevez (f.i.):	ḳoz
kevnīz (f.i.):	ölçek ve şinik (5)

kevīz (f.i.):	mişl
kehrīz (f.i.):	ırmağ
kelāj (f.i.):	kef
kefeş-dūz (f.b.s.):	başmağcı
kefcālīz (f.i.):	it balığı
keçper (f.i.):	kirecçi (6)
kevnīz (f.i.):	toñuz
kināz (f.i.):	mişl-i kenāz bāşed
kiylīz (f.i.):	ısırgan ve kene tohmı
kīj (f.i.):	çam
kirīz (f.i.):	çoçmağ
kişnīz (f.i.):	kişnic (7)
kişāverz (f.i.):	ekinci, yecūzū bi zammū'l-kāf
gūrāz (f.i.):	kūze-i misāfirān bāşed
gūrāz (f.i.):	kızmış 'avrat
güvāldūz (f.i.):	çuvalduz
gūrāz (f.):	nīş bāşed ki ez harāret peydā şode (8)
gūrāz (f.):	harāmīden ve bālīden bāşed
kūj (f.):	oşurmağ
gūrāz (f.i.):	ekinciler yer düzdügi bil
gürbüz (f.i.):	zīrek ādem
gürüz (f.):	şādī ve tarab ve sıçramağ
gürz (f.i.):	çomağ (9)
gürīz (f.):	kaçmağ
gümīz (f.i.):	sidük
kündüz (f.i.):	kal'a-i köhne bāşed
gūz (f.i.):	kovuğ diş
gūz (f.i.):	koz
gūz (f.i.):	bardağ

/72b/

kuze-āvīz (f.b.s.):	bardağ aşacak (1)
kūz (f.):	büğri
kūvāj (f.):	ta‘ne urmak
kūlāh-dūz (f.b.s.):	taqyeci
küşünbüz (f.i.):	teke
küşbüz (f.i.):	mişl (2)
leknāz (f.i.):	bulamaç
levz (f.i.):	bādām
lūgaz (f.i.):	lafz-ı ‘Arabī est Fārisiyyān isti‘māl konend ve an sahn pūşide bāşed
māz (f.i.):	dīvārda veya gayrıda olan yarığ ve işhāl-i ma‘cūn ve qat semūz (3)
mālīz (f.i.):	sülük
māyīz (f.i.):	mişl
merz (f.i.):	çemen ve oturacak yer
merz (f.i.):	qarığ
merz (f.i.):	serhad ve sınır
merāz (f.i.):	kendir urğanı (4)
meşk-dūz (f.b.s.):	meşk dikici
mağz (f.i.):	yağ
mağz (f.i.):	ilik ve bīnī
māhīz (f.i.):	şığır kıyruğı
mār-āmūz (f.b.s.):	yalancı
mevīz (f.i.):	quru üzüm (5)
mevīz (f.i.):	sülügen
miğyāz (f.i.):	şākirdāne
mişlūz (f.i.):	qaysı ve zerdālū
mīz (f.i.):	konuğ

mīḥ-dūz (f.b.s.):	kebkeb ⁷⁷
mūze-dūz (f.b.s.):	edükci (6)
müşk-dūz (f.b.s.):	müşkci
müşküz (f.i.):	muḥkem ḥāli
muşallī-dūz (f.b.s.):	nemazlığı doḳuyıcı
mürüz (f.i.):	bir ḳabīledür ḥirī vilāyetinde (7)
nā-sāz (f.t.s.):	muḥālif
neḥçiz (f.):	ṭolaşmak
naḥiz (f.i.):	buşu
nağaz (f.):	aru
neğaz (f.s.):	gökçek ve eyü (8)
nemāz (f.i.):	nemaz
nevrüz (f.i.):	yılıñ evvel günü ki vilāyet-i ḳurbında mu‘teber dutarlar imiş
neft-endāz (f.b.s.):	neft atıcı ve ṭopcı
negij (f.i.):	üzüm çekirdegi
neciz (f.s.):	kin (9)
nāz (f.):	f. ve ni‘met
nāj (f.i.):	çam
nebtiz (f.s.):	ḳatı sivri
nevāz (f.):	ḥoş dutmak ve oḥşamak
nihāz (f.i.):	teke ve örgüc

/73a/

niyāz (f.s.):	ḥācet (1)
niz (f.i.):	daḥī ve kene
nīm-rüz (f.):	öyle vaḳti
nüj (f.i.):	çam ağacı
nüz (f.i.):	şınur

⁷⁷ Metinde kebkebür şeklinde yazılmış

vāl-engīz (f.b.s.):	hīle kıparıcı (2)
vāz (f.s.) :	açuk
vej (f.):	çeşm ve eri hululuk ve egri
vānsāz (f.i.):	pergel
vārāj (f.i.):	büyük toñuz
virār (f.i.):	bir kabīledür hirī vilāyetinde (3)
hergiz (f.):	elbette
hemlaht-dūz (f.b.s.):	pīne dikici ya'ni eskici
her-rūz (f.):	her gün (4)
hāj (f.):	ve bīçāre mütehayyir ve ħor ve söylememek
hemrāz (f.):	rāzdāş
hāz (f.i.):	zūlfūñ kıvrı[mı]
henüz (f.e.):	daĥī
hem-sāz (f.b.s.):	düzenliklü
hemsūz (f.i.):	it burnı (5)
hīz (f.i.):	muĥannet
hürmüz (f.i.):	müşteri yıldızı
höz (f.i.):	nafaқа ve ħarac
hürmüz (f.i.):	nām-1 piser-şāh-1 nūşin revān est
yāz (f.i.):	fellāh ve ekinci ve kıolanc (6)
yelgāz (f.i.):	gülnār
yūz (f.i.):	pars adlu canavar
āmīj (f.i.):	besyār ħor ve kāmīl ve kıarışık (7)
bāj (f.i.):	ħarāc ve bāc
bāj (f.i.):	'öşür bāşed
bej :	[]
pejīj (f.i.):	pul
birāj (f.i.):	kayış
pūj (f.i.):	egir

pūj (f.i.):	ķıraġu (8)
tekej (f.i.):	üstühvānī ki miyān engūr bāşed
tijtij :	[]
dāj (f.i.):	süpründü
dej (f.i.):	taġ depesü
dūj (f.i.):	hışm alūde ve derest
dūj (f.i.):	bez (9)
rāj (f.i.):	çāc
jāj (f.i.):	kenger dikenı
jāj (f.i.):	necis
ġāj (f.i.):	merdüm-i dehen ferāh ġüyend

/73b/

fāj (f.i.):	isnemek (1)
fejen (f.i.):	bir acı otuñ adıdır ki ķarın aġrısına ışşı ider
kāj (f.i.):	sāyebān
kāj (f.s.):	şaşı
kej f.s.):	yılġun
kej (f.s.):	egri
kej (f.i.):	şafra
kej (f.s.) :	acı
kej (f.i.):	ķul (2)
kej (f.i.):	arşun
kīj ((f.i.):	çam aġacı
kūj (f.i.):	ķoz
kūvāz (f.i.):	ta‘ne
nāj (f.):	hemtānist
nāj (f.i.):	dıraht kāc est
nūj (f.i.):	çam aġacı (3)

vāj ((f.i.):	büyük toñuz
hāj (f.i.):	bāng ve na're bāşed
arġīs (f.i.):	eṭibba atında bir otuñ agacıdur ki aña dıraht-ı sermāres derler (4)
ābenīs (f.i.):	a ki şāfī ola
abanūs (f.i.):	bir ıymetlü ağacuñ adıdur
ābanūs (f.i.):	yüklü
efsūs (f.i.):	atru ve maşharalık ve hayf ve öz[i] göyünmek (5)
ebū fāyīs (f.i.):	bir otuñ adıdur ki ġāsū-yı rümī dirler. Bu ot Analyada olur anuñ kökiyle ol bilāduñ halkı onlaruñ yurlar
as (f.i.):	degirmen ve un ögütmek
es (f.i.):	örs
ās (f.i.):	yumşak ve aum
āzer-bīs (f.b.i.):	tāfsiyā adlu bir ot ve 'Arab ta'rīb ider īs dirler (6)
āres (f.i.):	ınar
aras (f.i.):	meşhūr ırmadur
aşābi' hürmūs (f.):	şenbelīde eydürler (7)
an kes (f.):	ol kimesne
ānīs (f.i.):	taıl ei
arus (f.i.):	ardu
enberbārīs (f.i.):	adun duzlaġı (8)
āzeres (f.i.):	yıldırım ki 'arabīce aña şā'ıā dirler
āversiprīz (f.i.):	mevdan
amās (f.i.):	şiş verem ma'nāsına
āveres (f.i.):	arduc ağacı ve meydān (9)
ībn-i 'aris (f.):	[]
īn kes :	bu kimse

/74a /

ispās (f.i.):	minnet (1)
iṭrāṭīkūs (f.i.):	ayu kulağı
isperīs (f.i.):	meydan ve şaf, yecūzü bi-fethü'l-elif ve's-sin ve bi-ḥazfū'l-yā' ba'de'r-ra'
üştuhūdūs (f.i.):	kara borkleri bir çiçek ki 'Arab aña memmu'l-ervāḥ, memsekü'l-ervāḥ ve mevḳafü'l-ervāḥ diyu eydürler.
bās (f.i.):	saqlamaḳ ve ḳorḳu ve bīm ya'ni bük (2)
pālās (f.i.):	vāle eski
pālās (f.i.):	kökner ve vāle ve ḥayrān
pāmūs (f.s.):	bīcān
pāmes (f.i.):	ta'alluḳāt-ile ayağı baḒlu (3)
baḥas (f.s.):	az ḳıymetlü
bercās (f.i.):	oḳ nişānī
perkes (f.i.):	ma'āzallah demekdür
perdās (f.i.):	bir nesne iri mi ve yumşaq mı diyü degmek-içün el yummağa derler
pes (f.e.):	şoñra (4)
bes (f.e.):	yeter
pes (f.i.):	eñse
pes (f.s.):	girü
beḳas (f.i.):	şemşād ağacı
beṭāres (f.i.):	eyreltü [otu] (5)
belbūs (f.i.):	yaban şarımşağı
palās (f.i.):	keşīşler tonı
paḥs (f.i.):	döl tarlığı, doḒmadan şolmak
pāmes (f.i.):	şaklamaḳ ve ba'zı nevbet
pārs (f.i.):	memleket-i 'acem (6)
beḒānūs (f.i.):	eşkin at

peyğalūs (f.i.):	sūsen
peyūs (f.i.):	kimsentūñ kendü haqqına ne söylediğin ve kuşak dutmağ
pīs (f.i.):	ala ve cüzām (7)
pircīs (f.i.):	müşteri ıldızı
bī-kes (f.t.s.):	kimsesüz
bürs (f.i.):	kuşağı ve yevāşe ağacı
bürs (f.i.):	boyunduruğ
bürüs (f.s.):	boylu (8)
bornīs (f.i.):	qazalıq
bülūs (f.s.):	dilkūceklık edici, alçaqlık ve hoş söz[lü]
būs (f.):	öpmek
bürnūs (f.i.):	baş ortası
teres (f.i.):	qorqu ve qat yer (9)
tekes (f.i.):	üstühvān engür est ve ve tama‘
tās (f.i.):	legen
tefs (f.i.):	islik

/74b/

tīmās (f.i.):	mīşe (1)
tīnūs (f.i.):	harman tenāsı
turs (f.i.):	qat[1] yir
tus (f.i.):	qepqevre
qāplūs (f.i.):	‘ayyār ve dilkūlik edici ve datlu söz ve cüst (2)
cāblūs (f.i.):	harbende
cahas (f.i.):	boğaz şişi
cūs (f.i.):	qāk
cāsūs (f.i.):	ma‘rūf (3)
qerkes (f.i.):	ma‘rūf
harās (f.i.):	qavarla dönderilen degirmen

ḥas (f.i.):	nākpes
ḥas (f.i.):	çör çöp (4)
ḥas (f.i.):	köti gevherli
ḥas (f.i.):	ende yunķası
ḥalīs (f.i.):	ķara toprak
ḥarmekes (f.i.):	eşek siñegi
ḥırs (f.i.):	ayu
ḥorōs (f.i.):	ma‘rūf (5)
dās (f.i.):	oraķ ve başaķ ve daḥī bir kimsenüñ ardınca yüriyene dirler
dās (f.i.):	zehre ra gūyend ve balķık ki çanaķ ve çölmek dizerler
dās-dedlūs (f.b.i.):	ez elfāz-ı eṭibbā‘ind çenān ki ḥarāb u yebāb ve tur[t] murt (6)
deys (f.i.):	yoldaş
derivās (f.i.):	ol aģaclaŗ ki ev çevresine muḥkemlik-içün ķonar, ya‘ni üvengü
des (f.i.):	mānend
delūs (f.s.):	uvaķ devek (7)
destās (f.i.):	dibek ve el degirmeni
derd-pīs (f.b.s.):	çirkin ve yaramaz
debūs (f.i.):	topuz çomaķ
dīs (f.i.):	şūret ve beñdeş (8)
res (f.i.):	ağrı ve bođmaķ
rīs (f.i.):	resm, şūret
rīvās (f.i.):	boya ve ḥardal (9)
rībās (f.i.):	aķ yılģana beñzer
rūs (f.i.):	boğaz bađı, yecūzü bi-fethü‘l-vā‘
rūs (f.i.):	yyegen, yecūzü idḥāl‘el-bāi beyne‘r-rāi ve‘s-sin
ru-yı-şinās :	görkem ve ḥürmetlü ve bellü kişi ve yecūzü bi-ḥazfū‘l-ya‘
<i>/75a/</i>	
rūgnās (f.i.):	ķızıl boya (1)

rūnās (f.i.):	kıızıl boya
zevās (f.i.):	zühre yıldızı
zekes (f.i.):	bi-ma‘nī ma‘āzallah
sepes (f.e.):	şoñra ve ardınca (2)
sepūs (f.i.):	herīse ve kepek
serbās (f.i.):	çomakdur ki alet-i cenkdür ya‘ni gürz
serḥas (f.i.):	eyreltü
serkīs (f.i.):	elegim sağmāl (3)
siṭūs (f.i.):	ṭınās
sipās (f.s.):	şükür ve minnet
sipes (f.s.):	şoñra ve bürī
sitāre-şinās (f.b.s.):	müneccim (4)
sürnās (f.i.):	toḥtamış
sūs (f.i.):	ṭaḥıl biti
süpūs (f.i.):	bit
şezkīs (f.i.):	ḳavs-ı ḳuzah bāşed (5)
şinās (f.s.):	bilü
‘arūs (f.i.):	gelin ve güyegü
ḡaras (f.i.):	ḳakımaḳ ve gürgen (6)
fernās (f.s.):	ḡāfil ve nādān ve ḳat azḡun
ferīs (f.i.):	çenber
feryād- res (f.b.s.):	feryād erişdirici (7)
fepūs (f.i.):	maşḥaralık ve ḳaymaḳ
fārīs (f.i.):	vilāyet-i ‘ācem
fānūs (f.i.):	fener
fa‘lās (f.s.):	aḥmaḳ
füyūs (f.) :	ḳanamaḳ (8)
fürnās (f.s.):	ḳat azḡun
fūsūs (f.i.):	ṭanaz ya‘ni maşḥaralıḡa almaḳ

füyüs (f.i.):	mişl-i füsüs bāşed
kasūs (f.i.):	şarmaşuk (9)
kalakdeys (f.i.):	kara boyanuñ ağı
kanberīs (f.i.):	süzülmüş yogurd

/75b/

qaysūs (f.i.):	panbuqlık (1)
qırīs (f.i.):	ayruq otı
qundus (f.i.):	ağ ⁷⁸
qufdus (f.i.):	qunduz
kābūs (f.i.):	uyhuda ağız açmaq ve çengī (2)
kās (f.i.):	gözhā-yi pehmen bāşed zer baql gīrend ez çüb veyā ez saqal
kās (f.i.):	toñuz
kālūs (f.s.):	ebleh ve azgūn
kāvres (f.i.):	şürettar ve cümle taru (3)
kerfes (f.i.):	kerevüz
kerkes (f.):	f.
kes (f.i.):	kimse
kemās (f.i.):	yanıq
kebūs (f.i.):	ılgun çubuğı ve egir ağac
kerbās (f.i.):	kiler ve yaşıl kelte (4)
kelīs (f.i.):	oqlancuqlar çevirdigi cevrengec
kāmūs (f.i.):	şu sığırı
kāselīs (f.i.):	çanaq yalayıcı
kirbās (f.i.):	bez
kūs (f.i.):	ferc-i zenān (5)
kündüs (f.i.):	ağ
kündüs (f.i.):	mişl-i qunduz

⁷⁸ ot manasında. Cāmiü'l-Fürs'te ağı qunduz şeklinde geçer

kūs (f.i.):	ķatı toķuřmaķ ve cengde ķalınan bŷyŷk şavul
kūs (f.i.):	du ķız ra gŷyend saķt-ı ber-hem [z]enend ķŷnān ki du kes der rāh-ı dŷř berdŷř bā pehlev ber pehlevi zenend
kŷmās (f.i.):	aĝac kilindir
levs (f.s.):	uĝursuz (6)
lās (f.i.):	liķā-i mŷrekkeb ve
lepŷs (f.i.):	kej
lŷs (f.i.):	kāv
lŷs (f.i.):	‘ācizliķde dilkŷceklik (7)
lurs (f.i.):	ırmaķ
lus (f.i.):	dād
meges (f.i.):	siņek
mās (f.i.):	emās
merdās (f.i.):	el degirmeni (8)
muķarnes (f.i.):	merdŷvenlŷ ev
mālŷs (f.i.):	bir dŷrlŷ şelva
metres (f.i.):	ķor ķuma
mis (f.i.):	baķır
nākes (f.s.):	kŷti ve şasıs (9)
nerges (f.i.):	ma‘rŷf
nā-sipās (f.t.s.):	řŷkŷrsŷz

/76a/

nāmŷs (f.):	aņsuzdan (1)
nefis (f.s.):	ĝāyet eyŷ
nikis (f.):	ustasız
niķris (f.i.):	ayaķ renci
nŷhās (f.i.):	ķul ve ķaravař şatucı
nŷs (f.i.):	řayanmaķ ve aĝız cevresi

vābes (f.s.):	girü (2)
vebes (f.e.):	ancağ
vepes (f.s.):	beñdeş
vesvās (f.i.):	endīşe
herkes (f.):	her kimse (3)
heves (f.s.):	arzu
herās (f.i.):	ters u bīm bāşed
yās (f.s.):	f.
ab-keş (f.b.s.):	sağa ve şu çeken tavar (4)
ebreş (f.i.):	çal at
āteş (f.i.):	od
ağş (f.s.):	kıymet (5)
ağlūkeş (f.i.):	koruğ hurma ve hurmanuñ yaşıł kargısı
azerhaş (f.i.):	bīm ve helāl bāşed diğer sermāyī bāşed ki merdüm ra
ereş (f.i.):	karış ve bilek
arzeş (f.i.):	bahāya değış
arāyiş (f.i.):	bezek (6)
ezmāyiş (f.i.):	ism-i maşdardur ezmāyiş ve ezmaün şınayış
arzış (f.i.):	bahasına değış
āsāyiş (f.i.):	diñleniş, ism-i maşdardur āsūden lafzından müştakdur
ağāliš (f.i.):	kandırış
ekīn-bāliš (f.b.i.):	yaşduğ içi yecüzü bi-ħazfū'l-yā' (7)
āvereş (f.i.):	ardıc
esriş (f.i.):	meydan
āgūş (f.i.):	kucağ ve kucağa şığan ot bağı ve buğday şapı bağı hurma ma'nasına
ārış (f.i.):	eriş
amūziş (f.i.):	öğreniş (8)
aş (f.i.):	f.

alāyiş (f.i.):	bulaşdırış
avīş (f.i.):	güyegü otı ki ṭabīb katında saqr dimekle meşhürdur
evbāş (f.i.):	her cins biber-ile qarışmaq
āfernīş (f.i.):	yaradılış, ism-i maşdardur ma'nā-yı mef'ūliyyet üzerine ḥalāf ḳoyası (9)
āhen-keş (f.b.s.):	mıḳnaṭıs
āşāmīş (f.i.):	içiş
ekūş (f.i.):	yasdıḳ içi ve ḳaçāf ve kenār
<i>/76b/</i>	
isyebūş (f.i.):	bağ yaprağı (1)
ispeyūş ⁷⁹ (f.i.):	nām-ı bezr ḳattūna bāşed
īş (f.i.):	geliş
isperūş (f.i.):	meydan
isperīş (f.i.):	mişl
işriş (f.i.):	mişl (2)
isriş (f.i.):	mişl
isrīş (f.i.):	çiriş
üspūş (f.i.):	bit
üspūş (f.i.):	şoñ güz ayı
pādāş (f.i.):	şevāb (3)
pādāş (f.i.):	'ıvaż
bār-keş (f.b.s.):	yük çekici
bāliş (f.i.):	yasdıḳ
bālūş (f.i.):	büt ve kāfür-ı menşūş bāşed (4)
bā-naḳş (f.t.s.):	naḳışlu
baḥş (f.s.):	ḳısmet ya'ni ulu
baḥşāyiş (f.s.):	raḥmet ve 'afv ve nesne bağışlamak
bed-kūniş (f.b.s.):	yavuz işlü

⁷⁹ Metinde isyebūş şeklinde yazılmış

berhāş (f.i.):	ķarkāş ve tırmalamak
berhāş (f.i.):	cenk cöblügi
bercāş (f.i.):	nişāne-i tır bāşed (5)
beresh (f.i.):	mehār-ı üstür
bārlış (f.b.s.):	yük çekici
berüş (f.i.):	ümiz
bervāş (f.i.):	uca
perveriş (f.i.):	bisū
perendüş (f.i.):	ısrığı gice (6)
perış (f.i.):	çizī ra ez yek-diger cüzā kerden bāşed ve bi-feşānend ve bi't-türkī ayırmak
perış (f.s.):	perışān bāşed
peş ⁸⁰ (f.i.):	bend bāşed berāyi muhkemī ber şanduk nehend
peş (f.i.):	at yilesi
perneş (f.i.):	buğursaķ ağrısı ve ‘azimet
bevş (f.s.):	çok ve büyük (7)
başşış (f.i.):	f.
bābüş (f.i.):	pābuc
bedmüş (f.i.):	delü
pervāş (f.i.):	yan başı ve ğāfil
pāşış (f.i.):	şaçış (8)
bārāğüş (f.i.):	ķucaķ tolusu
bānkeş (f.b.s.):	ötegen
beylegüş (f.i.):	sūsen
bed-kiş (f.b.):	yaramaz ve yanlu
bedüş (f.i.):	ümiz (9)
perirış (f.i.):	ķabul idiş
perniş (f.i.):	etmek ölçüsü

⁸⁰ metinde beş şekilde yazılmış

penyūş (f.i.): çalış
bināgūş (f.i.): kulak dibi

/77a/

pīş (f.s.): [] (1)
pīş (f.s.): artuk
pīş (f.s.): öñ ve ilerü
pişāyīş (f.s.): beraber
bīliş (f.i.): kürsī
bīlkūş (f.i.): kabalak yaprağı
bīkār-keş (f.b.s.): şavaşçı (2)
pilmerīş (f.i.): saçalı kaba
bīhūş (f.t.s.): ‘ağılsuz
bīhiş (f.t.s.): mişl
pūrḥāş (f.i.): çöp
pūrḥāş (f.i.): nişāne ve ġargāşa ve darlık (3)
pürvürīş : gülşeker
poş (f.i.): kapu mıhı
poş (f.i.): at yilisi
pūşīş (f.i.): özür ve naşīhat ve örtüş (4)
pūşīş (f.i.): giyesi
pūzīş (f.i.): ‘özür ve naşīhat ve ḥāsten bāşed
pūş (f.s.): çābük
būyiş (f.i.): hüdühüd
pūş (f.i.): örti
buyiş (f.i.): hüdühüd
būyāziş (f.s.): ‘illetlü
tāş (f.i.): cu‘d bāşed (5)
tāş (f.i.): çığır

tebeş (f.i.):	germī bāşed
tereş (f.i.):	ķamçı sıtması
terkeş (f.i.):	tirredān
teş (f.i.):	ağac yaracak büyük keser
taş (f.i.):	aşağa sürtünmek (6)
tekiş (f.i.):	üstühvān engür bāşed bi't-Türkī üzüm çekirdegi
tābiş (f.i.):	yıldırış ve kıızış
tem-zeniş (f.b.i.):	ebsem oluş
tersiş (f.i.):	ķorkuş
terşür (f.i.):	keçi boynuzu
tefş (f.i.):	köpük (7)
tīş (f.i.):	ıslık
tūrş (f.s.):	ekşi
tūş (f.i.):	taķat ve arslan ve hareket ve cān ve [] ıslak
cāş (f.i.):	çaç ve harman (8)
cān-keş (f.b.s.):	can çekici ve üvengü
caşş (f.i.):	çizī bāşed mişl-i bādlicān
çaşş (f.i.):	bedende çıkan ur ve boğaz şişi ve renc ve 'illet
cemmāş (f.s.):	uğurlayın özün gözedici
çeşm ⁸¹ (f.i.):	göz
ceyş (f.i.):	çeri (9)
cünbüş (f.i.):	depreniş
cūş (f.i.):	ķaynayış
cūsiş (f.i.):	mişl
cāvüs (f.i.):	f.
çeşiş (f.i.):	tağış

⁸¹ Metinde cemş şeklinde yazılmış

/77b/

çeşn (f.i.):	bayram (1)
çerbiş (f.s.):	öz
çerş (f.i.):	otlak
çār-bāliş :	minder ve ‘anāşır-ı erba‘a
hāş (f.i.):	nākeş
hāş (f.i.):	hāşāk (2)
hāriş (f.i.):	keçik
hāriş kūş (f.b.i.):	demir putrak
hāk-keş (f.b.s.):	toprak çekici
hāmūş (f.s.):	ebsem ve sākin
hamūş (f.s.):	mişl (3)
hadīş (f.i.):	kithudā ve ulu hātun
harkūş (f.i.):	tavşan
harkuş (f.i.):	şakmān
haş (f.i.):	çör çöp
hab-bāş (f.b.i.):	epsem ol
haşū ve haş (f.):	māzer-i zen ra gūyend, ve bi’t-türkī kayın ana (4)
hatkeş (f.b.s.):	mıstar
halīş (f.i.):	kil-i siyāh, ılıcaş şu
halālūş (f.i.):	katı kavğa ve āvāz
hayīş (f.i.):	çepenīş
hamūş (f.s.):	bānk ve meş‘ale bāşed, mişl-i hāmūş
hande harīş (f.):	[handīden ve istihzā bāşed ber kesī] (5)
haşhāş (f.i.):	f. ve içi tolu
hıvīş (f.i.):	hışm ve kendü
hurūş (f.i.):	bir āvāz ki ağlamağla gelür
hurāş (f.i.):	tırmık ve dāim eşkūn (6)
hurāş (f.i.):	f. üftāde bāşed

ḥūriş (f.i.):	yiyesi
ḥumeyr-ḥūş (f.):	ķırı
ḥūş (f.i.):	ķayın ana
ḥūş (f.i.):	ķoca bi-ma‘ni ḥınk bāşed
ḥūhiş (f.i.):	deliş ve şefā‘at (7)
ḥūş (f.s.):	f.
ḥūn-ı siyāvuş (f.i.t.):	er ķanı
ḥūniş (f.i.):	oķuyuş ve şefā‘at
ḥūş-mūniş (f.b.i.):	şag ğōñüllü
ḥovāce-tāş (f.):	bir kişi ķulları (8)
ḥurķūş (f.i.):	egrice ve ğamze
dāş (f.i.):	ķanaķ ve kirec bişecek fırın
dāş (f.i.):	‘aķa
dāniş (f.i.):	bilü (9)
daḥş (f.i.):	ibtidā kerden karhā bāşed
dervīş (f.s.):	yoḥsūl
destāş (f.i.):	el degirmeni
derāğūş (f.i.):	ķucaş

/78a/

derāğuş-ğoziş (f.b.i.):	ķucaş eyleyiş (1)
dıraḥş (f.i.):	berķ bāşed, ‘ilm
dıraḥş (f.i.):	tābīden bāşed
direfş (f.i.):	biz ve demir bīl ve her renkden nişān
dīhiş ⁸² (f.i.):	viriş (2)
dīl-keş (f.b.s.):	ğōñül çekici
dırāz-ğūş :	eşek ⁸³

⁸² Metinde diheş şeklinde yazılmış

⁸³ uzun kulaklı anlamında

durbāş (f.i.):	boz toğan
dūrbāş (f.i.):	mişl ve ırāđ ol
dūş (f.):	dūn gice (3)
dūş (f.i.):	çigin ve omuz
dūşiş (f.i.):	şadış
dūk-rīş (f.b.s.):	iplik egirici
rahş (f.i.):	esb-i Rūstem est (4)
rahş (f.i.):	ıldırım
rahş (f.f.):	elegim sađmāl
rahş (f.):	başlamak
rahş (f.i.):	būñlü boz at
reş (f.i.):	bölük uzunı
reş (f.i.):	yıldırım ve yıldırmağ (5)
reviş (f.i.):	tarīka
reviş (f.i.):	sim ve yürüyüş ve ‘ādet
refş (f.):	bīz
revāyiş (f.i.):	giçer ve kıymetlü
revāş (f.i.):	geçer
rīş (f.i.):	cāme-i fāhir (6)
rīş (f.i.):	yük
rīş (f.i.):	sağal
rīş (f.i.):	çıban ve yara
rīm-kūş (f.b.i.):	kulak çerk
rīş (f.i.):	taht-ı hūsrev
ruşş (f.i.):	şavk ve şu‘le (7)
ruşş (f.i.):	anuñ yüzi
ruđan-cūş (f.):	bişi
rūy-ı pūş (f.b.s.):	tuvağ ve piçe
zāveş (f.i.):	nām-ı ‘uţārid est (8)

zāvvūş (f.i.):	mişl
zevāş (f.i.):	mişl
zādūş (f.i.):	‘uḫārid yıldızı
zaḫş (f.i.):	ḫavs-ı ḫuzah bāşed (9)
zehr-kūş (f.b.i.):	ḫulak çirk[i]
zağargāş (f.i.):	ḫordhā bāşed ki ez pūstīn bīndārend. [Kürek ve saçaḫ etrafına olan pervaz]
ziş (f.i.):	ancā bāşed ki āb būhī cehd, ya‘ni çesme lülesi
zīnpūş (f.):	gāşīye

/78b/

zūş (f.e.):	çe (1)
zūş (f.):	tend u saḫt ḫab‘ bāşed ve ḫuvvetlü ve it ve kesegen
zūvāş (f.i.):	müşteri yıldızı
serdūş (f.i.):	çigin başı (2)
serkeş (f.i.):	tosun
serkeş (f.i.):	başı ḫatı
serīş (f.i.):	ser aḫūş
serāgūş (f.i.):	baş bizi
saḫş (f.i.):	çizīḫayi köhne bāşed (3)
ser-pūş (f.b.s.):	baş örtüsü ve bürüncek
ser-ḫūş (f.b.s.):	f.
sepreş (f.i.):	meydan
seng-āteş (f.b.i.):	çaḫmak ḫaşı
sitāyiş (f.i.):	ögiş (4)
sirīş (f.i.):	çiriş, yecūzü bi-ḫazfū‘l-yā‘
siyeh-kūş (f.b.s.):	burusuḫ ve ḫara ḫulak, yecūzü bi‘l-elif beyne‘s-sin ve‘l-ḫāi
siyāvūş (f.i.):	nām-ı peser-i keykāvūş
siyāh-pūş (f.b.s.):	ḫara örtünmiş ve irkibdār (5)

sīne-pūş (f.b.s.):	yilek
sipīd-pūş (f.b.s.):	aķça kavaķ
sikāl-fūrūş (f.b.s.):	ķanaķ ve ķömlek Şatıcı
sikālīş (f.i.):	endīşe ve meger ve hīle eylemek (6)
sūpūş (f.i.):	bit
sūrūş (f.i.):	'ilm-i cebrāil est ve zıkr-i firīşteġān ra gūyend
sūziş (f.i.):	göyünük
sūziş (f.i.):	ķoz (7)
sūziş (f.i.):	göyünmiş ve ikendü
sūhiş (f.i.):	mişl-i sūziş bāşed
sūniş (f.i.):	yoñķa
sūmtirāş (f.):	[]
şāyāş (f.i.):	taħsīn gofte est (8)
şahş (f.i.):	fer ve ħarīden bāşed ez cāy-i ħod, oturucaķ yüksek olan kimse ve küçücük ķuşcuġaz
şeş (f.s.):	altı
şevūş (f.i.):	baġ ķubuġu
şeviş (f.i.):	üliş (9)
şüş (f.i.):	öyken
şürūş (f.i.):	ķarışmaķ ve gönül bulanmaķ

/79a/

ġāziş (f.i.):	an ħıyār bāşed ki berā-yi toħm behend (1)
ġāş (f.i.):	tend kesī ra gūyend ki kesī ra beġāyet-i dūst dāred ve bi't-türkī iki yüzlü
ġarş (f.i.):	tend ve salkım
ġaş (f.i.):	uġunmaķ
ġāviş (f.i.):	toħm ħıyarı (2)
ġırāş (f.i.):	kürek pars

gūş (f.i.):	çūpist ki ez an ħunyā-girān zaĥme-i ‘ūd ve rūbāb sāzend
gūrş (f.):	añurmak
fāş (f.s.):	aşkāre (3)
fergīş (f.i.):	an mūy bāşed ki ser ez pūstīn mezīd āverde bāşed
ferāmūş (f.i.):	unudulmuş
ferĥaş (f.i.):	ķatayıf (4)
feş (f.i.):	şebĥ ⁸⁴ ve mānend ve şūret
fermāyiş (f.i.):	buyuruş
ferāpīş (f.s.):	ilerü
ferāş (f.i.):	çıkırık fendi
fernāş (f.s.):	ġāfil
fīş (f.i.):	burun avāzı (5)
ķaş (f.):	muġ bāşed ve beñdeş
kāş (f.):	kāşkī
kārdūş (f.i.):	külek ve süd şaġacaķ (6)
kāmūş (f.i.):	şu şıġırı
kāvmīş (f.i.):	mişl
kārdūş (f.i.):	kānhā ve vīrānhā bāşed
kāhīş (f.i.):	dest u pāy dāred ve nīz
kerbeş (f.i.):	cānverest çūn mār-ı kūnāh, dili yeşil kelte (7)
keşiş (f.i.):	çekiş
keş (f.i.):	şādmān ve nāzān bāşed
kārdūş (f.i.):	külek ve lāyık
keziş (f.i.):	ışırış
keş (f.i.):	pehlev ve beġal ra gūyend
keriş (f.i.):	daġdan düşen, aydınlık ve karın (8)
kefş (f.i.):	başmak
kelāş (f.i.):	küf bāşed ve öġü

⁸⁴ Metinde sebīh şeklinde yazılmış

kendeş (f.i.):	yinidin yumurda
kerden-keş (f.b.s.):	boyun çekici
kerdiş (f.i.):	deñiz nişi
kendelāş (f.i.):	mişl-i kendlāş (9)
kendeveş (f.i.):	taşlu düşvār yol
kevāneş (f.i.):	ocağ
kav-āteş (f.):	ocağ çukuru

/79b/

girde-bāliş (f.):	degirmi yaşdıķ (1)
kirāş (f.i.):	mükārī
gīrān-gūş (f.b.s.):	ağır kulaķlu
kişmiş (f.i.):	zerdālū ve çekirdeksiz üzüm
giriş (f.i.):	dutuş (2)
kiş (f.i.):	terkeş ve koltuķ içi ve gözgi
kīş (f.i.):	mişl-i [de]belek devīz
kīş (f.i.):	īn bāşed ve kūc
gozāyīş (f.i.):	ħarāc ve yağ erimek
gozeziş (f.i.):	zülümden egilmek (3)
kündürüş (f.i.):	iniş yoķuş
gozāriş (f.i.):	ħarāc
kūş (f.i.):	ħalať bāşed
kündüş (f.i.):	tozundı
küniş (f.i.):	yaramaz işlü ve cevherler külliyyāsı ve iş
güvāziş (f.i.):	ķarın borusı (4)
gūş (f.i.):	ķulaķ
gūş (f.i.):	yanı başı
gūş (f.i.):	yayuķ
güvāriş (f.i.):	yemek siñirici ma‘cūn

kürmüş (f.i.):	göz bebegi ve köstebek (5)
gür-miş (f.b.s.):	yer kazıcı
gūyiş (f.i.):	müşkân [müşkil]
gūşiş (f.i.):	dürüşiş
guşāyiş (f.i.):	açuk
gūzeş (f.i.):	zulümden egilmek (6)
godāş (f.i.):	ağrımak
lāş (f.i.):	yevāşe ve yok ma'nasına
levş (f.):	ağsırmak
levāş (f.i.):	yevaşe
likāş (f.i.):	ķurdeşini (7)
likāş (f.i.):	yol
līş (f.i.):	yālīş
lūş (f.i.):	kil-i siyāh
lūş (f.i.):	çamur ve ağzı egri
medkeş (f.i.):	ķırmekeş (8)
medhūş (f.i.):	uşşı gitmiş
mererveş (f.s.):	müşkil
merzengūş (f.i.):	ķigdem ve cānverden ķorķup ķatı işemek ve semizlik otı ve ak gül
mervengūş (f.i.):	gül-i sipīd (9)
meniş (f.i.):	himmet ve bozorgī bāşed yecūzü bi-zammi'l-mīm ve'n-nūn ve sükūn-ūs-sin
merdūş (f.i.):	müşkân
mekiş (f.i.):	emiş
meniş (f.s.):	tekebbür
meniş (f.s.):	gönül hoş ve tekebbür ve tama'

/80a/

meyhūş (f.s.):	ekşi (1)
māş (f.i.):	mürdümek
māliš (f.i.):	öviş
merdāş (f.i.):	destān
meḥ-veş (f.t.s.):	güzel
mişmiş (f.i.):	zerdālū
mīş (f.i.):	ķoyun (2)
mürvengūş (f.i.):	merķem eķem ķulađı
mūriş (f.i.):	mūhre ve boncuķ
mūş (f.i.):	sıķan
mūnş (f.i.):	ķimmet ve ululuķ ve ādeme mūte‘allik ‘anāşır-ı erba‘ā
nān-ķūriş (f.b.s.):	etmek ķatıđı (3)
nāz-bāliš (f.b.s.):	yüz yastığı
nā-ķūş (f.t.s.):	ķoş degül ve duzsuz
nāliš (f.i.):	iñleyiş
nāgūş (f.i.):	baş[1] şuya şoķmaķ (4)
nemeş (f.i.):	bir cānverdür ki sırtlan öldürür
nā-ķūş (f.t.s.):	göñül dönmeķ
nebārūş (f.i.):	üvengü
nerme-gūş (f.b.s.):	yumşak ķulaķlu ve ķulaķ yumşadı
nāziş (f.i.):	ķaḥr
neviş (f.i.):	nevāle ve ‘ıvaż (5)
niyāyiş (f.i.):	du‘ā-i tazarru‘ bāşed
nīş (f.i.):	nişter, yecuzü bi-ķazfi‘l-yā’
nigeriş (f.i.):	baķış
nīş (f.i.):	diken ve ağu
nigūheş (f.i.):	ķorlayiş
nīş (f.i.):	setür (6)

nīvūş (f.i.):	şenīden çīzī bāşed ya'ni kulağ dutmak
nügūhiş (f.i.):	horlayış
nuş (f.):	beñdeş
nūş (f.i.):	'asel bāşed ve īç ma'nasına
nūş (f.):	nūşīden bāşed
nuvāzīş (f.i.):	oğşayış (7)
nümāyiş (f.i.):	gösteriş
nūşiş (f.i.):	içiş
nūyisīş (f.i.):	yazış
verş (f.i.):	kumrı (8)
vāriş (f.i.):	hāzır ta'am
verkūş (f.i.):	salkım küpe
verziş (f.i.):	öykünmek
vağīş (f.i.):	bisyār ve enbūh bāşed
veş (f.e.):	gibi (9)
vehūş (f.i.):	belh vilāyetinde bir şehir adı
heriş (f.i.):	ağuz
heş (f.i.):	himmet bāşed

/ 80b /

hirāş (f.):	kuşmak (1)
hīş (f.i.):	şaban oğı
hūrāş (f.s.):	düşkün
hūş (f.i.):	hord bāşed ve öğ
hūş (f.i.):	mişl
hūş (f.i.):	cān bāşed ve uş ve pehlevīce helāk ma'nasınadır
yaḥni-keş (f.b.s.):	yaḥni çekecek çatal demür (2)
āb-lişāt (f.b.i.):	erlik şuyı ki imrinmekden gelür
eşmat (f.i.):	dumūy bāşed

baṭ (f.i.):	ḳaz
berbuṭ (f.i.):	ḳopuz (3)
ḥamīṭ (f.i.):	büryān eylemek
rübāt (f.i.):	kārbān serāy
selīṭ (f.s.):	yüzsüz
semīṭ (f.i.):	ḥaşlama
şāhbelūt (f.i.):	kestene (4)
şubāt (f.i.):	ḳışuñ āḥir ay[1]
ḳīrāt (f.i.):	dirḥemuñ dört cinsde bir cinsi
şuvāt (f.i.):	toy ḳuşı
ārūḡ (f.i.):	bādi bāşed ez kelu ber āyed ve bozorg, gegirmek (5)
arḡ (f.i.):	içi tolmış ḳoz
arḡ (f.i.):	çubuḳ budandusı ve çürük ḳoz ki ḳoḳar
arḡ (f.i.):	şıvat
azaḡ (f.i.):	küçük ağac budaḡı (6)
azūḡ (f.i.):	kef ve ağac budaḡı ve baḡ çubuḡı ki bu dirler
azīḡ (f.i.):	bir kimsenuñ ḳavlinden ve fi'linden göñline gelen gökçek nesne
emraḡ (f.i.):	azcuḡ nesne ve miḡdār
emrūḡ (f.s.):	yüce ve heybetlü
āmīḡ (f.i.):	ḳarışmak ve cimā'
encūḡ (f.i.):	buruşmak ve ıncırmak (7)
encūḡ (f.s.):	büklüm
aveḡ (f.i.):	endekī bāşed ez çīzī
azīḡ (f.i.):	bir ḳişinuñ sözinden tarılğanmak müteneffir olmak
uvdurḡ (f.i.):	ḳıraḡu
ūrāḡ (f.i.):	mişl (8)
bāḡ (f.i.):	ma'rūf ve şu üzerinde olur bir cānver

bāluġ (f.i.):	boynuzun ayak, ya'ni kadeh ⁸⁵
pezeġ (f.i.):	ķurbaġa
bezaġ (f.i.):	şu bendi
pezaġ (f.i.):	baġ dōñegi (9)
beseġ (f.i.):	sırça serāy
bezaġ (f.s.):	ırak
penāġ (f.i.):	iplik ucu
bend-rūġ (f.):	bend aġacları
pey-āmīġ (f.):	şıçan otı
pencāl-murġ (f.):	ķuř burnı

/81a/

büşruġ (f.i.):	yaş diken (1)
būġ (f.i.):	boġça ki içine giyecek ķoyarlar
ķārmīġ (f.i.):	ķuman
tāġ (f.i.):	odun ve saġt
taġ (f.i.):	ķařluca armud aġacı
taġ (f.i.):	ol aġacdur ki odı nice ġün sōyünmez (2)
teftaġ (f.i.):	ķüçecük [ölçek]
terdūġ (f.i.):	tāze ayran
tek-murġ (f.):	ķuř burnı
tūġ (f.i.):	ķaġ ucu incisi
tūġ (f.i.):	şemşir
toffāġ (f.i.):	řoñra içilen kadeh (3)
toġm-ı murġ (f.i.t.):	yumurda
tūġ (f.i.):	ķaġ gibidür
caġ (f.i.):	ķane-i 'ankebüt
ķenāġ (f.i.):	ma'rūf (4)

⁸⁵ boynuzdan yapılan kadeh anlamında

çarġ (f.i.):	çaķır toġan
çazġ (f.i.):	ķurbaġa
çeng- murġ (f.b.i.):	ķuř ķaynaġı
çırāġ (f.i.):	ma‘rūf
çūġ (f.i.):	şu arķı ve boyunduruķ
çünāġ (f.i.):	depingü ve öķüz eyeri (5)
çuġ (f.i.):	boyunduruķ
hāye-murġ (f.b.i.):	[ķuř] yumurda[sı]
dāġ (f.i.):	niřān bāřed
dāġ (f.i.):	düġün ve řamġa
daġ (f.i.):	şaz (6)
dirīġ (f.i.):	men‘ ve hāyf ve řartınmaķ
dimāġ (f.i.):	beyin
dūġ (f.i.):	ayran ve ķumař
dürūġ (f.i.):	yalan
dufuġ (f.i.):	ķındıra
dūġ (f.i.):	ayran (7)
rāġ (f.i.):	řaġ etegi ve iniş ve çimen ve baġ içindeki ev
rāġ (f.i.):	baġ evi
rūz-ı bāmīġ (f.s.t.):	bulutlu ġün
rūz-ı bī-mīġ (f.s.t.):	bulutsuz ġün
zāġ (f.i.):	ķaraca burunlu ķızılca kargā (8)
zāġ (f.i.):	ķūře-i kemān
zerūġ (f.):	ġöġermek
zīġ (f.i.):	hāřır
sāġ (f.i.):	ķiremid ev (9)
sebġ (f.i.):	eyü ve ġökçek dādı
semārūġ (f.i.):	řomalān ve mantar
sirīġ (f.i.):	hūře-i engür bāřed

sītāġ (f.i.): aşr ve aġac budaaġı
sitbaġ (f.i.): ayak zerine olan nesne

/81b/

sītāġ (f.i.): eyssz at (1)
sitġ (f.i.): oġrı
sipāġ (f.i.): atık
sifizāġ (f.i.): alāk
srdāġ (f.i.): bir drl tutmacdur
smurġ (f.i.): ma‘rf, ‘ana
sġ (f.i.): nefer (2)
suġ (f.i.): demreg
tr-murġ (f.b.i.): deve uı
rtāġ (f.i.): aru aġac
ġ (f.i.): abarcu ve i ilemek
ġ (f.i.): ıġır boynuzu ve az nesne (3)
rn-dġ (f.b.s.): kremez
ferāġ (f.i.): ovuk yıl
ferāġ (f.i.): ferāġat
feresturġ (f.i.): arlaġuc
fāriġ (f.s.): bo (4)
frġ (f.i.): ve tābi bāed
fuġ (f.i.): ma‘ua, yecz bi-feth’l-fāi ve’l-ġayn
kerġ (f.i.): amak ve yer altında olan
kenāġ (f.i.): kerz
kelāġ (f.i.): arġa
kende-dimāġ (f.b.s.): azġun dimāġlu, odbn (5)
kjeġ (f.i.): ua
kġ (f.i.): gz apaġı

kürüg (f.i.):	huşper, yecüzü bi-fethü'r-râ'
kūg (f.i.):	dirsek
kūg (f.i.):	bilek (6)
künced-kāg (f.):	susam ve yağ
künāg (f.i.):	ebrişim kurd ve iplik ve kıat azgun
lāg (f.i.):	kengel
nūg (f.i.):	dūşiden ve āşāmīden bāşed güyend mī luğad ya'ni mī dūşed ve mī āşāmīd
māg (f.i.):	murğzār (7)
māg (f.i.):	kara batağ ve çayır çimen ve deriñ
merg (f.i.):	mürgil
mīg (f.i.):	ebr bāşed
muğ (f.i.):	kebr bāşed ve şıgır boynuzı
muğ (f.i.):	dīger zındıķ ra ya'ni münker-i kıyāmet ra güyend (8)
murğ (f.i.):	kuş
mūg (f.i.):	oda tapucı
nebāg (f.i.):	iplik ucı
neftāg (f.i.):	kil bāşed bedan ğalle ve ğayr-ı peymāyend
nefāg (f.i.):	tuħfe
vāzeğ (f.i.):	ħurma otı (9)
varağ (f.i.):	şu bendi ve göl
vezāg (f.i.):	mişl-i vāzeğ bāşed
vezeğ (f.i.):	keltekele ve kurbāğa
vurūg (f.i.):	gegirmek

/82a/

pālūg (f.i.):	boynuzdan kadeħdür ki sarhoşluk āħirinde anuñla açarlar yāliğ daħī dirler (1)
yāluğ (f.i.):	mişl

yūġ (f.i.):	boyunduruġ
ejdef (f.i.):	alūc (2)
aşaf (f.i.):	vezīr-i Süleymān nebī
pāy-bāf (f.b.s.):	cullāh
berf (f.i.):	ķar
bereĥcāsef (f.i.):	ķovan çiçeginūñ ağacı
pūf (f.i.):	öf dimek (3)
teref (f.i.):	ķurt
tef (f.i.):	germī bāşed ve ķatı kızgūn ve boġça ve ķat od
teşrīf (f.i.):	hīl‘at almak
telātūf (f.i.):	murdardan saķınmış ādem
telef (f.i.):	taġılmış ve ĥelāk (4)
tūf (f.i.):	yanġu, būġ
tūf (f.i.):	mişl
cāfcāf (f.i.):	hercāyī ve rūsī
ĥarīf (f.i.):	yār (5)
ĥaf (f.i.):	şıkmaķ, ķavī, girbās suĥte bāşed ki cihet-i āteş-zeden tertīb konend
dībā-yāf (f.b.s.):	aţlas doķuyucu
döf (f.i.):	dümri pulı
refrāf (f.i.):	şütr-i murġ (6)
jeref ⁸⁶ (f.s.) :	deriñ
zendevāf (f.):	ĥezār destān bāşed
zeng-def (f.b.i):	dümri pulı ya‘ni def pulı
zīf (f.s.) :	edebsiz (7)
zūlf (f.i.):	mū-yı bāşed ki der-miyān çeşm u gūş
zūlf (f.i.):	pürçek
serf (f.i.):	serfe bāşed

⁸⁶ aslı jerf

sekāf (f.i.):	ibrişim kelevesi ve yanmış ve gynmiş
selle-bāf (f.b.s.):	sepedci (8)
sifef (f.i.):	pārd
siff (f.i.):	ħorasānī
sindef (f.i.):	bir drl tavul
srf (f.i.):	ksrk (9)
řāf (f.i.):	ma‘rf
şedef (f.i.):	tabl ve daħl bāřed
şendef (f.i.):	mişl

/82b/

řikāf (f.i.):	yaraķ (1)
řikāf (f.i.):	maġara
şikerf (f.i.):	nīġ ve bā-ħařmet bāřed
şinkerf (f.i.):	zincefir
şinkerf (f.i.):	siperġam bāřed, fesligen
řabāf (f.i.):	pāk bāřed (2)
şf (f.i.):	yñ
řavāf (f.i.):	řavāf kerden bāřed
‘alef (f.):	ma‘rf (3)
ġaf (f.i.):	m-yı cu‘d ya‘ni ķurıcaķ řāc
ġilāf (f.i.):	ķab ve ķın
ķāf (f.i.):	ķurı ve meřħr řāġ (4)
ķıf (f.i.):	ber aşl-ı ķab, dest gibi
kāf (f.i.):	kāf bāřed ve kendüzin ġmek ve řāġ yaruġı ve dvār delġi ve aġ ve ķoz kurd
kezeş (f.i.):	ķara saķız
keşef (f.i.):	yatuķ bardaķ
keşef (f.i.):	ķablubaġa ve sırtlan

kef (f.i.):	kepek ve āye (5)
kerf (f.s.):	çift
kirsef (f.i.):	toğa
kursüf (f.i.):	divīt liķāsı
güzāf (f.s.):	biḥūde söz ve biḥūde iş
kūf (f.i.):	ögi ve baykuş (6)
küf (f.i.):	m.
leyef (f.i.):	ḥurma ağacından olan ip
līf (f.i.):	furça
nāf (f.i.):	göbek ve degirm[i] yaşdıķ
nāṭıf (f.i.):	aķ ḥelva (7)
niṭāf (f.i.):	m.
nūf (f.i.):	tağdan gelen yanķu
nişāf (f.i.):	yimeksüz ve içmeksüz ve şusuz
hemref (f.i.):	bitmiş azusı
hedef (f.i.):	nişān (8)
lāf (f.i.):	ögünmek ve ḥıvişten sitāy bāşed
yerendāf (f.i.):	post, külāh
bād-meşrık (f.b.i.):	kün toğusı yili (9)
berķ (f.s.):	ma‘rūf
bervāk (f.i.):	çiriş unı
bāselīķ (f.i.):	ķolda tamar
beğaltāk (f.i.):	tañla

/83a/

bihīķ (f.s.):	yigrek (1)
būķ (f.i.):	borı
būķ (f.i.):	dürūğ bāşed
būğrāk (f.i.):	şalma, yecüzü bi-ḥazfū'l-ķāf

bulğ (f.i.):	şu
torgāk (f.i.):	bāc (2)
cevsak (f.i.):	kesek bāşed ve çardağ
çehār-tāk :	çardağ
ħarbek (f.i.):	kirpi ve bir ot
dalk (f.i.):	ħırka (3)
rak (f.i.):	deriden kağıd
ramak (f.i.):	bākī cān
revāk (f.i.):	yüce ev
rīk (f.i.):	tükürük
zevrāk (f.i.):	kiçi gemi (4)
sermak (f.i.):	sergen
sāzek (f.i.):	çam ağacı
solāk (f.i.):	faşih-i zebān
şevmak (f.i.):	yulaf
şizrek (f.i.):	yarasa sidügi
tāk (f.i.):	muşandere (5)
tāk (f.i.):	çardağ
tāk (f.i.):	tek ve kemer çardağ ve bir kat
tarasķūk (f.i.):	güyenük çiçegi
ħumturāk (f.i.):	ululuk ve pādşāhlık
‘akīk (a.i.):	ma‘rūf (6)
funduk (f.i.):	ma‘rūf
fustuk (f.i.):	ma‘ruf
füvāk (f.i.):	ınçırık
laklak (f.i.):	leglek
mancuk (f.i.):	başı sınıcağ (7)
mātitak (f.):	[]
medāk (f.i.):	ħallāc tokmağı

vezaḳ (f.i.):	añız
veṣaḳ (f.i.):	üşek
veṣāk (f.i.):	tekle (8)
heḳ (f.i.):	iplik
aderenk (f.i.):	miḥnet bāşed
āzereng (f.i.):	miḥnet ve ğuşsa ve tār mār ve ḥelāk bāşed
artenk (f.i.):	Māfi'nüñ vezīridür ki her naḳş ki anuñ ḥatırına gelürse māfi ānı naḳş iderdi ve kitābhāne ve kitāb-ı māfi (9)
aḥkūk (f.i.):	çağla ve ḳoruḳ ḥurma
artenk (f.i.):	kitābhāne, māfi naḳḳāşuñ kitābı ki ol resmānend ki 'aceb naḳışlar ve taşvīrlar anda cem' olmuşdur
ejenk (f.s.):	dilekli
ārāk (f.i.):	misvāk
arjenk (f.i.):	mişl-i artenk ve nām-ı divīst
/83b/	
erşek (f.i.):	uyḳu otı (1)
erenk (f.i.):	dürlü dirsek
ejdehāk (f.i.):	nām-ı zühāl est
ājenk (f.i.):	çīn bāşed ki ez çeşm der ebr ve üfted ve bi't-türkī ḳaḳıcaḳ olan ḳaşık buruşuğı ve ḳorkmaḳdan yüz buruşmaḳ
ezfendāk (f.i.):	elegim saġmal ḳavs-ı ḳuzaḥ ma'nasına
esternek (f.i.):	dıraḥt ve ḳoḳ ra güyend ve dıraḥt-ı pervec ra nīz güyend ki 'Irākī nīz şüret-i ādemī bāşed (2)
esterrenk (f.i.):	toġurmaz 'avrat
eşk (f.i.):	göz yaşı
efzenk (f.i.):	zībāyi ve ḥaşmet bāşed
enbühnāk (f.t.s.):	bulaluraḳ
endek (f.s.):	az

enbānek (f.i.):	yancuḡ
evenk (f.s.):	avīḡte bāṡed (3)
āvenk (f.i.):	ṡunek
āvenk (f.s.):	giriftār
evrenk (f.i.):	taḡt
ejdenk (f.i.):	ism-i dīv-ān
evrenk (f.i.):	māhitāb
āhek (f.s.):	acı (4)
āhek (f.i.):	aḡcu
āhenk (f.s.):	ḡaṡd ve ism-i maṡdardur ve hem ṡiḡa-i emrdür āhenginden lafzından ḡaṡd etmek ma‘nasın ba‘zı Türkīde ṡıfat isti‘māl olunur. ḡayr-āhenk ve ṡer-āhenk gibi
āyizek (f.i.):	aḡac ḡurdu
aḡkerek (f.i.):	ḡurmanuñ kōk ḡurdu
endūhnāk (f.t.s.) :	ḡamlu
engūṡt-sūtrūk (f.b.i.):	baṡ barmaḡ (5)
ānek (f.i.):	ḡurṡun
ānek (f.i.):	uṡ ve dimin ve ol kiṡi
isberek (f.i.):	[ṡaru aḡac]
ıṡtırak (f.i.):	ḡüve‘l-mīḡa es-sāile
ījek (f.i.):	ḡoḡ (6)
īzek (f.i.) :	aḡac ḡurdu
īnek (f.e.):	iṡde
īnek (f.e.):	ṡimdi
iṡtālīnk (f.i.):	incik ve dopuḡ
istezek (f.i.):	vaḡvaḡ aḡacı ve toḡurmaz ‘avrat
pācenk (f.i.):	kōṡküñ küçük penceresi (7)
bādrūk (f.i.):	būyān balı
bād-reng (f.b.i.):	ṡenḡıyār ve turunc

bārīk (f.s.) :	ince
bārik (f.s.) :	mişl
bārīk (f.i.):	yufka (8)
bārnīk (f.i.):	sīne bend, küdük bāşed
bāsterek (f.i.):	ala şığırıcık
pāşenk (f.i.):	ķuru üzüm ķubuęu ve toĥm-ı ĥıyār ve ĥarpüz
bāk (f.i.):	ķayęu
bāk (f.i.):	kebkerd
pāk (f.s.):	arı
bāhek (f.i.):	işkence (9)
pālāhenk (f.i.):	ķılbır ve yular şapı yecüzü ĥazfı'n-nüne
bālişk (f.i.):	depingī
bālişek (f.i.):	küçüj yaşduķ
bālīk (f.i.):	ķaruķ ve pabuķ
bebek (f.i.):	merdü-m-i ķeşm
petük (f.i.):	table

/84a/

petek (f.i.):	ķekic ve pehlevīce ķelmek (1)
pezer-i bozorg (f.s.t.):	dede
perestük (f.i.):	ķarlaęuc
berk (f.i.):	yapraķ ve yaraķ
perk (f.):	ķalındu
bezrek (f.i.):	ketān toĥmı
perek (f.i.):	bazu
pezvāk (f.i.):	yanķu (2)
besāk (f.i.):	gülden ve reyĥandan bir tacdur ki 'işret güninde giyerler
pālek (f.i.):	pabuc
pesterek (f.s.):	girürek

pesek (f.i.):	�oyun teresi
pes-�henk :	�eri �n[i] ve pe�ke�
pe�ek (f.i.):	�ebnem b�sed (3)
pe�enk (f.i.):	k�lenk b�sed ve bur�u
pek-velek (f.):	b�-h�ner
pek (f.i.):	yelmek ve av �leti
belek (f.i.):	yaprak ve yarak ve g�z kapakı ve ‘a�a ve pe�ke�
peleng (f.i.):	kaplan ve bir otdur �urma rengine be�zer
peleng-m��k (f.):	�et�k otu
pel�l�k (f.i.):	pol�d dem�r (4)
pel�l�k (f.i.):	�ind ve kılıc
penc yek (f.):	be�de bir
pen�rek (f.i.):	ebem g�meci
peyk (f.i.):	ma‘r�f
penelk (f.):	zevzek
bek�k (f.i.):	ok ni�anı ve �oygar ku�u (5)
be�usub b�yenk :	uy�uda �orlamak
b�ng (f.i.):	�v�z ve ez�n
pernek (f.s.):	�ey�la ve a�l
ber�-ı s�k�s�k (f.t.):	yıldırım
per�ek (f.i.):	�apkır (6)
b��k�k (f.s.):	i� ba�arıcı
pey�k (f.i.):	gelin
bili�ik (f.i.):	dem�r �i�
p��terek (f.):	�n� d�rec�k
p��terek (f.):	artu�ı �ok (7)
b�d-m��k (f.):	�okulu s�k�t
b�-b�k (f.t.s.):	�orkusuz
pi�k (f.i.):	kıvırcık

bī-berk (f.t.s.):	yapraqsuz
bī-renk (f.t.s.):	renksüz
pīrāsten-tāk (f.):	bağ filislemek (8)
birşik (f.i.):	tabīb
pīster-āhenk (f.):	yorğan ve çārşeb
pürnek (f.i.):	eşkūn
portek (f.i.):	hamle ve yelken (9)
portek (f.i.):	güc
bozorg (f.s.):	büyük, ulu
bozek (f.i.):	hamam kurdı
bozek (f.i.):	dericük
püşük (f.i.):	kığ
püşük (f.i.):	karğa ve kargu ve doğurucu ve kedi

/84b/

bozornek (f.i.):	kettān tohum (1)
pöstenk (f.i.):	igde
bük (f.i.):	kurbağa
pülük (f.i.):	bögrek ve burçağ ve bakla
pülük (f.i.):	deve kığı
püncşik (f.i.):	serçe
büylük (f.i.):	gonca
büse (f.i.):	kanat (2)
püpük (f.i.):	hüdühüd
püşek (f.i.):	bezbān-ı māverāü'n-nehr yan kurye ra güyend
buvelkencek (f.i.):	turfe ve sahare bāşed
bük (f.i.):	bi-ma'ni la'l ve 'Īsā güyend ve galle ve haşāke
bük (f.i.):	gīrbās sūhte ki āteş-i derān zenend
bünik (f.i.):	buyan (3)

būk (f.i.):	ğalle bāşed der hāk-i nihān konend ve hāşāk ber ser ān nā- merdüm nebīnend
būyānek (f.i.):	ma‘denos
būyānek :	ıpar yavşan
pūjūk (f.i.):	yanķu
buyāk (f.i.):	buyan
būpānk (f.i.):	sirgen (4)
būyūk (f.i.):	‘arūs bāşed
tācūk (f.i.):	pars ve ħoros ibügi
tārek (f.i.):	baş depesi ve yaraķ baş
tārek (f.i.):	depecük (5)
tāb-nāk (f.t.s.):	berķlü ya‘ni yıldırıcı
tārīk (f.s.):	ķarañu
tazyik (f.i.):	pars bilmez ādem
tārīkāk (f.i.):	ķarañulıcaķ
tāk (f.i.):	devek
tācūk (f.i.):	parsī ev (6)
yāk (f.i.):	ķertlāyık ağacı pehlevīde ķaysıdur
tālānūk (f.i.):	ķaysı
tālānūk (f.i.):	tozsuz Őeftālū
tebūk (f.i.):	baķķallar tablası
tebūrāk (f.i.):	def ra gūyend
teltek (f.i.):	ķuyumcular ķalıbı (7)
tebrek (f.i.):	tabla
terk (f.i.):	ħamle
terk (f.i.):	derrāc
tālcek (f.i.):	ħorus ibigi
terk:	[]
teresnāk (f.i.):	sil ve pehlevīce ũamar ve ũolga ve ũaķye Türkī

terre-i t̄izek (f.):	gerdeme ve kıcı (8)
terenk (f.i.):	kııl avāzı
tenkātek (f.i.):	ķaysı ve salķım
tek (f.i.):	yorga ve ĥamle
tek (f.i.):	yelmek
tek (f.i.):	der yiklik
tek (f.i.):	ĥemān (9)
tek (f.i.):	ĥamle
tekrek (f.s.):	tolu
tekūk (f.i.):	bir ķabdır ki gūmūşden ya altundan veya ķōlmekķiler saķsısından arşlan şūretinde veya şıgır şūretinde iderler, anuñla ĥamr iķerler.
teng :	tar ve
teng (f.i.):	yuķa
telĥ-nāk (f.t.s.):	acıraq
temūk (f.i.):	nişāne-i t̄ir bāşed

/85a /

tedek (f.i.):	tarrāc (1)
tenūk (f.i.):	sıvıķ ve seyrek ve etmek yufķası
tenk (f.i.):	bir yūkūñ yarusıdır ki iki tenk bir yūk olur
tenk (f.i.):	at ķolanı
tenk (f.i.):	ķuval
tenk (f.i.):	tar ve dere-i kūhist ve serkūh
tehk (f.i.):	boş ve yalnızak
tirk (f.i.):	ses (2)
tıfdık (f.i.):	buta
t̄ir-i ĥadnek (f.):	ķuş oķ[1]
tihik (f.i.):	mişl-i tehk bāşed

türkek (f.i.):	bulanucağ
türereng (f.i.):	bulanuğ
turş-nāk (f.t.s.):	ekşirek (3)
turş-kek (f.b.i.):	ekşice
toğdīk (f.i.):	çölmek buğı
tūdīk (f.i.):	çölmek
tūde-i rīk (f.):	ķum ve ķabr depecüg[i] (4)
çābük (f.s.):	çevük
cāme-ğük (f.):	yosun
çāhsük (f.i.):	orağ (5)
çāk (f.i.):	yırtmac
çālāk (f.i.):	cüst
çelāk (f.i.):	gözlük
çenk (f.i.):	ķaynağ-ı ķuş
çenk (f.i.):	saz aletidür ki çalarlar
çenk (f.i.):	el (6)
çenkelük (f.i.):	ķastalıķdan elin dizine urmuş
çeşmek (f.i.):	mişl-i çelāk bāşed
çekçāk (f.i.):	āvāze ki öpmekden ķāşıl olur
çehār- yik (f.s.):	dörtde bir, yecüzü bi-ķazfi'l-hā
çellāk (f.i.):	çevik ve cellet (7)
çek (f.i.):	ķazı bitisi
çekāvük (f.i.):	çekürge çekük
çek (f.i.):	ķallāc toğmağı
çirk (f.s.):	ma' ruf
çuğnuk (f.i.):	çuluğ (8)
çünk (f.i.):	ķar ve el ve ķolağ ellü
cüvānīk (f.i.):	dişi serçe
çürpük (f.i.):	ilişkilü söz

çüvyük (f.i.):	ağaccuğ ve pamuğ çıkarıcağ
cüyek (f.i.):	ırmacuğ
hasek (f.i.):	demür dikenini (9)
hāşāk (f.i.):	çör çöp
hāşāk (f.i.):	sikāfte bāşed
hāşek (f.i.):	ağac yonçası

/85b/

hāb-sebük (f.):	ıımızğanmağ (1)
hāk (f.i.):	toprak
hāyek (f.i.):	büyük çeküc ve çekirge
hayāk (f.i.):	kimse boğmağ
hayak (f.i.):	mişl
habezdük (f.i.):	toñuzlar kurdı
hadnek (f.i.):	ve kirpi ve yengec (2)
hadenk (f.i.):	kuş oğ, kayın ağacı
harcenk (f.i.):	yengeç
havāpek (f.i.):	zemīn-i havrān bāşed
harsenk (f.i.):	fülk ve bir oyundur ki taş atarlar dağī ba‘zı ba‘zısına binerler
hancek (f.i.):	katı kurumuş diken (3)
hanek (f.i.):	boğaz boğunmağ
harek (f.i.):	yağrık
harek (f.i.):	eşecük
harek (f.i.):	elcek
harek (f.i.):	şaban
harek (f.i.):	uyuz
harek (f.i.):	şoğulcan (4)
harek (f.i.):	ve yağ çirk[i] ve muğannī kıllı ve altına konulan eşecük
hasük (f.s.):	çirkin

ḥarbūzek (f.i.):	kavuncuḳ
ḥarmek (f.i.):	göz boncuḡu
ḥafek (f.i.):	boḡmak
ḥaṣūk (f.i.):	şıḡır boynuzı ki altında ve gümüşden iderler (5)
ḥaṣūk (f.i.):	oḡlancuḳ yapduḡı bardaḳ
ḥakṣek (f.i.):	niḥāne ve göze düşen çöp
ḥamcek (f.i.):	doḡter bāṣed
ḥancek (f.i.):	ḳatı ḳurumuṣ diken
ḥınāk (f.i.) :	ḳoyun aḡılı (6)
ḥıṣnek (f.i.):	gönlüñ üzni
ḥıṣtük (f.i.):	iṣtek
ḥıncek (f.i.):	saḳızlık aḡacı
ḥınāmek (f.i.):	yandaḳ köki
ḥınk (f.i.):	boz at (7)
ḥınk (f.i.):	esb-i kebūderenk ve yorḡa ve boz at
ḥīk (f.i.):	tulum
ḥıyārek (f.i.):	miṣl
ḥıyāk (f.i.):	elegim saḡmal ⁸⁷
ḥıṣm-ı nāk (f.):	fıḡḡan
ḥudūk :	ḳaḳmaḳ ve bilek (8)
ḥordīkek (f.i.):	ovacuḳ
ḥoṣk (f.s.) :	ḳurı
ḥoṣtük (f.i.):	baṣdaḡı daḡ
ḥodūk (f.i.):	ḥākim (9)
ḥonūk (f.i.):	kāker
ḥonūk (f.i.):	ve ümīzli, ṣovuḳ
ḥobāk (f.i.):	şıḡıruñ ve ḳoyunuñ erkeḳ[i]

⁸⁷ Metinde salgım şeklinde yazılmış

ḥuṣūk (f.i.):	ḥaram-zāde ve bir kadehdür ki şıgır boynuzı gibi altundan ve gümüſden iderler
ḥuncuk (f.i.):	yavşan
<i>/86a/</i>	
ḥodrenk (f.i.):	bir dürlü renklü (1)
ḥunbük (f.i.):	at ve gayrı tavar ſu içerken ſıklık vermek
ḥūk (f.i.):	toñuz
dānk (f.i.):	rüb‘ direm
delik (f.i.):	şāne
dejāhenk (f.i.):	yaramaz hulu at (2)
denbek (f.i.):	peser-i müsta‘mel bāşed
dezek (f.i.):	destārçe
defnük (f.i.):	gāşiye
dernük (f.i.):	ber aşl şadırvān
deh yik (f.s.):	onda bir (3)
deylemük (f.i.):	bū bāşed ya‘ni ādem ſoğucu
denk (f.s.) :	ḥayrān
destek (f.s.) :	ḥayrān ve ip doğuyacağ
derd-nāk (f.t.s.):	dertlü
denk-ā-denk (f.):	birbirine yakın oturmağ (4)
devzek (f.i.):	ķaba ve bir ſuğe ķurt
dik (f.i.):	ölmek ve ḥoros
divek (f.i.):	güve
divek (f.i.):	taḥıl biti
direng (f.):	eglenmek (5)
dizek (f.i.):	şehir adı
ding-ā-ding (f.):	birbirine yakın oturmağ
divāne-sek (f.b.s.) :	ķuduz it

dohterek (f.b.i.):	kızcugaz
dohterek (f.b.i.):	ikiz ve kız karaveş (6)
düj-āheng (f.b.s.):	tend ve bed-ḥū
dūk (f.i.):	iyeg
dūd-āheng (f.b.s.):	[baca ve] dütün çıkacak [yir]
dük (f.i.):	ağrışık
reşk (f.i.):	köti ve gayret (7)
rek (f.i.):	tamar
reng (f.i.):	hīle
reng (f.i.):	geyik buzağusu
reng (f.i.):	tağ keçisi
rişk (f.i.):	bitsüz giysi (8)
rişk (f.i.):	yavşak
rink (f.i.):	tağ keçisi
rīdek (f.i.):	ķundaķ
rīk (f.i.):	ķum ve tağ
rīk (f.i.):	ķır (9)
rūkūk (f.i.):	oğlan bezi
zeber-tenk (f.i.):	aşırma, ķolan
zāk (f.i.):	zāc ve ḥarāc
zāk (f.i.):	ķara boya

/86b/

zerenk (f.i.):	nādīvān bāşed (1)
zerenk (f.i.):	ṭāmu
zerenk (f.i.):	dıraht est ki der kūh bāşed bozorg-ı bī-mīve
zerdek (f.s.):	şaruca
jerāgank (f.i.):	zemīn-i rīknāk
zeğank (f.i.):	ınçırık

zeḡank (f.i.):	āvāz kāv bāşed (2)
zemḡak (f.i.):	sümük
zeḡank (f.i.):	çendān bāşed ki çeşm be hem-zened ve şibāzī lahte gūyend
jefek (f.i.):	çapaķ ve çirk
zelek (f.i.):	köz ve od közi
zen[e]k (f.i.):	‘avratcuķ
zenk (f.i.):	yük (3)
zenk (f.i.):	çigerḡū
zenk (f.i.):	bir memleket
jenk (f.i.):	pas ve yelme
jenk (f.i.):	güneş şū‘lesi
jekāk (f.i.):	murdar yiyici kuş ⁸⁸
zirink (f.i.):	dıraḡt-ı küh-ı bī-mīve (4)
zirışk (f.i.):	ḡātun tuzlığı
zīrtenk (f.i.):	ķolan
zīrek (f.i.):	mārūf
zümḡak (f.i.):	ḡacīldür ki andan hīç nesne ḡayr gelmeye
sārek (f.i.):	ötlügen (5)
sārek (f.i.):	ḡoşca āvāzlu kuşcuḡazdur hezār-ı destān gibi
sārek (f.i.):	buḡarı ardı (6)
sarḡek (f.i.):	it siñegi ve sivri siñek ve peşte
sāzāk (f.i.):	buḡarı ardı
seprek (f.i.):	zerde çöp
sepük (f.i.):	yini ve süst
seperdek (f.i.):	yaḡlık, yecüzü idḡālī’r-rāi beyne’ d-dāl ve’l-kāf ḡāl küne mekūran
serçīk (f.i.):	çeri başı
sek (f.i.):	it (7)

⁸⁸ Metinde merd içici kuş şeklinde yazılmış

sek (f.i.):	ta‘ziye
sek (f.i.):	mīḥ-āhen
seng (f.i.):	taş
sengek (f.i.):	taşcuğaz
sengek (f.s.):	tolu
sengilā-līk (f.i.):	yund kuşu (8)
sevük (f.i.):	huşe-i kondem
sehmināk (f.t.s.):	korğunc
sermenk (f.i.):	mişl-i serçik bāşed
sīrek (f.i.):	zerde çüb (9)
sitāk (f.i.):	ağac budacı
sirşik : [sirişk] (f.i.):	göz yaşı ve yağmur kaşresi
sirşik : [sirişk] (f.i.):	dıraht est ki gülhā-yi sipīd dāred ve berhīzend ve azād-dıraht nīz gūyend
sīsek (f.i.):	yund kuşu

/87a/

sikār-āheng (f.i.):	kısāc (1)
sik (f.i.):	sirke
sī vü yek (f.s.):	otuzda bir
silk (f.i.):	incü zerresi ipligi
sindik (f.i.):	zībağ
sīreng (f.i.):	sīmurğ (1)
simāk (f.i.):	bükümlü yol
si yik (f.s.):	üçde bir
siteryek (f.i.):	ve kavak ağacı ve toğurmaz ‘avrat
sütürbank (f.i.):	yund ve kız ve şığircuğ kuşu
sütürük (f.i.):	büyük barmağ (3)
sütürük (f.s.):	büyük

sütürük (f.s.):	serkeş
süprük (f.i.):	şaru agac
sükūk (f.i.):	ğazā etmek
sütrük (f.i.):	kuvvetlü ve bend
sütük (f.i.):	bili ince (4)
sük (f.i.):	guşsa, yecüzü bi'l-vāv
sürhak (f.i.):	kızılca
sük (f.i.):	hoş koğu ve qorğu
sükāk (f.i.):	taht
surbānk (f.i.):	kaz kuşu
süksük (f.i.):	yileken at (5)
sük (f.i.):	şıçan otı
sūk (f.i.):	ekin başı
sūk (f.i.):	yas
süküşāk (f.i.):	yıldırım
şāk (f.i.):	şişek ve ağacdur bundan çıkan dal ve yaraqlı keş (6)
şābizek (f.i.):	kuru den
şāmāk (f.i.):	nīm tene kaftan
şāmlūk (f.i.):	tonbul erük
şerenk (f.i.):	āğu (7)
şeyrenk (f.i.):	nām-ı esb est
şetrenk (f.i.):	zehr bāşed ve satranc
şerfāk (f.i.):	ayak tepeldüsi
şeş ve yik (f.s.):	altıda bir
şefterenk (f.i.):	kaysı ve bir yan ak ve bir yan kızıl şeftālū (8)
şeb-perek (f.b.i.):	yarasa
şenk ve heşenk (f.i.):	nām-ı düzdānest
şenk (f.i.):	hortum
şenk (f.s.):	nā-bikār ve bed halk (9)

şenk (f.i.):	dıraht-ı kuhi ki bāruz nebāşed
şenk (f.i.):	şāhidī ra güyend ki bes maṭbū‘-ı şirīn harekāt bāşed
şelek (f.i.):	arğa yüki
şebek (f.i.):	içi kıızıl mantar

/87b/

şelühek (f.i.):	demür diken (1)
şevlek (f.i.):	mişl-i şelek
şevk (f.i.):	hār bāşed
şek (f.i.):	f.
şevşek (f.i.):	dört kıllu ṭanbüre
şefek (f.i.):	şol az nesnedür ki ān-nazara getürmeyeler
şernāk (f.s.):	alçak (2)
şerānek (f.i.):	egil āvāz
şiterenk (f.i.):	satranc
şitālenk (f.i.):	ışık ve ṭabaḳ
şitālenk (f.i.):	ṭopuḳ ve ebrīşim şenk bāşed (3)
şirink (f.i.):	harmühre bāşed
şilik (f.i.):	ḳara yapışgan balçık
şinük (f.i.):	semiz, uzun ve yoğun kişi
şirfāk (f.s.):	alçak
şübük (f.i.):	içi kıızıl mantar (4)
şük (f.i.):	şıçan otı
şuhtāk (f.s.):	gizlürek
şüşük (f.i.):	çanaḳ
şütür-yālük (f.b.i.):	deve kığı
ṭablek (f.i.):	depelek (5)
ṭınk (f.i.):	āvaz
ṭūṭık (f.i.):	ṭūṭıcuk

‘arūsek (f.i.):	gelincik (6)
‘ank (f.i.):	öñce giden eşek
‘ilik (f.i.):	maẓtaķī saķızı
‘ink (f.i.):	buzhāne dükkānı
ġākūk (f.i.):	balçıkdan düzülen kemān, küre mehresi ve ta‘ziyye (7)
ġālūk (f.i.):	zevāle
ġavşenk (f.i.):	ögündire
ġadenk (f.s.):	ebleh ve nādān ve endāmsuz
ġarenk (f.i.):	aġlamakla ve rāz ile gelen āvaz, āvāz ki ez kelū ber āyed (8)
ġārşek (f.i.):	ķapu ardına ķonan aġac
ġarbāsenk (f.i.):	bişi
ġaşāk (f.i.):	künde ve nāhōş bāşed
ġam-nāk (f.t.s.) :	ġuşşalurak
ġank (f.i.):	buzhāne degirmeni (9)
ġūk (f.i.):	ķurbaġa
ġujenk (f.i.):	gizlü aġlayış
ġūşenk (f.i.) :	ögündüre ve şıġır sürücek aġaz
ġuvālenk (f.i.):	zerdālū ķurısı
ġūlenk (f.i.):	mişl

/88a/

fāsterk (f.i.):	girürek ve ķarlaġuc (1)
fedrenk (f.i.):	ķapu tırķazı
fedenk (f.i.):	mişl
ferāstūk (f.i.):	ķarlaġuc
ferhenk (f.i.):	uş ‘aķl ve hūner ve edeb (2)
fāhtek (f.i.):	ügeyik
ferāşteġek (f.i.):	ķarlaġuc
fersenk (f.i.):	on iki biñ adım yer ki otuz altı biñ kadem olur

ferahcek (f.i.):	uyku[da] ve ağrı başmak
fefāk (f.s.):	haramzāde ve ebleh (3)
fenek (f.i.):	ķunduz
feylek : (f.i.)	iki çatal demrenlü oķ
ferznek (f.i.):	ođlancuķ
felāsenk (f.i.):	şapan
fitrāk (f.i.):	türkü (4)
fitrāk (f.i.):	ķayış
firsek (f.i.):	giç iren üzüm
filk (f.i.):	dağ erügi
ķalāsenk (f.i.):	şapan taşı (5)
ķalmāsenk (f.i.):	şapan
kābūk (f.i.):	kümes
kāk (f.i.):	er
kāk (f.i.):	bebek [ki gözdedir] (6)
kāk (f.i.):	beksimet
kālenk (f.i.):	toynaķ kesecegi
kālek (f.i.):	kilik
kāvāk (f.i.):	içi boş
kāvşenk (f.i.):	öğündüre
kāverenk (f.i.):	gürz-i ferīdun (7)
kāvencek (f.i.):	hıyār-ı tāze vü sebz bāşed, şenhıyār
kebek (f.i.):	keklik
kebūk (f.i.):	ve kümes keklik[i]
kāçık (f.i.):	ađtā
kerek (f.i.):	ķartal (8)
keşek (f.i.):	saķsaķan ve keş ve culāhlar ve iplik açmak
kefek (f.i.):	uca arası
kefçūk (f.s.):	küçük

kefkūk (f.i.):	eski bōrk
kelpūk (f.i.):	kīpe
kelek (f.i.):	pābūç (9)
kelīk (f.i.):	mişl
kelfaḥşenk (f.i.):	oluğ buzı
kelfeḥşenk (f.i.):	mişl
keşenk (f.i.):	yatuğ bardağ
kefcelīzek (f.i.):	çomça

/88b/

kelāsenk (f.i.):	şapan taşı (1)
kelink (f.i.):	çapa
kenārenk (f.i.):	‘ālem-i Mekke ra gūyend ve merzūbān nīz mīgūyend
kefek (f.i.):	nām-ı şehrist
kefşek (f.i.):	yatuğ bardağ
kelek (f.s.):	şaşı (2)
kevek (f.s.):	‘ağılsuz
kenk (f.i.):	nam-ı ḥarīde bāşed
kenk (f.i.):	kuş ra gūyend
kenk (f.i.):	arçası gūr ādem ve büthāne
kenk (f.i.):	yaramaz sözlü ādem
kenīzek (f.i.):	karavaş
kek (f.i.):	kendüzün bezeyici (3)
kendümāk (f.t.s.):	tılağ
keyk (f.i.):	büre
kil-teng (f.):	sovuğ balçık
kilk (f.i.):	qalem ve kamış
kişverek (f.i.):	iqlīm açıcı
kink (f.i.):	rāz ve qavī kuvvet bāşed (4)

kihter (f.t.s.):	giçrek
kīk (f.i.):	bebek
kiyārenk (f.i.):	çeri başı
kūrāk (f.i.):	çaluk
kürk (f.i.):	kırt
kürnek (f.i.):	turna (5)
kürnek (f.i.):	tokmak
künk (f.s.):	dilsüz
külenk (f.i.):	turna
künceşk (f.i.):	serçe
kūyek (f.i.):	babadya çiçegi
kūnek (f.i.):	poğrenk (6)
kūçek (f.s.):	küçücük
kūçekek (f.s.):	küçirek
künārtek (f.i.):	şāhib-i ton ve gizlü ağlamak ve ‘ases ve bācdār
kūzek (f.i.):	oğlan
kūhek (f.i.):	üzüm çekirdegi ve salkımu ve cinbipire (7)
kūk (f.i.):	kāhu bāşed ki hāb āverd
kūşālenk (f.i.):	turna
kūhenk (f.i.):	it dirsegi
küvājnek (f.i.):	kaş-ile alnı üzerine dökilen şac kıvrımı
lāk (f.i.):	künk ve tekne ve kızıl balçık (8)
lest-berk :	levāşe
lek (f.i.):	lök
lek (f.i.):	yilmek ve yüpürmek ve ahmağ ve nişāne ve leke
lek u pek :	ez elfāz-ı müterādife est ba’zı alāt hāne ra kāse ve kūze zīlī köhne ra gūyend
lenk (f.s.):	aşsağ (9)
lenkāk (f.i.):	sūhan nāhūş

leğaz-nāk (f.t.s.):	ṭayanıcaq
lālek (f.i.):	bişi
lālenk (f.i.):	m.
lādek (f.i.):	etmek teknesi ve balçık teknesi

/89a/

leklek (f.i.):	mişl-i lök (1)
link (f.i.):	incik
link (f.i.):	kebce baldır
līvek (f.i.):	keş
lök (f.i.):	kendüzün bezeyüp kişile[n]mek
lök (f.i.):	büyük çıban
luşnāk (f.i.):	qara balçıklı şu (2)
lūk (f.i.):	aru
māzer-i bozorg (f.s.t.):	büyük anne ya'ni ebe
mālūk (f.i.):	bisyār ħor
mālūk (f.i.):	kelübend (3)
mecācenk (f.i.):	zıbuq
medenk (f.i.):	dendāne-i kilid bāşed
merdek (f.i.):	ercügez
merk (f.i.):	ölüm
merdümek (f.i.):	m. göz bebegi
merdümek (f.i.):	kişicük (4)
mālūk (f.i.):	mülk ve qumaş
mezāk (f.i.):	kesī ra güyend ki kubezbān firifte şod ve ebleh ve nādān ra güyend
meşenk veşenk (f.):	nām-ı düzdānest
meğāk (f.i.):	çuqur
mekük (f.i.):	bir nesnedür ki anuñla ħamīr iğerler ya'ni līsun ve qadeḥ (5)

mek (f.i.):	mekīden bāşed
mek (f.i.):	ķışacuk sü[n]güdür ki anuñla ķolan avlarlar
mencek (f.i.):	çaķabaz oyunu
menk (f.i.):	ķumar bāşed
menlāk (f.i.):	dervīş ve haķīr bāşed
melek (f.i.):	bögrülceye beñzer nesne (6)
mārān-nāk (f.t.s.):	yılanlu
māh-nāk (f.t.s.):	ay aydıñ[1]
merd-āsā-şodenkūdek	:oğula er şıfatlu olmak
mesenk (f.i.):	ķumar ve laf ve dalak (7)
mesāk (f.i.):	reyhanlaruñ ve agaclarun dibinden ķoparılan budak
meşķ (f.i.):	tulum
megūşek (f.i.):	oda ıapanlar keşīşi
milκ (f.i.):	dırnak dibinde olan aklık
mihrāk (f.i.):	divīt karıştıracak
mīngāk (f.s.):	bulutlu (8)
mihekk (a.i.):	ķıryecaķ? [mihenκ taşı]
mürdāsenκ (f.i.):	mürdesenk
müşκ (f.i.):	f.
mülκ (f.i.):	selām
mülκ (f.i.):	ķolbān (9)
mülkek (f.i.):	ebem gümecci
mühek (f.i.):	sigil
mündük (f.s.):	pāre pāre
muğlāk (f.i.):	dervīş ve haķīr
müştāsenκ (f.i.):	āya taşı

/89b/

nāk (f.e.) :	üç harfdür üç ma'nāya gelir, ğamnāk ve sehnāk ve tarabnāk (1)
nāk (f.i.):	müsk ve 'amelī müsk
nārdenk (f.i.):	şorbā-yı ma'rūf
nārmüşk (f.i.):	kızcıcuğ
nāreng (f.i.):	nārenc (2)
nāzük (f.s.):	ma'rūf
nāfe-i müşk (f.i.t.):	müşk göbegi
nāvek (f.i.):	koğış oğı
nāvek (f.i.):	şaban ve ikinci
nersek (f.i.):	mercimek
nān-ı tenk (f.s.t.):	yufka etmek (3)
nek (f.i.):	işde
nenk (f.i.):	'ār
nezdīk (f.s.):	yağın
nezdīkek (f.s.) :	yağıncağ
nesk (f.i.):	mercimek ve kāfirler kitabından bir pāre
neşk (f.i.):	dıraht-ı kāc bāşed (4)
nemek (f.i.):	tuş
nem-nāk (f.t.s.) :	yaşlurağ
nenuşāk (f.i.) :	tertīb-i kāfirān bāşed
nevek (f.s.):	uğ
nevek (f.i.):	ser-i kalem, tiz kalem
nevek (f.i.):	yelman ya'ni tiz nevek, sinān (5)
nehenk (f.i.):	şu ışışı
nemşek (f.i.):	çörek otı
nezek (f.i.):	mercimek
nār-ı dānk (f.t.):	nar şuyından olan ekşi

nīlk (f.i.):	ķurumıř erük ve tağ erügi (6)
nīmlenk (f.i.):	ķarbān ya‘ni şanduk ki yay ķoyarlar
nīk (f.s.) :	eyü
nīrek (f.i.):	bügi ve naķř
nīrenk (f.i.):	naķř ve hīlet
nīrenk (f.i.):	cāzūy ve efsūn
nīrenk (f.):	[]
nīřk ((f.i.):	ħanżal ⁸⁹ agacı ve öz yemiř (7)
nīvek (f.i.):	gelin
nūsk (f.i.):	‘ades bāřed ⁹⁰
nūsk (a.i.):	cüzüliyet-i ez cüz’ā-yi kitāb
noh -yīk (f.s.):	toķuzda bir (8)
nügūřāk (f.i.):	müzeħħib-i kebirān
noh u yīk (f.s.):	toķuzda bir
nūk (f.i.):	ķirpik ucı
nūyek (f.i.):	nūyet ve devek ve baę budandusı
nūk (f.i.):	sūñü ucı ve ķalem ucı ve edük bedenine ķaķılan demür
verkāk (f.i.):	çaylak
verenk (f.i.):	yama (9)
vejenk (f.i.):	mişl
vezek (f.i.):	ķurbaęa ve destmāl
vesterek (f.i.):	it burnı ve yaban çiçekleri
vāyzek (f.i.):	ķoę
venenk (f.i.):	üzüm salķım başı

/90a/

venemşek (f.i.): menegiş yemişi (1)

⁸⁹ Metinde ĥatlı şeklinde yazılmış

⁹⁰ mercimek manasında

vehenk (f.i.):	halka ve kemend
vesterenk (f.i.):	mişl-i vesterek
verkāk (f.i.):	bir kuşdur ki qarn[ı] aq [ve] arqası yeşil
vīk (f.i.):	ve tonī ma'nasına da gelür ve Allahuñ raḥmet[i] üzeriñe olsun dimekdür
hebāk (f.i.):	lök bāşed surh ki bedān püst ve cāme-i renk konend (2)
heft (f.i.):	depe ve baş ortası ve ev ortası
heftū-reng (f.b.i.):	nebātü'n-na'ş güyend ya'ni yedi ker yıldızı ve yedi qardāş
hem-reng (f.b.s.):	bir hulu
hevesnāk (f.t.s.):	arzulayıcı (3)
hejferednek (f.i.):	qunduz taşağı
hevlenāk (f.t.s.):	qorqulu
hem-seng (f.b.s.):	bürūjende
heft-yik (f.s.):	yedide bir
heşt -yik (f.s.):	sekizde bir (4)
helyāk (f.i.):	keş
hem-ceng (f.b.s.):	cenkde beraber
henk (f.i.):	quvvet ve uş
henk (f.i.):	evser bāşed
henk (f.i.):	mağara ve 'aql ve [i]şe qaşd eylemek ve halka ve laf
hübāk (f.i.):	depe (5)
hürūk (f.i.):	qaramuq
hüzāk (f.i.):	ve ḥāliş olmış altun
hüzāk (f.i.):	kimesnenüñ söziyle aldancı
hüşeng (f.i.):	uşlu ve edeb ve pādşāh evi
lāk (f.i.):	kötek (6)
lāk (f.i.):	tekne
lāk (f.i.):	bir kıızıl balçık ki anuñla ton ve yüz yurlar
lāvek (f.i.):	kötek ve tekne

lālenk (f.i.):	bişi
yenük (f.i.):	‘ādet ve dürlü (7)
yek (f.i.):	dendān-ı nişer bāşed
yepernek (f.i.):	aşl-ı her çizī
yeşek (f.i.):	toñuz azusu ve neşter ucı ve dendān-ı bozorgterīn bi’t-türki azu
yālūnīk (f.i.):	şīveh ve ciḥān-ı peḥlivān
yik (f.s.):	bir (8)
yik-ā-yik (f.b.s.):	birbir
yik-bā-serek (f.):	bir kezden
yikyik (f.s.):	birbir
yik-reng (f.b.s.):	bir renklü
āitrīlāl (f.i.):	ism-i bint (9)
eşel (f.i.):	mişl
eḫāl (f.i.):	be-tāzī bālūt ḥonend
eḫāl (f.i.):	sipih-r-i murğ

/90b/

eḫāl (f.i.):	üftāde ya‘ni düşkün ve her nesne ki şākıt ola (1)
ecel (f.i.):	vakt ve ölüm vaqt[i]
ehül (f.i.):	lağım
aḫkel (f.i.):	kılıç ve kulçuk
ezgīl (f.):	dön gel
esel (a.i.):	kuğılağ
āgīl (f.i.):	göz kuyruğı-la bakmaq
engüştāl (f.s.):	şaglıksuz (2)
aylül (f.i.):	māh-ı āḫerīn ez ḥazān
al (f.i.):	qarar etmek ve kelbetīn ve ev
icfīl (f.i.):	devekuşu
iklīl (f.i.):	tac

imsāl (f.):	bu yıl
ıfbal (f.i.):	ağur (3)
işkel (f.i.):	bağlağı
işbegül (f.i.):	büy
übhül (f.i.):	arduc yemişi
pāçāl (f.i.):	çullağ çukuru (4)
pāçāl (f.i.):	işçi çukuru
bādvāl (f.i.):	ayağ kayışı
pārsāl (f.i.):	bıldır
pāl (f.i.):	kanat ve bāzu ve büy ve hevā
bālā (f.i.):	tarhana
bālā-pāk (f.b.i.):	muhkem
bālāl (f.i.):	dırahtī bāşed (5)
bed-dil (f.b.s.):	korakak ve yaramaz gönül
berāhıl (f.i.):	kerefüs
perde-i dil (f.i.t.):	yürek kanı
perkāl (f.i.):	pergel
beşkelül (f.i.):	çetün koz ⁹¹
perir-sāl (f.b.s.):	öteki yıl (6)
besmıl (f.i.):	depelemek
peşkül (f.i.):	şavi ve cilt
beğal (f.i.):	şoltuğ
pencāl (f.i.):	şuş boğı
berfil (f.i.):	şızıl börk ve şalbāk
bezfel (f.i.):	tesbıh şurdı (7)
bişmil (f.i.):	nım küşte ra güyend
bişkil (f.i.):	şıvırcığ
bihil (f.i.):	şudimek

⁹¹ Metinde ñ, ş ile yazılmış

bil (f.i.):	ķav
pil (f.i.):	kķe
pilpil (f.i.):	biber
bī-dil (f.t.s.) :	gnlsz (8)
pīr-zāl (f.b.s.) :	ulu ķoca
bīķāl (f.i.):	ķuŗ bokı
pīŗkil (f.i.):	kıĝ
pīl (f.i.):	fil
pjl (f.i.):	tebsil oyunu
pjl (f.i.):	ŗopuķ (9)
pjl (f.i.):	ŗabaķ
pjl (f.i.):	ıŗıķ
pjl (f.i.):	ŗopuķ
pŗkl (f.i.):	merd-i ķavī ve hırŗ ve renc-keŗ bāŗed ve yk getirüci ve endām
plpl (f.i.):	biber
pl (f.i.):	kpri
pl (f.i.):	bardaķ emzĝi
/91a/	
tābāl (f.i.):	zdek ve boy ve ķanat ve sevi (1)
tāvel (f.i.):	kāv-ķubān
tebhāl (f.i.):	aĝızda ķıkan uķuķ
teŗbīl (f.i.):	balıķ duzaĝı
teŗrīn'l-evvel (a.s.t.):	[sryānī māh-ı evvel ez āŗerān]
tel (f.i.):	depe (2)
tevābil (f.i.):	havuķ
tevīl (f.i.):	ŗāz

tevīl (f.i.):	pīṣānī
teḥkulūl (f.i.):	çetūñ koz
tenbel (f.i.):	mekr ve ḥīle
tirḥāl (f.i.):	kuş boķı (3)
tigil (f.i.):	nuḥāste bāşed henüz ḥaṭṭ-ı neyāvered
tīz-dil (f.):	zīrek
tūbāl (f.i.):	tuvāl
tūşmāl (f.b.s.):	iş başarıcı
tumlūl (f.i.):	ḥayrūk
tūl (f.i.):	zamġ-ı ‘Arabī (4)
tūl (f.i.):	dul ve oķ tolusı
çāl (f.i.):	ķaraca veşak
çeşm-āġīl (f.):	göz kuyruġıla bakmak
çemlūl (f.i.):	şalıncaķ
çengāl (f.i.):	emmek (5)
çengāl (f.i.):	kuş kaynaġı ve at aşacaķ
çel (f.i.):	kenār
çengel (f.i.):	nişāne-i tīr būd
çengel (f.i.):	ma‘rūf
çehār sāl (f.s.):	dört yıl
çengelūl (f.i.):	el[i] ayaġı egri (6)
çil (f.i.):	kırķ
çil (f.i.):	añızda ķalan şaban
çihil (f.i.):	kırķ
çipil (f.i.):	bir bölük ādem
çükūl (f.i.):	baġ çubuġı
heckūl (f.i.):	yayaķ yūriyen ḥacı (7)
ḥūl (f.i.):	aġac delegen
ḥāl (f.i.):	beg

ḥāl (f.i.):	çift
ḥarcāl (f.i.):	toy kuşu murğī bāşed kīr u fām pīster der āb bāşed
ḥayāl (f.i.):	uykuda görülen şūret (8)
ḥancīl (f.i.):	şalıncağ
ḥavel (f.i.):	ḥizmetkārān bāşed
ḥılāl (f.i.):	diş kurdağısı
ḥuşūl (f.i.):	mukl-i mekkī
ḥūl (f.i.):	ṭurgay (9)
ḥūl (f.i.):	çekik
ḥūl (f.i.):	ḥıyārek
ḥuvāhil (f.s.):	egri
ḥuvāhil (f.i.):	kısgu
/91b/	
dālḥāl (f.i.):	kıdvün ya‘ni dikilicek ağac (1)
dāl (f.i.):	kartal
dāl (f.i.):	lori
dāl (f.i.):	semiz
dāmğūl (f.i.):	ur ve ḥünām ve bez
dār-ı pūlpūl (f.):	dār-ı fūlfūl
dāhūl (f.i.):	geyik tuzağı (2)
dehūl (f.i.):	‘alāmet-i bāşed ki der şahrā bezmīn fūrū berend ta şayd ez an be tersend ve bedām āyed
der ān sāl (f.):	o yılda
der īn sāl (f.):	bu yılda
daḥl (f.i.):	taḥıl
değal (f.i.):	kalb ve kalmamış (3)
değūl (f.i.):	pīc
dellāl (f.i.):	f.

demḡāl (f.i.):	ķuyruk
dıraḡt-muķel (f.):	ebu cehl ķarpuzı
diger-sāl (f.b.s.):	gelesi yıl (4)
dīl (f.i.):	gōñül
dīl (f.i.):	yürek
dīl (f.i.):	özdek
dingil (f.s.):	ebleh ve bī-nām ve deyyūs ve sin bāşed
dūnbāl (f.i.):	ķuyruk ve ve şınuñ çıban
dūnbel (f.i.):	çıban (5)
dūgūl (f.i.):	büyük şuğraķ ve şol nesnedür ki derden ve ķapudan şı ķekerler
dūnbel (f.i.):	ķabarcuķ
dūmmel (f.i.):	mişl
dūmel (f.i.):	mişl
dūvāl (f.i.):	şırım ve taşma
dūl (f.i.):	ķavğa
dūhl (f.i.):	taşul ve ‘alāmet (6)
dūhl (f.i.):	taşlasan
rīķāl (f.i.):	reķel ve turşı
rūmāl (f.i.):	yüz silecek
zāl (f.i.):	pezer-i Rüstem (7)
zāl (f.i.):	ķatı ķoca ve ķatı karı
jeğāl (f.i.):	kōmür ve egren
jekāl (f.i.):	mişl
zenbel (f.i.):	kilkeş
zende-pīl (f.b.s.):	büyük pil
zevāl (f.i.):	deve taşanı ve dişi fil (8)
zerķūl (f.i.):	ķilek
zīfāl (f.i.):	ķadeḡ bāşed
zinde-pīl (f.b.s.):	dişi fil ve erkek div

zülāl (f.i.):	boğazdan içerü akan şü
zükāl (f.i.):	engüst (9)
zül (f.i.):	çuluk
jül (f.i.):	ekinci ardınca tohum deren karga
züvāl (f.i.):	gevher
sāl (f.i.):	yıl

/92a/

seṭal (f.i.):	şuşak (1)
seṭal (f.i.):	arşurma kulplu taş
sebel (f.i.):	göz ağrısı
sepel (f.i.):	deve tabanı
sāde-dil (f.b.s.):	bön
sendel (f.i.):	keş bāşed
sevel (f.i.):	taban (2)
seyl (f.i.):	sil şuyı
sifāl (f.i.):	şanu
sifāl (f.i.):	koz ve bādem ve fınduk kabı
sigāl (f.i.):	yaramaz şanu ve gıybet etmek
sütül (f.i.):	övütme buğday (3)
sütül (f.i.):	mişl
sükāl (f.i.):	tahta
sükül (f.i.):	ta'ziye
sül (f.i.):	öyken
sūfāl (f.i.):	oğ gözi
sūfāl (f.i.):	igne yurdası (4)
sül (f.i.):	deve tabanı
sūfāl (f.i.):	şakşı pāresi mertek
şāl (f.i.):	palās ve küçürek kilim ve 'abā

şāl (f.i.):	ķāfiye bāşed ki cem‘ bāşed (5)
şegāl (f.i.):	çaķal
şāhūl (f.i.):	yapucu terāzisi
şekāl (f.i.):	çaķal
şekīl (f.i.):	köstek
şengūl (f.s.):	gūzel
şengūl (f.i.):	rāvzen (6)
şengūl (f.i.):	uşūl
şenbelīl (f.i.):	boy
şel (f.i.):	ķulak
şil (f.i.):	zūpīn
şikāl (a.i.):	tavşak ve köstek
şikāl (f.i.):	cendere (7)
şanbel (f.i.):	dünbek ve dübelek
şırīfīl (f.i.):	melīle ma‘cūn
şufeyl (f.i.):	övici (8)
ģāl (f.i.):	tekerlenmek ve tağlarda ķoyun-ķün olan inler
ģarbīl (f.i.):	ķalbur
ģancāl (f.i.):	ekşi yemiş
ģul (f.i.):	buķađu ve bıķķu
ģumlūl (f.i.):	ķayrūķ (9)
ģūl (f.s.):	ısırmaz
ģūl (f.i.):	şebgāh-ı kusefendān bāşed
ģūl (f.i.):	oğul peķlevīdür
fercāl (f.i.):	būthāne
fecel (f.i.):	āyđır
/92b/	
ferhāl (f.i.):	sarkuķ sac (1)

ferġūl (f.):	iş te'hîr eylemek
faşîl (f.i.):	böğrölce
fermūde-resūl (f.b.s.):	peyāamber buyruġı
fendel (f.i.):	tırakus
feyāl (f.i.):	öñ ve evvel (2)
fūlfūl (a.i.):	biber
fücül (f.i.):	tarab ve tabak
fürġul (f.i.):	te'hîr eylemek
fūl (f.i.):	fek
ķābul (f.i.):	egridoma (3)
ķābul (f.i.):	turre
ķatāl (f.i.):	ġamdan öldürmek
ķanbīl (f.i.):	bir otdur ki yavşanla iġerler, ġastalık iġin
ķalkal (f.i.):	nar aġacı ki susuz yerde biter
ķaçal (f.i.):	saķsaķan (4)
ķaçal (f.):	m.
ķazīl (f.):	m.
ķīfāl (f.i.):	baş tamarı
ķāl (f.i.):	ġām yemiş ve kaçmak
ķāl (f.i.):	hezīmet est ġin keşī be ġürīzed ġüyend (5)
ķāķāl (f.i.):	usiyābī ve āsiyābī
ķāġūl (f.i.):	ala [şıġır]cuķ
ķānūn-ı evvel (f.s.t.):	māh-ı evvel ez zemistān
ķāhkil (f.i.):	şıva balġıġı
kenel (f.i.):	taġ elması
kefel (f.i.):	şagrı (6)
kelāl (f.i.):	bālā-yı pīşānī ve depe
kelīl (f.i.):	avuc
kenfāl (f.i.):	merdūm-i ġeccāş ra ġüyend

kevel (f.i.):	kalın kürk
kākūl (f.i.):	sirgen ve zūlf
kār-efjūl (f.b.s.):	yelici
keyhāl (f.i.):	tatlu çekirdek ve arı (7)
kehkil (f.i.):	şamanlu balçık
keyhāl (f.s.):	yüce
kelūl (f.i.):	elin arası
kil (f.i.):	balçık
kīhāl (f.i.):	naql-i her mağzā bāşed ki ruġan ez ve girifte bāşed
kūcūl (f.i.):	raqs ururken ucasın oynatmaq (8)
kūl (f.i.):	f.
kūlūl (f.i.):	yumaq
kūlūl (f.i.):	burçaq
kūsmīl (f.i.):	evermek ve göndermek
kūncāl (f.i.):	küspe
kūnfāl (f.i.):	uġurlayın evin gözeden (9)
kūpāl (f.i.):	demür çomak
kūpel (f.i.):	papadya
kūtuvāl (f.i.):	dizdār ve kal‘a kapısı ve iş eri
kūçāl (f.i.):	ev aleti
kūr-dīl (f.b.s.):	kūdüre ve qarañu köñüllü

/93a/

kūvāl (f.i.):	çuval (1)
kūl (f.i.):	arġa ve çiçekdür üzerene sehelce yağmurcaq yaġa
kūl (f.s.):	ebleh ve nādān bāşed
gūl (f.):	yoġun ve taşalluq ve bön ve betnūs ibigi ve ‘aqlısuz
kūhil (f.i.):	ılıc
kūşmāl (f.i.):	kulaq burmaq

la‘1 :	f. (2)
lāl (f.s.) :	mişl-i dilsüz ve künd
lāl (f.i.):	kefük
mākūl (f.i.)	lafzī est ki ez te’hīr ve derenk bāşed
mākūl (f.s.):	yeyegen
māl (f.s.):	beñdeş (3)
māl (f.i.):	arām
māhī-i gūl (f.i.t.):	sazan balığı
mālāmāl (f.):	toptolu zarf
mergūl (f.s.):	örülmiş
mekāl (f.i.):	sülük
memūl (f.i.):	bīrūn-ı dehen bāşed (4)
mecrel (f.i.):	işsizlik ve maşaralık
memāl (f.i.):	övme
menzil (f.i.):	urun
mendel (f.i.):	hāt-ı ‘azīmet bāşed ki ğarāyim-i hūn der an neşenid
meħmel (f.i.):	riçel
mikil (f.i.):	sülük (5)
mīl (f.i.):	f.
mīl (f.i.):	şülüş ve sıh dert ve yavuz ādem
mürgūl (f.i.):	kıvırcık zülūf
mürgūl (f.i.):	örülmiş saç
müķul (f.i.):	[E]bu Cehl ķozı ve zamķ
mūl (f.i.):	sevici (6)
mūl (f.i.):	oynaş ve eglenmek
müģūl (f.i.):	Tatar ve oda tapanlar keşış
müģūl (f.i.):	ebe gümecci
mūze-māl :	edük sürgüsü
mūsīķāl (f.i.):	bir dürlü ķuşdur ķumrı gibi

nāl (f.i.):	ince kāmıŝ (7)
nābil (f.i.):	oqçı
nāl (f.i.):	kalem içinden çıkan til
nārçıl (f.i.):	hindüstān kızı
naḥcil (f.i.):	çimdik
naḥcirvāl (f.i.):	avcı (8)
neşbil (f.i.):	der āvihten bāşed ez cāy
neşbıl (f.i.):	olta
na‘l (f.i.):	na‘l-i esb bāşed
nağl (f.i.):	kārbān serāy yol üzerinde olan
nevāl (f.i.):	‘aṭā bāşed
netıl (f.i.):	mekr ve hıle (9)
nekil (f.i.):	oğlandır ki dahı saşalı gelmemiş ola
nevıl (f.i.):	alın
nīm-zāl (f.b.s.) :	orta yaşlu
nıl (f.i.):	çivıt
nīm-sāl (f.b.s.) :	cūy-ı mıřır bāşed

/93b/

nihāl (f.i.):	mişl-i neḥāl, fidan ve ağac (1)
nīm-bismil (f.):	yarı olmuş
nüğül (f.s.):	ince
nül (f.i.):	ağız taşrası
nül (f.i.):	kelübend bāşed
nükul (f.i.):	çerez
nüzül (f.i.):	konaşlık
vıl (f.i.):	zafer bāşed ve hāhek ve cehennem (2)
vāğil (f.i.):	ḥāzır ta‘am
vezel (f.i.):	keltekele

hāl (f.i.):	arām ve karar (3)
hāmāl (f.i.):	beñdeş ve yaşdaş
hem-sāl (f.b.s.):	yaşdaş
heykel (f.i.):	büthâne
hevl (f.s.) :	korqu
heykel (f.i.):	niyâzi tene-i merdüm ve şüret ve büthâne
heykel (f.i.):	oğlancuqlara daqılan du‘âlar (4)
himāl (f.s.):	bî-nazîr
halhal (f.i.):	öldürücü zehr ve yufkacuk giysi
hilhil (f.i.):	demür kaynaq
hümāl (f.s.):	bî-mänend ve yaşdaş
yāl (f.i.):	bâzû (5)
yāl (f.i.):	gerden
yāl (f.i.):	büy-ı misk
yel (f.i.):	mübâriz bâşed
yel (f.i.):	tehî bâşed
yel (f.i.):	‘asker bâşed ve bahâdır
ibrişim (f.i.):	ma‘rûf (6)
aḥkem (f.i.):	qaşnaq ki çenber daḥî dirler
âzerem (f.i.) :	eyer keçesi
arām (f.i.):	dölek ve karar ism-i maşdardur ve diñlenmek
âzrem (f.i.):	od ve hürmet ve mîl ve ağırlıq
encām (f.i.):	aḥirkâr bâşed (7)
endām (f.s.) :	hevâş ḥamse-i tãhire bâşed
âbām (f.i.):	burc
endām (f.i.):	râst ve nizâm bâşed güyend filân ra kâr be-endām est ya‘ni be-nizâm est
âbile-çeşm (f.):	it dirsegi
âteş-süm (f.):	devâr doynağından çıqmaqlanan od (8)

ādīm (f.i.):	emdek sahtiyān
ejdehām (f.i.):	tavşancıl
āşām (f.s.):	emr sīğasıdur ki Türkīde şıfat isti‘māl olunur, zehr-āşām ve hūn-āşām dirler
āfām (f.i.):	burç
īm (f.z.):	bu (9)
idām (f.i.):	katuğ
işim (f.i.):	çağşır ve şalvār
īnekem (f.e.):	uşdayım
iştelem (f.i.):	cenk etmek
işkem (f.i.):	fırın

/94a/

isperğam (f.i.):	uvacuğ yapraklı fesligen (1)
āstām (f.i.):	mu‘temed bāşed
bāz-dernām (f.):	qara od kütügi
bādām (f.i.):	f. muşaffī (2)
bāzrem (f.s.):	bīhūde ve hedeyān
bārdüm (f.i.):	qusqun
pārdüm (f.i.):	sīne-i bend
bām (f.i.):	şam üsti
bām (f.s.):	orta
bāzrām (f.i.):	uşşı gitmiş (3)
bād-ı germ (f.s.t.):	ıssı yıl
bāzübām (f.i.):	toğancı
bām (f.s.):	üst
bām (f.i.):	tutaş ‘āqıbet kārḥā bāşed
bām (f.i.):	‘āqıbet kārḥā bāşed
bāhem (f.i.):	mişl (4)

beckem (f.i.):	ḥane-i tābistān bāşed
bezrām (f.i.):	ḥāne-i bāğ areste bāşed
pezrām (f.i.):	ḥāne-i būd ḥurrem dilkuşāy
pezrām (f.i.):	tosun
persām (f.s.):	dīvāne
perkem (f.s.):	men‘ olunmuş (5)
bezem (f.i.):	çadır
bezem (f.i.):	ķonaklık
bezm (f.i.):	meclis, Őerāb
pejem (f.i.):	ķuraĝu
peşem (f.i.):	mişl
peşem (f.i.):	liķā-ı divīt
peşem (f.i.):	yüñ (6)
beşem (f.i.):	imtilā
peşterem (f.i.):	ķabarcuķ
belḥam (f.i.):	şapan
bem (f.i.):	yoĝun avāz
behrām (f.i.):	merīḥ bāşed
behrām (f.i.):	şorķun aĝacı
behrām (f.i.):	aşıl Fārisu ĝunlerinden bir ĝüne dirler (7)
peyĝām (f.i.):	ḥaber
peyĝam (f.i.):	mişl
be-hem (f.):	bile
peyām (f.i.):	ḥaber
peyem (f.i.):	mişl
beçem (f.i.):	nizām ve düzen
bez-keştām (f.b.s.):	yavuz işli (8)
bezem (f.i.):	tamām
beşem (f.i.):	imtilā

peşterim (f.i.):	ķurd eşeni
belek-çeşm :	göz kapağı
pelham (f.i.):	şaban
pirim (f.i.):	tohmegen (9)
bürsām (f.i.):	gögüs ve [gögüs] sancusu
pişterem (f.i.) :	yüz tebsiren renc
bī-şerem (f.t.s.):	yüzsüz
bīm (f.s.):	ķorķu
bīm (f.i.):	yük

/94b/

pīle-i çeşm (f.i.t.):	göz kapağı ve ķuyruğı (1)
püştürüm (f.i.):	ķurd eşeni
püjüm (f.i.):	ķırağı
büzüm (f.i.):	buz
buţum (f.i.):	saķız ağacı yemiş
būm (f.i.):	vilāyet
būm (f.i.):	bayķūş (2)
būm (f.i.):	zemīn, karargāh
büşrüm (f.i.):	buz ķırağı
bündām (f.i.):	kök dutmaķ
taħm (f.i.):	çāderī bāşed ki nişār çünān ber serv u çüb mī beşetend ta bedan nişār ez heva begirend, gönlek ve çadır
tem (f.i.):	göze düşen ķoñak (3)
tehm (f.i.):	büyük pehlivān
tārem (f.i.):	ķarañu ev
taħkem (f.i.):	yay evi
tīrem (f.i.):	ħātunlar bezegi ve ķārbān serāy
tīm (f.i.):	perestār bāşed

tīm (f.i.):	kārbānsērāy
tetem (f.i.):	sumak (4)
çām (f.i.):	dāne ve düğüm
cām (f.i.):	piyāle
cām (f.i.):	sırça ve tolu kadeh ve gözlü
çerm (f.i.):	kön
çeşm (f.i.):	hemāyil kabı
çeşm (f.i.):	göz ve kadeh ve ta'vīd
çem (f.i.):	pādşāh
çem (f.i.):	cemşīd (5)
cem (f.s.):	bisyār
çem (f.s.):	niğāh-kār ya'ni iş görücü
çeḥārem (f.t.s.):	dördüncü
cürm (f.i.):	günāh
çünem (f.):	niteyim
ḥām (f.i.):	zıddı poḥte (6)
ḥām (f.i.):	olmadık
ḥām (f.i.):	kemend
ḥaşm (f.i.):	kaçımak
ḥam (f.i.):	egri ve kıvrım
ḥayşūm (a.i.):	geñiz
ḥāşe-i çeşm (f.i.t.):	göze düşen çöp
ḥırām (f.i.):	zenān-ı ḥübān ra güyend (7)
ḥırām (f.i.):	ḥırāmīden bāşed, niyāz
ḥılm (f.i.):	sümük
ḥīm (f.i.):	ḥūy
ḥīm (f.i.):	cerāḥet
ḥīm (f.i.):	āb bīnī
ḥīm (f.i.):	lu'āb-ı dehen bāşed (8)

ḥīm (f.i.):	çapağ ve simük
ḥīm (f.i.):	çuvāl
ḥurrem (f.s.):	şād
ḥum (f.i.):	küp
ḥom (f.i.):	yavrı
ḥürde-i ādīm (f.):	balamud
dām (f.i.):	tuzağ ve ağ (9)
dāhīm (f.i.):	nīm tācī bāşed muraşşa‘ şāhān-ı ‘acem dāştend ve ura adihem nīz gūyend
devūd-dām (f.):	ğara kuş
derhem (f.i.):	tolaşuğ
derīm (f.i.):	odun ve dilenmek

/95a/

dejhīm (f.s.):	bed ḥū ve nāhoş tab‘ bāşed (1)
dejem (f.s.):	aşüfte ve gamkīn
dejem (f.s.):	ğatı
dem (f.i.):	ğan
dem (f.i.):	nefes
dem (f.i.):	körük ve sa‘at ve ah eylemek ve fırun
demādem (f.z):	kāh kāh
dehem (f.t.s.):	onuncu
devādem (f.i.):	ağaç küyegi (2)
dehne-i likām (f.i.t.):	uyan ağızlığı
direm (f.i.):	ağçe
direm (f.i.):	dirhem
dizdām (f.i.):	dizdār
dijem (f.s.):	ürpermiş, ğuşşa ve ğuşşalu ve heybetlü (3)
dijem (f.s.):	lūş

dīḥūm (f.i.):	meyl ve ḥīm bāşed
dībhim (f.i.):	diğer çār bāliš bāşed
dijem (f.s.):	ürpermiş
dūjḥīm (f.i.):	ḥoryād ve yaramaz ve ḥulu ve qarış ve öküş
dūşḥīm (f.i.):	sökmek ve ḥoryād (4)
dūjnām (f.i.):	elde olan baş bört
düşnām (f.):	sögmek
düm (f.i.):	ķuyruķ
dümādüm (f.zf.):	birbiri ardınca
düm (f.t.s.):	ikinci
dünbāl-çeşm (f.b.i.):	göz ķuprığı (5)
düzhem (f.i.):	bez
rām (f.s.):	buyruķ dutucu
rām (f.s.):	dölek
rām (f.s.):	yavaş
rām (f.s.):	öğrenmiş (6)
rezem (f.i.):	uğraş ve cenk
resm (f.i.):	‘ādet
resen-dām (f.b.s.):	tuzaķ ip
raķam (f.i.):	nişān
rīm (f.i.):	erik
rīm (f.i.):	demür buķı (7)
ruḥām (f.i.):	mermer
zaḥm (f.i.):	yāre
rūznīm (f.i.):	ikindürek
jem (f.i.):	āverde
sām (f.i.):	Rüstem dedesi Sām bin Nerīmāndur (8)
serencām (f.i.):	işüñ şoñı
serm (f.i.):	ķaçı[otı]

sevīšem (f.i.):	yeşil taş
sersām (f.i.):	şeme ve şayuklar şayru (9)
serḥom (f.i.):	küp kapağı
sekem (f.i.):	tengri devecügi
senkem (f.i.):	mişl, yer altında uvacuḡ cānverler
seḥm (f.si.):	heybet
selm (f.i.):	oğlan tahtası
seḥm (f.s.):	ķorķu

/95b/

seḥm (f.s.):	naştb (1)
saḥn-nā-fercām (f.b.s.):	gerekmez söz
sirīşm (f.i.):	duḡkal
siprem (f.i.):	feslegen
sipergam (f.i.):	mişl
sitām (f.i.):	at mıḥı (2)
sitām (f.i.):	naķışlu ķoltuḡ
sitem (f.s.):	güc ve cevır
sītem (f.i.):	cerāhet-i neşterzede ra güyend
sīm (f.i.):	gümüş ve zivle
siyām (f.i.):	kūhist der māverāü'n-nehr ki muḡanni'-i be-seḥerhā incā yenmūd
sivom (f.t.s.):	üçüncü
sipīde-dem (f.b.s.):	irte yeri aḡlıḡı (3)
sipīd-fām (f.b.s.):	aḡçıl
surḡ-fām (f.b.s.):	ķızıl saḡu
süst-endām (f.b.i.):	palūc
süm (f.i.):	ḡoynaḡ (4)
süm (f.i.):	zīr-i zemīn

sūtām (f.i.):	az nesne
sūzen-niyām (f.):	ignelik
şām (f.i.):	ağşam
şāh-sepergam (f.b.i.):	emīr-i ‘āşikān (5)
şebnem (f.i.):	çe, [nem]
şeb-i hengām (f.t.):	gece vakti
şecām (f.i.):	kebesi şovuğı
şerm (f.i.):	od ve közi
şeşom (f.t.s.):	altıncı
şalgām (f.i.):	f. (6)
şemem (f.i.):	çāruk
şeylem (f.i.):	delüce
şāh-ı siperim :	feslegen
şād-kām (f.b.s.):	sevinç ve sevinmiş
şāh-ı per‘am (f.t.):	sultān-ı feslegen
şicām (f.i.):	ağaclar kurıdan çatı şovuk (7)
şikem (f.i.):	karın
şilm (f.i.):	püs [acı biberde olur]
şīm (f.i.):	māhī est kūçek ber püşt-i nođtaḥā-yi sipīd dāred
şīm-nām :	gofte enderūd ḥāneīst ki in māhī ra bedān nām mīḥānend
şom (f.i.):	‘ākıbet kārḥā misāfirān (8)
şom (f.i.):	yāy-ı aqrār
şūm (f.s.):	nā-mübārek
şūr-çeşm (f.b.s.) :	gözi degilen
şūḥ-çeşm (f.b.s.):	şātır göz
şūm (f.s.):	bezbaht
ţārum (f.i.):	derim ev ve tahta ev ve ev öñi ve fülk ve kara evüñ ağaçları ve kubbe (9)
‘azm (f.i.):	şaban egegi

'anem (f.s.):	gökçe
'ikām (f.i.):	ķolluķçı ve ķaçıcı

/96a/

ġam (f.s.):	ġuşşa (1)
'amām (f.i.):	bulut
ġurum (f.i.):	taġ keġisi
ġujum (f.i.):	hıŝm ve kīne ve heybet ve nemūden
ġujum (f.i.):	üzüm şalkımı ve inek memeleri
fāċām (f.i.):	aġacda ķalan ħurma (2)
fām (f.i.):	beñdeŝ ve burc ve dürlü
fām (f.i.):	nekīst
fām (f.i.):	dām bāŝed
ferċām (f.i.):	pāyāngār
ferċām (f.i.):	'āfiyet ve fayide
fedām (f.i.):	baŝmaķ
ferencām (f.):	āħir (3)
fezrām (f.s.):	lāyık
fejem (f.i.):	diltengī ve fūrūmānde ki bāŝed
felĥam (f.i.):	ķapu baġı
felĥam (f.i.):	ħalkadur
feydūm (f.i.):	nebātest
firām (f.s.):	yumŝaķ (4)
firām (f.i.):	yaŝmaķ
fisām (f.i.):	ķurna
fisyām (f.i.):	ķurfe
fūdum (f.i.):	pāyān
ķalem (f.i.):	f. (5)
ķayŝūm (f.i.):	ebem ġümecci ve eyü

ḳām (f.i.):	dürlü
ḳurum (f.i.):	içi tolu ḳumaş
kām (f.i.):	ṭamaḳ
kām (f.i.):	uyan
kām (f.i.):	ādım ve çenk (6)
kām (f.i.):	murād ve çenk
kālem (f.i.):	er görmış ‘avrat, bir ere daḫī varmış ola
kāvdüm (f.i.):	borı ve surna
keşüm (f.i.):	çuluḳ
germ (f.i.):	baḡ
gejm (f.s.):	ıssı
germā-germ (f.b.s.):	ḳatı ıssı
kerkem (f.i.):	darı (7)
kerkem (f.i.):	za‘ferān
kejdem (f.i.):	ḳuyrığı ürü
kejem (f.i.):	laḫana ve ḳaramuḳ
kem (f.s.):	eksik
kende-i hīzüm (f.t.):	odun seritmesi
kelem (f.i.):	laḫane
kenām (f.i.):	yöre (8)
kemān-sām ⁹² :	ḳavs-ı ḳuzah
kemān-ı rüstem (f.t.):	mişl
kendüm (f.i.):	buḡday
gerem (f.):	eger ben
kersem (f.i.):	za‘ferān
kāfūr-ı siperm (f.t.):	şaru çiçekdür kāfur gibi ḳoḳar (9)
girm (f.i.):	sebze bāşed ki ber kenār-ı ḫavz
girm (f.i.):	ḳurd

⁹² Metinde ḫemān-ı sām şeklinde yazılmış

kirām (f.s.):	ulu
kilīm (f.i.):	f.
kim (f.i.):	ğılafe gül bāşed

/96b/

kodām (f.s.):	ķankı (1)
korköm (f.i.):	nebātest ki u ra hālidün güyend
küm (f.s.):	belürsüz
kürrem (f.i.):	ğam ve endüh bāşed
künām (f.i.):	yataķ
künām (f.i.):	otlaķ
küm (f.i.):	çemen
küm (f.i.):	an kiyāh-ı haşek bāşed ki baķār-ı yāyān dehend
küjüm (f.):	ķızmaķ (2)
lağam (f.i.):	uyan ve deve köpeņi
lağm (f.i.):	uyan
lekām (f.i.):	şulaķ
lām (f.i.):	zīver est
lā-cerem (f.s.):	çāresüz
mām (f.i.):	ana
mātem (f.i.):	yas
māhī-i şim (f.s.t.):	alaca balıķ
māyīm (f.):	bizden
merdüm (f.i.):	insan (3)
melğam (f.i.):	ışıcaķ yaķı
menem (f.):	benin
merdüm (f.i.):	bebek[i]
mersüm (f.i.):	buyruķ
merdümek-i çeşm (f.i.t.):	göz bebegi

māh-1 sām (f.):	bir yerdür māverāü'n-nehrde (4)
māh-1 temām (f.s.t.):	bedrī ay
merez-būm (f.b.s.):	sınur
mūdām (f.i.):	şerāb
mūm (f.i.):	ma'rūf
nām (f.i.):	ad (5)
nā-fercām (f.t.s.):	yaramaz 'abes iş
nāzük-endām (f.b.s.):	endām-1 nāzük
nesīm (f.i.):	yumşak yıl (6)
naḥne-i çeşm (f.s.t.):	gözde biten et
nā-kām (f.t.s.):	nāçār
nejem (f.i.):	ţuman ve bulut (7)
nejīm (f.i.):	mişl
nicm (f.i.):	ayruḳ
nerm (f.s.):	yumşak
nezem (f.i.):	bulut ve ţuman
nesrem (f.):	alacaḳ
neşrem (f.i.):	ḳor yir [koz yir]
nem (f.):	çe
nem (f.i.):	yaş
nijīm (f.i.):	ţuman
nisrim (f.i.):	ḳuru yir
nifām (f.i.):	çizī bāşed nīzegūn ve zişt (8)
nīm (f.s.):	yarım
niyām (f.i.):	ḳın
nūsrum (f.i.):	güney yir
nohum (f.t.s.):	toḳuzuncı
vām (f.i.):	burç (9)
verem (f.i.):	şiş

hām (f.i.):	arām
heftom (f.t.s.):	yedinci
heştom (f.t.s.):	sekizinci
hāsīm (f.e.):	bile

/97a /

hevrīm (f.i.):	aķ (1)
hem-dem (f.b.s.):	hem-nefes ya‘ni iş ve yoldaş
hem-şikem (f.b.s.):	bir ķarın oğlan[ı] ya‘ni ikiz
hem (f.i.):	đam
hem (f.e.):	bile
hem-nām (f.b.s.):	adaş
hendām (f.):	uşul bāřed
hengām (f.i.):	vaķt (2)
hīzom (f.i.):	odun
yāzdehom (f.t.s.):	on birinci
yem (f.i.):	deryā bāřed
yik-dem (f.b.s.):	bir dem (3)
yūřtūrūm (f.i.):	ķurdařeni
ālevsen (f.i.):	buķa otı
āb-dān (f.t.i.):	şuluk (4)
āb-dān (f.t.i.):	ħavz bāřed
āb-dān (f.t.i.):	ķoķ
ābdest-dān (f.t.i.):	ibriķ i dest nemāz
abādān (f.i.):	‘imāret
ābān (f.i.):	māh-ı miyān ez ħazān (5)
ābān (f.i.):	dāđ bāřed
ābisten (f.i.):	yüklü olan dişi
āvīzken (f.i.):	ulařķan keçi ‘alaķ ma‘nasına

āteş-ken (f.b.s.) :	od yakıcı
āhten (f.i.):	elçi (6)
ebrahben (f.i.)	bilezük ve işüñ üzerine gelen
āb-ruġan (f.):	öz
āteş-dān (f.t.i) :	ocaġ
āḡeryān (f.i.):	metā' bāşed, ḡūsāş
eryūn (f.i.):	şat bāzār aġçası (7)
āzeriyūn (f.i.):	ḡatmī
aḡşicān (f.i.):	'anāşır-ı erba'a ki birbiriniñ zıtdudur. Ecsām-ı nāmīden cüz olduġı i'tibāriyle elif ve nun cem' olundu ġalebe-i isti'mālle 'anāşır-ı erba'a[ya] taḡşış olundu
aḡkūn (f.i.):	ġaftan iligi ve ġaftan yeñi
āzerkūn (f.i.):	ġül-i zerd bāşed ya'ni ġül-i nāşır
āzeryūn (f.i.):	ġül-i ḡıyār est (8)
āzīn (f.i.):	arāyiş bāşed
āzīn (f.i.):	ġubbe
azīn :	'ādet
ezniyān :	[?]
erzen (f.i.):	taru ve bir ağac adıdır ki ġāyet ġatı olur
erzān (f.s.):	ucuz (9)
ermān (f.i.):	peşimān ve ḡüsran ve emek [ki] bir işe çekersin, dirġ
ermūn (f.i.):	öñ virilen ücret ve şüfte
arūn (f.i.):	şofrası ġālib
ezān (f.):	andan
ezīn (f.):	buñdan
erġevān (f.i.):	bir kıızıl çiçekdür ḡaġīġatde bu bir ağacdur ki anuñ kıızıl kökleri ve çiçekleri olur, tevīb idüp ercūvān dirler
/97b/	
erġanūn (f.i.):	ġalġu adıdır keşişler kiliselerde İncil[i] anun āvārına uydurup

	oğurlar (1)
azād-zen (f.b.s.):	azad ‘avrat
ejmān (f.i.):	hasret ve dirīğ ve peşīmān
ejkān (f.i.):	guşşa
ejden (f.i.):	tavşancıl
ābeden-dān (f.):	zeytun yağı (2)
ārcen (f.i.):	yaba
āzden (f.):	[]
ejken (f.i.):	bilmezlenmek
āzerīn (f.i.):	‘ādet ve ārāyiş ve bir pādşāh ki çıkarlar yol üzerinde köşkler tonadırlar ol pādşāh şehre gelmekde ol köşklere āzerīn dirler
ezmān (f.s.):	peşīmān (3)
ezmūn (f.i.):	tecrübe
ejkehen (f.i.):	kāsıl ve ‘atıl bāşed
ejen (f.i.):	dirsek
āsitān (f.i.):	işik
āsitīn (f.i.):	yiñ (4)
āsümān (f.i.):	gök
āsiyābān (f.i.):	degirmenci
āsān (f.s.):	geñez
esterūn (f.i.):	oğlan toğurmayıcı
āşiyān (f.i.):	yuva (5)
āferīn (f.i.):	alkış
efzūn (f.s.):	artuğ
efzūnān (f.s.):	artuğlar
efsūn (f.s.):	ma‘rūf
efsān (f.i.):	bilegü ve bilezük (6)
efsentīn (f.i.):	ism-i bint-i meşhūr beyne’l-eṭṭibā
āflūn (f.i.):	mişl

efgān (f.i.):	zārī
eksūn (f.i.):	kara atlasdan bir nev'
ekliyūn (f.i.):	cāme-i bāşed ez heft reng-i dūhter bāşed ve bāfte heft reng-i der an betüvān dīden (7)
eknūn (f.i.):	şimdi taldurulmuş şucuk
ekīn (f.i.):	yaşdıķ içi ve yorgan içi ve yaşduķ
emyān (f.i.):	kīpe
enbāzān (f.i.):	ortaķlar
encūdān (f.i.):	varaķ-ı şecer (8)
enderūn (f.s.):	içerü
eflen (f.i.):	evelek ki ba'zı yerlerde luķe dirler
āb-gīn (f.t.s.):	şulu
an kesān :	ol kimseler
enkübān (f.i.):	kenger (9)
enkübīn (f.i.):	bal
āren (f.i.):	dirsek, mirfaķ ma'nasınadır. Amma ba'zı şu'arānuñ 'ibāretinden mütefehhem olur ki bilek ma'nasına is'timāl iderler sā'id ma'nasına
engūdān (f.i.):	miftāh bāşed
engūdān (f.i.):	aķır ķoķulu pūs aĝac

/98a/

ezbehrimen (f.):	bundan ötürü (1)
ez berā-yi men (f.):	benüm-içün
ezmen (f.):	benden
ezīn (f.):	bundan
esfetān (f.i.):	ısrıĝan dikenı
eknān (f.i.):	maĝara (2)
āhūn (f.i.):	ķurna

amāzān (f.i.):	hazır olmak ve gelmek
emān (f.i.):	mühlet
enkelyūn (f.i.):	kitāb-ı tersāyān
enbāḥūn (f.i.):	hişār ve ḳal‘a bāşed
ān (f.z.):	ol (3)
ānān (f.z.):	anlar
engüştān (f.i.):	barmaḳlar
enīsān (f.i.):	muḥālif ve yalan söz
enbān (f.i.):	daḡarcuḳ
enīn (f.i.):	taş yaşduḳ
endūhkīn (f.t.s.) :	ḡuşşalu (4)
āncünān (f.):	ancılayın
ancihān (f.):	ol cihān
ancāmīn (f.):	āḡirgi
encūmen (f.i.):	dirnek ve meclis
evsun (f.i.):	ḳışşa (5)
avīşīn (f.i.):	ıpar yavşan ve güyegü otı
evürāḡcen (f.i.):	ḡalḡal
ehremen (f.i.):	div-i bozorg
āhen (f.i.):	demür
āhenīn (f.i.):	demürden nesne ve demürlü nesne ve demürden
āhūn (f.i.):	raḡne bāşed ve naḳib ve mināre (6)
āhūn (f.i.):	laḡımla dīvār delen oḡrı ve magara
ānḡān (f.e.) :	eyle
āhān (f.i.):	baş depesi
āhvān (f.i.):	geyik oḡlaḡı
āherīn (f.i.):	dīv, aşlı budur ki elifiūn meddī ile ve hā’nuñ fetḡası ile ve rā’nuñ sūkūn[ı] ile isti‘māl olunur.
ebriḡcen (f.i.):	bilezük-i dest ebriḡcen ḳola geḡirdikleri sevār ma‘nasına, pā-yı

	ebrihçen baldıra geçirdikleri halhan ma' nasına (7)
ahūn (f.i.):	rūz-ı yekşenbe
ebūmān (f.s.):	peşīmān
eyvān (f.i.):	yüce köşk ve pādşāhlar oturağı ve revāk tarra bāşed
āyīn (f.i.):	resm ve 'ādet bāşed ve tertīb
isbitān ⁹³ :	sipendān talh bāşed ⁹⁴ (8)
ıṣṭāflīn (f.i.):	[ehl-i şām]
īn (f.z.):	bu
īzūn (f.e.):	böyle ve şöyle
īn kesān (f.):	bu kimseler
īnān (f.z.):	bular
īṣān (f.z.):	anlar (9)
īn çünīn (f.e.):	buncılayın
īn cihān (f.):	bu cihān,
inseyān (f.i.):	saḥn-ı dūrūğ ve bīhūde bāşed
īmīn (f.i.):	inaç
/98b/	
īrmān (f.s.):	peşīmān (1)
īzūn (f.e.):	hem-çünīn bāşed
ispendān (f.i.):	yüzerlik
isketān (f.i.):	fercūñ iki yanı
ispeyūn (f.i.):	toḥm
ispegūn (f.i.):	bezr qaṭṭuna (2)
ürçüvān (f.i.):	mu'arreb, aṣl-ı bi'l-Fārisiyyete ergüvān bir kızıl çiçekdür ki ḥaḳīkatde bu bir ağacdur ki kızıl kökleri ve çiçekleri olur tevīb idüp ercūvān dirler

⁹³ Metinde istibān şeklinde yazılmış

⁹⁴ ḥardal anlamında

urmān (f.i.):	zaḥmet
üşḥūn (f.i.):	ķuzu ķulađı
ūyān (f.i.):	tağ
üstūḥvān (f.i.):	sökük (3)
üstūn (f.i.):	direk
üştür-bān (f.b.i.):	deveci
üşnān (f.i.):	çevđan
üşnān-dān (f.t.i.):	çevđan ķoyacaķ
bābzen (f.i.):	kebab çevirmek, demür Şiş (4)
baḥse-zen (f.b.s.):	mühre, dīvār yapıcı
bad-bān (f.b.i.):	yilken
bād-1 perīn (f.t.):	bād-1 Őabā
bādnıcān (f.i.):	f. (5)
bādnigān (f.i.):	mişl
parsāyān (f.i.):	zāhidān
bārān (f.i.):	yağmur
bardān (f.i.):	ķap ķacaķ
pājistān (f.i.):	‘öşür ve ħaraç (6)
pāsübān (f.b.i.):	bekleyici
pāstān (f.i.):	gozeŐtkān
bāđ-bān (f.b.i.):	bağcı
pāk-dāmen (f.b.s.):	aru etekli
pālān (f.i.):	ĥalat (7)
pālān (f.i.):	tīrhāne bāŐed
pāl-zen (f.b.s.):	pervaz [uran]
pālzīn (f.):	depingi
pālīz-bān (f.b.i.):	bostancı
bālā-terīn (f.t.s.):	yücerek
bāng-zen (f.b.s.):	ün urucu ve mü’ezzin (8)

pā-yı evraḥcen :	ayaḫ ḫalhalı
beclikon (f.i.):	çetüñ ḳoz
becliyün (f.i.):	mişl
bebr-i beyān (f.):	cāme-i būd ez püst pelenk Rüstem der ceng-i pūşidī ve gūyend ura ez bihişt averde būdend
bezān (f.):	aña (9)
bezīn (f.):	bunuñ-la
berzen (f.i.):	maḫalle
berbuṭ-zen (f.b.s.):	ḳopuz çalıcı
berkistivān (f.i.):	et kemiyi
berzīn (f.i.):	yekī ez eimme-i İbrāhīm est ve ateşgāhī ki u saḫte est u ra āzer berzin gūyend
<i>/99a/</i>	
peren (f.i.):	māhitāb bāşed (1)
peryün (f.i.):	demregū
pervīzen (f.i.):	ülker
peren (f.i.):	mişl
pervīzen (f.i.):	ḳulavuz
perniyān (f.i.):	ḫarīr bāşed
perniyān (f.i.):	ḫil‘at ve şagrı (2)
pervīn (f.i.):	ülker
bermen (f.):	benüm üzerime
berā-yi men (f.):	benden ötürü
berū-şinān (f.):	ümmet
berberüşān (f.):	mişl
per-nān (f.b.i.):	etmek alacak (3)
peren (f.i.):	ülker
berf-dān (f.t.i.):	ḳarlık
berḫün (f.i.):	dayire-i perkār

berçîn (f.i.):	tamam batmak
berçîn (f.i.):	fedā bāşed
berbehmen (f.i.):	ķışuñ orta ayı (4)
berbihmen (f.i.):	toħmegem
berehmen (f.i.):	dānişmend-i hindüvān
persiyāvuşān (f.i.):	baldırı ĳara adlu ot
bezen (f.i.):	süzgü
pejmān (f.s.):	ĳuşşalu ve ĳasret
pezvîn (f.s.):	çirk (5)
bezheyün (f.i.):	büyük deve
pezyün (f.i.):	yufĳa gemi
pesîn (f.):	girüki
pesmān (f.i.):	uç
belünzîn (f.i.):	ev kapusunuñ dāyiresi
pelken (f.i.):	mancınık (6)
pencomîn (f.t.s.):	beşinci
penhān (f.s.):	gizlü
penc-kān (f.):	biş biş ⁹⁵
pend-āhenîn (f.):	buĳaĳu
penbekon (f.i.):	ħallāc
benĳāfilün (f.i.):	biş barmaĳ ot[1] (7)
behremān (f.i.):	yāĳut-ı surĳ bāşed
pehlevān (f.i.):	sipehsālar, leşker bāşed
pehen (f.i.):	yaşşı ve ĩn
behmen (f.i.):	ħabbe bint-i meşĳur-ı beyne'l-eĳıbbā , pādşāh adıdur
peyšān (f.i.):	beztek setür
peyken (f.i.):	ĳarbıl [ĳara yıl] (8)
peykān (f.i.):	demren

⁹⁵ Metinde p ile yazılmış.

peykān ser-pehen :	inelü demren
beyābān (f.i.):	yaban
peymān (f.i.):	avuç
peymān (f.i.):	‘aḥd
pehyerevān (f.i.):	ayruca gidiciler (9)
birāzerān (f.i.):	ḳardaşlar
birehnegān (f.i.):	yalıncaḳlar
birīn (f.i.):	ḳoḳar şu
bişnīn (f.i.):	ağ nilüfer

/99b/

bilgen (f.i.):	mancınıḳ (1)
pinkān (f.i.):	sa‘āt
bihterīn (f.s.):	yigrek
bihiştīyān (f.i.):	uçmaḳlıḳlar
bihān (f.i.):	yigler
bījen (f.i.):	keykāvus (2)
bīşīn (f.s.):	artuḳlu
pīşīn (f.i.):	öyle nemāzı ve ögürdü
bīgānegān (f.i.):	yarlar
bī-sāmān (f.t.s.) :	fāsıḳ
bīrāhen (f.i.):	göñlek
pīrehen (f.i.):	mişl (3)
bīmāristān (f.t.i.):	şifāḫāne
bīmārjen (f.i.):	şayruluḳdan ṫurmuş
pīrezen (f.i.):	ḳarı ‘avrat
pīken (f.i.):	ḳal elik
pīrāmen (f.i.):	dāyire-i her çizī (4)
būjān (f.s.):	keskün

pūjhān (f.i.):	şādlık
pūjhān (f.i.):	günü
bostān (f.i.):	f.
būn (f.s.) :	dib
bön (f.s.) :	merd-i ebleh
puṣṭibān (f.b.i.):	üvengü ve direk (5)
pūṣṭüvān :	arka verecek
puncüşküzwān (f.i.):	[li]sānū'l-uşfür, serçedil adlu bir otdur
pūnkān (f.i.):	ṭayağ
pūst-siyān (f.):	şağrı
pūstīn (f.i.):	kürek (6)
būğalšan :	kāv-i zübān
buḡalemūn (f.i.):	bir kuşdur ki envā'-ı muhtelifle ile mütelevvdür
būkān (f.i.):	oğlan yatağı
bū-yı māzerān :	[]
bū-yı-dān (f.t.i.):	koğu koyacak (7)
būhtān (f.s.):	iftirā bāşed
tābān (f.s.):	ildirici
tābistān (f.i.):	yaz ⁹⁶
tabān (f.i.):	ḡāk-keş bāşed (8)
tālišān (f.i.):	ṭaylasan
tāvān (f.i.):	edük ve burc
teberzīn (f.i.):	çomağ
teber-zen (f.b.i.) :	baltacı
taḡlekūn (f.i.):	çetüñ koz
tereḡcān (f.i.):	çeşm-i zen
terenkübīn (f.i.):	başra balı (9)
tersān (f.s.):	korğu

⁹⁶ Metinde yay şeklinde yazılmış

tersāyān (f.i.):	kāfirler
terniyān (f.i.):	büyük seped
terkūn (f.i.):	terku kayışı
teryān (f.i.):	çalbur

/100a /

terīn (f.i.):	ķurt (1)
ten (f.i.):	gövde
tehmīten (f.i.):	nām-ı diğer-Rüstem zāl
tiryān (f.i.):	ulu seped
tīryān (f.i.):	oķlaķu
tuŗş-ı ūīrīn (f.s.t.):	māye-i hoŗş (2)
türkān (f.i.):	gedāyān bāŗed
tūsen (f.i.):	yavuz at
tūŗe-dān (f.t.i.):	azık koyacak
tūŗmān (f.i.):	niŗān
tūŗīn (f.i.):	miŗl-i tūsinini tend (3)
tūvān (f.i.):	ķuvvet
tūn (f.i.):	kūlhān
tūyān (f.i.):	ķīzī bāŗed ber-miŗāl ūabaķī ez ūāķ ve dirāķt-ı yāfte
tūyān (f.i.):	ŗelvāri bāŗed ez pūst ki keŗt-i gīrān der vaķt-i keŗt-i giriften der pūŗend
ķārkūn (f.i.):	basbas ra gūyend (4)
cāme-dān (f.t.i.):	f.
ceme-kān (f.t.i.):	giyesi ķıķaracak yir
cān (f.i.):	emrullah bāŗed
ķāmīn (f.i.):	sidūk
cāvidān (f.s.):	ebedī (5)
ķebīn (f.i.):	sille

çerāhīn (f.i.):	otlak
çeşin (f.i.):	bayram
çemen (f.i.):	bağçe
çemān (f.i.):	teferrüclenici
çendān (f.e.):	ol kadar (6)
çendīn (f.e.):	bu kadar ve bunca
çenden (f.i.):	şandal
cevşen (f.i.):	çuğal
çevkān (f.i.):	çevken
çehārkān (f.s.):	dört dört
çiyīn (f.i.):	alçu (7)
çırāğ-dān (f.t.i.):	çırağba
cihān (f.i.):	dünyā
cihān (f.i.):	āhiret
cihān (f.i.):	rūzgār
çīn (f.i.):	nām-ı vilāyet (8)
çistān (f.i.):	yañiltmac
çīn (f.i.):	büklüm
çīn (f.i.):	alacūğ
çīlān (f.i.):	‘aṭṭāb-ı kerkān bāşed
cünbezkān (f.i.):	depreniciler
cür‘arān (f.i.):	zarf-ı mākūl, zarīfān-ı in rūzīgār (9)
çenān (f.e.):	eyle
çünin (f.e.):	böyle
cüvān (f.i.):	her yigit
cūyān (f.i.):	mişl
cüvānān (f.i.):	yigitler
cüvyānān (f.i.):	mişl

/100b/

çün (f.e.) :	nite (1)
çün (f.e.) :	gibi
çüb-zīn (f.):	eyer ağacı
çüb-nān (f.b.i.):	oğlağı
cühūzān (f.i.):	yaḥūdīler
ḥaber-dān (f.t.i.):	divit (2)
ḥemdān (f.i.):	diğer murād bāşed
ḥayrān (f.s.):	ķamışmış
ḥīzān (f.i.):	muḥannetler (3)
ḥārgān (f.i.):	ķazan
ḥākister-dān (f.t.i.) :	kül [dökecek]
ḥāk-dān (f.t.i.) :	topraklık
ḥān (f.i.):	ulu beg (4)
ḥālīdūn (f.i.):	zerde çüb
ḥāme-dān (f.t.i.) :	ķalemlik
ḥarāfīn (f.i.):	şoğulcan
ḥar-vān (f.b.i.):	eşek yüki
ḥazān (f.i.):	güz ayı (5)
ḥazīrān (f.i.):	māh-ı evvel ez tābistān bāşed
ḥaste-gān (f.t.s.):	şayrulu
ḥaşīn (f.i.):	çizīhāyi tīre renk bāşed
ḥaşmi-gīn (f.t.s.) :	ķakağan
ḥaftān (f.i.):	çuķal ve cevşen
ḥamāhen (f.i.):	mühre-i siyāh bāşed surḥī zened ve anra cüz'-ı nīz güyend (6)
ḥandestān (f.i.):	gülünç
ḥavlān (f.i.):	ḥazīz bāşed
ḥavāhen (f.i.):	[yağ ḥortusı]
ḥırmen (f.i.):	ay ve gün ağılı

hıŝte-zen (f.b.s.) :	kerpüç kesici (7)
hıven (f.i.):	yağrık
hıvıŝāvendān (f.i.):	ķavimler ve hıŝımlar
hıvışten (f.):	kendü
hırāzān (f.i.):	pīh-ı dıraht bāŝed (8)
hozā-hūn (f.):	ŝehādet barmağı
hozāyigān (f.i.):	ulu beg
horçın (f.i.):	hegbe
hord-hān (f.):	ķard-ı nemāz (9)
hoften (f.):	yatsu vaķtı ve uyumaķ
hovān (f.i.):	hazır yimek
hūn (f.i.):	sofra ve ķan
hūn-ı siyāvüŝān (f.i.t.):	iki ķardaŝ ķanı ⁹⁷
/101a/	
hū-yı çın (f.t.):	eglik ve derelik (1)
dārbizīn (f.):	[dere yüzen]
dārbezīnān (f.):	[]
dār-fezīn (f.):	mişl-i dārbezīn
dāsītān (f.i.):	hıkāyet-i ma‘lūm (2)
dāŝen (f.i.):	‘aķā
der-bān (f.b.i.) :	ķapucu
dermen (f.):	bende
dermān (f.i.):	emsem
derūn (f.s.):	iķerü
dest-ebrahçen (f.b.s.):	el bilezügi (3)
destān (f.i.):	hıkāyet-i manzūm ve hīle bāŝed
destārķüvān (f.i.):	pīŝgīr
destevān (f.i.):	nāķur-ı hemām

⁹⁷ Bir ağaç adı olarak kullanılır.

dest-şiken (f.b.s.):	kıvırcuq
destārān (f.i.):	şākirdāne (4)
değal-zen (f.t.i.):	hāne-i değal ve qalbezen
dendān (f.i.):	diş
dendān-pīş (f.b.s.):	öñ diş
dehān (f.i.):	ağız
dehen (f.i.):	mişl (5)
dehīn (f.i.):	süd ağızı
deven (f.i.):	segirdici
deyden (f.i.):	‘ādet
dibīr-istān (f.t.i.):	mektebhāne
dırāz-zübān (f.b.s.):	yüzsüz (6)
dırağ-tistān (f.t.i.):	agaçlık
dırağşān (f.i.):	ıldırmaq
digerān (f.s.):	ayruqlar
dihkān (f.i.):	Salar ve ikinci Türk
dīde-bān (f.b.i.):	gözcü ve qaravol (7)
dih-bān (f.b.i.):	köylü
dīk-āhenīn (f.b.s.):	demür çölmek
dīk-sengīn (f.b.s.):	taş çölmek
dīk-mīşīn (f.b.s.):	bakır çölmek
doğter-zen (f.b.i.):	iki kız (8)
dürüg-zen (f.b.s.):	yalancı
durāqan (f.i.):	şeftālū
dūjen (f.i.):	tīz bāşed
düşmen (f.i.):	f.
dūkkān (f.i.):	dükken (9)
dūlfīn (f.i.):	toñuz balığı
dūdmān (f.i.):	ulu kabīle

dustkān (f.i.):	ma‘şūka
dūn (f.i.):	kiçi kabīle
dūn (f.s.) :	şūm ve bergeşte

/101b/

dūr-bīn (f.b.s.) :	zīrek [ıraqdan görüci] (1)
dūkān (f.):	iki
dū çendān (f.):	iki ol kadar
dūkdān (f.t.i.) :	ikilik
dūzḥıyān (f.i.):	şamulıklar
dūhul-zen (f.b.s.) :	tavulcı (2)
zen (f.):	kesi güyend ki beneşāt mireved
rāsen (f.):	endūz
rān (f.i.):	oyluḡ
rānīn (f.i.):	çağşır
rānīn (f.i.):	oḡ (3)
rānīn (f.i.):	tūbān
rānīn (f.i.):	nām bāşed
rāh-zen (f.b.s.) :	yol urucı
rebūn (a.i.):	öñ virilen ücret ⁹⁸
rāh-ı kehkeşān (f.):	şaman uğrusı
rāh-ı keşān (f.i.t.) :	gökde hacılar yolu (4)
rah-nümūn (f.b.s.):	kılavuz
raḥbīn (f.i.):	ḡoyun yoḡurdı
raḥbīn (f.i.):	ḡurud ve çökelik ve peynir şuyı
raḥşān (f.s.):	yıldııraḡan
rezān (f.i.):	‘āḡıllar
rez-bān (f.t.i.):	bāḡbān (5)

⁹⁸ pey akçesi anlamında

resen (f.i.):	ip
reş-gīn (f.t.s.):	gönülü
ra'īn (f.i.):	nām bāşed
rekzen (f.t.i.):	қан alıcı
rek-gerden (f.):	boyun ıamarı
remkān (f.i.):	dünbe (6)
remevān (f.i.):	çoban
revzen (f.i.):	baca ve terece
revşen (f.i.):	bacā ağızı
revān (f.i.):	yürür ve aıar ve geıer
revān (f.i.):	cānest ve ba'zı gūyend mevzu'-ı cānest
revān-ıhūn (f.):	tız okuyucu (7)
rikāb-dān (f.t.i.):	üzengü yiri
rihen (f.s.):	ıarınlu
rīhyen (f.i.):	şikem-i tūrşide ra gūyend ve dahī şaban egegi
rīzān (f.i.):	dögülgen ve dögücü (8)
rīsümān (f.i.):	iplik
rīş-dehen (f.b.s.):	ağızda çıkan uçuk
rimen (f.i.):	mekkār ve efsunker ve kīndār bāşed
rübūn (f.i.):	aşşı
ruşşān (f.s.):	yıldırıcı (9)
rūfūn (f.):	[ıhinnā]
rūmkān (f.i.):	ıasık kılı
rūz-bānān (f.i.):	çāvuşlar
rūşen (f.s.):	f.
rūzkān (f.i.):	güden bağıarsuğı
rūz-ı rūşen (f.s.t.):	f.

/102a/

rūġan (f.i.):	yaġ (1)
rūġanīn (f.b.i.):	çaruhte bāşed
rūyen (f.i.):	kıızıl boya
zān (f.):	andan
zebān (f.i.):	yalıñ (2)
zebūn (f.i.):	ab-ı dendān bāşed
zeberīn (f.t.s.):	yuġarurak
zerfīn (f.i.):	‘alaġ-ı der bāşed
zerfīn (f.i.):	zerre-i ġufil bāşed ki kilīd ez an biste şode ve ‘alaġ-ı der ra nīz gūyend
zerrīn (f.s.):	altunlu
şerāġan (f.i.):	zemīn-i saġt bāşed [ġumlurak yer] (3)
şerāġan (f.t.s.):	ġuvvetlūrak
zeġan (f.i.):	murdar yiyici
zeġan (f.i.):	çaylak
zefrīn (f.i.):	küreke
jekān (f.i.):	kesī ra gūyend ki ez derd ü renc yāhud saġn mīgūyend
jelīġan (f.i.):	tehdīd ve saġtī bāşed (4)
jemkān (f.i.):	ġasıġ kılı
zemīn (f.i.):	yer
zemān (f.i.):	mühlet
zen (f.i.):	‘avrat
zen (f.):	-ci bāşed
zih-dān (f.t.s.):	oġlan yataġı (5)
jīnān (f.i.):	enīsun
zimistān (f.i.):	kış
zi-men (f.):	benden
zindān (f.i.):	f.

zindān-bān (f.t.i) :	zindancı
zindānrān (f.i.):	hezār dāstān (6)
zībān (f.s.) :	zībā bāşed
zīrfūn (f.i.):	pīh igde
zīrīn (f.i.):	aşagaķı
jiyān (f.i.):	çeşm-ālude bāşed
jiyān (f.i.):	yırtıcı
zīn (f.i.):	eyer (7)
zübān (f.i.):	dil
zürfīn (f.i.):	halkadur
zūpīn (f.i.):	harabe
zūpīn (f.i.):	şıpķın
zūvān (f.i.):	delüce
zūn (f.):	olsun (8)
zühūn (f.i.):	arug olmak
sārbān (f.i.):	deveci
sāz-zen (f.t.i) :	çalıcı
sāmān (f.i.):	sāmān hadd ve şabrdur
sāmān (f.i.):	müzd (9)
sāmān (f.i.):	‘aķl
sāmān (f.i.):	ad ve şan
sāmān (f.i.):	şālih
sāmān (f.i.):	ārām
sāmān (f.i.):	endāze-i kār ve nişāngāh-ı merzūbān bāşed

/102b/

sān (f.i.):	hūy ve ‘adet (1)
sān (f.i.):	sāğış
sānkīn (f.i.):	beriyye

sāven (f.i.):	panbuğ herarı
sāvīn (f.i.):	seped
sāvīn (f.s.):	çirk
sāye-bān (f.t.i.):	gölgelik
sāyebān (f.t.i.):	nīm pūş (2)
seped-çīn (f.):	beķāyā-yı engūr ve mīve ki der bāg-mānde bāşed
seçen (f.i.):	hācib bāşed
sūhan-çīn :	ķovucu
sūhan-āferīn (f.b.s.):	söz yaraşdurucu
sūhan (f.i.):	söz (3)
serpāyān (f.i.):	dūlbend
sergīn (f.i.):	ķavar necisi
sergīn-gerdān (f.):	ķoñuzlar ķurđı
sergerdān (f.t.i.):	şalkı
serīn (f.i.):	un özi (4)
ser-nūgūn (f.b.s.):	başı aşığa
sek-bān (f.t.i.):	it besleyici
sengīn (f.t.i.):	ağır
seng-estān (f.t.i.):	taşluķ
seng-dān (f.t.i.):	mişl (5)
seng-dān (f.t.i.):	ķurşak
siper-dān (f.t.i.):	ķalkān ve ğilāfı
sipen-dān (f.t.i.):	yūzerlik
sibistān (f.t.i.):	muķāleķe bāşed (6)
sitān (f.):	arķası üzerine yatmış
siterven (f.i.):	ķışır
sircān (f.i.):	endūķ edālı bir zıřt cānverdūr ki ekşer Anaķolıda olur, maķberlerde mūrdeyi ķıķarur yer
sikencibīn (f.i.):	bal ile sirke ķarışmış

si k̄ān si k̄ān (f.):	üç üç (7)
sindān (f.i.):	orospu
sinān (f.i.):	süñü [süngü]
sīmīn (f.t.i.):	gümüşlü
siyāhān ⁹⁹ (f.i.):	karalar
sütürven (f.t.s.):	kısr (8)
sütūn (f.i.):	direk
sütūdān (f.t.i.) :	maḳbere-i kāfirān
sürūn (f.i.):	nemedzīn bāşed
sürūn (f.i.):	bāzu (9)
sürīn (f.i.):	mişl
sürme-dān (f.t.i.) :	sürme koyacak
sülkūn (f.i.):	sülügen
sūzen (f.i.):	igne

/103a/

sūzen-dān (f.t.i.):	ignelik (1)
sūsen (f.i.):	f
süvārān (f.i.):	atlular
sūhān (f.i.):	iyge
süveydān (f.t.i.) :	gūristān
şāz-ı revān (f.):	ay ve gün ağılı ve naḳışlu döşek ve besāt (2)
şāz-ı revān (f.):	seray ḫalısı
şāz-ı revān (f.):	f. mişl
şāzān (f.s.):	ferahlu (3)
şān (f.i.):	gömeç bal
şān (f.i.):	cüzā ve belāgü
şāşe-dān (f.t.i.) :	ḳavuş

⁹⁹ Metinde sāyihān şeklinde yazılmış

şāne-dān (f.t.i.) :	tıraklık
şāhīn (f.i.):	toğan ve direk
şāhān (f.i.):	şahlar (4)
şāh-ı şāhān (f.t.):	şahlar şahı
şāhnişāhān (f.):	mişl
şāyikān (f.i.):	ber aşı-ı şāhkān būde est
şāyikān (f.i.):	kāri bāşed ki bi huner fermāyend
şāyān (f.s.):	helāl bāşed (5)
şeb-istān (f.t.i.) :	cāme-ḥāb ve gicelik
şebīḥūn (f.i.):	dūn başgunı
şerme-gīn (f.t.s.):	odlu
şeşkān (f.t.s.):	altışar
şeker-istān (f.t.i.) :	oğul balı
şemen (f.i.):	bütberest (6)
şemān (f.i.):	bāng ve girye-i demādem bāşed
şen (f.s.) :	köhne
şevkerān (f.i.):	baldırlar
şayān (f.s.):	cezā ve mükāfāt bāşed
şikem-rān (f.):	ķarın sürücü
şiken (f.i.):	büklüm (7)
şīrīn (f.s.) :	tatlu ve helva
şīn (f.i.):	sipsī
şīve-zübān (f.b.s.) :	dil-gir
şīve-i zenān (f.i.t.) :	nāz-ı ‘avratān bāşed
şīven (f.i.):	şivān [mātem]
şoban (f.i.):	ķoban (8)
şobānān (f.i.):	ķobanlar
şütür-bān (f.t.i.) :	deveci
şütür-vān (f.t.i.) :	mişl

şūḡ-kīn (f.t.s.) :	kibirlü
şūr-ıstān (f.t.i.) :	çoraklu (9)
şūmīn (f.i.):	çoraklık
şābūn (f.i.):	f.
şed hezārān (f.s.):	yüz biñler

/103b/

ṭaberḡūn (f.i.):	surḡ pīdrā gūyend (1)
ṭaberḡūn (f.i.):	bürebolı
ṭūṭiyān (f.i.):	ṭūṭiler
ṭurvān (f.i.):	yayuk
‘alefdān (f.t.i.):	ķursaķ (2)
‘inān (f.i.):	çılbr
ḡaran (f.i.):	yaş yaş iḡçıkırık ve ağlamak
ḡarbūn (f.i.):	pīşkeş bāşed (3)
ḡalījen (f.i.):	şuda olan ķara balçık
ḡalbeken (f.i.):	ol müşebbek ķapudur ki ardından baķarlar
ḡam-kīn (f.t.s.) :	ḡuşşalu
ḡan (f.i.):	tenk-i ḡışarān bāşed
ḡulbekīn (f.):	mişl-i ḡalbeken
ḡūlīn (f.i.):	küpecük [gölcük] (4)
ferzān (f.i.):	‘ilm u ḡikmet bāşed
ferārūn (f.i.):	sitārkān ḡorde ve perākende bāşed
ferzendān (f.i.):	oḡullar
ferkān (f.i.):	fıķā‘ bāşed (5)
ferestūn (f.i.):	büyük ķapan
ferken (f.i.):	cūy-ı nev bāşed
ferverdīn (f.i.):	māh-ı rüzest an ra ferverdīn nīz gūyend
fervedīn (f.i.):	bādü büre bāşed

fermekīn (f.t.s.):	ğuşşalu (6)
fermān (f.i.):	buyruq
fejāken (f.i.):	çepel
felāhen (f.i.):	şapan
fehçen (f.i.):	sezāb bāşed
firāvān firāvān (f.zf.):	birbiri ardınca, bol (7)
finākon (f.):	zişt u bed liqā
firīdūn (f.i.):	şāh-ı pādişāh ve artuq
firūn (f.s.):	müfsid
firfir-kūzekān (f.):	parlağuş
fürūten (f.s.):	alçaq (8)
füsūn (f.i.):	qışşa
fürkān (f.i.):	fuqā‘
qazgān (f.i.):	qazan
qānūn (f.i.):	qāide-i qādīme ra gūyend (9)
qānūn (f.i.):	fihrist bāşed
qarqamān (f.i.):	maqal içinde bulunan ağaca eydürler
qarfesyūn (f.i.):	kebābe
qaltaban (f.i.):	ma‘arraş bāşed
qalem-dān (f.t.i.):	qalem qoyacaq

/104a/

qalenderān (f.i.):	qalenderler (1)
qayn (f.i.):	āhenk
qurbān (f.i.):	şandux ki yay qoyarlar
qubūn (f.i.):	āhengirān
kārbān (f.i.):	f. (2)
kārrān (f.i.):	ügeyik bāşed
kārvān (f.i.):	kerven

kākiyān (f.i.):	‘uṣbūr toḥmı
kāledān (f.i.):	ķumaş adı
kāmuran (f.i.):	dilek sürücü (3)
kān (f.i.):	ma‘den
kān (f.s.) :	ebleh
kān (f.i.):	şoḥbet-ı ma‘rufet
kānūn (f.i.):	ocak
kāvyān (f.i.):	ahenger
kāvyān (f.i.):	şığırtmac
kāh-dān (f.t.i.) :	şamanlık (4)
kāhkeşān (f.i.):	mecerre bāşed
kepān (f.i.):	ķapan
kenvān (f.i.):	ķaţran
gedāyān (f.i.):	dilenciler
gerzemān (f.i.):	asmānest ve ‘arş ra nīz gūyend
keşren (f.i.):	nīm tācī bāşed muraşşa‘ ki pādīşāhān-ı ‘acem çün berḥast nişestendī ber ḥayr der ez bālā-yı ser işān avīḥtendi ve ḥıyānā ber sethādend (5)
kejemān (f.):	mişl-i gerzemān
kejrakejrān (f.):	dönici
kejdūn (f.s.):	ķañlu
kejdūn (f.i.):	felek
keredān (f.t.i.) :	çöplük (6)
kerān (f.i.):	ķırañ
kerestūn (f.i.):	yük tartıcaķ ķapan
kerkemān (f.i.):	ķara yonca
ker-gīn (f.t.s.) :	uyuzlu
germā-bevān (f.b.i.):	ḥemmāmī
kezengübīn (f.):	acı bal (7)

kesān (f.):	kimseler
keşhān (f.i.):	gidi
keşān (f.i.):	çekici
keştī-bān (f.t.i.):	gemici
keşen (f.s.):	bisyār (8)
keşkīr (f.i.):	nāḥ bāşed ez cevz ve ya bakla ve çāderes poḥte
kelān (f.s.):	büyük ve yumrı
kemān (f.i.):	yay
kemān-ı āsümān (f.i.t.):	elegim saġmal
kemāndān (f.i.):	ķurbān
kemīn (f.i.):	büsü (9)
genc-i şāyikān (f.t.):	defīne bāşed ki bisyār-ı māl şāhān nihāde bāşed
kendom kūn (f.):	buġday ekilü
kevzen (f.i.):	esb-i palānī
kevezemīn (f.i.):	yer çuķurı

/104b/

kevzen (f.i.):	şıġır keyegi (1)
kevelān (f.i.):	ķuġalık
kevtelān (f.i.):	ķaşşab yaġrığı
kevbīn (f.i.):	çizī bāşed çün kefe-i terāzu
kehkeşān (f.i.):	gökde ḥacılar yolu
keyāḥen (f.i.):	şāḥn-ı şīrīn
keyhān (f.s.):	yüce (2)
keyvān (f.i.):	zūḥal ra ve felek-i zūḥal ra gūyend
keyvān (f.i.):	ḥayme-i girid ‘arab bāşed
keyān (f.i.):	kürd eri
keyān (f.i.):	pādişāhān ra gūyend ze ki pādisāḥ est
girān (f.s.):	aġır

girān (f.i.):	ķız(lık) (3)
girān (f.s.) :	sağır
girībān (f.):	yağa
kirīvān (f.i.):	mişl
kird-i kān (f.t.):	ķoz
kihīn (f.i.):	serđe barmak
kihīn (f.s.):	küçürek (4)
kīhān (f.i.):	cihān
kīşten (f.i.):	köstek
kīstān (f.i.):	yağ şıkacak
kīn (f.s.) :	f.
gīn (f.):	đamkīn ve nemgīn
kiyān (f.i.):	ţabāyi‘ bāşed (5)
kozāmīn (f.):	ķanķısı
kürkān (f.i.):	vilāyet-i ma‘ruf
küjen (f.i.):	ibn-i ‘arus ra gūyend
küşīn (f.i.):	erkek
küşün (f.i.):	teke
küşün (f.i.):	ţab‘ bāşed (6)
gül-istān (f.t.i.) :	güllük
gül-āb-dān (f.t.i.) :	gül şuyı koyacak
gülenkübīn (f.i.):	gülbeşeker
gümān (f.s.):	şek
gülşen (f.i.):	güllük (7)
kümīz-dān (f.t.i.):	ķavuk
künkürān (f.i.):	çavdar
künūn (f.):	şimdi
kübīn (f.i.):	yağ ölçegi
kütelān (f.i.):	deveci iñi [ķaşşab yağrığı]

kūzbān (f.i.):	küpen (8)
kūzbān (f.i.):	örgüçlü eyer
kūzcān (f.i.):	mişl
kūdyān (f.i.):	varye
kūdyān (f.i.):	kürtün
kūzīn (f.i.):	mişl (9)
gūrken (f.i.):	sinle kazıcı
kūşe-nişīn (f.b.s.):	bucağda oturucu
kūşe-i dehen (f.i.t.):	avüird
gūn (f.i.):	reng

/105a/

gūn (f.s.):	dürlü (1)
gūn (f.s.):	ala
gūnāgūn (f.zf.):	dürlü dürlü
kūhān (f.i.):	örgüç
kūsfendān (f.i.):	çoyunlar
kūspendān (f.i.):	mişl
kūzen (f.i.):	kāv-ı kūhī (2)
kūzān (f.i.):	rufīdūn yumurda
gūr-istān (f.t.i.):	mağberelik
leḥān (f.i.):	gedāzān bāşed
lāden (f.i.):	buḥūr bāşed
lejen (f.i.):	laḥm (3)
leşin (f.i.):	taşancağ
lāf-zen (f.b.s.):	laf urucu
lağrān (f.i.):	mişl-i lezen bāşed
leḡan (f.i.):	legen
legen (f.i.):	şem‘dān

leken (f.i.):	ateşdān āhenīn
lekhen (f.i.):	rūze-i hindūvān (4)
levend-zen (f.b.s.):	koça ‘avrat
leyān (f.i.):	rūšenī bāşed ki ez şemşīr-i dıraḥşed
līmūn (f.i.):	f.
līmū-niyūn (f.i.):	evelik
lūs-zen (f.t.i.):	tağıcı (5)
lūleyān (f.i.):	ḥūnān-ı yağmāyī
mābihşān (f.i.):	sāzec hindi
māziyān (f.i.):	kısraqlar
mākiyān (f.i.):	tavuk (6)
māyūn (f.i.):	ḥayz bāşed
metyīn (f.i.):	külünk
mercān (f.i.):	f.
merdān (f.i.):	erenler
merdevjen :	ıraḥ durucu
merzūbān (f.i.):	pādişāh ra gūyend ki serhadd-i mülk-i nigāh dārend ve merz serḥad bāşed bā ve elif ve nūn der evāḥir-i esmā ma‘nā-yı çerāst ve her çenānçe pāsübān ve dīdbān (7)
merezgan (f.i.):	gūristān bāşed
mergazen (f.i.):	gūristān-ı -ı yahūdiyān bāşed
men (f.z):	ben
menn (f.i.):	batman
mestān (f.s.):	esriklü
misīn (f.i.):	bağırdan olan nesne (8)
mihterān (f.i.):	ulular
mihrü-bān (f.t.s.):	şefkatlü
mihrukān (f.i.):	güz günü
mihzūbān (f.b.):	nigāhbān (9)

mihmān (f.i.):	konuḡ
mihīn (f.s.):	eyürek ve uluraḡ
mīzübān (f.i.):	konuḡcı
mītīn (f.i.):	külenk
mīhen (f.i.):	ev barḡ

/105b/

miyān (f.i.) :	bil (1)
mīhen (f.i.):	dūdmān ya‘ni ulu ḡabīle
miyān (f.s.):	cemi‘ nesnede orta
müşk-zemīn (f.):	tapaluḡ
mūjān (f.i.):	nergis-i šikefte
mūjān (f.i.):	çeşm-nigū bāşed ki endekī kirişme dāşte bāşed
mūfilūn (f.i.):	iklīl (2)
nāḡon (f.i.):	dırnaḡ
nā-dān (f.t.s.) :	bilmez
nār-ı bistān (f.):	emcek degirmisi
nārdīn (f.i.):	sünbül (3)
nār-istān (f.t.i.) :	narlıḡ
nāzenīn (f.):	ma‘şūḡa
nāz-günān (f.b.s.) :	naz ediciler
nāzān (f.i.):	ahenk künān bāşed
nān (f.i.):	etmek
nānyūşān (f.i.):	nāḡāh (4)
nāvidān (f.i.):	oluḡ
nāyibān (f.i.):	gögercin
nāy-zen (f.t.i.) :	düdükcü
nermāyūn (f.i.):	kāv-i firidūnist
nezd-i men (f.i.t.) :	benüm ḡatumda (5)

nesteren (f.i.):	gül-i nesrîn
nesterden (f.i.):	mişl
nesrîn (f.i.):	gül-rengîn bâşed
neşîmen (f.i.):	oturağ
nefrîn (f.s.) :	bîzâr
nefrîn (f.i.):	ğarış (6)
nefrîn (f.i.):	ilenç
nemed-zîn (f.):	eyer keçesi
nemek-dân (f.t.i.) :	tuşluk
nemekîn (f.t.i.):	tuşlu
nen-gîn (f.t.s.) :	'arlu
nevân (f.i.):	nesne oğurken veya fikr ederken argınan (7)
nevâbîn (f.i.):	yeñi 'âdetlü
neydelân (f.i.):	sipsi
neyistân (f.i.):	ğarğılık
neysân (f.i.):	bahâruñ orta ayı
nişân (f.i.):	f. (8)
nişân-kon (f.b.s.) :	nişân idecek
nişîmen (f.i.):	oturucağ
nigîn (f.i.):	yüzük ğaşı
nigâh-bân (f.t.i.) :	sağlayıcı
nihân (f.s.):	gizlü
nîsân (f.i.):	muğâlif (9)
nîm-cüvân (f.b.s.) :	yarım yigit
noğustîn (f.):	evvelki
nügün (f.s.):	baş aşığa
nûjân (f.):	[]

/106a/

nūn (f.i.):	eknūn bāşed (1)
nūn (f.i.):	tīg bāşed
nūn (f.i.):	renc bāşed
nūn (f.i.):	divīt
nūn :	ḥarf-i min ḥurūf-il- hecāi
nūhūnben (f.i.):	çölmek ve tandur қаpağı
nūhūnpīn (f.i.):	mişl
vā-peşīn (f.t.i.):	girūki (2)
vārden (f.):	orada
vāren (f.i.):	dirsek
verden (f.i.):	oқlağı
verd-fān (f.i.):	şefī'
vestān (f.i.):	hefte (3)
ver-hemīn (f.):	қarışık arpa ve buğday etmegi
vīrān (f.s.) :	f.
vūrfān (f.i.):	şefī'
hāmūn (f.i.):	düz yir (4)
hāmūzhān (f.i.):	yazı yer
hāven (f.i.):	f.
hāven-çūpīn (f.b.i.):	ağac dibegi
hāven-i sengīn (f.s.t.) :	taş dibek
hezārān (f.s.):	biñler (5)
hezār-destān (f.):	būlbūl
hezmān (f.):	her zaman
heş (f.i.):	himmet
heştomīn (f.t.s.):	sekizinci
heştikān heştikān :	sekiz sekiz (6)
heftomīn (f.t.s.):	yedinci

heftekân heftekân :	yidi yidi
helyûn (f.i.):	hârçûpe bâşed
hemsâyekân (f.i.):	ķoñşılar (7)
hem-kinân (f.b.s.):	bileler
hemkinân (f.b.s.):	dükelisi
hemîzûn (f.e):	şöyleki
hemîdûn (f.e.) :	hemîşe
hemân (f.e.):	ancaķ, hemîşe ancılayın, girü evvel
hemîn (f.e.) :	şöyle (8)
hemîn (f.i.):	boncuķ
hemîn (f.e.):	ancılayın
hemîn (f.e.):	buncılayın
hemçûn (f.e.):	eyledür
hem-çünîn (f.e.):	böyledür
hem-çünân (f.e.):	eyledür
heyûn (f.i.):	şütür-i cemâd ra güyend (9)
hîmestân (f.t.i.) :	odunluķ
hîn (f.i.):	şöyle ve daķı şepel
hîn (f.i.):	bima'ni istâb âyed

/106b/

yehdân (f.t.i.):	buzluķ (1)
yârân (f.i.):	yârenler
yâsemîn (f.i.):	şükûfe-i ma'rûf
yân (f.i.):	cân
yezdân (f.i.):	nâm-ı hożây
yefen (f.i.):	pîr-i fertüt
yentûn (f.) :	[]
yevkân (f.i.):	oğlan (2)

yikrān (f.i.):	ķula
yiksān (f.i.):	bir yaña ve düpdüz ve beraber
yiksūn (f.i.):	bir yaña
yükūn (f.i.):	düpdüz
yūn (f.i.):	tekeltü/ tegeltü (3)
āb-rū (f.):	manşub- cāh bāşed
ebhū (f.i.):	ķavun
ebrū (f.i.):	ķaş
erdāv (f.i.):	büyi sehhār bāşed (4)
ārzū (f.s.):	gönlüñ dilegi
ez behrāv (f.):	andan ötürü
aḥlekmendu (f.i.):	çığşağı ki oğlancuķlar eline virürler
efşū (f.i.):	yaba
ālū (f.i.):	erük
endāv (f.i.):	dīvār sıvası (5)
āv (f.i.):	ab bāşed
āhū (f.i.):	‘ayb bāşed
āhū (f.i.):	geyik
āv (f.):	şevāb ma‘nasına
āl u bālu (f.b.i.):	kiras
āh u (f.):	ya‘ni ah ez dest-i u
imrū (f.):	imrüz bāşed (6)
īzū (f.):	īzūr bāşed
īzū (f.):	īzūn bāşed
ū (f.z):	ol
bā ū (f.):	anuñ-la
bā to (f.):	senüñ-le (7)
bādrū (f.i.):	ma‘denos
bādrū (f.i.):	terre īst çift şāḥpergam-ı ṭabībān bāzrūye nevīsend

bādrū (f.i.):	terre-i ḥorāsānī ve yarpūz
bād-renbū (f.):	çeşmek
pāru (f.i.):	kürek
bārū (f.i.):	burç
bāzū (f.i.):	fārīce ve kıltuq (8)
bāzū (f.i.):	sıva
bājdū (f.i.):	bağ ḥerresi
pālū (f.i.):	çaqır ve sigil
bānū (f.i.):	girübānu
bāhū (f.i.):	degenek
baḥtū (f.i.):	yıldırım
bezu (f.z.):	aña (9)
ber u (f.):	anuñ üzerine
perv (f.i.):	pervīn bāşed, mahitāba daḥī dirler
pertev (f.i.):	şu‘le
berāyi u (f.):	anuñiçün
berāyi to (f.):	senüñ üzerine
pertāv (f.i.):	pertāv oqı

/107a/

perestū (f.i.):	qarlağuc (1)
persiyān-dāru (f.):	bint-i meşḥūr beyne‘l-etıbbā
pestū (f.i.):	gölcük
behrāv (f.):	andan ötürü
pehlū (f.i.):	yan [yol]
pehlū (f.i.):	eyegü
beyāstū (f.i.):	künde-i dehan bāşed (2)
pey-rev (f.b.s.):	ardca gidici ve erici
peyū (f.i.):	küpe

bindū (f.i.):	şu gerdemesi
pīş-rev (f.b.s.):	öñce gidici
pīnū (f.i.):	keş bāşed ki u ra be-mālend ve kātıġ-ı āşhā konend
piyū (f.i.):	yenge (3)
piyū (f.i.):	küpe
piyū (f.i.):	ikiz oġlan
piyū (f.i.):	gelin
bürkü (f.i.):	tavuġ
bürū (f.i.):	ebru bāşed
pūştümāzū (f.i.):	segirden
büvbüv (f.i.): :	alaca ibuk (4)
bū (f.i.):	koġu
pübū (f.i.):	gelin
pūbu (f.i.):	yenge
tebenkü (f.i.):	şanduk
tāv (f.i.):	tāb bāşed
tezrev (f.i.):	süġlün (5)
tezrev (f.i.):	mezeldek
tesū (f.i.):	rüb' bāşed
temū (f.i.):	temmūz bāşed
tenendū (f.i.):	örümcek
tendū (f.i.):	mişl
tev (f.i.):	kāt
tīr-i pertāv (f.i.t.):	pertāv oġı (6)
tipū (f.i.):	alet
tiyū (f.i.):	tākāt
tīhū (f.i.):	çil ve keklik
tüfū :	[]
tündrū (f.b.i.):	sert yüzlü

to (f.z.) :	sen (7)
cāzū (f.i.):	yükci
cāru (f.i.):	havz
cārū (f.i.):	süpürge
çārū (f.i.):	ölçü
cāvcāv (f.i.):	kenceş ra güyend ki ez kesī be tersed nākes pīçe-i u ra ber havāyid giriften ve u ez her ʔarafī perd ü feryād mīkoned güyend cāvcāv ve şode şode est
çerbū (f.i.):	aş özi (8)
çerendū (f.i.):	geyrek
çekāv (f.i.):	çekük
çekāv (f.i.):	çil kuşına daḥī dirler
çekū (f.i.):	zaḥme
çev (f.i.):	arpa
çehārsū (f.):	dört yaña
çehārsū (f.):	bāzār bāşed (9)
çīrū (f.i.):	kirpi
çügū (f.i.):	baykuşa beñzer bir kuş
cū (f.i.):	çūy bāşed
cū (f.i.):	bima‘ni ḥāh bāşed
cū (f.e.):	bi-ma‘ni çūn bāşed

/107b/

ḥārū (f.i.):	ķılķık (1)
ḥākşū (f.i.):	bir ķara danedür ki ezüp gözze ķoyarlar
ḥabzdū (f.i.):	toñuzlar ķurdi
ḥastū (f.i.):	muķir-i mu‘terif bāşed
ḥasū (f.i.):	māzer-zen bāşed
ḥav (f.i.):	binālar, yapu yapmaḡiçün düzdügi ķara çav (2)

ḥayū (f.i.):	tükürük
ḥüsrev (f.i.):	toḡuc
ḥızıv (f.i.):	pādişāh bāşed, ḥuzāvend-i bozorg
ḥırū ¹⁰⁰ (f.i.):	göl-i ḥırī
ḥusrev (f.i.):	nāmīst ez nāmḥā-yı padşāhān
ḥusrev-dārū (f.b.s.):	ḥulencān (3)
ḥū (f.i.):	ḥūy ve kılınc ve terre
dārū (f.i.):	dermān
dārū (f.i.):	ot
delev (f.i.):	ḡavḡa
delū (f.i.):	degirmen sepedi (4)
dīv (f.i.):	şeytān
du (f.s.):	iki
dūḡū (f.i.):	yaban keşer toḡm[ı]
dūvlāv (f.i.):	āb keş bāşed
dūlāv (f.i.):	nesne ḡoyacaḡ
rāsūv (f.i.):	ās ve gelincik (5)
rāsū (f.i.):	kök
refū (f.i.):	kūje
rīv-nücū :	aḡac ḡurdı ve ḥīle ve göz baḡlamak
rūbārū (f.):	yüze yüz (6)
zerū (f.i.):	sülük
zerdālū (f.i.):	f.
zelū (f.i.):	sülük
zīlū (f.):	f.
sāv (f.i.):	bāc ve ḡarāc (7)
sāv (f.):	ḡorde-i zer
sebū (f.i.):	desti

¹⁰⁰ Metinde ḥırīv şeklinde yazılmış

serv (f.i.):	endūz
serv (f.i.):	f.
semnū (f.i.):	erişte
sürüv (f.i.):	boynuz (8)
sū (f.):	yaña
sū (f.i.):	ruşnāyī
şāh-ı bū (f.i.t.):	‘anber bāşed
şebbū (f.i.)	gülist zerd ve ba‘zı güyend ve menşūr est şeb ez rūz huşter būy dehīd
şeb-rev (f.b.s.) :	gice yürüyici
şeb-tāv (f.b.s.):	yıldız kırdı (9)
şeftālū (f.i.):	f
şenüv (f.i.):	serv
şenüv (f.i.):	gürgen
şev (f.i.):	şeb bāşed
şinā-rev (f.b.s.):	yüzmek

/108a/

şīrū (f.i.):	nām-ı peser-i hüsrev (1)
ğāvşu (f.i.):	tohumluk
ğarū (f.i.):	sipsī
ğarū (f.i.):	ķalem tırāşende
ğajğāv (f.i.):	kāvī ki perçem ez dem- i u bāşed
ğırīv (f.i.):	ķatı ķatı ağlamak (2)
ferhū (f.i.):	bağ budamak
finū (f.i.):	aldamak
fūrū (f.s.) :	aşāđa
kāliyū (f.i.):	yaramak (3)
kāliyū (f.i.):	sergüzeşt

kāliyu (f.s.):	görklü
kāliyū (f.s.):	ebleh ve aḥmaḳ
kāhū (f.i.):	marul
kāhū (f.i.):	şalaca [ki cenāze]
kāv (f.i.):	kāvīden çīzī ya cāyī bāşed (4)
gāv (f.i.):	tılsım
kebū (f.i.):	marul
kebestū (f.i.):	zeḥr bāşed
kedū ¹⁰¹ (f.i.):	ķabaķ
kedbānū (f.i.):	çok kebinlü
kerüv (f.i.):	ķuş dişi
kerencū (f.i.):	[girānī bāşed ki der ḥāb ber-i her dem üfted ve anra betāzī kābūs gūyend] (5)
kejüv (f.i.):	ķuyruęı ürü
kejmāzū (f.i.):	yılęun yimişi
kelū (f.i.):	boğaz
kendū (f.i.):	ķovan
kendū (f.i.):	çapa
keyū (f.):	[]
küendrū (f.b.i.):	günlük (6)
kū (f.e.):	ķanı
küvküv (f.i.):	ügeyik ve ķayęana
māzū (f.):	ma‘rūf
māsū (f.i.):	elek ve ķalbur
mercū (f.i.):	mercimek (7)
meręū (f.i.):	fāl-ı bed
meru (f.z.):	aña
mencū (f.i.):	mercimek

¹⁰¹ Metinde kedüv şeklinde yazılmış

menū (f.i.):	muḥabbet bāşed
meşkū (f.i.):	büthāne ıst ve mevzu‘ ki ḫalvet-serāy-ı şırın bud anra meşkū goftend
mīsū (f.i.):	burçağ (8)
miyū (f.i.):	bağ çubuğı
mū (f.i.):	ğal
nāv (f.i.):	mişl-i tāv
nezd-i to (f.i.t.):	senüñ ğatuñda
nesbū (f.):	ṭayanıcağ (9)
nesū (f.):	mişl
nev (f.s.) :	yeñi
nīrū (f.i.):	ğuvvet ve şevket
nīsū (f.i.):	nīşter
nīkū (f.s.) :	eyü
nīm-rū (f.):	bir yüzlü incü

/108b/

nīv (f.i.):	merd-i dilir ve merdāne bāşed (1)
nūsū (f.):	ṭayanıcağ
nümū (f.):	artmağ
heftād du (f.s.):	yitmiş iki
heştād du (f.s.):	seksen iki
her du (f.s.):	her ikisi (2)
ābile (f.i.):	ğabarcığ
ābile (f.i.):	çiçek ve it dirsegi
āb-gīne (f.b.s.):	sırça
ancāne (f.i.):	şu evi ya‘ni ğademğāh
āvḫāne (f.i.):	mişl (3)
ābtābe (f.i.):	ibrīğ

āsiyāne (f.i.):	bilekü
ābize (f.i.):	sızındu
abiştengāh (f.t.i.):	mutevazā
ābkāme (f.i.):	etmek aşu
abkāme (f.i.):	etmek bozası (4)
abkāme (f.i.):	ekşi
etbābe (f.i.):	bağır çölmek
āblise (f.i.):	ekinci ve bi'l-'arabī ḥārīṣ
āteş-tābe (f.b.s.):	külhan
āteş-kede (f.t.i.):	ocağ ve mecūsiler kilisesi
azīne (f.):	f. (5)
erdīne (f.i.):	un aşu
ere (f.i.):	diş dibi
erde (f.i.):	taşın
arām-gāh (f.t.i.):	vağan
ārd-tūle (f.):	bulamaç
ārağde (f.i.):	kağımağlı ve hışımlu harekete gelen yırtıcı ve işe ḥārīṣ olan kimse (6)
āje (f.i.):	yoğrulmuş kireç
āje (f.i.):	alçu
ājīne (f.i.):	tokmağ
ājine (f.i.):	dişegi
āvile (f.i.):	kağarcuğ ve çiçek ve taşancıl
avāre (f.i.):	şırındu
āyije (f.i.):	koğ (7)
āste (f.i.):	çekirdek
āsitāne (f.i.):	eşik
āsümāne (f.i.):	taş ortusu
āsīme (f.s.):	ḥayrān ve müteḥayyir ve sergerdān

āb-kende (f.):	sebil yolu ve şol şuya dahī dirler ki bir yerde cem‘ olur Türkçe egrek dirler
āhte (f.i.):	taşra çekilmiş ve öğremiş ve inenmiş at, hādīm (8)
ābgāh (f.i.):	süd
āb-efsürde (f.b.s.):	puhtī
ābistābe (f.i.):	bakır çölmek
ālūh (f.i.):	tavşancıl
ārd-tībe (f.):	un aşı
es‘ade (f.i.):	kösegi ve kösegü (9)
āşiyāne (f.i.):	yuva
āşiyāne (f.i.):	bilışlik
āgāre (f.i.):	sizü ki başmağçılar gönle peşī arasında qorlar. ‘Arabca nehās derler, yecūzü bi’l-hā’
āşüfte (f.s.):	hayrān
eğāre (f.i.):	na‘lin şırımı

/109a/

āğište (f.s.):	sirişte bāşed (1)
āğište (f.s.):	ışlanmış ve ol ki yumşamış, çok nem çeküp yumşamış ola
āfitāb-gāh (f.t.i.):	çoğaçlancağ yir
āfitābe (f.i.):	kün bardağ ve kumkuma
āfitābe (f.i.):	bakır çölmek
ākışte (f.i.):	kiler
ekende (f.i.):	sucuğ (2)
ekende (f.i.):	ağır, ıstabl ma‘nasına
ekende (f.s.):	toldurulmuş
ekende (f.i.):	sahtī
āgāh (f.i.):	haberdār, yecūzü bi-ħazfū’l-elif
ālūçe (f.i.):	qaramağ

ālūçe (f.i.):	tağ erügi ve uvacuğ şaruca erük (3)
elfüne (f.i.):	fikr
ele (f.i.):	tavşancıl
alüde (f.s.):	harīş olmuş ve za‘īf
alüde (f.s.):	bulaşmış
alāne (f.i.):	toğan yuvası ve toğan böregi
āmāde (f.s.):	düzülmüş (4)
āmede (f.s.):	gelmiş ve düzülmüş
āmāh (f.i.):	şiş
āmīze (f.s.):	bisyār hor ve kāmīl
ārem-gāh (f.t.i.):	karar idecek yer
ārem-geh (f.t.i.):	mişl
āsfede (f.i.):	eksük ki biraz yenmiş (5)
āfitab-geh (f.t.i.):	mişl-i āfitābgāh
āfitābe (f.i.):	ibrīk
āferīde (f.s.):	yaradılmış
āveh (f.i.):	deh demek olur kelime-i ‘azab ve ‘uqūbet vaqtinde isti‘māl olunur
āverd-gāh (f.t.i.):	şavaş yeri ma‘r ki ma‘nāsına ve daği saht-zışt
āverd-geh (f.t.i.):	şavaş yiri (6)
āverçe (f.i.):	defter
āşküne (f.s.):	ters, ‘aks ma‘nasına
emleh (f.i.):	emlec
encūhe (f.i.):	pejmürde ve renk girifte
āñih (f.):	ol ki ya‘ni ol nesne ki
āngih (f.):	mişl (7)
an-gāh (f.t.i.):	andan şoñra
an-gāh (f.t.i.):	ol vaqtin
ān-geh (f.t.i.):	mişl

āvīhte (f.s.):	aşılmış
āvile (f.i.):	ademde çıkan çiçek
āvile (f.i.):	tavşancıl
āvāre (f.i.):	divāne ve hüküm bāşed
āvare (f.i.):	mişl ve kaftān yūzi (8)
āvāze (f.i.):	çoğu
āvāze (f.i.):	çāvşīt ma‘nasına
avīze (f.i.):	ķavaķ salkımı
āhūbere (f.i.):	geyik buzağısı
āheste (f.i.):	arķūn
āheste (f.s.):	alçaķ (9)
āheste (f.s.):	dölek
ahāne (f.i.):	baş depesi
āhihte (f.i.):	keşīde
ahiyāne (f.i.):	eñse
āyīne (f.i.):	ma‘rūf, gözģü

/109b/

āyīne (f.s.):	hīle (1)
āyīšte (f.s.):	cāsūs
enbere (f.i.):	ķavlamış develer ki yük çekmekden ķavlanmış ola
āhīste (f.i.):	bīr ve keşīde bāşed
aħciste (f.i.):	ālet-i işük
aħkūne (f.i.):	düğme
erre (f.i.):	destere (2)
ezbehriçe :	neden ötürü
āşüfte (f.i.):	nīm sūhte
āştüve (f.i.):	buçaķ

āhence (f.i.):	çenbār ki cullāh-ı kürk āletlerindendir, bizüñ enini dürülmege kõmaz
āvere (f.i.):	meydan ve kaftan yüzü ve dīvān
āhecte (f.i.):	keşide (3)
eşküne (f.i.):	teres
efsürde (f.s.):	şulanmış
efsurde (f.i.):	pıhtı
efsāne (f.i.):	hikāyet
efşure (f.i.):	şıkındu
efrāhte (f.i.):	berdāşte (4)
efralhe (f.i.):	cibinlik
efrūşe (f.i.):	şanegī helva
efrūhte (f.s.):	yanmış
efrūhte (f.s.):	pas[1] açılmış
efrüzende (f.i.):	pas açıcı (5)
enfahaste (f.s.):	endūhte bāşed
elka‘de (f.s.):	sīm-i endūhte bāşed
endāze (f.i.):	f.
endāze (f.i.):	şınur
enbiste (f.s.):	uyuşmuş (6)
enbere (f.i.):	kısac
engīşe (f.i.):	havīd bāşed
engüre-i rūvbāh (f.i.t.):	dilkū üzümü
encīre (f.i.):	sūrāh kon
encire (a.i.):	ısırgan (7)
engüştüvāne (f.t.i.):	yüksük ve engüşte
engüşte (f.i.):	yaba
enze (f.i.):	mercümek
enkāre (f.i.):	harbūze

enkāre (f.i.):	defter-i şomār bāşed
engüle (f.i.):	düğme (8)
endūh (f.i.):	ğuşşa
endeme (f.i.):	giçmiş gamı añmak
encümen-gāh (f.t.i.):	dirnek yiri
endūze (f.i.):	endāze
endūje (f.i.):	gök benefşe
enbāzde (f.s.):	mal ile ya kuvvet-le tekebbürlük eylemek (9)
ayārde (f.i.):	tamam-tefsiri-i şuhuf-ı İbrāhim
ibze (f.i.):	şızındu
ibāle (f.i.):	kelle-i murğ bāşed
isfendār mezmāh :	şon kış ayı

/110a /

istārçe (f.i.):	koğ (1)
işkere (f.i.):	avcı kuş
işkeve (f.i.):	hamırsüz etmege dirler
ıyfede (f.s.):	ögünüci
ın māh (f.):	bu ay
uşkūce (f.s.):	ilgisüz
uškūzne (f.):	mişl (2)
üstüre (f.s.):	yülügen
üşke (f.i.):	ınçkırık
üşne (f.i.):	ağac yoşunu
üşnūse (f.i.):	ağ[ş]ırmağ
bābūne (f.i.):	babadya (3)
bābūne (f.i.):	koşun gözi
pābere (f.i.):	ton bukağusu
pātile (f.i.):	helvacı kazanı

pātīle (f.i.):	mişl
pāçe (f.i.):	f.
pāhe (f.i.):	mühre-i dīvār
bādhāye (f.i.):	ķuluc (4)
bādrūre (f.i.):	peyveste
bādrūze (f.i.):	her gūnki
bādrīye (f.i.):	ağrışak
bādrīye (f.s.):	mişl-i bozorğ
pādişāh (f.i.):	mişl
pādişāh (f.i.):	mişl-i bozorğ (5)
bāde (f.i.):	mey
bādfere (f.i.):	rüşvet bāşed
bād-efrāh (f.):	işkence
bādiye (a.i.):	esir ya'ni beriyye
bād-pere (f.b.i.):	yonķa
bād-ı ķible (f.i.t.):	ķible yili
bād-yāne (f.):	rāz yāne (6)
bāre (f.i.):	ķaķ
bāre (f.i.):	dīvār-ı şehr
bāre (f.i.):	bārgīr
bāre (f.i.):	esb-i nigū
pāre (f.i.):	yāme
pāre (f.i.):	keşik
pārūle (f.i.):	parlağuc
pārīne (f.s.):	bıldırğı
bār-ı gāh (f.t.i.):	çadır (7)
bāri-geh (f.t.i.):	mişl
bārende (f.s.):	yağıcı
bāruvbane (f.i.):	yük yāb

bāze (f.i.):	el ağacı
bāzīçe (f.i.):	oyuncağ
bāzkūne (f.s.):	oğlan ters gelmek
pājūh (f.i.):	sigil (8)
bāzigāh (f.t.i.):	ayu yolu
bāsereh (f.i.):	küşt zār bāşed
bāre (f.i.):	burc-ı hişār
bāskūne (f.i.):	mişl-i bāz kūne
pāşe (f.i.):	atmaca
pāşāme (f.i.):	derincek
pāsāme (f.i.):	iç yağı (9)
pāzīre (f.s.):	'avrat saçın yuyıcı
pāşāne (f.i.):	mişl
pāşīne (f.i.):	ökçe
bātıye (a.i.) :	batıyye
pāgānde (f.i.):	atılmış ve dolop olmuş panbuğ
pāgūçe (f.i.):	gelincük kurdı

/110b/

pāgere (f.i.):	ur (1)
bāfende (f.s.):	doğuyıcı
pā-gāh (f.t.i.):	ayağ yolu
pākīze (f.s.):	aru
pālūde (f.s.):	süzülmüş
pālūde (f.s.):	süzülmüş
pālūde (f.s.):	pelte
pākvāne (f.i.):	ebābīl kuşu
palvāye (f.i.):	mişl (2)
pālūye (f.i.):	karlağuc

pālūne (f.i.):	sūzek
pālīz-gāh (f.t.i.):	būstān yiri
pālīş-tekye (f.b.i.):	tekye yastuğı
bāmeze (f.s.):	tatlu
bāne (f.i.):	ķasıķ kılı
pānzdeh (f.s.):	on biş (3)
pavzādeh (f.):	çullāh ayağı tahtası
bāh (f.i.):	aş
pāh (f.i.):	cimā‘
pā-yı nābe (f.t.):	dolak
pa-yı-nāve (f.t.):	mişl
pāyigāh (f.t.i.):	ev öñi
pāy-gāh (f.t.i.):	menzilet (4)
pāy-gāh (f.t.i.):	nerdübān ayağı
pā-gāh (f.t.i.):	mişl
pāyiçe (f.i.):	ton buķađusı
pāyende (f.s.):	bāķi ķalmış
pāye (f.i.):	meretebe
pāye (f.i.):	basamaķ
pāye (f.s.):	özdek
pāye (f.s.):	bahādur (5)
pāye (f.i.):	deriçe
petile (f.i.):	fetil
beççe (f.i.):	yavrı
beçe (f.i.):	ez her cānveri ki neverānd anra beçe miġüyend
beççe-i berdāşte (f.s.t.):	yerden ġötürilmiş oğlan
baħye (f.):	nikende
baħneve (f.i.):	yıldırım (6)
baħnüye (f.i.):	mişl

baḥseve (f.i.):	bencilenmiş
peze (f.i.):	ķavuk
bedreķa (f.i.):	ķılavuz
bedreķa (f.i.):	bāc
peje (f.i.):	dıraḥt-ı saḥt bīber bāşed
pezīre (f.i.):	be-istikbāl reften bāşed (7)
bed-ḥuvāh (f.b.s.) :	ḥāsīd
berāh (f.i.):	yebābī bāşed
perve perverde:	semiz
berze (f.i.):	ķadīfe ḥāvī
berkāle (f.i.):	pāre bāşed ki der cāme-i zenend
berre (f.i.):	ķuzı (8)
berde (f.i.):	ķul ve ķaravaş
pervānde (f.i.):	ṭon bağı
pertule (f.i.):	börek
berṭule (f.i.):	mişl
berṭule (f.i.):	ķabalıķ
pervāne (f.i.):	kelebek
perestūh (f.i.):	ķarlağuc (9)
perpere (f.i.):	dīnār
perpere (f.i.):	ķızıl altun
perīrīne :	ışrağı günki
pere (f.i.):	kilindir peri
perde (f.i.):	dutuķ
permūze (f.i.):	şalıncaķ

/111a/

berebālīze (f.i.):	bilmiş (1)
pertīre (f.i.):	pertāv oķı

peze (f.i.):	günāh
pez-cāme (f.):	libās-ı ḥasen
pejūh (f.):	vācūsten çİZİ bāşed
besende (f.i.):	ḳāni‘
beste (f.s.) :	bağlu
beste (f.s.) :	uyuşmuş (2)
besgude (f.s.):	yaraqlu
peşte (f.i.):	yüksük
peşşe (f.i.):	sivri siñek
beşşe (f.i.):	öz
beşence (f.i.):	divīt liḳāsı
peşkule (f.i.):	ḳullāb
peşmīne (f.i.):	yüñden olan nesne
peşīze (f.i.):	üzüm salḳımı (3)
baṭṭ-ı siyāh (f.s.t.) :	ḳara ḳaz
bağre (f.i.):	kürī
pelvāre (f.i.):	şīşe
beke (f.i.):	sürüz
bekere (f.i.):	bağre
bekvāre (f.i.):	mişl
pele (f.i.):	eñşe (4)
pele (f.i.):	pāye-i nerdübān
pelme (f.i.):	mişl
peltīne (f.i.):	yavru
belīle (f.i.):	‘ayyār
belāde (f.i.):	taḥsinkār
belāde (f.s.) :	bīhūde
belāde (f.s.) :	şākirdāne
belvāze (f.i.):	dīvārdan çıkan ağac ucı (5)

belāye (f.s.):	nābekār ve müfsid
pelmürde (f.i.):	selpük
pele (f.i.):	keşir payı
pence (f.i.):	alın
pence (f.i.):	aya
pence (f.i.):	f.
penc-şenbe (f.b.s.):	rūz-ı ma‘rūf
pencāh (f.s.):	elli (6)
penīr-māye (f.b.i.):	f.
bender-gāh (f.t.i.):	yemūn
bende (f.i.):	ķul
penāh (f.i.):	sıgındu
penāh-gāh (f.t.i.):	şıgıncak
penbe (f.i.):	panbuķ
penbe dāne (f.):	ķigid (7)
bendīne (f.i.):	ķolama
bend-i nāyize (f.t.):	igne sōķiģi
penc-pāye (f.):	esrar otı
behre (f.s.):	baķş
behre (f.):	aluş
behre (f.s.):	naşıb (8)
pehkene (f.i.):	zen-i nigū bāşed
pehnāne (f.i.):	meymūn
perneyāne (f.i.):	ģulice ve nān-ı sipīd bāşed
peygāre (f.i.):	melāmet
peygāre (f.i.):	cenk ve ta‘ne
peygūle (f.i.):	bucaķ ve tar şoķaķ, zāviye (9)
peyūre (f.s.):	būyūķ
peyle (f.i.):	peykān bāşed

peymāne (f.i.):	ölçek
peytāre (f.i.):	dīvār gūyend
bityāre (f.i.):	belā bāşed

/111b/

birehne (f.s.):	açuk (1)
birehne (f.s.):	yalıncağ
birāzer-hānde (f.b.s.):	kardeş oğşamış
birre (f.i.):	silāh bāşed
bisendere (f.i.):	harāmzāde
piser-hānde (f.b.s.):	oğul oğşamış
pisende (f.i.):	hācet sözi (2)
bilāde (f.s.):	müfsid ve nābekār
bilāye (f.s.):	mişl
bih (f.s.):	büyük
bih (f.i.):	sağ
bih (f.i.):	ayva
bih̄te (f.i.):	dermānde ve ‘āciz
pīse (f.s.):	ala
bīşe (f.i.):	şana‘at
bīşe (f.i.):	mīşe (3)
pīşe (f.i.):	körlik
bīsī-i-ḥūre :	övütme
pīse (f.i.):	iç yağı
bīgāne (f.s.):	yad
pīle (f.i.):	çerez
pile (f.i.):	mişl
pīle (f.i.):	reme-i kāv ve āhū bāşed (4)
pīle (f.i.):	ibrişim

bile (f.i.):	demren
pīle (f.i.):	tīrī bāşed ki sir ān ber şūret-i serīk-bozorgirān bāşed
bīcāde (f.i.):	uvacuk �araca boncu� ki iplige dizerler
bī-cāre (f.t.s.):	�ares�z
piyāde (f.i.):	yaya
piyāle (f.i.):	�ade�
pīne (f.i.):	yāme (5)
pīne (f.i.):	�oltu�
bī-�āye (f.t.s.):	da�aksuz
bī-meze (f.t.s.):	�atsuz
bīve (f.i.):	�ul
pīrāye (f.i.):	bezek
pīş-gāh (f.t.i.):	�adr
pīş-kāh (f.t.i.):	ev �n�nde d�ş�n�lmif fereş (6)
pīş-pāre (f.):	āb�ar�de
pīş-pāre (f.):	bāre-i āverde
pīşkāre (f.i.):	mişl
pīş-berre (f.b.i.):	�ni �uzı derisi k�rk�
bī-h�de (f.t.s.):	bā�ıl ve herze
pī�e (f.i.):	�armasık (7)
pī�e (f.i.):	bur�u ve �eşm-bend
pīr�ze (f.i.):	f.
bīgāne (f.i.):	yad
bī-gāh (f.t.s.):	ev�atts�z
bīgāh (f.t.s.):	ir
b�t-�āne (f.b.s.):	kenise (8)
p�t-kede (f.t.i.):	�arābāt-�āne
po�te (f.i.):	pişmiş
po�t-kāve (f.b.s.):	yeyesilik

pürbāve (f.i.):	ğavğacı
püre (f.i.):	ķav (9)
pürāh (f.i.):	yaraşık
pürze (f.i.):	bülendī
pürje (f.i.):	ton ķavı
pürze (f.i.):	mişl
pürze (f.i.):	ķarpendū
püjüh (f.i.):	ķıraġu

/112a/

püjuh (f.i.):	cāsus (1)
pürze (f.i.):	ūşek
pürrende (f.i.):	kesici
pürme (f.i.):	matķab
bürehne (f.s.):	yalıncaķ
pozġāle (f.i.):	oġlaķ
pozrük māye :	ulu aşıl
busūde (f.i.):	dest-lerzede ve mālīde (2)
poste (f.i.):	fıstık
püştüvāre (f.i.):	arķa yüki
püşte (f.i.):	bilek
püşte (f.i.):	sekir
püşte (f.i.):	seki
püştümāze (f.i.):	oñurġā (3)
püştmühre (f.i.):	mişl
püşme (f.i.):	çişmek
püşhūze (f.i.):	bi-ma'nī baħş
bülbüle (f.i.):	kilindir
bülgüne (f.i.):	fikre dirler

pünce (f.i.):	alın (4)
püntūme (f.i.):	gökçe ağaçlarda bite
pünduḳa (f.i.):	evzānden, bir dirheme dirler ba‘zılar bir mişkāle dirler
pūnkāh (f.i.):	oya
büne (f.i.):	mezbele
büne (f.i.):	ḳoḳ ḳoz
pūze (f.i.):	incik
pūze (f.i.) :	kebce baldır
pūre (f.s.):	boş (5)
būse (f.f.):	öpmek
pūsīde (f.s.):	çürük
pūstkāle (f.):	yāru
pūte (f.i.):	f.
pūzīne (f.i.):	meymūn
pūzīne (f.i.):	yarpuz
puvḫale (f.i.):	toḫmıgen (6)
pūḫale (f.i.):	bañ toḫmı
puḫle (f.i.):	mişl
pūle (f.i.):	ḳuduz ḳurdı
pūye (f.i.):	yilek
pūye (f.s.):	arzu
tābe (f.i.):	doğan (7)
tābe (f.i.):	yayla
tāve (f.i.):	dıġān
tāve (f.i.):	aşu
tāb-deh (f.b.):	iplik bükücü
taḫte (f.i.):	ḳoşulmuş at
tāḫte (f.i.):	ince ip
tāre (f.i.):	zübāne-i kapan

tāzıyāne (f.i.):	ķamçı (8)
tālvāse (f.i.):	tāse
tāse (f.i.):	ķarılganmaķ
tāmūre (f.i.):	ıbrıķ
tebīre (f.i.):	ķabla
tebīre (f.i.):	surnā
taķte cāme (f.):	ķısac (9)
tebīrāje (f.i.):	elegim sađmāl
teb-bāde (f.b.s):	teb lerze bāşed
tebāhe (f.i.):	yumurdalu ķalye
tebāh (f.s.) :	hiķ
terīne (f.i.):	terķāne

/112b/

terre (f.i.):	gerdeme (1)
termūre (f.i.):	şalıncak
terāne (f.i.):	egzī
terdübe (f.i.):	düşvār yol
terzede (f.i.):	ķıtāle ve sicil bāşed
terīve (f.i.):	yumrı yumrı yol
teje (f.i.):	şoķarıķ
tejeh (f.i.):	degirmen müzdi (2)
tejeh (f.i.):	degirmen ķaķıldıđı
tejeh (f.i.):	degirmen oluğı
tezdeh (f.i.):	miyān-ı serāy
tezdeh (f.i.):	kilindir peri
tejdeh (f.i.):	dülger
tejdeh (f.i.):	ķit
teşne (f.s.) :	şusuz

tefāre (f.i.):	yeşil küpecik (3)
tefe (f.i.):	bāfte-i ‘ankebūt
tefne (f.i.):	ta‘ne
tefşe :	[]
tefşire (f.i.):	bağlava
tefşile (f.i.):	ğaliyye-i bāşed ez küş ve kendna ve cevz ve toğm-ı murğ
tefşile (f.i.):	mercimek aşı
teküje (f.i.):	üzüm çekirdegi (4)
tele (f.i.):	zıkr
tele (f.i.):	otu
tele (f.i.):	āyīn ya‘ni tūre
telābe (f.i.):	ğaravol
telğā (f.i.):	kekre
telğine (f.i.):	tarğana
telye (f.i.):	hegbe
telüse (f.i.):	ğurmanuñ evvel çeci (5)
temende (f.i.):	peltek
tenende (f.i.):	örümcek
tenyise (f.i.):	iki yüzli ħālī
tendise (f.i.):	oyuğ ve alaca
tene (f.i.):	özdek
tene (f.i.):	diftik
tene (f.i.):	künde (6)
tene (f.i.):	dürüm
tene (f.i.):	enderūn
tenfese (f.i.):	mişl-i tenise bāşed
tevāre (f.i.):	ğānei bāşed ki der anca pelidī būd
tevre (f.i.):	ebem gümecci
teh (f.i.):	ğat

tūrāše (f.i.):	yufka (7)
tūrāje (f.i.):	elegim sağmal
tīre (f.i.):	bulanuḡ
tūše (f.i.):	keser
tīre (f.i.):	mişl
tufde (f.i.):	kişniç
tifirde (f.i.):	kerefüs
tije (f.i.):	ķılçık (8)
tihykāh (f.i.):	bögür
toḡmıyāne (f.i.):	geveñ
toḡtemiyāne (f.i.):	mişl
tulūse (f.i.):	çiçek kabçuğı
tūde (f.i.):	depecük (9)
tūcbe (f.i.):	sıl
tūrşe (f.i.):	ķuzı ķulağı
tūşe (f.i.):	azık
tūle (f.i.):	azıklık
tūle (f.i.):	oķ talusı
tūlbere (f.i.):	öñe dikdikleri ağaç

/113a/

tūbre (f.i.):	tūrve (1)
tüvāre (f.i.):	posur ev
tūte (f.i.):	dūd
tūte (f.i.):	beg
cāme (f.i.):	ton
çāne (f.i.):	çeñe (2)
çāme (f.i.):	giyesi
cāme (f.i.):	ķaşıde

çāçile (f.i.):	pā-yı efrāz
çāre (f.s.):	hīle
çārūze (f.):	dört günlük
çāšte (f.i.):	kuşlukluk
çāştigāh (f.t.i.):	kuşluk vakti (3)
çār-gāh (f.t.i.):	taracık yir
çāvele (f.i.):	gül dökmesi
çeh (f.i.):	mişl-i çāh
cāh (f.i.):	mansīb
cāh (f.i.):	'izzet
çāh (f.i.):	kuyu
çebīre (f.i.):	cem' kerden merdüm bāşed ez berā-yī kārī (4)
çeçcele (f.i.):	çomça
çeçcele (f.i.):	zilhi urmak
çepe (f.i.):	şolak
çepe (f.i.):	zağar
çerhale (f.i.):	kaluğan ¹⁰²
çerhale (f.i.):	güyenik
çerha (f.i.):	çıkırık (5)
çerha (f.i.):	tuzak
çerha (f.i.):	kelebçe
çerde (f.i.):	sekerāt
çerā-gāh (f.t.i.):	otlak yiri
çerā-geh (f.t.i.):	mişl
çerde (f.i.):	yağır
çerde (f.i.):	uşulsüz at ve çez bağarsuğı (6)
çerdeka (f.i.):	girde
çerme (f.i.):	boz at

¹⁰² kaluğan <halhan ?

çervīde (f.i.):	çāre cüsten bâşed
çezdere (f.i.):	kaķırdaķ
çeşm-keşte (f.b.s.):	şası
çeşme (f.):	bikār (7)
çeğāme (f.i.):	mişl-i cāme
çeğāne (f.i.):	çalġu ve ıklık
çeğāle (f.i.):	gürūh-ı mürġān bâşed
çaġne (f.i.):	bir kuşdur
çaġzābe (f.i.):	yüsüġ
çeġzevāre (f.i.):	ķurbaġa yüsüġi (8)
çaġrişte (f.i.):	şırčan
çaġrişte (f.i.):	māsüre
çefte (f.i.):	asma
çefte (f.i.):	kerde
çaġne (f.i.):	kāfir ķarlaġucı
çekāme (f.i.):	mişl-i cāme bâşed (9)
çeke (f.i.):	taamlam
çelġūze (f.i.):	koz-ı hindī
çelġūze (f.i.):	gülnār ķozı
çelyide (f.i.):	muşayķal
çemāne (f.i.):	piyāle
çemāne (f.i.):	gedūyī bâşed münakķaş ki şerāb-ı der an konend

/113b/

çence (f.i.):	üzüm çekirdeġi (1)
çenībe (f.i.):	yedek
çehār-ķāne (f.b.s.):	dört ev
çehār-deh (f.b.s.):	on dört
çehār sū-yı rāh :	yol cāyı

çehre (f.i.):	yüz
çehre (f.i.):	beñiz (2)
çeḥre (f.i.):	nişān-ı der rüy ve çıkırık
çehende (f.i.):	çalık
çehār -māhe (f.b.s.):	dört aylık
çehār-sāle (f.b.s.):	dört yıllık
çeh (f.):	ḥarf-i tasfīr est çenān ki kūy-ı kemānçe
çirçe (f.i.):	mişl-i çarḥa (3)
çirāg-berre (f.b.s.):	çiraḳbe
cilve (f.i.):	kendüyi arz edip teferrüc ettirmek
çīne (f.i.):	'alef-i murğ bāşed
çīne (f.i.):	düz bigi
çih (f.e.):	ḥarf-i istifhām est
çihgüne (f.):	ne dürlüdür
çigüne (f.e.):	nicedür (4)
çīde (f.i.):	dirilmiş
çīre (f.s.):	ğālib
çīre (f.s.):	faşih
çīre (f.i.):	ülüp
çihre (f.i.):	mişl-i çehre bāşed
cüdāgāne (f.s.):	ayruca (5)
cür'a (a.i.):	şuñ
cürre (f.):	aḥir ki
cüzdere (f.i.):	ḳaḳırdaḳ
cüfte (f.i.):	aşma çubuḡı
cüfte (f.s.):	buñalmış
cüllāh (f.i.):	çulḥa
cūrābe (f.i.):	bendden şızup aḳan şu (6)
cüle (f.i.):	mişl

cülle (f.i.):	tomalan
cünbende (f.s.):	deprenici
cūyçe (f.i.):	ırmacuk
cūze (f.):	etmek
cūje (f.):	mişl
çūçe (f.):	mişl[-i yavru]
çūpīne (f.i.):	koğ (7)
cūhūdāne (f.i.):	secuk
ḥatrese (f.i.):	tengī bāşed
ḥarbe (f.i.):	f.
ḥarb-gāh (f.t.i.) :	cenk yiri
ḥamdūne (f.i.):	meymūn (8)
ḥeykāle (f.i.):	it üzümü
ḥemze (f.i.):	bulğur şorbası
ḥīre (f.i.):	eñse
ḥuḳne (f.i.):	f.
ḥāb-gāh (f.t.i.) :	yataḳ (9)
ḥāre (f.i.):	bir nev ⁴ ḥarīr ve ḳara atlas
ḥārçīne (f.i.):	diken çıkaracak
ḥāşe (f.i.):	çöp ve çöp
ḥāk-rūye (f.):	süpründü
ḥāme (f.i.):	ḳalem
ḥāme (f.i.):	ḳum depe

/114a/

ḥāme (f.i.):	ḳıl (1)
ḥāme (f.i.):	şürāhī
ḥāmşe (f.i.):	sergüle
ḥāne (f.i.):	ev

ḥāye (f.i.):	taşak
ḥāye (f.i.):	yumurda
ḥāye-kende (f.b.s.):	taşığı çekilmiş
ḥāyekīne (f.i.):	ḳaygana (2)
ḥāyiste (f.i.):	çiyenmiş yiyen oğlan
ḥaber-pūjūh (f.b.s.):	cāsūs
ḥabe (f.i.):	ḳıssādūn bāşed
ḥatne (f.i.):	sūnnet
ḥarmeşe (f.s):	būnişten bāşed
ḥar-peşe (f.b.i.):	eşek siñegi (3)
ḥarbuze (f.i.):	ḳavun
ḥarzehre (f.i.):	ḳarğa dölegi
ḥar-zehre (f.i.):	eşek turbı
ḥarzehre (f.i.):	ağı ağacı
ḥar-gāh (f.t.i.):	otāğ
ḥargürre (f.i.):	ḳuruḳ (4)
ḥar-bende (f.b.s.):	eşek bağlayıcı
ḥarābāt-ḥāne (f.b.i.):	kepligen
ḥarpuşte (f.i.):	f.
ḥarmühre (f.i.):	göz boncuğı
ḥazdeh (f.i.):	zillet [delen] (5)
ḥazeh (f.i.):	pençe
ḥaşāveh (f.i.):	ekin yeri
ḥastüvāne (f.i.):	cāme-i pişmīn bāşed ki dervīşān poşend müyhā ve risīmanhā der āviḥte
ḥaşance (f.i.):	şuğra-i pīrāhen ve cübbe
ḥaşīne (f.i.):	ḥaşīn ve ḥaşīne her du yekist der bāb-ı nūn mezkūr est
ḥafce (f.i.):	ḳāzi şed uracaḳ ağac (6)
ḥafezdeh (f.i.):	ḳanıtlanan toñuzlan ḳurdu

ḥafe (f.):	boğmağ
ḥafe (f.i.):	ğav
ḥafāce (f.i.):	ğam ħavun
ḥafāle (f.i.):	ğuş sürüsü
ḥamle (f.i.):	saçak
ḥamīde (f.s.) :	egilmiş (7)
ḥamīr-māye (f.b.i.):	f.
ḥam-kūşe (f.):	yay bāşī
ḥance (f.i.):	ḥīn-i cimā‘da zāḥir olan nesne
ḥande (f.i.):	gülmüş
ḥande (f.i.):	ḥandek
ḥanīde (f.i.):	bellü
ḥanīde (f.i.):	öründilenmiş (8)
ḥanīde (f.i.):	pesendīde ve ‘āḳil
ḥanīde (f.i.):	yanğı
ḥanīde (f.s.):	aşkāre
ḥayme (f.i.):	çadır
ḥeh ḥeh (f.):	ziḥī ziḥī
ḥıdveh (f.i.):	ğoğ (9)
ḥırğa (f.i.):	cāme-i dervişān
ḥır-gāh (f.t.i.) :	ğara ev
ḥırīle (f.s.) :	ebleh
ḥīre (f.s.) :	bīhūde
ḥīre (f.s.) :	donuğ

/114b/

ḥīste (f.i.):	ışlanmış (1)
ḥīkce (f.i.):	çīcūr
ḥoceste (f.i.):	mübārek

ḥordād-māh (f.b.i.):	ilk yaz ayı
ḥurūh (f.i.):	bednūs
ḥurūhe (f.i.):	tızak gibi ve tavşan (2)
ḥod ḥorūh :	būstān efrūz bāşed ya‘ni beg bōrk çiçeği
ḥorūse (f.i.):	talāk
ḥorūfe (f.i.):	tōḥmegān
ḥorçīne (f.i.):	ḥegbe
ḥorde (f.i.):	dest ve bilek
ḥostere (f.i.):	deprenici (3)
ḥoryene (f.i.):	ḳaynana
ḥosūde (f.i.):	ḳayın ata
ḥofte (f.i.):	uyumuş
ḥolle (f.i.):	āb bīnī
ḥole (f.i.):	çūpī bāşed berān keştī rānend
ḥole (f.i.):	kendir ağacı
ḥole (f.i.):	saḥn-ı hindiyān (4)
ḥumbara (f.i.):	ḳumbara
ḥoyte (f.i.):	ḥamī bāşed bozorg gül-i sāḥte dırāz ki ḡalle der an konend
ḥunbara (f.i.):	ḳumbara
ḥurābe (f.i.):	bendden şızan şu
ḥuvāre (f.i.):	cüzām
ḥuvāre (f.i.):	yenür
ḥunābe (f.i.):	sülügen (5)
ḥūze (f.i.):	kōşk
ḥuvāste (f.i.):	mal
ḥuvāste (f.i.):	dilek ve ḳumaş
ḥuvāste (f.i.):	ma‘nī
ḥūḥcede (f.i.):	eglik
ḥūḥcīde :	[?] (6)

ḥūsere (f.i.):	ḳapıcı
ḥuvāše (f.i.):	üzüm şalkımı
ḥuvāše (f.i.):	buğday başı
ḥuvāce (f.i.):	bay kişi
ḥuvāce (f.s.):	ḳoca
ḥuvāce (f.i.):	ibük (7)
dārāne (f.i.):	şākirdāne
dālveje (f.i.):	ḳaz ḳuşu ve turgay
dālbeze (f.i.):	turgāy
dālbeje (f.i.):	serçe (8)
dāh (f.i.):	kenīzek ve perestār
dāh (f.i.):	bi-ma'nī deh bāşed
dārende :	[]
dāye (f.i.):	tāye
dāle (f.i.):	ḳartal
dānce (f.i.):	mercümek
dānīje (f.i.):	mişl (9)
dānize (f.i.):	ot baldırı
dāskāle (f.i.):	dehre-i kūçek bāşed ki beran terre berend
dāse (f.i.):	ḳılçık
dāne (f.i.):	ḳuş yemi
debbe (f.i.):	depe
debbe (f.i.):	şuñak

/115a/

debbe (f.i.):	gün bardak (1)
daḥme (f.i.):	meşhed evi [gūristān]
dezeh (f.s.) :	yırtıcı
derzāze (f.i.):	degirmen sevāğı

derūne (f.i.):	kemān-ı ḥallācān
dere (f.i.):	şikem-e bozorġ
dermānde (f.s.) :	dermānsuz
der-gāh (f.t.i.) :	ķapu ũsti (2)
derbeste (f.i.):	naķıřlanmıř ḥarīr
derġāle (f.i.):	daġ depesindeki yol
derġāle (f.i.):	derbend
dervāze (f.i.):	ķal‘a eşigi
deryūze (f.i.):	mişl
dervāze (f.i.):	şehir soķaġı (3)
deryūze (f.i.):	gezmek ve dilenmek
dejeh (f.i.):	mũhr bāřed
deryāçe (f.i.):	göl
derīçe (f.i.):	derece
derīçe (f.i.):	bũyũk ķapu kũçũk ķapu
derd-i zeh :	oġlan burusu (4)
deste (f.i.):	f.
deste (f.i.):	bilezũk
deste (f.i.):	şap ve ķabza
destenbũye (f.i.):	destenbũk
destīne (f.i.):	destũvār
destīne (f.i.):	ķol baġı (5)
destīne (f.i.):	pādřahuñ řānı
destāne (f.i.):	tonaķ
destārçe (f.i.):	baġlıķ
desmere (f.i.):	daġ başı
deskere (f.i.):	mişl (6)
destũvāne (f.i.):	ellik
dese (f.i.):	iplik řarmařıġı

dese (f.i.):	arḥun
deṣne (f.i.):	ḥancer
dellāle (f.i.):	pezevenk
dellāle (f.s.):	yürüyici (7)
dellāle (f.s.):	ḳovucu
delle (f.i.):	nām-ı delle-i muḥtāle
delle (f.i.):	seksār
delle (f.i.):	özdek
deme (f.i.):	dipi
deme (f.i.):	dumān
deme (f.i.):	körük
demāme (f.i.):	debelek (8)
demdeme (f.i.):	kükremek
demdeme (f.i.):	görüldü
demīze (f.i.):	yalvarmış
dene (f.i.):	beden
dene (f.i.):	ululanmaḳ
dene (f.i.):	batızlık (9)
dene (f.i.):	ṣād
denfe ¹⁰³ (f.i.):	delüce
dendāne (f.i.):	miftāḥ diṣi
deh (f.i.):	on
dehen (f.i.):	ağız
dehne (f.i.):	oyun ağızlığı
dehre (f.i.):	oraḳ

/115b/

dehre (f.i.): ḥancer (1)

¹⁰³ Başka metinlerde dınḳā şeklinde de geçer

dehle (f.i.):	geven
dehle (f.i.):	ķīġ
dehle (f.i.):	ħaşır ķamıř
dehle (f.i.):	ķundura
dehāne (f.i.):	aġızlık
dehve (f.i.):	ķīġ
dicle (f.i.):	Baġdād ırmaġı (2)
diremne (f.i.):	ipāre yavşanı
dirre (f.i.):	tūre
dirende (f.s.):	yırtıcı
dirrende (f.i.):	mişl
direm-ħarīze (f.b.s.):	[akçeye] şan‘at olunmiş
dırāzīne (f.s.):	uzunca (3)
dizġāle (f.i.):	ķule
dijīne (f.i.):	mişl
dizve (f.i.):	yāme
dimne (f.i.):	çuķal
dihāre (f.):	iki tarafından
dih (f.i.):	ve yer (4)
dīh (f.i.):	kōy
dih (f.i.):	mişl
dīde (f.i.):	gōz
dīde (f.i.):	gōz bebegi
dīde-kāne (f.b.s.):	gōzci yiri
dīvāne (f.s.):	delü
dīje (f.i.):	ķula
dirre (f.i.):	tūre
dīje (f.i.):	gōk renk (5)
dīje (f.i.):	ķula at

dīrīne (f.i.):	giçirek
dīrīne (f.i.):	eyregī
dīk-i efrūşe :	sānegi helva ¹⁰⁴
dīk-pāye (f.b.s.) :	sac ayak
dīkāne (f.i.):	hārpuş (6)
dīvced (f.i.):	taḥıl biti
dūrūne (f.i.):	kemān-ı ḥallācān
dūrrā'a :	ḳarāçī
dūzd-efşere (f.b.s.):	bulduğun uğırlayan
dūje (f.i.):	buz
dūje (f.i.):	mişl (7)
dūjīne (f.i.):	mişl
dūzāge (f.i.):	yaramaz şancı
dūkānce (f.i.):	bazār sekūsi
dūm-ğuje (f.):	büzdüm
dūnbe (f.i.):	ḳuyruḳ
dūmçe (f.i.):	mişl
dūmçe (f.i.):	seped (8)
dūje (f.i.):	yapraḳ
dūsende (f.i.):	özlü balçıḳ
dūşīze (f.i.):	ikiz oḒlan
dūşīze (f.i.):	emzıklü 'avrat
dūde (f.i.):	kiçi ḳabīle
dūde (f.i.):	ḳurum (9)
dūde (f.i.):	is [çıra isi]
dūkrīse (f.i.):	aḒrışak ki peke doḒurlar
dūşenbe (f.):	rūz-ı ma'rūf
dujne (f.i.):	saḳır siñek

¹⁰⁴ Metinde ḥānegi ḥelva şeklinde yazılmış.

dūdile (f.i.):	toğurçun oyunu
/116a /	
dūle (f.i.):	kaşırğa (1)
dūkçe (f.i.):	māsüre
dūk-rīse (f.):	ipek ipligi
dūk-rīse (f.):	yüñ ipligi
dūdele (f.i.):	çelik oyunu
dūhte (f.s.):	dikilmiş
dūrīşe (f.i.):	mıkrame (2)
dümūye (f.i.):	kırgıl
rātīne (f.i.):	çam saķızı
rāste (f.s.):	şagına dutan
rezm-gāh (f.t.i.) :	şavaş yiri (3)
rezm-geh (f.t.i.) :	mişl
rāh (f.i.):	yol
reh (f.i.):	mişl
raħne (f.i.):	gedük
raħne (f.i.):	yay gezi
reje (f.i.):	ħurma yaprağından
reze (f.i.):	kürek (4)
reste (f.i.):	dükkānhā-i şaf şode
reste (f.s.):	şaf
reste (f.s.):	ķurtulmuş
resīde (f.s.):	irişmiş
rağve (f.i.):	yund ķuşı
rekūh (f.):	geçgil
reme (f.i.):	sūri (5)
rende (f.i.):	irende

rende (f.i.):	ķasıķ ķılı
revānhūvāh (f.i.):	ķira-yı maħalle bāşed
rizeh (f.s.) :	şaf
rişte (f.i.):	erişte
rişte (f.i.):	diri (6)
rişte (f.i.):	iplik
rişte (f.s.) :	ince
rişte (f.i.) :	bit sirkesi
rīkāse (f.s.) :	ķirli
rikāşe (f.i.):	ķaplubaĝa
rīze (f.s.):	uvaķ (7)
rīze (f.i.):	dökülmüş
rīşte (f.i.):	şaçak
rīme (f.i.):	çapaķ
rīşīze (f.i.):	gözenmiş saçak
rīvence (f.i.):	aĝ ķurdı
rübūħa (f.i.):	vaķt-i cimā‘da şehvete eren ‘avrat (8)
ruħsāre (f.i.):	beñiz
rüte (f.i.):	yandaķ ģindi
rūjeh (f.i.):	şerit
rüste (f.i.):	bitmiş
rūfte (f.i.):	süpründü
rünbe (f.i.):	ķasıķ ķılı
rūze (f.i.):	baĝarsuķ (9)
rūze (f.i.):	çalĝu ķirişi
rūze (f.i.):	oruç
rūyine (f.i.):	ķızıl boya
rūbāh (f.i.):	dilkū
rūbe (f.i.):	mişl

rūz-1 dih (f.) : rızık virici

/116b /

ruzīne (f.i.): günlük ve gündüzki (1)

rūle (f.i.): kertekeleye beñzer cānver

rūle (f.i.): bir nev' kilerdür 'acīb

rūġīne (f.i.): gözleme

jāje (f.s.): necis (2)

jāje (f.i.): zārılık

jāle (f.i.): çiy

jāle (f.s.) : tolu

jāle (f.i.): şitāb bālān

jāle (f.i.): kıraġu

zāg-pīse (f.b.s.) : ala qarġa

zāvilāne (f.i.): bend āhenīn bāşed (3)

zāyende (f.s.) : toġurıcı

zāfe (f.i.): deve ŧabanı derler bir otdur

zebŧāne (f.i.): tūfek

zebāne (f.i.): yalıñ

zaġme (f.i.): f.

zaġre (f.i.): oyunda oturmak

zere (f.s.) : şaf (4)

zede (f.i.): satır

zerne (f.i.): zernīc

zerde-çerde (f.b.i.): şaru şebīn

zerde-çūbe (f.b.i.) : şaru aġac

zerde (f.i.): f. (5)

zerde (f.i.): kişver

zer-rişte (f.b.i.): kılābudun

zerrīze (f.i.):	ovuḡ altun
zeḡāre (f.i.):	nān-ı kāvereş bāşed
zeḡāre (f.i.):	nān-ı kende ḡamīr
jekāre (f.i.):	çeküç (6)
zeme (f.i.):	zāc-ı yemenī
zeme (f.i.):	şeb
zemāne (f.i.):	f.
zence (f.i.):	bāzār ‘avratı
zende (f.i.):	yamalı ton
jende (f.s.) :	büyük ve heybetlü
zekule (f.i.):	düğme (7)
zenkule (f.i.):	cigergū
zenkule (f.i.):	baḡanaḡ
jenkule (f.i.):	avāz bāşed ez maḡāmāt
zevāde (f.i.):	azıḡ
zevī‘a (f.i.):	ḡasırḡa
zevāh (f.i.):	ta‘āmī bāşed ki berāyi maḡbūsān pejend (8)
jevle (f.i.):	tuḡḡay
zehre (f.i.):	od
zeh (f.i.):	yyü
zeh (f.i.):	sızındı
zeh (f.i.):	yaḡa
zeh (f.i.):	oḡlan
zeh (f.i.):	kiriş
zeh (f.i.):	oḡlan burusı
zirūde (f.i.):	pāk kerde (9)
zirih (f.i.):	f.
zinklāle (f.i.):	dögülcecük
zinde (f.i.):	diri

jinde (f.i.):	yamalı ton
zih (f.i.):	kıyı
/117a/	
zih (f.i.):	sincef (1)
zīreh (f.i.):	kemnūn
jīve (f.i.):	sindik
zūbāne (f.i.):	od yalıñı
zūbāne (f.i.):	terazü dili
zülfe (f.i.):	pāre-i şeb
zūbān-ḥāh (f.b.s.):	dilenci
jünde (f.s.):	eski (2)
jünde (f.i.):	yamalı ton ve hırқа
zūvāne (f.i.):	liқа
sāzende (f.i.):	muṭrib
sāz-ı rāh (f.i.t.):	yol yarağı
sāde (f.i.):	sāye (3)
sāde (f.i.):	aşınmış
sāde-kesre (f.):	siki ve taşakı kesilmiş
sāle (f.i.):	ḥayvān
sāle (f.i.):	yaş
sālīne (f.i.):	yıllık
sāliyāne (f.i.):	mişl
sāvīn penbe (f.):	panbuқ seped (4)
sāye (f.i.):	gölge
sāhere (f.i.):	yeryüzü
sebze (f.i.):	çemen
sebz-dāne (f.):	menkiş
sebz-dāne (f.):	kenevür

sebūse (f.i.):	koṅaḡ (5)
setūçe (f.i.):	alaca keçeĝen
sedde (f.i.):	sāye ve yeldā bāşed
setīje (f.i.):	el tuzaĝı
serāçe (f.i.):	taş serāy
serāyiçe (f.i.):	mişl
serāçe (f.i.):	hücre (6)
serānçe (f.i.):	ay ve gün aĝılı
serde (f.i.):	giç irişen yimiş
serhāre (f.b.i.):	baş ıraĝı
serdāne (f.i.):	şulu yaracuk
serdābe (f.i.):	mişl (7)
serme (f.i.):	buzaĝu üni
serme (f.i.):	sirgen
serme (f.i.):	añız
serme (f.i.):	ķoyun şarmaşuĝı
sereh (f.i.):	geçer aķçe
serhāre (f.i.):	toplu igne (8)
serhire (f.i.):	ķızamıķ
sere (f.i.):	yokuş
ser-sere (f.):	yokuş başı
serāperde (f.):	iç perde
serāperde (f.):	günlük ve büyük çadır (9)
serāsīme (f.s.):	şāneķī
serhāre (f.i.):	altun igne
ser-güzeşte (f.b.s.):	başdan geçmiş ķışşa
sergeşte (f.s.):	hayrān

/117b/

sergeşte (f.s.):	baş çevrilmiş (1)
sedde (f.i.):	sāye gicesi
sekce (f.i.):	zağar
sekce (f.s.):	delü
sefne (f.i.):	keşlik gönderilen
sefce (f.s.):	dölek
sek-i divāne (f.b.s.):	ķuduz it (2)
sekne (f.i.):	ay
sekāle (f.i.):	pelīd-i sek bāşed
sekze (f.i.):	ıĥçıkırık
selme (f.i.):	mantar
selme (f.i.):	seped
semce (f.i.):	bodrum
seme (f.i.):	zūla (3)
seme (f.i.):	yüsük
semāne (f.i.):	bıldırcın
senkce (f.s.):	ţolu
sence (f.i.):	nām-ı peĥlivān est
seng-ĥüre (f.b.s.):	ķartal
seng-ĥāre (f.b.s.):	ķara taş
senge (f.i.):	ķirpinüñ bir nev'ine (4)
sene (f.i.):	f.
sebze (f.i.):	māsüre
sipāh (f.i.):	çeri
sipeh (f.i.):	mişl
sipeh-bende (f.b.s.):	çeri begi
sipīd-mühre :	boru (5)
sipāse (f.i.):	lütf

sipehze (f.i.):	beg
sitāre (f.i.):	yıldız
sitāre (f.i.):	perde
sitārce (f.i.):	kovuğ
sitih (f.i.):	za‘īf ve üvengü (6)
sih teh (f.s.):	üç kat
sitenbe (f.s.):	kuvvetli
sitenbe (f.i.):	gebe
sitenbe (f.i.):	ulu div
sitenbe (f.i.):	mütekebbir
sitīze (f.i.):	unāgu
sitīh (f.i.):	mişl (7)
sitāne (f.i.):	bağ gözi
sitāve (f.i.):	mekir
sitāyiş-gāh (f.t.i.):	ögecek yir
sid re (f.i.):	toğurçun
sirsile (f.i.):	mişl
sire (f.i.):	bölük (8)
sirde (f.i.):	şoñ tervende
sindire (f.i.):	piç
sine (f.i.):	la‘net
sivāre (f.i.):	hāşek-i mescid
sih-dire (f.):	toğurcun
sih (f.s.):	üç
sikāle (f.i.):	necis (9)
sih-kūşe (f.b.s.):	demür diken
sih-pāye (f.b.s.):	saç ayak
siyāh-çerde (f.b.s.):	kara yağız
siyāh (f.s.):	kara

siyeh (f.i.): mişl

/118a /

siyeh-kāse (f.b.s.): izğār ya'ni nākes (1)

siyāh-ı siyāh (f.s.t.): katı kara

siyāhçe (f.t.i.): qaraca

siyle (f.i.): reme-i esb ve kūsferd ve āhū bāşed

sikimānde (f.): müşelles bāşed

sīne (f.i.): gögüz (2)

sirkūbe (f.i.): şarımşak dögeci

sīzdeh (f.s.): on üç

sīle (f.i.): zārbetü'l-kef bāşed

sīle (f.i.): süri

sübşe (f.i.): taşıl biti ve yavşak (3)

sütüce (f.i.): ala toğan

sütüçe (f.i.): alaca keçegen

sütüh (f.i.): heybet

sütüde (f.s.): ögülmüş

sütüre (f.i.): ustura (4)

süreh (f.i.): selber

surhize (f.i.): kızamık

sürhije (f.i.): haşbe

surhuçe (f.i.): mişl

sürha (f.i.): kızılıñük

sürfe (f.i.): öksürük (5)

sürme (f.i.): f.

sürb-suhte (f.b.s.): raştık taş

süfde (f.i.): yaraşlu

süfce (f.i.): kelek şarpuz

sufle (f.i.):	baḥīl
sufle (f.i.):	dilenmiş (6)
sufle (f.i.):	oḡunmaduḡ yere vara
sufle (f.i.):	oldur ki hem yiye hem icāzetsüz zelle getüre
süfte (f.s.) :	keşlik gönderilen
süfte (f.s.) :	dilenmiş
sükāce (f.i.):	aḡrı başmaḡ
sülūh (f.i.):	selber
sulfe (f.i.):	mişl-i sürfe bāşed (7)
sümāne (f.i.):	bıldırcın
sūdeh (f.i.):	aşınmış
sūde (f.i.):	ezilmiş
sūje (f.i.):	giyesi büyügi
sūḡte (f.i.):	göyünmüş
sūḡte (f.i.):	ḡav (8)
sūfçe (f.i.):	sebūke
sūhe (f.i.):	ege ovuḡı
sūh (f.i.):	mişl
şāne (f.i.):	yaḡrın (9)
şāne (f.i.):	el ḡaraḡı
şāne (f.i.):	ḡaşaḡu
şāne (f.i.):	cem‘-i ḡaraḡ ve yaba
şāh (f.i.):	sulḡān
şāh (f.i.):	dāmād
şāh (f.i.):	şāh-ı saḡranc
şāhin-şāh (f.):	sulḡanlar sulḡan[1]

/118b/

şāh-zāde (f.): sulḡan oḡlı (1)

şāze (f.):	bima'ni şāde
şāşe (f.i.):	sidik
şakirdāne (f.t.i.):	şakirde verilen [destārān ma'nāsına]
şād-güne (f.):	zen-i muṭribe bāşed
şād-güne (f.):	niḥālīçe (2)
şāmāle (f.i.):	ķara yağız
şāmāke (f.i.):	ķara saķız
şānizdeh (f.s.):	on altı
şāzdeh (f.s.):	mişl
şāh-ı rāh (f.):	ulu yol (3)
şād-ı verd-i āfitāb u māh :	ay ve gün ağılı
şāre (f.):	şahgar çekān bāşed
şebe (f.i.):	dülbend
şebe (f.i.):	birinc
şeb-pere (f.b.i.):	yarasa (4)
şebīne (f.):	giceki
şebāne (f.):	geceki ta'am
şebengāh (f.t.i.):	gecelik ta'am
şahne (f.i.):	nāyib
şerrīne (f.i.):	başdağı baş
şerīne (f.i.):	mişl
şerāb-dih :	sāķi (5)
şerze (f.i.):	dişin şırıdan yırtıcı cānverler
şēga (f.i.):	el ķarmaķ
şēgāne (f.i.):	bozorgter-i ez zağan-ı murgist
şefre (f.i.):	bıçak
şefe (f.i.):	ħallāc toķmağı
şekle (f.i.):	dilim (6)
şekne (f.i.):	büklüm

şemāme (f.i.):	destenbū
şeme (f.i.):	ağūz
şemgānde (f.s.) :	çirkin
şenbe (f.i.):	f.
şenne (f.i.):	şīhe-i esb bāşed (7)
şenne (f.i.):	şīhe-i şir bāşed
şenne :	tīz dilli
şenbelīle (f.i.):	boy
şenūse (f.i.):	ağsırık
şevgāh (f.t.i.):	mişl-i şebgāh
şevgāh (f.t.i.):	mişl
şeve (f.i.):	ķıymetī (8)
şehbere (f.i.):	ķarı ‘avrat
şehdāne (f.i.):	kenevür
şībşele (f.i.):	yavşak
şirrīne (f.i.):	başda olan baş
şīrīne (f.i.):	mişl (9)
şifāre (f.i.):	porsuķ
şifte (f.s.):	āşüfte
şifşife (f.i.):	kemān-ı çüp-ı ęellācān bāşed
şikence (f.i.):	f.
şikāfte (f.i.):	hokķa

/119a/

şikāfe (f.i.):	zahme-i muṭrib (1)
şikere (f.i.):	avcı ķuş
şikeste (f.s.):	şınmış
şikeste (f.s.):	şıngun ķeri
şināh (f.s.):	yüzüci

şinne (f.i.):	mişl-i şenne
şibşe (f.i.):	kāzürler yürügen bezi [ve] saçın kesdüğine eydürler
şīşe (f.i.):	f. (2)
şīle (f.i.):	lapa piring
şīre (f.i.):	f.
şīr-şerze (f.b.s.) :	katı yavuz arslan
şīrīne (f.):	mişl-i serrīne bi't-teşdīd
şīve (f.s.) :	tarīka ve nāz
şiyhe (f.i.):	mişl-i şenne
şübşe (f.i.):	tahlıl biti ve yavşak (3)
şühūze (f.i.):	bıçkı
şuğa (f.i.):	ayağda ayakkabı katı edügi deriye dirler
şofre (f.i.):	bıçak ve kılıc ağzı
şofşe (f.i.):	hallāc toğmağı
şolle (f.):	ām
şükūh (f.) :	heybet (4)
şükuh :	mişl
şükūhe (f.i.):	demür diken
şukle :	her pāre kim kesilir
şükūfe (f.i.) :	çiçek
şünūşe (f.i.):	ağsırmak
şūre (f.i.):	gereglü
şūre (f.i.):	mürekkeb (5)
şūze (f.i.):	şagır
şūle (f.i.):	mezbele
şole (f.i.):	mişl-i şolle
şū-yı dīde (f.):	ergürmüş 'avrat
şed pāye (f.s.):	çok ayaklı çıyan (6)
şa've (f.i.):	yund kuşu

şandukçe (f.t.i.):	f.
şurre (f.i.):	kīse
şoffe (f.i.):	f.
şafiye (f.i.):	muşandere (7)
şapanca (f.i.):	şeble
şarmeşe (f.i.):	tārīk kerden bāşed
şalābe (f.i.):	ķaravol
şanbese (f.i.):	firengī ħalı
şanţana (f.i.):	ķopuz āvāzı
şanfese (f.i.):	iki yüzlü ħalı (8)
şavīle (f.i.):	tavla
şavīle-gāh (f.t.i.):	tavla yiri
şire (f.i.):	ħışm
şire (f.i.):	ķamaşmış
şurre (f.i.):	töre (9)
şurre (f.i.):	alın
‘āre (f.):	fikir
‘azbe ¹⁰⁵ (f.):	yılğun ķozağı
‘aşaka (f.i.):	şarmaşık
‘aşire (f.i.):	ķıvāma gelmiş
‘atşe (f.i.):	dıraĥt ki ateş mī efrüzend

/119b/

‘aķde (f.i.):	kertekele (1)
‘ağāve (f.i.):	ķölmek ķapağı
‘ande (f.i.):	kertekele
‘ake (f.i.):	sağsağān
‘ucce (f.i.):	ķaygana

¹⁰⁵ Bazı metinlerde ‘azābe şeklinde de geçer. Bir çeşit otudur.

ġāze (f.i.):	ögendire (2)
ġāje (f.i.):	eglik [otı]
ġāje (f.i.):	gülgüne bāşed ki zenān ber rüy-ı mälend
ġāliye (f.i.):	ķaynamış
ġarçe (f.i.):	merdü-m-i ebleh
ġarġançe (f.i.):	cimā‘a ŧoymaz ‘avrat
ġarvāşe (f.i.):	avgır
ġarce (f.s.) :	nādān ve zebün
ġarāşize (f.i.):	ķakımaķlı (3)
ġarmize (f.i.):	mişl
ġazāle (f.i.):	āfitāb
ġalte (f.i.):	oķlaġu
ġalle (f.i.):	ala ķarġa
ġalle (f.i.):	taķıl
ġamze (f.i.):	ķirpik
ġamze (f.i.):	ķeşm-perķem zün göz ķakımaķ (4)
ġamsende (f.i.):	endühġin bāşed
ġande (f.i.):	ekşi ġamır
ġande (f.i.):	örümcek
ġanyine (f.i.):	ķovanluķ ve aru
ġanüde (f.i.):	ı-mızġanmış
ġavte (f.i.):	ķalmaķ
ġaybe (f.i.):	bilik (5)
ġıyşe (f.i.):	ķizī bāşed siyāh ki bi-misk-i muġallet mīkonend
ġıyşe (f.i.):	ķamış ġaşır
ġubāze (f.i.):	şaban
ġunfere (f.i.):	‘acemī
ġurunbe (f.i.):	bāng ve meşġale (6)
ġudde (f.i.):	bez

ğuşbe (f.i.):	boy bāşed
ğuffe (f.i.):	kıvırcık kıuzı derisi
ğulbe (f.i.):	ala karga
ğunbe (f.i.):	boy
ğonce (f.i.):	şu kabarcuğı
ğonce (f.i.):	göl düğmesi
ğoncāre (f.i.):	fikir (7)
ğonde (f.i.):	'ankebüt bāşed
ğüre (f.i.):	koruğ
ğüre (f.i.):	kozuğ
ğüte (f.i.):	talmağ
ğüçe (f.i.):	bednūs ibügi
ğüte (f.i.):	mişl-i güte
ğüşne (f.i.):	kiyāhīst ki neğorend ve her-dest şevenīd siyāh u sipīd-ğām būd, ekşirek mantar (8)
ğüye (f.i.):	yayığ
fāhte (f.i.):	ügeyik
fāje (f.i.):	görünmek
fālūze (f.i.):	pālūze
fāne (f.i.):	cūy (1)
fetīle (f.i.):	fetīl
ferāhīz-āmede (f.):	emeklemege gelmiş oğlan
ferahne (f.i.):	yir üzere çekilmiş ve sürünmiş
ferhunde (f.s.) :	mübārek
ferahşe (f.i.):	kaṭayıf
 /120a /	
ferre (f.i.):	asāyiş (1)
ferhihte (f.i.):	edeb kerde bāşed

ferye (f.i.):	semiz
ferzāde (f.i.):	zevāle
ferrih (f.i.):	ziyādenī bāşed der her kārī mişl-i yāzī ve şaţranc ve nerd ve ğayrihi
ferje (f.i.):	siyāhī sebz bāşed
feje (f.i.):	çizī bāşed pelīd
ferzāne (f.i.):	hakem-i bozorg ve mu‘teber, ‘ākıl ve yegāne
ferhunde (f.s.):	memāyun ve kuvvetlū (2)
fersūde (f.s.):	be-pāy-i girifte ve mālīde
ferseze (f.i.):	şolmuş
ferīme (f.i.):	nefrīn bāşed
ferbāzde (f.s.):	buyurucı
feyle (f.i.):	kelle-i esb bāşed
feġvāre (f.i.):	incinmeden ah etmeyen (3)
felhame (f.i.):	alet-i cüllāh bāşed
felle (f.i.):	aġūr
felāde (f.i.):	bīhūde söz
fene (f.i.):	ķurşak
fene (f.i.):	feng
fehe (f.i.):	kürek
firistāde (f.i.):	ilçi (4)
firiste (f.i.):	mişl
firişte (f.i.):	f.
firye (f.i.):	la‘net
fikāne (f.i.):	deşūd oġlan
fine (f.i.):	fink
fih (f.):	gibi
firūze (a.i.):	perze ¹⁰⁶ (5)

¹⁰⁶ aslı pirūze

fürāte (f.i.):	besdil
fürüzīne (f.i.):	dutuğ
fürürende (f.s.):	içici
fürü-māye (f.b.s.) :	alçağ aşillu
fürüçe (f.s.) :	açuğ (6)
fürühīde (f.i.):	hordmend ve zīrek
füle (f.i.):	ağız
fülāne (f.i.):	bekmez ve besdil
füre (f.i.):	māye-i mürrī
fūte (f.i.):	füte
füvve (f.i.):	kıızıl boya
fühhe (f.i.):	gönī (7)
ķabāh (f.i.):	ton
ķabāle (f.i.):	mektüb-ı ķāzī
ķābile (f.i.):	evürde
ķahbe (f.i.):	rūspi
ķarmaşa (f.i.):	cem‘ kerden bāşed
ķarābe (f.i.):	ķaba ķulak (8)
ķarre (f.i.):	germā bāşed
ķafe (f.i.):	mişl-i ķabile
ķalye (f.i.):	f.
ķalye (f.i.):	ağşār
ķance (f.i.):	ra‘nā ve ğonca
ķanlīne (f.i.):	şūrahi ve şişe
ķırre (f.i.):	şovuk (9)
ķırşa‘ne (f.i.):	boğa dikenī ¹⁰⁷
ķurre (f.i.):	nūr-ı başar bāşed
ķurfe (f.i.):	ķaranfil ağacınıñ ķabuğı

¹⁰⁷ bağa yaprağı manasında

ḳulle (f.i.):	ser-i kūh
ḳulle (f.i.):	sebū bāşed
/120b/	
kānbe (f.i.):	çeşm bāşed (1)
kābīle (f.i.):	hevān
kātüre (f.i.):	sergerdān ve baş ağrısı
kācīde (f.i.):	‘uşfūr
kāre (f.i.):	ḳamış ev
kārtene (f.i.):	būy
kārzārgāh (f.t.i.) :	cenk yeri
kār-nāme (f.):	örenmek
kār-gāh (f.t.i.) :	iş yiri (2)
kāzīre (f.i.):	baḳrak
kājīde (f.i.):	mişl-i kācīde
kāze (f.i.):	alacuk kömele
kāze (f.i.):	ḥāne-i pāyezān
kāje (f.i.):	sāyebān
kāje (f.i.):	şāḥḥā-yı dırahtist berāberdām
kāse (f.i.):	çanaḳ
kāskīne (f.i.):	ḳaz ḳuşı ve aru ḳuşı ve çuluk (3)
kāşāne (f.i.):	ḳış evi
kāḡane (f.i.):	ḳuduz ḳurdı
kālūfte (f.i.):	āşūfte bāşed
kāle (f.i.):	ḳumaş
kāle (f.i.):	olmaduk ḳavun
kāle (f.i.):	bedrük
kāle (f.i.):	fāyide-i dünyevī bāşed (4)
kālīde (f.i.):	bozarmış sac

kālīde (f.i.):	ürpermiş saç
kālīde (f.i.):	kıvırcık
kālīve (f.i.):	nesne bilmez
kālīve (f.i.):	baş ağrısı
kāme (f.i.):	tarḥāna
kāme (f.i.):	ekşiyle perverde olmuş
kāve (f.i.):	çivi (5)
gāh (f.i.):	zaman ¹⁰⁸
gāh (f.i.):	vaḳt
gāh (f.i.):	manşıb
gāh (f.i.):	kūy bāşed
gāh (f.i.):	erimiş altun gümüş
gāhkāh (f.t.i.):	şamanlık
kābine (f.i.):	gürz
kebbe (f.i.):	cümcüme bāşed
kebbe (f.s.):	yumşak (6)
kebūde (f.i.):	şarkun
kebūde (f.i.):	dıraḥt-ı şemşir
kecābe (f.i.):	maḥfe
keçele (f.i.):	saḳsaḳan
keçāve (f.i.):	mişl-i keçābe bāşed
keḥşe (f.s.):	aşāğa
keze (f.i.):	kām bāşed
keze (f.i.):	ḥane (7)
kerdene (f.i.):	kerde birün
kerde (f.i.):	eaylenmiş
kerde (f.i.):	dendān-ı fersūde ve rīḥte
kervāde (f.i.):	bünyād-ı dīvār

¹⁰⁸ Metinde şaman şeklinde yazılmış.

gergāh (f.i.):	uyuz
kerāşīde (f.s.):	hayran
germ-gāh (f.t.i.):	ıssı yir (8)
germābe (f.i.):	hammam
germe (f.i.):	ıssı etmek
germe (f.i.):	aķ etmek
germe (f.i.):	tiz irişmiş
kerre (f.i.):	devlet ve uşul
kerre (f.i.):	yük ve murād
kerre (f.i.):	murād
kerāne (f.i.):	ķırañ (9)
kerve (f.i.):	kāt-ı hindī
kereh (f.i.):	küf
kezrene (f.i.):	geyik
kejābe (f.i.):	meķāre
kejāye (f.i.):	beşik çeyizi
kejāve (f.i.):	maķfe

/121a/

kerkeje (f.i.):	balķık taşıyacaķ (1)
kezende (f.s.):	ışırıcı
kejene (f.i.):	güçügen
keşkene (f.i.):	avāz-ı mārān bāşed
keşşe (f.i.):	ķaţ
keşşe (f.i.):	gedā
kefce (f.i.):	kebçe
kefe (f.):	kesmek
kefe (f.i.):	ķoz (2)
keşķine (f.i.):	nānī bāşed ki ez noķud ve baķla, poķte

kelābe (f.i.):	bersīmān bāşed ki ber çarğ konend bā cullāh-ı ez an bīkārīzend
kelābe (f.i.):	keleb
kelāte (f.i.):	depe-i kūçek
kelāte (f.i.):	şehr-i kūçek
kelte (f.i.):	ğāyet yaşamış canver
kelte (f.i.):	ħaridum berīde bāşed
kelūte (f.i.):	sorgūc (3)
kelāve (f.i.):	mişl-i kelābe
kelāfe (f.i.):	mişl
kelāje (f.i.):	saşsaşan
kelāze (f.i.):	kej-çeşm
kelāğ-ı siyāh (f.s.t.):	ğara ğarğa
kelle (f.i.):	serv
kelle (f.i.):	bölük
kelle (f.i.):	boğun (4)
kelle (f.i.):	baş
kelīze (f.s.):	tağılmış
kelendere (f.i.):	ğuyı
kemşe (f.i.):	erişte
kemān-gürivāhe :	kemān ğuruh
kemānçe (f.i.):	ıklık
kemānçe (f.i.):	yaycuğaz (5)
kelende (f.i.):	ölçek
kemīn-kāh (f.t.i.) :	büsü yeri
kemāne (f.i.):	matğab yayı
kenbūre (f.i.):	ħīle
kenev-dāne (f.b.i.):	kenevir toğmı
kendāne (f.i.):	mişl
gencīne (f.i.):	ħazīne ve kiler (6)

kendāmürve (f.i.):	murdar toy
gende (f.i.):	qazılmış
kende (f.i.):	pīrezen
kende (f.i.):	pīr
kenende (f.s.):	qazıcı
kendüme (f.i.):	sigil
kendühāye (f.i.):	yataq ve küçürek seped (7)
kendüvāle (f.i.):	qart oqlān
kendüme (f.i.):	buğday
kenīse (f.i.):	f.
gevende (f.i.):	ot
kevpāre (f.i.):	şıgır sürüsü
kehyele (f.s.):	ebleh ve nādān bāřed (8)
kehvāre (f.i.):	beşik
geh (f.i.):	vaqt
keykevāře (f.i.):	büre otı
kirāřide (f.s.):	perīřān
kirīve (f.i.):	yaqa
girīve (f.i.):	bil (9)
kirīve (f.i.):	bilek
kirīve (f.i.):	asūd
kirīve (f.i.):	yokış
giriz-gāh (f.t.i.):	qaçacaq yir
girān-māye (f.b.s.):	ağır bahalu
girye (f.):	aqlamaq

/121b/

giri (f.i.):	düğüm (1)
giri (f.i.):	örümcek evi

kirevīze (f.i.):	mü'min
kirisne (f.s.):	aç
kije (f.i.):	bağ [u] bend
kirişme (f.s.):	naz
kişte (f.i.):	her yimişüñ kurası ki aña kaç dirler
kişte (f.s.):	ekilmiş
kişt-kārīze (f.b.s.):	ekilmiş ekin (2)
gile (f.i.):	şikāyet
kih (f.i.):	kim
kih (f.si.):	ekici
kih (f.i.):	giç
kiyāh (f.i.):	ķuru ot
kīse (f.i.):	f.
kīne (f.i.):	kīn bāşed
kīsene (f.i.):	sirçen (3)
kīme (f.i.):	ķulaķ çirki
kihye (f.i.):	bögürtlen
kiyye (f.i.):	maştakī
kūbbe (f.i.):	yumaķ
güzāre (f.i.):	geçer
gūzer-gāh (f.t.i.):	geçecek yer
gozer-nāme (f.b.i.):	mektūb-ı cevāb bāşed (4)
kūrme (f.i.):	bilek [ve] tervende
kūrte (f.i.):	bilek
kūrte (f.i.):	ķāri bāşed ki istirāk ķorend
kūrte (f.i.):	derlik
kūrte (f.i.):	bilek ve nīm tene ķaftān
kūrūte (f.i.):	mişl
kūrre (f.i.):	yine kūrre (5)

küre (f.i.):	düğme dişi
kürrāse (f.i.):	defter
kürāse (f.i.):	muşhaf
kürbe (f.i.):	kedî
gürūh (f.i.):	bölük
kürde (f.i.):	bögrek
kürde-gāh (f.i.) :	bögrek yiri (6)
kürre (f.i.):	ķuruķ ve tay
kürüsne (f.):	aç
kürūh (f.i.):	yumrucaķ taş
kürūhe (f.i.):	yumaķ
güzāfe ¹⁰⁹ (f.i.):	büyük söz
güzīne (f.i.):	çeküc
güjīne (f.i.):	çek-i ħellācān (7)
küş-t-i gāh :	güreş yiri
küşne (f.i.):	mişl-i kūsne
küşne (f.i.):	burçaķ
külbe (f.i.):	ħücre-i kũçek
külüşe (f.i.):	yāre
külüle (f.i.):	yumaķ
külāle (f.i.):	zũlf (8)
gũl-gũne (f.):	fikr ve gũl renk[lũ]
gũlfũne (f.):	mişl
kũlāh (f.i.):	taķye
kũleh (f.i.):	taķye ve bõrk
gũmrāh (f.s.) :	azgũn
gũmāne (f.i.):	yir ķazıcı
kũmīje (f.i.):	ķor ve at (9)

¹⁰⁹ Metinde gürāfe şeklinde yazılmış

kümīje (f.i.):	yonca içinde biten ot
künbüre (f.i.):	demek ve işitmek ve galebe
künde (f.i.):	umca
künde (f.i.):	kete
künde :	zevāle
künde (f.i.):	ıştabil

/122a/

künde (f.i.):	erlik (1)
künküre (f.i.):	bağacak
günāh (f.i.):	f.
künce (f.i.):	misl-i kence
künce (f.i.):	hegbe
küncīne (f.i.):	kiler
küncide (f.i.):	tütüyā
küncāre (f.i.):	keşte (2)
künde-vāle (f.):	ğart oğlan
kūbe (f.i.):	debelek
kūçe (f.i.):	ilic
kūzīne (f.):	vārye
kūzīne (f.):	mişl
kūjīne (f.i.):	ğozlu helva (3)
kojğāh (f.i.):	ğozalağ ve Ėoz vağti
kūre (f.i.):	ğok köy
kūşvāre (f.i.):	kūpe
kūşvāre (f.):	yek dāne
kūş-ğabe (f.) :	ğulağā giren böcek
kūşe (f.i.):	ğalb ve bucağ ve ilic (4)
kūşnāne (f.i.):	at şorbası

kūbāre (f.i.):	reme-i har ve kav bāşed
kūvāre (f.i.):	seped
gūvāje (f.i.):	ta‘ne
kūz-cehre (f.):	ķuyruķlu yıldız
kūne (f.i.):	dübür
kūşāne (f.i.):	culāh ra gūyend (5)
kūniste (f.i.):	şakirdāne
kūne (f.i.):	dürlü
kūçe (f.i.):	irme
kūçe (f.i.):	zūķaķ
kūyiçe (f.i.):	tar soķaķ ve hūcre
kūfte (f.i.):	f.
kūsāle (f.i.):	buzāgu (6)
kūbe (f.i.):	ķavar yatağı
kūh (f.i.):	tağ
kūh (f.):	kūh
kūtāh (f.s.):	ķısa
kūteh (f.s.):	mişl
kūvāh (f.s.):	ķanıķ
kubele (f.i.):	şu ķabarcuđı
kubele (f.i.):	ķofl (7)
kūniste (f.i.):	şāgrı ve uca ve güt
kūre (f.i.):	şehr
kūvāje (f.i.):	ta‘ne
kūzvere (f.i.):	boynu uzun bardaķ
kūzāvere (f.i.):	bardaķ aşacaķ
köhne (f.s.):	eski
gūh (f.i.):	boķ (8)
kūh (f.i.):	mişl

güvāre (f.i.):	yaş hurma koyacak
kūhe (f.i.):	eyer kaşı
lepāçe (f.i.):	tekle
leşe (f.i.):	ekin soğarığı
letre (f.):	pāre pāre
lahte (f.i.):	irişte (9)
lerze (f.i.):	ditremek
lārve (f.i.):	bıldırcın
lāşe (f.i.):	leş
leşker-gāh (f.t.i.) :	çeri yiri
leşker-püjre (f.) :	çaşut
lākçe (f.i.):	nişān

/122b/

lekehçe (f.):	f. (1)
lākse (f.i.):	nişān
lekşe (f.):	depmek
lāve (f.i.):	sil bāşed
lāse (f.i.):	tañl bāşed
lenbe (f.i.):	ķubbe bāşed
lāne (f.i.):	ķulavuz
levzīne (f.i.):	bādemli helvā
levīşe (f.i.):	çamur (2)
levşe (f.i.):	mişl
lihāfe (f.i.):	yorgan
līme (f.s.):	çürük
live (f.) :	yaldaķlanmaķ
lūcce (f.i.):	derya
lunca (f.i.):	şalıncak (3)

lūre (f.i.):	sil yolu
lūre (f.i.):	lor bāşed
lūle (f.i.):	bedrük
lūle (f.i.):	çeşme lülesi
lünbe (f.i.):	semiz tenlü
lūkāne (f.i.):	bağ bağır
lūsāne (f.i.):	çökelek
māziyāne (f.i.):	kısrak (4)
māze (f.i.):	dişi
mārçūpe (f.i.):	heleyon
māze (f.i.):	ağaç budağı
māziyāne (f.i.):	helva (5)
māse (f.i.):	kürek
māse (f.i.):	ekşisıran
māstīne (f.i.):	keşik
māst-māye (f.b.i.):	yoğurd tāmızlığı
māsūre (f.i.):	sirçen ve māşure
māşe (f.i.):	kelbeten ve kapağ (6)
māle (f.i.):	mışırı
māle (f.i.):	sürgü
mānde (f.i.):	burulmuş ve kalmış
māh (f.i.):	ay
māhe (f.i.):	matkab
māhkāne (f.i.):	aylık
māhūdāne (f.b.i.):	hübb’ül-mülük (7)
māhiyāne (f.b.i.):	kavrulmuş balık
māye (f.i.):	aşıl
māye (f.i.):	yavlağ
māye (f.i.):	damızlık

māye (f.i.):	sermāye
māye (f.i.):	ilic diş
menencūře (f.i.):	sünbül-i Rümī (8)
metāre (f.i.):	gün bardağ
meğande (f.i.):	đarın üzerine yürileyen [cānver]
merdāne (f.i.):	erne
merdümāne (f.i.):	kişibene
merdüm-zāde (f.b.s.):	kişi ‘ayālī
merzencūře (f.i.):	esritgen nesne (9)
merđařa (f.i.):	necis
meze (f.i.):	đad
meze (f.i.):	çařnī
meske (f.i.):	tere yağı
mestkäre (f.):	çizī bāřed ki mest koned
meşhate (f.i.):	helva

/123a/

mefende (f.i.):	ur (1)
melāje (f.i.):	kām bāřed
melāze (f.i.):	kertlük
melāh (f.i.):	đařır kamışı
mende (f.):	sebūd gürze bāřed
mevīze (f.i.):	sülügen
meh (f.s.):	noh ma‘nasınadur
mehre (f.i.):	māh-ı evvel āđır-đazān
meykede (f.i.):	meyhāne (2)
mil‘aka (f.i.):	kaşığ
mih (f.i.):	ulu
mīřte (f.i.):	mu‘allim-i cühüdāne

miyāye (f.i.):	çağ orta
miyāne (f.i.):	miyene
mīvīze (f.i.):	sarmaşık (3)
mīne (f.i.):	sırçe
mīve (f.i.):	yimiş
milāve (f.i.):	şākirdāne
muḥāte (f.i.):	sīstān
mūrde (f.i.):	ölü
mūjde (f.i.):	muştuluk
mūje (f.i.):	kirpik (4)
mūze (f.i.):	mişl
mūte (f.s.) :	endek
mūşte (f.i.):	toğmaq
mūşkeze (f.i.):	bulğurī
mūnde (f.i.):	boynı şınık bardağa ve sükkāke derler
mūçīne (f.i.):	minķāş
mū-yı çīne (f.):	mişl (5)
mūrçe (f.i.):	ķarunca
mūrye (f.i.):	köfük
mūze (f.i.):	edük
mūsīçe (f.i.):	nām-ı murğīst
mūhre (f.i.):	dükkān ve sikke
mūhre (f.i.):	mūhre ve boncuğ (6)
mūhre (f.i.):	oñurğa
mūye (f.):	ağlamak
nārsīde (f.i.):	bāliğ olmamış
nāḥone (f.i.):	gözde olan zıfriye derler (7)
nāsere (f.i.):	geçmez aqçe
nāfe (f.i.):	misk göbegi

nāfūre (f.i.):	maşraba
nā-gāh (f.t.s.):	vağıtsüz
nā-gāh (f.t.s.):	añsüzde
nākirevīde (f.i.):	kāfir
nāle (f.i.):	iñü (8)
nāme (f.i.):	biti
nāmvere (f.t.i.):	ulu ve meşhūr
nāve (f.i.):	balçık çekecek tekne
nāve (f.i.):	hamīr teknesi
nāyçe (f.i.):	māsūre
nāyije (f.i.):	ot baldırı
neberde (f.i.):	bahadur
nebīre (f.i.):	peser-i peser ve peser-i duşter (9)
ne-behre (f.t.s.):	geçmez
naḥle (f.i.):	‘aşā ve na‘līn
naḥkele (f.i.):	çetiñ koz ¹¹⁰
nerre (f.i.):	mevc
nerke (f.i.):	çerge
nermūde (f.i.):	şalıncağ
neje (f.i.):	av oğı

/123b/

nejgade (f.i.):	ağırdan deprenmeyen maşala eydürler (1)
nestūh (f.i.):	sözde üvengü
nemle (f.s.)	ebleh
na‘re (f.i.):	çıkırmağ
nemāz-gāh (f.t.i.):	muşalla
nemek-sūde :	tuşlu et

¹¹⁰ ñ metinde k ile yazılmış

nevāde :	kız oğlan
nerende (f.s.):	zīrek (2)
nevbāve (f.i.):	tervende
nevbāre (f.i.):	mişl
nevkerde (f.i.):	peser-i peser
nevdārāne :	şākirdāne
nevbe (f.i.):	mişl
nevāhte (f.i.):	yeñi dikilmiş bağ
nevāde (f.i.):	oğlan ve oğlanları (3)
nehre (f.i.):	yayıđ ve kūs
neh (f.n.):	yok
nehālīçe (f.t.i.):	ma‘rūf est
nehāle (f.i.):	gemīngāh-ı şayd u şayyādān bāşed
nebġa (f.i.):	ton ağı
nişisten-gāh (f.t.i.) :	oturacağ yer (4)
nişkerde (f.i.):	bıçđu
niġān-ġāne (f.b.i.):	kiler
nigāh (f.):	sağ
niyābe (f.i.):	nevbet
nīmçe (f.s.):	yarım
nīme (f.i.):	mişl (5)
nīze (f.i.):	sūñü
nīv-şende (f.b.s.):	işidici ve diñleyici ve çağırıcı
nīfe (f.i.):	iç ton yağası
nīm-nīze (f.b.s.):	sapđın
nīm-suġte (f.b.s.):	eksü
nīşe (f.):	toloğ sipsī (6)
nīde (f.i.):	günlük
nīm-tene (f.):	đalenderī

nümüne (f.s.):	nābekār bāşed
nümüne (f.):	çaşnī
nümüne (f.s.):	örnek
nūde (f.i.):	uluzāde (7)
nüvāde (f.i.):	ķız oğlan
nūnde (f.i.):	tīz feh̄m
nüvāzdeh (f.):	on toķuz
nüvāşe (f.i.):	yapular arasındaki balçık
nūkiġāre (f.i.):	yañşak
nūbe (f.i.):	özdek (8)
nūbe (f.):	nūhe
nūbe (f.):	çāh-ı zaķan bāşed
nūzere (f.i.):	ferzend-i ‘azīz bāşed
nūse (f.i.):	ķavs-i ķuzah
nūhre (f.i.):	yayık
noh (f.i.):	toķuz
vāre (f.i.):	çivi (9)
vārüne (f.s.):	ters
vāşe (f.i.):	ķıraġu
vāşāme (f.i.):	dūlbend

/124a/

vālāze (f.i.):	mūhre (1)
vālāzīne (f.i.):	mişl
vāmānde (f.s.):	girü ķalmış
verdāne (f.i.):	bişici oķlaġusı
verdāre (f.i.):	kāh ve çartaķ
verġāh (f.i.):	ur
vesme (f.i.):	rāsuht (2)

veşe (f.i.):	vaşak
vefre (f.i.):	küçī
vende (f.i.):	gerdeme
venbere (f.i.):	köknar sağızı
vizāne (f.i.):	sıklık
vifāye (f.s.) :	küçimen (3)
vifāye (f.i.):	çār-ı zenān
vīye (f.s.) :	eyü
vīşe (f.s.) :	mişl
vīje (f.):	aru
vīde (f.i.):	kem şode
vüşkerde (f.s.):	dölek ve māl fikredici (4)
vüşkerde (f.s.) :	çāpük
hezār-ḥāne (f.b.i.):	keye [kepe]
hāle (f.i.):	ay ağılı
hecdeh (f.):	on sekiz (5)
hejdeh (f.):	mişl
herāyine (f.e.):	elbette
herkāre (f.e.):	mişl
herçe (f.e.):	her ne
hercā ki (f.):	her kanda ki
herkāre (f.i.):	bağır çölmek (6)
herze (f.s.) :	hezeyān
herīse (f.i.):	f.
hervāne (a.i.):	işkence
hervāne (f.i.):	dārā'-şuğa
hezīne (f.i.):	ḥarc
hezāre (f.i.):	hezār-ı destān (7)
hezīre (f.i.):	ayu ve toñuz

hefte (f.i.):	f.
heft dāne (f.):	‘āṣūr[e] aşı
heftdeh (f.):	on yedi
helīle (f.i.):	nām-ı dārū-yı ma‘rufest
hemīşe (f.e) :	bāki ve ebed
hem-vāre (f.b.s.):	düz yer ve hemīşe
hemāre (f.):	mişl
heme (f.s.):	dükeli
hem-rāh (f.b.s.):	yoldāş
hemreh (f.b.s.):	mişl
hem-sāye (f.b.s.):	koñşı (8)
hem-pīşe (f.b.s.):	hem şana‘āt
hem-dih (f.b.s.):	bir köylü
hem-sāle (f.b.s.):	bir yıllu
hem-kāse (f.b.s.):	bir çanaqlu
hencāre (f.):	ķaygulu
hengāme (f.):	f. (9)
hevşe (f.):	çekük
heyre (f.):	süksün
hirāse (f.):	ķorķu
hirāse (f.s.):	ayrık
hirāse (f.s.) :	boş

/124b/

hirāse (f.i.):	oyuķ (1)
hirāse (f.i.):	ekin
hirāse (f.s.):	ķuru
hindüvāne (f.i.):	ķopuz
hīde (f.i.):	yaya

hīde (f.i.):	bil
hīde (f.i.):	süksün (2)
hīme (f.i.):	odun
hūş-refte (f.b.s.) :	ögi gitmiş
hūşāzde (f.i.):	şuşalık
hüzīne (f.i.):	harc ve nafağa
hüzbe (f.i.):	çigdem (3)
hüze (f.i.):	sühān-ı hāğ ve yādigār-ı hāğ būd
lāhūşe (f.i.):	tutmaç
lāhūşe (f.i.):	mişl
lābe (f.i.):	yāfe
lāşe (f.i.) :	leş (4)
lāle (f.i.):	f.
lākçe (f.i.):	nişān
lākşe (f.i.):	mişl
lāme (f.i.):	taşlasan
lāne (f.i.):	yuva
yād-girende (f.b.s.):	ezber dutucu (5)
yāre (f.i.):	bilazük
yāre (f.i.):	eyāric
yāre (f.s.):	şūh ve şātır
yāre (f.i.):	rüşvet
yāzdeh (f.):	on bir
yāfe (f.):	yaramaz söz
yāve (f.s.):	yitük (6)
yāne (f.s.):	herze
yağçe (f.s.):	tolu
yelbe (f.i.):	cevşen
yelme (f.i.):	tolama kaftan

yele (f.i.):	şalma
yenūşe (f.s.):	kovucu
yik būğçe cāme :	bir boğça ton (7)
yigāne (f.s.):	yaluñuz
yik zede (f.):	bir satır
yik şenbe (f.):	f.
yūye (f.s.):	arzūmend (8)
yūhe (f.i.):	delüce toğan
yūhe (f.i.):	mişl
ābī (f.i.):	şuya mansıb nesne (9)
ābī (f.i.):	ayva
abādānī (f.i.):	'imāretlik
āzer-fizāy (f.b.s.) :	od yakıcı
erzānī (f.t.i.) :	lāyıklık
erzānī (f.t.i.):	ucuzluk
ārī :	evet demek olur

/125a/

asānī (f.t.i.) :	geñezlik (1)
asūmānī (f.t.i.):	reng-i meşhūr
aştī :	barışık şulh ma'nasına
aşināyī ¹¹¹ (f.t.i.):	bilışlik
alū-yı deştī (f.i.t.) :	tağ erügi (2)
alnī (f.i.):	kapu süyesi
elvā-yı deştī :	şabırdur
āmūy (f.i.):	şehrīst-i ber kenār-ı ceyhūn ve ceyhūn ra bedān şehr-i bāz hānend
enbūy (f.i.):	būy-ı girifte bāşed

¹¹¹ Metinde āşinābī şeklinde yazılmış

enbāzī (f.t.i.) :	ortaklık
enbūhī (f.t.i.) :	çoklık
encūġ-ı pīṣānī :	elin şınıkları (3)
endī (f.):	hāşşa
engüşterī (f.t.i.) :	yüziük
enderūnī (f.t.i.) :	içerülük
endekī (f.t.i.) :	azlık
enkerirī (f.t.i.) :	tarhūn (4)
evāy (f.i.):	yanķu
astī (f.):	yik
ārī (f.i.):	aru
angehī (f.t.i.):	andan şoñra (5)
eşküyī (f.t.i.):	köşk ve kùbbe
āngāhī (f.t.i.):	andan şoñra
āhen-rübāy (f.b.s.):	mıķnaṭıs taşı
isperī (f.t.i.):	tamam olmaķ
īzidinī (f.t.i.):	çizi ra gūyend ki berāyi haķ bedehend
īmīnī (f.t.i.) :	imīnlik
iy bār-ı huzāy :	iy çalabım Teñri (6)
ümīzvārī (f.t.i.) :	ümīzlülük
bārī (f.t.i.) :	tañrı
bār-ı huzāy :	luṭf ıssı (7)
bārendegi (f.t.i.):	ķāy
bārekī (f.t.i.):	bārgīr bāşed
bārekī (f.t.i.):	binūt
bārānī (f.t.i.) :	yaġmurluķ
bārdānī (f.t.i.):	boķ koyacak
pādişāhī (f.t.i.) :	sulṭanlık (8)
pāsübānī (f.t.i.):	bekçilik

pāy (f.i.) :	ayaq
pālāy (f.i.) :	esb-i pālānī
bedī (f.t.i.) :	yavuzluk
bāliš nişistenī (f.b.i.):	oturacaq yasduq
bāsāmānī (f.t.i.) :	şalihlik (9)
pezerī (f.t.i.) :	atalik
perekī (f.i.) :	taqye
berdī (f.i.):	haşır otı
ber-terī (f.t.i.):	yücelik
berdağı (f.i.):	tekelti şaticı

/125b/

perīsāy (f.s.):	ocaq dutar (1)
perişāy (f.i.):	tağılmaqlık
perī (f.i.):	peri
berhī (f.s.):	birez
berī (f.i.):	hayrük adlu otdur
bernāyī (f.t.i.) :	yigitlik
bernişistenī (f.t.i.) :	mürekkeb-‘ām
bendegī (f.t.i.) :	qulluq (2)
besī (f.e.):	anca
befterī (f.t.i.):	küci
behrī (f.t.i.) :	murdarlık
behmī (f.):	birez ve çetük otı
behnāyī (f.t.i.) :	yaşşılık
peygāberī (f.t.i.) :	habercilik (3)
peygamberī (f.t.i.) :	mişl
peyāberī (f.t.i.) :	mişl
beyābānī (f.t.i.) :	yabana şalınup

bendāvsī (f.i.):	biñ yüz altmış қаңтара eydürler
pey (f.i.):	siñir (4)
pey (f.i.):	ard
pey (f.i.):	iz
peyāpey (f.zf.):	biribiri ardınca
birāzerī (f.t.i.):	қардашлық
piserī (f.t.i.):	оғуллық
bisyārī (f.t.i.):	çoқлуқ (5)
bilsekī (f.t.i.):	boya gibi bir ota eydürler
bihiştī (f.t.i.):	uçmaқлық
bihterī (f.t.i.):	ululuқ
bihī (f.t.i.):	eyülik
birūzī (f.t.i.):	ташралық
pīrūzī (f.t.i.):	тоғrululuқ
bībākī (f.t.i.):	қayғusuzluқ (6)
bīzārī (f.t.i.):	bizarлық
pīsekī (f.t.i.):	alālıқ
pīstegānī (f.t.i.):	mancılıқ
pīṣī (f.t.i.):	artuқлық
bī-sāmānī (f.t.i.):	fāsıқлық (7)
bīçāregī (f.t.i.):	çāresüzlik
piyādegī (f.t.i.):	yayalıқ
bīdārī (f.t.i.):	uyanuқлық
pīṣānī (f.i.):	alın
pīrī (f.t.i.):	қocalıқ (8)
bī-ṣermī (f.t.i.):	odsuzlıқ
bīkānegī (f.t.i.):	yadluқ
bīkārī (f.t.i.):	işsüzlik
bīmārī (f.t.i.):	şayruluқ

pīyāz-ı deştī (f.s.t.):	yaban soğan ve nuşādur
bīnī (f.):	birūn (9)
bīvekānī (f.i.):	düğün
bīhūde-gūy (f.b.s.):	sözün bilmez
bīnī (f.):	bürün [bürüt]
bī (f.):	sız
piy (f.):	pīşe bāşed
piy (f.i.):	iç yağı

/126a/

pohtenī (f.t.i.):	bişecek (1)
burd-ı yemenī (f.b.i.):	Yemen alacası
bürī (f.t.i.):	ıullık
bozorgī (f.t.i.):	ululuk
bozkūhī (f.i.):	tağ keçisi
puştī (f.t.i.):	arka yaşduğı (2)
bülendī (f.t.i.):	yücelik
pul-pāy (f.):	pay
pūst-pīrāy (f.b.s.):	debbāg bāşed
pūrī (f.i.):	mıh ucu
būy (f.i.):	koğu (3)
boy (f.i.):	şenbelīle
tābistānī (f.t.i.):	yaylak
tārīkī (f.t.i.):	karāñulık
tāzī (f.i.):	‘arab
tā key :	niceye dek (4)
tebāhī (f.t.i.):	azgunluk
tetrī (f.i.):	sumak
terī (f.t.i.):	yaşlık

tersāyī (f.t.i.):	ķāfirlik
teşnegī (f.t.i.):	şusuzlık
teşrīn el- şānī (a.s.t.):	māh-ı miyāni ez ħazān (5)
tekāpūy (f.):	[]
telĥī (f.t.i.):	acılık
tellī (f.i.):	derviş
tendürüstī (f.t.i.):	şaglık
tenkināyī (f.t.i.):	tarlık (6)
tenhāyī (f.t.i.):	yaluñuzlık
tisī (f.i.):	kirpi
tihī (f.s.):	boş
tiregī (f.t.i.):	bulanıklık
tīzī (f.t.i.):	kesegenlik
turş-rūy (f.b.s.):	donuķ yüzli (7)
tünd-rūy (f.b.s.):	mişl
turşī (f.t.i.):	ekşilik
tuī (f.i.):	bögürtlen
tündī (f.t.i.):	şarplık
tūjī (f.i.):	panbuķlu ķaftan (8)
tūşī (f.):	eşr cān bāşed
tüvānāyī (f.t.i.):	güçlülük
tüvāngerī (f.t.i.):	baylık
tūnī (f.t.i.):	külĥānī
to toy (f.):	sen sen misin (9)
to toyī (f.):	sen sensin
cābelūsī (f.t.i.):	dilküceklik
cābekī (f.t.i.):	çeviklik

/126b/

çār-pāy (f.b.s.):	dört ayaklu (1)
çāṣnī (f.i.):	tağ
cāmekī (f.t.i.):	tonluğ
cān-fizāy (f.b.s.):	can arturıcı
çālī (f.i.):	duzağ
çāy-behārī :	yazlar
cāy (f.i.):	yer (2)
çürpūy (f.s.):	özlü
çekrī (f.):	rīvās
çendīnī (f.t.i.):	nicelik
çehār-sūy :	dört yaña
çi būdī (f.):	n'olaydı (3)
çi kesī (f.):	ne kişisin
çi çīzī (f.):	ne nesne
çīzī (f.):	nesne
cihān-ı kithūdāy (f.i.t.):	nām-ı şāhān bāşed
çihil-pāy (f.b.s.):	kırk ayaklu ve çiyān (4)
çiregī (f.t.i.):	yüreklülük
çiregī (f.t.i.):	alplığ
cūdāyī (f.t.i.):	ayruluğ
cüvānī (f.t.i.):	yigitlik
cübānī (f.t.i.):	mişl (5)
çüb-destī :	el ağacı
çüpānī (f.t.i.):	çobanlığ
çüb-sāy (f.b.):	
çünī (f.):	nitesin
çüb-cāme şūy :	ton yuyucağ toğmağ (6)
cühūdī (f.t.i.):	cehūdlik

h̄izī (f.i.):	muḥannes
h̄ār-ı māhī (f.s.t.):	yosun balık (7)
h̄āmūṣī (f.t.i.):	ebsemlik
h̄āy (f.):	lezzet bāşed
h̄aber-cūy (f.b.s.):	cāsus
h̄arī (f.t.i.):	eşeklik
h̄ar-ı deştī :	kolan (8)
h̄astegī (f.t.i.):	şayruluk
h̄ale-i keştī :	dümen ağacı
h̄ırīṣī (f.t.i.):	hısımlık
h̄iregī (f.t.i.):	donukluk (9)
h̄irī (f.i.):	gülist-i meşhūr
h̄ordī (f.t.i.):	uvaıklık
h̄orremī (f.t.i.):	şāzluk
h̄urūhī (f.t.i.):	gemici kuşu

/127a/

h̄usrevī (f.t.i.):	pādişahluk (1)
h̄übī (f.t.i.):	güzellik
h̄ūş-būy (f.b.s.):	miskin bāşed
h̄ūrī (f.t.i.):	horluk
h̄ūş-rūy (f.b.s.) :	görklü yüz
h̄ordenī (f.t.i.):	yiyecek (2)
h̄ūy (f.i.) :	hulq
h̄ūy (f.s.) :	kir
h̄ūy (f.):	der
h̄ūy (f.i.):	ışık ki giyerler
h̄ūy (f.i.):	tekeltī
dārī (f.) :	var mı (3)

dārī (f.t.i.):	enbār-ı dārū
dār-būy :	‘ūd ra gūyend
dānegī (f.t.i.):	bir danek
dānāyī (f.t.i.):	bilgelik
dāverī (f.i.):	cenk (4)
derī (f.t.i.):	parsī
derbānī (f.t.i.):	ķapucılık
derdūmendī (f.t.i.):	derdlülük
dervīṣī (f.t.i.):	bir kezde
derbārī (f.t.i.):	miṣl [bir kezde] (5)
dersālī (f.t.i.):	bir yılda
der-māhī (f.t.i.):	bir ayda
dervānī (f.t.i.):	avīḥte bāṣed
der āy (f.):	içerü gel
derāy (f.):	çāk
dervey (f.):	anuñ içinde (6)
destī (f.i.) :	zāfer
deṣtī (f.t.i.):	yabānī
dendān-ı māhī (f.i.t.) :	balık diṣi
dendānī (f.t.i.):	[]
dellālī (f.t.i.):	dellālılık (7)
dey (f.i.) :	ķıṣuñ evvel ayı
dibizī (f.t.i.):	yazıcılık
dırāzī (f.t.i.):	uzunluk
dırāy (f.):	çāk
dil-kūṣāy (f.b.s.):	göñül açıcı (8)
dilīrī (f.t.i.):	baḥadır
dilāverī (f.t.i.):	miṣl
dil-gīrī (f.b.s.):	göñül açıcı

dīv-pāy (f.b.s.):	‘ankebūt
dīv-fersāy (f.b.s.):	uçuk dutmuş (9)
dīk-pāy (f.b.s.):	sac ayak
diy (f.s.):	dūn
doht-zāy (f.b.s.):	kız doğurıcı

/127b/

dürüşti (f.t.i.):	erlik (1)
dürüg-gūy (f.b.s.):	yalan söyleyici
dürāy (f.i.):	ay
dürüstī (f.t.i.):	toğruluk
düşmenī (f.t.i.):	düşmenlik
dügūy (f.i.):	serhadd-i Türkistānda bir şahranıñ adıdır (2)
düm-dārī (f.t.i.):	kuyrukluk
düvāl-pāy (f.b.s.):	kayış ayaklu
düvāl-pāy (f.b.s.):	başmaçcılar bādvālī
dūrī (f.t.i.):	ıraklık
dūzahī (f.t.i.):	şamulık (3)
dūstīgānī (f.t.i.):	ma‘şūka būd
dūstikānī (f.t.i.):	tolu ayak ve cür‘a
dümūy (f.i.):	kırgıl
dūst-kānī (f.):	büyük mekirgen
rād-būy (f.):	‘ūd bāşed (4)
rāstī (f.t.i.):	toğruluk
rāh-gūzerī (f.b.i.):	yolcu
rāh-nümāyī (f.b.s.):	yol gösterici
reh-nümāyī (f.t.i.):	misl (5)
rāy (f.i.):	şāh-ı hīnd ra gūyend
rāy (f.):	fıkr ve bilü

ra'nāyī (f.t.i.):	güzellilik
rānī (f.s.):	bende
revānī (f.t.i.):	göçerlik
rencūrī (f.t.i.):	rencürlük (6)
rehī (f.i.):	kul
rüstāy (f.i.):	Türk
rüstāyī (f.t.i.):	Türklük
rüsvāy (f.s.):	f.
rüsvāyī (f.t.i.):	rüsvāylık (7)
rūzī (f.i.):	rızık bāşed
rūsbī (f.i.):	f.
rūşenī (f.t.i.):	aydınlık
rūġanī (f.i.):	şucuġ
rūkūy (f.i.):	hırġa (8)
rūy (f.i.):	yüz ve pūġ
rūyārūy (f.):	yüze yüz
zārī (f.t.i.):	tarlık ve özünmek
zemī (f.):	zemīn ma'nasınadur
zāk-i yemenī (f.i.t.):	zac-i yemeni (9)
zāhirī (f.):	hoş koġu
zerdī (f.t.i.):	şaralık
zernī (f.i.):	zernīc
zemūnī (f.i.):	yerden kesme ev
zengī (f.i.):	f.

/128a/

jey (f.i.):	gölcük (1)
jey (f.i.):	çaġır
zimestānī (f.t.i.):	kışlık

zindigānī (f.t.i.):	dirlik
zindānī (f.t.i.):	uğrı
zinhārī (f.t.i.):	kāfir-i ḥarāc güzār (2)
zībāyī (f.t.i.):	görklük
zī (f.):	ḳat
zofī (f.t.i.):	baḥillik
sānkī (f.):	büyük ayak (3)
sārī (f.i.):	bir fersah yerde dikilen mil
serī (f.t.i.):	başlık, ululuk
sāzkārī (f.t.i.):	muvaflıklık ve yaraşuklık
sebzī (f.t.i.):	yeşillik (4)
seperci (f.i.):	şādlik
saḥtī (f.t.i.):	ḳatılık
serpezi (f.t.i.):	kebşecilik
serserī (f.s.):	aḥmak ve nādān
sernāy (f.i.):	surna (5)
serāy (f.i.):	ev
sezāvārī (f.t.i.):	layıklık
senī (f.i.):	āḥenī ber sertīr pādāş nehend
senī (f.i.):	‘avrat seven ‘avrat
sek-i ābī (f.s.t.):	ḳunduz (6)
seklābī (f.i.):	misl
sek-şikārī (f.b.s.):	av iti
senḳārī (f.i.):	‘avrat seven ‘avrat
sevli (f.i.):	şaban
sipīdī (f.t.i.):	aḳlık (7)
sipārī (f.i.):	añızda ḳalan şaban
siperī (f.):	tamam
siyāhī (f.t.i.):	f.

sih pāyī (f.):	sac ayak
siṭizegī (f.t.i.):	üveñgülük (8)
sirāy (f.):	ırlamak
sikī (f.s.):	sevici
sīkī (f.s.):	mişl
siḥdārī (f.i.):	kıızılüñük
sihī (f.i.):	toğru
sīlī (f.i.):	şeble (9)
sīlī (f.i.):	ķopuz
siyāhī (f.i.):	mürekkeb
sī (f.s.):	otuz
sünī (f.i.):	polad
surḥī (f.t.i.):	kıızıl

/128b/

sürḥāy (f.i.):	ayķır at (1)
sūy (f.):	yaña
sürūd-gūy :	gūyende
şādī (f.t.i.):	şādlık (2)
şākirdī (f.t.i.):	şākirdlik
şāh-būy (f.b.s.):	būy-ı ‘anber ra gūyend
şah-mīnī (f.b.i.):	Çinde bir şovuk otuñ sıkındusıdır
şāvnī (f.i.):	ķundaķ
şebāne-rūzī (f.t.i.):	bir gece ve bir günlük (3)
şerab-ḥorī (f.t.i.):	içkicilik
şermesārī (f.t.i.):	rüsvaylık
şelbūy (f.i.):	avāze-i pāy-i merdüm bāşed ki āheste reved der şeb ve ğayr
şenūy (f.i.):	gül-i ḥūrī bāşed (4)
şehrī (f.t.i.):	şehirlü

şevī (f.i.):	turaḳotı
şebānī (f.t.i.):	cezā ve mükāfāt bāşed
şikibānī (f.t.i.):	şabırluluk
şīrīnī (f.t.i.):	taḫluluk (5)
şütür-pāy (f.b.i.):	deve ḫabanı
şomāyī (f.):	sizsiz
şūḫī (f.t.i.):	şātırlık
şunānī (f.i.):	yidi mişḳāl ağırı bir dirheme eydürler ḫorasāniler ḫatında
şūy (f.i.):	er (6)
şūy (f.):	ḫaşıl
şūret-i vehmī (f.s.t.):	ḫayāl
ḫiregī (f.t.i.):	ḫaḫımaḫlık (7)
ḫoḫrāy (f.i.):	ulu begler nişānı
ḫufeylī (f.):	öyüندی
ḫūḫī (f.i.):	f.
‘atānī (f.):	ibrişim ton (8)
‘arūsī (f.t.i.):	düğün
‘ilk-rūmī :	mezdekī saḫız
‘imārī (f.i.):	maḫfe (9)
ḫāvşūy (f.i.):	toḫumlık ḫıyar
ḫarūnī (f.i.):	ḫarḫu
ḫamgūsārī (f.t.i.):	yoldaşlık

/129a/

ḫafci (f.):	çuḫur (1)
ḫūşāy (f.i.):	sergīn est der şaḫra-i ḫaşek şode bāşed
ḫūşāy (f.):	ḫūşe-i kendem
fernī (f.i.):	semiz
ferdāyī (f.t.i.):	yarınlık (2)

ferzendī (f.t.i.):	oğullık
fermūze-i-ḥūzāy (f.i.t.):	Tañrı buyruğı
ferğūy (f.i.):	toğana mānend bir kuş
feşāy (f.i.):	üzüm çekirdeği
ferī (f.i.):	bima'nī aferīn bāşed (3)
fehe-i keştī :	gemi küreği
firāzāy (f.s.):	karşudār
firāḥī (f.i.):	kiklik
fizāy (f.):	aramak
firāvānī (f.t.i.):	göçerlik (4)
fürūtenī (f.t.i.):	alçaklık
füzūnī (f.t.i.):	artukluk
kāçī (f.i.):	bulamac (5)
kāsni (f.i.):	günāyik [güneyik]
kāsegerī (f.t.i.):	çanaçcılık
kāsmūy (f.i.):	toñuz kılı
kāşki (f.):	kāşī bāşed
kānī (f.):	çizī ma'deni bāşed
kānun-ı şānī (f.s.t.):	māh-ı dovvom ez zemistān (6)
kāv-ı deştī :	şığın giyigi
kebbī (f.i.):	meymūn
gedāyī (f.t.i.):	yohşul
gedāy (f.i.):	ḥanay altındağı ev
gerdnāy (f.i.):	parlağuç (7)
gerde-nāy (f.b.s.):	od üzerine dönen
germī (f.t.i.):	ıssılık
gernāy (f.i.):	surnā ve borı
kerī (f.t.i.):	şadırılık
gerī (f.i.):	doğum ve evelege dağı derler

gerī (f.t.i.):	uyuzluk (8)
keĵī (f.t.i.):	egrilik
kejnī (f.i.):	acı bal
keĵūnī (f.):	pardī
keĵūnī (f.i.):	ķamiş ev
kezer-i deştī :	yaban havucu
kezāy (f.):	ışıрмаķ (9)
kesī (f.t.i.):	kimesne
keştī (f.i.):	gemi
keşāverzī (f.t.i.):	ekincilik
kemī (f.t.i.):	büsü yiri
kemī (f.t.i.):	eksüklik
kemālī (f.b.i.):	tenevvür

/129b/

kendürī (f.t.i.):	kendürlük (1)
kende-mūy (f.):	murdar tu
key (f.i.):	pādşāh ra gūyend
key (f.i.):	yüce ve kaçan
girānī (f.t.i.):	ağırlık ve kızılılık
girdnāy (f.i.):	parlaĵuc
girāy (f.s.):	girāyīden bāşed (2)
girān-kūş (f.b.s.):	aĵır ķulaķlılık
girāmī (f.t.i.):	ulu ve ĵürmetlū
giriftārī (f.t.i.):	dutsaķlık
kil-kūy (f.b.i.):	maĵalle balķıĵı
kītī (f.t.i.):	ciĵān (3)
kocāy (f.e.):	ķande
kocāy (f.e.):	ne yirlüsin

kūrbe-i deştī :	ūšek
kūrāz-ı deştī :	yer yaracak bil
kürüsnegī (f.t.i.):	açlık (4)
gozāy (f.):	güzīden bāşed
küstī (f.t.i.):	zünnār bāşed
küsterdenī (f.t.i.):	döşeyecek
küşti (f.t.i.):	güreş
küşti (f.t.i.):	tabi‘atlu
güft ü güy (f.b.i.) :	söz ve sāv (5)
gümrahī (f.t.i.):	azgunluk
kündī (f.t.i.):	çönekelik
kündāy (f.s.):	çalıcı
küş-ı mähī (f.i.t.) :	balık kulağı
küfferī (f.t.i.):	çiçek kabacığı
kündüverī (f.t.i.):	destār-ı hūnest ki pīş bāz gīrend (6)
küş-ı serāy (f.i.t.) :	kesi güyend ki herçe begüyend nīk şode ve fehm koned
küşe-nişīnī (f.b.s.):	bucağda oturucu
küherī (f.t.i.):	bedel
küherī (f.t.i.):	mişl (7)
kürī f.t.i.):	‘işret
kūzkānī (f.t.i.):	sahtiyān
kūy (f.i.) :	soğak
kūy (f.i.) :	maħalle
kūy (f.i.) :	top
kūy (f.i.) :	tağ başı (8)
güyī (f.):	şanasın
küvādī (f.):	kocā di[di]
lejī (f.i.):	cüzām
lecī (f.i.) :	çeñe

laḥī (f.s.):	birez (9)
leṣkerī (f.t.i.):	çerilik
lāgarī (f.t.i.):	arıklık
lāle-i kūhī (f.i.t.):	gelincik çiçeği
lemṭerī (f.t.i.):	özin şalmış
lāmānī (f.):	yaldaklanmak

/130a/

lenkī (f.t.i.):	aksaklık (1)
lāyī (f.t.i.):	kısa göñlek
lāy (f.i.):	balçık
māḥṭī (f.i.):	pālan ipi
mārī (f.):	depelenmiş
mārdī (f.i.):	kızıl
mār-ı māhī (f.i.t.):	ılan balığı (2)
māz-i yānī :	nev'-i ez helva
māhī (f.i.):	balık
māhkānī (f.t.i.):	aylak
māldārī (f.t.i.):	malluluk
mānī (f.i.):	naḳkaş-ı meşhūr est
māy (f.i.):	mevz'-u-ı cādu-anhā bāşed (3)
merdī (f.t.i.):	erlik
mestī (f.t.i.):	esriklik
meşküy (f.i.):	büthāne est
menī (f.):	mütekebbür
mey (f.s.):	sevici
mirī (f.i.):	şavāş (4)
mihterī (f.t.i.):	ululuk
mihribānī (f.t.i.):	şefkatlülük

mihmānī (f.t.i.):	konukluk
mīrī (f.t.i.):	beglik
mīzūbānī (f.t.i.)	konukçılar
mīṣnāy (f.i.):	persiyān-dāru bāṣed u ra māṭītek nīz gūyend (5)
mūtevāri (f.):	gizli
mūjdegānī (f.t.i.):	muştuluk
mūrī (f.t.i.):	poğ renk
müstī (f.):	şikāyet etmek
mūṣ-ı deṣṭī :	'arab davşanı (6)
mūy (f.):	kıodu
mūy (f.i.) :	sāç
nebī (a.i.):	peygāamber
nerī (f.t.i.):	erlik
nāṣī (f.):	hūr-ı māl (7)
nā-ṣikībānī (f.t.i.):	şabırsuzluk
nāy (f.i.):	düdük
nāy (f.i.):	boğaz düdügi
nezdī (f.):	anuñ katunda
nemekīnī (f.t.i.):	tuyluluk
nemekīnī (f.t.i.):	yaşluluk (8)
nehālī (f.):	endek ta'āmi bāṣed
ney (f.i.):	karğı
ney (f.i.):	kamış
nişistenī (f.t.i.):	oturuculuk
nigehbānī (f.t.i.):	gizlilik şağlayıcılık
nihānī (f.t.i.):	gizlilik (9)
nī (f.n.):	yok
nübī (f.i.):	kurān
nūy (f.i.):	mişl

vāy (f.i.):	ma'rūf ve ağac
/130b/	
verkūṣī (f.i.) :	kulak salkımı (1)
vaḥcī (f.i.) :	hurma çekirdegī
vesnī ¹¹² :	ķuma ve alınıcı
veṣī (f.s.):	ķızıl
vey (f.z.):	ol
vey (f.z.):	anuñ
hercāy (f.e.):	her ķanda (2)
hercāy (f.e.):	ānek mekān-ı ma'lūm nedāred
herze-gūy (f.b.s.) :	hezeyān söyleyici
hestī (f.t.i.):	varlık
hemegī (f.t.i.):	dūkelilik
hem-sāyegī (f.t.i.):	ķonşuluk (3)
hem-cāy (f.b.s.):	bir yirlū
hem-ṣehrī (f.t.i.):	bir ṣehirlū
henī (f.):	sikmek
hemevārī (f.t.i.):	dūzlik
hevāzī (f.s.):	nāgāh (4)
heyūlī (f.i):	madde-i her ķizī
hūṣyārī (f.t.i.):	ayıklık
hūmāy (f.i.):	ķutlu ķuṣ
yārī ((f.t.i.) :	yarlık (5)
yārī (f.i.):	yardım
yārī (f.i.):	du birāzer ki dūzen dāṣte
yaḥnī (f.i.)	f.
yaġmāyī (f.t.i.):	yaġmacılık

¹¹² Metinde vestī şeklinde yazılmış

yikī (f.t.i.):	birisi
yikbesī (f.):	bir kez (6)
yigānegī (f.t.i.):	yaluñuzlık
yigānegī (f.t.i.):	biren biren
yik-böni (f.b.i.):	bir diplü reyḥān

Ḳısm-ı dovvom der beyān-ı meşādır (7) ve taşrifāt ve kavāid-i der-zebān-ı derī Bāb'ül-Meşādır

aḥten (f.i.):	ḳılıc çelmek ve urmaḳ ve çapınmaḳ ve idmān etmek ve yar ḳılmaḳ (8)
aḥānīden (f.i.):	müte'addī
ārāmīden (f.i.):	devlenmek ya'ni ḳarar etmek ve dinleñmek
ārāsten (f.i.):	müstaḳbelātında sin ya'ya ḳalb olunur. ārāyid ve ārāyīden dirler, yecūzū bi-ḥazf-ül- elif-ül-yā
ārāmānīden (f.i.):	diñlendirmek (9)
arāyīden (f.i.):	bezemek
ārāyānīden (f.i.):	bezendirmek
ārāmdan (f.i.):	diñlendirmek, ārāmīden lafzından taḥfif olmuşdur.

/131a/

erziden (f.i.):	bahāya degmek (1)
erzāyānīden (f.i.):	bahāya degdirmek
ezmūden (f.i.):	şınamaḳ
ezmāyānīden (f.i.):	şınatmaḳ
ezserkenden (f.i.):	ayırtmaḳ (2)
ezrāh-borden (f.b.i.):	azıtmaḳ
āzerden (f.i.):	incitmek ve sögmek ve azarlamaḳ, müstaḳbelātında ra ile isti'māl olunur, arasında elif zāyid olur: āzār
āzerdānīden (f.i.):	sögdürmek, azarlatmaḳ

āzeyiden (f.i.) :	şırmağ ve nikendelemek (3)
ājenden (f.i.) :	egilmek ve delmek
ājendāniden (f.i.) :	deldirmek
asūden (f.i.) :	diñlenmek
āsāyāniden (f.i.) :	diñlendirmek (4)
āşāmiden (f.i.) :	içmek
āşāmāyiden (f.i.) :	içirmek
āşüften (f.i.) :	delürmek
āşüftāniden (f.i.) :	delürtmek (5)
ağāliden (f.i.) :	ķandırmağ
ağālāniden (f.i.) :	ķandırtmağ
ağālīşiden (f.i.) :	birbirine atmağ
ağāziden (f.i.) :	başlamağ (6)
ağāzāniden (f.i.) :	başlatmağ
āğišten (f.i.) :	ışlanmağ ve toğurmağ
āğiştāniden (f.i.) :	ışlandırmağ
ağūšten (f.i.) :	mişl-i ķocamağ (7)
āğūştāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
āğūşiden (f.i.) :	ķoçmağ
ağūşāniden (f.i.) :	ķoçdurmağ
āğūş-kerden (f.b.i.):	[müte‘addī] (8)
ācesten (f.i.) :	ağac, degek dikmek
āğāz-kerden (f.i.) :	mişl-i ağāziden
āşüften (f.i.) :	delürmek ve mütefeyyir ve ķarış muraş olmağ ĥal ve ‘ağl ve
āğār ve ağāriden (f.i.) :	:ışlamağ ve ışlatmağ lāzım ve müte‘addī ikisi bile luğatdur. ğār ism-i maşdardur ve hem şīga-i emrdür ki Türkīde şıfat iştī‘māl olunur (9)
endūh-gīn şoden (f.b.i.):	ķayğulu olmağ
āsāyiden (f.i.) :	diñlendirmeğ

/131b/

efcālīden (f.i.) :	[] (1)
efcālānīden (f.i.) :	[]
āferīden (f.i.) :	yaratmağ
efsürden (f.i.) :	tonmak ve çamur ma‘nasına
efsürānīden (f.i.) :	toñdurmağ (2)
efşorden (f.i.) :	şıkmak
efşorānīden (f.i.) :	şıkdırmağ
efkenden (f.i.) :	bırakmağ
efkenānīden (f.i.) :	bırakdırmağ (3)
efjūlīden (f.i.) :	yeltmek
efjūlānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
efşānden (f.i.) :	saçmağ ve silkemek
efşānānīden (f.i.) :	saçdırmağ (4)
efrāšten (f.i.) :	yüceltmek
efrāşānīden (f.i.) :	yüceltdirmek
efrāzānīden (f.i.) :	mişl
efrahten (f.i.) :	uzanmağ ve yüceltmek (5)
efrūhten (f.i.) :	yağmak ve yalıñlanmağ
efrūzānīden (f.i.) :	yağdırmağ
efzūden (f.i.) :	artmağ
efzāyīden (f.i.) :	artırmağ (6)
efzāyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
efsānīden (f.i.) :	hikāyet itmek
efsānānīden (f.i.) :	hikāyet itdirmek
akenden (f.i.) :	dıkmak (7)
akānīden (f.i.) :	dıkdırmağ
akānānīden (f.i.) :	mişl
ekūşīden (f.i.) :	[kocamağ eylemek]

- efsūs-kerden** (f.b.i.) : feryād eylemek (8)
- āsā-keşīden** (f.b.i.): isnemek
- āheng-kerden** (f.b.i.):kaşd etmek
- āhencisten** (f.i.) : ve kılıc ve bıcağ çekmek hā’dan soñra yā’nuñ zikri ve terki ikisi dañi faşih luğatdür
- āmāden** (f.i.) : yaraqlamak (9)
- ābādān-şoden** (f.b.i.): şin olmak yecüzü bi-ğazf’ül-elif ba’de’l-yā
- ārūğ-kerden** (f.b.i.): gegirmek
- āşurden** (f.i.): yoğurmak

/132a/

- āgāhīden** (f.i.) : şağ olmak (1)
- āgāhānīden** (f.i.) : şağ eylemek
- alūden** (f.i.) : bulaşmak
- alāyānīden** (f.i.) : bulaşdırmak
- alīden** (f.i.) : suçımağ (2)
- alānīden** (f.i.) : [müte‘addī]
- elfehcīden** (f.i.) : kazanmak
- elfenden** (f.i.) : mişl
- āmāsīden** (f.i.) : şişmek
- amāhīden** (f.i.) : mişl (3)
- āmeden** (f.i.) : gelmek
- amāsānīden** (f.i.) : şişirtmek
- amāhānīden** (f.i.) : mişl
- āmūhten** (f.i.) : öğrenmek (4)
- amūzānīden** (f.i.) : öğrendirmek
- enbüyīden** (f.i.) : yilimek
- enbüyānīden** (f.i.) : yiletmek
- āmih̄ten** (f.i.) : kavuşmak (5)

āmīzānīden (f.i.) :	ķavuşdurmaq
āmurzīden (f.i.) :	yarlıgamaķ
enbūsīden (f.i.) :	öpmeķ
enbūsānīden (f.i.) :	öpdürmeķ (6)
enbāşden (f.i.) :	doldurmaķ
enbāşānīden (f.i.) :	doldurtmaķ
encīden (f.i.) :	tođurmaķ ve şačan ton kesmeķ
encānīden (f.i.) :	endīşelenmeķ (7)
encūften (f.i.) :	yüz buruşmaķ
encūfānīden (f.i.) :	ta‘diye
elizīden (f.i.) :	mişl-i elīden
āmed şod kerden :	geliş gidiş etmeķ (8)
āmīzīden (f.i.) :	ķarışdırmaķ
ezmān-ħorden (f.b.i.):	ķaygu yemeķ, tehessūf ve te’essūf ma‘nasına
efzūnīmūden (f.i.) :	artuķluķ göstermeķ
āmuzāyīden (f.i.) :	[] (9)
āgāh şoden (f.b.i.) :	mişl-i agāhīden ve toymaķ
ālūyānīden (f.i.) :	bulaşdırmaķ
encāmīden (f.i.) :	düketmeķ

/132b/

encāmānīden (f.i.) :	düketdürmeķ (1)
encālīden (f.i.) :	yormaķ
encānālīden (f.i.) :	[müte‘addī]
endūħten (f.i.) :	ķazanmaķ
endūzānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (2)
endūden (f.i.) :	şıvamaķ ve ķazınmaķ
endāyānīden (f.i.) :	şıvatmaķ
endāħten (f.i.) :	atmaķ

endāzenīden (f.i.) :	ta‘diye (3)
enduhīden (f.i.) :	guşşalanmak
endühānīden (f.i.) :	guşşalandırmak
endişīden (f.i.) :	endişelenmek
endişānīden (f.i.) :	endişelü eylemek (4)
encāyīden (f.i.) :	mişl
encāyānīden (f.i.) :	mişl
enkīhten (f.i.) :	ķoparmak
enkīzānīden (f.i.) :	ķopartmak (5)
enkāšten (f.i.) :	şanmak
enkāşīden (f.i.) :	şandırmak
enkārīden (f.i.):	mişl
enkārānīden (f.i.) :	mişl (6)
āverden (f.i.) :	getürmek
āverdānīden (f.i.) :	getürtmek
āvārīden (f.i.) :	mişl
āvāzīden (f.i.) :	çığirtmak (7)
āvāzānīden (f.i.) :	çığırttırmak
efşārden (f.i.) :	şıkmaq ve şırr söylemek, faħş ma‘nasına
ender-ķorden (f.b.i.)	lāyık olmak
āverīden (f.i.) :	āverden ma‘nasına gelür, avārīden ma‘nasınadır (8)
āvāz-ķerden (f.b.i.) :	çığırmaq
ezmānīden (f.i.) :	ķasretlenmek teħaşşür ma‘nasına
āvenīden (f.i.) :	ıımızğanmak
avenānīden (f.i.) :	ıımızgandırmak (9)
āvīhten (f.i.) :	aşmaq
āvīzānīden (f.i.) :	aşdırmak
āhencīden (f.i.) :	yüzmek ve bir işe ķaşd etmek ve ķelmek fi‘l-cümle cismānī yār ve ķāfī bir ķareketden bir ‘ibāretdür

/133a/

- ahencānīden** (f.i.) : ta‘diye (1)
- āhīhten** (f.i.) : çekmek, yecūzü bi-ḥazfi’l-yā
- āhīzānīden** (f.i.) : []
- arvendīden** (f.i.) : []
- īncīden** (f.i.) : [] (2)
- īncānīden** (f.i.) : [müte‘addī]
- istāden** (f.i.) : tırnak ya‘ni giderken tırnak, yecūzü bi-ḥazfi’l-elif’ül-
evvelü’d-dā
- istānīden** (f.i.) : tırnakmak (3)
- istīden** (f.i.) : mişl-i istāden
- işkesten** (f.i.) : şumak, yecūzü ḥazfi’l-gā
- isperī şoden** (f.b.i.): tamam olmak
- üftāden** (f.i.) : düşmek (4)
- üfteden** (f.i.) : mişl
- üftānīden** (f.i.) : düşürtmek
- ülven-ḥorden** (f.b.i.): kapa kapa yemek bütün yutmak ki ‘Arabca kanem ve kad
derler (5)
- bāhten** (f.i.) : oynamak
- bāzīden** (f.i.) : oynamak
- bāzānīden** (f.i.) : [müte‘addī] (6)
- pāsīden** (f.i.) : [kırnak]
- pāsānīden** (f.i.) : [müte‘addī]
- pāşīden** (f.i.) : [şaçmak ve gicelemek]
- pāşānīden** (f.i.) : [müte‘addī] (7)
- bāften** (f.i.) : tokumak
- bāfānīden** (f.i.) : tokutdurmak
- pāk dāšten** (f.b.i.): pāk dutmak
- pāk dārānīden** (f.b.i.): [müte‘addī] (8)

pāṣīden (f.i.) :	avutmaḡ ve atlanmaḡ
bāṣīden (f.i.) :	urumaḡ
bārīden (f.i.) :	yaḡmaḡ
bārānīden (f.i.) :	yaḡdırmaḡ (9)
pākīzen (f.i.) :	ārī eylemek
pākīzānīden (f.i.) :	ārī eyletmek
bālīden (f.i.) :	uzamaḡ
bālāyīden (f.i.) :	uzatmaḡ

/133b/

bānekīden (f.i.) :	ün eylemek (1)
bānkānīden (f.i.) :	ün eyletmek
pālūden (f.i.) :	süzmeḡ
pālānīden (f.i.) :	süzdürmeḡ
pālāyānīden (f.i.) :	miṣl
bāverīden (f.i.) :	inanmaḡ (2)
bāver-kerden (f.b.i.):	inandurmaḡ
bāverānīden (f.i.) :	miṣl
bāyisten (f.i.) :	gerek olmaḡ
pāyīden (f.i.) :	köymeḡ ve tūri tırmaḡ (3)
pāyānīden (f.i.) :	berkitmeḡ
pāy-giriften (f.b.i.):	ayaḡ dutmaḡ
pāy giriftārīden (f.b.i.):	ayaḡ dutdurucu [ayaḡ dutturmak]
paḡızīden (f.i.) :	tekerlenmeḡ (4)
paḡızānīden (f.i.) :	tekerlendirmeḡ
beḡīzīden (f.i.) :	[tapuñmaḡ]
beḡīzānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
beḡīden (f.i.) :	[ḡoruldamaḡ] (5)
beḡānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

baḥṣīden (f.i.) :	bağışlamak ve esirgemek
baḥṣāyīden (f.i.) :	esirgemek
baḥṣūden (f.i.) :	bağışlamak (6)
bernihāden (f.i.) :	yuḡaru ḡomak
berkenden (f.i.) :	ḡoparmak
berkerden (f.i.) :	ḡaldırmak
berḡāsten (f.i.) :	aru ṡurmak (7)
berāverden (f.i.) :	ḡıḡarmak ve yapmak ve yetürmek ve ḡaldırmak
berāmeden (f.i.) :	ḡıḡa gelmek
bālisten (f.i.) :	ṡoñuna ḡayr olsun demek
bāliṡten (f.i.) :	miṡl (8)
beḡosten (f.i.) :	uyḡuda ḡorlamak
beder-āmeden (f.b.i.):	ṡaṡra gelmek
pezīre-ṡoden (f.b.i.):	ḡarṡulamak
berāzīden (f.i.) :	yariṡmak (9)
baḥṡānīden (f.i.) :	[]
pezīr-reften (f.b.i.):	ḡabul etmek
pezīrūftārīden (f.b.i.):	[müte‘addī]

/134a/

pezzīden (f.i.) :	ekin ekmek (1)
pezzānīden (f.i.) :	ekin ekdirmek
pezzīrānīden (f.i.) :	ḡabul etdirmek
ber-niṡisten (f.b.i.):	binmek ve yuḡaru oturmak
pertemīden (f.i.) :	teppermek ve semirgen olmak (2)
pertemānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
perḡīden (f.i.) :	ḡakmak
percānīden (f.i.) :	ḡakdırmak
ber-dāṡten (f.b.i.):	ḡaldırmak (3)

berdārīden (f.i.) :	kaldırtmak
berdārīden (f.i.) :	kaldırtmak ve gütürtmek
perīden (f.i.) :	uçmak
perānīden (f.i.) :	uçurmak (4)
perākenden (f.i.) :	tağılmak
perākendīden (f.i.) :	tağıltdırmak
perākendānīden (f.i.) :	dağıtmak
berārīden (f.i.) :	kaldırmak (5)
berārānīden (f.i.) :	kaldırtmak
berdāhten (f.i.) :	kurtarmak ve tamam eylemek
berdārānīden (f.i.) :	tamam eyletmek
berāh kerden (f.b.i.):	yola göndermek (6)
perverden (f.i.) :	bişlemek
perverānīden (f.i.) :	bişletmek
perestīden (f.i.) :	tapmak
perestānīden (f.i.) :	tapdırmak (7)
perījeft : (f.) :	uçuk dutmak
pejmürīden (f.i.) :	şoldurmak
pejhān borden (f.b.i.) :	arzu iletmek ve gönülmek
pezānīden (f.i.) :	bişirtmek (8)
perrīden (f.i.) :	pezevenk dutmak
pervende-kerden (f.b.i.):	mişl
pervendīden (f.i.) :	karışık ve kat kat olmak ve bir bir üstine olmak
berhem şoden (f.b.i.) :	[] (9)
berhūden (f.i.) :	oda şararmak
perhīz-kerden (f.b.i.):	[müte‘addī]
perhīzīden (f.i.) :	saşınmak

/134b/

- perhīzānīden** (f.i.) : yağlandırmak (1)
ber keşīden (f.b.i.): [yukarı çekmek]
berāhencīden (f.i.) : çekmek
pejmürden (f.i.) : şolmak
pejmürānīden (f.i.) : şoldurmak (2)
besten (f.i.) : bağlamak
bestīden (f.i.) : mişl
bestānīden (f.i.) : almak
beşçīden (f.i.) : yarak eylemek
beşçāyīden (f.i.) : yarak eyletmek (3)
beşhīden (f.i.) : māye çalmak
beşhānīden (f.i.) : maye çaldırmak
bendīden (f.i.) : bağlamak
bendānīden (f.i.) : bağlatmak (4)
beşhuzen (f.i.) : sıkmak
penāhīden (f.i.) : şıgınmak
penāhānīden (f.i.) : şıgındırmak
pendāšten (f.i.) : öğüt tutmak (5)
pendārīden (f.i.) : şanmak
penhānīden (f.i.) : gizlemek
penhānānīden (f.i.) : gizletmek
peykīden (f.i.) : ağızına nesne saçmak ve yumuşaltmak (6)
peykānīden (f.i.) : ağızına nesne saçdırmak
peymūden (f.i.) : ölçmek
peymānīden (f.i.) : ölçdürmek
peyvesten (f.i.) : ulaşmak (7)
bohsīden (f.i.) : çimdilemek
peşlīden (f.i.) : yukmak

pelmeliden (f.i.) :	çirişmek
pehiden (f.i.) :	başmak (8)
peyvestāniden (f.i.) :	ulaştırmak
birışten (f.i.) :	[]
birıştāniden (f.i.) :	[müte'addī]
pisenden (f.i.) :	begenmek (9)
pisendiden (f.i.) :	[misl]
pisendāniden (f.i.) :	begendirmek
pişkilāniden (f.i.) :	ta'diye

/135a/

bişkiliden (f.i.) :	koflak (1)
bimenkiden (f.i.) :	tarıldanmak
bimenkāniden (f.i.) :	tarıldandırmak
bīhten (f.i.) :	elemek
pīzāniden (f.i.) :	iletmek
pīrāsten (f.i.) :	süslemek ve bezemek (2)
pīrāstāniden (f.i.) :	süsletmek
pīçiden (f.i.) :	[şarmak ve tolamak]
pīçāniden (f.i.) :	[müte'addī]
bīrūn āmeden (f.b.i.):	taşra gelmek (3)
bīrūn āverden (f.b.i.):	taşra getürmek
pīvāriden (f.i.) :	[cevap virmek]
pīvārāniden (f.i.) :	[müte'addī] (4)
bismil-kerden (f.b.i.):	boğazlamak
pindāšten (f.i.) :	öğüt tutmak
pīrāyiden (f.i.) :	süsletmek ¹¹³
piyūsiden (f.i.) :	şancu şancımağ (5)

¹¹³ metinde sebletmek şeklindedir

poḥten (f.i.) :	bişmek
pojānīden (f.i.) :	bişirmek
boḥten (f.i.) :	bişmek
boḥtānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (6)
borden (f.i.) :	iletmek
bordānīden (f.i.) :	iletirmek
bürīden (f.i.) :	kesmek
bürānīden (f.i.) :	kesdirmek
borāzānīden (f.i.) :	yarıştırmak (7)
porsīden (f.i.) :	şormak
porsānīden (f.i.) :	şordurmak
pūjūhīden (f.i.) :	istemek ve eridmek
pūjūhānīden (f.i.) :	iritirmek (8)
pūjūlīden (f.i.) :	ķandırmak
pūjūlānīden (f.i.) :	ķandırtmak
busūden (f.i.) :	degmek ve dutmak ve yuķamak
busānīden (f.i.) :	yuķatmak (9)
būşūlīden (f.i.) :	[depretmek]
būşūlānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
bu‘sūrīden (f.i.) :	şaçmak

/135b/

bū‘sirānīden (f.i.) :	şaçdırmak (1)
būlendīden (f.i.) :	yücelmek
būlendānīden (f.i.) :	yüceltmek
pūzīden (f.i.) :	‘özr eylemek
pūzānīden (f.i.) :	‘özürlendirmek (2)
pūsīden (f.i.) :	ķevirmek
pūsānīden (f.i.) :	ķevirtmek

pūṣīden (f.i.) :	giymek
pūṣānīden (f.i.) :	giydirmek ve örtmek (3)
pūyīden (f.i.) :	yilmek ve koçmak
pūyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
būzen (f.i.) :	olmaç
būsīden (f.i.) :	öpmek
būsānīden (f.i.) :	öpdürmek (4)
būyīden (f.i.) :	yilmek
būrūn-āmeden (f.b.i.):	taşra gelmek ¹¹⁴
būrūn-āverden (f.b.i.):	taşra getürmek ¹¹⁵
büzīden (f.i.) :	[] (5)
pūsēndīden (f.i.) :	[]
būṣ-kerden (f.b.i.):	[boşaltmak]
būyānīden (f.i.) :	[koklatmak]
būpūsīden (f.i.) :	ummaç
būpūsānīden (f.i.) :	umdurmaç (6)
būpūṣīden (f.i.) :	[örtmek] ¹¹⁶
būpūṣānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
tāḥten (f.i.) :	segirtmek ve çapmak (7)
tāzīden (f.i.) :	mişl
tāzānīden (f.i.) :	segirtirmek ve çatı eddürmek
tāftēn (f.i.) :	bükmeç ve kıvırmaç
tābīden (f.i.) :	yıldırmaç
tābānīden (f.i.) :	yıldırtmaç (8)
tālīden (f.i.) :	çigiremeç
tālānīden (f.i.) :	çigiretmeç
tebāhīden (f.i.) :	azmak

¹¹⁴ Selimağa nüshası

¹¹⁵ Selimağa nüshası

¹¹⁶ Selimağa nüshası

tebāhānīden (f.i.) :	azdırmak
tebīden (f.i.) :	bahaya degmek (9)
tebānīden (f.i.) :	bahāya degirmek
tersīden (f.i.) :	korqmak
tersānīden (f.i.) :	korqutmak
termīden (f.i.) :	atmak

/136a/

termānīden (f.i.) :	[müte'addī] (1)
tesbīden (f.i.) :	kızmak
tesbānīden (f.i.) :	kızdırmak
tefsīden (f.i.) :	kızmak
tefsānīden (f.i.) :	kızdırmak
tem zeden (f.i.) :	ebsem olmak (2)
temzānīden (f.i.) :	mişl
tencīden (f.i.) :	[]
tevānīden (f.i.) :	[]
tevlīden (f.i.) :	[]
tenbīden (f.i.) :	[] (3)
tekīden (f.i.) :	[]
tağrīden (f.i.) :	[]
terencīden (f.i.) :	tarılmak
tāsīden (f.i.) :	[]
tāse-kerden (f.b.i.):	[] (4)
ten-zeden (f.b.i.):	ebsem olmak
tenzānīden (f.i.) :	ebsem oldurmak
tenīden (f.i.) :	örümcek ağ görmek ve bez tokumak
tenānīden (f.i.) :	mişl
tensīden (f.i.) :	tuncukmak (5)

tensānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
telābīden (f.i.) :	[çökmek] ¹¹⁷
telābānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
terākīden (f.i.) :	yarılmağ (6)
terākānīden (f.i.) :	yarılmağ
terāşīden (f.i.) :	yunmağ
terāşānīden (f.i.) :	yundurmağ
tirāvīden (f.i.) :	şızmağ
tirāvānīden (f.i.) :	şızdırmağ (7)
tırābānīden (f.i.) :	[şızdırmağ]
tırābīden (f.i.) :	şızmağ
tılāvīden (f.i.) :	şızup taşra çıkmāğ
tılāvānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
tihīden (f.i.) :	boş olmağ (8)
tiḥānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
tīzīden (f.i.) :	oşurmağ
tīzānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
tīre şoden (f.b.i.):	[]
tīzdāden ¹¹⁸ (f.i.) :	[müte‘addī] (9)
tīzīden (f.i.) :	oşurmağ
turşīden (f.i.) :	ekşimeğ
turşānīden (f.i.) :	ekşitmeğ

/136b/

tevānīsten (f.i.) :	güç yitmeğ (1)
tevānīden (f.i.) :	mişl
tevānānīden (f.i.) :	güç yetdirmek

¹¹⁷ Selimağa nüshası

¹¹⁸ Selimağa nüshasında tīzānīden şeklinde

tūlīden (f.i.) :	ıqlımaḡ
tulānīden (f.i.) :	ıqlıtmaḡ
tūḡten (f.i.) :	ürkmek ve azıtmaḡ (2)
tūrānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
cāvīden (f.i.) :	ebed olmaḡ
cāvānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
cāhīden (f.i.) :	üşümek (3)
cāhānīden (f.i.) :	üşütmek
āyīden (f.i.) :	mişl
āyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
eḡīden (f.i.) :	dürüşmek
eḡānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (4)
erīden (f.i.) :	öz olmaḡ
erāmīden (f.i.) :	[müte‘addī]
erbīden (f.i.) :	öz olmaḡ
erābānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
cesten (f.i.) :	sıramaḡ ve segirmek (5)
cestānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
cesbīden (f.i.) :	birbirine avuşmaḡ
cesbānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
cesīden (f.i.) :	[meyl eylemek]
cesānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (6)
eşīden (f.i.) :	atmaḡ
eşānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
aḡzīden (f.i.) :	urbaḡa ötmek
cefsīden (f.i.) :	yapışmaḡ
cefsānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (7)
caḡşīden (f.i.) :	[]
cāmīden (f.i.) :	[]

ceften (f.i.) :	birbirine ulaşmak
ceftiden (f.i.) :	[miş]
ceftāniden (f.i.) :	[müte‘addī] (8)
çekiden (f.i.) :	[]
çekāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
çekiden (f.i.) :	tımmak
çekāniden (f.i.) :	tınzırmak
çeliden (f.i.) :	[] (9)
çelāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
çemiden (f.i.) :	birbirine ulaşmak
çemāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
çengiden (f.i.) :	şavaşmak

/137a/

çengāniden (f.i.) :	[müte‘addī] (1)
cehiden (f.i.) :	segirmek
cehāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
çaşiden (f.i.) :	kaşık kaşmak
çiren (f.i.) :	[] (2)
çiyāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
çinden (f.i.) :	dirmek
çināniden (f.i.) :	[müte‘addī]
çire şoden (f.b.i.) :	[]
cüsten (f.i.) :	istemek (3)
çüyāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
cünbiden (f.i.) :	deprenmek
cünbāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
cüşiden (f.i.) :	kaşnamak (4)
cüşāniden (f.i.) :	kaşnatmak

ḥārīden (f.i.) :	geçmek
ḥāsten (f.i.) :	örü tırnak (5)
ḥāmūşīden (f.i.) :	ebsem olmak
ḥāmūşānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ḥāyīden (f.i.) :	çīnmek
ḥāyānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (6)
ḥabbe kerden (f.i.) :	boğmak
ḥabīden (f.i.) :	ayağıla başmak
ḥabānīden (f.i.):	[müte‘addī]
ḥatne kerden (f.b.i.):	[sünnet eylemek] (7)
ḥaspīden (f.i.) :	ayağ-ıla başmak
ḥaspānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ḥasten (f.i.) :	üşenmek
ḥasīden (f.i.) :	ayağ-ıla başmak (8)
ḥasānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ḥafīden (f.i.) :	öksürmek
ḥafānīden (f.i.) :	müte‘addī
ḥalīden (f.i.) :	sancımağ ve batmağ ve şoğmağ
ḥalānīden (f.i.) :	sancdırmağ ve batırmağ ve şoğdurmağ (9)
ḥamīden (f.i.) :	egilmek
ḥamānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ḥandīden (f.i.) :	gülmek
ḥandānīden (f.i.) :	güldürmek

/137b/

ḥavīden (f.i.) :	öksürmek (1)
ḥavānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ḥavāyānīden (f.i.) :	[çökertmek]
ḥırāşīden (f.i.) :	tırmalamak

hırāşānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (2)
hırāmīden (f.i.) :	şalınmak
hırāmānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hırīden (f.i.) :	şatun almak
hırānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (3)
hīzīden (f.i.) :	kalınmak
hīzānīden (f.i.) :	tırkırmak [oğlancuklar karnı üzerine sürünmek]
hīden (f.i.) :	dütmek
hıyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hīre şoden (f.b.i):	[kamaşmak] ¹¹⁹ (4)
hīsīden (f.i.) :	aşılmak
hıyāsīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hurūşīden (f.i.) :	çağırarak (5)
hurūşānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hosbīden (f.i.) :	uyumak ve yatmak
hosbānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hoften (f.i.) :	[yatmak] (6)
hoftīden (f.i.) :	[misl]
hoftānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hūyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hunden ¹²⁰ (f.i.) :	okumak ve kağırmak (7)
hurānīden (f.i.) :	okutmak
huvāhīden (f.i.) :	dilemek
hūhānīden (f.i.) :	[]
horden (f.i.) :	yemek (8)
hūrānīden (f.i.) :	yedirmek
hūçīden (f.i.) :	göz yaşarmak

¹¹⁹ Selimağanüşhası

¹²⁰ Aslı hānden. Metinde elif harfi konulmamış

hūçānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hūsten (f.i.) :	dilemek (9)
hūsānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hūşīden (f.i.) :	hoş gelmek
hūşānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

/138a/

dāden (f.i.) :	vermek (1)
dāšten (f.i.) :	dutmağ
dārānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
dāmīden (f.i.) :	şavurmağ
dāmānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (2)
dānīsten (f.i.) :	bilmek
dānānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
der-yāften (f.b.i.):	añlamağ
derdemīden (f.i.) :	delirmek ve üfürmek ve bitmek
derdemānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (3)
der şoden (f.b.i.):	içerü olmağ ve girmek
der kerden (f.b.i.):	içerü eylemek ve görmek
der āmeden (f.b.i.):	içerü gelmek
der amānīden (f.b.i.):	[müte‘addī] (4)
der avürden (f.b.i.):	içerü getürmek
demīden (f.i.) :	örmek
demānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
denīden (f.i.) :	baylığdan sevinmek (5)
denānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
dendīden (f.i.) :	[kürenmek] ¹²¹
dendānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

¹²¹ Selimağa nüshası

devīden (f.i.) :	yelmek ve segirtmek
devānīden (f.i.) :	ta‘diye (6)
dīrrīden (f.i.) :	yırtmak
dīrrānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
dīrevīden (f.i.) :	biçmek
dīrevānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (7)
dıraḥşīden (f.i.) :	yaldıramak
dıraḥşānīden (f.i.) :	ta‘diye
dīrenkīden (f.i.) :	eglenmek
dīrenkānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (8)
dīrefşīden (f.i.) :	m.
dīrefşānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
dīden (f.i.) :	görmek
dūrūden (f.i.) :	biçmek (9)
dūrvānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
dūzdīden (f.i.) :	[ugurlamak]
dūzdānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

/138b/

dūndīden (f.i.) :	[ebsem olmak] (1)
dūndānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
dūḥten (f.i.) :	dikmek
dūzānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
dūsīden (f.i.) :	şıvamağ ve yapışmağ
dūsānīden (f.i.) :	şıvatdırmağ ve yapışdırmağ (2)
dūşīden (f.i.) :	şağmağ
dūşānīden (f.i.) :	şağdırmağ
rānden (f.i.) :	sürmek (3)
rānānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

resten (f.i.) :	kurtulmak
restānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
resīden (f.i.) :	erişmek
resānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (4)
reften (f.i.) :	gitmek
revānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
refū kerden (f.b.i.):	gözemek
remīden (f.i.) :	ürkmek
remānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (5)
rencīden (f.i.) :	incitmek
rencānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
rendīden (f.i.) :	rendelemek ve kızmak, toprak atmak
rendānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
rehīden (f.i.) :	[resten ma‘nasınadır] (6)
rehānīden (f.i.) :	kurtulmak
rehā kerden (f.b.i.):	[daha koyuvermek] ¹²²
rişten (f.i.) :	ögirmek
rişīden (f.i.) :	[mişl] (7)
rişānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
rīsīden (f.i.) :	şaçmak
rīsten (f.i.) :	[suçımak ve söküük düzlenmek] ¹²³
rīden (f.i.) :	m. (8)
riyānīden (f.i.) :	m.
rīḡten (f.i.) :	degmek
rīhīden (f.i.) :	toprak atmak
rīzīden (f.i.) :	degmek
rizānīden (f.i.) :	m. (9)

¹²² Selimağa nüshası

¹²³ Selimağa nüshası

rīhānīden (f.i.) : [müte‘addī]
rübūden (f.i.) : kaçmak
rübānīden (f.i.) : [müte‘addī]

/139a/

rūsten (f.i.) : bitmek (1)
rūyānīden (f.i.) : bitürmek
rūften (f.i.) : süpürmek
zāden (f.i.) : toğmak
zāyīden (f.i.) : toğurmak (2)
zāyānīden (f.i.) : toğurtmak
zedden (f.i.) : urmak
zenānīden (f.i.) : urdurmak
jārīnden (f.i.) : görmek
jāzānīden (f.i.) : [müte‘addī] (3)
zağankīden (f.i.) : [inçkırma]¹²⁴
zağankānīden (f.i.) : [müte‘addī]
zeferfīden (f.i.) : azacuk yemek
zeferfānīden (f.i.) : [müte‘addī]
zelfīden (f.i.) : [yüz urmak] (4)
zelfānīden (f.i.) : [müte‘addī]
zevrīden (f.i.) : yukaru olmak
zevrānīden (f.i.) : [müte‘addī]
zidūden (f.i.) : baş açmak (5)
zirādānīden (f.i.) : [mişl]
ziredānānīden (f.i.) : müte‘addī
zibūnīden (f.i.) : [it ulumak ve sögmek]
zibūyānīden (f.i.) : [müte‘addī]

¹²⁴ Selimağa nüshası

zinūden (f.i.) :	sigilemek (6)
zinūvānīden (f.i.) :	m.
zinūvīden (f.i.) :	m.
zīsten (f.i.) :	[derlemek] ¹²⁵
ziyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
zīrīden (f.i.) :	aşağa olmak (7)
zīrānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
jūlīden (f.i.) :	karcaşmak
jūlānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
sāhten (f.i.) :	düzmek (8)
sārīden (f.i.) :	eglemek ve sürüşdürmek
sāzānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
sāyīden (f.i.) :	[ezmek] (9)
sāyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
sahten (f.i.) :	katılmak
serendīden (f.i.) :	[bagırmak] ¹²⁶
serāndānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

/139b/

serāyīden (f.i.) :	ırlamak ve kuş etmek (1)
serāyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
serenkīden (f.i.) :	[gülmek]
serenkānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
sezāvārīden (f.i.) :	[lāyık olmak] (2)
sezāvārānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
seklīden (f.i.) :	[hıçkırmak]
seklānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

¹²⁵ Selimağa nüshası

¹²⁶ Selimağa nüshası

- sekālīden** (f.i.) : yavuz endīşe eylemek (3)
- sekālānīden** (f.i.) : [müte‘addī]
- sencīden** (f.i.) : tırtmak
- sencānīden** (f.i.) : [müte‘addī]
- siperi şoden** (f.b.i.): tamam olmağ (4)
- sipāsīden** (f.i.) : minnet eylemek
- sitīzen** (f.i.) : engilenmek
- sitīhīden** (f.i.) : [mişl]
- vesitīzānīden** (f.i.) : [müte‘addī] (5)
- vesitemīden** (f.i.) : [mişl-i setīzīden]
- vesitīhānīden** (f.i.) : [mişl]
- siteden** (f.i.) : almak
- sitemānīden** (f.i.) : [mişl]
- sitebānīden** (f.i.) : [müte‘addī] (6)
- sirişten** (f.i.) : yoğurmak
- siriştānīden** (f.i.) : []
- sirānīden** (f.i.) : []
- sirānānīden** (f.i.) : [] (7)
- sikencīden** (f.i.) : [barmağ ucıyla dutmağ]
- sikencānīden** (f.i.) : [müte‘addī]
- sikīzīden** (f.i.) : suçmağ
- sikīzānīden** (f.i.) : [müte‘addī] (8)
- sikerfīden** (f.i.) : sürçmek
- sikerfānīden** (f.i.) : [müte‘addī]
- süpūhten** (f.i.) : dirilmek ve saçmağ (9)
- süpūzānīden** (f.i.) : [müte‘addī]
- süpürden** (f.i.) : ışmarlamağ
- süpürdānīden** (f.i.) : [müte‘addī]

/140a/

- sütürden** (f.i.) : yülümek ve yuymak (1)
sütürdāniden (f.i.) : [müte‘addī]
sütühiden (f.i.) : [uşanmak]
sütühāniden (f.i.) : [müte‘addī]
sütüden (f.i.) : ögmek (2)
sütüyāniden (f.i.) : [müte‘addī]
sürüden (f.i.) : ırlamak
sürüyāniden (f.i.) : müte‘addī
sürāyiden (f.i.) : [mişl-i sürüden bāşed] (3)
sürüdāniden (f.i.) : [müte‘addī]
sürfiden (f.i.) : öksürmek
sürfāniden (f.i.) : [müte‘addī]
süften (f.i.) : delmek (4)
süftāniden (f.i.) : [müte‘addī]
sülfiden (f.i.) : öksürtmek
sülfāniden (f.i.) : [müte‘addī]
sünbiden (f.i.) : [delmek]¹²⁷ (5)
sünbāniden (f.i.) : [müte‘addī]
suḡten (f.i.) : göyünmek
süvzāniden (f.i.) : [yazdırmak]¹²⁸
süden (f.i.) : ezmek
süvāniden (f.i.) : [müte‘addī] (6)
şāriden (f.i.) : çağıldamak
şārāniden (f.i.) : [müte‘addī]
şāşiden (f.i.) : işemek (7)
şāşāniden (f.i.) : [müte‘addī]

¹²⁷ Selimağa nüshası

¹²⁸ Selimağa nüshası

şāften (f.i.) :	özlemek
şāfānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şāvīden (f.i.) :	[şād olmağ]
şāyisten (f.i.) :	[yarmağ ve yar olmağ] (8)
şāyistānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şāyīden (f.i.) :	lāyık olmağ
şāyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şehūden (f.i.) :	dırmalamağ
şehūnīden (f.i.) :	[müte‘addī] (9)
şehīden (f.i.) :	incitmek
şehānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şağşīden (f.i.) :	doğunmağ

/140b/

şağşānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (1)
şermīden (f.i.) :	utanmağ
şermānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şemrīden (f.i.) :	ürkmek
şemrānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şemīden (f.i.) :	[] (2)
şemānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şencīden (f.i.) :	incitmek
şencānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şevīden (f.i.) :	[olmağ]
şevānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (3)
şiblīden (f.i.) :	şıklık urmağ
şiblānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şitāften (f.i.) :	örmek
şitābīden (f.i.) :	ördürmek (4)

şitābānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şıḥlīden (f.i.) :	şıklık vermek
şıḥlānīden (f.i.) :	m.
şıflīden (f.i.) :	m. (5)
şıflānīden (f.i.) :	m.
şikesten (f.i.) :	şımak
şikestānīden (f.i.) :	şıdırmak
şikeften (f.i.) :	açılmak (6)
şikāften (f.i.) :	yarmak
şikāfānīden (f.i.) :	yardırmak
şikerfīden (f.i.) :	‘acablamak ve ululanmak
şikerfānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şikībīden (f.i.) :	ivmek (7)
şikībānīden (f.i.) :	ivdirmek
şināḥten (f.i.) :	añlamak
şināsānīden (f.i.) :	añlatmak
şinārīden (f.i.) :	yüzmek (8)
şinārānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şināvīden (f.i.) :	yüzmek
şinīden (f.i.) :	işitmek
şünūden (f.i.) :	m. (9)
şinānīden (f.i.) :	m.
veşināvīden (f.i.) :	m.
şiyārīden (f.i.) :	naḥas eylemek

/141a/

şiyārānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (1)
şüḥlīden (f.i.) :	iñlemek
şüḥlānīden (f.i.) :	iñletmek

şühūden (f.i.) :	[durmaḡ ve dırmanmaḡ] (2)
şühānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şoden (f.i.) :	olmaḡ ve gitmek
şosten (f.i.) :	yumaḡ
şūyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şükürden (f.i.) :	helāl eylemek (3)
şükürdānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şüküften (f.i.) :	çiçekletmek ve ‘aceblemek
şükeftānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şomorden (f.i.) :	[şaymaḡ] (4)
şomordānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şūrīden (f.i.) :	[]
şūrānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şūhīden (f.i.) :	nedimlik eylemek (5)
şūhānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
şükūhīden (f.i.) :	[heybetlü olmaḡ]
şükūhānīden (f.i.):	[müte‘addī]
ṭabīden (f.i.) :	ṭaplamak ve yürek oynamaḡ (6)
ṭabānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ṭalbīden (f.i.) :	ṭaleb etmek ve istemek
ṭalbānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (7)
ṭrāzīden (f.i.) :	‘alem eylemek
ṭrāzānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ṭīre şoden (f.b.i.):	ḡaḡımaḡ
ṭīre şānīden (f.b.i.):	[müte‘addī] (8)
ṭūvārīden (f.i.) :	şormaḡ
ṭuvārānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ḡaltīden (f.i.) :	yuvalanmaḡ (9)
ḡaltānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

ġalġiden (f.i.) : [tekerlenmek]¹²⁹

/141b/

ġalġāniden (f.i.) : [müte‘addī] (1)

ġaliden (f.i.) : tekerlenmek

ġalāniden (f.i.) : [müte‘addī]

ġijiden (f.i.) : sürünmek

ġijāniden (f.i.) : [müte‘addī] (2)

ġuriden (f.i.) : gögermek ve görünmek

ġurrāniden (f.i.) : [müte‘addī]

ġurtubiden (f.i.) : [misl-i garbiden]¹³⁰

ġurtubāniden (f.i.) : [müte‘addī] (3)

ġunūden (f.i.) : ımızğanmağ

ġunuvāniden (f.i.) : [müte‘addī]

ġūliden (f.i.) : kıandırmağ

ġulāniden (f.i.) : [müte‘addī]

ġūbe-zeden (f.b.i.): [yaymağ] (4)

fāġiden (f.i.) : dütmek

fāġāniden (f.i.) : dütdürmek

fāġiden (f.i.) : istemek (5)

fāġāniden (f.i.) : [müte‘addī]

fermūden (f.i.) : buyurmağ

fermüyāniden (f.i.) : [müte‘addī]

fersūden (f.i.) : uşanmağ ve yigrenmek ve didilmek ve aşınmak

fersayāniden (f.i.) : aşındırmağ (6)

ferkenden (f.i.) : [kıoparmağ]

ferkendāniden (f.i.) : [müte‘addī]

¹²⁹ Selimağā nüshası. **ġalġiden** :yuvalanma > **ġaliden** : tekerlenmek şeklinde verilmiş.

¹³⁰ Selimağā nüshası

ferġārīden (f.i.) :	[ışılamak] ¹³¹
ferġārānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ferāřīden (f.i.) :	düşmek ve ten çekişmek (7)
ferāřānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ferġasīden (f.i.) :	[rakş urmak]
ferġasānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ferġamīden (f.i.) :	panbuķ etmek (8)
ferġamānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
fernāġīden (f.i.) :	[edebli olmak ve dölek olmak ve kulak aşaga sarkmak] ¹³²
fernāġānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
ferhaften (f.i.) :	[mişl-i fertāhīden] ¹³³
ferhezānīden (f.i.) :	[mişl] (9)
ferāmūřīden (f.i.) :	unutmak
ferāmūř kerden (f.b.i.):	[mişl]
ferāmūřānīden (f.i.) :	[müte‘addī]

/142a/

fesībīden (f.i.) :	eliyle yetmek (1)
fesibānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
firistāden (f.i.) :	viribimek
firistānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
firiften (f.i.) :	aldamak (2)
firībīden (f.i.) :	[aldanmak]
firībānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
fiřānden (f.i.) :	silkmek
fiřānānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
fincā kerden (f.b.i.):	görünmek (3)

¹³¹ Selimaġa nüshası

¹³² Selimaġa nüshası

¹³³ Selimaġa nüshası

fürūhten (f.i.) :	şatmaq
vefürüşiden (f.i.) :	m.
fürüzāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
vefürüşāniden (f.i.) :	[müte‘addī] (4)
fürū borden (f.b.i.):	[yutmaq]
fürū bordāniden (f.b.i.):	[müte‘addī]
fürū āmeden (f.b.i.):	aşağa gelmek ve inmek
fürū āmeniden (f.b.i.):	[müte‘addī] (5)
fürū godeşten (f.b.i.):	aşağa komak
fürū güzārāniden (f.b.i.):	[müte‘addī]
füzūden (f.i.) :	artmaq
füzüyāniden (f.i.) :	[müte‘addī] (6)
fünūden (f.i.) :	tolatmaq
fünāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
kārīden (f.i.) :	qazanmaq (7)
kārāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
kāsten (f.i.) :	eksimek
kāsāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
kāşten (f.i.) :	iş işlemek
kālīden (f.i.) :	dağıtmaq (8)
kālāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
kāvīden (f.i.) :	qazanmaq
kāvāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
kāhīden (f.i.):	eksimek
kāhāniden (f.i.) :	eksüddürmek (9)
kerdīden (f.i.) :	deñezinmek (kararsız kalmak)
kerdāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
kejden (f.i.) :	[]
germīden (f.i.) :	ısı eylemek

/142b/

germānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (1)
gezīden (f.i.) :	ışırmaq
gezānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
keşten (f.i.) :	dönmek
keşīden (f.i.) :	çekmek
keşānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
kefīden (f.i.) :	köpürmek (2)
kefānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
kemīden (f.i.) :	eksüz olmak
kemānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
kendīden (f.i.) :	yeyimek (yeyim : rüşvet)
kendānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
kenden (f.i.) :	qazımaq ve qoparmaq (3)
kendīden (f.i.) :	[]
kendānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
girānīden (f.i.) :	ağır eylemek
girānānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (4)
kirāşīden (f.i.) :	güdük olmak
kirāşānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
kirevīden (f.i.) :	inanmaq
kirevānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
kirāyīden (f.i.) :	meyl eylemek (5)
kirāyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
kirīsten (f.i.) :	aqlamak
kirīsānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
kirīhten (f.i.) :	qaçmaq ve dutmaq
kirīzānīden (f.i.) :	m. (6)
giriften (f.i.) :	[dutmaq ve daşaq urmaq]

gıřtıārıden (f.i.) :	[müte‘addı]
kirāsten (f.i.) :	şallamaş
kiryānıden (f.i.) :	[müte‘addı]
gırānıden (f.i.) :	[ağır eylemek] (7)
gırānānıden (f.i.) :	[müte‘addı]
küdaşten (f.i.) :	sızmak
küdarānıden (f.i.) :	[müte‘addı]
küdarānıden (f.i.) :	[müte‘addı] (8)
kürāzıden (f.i.) :	[řarāmıden]
kürāyisten (f.i.) :	[]
güzıden (f.i.) :	örendilmek
güzānıden (f.i.) :	[müte‘addı]
güzārden (f.i.) :	ödemek (9)
gürız kerdn (f.b.i.) :	[çäre eylemek]
küsten (f.i.) :	üzmek ve üzılmek
küsişten (f.i.) :	m.
küsiyānıden (f.i.) :	[müte‘addı]

/143a/

küsızānıden (f.i.) :	[] (1)
küşten (f.i.) :	depelemek
küřtānıden (f.i.) :	[müte‘addı]
külıden (f.i.) :	[it seklemek] ¹³⁴
lerzıden (f.i.) :	ditremek (2)
lerzānıden (f.i.) :	ditretmek
lağzıden (f.i.) :	şayanmaş
lađzānıden (f.i.) :	řayandıрмаř
lenkıden (f.i.) :	ağsamaş (3)

¹³⁴ Selimağa nüşhası

lenkâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
lencîden (f.i.) :	sökmek
lencâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
lendîden (f.i.) :	[ağsamak]
lendâniden (f.i.) :	[müte‘addî] (4)
lîsîden (f.i.) :	yalamak
lîsâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
lûğîden (f.i.) :	şagmağ (5)
lûğâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
mālîden (f.i.) :	uvmak ve dürtmek ve selmek
mālâniden (f.i.) :	[müte‘addî] (6)
mānden (f.i.) :	kalmağ ve komağ ve yorulmağ
mānâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
mānisten (f.i.) :	beñzemek
vemāniden (f.i.) :	[mişl]
mānistāniden (f.i.) :	[müte‘addî] (7)
vemānâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
meçîden (f.i.) :	[çimdimek ¹³⁵ ve kurdamak]
meçâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
meğîden (f.i.) :	depretmek
mezîden (f.i.) :	emmek (8)
mesîrîden (f.i.) :	m.
mekîden (f.i.) :	m.
mezâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
merâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
mekâniden (f.i.) :	[müte‘addî]
mîrâniden (f.i.) :	öldürmek (9)
mîrânâniden (f.i.) :	[müte‘addî]

¹³⁵ Selimağa nüshası

mīsīden (f.i.) : şıgmaq
mīsānīden (f.i.) : [müte‘addī]

/143b/

mürden (f.i.) : ölmek (1)
mürānīden (f.i.) : [müte‘addī]
münkīden (f.i.) : şaxurmak
münkānīden (f.i.) : [müte‘addī]
mūlīden (f.i.) : egletmek
mūlānīden (f.i.) : [müte‘addī] (2)
mūyīden (f.i.) : sağı sağımaq
mūyānīden (f.i.) : [müte‘addī]
nāzīden (f.i.) : nazlanmaq (3)
nāzānīden (f.i.) : [müte‘addī]
nefzīden (f.i.) : ilenmek ve küçük olmak
nefzānīden (f.i.) : [müte‘addī]
nālīden (f.i.) : egilmek
nālānīden (f.i.) : [müte‘addī] (4)
nevīden (f.i.) : yeñi olmak
nevānīden (f.i.) : [müte‘addī]
nevme kerdēn (f.b.i.): [zevāl eylemek]
neḥāzīden (f.i.) : ustadan qorqmaq
neḥāzānīden (f.i.) : [müte‘addī] (5)
nişārīden (f.i.) : [şaçu şaçmaq]
nişārānīden (f.i.) : [müte‘addī]
nişānden (f.i.) : dikmek
nişānīden (f.i.) : [müte‘addī] (6)
nişisten (f.i.) : oturmaq
nişistānīden (f.i.) : [müte‘addī]

nigeristen (f.i.) :	bağmak
nigeriden (f.i.) :	[mişl] (7)
nigāriden (f.i.) :	nağş eylemek
nigerāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
nigāšten (f.i.) :	çizmek
nigāşāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
nigārāniden (f.i.) :	[müte‘addī] (8)
nigāhiden (f.i.) :	şaklamak
nigāhāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
niḥāden (f.i.) :	komak
niḥāyāniden (f.i.) :	[müte‘addī] (9)
nīyāzāniden (f.i.) :	ḥācet demek
nüpüşiden (f.i.) :	[dinlemek] ¹³⁶

/144a/

nüpüşāniden (f.i.) :	[müte‘addī] (1)
nūbišten (f.i.) :	yazmak
nūvišten (f.i.) :	m.
Nūvistāniden (f.i.) :	müte‘addī
nūvīsāniden (f.i.) :	[]
nigūhiden (f.i.) :	ḥorlamak (2)
nigūhāniden (f.i.) :	m.
nūmūden (f.i.) :	göstermek
nūmāyiden (f.i.) :	[müte‘addī]
nūvāḥten (f.i.) :	ḥoş dutmak
nūvāziden (f.i.) :	[mişl] (3)
nūvāzāniden (f.i.) :	[müte‘addī]
nūhuften (f.i.) :	gizlemek

¹³⁶ Selimağa nüshası. Nüshada niyüşiden şeklinde yazılmış

nühüftānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
vāḥurden (f.i.) :	[kaygırmak] ¹³⁷ (4)
vāḥurānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
vāḥīden (f.i.) :	dilmik
vāḥānīden ((f.i.) :	[müte‘addī]
vārīden (f.i.) :	yatmaḵ (5)
vārānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
vāngiristen (f.i.) :	[girü yatmaḵ]
vāngirānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
vāyāften (f.i.) :	añlamaḵ (6)
vāyābānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
verkerden (f.i.) :	yaḵmaḵ
verkerānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
verzīden (f.i.) :	işlemek
verzānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (7)
verḥāsten (f.i.) :	ṭurmaḵ
verḥīzānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
vernişisten (f.i.) :	[bitmek] ¹³⁸
vernişistānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (8)
verdāşten (f.i.) :	getürmek
verdārīden (f.i.) :	[müte‘addī]
vezīden (f.i.) :	esmek
vezāyīden (f.i.) :	[müte‘addī] (9)
veşkürden (f.i.) :	ḥelāl eylemek
veşkürānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
vejülīden (f.i.) :	[yil esmek]

¹³⁷ Selimağa nüshası

¹³⁸ Selimağa nüshası

/144b/

heçīden (f.i.) :	ķurumaķ (1)
hencīden (f.i.) :	incitmek
heçānīden (f.i.) :	müte‘addī
hirāsīden (f.i.) :	ķorkmaķ (2)
hirāsānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hirāşīden (f.i.) :	ķoşmaķ
hirāşānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
hişten (f.i.) :	ķovmaķ (3)
hilīden (f.i.) :	[mişl]
hilānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
lāġarīden (f.i.) :	[arıklamak] ¹³⁹
lāġarānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (4)
lābīden (f.i.) :	[yalvarmaķ] ¹⁴⁰
lāvīden (f.i.) :	[mişl]
lāvānīden (f.i.):	[müte‘addī]
lābānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
lānden (f.i.) :	[silkmek ve ditremek] ¹⁴¹ (5)
lāndānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
lāyīden (f.i.) :	[it ulumak] ¹⁴²
lāyānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
yāzīden (f.i.) :	esnemek (6)
yāzānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
yāristen (f.i.) :	edeb eylemek
yāften (f.i.) :	bulmaķ
yābīden (f.i.) :	[mişl] (7)

¹³⁹ Selimaġa nüshası

¹⁴⁰ Selimaġa nüshası

¹⁴¹ Selimaġa nüshası

¹⁴² Selimaġa nüshası

yābānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
yārīden (f.i.) :	yarlık eylemek
yārānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
yāvīden (f.i.) :	yav[u] kılmak
yāvānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (8)
yencīden (f.i.) :	pārelemek
yencānīden (f.i.) :	[müte‘addī]
yenḥaṣūnden (f.i.) :	қашағуламақ
yenḥaṣānīden (f.i.) :	[müte‘addī] (9)

Bedān ki Der Meṣādir-i Pārṣī Hemçün-ı Meṣādır /145a / ‘Arabī taṣarruf mī ṣeved nebūden. Belki ber an meṣādir-ı ba‘zı ḥurūf-ı muttaṣıl mī ṣeved. Ya kim pes ez ziyāde ya noḡṣan encümānd ber ef‘āl-i sitte mī ṣeved. Ve an māzi‘ ve muzāri‘ ve fā‘il ve mef‘ūl ve emr ve nehy est. Ve ḥurūf-ımuttaṣıl pes ez in yād kerde ṣod. Meṣādir-ı Fārisi ānest ki der āḥir-i kelime nun bāṣed. Vaḳti ki nun ra biyefken-i māzi‘ gāyib gerded. Çünān ki gūyi kerd ve der nefī heme-i in emṣālḥā ṭarīk ānest ki nun-ı meftuḥ ziyāde konī ba‘zı emṣile ra gūyi ki nereft ve ba‘zı ra gūyi ki neyāmed ve neyāyed ve ḥurūfi ki der evāyil ve evāḥir-i ef‘āl-i muttaṣıl mī ṣeved ānist. Evvel end mevzū‘ est /145b/ Berāyi teṣniye ve cem‘-i müzekkerān-ı müenneṣān ki gāyibān bāṣend der āḥir-i māzi‘ ve muzāri‘ mī āyed. Dovvom ya-i sākin ki māḳableṣ sākin bāṣed. Ve an mevzū‘ est berāyi vaḥdān-ı muḥāṭab-ı mezkūr ve muḥāṭabe-i müenneṣe der ef‘āl-i erba‘a. Sovvom yet mevzū est berāyi muḥāṭabe-i müenneṣ. Çeḥārom mim mevzūest berāyi mütekellim-i vaḥde. Pencom nem mevzū‘ est berāyi mütekellim me‘al-ğayr. Ve ḥurūfi ki zıkr ṣod der evāḥir-i kelime-i muttaṣıl mī ṣeved. Miṣāl u begūyīm ta mübtedī ra āsān kereded,kerden, kerdend, kerdīd veya kerdīt. Kerdem, kerdīm, bekonend, bekonend, bekonī veya bekonīt. bekonem, bekonīm, mī konem, mī konend, mī konī, mī konīd /146a/ veya mī konīt, mī konīm, konende, konendegān, kerde, kerdegān, kerdīḥā, bekon, bekonīd, ya bekonīt, mekon, mekonīd, ya mekonīt.

Her kelime ki evveleş elif est.Çün bā-i meksüre veya nun-ı meksüre muttaşıl mī şeved. Elif beya münkalib gerded berin nesak āferiden, biyāferiden, niyāferiden, ārāmiden, biyārāmiden, niyārāmiden, endūhten, biyenduhten, niyendūht, āmūhten, biyāmuzed, niyāmūzed, bāki ra nīz berin tertīb kıyās konīd vallahu a‘lem. Der meşāri- ānest ki der āhir-i her muzāri‘ dālī ziyāde koned. Ve der evveleş bāyī ziyāde konend. /146b/ Çünan ki der āmeden güyend ve der kerden güyend. Berāyend ki der meşādır-ı Pārsī gozeşte. Ba‘zı ānest ki muzāri‘-i an müşkil bāşed. Berāyi āsānī derin risāle kerde şod ānīst. Biyāferiyend, mī āferiyend, biyāvered, mī āvered, biyāndāyed, mī endāyed, biyāsāyed, mī aşāyed, biyāfşured, biyāfkened, mī efkesend, biyāndūzed, mī endūzed, biyāngīzed, mī engīzed, biyāmīzed, mī āmīzed, mī āmūzed, biyāzmāyed, mī ezmāyed, biyākened, mī ekened, biyāfzāyed, mī efzāyed, biyāğāred, mī āğāred, biyāfrūzed, mī efrūzed, biyāvīzīd, mī āvīzed /147a/ biyārāyed, mī ārāyed, biyenkāred, bidāned, bişināsed, bişirāned, bireved, bibahşāyed, bipeymāyed, biyāred, biperākend, bipindāred, bipalāyed, bipezīred, bīnded, bipāşed, binişined, verhīzed, büküvāred, beyūyed, bibīned, bişineved, bigīzed, bizidāyet, biyendāyed, bipināhed. İsm-i fā‘il ez lafz-ı muzāri‘ bāyed girift. Çünki ez lafz biyāferīned, āferīyenende. Ve ez lafz biyāvered, āverende. Ve ān çünānest zāl ra be-dāl bedel gerded. Ve bişter yik nun ez dāl-i ziyāde konend ve harfihā der āhirān-ı kelime-i izāfet konend ism-i fā‘il bāşed. Emir rā ez muzāri‘ /147b/ gīrend çünānce. Her dāl ki der āhir-i muzāri‘ mī bāşed biyendāzend ve ança pīş ez an āhīreş sākīn kerdānend. Emr bāşed çünān ki ez lafz biyāferīned, biyāferīd. Ve ez lafz bigīred. Ve ez lafz be şikened şiked mī şeved. Pes ez in der evvel emr-i harf-i bā nihade koned. Çünan ki ez lafz-ı bigīkened. Bigīken bāşed ve eger evvel-i emr elif bāşed. Çün yā ziyāde konend ān elif beya münkalib mī kereded. Çünan ki arem, biyārem mī şeved. Her elif ki der evvel-i emr ve muzāri‘-i muttaşıl mī şeved. Çün harf-ibā ve mim ve nun bedān elif peyveste kereded. An elif ya bāşed. Meşela biyārām, miyārām, biyārāmed, meyārāmed /148a/ ve hemçünān elif dāden-i hā mī kereded ve muzāri‘ ve fā‘il ve mef‘ül ve emr ve nehy. Meşela dehend, ve dehende, ve dīh ve dīde. Her vavī ki der ba‘zı muzāri‘ mī āyed. Çün ān meşādır ra muzāri‘ ve fā‘il ve mef‘ül ve emr ve nehy

konend. An vav elif mī şevved. Meşela ez lafz pālūden, nemūden, ve fersūden, ve ālūden ve āsūden, ve endūden ve zidūden, ve sūden, ve efzūden, ve baḥşūden, ve borden,ve rübūden, ve küşūden, ve sūtūden, bālāyed,nümāyed, ālāyed, asāyed, endāyed, bizidāyed, sāyed, efzāyed, berāyed, rübāyed, küşāyed, sitāyed. Der in meşādır ki yād kerde şod heme-i vāv elif /148b/ şod ve ḥarf-i nun der evāḥir-i meşādır-ı Pārsī mī āyed. Beharf-i dāl bedel mī şevved. Meşela kerdn ve şosten bekoned, neşinevīd mī şevved. Ve ḥarf-i ḥā-i mu‘ceme be se harf bedel mī şevved. Evvel beḥarf-i zā. Meşela ez kelime-i endāḥten,endūḥten, vebāḥten, vetāḥten, vetūḥten vesūḥten, vesübūḥten,veefrāḥten, endūden, endāden, bāred, tāzed, sūzed, sübūzed, efrāzed mī kereded. Dovvom beḥarf-i sin. Meşela lafz-ı şināḥten, şināsed, şināsende, bişinās, meşinās. Sovvom beḥarf-i şın. Meşela der lafz-ı fūrūḥten, fūrūşed. Ve ḥarf-i ra /149a/ benun münkalib mī şevved. Evvel der lafz-ı kerdn. Der lafz-ı muzārī‘ koned ve der fā‘il konende. Ve der emr būkon, ve der nehī mekon mī şevved. Ve ḥarf-i elif beya ve ḥarf-i şın bezā münkalib mī şevved. Meşela ez lafz-ı ḥāsten, ḥīzed, ḥīzende, biḥīz, meḥīz, dovvom be ḥarf-i ha.Meşela ez lafz-ı ḥāsten, ḥāhed, ḥāhende, beḥāh, meḥāh. Sovvom be-ḥarf-i lām.Meşela ez lafz-ı kesten, keslen, keslende, bekesl, mekesl. Ve ḥarf-i fa beḥarf-i ra ve bedel mī şevved. Meşela ez lafz-ı reften, revend, revende, ve ez lafz-ı tāften, ve yāften, tābed, yābed, tābende, yābende, bitāb, biyāb, metāb, meyāb. Ve ḥarf-i mim. /149b/ ez lafz-ı āmeden ya mī kereded ez dī āyed. Āyende, biyā, meyā. Eger ḥāhī ki maşdar-ı lāzım ra müte‘addī sāzī der miyāne-i maşdar elif ve nun āver. Meşela kārīden ve ḥandīden ve çerīden kārānīden, ḥandānīden, çerānīden şod. Diger gūne der-miyān-ı meşādır çehār-ḥurūf ki vāv, ve elif, ve ya, ve nun biyāverī. Meşela der lafz-ı şosten şüyānīden ve diger gūne der miyān-ı ān meşādır vav ziyāde mī konend. Meşela āsūden ve ālūden, āsāyānīden, vālāyānīden. Bedān ki meşādır-ı Pārsī du gūne est. Lāzım ve müte‘addī. Ve in her du ra müfredi ve cem‘i /150a/ bāşed. Ve in her du gūne zā nefy bāşed. Müfredāt-ı meşādır lāzım ve müte‘addī ra beyān kerdīm. Ba‘de ez in cem‘ her du ra ve nefy her du ra yād konīm. Mişāl cem‘il-meşādır-ı l-lāzım. āferīdenīha,baḥşīdenīha, cestenīhā, dānistenīhā, rüstenīhā, gāltīdenīhā, fermūdenīhā, kāvidenīhā, lerzīdenīhā,

mekidenihā, nālıdenihā, verkerdenihā, bāzidenihā. Mişāl Cem‘i‘l-Meşādirü‘l-Müte‘addī : baḥşānidenihā, cihānidenihā, ḥızānihā,dānānidenihā, rehānidenihā, sārānidenihā, şāyānidenihā, ṭapānidenihā, ğaltānidenihā,tālānidenihā, herāsānidenihā, yāzānidenihā. Mişāl Nef‘i‘l-Meşādir-ı Lāzımü‘l-Müfred /150b/ niyāferiden, nibaḥşiden, biḥosten, niḥāsten, nidānisten, nūsiten,nisāḥten, nisāyesten, niġaltiden, nifermüden, nikāviden, nilerziden, nimekiden,nināliden, nürkerden, nehvāsiden, nenāriden. Mişāl Nef‘i‘l-Müte‘addi-il-Müfred :binaḥşāniden, niḥirādāniden, nidānāniden, nirĀhāniden, nizevāniden, nisāzāniden,nişāyāniden, niġaltāniden, nifermāniden, nikāvāniden, nilerzāniden, nimekāniden,ninālĀniden, nihevāsāniden, niyāzāniden.Cem‘i‘l-Meşādirü‘l-Lāzım :binaḥşidānihā, nedānistenihā, nezūyedenihā, nesāḥtenihā / 151a/ neşināyestenihā, neṭapidenihā, neġaltidenihā, nefermüdenihā, nekāvidenihā, nemekidenihā,nenālidenihā, nürkerdenihā, nehevāsidenihā, neyāziyedenihā. Mişāl Nef‘i‘i Cem‘i‘l-Meşādirü‘l-Müte‘addī : nebaḥşānidenihā, necehānidenihā, neḥızānidihā,nedānānidenihā, nerehānidenihā, nezevānidenihā, nesāzānidenihā, neşāyānidenihā,neṭapānedenihā, niġaltānidenihā, nifermānidenihā, nekāvānidenihā, nelerzānidenihā,nemikānidenihā, ninalānidenihā, nürkerdānidenihā, nehevāsānidenihā,neyazānidenihā. Ve bāḳi Cem‘-i Meşādir-ül-Lāzım ve Müte‘addī : Bedīn ṭarīḳ-i ḳıyās mībāyed kerden. Mişāl El-Māzi fi‘l-Lāzım /151b/ dānistend, dānistī, dānistīd, dānistem, dānistīm. Mişāl El Mazi fi‘t-Temennī : Kāşki men dāniste būdemi. Kāşki mīḥānde būdemi āh. Mişāl El Mazi fi‘t-Terecci : Bu ki men şināḥte būdemi. Bu ki men gofte būdemi. Mişāl El-Müstakḳbel fi‘l-Lāzım : bidāned, bidānend, bidānī, bidānīd, bidānem,bidānīm. Mişāl El Müstakḳbel fi‘t-Temennī : Kāşki bidānemi, kāşki beşināsemi. Mişāl El Hal ve El İstifhām-ı Fil‘l-Lāzım : mīdāned, mīdānend, mīdānī,mīdānīd, mīdānem, mīdānīm. Mişāl Et-Temennī Fi‘l-Hal ve‘l-İstikḳbāl : Kāşki mīdānī, kāşki mīşināsī.Mişāl Et-Terecci fi‘l-Hal ve‘l-İstikḳbāl : Bū ki mīdānī, bū ki mīşināsemi. / 152a/ Mişāl El-Caḥd : nedānist, nedānistend, nedānistī, nedānistīd, nedānistem, nedānistīm. Mişāl Nefī El-Müstakḳbel : nedāned, nedānend, nedānī, nedānīd, nedānem, nedānīm. Mişāl Nefī El-Hal ve‘l-İstifhām : Nemīdāned, nemīdānīd, nemīdānī, nemīdānīd, (bilmedi şimdiki halde) nemīdānem,

nemīdānīm. Mişāl Emrū-l-hāzır şadā : bedān, bedānīd. Mişāl Neyhi'l-hāzır : medān, medānīd. Mişāl-i Emrū'l-ğayb : bāyed ki bedāned, bāyed ki bedānend. Mişāl-i Nehyi'l-ğāyib : Bāyed ki nedāned, bāyed ki nedānend. Mişāl-i İsmü'l-Fā'il : dānende, dānendegān. Mişāl-i İsmü'l-Mef'ul : Dāniste, dānistegān. Mişāl-i hikāyetü'l-Māzi : mī dāniste āh. Mişāl-i hikāyetü'l-Cehd : nemīdāniste ah. /152b /Mişāl-i İstifhām : Fi'l-Māzi ez muhāṭab ve muhāṭabe ve nefsi mütekellim miāyed. Ez ğāyib ve ğāyibe nemī āyed, dānistī, dānistīd, dānistem, dānistīm. Mişāl-i El-İstifhām El Müstaḫbel : bidānī, bidānīd, bidānīm, bidānīyīm. Mişāl-i El-İstifhām fi'l-Hāl : mīdānī, mīdānīd, mīdānem, mīdānīm. Mişāl-i Diğer Müte'addī : Dānānīden, dānānīdī, dānānīdīd, dānānīdem, dānānīdīm. Mişāl-i El-Müstaḫbel : bedānāned, bedānānend, bedānānī, bedānīd, bedānānem, bedānānīm. Mişāl-i El-Hāl ve'l-İstifhām : mīdānāned, mīdānānend, mīdānānīd, mīdānānem, mīdānānīm. Mişāl-i El-Cehd : nedānānīd, nedānānīdend, nedānānīdī, nedānānīdīd. /153a/ nedānānīdem, nedānānīdīm. Mişāl-i Nefi El-Müstaḫbel : nedānāned, nedānānend, nedānānī, nedānānīd, nedānānem, nedānānīm. Mişāl-i Nefi-El-Hāl : nemīdānāned, nemīdānānend, nemīdānānī, nemīdānānīd, nemīdānānem, nemīdānānīm. Mişāl-i Emrū'l-Hāzır : bidānān, bedānānīd. Mişāl-i Nehyi'l-Hāzır : medānān, medānānīd. Mişāl-i Nehyi-l-Gayb : bāyed ki nedānāned, bāyed ki nedānāsend. Mişāl-i İsmü'l-Fā'il : dānende, dāndegān. Mişāl-i El-İstifhām : dānīde, dānānīdkān ve dānānīdhā. İsmü'l-Fā'il : mīdānāned. Mişāl-i Hikāyeti-l-Māzi : nemīdānānīd. Mişāl-i Hikāyeti-l-Cehd : Fi'l-māzi der in müte'addī nīzār be-muhāṭab ve muhāṭabe ve nefsi mütekellim miāyed. Ez ğāyib / 153b/ ve ğāyibe nemī āyed, dānānīdenī, dānānīdenīd, dānānīdīm, dānānīdenīm. Mişāl-i El-İstifhām Fi'l-Müstaḫbel : bidānānī, bidānānīd, bidānānīm, bidānānīyīm. Mişāl-i El-İstifhām Fi'l-Hāl : mī dānānī, mīdānānīd, mīdānānīm, mīdānānīyīm. Ve cem'-i Meşadırü'l-Lāzım ve Müte'addī : Ber in ṭarīḫ-i kıyās mībāyed kerdem. Emsile-i Diğer Mişālü'l-Māzi: tūvānist dānistī. Mişāl-i El-Müstaḫbel : netūvāneddānistī. Mişāl-i El-Hāl ve'l-İstifhām : mītevāned dānisten. Mişāl-i El-Cehd : netūvānisit dānisten. Mişāl-i Nefi-l-Müstaḫbel : netūvāned dānisten. Mişāl-i nefyü'l-Hāl : nemītūvāned dānisten. Mişāl-i Hikāyet-il-Māzi : mītūvānist dānisten. /154a/

Miṣāl-i Hikāyetü'l-Cahd : nemī tüvānisit dānisten. Miṣāl : meçhülü'l-Māzi ez lāzım dāniste şod. Miṣāl :Müstakbelü'l-ism dānende hāhed būden. Bārende hāhed būden. Miṣāl : Hikāyetü'l-ism dānende būd, keşende būd. Nev'-i āhir der hikāyet-i İsm : dānende mībuved,nigūmibuved, bedī mībuved,keşende mībuved, dānende mībud est, nigū mī dāst,bedī mī bude est, keşende mī bude est. Bāki hikāyet-i esāmi ra bedin ṭarīk kıyās mi bāyed kerd. Emsile-i diger miṣāl el-māzi hāst dānisten. Miṣāl-i El-Müstakbel : hāhed dānisten. Miṣāl-i El-Hal :mihāhed dānisten. Miṣāl-i El-Cehd : /154b/nehovāset dānisten. Miṣāl nefyi'l-müstakbel nehovāhed dānisten. Miṣāl nefyi'l-hāl nemī hāhed dānisten. Miṣāl Emrū'l-Hāzır: nehovāhed dānisten, nehovāhīd dānisten.Miṣāl nehyi'l-hāzır: mehovāh dānisten, nehovāhīd dānisten. Miṣāl-i emrū'l-ğayb :bāyed ki nehovāhed dānisten, bāyed ki nehovāhend dānisten. Miṣāl hikāyetü'l-Māzi mī hovāyed dānisten. Miṣāl Hikāyetü-l-Cahd: nemī hāst dānisten. Ve ez kiyā ra ez her nev'ı in ḳadr emşile āverden kāfist bāki emşile-i meşādır lāzım ve mütē'addī. Lāzım berin ṭarīk-i isti'māl āvered. ḳā'ide-i der cem' kerden esāmi / 155a/ bedānīd ki esmā-i zev'il hayāt be-elif ve nun cem' mīşevd. Çünān ki ādemiyān ve esbān ve mürğān ve esterān ve üştürān.ve esāmi bī-cānhā be-lafz-ı hā cem' mīşevd. Çünān ki hānhā ve bāghā ve cāyhā ve senghā ve nāmhā-yı nebātāt ve zaman ve a'zā-yı cānverān beher dūgūne cem' mīşevd. Çünān ki dırahtān, dırahtā, giyāhān, giyāhhā,lebān, lebhā, zūlfān, zūlfhā, şābān, şebhā. ḳā'ide : der taşğır ve tafşıl-i derī. Eger hāhī ki her ism ra ez ism-i Farsī ism-i tafzıl konī lafz ter ra ber āhir-i ism ilhāḳ mī bāyed kerden. Çünān ki hūbter ve rāster /155b/ ve hūşter. Ve eger hāhi ki taşğır sāzi kāf zāyed ilhāḳ kerden . Mi bāyed çünān ki hūbek ve rāstek ve hūşek. **Tamam şod in risāle-i müşkil-küşā bi-'avnillahi te'ālā. 'Alā yedi'l-enām Hasan bin Kāsım-ül-hāḳır, 'afallahu 'anhümā der evāsıttü's-şevvāl fī şehri Edirne. Tarih-i-sene 'aşere ve tis'āmie. 911. mim.**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. TÜRKÇE - FARŞÇA ALFABETİK DİZİN

A

- āğır eylemek : **girānīden** (142b-3)
ağır ki : **cürre** (113b-5)
āğır yaz ayı : **şehryūz** (71a-9)
ağre dek : **tā āğır** (58b-5)
ağūr şöni : **neşhūd** (51a-7)
aşşı : **rübūn** (101b-8)
aşdıрмаğ : **āvīzānīden** (132b-9)
aşdurmağ : **nevīd**(51a-8)
aşıl Fārisu günlerinden bir güne dirler : **behrām** (94a-7)
aşıllu : **sūd-mend** (49b-3)
aşılmağ : **hīsīden** (137b-4)
aşılmış : **āvīhte** (109a-7)
aşılmış : **dervā** (29b-1)
aşılmış : **fergār** (65a-6)
aşılmış : **berdār** (57a-9)
aşlı bir : **hem-neseb** (36a-6)
aşma çubuğı : **cüfte** (113b-5)
aşmağ : **āvīhten** (132b-9)
atlas doğuyucu : **dībāyāf** (82a-5)
ağ : **hevrīm** (97a-1)
ağ : **sipīd** (49b-2)
ağ haşhaş : **küknār-sipīd** (50b-5)
ağ helvā : **bergeyīnc** (41b-8)
ağ helva : **kepītā** (31a-7)
ağ helva : **nāţif** (82b-7)

aķ kavak : **sipīz** (53b-9)
aķ ayvüden [çiçegi]: **şūylā** (30b-5)
aķ beñizlü : **sipīd-pūst** (39a-7)
aķ etmek : **germe** (120b-8)
aķ gül : **merzengūş** (79b-8)
aķ ilkūn : **şūrehger** (64b-4)
aķ yalgūn : **şūreh-ger** (71b-3)
aķ yilgana beñzer : **rībās** (74b-9)
aķar : **revān** (101b-6)
aķça kavak : **sipīd-dār** (63a-3)
aķça kavak : **sipīd-pūş** (78b-5)
aķçe : **direm** (95a-2)
aķçıl : **sipīd-fām** (95b-3)
aķılsuz : **hūft**(41a-7)
aķın : **ġazā** (30b-9)
ıķlıķ : **kemān-çe** (121a-4)
aķlıķ : **sipīdī** (128a-7)
aķsak : **lenk** (88b-9)
aķsaklıķ : **lenkī** (130a-1)
ābādanlıķdan ırak yer: **dīvlāh** (45a-9)
acı : **telh** (45b-9)
acı : **āhek** (83b-4)
acı : **kej** (73b-1, 72a-4)
acı : **telh** (45a-5)
acı şarım sak : **sīr-tīz** (71a-6)
acı şoġan : **piyāz-ı tīz** (69b-3)
acı bal : **kejnī** (129a-8)
acı bal : **kezenkūbīn** (104a-7)
acılıķ : **telhī** (126a-5)

acırağ : **telḡ-nāk** (84b-9)
aç : **kirisne** (121b-1)
aç : **kürüsne** (121b-6)
açılmak : **şikeften** (140b-6)
açlık : **kürüsneḡī** (129b-4)
açuk : **birehne** (111b-1)
açuk : **fürūçe** (120a-6)
açuk : **guşāyiş** (79b-5)
açuk : **vāz** (73a-2)
açuk kaşlu : **eblec** (41b-1)
ad : **nām** (96b-5)
ad urdı : **nāmzeḡ** (54b-7)
ad ve şan : **sāmān** (102a-9)
adaş : **hem-nām** (97a-1)
ādem şokucı : **deylemūk** (86a-3)
ādem alıbı : **kālibed** (50a-6)
ademde ıkan içek : **āvile** (109a-7)
ādeme mūte‘allik ‘anāşır-ı erba‘ā : **münş** (80a-2)
adı ıkmış : **nām-dār** (67b-7)
adı ıkmış : **nāmūdāz** (54b-7)
adlar : **nāmḡā** (32a-9)
adlu : **nāmdāz** (54b-7)
adlu : **nām-ver** (67b-4)
agaçlık : **dıraḡtistān** (101a-6)
aḡıl : **kümā** (31b-8)
[aḡsamak] : **lendīden** (143a-3)
aḡırlık ve kıızılık : **girānī** (129b-1)
ah eylemek : **dem** (95a-1)
alkış : **āferīn** (97b-5)

[aldanmak] : **firībiden** (142a-2)
ala : **gūn** (105a-1)
ala : **pīs** (74a-6)
ala : **pīse** (111b-2)
ala [şıgır]cuğ : **kāḥūl** (92b-5)
ala şığırıcık : **bāsterek** (83b-8)
ala toğan : **sütüce** (118a-3)
ala qarğa : **zāg-pīse** (116b-2)
ala qarğa : **galle** (119b-3)
ala qarğa : **gulbe** (119b-6)
alaca : **tendīse** (112b-5)
alaca ḥarīr : **poned** (47b-6)
alaca balık : **māhī-i şim** (96b-2)
alaca biz : **bürd** (47b-5)
alaca ibuk : **büvbüv** (107a-4)
alaca keçegen : **setüce** (117a-5)
alaca keçegen : **sütüce** (118a-3)
alacak : **bārān-güriz** (69a-5)
alacak : **nesrem** (96b-7)
alacuk : **niser** (67b-8)
alacuk kömele : **kāze** (120b-2)
alacūğ : **çin** (100a-8)
alālık : **pīsekī** (125b-6)
alası : **bīzār** (58a-3)
alçak ḥallü : **zīrdest** (39a-4)
alçak aşillu : **fürū-māye** (120a-5)
alçaklık : **bülüs** (74a-8)
alçaklık : **fürütenī** (129a-4)
alçu : **āhek** (83b-4)

alçu : **āje** (108b-6)
alçu : **çiyīn** (100a-7)
aldamağ : **firīften** (142a-2)
aldamağ : **finū** (108a-2)
aldanğıcı : **firsib** (35a-9)
aldatıcı : **firsib** (35a-9)
alet : **efrār** (55b-4)
alın : **turre** (119a-9)
alın : **çekād** (48a-4)
alın : **nevīl** (93a-9)
alın : **pence** (111a-5)
alın : **pīṣānī** (125b-7)
alın : **pünce** (112a-4)
alın ortası: **çekāz** (53b-1)
alınıcı : **penāhec** (41b-9)
Allah adı : **derāz** (70b-5)
Allahuñ raħmet[i] üzeriñe olsun dimekdür : **vīk** (90a-1)
alma şarmağ : **nīb** (36a-5)
almağ : **bestānīden** (134b-2)
almağ : **siteden** (139b-5)
alplığ : **çiregī** (126b-4)
alt yani bir nesneniñ altın yanı : **şīb** (35a-5)
altı : **şeş** (78b-8)
altı biñ : **şeş hezār** (63b-9)
altı yüz : **şeş-şad** (49b-5)
altıda bir : **şeş ve yik** (87a-7)
altına konulan eşecük: **harek** (85b-4)
altıncı : **şeşom** (95b-5)
altışar : **şeşkān** (103a-5)

altmış biñ : **şeşat hezār** (63b-9)
altun : **şībā** (30b-3)
altun : **zer** (61b-7)
altun igne : **serhāre** (117a-9)
altun turalı : **şaht** (39b-1)
altun ve gümüş turalı: **iklīmiyā** (27b-4)
altunlu : **zerrīn** (102a-2)
aluc : **kehec** (44a-2)
alūc : **neşvā** (32b-1)
alūç : **küçküç** (44a-5)
aluş : **behre** (111a-7)
añā : **āñra** (27b-2)
añā : **bezān** (98b-9)
añā : **bezu** (106b-9)
ana : **māzer** (67a-4)
ana : **mām** (96b-2)
añā : **meru** (108a-7)
añā : **merura** (32a-5)
añā : **ra** (29b-5)
añā : **ūrā** (27b-8)
añā : **verā** (32b-6)
ana atası : **pezer-i māzer** (57a-7)
ana bir kardaş : **māder-zād** (50b-9)
ana kardaş : **bürāzer-i māzer** (58b-3)
añā ki ipi şeşen tavar : **kebec** (43b-9)
anca : **besī** (125b-2)
anca : **hencārhir** (68b-2)
ancağ : **vebes** (76a-2)
ancağ, hemīşe ancılayın : **hemān** (106a-7)

ancağdur : **hemānest** (41a-7)
ancılayın : **āncünān** (98a-4)
ancılayın : **hemīn** (106a-8)
ancılayundur : **ancünān est** (36b-7)
ança : **beyā** (27b-9)
and : **sevkend** (49b-1)
anda : **ancā** (27b-1)
andan : **ezān** (97a-9)
andan : **zān** (102a-1)
andan soñra : **angehī** (125a-4)
andan soñra : **angāh** (109a-7)
andan soñra : **āngāhī** (125a-5)
andan ötürü : **behrāv** (107a-1)
andan ötürü : **ez behrāv** (106b-4)
andlu : **hem-sevkend** (51b-5)
añdurıcı : **yādigār** (68b-5)
anı : **āñra** (27b-2)
ānı : **ra** (29b-5)
añız : **serme** (117a-7)
añız : **sipār** (63a-2)
añız : **sürt** (39a-8)
añız : **vezak** (83a-7)
añızda kalan şaban : **çil** (91a-6)
añızda kalan şaban : **sipārī** (128a-7)
añlamak : **der-yāften** (138a-2)
añlamak : **şināhten** (140b-7)
añlamak : **vāyāften** (144a-6)
anlar : **ānān** (98a-3)
anlar : **ānehā** (27b-3)

anlar : **īṣān** (98a-9)
anlar : **īṣān-rā** (27b-6)
añları: **īṣān-rā** (27b-6)
anlaruñdur : **ez ān-i anān est** (36b-3)
añlatmaq : **ṣināsānīden** (140b-7)
anmaq : **yād** (51b-8)
añsuzdan : **nāmūs** (76a-1)
añsüzde : **nāgāh** (123a-7)
anuñ : **vey** (130b-1)
anuñ katunda : **nezdī** (130a-7)
anuñ gibi olsun : **hem-cünān bāz** (55a-5)
anuñ içinde : **dervey** (127a-6)
anuñ üzerine : **ber u** (106b-9)
anuñ yüzi : **ruḥeṣ** (78a-7)
anuñ-çün : **ra** (29b-5)
anuñçün : **āñra** (27b-2)
anuñ-çün : **zīrā** (30a-3)
anuñdur : **ez ān-ı ānest** (36b-2)
anuñiçün : **berāyi u** (106b-9)
anuñ-la : **bā ū** (106b-6)
añurmaq : **gūrṣ** (79a-2)
añuz : **bühā** (28b-3)
arḥa : **kūl** (93a-1)
arşlan : **ṣīr** (64a-8)
arşlan yatağı: **gāb** (35a-7)
arşlancı : **ṣīrgīr** (64a-8)
arḥa : **pūṣt** (37b-1)
arḥa verecek : **pūṣtīvān** (99b-5)
arḥa viren : **divsüst** (38b-5)

arğa yaşduğı : **puştı** (126a-2)
arğa yüki : **püřtüväre** (112a-2)
arğa yüki : **şelek** (87a-9)
arğaluğ : **püşt-best** (37b-1)
arğaluğ : **pışhor** (58a-5)
arğası ğür ädem : **kenk** (88b-2)
arğası üzerine yatmış : **sitän** (102b-6)
arğası yumru : **küz-püşt** (40b-2)
aramağ : **fizäy** (129a-3)
ard : **pey** (125b-4)
ardca gidici : **peyrev** (107a-2)
ardıc : **ävereř** (76a-7)
ardıc ağacı : **dıvdär** (61a-2)
ardıc ağacı taylasan : **säc** (42b-7)
ardınca : **sepes** (75a-2)
arduc ağacı : **äveres** (73b-9)
arduc yemişi : **übhül** (90b-3)
arduç : **arus** (73b-7)
arı : **keyhäl** (92b-7)
arı : **päk** (83b-8)
arı etmek : **hařkär** (59b-9)
arık : **lägar** (67a-1)
arıklık : **lägarı** (129b-9)
ärı eylemek : **päkizen** (133a-9)
ärı eyletmek : **päkizäniden** (133a-9)
arkadaş : **büräzer** (58a-8)
armağan : **dest-ävız** (70b-4)
armud : **emrüz** (53a-2)
armud : **emrüd** (46b-6)

armud : **mürvüd**(51a-2)
arpa : **çev** (107a-8)
arpa şuyı : **cevāb** (33b-9)
arpa şuyı : **keşkāb** (35b-4)
arşlan : **beber** (57a-8)
arşlan : **tūş** (77a-7)
arşın : **tār** (58b-4)
arşun : **gez** (72a-4)
arşun : **kej** (73b-2)
arşurma kılplı taş: **seṭal** (92a-1)
artık : **cüz** (70a-8)
artırmağ : **efzāyīden** (131b-6)
artmağ : **efzūden** (131b-5)
artmağ : **füzūden** (142a-5)
artmağ : **nümū** (108b-1)
artmağ : **sürūd** (49b-4)
artmaz : **nıfezāyez** (55a-2)
artuğ : **efzūn** (97b-5)
artuğ : **enbāz** (69a-1)
artuğ : **pīş** (77a-1)
artuğlar : **efzūnān** (97b-5)
artuğlık : **füzūnī** (129a-4)
artuğlık : **pīşī** (125b-6)
artuğlu : **bīşīn** (99b-2)
artuğluk göstermek : **efzūnīmūden** (132a-8)
artuğı çok : **pīşterek** (84a-7)
aru : **ārī** (125a-4)
aru : **lūk** (89a-2)
aru : **nağaz** (72b-7)

aru : **pākīze** (110b-1)
aru : **vīje** (124a-3)
aru : **zenbur** (62a-1)
aru : **zenbūr** (62a-1)
aru  urmak : **berhāsten** (133b-7)
aru etekli : **pāk-dāmen** (98b-6)
arug olmak : **zūhūn** (102a-8)
arzu : **heves** (76a-3)
arzu : **pūye** (112a-6)
arzu iletmek ve g nlemek : **pejhān borden** (134a-7)
arzulayıcı : **heves-nāk** (90a-3)
asma : ** efte** (113a-8)
aş : **bāh** (110b-3)
aş  a‘āmı : **perhovā** (28a-4)
ař  zi : ** erbū** (107a-8)
aş,  a‘ām ma‘nasına : **vā** (32b-4)
ařađa : **fūrūz** (54a-9)
ařađa : **fūrū** (108a-2)
ařađa : **fūrūd** (50a-4)
aşağa : **keşse** (120b-6)
aşağa : **řīb** (35a-5)
aşağa : **zīr** (62a-5)
ařađa  omak : **fūrū godeřten** (142a-5)
ařađa gelmek ve inmek : **fūrū āmeden** (142a-4)
aşağa olmak : **zīriden** (139a-7)
aşağa sirt nmek : **taşş** (77a-6)
ařađa ve yukaru : **ber-fūrūz** (53a-5)
aşağaki : **zīrīn** (102a-6)
ařađarak : **fūr ter**(65a-9)

aşçı : **hovāliger** (60a-7)
aşçı, ṭabbāḥ ma'nasına : **aşpez** (68b-9)
aşındırmak : **fersayāniden** (141b-6)
aşınmış : **sūdeh** (118a-7)
aşınmış : **sāde** (117a-3)
aşırma : **zeber-tenk** (86a-9)
aşlar : **bāhā** (28a-3)
aşlar : **vāha** (32b-5)
aşu : **kil-i surḥ** (46a-3)
aşu : **tāve** (112a-7)
at : **esb** (33a-5)
[ata] atası : **pezer-i pezer** (57a-3)
at kolanı : **tenk** (85a-1)
at koşucu : **terk u tāz** (69b-9)
at aşacak : **çenkāl** (91a-5)
at mıḥı : **sitām** (95b-2)
at şorbası : **kūšnāne** (122a-4)
at ve ğayrı tavar şu ierken şıklık vermek: **hunbük** (86a-1)
at yilesi : **peş** (76b-6)
at yilisi : boş (77a-3)
ata : **pezer** (57a-3)
ata adı : **dāzer** (60a-8)
ata anası : **māder-i pezer** (67a-8)
ata bir kardaş : **pisender** (57b-9)
ata kardaş : **bürāzer-i pezer** (58b-3)
atalık : **pezerī** (125a-9)
atılan oğ : **pertāb** (33b-2)
atılmış panbuğ : **mehlūc** (44b-1)
atılmış panbuğ : **pāğand** (47a-5)

atılmış ve dolop olmuş panbuğ: **pāgande** (110a-9)
atlu : **sūvār** (63b-2)
atlular : **sūvārān** (103a-1)
atma : **nīm-ḥord** (51a-9)
atmağ : **endāhten** (132b-2)
atmağ : **termīden** (135b-9)
atmaca : **pāṣā** (28a-5)
atmaca : **pāṣe** (110a-8)
av : **naḥcīr** (67b-5)
av : **ṣikār** (64a-5)
av āleti : **pek** (84a-3)
av iti : **sek-ṣikārī** (128a-6)
av oğı : **neje** (123a-9)
āvāze ki öpmekden ḥāşıl olur : **çekçāk** (85a-6)
āvāzlu : **bānūvā** (28a-3)
avcı : **eşker** (55b-8)
avcı : **naḥcīr-ger** (67b-5)
avcı : **naḥcīrvāl** (93a-8)
avcı : **ṣikār-bāz** (71b-1)
avcı : **ṣikārker** (64a-5)
avcı kuş : **işkere** (110a-1)
avcı kuş : **ṣikere** (119a-1)
averdüñ acı yüzi : **kub** (35b-6)
avlana : **ṣikār** (64a-5)
avuc : **kelīl**(92b-6)
avuç : **muşt** (40b-8)
avuç : **peymān** (99a-8)
avutmağ ve katlanmağ : **pāşīden** (133a-8)
ay : **dürāy** (127b-1)

ay : **māh** (122b-6)
ay : **sekne** (117b-2)
ay aydıñ[1] : **māhnāk** (89a-6)
ay aydıñı : **māhitāb** (36a-2)
ay aydıñı : **mehtāb** (36a-1)
ay ağılı : **hāle** (124a-4)
ay ağılı : **şādüverd** (49b-4)
ay vāy: **āveh** (45a-2)
ay ve gün : **hevr** (68b-2)
ay ve gün ağılı : **serānçe** (117a-6)
ay ve gün ağılı : **şād-ı verd-i āfitāb u māh** (118b-3)
ay ve gün ağılı : **hürmen** (100b-6)
ay ve gün ağılı : **şāz-ı revān** (103a-2)
ay ve güneş : **hūr** (68b-3)
aykır at (aygır) : **sürhāy** (128b-1)
aya : **pence** (111a-5)
āya taşı : **müştāseng** (89a-9)
ayağ : **nā-hūz** (54b-7)
ayağ : **pā** (27b-9)
ayağ : **pāy**(125a-8)
ayağ halhalı : **pā-yı evrahcen** (98b-8)
ayağ kayışı : **bādvāl** (90b-4)
ayağ bağı : **peyvend** (47b-2)
ayağ dutdurucu : **pāy giriftārīden** (133b-3)
ayağ dutmak : **pāy-giriften** (133b-3)
ayağ kirası : **pā-yı müzd** (47a-5)
ayağ renci : **niķris** (76a-1)
ayağ tepeldüsi : **şerfāk** (87a-7)
ayağ üzerine olan nesne : **sitbağ** (81a-9)

ayağ yolu : **pāgāh** (110b-1)
ayağkabalı : **pāy-ı efzār** (57a-7)
ayağda ayağkabalı katı edügi deriye dirler : **şuğa** (119a-3)
ayağdaş : **hem-pā** (32b-8)
ayağıla başmak : **ħabīden** (137a-6)
ayağ-ıla başmak : **ħasīden** (137a-8)
ayağ-ıla başmak : **ħaspīden** (137a-7)
ayađu bađlu : **pā-yı ħūst** (37a-2)
aydın : **rūşinā** (29b-8)
aydınlık : **rūşenī** (127b-7)
aydınlık : **keriş** (79a-8)
ayık : **hūşbār** (68b-3)
ayıklık : **hūşyārī** (130b-4)
ayıd ağacı : **penced kūşt** (37a-5)
ayırtmak : **ezserkenden** (131a-2)
aylak : **māhkānī** (130a-2)
aylak : **müft** (40b-9)
aylar : **māhühā** (32a-5)
aylık : **māhkāne** (122b-6)
ayran : **dūğ** (81a-6)
ayran : **dūğ** (81a-7)
ayrık : **hirāse**(124a-9)
ayrık : **rīvāc** (42b-3)
ayrım : **peşm-ā-kend** (47a-8)
ayru : **cüdā** (29a-5)
ayru ayru : **kīc** (44a-2)
ayru degül : **cüzā nīst** (38a-2)
ayruğ : **diger** (60b-9)
ayruğ : **nicm** (96b-7)

ayruḡ otı : **ḡırīs** (75b-1)
ayruḡ otı : **fırız** (71b-8)
ayruḡlar : **digerān** (101a-6)
ayruca : **cūdāgāne** (113b-5)
ayruca gidiciler : **peḡyerevān** (99a-9)
ayruluk : **cūdāyī** (126b-4)
ayu : **ḡırs** (74b-4)
ayu ḡulaḡu : **itrāḡḡūs** (74a-1)
ayu ḡüli : **fāvāniyā** (31a-1)
ayu ḡüli dibi : **kihyānā** (31b-4)
ayu ve toñuz : **hezīre** (124a-7)
ayu yolu : **bāzigāh** (110a-8)
ayuñ toḡuzuncı ḡüni : **bāder** (57a-1)
ayuñ altuncı ḡüni : **ḡordād** (48b-2)
ayuñ ikinci ḡüni : **isfendmüz** (46b-9)
ayuñ on beşinci ḡüni : **dehyemed** (48b-6)
ayuñ on ḡüni : **üzümüzd** (47a-1)
ayuñ yedinci ḡüni : **mürdār**(51a-1)
ayuñ yigirmi toḡuzuncı ḡüni : **mār-ı-isfend** (50b-8)
ayuñ yigirmi altuncı ḡüni : **āşinād** (46b-4)
ayuñ yigirminci ḡüni : **bād** (47a-7)
ayva : **ābī** (124b-9)
ayva : **bih** (111b-2)
āyḡır : **fecel** (92a-9)
az : **endek** (83b-2)
az ḡıymetlü : **baḡas** (74a-3)
az nesne : **sūtām** (95b-4)
az nesne : **şūḡ** (81b-3)
azacuk yemek : **zeferfiden** (139a-3)

azcuğ nesne ve miqđār : **emrağ** (80b-6)
azdıрмаğ : **tebāhānīden** (135b-8)
azıq : **tūşe** (112b-9)
azıq : **zevāde** (116b-7)
azıq koyacak : **tūşe-dān** (100a-2)
azıklıq : **tūle** (112b-9)
azıtmağ : **ezrāh-borden** (131a-2)
azlıq : **endekī** (125a-3)
azmak : **tebāhīden** (135b-8)
azraq : **şāhpēt** (39b-2)
azraq yemek : **hūrbār** (60a-5)
azuç : **nevīd** (51a-8)
azuç : **zād-ı merd** (49a-5)
azuç : **zevād** (49a-6)
azğün : **gūmrāh** (121b-8)
azğün : **kālūs** (75b-2)
azğün dimāğlu : **kende-dimāğ** (81b-5)
azğün: **tülüd** (48a-2)
azğünluğ : **gūmrāhī** (129b-5)
azğünluğ : **tebāhī** (126a-4)
ağ : **dām** (94b-9)
ağ : **kāf** (82b-4)
ağ : **kündüs** (75b-5)
ağ kırdı : **rīvence** (116a-7)
ağ nilüfer : **bişnīn** (99a-9)
āğ sūsen dibi : **ivrisbā** (27b-4)
ağ: **kundus** (75b-1)
ağ[ş]ırmağ : **üşnūse** (110a-2)
ağac : **çüb** (34a-2)

ağac : **nihāl** (93b-1)
ağac : **pürvend**(47b-7)
ağac : **vāy** (130a-9)
ağac kırdı : **āyizek** (83b-4)
ağac kırdı : **çüb-ḥōr** (59b-2)
ağac kırdı : **īzek** (83b-6)
ağac kırdı : **rīv-nücū** (107b-5)
ağac kırdı : **şütür-şīb** (35a-5)
ağac budağı : **azūğ** (80b-6)
ağac budağı : **sitāk** (86b-9)
ağac budağı : **sitāğ** (81a-9)
ağac delegen : **ḥūl** (91a-7)
ağac dibegi : **hāven-çüpīn** (106a-4)
ağac evi : **fāid**(50a-2)
ağac kilindir : **kümās** (75b-5)
ağac özdegi : **pūze-i dıraḥt** (37b-1)
ağac yaracak büyük keser : **teş** (77a-5)
ağac yoşunu : **üşne** (110a-2)
ağac yonçası : **ḥāşek** (85a-9)
ağac, degek dikmek : **ācesten** (131a-8)
ağaccuğ : **çüvyük** (85a-8)
ağacda kalan hurma : **fāçām** (96a-2)
ağacdur bundan çıkan dal ve yarağlı keş : **şāk** (87a-6)
ağaclar : **dıraḥthā** (29b-2)
ağaclar kırıdan katı şovuk : **şicām** (95b-7)
ağaç budağı : **māze** (122b-4)
ağaç delegen yani ağac kırdı : **dıraḥt-ı sünb** (34a-7)
ağaç el : **deste-çüb** (34a-7)
ağaç küyegi: **devādem** (95a-2)

ağaç püsi : **şilm-dıraht** (39b-4)
ağıl : **gümrā** (31b-9)
ağıl : **şevğa** (30b-1)
ağır : **girān** (104b-2)
ağır : **sengīn** (102b-4)
ağır kokuşulu püs ağac : **engüdān** (97b-9)
ağır kulaklı : **gīrān-gūş** (79b-1)
ağır kulaklılık : **girān-gūş** (129b-2)
ağır bahalı : **girān-māye** (121a-9)
ağır kebinlü [avrat] : **ked-bānūvā** (31b-1)
ağırlık : **āzrem** (93b-6)
ağız : **füle** (120a-6)
ağız : **dehān** (101a-4)
ağız : **dehen** (115a-9)
ağız taşrası : **nūl** (93b-1)
ağız bağı : **puzbend** (47b-6)
ağız cevresi : **nūs** (76a-1)
ağız çevresi : **fürhüc** (43b-6)
ağız içi : **lic** (44a-7)
ağız yarı : **befc** (41b-9)
ağız yöresi : **büzer** (69b-7)
ağızda çıkan uçuk : **rīş-dehen** (101b-8)
ağızda çıkan uçuk : **tebhāl** (91a-1)
ağızlık : **dehāne** (115b-1)
ağlamak : **mūye** (123a-6)
ağlamak : **girye** (121a-9)
ağlamak : **girīsten** (142b-5)
ağlamak : **garan** (103b-2)
ağlamakla ve rāz ile gelen āvaz : **garenk** (87b-8)

ağlanıcı : **kıĥ kıĥ** (46a-4)
ağrı : **derd** (48b-3)
ağrı : **res** (74b-8)
ağrı başmaq : **sükāce** (118a-6)
ağrı başmaq : **neẖhafenc** (44b-3)
ağrıdan deprenmeyen mafşala eydürler: **nejgade** (123b-1)
ağrımaq : **godāş** (79b-6)
ağrışak : **bādrīye** (110a-4)
ađrışak ki peke dođurlar : **dūkrīse** (115b-9)
ağrışik : **berĥovāc** (41b-7)
ađrışik : **dūk** (86a-6)
ağsamak : **lenkīden** (143a-3)
ađsarık : **şenūse** (118b-7)
ađsırmak : **şünūşe** (119a-4)
ağsırmak : **levş** (79b-6)
ağu : **nīş** (80a-5)
āđu : **şerenk** (87a-7)
ağu : **zehr** (62a-2)
ağu ağacı : **ĥar-zehre** (114a-3)
ađu taş : **bājbūr** (57a-2)
ağuz : **heriş** (80a-8)
ađzı egri : **lūş** (79b-7)
ağzı köpiük ādem : **ġāj** (71b-5)
ağzına nesne şaçdırmak : **peykānīden** (134b-6)
ağzına nesne şaçmak ve yumuşaltmak : **peykīden** (134b-6)
ađzuñ taş yanı : **bedfūz** (69b-8)
ađzuñ içine ve taşına dirler : **pūz**(69b-6)

‘

- ‘aķıl gideren : **dārū-yı hūşber** (60b-6)
- ‘āķıllar : **rezān** (101b-4)
- ‘aķıllu : **ħired-mend** (48a-9)
- ‘aķılsuz : **bīhūş** (77a-2)
- ‘aķılsuz : **gūl** (93a-1)
- ‘aķılsuz : **kevek** (88b-2)
- ‘aķlı gitmiş : **tīb** (33b-6)
- ‘acablamak ve ululanmak : **şikerfiden** (140b-6)
- ‘ācizlikde dilkūceklik : **lūs** (75b-6)
- ‘alem dokuyucu : **tırāz** (64b-9)
- ‘alem eylemek : **tırāziden** (141a-7)
- ‘alemci : **tırız-ger** (64b-9)
- ‘ālim ki andan rivāyet eydürler : **mūbīz** (54b-6)
- ‘ālim ki andan rivāyetler iderler : **mūberd** (51a-2)
- ‘arab davşanı : **mūş-ı deştī** (130a-6)
- ‘arlu : **nengīn** (105b-6)
- ‘āşūr[e] aşı : **heft dāne**(124a-7)
- ‘avrat saçın yuyıcı : **pāzīre** (110a-9)
- ‘avrat seven ‘avrat : **senķarī** (128a-6)
- ‘avrat seven ‘avrat : **senī** (128a-5)
- ‘avratcuķ : **zen[e]k** (86b-2)
- ‘innāb igdesi : **hemsūz** (55a-6)
- ‘innāb igdesi : **hemsūd**(51b-5)
- ‘illetdür ki ıavar ırnağında olur. : **sütür-āb** (34b-9)
- ‘illetlü : **büyāziş** (77a-4)
- ‘imāretlik : **abādānī** (124b-9)
- ‘özr eylemek : **pūziden** (135b-1)
- ‘özürlendirmek : **pūzāniden** (135b-2)
- ‘ömür : **zād-ı merd** (49a-5)

‘uṣbūr toḥmı : **kākiyān** (104a-2)

‘uṭārid yıldızı : **zādūş** (78a-8)

B

ba‘zı nevbet : **pāmes** (74a-5)

ba‘zı ma‘ruf ağac : **nerd** (51a-4)

baḥillik : **zofī** (128a-2)

baḥtlu : **ferruḥ** (46a-1)

başdurma : **ḳadīd** (50a-5)

başdurma : **nemeksūd** (51a-7)

başmak : **pehīden** (134b-8)

başra balı : **terenkübīn** (99b-9)

baḳḳallar tablası : **tebūk** (84b-6)

baḳacaḳ : **künküre** (122a-1)

baḳam : **şūmeḥ** (45b-8)

baḳanaḳ : **zengule** (116b-7)

baḳır : **mis** (75b-8)

baḳır çölmek : **āfitābe** (109a-1)

baḳır çölmek : **dīk-mīşīn** (101a-7)

baḳır çölmek : **ābis-tābe** (108b-8)

baḳır çölmek : **etbābe** (108b-4)

baḳır çölmek : **herkāre** (124a-6)

baḳırdan olan nesne : **misīn** (105a-8)

baḳış : **nigeriş** (80a-5)

bāḳi ḳalmış : **pāyende** (110b-4)

bāḳī cān : **ramaḳ** (83a-3)

baḳla : **bāḳillā** (28a-2)

baḳla : **pülük** (84b-1)

baḳlava : **tefşīre** (112b-3)

bağlağı : **işkel** (90b-3)
bağmak : **nigeristen** (143b-6)
bakrak : **kāzīre** (120b-2)
babadya : **bābūne** (110a-3)
babadya : **bābūnec** (41b-5)
babadya çiçeği : **kūyek** (88b-5)
bāc alıcı : **bājgīr** (57a-2)
baca : **dūd kend** (48b-8)
baca : **revzen** (101b-6)
bacā ağzı : **revşen** (101b-6)
bacacı : **hofār** (60a-4)
bacanağ : **hem-dāmān** (51b-4)
bādemle kozdan bişen ta‘ām : **‘aşıqvā** (30b-8)
bādemlü helvā : **levzīne** (122b-1)
badya : **pösnüc** (42a-2)
bahadırılık : **nāverd-āverd** (51a-4)
bahadur : **neberde** (123a-8)
bahāruñ orta ayı : **neysān** (105b-7)
bahasına değış : **arzīş** (76a-6)
bahāya degdirmek : **erzāyānīden** (131a-1)
bahāya degirmek : **tebānīden** (135b-9)
bahāya değış : **arzeş** (76a-5)
bahāya degmek : **erzīden** (131a-1)
bahaya degmek : **tebīden** (135b-9)
bal : **enkübīn** (97b-9)
bal ile sirke qarışmış : **sikencibīn** (102b-6)
balamuğ : **hū-yı hord** (48b-2)
balamud : **hūrde-i ādīm** (94b-8)
balamūd : **pozğand** (47b-6)

balcıkcı : **kil-ger** (66a-8)
balcıklık : **kil-zār** (66a-9)
balçık : **kil** (92b-7)
balçık : **lāy** (130a-1)
balçık taşıyacak : **kerkeje** (121a-1)
balçık çekecek tekne : **nāve** (123a-8)
balçık teknesi : **lādek** (88b-9)
balçıkdan düzülen kemān : **ġākūk** (87b-7)
baldır : **pūj** (69b-7)
baldırı kara adlu ot : **persiyāvuşān** (99a-4)
baldırlar : **şevkerān** (103a-6)
balık : **māhī** (130a-2)
balık kulağı : **kūş-ı māhī** (129b-5)
balık duzağı : **teşbīl** (91a-1)
balıkçıl : **butimār** (58b-2)
balıkçıl : **māhī-ḥōr** (67a-8)
balık ağı : **şüst** (39b-5)
bāliġ olmamış : **nārsīde** (123a-6)
bāliġ olmaġa yakın oġlan : **tengār** (58b-7)
balta : **teber** (58b-5)
balta : **tūr** (59a-3)
baltacı : **teber-zen** (99b-8)
baña : **merā** (32a-5)
bardak : **gūz** (72a-9)
bardak aşacak : **kūzāvere** (122a-7)
bardak aşacak : **kuze-āvīz** (72b-1)
bardak emzüġi : **pūl** (90b-9)
bardakçı : **kūze-ger** (66b-7)
barışık şulḥ ma‘nasına : **aştī** (125a-1)

barmaq : **engüšt** (36b-6)
barmaq : **engüšter** (55b-4)
barmaqlar : **engüštān** (98a-3)
basamak : **pāye** (110b-4)
baş : **kelle** (121a-4)
baş : **ser** (62b-2)
baş ḥarāc : **küzīd** (50b-4)
baş tamarı : **kīfāl** (92b-4)
baş tarağı : **serḥāre** (117a-6)
baş açmaq : **zidūden** (139a-5)
baş aşığa : **nügūn** (105b-9)
baş aşığa: **nügūsār** (68a-2)
baş ağrısı : **derd-i ser** (60b-2)
baş ağrısı : **kālīve** (120b-4)
baş ağrısı : **kātūre** (120b-1)
baş barat: **hevder** (68a-9)
baş barmaq : **engüšt-sütrük** (83b-5)
baş bezi : **serākūc** (42b-8)
baş bizi : **serāgūş** (78b-2)
baş çanağı : **ahibyāne-i ser** (56a-6)
baş çevrilmiş: **sergeşte** (117b-1)
baş depesi : **āhān** (98a-6)
baş depesi : **ahāne** (109a-9)
baş depesi : **tār** (58b-4)
baş depesi : **tārek** (84b-4)
baş dönmüş : **serāçe-i āfitāb** (34b-7)
baş dutucu : **sükdār** (63b-4)
baş ortası : **çekād** (48a-4)
baş ortası : **bürnüs** (74a-8)

baş öñi : **tārek** (58b-5)
baş örtüsü : **serpūş** (78b-3)
baş üstine ıurmuş : **iskend** (46b-8)
baş üstine durmuş : **iskender** (56a-9)
baş[1] şuya şokmak : **nā-gūş** (80a-4)
başak : **dās** (74b-5)
başçı : **serpez** (71a-5)
başd[a] gezinmek : **düvār** (61a-9)
başda olan baş: **şirrīne** (118b-8)
başdan başa : **ser-be-ser** (62b-8)
başdan başa : **ser-tā-ser** (62b-5)
başdan geçmiş kışsa : **ser-güzeşte** (117a-9)
başdan kişi : **ser-efrāz** (71a-5)
başdaş : **hem-ser** (68b-2)
başdağı baş : **şerrīne** (118b-4)
başdağı dağ : **hoştük** (85b-8)
başı katı : **serkeş** (78b-2)
başı kızıl serçe : **surh-ser** (63b-1)
başı açuk : **servāz** (71a-5)
başı aşıağa : **ser-nügün** (102b-4)
başı çevrenmiş: **şīb** (35a-5)
başı çevrilmiş : **tīb** (33b-6)
başı sınıcağ : **mancuğ** (83a-7)
başın katı : **şīb** (35a-5)
başlamak : **ađāziden** (131a-6)
başlamak : **raşş** (78a-4)
başlatmak : **ađāzāniden** (131a-6)
başlık, ululuk : **serī** (128a-3)
başmak : **fedām** (96a-2)

başmak : **kefş** (79a-8)
başmak : **lālekā** (32a-1)
başmak köni : **memlaht** (40b-7)
başmaçcı : **kefeşdüz** (72a-5)
başmaçcı kurdı : ‘**ardā** (30b-8)
başmaçcılar : **nişān-ger** (68a-1)
başmaçcılar bādvāli : **düvāl-pāy** (127b-2)
başmaççı : **kefişker** (66a-2)
batman : **menn** (105a-7)
batrak : **divpüst** (38b-5)
bay : **bānūvā** (28a-3)
bay : **berh** (45a-3)
bay : **küpüc** (44a-4)
bay kişi : **hāce** (114b-6)
baykuş : **hunc** (42a-9)
baykuş : **cūd** (48a-6)
baykuş : **çuğd** (48a-5)
baykuş : **kūf** (82b-6)
baykuş : **künkür** (66b-6)
baykuşa beñzer bir kuş : **çeğvā** (29a-3)
baykuşa beñzer bir kuş : **çügū** (107a-9)
baylık : **tüvāngerī** (126a-8)
baylıktan sevinmek : **denīden** (138a-5)
bayram : **çeşin** (100a-5)
bayram : **çeşn** (77b-1)
bāzār ‘avratı : **zence** (116b-6)
bazār sekūsi : **dükānce** (115b-7)
bazlamac : **hāmsüz** (70b-1)
bazı : **perek** (84a-1)

bağ : **bend** (47a-9)
bağ : **fergānc** (43b-4)
bağ : **germ** (96a-6)
bağ : **rej** (70b-8)
bağ : **rez** (70b-9)
bağ : **vāzīc** (44b-5)
bağ herresi : **bājdū** (106b-8)
bağ bağır : **çigerakend** (48a-5)
bağ bağır : **lūkāne** (122b-3)
bağ budamağ : **ferhū** (108a-2)
bağ budandusı : **azuḥ** (45a-1)
bağ budandusı : **nūyek** (89b-8)
bağ budayıcak : **rezbür** (61b-1)
bağ çardağı : **çefte-i ruz** (70a-6)
bağ çubuğı : **çükül** (91a-6)
bağ çubuğı : **miyū** (108a-8)
bağ çubuğı ki bu dirler : **azūğ** (80b-6)
bağ çubuğı : **şevüş** (78b-8)
bağ dögegi : **pezağ** (80b-9)
bağ evi : **rāğ** (81a-7)
bağ filislemek : **pīrāsten-tāk** (84a-8)
bağ gözi : **sitāne** (117b-7)
bağ içindeki ev : **rāğ** (81a-7)
bağ meregi : **şiyār** (64a-7)
bağ meregi : **şedgār** (63b-6)
bağ meregi : **şevmīr** (64a-2)
bağ taḥresi : **rezāngūr** (61b-3)
bağ yaprağı : **isyebüş** (76b-1)
bağ, bağır : **zūvīc** (42b-6)

bağarsuḡ : **rūze** (116a-9)
bağcı : **bāgbān** (98b-6)
bağçe : **çemen** (100a-5)
Bağdād ırmağı : **dicle** (115b-2)
bağır : **ciger** (59a-9)
bağırmaḡ : **serend** (49a-9)
bağırsaḡlar : **rūdehā** (29b-8)
bağırtlaḡ : **isrevūz** (53a-2)
bağırtlaḡ kuşı : **isperūd** (46b-8)
bağışlamak : **baḡşūden** (133b-6)
bağışlamak ve esirgemek : **baḡşīden** (133b-5)
bağlamak : **bendīden** (134b-3)
bağlamak : **besten** (134b-2)
bağlar : **bāḡhā** (28a-2)
bağlatmaḡ : **bendānīden** (134b-4)
bağlık : **destār** (60b-4)
bağlık : **destārçe** (115a-5)
bağlu : **beste** (111a-1)
bağlu : **müstemend** (51a-2)
bağre : **bekere** (111a-3)
beşleyici : **perverdigār** (57a-5)
bebek : **kīk** (88b-4)
bebek [ki gözdedir] : **kāk** (88a-6)
bebek[i] : **merdüm** (96b-3)
bedel : **kūherī** (129b-6)
beden : **dene** (115a-8)
bedende çıkan ur : **çaḡş** (77a-8)
bednūs : **ḡurūh** (114b-1)
bednūs ibügi : **ḡūçe** (119b-7)

bedrī ay : **māh-ı temām** (96b-4)
bedrük : **kāle** (120b-3)
bedrük : **lūle**(122b-3)
beg : **sipehze** (117b-5)
beg : **hāl** (91a-7)
beg : **emīr** (56a-1)
beg : **mīr** (67a-8)
beg : **sihped** (49b-3)
beg : **tūte** (113a-1)
beg börki çiçeği : **būsitān-efrūz** (69b-6)
begendirmek : **pisendānīden** (134b-9)
begenmek : **pisenden** (134b-9)
beglik : **mīrī** (130a-4)
begşene : **şahvār** (63b-7)
bekçilik : **pāsübānī** (125a-8)
bekleyici : **pāsübān** (98b-6)
bekmez : **dūşāb** (34a-8)
bekmez : **kūzāb** (35b-8)
bekmez ve besdil : **fūlāne** (120a-6)
beksimet : **kāk** (88a-6)
belh vilāyetinde bir şehir adı : **vehūş** (80a-8)
bellü : **hanīde** (114a-8)
bellü : **bedīz** (53a-5)
bellü : **bedīd** (47a-9)
bellü : **peydā** (28a-5)
bellü kişi : **kuzīr** (66b-3)
bellü kişi: **ru-yı-şinās** (74b-9)
belürsüz : **küm** (96b-1)
belürsüz : **nā-peydā** (32a-8)

ben : **men** (105a-7)
bencilenmiş : **baḥseve** (110b-6)
bend ağaçları : **bend-rūġ** (80b-9)
benden sızan şu : **ḥurābe** (114b-4)
benden sızup akan şu : **cūrābe** (113b-6)
bende : **dermen** (101a-2)
benden : **ezmen** (98a-1)
benden : **zi-men** (102a-5)
benden ötürü : **berāyi men** (99a-2)
beñdeş : **kaş** (79a-5)
beñdeş : **āşā** (27a-5)
beñdeş : **dīs** (74b-8)
beñdeş : **hāmāl** (93b-3)
beñdeş : **hizber** (68b-3)
beñdeş : **māl** (93a-3)
beñdeş : **mānend** (50b-8)
beñdeş : **nuş** (80a-6)
beñdeş : **vepes** (76a-2)
beñdeş degül : **nā-hemtā** (32b-1)
beñdeş **fām** (96a-2)
beñdeşsüz : **nā-ḥevā** (32b-1)
benefşe : **ferfīr** (65a-8)
benimdür : **ez ān men est** (36b-1)
benin : **menem** (96b-3)
beñiz : **çehre** (113b-2)
beñiz : **çehīr** (59a-8)
beñiz : **mānā** (32a-4)
beñiz : **ruḥsār** (61b-4)
beñiz : **ruḥsāre** (116a-8)

benüm katumda : **nezd-i men** (105b-5)
benüm üzerime : **bermen** (99a-2)
benüm-içün : **ez berā-yi men** (98a-1)
beñzedi : **mānist** (40b-6)
beñzemek : **mānisten** (143a-6)
berklı : **tāb-nāk** (84b-5)
beraber : **hencārhir** (68b-2)
beraber : **pişāyış** (77a-1)
beraber : **sād** (49a-7)
beraber : **yiksān** (106b-2)
beraberlik çekişmek : **mir** (67a-9)
berde : **īzer** (56b-1)
berk : **lest** (40b-5)
berk : **sitebr** (63a-5)
berk : **üstüvār** (56b-2)
berkitmek : **pāyāniden** (133b-3)
besdil : **fūrāte** (120a-5)
beş yüz : **pānşez** (53a-4)
beşde bir : **penc yek** (84a-4)
beşik : **kehvāre** (121a-8)
beşik çeyizi : **kejāye** (120b-9)
beşinci : **pencomin** (99a-6)
betnūs ibigi : **gūl** (93a-1)
beyin : **dimāğ** (81a-6)
bez : **bez** (69a-9)
bez : **dāmğūl** (91b-1)
bez : **dūj** (73a-9)
bez : **dūzhem** (95a-5)
bez : **kirbās** (75b-4)

bez : **ġudde** (119b-6)
bez : **ġudez** (54a-6)
bez : **ġuded** (49b-9)
bez arşın : **fürt** (40a-2)
bez arşını : **fert** (40a-1)
bezek : **arāyiş** (76a-6)
bezek : **pīrāye** (111b-5)
bezek : **zīver** (62a-5)
bezeklü : **bāzīver** (56b-5)
bezemek : **arāyīden** (130b-8)
bezendirmek : **ārāyānīden** (130b-8)
bezr kattuna : **ispegün** (98b-2)
bıçkı : **şühūze** (119a-3)
bıçku : **nişkerde** (123b-4)
bıçku : **ġul** (92a-8)
bıçağ : **kāred** (50a-6)
bıçağ : **şefre** (118b-5)
bıçağ : **ġalmelīc** (45b-9)
bıçağ şapı : **destād-kārd** (48b-6)
bıçağ ve kılıc ağzı : **şofre** (119a-3)
bıçağcı : **kārdger** (65b-5)
bıldır : **pār** (56b-6)
bıldır : **pārsāl** (90b-4)
bıldırcın : **sümāne** (118a-7)
bıldırcın : **lārve** (122a-9)
bıldırcın : **semāne** (117b-3)
bıldırcın : **vertīc** (44b-7)
bıldırğı : **pārīne** (110a-6)
bırakdıрмаğ : **efkenānīden** (131b-3)

bıraķmak : **efkenden** (131b-2)
bıyık : **bürüt** (37a-9)
bıyık : **seblet** (39a-5)
bıyıkdaķ : **ħaṭ-āver** (59b-5)
bızdıcuķlar : **şeşħanc** (43a-4)
bişlemek : **perverden** (134a-6)
bişletmek : **perverāniden** (134a-6)
biħūde iş : **güzāf** (82b-5)
biħūde söz : **güzāf** (82b-5)
biber : **fülfül** (92b-2)
biber : **kevber**(66a-5)
biber : **pilpil** (90b-7)
biber : **pülpül** (90b-9)
biçmek : **direvīden** (138a-6)
biçmek : **dürūden** (138a-9)
bigi : **vār** (68a-4)
bigir : **ajīr** (56a-3)
biħūde söz : **felāde** (120a-3)
bil : **hīde** (124b-1)
bil : **girīve** (121a-9)
bil: **miyān** (105b-1)
bilazük : **yāre** (124b-5)
bildi : **dānist** (38a-9)
bile : **hem** (97a-1)
bile : **bā** (27b-9)
bile : **behem** (94a-7)
bile : **hāsīm** (96b-9)
bile : **vā** (32b-4)
bile ṭoĝmuş: **hemzād** (51b-5)

bilegü : **efsān** (97b-6)
bilek : **ħorde-i dest** (38a-8)
bilek : **ħudūk** (85b-8)
bilek : **bend-dest** (37a-6)
bilek : **erħac** (41b-1)
bilek : **ereş** (76a-5)
bilek : **kirīve** (121a-9)
bilek : **kūġ** (81b-6)
bilek : **kürte** (121b-4)
bilek : **püşte** (112a-2)
bilek : **ser-deşt**(39a-5)
bilek : **zebad** (49a-5)
bilekü: **āsiyāne** (108b-3)
bileler : **hem-kinān** (106a-7)
bilezik : **ķulb** (35b-1)
bilezük : **deste** (115a-4)
bilezük : **ebraħcen** (97a-6)
bilezük : **efsān** (97b-6)
bilgelik : **dānāyī** (127a-3)
bili ince : **sütük** (87a-4)
bilici : **dānā** (29a-9)
bilik : **ġaybe** (119b-5)
biliş : **āşinā** (27a-5)
bilişlik : **aşināyī** (125a-1)
bilişlik : **āşiyāne**(108b-9)
bilmek : **dānisten** (138a-2)
bilmez : **nādān** (105b-2)
bilmezlenmek : **ejken** (97b-2)
bilmiş : **berebālīze** (111a-1)

bilü : **dāniş** (77b-9)
bilü : **şinās** (75a-5)
biñ : **hezār** (68a-8)
biñ biñ : **hezār hezār** (68a-7)
biñ yüz altmış kaçara eydürler : **bendāvsī** (125b-3)
bina adı : **hencārhir** (68b-2)
binālar, yapu yapmağıçün düzdügi kaçara çav : **hav** (107b-2)
binde bin : **hezār bār hezār** (68a-9)
biñler : **hezārān** (106a-5)
biñler biñ[i] : **hezārān hezār** (68a-8)
binmek ve yukaru oturmak : **ber-nişisten** (134a-1)
bir : **yik** (90a-8)
bir hulu : **hem-renk** (90a-2)
bir helva : **kulā-penc** (44a-5)
bir taşdur ki anuñla ağı def' iderler : **pāzher** (56b-8)
bir tondur ki cenkde giyerler : **kübr** (66b-4)
bir kaçdır ki gümüşden ya altundan veya çölmekçiler sakşısından arşlan şüretinde veya şıgır şüretinde iderler, anuñla hamr içerler. : **tekük** (84b-9)
bir kaçiledür hirī vilāyetinde : **mürüz** (72b-7)
bir kaçiledür hirī vilāyetinde : **virāz** (73a-3)
bir kaçehdür ki şıgır boynuzı gibi altundan ve gümüşden iderler : **huşük**(85b-9)
bir kaçara danedür ki ezüp gözze koyarlar : **hākşü** (107b-1)
bir kaçarın oğlan[ı] : **hem-şikem** (97a-1)
bir kaçat : **taş** (83a-5)
bir kaçat : **yiktā** (33a-3)
bir kıymetlü ağacuñ adıdır : **abanūs** (73b-4)
bir kızıl balçık ki anuñla ton ve yüz yurlar : **lāk** (90a-6)
bir kızıl çiçekdür haķıkatde bu bir ağacdur ki anuñ kızıl kökleri ve çiçekleri olur, tevib idüp ercivān dirler : **erģevān** (97a-9)

bir kuş : **semendür** (62b-8)
bir kuşdur : **çağne** (113a-7)
bir kuşdur ki ıarn[ı] ağ [ve] arđası yeşil : **verkāk** (90a-1)
bir kuşdur ki envā‘-ı muhtelife ile mütelevvdür : **buķalemün** (99b-6)
bir aşıl helvadur : **kūlāḥ** (46a-5)
bir aşıl çiçekdür : **menşūr** (67a-6)
bir acı ot : **şabr** (64b-6)
bir acı ot : **fürüj** (65a-9)
bir acı otuñ adıdur ki ıarın ağrısına ışşı ider : **fejen** (73b-1)
bir āvāz ki ađlamađla gelir : **ḥurūş** (77b-5)
bir ayaklı : **yik-pā** (33a-3)
bir ayda : **der-māhī** (127a-5)
bir ağac adıdur ki ğāyet katı olur : **erzen** (97a-8)
bir ađac dal ki ucın keseler : **ḥuşūd** (48b-2)
bir ağacdur ki ucına egri demür berkidürler ve anuñla buzhāneye buz çekerler :
ekenc-ķullāb (33a-8)
bir ağaç ki aña sāc dağı dirler ve sile ki esİR virürler ve çam ağaç ve ardıc ağac ve
bir ağaçdur ki igde yimişi gibi āđca yimişi olur. řaberistānda ḥāhek
bir bođça řon : **yik būğçe cāme** (124b-7)
bir bölük ādem : **çipil** (91a-6)
bir budağ : **nārid** (51a-4)
bir canavar : **semūr** (62b-8)
bir cāverdür ki sırtlan öldürür : **nemeş** (80a-4)
bir çanağlı : **hem-kāse** (124a-8)
bir çiçek adı : **nilüfer** (67b-9)
bir dāne incü : **kūşüvār** (66b-9)
bir dem : **laḥt** (40b-4)
bir dem : **yik-dem** (97a-3)
bir diplü reyḥān : **yik-bōni** (130b-6)

bir dürlü helva : **mālūs** (75b-8)
bir dürlü tavul : **sindex** (82a-8)
bir dürlü kuşdur kumrı gibi : **mūsīkāl** (93a-6)
bir dürlü renkli : **hodrenk** (86a-1)
bir dürlü semah : **şāh-rūd**(49b-7)
bir dürlü tutmacdur : **sürdāg**(81b-1)
bir fersah yerde dikilen mil : **sārī** (128a-3)
bir gece ve bir günlük : **şebāne ruzī** (128b-3)
bir kerre : **yikbār** (68b-6)
bir kez : **yikbesī** (130b-6)
bir kezde : **dervīşī** (127a-4)
bir kezden : **yik-bā-serek** (90a-8)
bir kimsenüñ kavlınden ve fi'linden gönline gelen gökçek nesne : **azīg** (80b-6)
bir kimsenüñ ardınca yürüyene dirler : **dās** (74b-5)
bir kimseye gıybet etmek : **yād** (51b-8)
bir kişi kulları : **hovāce-tāş**(77b-8)
bir kişinüñ sözinden tarılanmak müteneffir olmak : **azīg** (80b-7)
bir köylü : **hem-diye** (124a-8)
bir memleket : **zenk** (86b-3)
bir mertek ki anuñla ev örterler : **pāzār** (56b-8)
bir nesne iri mi ve yumşak mı diyü degmek-içün el yummağa derler : **perdās** (74a-3)
bir nesnedür ki anuñla hamir içerler : **mekūk** (89a-5)
bir nev' harir ve kara atlas : **hāre** (113b-9)
bir nev' kilerdür: **rüle** (116b-1)
bir nice : **laht** (40b-4)
bir ot : **harbek** (83a-2)
bir ot : **vezgaşt**(41a-5)
bir otdur hurma rengine beñzer : **peleng** (84a-3)
bir otdur ki yavşanla içerler, hastalık için : **kanbīl** (92b-3)

bir otuñ adıdır ki ğāsū-yı rūmī dirler. Bu ot Anıalyada olur anuñ kökiyle ol bilāduñ
halkı tonlaruñ yurlar : **ebū fāyis** (73b-5)
bir oyundur ki taş atarlar daḥī ba‘zı ba‘zısına binerler : **ḥarsenk**(85b-2)
bir reĉeldür koz içiyle şarmısağdan düzerler ekşi olur: **betküb** (33b-5)
bir renk : **lāciverd** (50b-6)
bir renkli : **yik-renk** (90a-8)
bir saır : **yik zede** (124b-7)
bir şehir adı : **sebze-vār** (62b-7)
bir şehir adıdır : **kāt** (40a-4)
bir şehirdür Çin yanında : **fenāvār** (65a-8)
bir şehirlü : **hem-şehrī** (130b-3)
bir yan ak ve bir yan kızıl şeftālü : **şefterenk** (87a-8)
bir yaña : **yiksān** (106b-2)
bir yaña : **yiksūn** (106b-2)
bir yerdür māverāü'n-nehrde : **māh-ı sām** (96b-4)
bir yılda : **dersālī** (127a-5)
bir yıllu : **hem-sāle** (124a-8)
bir yirlü : **hem-cāy** (130b-3)
bir yüküñ yarusıdır ki iki tenk bir yük olur : **tenk** (85a-1)
bir yüzlü incü : **nīm rū** (108a-9)
birkaç kez : **yikçendbār** (68b-6)
birbir : **yik-ā-yik** (90a-8)
birbir : **yikyik** (90a-8)
birbiri ardınca : **dümādüm** (95a-4)
birbiri ardınca, bol : **firāvān firāvān** (103b-7)
birbirine şarılmağ : **tenc** (42a-5)
birbirine kavuşmağ : **cesbīden** (136b-5)
birbirine atmağ : **agālīşiden** (131a-5)
birbirine ulaşmağ : **ceften** (136b-7)

birbirine ulaşmak : **çemīden** (136b-9)
birbirine yakın oturmak : **denk-ā-denk** (86a-4)
birbirine yakın oturmak : **dink-ā-dink** (86a-5)
birbirine yan başı o[l]mak : **āsīb** (33a-7)
biren biren : **yigānegī**(130b-6)
birez : **berhī** (125b-1)
birez : **lahī** (129b-9)
birez : **laht** (40b-4)
birez ve çetük otı : **behmī** (125b-2)
biribiri ardınca : **peyāpey** (125b-4)
biridüm : **poc** (42a-2)
birinc : **kūzāb** (35b-8)
birinc : **şebe** (118b-3)
birisi : **yikī** (130b-5)
biş barmağ ot[1] : **benṭāfilūn** (99a-7)
biş barmağdağı oğ : **şüst** (39b-5)
biş biş : **penc-kān** (99a-6)
biş yaşın süren deve : **cāvşīr** (59a-6)
biş yüz biñ : **pānsed hezār** (56b-3)
biş yüz dirhem : **mūd**(51a-1)
bişecek : **poḥtenī** (126a-1)
bişi : **lālenk** (90a-6)
bişi : **ruġan-cūş** (78a-7)
bişi : **ġarbāsenk** (87b-8)
bişici oğlağusı : **verdāne** (124a-1)
bişik boncuğı : **bāzpīc** (41b-7)
bişirmek : **pojānīden** (135a-5)
bişirtmek : **pezānīden** (134a-8)
bişmek : **poḥten** (135a-5)

bişmek : **bohten** (135a-5)
bişürici : **ṭabbāḥ** (45b-8)
bit : **süpüs** (75a-4)
bit : **süpüş** (78b-6)
bit : **üspüş** (76b-2)
bit sirkesi : **rişke** (116a-6)
biti : **nāme** (123a-8)
bitidi : **rüst** (39a-1)
bitiler : **nāmeḥa** (32a-9)
bitmek : **rüsten** (139a-1)
bitmiş : **rüste** (116a-8)
bitmiş azusu : **hemref** (82b-7)
bitsüz giysi : **rişk** (86a-8)
bitürmek : **rüyāniden** (139a-1)
biz : **direfş** (78a-1)
biz : **mā** (32a-3)
bīz : **refş** (78a-5)
bizarlık : **bīzārī** (125b-6)
bizden : **ezan-i mā** (27a-2)
bizden : **māyīm** (96b-2)
bizden : **zi-mā** (30a-2)
bize : **bemā** (28a-8)
bize : **mā ra** (32a-3)
bizim ḥūmız : **ḥūy-i mā** (29a-8)
bizim üzerimizde **ber-i mā** (28a-5)
bizim-çün: **mā ra** (32a-3)
bizimdür : **ez an māst** (36b-1)
bizüm kardaşımız : **birazer-i mā** (28a-9)
bizüm katumuzda : **nezd-i-mā** (32b-2)

bizüm atamız : **pezer-i mā** (28a-4)
bizüm üzerimize : **ber mā** (28a-6)
boğ : **gūh** (122a-8)
boğ koyacak : **bārdānī** (125a-7)
bodrum : semce (117b-2)
boncuğ : **hazez** (70b-2)
boncuğ : **hemīn** (106a-8)
boncuğ : **mūriş** (80a-2)
boncuğ : **peylever** (57b-7)
boncuğ : **pīlever** (58a-8)
boncuğ : **hemcāh** (45a-8)
borçlu : **vāmdār** (68a-5)
borı : **būğ** (83a-1)
borı : **gernāy** (129a-7)
borı : **kāvdü**m (96a-6)
borı : **nefir** (67b-7)
boru : **sipīd-mühre** (117b-5)
bostancı : **pālīz-bān** (98b-7)
boş : **fāriğ** (81b-4)
boş : **hirāse** (124a-9)
boş : **pūre** (112a-5)
boş : **tehk** (85a-1)
boş : **tihī** (126a-6)
boş olmak : **tihīden** (136a-8)
boy : **ğad** (50a-5)
boy : **şenbelīz** (54a-3)
boy : **şenbelīle** (118b-7)
boy : **ğunbe** (119b-6)
boy : **bālā** (28a-2)

boy : **şenbelīl** (92a-6)
boy : **tābāl** (91a-1)
boya : **rīvās** (74b-9)
boya gibi bir ota eydürler : **bilsekī** (125b-5)
boyacı : **renk-rez** (70b-9)
boyacı : **renkzer** (61b-2)
boyulu : **bürüs** (74a-8)
boynı şınık bardağa ve sükkāke derler : **münde** (123a-4)
boynu uzun bardak : **küzvere** (122a-7)
boynuz : **sürüv** (107b-8)
boynuz : **şāḥ** (45b-6)
boynuz : **şāḥsār** (63b-5)
boynuzdan kadehdür ki sarhoşluk āḥirinde anuñla açarlar yāliḡ daḥī dirler :
pālūḡ (82a-1)
boynuzun ayak : **bāluḡ** (80b-8)
boyun tamarı : **rek-gerden** (101b-5)
boyun bağı : **gerden-bend** (50a-7)
boyun bağı : **perger** (57a-9)
boyun çekici : **kerden-keş** (79a-8)
boyunduruḡ : **bürs** (74a-7)
boyunduruḡ : **çūḡ** (81a-4)
boyunduruḡ : **çuḡ** (81a-5)
boyunduruḡ : **mehār** (67a-7)
boyunduruḡ : **yūḡ** (82a-1)
boz : **yeḥ** (46b-1)
boz toḡan : **durbāş** (78a-2)
boz at : **ḥınk** (85b-6)
boz at : **çerme** (113a-6)
boz doḡan : **şeşper** (64a-2)

boz veya tūri at, müstereke : **kümyet** (40b-1)
bozarmak : **zelḥ** (45b-3)
bozarmış sac : **kālīde** (120b-4)
bozca aş : **dūgvā** (29b-4)
bozca aş : **ispīdbā** (27b-5)
bozuḳ : **yebāb** (36a-7)
bozuḳ : **tebest** (37b-2)
boğa dikenini (aslı bağa) : **ṣindāb** (35a-4)
boğa dikenini: **ḳırṣa'ne**(120a-9)
boğaz : **kelū** (108a-5)
boğaz bağı: **rūs** (74b-9)
boğaz boğunmak : **ḥanek** (85b-3)
boğaz dutucu : **kelūgīr** (66a-3)
boğaz düdüğü : **nāy** (130a-7)
boğaz şişi : **caḥas** (74b-2)
boğaz şişi : **caḥṣ** (77a-8)
boğaz şişi : **ceḥc** (42a-7)
boğaz şişi : **çeter-cāygīr** (59a-7)
boğazdan içerü akan şu : **zülāl** (91b-8)
boğazı dutan yimek : **dend** (48b-6)
boğazlamak : **bismil-kerden** (135a-4)
boğça : **tef** (82a-3)
boğça ki içine giyecek ḳoyarlar : **būḡ** (81a-1)
boğmak : **ḥabbe kerdn** (137a-6)
boğmak : **ḥafe** (114a-6)
boğmak : **ḥafek** (85b-4)
boğmak : **çenber** (59a-7)
boğmak : **kelübend** (50a-8)
boğmak : **res** (74b-8)

boğrenk : **kūnek** (88b-6)
boğulmağ : **ḥafīd** (48a-8)
boğun : **kelle** (121a-4)
boğun : **pendü küşāt** (37a-6)
boğurtlağ: **seng-ḥūr** (62b-9)
bögrek : **kürde** (121b-5)
bögrek : **pülük**(84b-1)
bögrek yiri : **kürdegāh** (121b-6)
bögrī : **kerpüşt** (40a-6)
bögrülce : **decer** (60b-1)
bögrülce : **faşīl** (92b-1)
bögrülce : **lūbiyā** (32a-2)
bögrülceye beñzer nesne : **melek** (89a-6)
bögür : **küşt** (40b-1)
bögür : **tihykāh** (112b-8)
bögürtlen : **ḥertüt** (38a-5)
bögürtlen : **derrā** (29b-1)
bögürtlen : **kihye** (121b-3)
bögürtlen : **tulī** (126a-7)
bölek : **dāmūr** (60b-1)
bölük : **gürüh** (121b-5)
bölük : **kelle** (121a-3)
bölük : **sire** (117b-8)
bölük uzunı: **reş** (78a-4)
bön : **gūl** (93a-1)
bön : **sāde-dil** (92a-1)
börek : **kelāḥ** (46a-3)
börek : **pertule** (110b-8)
börek : **sükār** (63b-5)

böyle : **çünin** (100a-9)
böyle : **izün** (98a-8)
böyledir : **çünin est** (38a-3)
böyledür : **hem-çünin** (106a-8)
bu : **im** (93b-9)
bu : **in** (98a-8)
bu kadar : **çendin** (100a-6)
bu ay : **in mäh** (110a-1)
bu cihän, : **in cihän** (98a-9)
bu gece : **imşeb** (33a-8)
bu kimdür : **in kist** (36b-8)
bu kimse : **in kes** (73b-9)
bu kimseler : **in kesän** (98a-8)
bu vaktde : **der-in vakt** (38b-1)
bu yıl : **imsäl** (90b-2)
bu yılda : **der in säl** (91b-2)
buğarı ardı : **sazäk** (86b-6)
buğarı ardı: **särek** (86b-5)
buşu : **nañiz** (72b-7)
buğa otı : **älevsen** (97a-3)
buğağı : **pend-ähenin** (99a-6)
buğağı : **gul** (92a-8)
bucak : **küluc** (44a-5)
bucak : **peygüle** (111a-9)
bucakda oturucu : **küşe-nişin** (104b-9)
bucakda oturucu : **küşe-nişini** (129b-6)
bucak : **holer** (60a-4)
buçak : **aştüve** (109b-2)
budak : **cesüd**(48a-4)

budağ : **fāḥ** (45b-9)
budağ : **ṣāḥ** (45b-6)
budağ : **ṣāḥsār** (63b-6)
buket : **sed** (49a-7)
buket : **çemen-bend** (48a-4)
bulalurağ : **enbūhnāk** (83b-2)
bulamac : **kāçī** (129a-5)
bulamac : **lektār** (67a-2)
bulamaç : **āred-hāle** (108b-5)
bulamaç : **leknāz** (72b-2)
bulanıklık : **tīregī** (126a-6)
bulanuğ : **tīre** (112b-7)
bulanuğ : **nijend** (51a-9)
bulanuğ : **tīrenk** (85a-2)
bulanucağ : **tūrkek** (85a-2)
bular : **īnān** (98a-8)
bulaşdırış : **alāyiř** (76a-8)
bulaşdırmak : **alāyānīden** (132a-1)
bulaşdırmak : **ālūyānīden** (132a-9)
bulaşmak : **alūden** (132a-1)
bulaşmıř : **alūz** (53a-2)
bulaşmıř : **alūde** (109a-3)
bulduğun ağırlayan : **dūzd-efşār** (61a-4)
bulduğun uğırlayan : **dūzd-efşere** (115b-6)
bulınmaz : **nāyāft** (40b-9)
bulınmaz nesne : **ercūmend** (46b-3)
bulmak : **yāften** (144b-6)
buluda dağī dirler : **tūndūr** (59a-3)
bulunmamış : **nāyāb** (36a-4)

bulut : **ebr** (55a-9)
bulut : **'amām** (96a-1)
bulut : **nejem** (96b-7)
bulut : **nezem** (96b-7)
bulutlu gün : **rūz-ı bāmīg** (81a-7)
bulutlu : **mīngāk** (89a-8)
bulutsuz gün : **rūz-ı bī-mīg** (81a-7)
bulğur şorbası : **hemze**(113b-8)
buñalmıř : **cüfte** (113b-5)
bunamış : **fertüt** (39b-9)
bunamış koca : **zāl-pīr** (62a-3)
bunca : **çendīn** (100a-6)
buncılayın : **hemīn** (106a-8)
buncılayın : **īn çünīn** (98a-9)
buncılayındur : **hemīnest** (41a-6)
bunda : **īncā** (27b-5)
bundan : **ezīn** (98a-1)
bundan ötürü : **ezbehrimen** (98a-1)
buñdan : **ezīn** (97a-9)
bunlar : **inhā-rā** (27b-5)
bunlar : **īnan-rā** (27b-6)
bunları : **īnhā** (27b-7)
bunları : **īnan-rā** (27b-6)
bunları: **inhā-rā** (27b-5)
bunlarıñdur : **ez ān-ı īnān est** (36b-3)
buñuñ gibi olsun : **hem-çünīn bāz** (55a-5)
bunuñdur : **ezān-ı īnest** (36b-4)
bunuñdur : **ezānist** (36b-2)
bunuñ-la : **bezīn** (98b-9)

burada : **sāvā** (30a-4)
buralarda : **īncā-hā** (27b-6)
burc : **bārud** (47a-6)
burç : **bārū** (106b-7)
burçaq : **küşne** (121b-7)
burçaq : **külül** (92b-8)
burçaq : **mīsū** (108a-8)
burçaq : **pülük** (84b-1)
burma aşısı : **ğirnic** (43b-1)
buruq : **pīc** (42a-1)
burulmuş ve qalmış : **mānde** (122b-6)
burun avāzı : **fīř** (79a-5)
burusuq : **siyeh-küş** (78b-4)
burusuq : **üşğūr** (69a-5)
buruřmaq : **encūğ** (80b-7)
buruşmış yüz : **ağcuğ** (45a-1)
buruşmuş : **efkār** (55b-9)
buruşuq : **kirinc** (44a-3)
buruřuq : **üşğūr** (56b-3)
burğu : **pīçe** (111b-7)
burğu : **peşenk** (84a-3)
burğu : **pīc** (42a-1)
būstān yiri : **pālīzgāh** (110b-2)
buta : **māc** (44b-1)
buta : **tıfdīk** (85a-2)
butraq : **divsüpüt** (38b-4)
butraq : **dūjez** (53b-5)
buyan : **būnīk** (84b-3)
buyān altındağı ař : **kūzāb** (35b-8)

būyān balı: **bādrūk** (83b-7)
buyan: **buyāk** (84b-3)
buyruḡ : **fermān** (103b-6)
buyruḡ : **mersūm** (96b-3)
buyruḡ dutmaz : **fermān-nābor** (65a-7)
buyruḡ dutucı : **fermān-bordār** (65a-7)
buyruḡ dutucı : **rām** (95a-5)
buyurmak : **fermūden** (141b-5)
buyurucı : **ferbāzde** (120a-2)
buyuruş : **fermāyiş** (79a-4)
buz : **büzüm** (94b-1)
buz : **düje** (115b-6)
buz : **heser** (68a-9)
buz : **laht** (40b-4)
buz kıraḡu : **büşrüm** (94b-2)
buzhāne degirmeni : **ġank** (87b-9)
buzhāne dükkānı: **‘ink** (87b-6)
buzaḡu : **kūsāle** (122a-6)
buzaḡu dişi : **mekes-gīr** (67a-6)
buzaḡu üni : **serme** (117a-7)
buzluḡ : **yehdān** (106b-1)
buḡday : **kendüm**(96a-8)
buḡday : **kendüme** (121a-7)
buḡday şapı baḡı ħurma ma‘nasına : **āḡūş** (76a-7)
buḡday aşı : **kendümvā** (31b-3)
buḡday başı : **ħuvāşe** (114b-6)
buḡday ekilü : **kendom kūn** (104a-9)
buḡursaḡ aḡrısı : **perneş** (76b-6)
bügri : **kūz** (72b-1)

bühtānlu : **töhmet-dār** (59a-4)
bük : **bās** (74a-2)
büklüm : **nūrez** (55a-2)
büklüm : **çīn** (100a-8)
büklüm : **encūg** (80b-7)
büklüm : **neverd** (51a-5)
büklüm : **nūred** (51b-1)
büklüm : **şekne** (118b-6)
büklüm : **şiken** (103a-7)
büklüm : **şikenc** (43a-4)
bükmek ve kıvırmağ : **tāften** (135b-7)
bükülmüş : **çeft** (37b-9)
bükülü : **evkār** (56a-4)
bükümlü yol : **simāk** (87a-2)
bükündan: **der** (60b-2)
bülbül : **hezār-destān** (106a-5)
bülbül : **ku'yeb** (35b-7)
büñlü boz at : **rahş** (78a-4)
bünyād şacı : **vālādger** (68a-4)
büre otı : **keykevāşe** (121a-8)
bürebolı: **taberhūn** (103b-1)
bürehne : **gūşt** (39b-9)
büridüm : **kūhīc** (44a-4)
bürincek : **mi'cer** (67a-8)
bürüme : **nūvār** (68a-3)
bürüncek : **serpūş** (78b-3)
büryān eylemek : **hamīţ** (80b-3)
büsü yeri : **kemīn-kāh**(121a-5)
büsü yiri : **kemī** (129a-9)

büte tapucu : **bütperest** (37a-9)
büyük : **bevş** (76b-7)
büyük : **bih** (111b-2)
büyük : **bozorg** (84a-9)
büyük : **peyüre** (111a-9)
büyük : **sütürük** (87a-3)
büyük şugrak : **dügül** (91b-5)
büyük toñuz : **vāj** (73b-3)
büyük toñuz : **vārāj** (73a-2)
büyük kapan : **ferestün** (103b-5)
büyük kapu küçük kapu : **derīçe** (115a-3)
büyük anne : **māzer-i bozorg** (89a-2)
büyük ayak : **sānkī** (128a-3)
büyük barmaç : **sütürük** (87a-3)
büyük barmaç : **engüştner** (55b-4)
büyük çeküc : **hāyek** (85b-1)
büyük çıban : **lök** (89a-1)
büyük deve : **bezheyün** (99a-5)
büyük kürek : **kelānbür** (66a-2)
büyük mekirgen : **düst-kānī**(127b-3)
büyük pehlivān : **tehm** (94b-3)
büyük pil : **zende-pīl** (91b-7)
büyük seped : **terniyān** (99b-9)
büyük söz : **güzāfe**(121b-6)
büyük tut : **şehtüt** (39b-1)
büyük ve heybetlü : **jende** (116b-6)
büyük ve yumrı : **kelān** (104a-8)
büzdüm : **düm-ğuje** (115b-7)
[barmaç ucıyla dutmaç] : **sikencīden** (139b-7)

[baca ve] düttün çıkacak [yir] : **dūd-āhenk** (86a-6)
[bir nesneye doğru dönmege eydürler] : **hüc** (44b-9)
[boyı çekmiş] : **keşīde-bālā** (31a-9)
[bugün] : **imrūz** (69a-4)
[bulut ki deñiz kenārına bulunır] : **üsfünc** (41b-4)

C

cazuluk : **ferhest** (40a-1)
can arturıcı : **cān-fizāy** (126b-1)
can arturucu : **cān-fezā** (29a-1)
can çekici : **cānkeş** (77a-8)
cānlu : **cān-dār** (59a-5)
canlu : **cānever** (59a-5)
cānverden kōrkup katı işemek : **merzengūş** (79b-8)
cehennem : **duzaḥ** (45b-1)
cehennem : **vīl** (93b-2)
cem‘ olmağ gülmek : **gund** (50a-1)
cemi‘ nesnede orta : **miyān** (105b-1)
cendere : **şıkāl** (92a-7)
cendereci : **cilāger** (59a-9)
cendereci : **muṭrī-ger** (67b-1)
cengde başa giydikleri ışık: **hōz** (53b-4)
cengde çalınan büyük tavul : **kūs** (75b-5)
cenk : **bīkār** (58a-7)
cenk : **dāverī** (127a-4)
cenk : **nāverd-āverd** (51a-4)
cenk : **neberd** (51a-3)
cenk : **rezem** (95a-6)
cenk : **sinc** (43a-2)

cenk cöblügi : **berhâş** (76b-4)
cenk etmek : **iştelem** (93b-9)
cenk yeri : **kârzârgâh** (120b-1)
cenk yiri : **harbgâh** (113b-7)
cenk: **vegâ** (32b-4)
cenkde beraber : **hem-cenk** (90a-4)
cenkli : **câh-yüz** (70a-4)
cevherler külliyâsı : **küniş** (79b-3)
cevlük : **şiyâr** (64a-8)
cevzâ burcu : **burc-küz** (69b-7)
cevzâ ıldızı : **du-peyker** (61a-8)
cibinlik : **efralhe** (109b-4)
ciğer ağrısı : **kübâd** (50b-5)
cigergü : **zenkule** (116b-7)
cilt : **peşkûl** (90b-6)
cimâ'a toymaz 'avrat : **gargançe** (119b-2)
cinbipire : **kûhek** (88b-7)
cümle : **bâmend** (47a-4)
cümle taru : **kâvres** (75b-3)
[cevap virmek] : **pivârîden** (135a-3)

Ç

çağ orta : **miyâye** (123a-2)
çağabaz oyunu : **mencek** (89a-5)
çağal : **şekâl** (92a-5)
çağal : **şegâl** (92a-5)
çağır diken : **bâdâver** (56b-5)
çağır : **je** (128a-1)
çağır : **pâlû** (106b-8)

çaķır toĝan : **çerz** (70a-4)
çaķır toĝan : **çarg** (81a-4)
çaķır diken : **bād-āverd** (47a-5)
çaķır dikenini : **hār-zerd** (48a-7)
çaķır dikenini : **sipīd-hār** (63a-7)
çaķırĝa öĝütmek:**kerāviyā** (31a-9)
çaķmak : **atāş** (55a-9)
çaķmak : **zepad** (49a-5)
çaķmak taşı : **senk-āteş** (78b-3)
çaķmak demür : **şikāre-menc** (43a-5)
çaķşır : **işim** (93b-9)
çabaķ dibi : **jefkāb** (34b-3)
çabuķ degül : **tākrez** (69b-9)
çāc : **rāj** (73a-9)
çaç : **cāş** (77a-8)
çāç ki şāfi ola : **ābenīs** (73b-4)
çadır : **hāyme** (114a-8)
çadır dikici : **hāyme-düz** (70b-1)
çadır ipi : **tenāb** (35a-6)
çal kuşı : **çekād** (48a-4)
çal at : **ebreş** (76a-4)
çalık : **çehende** (113b-2)
çalıcı : **rāmişger** (61b-3)
çalıcı : **sāz-zen** (102a-8)
çalıdu : **perk** (84a-1)
çalış : **penyüş**(76b-9)
çaluķ : **kürāk** (88b-4)
çaluķ at : **bed-şovār** (57b-3)
çalĝu : **‘avz** (54a-5)

çalġu : **sāz** (71a-4)
çalġu : **ṣāh-rūd** (49b-7)
çalġu : **zinc** (42b-6)
çalġu adıdır keṣīṣler kiliselerde İncil[i] anun āvārına uydurup oġurlar :
erġanūn (97b-1)
çalġu kiriṣi : **rūze** (116a-9)
çalġu ve ıklık : **ṣeġāne** (113a-7)
çam : **ṣanavber** (64b-7)
çam : **kīj** (72a-6)
çam : **nāj** (72b-9)
çam aġacı : **kīj** (73b-2)
çam aġacı : **nuj** (73b-3)
çam aġacı : **nuj** (73a-1)
çam aġacı : **sāzeḵ** (83a-4)
çam saġızı : **ḵalmūniya** (31a-4)
çam saġızı : **rātīne** (116a-2)
çamur : **ḥulāb** (34a-4)
çamur : **levīṣe** (122b-2)
çamur : **lūṣ** (79b-7)
çanaḵ : **dāṣ** (77b-8)
çanaḵ : **kāse** (120b-2)
çanaḵ : **siḵāl-fūrūṣ** (78b-5)
çanaḵ : **ṣūṣūk** (87b-4)
çañaḵ ṣuñı : **ġāb** (35a-7)
çanaḵ çölmek : **āhenc** (41b-2)
çanaḵ yalayıcı : **kāselīs** (75b-4)
çanaḵcı : **kāseger** (65b-6)
çanaḵcılık : **kāsegerī** (129a-5)
çanaḵçı : **kāse-mend** (50a-6)

çapa : **cāh-yūz** (70a-4)
çapa : **çāhevīz** (70a-4)
çāpa : **kelend** (50b-1)
çapa : **kelink** (88b-1)
çapa : **kendū** (108a-5)
çapa: **tirşit** (37b-4)
çapağ : **hīm** (94b-8)
çapağ : **jefek** (86b-2)
çapağ : **pīh** (45a-4)
çapağ : **rīme** (116a-7)
çapağ balık : **māhi-i gird** (50b-8)
çapağ ki gözden çıkar kirpikde cem' olur. : **ājīh** (45a-1)
çapar : **üsküzār** (56b-3)
çapar olmak : **āb-kerār**(55b-3)
çapraz : **dūder** (61a-6)
çarh okı : **çerha-tīr** (59a-6)
çartağ : **serdāvez** (53b-8)
çardağ : **sezā** (30a-6)
çardağ : **ṭāk** (83a-5)
çardağ : **cevsak** (83a-2)
çardağ : **çehār-ṭāk** (83a-2)
çardağ : **çeter** (59a-6)
çardağ: **servā** (30a-6)
çāresüz : **bicāre** (111b-4)
çāresüz : **lā-cerem** (96b-2)
çāresüz : **nā-gezīr** (67b-4)
çāresüzlük : **bīçāregī** (125b-7)
çarlağuç : **çerd** (48a-2)
çaruğ : **bālīk** (83b-9)

çaşut : **leşker-püjre** (122a-9)
çatlamağ : **keft** (40a-7)
çavdar : **künkürān** (104b-7)
çāvuşlar : **rūz-bānān** (101b-9)
çavuşlarıñ hay huyı : **bürdābürd**(47b-6)
çayır çimen : **māğ** (81b-7)
çayır çimen : **sebze-vār** (62b-7)
çaylak : **mūş-ḥūr** (67b-3)
çaylak : **verkāk** (89b-8)
çaylak : **zeğān** (102a-3)
çağıldamağ : **şārīden** (140a-6)
çağıрмаğ : **ḥurūşīden** (137b-5)
çağla : **aḥkūk** (83a-9)
çağşır : **rānīn** (101b-2)
çe : **nem** (96b-7)
çe : **zūş** (78b-1)
çe, [nem] : **şebnem** (95b-5)
çeç : **cāc** (42a-6)
çeç : **rāj** (70b-8)
çegre : **çerḥa-tīr** (59a-6)
çekic ve pehlevīce çelmek : **petek** (84a-1)
çekici : **keşān** (104a-7)
çekik : **ḥūl** (91a-9)
çekirdek : **āste** (108b-7)
çekirdeksiz üzüm : **kişmiş** (79b-1)
çekirge : **ḥāyek** (85b-1)
çekirge : **labeḥ** (46a-6)
çekirge : **melaḥ** (46a-7)
çekiş : **keşiş** (79a-7)

çekmek : **berāhencīden** (134b-1)
çekmek : **keşīden** (142b-1)
çekmek: **āhīhten** (133a-1)
çeküç : **güzīne** (121b-6)
çeküç : **jekāre** (116b-6)
çekük : **çekāv** (107a-8)
çekük : **hevşe** (124a-9)
çekürge çekük : **çekāvük** (85a-7)
çelik : **seblet** (39a5-)
çelik oyunu : **dūdele** (116a-1)
çemen : **sebze** (117a-4)
çemen : **kūm** (96b-1)
çemen : **merz** (72b-3)
çemen : **murgizār** (67b-2)
çene : **çāne** (113a-2)
çene : **felhūd** (50a-4)
çene : **lecī** (129b-8)
çengī : **kābūs** (75b-2)
çenk : **kām** (96a-6)
çenk : **kām** (96a-6)
çenk kılları : **rūdehā** (29b-8)
çenklü : **bānūvā** (28a-3)
çep çevre : **girdāgird** (50b-2)
çepçevre : **tus** (74b-1)
çepel : **fejāken** (103b-6)
çepel : **ferhec** (43b-3)
çepel : **peleşt** (37a-5)
çepenış : **hayış** (77b-4)
çeper : **tāz** (69b-8)

çerçi : **peylever** (57b-7)
çerçi : **pīlever** (58a-8)
çerez : **nūkul** (93b-1)
çerez : **pīle**(111b-3)
çerge : **nerke**(123a-9)
çerge: **hūlīz** (70b-2)
çeri : **sipāh** (117b-4)
çeri : **ceyş** (77a-9)
çeri : **leşker** (67a-1)
çeri başı : **kiyārenk** (88b-4)
çeri başı : **serçīk** (86b-6)
çeri begi : **sipehbüz** (53b-9)
çeri begi : **sipeh-bende** (117b-4)
çeri begi : **sipihdār** (63a-4)
çeri öñ[i] : **pes-āhenk** (84a-2)
çeri yarağ[ı] : **sāz-ı leşker** (62a-9)
çeri yiri : **leşker-gāh** (122a-9)
çeribaşı : **sālār** (62a-9)
çeribāşı : **ser-leşker** (62b-4)
çeribaşı : **sipehbend**(49a-9)
çeribaşı : **sipihśālār** (63a-4)
çerilik : **leşkerī** (129b-9)
çertlāyīk ağacı pehlevīde kıysıdur : **yāk** (84b-6)
çesme lülesi : **ziş** (78a-9)
çesme lülesi : **lüle** (122b-3)
çesmek : **bād-renbū** (106b-7)
çeste : **şeştā** (30b-2)
çetiñ koz: **naḥkele** (123a-9)
çetük otı: **peleng-müşk** (84a-3)

çetüñ koz : **beclikon** (98b-8)
çetüñ koz : **taḥlekün** (99b-8)
çetüñ koz : **teḥkulül** (91a-2)
çetüñ koz: **beḥkelül** (90b-5)
çevdār : **çevder** (59a-8)
çeviklik : **cābekī** (126a-9)
çevirmek : **pūsiden** (135b-2)
çevirtmek : **pūsāniden** (135b-2)
çevken : **çevkān** (100a-6)
çevük : **çābük** (85a-4)
çevġan : **üşnān** (98b-3)
çevġan koyacaġ : **üşnāndān** (98b-3)
çıġa gelmek : **berāmeden** (133b-7)
çıkarmak ve yapmak ve yetürmek ve kaldırmak : **berāverden** (133b-7)
çıkırmak : **na're** (123b-1)
çıkırık : **çerḥ** (45a-6)
çıkırık : **çerḥa** (113a-5)
çıkırık fendi : **ferāş** (79a-4)
çıbān : **eşer** (55a-8)
çıban : **dünbel** (91b-5)
çıban : **rīş** (78a-6)
çılbır : **'mān** (103b-2)
çılbır : **pālāhenk** (f.i.)
çıplak : **pünd** (47b-7)
çıra özündisi : **celvīz** (70a-5)
çıraġbe : **çırāġdān** (100a-7)
çırāġ : **bihūz** (69b-4)
çırāġ : **piḥsüz**(69b-4)
çıyan : **bünāver** (58b-2)

çığır : **pesīc** (41b-8)
çığır : **tāş** (77a-5)
çığırmağ : **āvāz-kerden** (132b-8)
çığırtdırmağ : **āvāzānīden** (132b-7)
çığırtağ : **āvāzīden** (132b-7)
çığırğan : **zef** (39a-3)
çığırğan toy : **çezed** (48a-3)
çığşağı ki oğlançuklar eline virürler : **aḥlekmendu** (106b-4)
çi : **ger** (65b-9)
çiçek : **ābile** (108b-2)
çiçek : **āvile** (108b-6)
çiçek : **bār** (56b-6)
çiçek : **şükūfe** (119a-4)
çiçek kabacığı : **küfferī** (129b-5)
çiçek kabçığı : **tulūse** (112b-8)
çiçekdür üzerine sehelce yağmurcağ yağa : **kūl** (93a-1)
çiçekletmek ve ‘aceblemek : **şüküften** (141a-3)
çiçeklü : **şükūfe-dar** (64b-1)
çift : **çift** (38a-1)
çift : **nāşitā** (32b-1)
çift kayışı : **bürāz** (69b-5)
çifte bıçağ : **dūkāred** (48b-9)
çigdem : **hüzbe** (124b-3)
çigdem : **merzengūş** (79b-8)
çigid : **penbe dāne** (111a-7)
çigin : **dūş** (78a-3)
çigin başı : **serdūş** (78b-2)
çigiremek : **tālīden** (135b-8)
çigiretmek : **tālānīden** (135b-8)

çil : **ferkūr** (65a-8)
çil : **ferfūr** (65a-7)
çil kuşu : **ferfer** (65a-8)
çil kuşına dahī dirler : **çekāv** (107a-8)
çil ve keklik : **tīhū** (107a-6)
çilek : **kehec** (44a-2)
çilek : **zerçül** (91b-8)
çilingir : **çilānger** (59a-9)
çimdik : **naḥcil** (93a-7)
çimdik : **neşkenc** (44b-4)
çimdilemek : **boḥsīden** (134b-7)
çimen : **rāġ** (81a-7)
Çinde bir şovuḡ otuñ sıkındusıdır : **şah-mīnī** (128b-2)
çīnmek : **ḥāyīden** (137a-5)
çire isi : **ḥancīr** (59b-8)
çirelmek : **çerset** (37b-7)
çirīş : **sirīş** (78b-4)
çirīş : **isrīş** (76b-2)
çiriş unı : **bervāk** (82b-9)
çirişmek : **pelmelīden** (134b-7)
çişmek : **püşme** (112a-3)
çişni : **nümūzec** (44b-5)
çit : **tejdeh** (112b-2)
çivi : **kāve** (120b-5)
çivi : **vāre** (123b-9)
çiy : **jāle** (116b-2)
çiyenmiş yiyen oġlan : **ḥāyiste** (114a-2)
çizmek : **nigāšten** (143b-7)
çok : **bevş** (76b-7)

çok : **bisyār** (58a-1)
çok : **düşnād** (48b-9)
çok : **vestād**(51b-3)
çok ayaklı çıyan : **şed pāye** (119a-6)
çok kebinlü : **kedbānū** (108a-4)
çok köy : **küre** (122a-3)
çok nem çeküp yumşamış ola : **āğişte** (109a-1)
çok yer : **küter** (66b-9)
çok yiyegen : **nemīr** (67b-7)
çokluk : **enbūhī** (125a-2)
çokluk : **bisyārī** (125b-5)
çoban : **penāver** (57b-5)
çoban : **remevān** (101b-6)
çoban : **şoban** (103a-8)
çoban aldatıcı : **şübān-firīb** (35a-5)
çobanlar : **şobānān** (103a-8)
çobanlık : **çüpānī** (126b-5)
çolbān : **mülk** (89a-9)
çomak : **gürz** (72a-9)
çomak : **teberzīn** (99b-8)
çomakdur ki alet-i cenkdür : **serbās** (75a-2)
çomça : **çeçcele** (113a-4)
çomça : **kefcelīzek** (88a-9)
çomça : **kefeclīz** (72a-3)
çorağ : **şūr** (64b-3)
çorağlık : **şümīn** (103a-9)
çorağlu : **şūrīstān** (103a-9)
çoğaçlancağ yir : **āfitābgāh** (109a-1)
çoğu : **āvāze** (109a-8)

çökelek : **çuğrāt** (38a-3)
çökelek : **lūsāne** (122b-3)
çökellik : **rahbīn** (101b-4)
çökündür : **çekād** (48a-4)
çökündür : **çoğundur** (59b-1)
çökündür : **çuğd** (48a-6)
çökündür : **şūnder** (64b-2)
çökündür : **ğarmec** (43a-8)
çölmek : **dīk** (86a-4)
çölmek : **tūndīk** (85a-3)
çölmek şavurucu : **dīk-efzār** (61a-1)
çölmek şuci ve kapağı : **dīk-efrāz** (70b-7)
çölmek kapağı : **'agāve** (119b-1)
çölmek altı : **hoşk-efzār** (60a-4)
çölmek buğı : **toğdīk** (85a-3)
çölmek dutıcağ : **dīk-gīr** (61a-2)
çölmek ve tandur kapağı : **nūhūnben** (106a-1)
çölmekçi : **dīkbend** (48b-7)
çölmekçi kuyusu : **dālīz** (70b-3)
çölmekde bişen nesne : **kadīr** (65b-3)
çömlük satıcı : **sikāl-fürüş** (78b-5)
çönelik : **kūndī** (129b-5)
çöp : **pürhāş** (77a-2)
çöp ve çöp : **hāşe** (113b-9)
çöplük : **keredān** (104a-6)
çöplük : **sülkūr** (63b-2)
çör çöp : **has** (74b-4)
çör çöp : **haş** (77b-3)
çör çöp : **hāşāk** (85a-9)

çörek : **sükāver** (63b-1)
çörek otı : **pūganc** (42a-3)
çörek otı : **nemşek** (89b-5)
çörek otı : **şūnīz** (71b-3)
çuğal : **dimne** (115b-3)
çuğal : **ḥaftān** (100b-5)
çuğal : **ḫarākend** (50a-5)
çuğal : **cevşen** (100a-6)
çuğal : **kejāğand** (50a-7)
çuğur : **meğāk** (89a-4)
çuğur : **ğafcī** (129a-1)
çuğur : **ğavr** (65a-3)
çuğurrağ : **pīşter** (58a-2)
çubuk budandusı : **arg** (80b-5)
çubuk yaturması : **ferhāc** (43b-5)
çul : **ūlünc** (41b-4)
çulḥa : **cüllāh** (113b-5)
çulḥa çukurı : **evüker**(55b-9)
çullāḥ ayağı tahtası : **pavzādeh** (110b-3)
çullaḥ çukurı : **pāçāl** (90b-4)
çullah çukurı : **efşār** (55b-8)
çuluk : **çuğnuk** (85a-8)
çuluk : **zül** (91b-9)
çuluk : **ḥülīz** (70b-2)
çuluk : **keşüm** (96a-6)
çuvāl : **ḥīm** (94b-8)
çuval : **küvāl** (93a-1)
çuval : **tenk** (85a-1)
çuval : **ğanc** (43a-9)

çuvāl köşesi : **şīrār** (64a-8)
çuvalduz: **pündūz** (53a-7)
çuvalduz : **pündūr**(58b-3)
çün : **mer** (67a-5)
çünke : **künd** (50b-4)
çürük : **līme** (122b-2)
çürük : **pūsīde** (112a-5)
çürük kız ki kızar : **arğ** (80b-5)
[çağıldağ] : **pīnd** (47b-3)
[çāre eylemek] : **gürīz kerdēn** (142b-9)

D

dağı yarın ya'ni ertesi : **pes-i-ferdā** (28a-7)
dād edici : **dād-ger** (60b-1)
dāfni ağacı : **dehmşet** (38b-3)
dal : **şāḡ** (45b-6)
dalağ : **mesenk** (89a-7)
damızlık : **māye** (122b-7)
darlık : **pürḡāş** (77a-3)
darı : **kerkem** (96a-7)
daşaksuz : **bīḡāye** (111b-5)
datlu söz : **çāplūs** (74b-2)
davrandı : **süpūḡt** (39a-7)
dāyim olucı : **pāyidār** (57a-7)
dāz başlı : **dūḡ** (48b-9)
dazlak : **dāz** (70b-4)
dağ : **keḡic** (44a-1)
dağ başı : **desmere** (115a-5)
dağ devesindeki yol : **dergāle** (115a-2)

dağ erügi : **filk** (88a-4)
dağarcuğ : **enbān** (98a-3)
dağdan düşen : **keriş** (79a-8)
dağıtmağ : **kāliden** (142a-8)
dağıtmağ : **perākendāniden** (134a-4)
de : **der** (60b-2)
debbāğlar : **pozğunc** (42a-2)
debelek : **demāme** (115a-8)
debelek : **kūbe** (122a-2)
deblegici : **künkür** (66b-6)
dede : **pezer-i bozorg** (84a-1)
def pulı : **zeng-def** (82a-6)
defne ağacı : **rend** (49a-1)
defne ağacı : **ğār** (65a-2)
defni ağacı : **dend** (48b-5)
defter : **āverçe** (109a-6)
defter : **kürrāse** (121b-5)
defter dutucu : **defter-dār** (60b-5)
degenek : **bāhū** (106b-8)
deger : **kıymet** (40a-3)
deger : **baḥā** (28a-9)
degin : **tā** (28b-5)
degirm[i] yaşıdığ : **nāf** (82b-6)
degirmen : **as** (73b-5)
degirmen : **āsiyā** (27a-4)
degirmen : **āsiyāb** (33a-5)
degirmen kanadı : **per-āsiyā** (28a-8)
degirmen çağıldığı : **tejuh** (112b-2)
degirmen çağıldığı : **tezde-i āsiyā** (28b-7)

degirmen eñi : **kuṭb** (35b-1)
degirmen müzdi : **tejuh** (112b-2)
degirmen oluğı : **tejuh** (112b-2)
degirmen perreyi : **perre-i āsiyā** (28a-1)
degirmen sepedi : **delū** (107b-4)
degirmen sevāğı : **derzāze** (115a-1)
degirmen sibegi : **puṣt** (37b-1)
degirmen sibegi : **peṣt-i āsiyā** (28a-8)
degirmenci : **āsiyābān** (97b-4)
degirmi : **gird** (50b-1)
degirmi taḳye : **külāh-kird** (50b-4)
degirmi yaṣdıḳ : **kirde-bāliṣ** (79b-1)
degmek : **dūḫten** (138b-1)
degmek : **rīḫten** (138b-8)
degmek : **rīziden** (138b-8)
degmek ve dutmaḳ ve yuḳamaḳ : **busūden** (135a-8)
degül : **nā** (32a-7)
deh demek olur kelime-i ‘azab ve ‘uḳūbet vaḳtinde isti‘māl olunur : **āveh** (109a-5)
dek vaḳt ya‘ni bir v[a]ḳt ve iki v[a]ḳt[e degin] : **tā** (28b-5)
deldirmek : **ājendāniden** (131a-3)
deli : **künkūr** (66b-9)
delirmek ve üfürmek ve bitmek : **derdemiden** (138a-2)
deliṣ : **ḫūhiṣ** (77b-7)
dellālلیḳ : **dellālī** (127a-7)
delmek : **süften** (140a-4)
delü : **bedmūṣ** (76b-7)
delü : **dīvāne** (115b-4)
delü : **sekce** (117b-1)
delü : **ṣeydā** (30b-2)

delüce toğan : **yūhe** (124b-8)
delüce: **denfe** (115a-9)
delüce: **şeylem** (95b-6)
delüce: **zūvān** (102a-7)
delük : **sūrāḥ** (45b-6)
delürmek : **āşüften** (131a-4)
delürmek : **āşüften**(131a-8)
delürtmek : **āşüftāniden** (131a-5)
demek ve işitmek: **künbüre**(121b-9)
demir bīl : **direfş** (78a-1)
demir putrak : **ḥāriş kūş** (77b-2)
demregū : **peryūn** (99a-1)
demregü : **girivend** (50b-2)
demregü : **suğ** (81b-2)
demren : **peykān** (99a-8)
demren : **bile** (111b-4)
demür : **āhen** (98a-5)
demür tarağ : **şāne-dest** (39a-9)
demür kaynak : **hilhil** (93b-4)
demür buğağı : **naḥced** (51a-7)
demür buğı : **rīm** (95a-7)
demür çomak : **kūpāl** (92b-9)
demür çölmek : **dīk-āhenīn** (101a-7)
demür dikenini : **şükūhe** (119a-4)
demür dikenini : **ḥasek** (85a-9)
demür dikenini : **sih kūşe** (117b-9)
demür dikenini : **şelūhec** (43a-3)
demür dikenini : **şelūhek** (87b-1)
demür gönlek : **gīr** (66b-2)

demür kesecek : **āhen-püz**(56a-5)
demür kesecek : **kāz** (72a-2)
demür nesne : **ḥonūd** (60a-7)
demür nesne : **ḥovār** (60a-6)
demür şiş : **bābzen** (98b-4)
demür şiş : **bilişik** (84a-6)
demür, boz at : **aḥzar** (55b-1)
demürci : **ahenger** (56a-6)
demürci : **peykān-ker** (57b-7)
demürden nesne ve demürlü nesne ve demürden : **āhenīn** (98a-5)
demürden toḡmaḡ : **vezyā** (32b-5)
den : **ez** (68b-9)
den : **zi** (71a-3)
deñezinmek (kararsız kalmak) : **kerdīden** (142a-9)
deñiz : **deryā** (29b-1)
deñiz ḡulaḡı : **ḡalīc** (42a-8)
deñiz köpüḡi : **kef-i deryā** (31b-2)
deñiz nişi : **kerdiş** (79a-8)
deñiz ortası : **ḡel-i deryā** (29a-3)
deñiz sülüḡi : **ḡilinc** (43b-1)
depe : **ḡanc** (43b-6)
depe : **bālā** (28a-2)
depe : **debbe** (114b-9)
depe : **diz** (70b-6)
depe : **fünc** (43b-6)
depe : **hübāk** (90a-5)
depe : **kelāl** (92b-6)
depe : **tel** (91a-2)
depe ortası : **miyān-ı bālā** (32a-6)

depe ve baş ortası : **heft** (90a-2)
depecük : **tüde** (112b-9)
depecük : **tārek** (84b-5)
depelek : **ṭablek** (87b-5)
depelemek : **besmīl** (90b-6)
depelemek : **küşten** (143a-1)
depelenmiş : **mārī** (130a-1)
depelü : **bünāver** (58b-2)
depingī : **bāliš̄k** (83b-9)
depingi : **pālzīn** (98b-7)
depingü : **çünāğ** (81a-5)
depmek : **leked** (50b-7)
depmek : **lekşe** (122b-1)
depçük : **lic** (44a-7)
deprenci : **cünbende** (113b-6)
deprenci : **ḥostere** (114b-3)
deprenciler : **cünbez̄kān** (100a-8)
depreniş : **lāz** (54b-3)
depreniş : **cünbüş** (77a-9)
deprenmek : **ḥencā** (32b-9)
deprenmek : **cünbīden** (137a-3)
depretmek : **meḥīden** (143a-7)
der : **ḥūy** (127a-2)
der yiklik : **tek** (84b-8)
derdlü : **derdümend** (48b-4)
derdlülük : **derdümendī** (127a-4)
dere : **rūz** (53b-6)
derece : **derīçe** (115a-3)
derelik : **ḥū-yı çīn** (101a-1)

deri : **pūst** (37b-2)
dericük : **bozek** (84a-9)
deriden kağıd : **raḡ** (83a-3)
derim ev : **ṭārum** (95b-9)
deriñ : **māg** (81b-7)
deriñ: **jeref** (82a-6)
derincek : **pāṣāme** (110a-8)
derlik : **kürte** (121b-4)
dermānsuz : **dermānde** (115a-1)
dermek : **sebūḡ** (45b-4)
dernek : **ferseb** (35a-8)
dertlü : **derd-nāk** (86a-3)
dertsüz : **lemter** (67a-2)
dest ve bilek : **ḡorde** (114b-2)
destere : **erre** (109b-2)
devār doynağından çıķmaḡlanan od : **āteṣ-süm** (93b-8)
deve : **ṣütür** (64b-1)
deve : **üṣtür** (56b-2)
deve ṭabanı : **ṣütür-pāy** (128b-5)
deve ṭabanı : **zevāl** (91b-8)
deve ṭabanı : **sepel** (92a-1)
deve ṭabanı : **sül** (92a-4)
deve ṭabanı : **ṣütür-ḡāz** (71b-3)
deve ṭabanı derler bir otdur : **zāfe** (116b-3)
deve ṭudağı : **lefc** (44a-6)
deve kıḡı : **pülük** (84b-1)
deve kıḡı : **ṣütür-yālük** (87b-4)
deve kuṣı : **ṣütür-murḡ** (81b-2)
deve dikenı : **üṣtür-ḡāz** (69a-4)

deve köpüğü : **lağam** (96b-2)
deve otı : **kiyāh-şīr** (66a-9)
deve yükü : **şütür-bār** (64b-4)
deve yükü : **nişhuvār** (67b-8)
devekuşu : **icfīl** (90b-2)
deveci : **sārbān** (102a-8)
deveci : **şütürbān** (103a-8)
deveci : **üştürbān** (98b-3)
deveci inî [kaşşab yağrığı] : **kütelān** (104b-7)
devek : **nūyek**(89b-8)
devek : **tāk** (84b-5)
devenün şol sahtiyānudur ki eyerün ‘āşiyesi etegine korlar : **cennāh** (45a-7)
devlenmek ya‘ni karar etmek ve dinleñmek : **ārāmīden** (130b-7)
devlet ve uşul : **kerre** (120b-8)
devletlü : **bahtiyār** (56b-9)
devletlü : **bahtiyār** (58b-4)
devletlü : **bā-devlet** (37a-6)
devletlü : **bühtāvür** (58b-1)
devlügeç : **pündühāz** (53a-8)
devlüngec : **ğilivāc** (43b-2)
deyze : **hāher māzer** (60a-6)
değar : **teğār** (58b-6)
dıkđırmağ : **akānīden** (131b-7)
dıkmağ : **akenden** (131b-7)
dırmalamağ : **şehūden** (140a-8)
dırnağ : **āseb** (33a-5)
dırnağ : **nāhon** (105b-2)
dırnağ bıçağı : **nāhun-gīr** (67b-7)
dırnağ dibinde olan aklık : **milk** (89a-7)

dırnağ kesici : **nāḥun-bor** (67b-4)
dırnaqla kaşıyıp yaralamak : **ḥuṣūd** (48b-2)
dırnağ : **semend** (49a-9)
dib : **būn** (99b-4)
dīb : **demā** (29a-9)
dibek : **destās** (74b-7)
dibek dögeci : **cüvāz** (70a-8)
didigin dutmaz : **bāzfūr** (57a-2)
diftik : **tene** (112b-5)
digren : **jenīr** (62a-2)
digren : **zebend** (49a-4)
diken : **ḥār** (59b-4)
diken : **nīṣ** (80a-5)
diken çıkaracak : **ḥārçīne** (113b-9)
dikenlü : **ḥār-āver** (59b-4)
dikilicek ağac : **dālḥāl** (91b-1)
dikilmiş : **dūḥte** (116a-1)
dikmek : **niṣānden** (143b-5)
dil : **zübān** (102a-7)
dil bağı : **zebān-bend**(49a-5)
dil bağlayıcı : **zebān-bend** (49a-5)
diledi : **ḥāst** (38a-7)
dilek : **ayḡat** (36b-7)
dilek : **rīj** (71a-1)
dilek dileyici : **ḥovāstār** (60a-7)
dilek sürücü : **kāmurān** (104a-3)
dilek ve kumaş : **ḥuvāste** (114b-5)
dilekli : **ejenk** (83a-9)
dilemek : **ḥūsten** (137b-9)

dilemek : **ḥuvāhīden** (137b-7)
dilenci : **zūbān-ḥuvāh** (117a-1)
dilenci : **zūbān-ḥod** (53b-7)
dilenciler : **gedāyān** (104a-4)
dilenmek : **derīm** (94b-9)
dilenmiş : **sūfte** (118a-6)
dilenmiş : **sufle** (118a-6)
dileyici : **ḥuvāhā** (29a-8)
dili yeşil kelte : **kerbeş** (79a-7)
dilim : **ḳāc** (43b-6)
dilim : **şekle** (118b-6)
dilki kürkün dikici : **rūbe-dūz** (71a-2)
dilkū üzümi : **engüre-i rūvbāh** (109b-6)
dilküceklik edici : **bülūs** (74a-8)
dilkūlik edici : **ḳāplūs** (74b-2)
dilküceklik: **cābelūsī** (126a-9)
dilsüz : **kūnk** (88b-5)
din şaklayıcı : **dīndār** (61a-1)
diñlemişdür : **dūhte est**(38b-6)
diñlendirmek : **āsāyīden**(131a-9)
diñlendirmek : **ārāmānīden** (130b-8)
diñlendirmek : **āsāyānīden** (131a-4)
diñlendirmek: **ārāmdan**(130b-8)
diñleniş: **āsāyiş** (76a-6)
diñlenmek : **ḳunūd** (50a-5)
diñlenmek : **asūden** (131a-3)
dipi : **deme** (115a-7)
dirḥemūñ dört cinsde bir cinsi : **ḳirāt** (80b-4)
dirbās nām ota dirler : **tāfiyā** (28b-6)

direk : **puṣṭibān** (99b-5)

direk : **sütūn** (102b-8)

direk : **üstūn** (98b-3)

direk üzerine yapılmış yüce şofa : **setāvend** (49a-7)

direm : **neverd** (51a-6)

diri : **zinde** (116b-9)

diri : **riṣte** (116a-6)

dirilmek ve saçmak : **süpūhten** (139b-9)

dirilmiş : **çīde** (113b-4)

dirler : **ezār dıraht** (36a-9)

dirlik : **reyt**(38b-9)

dirlik : **zindigānī** (128a-1)

dirmek : **çīnden** (137a-2)

dirnek : **encūmen** (98a-4)

dirnek yiri : **encūmengāh** (109b-8)

dirsek : **ejen** (97b-3)

dirsek : **erḥac** (41b-1)

dirsek : **kūḡ** (81b-5)

dirsek : **vāren** (106a-2)

dirsek, mirfaḡ ma‘nasınadır. Amma ba‘zı şu‘arānuñ ‘ibāretinden mütefehhem olur ki
bilek ma‘nasına is‘timāl iderler sā‘id ma‘nasına: **āren** (97b-9)

diş : **dendān** (101a-4)

diş kurdığı : **ḥılāl** (91a-8)

diş dibi : **ere**(108b-5)

dişegi: **ājine** (108b-6)

dişi : **māze** (122b-4)

dişi fil : **zevāl** (91b-8)

dişi fil : **zinde-pīl** (91b-8)

dişi serçe : **cüvānīk** (85a-8)

dişin şırdan yırtıcı cānverler : **şerze** (118b-5)
dİtmek : **vāḥīden** (144a-4)
ditreden ısıtma : **teblirez** (69b-9)
ditremek : **lerze** (122a-9)
ditremek : **lerzīden** (143a-2)
ditretmek : **lerzānīden** (143a-2)
dīv, aşlı budur ki elifūñ meddī ile ve hā'nuñ fetḥası ile ve rā'nuñ sūkūn[1] ile
isti'māl olunur. : **āherīn** (98a-6)
dīvār şıvası : **endād** (46b-3)
dīvār delügi : **kāf** (82b-4)
dīvār sıvası : **endāv** (106b-5)
dīvār yapıcı : **baḥse-zen** (98b-4)
dīvārda veya ğayrıda olan yarıq : **māz** (72b-2)
dīvārdan çıkan ağac ucu : **belvāze** (111a-5)
divīt karıştıracak : **mihrāk** (89a-8)
divīt likāası : **kursüf** (82b-5)
doğuc : **süpūḥ** (45b-5)
doğunacak ot : **doḥ** (45a-9)
doğunmak : **şaḥşīden** (140a-9)
doğuyıcı : **bāfende** (110b-1)
dolab : **çerḥ** (45a-6)
dolāk : **pā-yı nābe** (110b-3)
doldurmak : **enbāşden** (132a-6)
doldurtmak : **enbāşānīden** (132a-6)
dolu ve boş : **zih ve zād** (49a-7)
don : **gīr** (66b-2)
donuq : **ḥīre** (114a-9)
donuq yüzli : **turş-rūy** (126a-7)
donuqlık : **ḥīregī** (126b-9)

doñuz ağacı : **ġāb** (35a-7)
dopuğ : **iřtālink** (83b-6)
dost dutucu : **dūst-dār** (61a-7)
dostluğ : **mir** (67a-9)
doğan : **tābe** (112a-7)
doğmadan şolmak : **paşs** (74a-5)
doğru : **sitīř** (45b-4)
dođrulmuř : **hūřā** (33a-1)
doğum ve evelege dağı derler : **gerī** (129a-7)
dođurucuđ : **pūřūk** (84a-9)
döğdi : **ekned** (46b-6)
döğmek : **let** (40b-4)
döğülcecük : **zinklāle** (116b-9)
döğülgen ve döğücü : **rīzān** (101b-8)
dökdi : **riht** (38b-9)
dökelenmek : **arām** (93b-6)
dökülmiş : **rīze** (116a-7)
döküp dağıtmağ : **zīr-i zeber** (62a-6)
döl şarlığı : **paşs** (74a-5)
dölek : **āheste** (109a-9)
dölek : **arām** (93b-6)
dölek : **jefer** (62a-1)
dölek : **kāliyā** (31a-7)
dölek : **rām** (95a-5)
dölek : **sefce** (117b-1)
dölek bitürücü : **kām güzār** (66a-1)
dölek işlü : **ārāmkār** (56a-7)
dölek işlü : **ārāmkār** (55b-4)
dölek ve māl fikredici : **vüşkerde** (124a-4)

dön gel : **ezgīl** (90b-1)
döndürmesün : **meger-dāz** (54b-5)
dönici : **kejrakejrān** (104a-5)
dönmek : **kešten** (142b-1)
dördüncü : **çehārem** (94b-5)
dört : **çār** (59a-4)
dört : **çehār** (59a-7)
dört kıllu tanbüre : **şevşek** (87b-1)
dört kıllu: **rebāb** (34b-1)
dört ayaklı : **çār-pāy** (126b-1)
dört aylık : **çehār -māhe** (113b-2)
dört biñ : **çehār-hezār** (59a-7)
dört dört : **çehārkān** (100a-6)
dört ev : **çehār-ḥāne** (113b-1)
dört günlük : **çārūze** (113a-2)
dört yan : **sevād** (49a-9)
dört yaña : **çehār-sūy** (126b-2)
dört yaña : **çehārsū** (107a-9)
dört yaşar deve : **heder** (59b-3)
dört yıl : **çehār sāl** (91a-5)
dört yıllık : **çehār-sāle** (113b-2)
dört yüz biñ : **çehār şed hezār** (59a-8)
dörtde bir: **çehār- yik** (85a-6)
döşek : **bīr** (58a-7)
döşek : **bister** (57b-9)
döşek : **cāme-ḥāb** (33b-7)
döşek dutucu : **cāme-dār** (59a-4)
döşeyecek : **küsterdenī** (129b-4)
duğac : **sebūḥ** (45b-4)

dudağı yeleme : **silīḡ** (45b-5)
dul : **tūl** (91a-4)
dumān : **deme**(115a-7)
dūn başgunı: **ṣebīḡūn** (103a-5)
durdı : **ḡāst** (38a-5)
dutḡal : **sirīṣm** (95b-1)
dutan : **dūz** (53b-5)
dutan : **dārez** (53b-4)
dutağan : **gīrā** (31b-5)
dutağan: **gīra** (31b-6)
dutdı : **girift** (40a-8)
dutmaḡ : **dāṣten** (138a-1)
dutraḡ : **ateṣ-engīz** (68b-7)
dutsaḡ : **derbend** (48b-3)
dutsaḡlık : **giriftārī** (129b-2)
dutuḡ : **fūrūzīne** (120a-5)
dutuḡ : **kūnkūr** (66b-6)
dutuḡ : **perde** (110b-9)
dutuḡ : **perde-dār** (57a-5)
dutuḡ kiṣi : **kūnkūr** (66b-9)
dutucı : **gīrā** (31b-5)
dutucı : **perde-dār** (57a-5)
dutucı: **gīra** (31b-6)
dutuṣ : **kirīṣ** (79b-2)
dutḡun : **giriftār** (66a-7)
duymaz: **āz** (68b-9)
dūzāḡ : **feḡ** (46a-1)
duzaḡ : **sāz** (71a-4)
duzsuz : **nāḡūṣ** (80a-3)

dübelek : **tanbel** (92a-7)
dübür : **küne** (122a-4)
düdük : **nāy** (130a-7)
düdükci : **nāyzen** (105b-4)
düger : **firsib** (35a-9)
düger : **rīz** (71a-1)
dügme : **aḥküne** (109b-1)
dügme : **aḥküz** (68b-9)
dügme : **cevz** (70a-5)
dügme : **engüle** (109b-8)
dügme : **zekule** (116b-7)
dügme : **zengibār** (62a-1)
dügme dişi : **küre** (121b-5)
dügüm : **çām** (94b-4)
dügüm : **bend** (47b-1)
dügüm : **giriḥ** (121b-1)
dügüm : **pīc** (42a-1)
dügün : **‘arūsī** (128b-8)
dügün : **bīvekānī** (125b-9)
dügün : **dāḡ** (81a-5)
dügün : **mihr** (67a-9)
dügün : **mīred** (50b-9)
dügün : **sūza** (30a-9)
dügün çiçeği : **kebīkec**
dükelek : **sefec** (42b-8)
dükeli : **heme** (124a-7)
dükelik : **hemekī** (130b-2)
dükelisi : **hemkinān** (106a-7)
düketdürmek : **encāmānīden** (132b-1)

düketmek : **encāmīden** (132a-9)
dülger : **durūd-ger** (61a-3)
dülger : **tejdeh** (112b-2)
dümen ağacı : **hale-i keştī** (126b-8)
dümrī pulı : **döf** (82a-5)
dümrī pulı : **zeng-def** (82a-6)
dün degül öteki gün : **perīrom perīr** (57a-6)
dün gice : **düş** (78a-3)
dünbe : **remkān** (101b-6)
dünbek : **tanbel** (92a-7)
dünyāsuz: **bī-nevā** (28b-1)
düpdüz : **yiksān** (106b-2)
düpdüz : **yükün** (106b-2)
dürlü : **fām** (96a-2)
dürlü : **ķām** (96a-5)
dürlü : **gün** (105a-1)
dürlü : **küne** (122a-5)
dürlü : **yenük** (90a-7)
dürlü dirsek : **erēnk** (83b-1)
dürlü dürlü : **günāgün** (105a-1)
dürüm : **tene** (112b-6)
dürüşiş : **güşiş** (79b-5)
dürüşmek : **çeh** (45a-6)
dürüşmek : **çehīden** (136b-3)
düş : **hevāb**(34a-3)
düşkün : **eķāl** (90b-1)
düşkün : **hürāş** (80b-1)
düşmek : **üftāden** (133a-4)
düşmek ve ten çekişmek : **ferāşīden** (141b-7)

düşmen : **bütyār** (58a-9)
düşmenlik : **düşmenī** (127b-1)
düşürtmek : **üftānīden** (133a-4)
düşvār yol : **terdübe** (112b-1)
dütürmek : **fāḥānīden** (141b-4)
dütmek : **ḥīden** (137b-3)
dütmek : **fāḥīden** (141b-4)
düz : **firāz** (71b-8)
düz : **hemvār** (68b-2)
düz bigi : **çīne** (113b-3)
düz yer: **hemvāre** (124a-7)
düz yir : **hāmūn** (106a-4)
düzdü : **sāḥt** (39a-4)
düzen : **beçem** (94a-7)
düzenliklü : **hemsāz** (73a-4)
düzenlü : **sāzkār** (62b-1)
düzlik : **hemevārī** (130b-3)
düzmek : **sāḥten** (139a-8)
düzülmüş : **āmāde** (109a-4)
düzülmüş : **āmede** (109a-4)
[degirmen sepedi] : **delv-i āsiyā** (29a-9)
[depretmek] : **büşülīden** (135a-9)
[dere yüzen] : **dārbizīn** (101a-1)
[dört ayaklı] tavar : **çārpa** (29a-1)
[durmaç ve dırmanmaç] : **şühūden** (141a-2)
[dutmaç ve daşak urmaç] : **giriften** (142b-6)

E

eṭibba atında bir otuñ agacıdur ki aña dıraḫt-ı sermāres derler : **argīs** (73b-4)

ebābīl uşı : **pākvāne** (110b-1)

ebe : **māzer-i bozorg** (89a-2)

ebe : **māder-i māder** (67a-7)

ebe ebesi : **māder-i māder** (67a-5)

ebe gümecei : **müğüil** (93a-6)

ebed olmak : **cāvīden** (136b-2)

ebem gümecei : **penīrek** (84a-4)

ebem gümecei : **tevla** (112b-6)

ebem gümecei : **ḫod-perest** (38a-8)

ebem gümecei : **ḫucned** (48b-2)

ebem gümecei : **aysūm** (96a-5)

ebem gümecei : **mülkek** (89a-9)

ebem gümecei : **vertāc** (44b-6)

ebrişim urd : **künāg** (81b-6)

ebsem : **ḫāmūş** (77b-2)

ebsem oldurmak : **tenzānīden** (136a-4)

ebsem olmak : **ḫāmūşīden** (137a-5)

ebsem olmak : **tem zeden** (136a-2)

ebsem olmak : **ten-zeden** (136a-4)

ebsem oluş : **tem-zeniş** (77a-6)

ebsemlik : **ḫāmūşī** (126b-7)

ebu cehl arpuzı : **dıraḫt-muel** (91b-3)

edeb eylemek : **yāristen** (144b-6)

edebsiz : **zīf** (82a-7)

edgü : **āşūb** (33a-6)

edük : **memlaḫt** (40b-7)

edük : **mūze** (123a-5)

edük : **tāvān** (99b-8)
edük bedenine kaçılan demür : **nūk** (89b-8)
edük sürgüsü : **mūze-māl**
edükci : **mūze-dūz** (72b-6)
ege ovuğı : **sūhe** (118a-8)
eñek : **jeniħc** (45b-3)
eñek çukuru : **kūzeneħ** (46a-5)
eger : **er** (55b-1)
eger : **ger** (65b-9)
eger ben : **gerem**(96a-8)
eger: **ħarger** (60a-1)
egil āvāz : **şerānek** (87b-2)
egildi : **ħamīz** (53b-3)
egilmek : **ħamīden** (137a-9)
egilmek : **nālīden** (143b-3)
egilmek ve delmek : **ājenden** (131a-3)
egilmiş : **ħamīde** (114a-7)
egilmiş : **şedyār** (64a-3)
egilmiş : **şhkār** (64a-2)
egir : **pūj** (69b-7)
egir : **pūj** (73a-7)
egir : **şozkār** (64b-1)
egir : **üştür-ğāz** (69a-4)
egir : **vec** (44b-6)
egir at : **semend** (49a-9)
egir at : **sürħāb** (35a-1)
egir ağac : **kebūs** (75b-3)
egirdi : **rist** (38b-9)
egledi : **deryāfet** (38b-1)

eglemek ve sürüşdürmek : **sārīden** (139a-8)
eglenmek : **direnk** (86a-5)
eglenmek : **direnkīden** (138a-7)
eglenmek : **mūl** (93a-6)
egletmek : mūlīden (143b-1)
eglik : **hūncede** (114b-5)
eglik : **hū-yı çīn** (101a-1)
eglik [otı] : **gāje** (119b-2)
egrek : **āb-kend** (46b-2)
egrek : **girdāb** (35b-5)
egri : **ham** (94b-6)
egri : **huvāhil** (91a-9)
egri : **kāset** (40a-5)
egri : **kej** (73b-1)
egri : **kej** (72a-4)
egri : **mismār** (67a-9)
egri : **vej** (73a-2)
egri : **virīb** (36a-6)
egri doma : **firsib** (35a-9)
egri gitmek yani doğru yoldan dönmek istemek: **mekīb** (36a-2)
egri yel : **bādger** (69a-6)
egri: **vec** (44b-6)
egrice : **hurküş** (77b-8)
egridoma : **ķābul** (92b-3)
egrilik : **kejī** (129a-8)
egzī: **terāne** (112b-1)
ekici : **kih** (121b-2)
ekilmiş : **kişte** (121b-1)
ekilmiş ekin : **kişt-kārīze** (121b-2)

ekin : **berez** (69a-7)
ekin : **hirāse** (124b-1)
ekin : **kişt** (40a-8)
ekin başı : **sūk** (87a-5)
ekin ekdirmek : **pezrāniden** (134a-1)
ekin ekmek : **pezrīden** (134a-1)
ekin için düzülen yır : **terkez** (69b-9)
ekin soğarığı : **leşe** (122a-8)
ekin yeri : **haşāveh** (114a-5)
ekinci : **āblise** (108b-4)
ekinci : **bezerger** (57b-2)
ekinci : **kezīver** (66a-1)
ekinci : **kişāver** (66b-2)
ekinci : **nāvek** (89b-2)
ekinci : **perzi ger**(57a-5)
ekinci : **yāz** (73a-6)
ekinci ardınca tohum deren çarğa : **jül** (91b-9)
ekinci Türk : **dihkān** (101a-6)
ekinci: **kişāverez** (72a-7)
ekinciler yer düzdügi bil: **kürāz** (72a-8)
ekincilik : **keşāverzī** (129a-9)
ekindü: **diger** (60b-9)
ekinlik : **kişt zār** (66a-8)
eklemiç : **ükşüt** (36b-9)
eklik : **şobhār** (64b-2)
ekren : **jeğāl** (91b-7)
eksik : **kāset** (40a-4)
eksik : **kem** (96a-7)
eksildi : **kāset** (40a-4)

eksimek : **kāhīden** (142a-8)
eksimek : **kāsten** (142a-7)
eksü : **nīm-suhte** (123b-5)
eksüddürmek : **kāhānīden**(142a-9)
eksük : **veyra** (32b-5)
eksük ki biraz yenmiş : **āsfede** (109a-5)
eksüklik : **kemī** (129a-9)
eksükrek : **kemter** (66a-4)
eksüz olmak : **kemīden** (142b-2)
ekşi : **abkāme** (108b-4)
ekşi : **düjeh-gīr** (61a-6)
ekşi : **meyhūş** (80a-1)
ekşi : **tūrş** (77a-7)
ekşi hamīr : **gānde** (119b-4)
ekşi aş : **sikba** (30a-7)
ekşi yemiş : **gāncāl** (92a-8)
ekşi yoğurd : **çuğrāt** (38a-3)
ekşice : **turşkek** (85a-3)
ekşilik : **turşī** (126a-7)
ekşimek : **turşīden** (136a-9)
ekşirek : **turşnāk** (85a-3)
ekşisıran: **māse** (122b-5)
ekşitmek : **turşānīden** (136a-9)
ekşiyle perverde olmuş : **kāme** (120b-4)
el : **çenk** (85a-6)
el : **çünk** (85a-8)
el : **dest** (38b-1)
el şan'atı : **destkār** (60b-4)
el tarağı : **şāne** (118a-9)

el tuzacı : **setīje** (117a-5)
el kıarmak : **şeġa** (118b-5)
el ālet : **dest-efrāz** (70b-5)
el āleti : **dest-akrār** (60b-4)
el aġacı : **bāze** (110a-7)
el aġacı : **ġūb destī** (126b-5)
el aġacı : **dest-vār** (60b-4)
el bilezüġi : **dest-ebrahġen** (101a-3)
el degirmeni : **destās** (74b-7)
el degirmeni : **destāş** (77b-9)
el degirmeni : **merdās** (75b-8)
el dutucı : **deste-gīr** (60b-4)
el dutucı : **dest-gīr** (60a-9)
el ve ayak yüzılmek : **teşennüc** (42a-4)
el[i] ayaġı egri : **ġenkelūl** (91a-6)
elbetde demek : **ġeġ** (45a-6)
elbette : **herāyine** (124a-5)
elbette : **hergiz** (73a-3)
elcek : **ġarek** (85b-3)
elġi : **āġten** (97a-6)
elde ayaġda olan cerāġat : **kelġic** (44a-1)
elde olan baş bört : **dūjnām** (95a-4)
elden ele : **dest-be-dest** (38b-1)
ele öğrenmiş : **dest-amūz** (70b-3)
elegim saġmal : **tīrāje** (112b-7)
elegim saġmal : **ġıyāk** (85b-7)
elegim saġmal : **ezfendāk** (83b-1)
elegim saġmal : **kemān-ı āsümān** (104a-8)
elegim saġmāl : **raġş** (78a-4)

elegim sağmal : **serīr** (62b-4)
elegim sađmāl : **serkīs** (75a-3)
elegim sađmāl : **tebīrāje** (112a-9)
elegim sađmāl : **tīrāz** (70a-3)
elek : **māsū** (108a-6)
elek : **māşūb** (36a-1)
elemek : **bīhten** (135a-1)
elenmedik unuñ etmegi : **hoşkār** (60a-3)
elegim salgım : **kūrāb** (35b-7)
elegim ve salgım : **serāb** (34b-6)
eli ve ayağı kurumış : **hařkānc** (42a-7)
eli ve ayağı ditreyen : **fālic** (43b-4)
elin şınıkları : **encūğ-ı pīřānī** (125a-3)
elin arası : **kelūl** (92b-7)
eliyle yetmek : **fesībīden** (142a-1)
elli : **pencāh** (111a-6)
ellik : **destüvāne** (115a-6)
elma : **sīb** (34b-9)
emcek degirmisi : **nār-ı bistān** (105b-3)
emek : **renc** (42b-3)
emek [ki] bir işe çekersin : **ermān** (97a-9)
emeklemege gelmiş oğlan : **ferāhīz āmede** (119b-9)
emgelü : **rencūr** (61b-2)
emici : **huvīr** (68b-4)
emikler oğlan : **ferāhīrā** (31a-2)
emiş : **mekiş** (79b-9)
emmek : **mezīden** (143a-8)
emmek : **çenkāl** (91a-5)
emsem : **dermān** (101a-2)

emzıklü ‘avrat : **düşize** (115b-8)
eñ : **bend** (47b-1)
eñse : **kafa** (31a-4)
eñse : **pele** (111a-4)
endāmsuz : **nehmār** (67b-7)
endāmsuz : **gadenk** (87b-7)
ende yunkası : **has** (74b-4)
endek : **müte** (123a-4)
enderün : **tene** (112b-6)
endişelenmek : **encāniden** (132a-7)
endişelenmek : **endişiden** (132b-3)
endişelü eylemek : **endişāniden** (132b-4)
endük edālı bir zışt cānverdür ki ekser Anağolıda olur, mağberlerde mürdeyi
çıkarur yer : **sircān** (102b-6)
engilenmek : **sitizen** (139b-4)
eñse : **hıre** (113b-8)
eñse : **ahiyāne** (109a-9)
eñse : **mibred**(50b-9)
eñse : **pes** (74a-4)
epsem ol : **hab-bāş**(77b-3)
er : **kāk** (88a-5)
er : **merd** (50b-8)
er : **şüher** (64b-3)
er : **şüy** (128b-6)
er kanı : **hün-ı siyāvuş** (77b-7)
er qarındaş : **ender** (56a-1)
er görmüş ‘avrat, bir ere dağı varmış ola : **kālem** (96a-6)
ercügez : **merdek** (89a-3)
erenler : **merdān** (105a-6)

ergürmüŝ ‘avrat : **ŝū-yı dīde** (119a-5)
eri h lulul k : **vej** (73a-2)
erici : **peyrev** (107a-2)
erik : **r m** (95a-6)
erimiş altun gümiş : **g h** (120b-5)
eriş : ** r ŝ** (76a-7)
erişmek : **res den** (138b-3)
erişte : **kemşe** (121a-4)
erişte : **rişte** (116a-5)
erişte : **semn ** (107b-7)
erkek : **k ŝ n** (104b-5)
erkek : **ner** (67b-5)
erkek : **n m d r** (68a-2)
erkek h urma : **k ŝ-hurma** (31b-7)
erkek k mri : **vena** (32b-7)
erkek div : **zinde-p l** (91b-8)
erleyici : **r miŝger** (61b-3)
erlik : **d r ŝt ** (127b-1)
erlik : **künde** (122a-1)
erlik : **merd ** (130a-3)
erlik : **ner ** (130a-6)
erlik şuyı ki imrinmekden gelir : ** b-liŝ t** (80b-2)
erliksüz : **n merd** (51a-3)
erne (ere yakışır anlamında) : **merd ne** (122b-8)
erte nem zı : **nem z-ı b md z** (54b-9)
er k : ** l ** (106b-4)
erg v n bir kıızıl  i ekdir ki ha ıkatde bu bir a acdur ki kıızıl kökleri ve çiçekleri
olur tev b idüp erc v n dirler : ** rc v n** (98b-2)
esenlik : **d r z** (53b-5)

esenlik ve sehm : **dürüd** (48b-9)
esirgemek : **baḥşāyiden** (133b-5)
esirgeyişlü : **baḥşā-yiṣger** (56b-9)
eski ot : **jāj** (71a-2)
eski : **jünde** (117a-2)
eski : **köhne** (122a-7)
eski : **pālās** (74a-2)
eski : **sipic** (42b-9)
eski : **zāl-pīr** (62a-3)
eski börk : **kefkūk** (88a-8)
eski panbuḡ : **ḡābūt** (37b-6)
eskici : **hemlaḡt-düz** (73a-3)
eskimiş : **fersed** (50a-3)
esmek : **veziden** (144a-8)
esnemek : **āsā** (27a-3)
esnemek : **fāj** (71b-7)
esnemek : **yāziden** (144b-6)
esrar otı : **penc-pāye** (111a-7)
esrik : **mest** (40b-6)
esriklik : **mestī** (130a-3)
esriklü : **mestān** (105a-7)
esritgen : **mestekā** (32a-6)
esritgen nesne : **merzencūşe** (122b-9)
esrük : **sermest**(39a-6)
ester : **nīşter** (68a-1)
eş eri : **pārūsā** (28a-1)
eşecük : **ḡarek** (85b-3)
eşege bindirüp gezdürdikleri ‘avrata dirler : **ḡar-nebār**(59b-6)
eşek : **dırāz-gūş** (78a-2)

eşek : **ḥar** (59b-5)
eşek hıyarı : **ḥar-ḥiyār**
eşek bağlayıcı : **ḥar-bende** (114a-4)
eşek mantarından bir aşıl mantardur : **gernā** (31b-3)
eşek siñegi : **ḥarmekes** (74b-4)
eşek siñegi : **ḥarpeşe** (114a-3)
eşek turbi : **ḥar-zehre** (114a-3)
eşek yüki : **ḥar-vār**(59b-7)
eşek yüki : **ḥarvān** (100b-4)
eşeklik : **ḥarī** (126b-7)
eşik : **āsītāne** (108b-7)
eşkin at : **beḡānūs** (74a-6)
et : **āvīz** (69a-3)
et : **kūşt** (40b-2)
et kıyması : **zevīc** (42b-5)
et çıkaracak : **kūşt-āhenc** (44a-5)
et dögecek şatır : **kūşt-kūb** (35b-7)
et kemiği : **berkistüvān** (98b-9)
etek : **kenār** (66a-4)
etmek : **cūze** (113b-6)
etmek : **nān** (105b-3)
etmek katığı : **nān-ḥūriş** (80a-3)
etmek alacak : **pernān** (99a-3)
etmek aşısı : **ābkāme** (108b-4)
etmek bozası : **abkāme** (108b-4)
etmek ölçüsü : **pernīş** (76b-9)
etmek teknesi : **lādek** (88b-9)
etmek yufkası : **tenūk** (85a-1)
etmekçi : **nānvā** (32a-7)

ev : **hāne** (114a-1)
ev : **al** (90b-2)
ev : **serāy** (128a-5)
ev āleti : **kūçāl** (92b-9)
ev barķ : **mīhen** (105a-9)
ev iti : **sek-sekār** (62b-6)
ev kapusunuñ dāyiresi : **belünzīn** (99a-5)
ev ortası : **heft** (90a-2)
ev öñi : **tārum** (95b-9)
ev öñi : **pāyigāh** (110b-3)
ev öñünde düşünülmiş fereş : **pīškāh** (111b-6)
ev örtüsü mertek : **bālār** (56b-8)
ev resmidür : **abişhūr** (55a-9)
evķattsüz : **bīgāh** (111b-7)
evelek : **havīz** (53b-3)
evelek : **havyid** (48a-8)
evelek : **kerīb** (35b-4)
evelek : **verkār** (68a-6)
evelek ki ba‘zı yerlerde luçe dirler : **eflen** (97b-8)
evelik : **līmū-niyūn** (105a-4)
evengü yüzlü : **tülüd** (48a-2)
evermek : **küsmīl**(92b-8)
evet demek olur : **ārī**(124b-9)
evünge : **toht** (37b-5)
evür: **guded** (49b-9)
evürde : **ķābile** (120a-7)
evvel yaz ayı : **tīr** (59a-1)
evvelki : **noħustīn** (105b-9)
evvelki yıl : **pīrār** (58a-8)

ey gönül alan : **dilberā** (29b-2)
eyegü : **pehlū** (107a-1)
eyer : **zīn** (102a-7)
eyer kaşı : **kūhe** (122a-8)
eyer ağacı : **çüb-zīn** (100b-1)
eyer keçesi : **āzerem** (93b-6)
eyer keçesi : **nemed-zīn** (105b-6)
eyersüz at : **sitāg** (81b-1)
eyle : **ānçān** (98a-6)
eyle : **çenān** (100a-9)
eyledür : **cünānest** (38a-3)
eyledür : **hemçün** (106a-8)
eyledür : **hem-çünān** (106a-8)
eylenmiş : **kerde** (120b-7)
eyne ortası : **cübā** (29a-5)
eyregi : **dirīne** (115b-5)
eyreltü (otu) : **beṭāres** (74a-5)
eyreltü : **serḥas** (75a-2)
eyü : **vīye** (124a-3)
eyü : **ḥunyah** (29a-7)
eyü : **kaşūm** (96a-5)
eyü : **hezīr** (68a-7)
eyü : **neḡaz** (72b-8)
eyü : **nīk** (89b-6)
eyü : **nīkū** (108a-9)
eyü : **zīb** (34b-4)
eyü ḥal : **aḥter** (55b-1)
eyü ḥuylu : **ferruḥ** (46a-1)
eyü bahtlı : **nīk baht** (41a-2)

eyü fāl : **mervā** (32a-5)
eyü fal : **vevā** (32b-5)
eyü nazarlu : **pāk-bāz** (69b-1)
eyü ve gökçek dādı : **sebġ** (81a-9)
eyüdüür : **nīkest** (41a-2)
eyülik : **bihī** (125b-5)
eyürek : **mihīn** (105a-9)
eyürek : **nīkter** (68a-2)
ezber : **yāz** (55a-7)
ezber dutucı : **yād-girende** (124b-5)
ezber dutucı : **yād-dār** (68b-5)
ezilmiş : **sūde** (118a-7)
ezmek : **sāyīden** (139a-9)
ezmek : **sūden**(140a-5)
[E]bu Cehl ıarpuzı : **kūpüst** (40a-9)
[E]bu Cehl ıozı : **mūkul** (93a-5)
[e]rişte : **şihnevā** (30b-3)
[eşek dikenı] : **kenger** (66a-6)

F

fal : **aġter** (55b-1)
Fārisyye dür : **est** (36b-4)
fāsıqlık : **bisāmānī** (125b-7)
felek : **kejdūn** (104a-5)
fener : **fānūs** (75a-7)
feng: **fene** (120a-3)
ferahlu : **şāzān** (103a-3)
fercūn iki yanı : **isketān** (98b-1)
feryād erişdirici : **feryād- res** (75a-7)

feryād eylemek : **efsūs-kerden**(131b-8)
feslegen : **siprem** (95b-1)
feslegen : **şāh-ı siperim** (95b-6)
fesligen : **şinkerf** (82b-1)
fetil : **bilīt** (37a-8)
fetīl ağacı : **şāhper** (63b-7)
fınduk kabı : **sifāl** (92a-2)
fırın : **işkem** (93b-9)
firun : **dem** (95a-1)
fıstık : **poste** (112a-2)
fidan : **nihāl** (93b-1)
fıkr ve gül renk[lü] : **gül-güne** (121b-8)
fikre dirler : **bülgüne** (112a-3)
fil : **pīl** (90b-8)
fil süñügi : **‘āc** (43a-7)
filistün: **çintiyānā** (29a-4)
filüñ tudağına dağı dirler ki yuğaru kıvrılır : **lefc** (44a-7)
filüñ azu dişi : **nāb** (36a-4)
firengī halı : **tanbese** (119a-7)
fiske urmağ : **zebker** (61b-7)
fiskil : **lūbyā** (32a-3)
fişek : **zūbker** (62a-6)
fitne kıparıcı : **āşüb-engīz** (68b-9)
fuđkacılar selesi ki aña fuđka kıoyarlar : **senkūr** (63a-1)
furça : **līf** (82b-6)
furun : **kāhgīr** (65b-6)

G

- gayrı nesne deligi : **hort**(38a-7)
gebe : **sitenbe** (117b-6)
gece : **şeb** (35a-3)
gece vaḳti : **şebihenkām** (95b-5)
gece vaḳti : **şüpüst** (39b-6)
geceki ta'am : **şebāne** (118b-4)
gecelik ta'am : **şebengāh** (118b-4)
gececek yer : **güzergāh** (121b-3)
geçer : **güzāre** (121b-3)
geçer : **revān** (101b-6)
geçer : **revāş** (78a-5)
geçer aḳçe : **sereh** (117a-7)
geçgil : **rekūh** (116a-4)
geçmek : **hārīden** (137a-4)
geçmek : **nehār** (67b-6)
geçmez : **berḥ** (45a-4)
geçmez : **nebehre** (123a-9)
geçmez aḳçe : **nāsere** (123a-7)
geçmez altun ve gümüş : **bāḥ** (45a-4)
gedük : **raḥne** (116a-3)
gegirmek : **ārūg-kerden** (131b-9)
gegirmek : **vurūg** (81b-9)
gelesi : **dīger** (61a-3)
gelesi yıl : **diger sāl** (91b-4)
gelin : **'arūs** (75a-5)
gelin : **duḡd** (48b-8)
gelin : **nīvek** (89b-7)
gelin : **peyūk** (84a-6)

gelin : **piyū** (107a-3)
gelin : **pübū** (107a-4)
gelincik : **'arūsek** (87b-6)
gelincik : **rāsüv** (107b-5)
gelincik çiçeği : **lāle-i kūhī** (129b-9)
gelincük kurdı : **pāgūçe** (110a-9)
geliser : **gozišt** (40b-2)
geliş : **īş** (76b-1)
geliş gidiş etmek : **āmed şod kerdn** (132a-8)
gelmek : **amāzān** (98a-2)
gelmek : **āmeden** (132a-3)
gelmiş : **āmede** (109a-4)
gemi : **keštī** (129a-9)
gemi düzüci : **keşenger** (65b-9)
gemi düzüci : **keštī-ger** (66a-6)
gemi küregi : **fehe-i keštī** (129a-3)
gemi lengeri : **lenger** (67a-2)
gemici : **keštī-bān** (104a-7)
gemici kuşu : **hurūhī** (126b-9)
gemiciler ağası : **kākā** (31a-6)
gemiler yatan şofa yer : **senār** (62b-9)
genc yigit : **bürnā** (28b-3)
geñez : **āsān** (97b-4)
geñezlik : **asānī** (125a-1)
geñiz : **hayşūm** (94b-6)
ger taş : **rūsahtec** (42b-4)
gerçek : **rāst** (38b-7)
gerdeme : **kibkīc** (44a-2)
gerdeme : **terre** (112b-1)

gerdeme : **terre-tīz** (70a-1)
gerdeme ve kıcı : **terre-i tīzek** (84b-8)
geregli : **şüre** (119a-4)
gerek : **bāyez** (53a-5)
gerek : **bāyist** (37a-1)
gerek : **dervāyist** (38b-3)
gerekli : **derhūr** (60b-3)
gerekmez söz : **sūhan-nāfercām** (95b-1)
gerekse : **bārüb** (33b-1)
getürmek : **āverden** (132b-6)
getürmek : **verdāšten** (144a-8)
getürtmek : **āverdānīden** (132b-6)
geveden : **künd** (50b-4)
geven : **ketāz** (54a-9)
geven : **dehle** (115b-1)
geveñ : **toḥmyāne** (112b-8)
geviş : **nişhōr** (67b-9)
geyik : **ferḥā** (31a-2)
geyik : **kırāḥ** (46a-2)
geyik : **āhū** (106b-5)
geyik : **kezrene** (120b-9)
geyik herās[ı didükleri bir ot] : **kırd-ı māna** (31a-5)
geyik tuzağı : **dāhūl** (91b-2)
geyik buzağısı : **āhūbere** (109a-8)
geyik buzağısı : **renk** (86a-7)
geyik oğlağı : **āhvān** (98a-6)
geyrek : **çerendū** (107a-8)
gezme ve dilenme : **deryūze** (115a-3)
gibi : **çün** (100b-1)

gibi : **fiḥ** (120a-4)
gibi : **veṣ** (80a-8)
gic : **ūyā** (27b-8)
gice tonı : **bīr** (58a-7)
gice açıcı : **ṣeb-efrūz** (71a-9)
gice durucu : **ṣebḥīz** (71a-9)
gice görmez : **ṣeb-kūr** (63b-8)
gice öten çekirge : **ṣeb-gīr** (63b-8)
gice yürüyücü : **ṣebrev** (107b-8)
giceki : **ṣebīne** (118b-4)
giceler : **ṣebhā** (30b-1)
giç : **dīr** (61a-3)
giç : **kih** (121b-2)
giç iren üzüm : **firseḥ** (88a-4)
giç irişen yemiş : **serde** (117a-6)
giç oynayıcı : **dīr-bāz** (70b-7)
giç sikici : **dīrgüvār** (61a-2)
giçer : **revāyiṣ**
giçirek : **dīrīne** (115b-5)
giçirek : **kihter** (66a-9)
giçmiş gamı aňmak : **endeme** (109b-8)
giçrek : **kihter** (88b-4)
gidi : **keṣḥān** (104a-7)
gird : **ġand** (49b-9)
girde : **çerdeḳa** (113a-6)
giri : **müzd** (51a-1)
giri alıcı : **müzd-i gīr** (67b-1)
giri ileden : **müzdūr** (67b-1)
girü : **fā** (31a-1)

girü : **ferā** (31a-1)
girü : **pes** (74a-4)
girü : **vā** (32b-4)
girü : **vābes** (76a-2)
girü kalmış : **vāmānde** (124a-1)
girü evvel : **hemān** (106a-7)
girüki : **pesīn** (99a-5)
girüki : **vāpesīn** (106a-2)
girürek : **fāsterk** (88a-1)
girürek : **ferāter** (65a-5)
girürek : **pester** (57b-3)
girürek : **pesterek** (84a-2)
gitdi : **reft** (38b-8)
gitmek : **reften** (138b-4)
giydirmek ve örtmek : **pūşānīden** (135b-3)
giyesi : **çāme** (113a-2)
giyesi büyügi : **sūje** (118a-7)
giyesi çıkaracak yir : **cemekān** (100a-4)
giyik : **ferāḥ** (46a-2)
giymek : **pūşīden** (135b-2)
gizlemek : **nūhuften** (144a-3)
gizlemek : **penhānīden** (134b-5)
gizletmek : **penhānānīden** (134b-5)
gizlü : **mütevāri** (130a-5)
gizlü : **nihān** (105b-8)
gizlü : **nūhfut** (41a-4)
gizlü : **penhān** (99a-6)
gizlü ağlamak : **künārtek** (88b-6)
gizlü ağlayış : **gūjenk** (87b-9)

gizlü mal : **genc** (44a-2)
gizlülük : **nihānī** (130a-9)
gizlülük sağlayıcılık : **nigehbānī** (130a-8)
gizlürek : **şuhtāk** (87b-4)
göbek : **nāf** (82b-6)
göçerlik : **cevāz** (70a-5)
göçerlik : **firāvānī** (129a-4)
göçerlik : **revānī** (127b-5)
gögercin : **nāyibān** (105b-4)
gögermek : **zerūg** (81a-8)
gögermek ve görünmek : **gurīden** (141b-2)
gögüs : **ber** (57a-4)
gögüz : **sīne** (118a-2)
gök : **āsümān** (97b-4)
gök : **pīḥ** (45a-4)
gök benefşe : **endūje** (109b-8)
gök gürlmek : **baḥşūr** (56b-9)
gök gürlmek : **ra‘d** (49a-1)
gök gürlmek : **tündür** (59a-2)
gök renk : **dīje** (115b-5)
gök renk : **kebūd** (50a-9)
gök renklü cevher : **cemset** (37b-8)
gök süsen dibi : **ibrisyā** (27b-7)
gök: **kebūz** (54b-1)
gökçe : **‘anem** (95b-9)
gökçe ağaçlarda bite : **püntüme** (112a-4)
gökçe gügercin : **kebüter-i betā** (31b-1)
gökçek : **ḥūb** (34a-5)
gökçek : **neğaz** (72b-7)

gökçek : **zībā** (30a-2)
gökçek çırāğ : **şemīd** (49b-6)
gökçeklik : **turāz** (70a-3)
gökde hacılar yolu : **kehkeşān** (104b-1)
gökde hacılar yolu : **rāh-ı keşān** (101b-4)
göl : **ḥumset** (38a-7)
göl : **deryāçe** (115a-3)
göl : **varağ** (81b-9)
gölcek : **āb-kend** (46b-2)
gölcük : **āb-gīr** (55a-9)
gölcük : **jey** (128a-1)
gölcük : **kūrāb** (35b-7)
gölcük : **pestū** (107a-1)
gölcük : **şemer** (64a-1)
gölge : **sād** (49a-7)
gölge : **sāye** (117a-4)
gölgelik : **sāyebān** (102b-1)
gömeç bal : **şān** (103a-3)
gömüldürük : **berīned** (47a-6)
gömüldürük : **perbend** (47a-9)
gömüldürük : **sīne-bend** (49b-2)
gömüldürük : **verbend**(51b-2)
göndermek : **küsmīl** (92b-8)
gönī : **fūhhe** (120a-7)
gönülü : **reşkīr** (61b-3)
göñlek : **pīrāhen** (99b-2)
göñlek: **pervāz** (69a-9)
göñlüñ dilegi : **ārzū** (106b-4)
göñlüñ üzni: **ḥuşnek** (85b-6)

göñül : **dil** (91b-4)
göñül : **kej** (72a-4)
göñül hoş : **meniş** (79b-9)
göñül kapıcı : **dil-rübā** (29b-3)
göñül açıcı : **dil-gīrī** (127a-8)
göñül açıcı : **dil-küşā** (29b-3)
göñül açıcı : **dil-küşāy** (127a-8)
göñül alıcı : **dilnūvāz** (70b-6)
göñül alıcı : **dil-pezīr** (61a-2)
göñül bulanmak : **şürüş** (78b-9)
göñül çekici : **dilkeş** (78a-2)
göñül dilegi : **ārzūmend** (46b-4)
göñül dönmek : **nā-ḥūş** (80a-4)
göñül dutucu : **dil-gīr** (60b-9)
göñül tasesi : **ḥār ḥār** (59b-5)
göñülsüz : **bī-dil** (90b-8)
gönülü : **reşkīn**(101b-5)
görk : **bahā** (28a-9)
görk: **zīb** (34b-4)
görkem : **ru-yı-şinās** (74b-9)
görklü : **kāliyu** (108a-3)
görklü : **zībā** (30a-2)
görklü depelü : **bīḥ-āver** (58a-6)
görklü yüz : **ḥūş-rūy** (127a-1)
görklük : **zībāyī** (128a-2)
görmek : **dīzdār** (60b-9)
görmek : **dīden** (138a-8)
görmek : **jārīnden** (139a-2)
görüci : **bīn ā** (28b-2)

görüci : **mihrā** (32a-6)
görüldü : **demdeme** (115a-8)
görünmek : **fāje** (119b-8)
görünmek : **fincā kerden** (142a-3)
görünmek : **fincāh** (31a-2)
görünmez : **nābedīd** (51a-4)
görür : **bīn ā** (28b-2)
görür : **mihrā** (32a-6)
görür göz : **dīde-ver** (61a-1)
gösteriş : **nümāyiş** (80a-7)
göstermek : **nümūden** (144a-2)
gövde : **ten** (100a-1)
göynek : **sūz** (71a-7)
göyünmek : **suhten** (140a-5)
göyünmüş : **sekāf** (82a-7)
göyünmüş : **sūziş** (78b-7)
göyünmüş : **sūhte** (118a-7)
göyünmüş alçu : **sāruc** (42b-7)
göyünmüş alçu : **şārūc** (43a-6)
göyünük : **sūziş** (78b-6)
göz : **haşt** (38a-6)
göz : **çeşm** (94b-4)
göz : **çeşm** (77a-8)
göz : **dīde** (115b-4)
göz : **künc** (44a-5)
göz kaçmağ : **gamze** (119b-4)
göz kapağı : **belek** (84a-3)
göz kapağı : **belek-çeşm** (94a-8)
göz kapağı ve kıyruğı : **pīle-i çeşm** (94b-1)

göz kuyruğı : **dūnbāl-çeşm** (95a-5)
göz kuyruğı-la bakmak : **āġīl** (90b-1)
göz kuyruğıla bakmak : **çeşm-āġīl** (91a-4)
göz ağrısı : **remed** (49a-2)
göz ağrısı : **sebel** (92a-1)
göz bağlamak : **rīv-nüçū** (107b-5)
göz bebegi : **dīde** (115b-4)
göz bebegi : **kūrmüş** (79b-4)
göz bebegi : **merdümek** (89a-3)
göz bebegi : **merdümek-i çeşm** (96b-3)
göz boncuğı : **ħarmühre** (114a-4)
göz boncuğı : **ħarmek** (85b-4)
göz çapağı : **kīġ** (81b-5)
göz yaşarmak : **ħūçīden** (137b-8)
göz yaşı : **eşk** (83b-2)
göz yaşı : **sirşik[sirişk]**(86b-9)
gözci : **dīdbān** (101a-7)
gözci yiri : **dīde-kāne** (115b-4)
gözde biten et : **naħne-i çeşm** (96b-6)
gözde olan zıfriye derler : **nāħone**(123a-7)
göze düşen koñak : **tem** (94b-3)
göze düşen çöp : **ħakšek** (85b-5)
göze düşen çöp : **ħāşe-i çeşm** (94b-6)
gözemek : **refū kerden** (138b-4)
gözenekci : **āyīne-dār** (56a-7)
gözenmiş saçak : **rīşīze** (116a-7)
gözeyici : **refüger** (61b-2)
gözgi : **kiş** (79b-2)
gözgü : **āyīne** (109a-9)

gözi degilen : **şūr-çeşm** (95b-8)
gözleme : **rūgīne** (116b-1)
gözleyici : **rāzdār** (61b-3)
gözlü : **cām** (94b-4)
gözlük : **çelāk** (85a-5)
gözlük : **jekāj** (71a-3)
gözsüz : **nā-bīnā** (32a-7)
güc : **portek** (84a-9)
güc : **sitem** (95b-2)
güc : **zūr** (62a-8)
güc idici : **sitim-kār** (63a-5)
güç yetdirmek : **tevānānīden** (136b-1)
güç yitmek : **tevānisten** (136b-1)
güçlü : **tüvānā** (28b-9)
güçlülük : **tüvānāyī**(126a-8)
güçügen : **kejene** (121a-1)
güdelü : **tenāver** (58b-7)
güdelü kişi: **lenter** (67a-3)
güden çekirge : **çezd** (48a-3)
güden bağarsuğı : **rūzkān** (101b-9)
güderī : **lekā** (32a-1)
güdüci : **tār**(58b-5)
güdük olmak : **kirāşīden** (142b-4)
gügercin : **kebüter** (65b-6)
gügercin : **vernā** (32b-6)
gügercin oynadıcı : **kebüter-bāz** (72a-2)
güherci : **perend-āverd** (47b-4)
gül : **mūred** (51a-2)
gül şuyı : **gülāb** (35b-8)

gül şuyı koyacak : **gūlāb-dān** (104b-6)
gül dökmesi : **çāvele** (113a-3)
gül düğmesi : **gonce** (119b-6)
gül renk : **reng-i bālā** (29b-7)
gülbeşeker : **gūlbāşeker** (66b-3)
gülbeşeker : **gūlenkūbīn** (104b-6)
gülden : **besāk** (84a-2)
güldürmek : **ḥandānīden** (137a-9)
güllāç : **kūlānec** (44a-4)
güllük : **gūlistān** (104b-6)
güllük : **gūlşen** (104b-7)
gülmek : **ḥandīden** (137a-9)
gülmüş : **ḥande** (114a-7)
gülnar ağacı : **kūnār** (66b-4)
gülşeker : **bürüriş** (77a-3)
gülünç : **ḥandestān** (100b-6)
gümān iletici : **gūmān-bor** (66b-4)
gümiş : **ḳaysūr** (65b-2)
gümüş : **sīm** (95b-2)
gümüşlü : **sīmīn** (102b-7)
gün : **ḥaşt** (38a-6)
gün toğusu : **ḥāvūr** (59b-4)
gün toğusu : **ḥonūd** (60a-7)
gün toğusu : **ḥovār** (60a-6)
gün toğusu yel : **cenūb** (33b-8)
gün toğusından esen yel : **şabā** (30b-6)
gün bardak : **debbe** (115a-1)
gün bardak : **metāre** (122b-8)
gün batısı yeli : **bād-ı mağrib** (33b-1)

günağçı : **ber-ğor dār** (57a-4)
günağçı : **perğordār** (57b-2)
günağlı : **pezeh-ver** (57b-2)
günağ işleyici : **günāhkār** (66b-5)
günağlı : **pezemend** (47a-8)
günāyik [güneyik] : **kāsnī** (129a-5)
günde : **ğaşāk** (87b-8)
gündüz : **rūz** (71a-2)
gündüz görmez : **rūz-kūr** (61b-4)
güneş : **ğurşid** (53b-3)
güneş : **ğāvür** (59b-4)
güneş : **ğonūd** (60a-7)
güneş : **ğovār** (60a-6)
güneş : **āfitāb** (33a-7)
güneş : **mir** (67a-9)
güneş : **şiz** (54a-3)
güneş çöregi : **serāçe-i āfitāb** (34b-7)
güneş şū'lesi : **jenk** (86b-3)
güney yir : **nüsrüm** (96b-8)
günler : **rūzhā** (29b-9)
günlük : **künde-ver** (66b-6)
günlük : **küendrū** (108a-6)
günlük : **nīde** (123b-6)
günlük ve büyük çadır : **serāperde** (117a-9)
günlük ve gündüzki : **ruzīne** (116b-1)
günü : **pūjhān** (99b-4)
güreş : **küştī** (129b-4)
güreş yiri : **küşt-i gāh** (121b-7)
gürgen : **şenüv** (107b-9)

gürgen : **ġaras** (75a-6)
gürz : **serbās** (75a-2)
güve : **dīvek** (86a-4)
güvegen : **ħarkez** (70b-1)
güyegü : **dāmāz** (53b-4)
güyegü : **'arūs** (75a-5)
güyegü : **dāmād** (48b-5)
güyegü : **dilād** (48b-7)
güyegü : **rustār** (61b-5)
güyegü otı : **ħalender** (59b-7)
güyegü otı : **ħalendez** (70b-2)
güyegü otı : **ša'ter** (64b-6)
güyegü otı : **avīşīn** (98a-5)
güyegü otı ki tabīb katında saġr dimekle meşħūrdur : **avīş** (76a-8)
güyenik : **çerħale** (113a-4)
güyenük çiçegi : **tarāşķūk** (83a-5)
güz ayı : **ħazān** (100b-5)
güz ayı : **tīr** (58b-9)
güz günü : **bārīz** (69a-5)
güz günü : **mihrukān** (105a-8)
güz günü : **pāyīz** (69a-8)
güz yili : **bād-ı pāyīz** (69a-9)
güzel : **meħveş** (80a-1)
güzel : **şengül** (92a-5)
güzellik : **ħübī** (127a-1)
güzellik : **erc** (41b-1)
güzellilik : **ra'nāyī** (127b-5)
güzer : **tīre-kūz** (70a-2)
[geyik mantarı] : **tarāşīş** (41a-9)

[giriü yatmaq] : **vāngiristen** (144a-5)

[gülmek] : **serenkīden** (139b-1)

Ġ

ġalebe : **fūz** (71b-9)

ġam : **hem** (97a-1)

ġamdan öldürmek : **katāl** (92b-3)

ġamlu : **endūhnāk** (83b-4)

ġamlu : **şükvār** (64b-1)

ġamze : **hurküş** (77b-8)

ġarbīl [ġara yıl] : **peyken** (99a-8)

ġarġaşa : **pürhāş** (77a-3)

ġavgacı : **pürbāve** (111b-8)

ġāyet eyü : **nefis** (76a-1)

ġāyet yaşamış canver : **kelte** (121a-2)

ġazā etmek : **sükūk** (87a-3)

ġıybet etmek : **sigāl** (92a-2)

ġonca : **büylük** (84b-1)

ġuşşa : **āzereng** (83a-8)

ġuşşa : **dijem** (95a-3)

ġuşşa : **ejkān** (97b-1)

ġuşşa : **endūh** (109b-8)

ġuşşa : **ġam** (96a-1)

ġuşşa: **nehīb** (36a-5)

ġuşşa: **sük** (87a-4)

ġuşşalandırmaq : **endūhānīden** (132b-3)

ġuşşalanmaq : **enduhīden** (132b-3)

ġuşşalu : **bīmār** (58a-4)

ġuşşalu : **dijem** (95a-3)

ğuşşalu : **endühkīn** (98a-4)

ğuşşalu : **fermekīn** (103b-6)

ğuşşalu : **jeḥ** (45b-2)

ğuşşalu : **mündūr** (67b-2)

ğuşşalu : **nijend** (51a-8)

ğuşşalu : **nizemend** (51a-8)

ğuşşalu : **pejmān** (99a-4)

ğuşşalu : **sūgvār** (63b-3)

ğuşşalu : **sūkvār** (63b-1)

ğuşşalu : **gamkīn** (103b-3)

ğuşşalurak : **gamnāk** (87b-8)

ğulūbe : **sūr** (63b-3)

ğulūbe : **sūrnā** (30a-9)

H

hazır olan rāz : **yād** (51b-8)

hastalıktan kurtulmuş : **dervāḥ** (45a-8)

havuç : **tevābil** (91a-2)

hezeyān söyleyici : **herze-gūy** (130b-2)

hegbe : **ḥorçīn** (100b-8)

hegbe : **telye** (112b-4)

helāl eylemek : **şükürden** (141a-3)

hem şana'āt : **hem-pīşe** (124a-8)

hemedān tağlarından bir tağ : **ervend** (46b-5)

hentüz aç [kişi] : **nā-şinā** (32a-9)

her kıanda : **hercāy** (130b-2)

her kıanda ki : **hercā ki** (124a-5)

her cins biber-ile kıarışmak : **evbāş** (76a-8)

her eyü nesne : **hujīr** (68b-4)

her gördüğün ağırlayan : **düzd-efşār** (61a-4)
her gün : **her-rūz** (73a-4)
her gün giyilen ton : **bezer** (57b-3)
her günki : **bādrūze** (110a-4)
her ikisi : **her du** (108b-2)
her kimse : **herkes** (76a-3)
her ne : **herçe** (124a-5)
her nesne ki şākıt ola : **ehāl** (90b-1)
her nesnenin birbirine karışması ve harekete gelmesi : **āşüb** (33a-7)
her nesneniñ ‘aķide olmuş şuyı : **zerdāb** (34b-3)
her pāre kim kesilir : **şukle** (119a-4)
her renkten nişān : **direfş** (78a-1)
her yiğit : **cüvān** (100a-9)
her yimişüñ kurası ki aña kaç diler : **kişte** (121b-1)
her zaman : **hezmān** (106a-5)
heybet : **seh̄m** (95a-9)
[heybetli olmak] : **şükühiden** (141a-5)
heybetli : **dijem** (95a-3)
heybetli : **emrūğ** (80b-6)
heybetli : **meħīb** (36a-3)
heybetli : **nejend** (51a-7)
himmetsüz : **jekūr** (62a-4)
hüner iş : **hüner-ver** (68b-4)
hürmüz düğüni : **ħirmen-küb** (34a-5)

Ĥ

ħaşır otı : **fāfir** (65a-4)
ħaberci : **nevend** (51a-5)
ħaberci : **peygāmber** (57b-6)

habercilik : **peygāberī** (125b-3)
hacīldür ki andan hiç nesne hayr gelmeye : **zümḥak** (86b-4)
hacillik : **teşvīr** (58b-6)
halkadur : **felḥam** (96a-3)
halkadur : **zürfīn** (102a-7)
halat düzüci : **pālān düz** (69a-7)
hāliş olmuş altun : **hüzāk** (90a-5)
hallāc tokmağı : **şofşe** (119a-3)
hallāc tokmağı : **medāk** (83a-7)
ham kavun : **ḥafāce** (114a-6)
hām yemiş : **kāl** (92b-4)
hamīr teknesi : **nāve** (123a-8)
hamīrsüz etmege dirler : **işkeve** (110a-1)
handek : **ḥande** (114a-7)
harāb kal'a : **kelāt** (40a-4)
harāb edici : **yebāb-ger** (68b-5)
hardal : **rīvās** (74b-9)
harman kabası : **jāj** (71a-3)
hasta kadavrası : **şeyār** (64a-2)
hastalıktan elin dizine urmuş : **çenkelük** (85a-6)
haşlama : **semīṭ** (80b-3)
hatıl ağacı : **bādīr** (56b-5)
hatil ağacı : **bādīr** (57a-1)
hātun tuzluğu : **zirişk** (86b-4)
hātunlar bezegi : **tirem** (94b-3)
hayınlık : **ḡadr** (65a-2)
hayrük adlu otdur : **berī** (125b-1)
hazān faşlı : **tīr** (59a-1)
hazīne ve kiler : **gencīne** (121a-6)

[hıçkırmak] : **sekliden** (139b-2)
hısm : **hıvışāvend** (48a-9)
hırmen : **bīder** (58a-7)
hırmen : **rāj** (70b-8)
hısımlık : **hırışī** (126b-8)
hışımlu harekete gelen : **āragde** (108b-6)
hısm : **fire** (119a-8)
honay altındaki ev : **gedāy** (129a-6)
hor ve söylememek : **hāj** (73a-4)
[horuldamak] : **behdiden** (133b-5)
hortum : **şenk** (87a-8)
horlamak : **nigühiden** (144a-2)
horlamak : **çerb dest** (37b-7)
horlayış : **nigūheş** (80a-5)
horlayış : **nügūhiş** (80a-6)
horluk : **hūrī** (127a-1)
horos : **dīk** (86a-4)
horos ibügi : **tācük** (84b-4)
horos ibigi : **tālcek**(84b-7)
hoş koğu : **sük** (87a-4)
hoş koğulu cānver derisi : **zād** (49a-5)
hoş koğu : **zāhirī** (127b-9)
hoş koğulu : **süküvār** (63b-2)
hoş degül : **nāhūş** (80a-3)
hoş dutdu : **nüvāhet** (41a-4)
hoş dutmak : **nüvāhten** (144a-2)
hoş dutmak : **nevāz** (72b-9)
hoş gelmek : **hūşiden** (137b-9)
hoş hoş : **behbēh** (45a-3)

hoş söz[lü] : **bülüs** (74a-8)
hoş uyku : **şād-ḥāb** (35a-2)
hoş, mu‘tedil heva : **ḥunki- hevā** (29a-8)
hoşca āvāzlu kuşcuğazdur hezār-ı destān gibi : **sārek** (86b-5)
hurma allı : **verānic**
hurma ağacından olan ip : **leyef** (82b-6)
hurma çekirdegī : **vaḥcī** (130b-1)
hurma otı : **vāzeġ** (81b-9)
hurma salkıımı ve dibi : **kānāz** (72a-2)
hurma yaprağından : **reje** (116a-3)
hurmanuñ evvel çeçi : **telüse** (112b-5)
hurmanuñ kök kurdı : **aḥkerek** (83b-4)
hurmanuñ yaşıl korgusu : **aḥlūkeş** (76a-5)

Ḥ

hāzır ta‘am : **vāriş** (80a-8)
hāzır ol : **hā** (32b-8)
hāşıl ekilmiş yer : **ḥavyid** (48a-9)
hāşır : **doḥ** (45a-9)
hāşır kāmış : **būribā** (28b-4)
hāşır kāmış : **dehle** (115b-1)
hāşır kāmışı : **melāh** (123a-1)
hāşır doḥuyıcaḡ ot : **luḥ** (46a-6)
hāşır otı : **berdī** (125a-9)
hācet demek : **nīyāzānīden** (143b-9)
hācet sözi : **pisende** (111b-2)
hācetlü : **müstemend** (51a-2)
hācetlü : **niyāz-mend** (51a-8)
hādsüz bölük : **nehmār** (67b-7)

halka : **çenber** (59a-7)
hallâc tokmağı : **şefe** (118b-5)
hallâc toğmağı : **çek** (85a-7)
hamam : **kadūh** (46a-2)
hamam kurdı : **bozek** (84a-9)
hammam : **germābe** (120b-8)
harīş olmuş : **alūde** (109a-3)
harīr : **pezend** (47a-3)
harpun : **perhovā** (28a-6)
hasretlenmek : **ezmānīden** (132b-8)
havuc : **dīk-efzār** (61a-1)
haykıрмаğ : **tūhec** (42a-6)
hayvān : **sāle**(117a-3)
hāzır ta'am : **vāgil**(93b-2)
hāzır olmak : **amāzān** (98a-2)
hāzır yimek : **hovān** (100b-9)
hegbe : **horçīne** (114b-2)
hegbe : **künce** (122a-1)
hekim feylesof : **red** (49a-1)
helāl eylemek : **veşkürden** (144a-9)
helva : **māziyāne** (122b-5)
helva : **meşhate**(122b-9)
helvacı : **şīrīnkār** (64a-9)
helvacı kazanı : **pātīd** (47a-2)
helvacı kazanı : **pātīle** (110a-3)
hemāyil kabı : **çeşm** (94b-4)
her kanda : **her kocā** (32b-7)
her dolamağı, çehārpā **çehar-pā** (29a-2)
her gördüğün alan ağrı : **dūzd-efta** (29b-4)

herze : **yāne** (124b-6)
heykel : **ta‘vīz** (53a-9)
[hinnā] : **rūfūn** (101b-9)
hırşlu : **azver** (55b-5)
hırmen : **cāş** (77a-8)
hırmen : **dāj** (70b-5)
hırmen : **ender** (56a-1)
hiç erkānın bilmeyen : **gūl-ḥec** (44a-6)
hikāyet itdirmek : **efsānānīden** (131b-6)
hikāyet itmek : **efsānīden** (131b-6)
hil‘at almak : **teşrīf** (82a-3)
hīle kıparıcı : **vāl-engīz** (73a-2)
hīle eylemek : **sikālīş** (78b-6)
hindūstān kıozı : **rahc** (42b-2)
hindūstān kıozı : **nārçīl** (93a-7)
hoķķa : **şikāfte** (118b-9)
hucımaķ : **çeh** (45a-6)
hurma şerābı : **nebīd** (51a-7)
hürmetlü : **ercūmend** (46b-3)
hürmetlü : **ru-yı-şinās** (74b-9)
hürmetsüz : **āzār** (55b-6)

I

ıķçıķırık : **sekze** (117b-2)
ışşı : **sūz** (54a-1)
ışıcaķ yaķı : **melgam** (96b-3)
ışırıcı : **kezende** (121a-1)
ışırış : **keziş** (79a-7)
ışırmaķ : **gezīden** (142b-1)

ışırmağ : **kezāy** (129a-9)
ıřırđan diken : **kibkīc** (44a-2)
ışlak : **nemdār** (67b-6)
ışlamak ve ışlatma: **āđār ve ađārīden** (131a-9)
ışlandırmağ : **āđiřtānīden** (131a-6)
ışlanmağ ve toğurmağ : **āđiřten** (131a-6)
ışlanmış : **hīste** (114b-1)
ışlanmış : **āđiřte** (109a-1)
ışmarlamağ : **süpürden** (139b-9)
ışrağı günkı : **perīrīne** (110b-9)
ıklık : **rebāb** (34b-1)
ıklımağ : **tülīden** (136b-1)
ıklıtmağ : **tulānīden** (136b-1)
ılkı : **sütür** (63a-9)
ılan balığı : **mār-ı māhī** (130a-2)
ıldırım : **rağış** (78a-4)
ıldırmağ : **dırađıřān** (101a-6)
ılıc : **kūhil** (93a-1)
ılıcağ şu : **halīř** (77b-4)
ılgun řubuđı : **kebūs** (75b-3)
ımızđandırmađ : **avenānīden** (132b-9)
ımızđanmađ : **hāb-sebük** (85b-1)
ımızđanmađ : **āvenīden** (132b-8)
ımızđanmađ : **đunūd** (50a-1)
ımızđanmađ : **đunūden** (141b-3)
ımızđanmıř : **đanūde** (119b-4)
ınçkıрмаđ : **encūđ** (80b-7)
ınçkırıđ : **fūvāk** (83a-6)
ınçkırığ : **üşke** (110a-2)

ıncıkırık : **zeġank** (86b-1)
ıraq : **bezaġ** (80b-9)
ıraq : **dūr** (61a-8)
ıraq : **nizār** (67b-8)
ıraq durucu : **merdevjen** (105a-6)
ıraqlık : **dūrī** (127b-2)
ırāġ ol : **dūrbāş** (78a-2)
ırlamak : **sirāy** (128a-8)
ırlamak : **sürüz** (54a-1)
ırlamak : **sürüden**(140a-2)
ırlamak ve kuş etmek : **serāyiden** (139b-1)
ırlayıcı : **sürüdkār** (63b-5)
ıрмаk kırañı : **cūybār** (59b-2)
ıрмаkdur meşhūr : **aras** (73b-6)
ırmacuġ : **cūyçe** (113b-6)
ırmacuġ : **cūyek** (85a-8)
ısbanaġ : **sipānāġ** (45b-4)
ısbanaġ aşı : **sipīdbār** (63a-3)
ısbanaġ aşı : **sipīdpā** (30a-8)
ısrıcı : **dendān-gīr** (60b-6)
ısrımaz : **ġül** (92a-9)
ısrıġan : **encire** (109b-7)
ısrıġan : **kiyliz** (72a-6)
ısrıġan dikenini : **esfetān**(98a-1)
ııtma : **tāb** (33b-4)
ııtma dutmak : **ferāşā** (31a-2)
ılık : **tış** (77a-7)
ıssı : **gejm** (96a-6)
ıssı : **germā** (31a-8)

ıssı etmek : **germe** (120b-8)
ıssı yil : **bād-ı germ** (94a-3)
ıssı yir : **germ-gāh** (120b-8)
ıssı yok yerler : **muwāt** (40b-8)
ıssılık : **germī** (129a-7)
ışık : **ķāb** (35b-1)
ışık : **pūjūl** (90b-9)
ışık : **şitālenk** (87b-2)
ışık ki giyerler : **ķūy** (127a-2)

İ

iştek : **ķiştūk** (85b-6)
iklīm açıcı : **ķişverek** (88b-3)
İbrahim peygambere inen şuhuf : **ābistā** (27a-1)
ibrīķ : **āfitābe** (109a-5)
ibriķ : **tāmūre** (112a-8)
ibrişim : **pīle** (111b-4)
ibrişim kelevesi : **sekāf** (82a-7)
ibrişim ton: **'atānī** (128b-8)
ibrişim: **neh** (46a-8)
ibrişimden ton : **seynūr** (63a-1)
ibük : **ķuvāce** (114b-7)
ibük : **ķuvāc** (42a-9)
iç ton : **şelvār** (64a-1)
iç ton : **şi'ār** (64a-5)
iç ton yakası : **nīfe** (123b-5)
iç tonı : **izār** (56a-8)
iç tonı : **şeşhanc** (43a-4)
iç perde : **serāperde**(117a-8)

iç yağı : **pāsāme** (110a-9)
iç yağı : **pīse** (111b-3)
iç yağı : **piy** (125b-9)
içecek : **şerāb** (35a-3)
içerü : **derūn** (101a-2)
içerü : **ender** (56a-3)
içerü : **ender** (56a-1)
içerü : **enderūn** (97b-8)
içerü eylemek ve görmek : **der kerden** (138a-3)
içerü gel : **der āy** (127a-5)
içerü gelmek : **der āmeden** (138a-3)
içerü getürmek : **der avürden** (138a-4)
içerü olmak ve girmek : **der şoden** (138a-3)
içerülük : **enderūnī** (125a-3)
içi tolu : **ḥaṣḥāṣ** (77b-5)
içi tolu koz : **arg** (80b-5)
içi tolu kumaş : **kurum** (96a-5)
içi kızıl mantar : **şebek** (87a-9)
içi kızıl mantar : **şübük** (87b-4)
içi boş : **kāvāk** (88a-6)
içici : **fürürende** (120a-5)
içirmek : **āşāmāyiden** (131a-4)
içiş : **āşāmīş** (76a-9)
içiş : **nūşiş** (80a-7)
içkici : **şerāb-ḥūr** (63b-8)
içkicilik : **şerab-ḥorī** (128b-3)
içmek : **āşāmīden** (131a-4)
içmeksüz : **nişāf** (82b-7)
igde : **pöstenk** (84b-1)

igde : **sencīz** (54a-1)
igde çiçeği: **şenbelīz** (54a-3)
igen bilici : **kündā** (31b-8)
igne : **sūzen** (102b-9)
igne düzüci : **sūzen-ger** (63b-2)
igne söküğü : **bend-i nāyize** (111a-7)
igne yurdası : **sūfāl** (92a-4)
ignelik : **sūzendān** (103a-1)
ignelik : **sūzen-niyām** (95b-4)
ikendü : **sūziş** (78b-7)
iki : **du** (107b-4)
iki : **dūkān** (101b-1)
iki ‘avratlu : **penāḥec** (41b-9)
iki tabaklı kemḥākīse ki ikisine daḥī nesne koyarlar : **cinḥāc** (45a-7)
iki taraftan : **dihāre** (115b-3)
iki tumar ve tam taras : **ḳābulā** (31a-4)
iki kardaş kanı (ağaç adı) : **ḥūn-ı siyāvüṣān** (100b-9)
iki kat ve sāde ḳaftan : **dutā** (29b-3)
iki kız : **doḥterzen** (101a-8)
iki biñ : **du ḥezār** (61a-7)
iki çatal demrenlü oḳ : **feylek** (88a-3)
iki çatal pil : **kenend** (50a-9)
iki nesne arasınıñ geñiṣligi : **ferḥanā-yi dū çīz** (71b-7)
iki ol ḳadar : **dū çendān** (101b-1)
iki üç ādem : **ḥanūr** (59b-8)
iki yüz : **düvīst** (38b-5)
iki yüz biñ : **düvīst ḥezār** (61a-7)
iki yüzli ḳālī : **tenyise** (112b-5)
iki yüzlü ḥalı : **ṭanfese** (119a-8)

ikilik : **dūkdān** (101b-1)
ikinci : **dūm** (95a-4)
ikindürek : **rūznīm** (95a-7)
ikiz : **dohterek** (86a-6)
ikiz : **hem-şikem** (97a-1)
ikiz ođlan : **dūşize** (115b-8)
ikiz ođlan : **piyū** (107a-3)
il ortası : **mellā**(32a-4)
il seddi : **herc** (44b-8)
il urmağ : **terk u tāz** (69b-9)
ilçi : **firistāde** (120a-4)
ilçi : **kūčkūç** (44a-5)
ilçi : **vaşşūr** (68a-5)
ildirici: **tābān** (99b-7)
iledici : **nevend** (51a-5)
ilenç : **nefrīn**(105b-6)
ilenmek ve küçük olmak : **nefzīden** (143b-3)
ilerü : **ferāpīş** (79a-4)
ilerü : **pīş** (77a-1)
ilerürek : **pīşter** (58a-2)
iletđi : **bürd** (47b-5)
iletđirmek : **bordānīden** (135a-6)
iletmek : **borden** (135a-6)
iletmek : **pīzānīden** (135a-1)
ilgisüz : **uĥkūce** (110a-1)
ilik : **aĥkūz** (68b-9)
ilik : **kūçe** (122a-2)
ilik : **mağz** (72b-4)
ilik : **muĥ** (46a-7)

ilik diş : **māye** (122b-7)
ilisu oyunu : **sikār** (63a-6)
ilişkilü söz : **çürpük** (85a-8)
ilk yaz ayı : **hordād-māh** (114b-1)
ilmiş : **pīřvā** (28b-2)
imekler : **ferāhīz** (71b-6)
imīnlik : **īmīnī** (125a-5)
inaķ kesti : **üstūr** (56b-2)
inandurmak : **bāver-kerden** (133b-2)
inanmak : **bāver** (56b-9)
inanmak : **bāverīden** (133b-2)
inanmak : **kirevīden** (142b-4)
ince : **bārīk** (83b-7)
ince : **nizār** (67b-7)
ince : **nügül** (93b-1)
ince : **rişte** (116a-6)
ince ķamiř : **nāl** (93a-7)
ince dūřvār yol : **terfenc** (42a-5)
ince ip : **tālhte** (112a-7)
ince kettān bezi : **şerb** (35a-3)
incik : **iřtālink** (83b-6)
incik : **link** (89a-1)
incik : **pūj** (69b-7)
incik : **pūze**(112a-4)
incinmeden ah etmeyen : **fegvāre** (120a-3)
incir : **bīz** (53a-6)
incitmek : **āzār** (55b-6)
incitmek : **hencīden** (144b-1)
incitmek : **rencīden** (138b-5)

incitmek : **şehīden** (140a-9)
incitmek : **şencīden** (140b-2)
incitmek ve sögmek ve azarlamak : **āzerden**(131a-2)
incü : **mürvārīz** (54b-6)
incü zerresi ipligi : **silk** (87a-1)
inek memeleri : **ğujum** (96a-1)
inelü demren : **peykān ser-pehen** (99a-8)
iniş : **şīb** (35a-5)
iniş : **firāz** (71b-8)
iniş : **rāğ** (81a-7)
[iniş] : **neşīb** (36a-4)
iniş yoķuş : **kündürüş** (79b-3)
iñlemek : **şühülīden** (141a-1)
iñletmek : **şühulānīden** (141a-1)
iñleyiş : **nāliš** (80a-3)
inlü: **pehnāver** (57b-6)
insan : **merdüm** (96b-3)
insāniyetlü : **cüvā-merd** (48a-6)
iñü : **nāle** (123a-8)
iñülü : **pehlüver** (57b-6)
ip : **resen** (101b-5)
ip bükücü : **resen-tāb** (34b-1)
ip doķuyacaķ : **destek** (86a-3)
īpār yavşan : **avīşīn** (98a-5)
ipāre yavşanı : **diremne** (115b-2)
ipde oynayıcı : **resen-bāz** (70b-9)
ipek : **ħaz** (70b-1)
ipek : **tāc** (42a-4)
ipek ipligi : **dūk-rīse** (116a-1)

iple kıldan olan başmağ seler : **sür** (63b-2)
iplik : **rīsümān** (101b-8)
iplik : **ḥaz** (70b-1)
iplik : **heḵ** (83a-8)
iplik : **künāg** (81b-6)
iplik : **riṣte** (116a-6)
iplik şarmaşığı : **dese** (115a-6)
iplik açmağ : **keşek** (88a-8)
iplik bükücü : **tāb-deh** (112a-7)
iplik egirici : **dūk-rīş** (78a-3)
iplik ucı : **nebāg** (81b-8)
iplik ucı : **penāg** (80b-9)
ir : **bīgāh** (111b-7)
irende : **rende** (116a-5)
iri : **dürüst** (38b-6)
irişmiş : **resīde** (116a-4)
irişte : **laḥte** (122a-9)
iritdirmek : **pūjuhānīden** (135a-8)
irme: **kūçe** (122a-5)
irte : **ferdābamdād** (54a-7)
irte yeri aklığı : **sipīde-dem** (95b-3)
is: **dūde** (115b-9)
īsa[nuñ] doğduğı gice : **yeldā** (33a-3)
islik : **tefs** (74a-9)
isnemek : **āsākeşīden** (131b-8)
isnemek : **fāj** (73b-1)
israğı gice : **perendūş** (76b-6)
isrāğı gün : **perīr** (57a-6)
isrāğı gün degül dağa isrāğı gün : **perīrter perīr** (57a-8)

istavrit : **muşalleb** (36a-3)
istemek : **cüsten** (137a-3)
istemek : **fājīden** (141b-5)
istemek ve eridmek : **pūjūhīden** (135a-7)
isteyici : **cūyā** (29a-5)
isteyici : **nevend** (51a-5)
istihzā idici : **ṭannāz** (71b-4)
iş : **hem-dem** (97a-1)
iş : **kār** (65b-5)
iş : **kerd** (50a-7)
iş : **kūniş** (79b-3)
iş : **yār** (68b-5)
iş [eş] : **gamkūsār** (65a-2)
iş başarıcı : **tūşmāl** (91a-3)
iş başarıcı : **bāşkūk** (84a-6)
iş başarıcı kimse : **kārzār** (65b-5)
iş böyledür : **īn-çünīn est** (36b-8)
iş dutucu : **kārgīr** (65b-6)
iş düzüci : **kārsāz** (72a-2)
[i]şe kaşd eylemek : **henk**(90a-4)
iş eri : **kūtuvāl** (92b-9)
iş eylemek : **germīden** (142a-9)
iş görücü : **çem** (94b-5)
iş güc : **girdār** (66a-7)
iş güc : **ḥıyāver** (60a-3)
iş ıssı : **ḥodāvendgār** (60a-5)
iş ıssı : **ḥudāvend** (48b-1)
iş işlemek : **kāşten** (142a-7)
iş işlemek : **şūğ** (81b-2)

iş te'ḥīr eylemek : **fergūl** (92b-1)
iş yiri : **kārgāh** (120b-2)
işāret : **zemez** (70b-9)
işbu : **baḥic** (41b-6)
işbular : **īnhā** (27b-7)
işci : **kārzār** (65b-5)
işçi : **kārker** (66a-1)
işçi : **rencber** (61b-3)
işçi çukuru : **pāçāl** (90b-4)
işde : **īnek** (83b-6)
işde : **nek** (89b-3)
işde zaḥmet çekmek : **vend** (51b-2)
işe ḥarīş olan kimse : **āragde** (108b-6)
işemek : **şāşīden** (140a-7)
işidici : **şinvā** (30b-3)
işidici ve diñleyici ve çağırıcı : **nīv-şende** (123b-5)
işidiş : **şineviş** (78b-9)
işik : **āsītān** (97b-3)
işik : **tāc** (42a-4)
işine kavi degül : **bādbür** (56b-4)
işitmek : **şinīden** (140b-8)
işkence : **pīçenpīc** (42a-1)
işlemek : **verzīden** (144a-6)
işleyici : **efrūzend** (46b-4)
işsüz : **bīkār** (58a-5)
işsüzlük : **bīkārī** (125b-8)
işsüzlük : **mecrel** (93a-4)
işüñ soñı : **serencām** (95a-8)
işüñ karuşuqluğı : **şūr-ı yeregi-kār** (64b-4)

işüñ āhiri : **encām-kār** (55b-2)
işüñ evveli : **āğāz-ı kār** (55b-3)
işüñ üzerine gelen : **ebrahben** (97a-6)
işve, maḥbūb şivesi : **tībā** (28b-8)
it : **sek** (86b-7)
it : **zūş** (78b-1)
it hıyarı : **küpüst** (40a-9)
it azusu : **nīşter** (68a-1)
it balığı : **kefcālīz** (72a-5)
it balığı : **kefeclīz** (72a-3)
it besleyici : **sekbān** (102b-4)
it burnı : **hemsūd**(51b-5)
it burnı : **hemsūz** (55a-6)
it burnı : **hemsūz** (73a-5)
it burnı : **nemeksūz** (54b-8)
it burnı : **nemeksūd** (51a-7)
it burnı : **vesterek** (89b-9)
it burnına dirler : **pūz**(69b-7)
it burnu : **kūhenc** (44a-6)
it dirsegi : **ābile** (108b-2)
it dirsegi : **ābile-çeşm** (93b-7)
it dirsegi : **kūhenk** (88b-7)
it siñegi : **sarḥek** (86b-5)
it siñegi : **yemḥūr** (68b-6)
[it ulumaḥ ve sögmek] : **zibūniden** (139a-5)
it üzümü : **ḥeykāle** (113b-8)
it üzümü : **sek-i engūr** (62b-6)
it üzümü : **dārdüst** (38a-9)
itağız : **petgūr** (57b-5)

ivdirmek : **şikībāniden** (140b-7)
ivedi : **şitāfet** (39b-3)
ivici : **germend** (50a-7)
ivmek : **şikībiden** (140b-7)
ivmek : **şitāb** (35a-4)
īy ḥalīm tengri : **iy bār-ı ḥodāyā** (27b-6)
iy çalabım Teñri : **iy bār-ı ḥuzāy** (125a-6)
īy nice : **iy besā** (27b-5)
iyeg : **dūk** (86a-6)
iyge : **sūhān** (103a-1)
īz : **dārez** (53b-4)
iz : **pey** (125b-4)

K

kāfir qarlaşucı : **çağne** (113a-8)
kāfirler : **tersāyān** (99b-9)
kāfirler kitābından bir pāre : **nesk** (89b-3)
kāfirlerüñ kethüdāsı : **heyirbed**(51b-4)
kal'a kapusı : **kütuvāl** (92b-9)
kamuş : **kilk** (88b-3)
kāmıllık : **kiyār** (66b-1)
kapu açmak : **gur gur** (65a-4)
kapu mıhı : boş (77a-3)
kārbān serāy yol üzerinde olan : **nağl** (93a-8)
karın : **keriş** (79a-8)
katı sivri : **nebtiz** (72b-9)
kavak agacı : **siteryek** (87a-2)
kavuncuağ : **ḥarbüzek** (85b-4)
kāzir toğmağı : **pezāmend** (47a-3)

kāzürler tokmağı : **pejāvend** (47a-7)
kāzürler tokmağına sürdükleri : **ķır** (65b-4)
kāzürler yürügen bezi [ve] saçın kesdüğine eydürler : şibşe (119a-1)
keşik : **pāre** (110a-6)
keşir payı : **pele** (111a-5)
keb : **kāb** (35b-4)
kebab çevirmek : **bābzen** (98b-4)
kebce baldır : **link** (89a-1)
kebce baldır : **pūze** (112a-4)
kebçe : **kefce** (121a-1)
keber aşı : **kebrevā** (31b-1)
kebere : **keber** (66a-6)
kebesi şovuğı : **şecām** (95b-5)
kebkebe: **mīḥ-düz** (72b-5)
kebşecilik : **serpezi** (128a-4)
keçe : **nemez** (54b-9)
keçi : **büz** (69b-5)
keçi : **ser-eftār** (63a-1)
keçi boynuzı : **ḥarnüb** (34a-3)
keçi boynuzı : **terşür** (77a-6)
keçi gemi : **zevrāk** (83a-4)
keçi saçalı : **rīşbüz** (71a-1)
keçik : **ḥāriş** (77b-2)
kedi : **kürbe** (121b-5)
kedi : **püşük** (84a-9)
kef : **azūğ** (80b-6)
kef : **kelāj** (72a-5)
kef alacak : **kefgir** (66a-2)
kej : **lepūs** (75b-6)

kekir: **zübbe** (34b-4)
keklik : **ferfūr** (65a-7)
keklik : **kebek** (88a-7)
kekre : **telhā** (112b-4)
kel : **tāz** (71b-4)
kelāmda artuğdur ma'nāsına daħī gelür : **mer** (67a-5)
kelbeten ve қаpağ : **māşe** (122b-6)
kele : **ğalmelīc** (45b-9)
keleb : **kelābe** (121a-2)
kelebce : **ħand** (48a-8)
kelebçe : **çengāl-ħüst** (37b-9)
kelebçe : **çerħa** (113a-5)
kelebek : **pervāne** (110b-8)
kelebek : **zümlaħ** (42b-6)
keleci : **saħn-güzār** (62b-2)
kelek : **kāliyār** (65b-7)
kelek қарпуз : **süfce** (118a-5)
kelem : **kesüt** (40a-6)
keleme: **kerneb** (35b-2)
kelte : **ğalmelīc** (45b-9)
keltekele : **vezel** (93b-2)
keltekele : **vezeğ** (81b-9)
kemer çardağ : **tāk** (83a-5)
kemürdek : **çerend** (48a-3)
kender : **kend** (50a-9)
kendime : **keşkāb** (35b-4)
kendir : **keneb** (35b-4)
kendir : **kenūr** (66a-3)
kendir ağacı : **ħole** (114b-3)

kendir urġanı : **merāz** (72b-4)
kendü : **ḥivīṣ** (77b-5)
kendü : **ḥivīṣten** (100b-7)
kendü : **ḥōz** (53b-4)
kendü : **ḥod** (48b-1)
kendü özün görüci : **kīc** (44a-3)
kendürlük : **kendürī** (129b-1)
kendüyi arz edip teferrüc ettirmek : **cilve** (113b-3)
kendüzin ögmek : **kāf** (82b-4)
kendüzün bezeyici : **kek** (88b-3)
kendüzün bezeyüp kişile[n]mek : **lök** (89a-1)
kendüzünü çepel dutan : **şemġand** (49b-6)
kene : **pünd** (47b-7)
kene : **kālīz** (54b-1)
kene : **nārid** (51a-4)
kene : **nīz** (73a-1)
kene : **tāred** (47b-8)
kene ağacı : **bīd-il-cübr** (58a-7)
kene toḥmı : **kiylīz** (72a-6)
kenevir toḥmı : **kenev-dāne** (121a-5)
kenevür : **sebz-dāne** (117a-4)
kenevür : **şehdāne** (118b-8)
kenevürden olan ip : **mürār** (67b-1)
kengel : **lāġ** (81b-6)
kenger : **enkübān** (97b-9)
kenger dikenini : **jāj** (73a-9)
kepek : **kef** (82b-5)
kepek : **sepūs** (75a-2)
kepek herīresi : **sepūsāb** (34b-6)

kepenek : **nemez** (54b-9)
kepligen : **ḥarābāt-ḥāne** (114a-4)
kerde : **çefte** (113a-8)
kerdeme : **vende** (124a-2)
kerefüs : **berāḥīl** (90b-5)
kerefüs : **kerseb** (35b-3)
kerefüs : **tifirde** (112b-7)
kerevüt : **kefecliz** (72a-3)
kerevüz : **kerfes** (75b-3)
kerevüz : **kerset** (40a-6)
kerived: **taht** (37b-3)
kerpüç : **ḥişt** (38a-6)
kerpüç kesici : **ḥište-zen** (100b-7)
kerre : **bār** (56b-6)
kersiz : **ṣāhkār** (f.b.i.) (63b-7)
kersiz aş: **ṣārkār** (63b-6)
kertekele : **‘aḳde** (119b-1)
kertekele : **‘ande** (119b-1)
kertekele : **vāruḥ** (46b-1)
kertekeleye beñzer cānver : **rūle** (116b-1)
kertlük : **melāze** (123a-1)
kesdirmek : **bürāniden** (135a-6)
kesegen : **tiz** (70a-1)
kesegen : **zūş** (78b-1)
kesegenlik : **tizī** (126a-6)
kesek : **külūḥ** (46a-4)
keser : **tīşe** (112b-7)
kesici : **pürrende** (112a-1)
keskün : **büjān** (99b-4)

kesmek : **büriden** (135a-6)
kesmek : **kefe** (121a-1)
kestâne : **şahbelūt** (39b-2)
kestene : **şāhbelūt** (80b-4)
keş : **helyāk** (90a-4)
keş : **künḥ** (46a-4)
keş : **līvek** (89a-1)
keş edecek tekne : **terkehār**(58b-8)
keşik : **māstīne** (122b-5)
keşişler tonı : **palās** (74a-5)
keşişlik evi : **sūmenāt** (39a-8)
keşlik gönderilen : **süfte** (118a-6)
keşlik gönderilen: **sefne** (117b-1)
keşte : **küncāre** (122a-2)
ketān tohumı : **bezrek** (84a-1)
kete : **çengāl-ḥüst** (37b-9)
kete : **künde** (121b-9)
kettān tohum : **bozornek** (84b-1)
kılçık : **ğalmilec** (43a-9)
kılinc : **ḥū** (107b-3)
kırk : **çihil** (91a-6)
kırk : **çil** (91a-6)
kız : **sütürbank** (87a-2)
kız doğurucu : **doḥt-zāy**(127a-9)
kızıl tut : **ḥartūt** (38a-5)
kığ : **pīşkil** (90b-8)
kibirlü : **şūḥkīn** (103a-8)
kici söylemek : **dejküvār** (60b-3)
kiçi kabîle : **dūde** (115b-8)

kiçi kabîle : **dūn** (101a-9)
kiklik : **fīrāhī** (129a-3)
kiler : **niḥān-ḥāne** (123b-4)
kiler : **ākışte** (109a-1)
kiler : **genc** (44a-2)
kiler : **kerbās** (75b-4)
kiler : **kūncīne** (122a-1)
kiler : **pejvend**(47b-3)
kiler : **perḥovā** (28a-6)
kilid düzüci : **ḳuful-ger** (65b-4)
kilik : **kālek** (88a-6)
kilindir : **būlbüle** (112a-3)
kilindir peri : **pere** (110b-9)
kilindir peri : **tezdeh** (112b-2)
kilise : **deyr** (60b-7)
kim : **kih** (121b-2)
kimdür : **kīst** (40a-8)
kimesne : **kesī** (129a-9)
kimesnenüñ söziyle aldanıcı : **hüzāk** (90a-5)
kimlerdür : **kiyānend** (50b-3)
kimlerdür : **kesāend** (50a-8)
kimse : **kes** (75b-3)
kimse boğmaḳ : **ḥayāk** (85b-1)
kimseler : **kesān** (104a-7)
kimselerdür : **kesāend** (50a-8)
kimsenüñ kendü ḥaḳḳına ne söylediḡin ve ḳuşaḳ dutmaḳ : **peyūs** (74a-6)
kimsesüz : **bī-kes** (74a-7)
kimseye muvafaḳat eylemek : **ḳunūd** (50a-6)
kimüñdür : **ez ān kīst** (36b-1)

kīn : **kīfer** (66b-1)
kin : **neçīz** (72b-9)
kin dutucu : **kīne-dār** (66a-9)
kīnlü : **kīne-ver** (66a-9)
kir : **hūy** (127a-2)
kir : **şūh** (45b-7)
kiras : **karāşiya** (31a-3)
kiras : **ālu bālu** (106b-5)
kirec : **şīz** (54a-3)
kirec bişecek firun : **dāş** (77b-8)
kirecçi : **keçper** (72a-6)
kirecle yapılan yapu : **kārgīr** (65b-6)
kireç : **keç** (44a-1)
kiremid : **külūh** (46a-4)
kiremid ev : **sāğ** (81a-9)
kireved : **şağt** (39b-2)
kiriş : **zeh**(116b-8)
kirli : **rikāse** (116a-6)
kirlü : **şūhkīr** (64b-5)
kirpi **hār-pūşt** (38a-4)
kirpi : **hadnek** (85b-2)
kirpi : **harbek** (83a-2)
kirpi : **çezd** (48a-3)
kirpi : **çīrū** (107a-9)
kirpi : **çīrūvā** (29a-5)
kirpi : **çüz** (70a-7)
kirpi : **sağar** (62b-6)
kirpi : **tisī**(126a-6)
kirpik : **müje** (123a-4)

kirpik : **ġamze** (119b-3)
kirpik ucı : **nūk** (89b-8)
kirpiniñ bir nev'ine dirler : **sūkker** (63b-1)
kirpiniñ bir nev'i : **şegār** (63b-9)
kirpinüñ bir nev'ine : **senge** (117b-3)
kişer : **kezer** (65b-9)
kişi : **kāşa** (31a-6)
kişi 'ayālī : **merdüm-zāde** (122b-8)
kişibene : **merdümāne** (122b-8)
kişicük : **merdümek** (89a-4)
kişinüñ aşlı : **güher** (66b-8)
kişnic : **kişniz** (72a-7)
kişniç : **tıfde** (112b-7)
kocā di[di] : **küvādī** (129b-8)
kol bağı : **peyvend** (47b-2)
kolan : **ħar-deştī** (126b-8)
kolluğ : **ħemcāħ** (45a-8)
konaqlık : **nüzül** (93b-1)
koruğ : **güre** (119b-7)
koz : **sifāl** (92a-2)
köfük : **mürye** (123a-5)
kög : **şür** (64b-3)
köhne : **şen** (103a-6)
kök : **demār** (60b-8)
kök : **rāsū** (107b-5)
kök dutmağ : **bündām** (94b-2)
köknar sağızı : **venbere** (124a-2)
kömec : **sūkār** (63b-5)
kömür : **jeğāl** (91b-7)

kön: **çerm** (94b-4)
köpek : **dürd** (48b-8)
köpri : **kemer** (66a-3)
köpri : **med** (50b-8)
köpri : **pül** (90b-9)
köpük : **tefş** (77a-7)
köpürmek : **kefiden** (142b-2)
köremez: **şirîn-düg** (81b-3)
körlik : **pîşe** (111b-3)
körüük : **dem** (95a-1)
körüük : **deme** (115a-7)
körüük ucundağı yel : **şikāre-ahenc** (43a-5)
kösegi : **es'ade** (108b-9)
kösegi : **tenür-āşüb** (33b-5)
kösegü : **āteşkār** (56a-2)
kösegü : **es'ade** (108b-9)
köstebek : **kürmüş** (79b-5)
köstek : **şekil** (92a-5)
köstek : **kışten** (104b-4)
köstek: **şikāl** (92a-6)
kösteklü buzağı : **bāhc** (41b-5)
köşk : **hūze** (114b-5)
köşk ve kubbe : **eşküyī** (125a-4)
köşküñ küçük penceresi : **pācenk** (83b-7)
köt kötürüm : **govt** (40b-3)
kötek : **kerh** (46a-3)
kötek : **lāk** (90a-6)
kötek : **lāvek**(90a-6)
köti : **nākes** (75b-9)

köti : **reşk** (86a-7)
köti gevherli : **ḥas** (74b-4)
kötürüm : **efkār** (55b-9)
kötürüm : **fikār** (65a-9)
köy : **dih**(115b-4)
köy kethüdāsi : **deh-ḥodā** (29b-5)
köy yolu : **zīvār** (62a-5)
köylü : **dihbān** (101a-7)
köymek ve tūri tırmaḡ : **pāyiden** (133b-3)
köz : **zelek** (86b-2)
kule : **semend** (49a-9)
kunduz sıtması : **tebrūz** (70a-1)
kusāgu : **nīm sūht** (41a-3)
kuş kaynağı : **çenkāl** (91a-5)
kuş kırsağı : **güvār** (66b-7)
kuşak : **pābend** (47a-2)
küci : **uyā** (27b-8)
küçecük [ölçek] : **teftaḡ** (81a-2)
küçimen : **pīṣānibend** (47b-4)
küçimen : **ser-bülend** (49a-8)
küçimen : **vifāye** (124a-3)
küçirek : **kūçkek** (88b-6)
küçücük : **kūçek** (88b-6)
küçücük şanduk : **dūc** (42b-1)
küçüj yaşduk : **bālīšek** (83b-9)
küçük : **kefçūk** (88a-8)
küçük ağac budağı : **azaḡ** (80b-6)
küçürek : **kihīn** (104b-4)
küçürek : **kūçekter** (66b-9)

küçürek kilim : **şāl** (92a-4)
küf : **kereh** (120b-9)
kükremek : **demdeme** (115a-8)
kükremiş deve : **mest** (40b-7)
kül : **ḥākister** (59b-4)
kül [dökecek] : **ḥākisterdān** (100b-3)
kül firunu : **tebāḥcīr**(58b-8)
külhan : **tāb** (33b-4)
külhancı : **āteş-tāb** (33a-6)
külhancı: **tāb** (33b-4)
külek : **kārdūş** (79a-6)
külek ve lāyık : **kārdūş** (79a-7)
külenk (aslı kelenk) : **üstür** (56b-2)
külenk : **mītīn** (105a-9)
külünk : **metyīn** (105a-6)
kümes : **kābūk** (88a-5)
kümes keklik[i] : **kebūk** (88a-7)
kün toğusu yili : **bād-meşriḳ** (82b-9)
kün bardaḳ : **āfitābe** (109a-1)
künde : **tene** (112b-6)
künk ve tekne ve kızıl balçık : **lāk** (88b-8)
küp : **ḥum** (94b-8)
küp : **ḥunt** (38a-8)
küp : **ḥunüb** (34a-5)
küp kapağı : **serḥom** (95a-9)
küpe : **kūşüvār** (66b-9)
küpe : **kūşvāre** (122a-3)
küpe : **peyū** (107a-2)
küpe : **piyū** (107a-3)

küpec : **hoşār** (60a-7)
küpecük [gölcük] : **gūlīn** (103b-4)
küpen : **kūzbān** (104b-8)
kürd eri : **keyān** (104b-2)
küre mehresi : **gākūk** (87b-7)
kürek : **fehe** (120a-3)
kürek : **māse** (122b-5)
kürek : **pāru** (106b-7)
kürek : **pūstīn** (99b-6)
kürek : **reze** (116a-4)
kürek : **zefrīn** (102a-3)
kürek dikici : **pūstīn-dūz** (69b-6)
kürek pars : **gīrāş** (79a-2)
kürekci : **vānger** (68a-4)
kürtün : **kūdyān** (104b-8)
küspe : **kūncāl** (92b-8)
küstaḥ : **üstāḥ** (45a-2)
küten: **peşm-ā-kend** (47a-8)

K

kaızı bitisi : **çek** (85a-7)
kaızı loğması : **pujmāverd** (47b-5)
kāzi şed uracağ ağac : **ḥafce** (114a-6)
kaşşab yağrığı : **kevtelān** (104b-1)
kaşşāblar satırı : **sātūr** (62b-1)
kaşşāblar yağrığı : **ḥuvāre-kūşt** (38a-8)
kaşaba ki başbağdır : **pīçend** (47b-8)
kaşd etmek : **āhenk-kerden** (131b-8)
kaşırğa : **girdbād** (50b-2)

kaşırğa : **dīvāyāz** (70b-6)
kaşırğa : **düle** (116a-1)
kaşırğa : **tünd-bād** (48a-2)
kaşnaq ki çenber daħī dirler : **aħkem** (93b-6)
kaşayıf : **ferahşe** (119b-9)
kaşayıf : **ferhaş** (79a-4)
kaşran : **kenvān** (104a-4)
kaşagan : **haşmigīn** (100b-5)
kaşdıрмаq : **percāniden** (134a-2)
kaşıdı : **sūht** (39a-9)
kaşılık : **ābegīr** (55a-9)
kaşımaq : **haşm** (94b-6)
kaşımaq : **fire şoden** (141a-7)
kaşımaq : **rej** (70b-8)
kaşımaqılık : **firegī** (128b-7)
kaşımaqılu : **garāşize** (119b-3)
kaşımaqılu : **āragde** (108b-6)
kaşırdağ : **cüzdere** (113b-5)
kaşırdağ : **cezdere** (113a-6)
kaşmaq : **hudūk** (85b-8)
kaşmaq : **perçiden** (134a-2)
kaşum : **ās** (73b-5)
kaş : **niyāb** (36a-5)
kaş kaçak : **hayfer** (59b-8)
kaş ve kaçak : **çiter** (59a-9)
kaş ve kın : **gılāf** (82b-3)
kaşā : **kemer** (66a-3)
kaş kulağ : **karābe** (120a-8)
kaş ve bir şuhçe kurt : **devzek** (86a-4)

ķabaķ : **kedū** (108a-4)
ķabalaķ yapađı : **bīlkūş** (77a-1)
ķabalık : **berṭule** (110b-8)
ķabarcık : **ābile** (108b-2)
ķabarcuķ : **āvile** (108b-6)
ķabarcuķ : **dūnbel** (91b-5)
ķabarcuķ : **peşterem** (94a-6)
ķabarcuķ : **şūĝ** (81b-2)
ķablubaĝa : **keşef** (82b-4)
ķablubaĝa : **lāk-puşt**(40b-5)
ķablubaĝa : **seng puşt** (39a-6)
ķabul etdirmek : **pezīrānīden** (134a-1)
ķabul etmek : **pezīr-reften** (133b-9)
ķabul idici : **pezīr eftār** (57a-3)
ķabul idiş : **perīriş** (76b-9)
ķaçacaķ yer : **cāy-gürīz** (70a-6)
ķaçacaķ yir : **girizgāh**(121a-9)
ķaçāf : **ekūş** (76a-9)
ķaçdı : **rīst** (38b-9)
ķaçı[otı] : **serm** (95a-8)
ķaçıcı : **‘īkām** (95b-9)
ķaçmaķ : **gürīz** (72a-9)
ķaçmaķ : **kāl** (92b-4)
ķaçmaķ : **kerīĝ** (81b-4)
ķaçmaķ : **rübūden** (138b-9)
ķaçmaķ ve dutmaķ : **kirīḥten** (142b-5)
ķadeḥ: **bāluĝ** (80b-8)
ķadı loķması : **bezmāverd** (47a-8)
ķadun duzlaĝı : **enberbārīs** (73b-8)

kadun düzlüğü : **cāvşīr** (59a-6)
kâfirlik : **tersâyī** (126a-4)
kaftan : **ḳabā** (31a-3)
kaftan iligi : **aḥkūn** (97a-7)
kaftan yeñi : **aḥkūn** (97a-7)
kaftān yüzi : **āvare** (109a-8)
kaftan yüzü : **āvere** (109b-2)
kaftan zencefi : **ferāvīz** (71b-7)
kaftanlar : **ḳabāver** (65b-2)
kakımaḳ : **ḡaras** (75a-6)
ḳal : **mū** (108a-8)
ḳal elik : **pīken** (99b-3)
ḳal'a eşiği : **dervāze** (115a-2)
ḳalkān : **isper** (56a-9)
ḳalkān : **siper** (63a-2)
ḳalkān ve ḡılāfı : **siperdān** (102b-5)
ḳalkāncı : **siper-dār** (63a-2)
ḳalkmaḳ : **ḥīzīden** (137b-3)
ḳalay : **arzīz** (68b-8)
ḳalaycı : **arzīzger** (55b-6)
ḳalb ve bucaḳ ve ilik : **kūşe** (122a-4)
ḳalbur : **ḡarbīl** (92a-8)
ḳaldırmaḳ : **berārīden** (134a-5)
ḳaldırmaḳ : **ber-dāştēn** (134a-3)
ḳaldırmaḳ : **berkerden** (133b-6)
ḳaldırmaḳ : **berārānīden** (134a-5)
ḳaldırmaḳ : **berdārīden** (134a-3)
ḳaldırmaḳ ve götürtmek : **berdārīden** (134a-3)
ḳalem : **ḥāme** (113b-9)

qalem : **kilk** (88b-3)
qalem koyacak : **qalemdān** (103b-9)
qalem içinden ıkan til : **nāl**(93a-7)
qalem ucu : **nūk**(89b-8)
qalemlik : **hāme-dān** (100b-4)
qalenderler : **qalenderān** (104a-1)
qalib : **kālib** (35b-4)
qalıcı : **kündāy** (129b-5)
qalın kürk : **kevel** (92b-6)
qalleepen : **dāz** (70b-4)
qalmağ ve omağ ve yorulmağ : **mānden** (143a-6)
qalmamış : **değal** (91b-3)
qaluğan : **bād-āverd** (47a-5)
qaluğan: **erhale** (113a-4)
qamaşmış : **fire** (119a-8)
qamı : **tāz-ı yāne** (112a-8)
qamı sıtması : **tereş** (77a-5)
qamış : **ney** (130a-8)
qamış haşır : **ğıyşe** (119b-5)
qamış ev : **kāre** (120b-1)
qamıř ev : **kejūnī** (129a-8)
qamışmış : **hayrān** (100b-2)
qan : **hūn**(100b-9)
qan : **dem** (95a-1)
qan alıcı : **kerrā** (31a-8)
qan alıcı : **rekzen** (101b-5)
qanğı : **kodām** (96b-1)
qanğıdır : **kodām est** (40a-9)
qanğısı : **gozāmīn** (104b-5)

kanķısıdır : **kodāmīn est** (40a-9)
kana‘atlı uşak : **ħorsend** (48b-1)
kanad : **per** (57a-4)
kanaduñ büyük yüki : **şehper** (64a-4)
kanaduñ uzun yüki : **şehbāz** (71a-9)
kanamak : **füyūs** (75a-8)
kanat : **būsek** (84b-2)
kanat : **pāl** (90b-4)
kanat : **tābāl** (91a-1)
kancık it : **māc** (44b-1)
kande : **ķocā** (31b-9)
kande : **kocāy** (129b-3)
kandırış : **agāliş** (76a-6)
kandırmak : **agālīden** (131a-5)
kandırmak : **püjülīden** (135a-8)
kandırmak : **gülīden** (141b-3)
kandırtmak : **agālānīden** (131a-5)
kandırtmak : **püjülānīden** (135a-8)
kanı : **kū** (108a-6)
kañış : **nizār** (67b-8)
kanıtlanan toñuzlan ķurdı : **ħafezdeh** (114a-6)
kañlu : **kejdūn** (104a-5)
kanlu şu : **ħūn-āb** (34a-6)
kap kaçak : **bardān** (98b-5)
kap kaçak : **tūr** (59a-3)
kapkaçak : **āvened** (46b-7)
kapa kapa yemek bütün yutmak ki ‘Arabca kanem ve kad derler : **ülven-ħorden**
(133a-5)
kapak : **dīk-efzār** (61a-1)

ķapan : **kepān** (104a-4)
ķapıķı : ħūsere (114b-6)
ķaplan : **peleng** (84a-3)
ķaplubaġa : **rikāşe** (116a-6)
ķapu : **cenāb** (34a-1)
ķapu : **der** (60b-2)
ķapu : **pejāvend** (47a-7)
ķapu tırķazı : **fedrenk** (88a-1)
ķapu ķanadı : **let** (40b-3)
ķapu aķmak : **fākerden-der** (65a-5)
ķapu ardına ķonan aġac : **ġārşek** (87b-8)
ķapu baġı : **felġam** (96a-3)
ķapu baġı : **felec** (43b-4)
ķapu iķi : **dihliz** (70b-7)
ķapu ökķesi : **pāşine-i der** (56b-7)
ķapu öñi : **pār** (56b-6)
ķapu süyesi : **alnī** (125a-1)
ķapu üsti : **derġāh** (115a-2)
ķapu yaşmaġı : **bin-i der** (58a-6)
ķapu yaşmaġı : **leb-der** (67a-1)
ķapucı : **derbān** (101a-2)
ķapucılık : **derbānī** (127a-4)
ķapudan ķapuya : **der-be-zer** (60a-9)
ķapudan ķapuya : **der-be-der** (60b-7)
ķar : **berf** (82a-2)
ķar : **ķünk** (85a-8)
ķara : **siyāh** (117b-9)
ķara şakız : **tigit** (37b-5)
ķara taş : **seng-ġāre** (117b-3)

qara toprak : **ḥalīs** (74b-4)
qara qarğa : **kelāg-ı siyāh** (121a-3)
qara kavaq : **kesīn-i telḥ** (46a-3)
qara qaz : **baṭṭ-ı siyāh** (111a-3)
qara kulak : **siyeh-kūş** (78b-4)
qara kuş : **devūd-dām** (94b-9)
qara atlasdan bir nev' : **eksūn** (97b-6)
qara ādem : **kend-āver** (66a-5)
qara at : **şebdīz** (71a-8)
qara aqac : **derdār** (60b-3)
qara balçıqlu şu : **luşnāk** (89a-2)
qara bataq : **ḥaşinşār**(59b-6)
qara bataq : **māg** (81b-7)
qara boya : **zāk** (86a-9)
qara boya : **laḥc** (44a-6)
qara boya : **zāc** (42b-4)
qara boyanuñ şarusı ki kıızıl şaçu ola : **qalkatār** (65b-2)
qara boyanuñ ağı : **qalakdeys** (75a-9)
qara boyanuñ kōki : **qalkānet** (40a-3)
qara bōrkleri bir çiçek ki 'Arab aña memmu'l-ervāḥ, memsekü'l-ervāḥ ve mevqafü'l-ervāḥ diyu eydürler. : **üstuhūdūs** (74a-1)
qara colbān dirler öküzyeminden bir kıysımdur : **ḥefnüc** (42a-7)
qara çekirge : **çerd** (48a-3)
qara dut : **şührür** (64b-5)
qara ev : **ḥırgāh** (114a-9)
qara evüñ ağacları : **ṭarum** (95b-9)
qara günlü : **siyeh-rüz** (71a-7)
qara od kütüği : **bāz-dernām** (94a-1)
qara örtünmiş : **siyāh-pūş** (78b-5)

qara saqız : **řamāke** (118b-2)
qara saqız : **qır** (65b-4)
qara saqız : **kezeŒ** (82b-4)
qara yapıřđan balqıq : **şilik** (87b-3)
qara yağız : **siyāh qerde**(117b-9)
qara yağız : **řamāle** (118b-2)
qara yağız : **kişmır** (66b-2)
qara yonca : **kat** (40a-3)
qara yonca : **divsüst** (38b-5)
qara yonca : **kerkemān** (104a-6)
qarabataq didükleri qış : **hařfeřār** (60a-1)
qaraca : **siyāhqe** (118a-1)
qaraca burunlu qızılca karga : **zāđ** (81a-8)
qaraca veşaq : **qāl** (91a-4)
qaracuğ : **durc** (42b-1)
qaralar : **siyāhān** (102b-7)
qaramaq : **ālūqe** (109a-3)
qaramuğ : **hürük** (90a-5)
qaramuğ : **kejem** (96a-7)
qaranfil ađacınıñ qabuğı : **qurfe** (120a-9)
qarañu : **dāc** (42a-9)
qarañu : **tār** (58b-5)
qarañu : **tārık** (84b-5)
qarañu ev : **tārem** (94b-3)
qarañu köñüllü: **kürdil** (92b-9)
qarañulıq : **tārıkı** (126a-3)
qarañulıcađ : **tārıkāk** (84b-5)
qarar etmek : **al** (90b-2)
qarar idecek yer : **āremgāh** (109a-4)

aravaş : **berde** (110b-8)
aravaş : **kenizek** (88b-2)
aravař şatucı : **nühäs** (76a-1)
aravol : **teläbe** (112b-4)
aravol : **taläbe** (119a-7)
aravol : **ıdbän** (101a-7)
aravol : **ıde-ver** (61a-1)
arcaşmak : **jülden** (139a-7)
ardař : **pış-nemäz** (69b-3)
ardařlar : **biräzerän** (99a-9)
ardaşlık : **biräzeri** (125b-4)
ardeř okşamış : **biräzer-hände** (111b-1)
arfeyun : **pertäd** (47a-2)
argařa : **berhäs** (76b-4)
arı ‘avrat : **şehbere** (118b-8)
arı ‘avrat : **pırezen** (99b-3)
arık : **merz** (72b-3)
arın : **şikem** (95b-7)
arın ağrısı : **udäd** (50a-5)
arın borusu : **güväziř** (79b-4)
arın borusu : **rıh** (45b-2)
arın sürtüci : **řikemrän** (103a-6)
arın üzerine yüriyen [cänver] : **mehande** (122b-8)
arınca : **divpüst**(38b-5)
arınca : **mür** (67b-2)
arınca : **mürç** (44b-2)
arındaş : **däzer** (60a-8)
arındaş oğlı : **efder** (55b-7)
arınlu : **rihen** (101b-7)

karış : **āmīz** (69a-3)
karış : **bidišt** (37a-7)
karış : **dūjhīm** (95a-3)
karış : **ereş** (76a-5)
karış : **nefrīn** (105b-6)
karış : **şibir** (64a-4)
karış : **vejuh** (46a-9)
karışdırmak : **āmīzīden** (132a-8)
karışık : **āmīj** (73a-7)
karışık : **pīcāpīc** (42a-1)
karışık arpa ve buğday etmegi : **ver-hemīn** (106a-3)
karışık ve kat kat olmak ve bir bir üstüne olmak : **pervendīden** (134a-8)
karışmak : **āmīg** (80b-6)
karışmak : **şürüş** (78b-9)
karlağuc : **fāsterk** (88a-1)
karlağuc : **ferāstūk** (88a-1)
karlağuc : **ferāşte** (88a-2)
karlağuc : **feresturūg** (81b-3)
karlağuc : **pālūye** (110b-2)
karlağuc : **perestū** (107a-1)
karlağuc : **perestūh** (110b-9)
karlağuc : **perestūk** (84a-1)
karlık : **berf-dān** (99a-3)
karpuz : **ħarpūz** (70a-9)
karşu : **firāz** (71b-8)
karşulamak : **pezīre-şoden** (133b-8)
kart oğlan : **kendüvāle** (121a-7)
kart oğlan : **künde-vāle** (122a-2)
kartal : **dāle** (114b-8)

ķartal : **seng-ķüre** (117b-3)
ķartal : **dāl** (91b-1)
ķartal : **kerek** (88a-8)
ķartal : **künkür** (66b-9)
ķartal : **üstühān-zend** (47a-1)
ķarunca : **mürçe** (123a-5)
ķarġa : **kelāġ** (81b-4)
ķarġa dölegi : **ħarzehre** (114a-3)
ķarġa dölegi : **arastülūhiya** (27a-2)
ķarġa dölegi : **kübüst** (40a-9)
ķarġa dölegi : **piyekist** (37a-8)
ķarġa dölegi : **zirāvend** (49a-6)
ķarġılık : **neyistān** (105b-7)
ķarġu : **ney** (130a-8)
ķarġu : **püşük** (84a-9)
ķarġu : **ġarūnī** (128b-9)
ķasık : **çenber**(59a-7)
ķasık kılı : **rümkān** (101b-9)
ķasık kılı : **bāne** (110b-2)
ķasık kılı : **jemkān** (102a-4)
ķasık kılı : **rende** (116a-5)
ķasık kılı : **rünbe** (116a-8)
ķasırġa : **bād-gird** (47a-5)
ķasırġa : **tünd-bāz** (53a-9)
ķasırġa : **zevī'a** (116b-7)
ķasuk : **zehār** (62a-2)
ķaş : **ebrū** (106b-3)
ķaşāġu : **şāne** (118a-9)
ķaşāġulamak : **yenħaşūnden** (144b-8)

kaşık : **mil'aqa** (123a-2)
kaş-ile alını üzerine dökülen saç kıvrımı : **küvājnek** (88b-7)
kat : **teh** (112b-6)
kat : **kuziker** (66b-3)
kāt : **tev** (107a-5)
kat : **zī** (128a-2)
kat azgun : **fernās** (75a-6)
kat azgun : **furnās** (75a-8)
kat azgun : **künāg** (81b-6)
kat od : **tef** (82a-3)
kat semüz : **māz** (72b-3)
kat teftiş : **haşkāmer** (59b-9)
kat yer : **teres** (74a-9)
kat[1] ak : **sipīd-i sipid** (49b-3)
kat[1] çağırma : **gurbünyid** (49b-9)
kat[1] yir : **turs** (74b-1)
katı şağır : **kerī-i ker** (65b-8)
katı : **dejem** (95a-1)
katı : **saht** (39a-5)
katı şaru : **zerdi-i zerd** (49a-4)
katı şovuk : **serd-i serd** (49a-8)
katı şovuk : **şeced** (49b-6)
katı tokuşma : **kūs** (75b-5)
katı kara : **siyāh-ı siyāh** (118a-1)
katı karañu gice : **deycūr** (60b-8)
katı katı ağlamak : **ğrīv** (108a-2)
katı kavğa : **halālūş** (77b-4)
katı kızıl : **surh-ı surh** (45b-5)
katı kızgun : **tef** (82a-3)

ḳatı ḳoca : **jer** (62a-3)
ḳatı ḳoca : **kende-pīr** (66a-6)
ḳatı ḳoca : **zāl** (91b-7)
ḳatı ḳurumış diken : **ḥancek** (85b-5)
ḳatı ḳurumış diken : **ḥancek**(85b-3)
ḳatı aḳ : **sipīz-i sipīz** (53b-9)
ḳatı ağaca dirler ki andan yay düzerler : **peşçīr** (57b-2)
ḳatı eşkūn : **ser-reftār** (62b-4)
ḳatı ıraḳ : **dūrādūr** (61a-8)
ḳatı ıssı : **germā-germ** (96a-6)
ḳatı ıssı : **germīser** (65b-7)
ḳatı ince iplik : **neh** (46a-8)
ḳatı karı : **zāl** (91b-7)
ḳatı perākende : **ḥavend** (48a-8)
ḳatı perākende : **tenevned** (48a-1)
ḳatı yavuz arslan : **şīr-şerze** (119a-2)
ḳatıḳ : **'ıyār** (65a-1)
ḳatıḳ : **sipāḡ** (81b-1)
ḳatılıḳ : **saḥtī** (128a-4)
ḳatılmaḳ : **saḥten** (139a-9)
ḳatır : **ester** (55b-6)
ḳatıḳ : **idām** (93b-9)
ḳav : **ḥafe**(114a-6)
ḳav : **beta** (28a-1)
ḳav : **püre** (111b-9)
ḳav : **sūḥte** (118a-8)
ḳavaḳ : **çinār** (59a-8)
ḳavaḳ : **sipīd** (49b-2)
ḳavaḳ salkımı : **avīze** (109a-8)

ķavga : **cāh-yūz** (70a-4)
ķavī urucaķ : **ķāhevīz** (70a-4)
ķavimdür ki etrāķdan kan döküci ola ve kimseden ķorķmaya : **ģuz** (71b-5)
ķavimler ve hışımlar : **hıvīřāvendān** (100b-7)
ķavlamıř develer ki yük çekmekden ķavlanmıř ola : **enbere** (109b-1)
ķavluc : **pād koned** (47a-4)
ķavm : **hıvīřāvend** (48a-9)
ķavrulmuř balıķ : **māhiyāne** (122b-7)
ķavuķ : **kümīzdān** (104b-7)
ķavuķ : **peze** (110b-6)
ķavuķ : **püst** (37b-1)
ķavuķ : **řāředān** (103a-3)
ķavun : **ķarbuze** (114a-3)
ķavun : **ebķū** (106b-3)
ķavun dilimi : **ķiric** (44a-3)
ķavuřdurmaķ : **āmīzānīden** (132a-5)
ķavuřmaķ : **āmiķten** (132a-5)
ķavģa : **āyīz** (69a-3)
ķavģa : **delev** (107b-3)
ķavģa : **dūl** (91b-5)
ķavģa ķıķaracaķ : **cāh-yūz** (70a-4)
ķay ķuřı : **ģāb** (35a-7)
ķaya ķoruģı : **lūfā** (32a-2)
ķayaķ : **ķīr** (59a-9)
ķayın ana : **ķasūr** (59b-9)
ķayın ana : **ķūř** (77b-6)
ķayın ata : **ķor** (60a-3)
ķayın ata : **ķosr** (60a-4)
ķayın ata : **ķosūde** (114b-3)

ķayın ağacı : **ħadenk**(85b-2)
ķayın ağacı : **āzāz** (53a-1)
ķayıř : **birāj** (73a-7)
ķayıř : **fitrāk** (88a-4)
ķayıř ayaklı : **düvāl-pāy** (127b-2)
ķaymak : **fepūs** (75a-7)
ķaymak : **serşir** (62b-9)
ķaymak : **tūr** (59a-3)
ķaynamak : **cüşiden** (137a-4)
ķaynamıř : **ġāliye** (119b-2)
ķaynana : **ħoryene** (114b-3)
ķaynatmak : **cüřāniden** (137a-4)
ķaynayıř : **cüş** (77a-9)
ķaysı : **mişlüz** (72b-5)
ķaysı : **şefterenk** (87a-8)
ķaysı : **tālānük** (84b-6)
ķaysı : **tenkātek** (84b-8)
ķayġana : **‘ucce** (119b-1)
ķayġana : **ħāyekīne** (114a-2)
ķayġana : **ħāye-rīz** (70a-9)
ķayġana : **küvküv**(108a-6)
ķayġana : **rīz** (71a-1)
ķayġu : **bāk** (83b-8)
ķayġu yemek: **ezmān-ħorden** (132a-8)
ķayġu yiyici : **ġamħor** (65a-3)
ķayġulu : **hencāre** (124a-8)
ķayġulu olmak : **endühkīn şoden** (131a-9)
ķayġusuz : **tünūmend** (48a-1)
ķayġusuz ġüzel : **ra‘na** (29b-6)

ķayġusuzluk : **bībākī** (125b-6)
ķaz : **baṭ** (80b-2)
ķaz ķuşı : **surbānk** (87a-4)
ķaz ķuşı ve aru ķuşı ve ĉuluk : **kāskīne** (120b-3)
ķaz ķuşı ve ṭurgay : **dālveje** (114b-7)
ķazaklık : **bornīs** (74a-8)
ķazan : **ḥārgān** (100b-3)
ķazan : **ķazgān** (103b-8)
ķazan : **levīd** (50b-7)
ķazancı : **pūj** (69b-7)
ķazancı : **rūyger** (61b-5)
ķazanmak : **elfaḥc** (41b-1)
ķazanmak : **elfeḥcīden** (132a-2)
ķazanmak : **endūḥten** (132b-1)
ķazanmak : **kārīden** (142a-7)
ķazanmak : **kāvīden** (142a-8)
ķazanmak : **tūz** (70a-3)
ķazık : **ĉūb-yār** (59b-1)
ķazık ķaķmak : **ĉaķsīden** (137a-1)
ķazıcı : **kenende** (121a-6)
ķazılmış : **gende** (121a-6)
ķazımak ve ķoparmak : **kenden**(142b-3)
ķazıyıcı : **kendeger** (66a-4)
ķazma : **tirşit** (37b-4)
ķazma : **tūşit** (37b-5)
ķepeķsiz arpa : **sūlt** (39a-8)
ķışır : **siterven** (102b-6)
ķışır : **sütürven** (102b-8)
ķışsa boylu : **kūĉek-bāla** (31b-8)

kıřa : **kūtāh** (122a-6)
kışa göñlek : **lāyī** (130a-1)
kışacuk sü[n]güdür ki anuñla ҡolan avlarlar : **mek** (89a-5)
kıble yili : **bād-ı kıble** (110a-5)
kıcıkılamak : **ğalfec** (43b-1)
kıl : **hāme** (114a-1)
kıl avāzı : **terenk** (84b-8)
kılābudun : **zer-rişte** (116b-5)
kılçık : **dāse** (114b-9)
kılçık : **tije** (112b-8)
kılçık : **hārū** (107b-1)
kılıc : **āhenc**(41b-2)
kılıc : **pelālūk** (84a-4)
kılıc : **řimřīr** (64a-6)
kılıc : **ğalmelīc** (45b-9)
kılıc elmek ve urmağ ve apınmağ ve idmān etmek ve yar kıılmağ : **ağten** (130b-7)
kılıc dutucı : **řimřīrdār** (64a-6)
kılıc oynadıcı : **řimřīr-bāz** (71b-2)
kılıc ve bıçağ çekmek : **āhencisten**
kılıccı : **řimřīr-dār** (64a-7)
kılıç : **ağkel** (90b-1)
kılıç : **ğilīc** (43b-2)
kın : **niyām** (96b-8)
kın: **niyāb** (36a-5)
kındıra : **dufuğ** (81a-6)
kır : **rīk** (86a-9)
kırğ ayaklu : **řeřpā** (30b-2)
kırğ biñ dinār : **kañtār** (65b-3)
kırāñ : **kerān** (104a-6)

ķırañ : **kenār** (66a-4)
ķırañ : **kerāne** (120b-9)
ķıraġu : **jāle** (116b-2)
ķıraġu : **pūj** (73a-8)
ķıraġu : **pūjūh** (111b-9)
ķıraġu : **pūjūm** (94b-1)
ķıraġu : **uvdurġ** (80b-7)
ķıraġu : **vāşe** (123b-9)
ķırcılatmak : **ķūrset** (38a-3)
ķırk ayaklı ve çıyān : **ķihil pāy** (126b-4)
ķırġıl : **dūmūy** (127b-3)
ķırġıl : **dūmūye** (116a-2)
ķısac : **enbere** (109b-6)
ķısac : **sikāre-ahec** (43a-1)
ķısac : **taħte cāme** (112a-9)
ķısraķ : **māziyāne** (122b-4)
ķısraķlar : **māziyān** (105a-5)
ķısġu : **ħuvāhil** (91a-9)
ķış : **pūjāj** (69b-7)
ķış : **zimistān** (102a-5)
ķış evi : **fervār** (65a-7)
ķış evi : **kāşāne** (120b-3)
ķışlık : **zimistānī** (128a-1)
ķışlık : **nāşinā** (32a-8)
ķışuñ āħir ay[1] : **isfendārmüz** (46b-9)
ķışuñ āħir ay[1] : **şubāt** (80b-4)
ķışuñ evvel ayı : **dey** (127a-7)
ķışuñ orta ayı : **ber-behmen** (99a-4)
ķıvāma gelmiş : **‘aşire** (119a-9)

kıvama gelmiş şeker : **fānīz** (54a-7)
kıvırcık zülüf : **mürgūl** (93a-5)
kıvırcık : **bişkil** (90b-7)
kıvırcık : **kālīde** (120b-4)
kıvırcık : **pişk** (84a-7)
kıvırcık şac : **ca'd** (48a-4)
kıvırcık kuzı derisi : **guffe** (119b-6)
kıvırcuk : **dest-şiken** (101a-3)
kıvrım : **şikenc** (43a-4)
kıvrım : **ham** (94b-6)
kıy : **galmelīc** (43a-9)
kıyāmet : **rustahīz** (71a-2)
kıyı : **zih** (116b-9)
kıyı : **kenār** (66a-4)
kıyına : **derber** (60b-8)
kıymetlü : **revāyiş** (78a-5)
kız : **dohter** (61a-3)
kız karaveş : **dohterek** (86a-6)
kız kardeş : **hāher** (60a-6)
kız ođlan : **nūvāde** (123b-7)
kız oğlan : **duht** (38b-6)
kız oğlan : **nevāde** (123b-1)
kız(lık) : **girān** (104b-3)
kızamık : **serhīre** (117a-8)
kızamık : **surhīze** (118a-4)
kızcuğaz : **dohterek** (86a-5)
kızdıрмаk : **tesbānīden** (136a-1)
kızdıрмаk : **tefsānīden** (136a-1)
kızdurmak : **tāb** (33b-4)

ķızıl : **surhī** (128a-9)
ķızıl : **mārdī** (130a-1)
ķızıl : **surh** (45b-5)
ķızıl : **veṣī** (130b-1)
ķızıl altun : **perpere** (110b-9)
ķızıl aru : **ġalgac** (43a-9)
ķızıl boya : **fūvve** (120a-6)
ķızıl boya : **rūnās** (75a-1)
ķızıl boya : **rūyen** (102a-1)
ķızıl boya : **rūyine** (116a-9)
ķızıl boya : **rūġnās** (75a-1)
ķızıl börek : **kelāh- surh** (46a-3)
ķızıl bōrk : **berṭīl** (90b-6)
ķızıl öküġ : **sihḍārī** (128a-8)
ķızıl saġu : **surh-fām** (95b-3)
ķızıl serġe : **dālīj** (70b-4)
ķızıl yelilü at : **eṣfar** (56a-3)
ķızılca : **isfīdāc** (41b-3)
ķızılca : **sūrḥak** (87a-4)
ķızılca : **ġancār** (65a-3)
ķızılcuġ : **nārmüşk** (89b-1)
ķızılüñük : **reh-güzer** (61b-2)
ķızılüñük : **sūrḥa** (118a-4)
ķızılş : **tābiş**(77a-6)
ķızmaġ : **kūjüm** (96b-1)
ķızmaġ : **tesbīden** (136a-1)
ķızmaġ : **tefsīden** (136a-1)
ķızmış ‘avrat : **kurāz** (72a-7)
ķızmış et : **teft** (37b-4)

kıg : **püşük** (84a-9)
koğ : **ābdān** (97a-4)
koğ koz : **azuğ** (45a-1)
koğ koz : **büne** (112a-4)
koğar şu : **birin** (99a-9)
koğı : **ḥancir** (59b-8)
koğı ağacı : **‘avz** (54a-5)
koğu : **bū** (107a-4)
koğu : **būy** (126a-3)
koğu koyacak : **bū-yı dān** (99b-7)
koğulu : **būyā** (28b-4)
koğulu süküt : **bīd-müşk** (84a-7)
koca : **ḥuvāce** (114b-6)
koca : **pīr** (58a-5)
koca ‘avrat : **levendzen** (105a-4)
kocalık : **pīrī** (125b-8)
[kocamak eylemek] : **eküşiden** (131b-7)
koçdurmak : **agüşāniden** (131a-7)
koçmak : **kiriz** (72a-6)
koçmak : **agüşiden** (131a-7)
kodu : **mūy** (130a-6)
kofalık otı: **humār** (68b-3)
kofl : **kubele** (122a-7)
koflak : **bişkiliden** (135a-1)
kol bağı : **destine** (115a-5)
kolak ellü: **çünk** (85a-8)
kolac : **fetc** (43b-5)
kolan : **‘ilc** (43a-7)
kolan : **ḥarkūr** (59b-6)

ḳolan : **kūr** (66b-8)
ḳolan : **zīrtenk** (86b-4)
ḳolan : **ḡālic** (43a-8)
ḳolan: **zeber-tenk** (86a-9)
ḳolanc : **yāz** (73a-6)
ḳolanc : **bādgüç** (41b-5)
ḳolanc : **bāzgend**(41b-6)
ḳolda tamar : **bāselīk** (82b-9)
ḳolluḳçı : **‘ikām**(95b-9)
ḳoltuḳ : **bāzū** (106b-8)
ḳoltuḳ : **begal** (90b-6)
ḳoltuḳ : **pīne** (111b-5)
ḳoltuḳ içi : **kiş** (79b-2)
ḳomaḳ : **niḥāden** (143b-8)
ḳomak : **demār** (60b-8)
ḳoñaḳ : **sebūse** (117a-5)
ḳoñaḳ : **sepūseh-i ser** (62a-8)
ḳonaḳlık : **bezem** (94a-5)
ḳonaḳlık : **sūr** (63b-3)
ḳonaḳlık : **sūrnā** (30a-9)
ḳoñşı : **hemsāye** (124a-8)
ḳoñşılar : **hemsāyekān** (106a-7)
ḳoñşuluk : **hem-sāyekī** (130b-3)
ḳonuḳ : **mihmān** (105a-9)
ḳonuḳ : **mīz** (72b-5)
ḳonuḳcı : **mīzübān** (105a-9)
ḳonuḳçılar : **mīzübānī** (130a-4)
ḳonuḳluk : **mihmānī** (130a-4)
ḳoparmak : **berkenden** (133b-6)

 oparmak : **enk hten** (132b-4)
[ oparmak] : **ferkenden** (141b-6)
 opartmak : **enk z n den** (132b-5)
 opuz : **berbu ** (80b-3)
 opuz : **hind v ne** (124b-1)
 opuz : **s l ** (128a-9)
 opuz kılı : **t r**(58b-4)
 opuz  v zı : ** an ana** (119a-7)
 opuz çalıcı : **berbu zen** (98b-9)
 or kuma : **metres** (75b-8)
 or odun : **t h** (45a-5)
 or tut: **hert t** (38a-5)
 or yir [koz yir] : **ne rem** (96b-7)
 orhu : **perv ** (28a-4)
 orhu : **s k** (87a-4)
 or ak : **bed-dil** (90b-5)
 or ak : **z l n r** (62a-7)
 or mak : **hir s den** (144b-2)
 or mak : **ters den** (135b-9)
 or u : **b s** (74a-2)
 or u : **b m** (94a-9)
 or u : **deh et** (38b-3)
 or u : **hev1** (93b-3)
 or u : **hir se** (124a-9)
 or u : **kiy r** (66b-1)
 or u : **seh m** (95a-9)
 or u : **teres** (74a-9)
 or u : **ters n** (99b-9)
 or ulu : **hevlen k** (90a-3)

korqunc : **sehmināk** (86b-8)
korqunc : **ṣīst** (39b-3)
korqunc āvāz : **zaġār** (61b-9)
korqusuz : **bībāk** (84a-7)
korquş : **tersiṣ**(77a-6)
korqutmaq : **tersānīden** (135b-9)
koruq : **aḥkūr** (55b-2)
koruq ḥurma : **aḥkūk** (83a-9)
koruq ḥurma : **aḥlūkeş** (76a-5)
koruq aşı : **ġūrbā** (30b-9)
koşmaq : **hirāşīden** (144b-2)
koşulmuş at : **taḥte** (112a-7)
kovan : **kendū** (108a-5)
kovan arusu : **mūnc** (44b-2)
kovan çiçeginüñ ağacı : **bereḥcāsef** (82a-2)
kovan çiçeginüñ āğı : **artāmāsiya** (27a-2)
kovanluq ve aru : **ġanyine** (119b-4)
kovmaq : **hişten** (144b-3)
kovuq : **pūc** (42a-3)
kovuq diş : **ġūz** (72a-9)
kovucı : **dellāle** (115a-7)
kovucı : **saḥn-çīn** (102b-2)
kovucı : **yenūşe** (124b-6)
kovuġ : **sitārce** (117b-5)
koyun : **kūsifend** (50b-4)
koyun : **mīş** (80a-2)
koyun şarmaşuġı : **serme** (117a-7)
koyun ağılı : **ḥināk** (85b-6)
koyun gözi : **bābūne** (110a-3)

koyun teresi : **pesek** (84a-2)
koyun yoğurdu : **rahbīn** (101b-4)
koyunlar : **kūsfendān** (105a-1)
koz : **cevz** (70a-5)
koz : **çehār-mağz** (70a-6)
koz : **gevez** (72a-4)
koz : **gūz** (72a-9)
koz : **kefe** (121a-2)
koz : **kird-i kān** (104b-3)
koz : **kūj** (73b-2)
koz : **sūziş**(78b-7)
koz çiçegi : **ribāc** (42b-3)
koz dikeninün sıkındısı : **afāfiyā** (27a-5)
koz kurd : **kāf** (82b-4)
kozalak ve koz vaḳti : **kojgāh** (122a-3)
kozalaksız : **garīd** (49b-9)
kozalaksuz : **ğajyüz** (54a-5)
kozlu helva : **porkönc** (42a-3)
kozlu helva : **kūjīne** (122a-3)
kozuk: **gūre** (119b-7)
koğ : **hıdveh** (114a-9)
koğ : **āyije** (108b-7)
koğ : **çüpīne** (113b-7)
koğ : **ījek** (83b-6)
koğ : **istārçe** (110a-1)
koğ : **vāyzek**(89b-9)
koğaya daḳılan ağac : **celsā** (29a-3)
koğış okı : **nāvek** (89b-2)
kuşmak : **hirāş** (80b-1)

kucaḡ : **āgūṣ** (76a-7)
kucaḡ tolusu : **bārāgūṣ** (76b-8)
kucaṣ : **derāgūṣ** (77b-9)
kucaṣ eyleyiṣ : **derāgūṣ-goziṣ** (78a-1)
kucaḡa ŝıġan ot baġı : **āgūṣ** (76a-7)
kudimek : **bihil** (90b-7)
kuduz kurdı : **kāġane** (120b-3)
kuduz kurdı : **pūle** (112a-6)
kuduz it : **dīvāne-sek** (86a-5)
kuduz it : **sek-i divāne** (117b-2)
kuḡil otı : **kākinc** (43b-8)
kuḡ : **bend** (47b-1)
kuḡ : **bende** (111a-6)
kuḡ : **berde** (110b-8)
kuḡ : **kej** (73b-2)
kuḡ : **kej** (72a-4)
kuḡ : **nūḡās** (76a-1)
kuḡ : **rehī** (127b-6)
kuḡ ḡaravāṣ : **ḡāker** (59a-6)
kuḡ adı : **eyāz** (69a-1)
kuḡa : **dīje** (115b-4)
kuḡa : **yikrān** (106b-2)
kuḡa at : **dīje**(115b-5)
kuḡaḡ : **gūṣ** (79b-4)
kuḡaḡ : **ṣel** (92a-6)
kuḡaḡ burmaḡ : **kūṣmāl** (93a-1)
kuḡaḡ ḡirk[i] : **zehrūṣ** (78a-9)
kuḡaḡ ḡirki : **kīme** (121b-3)
kuḡaḡ dibi : **bināgūṣ** (76b-9)

kulak dutmak : **nivūş** (80a-6)
kulak salkımı : **verkūşī** (130b-1)
kulak yumşağı : **nerme-gūş** (80a-4)
kulak çerk : **rīm-kūş** (78a-6)
kulan kŭlī at : **esmer** (56b-1)
kulağa giren böcek : **kūş-ḥabe** (122a-3)
kulağuz : **pīşvā** (28b-2)
kulçuk : **aḥkel** (90b-1)
kule : **dizgāle** (115b-3)
kulluk : **bendegī** (125b-2)
kullukcı : **perestār** (57b-1)
kuluc : **bādḥāye** (110a-4)
kum : **rīk**(86a-8)
kum : **tūde-i rīk** (85a-4)
kum depe : **ḥāme** (113b-9)
kumkuma : **āfitābe** (109a-1)
kuma : **penāḥec** (41b-9)
kuma ve alınıcı : **vesnī** (130b-1)
kumar : **mesenk** (89a-7)
kumaş : **kāle** (120b-3)
kumaş : **dūġ** (81a-6)
kumaş : **kālāh** (31a-6)
kumaş : **mālūk** (89a-4)
kumaş : **raḥt** (38b-8)
kumaş adı : **kāledān** (104a-2)
kumbara : **ḥunbara** (114b-4)
kumbara : **ḥumbara** (114b-4)
kumrı : **verş** (80a-8)
kundağ : **rīdek**(86a-8)

ķundaķ : ŗāvnī (128b-2)
ķunduz : ķufdus (75b-1)
ķundura : dehle (115b-1)
ķunduz : fenek (88a-3)
ķunduz : nehār (67b-6)
ķunduz : sek-i ābī (128a-6)
ķunduz taŗaęı : hejerfednek (90a-3)
ķunduz taŗaęı : ķünd bādūster (59b-1)
[ķurmaķ] : pāsīden (133a-6)
ķurŗaķ : fene (120a-3)
ķurŗaķ : sengdān (102b-5)
ķurŗaķ : zāęar (61b-7)
ķurān : nūbī (130a-9)
ķuraęu : pejem (94a-5)
ķurbaęa : būk (84b-1)
ķurbaęa : ķāz (70a-4)
ķurbaęa : ķazę (81a-4)
ķurbaęa : ķaęız (70a-5)
ķurbaęa : pezeğ (80b-8)
ķurbaęa : vezek (89b-9)
ķurbaęa : vezeğ (81b-9)
ķurbaęa : ğūk (87b-9)
ķurbaęa ötmek : ķaęzīden (136b-6)
ķurbaęa yüsüği : ķeęzevāre (113a-8)
ķurd eŗeni : pūŗtūrüm (94b-1)
ķurdaŗeni : yūŗtūrüm (97a-3)
ķurdeŗeni : āyir (56a-6)
ķurdeŗeni : terfevā (28b-5)
ķurdeŗini : liķaŗ (79b-7)

ķurı : **ķořk** (85b-8)
ķurı : **ķumeyr-ķūř** (77b-6)
ķurı : **ķāf** (82b-3)
ķurıcaķ řāc : **ķaf** (82b-3)
ķurımaķ : **bāřıden** (133a-8)
ķurna : **āķūn** (98a-2)
ķurna : **āķūr** (55b-1)
ķursaķ : **‘alefdān** (103b-2)
ķursaķ aķrısı : **zerb** (34a-9)
ķurřun : **ānek** (83b-5)
ķurřun : **sūr** (35a-1)
ķurřun : **ūsrib** (33a-8)
ķurt : **kūr** (88b-4)
ķurt : **teref** (82a-3)
ķurt : **terīn** (100a-1)
ķurtarmaķ ve tamam eylemek : **berdāřten** (134a-5)
ķurtulmaķ : **resten** (138b-3)
ķurtulmaķ : **rehānıden** (138b-6)
ķurtulmıř : **ķeft** (37b-9)
ķurtulmıř : **reste** (116a-4)
ķurtulmıř : **rustegār** (61b-6)
ķuru : **hirāse** (124b-1)
ķuru aĝaķ : **dıraşt-ı saşt** (38b-4)
ķuru den : **řābizek** (87a-6)
ķuru ot : **kiyāh**(121b-2)
ķuru ot : **nemeksūz** (54b-8)
ķuru ūzüm : **mevīz** (72b-5)
ķuru ūzüm řuyı : **mevīzāb** (36a-2)
ķuru ūzüm ķubuĝu : **pāřen** (83b-8)

ķuru yir : **nisrim** (96b-7)
ķuruķ : **ħargūr** (60a-1)
ķuruķ : **ħargūrre** (114a-4)
ķuruķ ve ıay : **kūrre** (121b-6)
ķurud : **raħbīn** (101b-4)
ķurum: **dūde** (115b-9)
ķurumak : **heçīden** (144b-1)
ķurumıř erūk : **nīlk**(89b-6)
ķuřķun : **bārdūm** (94a-2)
ķuř : **murġ** (81b-8)
ķuř ķaynaġı : **çeng- murġ**(81a-4)
ķuř ķursaġı : **kūjār** (66b-3)
ķuř boķı : **bīçāl** (90b-8)
ķuř boķı : **pencāl** (90b-6)
ķuř boķı : **tirħāl** (91a-3)
ķuř burnı : **pencāl-murġ** (80b-9)
ķuř burnı : **sened** (49a-9)
ķuř burnı : **şend** (49b-5)
ķuř burnı : **tek-murġ** (81a-2)
ķuř diři : **kerūv** (108a-4)
ķuř oķ : **ħadenk** (85b-2)
ķuř oķ[1] : **tīr-i ħadnek** (85a-2)
ķuř sürüsü : **ħafāle** (114a-6)
ķuř yemi : **dāne**(114b-9)
[ķuř] yumurda[sı] : **ħāye-murġ** (81a-5)
ķuřak : **kemer** (66a-3)
ķuřak : **miyān-bend** (50b-9)
ķuřak düzüci : **kemer-sāz** (72a-3)
ķuřaġu : **bürs** (74a-7)

kuşluk : **çāšet** (37b-6)
kuşluk vakti : **çāştigāh** (113a-3)
kuşlukluk : **çāşte** (113a-2)
kutlu kuş : **hümāy** (130b-4)
kuvve : **dūht** (38b-6)
kuvvet : **nevīd** (51a-8)
kuvvet : **sāhtekār**(62a-9)
kuvvet : **tüvān** (100a-3)
kuvvetlü : **sitenbe** (117b-6)
kuvvetlü : **ferruḥ** (46a-1)
kuvvetlü : **nīr u mend** (51a-9)
kuvvetlü : **pāyāt** (37a-1)
kuvvetlü : **permend** (47b-2)
kuvvetlü : **sütrük** (87a-3)
kuvvetlü : **zürmend** (49a-6)
kuvvetlü : **zūş** (78b-1)
kuvvetlüraḥ : **şerāgan** (102a-3)
kuyı : **kelendere** (121a-4)
kuyruğı ürü : **kejdem** (96a-7)
kuyruk : **demmal** (91b-3)
kuyruk : **düm** (95a-4)
kuyruk : **dünb** (34a-8)
kuyruk : **dünbe** (115b-7)
kuyruklu yıldız : **küz-çehr** (66b-5)
kuyruklu : **dümdār** (61a-6)
kuyruklu yıldız : **küz-cehre** (122a-4)
kuyrukluḥ : **düm-dārī** (127b-2)
kuyruk : **dünbāl** (91b-4)
kuyruğı ürü : **kejüv** (108a-5)

kuyu : **çāh** (113a-3)
kuyumcı : **zenger** (61b-8)
kuyumcular kalıbı : **teltek** (84b-7)
kuzı : **berre** (110b-8)
kuzı kulağı : **tūrşe** (112b-9)
kuzu kulağı : **rībāc** (42b-3)
kuzu kulağı : **üşhūn** (98b-2)
kuğalık : **kevelān** (104b-1)
kuğılak : **esel** (90b-1)

L

laḥana : **kejem** (96a-7)
laḥana : **kelem** (96a-7)
laḥabı bir : **hem-leḥab** (36a-7)
laf : **henk** (90a-4)
laf : **kib** (35b-6)
laf : **lend**(50b-6)
laf : **mesenk** (89a-7)
laf urucu : **kend-āver** (66a-5)
laf urucu : **lāfzen** (105a-3)
lapa piriñ : **şīle** (119a-2)
lāyık : **der-ḥord** (48b-4)
lāyık olmak : **ender-ḥorden** (132b-7)
lāyık olmak : **şāyīden** (140a-8)
[lāyık olmak] : **sezāvārīden** (139b-2)
lāyıklık : **erzānī**(124b-9)
layıklık : **sezāvārī** (128a-5)
lāyıksuz : **nā-sezā** (32a-8)
lağım : **ehül** (90b-1)

lağım : **sümuc** (43a-2)
lağımla dīvār delen oğrı **āhūn** (98a-6)
lağum : **naķīb** (36a-5)
legen : **teşt** (39b-7)
legen : **āhīz** (68b-7)
legen : **leķan** (105a-3)
legen : **tās** (74a-9)
legen: **teşt** (37b-3)
leglek : **laklak** (83a-6)
leş : **lāşe** (122a-9)
leş : **lāşe** (124b-4)
loğusa ‘avrat : **zāc** (42b-4)
loğusa derengi: **rahşūr** (61a-9)
loķma : **nevīd** (51a-8)
lori : **dāl** (91b-1)
lori kuşı : **üstühvān-zend** (47a-1)
lök : **lek** (88b-8)
luţf ıssı : **bār-ı huzāy** (125a-7)
lü’dür. : **mend** (50b-8)
lüţf ıssı : **nīgū-kār** (68a-2)
lügün : **şārūc** (43a-6)
lügün : **bend-gīr** (57b-8)

M

ma‘āzallah demekdür : **perkes** (74a-3)
maħalle balçığı : **kil-kūy** (129b-2)
maħmūde: **sakmūniya** (30a-7)
maķal : **nişān-ger** (68a-1)
maķal içinde bulunan ağaca eydürler : **ķarķamān** (103b-9)

mağberelik : **gūristān** (105a-2)

mağreme : **dūrīše** (116a-2)

Māfi' nūñ vezīridür ki her naqş ki anuñ hātırına gelürse māfi ānı naqş iderdi ve kitābhāne ve kitāb-ı māfi : **artenk** (83a-9)

mal : **huvāste** (114b-5)

mal : **evkird** (46b-7)

mal ile ya kuvvet-le tekebbürlük eylemek : **enbāzde** (109b-9)

mallu : **māl-dār** (67a-4)

malluluk : **māldārī** (130a-2)

manzara : **bādhor** (56b-4)

mancılık : **pīstegānī** (125b-6)

mancınık : **bādzer** (56b-5)

mancınık : **bilgen** (99b-1)

mancınık : **pelken** (99a-6)

mantar : **selme** (117b-2)

mantar : **kemā** (31b-2)

mantar : **kümā** (31b-8)

mantar : **semārūğ** (81a-9)

marul : **kemā** (31b-2)

maşharalık : **efsūs** (73b-5)

maşharalık : **fepūs** (75a-7)

maşharalık : **mecrel** (93a-4)

maşharalığa almağ : **fūsūs** (75a-8)

maşraba : **keşkāb** (35b-4)

maşraba : **nāfūre** (123a-7)

matkab : **māhe** (122b-6)

matkab : **mehīz** (54b-4)

matkab : **pürme** (112a-1)

matkab yayı : **kemāne**(121a-5)

maye çaldırmağ : **beşhānīden** (134b-3)
māye çalmağ : **beşhīden** (134b-3)
mağara : **dehār** (60b-7)
mağara : **eknān** (98a-2)
mecūsīler kilisesi : **āteş-gede** (108b-4)
meded urmağ : **feryād** (50a-2)
mefat yiyici : **table-ḥūr** (64b-8)
meger : **perfend** (47a-7)
meger : **sikālīş** (78b-6)
mehter : **sālār** (62a-8)
mekir : **sitāve** (117b-7)
memāyun ve kuvvetlü : **ferḥunde** (120a-2)
men' idici : **bāzdāšet** (37a-2)
men' olunmuş : **perkem** (94a-5)
menegiş yemişi: **venemşek** (90a-1)
mengene diregi : **tīr** (58b-9)
mengene : **çerḥaşt** (37b-7)
mengene : **çürḥaşt** (38a-2)
mengene : **sipār** (63a-2)
mengene : **tīr** (59a-2)
meni : **ab pūşt** (36a-9)
meni : **zād-ı merd** (49a-5)
menkiş : **sebz-dāne** (117a-4)
mercān : **büsd** (47b-6)
mercan dibi : **püsüz** (53a-7)
mercimek : **mercū** (108a-7)
mercimek : **mercū** (108a-7)
mercimek : **nesk** (89b-3)
mercimek : **nezek** (89b-5)

mercimek aşısı : **tefşīle** (112b-3)
mercimek: **nersek** (89b-2)
mercümek : **dānce** (114b-8)
mercümek : **end** (46b-7)
mercümek : **enz** (68b-9)
mercümek : **enze** (109b-7)
merçem eçem kulağı : **mürvengüş** (80a-2)
merdüvenlü ev : **muḳarnes** (75b-8)
mermer : **ruḫām** (95a-7)
mersime: **sīsenyer** (63a-8)
mertek : **fervār** (65a-7)
mertek : **vāruḫ** (46b-1)
meş‘ale yeri : **verkār** (68a-6)
meşhūr ṭāg : **ḳāf** (82b-4)
meşhed evi: **daḫme** (115a-1)
meşk dikici : **meşk-düz** (72b-4)
meydan : **āversiprīz** (73b-8)
meydan : **esriş** (76a-7)
meydan ve şaf : **isperīs** (74a-1)
meyl eylemek : **kirāyīden** (142b-5)
[meyl eylemek] : **cesīden** (136b-5)
mezbele : **şūle** (119a-5)
mezbele : **büne** (112a-4)
mezeldek : **tezrev** (107a-5)
mezeldek : **tezver** (58b-8)
mıḫ ucu : **pūrī** (126a-2)
mıḫ : **keteb** (35b-3)
mışırı: **māle** (122b-6)
mıḫnaṭıs : **āhen-keş** (76a-9)

mıknatıs taşı : **āhen-rübāy** (125a-5)
mıknatıs taşı: **āhen-rübā** (27b-1)
mıstar : **ḥatkeş** (77b-4)
mişl-i koçmak : **ağūšten** (131a-7)
miftāḥ dişi : **dendāne** (115a-9)
minder : **çār-bāliş** (77b-1)
minder : **dest-rest**(38b-2)
minnet eylemek : **sipāsīden** (139b-4)
minnetlü : **sipāsdār** (63a-2)
misk göbegi : **nāfe** (123a-7)
miyene : **miyāne** (123a-2)
mor renk : **fūr** (65b-1)
mu'tedil yer : **germe-sīr** (65b-9)
muḥannetler : **ḥizān** (100b-3)
muşandere : **tafiye** (119a-7)
muşandere: **tāk** (83a-5)
muşaykal : **çelyide** (113a-9)
murad bulmuş : **kāmiyāb** (35b-3)
murdar toy : **kendāmürye** (121a-6)
murdar tu : **kende-mūy** (129b-1)
murdar yiyici : **zeḡan** (102a-3)
murdar yiyici kuş: **jekāk** (86b-3)
murdardan kaçınmış ādem : **telātūf** (82a-3)
murdarırağ : **belīd-ter** (57b-4)
murdarlık : **behrī** (125b-2)
muştuluk : **nevīd** (51a-8)
muştuluk : **müjdegānī** (130a-5)
muştuluk : **müjde** (123a-3)
muvāfiğ yarağlı : **sāz-kār** (62a-9)

muvafıklık ve yaraşuklık : **sāzkārī** (128a-3)
muğannī kıılı : **ḥarek**(85b-4)
mübārek : **ferruḥ** (46a-1)
mühre boncuğı : **vālāz** (55a-3)
mühre ve boncuğ : **mühre** (123a-6)
mürdesenk : **mürdāsenk** (89a-8)
mürdümek : **māş** (80a-1)
mürekkeb : **ḥiber** (59b-3)
mürekkeb balıķ[1] : **sībiyā** (30a-8)
mürüvvetsüz : **nāmerd** (51a-3)
müşk göbegi : **nāfe-i müşk** (89b-2)
müşkci : **müşk-düz** (72b-6)
müşklü yer : **müşkisār** (67b-3)
müşteri ıldızı : **pircīs** (74a-7)
müşteri yıldızı : **ermez** (46b-6)
müşteri yıldızı : **hürmüz** (73a-5)
müşteri yıldızı : **üzmüzd** (47a-1)
müşteri yıldızı : **züvāş** (78b-1)
müte‘addī : **jāzānīden** (139a-3)

N

n’olaydı : **çi būdī** (126b-3)
nażar [nadas] eylemek : **şiyār** (64a-7)
na‘lin şırımı: **eğāre** (108b-9)
naşıblü : **bānūvā** (28a-3)
naşıblü : **bedfūz** (69b-8)
naşıblü : **behr-mend** (47b-1)
naşıbsüz : **bī-nevā** (28b-1)
naņas : **terkez** (69b-9)

naṭas eylemek : **ṣiyārīden** (140b-9)
naķıŝlanmıŝ ḥarīr : **derbeste** (115a-2)
naķıŝlu : **bā-naķŝ** (76b-4)
naķıŝlu ķoltuķ : **sitām** (95b-2)
naķıŝlu dōŝek : **ŝāz-ı revān** (103a-2)
naķŝ eyledi : **nigāŝet** (41a-2)
naķŝ eylemek : **nigārīden** (143b-7)
nacaķ : **şüst** (39b-5)
nacaķ depesi deligi : **ḥort**(38a-7)
nadas : **sīḥ** (45b-5)
nadas : **sīnec** (42b-9)
nafaķa : **höz** (73a-5)
naliñ : **şomor** (64b-2)
nar şuyından olan ekşi : **nār-ı dānk** (89b-5)
nar ķabı : **nār-pūŝt**(41a-1)
nar aşı : **nar-bā** (32a-8)
nar aĝacı ki susuz yerde biter : **ķalkal**(92b-3)
nar çiķegi : **gūlnār** (66b-4)
narlık : **nāristān** (105b-3)
naz : **kirīŝme** (121b-1)
naz ediciler : **nāz-gūnān** (105b-3)
nazlanmaķ : **nāzīden** (143b-3)
ne dūrlūdūr : **ķihgūne** (113b-4)
ne kimsedūr : **ķi kesī est** (38a-2)
ne kişisin : **ķi kesī** (126b-3)
ne nesne : **ķi ķīzī** (126b-3)
ne nesnedūr : **ķi ķīzi est** (38a-1)
ne yirlūsın : **kocāy**(129b-3)
necis ķartılan seped : **kelüc** (44a-1)

neçe: **bepā** (27b-9)
neden ötürü : **ezbehriçe** (109b-2)
nedimlik eylemek : **şūhīden** (141a-5)
nedür : **çīst** (38a-1)
nedür : **çūnest** (38a-4)
neler : **çihā** (29a-4)
nemaz yeri : **cāy-nemāz** (70a-6)
nemazlığı dokuyucu : **muşallī-dūz** (72b-6)
nerdübān ayağı : **pāy-gāh** (110b-4)
nesne : **çīz** (70a-7)
nesne : **çīzī** (126b-3)
nesne koyacak : **dūlāv** (107b-4)
nesne bağışlamak : **baḥşāyiş** (76b-4)
nesne bilmez : **kālīve** (120b-4)
nesne okurken veya fikr ederken argınan ādem : **nevān** (105b-7)
nesneden kesmek : **nehār** (67b-6)
neşter ucu : **yeşek** (90a-7)
ney avni : **şadā** (30b-6)
nice : **besā** (28a-6)
nice oldu : **çün şod** (48a-6)
nicedür : **çend est** (37b-8)
nicedür : **çigūne** (113b-4)
nicelik : **çendīnī** (126b-2)
niceye dek : **tā key** (126a-4)
niçe : **çend** (48a-4)
niçün urdu : **çerāzed** (48a-5)
nil kuşu : **zerd-i pīr** (62a-3)
nişān kodu : **nāmzeż** (54b-8)
nişān idecek : **nişān-kon** (105b-8)

nite : **çün** (100b-1)
nite urdı : **çerā zed** (48a-2)
nitesin : **çünī** (126b-5)
niteyim : **çünem** (94b-5)
noh ma'nasınadur : **meh** (123a-1)
nöger : **herheft** (41a-6)

O

o tekerdür ki yel yuddurup hafif ideler : **bānīz** (53a-4)
o yılda : **der ān sāl** (91b-2)
oşşamak : **nevāz** (72b-9)
oşurmak : **kūj** (72a-8)
oşurmak : **tīziden** (136a-8)
oşurmak : **tīziden** (136a-9)
oķ : **hīšt** (38a-6)
oķ : **tīr** (59a-1)
oķ tolusu : **tūle** (112b-9)
oķ koyıcaķ : **şuġā** (30b-4)
oķ atıcı : **tīr-endāz** (70a-2)
oķ gezi : **sūfār** (63b-2)
oķ gözi : **sūfāl** (92a-3)
oķ nişanı : **bekūk** (84a-5)
oķ nişānī : **bercās** (74a-3)
oķ talusu : **tūl** (91a-4)
oķ yilegi : **pertīr** (57a-9)
oķçı : **nābil** (93a-7)
oķlaġu : **ġalte** (119b-3)
oķlaġu : **çüb-nān** (100b-1)
oķlaġu : **tīr** (58b-9)

oġlaġu : **tīryān** (100a-1)
oġlaġu : **verden** (106a-2)
oġlu : **tīr-dār** (59a-2)
oġumak ve kaġırmak : **hunden** (137b-7)
oġunmaduġ yere vara : **sufle** (118a-6)
oġuyuŖ : **hūniŖ**(77b-7)
ocaġ : **āteŖ-dān** (97a-6)
ocaġ : **āteŖ-gede**(108b-4)
ocaġ : **kānūn** (104a-3)
ocaġ : **kevāneŖ** (79a-9)
ocaġ çukuru : **kav-āteŖ** (79a-9)
ocaġ dutar : **perīsāy** (125b-1)
ocaġ kepcesi : **siġār** (63a-7)
od : **zehre** (116b-8)
od : **āteŖ** (76a-4)
od : **āzrem** (93b-6)
od : **zehr** (62a-2)
od ori : **aġker** (55b-2)
od kōzi : **tīr** (58b-9)
od kōzi : **zelek** (86b-2)
od oynayıcı : **āteŖ-bāz** (69a-3)
od ūzerine dōnen : **gerde-nāy** (129a-7)
od ve kōzi : **Ŗerm** (95b-5)
od yaġıcı : **azer-fezā** (27a-1)
od yaġıcı : **āzer-fizāy** (124b-9)
od yaġıcı : **āteŖ-ken** (97a-5)
od yalıñı : **zūbāne** (117a-1)
oda Ŗararmak : **berhūden** (134a-9)
oda apan : **āzer-keŖeb** (33a-5)

oda tapanlar keşîşi : **meğüşek** (89a-7)
oda tapanı : **mūġ** (81b-8)
oda tapanlar keşîş : **müġül** (93a-6)
odlu : **şermegîn** (103a-5)
odlu : **şermesār** (63b-8)
odsuzluk : **bī-şermī** (125b-8)
odun : **derīm**(94b-9)
odun : **hīme** (124b-2)
odun : **hīzom** (97a-2)
odun : **tāġ** (81a-1)
odun seritmesi : **kende-i hīzüm** (96a-7)
odun yarması : **ġurmuc** (43b-2)
odunluk : **hīmestān** (106a-9)
okutmak : **ġunānīden** (137b-7)
ol : **ān** (98a-3)
ol : **āñra** (27b-2)
ol : **ū** (106b-6)
ol : **vey** (130b-1)
ol kadar : **çendān** (100a-6)
ol kadar : **hemçend**(51b-5)
ol kadardur : **çündānest** (37b-8)
[olmak] : **şevīden** (140b-2)
ol ağacdur ki odı nice gün söyünmez : **taġ** (81a-2)
ol ağaclar ki ev çevresine muġkemlik-içün konar : **derīvās** (74b-6)
ol cihān : **ancihān** (98a-4)
ol defne : **enbār** (56a-3)
ol destmāle veya ol bize dirler ki aña yemek ve yağlu nesne bağlarlar : **filrez** (71b-9)
ol günde : **der-an-rūz** (70b-5)
ol ki : **āñih**(109a-6)

ol ki yumşamış : **āgişte** (109a-1)
ol kimdür : **ān kīst** (36b-6)
ol kimesne : **an kes** (73b-7)
ol kimsedür : **an kes est** (36b-7)
ol kimseler : **an kesān** (97b-8)
ol kişi : **ānek** (83b-5)
ol müşebbek kapudur ki ardından bakırlar : **galbeken** (103b-3)
ol nesne : **ān çīz** (69a-1)
ol nesne ki : **ānçih** (109a-6)
ol nesnedür ki ayağ anuñ üzerinde qorlar yere yatarlar : **porkec** (42a-2)
ol vaqtda : **der-ān vaqt** (38a-9)
ol vaqtin : **angāh** (109a-7)
ol yağmur ki söğüt ağacı üzerine yağar : **sirhişt** (39a-7)
ol yerde : **ancā-hā** (27b-1)
ol yerdür ki içinde çirk ola : **çağız** (70a-5)
ol yeşil ot kim Güneş tarafına döner ve ‘ıraqda aña terle dirler ve ‘Arabiler şabāri dirler : **vertāc** (44b-6)
ol yüce dīvār ki nesne önüne çekerler. : **terā** (28b-8)
oldur : **ān est** (36b-6)
oldur : **ūnest** (36b-9)
oldur ki hem yiye hem icāzetsüz zelle getüre : **sufle** (118a-6)
olmağ : **būzen** (135b-3)
olmağ : **ganūz** (54a-6)
olmağ ve gitmek : **şoden** (141a-2)
olmaduğ : **hām** (94b-6)
olmaduğ qavun : **kāle** (120b-3)
olmasun : **mebāda** (32a-4)
olsun : **zūn** (102a-8)
olsun : **bāz** (53a-3)

olta : **neşbīl** (93a-8)
oluḡ : **nāvidān** (105b-4)
oluḡ buzı : **kelfaḡşenk** (88a-9)
olur : **mīşevez** (54b-5)
omuz : **dūş** (78a-3)
omuz : **seft** (39a-5)
on : **deh** (115a-9)
on toḡuz : **nüvāzdeh** (123b-7)
on altı : **şānizdeh** (118b-2)
on altı biñ : **şānezdeh hezār** (63b-6)
on biñ : **bīver** (58a-6)
on biñ : **deh hezār** (60b-7)
on bir : **yāzdeh** (124b-5)
on birinci : **yāzdehom** (97a-2)
on biş : **pānzdeh** (110b-3)
on dört : **çehārdeh** (113b-1)
on iki biñ : **düvāzdeh hezār** (61a-8)
on iki biñ adım yer ki otuz altı biñ kadem olur : **fersenk** (88a-2)
on iki veseḡ : **kür** (66b-8)
on sekiz : **hecdeh** (124a-5)
on sekiz biñ : **hecdeh hezār** (68a-7)
on üç : **sīzdeh** (118a-2)
on yedi : **heftdeh** (124a-7)
on yedi biñ : **heftdeh hezār** (68b-1)
oña : **veyrā** (32b-7)
onda bir : **deh yik** (86a-3)
onuncu : **dehem** (95a-1)
oñurḡa : **mühre-puşt** (40b-8)
oñurḡa : **mühre** (123a-6)

oñurgä : **püştümāze** (112a-3)
oñurgä iligi : **ḥarām-mağz** (70a-8)
oraq : **dehre** (115a-9)
oraq : **çāḥsūk** (85a-5)
oraq : **dās** (74b-5)
oraq : **sitāvīz** (71a-6)
orada : **vārden** (106a-2)
ordu : **āvened** (46b-7)
orman : **‘avsec** (43a-7)
orman : **ḡarkaz** (54a-5)
orospu : **sindān** (102b-7)
orta : **bām** (94a-2)
orta boylu : **miyān-ı bālā** (32a-6)
orta yaşlu : **nīm-zāl** (93a-9)
orta yaz ayı : **āzer** (55b-5)
ortaklar : **enbāzān** (97b-7)
ortaklık : **enbāzī** (125a-2)
ortaya yakın : **bāmdāz** (53a-4)
oru turmaq : **ḥāsten** (137a-5)
oruc dutucu : **rūze-dār** (61b-5)
oruç : **rūze** (116a-9)
ot : **gevende** (121a-7)
ot : **dārū** (107b-3)
ot baldırı : **dānize** (114b-9)
ot baldırı : **nāyije** (123a-8)
otāğ : **ḥargāh** (114a-3)
otdur : **māmiyyā** (32a-4)
otlak : **çerā** (29a-1)
otlak : **çerāhīn** (100a-5)

otlak : **çerş** (77b-1)
otlak : **kiyāzār** (66b-1)
otlak : **künām** (96b-1)
otlak yiri : **çerāgāh** (113a-5)
otlar : **kiyāhehā** (31b-5)
otluk yiri : **dīvlāc** (42b-2)
otu : **tele** (112b-4)
oturak : **neşīmen** (105b-5)
oturacak yasduk : **bāliş nişistenī** (125a-8)
oturacak yer : **nişistengāh** (123b-4)
oturdı : **nişist** (41a-1)
oturmak : **nişisten** (143b-6)
oturacak : **nişīmen** (105b-8)
oturacak yer : **merz** (72b-3)
oturuculuk : **nişistenī** (130a-8)
otuz : **sī** (128a-9)
otuzda bir : **sī vü yek** (87a-1)
ovacuk : **hordīkek** (85b-8)
ovcuq kuşu : **sārinç** (42b-7)
ovuq alcu : **büsd** (47b-6)
ovuq altun : **zerrīze** (116b-5)
oya : **pūnkāh** (112a-4)
oyluk : **rān** (101b-2)
oylamak : **bāhten** (133a-5)
oylamak : **bāziden** (133a-5)
oynaş : **mūl** (93a-6)
oyuk : **hirāse** (124b-1)
oyuk : **tendīse** (112b-5)
oyun ağızlığı : **dehne**(115a-9)

oyuncağ : **bāzīçe** (110a-7)
oyuncu: **pāy- kūb** (33a-9)
oyuncu : **bāzīger** (56b-7)
oyunda oturmak : **zahre** (116b-3)
oğ : **rānīn** (101b-3)
oğlağ : **pozgāle** (112a-1)
oğlan bezi : **rūkūk** (86a-9)
oğlan : **ferzend** (50a-1)
oğlan : **kūzek** (88b-6)
oğlan : **yevkān** (106b-2)
oğlan : **zeh** (116b-8)
oğlan toğurmayıcı : **esterūn** (97b-4)
oğlan konaqlığı : **zācūr** (61b-6)
oğlan burusu : **derd-i zeh** (115a-4)
oğlan burusu : **zeh** (116b-8)
oğlan tahtası : **selm** (95a-9)
oğlan ters gelmek : **bāzkūne** (110a-7)
oğlan ve oğlanları : **nevāde** (123b-3)
oğlan yatağı : **būkān** (99b-6)
oğlan yatağı : **zihdān** (102a-5)
oğlan yürümek: **kerāviyā** (31a-9)
oğlancuğ : **ferznek** (88a-3)
oğlancuğ yapduğı bardağ : **ḥaṣūk** (85b-5)
oğlancuğlar çevirdiği cevrengeç : **kelīs** (75b-4)
oğlancuğlar oynaduğı : **ṣeṣḥanc** (43a-4)
oğlancuğlara dağılan du‘ālar : **heykel** (93b-4)
oğlandur ki dağı sağıalı gelmemiş ola : **nekil** (93a-9)
oğşayış : **nuvāzīṣ** (80a-7)
oğul : **piser** (57b-9)

oğul : **zād-ı merd** (49a-5)
oğul balı : **şehd** (49b-6)
oğul balı : **şekeristān** (103a-5)
oğul okşamış : **piser-ḥānde** (111b-1)
oğul oğul : **ferzend ferzend** (50a-1)
oğul peḥlevīdür : **gūl** (92a-9)
oğula er şıfatlı olmak : **merd-āsā-şodenkūdek** (89a-6)
oğullar : **ferzendān** (103b-4)
oğullık : **ferzendī** (129a-2)
oğullık : **piserī** (125b-4)

Ö

ödemek : **edā** (27a-5)
ödemek : **gozārden** (142b-9)
öf demek : **pūf** (82a-3)
ög iş : **pārisa** (28a-2)
ögecek yir : **sitāyiş-gāh** (117b-7)
ögendire : **gāze** (119b-2)
ögi : **kūf** (82b-6)
ögi kıardaş : **bürāzer-i ender** (58a-9)
ögi kardeş : **dādender** (60a-8)
ögi kız : **dohtender** (61a-3)
ögi gitmiş : **hūş-refte** (124b-2)
ögi oğul : **piser- ender** (57b-9)
ögi oğul : **piser- ender** (58a-5)
ögirmek : **rişten** (138b-6)
ögiş : **sitāyiş** (78b-4)
öglü : **hūş-mend** (51b-6)
ögmek : **sütüden** (140a-2)

öğrendirmek : **amūzānīden** (132a-4)
öğreniş : **amūziş** (76a-8)
öğrenmek : **āmūḥten** (132a-4)
öğrenmiş : **rām** (95a-6)
öğü : **kelāş** (79a-8)
öğü: **küngür** (66b-6)
öğücü : **peymāpend** (47b-2)
öğülmüş : **sütüde** (118a-3)
öğün : **biyāmūz** (69b-3)
öğündire : **nüvār** (68a-3)
öğündire : **ğavşenk** (87b-7)
öğündü : **āḥirrūz** (69a-2)
öğündüre : **kāvşenk** (88a-6)
öğündüre : **ğūşenk** (87b-9)
öğünmek : **lāf** (82b-8)
öğünüci : **īyfedē** (110a-1)
öğür : **ğamkūsār** (65a-2)
öğürdü : **pīşīn** (99b-2)
öğüt : **pend** (47b-1)
öğüt : **sürḥāb** (35a-1)
öğüt tutmak : **pendāšten** (134b-5)
öğüt tutmak : **pindāšten** (135a-4)
ökçe : **pāşīne** (110a-9)
ökçe : **pil** (90b-7)
ökçe : **sür** (63b-2)
öksürmek : **ḥafīden** (137a-8)
öksürmek : **ḥavīden** (137b-1)
öksürmek : **sürfīden**(140a-3)
öksürtmek : **sülfīden** (140a-4)

öksürük : **sürf** (82a-9)
öksürük : **sürfe** (118a-5)
öküş : **düjhīm** (95a-3)
öküz eyeri : **çünāg** (81a-5)
ölçdürmek : **peymāniden** (134b-6)
ölçek : **şāgar** (64b-6)
ölçek : **kelende** (121a-5)
ölçek : **kevīz** (72a-4)
ölçek : **kevnīz** (72a-5)
ölçek : **peymāne** (111a-9)
ölçmek : **peymūden** (134b-6)
ölçü : **çārū** (107a-7)
öldi : **mürd** (51a-1)
öldürmek : **mīrāniden** (143a-9)
öldürücü zehr ve yufkacuk giysi : **halhal** (93b-4)
ölmek : **mürden** (143b-1)
ölmüşlerdür : **mürdāend**(51a-1)
ölü : **mürde** (123a-3)
ölü tenlü : **tenāver** (58b-7)
ölüm : **merk** (89a-3)
ölüm vaqt[i] : **ecel** (90b-1)
öñ : **ferā** (31a-1)
öñ : **pīş** (77a-1)
öñ diş : **dendān-pīş** (101a-4)
öñ gidici : **pīşrev** (58a-6)
öñ ve evvel : **feyāl** (92b-2)
öñ virilen ücret : **ermūn** (97a-9)
öñ virilen ücret: **rebūn** (101b-3)
öñce giden eşek : **'ank** (87b-6)

önce gidici : **pīṣ-rev** (107a-2)
önce [giden]: **pīṣvā** (28b-2)
önce dikdikleri ağaç : **tūlbere** (112b-9)
önegü : **ṣīb** (35a-5)
öni kuzı derisi kürkü : **pīṣ- berre** (111b-6)
öni çıplak kuş : **kūc** (44a-5)
öni dürecük: **pīṣterek** (84a-6)
öpdürmek : **būsāniden** (135b-4)
öpdürmek : **enbūsāniden** (132a-6)
öpmek : **būs** (74a-8)
öpmek : **būse** (112a-5)
öpmek : **būsiden** (135b-3)
öpmek : **enbūsiden** (132a-5)
ördürmek : **ṣitābiden** (140b-4)
örendilmek : **güziden** (142b-8)
örenmek: **kār-nāme** (120b-1)
örgü : **ṣūr** (64b-3)
örgüc : **niḥāz** (72b-9)
örgüç : **kūhān** (105a-1)
örgüçlü eyer : **kūzbān** (104b-8)
örgün : **nūvār** (68a-3)
örmek : **demiden** (138a-4)
örmek : **ṣitāften** (140b-3)
örnek : **nümüne** (123b-6)
örs : **es** (73b-5)
örti : **pūṣ** (77a-4)
örtülü söz : **pīṣic**(41b-5)
örtülü yer : **laḥt** (40b-5)
örülmiş : **mergūl** (93a-3)

örülmüş saç : **mürgöl** (93a-5)
örümcek : **ġande** (119b-4)
örümcek : **tekebür**(58b-9)
örümcek : **tenende** (112b-5)
örümcek : **tenendü** (107a-5)
örümcek ağ görmek ve bez tokumak : **teniden** (136a-4)
örümcek evi : **verend** (51b-2)
örümcek evi : **fert** (40a-1)
örümcek evi : **fürt** (40a-2)
örümcek evi : **giriġ** (121b-1)
örümcek evi : **kākiyā** (31a-7)
örümcek evi : **tene-i ‘ankebu[t]** (37b-3)
öründilenmiş : **ġanīde** (114a-8)
öründülemek: **beġādend** (47a-9)
ötegen : **bānkeş** (76b-8)
öteki yıl : **perīr-sāl** (90b-6)
ötlügen : **sārek** (86b-5)
öven : **ġarger** (60a-1)
övicı : **tuġeyl** (92a-8)
öviş : **māliş** (80a-1)
övme : **memāl** (93a-4)
övmece : **künd** (50b-4)
övütme : **bisī-i-ġüre** (111b-3)
övütme : **pīş ġord** (47b-4)
övütme : **pīşġor** (58a-5)
övütme buğday : **sütül** (92a-3)
öyken : **sül** (92a-3)
öyken : **şüş** (78b-9)
öykenlü : **şüşter** (64b-1)

öykünmek : **verziş** (80a-8)
öyle nemâzı : **pîşîn** (99b-2)
öyle vaḳti : **nîm-rûz** (73a-1)
öyüendi : **tufeylî** (128b-7)
öz : **âb-ruġan** (97a-6)
öz : **beşşe** (111a-2)
öz : **çerbiş** (77b-1)
öz hizmetkâr : **hihîd** (51b-6)
öz ellü kişi : **çerb dest** (37b-7)
öz olmak : **çerbîden** (136b-4)
öz olmak : **çerîden** (136b-4)
öz yemiş : **nişk** (89b-7)
öz[i] göyünmek : **efsûs** (73b-5)
özdek : **mürvârid**(51a-2)
özdek : **nûbe** (123b-8)
özdek : **tene** (112b-5)
özdek : **delle** (115a-7)
özdek : **dil** (91b-4)
özdek : **dürüş** (38b-6)
özdek : **esrâr** (56a-3)
özdek : **nerd** (51a-3)
özdek : **pâye** (110b-4)
özdek : **tâbâl** (91a-1)
özenmek : **zâr** (61b-6)
özin şalmış : **lemterî** (129b-9)
özlemek : **şâften** (140a-7)
özlü : **çerb** (33b-9)
özlü : **çürpüy** (126b-2)
özlü kara balçık : **şelkâ** (30b-1)

özlü balçık : **düsende** (115b-8)

özlü balçık : **kilşuḥ** (46a-4)

ög : **hüş** (80b-1)

P

pādişahluk : **ḥusrevī** (127a-1)

pādşāhlık : **tumturāk** (83a-5)

pādşāh adı : **üsküzār** (56b-3)

pādşāh adıdur : **behmen** (99a-7)

pādşāh evi : **hüşenk** (90a-5)

pādşāhlar oturağı **eyvān** (98a-7)

pādşahuñ şanı : **destīne** (115a-5)

pāk dutmak : **pāk dāšten** (133a-7)

palan : **kilic** (44a-3)

palan : **tūr** (59a-1)

pālan ipi : **māḥçī** (130a-1)

pamuk çıkarıcağ : **çüvyük** (85a-8)

panbuğ : **penbe** (111a-6)

panbuğ herarı : **sāven** (102b-1)

panbuğ çıkarmak : **felḥūd** (50a-4)

panbuğ ekecek [yer] : **penbe-zār** (57b-5)

panbuğ etmek : **ferḥamīden** (141b-8)

panbuğ seped : **sāvīn penbe** (117a-4)

panbuğlık : **ḫaysūs** (75b-1)

panbuğlu kaftan : **tūjī** (126a-8)

papadya : **kūpel** (92b-9)

paralı : **efkār** (55b-9)

pārelemek : **yencīden** (144b-8)

parlağuc : **bādfer** (56b-5)

parlağuc : **fırfır** (65a-9)
parlağuc : **girdāb** (35b-5)
parlağuc : **girdnāy** (129b-1)
parlağuc : **pārūle** (110a-6)
parlağuc taş : **bāzār** (56b-4)
parlağuc : **fırfır-kūzekān** (103b-7)
parlağuc : **gerdnāy** (129a-7)
pars : **tācük** (84b-4)
pars adlu canavar : **yūz** (73a-6)
pars avazı : **zeğand** (49a-4)
pars bilmez ādem : **tazyik** (84b-5)
pars dutucu : **pūjdār** (68b-6)
parsī ev : **tācük** (84b-6)
pas : **jenk** (86b-3)
pas : **jenkār** (62a-2)
pas açıcı : **efrūzend** (46b-4)
pas açıcı : **efrūzende** (109b-5)
pas[1] açılmış : **efrūhte** (109b-4)
pay : **pul-pāy** (126a-2)
pehlevīce tamar : **teresnāk** (84b-7)
pehlevīce helāk ma‘nasınadır : **hūş** (80b-1)
peltek : **temende** (112b-5)
pencere : **manzar** (67a-8)
pençe : **hazeh** (114a-5)
pençe dutucu : **pençe-gīr** (57b-4)
penek : **kendūr** (66a-4)
perde : **sitāre** (117b-5)
perde yırtıcı : **perde-dīr** (57a-5)
perese: **per-āsiyā** (28a-8)

pergel : **perkāl** (90b-5)
pergel : **perkār** (57a-9)
pergel : **vānsāz** (73a-2)
peri : **perī** (125b-1)
pertāv oқи : **pertāv** (106b-9)
pertāv oқи : **pertīre** (111a-1)
pertāv oқи : **tīr-i pertāv** (107a-6)
pertāv oқи : **tīr-pürtāb** (33b-6)
pervaz [uran] : **pālzen** (98b-7)
Pervīzūñ çalıcısı : **bārbud** (47a-4)
perze: **fīrūze** (120a-5)
peşte : **ḥamḥar** (60a-1)
peyāmbēr buyruğı : **fermūde- resūl** (92b-1)
peyk : **üsküzār** (56b-3)
peykān demüri : **tīr** (59a-1)
peylenķüc : **şemā** (30b-2)
peynir : **penīr** (57b-4)
peynir şuyı: **rahbīn** (101b-4)
pezevenk dutmaķ : **perrīden** (134a-8)
pīne dikici : **hemlaḥt-dūz** (73a-3)
pirinç aşı : **birinc-vā** (28b-1)
pişmiş : **poḥte** (111b-8)
polad : **sünī** (128a-9)
polād demür : **pelālük** (84a-4)
porsuķ : **şifāre** (118b-9)
posur ev : **tüväre** (113a-1)
poğ renk : **mūrī** (130a-5)
pul : **pejīj** (73a-7)
pusu yeri : **beḥīz** (69b-1)

put : **büt** (37a-9)
pürçek : **zülf** (82a-7)
püs [acı biberde olur] : **şilm** (95b-7)

R

rahat olmak : **ganūz** (54a-6)
raştık taşı : **sürb-suhte** (118a-5)
rak : **ter** (58b-6)
[rakş urmak] : **ferhasiden** (141b-7)
rakş ururken ucasın oynatmak : **kücül** (92b-8)
rastık taşı : **rāshut** (38b-7)
reçel : **rīçāl** (91b-6)
rencürlük : **rencürī** (127b-6)
reng : **gün** (104b-9)
renksüz : **bī-renk** (84a-7)
reyhandan bir tacdur ki ‘işret güninde giyerler : **besāk** (84a-2)
reyhanların ve ağaçların dibinden koparılan budağ : **mesāk** (89a-7)
rızık virici : **rüz-ı dih** (116a-9)
riçel : **mehmel** (93a-4)
rufidün yumurda : **küzān** (105a-2)
rufudan yumurda: **nīm-birşit** (41a-2)
Rüstem dedesi Sām bin Nerīmāndur : **sām** (95a-8)
rüsvāy ‘avrat : **lend**(50b-6)
rüsvāyılık : **rüsvāyī** (127b-7)
rüsvaylık : **şermesārī** (128b-3)
rüşvet : **buvelkefend** (47b-7)
rüzgāra eydürler : **kediver** (65b-7)

S

- saṭır : **zede**(116b-4)
saṭranc : **ṣetrenk** (87a-7)
saḡ : **niġāh** (123b-4)
saḡa : **ab-keṣ** (76a-4)
saḡal : **rīṣ** (78a-6)
saḡalı ḡaba : **pilmerīṣ** (77a-2)
saḡınmaḡ : **perhīzīden** (134a-9)
saḡır siñek : **dujne** (115b-9)
saḡız : **'ilik** (87b-6)
saḡız : **'ilk-rūmī**(128b-8)
saḡız : **ezā** (27a-2)
saḡız aġacı yemiṣ : **buṭum** (94b-1)
saḡızlık aġacı : **ḡıncek** (85b-6)
saḡızlık aġacı yemiṣi : **benāseb** (33b-2)
saḡlamaḡ : **bās** (74a-2)
saḡlayıcı : **niġāh-dār** (68a-1)
saḡlayıcı : **niġāhbān** (105b-8)
saḡsaḡan : **keḡele** (120b-6)
saḡsaḡan : **ḡaḡal** (92b-4)
saḡsaḡan : **kelāje** (121a-3)
saḡsaḡan : keṣek (88a-8)
sac ayaḡ : **dīk-pāye** (115b-5)
sac ayaḡ : **sih pāyī** (128a-7)
sac ayaḡ : **dīk-pāy** (127a-9)
sac āyaḡ [medli yazılmış] : **sipā** (30a-8)
sāḡ : **mūy** (130a-6)
saḡ ayaḡ : **sih pāye** (117b-9)
saḡ baġı : **kīsū-bend** (50b-3)

saçak : **hamle** (114a-6)
saçdırmak : **efşānānīden** (131b-4)
saçmak ve silkemek : **efşānden** (131b-3)
salkım : **tenkātek** (84b-8)
salkım : **garş** (79a-1)
salkım çöpi : **kenāz** (72a-3)
salkım küpe : **celāb** (34a-1)
salkım küpe : **verkūş** (80a-8)
Salar : **dihkān** (101a-6)
sālār : **gizīr** (66a-7)
salyār : **sūr** (63b-2)
saña : **tora** (28b-8)
sancdırmak ve batırmak ve şokdurmak : **halānīden** (137a-9)
sancımak ve batmak ve şokmak : **halīden** (137a-8)
sapkın : **nīm nīze** (123b-5)
sarıkuk sac : **ferhāl** (92b-1)
sarımsak döğüci : **cevāz** (70a-5)
sarmaşık : **mīvīze** (123a-3)
savaş : **evrūd** (46b-7)
sāye gicesi : **sedde** (117b-1)
saz aletidür ki çalarlar : **çenk** (85a-5)
saz çalmağa eydürler : **nüvāhet** (41a-4)
sazan balığı : **māhī-i gūl** (93a-3)
sağ : **bih** (111b-2)
sağ : **çeb-i rast** (37b-7)
sağ kişi : **tendrüst** (37b-4)
sağır : **girān** (104b-3)
sāğış : **sān** (102b-1)
sağışı bellü olmaya : **idend**(46b-9)

sağsağān : **'ake** (119b-1)
sāgū : **ḥunyā** (29a-7)
saġu saġmak : **mūyīden** (143b-2)
saġucı : **ḥunyā-ger** (60a-4)
sebil yolu : **āb-kende** (108b-7)
sebze : **derġišt** (38b-2)
secuk: cūḥūdāne (113b-7)
seçilü : **pozver** (58b-3)
sefile : **zūkūr** (62a-7)
segerek toḥmı : **ḥunfic** (42a-8)
segird : **bināz** (69b-2)
segirden : **püštümāzü** (107a-3)
segirdici : **deven** (101a-5)
segirdim : **tāz** (69b-8)
segirmek : **cehīden** (137a-1)
segirmişdür : **cemīdset** (37b-8)
segirtirmek ve kıatı eddürmek : **tāzānīden** (135b-7)
segirtmek ve çapmak : **tāḥten** (135b-7)
seki : **püšte** (112a-2)
sekir : **püšte** (112a-2)
sekiz : **hešt** (41a-6)
sekiz biñ : **hešt hezār** (68a-8)
sekiz sekiz : **heštikān heštikān** (106a-6)
sekiz yüz : **hešt ūed** (55a-5)
sekiz yüz biñ : **hešt ūed hezār** (68b-1)
sekizde bir : **hešt -yik** (90a-4)
sekizinci : **heštom** (96b-9)
sekizinci : **heštomīn** (106a-5)
seksen : **heštāz** (55a-5)

seksen biñ : **heştād hezār** (68a-9)
seksen iki : **heştād du** (108b-1)
sekū : **sitīḥ** (45b-4)
sel şuyı : **seylāb** (34b-7)
selber : **süreh** (118a-4)
selle : **mihr** (67a-9)
selmen : **nevend** (51a-5)
selpük : **pelmürde** (111a-5)
semer : **hevīz** (55a-6)
semer ağacı : **çarmıḥ** (45a-7)
semerķandī deve : **hevīd** (51b-4)
semiz : **dāl** (91b-1)
semiz : **fernī** (129a-1)
semiz : **ferye** (120a-1)
semiz : **lemter** (67a-2)
semiz : **perve perverde** (110b-7)
semiz : **şinük** (87b-3)
semiz kütük ucāsı : **āleset** (36b-5)
semiz tenlü : **lünbe** (122b-3)
semizlik otı : **merzengūş** (79b-8)
sen : **to** (107a-7)
sen sen misin : **to toy** (126a-9)
sen sensin : **to toyī** (126a-9)
send vilāyetinde derisi kızıl bir ḥayvandır : **senkur** (63a-1)
seni : **tora** (28b-9)
senüñ ḳatunḳa : **nezd-i to** (108a-8)
senüñ üzerine : **berā-yi to** (106b-9)
senüñ: **tora** (28b-9)
senüñdür : **ez ān-ı tust** (36b-3)

senüñdür : **ez ān-i şomā set** (36b-4)
senüñ-le : **bā to** (106b-7)
seped : **dümçe** (115b-8)
seped : **küvāre** (122a-4)
seped : **sāvīn** (102b-1)
seped : **selme** (117b-2)
sepedci : **selle-bāf** (82a-8)
sepedci : **selle-ger** (62b-6)
serḥadd-i Türkistānda bir şahraniñ adıdır : **dügūy** (127b-2)
serḫūn ağac : **kebūd** (50a-9)
seray ḫalısı : **şāz-ı revān** (103a-2)
serçe : **dālpeje** (114b-8)
serçe : **künceşk** (88b-5)
serçe : **pünçşük** (84b-1)
serçe barmak : **kālibez** (54b-1)
serçe barmak : **kihīn** (104b-3)
serçedil adlu bir otdur : **pünçşüküzvān** (99b-5)
sergen : **ḫirend** (48a-9)
sergen : **rīḫ** (45b-2)
sergen : **sermaḫ** (83a-4)
sergüle : **ḫāmşe** (114a-1)
serkule [didükleri ot] : **şeytarac** (43a-4)
sert yüzlü : **tüñdrū** (107a-6)
ses : **tirk** (85a-2)
sevgü : **sevdā** (30a-5)
sevgülü : **nīze-dār** (68a-1)
sevi : **tābāl** (91a-1)
sevici : **mey** (130a-3)
sevici : **mül** (93a-6)

sevici : **sikī** (128a-8)
sevinç : **şādkām**(95b-6)
sevinmiş : **şādkām**(95b-6)
sevmek : **renc** (42b-3)
sevrencān çiçegi: **şenbeliz** (54a-2)
seyrek : **tenük** (85a-1)
sıh dert : **mīl** (93a-5)
sık nesne : **henkeft** (41a-7)
sık nesne : **süft** (39a-8)
sıkı bez : **saht** (39a-5)
sıklık : **vizāne** (124a-2)
sıklık : **çezd** (48a-3)
sıklık : **çüzed** (48a-5)
sıklık virmek : **hişt** (41a-8)
sıkmağ : **beşhuzen** (134b-4)
sıçan : **mūş** (80a-2)
sıçramağ : **gürüz** (72a-8)
sıçramağ ve segirmek : **cesten** (136b-5)
sındı : **kāz** (72a-2)
sinur : **merez-būm** (96b-4)
sinur : **merz** (72b-3)
sinur : **serhad** (49a-8)
sırça : **āb-gīne** (108b-2)
sırça : **cām** (94b-4)
sırça serāy : **beseğ** (80b-9)
sırtlān : **keftār** (66a-2)
sırtlan : **keşef** (82b-4)
sırtmāç : **mervernāb** (36a-2)
sıva : **bāzü** (106b-8)

sıva balçığı : **ājend** (46b-4)
sıvatmak : **endāyāniden** (132b-2)
sıvık : **tenük** (85a-1)
sız : **bī** (125b-9)
sızındı : **zühāb** (34b-4)
sızındı : **ābize** (108b-3)
sızındı : **zeh** (116b-8)
sızmak : **kūdāhten** (142b-7)
sızı ki başmağçılar gönle peşī arasında qorlar. ‘Arabca neḥās derler, yecūzū bi’l-ḥā’ :
āḡāre(108b-9)
sıḡındı : **penāh** (111a-6)
sidik : **ṣāṣe** (118b-1)
sidük : **ḡāmīn** (100a-4)
sidük : **gümīz** (72a-9)
sigil : **kendüme** (121a-6)
sigil : **pālū** (106b-8)
sigil : **ājuḡ** (45a-1)
sigil : **mühek** (89a-9)
sigil : **pājūh** (110a-8)
sigilemek : **zinūden** (139a-6)
siki ve taşakı kesilmiş : **sāde-kesre** (117a-3)
sikkersüz altun ve altun gibi : **zersā** (30a-2)
sikmek : **henī** (130b-3)
sil : **teresnāk** (84b-7)
sil şuyı : **seyl** (92a-2)
sil yolu : **lūre** (122b-3)
sil yolu : **āb-kend** (46b-2)
silāḡ düzetmek : **hiḡ** (44b-8)
silindi : **rūdāverd** (61b-6)

silindi : **rūz-āverd** (49a-2)
silkmek : **fişānden** (142a-2)
sille : **çebīn** (100a-5)
sille : **leked** (50b-7)
simük : **hīm** (94b-8)
sincef : **zih** (117a-1)
sindik: **jīve** (117a-1)
siñek : **meges** (75b-7)
siñir : **pey** (125b-4)
sinle kazıcı : **gūrken** (104b-9)
sinür : **serced** (49a-9)
sipehsālar : **pehlevān** (99a-7)
sirçe : **mīne** (123a-3)
sirçe boncuğ : **mīnā** (32a-6)
sirçen : **kīsene** (121b-3)
sirçen ve māşure : **māsūre**(122b-5)
sirgen : **būpānk** (84b-4)
sirgen : **kākül** (92b-6)
sirgen : **serme** (117a-7)
sirişme : **gunc** (43b-2)
sirke : **sik** (87a-1)
sirke : **sirkā** (30a-7)
sirke evi : **harābāt** (38a-5)
sirke yoğurd-la qarışmış ola : **küre māt** (40b-1)
sirkelü şogan : **ecār** (55a-9)
sivri siñek : **peşşe** (111a-2)
sivri siñek : **sarheğ** (86b-5)
siz : **şoma** (30b-4)
sizden : **ezan-i şomā** (27a-3)

sizden : **zi-şoma** (30a-2)
size : **be-şoma** (28a-7)
size : **şoma ra** (30b-5)
sizsiz : **şomāyī** (128b-5)
sizüñ hūyuñuz : **huy-ı şoma** (29a-8)
sizüñ kardaşuñuz : **birāzer-i şomā** (28b-1)
sizüñ katuñuzda : **nezd-i şoma** (32b-2)
sizüñ atañuz : **pezer-i şoma** (28a-4)
sizüñ-le : **bā-şoma** (28a-2)
sokağ : **kūy** (129b-7)
sofra : **hūn dest** (38a-8)
sofra : **hūn**(100b-9)
sorqūn : **elyān-kebūd** (46b-4)
sorgūc : **kelūte** (121a-3)
sovuğ balçık : **kil-tenk** (88b-3)
sögdürmek, azarlatmağ : **āzerdānīden** (131a-2)
sögmek : **düşnām** (95a-4)
sögülme : **kebāb** (35b-3)
söki : **muğ** (46a-7)
sökme : **düşhīm**(95a-3)
sökme : lencīden (143a-3)
sökük : **üstühvān** (98b-3)
söv : **ūzer** (56b-2)
söylerken ağız şu [yı] ağmağ : **nefc** (44b-4)
söyleyici : **gūyā** (31b-8)
söz : **goft** (40b-2)
söz : **sūhan** (102b-3)
söz söyler : **goftār** (66b-9)
söz uzatma : **sūhan mağzā** (30a-5)

söz ve gizlü [gizlü söz] : **rāz** (70b-8)
söz ve sāv : **güft ü gūy** (129b-5)
söz yaraşdurucı : **sūhan-āferīn** (102b-2)
sözde üvengü : **nestūh** (123b-1)
sözün bilmez : **bīhūde-gūy** (125b-9)
sucuk : **ekende** (109a-2)
suçımağ : sikiziden (139b-7)
sulğan malın derici : **kūhbed** (50b-6)
sulğan oğlı : **şāhzāde** (118b-1)
sulğanlar sulğan[1] : **şāhinşāh** (118a-9)
sulğanlık : **pādişāhī** (125a-8)
sumak : **tetem** (94b-4)
sumak : **tetrī** (126a-4)
susam : **kūnced-kāğ** (81b-6)
susam : **kūncīz** (54b-2)
susam : **kūncid** (50b-5)
sūsen : **ebresa** (27b-3)
sūşlemek ve bezemek : **pīrāsten** (135a-2)
sūşletmek : **pīrāstānīden** (135a-2)
sūd : **ābgāh** (108b-8)
sūd : **şīr** (64a-8)
sūd şağacağ : **kārdūş** (79a-6)
sūd ağızı : **dehīn** (101a-5)
sūd bir : **hemşīr** (68a-9)
sūd kesügi : **zūbān-ger** (62a-6)
südlü : **şīrdār** (64a-8)
südlü aş : **şīrbā** (30b-3)
südlü piriñ : **şīrīn-birinc** (43a-5)
süglün : **tezrev** (107a-5)

süglün : **tezver** (58b-8)
süglün kuşu : **tezervā** (28b-7)
süksün : **heyre** (124a-9)
süksün : **hīde** (124b-2)
sülügen : **ḥunābe** (114b-5)
sülügen : **ṣārūc** (43a-6)
sülügen : **isriḥc** (41b-3)
sülügen : **mevīz** (72b-5)
sülügen : **mevīze** (123a-1)
sülügen : **sirinc** (43a-1)
sülügen : **sülkūn** (102b-9)
sülük : **kaḥnec** (43b-8)
sülük : **mālīz** (72b-3)
sülük : **mekāl** (93a-3)
sülük : **mikil** (93a-5)
sülük : **zelū** (107b-6)
sülük : **zerū** (107b-6)
sülük dutucu : **zelūgīr** (62a-1)
sümük : **ḥaleb** (34a-4)
sümük : **ḥilm** (94b-7)
sümük : **zemḥak** (86b-2)
sünbül : **nārdīn** (105b-3)
sünger : **senkur** (63a-1)
sünnet : **ḥatne** (114a-2)
sünnetci : **ḥatne-ger** (59b-5)
[sünnet eylemek] : **ḥatne kerden** (137a-7)
süñsü gibi: **best** (37a-4)
süñü : **nīze** (123b-5)
süñü [süngü] : **sinān** (102b-7)

süñü ucı : **nūk**(89b-8)
süpründi : **kiyā** (31b-4)
süpründü : **ḥāk rūye** (113b-9)
süpründü : **dāj** (73a-8)
süpründü : **rüfte** (116a-8)
süpürdü : **rüft** (39a-1)
süpürge : **cārū** (107a-7)
süpürge : **ḥārūb** (33b-8)
süpürge : **laḥc** (44a-6)
süpürge : **rüb** (34b-2)
süpürge : **sīm-bālā** (30a-8)
süpürge otı : **keḥac** (44a-1)
süpürmek : **rüften** (139a-1)
sürh taşı : **kemset** (40a-5)
sürçmek : **sikerfiden** (139b-8)
sürçüp deposi üstine düşmek : **şükūḥ** (45b-7)
sürgü : **māle** (122b-6)
süri : **reme** (116a-5)
süri : **sīle** (118a-2)
sürme koyacak : **sürmedān** (102b-9)
sürme çekici ağac : **sürme-ḥūb** (35a-2)
sürmek : **rānden** (138b-3)
sürtünmek : **ḡayij** (71b-5)
sürülmüş : **şedyār** (64a-3)
sürülmüş : **şuşter** (64b-1)
sürünmek : **ḡjīden**(141b-1)
sürüşci : **küşti-gīr** (66b-3)
süsletmek : **pīrāyīden** (135a-4)
süzdürmek : **pālānīden** (133b-1)

süzgü : **bezen** (99a-4)
süzmek : **pālūden** (133b-1)
süzülmüş : **pālūde** (110b-1)
süzülmüş : **pālūde** (110b-1)
süzülmüş yoğurd : **ķanberīs** (75a-9)

Ş

şak eylemek : **āgāhānīden** (132a-1)
şak olmak : **āgāhīden** (132a-1)
şakal : **dāmūj** (70b-5)
şakal : **seblet** (39a-5)
şakırğa ve kene : **pārid** (47a-4)
şakız yakıcaķ : **micmer** (67a-9)
şaklamak : **nigāhīden** (143b-8)
şaklamak : **pāmes** (74a-5)
şakmān : **ķarkuş** (77b-3)
şaksı pāresi mertek : **sūfāl** (92a-4)
şakurmak : **mūnkīden** (143b-1)
şaban : **nāvek** (89b-2)
şaban : **ķarek** (85b-3)
şaban : **ķift** (38a-1)
şaban : **pelķam**(94a-8)
şaban : **sevlī** (128a-6)
şaban : **sīnec** (42b-9)
şaban : **şiyār** (64a-7)
şaban : **ķubāze** (119b-5)
şaban kılıcı : **rencīz** (70b-9)
şaban ağacı : **ķūb-şiyār** (59b-1)
şaban ağacı : **kilīd** (50b-2)

şaban demüri : **îmid** (46b-8)
şaban demüri : **ahen-şiyâr** (56a-7)
şaban demüri : **îmiz** (53a-3)
şaban demüri : **sipâr** (63a-2)
şaban egegi : **'azm** (95b-9)
şaban egegi : **rîhyen** (101b-7)
şaban eymüd[ü] : **îmîd**(46b-9)
şaban oğı : **hîş** (80b-1)
şabır : **şikîb** (35a-4)
şabırdur: **elvâ-yı deştî** (125a-2)
şabırluluk : **şikibânî** (128b-4)
şabırsuz : **nâ-şikîbâ** (32a-9)
şabırsuzluk : **nâ-şikîbânî** (130a-7)
şabrdur : **sāmān** (102a-9)
şabuncı : **şābūnger** (64b-5)
şaçağ : **rîşte** (116a-7)
şaçdırmak : **bü'sirāniden** (135b-1)
şaçış : **pāşîş** (76b-8)
şaçmak : **bu'süriden** (135a-9)
şaçmak : **rîsiden** (138b-7)
[şaçmak ve gicelemek] : **pāşiden** (133a-6)
[şaçu şaçmak] : **nişāriden** (143b-5)
şaf : **zere** (116b-4)
şafra : **kej** (73b-1)
şagrı : **kefel** (92b-6)
şagrı : **perniyān** (99a-2)
şalkı: **sergerdān** (102b-3)
şalaca [ki cenāze] : **kāhū** (108a-3)
şalıncağ : **hancîl** (91a-8)

şalıncağ : **çemlül** (91a-4)
şalıncağ : **lunca** (122b-3)
şalıncağ : **nermüde** (123a-9)
şalıncağ : **permüze** (110b-9)
şalıncağ : **termüre** (112b-1)
şalıncağ döşek : **bāziḥc** (41b-5)
şalınmak : **ḥırāmīden** (137b-2)
şalınmak : **teft** (37b-4)
şalihlik : **bāsāmānī** (125a-9)
şallamak : **kirāsten** (142b-6)
şalma : **yele** (124b-6)
şalma aşısı : **buğrā** (28b-3)
şalma: **būgrāk** (83a-1)
şalyar (Rumca) : **lu‘āb** (35b-9)
şaman (zaman) : **gāh** (120b-5)
şaman kıaban şaru boncuğ : **kehrübā** (31b-3)
şaman uğrusı : **rāh-ı kehkeşān** (101b-3)
şamanlık : **gāhkāh** (120b-5)
şamanlık : **kāhdān** (104a-4)
şamanlu balçık : **kehkil** (92b-7)
şana‘atlı : **pīşeger** (58a-3)
şanasın : **gūyā** (31b-9)
şanasın : **hemānā** (32b-9)
şanasın : **kūyī** (129b-8)
şancıdı : **süpūht** (39a-7)
şancu şancımağ : **piyūsīden** (135a-5)
şandal : **çenden** (100a-6)
şandırmak : **enkāşīden** (132b-5)
şanduk : **durc** (42b-1)

şanduk : **pīškār** (58a-4)
şanduk : **tebenkū** (107a-4)
şanduk ki yay koyarlar : **ḵurbān** (104a-1)
şanduk ki yay koyarlar : **nīmlenk** (89b-6)
şanegī helva : **efrūşe** (109b-4)
şanmak : **enkāšten** (132b-5)
şanmak : **pendārīden** (134b-5)
şanmak : **vend** (51b-2)
şanu : **pindār** (58a-6)
şanu : **sifāl** (92a-2)
şap ve ḵabza : **deste** (115a-4)
şapan : **ḵalmāsenk** (88a-5)
şapan : **belḥam** (94a-6)
şapan : **felāhen** (103b-6)
şapan : **felāsenk** (88a-3)
şapan taşı : **ḵalāsenk** (88a-5)
şapan taşı : **kelāsenk** (88b-1)
şarḵun : **kebūde** (120b-6)
şararmış gümüş : **dehāz** (70b-4)
şarb : **tünd** (48a-1)
şarımsak : **sīr** (63a-8)
şarımsak dögeci : **sirküb** (34b-8)
şarımsak dögeci : **sirkübe** (118a-2)
şarmaḵ : **tāb** (33b-4)
[şarmaḵ ve ṭolamaḵ] : **pīçīden** (135a-2)
şarmasık : **pīçe** (111b-7)
şarmaşık : **‘aşaka** (119a-9)
şarmaşık : **ferganc** (43b-4)
şarmaşık : **leblāb** (35b-9)

şarmaşık : **pīcāpīc** (42a-1)
şarmaşuk : **kasūs** (75a-9)
şarmaşuk gibi bir ot ki neye şarmaşursa kurudur : **fejgand** (50a-3)
şarmışaklı : **sūmsār** (63b-3)
şarp : **dūjgüvār** (61a-5)
şarp yol : **şerfenc** (43a-4)
şarplık : **tündī** (126a-7)
şaru : **zerd** (49a-4)
şaru şu : **zerdāb** (34b-3)
şaru ağac : **süprük** (87a-3)
[şaru ağac] : **isberek**
şaru aru : **galfec** (43b-1)
şaru ağac : **zerde-çüb** (34b-3)
şaru ağac : **şürtāg** (81b-2)
şaru ağac : **zerde çüye** (116b-4)
şaru çiçekdür kâfur gibi koçar : **kâfūr-ı siperm** (96a-9)
şaru çiğdem : **şebleyid** (49b-7)
şaru şebin : **zerde-çerde** (116b-4)
şaruca : **zerdek**(86b-1)
şaruca küçücük kuş : **tuz** (70a-3)
şaruluk : **zerdī** (127b-9)
şat bāzār akçası : **eryün** (97a-7)
şatmak : **fürūhten** (142a-3)
şatun almak : **hırīden** (137b-2)
şav : **ā** (27b-2)
şavaş : **āvened** (46b-7)
şavaş : **kejāgand** (50a-7)
şavaş : **rez** (70b-9)
şavaş yeri ma‘r ki ma‘nāsına ve daħi saħt-zişt : **āverdgāh** (109a-5)

şavaş yiri : **āverd-geh** (109a-6)
şavaş yiri : **rezm-gāh** (116a-3)
şavaşçı : **bīkār-ker** (58a-7)
şavaşçı : **bīkār-keş** (77a-2)
şavaşmak : **çengīden** (136b-9)
şavurmak : **dāmīden** (138a-1)
şayıcı : **şomār-gīr** (64b-2)
[şaymak] : **şomorden** (141a-4)
şayru : **bīmār** (58a-4)
şayru : **rencūr** (61b-2)
şayruluk : **hastegī** (126b-8)
şayrulu : **hastegān** (100b-5)
şayruluk : **bīmārī** (125b-8)
şayrulukdan turmuş : **bīmārjen** (99b-3)
şayrulukdan kalkın : **bīmār-hīz**(69b-4)
şayuklar şayru : **sersām** (95a-9)
şag : **rāst** (38b-7)
şag : **tünūmend** (48a-1)
şag el : **dest rāst** (38b-1)
şag gönüllü : **hūş-mūniş** (77b-7)
şag işlü : **dürüstker** (61a-5)
şag sözlü : **dürüst-goftār** (61a-6)
şagdirmek : **dūşānīden** (138b-2)
şagılur : **dūşā** (29b-4)
şagina dutan : **rāste** (116a-2)
şagır : **ker** (65b-8)
şagır : **şūze** (119a-5)
şagırlık : **kerī** (129a-7)
şagış : **dūşış** (78a-3)

şığış : **mer** (67a-5)
şığış : **neved** (51a-6)
şığış : **şomār** (64b-2)
şğılık : **tendürüstī** (126a-5)
şğılıksuz : **engüştāl** (90b-2)
şğımak : **düşīden** (138b-2)
şğımak : **lügīden** (143a-5)
şğırak : **şāgar** (64b-6)
şğırak : **sāgar** (62b-2)
şğırak : **ser-efzār** (62b-1)
şğırak koyıcağ tabağ : **kelācūd** (50b-1)
şğırı : **kāb** (35b-4)
şğırı : **keymuht** (40a-6)
şğırı : **kīmuht** (40a-8)
şğırı : **pūst-siyān** (99b-5)
şğırı ve uca ve göt : **kūniste**(122a-7)
şęher vağtinde durucu : **seher-ğīz** (71a-6)
şeme : **sersām** (95a-9)
şevāb ma' nasına : **āv**(106b-5)
şık : **sitebr** (63a-5)
şıkđırmağ : **efşorānīden** (131b-2)
şıkılmağ : **tenc** (42a-5)
şıkılmış : **bağic** (41b-6)
şıkındu : **efşure** (109b-3)
şıkındu : **ūniya** (27b-8)
şıklık urmağ : **şıblīden** (140b-3)
şıklık vermem : **şıhlīden** (140b-4)
şıkmağ : **ğaf** (82a-5)
şıkmağ : **efşorden** (131b-2)

şıkmak ve sırr söylemek, faḥş ma'nasına : **efşârden** (132b-7)
şıçan otı : **pey-âmîg** (80b-9)
şıçan otı : **sük** (87a-5)
şıçan otı : **şük** (87b-4)
şıdırmağ : **şikestâniden** (140b-5)
şımağ : **şikesten** (140b-5)
şınamağ : **ezmüden** (131a-1)
şınatmağ : **ezmâyâniden** (131a-1)
şındı : **dükâred** (48b-8)
şındı poḥte : **ḥâm** (94b-6)
şınıklı : **mekest** (40b-7)
şınıklı : **şikest** (39b-3)
şınmış : **şikeste** (119a-1)
şınıñ çıban : **dünbâl** (91b-4)
şınur : **endâze** (109b-5)
şınur : **nüz** (73a-1)
şınğun çeri: **şikeste** (119a-1)
şıpkın : **zûpîn** (102a-7)
şıramana oyunu: **mezîd** (50b-8)
şırçacı : **âbgîne-ger** (56a-2)
şırçan : **çağrişte** (113a-8)
şırım : **düvâl** (91b-5)
şırında : **avâre** (108b-6)
şıрмаğ ve nikendelemek : **âzeyiden**(131a-3)
şırmakeşi : **zer-rişteger** (62a-4)
şırtmac : **kemend** (50a-8)
şıva : **enderüz** (69a-1)
şıva : **endüz** (53a-2)
şıva balçığı : **kâhkil** (92b-5)

şıvamağ ve kızınmağ : **endüden** (132b-2)
şıvamağ ve yapışmağ : **düsiden** (138b-1)
şıvat : **abişhür** (55a-9)
şıvat : **arg** (80b-5)
şıvat : **encür** (55b-3)
şıvatdırmağ ve yapışdırmağ : **düsāniden** (138b-2)
şıvayıcı : **endüd-ger** (56a-4)
şıvayıcı : **düsker** (61a-7)
şızdırmağ : **tirāvāniden** (136a-7)
şızıdu : **ibze** (109b-9)
şızmağ : **tirābiden** (136a-7)
şızmağ : **tirāvīden** (136a-6)
şızup taşra çıkmak : **tilāvīden**
şığın giyigi : **kāv-ı deştī** (129a-6)
şığınacak : **penāh-gāh** (111a-6)
şığındırmağ : **penāhāniden** (134b-4)
şığınmak : **penāhiden** (134b-4)
şığır kıyruğı : **māhi-i zehrec** (44b-1)
şığır kıyruğı : **māhiz** (72b-4)
şığır boynuzı : **muğ** (81b-8)
şığır boynuzı ki altunda ve gümüşden iderler : **haşük** (85b-5)
şığır boynuzu : **şūğ** (81b-2)
şığır gözi çiçeği : **bühār** (58b-2)
şığır keyegi : **kevzen** (104b-1)
şığır sürücek ağaz : **güşenk** (87b-9)
şığır sürüsü : **kevpāre** (121a-7)
şığırıcık : **sār** (62a-9)
şığırıcık kuşı : **sütürbank** (87a-2)
şığırtmac : **kāvyan** (104a-3)

şıđıruñ ve koyunuñ erkek[i] : **ħobāk** (85b-9)
şığmaq : mīsīden (143a-9)
şođarıķ : **tejuh** (112b-1)
şofra : **kej** (72a-4)
şofra : **tibriz** (70a-2)
şofra verici : **suħlend**(49b-3)
şofrası ġālib : **erūn** (97a-9)
şol : **ĉeb** (33b-8)
şol : **ĉeb-i rast** (37b-7)
şol el : **dest-i ĉeb** (34a-7)
şolağ : **ĉepe** (113a-4)
şoldurmaq : **pejmūrānīden** (134b-2)
şoldurmaq : **pejmūrīden** (134a-7)
şolmaq : **demā** (29a-9)
şolmaq : **pejmūrden** (134b-1)
şolmaq: **ĉeb** (33b-8)
şolmış : **ferseze** (120a-2)
şolutġan renc : **demā** (29a-9)
şoluġan : **demāber** (60b-6)
şon kış ayı : **isfendār mezmāh** (109b-9)
şoñ ġüz ayı : **ūspūş** (76b-2)
şoñ tervende : **sirde** (117b-8)
şoñ yaz ayı : **ayār** (56a-7)
şoñra : **pāyāb** (33b-1)
şoñra : **pes** (74a-4)
şoñra : **sepes** (75a-2)
şoñra : sipes (75a-3)
şoñra iĉilen ġadeħ : **toffāġ** (81a-3)
şoñrarađ : **sipester** (63a-3)

şoñuna hayr olsun demek : **bālisten** (133b-7)

şorğun ağacı : **behrām** (94a-6)

şordurmak : **porsāniden** (135a-7)

şormak : **porsiden** (135a-7)

şormak : **tūvāriden** (141a-8)

şovuk : **kırrē** (120a-9)

şovuk : **honük** (85b-9)

şovuk : **serd** (49a-7)

şovuk : **sermā** (30a-6)

şovuk şu : **āb-serd** (46b-2)

şovuk yer : **serd-ser** (62b-5)

şovuk yıl : **ferāg** (81b-3)

şoğan : **piyāz** (69b-3)

şoğulcan : **harāṭin** (100b-4)

şoğulcan : **harek** (85b-4)

şoğulcan : **sind** (49b-2)

şu : **āb** (33a-4)

şu : **ābeyār** (55b-7)

şu : **bulq** (83a-1)

şu şığırı : **kāmūş** (79a-6)

şu kabarcuğı : **kubele** (122a-7)

şu kabarcuğı : **gonce** (119b-6)

şu arkı : **çūg** (81a-4)

şu argı : **fergar** (65a-6)

şu bend[i] : **pergāb** (33b-2)

şu bendi : **bezağ** (80b-8)

şu bendi : **varağ** (81b-9)

şu çeken tavar : **ab-keş** (76a-4)

şu çukuru : **tarḥ** (45b-8)

şu dökecek yer, tahtırif idüp şüriz dirler : **āb-rīz** (68b-7)
şu evi : **abcāne** (108b-2)
şu gerdmesi : **bindū** (107a-2)
şu gerdmesi : **sezāb** (34b-5)
şu ışışı : **nehenk** (89b-5)
şu mevci : **hīr-āb** (34a-5)
şu sızındusu : **teb** (33b-5)
şu sığırı : **kāmūs** (75b-4)
şu üzerinde olur bir cānver : **bāg** (80b-8)
şuşak : **seṭal** (92a-1)
şuşalık : **hūşāzde** (124b-2)
şucuk : **rūganī** (127b-7)
şuçımağ : **alīden** (132a-2)
şuda olan kara balçık : **galījen** (103b-3)
şuda olur bir kuş : **hoşeynār** (60a-5)
şuda yüzmek : **sināb** (34b-9)
şudan şıçrayan zerreler : **peşic** (41b-9)
şulağ : **lekām** (96b-2)
şulanmış : **efsūrde** (109b-3)
şulu : **abdār** (55a-7)
şulu : **āb-dār** (55a-8)
şulu : **ābgīn** (97b-8)
şulu : **şemer** (64a-1)
şulu yaracuk : **serdāne** (117a-6)
şuluk : **ābdān** (97a-4)
şumak : **işkesten** (133a-3)
şuñ : **cūr'a** (113b-5)
şuñak : **debbe** (114b-9)
şuñakçı : **dāne-ger** (60b-1)

şüret düzüci : **peyker-ker** (57b-7)
şusağ : **ġafenc** (43a-9)
şusuz : **nişāf** (82b-7)
şusuz : **teşne** (112b-2)
şusuz yer : **kerder** (65b-9)
şusuzluk : **teşnegī** (126a-4)
şuva : **endūd** (46b-3)
şuvad : **ābişhor** (46b-5)
şuvarıcı : **ābeyār** (55b-7)
şuya kınmış : **sīrāb** (34b-9)
şuya birağılan şal : **'amed** (49b-8)
şuya mansıb nesne : **ābī** (124b-8)
şürahi ve şişe : **kanlīne**(120a-8)
şülüs : **mīl** (93a-5)

Ş

şabla : **lekez** (54b-3)
şādlik : **seperci** (128a-4)
şādlik : **şādī** (128b-2)
[şād olmağ] : **şāvīden** (140a-7)
şahlar : **şāhān** (103a-4)
şahlar şahı : **şāh-ı şāhān** (103a-4)
şakirde verilen [destārān ma'nāsına] : **şakirdāne** (118b-1)
şākirdlik : **şākirdī** (128b-2)
şalağa : **lekez** (54b-4)
şalağa : **leked** (50b-7)
şam ağacı : **nāc** (44b-2)
şam sakızı : **rātiyānec** (42b-2)
şarāb şabūci : **ġārec** (43a-8)

şarab dutucu : **şerābdār** (63b-9)
şaşı : **çeşm-keşte** (113a-6)
[şaşı] : **sīḥ** (45b-5)
şaşı : **kāc** (43b-7)
şaşı : **kāj** (73b-1)
şaşı : **kelek** (88b-2)
şaşı : **lejec** (44a-6)
şâtırlık : **şūḥī** (128b-5)
şāzluḡ : **ḥorremī** (126b-9)
şehir adı : **dīzek** (86a-5)
şehir soḡađı : **dervāze** (115a-3)
şeble : **ṭapanca** (119a-7)
şeble : **sīlī**(128a-9)
şefḡatlü : **dāzer** (60a-8)
şefḡatlü : **mihrübān** (105a-8)
şefḡatlülük : **mihrübānī** (130a-4)
şeftālü : **durāḡan** (101a-8)
şehādet barmađı : **ḥozā ḥūn** (100b-8)
şehir adı : **ḥucned** (48b-2)
şehir adı : **kerḡ** (46a-3)
şehir adı : **kişmīr** (66b-2)
şehirlü : **şehri** (128b-4)
şehr adı : **ṭaber** (64b-8)
şehr adı : **şüşter** (64b-1)
şeker : **sükker** (63b-1)
şemşād ağacı : **beḡas** (74a-4)
şemşir ağacı : **şimşād** (49b-7)
şemşirci : **perend-āverd** (47b-4)
şenbelide eydürler : **aşābi‘ ḥürmüs** (73b-7)

şenlik etmek : **nāverd-āverd** (51a-4)
şepel : **hīn** (106a-9)
şeytana atdukları ıldız : **sitāre-i dīvāndār** (71a-7)
şikāyet etmek : **müstī** (130a-5)
şimdi : **īnek** (83b-6)
şimdi : **kūnūn** (104b-7)
şimdi toldurulmuş şucuk : **eknūn** (97b-7)
şinik: **kevnīz** (72a-5)
şirden : **kīpā** (31b-5)
şirden : **līpā** (32a-2)
şiş : **āmāh** (109a-4)
şiş : **berbāh**(41b-8)
şiş : **sitīh** (45b-4)
şiş : **verem** (96b-9)
şişe oynadıcı : **şīşe-bāz** (71b-2)
şişek : **şāk** (87a-5)
şişirtmek : **amāsānīden** (132a-3)
şişmek : **āmāsīden** (132a-2)
şol çorağ yir ki ırakdan şu gibi görünür: **serāb** (34b-6)
şol şuya daḥī dirler ki bir yerde cem‘ olur Türkçe egrek dirler : **āb-kende** (108b-7)
şol az nesnedür ki ān-nażara getürmeyeler : **şefek** (87b-1)
şol ağac ki ıapı önüne ıoyarlar : **fāid** (50a-2)
şol ağacdur ki boyacılar bezi anuñ-la boyarlar : **pejend** (47a-8)
şol lafz ki çobanlar anuñ-la keçi kıoyarlar : **pīçic** (41b-5)
şol nesnedür ki dereden ve kıapudan şu çekeler : **dügül** (91b-5)
şol nesnedür ki fıķā‘ile ānuñ-la buz çeküp buzluğa kıoyarlar : **ākec** (41b-2)
şom : **loc** (44a-7)
şom : **şikār** (63a-7)
şöyle : **hemīn** (106a-8)

şöyle : **hīn** (106a-9)
şöyle : **īzūn** (98a-8)
şöyleki : **hemīzūn** (106a-7)
şükürsüz : **nāsipās** (75b-9)

T

ta‘allukāt-ile ayağı bağı : **pāmes** (74a-3)
tahlıl : **daḥl** (91b-2)
tahlıl : **ḡalle** (119b-3)
tahlıl biti : **dīvced** (115b-6)
tahlıl biti : **dīvek** (86a-4)
tahlıl biti ve yavşak : **şübşe** (119a-3)
tahlıl biti ve yavşak : **sübşe** (118a-3)
tahlıl çeçi : **ānīs** (73b-7)
tahlıl çekirgesi : **tezd**(47b-9)
tahta ev : **ṭārum** (95b-9)
tahlıl koyıcağ : **enbār** (56a-2)
taşma : **düvāl** (91b-5)
tağla : **sikender** (63a-6)
tağla urmağ : **sükender** (63b-4)
tağye ve börk : **küleḥ** (121b-8)
tağyeci : **külāḥ-düz** (72b-1)
tac : **perger** (57a-9)
tac : **iklīl** (90b-2)
tāfsiyā adlu bir ot ve ‘Arab ta‘rīb ider īs dirler : **āzer-bīs** (73b-6)
tālī‘ süz : **bedbāḥt** (37a-3)
tamam batmak : **berçīn** (99a-3)
tamam eyletmek : **berdārānīden** (134a-5)
tamam olmağ : **isperī** (125a-5)

tamam olmak : **isperi şoden** (133a-3)
tamam olmak : **siperi şoden** (139b-4)
tañla : **beğaltāk** (82b-9)
tañrı : **bārī** (125a-6)
tañrı : **bīrübār** (58a-8)
tañrı : **dārād** (48b-5)
Tañrı buyruğı : **fermūze-i-ħüzāy** (129a-2)
tapaluğ : **müşk-zemīn** (105b-1)
[tapuñmak] : **beħizīden** (133b-4)
tarhana : **bālā** (90b-4)
tarhāna : **kāme** (120b-4)
tarhana : **telhīne** (112b-4)
tarhana aşısı : **terīnevā** (28b-8)
tarhana aşısı : **tezd**(47b-9)
tarhun : **īnā-nūşt** (36b-9)
tarhun : **nevşit** (41a-1)
taras (nadas) : **şürmīz** (71b-3)
tārīḡ-i rūmīden bir ayuñ adıdır ki mārteş demekle meşhūr : **āzār** (56a-2)
Tatar : **müğül** (93a-6)
tavla yiri : **ṭavīlegāh** (119a-8)
tavuğ : **mākiyān** (105a-6)
tāze ayran : **terdūğ** (81a-2)
tağ gibidür : **tūğ** (81a-3)
te'ħīr eylemek : **fürğul** (92b-2)
teber : **tever** (58b-7)
tebeşir : **ṭebāşir** (64b-8)
tebsilü oyunu : **pūjül** (90b-8)
tecrübe : **ervend** (46b-5)
teferrüclenici : **çemān** (100a-5)

tek : **tāk** (83a-5)
teke : **küşün** (104b-5)
teke : **küşünbüz** (72b-1)
teke : **nehār** (67b-6)
teke : **nihāz** (72b-9)
tekelti : **hūy**(127a-2)
tekelti : **peşm-ā-kend** (47a-8)
tekelti şatıcı : **berdağı** (125a-9)
tekeltü : **yün** (106b-3)
tekerlendirmek : **paḥçizāniden** (133b-4)
tekerlenmek : **paḥçiziden** (133b-4)
tekerlenmek : **ğāl** (92a-8)
tekerlenmek : **ğaliden** (141b-1)
tekerlenmiş : **ğaltide est** (39b-8)
tekle : **lepāçe** (122a-8)
tekle : **veşāk** (83a-8)
tekne : **lekā** (32a-1)
tekne : **lāk** (90a-6)
tekne : **lāvek**(90a-6)
tekne : **zebez** (71a-3)
tekne : **zünbur** (62a-7)
tekye yastuğı : **pāliš-tekye** (110b-2)
teleme [dilim] : **lūr** (67a-3)
temel : **bünyāz**(53a-8)
temir hindi : **şuyār** (64b-7)
tenbelid : **hunūd** (48b-2)
tengeri dövecügi : **çirğand** (53b-1)
tengri devecügi : **sekem** (95a-9)
teni şolmuş : **aḫcuḫ** (45a-1)

tennür süpüricek : **tenür-āşūb** (33b-5)
tennüre yel idecek yer : **tennür-tāb** (33b-5)
teñri : **īzid** (46b-8)
tepşirmek ve semirgen olmak : **pertemīden** (134a-2)
tepsilü oynayan : **pūjūl-[bāz]** (69b-5)
terazü dili : **zūbāne** (117a-1)
terbiyet : **besīc** (41b-8)
tere yağı : **meske** (122b-9)
tere yağı : **tenedürūd** (48a-1)
terece: **revzen** (101b-6)
terelik : **terrezār** (58b-6)
teres : **eşkūne** (109b-3)
terku kayışı : **terkūn** (99b-9)
tervende : **nevbāve** (123b-2)
tesbīh kurdı : **bezfel** (90b-7)
tetiri : **yergand** (51b-7)
tīl : **mehez** (54b-4)
tilme peynir : **çuğrāt** (38a-3)
tīr yaqasına dutu[la]n keman: **rāḡ** (45b-1)
tirlik : **yiktā** (33a-3)
titiz : **ranc** (42b-2)
tiz irişmiş : **germe** (120b-8)
tīz okuyucu : **revān ḡūn** (101b-7)
tīz: **teft** (37b-4)
toḡm hıyarı : **ḡāviş** (79a-2)
toḡm saçılmış yer : **şüşter** (64b-1)
toḡmegen : **ber-bihmen** (99a-4)
toḡmegen : **pirim** (94a-9)
toḡtamış : **sūrnās** (75a-4)

tohum : **bezer** (57b-2)
tohumluk : **ġāvşu** (108a-1)
tohumluk hıyar : **ġāvşūy** (128b-9)
toğa : **kemer-sāz** (72a-3)
toğa : **kirsef** (82b-5)
toġlu : **şīr-mest** (39b-4)
toġmak : **müşte** (123a-4)
toġmak : **ājīne** (108b-6)
toġmak : **kürnek** (88b-5)
toga ayran : **dūġba** (29b-4)
tolok sipsi : **nīşe** (123b-6)
tolos : **kārgīr** (65b-6)
tomar : **ţūmār** (64b-9)
topalak : **su‘d** (49b-3)
topuz çomak : **debūs** (74b-7)
topuzluk : **laġt** (40b-4)
torun : **pūr** (58b-2)
tosun : **pezrām** (94a-4)
tosun : **serkeş** (78b-2)
toy : **cürz** (70a-8)
toy [kuş] : **çerz** (70a-4)
toy kuşu : **şuvāt** (80b-4)
toz : **ġubār** (65a-3)
toz: **kerd** (50a-7)
toza bulaşmış : **gerdālūz** (54b-1)
tozlu : **gerdālūd** (50a-9)
tozsuz şeftālū : **tālānūk** (84b-6)
tozundı : **kündüş** (79b-3)
töhmegān: **ġorūfe** (114b-2)

tökülü : **nāmüzād** (51a-6)
töre : **ture** (119a-9)
tulum : **hık** (85b-7)
tulum : **meşk** (89a-7)
turşı : **rıçāl** (91b-6)
turşı : **püslād** (47b-7)
turunc : **ötrüc** (41b-4)
turvende yemiş : **verkār** (68a-6)
tutmaç : **lāhūşe** (124b-3)
tuzak : **çerha** (113a-5)
tüfek : **zebtāne** (116b-3)
tükürük : **hayū** (107b-2)
tükürük : **rık** (83a-3)
tükürük : **rustār** (61b-5)
tükürük : **zekāb** (34b-3)
tükürük : **hīvā** (29a-7)
türk : **felāsenk** (88a-3)
Türk : **rüstā** (29b-8)
Türk : **rüstāy** (127b-6)
Türklük : **rüstāyī** (127b-6)
tütün : **hancīr** (59b-8)

Ṭ

tahl bitı : **sūs** (75a-4)
taşışmak : **āsīb** (33a-7)
taşye Türkī : **teresnāk** (84b-7)
tabak : **fücül** (92b-2)
tabak : **pezenkār** (57b-8)
tabak : **püjül** (90b-9)

tabak : **ṣitālenk** (87b-2)
taban : **sevel** (92a-2)
tabi‘atlu : **kūṣṭī** (129b-4)
tad : **ḩāṣnī** (126b-1)
tad : **meze** (122b-9)
tadıcı : **ḩāṣnigīr** (59a-5)
tadıcı : **lūsen** (105a-5)
tadıṣ : **ḩeṣiṣ** (77a-9)
tağ erügi : **ālūc** (41b-2)
[tağ erügi] : **‘alkāh** (30b-7)
taleb etmek ve istemek : **ṭalbīden** (141a-6)
talmak : **ḩūte** (119b-7)
talmak : **ḩavṭe** (119b-4)
tam ortusu : **āsümāne** (108b-7)
tam üsti : **bām** (94a-2)
tamaḩ : **kām** (96a-5)
tamar : **rek** (86a-7)
tamlam : **ḩeke** (113a-9)
tammaḩ : **ḩekīden** (136b-8)
tamu : **zerend** (49a-4)
tamulık : **dūzahī** (127b-3)
tamulıklar : **dūḩıyān** (101b-1)
tamzırmaḩ : **ḩekānīden** (136b-8)
tamḩa : **dāḩ** (81a-5)
tanaz : **fūsūs** (75a-8)
tanık : **kūvā** (31b-8)
tanık : **kūvāh** (122a-6)
tanıṣık : **kenāc** (44a-2)
tapḩır : **perṣek** (84a-6)

tapdırmak : **perestānīden** (134a-7)
taplamak ve yürek oynamak : **ṭabīden** (141a-6)
tapmak : **perestīden** (134a-6)
tapu şagrağı : **kelācūz** (54b-1)
tar soğak : **peygūle** (111a-9)
tar soğak : **kūnc** (44a-5)
tar soğak ve hücre : **kūyiçe** (122a-5)
tar: **tenk** (84b-9)
taraıklık : **ṣānedān** (103a-3)
taracık yir : **çārgāh** (113a-3)
tarıldandırmak : **bimenkānīden** (135a-1)
tarıldanmak : **bimenkīden** (135a-1)
tarılmak : **terencīden**(136a-3)
tarılğanmak : **tāse**(112a-8)
tarınmak : **derīḥ** (45a-9)
tarlık : **tenkināyī** (126a-6)
tarlık ve özünmek : **zārī** (127b-8)
tartınmak : **dirīg** (81a-6)
tartmak : **sencīden** (139b-3)
taru : **erzen** (97a-8)
taş : **senk** (86b-7)
taş barda[k] : **tağūr** (58b-6)
taş çölmek : **dīk-sengīn** (101a-7)
taş dibek : **hāven-i sengīn** (106a-4)
taş serāy : **serāçe** (117a-5)
taş yaşduğ : **enīn** (98a-3)
taşak : **ḥāye** (114a-1)
taşığı çekilmiş : **ḥāye-kende** (114a-1)
taşcuğaz : **sengek** (86b-7)

taşlı : **sengibār** (62b-8)
taşlu düşvār yol : **kendeveş** (79a-9)
taşlu yir : **dīvlāc** (42b-2)
taşluk : **sengestān** (102b-4)
taşluca armud ağacı : **taġ** (81a-1)
taşra çekilmiş ve öğremiş ve inenmiş at **āhte** (108b-8)
taşra gelmek : **beder-āmeden** (133b-8)
taşra gelmek : **bīrūn āmeden** (135a-3)
taşra getürmek : **bīrūn āverden** (135a-3)
taşralık : **birūzī** (125b-5)
tatlu : **bāmeze** (110b-2)
tatlu çekirdek : **keyhāl** (92b-7)
tatlu işlü : **şīrīnkār** (64a-9)
tatlu ve helva : **şīrīn** (103a-7)
tatlılık : **şīrīnī** (128b-5)
tatmak : **çeşīden** (136b-6)
tatsız : **bī-meze** (111b-5)
tavar : **sütūr** (63a-9)
tavar arpa yedigi çağır nesne : **ahūr** (55b-1)
tavar necisi : **serkīn** (102b-3)
tavar ortası : **mūnc-sütūr** (67b-2)
tavar yatağı : **kūbe** (122a-6)
tavarla dönderilen degirmen : **harās** (74b-3)
tavşak : **şīkāl** (92a-6)
tavşan : **harkūş** (77b-3)
tavşancıl : **ele** (109a-3)
tavşancıl : **ālūh** (108b-8)
tavşancıl : **āvile** (108b-6)
tavşancıl : **āvile** (109a-7)

taşancıl : **ejdehām**(93b-8)
taşancıl : **ejden** (97b-1)
tavuk : **bürkü** (107a-3)
tavul : **dühl** (91b-6)
tavulcı : **dühulzen** (101b-2)
tayandırmak : **lağzānīden** (143a-2)
tayanıcağ : **nesbū** (108a-9)
tayanıcağ : **leşin** (105a-3)
tayanıcağ : **leğaznāk** (88b-9)
tayanıcağ : **nüsū** (108b-1)
tayanmak : **lağzīden** (143a-2)
tayanmak : **nüs** (76a-1)
tayağ : **pünkān** (99b-5)
taylasan : **lāme** (124b-4)
taylasan : **dühl** (91b-6)
taylasan : **tālişān** (99b-8)
tayme : **kübūd**(50b-3)
tayu sağrağı : **kelācūd** (50b-1)
taç : **dağ** (81a-6)
tağ : **kūh** (122a-6)
tağ : **rīk**(86a-8)
tağ : **ūyān** (98b-2)
tağ kuşu : **çekād** (48a-4)
tağ adı : **elbruz** (69a-3)
tağ baş : **dağ-ser** (60b-8)
tağ başı : **kūy** (129b-8)
tağ depesi : **der** (60b-2)
tağ depesi : **dez** (70b-3)
tağ depesü : **dej** (73a-8)

tağ elması : **kenel** (92b-5)
tağ erigi : **kūhenc** (44a-5)
tağ erügi : **ālūçe** (109a-3)
tağ erügi : **alū-yı deštī** (125a-1)
tağ erügi : **nilk** (89b-6)
tağ eşegi : **kūh-ı har** (67a-1)
tağ etegi : **rāğ** (81a-7)
tağ keçisi : **gurum** (96a-1)
tağ keçisi : **bozkūhī** (126a-1)
tağ keçisi : **renk** (86a-7)
tağ keçisi : **rink**(86a-8)
tağ ucu incisi : **tūğ** (81a-2)
tağ yaruğı : **kāf** (82b-4)
tağar : **teğāver** (58b-8)
tağdan gelen yanķu : **nūf** (82b-7)
tağılmaķ : **perākenden** (134a-4)
tağılmaķlık : **perīšāy** (125b-1)
tağılmış : **kelīze** (121a-4)
tağılmış : **telef** (82a-4)
tağıldıрмаķ : **perākendīden** (134a-4)
tağlar başında yoķuş : **pūj** (69b-7)
tağlarda koyun-çün olan inler : **ğāl** (92a-8)
tağlarda olan in : **bekāz** (69b-1)
tağlu yer : **kūh-sār** (66b-7)
tılaķ : **kendümāk** (88b-3)
tılsım : **gāv** (108a-4)
tırakus : **fendel** (92b-1)
tırmalamak : **ħırāšīden** (137b-1)
tırmalamak : **berħāş** (76b-4)

tırmık : **ḥurāṣ** (77b-6)
tırmık : **ṣūḥa** (30b-4)
toḵ : **ḡenber**(59a-7)
toḵ : **sīr** (63a-8)
toḵsan : **nevez** (54b-9)
toḵumak : **bāften** (133a-7)
toḵurcun : **sih-dire** (117b-8)
toḵurcun : **siṛnā** (30a-7)
toḵurçun : **sid re** (117b-7)
toḵurçun oyunu : **dūdile** (115b-9)
toḵutdurmak : **bāfāniden** (133a-7)
toḵuz : **noh**(123b-8)
toḵuz biñ : **noh hezār** (68a-3)
toḵuz yüz : **noh ṣed** (55a-2)
toḵuz yüz biñ : **noh ṣed hezār** (68a-3)
toḵuzda bir : **noh u yik** (89b-8)
toḵuzda bir : **noh -yīk** (89b-7)
toḵuzuncı : **nohum** (96b-8)
tolāk : **bāfirāz** (69b-1)
tolak : **vestād**(51b-3)
tolama : **bendīne** (111a-7)
tolama kaftan : **yelme** (124b-6)
toḷaşıḵ : **pīcāpīc** (42a-1)
toḷaṣmak : **neḡçīz** (72b-7)
toḷaṣuḵ : **derhem** (94b-9)
toḷatmak : **fünūden** (142a-6)
toḷdurdı : **ekned** (46b-6)
toḷdurulmuş : **ekende** (109a-2)
toḷma baḡarsuḵ : **akenc** (41b-1)

tolu : **senkce** (117b-3)
tolu : **yaḥçe** (124b-6)
tolu : **āgandepür** (56a-1)
tolu : **jäle** (116b-2)
tolu : **pür** (58a-9)
tolu : **rüt** (39a-1)
tolu : **sengek** (86b-7)
tolu : **tekrek** (84b-9)
tolu tolu : **pürāpür** (58a-9)
tolu kadeḥ : **cām** (94b-4)
tolu ayak: **düstikānī**(127b-3)
tolğa : **teresnāk** (84b-7)
tomalan : **cülle** (113b-6)
tomalan : **semārūg** (81a-9)
tomar : **ta'vīz** (53a-9)
ton : **ḵabāh** (120a-7)
ton : **cāme** (113a-1)
ton kavı: **pürje** (111b-9)
ton ağı : **nebğa**(123b-3)
ton bağı : **pervānde** (110b-8)
ton bağılyıcaḵ : **fenāvār** (65a-8)
ton buḵāgusı : **pābere** (110a-3)
ton buḵāgusı : **pāyiçe** (110b-4)
ton olacaḵ : **cāme-vār** (59a-4)
ton yaḵası : **çüz** (70a-7)
ton yuyucaḵ toḵmaḵ : **çüb-cāme şüy** (126b-6)
tonaḵ : **destāne** (115a-5)
tonaḵ : **tünd** (48a-1)
tonbul erük : **şāmlük** (87a-6)

toñdurmaḡ : **efsürānīden** (131b-2)
toñ ma‘nasına da gelir : **vīk** (90a-1)
tonluḡ : **cāmekī** (126b-1)
tonluḡ : **icrā** (27b-4)
tonluḡ : **idrār** (56a-8)
tonmak ve çamur ma‘nasına : **efsürden** (131b-1)
toñuz : **ḡūk** (86a-1)
toñuz : **kās** (75b-2)
toñuz : **kevnīz** (72a-6)
toñuz kılı : **kāsmūy** (129a-5)
toñuz azusu : **yeşek** (90a-7)
toñuz balığı : **dūlfīn** (101a-9)
toñuzlan ḡurdu : **kūzed** (50b-1)
toñuzlar ḡurdu : **ḡabezdū** (107b-1)
toñuzlar ḡurdu : **kūzed** (50b-5)
toñuzlar ḡurdu : **serkīn-kerdān** (102b-3)
toñuzlar ḡurdu : **ḡabezdūk** (85b-1)
top : **kūy** (129b-7)
toptolu zarf : **mālāmāl** (93a-3)
topcı : **ra‘d-endāz** (70b-8)
toplu igne : **serḡāre** (117a-8)
toprak : **ḡāk** (85b-1)
toprak alıcı : **ḡāk-bīz** (70b-1)
toprak atmaḡ : **rīhīden** (138b-8)
toprak çekici : **ḡāk-keş** (77b-2)
toprak ölçek : **ḡāk-bīz** (53b-2)
topraklık : **ḡāk-sār** (59b-7)
topraklık : **ḡākdān** (100b-3)
topuḡ : **pūjūl** (90b-9)

topuđ : **pūjūl** (90b-9)
topuğ : **řitālenk** (87b-3)
tor ve at: **kūmīje** (121b-9)
torak yodurdı : **řīrāz** (71b-2)
tovuca : **rind**(49a-2)
toymak : **āgāh şoden** (132a-9)
toymış : **nevīd** (51a-8)
toynađ : **sūm** (95b-4)
toynađ : **sūnb** (35a-1)
toynağ kesecegi : **kālenk** (88a-6)
toygār kuřı : **bekūk** (84a-5)
toğan : **nevez** (54b-9)
toğan : **nuved** (51b-1)
toğan bōređi : **alāne** (109a-3)
toğan ve direk : **řāhīn** (103a-3)
toğan yuvası : **alāne** (109a-3)
tođana mānend bir kuř : **fergūy** (129a-2)
toğancı : **bāzdār** (56b-7)
tođancı : **bāzūbām**(94a-3)
toğduğı ev : **hāne-i zād** (48a-8)
toğmak : **zāden** (139a-1)
toğranmış : **fergār** (65a-6)
toğrı : **sitīg** (81b-1)
toğrıcağ : **engişt** (36b-6)
toğru : **sihī** (128a-8)
toğru : **rāst** (38b-7)
tođru ađac : **cesūd** (48a-4)
toğrulığ : **rāstī** (127b-4)
tođruluđ : **dūrūstī** (127b-1)

tođrululuk : **pīrūzī** (125b-5)
toğrululuk : **destpurd** (48b-6)
toğrurak : **rāstter** (61a-9)
toğurıcı : **zāyende** (116b-3)
toğurmak : **zāyīden** (139a-2)
toğurmak ve Őıan, Şon kesmek : **encīden** (132a-6)
toğurmaz ‘avrat : **esterrenk** (83b-2)
toğurmaz ‘avrat : **istezek** (83b-6)
toğurmaz ‘avrat : **siteryek** (87a-2)
toğurtmak : **zāyānīden** (139a-2)
tutağ : **bām** (94a-3)
tutağlar : **lebhā** (32a-1)
tudağ : **leb** (35b-9)
tudağı yeleme: **sihlonc** (43a-1)
tul : **bīve**(111b-5)
tul ‘avrat : **tūr** (59a-3)
tulağ : **pāy-ı efzār** (57a-7)
tullık : **būrī** (126a-1)
tuman : **hīr** (60a-2)
tuman : **ŧārmīg** (81a-1)
tuman : **hūr** (68b-4)
tuman : **nejem** (96b-7)
tuman : **nezem** (96b-7)
tuman : **nijīm**(96b-7)
tunağ : **tāh** (45a-5)
tuncuğmak: **tensīden**(136a-5)
tūr dut oyunu : **hīz-gīr** (60a-3)
tūrđurmak [ođlancuđlar řarnı ũzerine sūrĩnmek] : **hīzānīden** (137b-3)
turağotu : **ŧevī** (128b-4)

turaḳotı : **ṣiput** (39b-3)
turaḳotı : **ṣivīt** (39b-4)
turfe : **büva'l-‘aceb** (33b-3)
turfe : **ferzeḫ** (54a-7)
turmaḳ : **verḫāsten** (144a-7)
turmaḳ ya‘ni giderken turmaḳ: **istāden** (133a-2)
turna : **fisām** (96a-4)
turna : **kūṣālenk** (88b-7)
turna : **külenk** (88b-5)
turna : **kürnek** (88b-5)
turḡay : **ḥül** (91a-9)
turḡāy : **çekā** (29a-2)
turḡāy : **dālbeze** (114b-7)
turḡay : **jevle** (116b-8)
turḡurmaḳ : **istānīden** (133a-3)
tuvāḳ : **berger** (57a-8)
tuvāḳ : **nehmār** (67b-7)
tuvāḳ : **rū-yı pūṣ** (78a-7)
tuz : **nemek** (89b-4)
tuzak : **dām** (94b-9)
tuzak gibi ve tavṣan : **ḥurūhe** (114b-2)
tuzak ip : **resen-dām** (95a-6)
tuzlu : **nemekīn** (105b-6)
tuzlu : **nemeksār** (67b-6)
tuzlu : **ṣūr** (64b-3)
tuzlu et : **nemeksūde** (123b-1)
tuzluḳ : **nemek-dān** (105b-6)
tuzluluk : **nemekīnī** (130a-7)

U

uş : **ferhenk** (88a-2)

uş : **henk** (90a-4)

uş : **hūş** (80b-1)

uşşı gitmiş : **bāzrām** (94a-3)

uşşı gitmiş : **medhūş** (79b-8)

uşanmak ve yigrenmek ve didilmek ve aşınmak : **fersūden** (141b-5)

uşlu : **ferhemend** (50a-2)

uşlu : **ferhemiz** (71b-6)

uşlu : **hūşā** (33a-1)

uşlu : **hūşenk**(90a-5)

uşlu : **hūş-mend** (51b-6)

uşulsüz : **künker** (66b-9)

uşulsüz at ve çez bağarsuğı : **çerde** (113a-6)

uca (ıssız yer) : **ālür** (55b-9)

uca : **bervāş** (76b-5)

uca : **ğinc** (43b-2)

uca arası : **kefek** (88a-8)

ucı kesegen : **sertiz** (71a-5)

ucuz : **erzān** (97a-9)

ucuzluk : **erzānī** (124b-9)

uç : **pesmān** (99a-5)

uç : **nevek** (89b-4)

uçkur : **şelvār-bend** (49b-5)

uçmak : **behışt** (37a-7)

uçmak : **periden** (134a-3)

uçmaklık : **bihiştī** (125b-5)

uçmaklıklar : **bihiştīyān** (99b-1)

uçuk dutmak : **per-ī jeft** (134a-7)

uçuğ dutmuş : **dīv-fersāy** (127a-9)
uçuğ dutmuş : **perī-i jeft** (37a-3)
uçurmak : **perānīden** (134a-4)
[ugurlamak] : **düzdīden** (138a-9)
ulağ : **āb-kerār** (55b-3)
ulağ : **üsküzār** (56b-3)
ulaşdı : **peyvest** (37a-6)
ulaşdırmak : **peyvestānīden** (134b-8)
ulaşık : **peyvend** (47b-2)
ulaşmak : **peyvesten** (134b-7)
ulu : **kitḥudā** (31b-5)
ulu : **ḥudāvend** (48b-1)
ulu : **baḥş** (76b-4)
ulu : **bozorg** (84a-9)
ulu : **bozorgüvār** (58b-1)
ulu : **kirām** (96a-9)
ulu : **küpüc** (44a-4)
ulu : **mih** (123a-2)
ulu : **nehmār** (67b-7)
ulu : **rez** (53b-6)
ulu : **ser-efrāz** (71a-5)
ulu : **ser-firāz** (71a-5)
ulu : **server** (62b-5)
ulu : **vertāc** (44b-6)
ulu ḥāce : **nijend**(51a-8)
ulu ḥāce : **pezād** (47a-2)
ulu ḥātun : **ḥadīş** (77b-3)
ulu kabīle : **dūdman** (101a-9)
ulu kabīle : **dūdmar** (61a-8)

ulu kabīle : **mīhen** (105b-1)
ulu koca : **pīrzāl** (90b-8)
ulu koca : **pīrzād** (53a-7)
ulu kurān : **levīz** (54b-4)
ulu kurān : **lūkāb** (35b-9)
ulu aşıl : **pozrūk māye** (112a-1)
ulu beg : **hān** (100b-4)
ulu beg : **hozāyigān** (100b-8)
ulu begler nişānı : **toğrāy** (128b-7)
ulu canavarlar yatağı : **semīc**(42b-9)
ulu div : **sitenbe** (117b-6)
ulu kār vāne daḥī dirler : **kedīver** (65b-7)
ulu pādīşāhlara daḥī dirler : **sālār** (62a-8)
ulu seped : **tiryān** (100a-1)
ulu ve hürmetlü : **girāmī** (129b-2)
ulu ve meşhūr : **nāmvere** (123a-8)
ulu yol : **şāh-ı rāh** (118b-3)
ululanmağ : **dene** (115a-8)
ululanmağ : **kibr** (66b-2)
ulular : **mihterān** (105a-8)
ululuk : **mihterī** (130a-4)
ululu : **behr-mend** (47b-1)
ululuk : **tuṃturāk** (83a-5)
ululuk : **bihterī** (125b-5)
ululuk : **bozorgī** (126a-1)
ululuk : **münş** (80a-2)
ulurağ : **mihīn** (105a-9)
ulurağ : **mihter** (67a-9)
umāc yani nişān : **çengāl-hüst** (37b-9)

umca : **künde** (121b-9)
umdurmak : **büpūsāniden** (135b-6)
ummak : **büpūsiden** (135b-5)
umud : **ümīz** (53a-3)
un : **ārd** (46b-3)
un aşısı : **āred-tībe** (108b-8)
un aşısı : **erdīne** (108b-5)
un öğretmek : **as** (73b-5)
un özi : **serīn** (102b-4)
unāgu : **sitīze** (117b-6)
unutulmuş : **ferāmūş** (79a-3)
unutmak : **ferāmūşiden** (141b-9)
ur : **dāmğül** (91b-1)
ur : **mefende** (123a-1)
ur : **pāgar** (56b-8)
ur : **pāgere** (110b-1)
ur : **vergāh** (124a-1)
ur : **godez** (54a-6)
uraz otı : **mār-kışışā** (32a-3)
urdurmak : **zenāniden** (139a-2)
urucu : **küzār** (66b-5)
urleyici : **zārḥūr** (61b-8)
urmak : **zeden** (139a-2)
urulan: **ḥezer** (59b-3)
urun : **menzil** (93a-4)
urun: **ḥarrer** (59b-2)
urundi : **sinc** (43a-2)
urur : **mīrez** (54b-6)
[uşanmak] : **sütühiden**(140a-1)

ustadan korkmak : **nehāzīden** (143b-4)
ustasız : **nikis** (76a-1)
ustura : **sütüre** (118a-4)
uş : **ānek** (83b-5)
uşak : **küjeğ** (81b-5)
uşak : **rīz** (71a-1)
uşak kol bağı : **peyvend** (47b-2)
uşacuk demren : **peykān-ḥord** (47b-2)
uşdadur : **īn keset** (36b-8)
uşdayım : **īnekem**(93b-9)
utanmak : **şermīden** (140b-1)
uvağ : **ḥurd** (48b-1)
uvağ : **rīze** (116a-7)
uvağ devek : **delūs** (74b-7)
uvağlık : **ḥordī** (126b-9)
uvacuk şaruca erük : **ālūçe** (109a-3)
uvacuk karaca boncuk ki iplige dizerler : **bīcāde** (111b-4)
uvacuk böcecüklere [dirler] : **kebüter** (65b-7)
uvacuk incü : **besez** (53a-6)
uvacuk kiler : **sūsmār** (63b-3)
uvacuk yapraklı fesligen : **ispergam** (94a-1)
uvmak ve dürtmek ve selmek (uvmak : uğulamak) : **mālīden** (143a-5)
uyhuda horlamak : **beḥusbub büyenk** (84a-5)
uyhuda ağız açmak : **kābūs** (75b-2)
uyku : **ḥevāb** (34a-3)
uyku otı : **erşek** (83b-1)
uyku: **kerā** (31a-8)
uyku[da] ve ağı başmak : **ferahcek** (88a-2)
uykucu : **ḥāb-güzār** (59b-8)

uykuda horlamak : **behosten** (133b-8)
uykuda ağrı başmak : **berhefc** (41b-7)
uykuda grlen şuret : **hayāl** (91a-8)
uyan : **kām** (96a-5)
uyan : **lağam** (96b-2)
uyan : **lağm** (96b-2)
uyan : **lenc** (44a-7)
uyan ağızlığı : **dehne-i likām** (95a-2)
uyān: **muğ** (46a-7)
uyanık : **bīzār** (58a-3)
uyanık : **nevīd** (51a-8)
uyanuğlık : **bīdārī** (125b-7)
uyudu : **đuft** (38a-7)
uyumak : **đuften** (100b-9)
uyumak ve yatmak : **đuosbīden** (137b-5)
uyumuş : **đuofte** (114b-3)
uyuşmak : **đuader** (59b-8)
uyuşmuş : **beste** (111a-2)
uyuşmuş : **enbiste** (109b-6)
uyuz : **đuarek** (85b-3)
uyuz : **đuergāh** (120b-7)
uyuz : **ker** (65b-9)
uyuz : **kuzīver** (66b-2)
uyuzlu : **đuergīn** (104a-6)
uyuzluğ : **đuerī** (129a-8)
uyuzluğ : **đuerīb** (35b-5)
uzamak : **đuālīden** (133a-9)
uzanmak ve yceltmek : **đufrađten** (131b-5)
uzatmak : **đuālāyīden** (133a-9)

uzun : **dırāz** (70b-6)
uzun : **ferā** (31a-1)
uzun : **şinük** (87b-3)
uzun boylu : **dırāz-bāla** (29b-2)
uzun gül : **fāşrā** (31a-1)
uzunca : **dırāzīne** (115b-3)
uzunca : **dırāznā** (29b-2)
uzunluk : **dırāzī** (127a-7)
uğrağ : **kej** (72a-4)
uğraş : **rezem** (95a-6)
uğrı : **şikār-bāz** (71b-1)
uğrı : **düzd** (48b-8)
uğrı : **kej** (72a-4)
uğrı : **şikārker** (64a-5)
uğrı : **zindānī** (128a-1)
uğrı aşacak ağac : **dār** (60a-9)
uğunmağ : **ğaş** (79a-1)
uğurlayın evin gözeden : **künfāl** (92b-9)
uğurlayın özün gözedici : **cemmāş** (77a-8)
uğursuz : **levs** (75b-6)

Ü

ücretsiz buyrulan iş : **şāyār** (64a-2)
üç : **sih** (117b-8)
üç harfdür üç ma‘nāya gelür, ğamnāk ve sehmāk ve şarabnāk : **nāk** (89b-1)
üç kat : **sih teh** (117b-6)
üç kat : **sitā** (30a-9)
üç biñ : **si hezār** (63a-6)
üç üç : **si kār si kār** (102b-7)

üç yüz : **si şed** (53b-9)
üç yüz biñ : **sih şed hezār** (63a-7)
üçde bir : **si yik** (87a-2)
üçüncü : **sivom** (95b-2)
üge ata : **pezer-i ender** (57a-3)
ügey ana : **māder-ender** (67a-4)
ügeyik : **fāhte** (119b-8)
ügeyik : **fāhtek** (88a-2)
ügeyik : **küvküv**(108a-6)
üğü : **çuğd** (48a-5)
ülüş : **şeviş** (78b-9)
ülker : **peren** (99a-3)
ülker : **pervīn** (99a-2)
ülker : **pervīzen** (99a-1)
ülüp : **çire**(113b-4)
ümiz : **ber u mend** (47a-6)
ümizlü : **honük** (85b-9)
ümizlü : **ümizvār** (56b-1)
ümizlülük : **ümizvārī** (125a-6)
ümīd : **end** (46b-7)
ümīdsüz : **nev-miz** (54b-9)
ün : **āvāz** (69a-2)
ün eylemek : **bānekīden** (133b-1)
ün eyletmek : **bānkānīden** (133b-1)
ün urucu : **bānk-zen** (98b-8)
ün ve avāz : **ser-āğāz** (71a-6)
ürkmek : **remīden** (138b-4)
ürkmek : **şemrīden** (140b-1)
ürkmek ve kızdırmak : **tūhten** (136b-2)

ürpermek : **ferāşā** (31a-2)
ürpermiş : **dijem** (95a-3)
ürpermiş saç : **kālīde** (120b-4)
üst : **bām** (94a-3)
üşek : **veşak** (83a-7)
üşendi : **ḥast** (38a-6)
üşenmek : **ḥasten** (137a-7)
üşümek : **cāhīden** (136b-3)
üşütmek : **cāhānīden** (136b-3)
üvengī : **tīb** (33b-6)
üvengü : **sitih** (117b-6)
üvengü : **cānkeş** (77a-8)
üvengü : **derīvās** (74b-6)
üvengü : **nebārüş** (80a-4)
üvengü : **puştibān** (99b-5)
üveñgülik : **sitīzegī** (128a-8)
üvez : **ḥarkez** (70a-9)
üzengü : **rikāb** (34b-2)
üzengü dutucu : **rikāb-dār** (61b-4)
üzengü yiri : **rikāb-dān** (101b-7)
üzerine : **derber** (60b-8)
üzmek ve üzölmek : **küsten** (142b-9)
üzre : **ber** (57a-4)
üzüm : **engūr** (56a-4)
üzüm : **fenc** (43b-4)
üzüm şalkımı : **ḥuvāşe** (114b-6)
üzüm şalkımı : **ğujum** (96a-1)
üzüm şapı : **vāvnīc** (44b-7)
üzüm budağı : **şenküle-i engūr** (64a-4)

üzüm çekirdegi : **feşāy** (129a-2)
üzüm çekirdegi : **kūhek** (88b-7)
üzüm çekirdegi : **nekij** (72b-8)
üzüm çekirdegi : **tekiş** (77a-6)
üzüm çekirdegi : **tekiz** (69b-9)
üzüm çekirdegi : **teküje** (112b-4)
üzüm çekirdegi : **çence** (113b-1)
üzüm çöpi : **ülünc** (41b-4)
üzüm salkıım başı : **venenk**(89b-9)
üzüm salkıımı : **kūhek** (88b-7)
üzüm salkıımı : **peşize** (111a-3)

V

vaķitsüz : **nāgāh** (123a-7)
vaķt-i cimā‘da şehvete eren ‘avrat : **rübūha** (116a-8)
vaķvaķ agacı : **istezek** (83b-6)
var mı : **dārī** (127a-3)
vardur : **dārez** (53b-5)
vardur : **dāred** (48b-5)
vardur : **hest** (41a-5)
varlık : **hestī** (130b-2)
varlığına yokluk gelmez : **ahir** (55b-1)
vaşak : **veşe** (124a-2)
vefāsuzluk : **gadr** (65a-2)
vermek : **dāden** (138a-1)
viresi : **nāşinā** (32a-8)
viresiye : **besādest** (37a-5)
viribimek : **firistāden** (142a-1)
viriş : **dihiş** (78a-2)

Y

ya : **ya** (33a-2)

yaḥni çekecek çatal demür : **yaḥni-keş** (80b-2)

yaḥni: **ābserd** (46b-3)

yaḥūdiler : **cühūzān** (100b-1)

yaşşı : **beḥnā** (28a-9)

yaşşı : **pehen** (99a-7)

yaşşı : **pūc** (42a-3)

yaşşı ağac : **taḥte-tār** (58b-6)

yaşşılık : **behnāyī** (125b-2)

yaşdıḳ içi : **ekīn** (97b-7)

yaşdıḳ: **bāliš** (37a-7)

yaşduḳ : **ekīn** (97b-7)

yaşduḳ içi: **ekīn-bāliš** (76a-7)

yaşlu : **sūskūvār** (63b-4)

yaḳa : **cīb** (34a-1)

yaḳa : **girībān** (104b-3)

yaḳa : **kirīve** (121a-8)

yaḳa : **zeh**(116b-8)

yaḳdıрмаḳ : **efrūzānīden** (131b-5)

yaḳın : **āver**(56a-4)

yaḳın : **nezdīk** (89b-3)

yaḳıncaḳ : **nezdīkek** (89b-3)

yaḳmaḳ : **verkerden** (144a-6)

yaḳmak ve yalıñlanmak : **efrūḥten** (131b-5)

yaba : **ārcen** (97b-2)

yaba : **efşū** (106b-4)

yaba : **engüşte** (109b-7)

yaba : **hīz** (55a-6)

yaban : **beyābān** (99a-8)
yaban : **pejend** (47a-8)
yaban şarımşağı : **belbūs** (74a-5)
yaban şarmaşığı : **zīr** (71a-3)
yaban şoğan ve nuşādur : **pīyāz-ı deştī** (125b-8)
yaban çiçekleri : **vesterek** (89b-9)
yaban eşegi : **kūr** (66b-8)
yaban gügercin : **vena** (32b-7)
yaban havucu : **kezer-i deştī** (129a-8)
yaban keşer tohum[1] : **dūkū** (107b-4)
yaban otı : **ğavşet** (39b-8)
yaban tavuğı : **ğaj** (71b-5)
yabana şalınup : **beyābānī** (125b-3)
yabğu gitmiş : **nişhuvār** (67b-8)
yad : **bīgāne** (111b-3)
yadluğ : **bīkānegī** (125b-8)
yalamağ : **līsīden** (143a-4)
yalan : **sāhtekār**(62a-9)
yalan söyleyici : **dürüg-güy** (127b-1)
yalan söz : **fend** (50a-3)
yalan söz : **enīsān** (98a-3)
yalan söz muhal ola : **pejfund** (47a-9)
yalancı : **dürügzen** (101a-8)
yalancı : **mār-āmūz** (72b-4)
yaldağlanmağ : **lāmānī** (129b-9)
yaldağlanmağ : **live** (122b-2)
yaldağlanup aldayıcı : **kerd-kār** (65b-8)
yaldıramağ : **dirağşīden** (138a-7)
yalım kaya : **tīg-ser** (59a-2)

yalıñ : **zebāne** (116b-3)
yalıñ : **zebān** (102a-2)
yalıncaq : **birehne** (111b-1)
yalıncaq : **bürehne** (112a-1)
yalıncaq : **tehk** (85a-1)
yalıncaqlar : **birehnegān** (99a-9)
yaluñuz : **ferīz** (54a-7)
yaluñuz : **tenhā** (28b-7)
yaluñuz : **yigāne** (124b-7)
yaluñuzluk : **tenhāyī** (126a-6)
yaluñuzluk : **yigānegī** (130b-6)
yalvarmaq : **lāb** (35b-9)
yalvarmış : **demīze** (115a-8)
yalgun ağacı : **āc** (41b-1)
yama : **verenk** (89b-9)
yamalı ton : **jinde** (116b-9)
yamalı ton : **zende** (116b-6)
yamalı ton ve hırka : **jünde** (117a-2)
yan [yol] : **pehlū** (107a-1)
yan ağrısı : **zātū'l-cenb** (34a-9)
yan başı : **kūst** (40b-2)
yan başı : **pervāş** (76b-7)
yan başı gelmek : **āsīb** (33a-6)
yan kesici : **kīse-bür** (66b-1)
yanķu : **hanīde** (114a-8)
yanķu : **āvā** (27b-2)
yanķu : **evāy** (125a-4)
yanķu : **pezvāk** (84a-2)
yanķu : **pūjūk** (84b-3)

yanķu: **āvāv** (27b-3)
yaña : **cenāb** (34a-1)
yaña : **sū** (107b-8)
yaña : **sūy** (128b-1)
yañaķ rengi : **kūne-i ruķ** (46a-5)
yañaķ yumrucağı : **efrāz-ı ruķ** (45a-2)
yañaķ yumrusı : **ferāzduķ** (46a-1)
yañaķ : **ruķsār** (61b-4)
yancıķ : **hemzābāz** (55a-6)
yancuķ : **enbānek** (83b-2)
yandaķ : **ķār-sipīd** (53b-2)
yandaķ : **ūştūr-ġāz** (69a-4)
yandaķ ħindi : **rūte** (116a-8)
yandaķ köki : **ķunāmek** (85b-6)
yanı başı : **ġūş** (79b-4)
yanıķ : **kemās** (75b-3)
yañılmac : **bürd**(47b-5)
yañılmac : **ķistān** (100a-8)
yanlu : **bedķīş** (76b-8)
yanmış : **efrūķte** (109b-4)
yanmış : **sekāf** (82a-7)
yañşak : **nūkiġāre**(123b-7)
yanuķ ucı : **ķeb** (35b-3)
yanġu : **tūf** (82a-4)
yap yap : **āķiz** (69a-3)
yapalaķ : **ķuġd** (48a-5)
yapışmaķ : **cefsīden** (136b-6)
yapmaķ : **nişer** (68a-1)
yapraķ : **belek** (84a-3)

yaprağ : **berk** (84a-1)
yaprağ : **dūje** (115b-8)
yaprağ : **pürküz**(69b-6)
yapraqsuz : **bī-berk** (84a-7)
yapraqsuz şarmaşığ : **sirind** (49b-1)
yapu : **binā** (28b-1)
yapucu : **bennā** (28a-8)
yapucu : **binā-ger** (58a-1)
yapucu : **dār-dār** (60b-1)
yapucu : **derāz** (70b-5)
yapucu : **dezār** (60b-5)
yapucu : **rāj** (70b-8)
yapucu : **rāz** (70b-8)
yapucu terāziisi : **şāhūl** (92a-5)
yapucular iskelesi ki üstine çıkup işlerler : **hare-cūb** (34a-4)
yapular arasındaki balçık : **nüvāşe** (123b-7)
yapunuñ bir sınırına konan taş : **āhīz** (68b-8)
yar : **yār** (68b-5)
yar : **gamkūsār** (65a-2)
yara : **rīş** (78a-6)
yara : **şühūd** (49b-7)
yarağ : **belek** (84a-3)
yarağ : **berk** (84a-1)
yarağ : **besīc** (41b-8)
yarağ : **fāh** (45b-9)
yarağ : **sāz** (71a-4)
yarağ : **şikāf** (82b-1)
yarağ baş : **tārek** (84b-4)
yarağ eylemek : **bescīden** (134b-2)

yarağ eyletmek : **besçāyiden** (134b-3)
yarağlamak : **āmāden** (131b-9)
yarağlu : **besğude** (111a-2)
yarağlu : **süfde** (118a-5)
yarağlu: **sāzkār** (62b-1)
yaradı : **şāyist** (39a-9)
yaradıcı : **āferīde-gāh** (55b-8)
yaradılış: **āferinīş** (76a-9)
yaradılmış : **āferīde** (109a-5)
yaralu : **kīfer** (66b-1)
yaralu : **şühūd** (49b-7)
yaramađ : **kāliyū** (108a-3)
yaramaz : **bed**(47a-9)
yaramaz : **bedkīş** (76b-8)
yaramaz : **derd-pīs** (74b-7)
yaramaz : **dūj** (70b-7)
yaramaz : **dūjḥīm** (95a-3)
yaramaz : **şuhā** (30b-5)
yaramaz ‘abes iş : **nāfercām** (96b-5)
yaramaz ḥū : **semyenc** (43a-1)
yaramaz şancı : **dejend** (48b-4)
yaramaz şancı : **düzāge** (115b-7)
yaramaz şanu : **sigāl** (92a-2)
yaramaz fal : **merğuva** (32a-5)
yaramaz gönül : **bed-dil** (90b-5)
yaramaz gümiş : **māḥ** (46a-6)
yaramaz hulu at : **dejāhenk** (86a-2)
yaramaz işlü : **kūniş** (79b-3)
yaramaz söz : **yāfe** (124b-5)

yaramaz sözlü ādem : **kenk** (88b-2)
yaramazlar : **bedīhā** (28a-7)
yaramazrak : **bedter** (56b-7)
yaramazrak : **biter** (58a-4)
yarar ola ki : **şāyed** (49b-5)
yarasa : **ḥasyūz** (70b-1)
yarasa : **ḥayūr** (59b-9)
yarasa : **ḥüyüz** (70b-2)
yarasa : **şeb-pere** (118b-4)
yarasa : **şeb-perek** (87a-8)
yarasa sidügi : **şizrek** (83a-4)
yaraşık : **pürāh** (111b-9)
yaraşuḡ yüz dutan : **uḥcūḡ** (45a-2)
yaraşur : **zībed** (49a-6)
yaratmaḡ : **āferīden** (131b-1)
yardım : **yār** (68b-5)
yardım : **yārī** (130b-5)
yardımcı : **yāver** (68b-5)
yardırmaḡ : **şikāfānīden** (140b-6)
yārenler : **yārān** (106b-1)
yarı olmuş : **nīm-bismil** (93b-1)
yarılmaḡ : **terākīden** (136a-6)
yarılmaḡ : **terākānīden** (136a-6)
yarım : **nīmçe** (123b-4)
yarım : **nīm** (96b-8)
yarım yigit : **nīm-cüvān** (105b-9)
yarın : **ferdā** (31a-1)
yarın gece : **ferdā-şeb** (35a-8)
yarınki : **ferdābamdād** (54a-7)

yarınlık : **ferdāyī** (129a-2)
yarıngı gün : **ferdā-rūz** (71b-7)
yarışdırmak : **borāzāniden** (135a-7)
yarışmak : **berāziden** (133b-9)
yarlar : **bīkānegān** (99b-2)
yarlık : **yārī** (130b-5)
yarlık eylemek : **yārīden** (144b-7)
yarlıgamaq : **āmurzīden** (132a-5)
yarlıgayıcı (metinde ‘ ile yazılmış) : **emerūzkār** (56a-7)
yarma : **ğarmec** (43a-8)
yarma : **ğurmuc** (43b-2)
yarmaq : **şikāften** (140b-6)
yarpuz : **pūzīne** (112a-5)
yartmaq : **kabā** (31a-3)
yas : **mātem** (96b-2)
yas : **sūk** (87a-5)
yasdıq : **bāliš** (76b-3)
yasdıq içi : **ekūş** (76a-9)
yasduq içi ve ana beñzeyen : **çeygūt** (37b-9)
yaş : **nem** (96b-7)
yaş : **sāle** (117a-3)
yaş : **ter** (58b-5)
yaş hurma koyacaq : **güvāre** (122a-8)
yaş arpa : **havyid** (48a-8)
yaş ağaç : **dıraht** (38b-4)
yaş diken : **büşruğ** (81a-1)
yaş yaş iççikrık : **garan** (103b-2)
yaşamış toğan : **kürüñc** (44a-4)
yaşdaş : **hāmāl** (93b-3)

yaşdaş : **hemsāl** (93b-3)
yaşdaş : **hümāl** (93b-4)
yaşdaş : **sād** (49a-8)
yaşıl kelte : **kerbās** (75b-4)
yaşlık : **terī** (126a-4)
yaşlu : **nemdār** (67b-6)
yaşluluk : **nemekīnī** (130a-8)
yaşlurak : **nemnāk** (89b-4)
yaşmak : **firām** (96a-4)
yatak : **ḥābgāh** (113b-9)
yatak : **künām** (96b-1)
yatak ve küçürek seped : **kendühāye** (121a-7)
yatmak (yatay çizgi manasında) : **evtār** (56a-5)
yatmak : **vārīden** (144a-5)
yatsu vaḳti : **ḥoften** (100b-9)
yatuk bardak : **kefşek** (88b-1)
yatuk bardak : **keşef** (82b-4)
yatuk bardak : **keşenk** (88a-9)
yav[u] kılmak : **yāvīden** (144b-7)
yavaş : **rām** (95a-5)
yavaş yılan : **yaftenc** (44b-9)
yavaşlu : **nīgū-kār** (68a-2)
yavi kıldı : **yevā-kerd** (51b-7)
yavi konmuş : **veyz** (55a-4)
yavlaḳ : **māye** (122b-7)
yavrı : **ḥom** (94b-8)
yavrı : **beççe** (110b-5)
yavrı : **peltīne** (111a-4)
yavrı : **şīpūr** (64a-4)

yavrı : **şīpūr** (64a-6)
yavşak : **şībşe** (118b-8)
yavşak : **rişk** (86a-8)
yavşan : **huncuk** (85b-9)
yavu vardı : **yevāşoz** (55a-7)
yavuz : **aḥşic** (41b-1)
yavuz : **bez** (53a-5)
yavuz : **bed** (47a-9)
yavuz : **dūj** (70b-7)
yavuz : **hesīb** (36a-7)
yavuz ṭali‘lū : **bed-aḥter** (57b-3)
yavuz katır : **şehbā** (30b-2)
yavuz aşıl : **beznijāz** (53a-5)
yavuz ādem : **mīl** (93a-5)
yavuz at : **bed-pušt** (37a-3)
yavuz at : **heyduḥ** (46b-1)
yavuz at : **tūsen** (100a-2)
yavuz endīşe eylemek : **sekāliden**(139b-3)
yavuz işlü : **bez-kejdām** (94a-8)
yavuz işlü : **bedbāz** (69a-7)
yavuz işlü : **bedkār** (57a-1)
yavuz işlü : **bed-kūniş** (76b-4)
yavuzluklar : **bedihā** (28a-3)
yavuzluk : **bedī** (125a-8)
yay : **firāḥ-dest** (40a-2)
yay : **kemān** (104a-8)
yay : **şeyz** (71a-8)
yay ağacı : **bişçiz** (69b-3)
yay bāşī : **ḥam-kūşe** (114a-7)

yay düzüci : **kemān-ker** (66a-3)
yay evi : **taḥkem** (94b-3)
yay gezi : **raḥne** (116a-3)
yay tozu : **tūz** (70a-3)
yaya : **hīde** (124b-1)
yaya : **piyāde** (111b-4)
yayağ yüriyen ḥacı : **ḥeckūl** (91a-7)
yayalık : **piyādegī** (125b-7)
yaycuğaz : **kemānçe** (121a-5)
yayığ : **gūye** (119b-8)
yayığ : **nūhre** (123b-8)
yayığ : **nehre** (123b-3)
yayla : **tābe** (112a-7)
yaylağ : **fervār** (65a-7)
yaylağ : **sermāserd** (49b-1)
yaylağ : **tābistānī** (126a-3)
yayuk : **ṭurvān** (103b-1)
yayuk : **gūş** (79b-4)
yaz : **tābistān** (99b-7)
yaz : **behār** (57b-5)
yaz çemen[i] ki tazeliği gitmez : **ferzed** (50a-2)
yaz evi : **bādgar** (57a-1)
yaz evi : **bādgar** (57a-8)
yaz evi : **gard** (49b-9)
yazdı : **nūbişt** (41a-3)
yazı yer : **hāmuzhān** (106a-4)
yazıcı : **dībīr** (60b-8)
yazıcılık : **dībīzī** (127a-7)
yazış : **nūyisīş** (80a-7)

yazlar : **çāy-behārī** (126b-1)
yazmak : **nūbišten** (144a-1)
yağ : **künced-kāg** (81b-6)
yağ : **mağz** (72b-4)
yağ : **rūgan** (102a-1)
yağ şıkacak : **kīstān** (104b-4)
yağ bağarsuğı : **çiger** (59a-8)
yağ çirk[i] : **harek**(85b-4)
yağ erimek : **gozāyīş** (79b-2)
yağ ölçegi : **kūbīn** (104b-7)
yağcı : **rūgan-ger** (61b-5)
yağdırmak : **bārānīden** (133a-9)
yağıcı : **bārende** (110a-7)
yağır : **çerde** (113a-5)
yağlandırmak : **perhīzānīden** (134b-1)
yağlık: **seperdek** (86b-6)
yağlu: **çerb** (33b-9)
yağma : **çeharvā** (29a-3)
yağma : **tārāc** (42a-4)
yağma : **gāret** (39b-8)
yağmak : **bārīden** (133a-8)
yağmacılık : **yağmāyī** (130b-5)
yağmur : **bārān** (98b-5)
yağmur katresi : **sirşik**[sirişk](86b-9)
yağmura eken : **kişter-āb** (35b-6)
yağmurdan kaçup varıcağ ev : **bārān-gürīz** (69a-5)
yağmurluğ : **bārānī** (125a-7)
yağrık : **harek** (85b-3)
yağrık : **hıven** (100b-7)

yağrın : **şāne** (118a-9)
yağı yiri : **eşer** (55a-8)
yedek : **çenībe** (113b-1)
yedi : **heft** (41a-6)
yedi kardāş : **heftū-renk** (90a-2)
yedi ker yıldızı : **heftū-renk** (90a-2)
yedi yüz : **heft şed** (55a-4)
yedi yüz biñ : **heft şed hezār** (68b-1)
yedide bir : **heft-yik** (90a-3)
yedinci : **heftom** (96b-9)
yedinci : **heftomīn** (106a-6)
yedirmek : **hurānīden** (137b-8)
yel : **bād** (47a-7)
yel kaçırmağ : **āver** (56a-4)
yel devesi : **şürbād** (49b-8)
yelegen ağacı : **tīr** (58b-9)
yelek : **per** (57a-4)
yelek : **tīr** (59a-1)
yelici : **kār-efjūl** (92b-6)
yelken : **portek** (84a-9)
yelman: **nevek** (89b-5)
yelme : **jenk** (86b-3)
yelmek : **pek** (84a-3)
yelmek : **tek** (84b-8)
yelmek ve segirtmek : **devīden** (138a-5)
yelmek ve yupurmak ve ahmak ve nişāne ve leke : **lek** (88b-8)
yemek : **horden** (137b-8)
yemek artuğı : **nīm-hord** (51a-9)
yemek siñirici ma‘cūn : **güvāriş** (79b-4)

Yemen alacası : **burd-ı yemenī** (126a-1)
yemiş : **ber** (57a-4)
yemiş : **fejgand** (50a-3)
yemişci : **şemer** (64a-1)
yemişi bol : **pīrār**(58a-8)
yemişlü : **mīve-dār** (67b-1)
yemişlü : **permend** (47b-2)
yemişlü : **şemer** (64a-1)
yenge : **piyū** (107a-3)
yenge : **pūbu** (107a-4)
yengec : **hadnek** (85b-2)
yengeç : **harcenk**(85b-2)
yeñi : **nev** (108a-9)
yeñi : **pīrūz** (69b-4)
yeñi ‘ādetlü : **nevābīn** (105b-7)
yeñi dikilmiş bağ : **nevāhte** (123b-2)
yeñi olmağ : **nevīden** (143b-4)
yenilir kuş : **hordzerser** (60a-5)
yenür : **huvāre** (114b-4)
yer : **cāy** (126b-2)
yer : **dih**(115b-4)
yer : **zemīn** (102a-4)
yer kazıcı : **gürmiş** (79b-5)
yer altında şu evi : **serdāb** (34b-6)
yer altında olan : **kerīg** (81b-4)
yer altında uvacuğ cānverler : **senkem** (95a-9)
yer çukuru : **kevzemīn** (104a-9)
yer dutucu : **çeter-cāygīr** (59a-7)
yer ev : **devlec** (42b-1)

yer oynaması : **zinc** (42b-5)
yer üzerine yaşılanmış : **baḥic** (41b-6)
yer yaracak bil : **kürāz-ı deştī** (129b-3)
yerden götürülmüş oğlan : **beççe-i berdāšte** (110b-5)
yerden kesilmiş ev : **seneb** (34b-6)
yerden kesme ev : **zemūnī** (127b-9)
yerler : **cāyhā** (29a-1)
yeryüzü : **sāhere** (117a-4)
yeşil : **sebz** (71a-4)
yeşil taş : **sevīšem**(95a-8)
yeşil biber : **rāved** (49a-1)
yeşil küpecik : **sūy-sebz** (71a-4)
yeşil küpecik : **tefāre** (112b-3)
yeşillik : **sebzī** (128a-4)
yeter : **bes** (74a-4)
yeter : **bes est** (37a-4)
yetmiş : **heftāz** (55a-4)
yetmiş : **kendā** (31b-3)
yevāşe ağacı : **bürs** (74a-7)
yeyegen : **mākūl** (93a-2)
yeyesilik : **poḥt-kāve** (111b-8)
yeyimek (yeyim : rüşvet) : **kendīden** (142b-2)
yeyni yüklü: **sebük-bār** (62b-7)
yezağ : **şütür-gāz** (64a-9)
yıl : **sāl** (91b-9)
yılan : **mār** (67a-4)
yılan boynuzu : **şāhmār** (64a-2)
yılancı : **mār-efsār** (67a-6)
yılanlu : **mārānnāk** (89a-6)

yıldırağan : **raḥṣān** (101b-4)
yıldırıcı : **ruḥṣān** (101b-9)
yıldırıcı : **raḥṣā** (29b-7)
yıldırıcı : **tāb-nāk** (84b-5)
yıldırım : **āteṣ-bāz**¹ (69a-3)
yıldırım : **baḥneve** (110b-6)
yıldırım : **baḥtū** (106b-8)
yıldırım : **berḳ-ı sūkūsāk** (84a-5)
yıldırım : **bīr** (58a-6)
yıldırım : **reṣ** (78a-4)
yıldırım : **sūkūsāk** (87a-5)
yıldırım : **tündür** (59a-2)
yıldırım ki ‘arabīce añā ṣā’ikā dirler : **āzerḥes** (73b-8)
yıldıriş : **tābiş** (77a-6)
yıldırmaḳ : **ḥit** (38a-6)
yıldırmaḳ : **ḥunt** (38a-8)
yıldırmaḳ : **reṣ** (78a-4)
yıldırmaḳ : **tābīden** (135b-7)
yıldırtmaḳ : **tābānīden** (135b-8)
yıldız : **sitāre** (117b-5)
yıldız ḳurdu : **şeb-tāb** (35a-3)
yıldız ḳurdu : **şeb-tāv** (107b-9)
yılıḳ : **pīc** (42a-1)
yıllar : **sālehā** (30a-4)
yıllıḳ : **sālīne** (117a-3)
yılıñ evvel günü ki vilāyet-i ḳurbında mu‘teber dutarlar imiş : **nevrüz** (72b-8)
yılḡun : **kej** (73b-1)
yılḡun : **kej** (72a-4)

yılğun ozacı : **'azbe** (119a-9)
yılğun yimiři : **kejmāzū** (108a-5)
yırtıcı : **āragde** (108b-6)
yırtıcı : **dezeh** (115a-1)
yırtıcı : **dirende**(115b-2)
yırtıcı : **jiyān** (102a-6)
yırtıcı canavarların burnı : **kelfet** (40a-7)
yırtıcılar mantarı : **pūj** (69b-7)
yırtma : **dirrīden** (138a-6)
yırtmac : **āk** (85a-5)
yırtmac : **tīrez** (70a-3)
yidek : **aru** (45a-1)
yidek : **bolād** (47b-7)
yidek : **cenīb** (33b-9)
yidek : **nerenc** (44b-3)
yidi miřkāl ağırı bir dirheme eydürler orasānīler atında : **unānī** (128b-5)
yidi yidi : **heftekān heftekān** (106a-6)
yigin : **firūz** (71b-9)
yigirmi : **bist** (37a-7)
yigit : **bernā** (28a-5)
yigit : **vernā** (32b-6)
yigit kiři : **cūvānmerd** (48a-7)
yigitler : **cūvānān** (100a-9)
yigitlik : **bernāyī** (125b-1)
yigitlik : **cūvānī** (126b-4)
yigler : **bihān** (99b-1)
yigrek : **bihī** (83a-1)
yigrek : **bihter** (58a-1)
yigrek : **bihterīn** (99b-1)

yik : **astī** (125a-4)
yil : **hīz** (55a-6)
yil : **bāz** (53a-4)
yil degirmeni : **āsiyābād** (46b-5)
yil ve bezegi: **hevā** (32b-9)
yilegen : **būyā** (28b-4)
yilegen : **tekāver** (58b-7)
[yil esmek] : **vejūliden** (144a-9)
yilek : **pūye** (112a-6)
yilek : **sīne-pūş** (78b-5)
yileken at: **süksük** (87a-5)
yiletmek : **enbūyāniden** (132a-4)
yilim : **kebed** (50a-6)
yilken : **badbān** (98b-4)
yilken düzüci : **leķanger** (67a-2)
yillemek ve ķoķmaķ : **pūyiden** (135b-3)
yilmek : **enbūyiden** (132a-4)
yilmek : **teft** (37b-4)
yilmek ve ķoķmaķ : **būyiden** (135b-4)
yiltemek : **efjūliden**(131b-3)
yilve (aslı yelve) : **jelķ** (45b-2)
yīm şoñı : **peşor** (57b-3)
yimeksüz : **nişāf** (82b-7)
yimiş : **mīve**(123a-3)
yimiş : **bar** (56b-6)
yiñ : **āsitīn** (97b-4)
yine kūrre : **kūrre**(121b-5)
yini : **sepūk** (86b-6)
yinidin yumurda : **kendeş** (79a-8)

yir : **cā** (29a-1)
yir kazıcı : **gümāne** (121b-8)
yir üzere çekilmiş ve sürünmüş : **ferahne** (119b-9)
yitmiş iki : **heftād du** (108b-1)
yitük : **yāve** (124b-6)
yiv : **derz** (70b-3)
yiyecek : **hōr** (60a-6)
yiyecek : **hordenī** (127a-2)
yiyecek yükü : **hūrbār** (60a-8)
yiyeg[en] : **rejd** (49a-1)
yiyegen: **rūs** (74b-9)
yiyesi : **hūriş** (77b-6)
yiyü : **zeh** (116b-8)
yoḥsül : **gedāyī** (129a-6)
yoḥsul : **tenk-dest** (37b-4)
yoḥ : **neh** (123b-3)
yoḥ : **nī** (130a-9)
yoḥ : **nīst** (41a-3)
yoḥ ma'nasına : **lāş** (79b-6)
yoḥış : **kirīve**(121a-9)
yoḥlanmas : **veyra** (32b-5)
yoḥsul : **gedā** (31a-7)
yoḥuş : **firāz** (71b-8)
yoḥuş : **sere** (117a-8)
yoḥuş başı : **ser-sere**(117a-8)
yoḥuşa gidici : **ser-reftār** (62b-3)
yoḥurmaḥ : **sirişten** (139b-6)
yol : **hencārhir** (68b-2)
yol : **likāş** (79b-7)

yol : **rāh** (116a-3)
yol arkaluğı : **mesāk** (40b-6)
yol armağanı : **rāh- āverd** (49a-1)
yol buradı : **rehvār** (61b-2)
yol cāyı : **çehār sū-yı rāh** (113b-1)
yol gösterici : **rāh-nümāyī** (127b-4)
yol gösterici : **reh-nüma** (29b-6)
yol urucu : **kūc** (44a-5)
yol urucu : **rāhzen** (101b-3)
yol yarağı : **sāz-ı rāh** (117a-2)
yol yitüği : **senk-güzār** (62b-9)
yola göndermek : **berāh kerdn** (134a-6)
yolcu : **rāh-güzerī** (127b-4)
yolcu : **reh-güzer** (61b-1)
yoldaş : **deys** (74b-6)
yoldaş : **hem-dem** (97a-1)
yoldāş : **hemrāh** (124a-7)
yoldaş : **yār** (68b-5)
yoldaş : **gamkūsār** (65a-2)
yoldaşlık : **gamkesārī** (128b-9)
yolsuz : **bīcād** (47b-8)
yonka : **bād-pere** (110a-5)
yoñka : **sūniş** (78b-7)
yonca : **sepüst** (39a-5)
yonca : **süpüst** (39a-7)
yonca içinde biten ot : **kümīje** (121b-9)
yoncaluğ : **süpüst zār** (63a-9)
yormak : **encāliden** (132b-1)
yormak : **evbār** (56a-5)

yorġa : **rehvār** (61b-2)
yorġa : **tek** (84b-8)
yorġa at : **nevend** (51a-5)
yorġa ve boz at : **ħınk** (85b-7)
yorġan : **kejāġand** (50a-7)
yorġan : **lihāfe** (122b-2)
yorġan : **pister-āhenk** (84a-8)
yorġan : **tekāver** (58b-7)
yorġan ii : **ekīn** (97b-7)
yorġan ve ferri : **devāc** (42b-1)
yosun : **cāme-ġūk**(85a-4)
yosun : **sebze-i āb** (34b-5)
yosun balık : **ħār-ı māhī** (126b-7)
yoġrulmuř kire : **āje** (108b-6)
yoġun : **bend** (47b-2)
yoġun : **ġūl** (93a-1)
yoġun : **iştabir** (56a-9)
yoġun : **istebīr** (56a-8)
yoġun : **mūndūr** (67b-2)
yoġun : **sitebr** (63a-5)
yoġun : **zeft** (39a-3)
yoġun avāz : **bem** (94a-6)
yoġun kiři : **řinūk** (87b-3)
yoġun nesne: **hengeft** (41a-7)
yoġun oēun : **hīme-zeft** (41a-8)
yoġurd : **māset** (40b-6)
yoġurd řamızlıġı : **māst-māye** (122b-5)
yoġurddan dūzūlen keř : **kenħ** (46a-2)
yoġurdlu aş : **tevġa** (28b-7)

yoğurmak : **āşurden**(131b-9)
yoğurt şunicak zarf : **kīgar** (66a-8)
yoğurtlu aş : **māstevā** (32a-4)
yöre : **gird** (50b-1)
yöre : **kenām** (96a-7)
yuğa : **tenk** (84b-9)
yuğaru : **bālā** (28a-3)
yuğaru : **ber** (57a-4)
yuğaru : **ferā** (31a-1)
yuğaru : **firāz** (71b-8)
yuğaru : **ver** (68a-4)
yuğaru : **zeber** (61b-7)
yuğaru : **zevür** (62a-2)
[yuğaru çekmek] : **ber keşiden** (134b-1)
yuğaru dut : **berdār** (57a-9)
yuğaru komağ : **bernihāden** (133b-6)
yuğaru olmak : **zevrīden** (139a-4)
yuğarurak : **zeberīn** (102a-2)
yuğatmak : **busānīden** (135a-9)
yuğmak (düzeltmek) : **peşlīden** (134b-7)
yufğa : **bārīk** (83b-8)
yufğa : **tırāşe** (112b-7)
yufğa etmek : **nān-ı tenk** (89b-3)
yufğa gemi : **pezyūn** (99a-5)
yulaf : **devser** (60b-7)
yulaf : **sült** (39a-8)
yulaf : **şevmak** (83a-4)
yular : **efsār** (55b-8)
yular : **mehār** (67a-7)

yular : **ser-efzār** (62b-1)
yular şapı: **pālāhenk** (83b-9)
yumak : **kübbe** (121b-3)
yumak : **külül** (92b-8)
yumak : **külüle** (121b-7)
yumak : **kürühe** (121b-6)
yumak : **şosten** (141a-2)
yumak ki hamīrden iderler : **kend-ḥamīr** (66a-6)
yumrı : **pūc** (42a-3)
yumrı : **tüld** (48a-1)
yumrı : **zef** (39a-3)
yumrı yumrı yol : **terīve** (112b-1)
yumruk : **muşt** (40b-8)
yumrucağ : **nūred** (51b-1)
yumrucağ taş : **kürūh** (121b-6)
yumşak : **ās** (73b-5)
yumşak : **firām** (96a-4)
yumşak : **kebbe** (120b-6)
yumşak : **lād** (50b-6)
yumşak : **nerm** (96b-7)
yumşak : **süst** (39a-8)
yumşak kulaklı : **nerme-gūş** (80a-4)
yumşak yil : **nesīm** (96b-6)
yumurda : **ḥāye** (114a-1)
yumurda : **toḥm-ı murğ** (81a-3)
yumurdalu kalye: **tebāhe** (112a-9)
yund : **sütürbank** (87a-2)
yund kuşu : **şa've** (119a-6)
yund kuşu : **rağve** (116a-4)

yund kuşu : **sengilā-līk** (86b-8)
yund kuşu : **sīsek** (86b-9)
yund kuşu : **zerveder** (61b-8)
yundurmak : **terāşānīden** (136a-6)
yunuş : **sirişt** (39a-6)
yunmak : **terāşīden** (136a-6)
yurdı : : **sūfār** (63b-2)
[yutmak] : **fūrū borden** (142a-4)
yuva : **lāne** (124b-4)
yuva : **āşiyān** (97b-5)
yuva : **āşiyāne** (108b-9)
yuvalak taşu : **zemnec** (42b-5)
yuvalanmak : **ğaltīden** (141a-9)
yüce : **bülend** (47b-6)
yüce : **efrāz** (69a-2)
yüce : **emrūğ** (80b-6)
yüce : **firāz** (71b-8)
yüce : **keyhāl** (92b-7)
yüce : **keyhān** (104b-2)
yüce : **kīhā** (31b-6)
yüce ev : **revāk** (83a-3)
yüce köşk **eyvān** (98a-7)
yüce ve kaçan : **key** (129b-1)
yücelik : **ber-terī** (125a-9)
yücelik : **bülendī** (126a-2)
yücelik : **erhac** (41b-1)
yücelmek : **bülendīden** (135b-1)
yüceltdirmek : **efrāşānīden** (131b-4)
yüceltmek : **bülendānīden** (135b-1)

yüceltmek : **efrāšten** (131b-4)
yücerək : **bālāter** (56b-8)
yücerək : **bālā-terīn** (98b-7)
yücerək : **berter** (57a-4)
yücerək : **bülend-ter** (58b-2)
yügrük : **baḥic** (41b-6)
yüğürek at : **ser-eftār** (63a-1)
yük : **bār** (56b-6)
yük : **bīm**(94a-9)
yük : **rīş** (78a-6)
yük : **sorḳūc** (43a-2)
yük : **zenk** (86b-3)
yük ıartıcaḳ ıapan : **kerestün** (104a-6)
yük ıartıcı persenk : **bārsenc**(41b-7)
yük çekici : **bārkeş** (76b-3)
yük çekici : **bārliş** (76b-5)
yük dibine bırağılan ḥalı : **şadr** (64b-7)
yük eglemek : **çeft** (37b-9)
yük getirüci : **bārbürdār** (56b-6)
yük getirüci : **püşkül** (90b-9)
yük götücüci : **bārgīr** (57a-2)
yük götücüci : **bürdübār** (58b-1)
yük ve murād : **kerre** (120b-8)
yükci : **bārber** (56b-6)
yükci : **cāzū** (107a-7)
yükde bir : **hember** (68b-3)
yükli : **ābanūs** (73b-4)
yükli : **evbār** (56a-5)
yükli olan dişi : **ābisten** (97a-5)

yüksük : **engüştüvâne** (109b-7)
yüksük : **peşte** (111a-2)
yülügen : **üstüre** (110a-2)
yülümek ve yuymak : **sütürden** (140a-1)
yüñ : **şüf** (82b-2)
yüñ : **peşem** (94a-6)
yüñ ipligi : **dük-rīse** (116a-1)
yüñden olan nesne : **peşmīne** (111a-2)
yürek : **dil** (91b-4)
yürek kanı : **perde-i dil** (90b-5)
yürek oynamak : **zirīh** (45b-3)
yürek yakıcı : **dilsüz** (70b-6)
yüreklülük : **çiregī** (126b-4)
yürge : **zinc** (42b-6)
yürügen : **şīb** (35a-5)
yürügen : **tiz** (70a-2)
yürügen at : **şebdiz** (71a-8)
yürür : **revān** (101b-6)
yürüyücü : **dellāle** (115a-7)
yürüyüş : **reftār** (61b-1)
yürüyüş : **reviş** (78a-5)
yüsüg : **çağzābe** (113a-7)
yüsük : **seme** (117b-3)
yüz : **çehre** (113b-1)
yüz : **şed** (54a-4)
yüz : **dīdār** (61a-1)
yüz : **ruhsār** (61b-4)
yüz şuyı : **üşgür** (56b-3)
yüz biñ : **şed hezār** (64b-6)

yüz biñler : **şed hezārān** (103a-9)
yüz buruşmaq : **encūften** (132a-7)
yüz silecek : **rūmāl** (91b-6)
yüz tebsiren renc : **pişterem** (94a-9)
yüz ve pūh : **rūy** (127b-8)
yüz yastığı : **nāz-bāliš** (80a-3)
yüze yüz : **rūbārū** (107b-6)
yüze yüz : **rūyārūy** (127b-8)
yüzerlik : **sipend** (49b-1)
yüzerlik : **ispendān** (98b-1)
yüzerlik : **sipendān** (102b-5)
yüzgec : **sināver** (63a-6)
yüzgec : **şināver** (64a-5)
yüzgüç : **āşinā** (f.s.)
yüzgüç ve yüzmek: **şinā** (30b-3)
yüzmek : **şinār** (64a-6)
yüzmek : **şinā-rev** (107b-9)
yüzmek : **şinārīden** (140b-8)
yüzmek : **şināvīden**(140b-8)
yüzmek ve bir işe kaçd etmek ve çelmek fi'l-cümle cismānī yār ve hāfī bir hareketden bir 'ibāretdür : **āhencīden**(132b-9)
yüzsüz : **bī-şerem** (94a-9)
yüzsüz : **çir** (59a-9)
yüzsüz : **dırāz-zübān** (101a-6)
yüzsüz : **selīṭ** (80b-3)
[yüz urmak] : **zelfīden** (139a-4)
yüzücü : **şināh** (119a-1)
yüzücü : **şinār** (64a-6)
yüzük : **engüşterī** (125a-3)

yüzük kaşı : **nigīn** (105b-8)
[yalvarmak] : **lābīden** (144b-4)
[yarmağ ve yar olmak] : **şāyisten** (140a-8)
[yaşmak] : **rū-yı bend** (49a-3)
[yatmak] : **hoften** (137b-6)
[yavuz işlü] : **bedkār** (56b-9)
[yaymak] : **ğūbe-zeden** (141b-4)
[yağ hortusu] : **havāhen** (100b-6)

Z

za'ferānlu şamşar : **zünāc** (42b-6)
zağmetlü olundı : **hast** (38a-6)
zāluñ atası : **jer** (62a-3)
zārılık : **jāje** (116b-2)
zāyidsiz : **pāstār** (56b-7)
zağar : **çepe** (113a-4)
zemīn ma'nasınadur : **zemī** (127b-8)
zenc : **şinc** (43a-6)
zengīler ili : **zengibār** (62a-1)
zerdālū : **mişlūz** (72b-5)
zerdālū kurısı : **ğuvālenk** (87b-9)
zerde aşı : **zīrbā** (30a-3)
zerde çöp : **seprek** (86b-6)
[zevāl eylemek] : **nevme kerden** (143b-4)
zevzek : **esrār** (56a-3)
zevzek : **penelk** (84a-4)
zeytun yağı : **ābedendān** (97b-2)
zıbuğ : **mecācenk** (89a-3)
zilhi urmak : **çeçcele** (113a-4)

zindancı : **zindānbān** (102a-5)

zireh düzüci : **zirihger** (62a-4)

zükaḳ: **kūçe**(122a-5)

zühre yıldızı : **nāhid** (51a-5)

zühre yıldızı : **zevās** (75a-1)

zülfüñ kıvrı[mı] : **hāz** (73a-4)

zülüfler : **zülfhā** (30a-3)

Z

zulümden egilmek : **gozeziş** (79b-3)

zulümden egilmek : **gūzeş** (79b-6)

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. TÜRKÇE KELİMELEK DİZİNİ

A

acıraq : daha acı (84b/9)

açuk kaşlu : açık kaşlı (41b/1)

adaş: aynı adlı (97a/1)

ādem alıbı : vücut (50a/6)

adlu : şöhretli, namlı (54b/7)

āg : ak, beyaz (27b/4)

ag : ot manasında/ Cāmi'ül-Fürs'te agu unduz şeklinde geçer. (75b/1, 75b/5)

ag urdu: ag ören böcek (116a/7)

agac urdu : ağaçkakan (34a/7, 35a/5)

agac delegen : ağaçkakan kuşu (91a/7)

agac yonkası : yontulmuş küçük odun parçaları, talaş (85a/9)

agca: akça, beyazca (36a/9)

agıl : ayın ve güneşin çevresinde görülen beyaz halka, hāle (30b/1)

agıl :Gece kırdada yatırılan koyun sürüsünü korumak için yapılan çitle çevrili yer (31b/9)

agır : çok, fazla (31b/1)

agır bahalu : çok pahalı (121a/9)

agız bağı : çuval ağızba bağlamakta kullanılan ip, sicim (47b/6)

agız yarı : ağızdan taşan tükürük (yar : tükürük)(41b/9)

agırşak : ağırşak, yün bükeceğı, ipin ucuna takılan yarım küre şeklindeki cisim (110a/4,115b/9, 41b/7, 86a/6)

agsırık: aksırık (118b/7, 119a/4)

agu ağacı: zakkum (114a/3)

agu: zehir (56b/8)

agur : ağır, hayvanların yem kabı, kağı (120a/3)

ağuz : doğuran hayvanın ilk sütü (80a/9, 118b/6)
aķ ayvüdeney [çiçeği] : <ayvadana : yaban nanesi yaprağına benzer yapraklı, sarı acı çiçekli,ilaç olarak kullanılan bir yabani ot. (30b/5)
aķ beñizlü : beyaz tenli (39a/7)
aķın : savaş (30b/9)
aķlı gitmiş : meczup (33b/6)
aķlık : beyazlık(128a/7)
aķsak : topal (88b/9)
aķsaklık : topallık (130a/1)
alak : bataklık yer (42a/2)
alaca biz : alaca bez, Arapların giydiği bir çeşit aba, hırka (47b/5)
alaca ibuk : alaca baykuş (ibuk : baykuş) (107a/4)
alaca ķarga : alaca karga
alçaķ ĥallü : soysuz (39a/4)
alçaķ aşıllu : soysuz (120a/5)
alçu: alçı (108b/6)
aldamaķ: aldatmak, kandırmak (108a/2, 142a/2)
aldanęıcı : aldanıcı (35a/9)
alın ortası : alın çatı, iki kaşın arası (53b/1)
alınıcı : kuma (41b/9)
altın yan : alt taraf (35a/5)
alüç : aluç : bir çeşit erik, frenk üzümü (32b/1, 82a/2)
aluc : frenk üzümü (44a/2, (44a/5))
aluş: alış, hisse, pay (111a/7)
ancaķdur : biraz önce, henüz, şimdi (41a/7)
ancılayın : ancak, onun gibi (98a/4, 106a/7, 106a/8)
ancılayundur : ancakdur, onun gibidir (36b/7)
ança : o kadar, öyle, öylece (27b/9)
and : yemin (49b/1)

andan : ondan (102a/1)
andan ötürü : ondan dolayı (106b/4, 107a/1)
andlu : yeminli (51b/5)
añız : ekin biçildikten sonra toprakta kalan köklü sap (39a/8, 63a/2, 83a/7, 91a/6, 117a/7,128a/7)
anuñ katunda : onun nezdinde, onun katında (130a/7)
anuñ: onun (130b/1)
anuñdur : onundur (36b/2)
añuz : anız (28b/3)
arhūn: arkun, aheste, yavaş, ağır, sakın (115a/6)
arıklamak : zayıflamak (144b/3)
arķūn : aheste, yavaş, ağır, sakın (109a/8)
arķ : su arkı : (81a/4)
arķa viren : sırtını dayayan (38b/5)
arķaluh : arkalık (37b/1)
arķası gūr ādem: sırtı sağlam, pek kişi (88b/2)
ardca gidici :arkadan, geriden giden (107a/2)
arı etmek : temizlemek (59b/9)
arık : arık, zayıf, cılız (67a/1, 129b/9)
arşurma: kemer; aslı aşırma (92a/1)
aşırma : kemer (86a/9)
artuķ : artık, fazla (77a/1)
artuķlık : fazlalık (125b/6, 129a/4)
artuķlu: erdemli (99b/2)
artuķluķ göstermek: üstün olma, fazla olma durumu (132a/8)
aru: arı, temiz (125a/4)
arug olmaķ : zayıf, zayıf düşmek (102a/8)
arġın : yorgun (105b/7)
aşşı: yarar, kazanç, çıkar, kār (73b/1, 101b/8)

aşılı : soylu (49b/3)
aşılmış : asılarak öldürülmüş (29b/1)
aşlı bir : aynı soydan (36a/6)
aş : yemek (28a/4, 32b/4, 28a/3)
aşağa: aşağı, alt (53a/5, 108a/2, 120b/6)
aşağaki: aşağıdaki (102a/6)
aşağarak : daha aşağı, en aşağı (65a/9)
aşu : aşı (46a/3)
atılmış : ayrılmış, toplanmış [pamuk] (110a/9)
atılmış panbuk : toplanmış panbuk (atıl- : ilgisini kesmek) (44b/1, 47a/5)
atmaca : yırtıcı kuş (110a/8)
āvaz : melodi, makam, beste; avazla- : bağlamak (27b/3)
av : kebab demüri (31a/8)
avrat seven avrat: lezbiyen (128a/5-6)
avurd : avurt, başağın saptan ilk çıktığı yer (104b/9)
ay aydıñı : ay aydınlığı, mehtap (36a/1-2, 89a/6)
ay ağılı : ayın ve güneşin çevresinde görülen beyaz halka, hāle (49b/4, 100b/6, 124a/4)
ay vāy : eyvāh (45a/2)
ay ve gün ağılı : (117a/6, 118b/3, 103a/2)
aykır at : aygır (128b/1)
aya : avuç (111a/5)
aya taşı: avuç içine sığabilecek elle atılabilecek büyüklükte olan taş, sapan taşı (89a/9)
ayak : <adak>azak>ayak (27b/9)
ayak : kadeh (54b/7)
ayak kayışı : kayış ayaklı (90b/4)
ayak bağı : yürüme çağındaki çocukların ayaklarına bağlanan ip (47b/2)
ayak kirası : gelin attan inerken verilen bahşiş (47a/5)

ayakdaş : eş, zevce (32b/8)
aydın : parlak, rüßen, aydınlık(29b/8)
ayıld ağacı : beşparmak bitkisi, tohumu şehveti kesmek için kullanılır (37a/5)
aylak : boş, işsiz, işe yaramaz (130a/2, 40b/9))
ayrık: ot çeşidi (42b/3)
ayru : ayrı (29a/5)
ayru degül : ayrı değil (38a/2)
ayruk : başka, diğer, gayri (60b/9, 96b/6)
ayruk otı : ayrık otu (71b/8, 75b/1)
ayruklar : diğerleri, başkaları (101a/6)
ayu kulağı : gelincik çiçeği (74a/1)
ayu güli : bir tür yabancı bitki, yaban gülü (31a/1, 31b/4)
azrak : daha az, azca (39b/2)
azgün : sapkın (75b/2, 121b/8)
azgunluk : sapkınlık (126a/4, 129b/5)

B

babadya : papatya (41b/5)
bāc : Farsça bāj'dan vergi, cizye (83a/2, 73a/7, 107b/7, 110b/6)
bāc alıcı : Farsça bāj'dan, vergi, cizye alıcı (57a/2)
bādemle kozdan bişen taām : badem ve cevizle yapılan yemek (30b/8)
bādemlü helvā : bademli helva (122b/1)
badya : içine şarap konulan ağız geniş yayvan kap (42a/2)
bağ budamak: bağ kesmek, kısaltmak (108a/2)
bağ budandusu : ağaç dalı (45a/1)
bağarsıklar : bağırsaklar (29b/6, 116a/9)
bağırtlak : yabancı ördek, kılıkuyruk kuşu (46b/8, 53a/2)
bahāya degdirmek : değer kazandırmak (131a/1)
bahāya degirmek : değer kazanmak, pahalandırmak (135b/9)

bahaya degmek : değer kazanmak (131a/1, 135b/9)

bahtlı : şanslı, talihli (46a/1)

bakam : bir çeşit ağaç (45b/8)

bakanak: çatal tırnaklı hayvanların tırnakları, at, deve, sığır gibi hayvanlarda topuk ile taban arasındaki boğum, bukağılık (116b/7)

baklağı : baklava (90b/3)

baklava: (112b/3)

bakrak: bakraç (120b/2)

balamud : (94b/8)

baldırı kara : bir ot adı (99a/4)

baldırlar: dikenler(103a/6)

balık kulağı : atbonc u, katır boncuğu da denilen deniz böcekleri kabuğu (129b/5)

balık duzağı : balık ağı (91a/1)

bardağ emzüğü : ibrik, emzikli bardak (90b/9)

bardağcı : çam ağacından bardak yapan (argoda umumhane işleticisi manası da vardır)(66b/7)

barmağ : parmak (36b/6)

başdurma : pastırma (50a/5, 51a/7)

baş barat : baş nişan (barat : nişan) (68a/9)

baş çanağı : baş çadırı, şemsiye anlamında (56a/6)

baş depesi : baş ortası (58b/4)

baş dutucu : yol gösteren, rehber, kılavuz (63b/4)

baş öñi : alın (58b/5)

başbört : yara bere, çıban (95a)

başı çevrenmiş : başı dönmüş (35a/5)

başı çevrilmiş : başı dönmüş (33b/6)

başmağ : ayakkabı, deri (32a/1, 40b/7, 63b/2, 66a/2, 79a/8, 96a/2)

başmağcı : kunduracı (72a/5, 127b/2)

başmağcı kurdı : (30b/8)

başmağcılar : dericiler, ayakkabıcılar (68a/1, 108b/9)
batman : bir ölçü birimi (105a/7)
bay : zengin, müstağni, ulu, soylu, temiz (28a/3, 44a/4, 45a/3)
bay kişi : zengin, ulu kişi (114b/6)
baykuş : baykuş / bayguş (29a/3)
baylık: zenginlik (126a/8)
baylıktan sevinmek : zenginlikten mutlu olma (138a/5)
bazlamac : kalın açılmış yufka ekmeği, küçük sac pidesi (70b/1)
bebek : göz bebeği (88a/6)
bednūs ibügi : horos ibigi (93a/1, 119b/7)
bednūs: horoz (114b/1)
bedrük : eğirilmek için uzunca dürülmüş pamuk lülesi (120b/3, 122b/3)
beg börk: begbörki, bostangüzeli, kadife, horozibiği de denilen çiçek (69b/6, 114b/2)
begşene : şaha yakışır şekilde (63b/7)
bekmez : pekmez (34a/8, 120a/6)
beksimet: Yunanca paksimadi'den, peksimet (88a/6)
bellü : belli, açık, aşikār (28a/5, 53a/5)
balamuţ : palamut, çam ve meşe ağacının meyvası (48b/2)
belürsüz : belirsiz (32a/8)
beñdeş :eş, benzer, emsal (27a/4, 32b/1)
beñdeşsüz : eşsiz (32b/1)
benefşe : menekşe (65a/8)
beñiz : yüz, renk (32a/4, 113b/2, 116a/8)
berklü: sağlam, caymaz, metanetli (84b/5)
berde: bende, kul (56b/1)
berk : sık, sıkı, pek, yoğun (40b/5, 63a/5, 56b/2)
berkitmek: sağlamlılaştırmak, pekitmek (33a/8, 133b/3)
bedil : pestil (120a/5, 120a/6)
bez arşımı : (40a/1, 40a/2)

yezeg : leke, toz (32b/9)
bezek : süs (62a/5, 76a/6, 94b/3, 111b/5)
bezekli : süslü (56b/5)
bezemek : süslemek (130b/8, 135a/2)
bezendirmek: süslendirmek (130b/8)
bezeyici : süsleyici (88b/3)
bezr attūna : sinir otu manasında (76b/1, 98b/2)
bıku: bık (92a/8, 119a/3, 123b/4)
bıakcı : bıak oyunu oynayan kişi, bıak oyunu; büyük bıaklarla iki kişi tarafından yapmacık saldırışlarla oynanan bir eşit eskrim (65b/5)
bıldır : geen yıl (56b/6, 90b/4)
bıldırın : (117b/3, 118a/7, 122a/9)
bıldırı : geen yılki (110a/6)
bıyıkda : bıyıı terlemiş (59b/5)
bızdıcu: küücük bebek, köpek yavrusu iin de kullanılır. (43a/4)
bigi : gibi (68a/4)
bigir: az, azıcık (56a/3)
bil : bel anlamında (105b/1)
bil : tarla (bel : tarla) (72a/8)
bile : birlikte, beraber, dahi, de, ile, yine (27b/9, 32b/4, 96b/9, 97a/1)
bile tomuş: aynı domuş (51b/5)
bilekü : deirmen taşi, granit taşi, bileki (97b/6, 108b/3)
bilici : bilen (29a/9)
bilik : ok ve yay kuburu, sadak (119b/5)
bilişlik : tanışık olma, tanıma (108b/9)
bilmezlenmek : bilmezlikten gelmek, bilmiyor gibi görünmek (97b/2)
bilü : bilerek (77b/9)
bir dem : bir an (40b/4)
bir nice : bir nee, bir miktar (40b/4)

biren biren : birer birer (130b/6)
birez : biraz (40b/4, 125b/1, 125b/2, 129b/9)
yosun balık : hār-ı mähī (126b/7)
bisü : beslenmiş(76b/5)
biş barmak: bir ot adı (99a/7)
bişi : yağda kızartılmış çörek, pişi (78a/7, 87b/8, 88b/9, 90a/6,)
bişici oklağusu : pişi yapan kişinin oklavası (124a/1)
bişik boncuğı : beşik boncuğı (41b/7)
bişürici : aşçı (45b/8)
biti : mektup (123a/8)
bitidi : yazdı (39a/1)
bitiler : yazılar, mektuplar, kitaplar (32a/9)
bitmiş azusu : azı dişi çıkmış (82b/7)
bizüm katumuzda : bizim nazarımızda (32b/2)
boğa dikeni : бага dikenі, бага yaprağı manasında (35a/4, 120a/9)
boğaz dutucu : boğaz tıkayan (66a/3)
boğun : boğum, eklem (37a/6, 121a/4)
boğunmak: kendi kendini boğmak (85b/3)
boğurtlak : gırtlak (62b/9)
boy : boy (28a/2)
boynuzun ayak : boynuzdan yapılan kadeh (80b/8)
boyun bağı : atkı (50a/7)
bozarmak : kırışmak, ağarmak, sararmak (45b/3)
bozca : bir hayvan hastalığına ilaç için kullanılan yabani ot (27b/5 , 29b/4 : bozca aş)
bögrek yiri : böbrek yeri (121b/6)
bögrek: böbrek (121b/5)
bügrü : kambur, tümsek, eğri (40a/6)
bögrülce : börülce (32a/2, 60b/1, 89a/6, 92b/1)
bögür : böğür (40b/1, 112b/8)

bögürtlen : böğürtlen (29b/1, 38a/4, 121b/3, 126a/7)
bölek : hediye (60b/1)
bölük uzunı : tarla yılanı (bölük : tarla; uzun : yılan) (78a/4)
bön : ahmak, bön (92a/1, 93a/1)
börk : başa giyilen külah, kalpak gibi şeyler (88a/8, 90b/6, 121b/8)
bucağ : köşe (44a/5, 60a/4, 111a/9, 129b/6)
bucağda oturucu : kenarda oturucu (104b/9)
budağ : dal, şube (45b/6, 51a/4, 63b/6)
budağ : budak, dal (122b/4)
buğ: buğu, buhar (85a/3)
buğday etmeği : buğday ekmeği (106a/3)
buğursak : bağırsak (76b/6)
bu vaktde : bu zamanda (38b/1)
buğarı : baca (86b/5-6)
buğa otu: buğa yaprağı da denilen bir bitki (97a/3)
buğağı : hayvanın ayağına vurulan köstek (51a/7, 92a/8, 99a/6, 110a/3, 110b/4)
bulalurak: bunların dışında, başka, çok kalabalık (83b/2)
bulamac : bulamaç (67a/2, 72b/2, 108b/5, 129a/5)
bulanuğ : bulanık (112b/7)
bular: bunlar (98a/8)
burma aşı : unla yapılan bir yemek, hamur tatlısı, burma börek (43b/1)
buncılayın : bunun gibi (98a/9, 106a/8)
buncılayındur : bunun gibidir (41a/6)
burçağ : burçak (84b/1, 108a/8, 121b/7)
burğu : boru ve bir işkence aleti (42a/1, 111b/7)
buşu : pusu (72b/7)
buta : hedef, amaç, nişan (44b/1, 85a/2)
butrak : üç köşeli diken ve bu diken şeklindeki savaş aracı (38b/4-5, 53b/5)
büyân : meyan (35b/8, 83b/7, 84b/3)

buzağu : buzağı (122a/6)
buzağu üni: buzağı sesi (117a/7)
bügrı : kambur, tümsek, eğri (72b/1)
bük : sık çalılık, fundalık, yem, lokma, nasip (74a/2)
bügi: büyü (89b/6)
bükündan : böğürtlen (60b/2)
bünle- : çifte atmak (78a/4)
büre : püre, pire (88b/3)
büre otı : bir bitki çeşidi (121a/8)
bürebolı : gilaburi otu, girebolı da denir (103b/1)
bürincek : baş örtüsü, çarşaf, (67a/8, 78b/3)
bürüme : bütün vücudu kaplayan (68a/3)
buşu : pusu (104a/9)
busu yeri : pusu yeri (121a/5, 129a/9)
bütberest : putperest (103a/6)
büte tapucu : putperest (37a/9)
büyük toñuz : büyük çıban (73b/3)
büyük tut : iri dut (39b/1)
büzdüm : kuyruk sokumu (115b/7)

C

can arturucu : can attırıcı (29a/1)
cendere : mengene (92a/7)
cendereci : mengeneçi (59a/9, 67b/1)
cevrengec : çağlak, suyun akıntılı yeri, su çevirisi (75b/4)
cibinlik: şemsiye, sineklik, cibin : sinek (109b/4)
ciger ağrısı : kalp ağrısı (50b/5)
cinbipire : cinbi, küçük üzüm salkımı, üzüm salkımındaki küçük salkımcıklar (88b/7)

cintiyan : kadın şalvarı (54b /3)

cullāh : dokumacı (37a/2, 82a/2, 110b/3)

cümcüme: küçücük (120b/5)

Ç

çāç : buğday yığını, harman (73a/9, 73b/4, 77a/8)

çadır dikici : çadır kurucu (70b/1)

çadır ipi : (35a/6)

çaķabaz oyunu: kumarbaz oyunu, iskambil kağıtlarıyla oynanan bir oyun(89a/5)

çaķıldak : öğütülen buğdayın taşlar arasında bittiğini bildiren veya değirmen taşına çarparak çak çak sesi çıkaran aygıt (28b/7)

çaķır toğan : doğan ile atmaca arasında bir avcı kuş (70a/4, 81a/4)

çaķır dikeni : kavgacı, sinirli kimse (48a/7, 63a/7, 56b/5)

çaķır nesne : mavi, gök renkli olan (55b/1)

çaķırğa : mazi ağacı (31a/9)

çaķşır: şalvar (93b/9)

çağşır: (101b/2)

çal at : çalık at anlamında, çok sıçrayan, durmayan at (76a/4)

çalık : tez canlı, delice hareket eden, daha çok at için kullanılır (113b/2, 88b/4)

çalıcı : saz çalan, çalgıcı (61b/3)

çaluk at : delice hareket eden, rahat durmayan, çok sıçrayan at (57b/3)

çalgu : çalgı (54a/5)

çalgu kirişi : yay (116a/9)

çanak : kap kacak (120b/2)

çañak şufı : çanak kadehi (35a/7)

çanak çölmek : kapkacak (41b/2)

çapa : bir tür kalas, kör keski (37b/4, 70a/4, 108a/5, 88b/1)

çāpa : çengelli iğne (50a/9)

çapak : hasta gözde toplanan pislik (45a/1, 45a/4, 116a/7, 34b/3)

çapak balık : pürüzsüz balık (pulsuz balık) (50b/8)

çapar : haberi çabuk yetiştirmek için her konakta (menzilhane) atı ve binicisi değişen posta, tatar, ulak (55b/3, 56b/3)

çapınmak: yapmaya çalışmak, davranmak (130b/7)

çapmak : yağma etmek, saldırmak (135b/7)

çartağ : çardak, iptidai bina (30a/6, 32a/2, 53b/8, 124a/1)

çırlağuç : ağustos böceği (48a/2)

çaşut : çaşıt, casus (122a/9)

çavuşlaruñ hay huyı : çavuşkuşu, hüthütlerin ötmesi (47b/6)

çaylak: boş, işsiz, aylak (102a/3)

çeç : savrularak samanından ayrılmış tahıl yığını (42a/6, 70b/873b/7, 112b/5)

çegre : aslı çerge, çadır (59a/6)

çekük : tarla kuşu (107a/8)

çelik oyunu : çelikmen, çocukların sopayla oynadıkları oyun, çelik çomak (116a/1)

çene : çene(113a/2, 129b/8)

çepel : kirli, pis, mundar, bataklık (37a/5, 43b/3, 49b/6, 103b/6)

çepenış : birisine alay yollu gülmek (77b/5)

çeper : hücum etmek, harek etmek, segirmek (69b/8)

çerçi: seyyar boncukcu (57b/7, 58a/8)

çerez: çerez, küçük miktarda para (111b/3)

çerge : derme çatma çadır , göçebe çadırı, tente (70b/2, 123a/9)

çeri : asker (77a/9, 117b/4, 67a/1)

çeri başı: komutan (49a/9, 63a/4, 62b/4, 62a/9, 86b/6, 88b/4)

çeri begi : çeribaşı (117b/4, 63a/4, 53b/9,)

çeri öñ[i] : askerın önde gideni (84a/2)

çeri yarağ[ı] : asker silahı, cephane (62a/9)

çeri yiri : kışla (122a/9)

çerilik : askerlik (129b/9)

çeşmek : şimşek (106b/7)

çeşte : uzun saplı büyük tekneli bir çeşit çalgı (30b/2)

çetük otı : kedinin çok sevdiği kokulu sümbüle benzeyen bir ot, kedi otu (84a/3, 125b/2)

çevken: meyva toplamak için kullanılan üç dört metre uzunluğundaki sehpa (100a/6)

çığır : bağırtı, seslenme (41b/8)

çığırmağ : bağırmak(132b/8)

çığırdırmağ: ilan ettirmek, bağırttırmak (132b/7)

çığirtmağ : ilan etmek (132b/7)

çığırğan : çok bağıran kimse (39a/3)

çığırğan toy : çok öten kazdan büyük yabani bir kuş (48a/3)

çığşağı: içine taş parçaları konulmuş sallandıkça ses çıkaran yuvarlak bir çocuk oyuncacı, avuca sığacak büyüklükte yuvarlak, yassı, ve çevresi derince yarılmış ağaçtan bir çocuk oyuncacı (106b/4)

çıkırmağ : çığırmağ, yüksek sesle bağırmak (123b/1)

çıkırık : çıkırık (113a/5, 45a/6)

çılbur : yular, yular sapı (83b/9, 103b/2)

çıra özündisi : çıra özü (70a/5)

çıyan : yılan(58b/2, 119a/6, 126b/4)

çeyān : çıyan (30b/6)

çiçek kabçuğı:buğdayın üstündeki sert kabuk, hurma salkımının kılıfı (112b/8, 129b/5)

çiçekletmek: çiçek gibi yapmak, çiçeklerle donatmak (141a/3)

çift : tarım (38a/1)

çigid : çigit, çekirdek (111a/7)

çigirmek : köpürmek (çikirdemek:köpürmek) (136b/8)

çigiretmeğ : köpürtmek (136b/8)

çikin : çigin : omuz (78a/3)

çikin başı : omuz başı (çigin : omuz) (78b/2)

çil kuşu : keklik (65a/8, 65a/7, 107a/6)

çilingir : çilingir(59a/9)

çimdik : çimdiklemek (44b/4, 93a/7)

çimdilemek: çimdiklemek (134b/7)

çimdimek : çimdiklemek (143a/7)

çinmek: yunmak (137a/5)

çırakba: çırakman, üzerinde çıra yakılan tenekeden yapılmış bir çeşit şamdan (113b/3)

çiriş : undan yapılmış sulu çorba (76b/2, 82b/9)

çirişmek: açığa çıkmak, ortaya çıkmak, belli olmak (134b/7)

çişmek : çözmek (42a/5)

çişmek: göz otu anlamında (112a/3)

çişni : çeşni (44b/5)

çiy: çığ damlası (116b/2)

çoban aldatıcı : çoban aldatan kuşu (35a/5)

çolbân : çoban yıldızı (89a/9)

çomak : ucu topuzlu sopa, gürz (72a/9, 74b/7, 75a/2, 99b/8)

çomça : kepçe (72a/3, 88a/9, 113a/4)

çökelek : tortu peynir (38a/3, 122b/3)

çökündür : pancar (43a/8, 48a/4, 48a/6, 59b/1, 64b/2)

çölmekçi : çömllekçi (48b/7)

çönelik : keskinliği gitmiş, ağzı körleşmiş, bıçak veya kılıç (129b/5)

çörek otu : çöyür otu, ekinler arasında yetişen, kökü yenilebilen kokulu ot (42a/3, 71b/3)

çuha : elde işleme yünden ve yerli dokuma kumaştan yapılan önü açık kısa ceket (39a/6)

çuhal : eskiden savaşta atlara giydirilen zırhlı örtü ki bir çeşidini savaşçılarda giyerdi (100b/5, 100a/6, 115b/3, 50a/5, 50a/7)

çukurak : daha çukur (58a/2)

çubuk yaturması : bağların arasındaki açıklığı doldurmak için, kütüğünden ayırmaksızın, toprağa gömülüp ucu dışarıda bırakılan yeşerince kesilip kütükten ayrılan çubuk (43b/5)

çul : çaput (41b/4)

çulha : ipten dokunan kumaş (113b/5)

çulha çukuru : örümcek yuvası (55b/9)

çullah çukuru : örümcek yuvası (55b/8, 90b/4)

çuluğ : hindi, bön, serseri (85a/8, 120b/3, 91b/9, 96a/6, 70b/2)

çuvalduz : çuvaldız (53a/7, 72a/7, 58b/3)

çoğu : ses, gürültü (109a/8)

çünge : keser (50b/4)

D

dāfni ağacı : defne ağacı (38b/3)

dalağ : dalak (89a/7)

damızlık : (122b/7)

daşaksuz : taşaksız (111b/5)

davran- : savaşmak (39a/7)

dāz : kel (48b/9)

dazlağ : kel, saçsız, üzerinde ot bitmeyen (70b/4)

debelek : (115a/8, 122a/2)

deblegici : deblek : darbuka / darbukacı (66b/6)

degek: değnek (131a/8)

degenek : değnek sopa, değen, dokunan, isabet eden (106b/8)

deger : değer, paha (28a/9, 40a/3)

degin : kadar, dek, denli (28b/5)

degirmen çakıldağı : öğütülen buğdayın taşlar arasında bittiğini gösteren ve değirmen taşına çarparak çak çak diye ses çıkaran alet (112b/2)

degirmen sevāği: degirmen savağı, degirmen suyunu başka yöne çevirmek için oluk önüne konulan tahta (115a/1)

degirmen sibegi : el değirmenlerinde alt taşın ortasına çakılan ve üst taşın dönmesini sağlayan küçük kazık veya sivri demir (37b/1)

degirmi : kare şekilli yüzey, yuvarlak (50a/9, 79b/1, 82b/6)

degirmi takye : yuvarlak takke (50b/4)

degül : değil (32a/7)

delüce : buğday aralarında biten siyah acı bitki (başka metinlerde dınkā şeklinde de geçer.) : (95b/6, 102a/7, 115a/9)

demir putrak : demir parçası, putrak/puturak : kırılan ağaç dallarının ağaçta kalan parçaları (77b/2)

demregü : temriye hastalığı, egzama (50b/2, 81b/2, 99a/1)

demren : okun ucuna geçirilen demir parçası (88a/3, 99a/8, 111b/4)

demür tarak : demir tarak (39a/9)

demür kaynaç: demir pençe (93b/4)

demür diken : çobankalgıdan da denilen , dikenli, battığı zaman diken çok acıtan bir ot (43a/3, 87b/1)

deneçāder : bir ot (47b/3)

deñezinmek : kararsız kalmak (142a/9)

deñiz köpüğü : marangozlukta kullanılan hafif, beyaz bir taş (31b/ 2)

deñiz kulağı : haliç (42a/8)

deñiz sülüğü : salyangoz (43b/1)

depe ortası : baş ortası (32a/6)

depelek : hayvanın sırtını incitmemek için eyerin ve palanın altına konulan içi doldurulmuş keçe (87b/5)

depelemek: çiğnemek, ezmek, öldürmek (90b/6, 130a/1, 143a/1)

depelü : hayvanları birden öldüren bir hastalık (58b/2)

depingü : hayvanın sırtını incitmemek için eyerin ve palanın altına konulan içi doldurulmuş keçe (81a/5, 83b/9, 98b/7)

depmek : hücum etmek, saldırmak (50b/7, 122b/1)

dep мүк : tekme (44a/8)

depreñici : (100a/8, 113b/6, 114b/3)

depreñiř : hareket, kıyıldanış (54b/3, 77a/9)

depreñmek : nüksetmek, tekrarlanmak, kıyıldamak (32b/9, 137a/3)

depretmek : kıyıldatmak, sarsmak, harekete getirmek (143a/7)

derelik : çamaşırlık, su kenarlarında kadınların çamaşır yıkamaları için yapılan kulübe (101a/1)

deri : deri, post (37b/2)

dericük : dericik (84a/9)

deriçe : derece anlamında (110b/5)

derim ev: çevresi ve üstü keçe, bez veya saz ile örtülen çadıra benzer göçebe evi (95b/9)

dermek : toplamak, biriktirmek (45b/4)

deve şabanı : bir otdur (116b/3)

deve kığı : devenin toparlak ve kuru pisliği (84b/1)

deve kığı: deve pisliği (87b/4)

deve köpeñi : deve çulu (96b/2)

devek: degek, asma filizi, asma kütüğü, asma dalı (84b/5, 89b/8)

devlenmek: kıyıldamak, hareket etmek (130b/7)

devletlü : talihli (37a/6)

devlüngeç : çaylak türünden bir alıcı (atmaca) kuş, devlengeç, devlügeç (43b/1, 53a/8)

dıynak : tırnak (33a/5, 49a/9)

dibek : hayvanların su içmesi için ağaç ya da taştan oyulmuş yalak, çeşmelerdeki delikli taş tekne, ağaç yayıklarının içindeki uzun ağaç sopa (70a/8, 74b/7, 106a/4)

didilmek: ayrışmak, ayrıştırılmak(141b/5)

digren : harmanda biçilmiş tahıl saplarını toplamaya yarayan aygıt, diren (49a/4, 62a/2)

dil bağı : söyleme gücünü engelleyen şey (49a/5)

dil bağlayıcı : söz söyleyemez duruma getiren kişi (49a/5)
dilki : tilki (71a/2)
dilkū üzümü: tilki üzümü (109b/6)
dilküceklük : dalkavukluk (126a/9)
dimin: demin (83b/5)
din şaklayıcı : dindar, dinine bağlı (61a/1)
dīp : kök (29a/9)
dipi : tipi (115a/7)
dīrbās : bir bitki adı (28b/6)
dirlik : yaşayış, hayat, sağlık, geçim (38b/9)
dirmek: dermek (137a/2)
dişegi : (dişengi : demir alet) (108b/6)
diş kırdağı : diş karıştırarak alet, kürdan (91a/8)
ditmik : didik (144a/4)
dīvār sıvası : duvar sıvası (46b/3)
doğuc : çamaşır tokmağı, tokaç (45b/5)
doğunacak ot : örülecek, malzeme olarak kullanılacak ot (45a/9)
dolab : dolap (45a/6)
dolağ : çobanların çarık giymeden önce bacaklarına sardıkları bez ya da yün sargı (110b/3)
dolama : bir yaşını bitiren erkek koyun (29a/2)
dolop : iplik sarılan aygıt (110a/9)
doñuz ağacı : domuz ağacı (35a/7)
doğrī : doğuran anlamında (62a/3)
doğru : doğru (45b/4)
dögeç : havan, havan eli (34b/8, 118a/2)
döñek : dönüm, çevrilen yer (80b/9)
dögmek : dövmek, ezmek (40b/3)
dögüci : akıcı (101b/8)

dögülce : ince bulgur (116b/9)

dögülgen : dökülen, akan (101b/8)

dölek : (31a/7, 62a/1, 93b/6, 95a/5, 109a/9, 117b/1, 124a/4,)

dölek işlü : işinde güvenilir ve temkinli olan kimse dölek : güvenilir, temkinli, kararlı (55b/4, 56a/7)

dört kıllu : dört telli çalgı aleti (34b/1, 87b/1)

dört yan : her taraf, kayıtsız şartsız (49a/9)

dudağı yeleme : dudağı ince; yeleme: ince (45b/5)

dün başgunı : gece baskını (103a/5)

dutağan ve dutucı : tutan (31b/5-6)

dutrak : ateş tutuşturacak çerçöp /duturuk (68b/7)

düzāk : tuzak (46a/1)

dübelek: deplek, dümbelek, küçük davul, darbuka (92a/7)

dübür: iki yaşında erkek keçi (122a/4)

dügelek : kavun, iyi cins kavun (42b/8)

düger : kalın direk, mertek (35a/9, 71a/1)

dügün : düğüm (30a/9)

dügün çiçegi : sütleğen denilen ot (43b/8)

dükeli : bütün, hep, hepsi, herkes (124a/7)

dükelilik: bütünlük, tamlık, bütünüyle (130b/2)

dükelisi : tamamı, hepsi (106a/7)

dülger : balta (61a/3, 112b/2)

dümen ağacı: taşıtlara yön vermeye ve onları belli bir doğrultuda götürmeye yarayan hareketli ağaç parçası (126b/8)

dümri: def (82a/5-6)

dünbe (f.i.) : kuyruk (101b/6)

dünbek : dümbelek (92a/7)

dürülmek: katlanmak, toplanmak veya kaş çatılmak (109b/2)

dürüm: büküm, dürülmüş, katlanmış (112b/6)

dürüşiş : çarpışmak, mücadele etmek (79b/5)

dürüşmek : çalışmak, çabalamak, sebat etmek, çarpışmak, cihad etmek (45a/6, 136b/3)

düzetmek : düzeltmek, doğrultmak, yoluna koymak (44b/8)

düzmek : tertib etmek, yapmak, hazırlamak (33b/4)

düzülmüş : tertip edilmiş, hazırlanmış (109a/4)

E

ebe gümece : (93a/6)

ebem gümece : ebegümece (38a/8, 84a/4, 89a/9, 96a/5, 112b/6,)

ebsem lal, dilsiz (77a/6, 77b/2, 126b/7, 136a/4, 137a/5, 136a/2-4)

epsem : (77b/3)

ebu cehl karpuzı : it üzümü, it hıyarı (40a/9, 91b/3, 93a/5)

edeb eylemek: edepli olmak (144b/6)

edük : konçu, kısa çizme (40b/7, 89b/8, 99b/8, 123a/5)

edük sürgesi: ayakkabı derisini düzeltmeye yarayan alet, mala (93a/6)

edükci : ayakkabıcı (72b/6)

ege ovuğu : ege, törpü oyuğu (118a/8)

eñek : çene, sabanın el ile tutulan ağaç kısmı, tutak (45b/3)

eñek çukuru: çene çukuru [eñek : çene] (46a/5)

eger : eyer (60a/1)

egir : andız, karın ağrısına kullanılan bir kök (44b/6, 64b/1, 69a/4, 69b/7, 73a/7)

egir at : kızıl at (egir/eyir : kızılılık) (35a/1)

egir at : semender [egir : kızılılık / kızıl at manasında) (49a/9)

egir ağac : andız ağacı (75b/3)

egiri : kasık otu (44b/6)

egledi : bekletti, geçiştirdi, oyaladı (38b/1)

eglik : bir ot (119b/2, 101a/1, 114b/5)

egrek : su toplanan yer, hayvanların yazın öğle sıcağında toplanıp dinlendirildikleri yer (35b/5, 46b/2, 108b/7)

egri doma : kapı saçağı, sundurma (35a/9, 92b/3)

egrilik : kötülük, fenalık, hıyanet (129a/8)

egzī :ezgi anlamında (112b/1)

ekinci : çiftçi(101a/6, 108b/4)

ekindü : ikinci (60b/9)

eklemiç : sarmaşık denilen ot (36b/9)

egren: kızılıcık denilen meyva (91b/7)

eksimek : eksiltmek (142a/7)

eksükrek : daha eksik, çok eksik (66a/4)

ekşi yoğurd: ekşi yoğurt (38a/3)

ekşirek : daha ekşi (85a/3)

ekşisıran : kazandaki hamuru kazımaya yarayan araç (122b/5)

el kıarmak: elleri birleştirmek, alkışlamak anlamında (118b/5)

elegim sağmāl : (62b/4, 70a/3, 75a/3, 78a/4, 83b/1, 85b/7, 104a/8, 112b/7, 112a/9)

elek: kalbur (108a/6)

elegim salgım : eleğim sağma (34b/6, 35b/7)

ellik: eldiven (115a/6)

emcek degirmisi (emcek : süt anne, meme) : (105b/2)

emdek: sahtiyen, deri (93b/8)

emek : < emgek (42b/3)

emgelü : eziyetli, zahmetli (61b/2)

emikler oğlan : emekleyen çocuk (31a/2)

emīr-i ‘aşıkan : kadife çiçeği, horos ibiği (95b)

emlec : emle, ilaç (109a/6)

emsem: em, ilaç, merhem, deva (101a/2)

en : oynak yeri, büküm, eklem yeri, bitişik iki şey arasındaki çizgi (degirmen eñi) (35b/1, 47b/1)

eñse : baş (31a/4, 111a/4)
ende yonkası : bitki kırıntısı, iyi yetişmemiş bitki yongası (74b/4)
endek: (123a/4, 130a/8)
engilenmek: alçaltmak (engilemek:alçalmak) (139b/4)
eñse : damak, arka (109a/9, 113b/8, 50b/9)
er : adam, kişi (50b/8)
er arında : erkek karde (56a/1)
ercügez: küçük erkek çocuk (89a/3)
ergürmü : ulatırmı, eritirmı(119a/5)
erite : kibrit çöpi gibi doğranan makarna yemeği, kesilmiş hamur (30b/3, 116a/5, 121a/4,107b/7)
erleyici : cinci (61b/3)
erliksüz : erkeksiz, kocasız (51a/3)
erne : ere yakıır anlamında (122b/8)
erte ertesı : öbür gün, daha öbür gün; erte : yarın, gelecek sabah (28a/6)
erte nemāzı : sabah namazı (54b/9)
evünge : taneleri olgunlamamı buğday (37b/5)
esirgeyilü : bağılayıcı, affedici (56b/9)
eski panbu : çaput (37b/6)
esrigen : sarholuk, delilik (32a/6)
esrik : sarho, deli (40b/6)
esriklik : sarholuk (130a/3)
esriklü: sarho (105a/7)
esritgen: sarho eden, sarholuk veren (122b/9)
esrük : sarho, deli (39a/6)
eecük: küçük eek, kuruk (85b/3)
eek : uzun kulaklı (78a/2)
eek hıyarı : ebucehil karpuzu (59b/6)
eek turbı : yabani kaık otu (114a/3)

eşkin at : açık adımlarla hızlı yürüyen at(74a/6)
etmek : ekmek (60a/3, 105b/3, 113b/6)
etmek ölçüsü : ekmek ölçüsü (76b/9)
etmekçi : ekmekçi (32a/7)
evelek : ıspanağa benzer bir ot, labada (48a/8, 35b/4, 53b/3, 97b/8129a/7, 68a/6)
evelik: evelek (105a/4)
evengü: even : zalim, zorba (48a/2)
evür : evür- : çevirmek, sarmak; sargı bezi anlamında (49b/9)
evürde: ebe (120a/7)
eyegü: kaburga kemiği (107a/1)
eyer : eyer (102a/7, 93b/6, 105b/6)
eyle: öyle (98a/6, 100a/9)
eyledür : öyledir (38a/3, 106a/8)
eylenmiş: hazırlanmış (120b/7)
eyne ortası : ayna ortası (29a/5)
eyregi: kadim, eski (115b/5)
eyreltü : bir çeşit ot (74a/5, 75a/2)
eyü : iyi <edgü<ezgü<eygü<eyü<eyi<iyi (29a/7, 34b/4)
eyü huylu : iyi huylu (46a/1)
eyü bahtlı : iyi bahtlı (41a/2)
eyü fal : iyi fal (32b/5, 32a/5)
eyüdür : iyidir (41a/2)
eyürek : daha iyi (68a/2, 105a/9)

F

feng : ebu cehil kapuzu (120a/3)
feslegen : fesleğen (95b/1, 95b/6)
fesligen : fesleğen (82b/1, 94a/1)
fetil : bir çeşit ot (37a/8,)

fil süñügi : fil kemiği (43a/7)

filistün : bir bitki adı (29a/4)

fiskil : fiskil/fisil : küçük soğan, filiz (32a/3)

G

gedük : gedik, eksik, noksan, ihtiyaç (116a/3)

gelincik çiçeği : şakayık (129b/9)

gelincük kurdı: gelincik böceği (110a/9)

geliser : gelecek (40b/2)

geliş gidiş etmek : gelip gitmek (132a/8)

gemici kuşu: avcı kuşu (126b/9)

geñez : kolay(97b/4, 125a/1)

geñiz: geñez, kolay (94b/6)

ger taş : dilek taşı (42b/4)

gerdeme : sulak yerlerde yetişen yenilir, yeşil renkli bir ot, tere (44a/2, 34b/5, 70a/1, 112b/1, 84b/8)

gerek olmak : lazım olmak, uygun düşmek, yaramak, yakışmak (133b/2)

gerinmek : üzgün olmak, üzülmek (31a/2)

geveden : gevden : ahmak, sersem (50b/4)

geveñ: baklagillerden bir çalı ki bazı çeşitlendirilen kitre denilen zamk çıkarılır (112b/8, 54a/9, 115b/1)

geviş : (gevik) [nişhord : zehirli hayvan tarafından sokulmuş] (51a/9)

geyik herāsı : bir bitki adı (31a/5)

geyrek: (107a/8)

ğılāf: kılıf (102b/5)

gic : geç (27b/8)

gice açıcı : gece parıldayan (71a/9)

gice durucu : nöbetçi (71a/9)

giçirek : daha geç (66a/9, 115b/5, 88b/4)

gidi : kaltaban, pezevenk, deyyus (104a/7)
girde : sacda pişirilen yağlı ince ekmek, gözleme (113a/6)
girü : geri (31a/1)
girüki : gerideki (106a/2)
girürek : daha geri, en geri (65a/5, 84a/2, 88a/1, 57b/3)
giyesi : elbise, giyecek (77a/3, 113a/2, 118a/7)
giyesi çıkaracak yir: kabin (100a/4)
giyik : geyik(46a/2)
gizlürek : daha gizli (87b/4)
gögercin : güvercin (105b/4)
gögermek : göğermek (81a/8, 141b/2)
gögüz : göğüs, sine (118a/2)
gök : mavi, yeşil, henüz başak çıkarmış (27b/7, 54b/1)
gök benefşe: mavi menekşe (109b/8)
gök renk : mavi renk, gök renginde (115b/5)
gökçe gügercin : mavi renkli güvercin (31b/1)
gökçe: güzel (95b/9)
gökçek : iyi, güzel, sevimli, hoş (30a/2, 34a/5, 49b/6)
gökçeklik : güzellik, sevimlilik (70a/3)
gökde hacılar yolu : samanyolu (101b/4, 104b/1)
gömüldürük : palan ve eyer geri kaçmasın diye hayvanların göğüslerine geçirilen göğüslük (47a/6, (47a/9))
gön: hayvan derisi (51b/2, 108b/9)
göni : gönü, olgun (120a/7)
gönülü : yönelmiş, yüzünü döndürmüş olan (61b/3)
gönlek : gömlek (69a/9, 94b/2, 99b/2, 130a/1)
gönlün dilegi : gönlün arzusu, dileği (106b/4)
gönlün üzni: gönül üzüntüsü (üzni- : üzülmek) (85b/6)
göñül : <köngül (29b/2)

göñül kapıcı : kendisine aşık eden, gönül çelen (29b/3)
göñül açıcı : (29b/3) , 127a/8)
göñül bulanmak : mide bulanmak, kusmak (78b/9)
göñül dönmek : mide bulanmak, kusmak (80a/4)
gönülmek: yönelmek, yüzünü döndürmek, teveccüh etmek (134a/7)
görk : uygun olma, yakışma, paha, güzel (28a/ 8, 34b/4)
görkem : gösterişli, heybetli (74b/9)
görklü : gösterişli, yakışıklı, göz alıcı (30a/2, 108a/3)
görklük : güzellik (128a/2)
göynek : göyünek, gömlek (71a/7)
göyünmek : yanmak, merhamet ve şefkat duymak (140a/5)
göyünmiş : yanmış (78b/7, 82a/7, 118a/7)
göyünmüş alçu : yanmış, olgunlaşmış alçı (42b/7, (43a/6))
göyünük : göyntük, acı, yanık, yanmış, ıstırap, keder (78b/6)
göz kaçmak : gözle işaret etmek, göz kırpmak, göz etmek (119b/4)
göz kuyruğı : göz kipriğı (95a/5)
göz kuyruğı-la bakmak : göz ucuyla bakmak (91a/4, 90b/1, 94b/1)
gözemek: örmek, yırtığı örerek kapatmak, yama yapmak (138b/4)
gözenekci : bir arada bulunan birçok delikten her biri (56a/7)
gözenmiş saçak : yırtılmış saçak (116a/7)
gözeyici : örücü, yamacı (61b/2)
gözgü: ayna (79b/2, 109a/9)
gözsüz : kör, ağma (32a/7)
güristān : mezarlık (103a/1)
ğuşsa (Ar.): üzüntü, endişe (36a/5, 109b/8, 87a/4, 95a/3, 96a/1, 83a/8, 97b/1)
ğuşşalandırmak: kederlendirmek (132b/3)
ğuşşalanmak : kederlenmek (132b/3)
ğuşşalu : üzüntülü, endişeli (45b/2, 95a/3, 99a/4, 103b/6, 103b/3, 63b/3, 98a/4)
geçmez : işe yaramaz (45a/4)

guşşalurak : daha üzüntülü (87b/8)
güçügen : baykuşa benzer alaca renkli bir kuş (121a/1)
güdelü : güdelek : gelişmemiş (67a/3, 58b/7)
güden çekirge : sığırtmaç, ot çekirgesi (48a/3)
güden bağarsuğı : hayvan bağırsağı (güden : çoban) (101b/9)
güderi : küderi, (32a/1)
güdüci : çoban (58b/5)
güdük olmak: kısalmak (142b/4)
gügercin : güvercin (32b/6)
gügercin oynadıcı : kuşbaz (72a/2)
gül düğmesi: gül goncası (113a/3, 119b/6)
gülbeşeker : gül renkli, koyu kırmızı şeker (66b/3, 104b/6)
güllaç : (44a/4, (44a/9))
gömeç bal: petek bal (103a/3)
günāyik: güneyik, kāsni bitkisi (129a/5)
günde : üzerinde et kesilen tahta (87b/8)
güneş çöregi : güneş yuvarlağı, kurs-ı şems (34b/7)
güve: bit (86a/4)
küçecük : silindir biçiminde ağaç (81a/2)
güvegen : bügelek (70b/1)
güyegü : damat, güveyi (48b/5, 48b/7, 53b/4, 75a/5, 61b/5)
güyegü otı : kekik (59b/7, 64b/6, 70b/2, 76a/8, 98a/5)
güyenik: bir çeşit çiçek (113a/4, 83a/5)
güzer : büyük delikli kalbur (70a/2)
güz yili : sonbahar rüzgarı (69a/9)

H

hamam kırdı : hamam böceği (84a/9)
halat düzüci : semerci, semer dikici (69a/7)

ham: olgunlaşmamış meyva (114a/6)

hāriş : kaşıma, kaşınma (77b/2)

haşır : hasır (45a/9, 81a/8)

haşır otı : hasır dokunmasında kullanılan ot, kamış (65a/4)

hasretlenmek: hasret çekmek (132b/8)

haşıl: dokumacıların iplikleri çirişlemek için un haşlayarak yaptıkları bulamaç (37a/2)

haşlama : tütün, mısır vb. bitkilere zarar veren bunaltıcı hava (80b/3)

hātun : <katun, kadın (43b/5)

hātun tuzluğu: kadıntuzluğu, oğlan aşı da denilen zamk (86b/4)

hayece : (hayeci : atmaca) (70a/4)

hayrük : bir ot (125b/1)

hegbe : heybe (100b/8, 114b/2, 112b/4, 122a/1)

her kıanda : her yerde (32b/7, 124a/5, 130b/2)

heriše : az kavrulmuş un ve tavuk etiyle yapılan pelte şeklinde bir çeşit yemek (30a/5)

herise : haşlanmış buğday veya mısırın dövülüp şeker ya da bal ile karıştırılarak yapılan bir çeşit yiyecek (75a/2)

herze : pislik (32b/8, 111b/6, 124b/6)

hindūstān kozi : hinditan cevizi (42b/2, 93a/7)

hū : huy (29a/8)

hucımağ : serserilik etmek (45a/6)

hulu : huylu (86a/2)

hanay: salon, sofa, geniş oda, penceresi çok, çevresi açık ev, yaz evi (129a/6)

hurma allı : hurma gibi al renkli / at için kullanılır : (44b/6)

hūy : (29a/8)

I

ıhçıkrık : hıçkırık (103b/2, 117b/2)

ıklık : rebab, ayaklı kemani (34b/1, 113a/7, 121a/4)

ıklımak: ıklamak, sık sık solumak, zorlamak, yorulmak (136b/1)

ıklıtmağ : ıkladmak, zorlanmak (136b/1)

ılkı : at sürüsü (63a/9)

ılkūn : <ılgın : dere ve çay kıyılarında biten sepet örmeye yarayan bir çeşit söğüt ağacı (64b/4)

ılan balığı : yılan balığı (130a/2)

ıldırmağ : parlatmak (101a/6)

ılıc: ılıç, çitlembik (93a/1)

ılğun çubuğı : yalgın ağacı, aşlamaya elverişli ağaç (75b/3)

ımızğandırmağ : uyuklatmak (132b/9)

ımızğanmağ : uyuklamak, azıcık uyumak (50a/1, 85b/1, 132b/8, 141b/3, 119b/4)

ınckıрмаğ : hıçkırmak (80b/7)

ınckırık : hıçkırık (110a/2, 86b/1, 83a/6)

ıpar: yavşan denilen güzel kokulu bir ot (98a/5)

ırlamağ : şarkı söylemek, teganni etmek (54a/1, 139b/1, 128a/8, 140a/2)

ırlayıcı : şarkı söyleyen, okuyan, hanende (63b/5)

ıрмаğ kırañı : ırmak kenarı, ırmak çevresi (59b/2)

ırmacuğ : küçük ırmak (113b/6)

ıspanağ : ıspanak (30a/8, 45b/4)

ışırgan: ısırgan otu (72a/6, 109b/7, 44a/2, 98a/1)

ısıtma dutmağ : titremek, sıtmaya tutulmak (31a/2)

ısıtma: sıtma, hastalık ateşi (33b/4, 69b/9)

ıssı : sıcaklık, hararet (40b/8, 31a/8, 125a/7, 96a/6, 54a/1)

ıssı etmek : ısıtmak(120b/8)

ıssı yir : sıcak yer (120b/8)

ıssılık : sıcaklık hararet, ateşten dolayı vücutta çıkan sivilce (129a/7)

ıŖrađı günki : asra, önceki gün, (110b/9)

ıŖıķ : demir baŖlık, miğfer (35b/1, 53b/4, 127a/2, 90b/9)

İ

ıbrıķ : ibrik(112a/8)

ıbk : çavuş kuŖu, htht (42a/9, 114b/7)

ıĉ : hiĉ (42b/5)

ıĉerlk : iĉerde olma durumu (125a/3)

ıgde : iğde (54a/1, 54a/3, 84b/1)

ıgne düzüci : iğne yapan (63b/2)

ıgne yurdası : iğne deliği(92a/4)

ıgne yurdu : iğne deliği (63b/2)

ıgen bilici : çok bilen, filozof (31b/8)

ıkend : (iken- /ilen- : beddua etmek) (78b/7)

ıki řardaŖ şanı : bir ađaĉ adı (100b/9)

ıki yüzlü zili : iki yüzlü filiz [zil : filiz] (46a/8)

ıkindrek: ikindi, ikinci, öteki, daha öteki (95a/7)

ıl ortası : yıl ortası (32a/4)

ılĉi : elĉi (44a/5)

ıldirici : aydınlatıcı (ildirmek : aydınlatmak) : (99b/7)

ılenĉ : beddua (105b/6)

ılenmek: beddua etmek (143b/3)

ılerrek : daha ileri (58a/2)

ılik : düğme (46a/7, 122a/2)

ılik diŖ: düğme diŖi (122b/7)

ılmıŖ : nde giden, nde duran (28b/2)

ılisu oyunu : saklambaĉ oyunu (63a/6)

ımekler : aĉıklık, yeni dođmuŖ şocuğun tepesiyle alnı arasında kemiklerin kavuŖacađı yerdeki aĉıklık (71b/6)

imrinmek: imrenmek (80b/2)

inağ: mutemet, kendisine inanılan ve güvenilen kimse (56b/2, 98a/9)

incik : diz kapağı ile topuk arası bunun topuğa yakın olan kısmı (83b/6, 89a/1, 112a/4)

inenmiş: (hayvan içdiş edilmiş (108b/8)

inlü : enli, geniş (57b/6)

iñü : inilti (123a/8)

ĩñülü : iniltili (57b/6)

ipde oynayıcı : canbaz (70b/9)

ipi şeşen tavar : ipi çözülmüş davar (43b/9)

irende: rende (116a/5)

iri : büyük (38b/6)

irişte : erişte (122a/9)

irme : bahçe aralarındaki geniş yol (122a/5)

irte : sabah (54a/7)

is : çıra isi (115b/9)

islik : ocak bacası (74a/9)

israğı gece : önceki gece (76b/6)

isrāğı gün : önceki gün (57a/6)

isrāğı gün degül daha isrāğı gün : öbür gün (57a/8)

iş böyledür : işte böyledir (36b/8)

iş ıssı : iş sahibi(48b/1)

işbu : uşbu, bu, işte bu (41b/6)

işbular : işte bunlar (27b/7)

işik: eşik (97b/3, 42a/4)

it hıyarı : it üzümü, ebucehil karpuzu (40a/9)

it azusu : köpek dişi (68a/1)

it burnu : yabani gül (44a/6, 89b/9, 73a/5, 69b/7, 55a/6, 54b/8, 51b/5, 51a/7)

it dirseği : arpacık, göz kapağında çıkan sivilce (88b/7, 93b/7, 108b/2)

it siñegi : it siyegi, dikenli bir çeşit ot (68b/6)

it üzümü : çekirdeği çok ve iri, suyu az bir çeşit üzüm, böğürtlen (38a/9, 62b/6, 113b/8)

itağız : sofrası bezi, örtü (57b/5)

ivedi : acele(39b/3)

ivdirmek : acele ettirmek (140b/7)

ivici : aceleci (50a/7)

ivmek : gitmek, acele etmek (35a/4, 140b/7)

İy nice : ey insanlar <nice : birçok; niceler : kimseler (27b/5)

iyeg: ege, törpü (86a/6)

iyge: iygi, yahşi, güzel (103a/1)

J

jīve : civa (34b/9)

K

ķaba ķulaķ : kurtluca denilen bir çeşit ot (120a/8)

ķabalak : serpuş (77a/1)

ķabarcuķ: yanıkara, şarbon (91b/5, 94a/6)

ķablubaĝa : kaplumbaĝa (39a/6, 40b/5, 82b/4, 116a/6)

ķaķāf :uçurum (76a/9)

ķaķan : ne zaman (129b/1)

ķaķı : bir ot çeşidi (95a/8)

ķaķıcı: firari (95b/9)

ķadun duzlaĝı : kadıntuzluĝı, oĝlan aşı da denilen zamk (73b/8)

ķadun dūzluĝı : (59a/6)

ķak : elma, armut, kayısı gibi meyvaların kurusu (121b/1)

ķakaĝan : ķakıĝan, öfkeli, hiddetli (100b/5)

ķakdırmak: öfkelenlendirmek (134a/2)

kaķı- : öfkelenmek, kızmak, azarlamak, karşı gelmek (39a/9)
kaķum : kakum denilen bir hayvan (73b/5)
kaķımak : öfkelenmek, kızmak (70b/8, 141a/7, 75a/6, 94b/6)
kaķımaklık : sinirlilik, öfkelik hali (128b/7)
kaķımaklı: öfkeli, hiddetli (108b/6, 119b/3)
kaķırdak : kıkırdak, kuyruk, içyağı gibi maddelerin yağları sızdırıldıktan sonra kalan posası, kıkırdak (113a/6, 113b/5)
kaķırmak : kızmak, öfkelenmek (137b/7)
kaķlık : kırlarda içine su biriken çukur (55a/9)
kaķmak: kalkmak, çalmak, vurmak, itmek, tepmek. çakmak, saplamak (134a/2, 85b/8)
kal : ham, olgunlaşmamış (99b/3, 108a/8)
kalaycı : bir halk oyunu (55b/6)
kalbur : elek (108a/6, 99b/9)
kalçapan : başa sürülen sıvı(70b/4)
kalıb-ı âdem : vücut (54a/9)
kaluğan : deve dikenini (belki halğan kelimesinden) (113a/4, 47a/5)
kalıye : sebze yemeği (112a/9)
kaşmış : bunalmış, aciz kalmış (119a/8)
kan alıcı : öldürücü (31a/8)
kanķı : hangi (96b/1)
kanķıdır : hangidir (40a/9)
kanķısı : hangisi (104b/5)
kanķısıdır : hangisidir (40a/9)
kande : nerede (31b/9)
kanı : hani (108a/6)
kap kaçak : (98b/5)
kap kap yemek: koşa koşa yemek (133a/5)

ķapu bağı: kapıyı kapatmaya ayarayan kol (kapu bağlamak : kapıyı kapatmak)
(96a/3, 43b/4)

ķapu yaşmağı : kapı örtüsü (yaşmak : örtmek, kapamak)(58a/6, 67a/1)

ķar : sağır (85a/8)

ķara şakız : kenger sakızı (37b/5, 82b/4, 118b/2)

ķara bataķ : karabulak denilen bir kuş (59b/6, 81b/7)

ķara colbān : bir ot (42a/7)

ķara şav: duvarcı ve sıvacı iskelesi (107b/1)

ķara gūnlū : bedbaht, talihsiz (71a/7)

ķaraca : kara gibi, karaya yakın (118a/1)

ķaracuk : ot tohumu (42b/1)

ķaramaķ: hor görmek, mahzun etmek, karalamak, yermek, zemmetmek (109a/2)

ķaramuk : tarlada buğday aralarında biten anasona benzer siyah ve acı bir tohum, bir tür yaban eriği, (90a/5, 96a/7)

ķarañu : karanlık (42a/9, 58b/5, 84b/5)

ķarañu kōñūllū: kara yürekli, kötü düşünceli (92b/9)

ķarañuluk : karanlık (126a/3)

ķaravāř: cariyeye, hizmetçi (59a/6, 76a/1, 88b/2, 110b/8)

ķaravol : gözcü, nöbetçi, karakol (61a/1, 101a/7, 112b/4, 119a/7)

ķarçařmaķ : karışmak, birbirine girmek, karmakarışık olmak (139a/7)

ķarı avrat : yaşlı kadın (99b/3, 118b/8)

ķarık : su cetveli, su sınırı, oyuk, yarık (72b/3)

ķarın borusı : mide/yemek borusu (45b/2)

ķarın sürücü : ishal (103a/6)

ķarındař oğlı : yeğen (55b/7)

ķarıř : beddua, lanet (37a/7, 46a/9, 105b/6)

ķarıř muraş: karış muruş, karmakarışık (131a/8)

ķarlađuc : kırlangıç (107a/1, 110b/2, 110b/9, 113a/8, 88a/1-2, 81b/3, 84a/1, 88a/2)

ķart oğlan : yaşlı oğlan (evlenmemiş erkek anlamında) (121a/7, 122a/2)

ķarġa dōlegi : ebucehil karpuzu, acı hıyar, eŖek hıyarı (27a/2, 37a/8, 40a/9, 114a/3, 49a/6)

ķarġılık: kamıŖlık (105b/7)

ķarġu : kamıŖ, kalın kamıŖ (84a/9, 128b/9, 130a/8)

ķasırġa : < sakırka, (47a/5, 48a/2, 50b/2, 53a/9, 70b/6, 116b/7, 116a/1)

ķaŖnak: koyun ve keġilerin boyunlarına konulan , ġan takılmıŖ tahta ġember (93b/6)

ķaŖŖab yaġrırġı: ūzerinde et parġalanan kūtūk (104b/7)

ķasuk : kasık (62a/2)

ķaŖaġu : hayvanları tımar etmek iġin kullanılan sacdan yapılmıŖ diŖli araġ (118a/9)

ķaŖaġulamak: tımar etmek (144b/8)

ķaŖayıf : kadayıf (79a/4, 119b/9)

ķat azġun : sapkın, ġok taŖkın (75a/6-8)

ķat[1] aķ : bembeyaz(49b/3)

ķatı : ġok, fazla (39a/5, 95a/1)

ķatı Ŗaru : ġok sarı, koyu sarı (49a/4)

ķatı Ŗovuķ : ġok soġuk, sert soġuk (49a/8, 49b/6)

ķatı toķuŖmak: sert bir Ŗekilde ġarpıŖmak, mūsademe etmek (75b/5)

ķatı ķara : ġok fazla kara (118a/1)

ķatı kıızıl : koyu kırmızı (45b/5)

ķatı ķoca : ġok yaŖlı (66a/6)

ķatı ırak : ġok uzak (53b/9, 61a/8)

ķatı ıssı : ġok sıcak (65b/7)

ķatı ince iplik : sert ince iplik (46a/8)

ķatı perākende : ġok parġa (48a/1, (48a/8))

ķatı sivri : ġok keskin (72b/9)

ķatılık : sertlik (128a/4)

ķav : kavlamıŖ yılandan ġıkan deri (28a/1, 118a/8, 114a/6, 111b/9)

ķav : kumaŖtaki ince tūy (kav/hav) (111b/9)

ķavlamıŖ : tūyū dōkūlmūŖ, derisi soyulmuŖ (109b/1)

kavlanmış: kabuk, deri değiştirmiş (109b/1)
kavluc : kavluç, fıtlıklı (47a/4)
kavuk : sidik torbası, içi boş Şey (37b/1)
kavuncuk : küçük kavun-karpuz (85b/4)
kay kuşı : serçeye benzer bir kuş (35a/ 7)
kaya kuruğı : çobanların dağ tepelerine kayaları birbiri üzerine koyarak yaptıkları işaret (32a/2)
kayış ayaklı: kayış baldır, Hindistan'ın baldırı kayış gibi kuru, zayıf olan çok koşan halkından bir sınıf, hileci, dolandırıcı (127b/2)
kayıřbāz : kayış oynayan (kayış : esmer kadın) dansöz (70b/7)
kaygırmak : aldırnak, önemsemek (144a/4)
kaynak : pençe, kuş pençesi (85a/5)
kayęana : omlet (70a/9, 71a/1, 108a/6, 114a/2, 119b/1)
kayęu yemek: gam çekmek, endişe etmek (132a/8)
kayęu yiyici : gam çeken, tasalanan, endişe eden (65a/3)
kayęulu : üzüntülü, kederli (124a/8, 131a/9)
kayęusuz güzel : kayęısız güzel (29b/5)
kazı bitisi: kadı yazısı (85a/7)
kazık kaķmak: kazık dikmek (137a/1)
kebābe : demir Şiş (31a/4, 103b/9)
kebce baldır: değirmen çarkının yaş ağaçtan yapılmış kanadı (baldır : yaş meşe; 112a/4,89a/1)
keber aşı : gebre otu, kedi tırnağı anlamında, turşusu yapılan dağlarda biten bir yaban otu (31b/1, 66a/6)
kebinlü: nikahlı, evli (31b/1, 108a/4)
kebkeb : küçük ayakkabı çivisi (72b/5)
keçegen: (117a/5, 118a/3)
keçi boynuzu : harnup (34a/3, 77a/6)
kiçi gemi : küçük gemi (83a/4)
keçik : başörtüsü (77b/2)

kej-çeşm (şaşı göz) (121a)

kekir : inatçı (34b/4)

kekre: keklik otu, yaprakları acı olan bir çeşit yaban otu (112b/4)

kelār : (keler : kertenkele) (63b/3)

kelbeten: kerpeten (122b/6)

keleb: çile halindeki iplik, dokuma aygıtında ipliği masuraya sarmaya yarayan araç (121a/2)

keleci : sözleşme, söz, laf, lakırdı (62b/2)

kelek : küfe (65b/7)

kelem : lahana (40a/6)

keleme : sürülmeden bırakılmış tarla (35b/2)

kilindir : anahtar (75b/5)

kelke : torba (65b/7)

keltekele : kertenkele (45b/9, 81b/9, 93b/2)

kemürdek : kıkırdak (48a/3)

kendürlük : sofrta örtüsü, peşkir (129b/1)

kendime : buğday kırması, yarma (35b/4)

kendir : urgan, ip, minder (35b/4, 66a/3, 72b/4)

kendir ağacı : (114b/3)

kenevir: kenevir (117a/4, 121a/5, 118b/8)

kengel : alay, şaka, latife (81b/6)

kenger: eşek dikenini denilen kırlarda biten, kökünden süt çıkan dikenli bir ot (73a/9, 97b/9)

kepenek : keçeden yapılan kolsuz çoban yağmurluğu (54b/9)

kepligen: harabathāne (114a/4)

kerde : sebze fideliği (113a)

kerdeme: gerdeme, tereotu (124a/2)

kerefüs : kereviz (35b/3, 112b/7, 90b/5, 40a/6, 75b/3)

kerevüt : kerevet, çardak, asma çardağı (72a/3)

kerpüç : kerpiç (38a/5)
kersiz (ker: tahıllardaki hastalık) : temiz, sağlıklı aş (63b/6, 63b/7)
kertekele : kertenkele (46b/1, 116b/1, 119b/1)
kertlük: bayatlık (123a/1)
kerven : kervan, kabile, yolcu katarı (104a/2)
kesegen : keskin (70a/1)
kesegenlik: keskinlik (126a/6)
kesek : parça, kıta (83a/2)
kesek : saban ya da belin çıkardığı iri toprak parçası (46a/4)
keşik : parça, kesik (110a/6)
kestene : kestane (80b/4)
keşik: nöbet, sıra (122b/5)
keşişlik evi : manastır (39a/8)
keşlik : yoğurt (117b/1, 118a/6)
kete : set, ket vurmak (37b/9)
kete: külde pişmiş çörek, şekerli çörek (121b/9)
kıcı : tereye benzer bir ot, kekik (84b/8)
kıcıklamak : gıdıklamak (43b/1)
kığ: koyun, keçi, deve gibi hayvanların toparlak ve kuru pisliği (84a/9, 90b/8)
kılābudun : altın tel, sırma (116b/5)
kılavuz : rehber (101b/4, 110b/6)
kılıc : kılıç (45b/9)
kın : niyam, kılıç kını (96b/8)
kındıra : saz türünden bir ot, hasır otu (81a/6)
kırk ayaklı : deriye yapışıp kalan bir çeşit kene (30b/2)
kırañ : kenar, kıyı, uç (66a/4, 104a/6, 120b/9)
kırağı : kıyı kenar, bıçak gibi aletlerin ağzındaki pürüz (73a/8, 80b/7, 94b/1, 116b/2, 111b/9, 123b/9, 94b/2, 94a/5)
kırcılatmak : gıcırdatmak (38a/3)

ķırđıl: kıranta, saçına sakalına ak düşmüş, saçta sakıla ak düşme (116a/2, 127b/3)

ķısac : kısaķ, kerpeten (43a/1, 112a/9, 109b/6, 56a/2, 87a/1)

ķısraq : tay (122b/4, 105a/5)

ķısgu: kıskı, mengene, cendere, iki şey arasına kısıtılan ağaķ kama (91a/9)

ķızıl tut : kırmızı dut (38a/4)

ķıy : kenar (43a/9)

ķız ķaraveş : cariye, hizmetçi (86a/6)

ķız oğlan : bakire (38b/6)

ķızamıķ : kızamık (117a/8, 118a/4)

ķızıl : kırmızı (45b/5)

ķızıl saçu: kızılımsı, kızıla ķalar (65b/2, 95b/3)

ķızıl bōrek : kızarmış bōrek (46a/3)

ķızılūnūķ: yemek borusu(61b/2, 118a/4, 128a/8)

ķızıl yelilū at : kızıl yeledi at (56a/3)

ķızılca : allık, kızılık, altın (41b/3)

ķici sōylemek : kinli ve ōfkeli sōylemek, muhalefet etmek (60b/3)

ķiķi ķabilē : kūķuk kabile (101a/9, 115b/8)

ķilid dūzūci : anahtar yapıcı (65b/4)

ķilindir: Yunanca kilindros'tan kūķuk testi, su kabı (110b/9, 112b/2, 112a/3)

ķilik: kilit (88a/6)

ķimesne: kimse (129a/9)

ķiras : kiraz (31a/3)

ķiremid : kiremit (46a/4)

ķireved : ķardak, asma ķardađı, kerevet (39b/2)

ķiriş: dōşeme ve tavan tahtaları üzerine ķivilenmek üzere enine konulan kalın direk (116b/8)

ķirpi : kirpi (29a/5)

ķişibene : insanlara yakışı şekilde (122b/8)

ķişicūķ : kūķuk adam (89a/4)

kişile[n]mek : öğünmek, böbürlenmek (89a/1)
kişnic : kişmiş üzümü, kuş üzümü (72a/7, 112b/7)
koçmak : kucaklaşmak (72a/6)
koğ koz : olmamış ceviz (45a/1, 112a/4)
koğ: kıvılcım, kök (97a/4)
koğı ağacı : ödağacı (54a/5)
koğulu : kokan (28b/4)
koça avrat : ihtiyar, yaşlı avrat (105a/4)
koçalık : yaşlılık, pirlık (125b/8)
koçdurmak: kucaklatmak, bağına bastırmak (131a/7)
koçmak : kucaklamak, sarılmak, bağına basmak (131a/7)
koğu : püskül (130a/6)
koğuğ : kodak, sıpa (114a/4)
koğalık otu : koğalık, hasır otu denilen ve hasır örmeye yarayan bir saz (68b/3, 104b/1)
koğlak : kof, içi boş (135a/1)
koğ : kov, yerme, arkadan çekıştırme (83b/6, 89b/9, 110a/1, 114a/9, 108b/7, 113b/7)
koğa : kova (29a/3 : koğaya dağılan ağac)
koğış okı : kovuş oku, oluk biçimindeki bir yatak içinden atılan küçük ok (89b/2)
kolac : bir çeşit börek (43b/5)
kolak : çolak (85a/8)
kol bağı : büyük taneli boncuklardan yapılmış bilezik (47b/2, 115a/5)
kolan : yaban eşeği (43a/8, 59b/6, 86a/9, 86b/4, 85a/1, 89a/5, 66b/8, 126b/8)
kolanc : kulaç (41b/5-6, 73a/6)
kolāni : zengin (43b/9)
kolluğ : kolçak, kola geçirilen zırh (45a/8)
koñak : gözbebeğindeki beyazlık (62a/8, 117a/5)
konak : kepek, çapak (94b/3)
koñşı : komşu (106a/7, 124a/8)

konşuluk : komşuluk (130b/3)
konuk : gözbebeğindeki beyazlık, aklık (72b/5, 105a/9)
konukcu : misafir sahibi (105a/9, 130a/4)
konukluk : misafirlik, ziyafet (130a/4)
kopuz kılı : kopuz teli (58b/4)
kopuz āvāzı : kopuz sesi (119a/7)
kopuz: eski bir türk çalgısı (128a/9, 124b/1)
karğu : kamış (76a/5)
korunc : korkunç (39b/3)
kor tut : karadut (38a/4)
koruk : henüz yetişmekte olan veya içi boş kabuklu meyva (55b/2, 76a/5, 119b/7, 83a/9)
koruk : zeytinin çiçeğini döktükten sonra kalan ufak meyvası (30b/9 : koruk aşısı)
koşulmuş at : yarışa katılmış at (112a/7)
kovuk : oyulmuş, oyuk (42a/3)
kovuğ: kovuk, oyuk, oyulmuş, boş, çürük (117b/5)
koyun şarmaşuğı: papatya (117a/7)
koyun gözi : papatya (110a/3)
koyun teresi : koyun yağı (84a/2)
koyun yoğurdu: koyun sütünden yapılan , yoğurt,peynir (101b/4)
koz : ceviz, kabuklu meyva (27a/4, 104b/3, 92a/2, 113a/9, 121a/2, 70a/5,70a/6, 72a/9, 73b/2, 78b/7, 72a/4, 42b/3)
kozalak : çam, meşe, haşhaş vb. ağaçların, bitkilerin ham meyvası, kozası (122a/3, 49b/9,54a/5)
kozlu helva : cevizli helva (42a/3, 122a/3)
kozuk : cevizin yeşil kabuğu (119b/7)
köfük : boş (123a/5)
kök nar sakızı: çam sakızı (124a/2)
kömeç : <kömeç : ebemgümeçi (63b/5)

kömele: kömeli, çok, bir yığın (120b/2)
kön : deri (başmak köni) (40b/7, 94b/4)
köremez : bir tatlı çeşidi (81b/3)
körük: demir, ateşli demir (43a/5, 115a/7, 95a/1)
köstek : mertek (104b/4)
köstekli buzağı : kağnıya koşulmak için ön ayakları organla bağlanan hayvan (41b/5)
köt kötürüm : aksak, kötürüm (40b/3)
kötek : baston, sopa (46a/3, 90a/6)
köymek: beklemek, gözlemek, durmak (133b/3)
ķuc : kucak (67a/9)
ķucaş : kucak(77b/9)
ķucaş eyleyiş : kucaklamak (78a/1)
ķuduz ķurdı: kuduz böceği (120b/3)
ķufil : bir bitki çeşidi (43b/8)
ķuğılak : kara ılgın ağacı (90b/1)
ķula: kumral (106b/2, 115b/4-5)
ķulaķ burmak: kulak bükme, uyarmak (93a/1)
ķulaķ ķirki: kulak kiri (121b/3)
ķulaķ dutmak : kulak vermek, dikkatle dinlemek (80a/6)
ķulaķ yumşacı : kulak memesi (80a/4)
ķulan kûli : aslı kulan kûle, iki üç yaşında dişi tay (56b/1)
ķulavuz : rehber, kılavuz (61a/9, 122b/1, 99a/1)
ķulağuz : kılavuz, rehber (28b/2)
ķulluķcı : maiyet memuru, hizmetkar, nöbetçi, cariye (57b/1)
ķuluc : gaga (110a/4)
ķumķuma: bukalemun (109a/1)
ķuma : musluk (41b/9, 55b/1, 98a/2)

ķuma : bir erkeğin nikahlısı bulunan kadınlardan her birinin ötekine göre adı (130b/1)

ķunduz : su künklerinin içinde gelişen ve suyun akmasına engel olan bitki kökleri (128a/6)

ķunduz taşağı : kunduz hayvanının taşağı (59b/1)

ķor ķuma : metres (75b/8)

ķurřak : mide, idrak, zeka, göğüs (61b/7, 102b/5, 103b/2, 120a/3)

ķursak ağrısı : mide ağrısı (34a/9)

ķurdamak : karıştırmak, dokunmak (143a/7)

ķurdařeni : kurdeşen (28b/5, 94b/1, 94a/8, 97a/3, 56a/6)

ķurdeřini : (79b/7)

ķurud : yoğurt (101b/4)

ķuruķ : eşek yavrusu (60a/1, 121b/6)

ķurum : is anlamında (115b/9)

ķuřķun: eyer, semer ve palanın arkasında bulunan ve hayvanın kuyruğu altından geçirilen

ķuř ķaynaęı : kıynak : pençe, kuş pençesi (81a/4)

ķuř ķursaęı : kuş beyinli, kuş midesi (66b/3, 66b/7)

ķuř burnı : gaga (80b/9, 81a/2)

ķuř etmek : kuş gibi söyletmek (139b/1)

ķuřak : bağ (50b/9)

ķuřak dutmak : kuşak bağlamak, işe başlamaya hazır olmak (74a/6)

ķuřak düzüci : kuşak bağlayan (72a/3)

ķösegü : Ocak karıştırmakta kullanılan ucu yanmış odun (108b/9, 33a/7, 33b/5, 41a/3, 74a/7)

ķuř ķaynaęı : kuş tırnağı, pençe (91a/5)

ķuřluk : kuşluk vakti (37b/6)

ķutlu ķuř: talih kuşu (130b/4)

ķuvvetlü : güçlü, kuvvetli (46a/1)

ķuvvetlürak: daha güçlü (102a/3)

ķuyrığı ürü: kuyruğu dik (96a/7, 108a/5)

ķuzı ķulaęı : yarpuz (98b/2, 112b/9)

ķuzu ķulaęı : kurt kulağı, geniş yapraklı, kalın köklü yenilen bir bitki (42b/3)

ķüci : dokumacılıkta arış ipliklerini aralayan iplik tarak (27b/8, 124a/2, 125b/2)

ķüçimen : pek küçük, küçücük, mini mini (47b/4, 49a/8, 124a/3)

ķüçirek : küçümen, daha küçük (66b/9, 88b/6, 104b/4, 121a/7)

ķüçük : gömlek (83b/8)

ķüleh : külâh (40b/1)

ķülek : tahta kova, gerdel (79a/6, 79a/7)

ķülenk: aslı kelenk (56b/2, 105a/9, 84a/3)

ķün bardak : güneş biçiminde yapılan su kabı, aftâbe (109a/1)

ķünde : doğan kuşunun ayaklarına bağlanan kayış, bukağı, ava alışkın doğanın üzerinde oturduğu ağaç (112b/6)

ķüpec : çömlek, küçük küp (60a/7)

ķüpen : gömlek, yatak, şilte (104b/8)

ķürtün : içi otla doldurulmuş palan (104b/8)

ķüten: keten/peşm (47a/8)

ķüye : yanık, is (95a/2)

L

laf : söz (35b/6)

laf urucu: böbürlenene, yüksekten atan (66a/5, 105a/3)

lağum: lağım (36a/5, 90b/1)

laķabı bir : aynı lakaplı (36a/7)

lâyıķrak : daha layık (67a/2)

lâyıķsuz : hak etmeyen (32a/8)

legen : tas, leğen (37b/3, 39b/7, 105a/3, 74a/9)

leglek : leylek (83a/6)

lohusa derengi : loğusa pekmezi (deren : pekmez) (61a/9)

lor: peynir suyuna süt ya da yoğurt katarak kaynatılmakla yapılan bir peynir türü (122b/3)

lori kuşu : balıkçıla benzer bir kuş (47a/1, 91b/1)

lögün : kireç, zeytinyağı ve pamuk karıştırılıp dövülerek yapılan bir macun (43a/6, 57b/8)

lök : kireç, zeytinyağı, pamuk, yumurta akının karıştırılmasıyla elde edilen, kırık veya çatlak çanak çömlekleri birleştirmekte kullanılan macun, erkek deve, iğdiş edilmiş deve (32a/1, 69b/8, 88b/8,90a/2)

lütf ıssı : lütuf sahibi (68a/2)

M

malluluk : zenginlik, varlıklı olma (130a/2)

mancılık: mancınık (99a/6, 99b/1, 125b/6)

mecerre : samanyolu (104a/4)

mekir : inatçı (117b/7)

mekirgen: tedirgin edecek denli birinin üstüne düşen, yapışkan (127b/3)

menegiş : menengiş/ meneviş , çitlenbik (90a/1)

mengene : mengene (37b/7, 38a/2, 63a/2, 58b/9)

meni : bel suyu, meni (36a/9)

menkiş: yeşil, mavi (117a/4)

mercimek : (börülce manası da vardır) (89b/2)

merçem eçem kulağı : kākül (80a/2)

merek : samanlık, odunluk (64a/2-7, 63b/6)

mersime : merseme adlı ot (63a/8)

mertek : ağaçlarla yapılan çit, odanın tavanını sabitlemek için kolon gibi kullanılan kalın ağaç (46b/1, 65a/7)

mezgeldek : yabani ördek türünden bir kuş (58b/8, 107a/5)

mıkrame : Arapçadan, mendil, havlu, baş örtüsü (116a/2)

mısırı : mala (122b/6)

milis : bal arısı (55a/8)

miyene : bakırcıların kullandığı bir araç (123a/2)

muşandere : balkon ve merdiven korkuluğu (65b/1, 83a/5, 119a/7)

murdarırak : daha pis, daha murdar (57b/4)

mürdesenk (f.b.i.) : tabī kurşun oksidi (89a/8)

mürdümek : baklagillerden taneleri bezelyeye benzer ve ondan çok ufak bir bitki (80a/1)

N

naşas eylemek : toprağı dinlendirmek, nadas (45b/5, 140b/9)

nātur: (nātır : bekçi, hizmetçi) (101a/3)

nacağ : hançer, kazma (38a/6, 39b/5)

ne kimsedür : kimdir (38a/2)

ne kişisin : kimsin (126b/3)

ne nesne : ne (126b/3)

ne nesnedür : nedir (38a/1)

ne yirlüsin: nerelisin (129b/3)

nikende : iyilik (110b/5)

nikendelemek : iyilik etmek (131a/3)

nice : kimse, birçok (28a/6)

niçe : (27b/9)

nicedür : ne kadardır, nasıldır (37b/8, 113b/4)

niceye dek : ne vakte kadar (126a/4)

nil kuşu : çivit renkli kuş (62a/3)

nite : nasıl (100b/1)

nitedür : nasıldır (38a/3)

nitesin : (126b/5)

nöger : arkadaş, dost (41a/6)

O

od : ateş (116b/8)

od ori : kz (55b/2)

od oynayıcı: ateşbz (69a/3)

od yakıcı : ateş yakıcı (27a/1)

od yalıı: alev (117a/1)

oda sararmak: ateşin etkisiyle sararmak (134a/9)

oda tapucu : ateşperest (81b/8, 33a/5)

odlu: ateşli (103a/5)

odun seritmesi: odun ekmeği (96a/7)

oğlan onaklığı : ocuğun gzbebeğindeki beyazlık (61b/6)

oğlan burusu : doğum sancısı (115a/4, 116b/8)

oğlan yatağı: dl yatağı, rahim (99b/6, 102a/5)

oğlan yrmek : ocuğun emeklemesi (31a/9)

oğrı : hırsız (98a/6)

oğul balı : beyaz, dolgun petek balı (49b/6, 103a/5)

oğul oğul : torun (50a/1)

oğ gezi : okun kiriş geecek gediği (63b/2)

oğ oyıcağ : ok konulan, tirkeş (30b/4)

oğlağı : oklava (58b/9, 100a/1, 100b/1, 106a/2, 119b/3)

oğurmak : yellenmek (136a/8, 136a/9)

oldur : odur (36b/6-9)

ol adar : o kadar (51b/5, 100a/6)

ol adardır : o kadardır (37b/8)

ol vaktde : o zamanda (38a/9)

on iki veseğ : on iki havari (veseğ : yardımcı) (66b/8)

ourđa: belkemiği, omurga (70a/8, 40b/8, 112a/3-6)

orağ : hasat aleti (71a/6, 85a/5, 115a/9)

orta : ara yer, i (29a/3)

ot baldırı: ot gövdesi (baldır : bitki gövdesi) (114b/9, 123a/8)
otāğ: çadır, büyüklere özgü çadır (114a/3)
otlak : mera (29a/1, 77b/1, 96b/1, 100a/5)
otlak yiri : (113a/5)
otluk yiri : çayır, otlak (42b/2)
otu: otluk (112b/4)
ovcuğ kuşu : avcı kuşu, ovcu/oycu (42b/7)
ovuğ alcu : büst (47b/6)
oyluk : uyluk, bacağı kalçadan dize kadar olan kısmı (101b/2)
oyuk : insan ya da hayvan şeklini andırır korkuluk, yol göstermeye yarayan taş vb.
im (112b/5, 124b/1)

Ö

ödemek : borç ödeme
ög : akıl, zihin (80b/1)
ög iş : üvey eş (28a/2)
ögendire : sığır sürmeye yarayan ucu sivri değnek(119b/2, 68a/3, 88a/6, 87b/7, 87b/9)
ögi : ögü, baykuş (82b/6, 66b/6, 79a/8)
ögi kardaş : üvey kardeş (58a/9, 60a/8)
ögi kız : üvey kız (61a/3)
ögi gitmiş : akli başından gitmiş, bayılmış (124b/2)
ögi oğul : üvey oğul (57b/9, 58a/5)
ögirmek : öğürmek, bağırmak (138b/7)
ögremiş : alışmış (108b/8)
ögür: eş, birbirine alışmış olan (65a/2)
ögürdü: bağırdı, öğürdü (99b/2)
ögüt tutmağ: ögüt dinlemek (135a/4)
ögütmek : öğütmek, un ufak etmek (31a/9)

ökçe : ayakkabı ökçesi (110a/9)
öküş : fazla, çok, çoğalmak, şiddetlenmek (95a/3)
öñ gidici : önden giden (58a/6)
öñ virilen ücret : pey akçesi (101b/3)
öñi: ön(111b/6)
öñü dürecük: ayağa kalkmak (84a/6)
örendilmek : seçilmek, beğenilmek, örnek gösterilmek (142b/8)
örenmek : örneklik iş anlamında, kār-nümā (120b/1)
örgüc : hörgüç (72b/9, 105a/1, 104b/8)
örgün : urgan, ip, yular (68a/3)
örü тұрмақ : kalkık, dik durmak (137a/5)
öründilenmiş: seçilmiş, beğenilmiş (114a/8)
öründülemek : seçmek, beğenmek (47a/9)
ötegen : çok öten, çok ses çıkaran (76b/8)
ötlügen : boklucabülbül de denilen çok öten ve sığıcığa benzeyen bir kuş (86b/5)
öven : eşeklere musallat olan sinek (60a/1)
övindi : övmek, dalkavukluk (128b/7)
övütme: ezme, öğütme (111b/3)
öyken : akciğer (78b/9, 92a/3)
öykenlü : akciğer hastalığı, zatürre (64b/1)
öykünmek : taklit etmek (80a/8)
özdek : esas, çekirdek temel, kök, öz, hülasa (51a/2, 115a/7, 123b/8, 51a/3, 38b/6, 110b/4, 112b/5, 56a/3, 91a/1, 91b/4, 37b/1)
özin şalmış: kendini bırakmış, kendisinden vazgeçmiş (129b/9)
özünmek: daralmak, gönlü daralmak anlamında (127b/8)

P

palan : çamaşır, eşya, süpürge otu (44a/3, 59a/1, 130a/1)
panbuқ etmek : pamuk eylemek, atılmış pambuk(141b/8)

parlağuc : bostanlarda kuşları ürkütmek için kurulan ve rüzgarla dönerek ses çıkaran fırıldak,korkuluk, çocuk oyuncağı, topaç (35b/5, 110a/6, 129b/1, 56b/5, 65a/9, 56b/4,129a/7, 103b/7)

peke: tahta sedir (115b/9)

pelte: saf hale getirilmiş, süzölmüş (110b/1)

penek : sofra, peşkır (66a/4)

perese : hiza, düzlük (28a/8)

persenk : yük tartıcı, terazi (41b/7)

perze : aslı pirüze (120a/5)

peylenküc : bostanlarda kuşları ürkütmek için kurulan ve rüzgarla dönerek ses çıkaran fırıldak, ortasındaki iki deliğe iplik geçirilip uçları bağlandıktan sonra iki taraftan çekildikçe dönen bir çocuk oyuncağı, topaç. (30b/2)

pişmenī helvā : pişmaniye (31b/7)

poğrenk : künk (88b/6)

polad: çelik (29b/9, 128a/9)

porsuk: pörsümüő, porsumuş (118b/9)

posur: çürümüş (113a/1)

pus : sis, duman (39b/4 : ağac pusı)

pürçek : alından ve şakaklardan sarkan saç, kākül (82a/7)

püs : acı biberde olur (95b/7)

püs ağac : ağaç püsü, ağaç balı, kayısı, erik, badem gibi gövde veya dallarından sızan zamk (97b/9)

R

rastık taşı : boya taşı (38b/7)

rufidün yumurda : rafadan yumurta (41a/2, 105a/2)

S

şaban kılıcı : saban demiri (70b/9)

şaban egegi : saban kulağı, sabanın çene gibi olan tutamağı, el ile tutulan kısmı (95b/9)

şaban eymüd[ü] : sapanın taş konulan yeri (46b/9)

şabır : bir ot çeşidi-cāmi-ül-fürs'te de geçiyor. (125a/2)

sac ayak : saca (30a/8)

saçak : (114a/6, 116a/7)

şaçış : bahşiş, para serpmek (76b/8)

şaçu : düğün ve şenliklerde ortaya saçılması gelenek olan inci, para, şeker gibi şeyler (57a/8)

şakır siñek: kene, hamamböceği (115b/9)

şag gönüllü : sağlam, temiz kalpli (77b/7)

şagılur : sağılır durumda (29b/4)

şagiş : sayı, sayış (64b/2, 46b/9), 67a/5, 78a/3, 51a/6, 102b/1)

şag işlü : sağlam işli (61a/5)

şag kişi : dürüst kişi (37b/4)

şagrağ : kadeh, bardak, maşrapa, tas (50a/9, 62b/1-2, 64b/6)

şagri : küçük tepe, hallaç yayının tahtası üzerine pamuk sarılmaması için kuzu derisinden yapılan yer (35b/4, 122a/7, 92b/6, 99a/2, 40a/6, 40a/8, 99b/5,)

şağsağān : saksacağān (119b/1)

şag sözlü : sağlam, doğru sözlü (61a/6)

şagū : ölü için ağlama, ağıt (29a/7)

şagu sağmak : ölünün iyiliklerini acıyla sayıp dökmek, anlatıp durmak (143b/2)

şagucı : ağıtçı, ölünün iyiliklerini sayıp ağlayan (60a/4)

şak: uyanık, müteyakkız, ihtiyatlı (123b/4)

şaka : su testisi ve su taşıyan kişi (76a/4)

şak olmak : uyanık olmak (132a/1)

sıkındu: artık, buğday artığı (128b/2)

şakırğa : kene (47a/4)
sakırmak : titremek (143b/1)
şakız ağacı : çitlembik, menengiç (94b/1)
şakızlık ağacı : çitlembik(85b/6)
saksakan : saksagan (92b/4, 120b/6, 121a/3)
salar : bir Türk boyu (66a/7, 101a/6)
şalınmak : yürürken hoş bir eda ile sağa sola hafifçe meyletmek sallanmak (37b/4)
salkı : gevşek, salık : sersem (102b/3)
salķım küpe : kulaĝa takılmakla birlikte ayrıca alt uçlarından ve enseden birbirine bağlanıp başa asılan küpe (34a/1)
şalma aşı : bulgurlu ya da pirinçli lahana yemeği, Acem yahnisi (28a/3)
şalyar : salya (35b/9)
şamşar : sansar (42b/6)
şaman kıaban şaru boncuķ : kehribar (31b/3)
şaman uğrusı : samanyolu, kehkeşan(101b/3)
sancımaķ : saplanmak (39a/7, 137a/8)
şancu şancımaķ : sancı saplanmak, sancılanmak(135a/5)
sancdıрмаķ : saplanmak (137a/9)
şāneķī : sersem (117a/9)
şanegī helva : un helvası (109b/4, 115b/5)
şanu : zan, düşünce, tasavur, dilek (58a/6, 92a/2)
şarkun: açık hava, masmavi gök (120b/6)
şarmasık : sarmaşık (111b/7, 123a/3, 35b/9, 42a/1, 43b/4, 119a/9, 75a/9)
şarplık : keskinlik, çetinlik, güçlük (126a/7)
şaru aru : sarı arı (43b/1)
şav : söz, lakırdı, dedikodu, bilgi, haber, hikaye, kıssa (27b/2)
şayru : hasta (61b/2, 58a/4)
şayruluk : hastalık (99b/3, 126b/8, 125b/8)
şayrulu: hasta (100b/5)

şayuklar şayru : sayıklayan hasta (95a/9)
şāzak : sazlık (29a/2)
şeme : sersem, sersemlemiş, ahmak (95a/9)
şıgın giyigi: yabani geyik ve sığır (129a/6, 104b/1)
şığırcık : sığırcık kuşu (62a/9)
şığırtmac : çoban, sığır çobanı (104a/3)
şıkındu: sıkılarak çıkarılan meyva suyu, usare (109b/3)
şıklık : testi (86a/1)
şıklık urmak: ıslık çalmak (140b/3)
şıklık vermek: ıslık çalmak (140b/4)
şıdırmak: kırdırmak (140b/5)
şımak: kırmak, bozmak, nakzetmek (140b/5)
şınamak : denemek, yoklamak(131a/1)
şınatmak : denetmek, tecrübe ettirmek(131a/1)
şındı : makas (48b/8)
şınık : kırık (125a/3)
şınıklı : kırılmış (39b/3, 40b/7)
şınmış: kırılmış (119a/1)
şınıñ çıban: patlamış çıban (91b/4)
şıngun çeri : yenilmiş, mağlubiyete uğramış asker (119a/1)
şıpkın: zıpkın, küçük süngü, harbe (102a/7)
şıramana oyunu : birdirbir oyunu (sıraman : birdirbir) (50b/8)
şırçan : üzerine masure geçirilen demir iğ, çıkırıkla demir iğ üzerine sarılan iplik, yumak (13a/8)
şırım : dikiş, ayakkabı dikişi (108b/9)
şırım: tasma, sırmak: sağlamca dikmek (91b/5, 108b/6)
şırmak : ısırmak (131a/3)
şırmakeşi : sırma yapan kişi (62a/4)
şırtmac : yular, yağlı ip (50a/8, 36a/2)
şıva : duvar sıvası(69a/1, 53a/2 06b/5, 106b/8))

şıvamağ : şıvamak, bulaştırmak (132b/2, 138b/1)
şıvat : derelerde su alınacak ve hayvan sulanacak yer, gölümsü havuzumsu yer (55a/9, 55b/3, 80b/5)
şıvad : (46b/5)
şıvatdırmağ : bulaştırmak (138b/2)
şıvatmağ: bulaştırmak (132b/2)
şıvayıcı : duvar ustası (56a/4, 61a/7)
şızındu: sızıntı, meni(109b/9)
şızup taşra çıkmak: sızıp dışarı çıkmak (136a/7)
şoğarığ : yeni çıkan ekin (112b/1)
şofra verici : ziyafet veren anlamında (49b/3)
şofrası gâlib : güzel ve iyi huylu, iyi vasıflarda şöhret bulma, cömert (97a/9)
şolak : sol elini kullanan (113a/4)
şolutğan: nefes darlığı hastalığı (29a/9)
şoluğan : sık sık soluyan, çok soluyan (60b/6)
şoñrarak : daha sonra, çok sonra (63a/3)
şorğun ağacı: sultani söğüt (94a/6)
şovuk : soğuk (30a/6)
şoğulcan : solucan (49b/2, 100b/4)
şu şıgırı : manda (75b/4, 79a/6)
şu kabarcuğı : su kabarcığı (122a/6)
şu gerdemesi: sulak yerlerde yetişen yenilir yeşil renkli bir çeşit ot, tere (107a/2)
şuşağ : tahta kova, maşrapa (92a/1)
şuşalık: suya kanamama, devamlı surette susuzluk çekmek (124b/2)
şubaşı : komutan süü>su+başı (63a/4)
şuçımağ : serkeşlik etmek, birdenbire sıçramak (132a/2)
şulu yaracuk: çıban (117a/6)
şuñ: kadeh (113b/5)
şumak : (133a/3)

şuñak: su kabı, maşrapa (114b/9)
şuñakçı : su kabı, çanak, maşrapa (60b/1)
şunek : sünek : esnek nesne (83b/3)
şusak : tahta kova, su kabı, maşrapa, çomça (43a/9)
şuvarıcı : su verici, sulayan (55b/7)
şuğrak: sağrak, kadeh, bardak, sürahi (91b/5)
şüci: şarap (70b/7)
secuk : cıfit, yahudi (113b/7)
segerek toħmı : segrek/zeyrek ; keten tohumu (42a/8)
segird : koşuş, hücum (69b/2)
segirden : hücum eden, (107a/3)
segirdici: koşturucu, hücum ettirici(101a/5)
segirdim : akın, hücum, koşma, bir koşuşta alınan mesafe (69b/8)
segirmek : koşmak, hafif kımıldamak, kıpırdamak, seğirmek, segrimek (136b/5, 137a/1, 37b/8)
segirdirmek : koşturmak (135b/7)
segirtmek : koşmak, koşturmak, çapulculuk etmek için hücum etmek (135b/7, 138a/5)
sehel: az, azıcık (93a/1)
sekü : yerden biraz yüksekçe sedir, peyke şeklinde oturacak yer (45b/4)
seki: sekü, peyke, yerden biraz yüksekçe sedir (112a/2)
seklemeK : Tek ayak üstünde sıçrayarak yürümek (143a /1)
selber: çuval (65b/7, 118a/4, 118a/6)
seler : deri, ökçe (63b/2)
selle : (67a/9)
selmek : sevinmek (143a/5)
selmen : bez dokunurken üzerine sarıldığı ağaç (51a/5)
selpük: gevşek, iradesiz (111a/5)
semer ağacı: semer : duvarın üstüne yapılan eğik sırt; semer : meyva, yemiş (45a/7)

semirgen olmak : şişman olmak, şişmanlamak (134a/2)
semiz: tavlanmış (67a/2, 91b/1, 120a/1, 110b/7, 122b/3, 129a/1, 87b/3)
sergen : kurutmak için meyva serilen yer, raf (45b/2, 83a/4, 48a/9)
sergüle: serkile, mavi çiçeklerinden kara boya çıkarılan ot (114a/1)
serkule : ot çeşidi (43a/4)
seritme : serme, sac ekmeği (96a/7)
sete : seten, dibek taşı (70a/8)
sevgü : sevgi (30a/5)
sevrencan çiçeği : çiğdem (54a/2)
sık nesne : yoğun (39a/8)
sıkındu : sıkılarak çıkarılan meyva suyu, usāre (27a/4 , 27b/8)
sıklık virmek : sıklaştırmak, (41a/8)
sın-: kırmak (83a/7)
sındı : yeni biçilip dikilmiş (72a/2)
sınur : sınır, hudut (49a/8)
sıvık: sulu, cıvık, akıcı (85a/1)
sızındu : (108b/3, 116b/8)
sığındu: (111a/6)
sibek : el değirmenlerinde alt taşın ortasına çakılan, üst taşın dönmesini sağlayan küçük kazık veya sivri demir. (28a/8 : degirmen sibegi)
sigil : meme, çıban ve yarayı iyileştirmekte kullanılan bir çeşit ot (45a/1, 89a/9, 106b/8, 121a/6, 110a/8)
sigilemek : madeni kapların ses çıkarması (139a/6)
sil yolu : sel yolu(46b/2)
silkemek : silmek (131b/3)
sille : tokat (50b/7, 100a/5)
sinan : mızrak (89b/5)
sincef : sincaf, pervaz, etek pervazı, kenar çizgisi (117a/1)
sindik : civa (117a/1)

sinle kazıcı : mezar kazıcı (104b/9)
sinür : sinir (49a/9)
sipsi : erganun denilen saz (123b/6, 105b/7, 108a/1)
sirçe boncuk : küçük renkli boncuk (32a/6)
sirçe: (123a/3)
sirçen : sırçan, eğrilmiş ip yumağı (121b/3, 122b/5, 84b/4, 117a/7, 92b/6,)
sirişme : naz (43b/2)
sizün katuñuzda : sizin nezdinizde, nazarınızda (32b/2)
soķarıķ: topraktan ilk çıkan filiz, filizlenme, filizin topraktan çıkması (122a/8)
sorķün : sultani söğüt (46b/4)
sorgüc : tuğ (121a/3)
sögülme : kebab (35b/3)
söki : minder, sedir (46a/7)
söyünmek : sönmek (81a/2)
söz yaraşdurucı : sözü yerli yerince söylemek, belağatla konuşmak (102b/2)
suçımaķ : serkeşlik etmek, birdenbire sıçramak(139b/7)
sulñan malın derici : sultan malını toplayıcı (50b/6)
sumak : suñak, su kabı, maşrapa (94b/4, 126a/4)
surna : (128a/5, 112a/8, 129a/7)
süd ağıuzı : yeni doğum yapan ineğin sütü (101a/5)
süd bir : kardeş, süt kardeş (68a/9)
süd kesügi : süd çürüğü, süs kesmiğı, kesilmiş süt (62a/6)
südlü aş : sütleç (30b/3)
südlü piriñ : sütleç(43a/5)
süglün : sülin kuşu (28b/7, 107a/5, 58b/8)
süksün: boyun kökü, ense (124a/9, 124b/2)
sülügen : salyangoz, sürüngen (43a/1, (43a/6, 41b/3, 72b/5, 114b/5, 123a/1)
sülük : salyangoz (72b/3, 107b/6, 43b/8, 93a/3, 93a/5, 107b/6)
süñsü : ense (37a/4)

süñü: süngü, mızrak, kargı (89b/8, 102b/7, 123b/5)
süpründi : süründü (31b/4, 113b/9, 116a/8, 73a/8)
sürüşdürmek: kışkırtmak (139a/8)
söv : sivri, keskin, ince (56b/2)
süye: : söve, kapı ve pencerenin yerleştiği kasa, çerçeve (125a/1)
süzgü: süzek, süzgeç (99a/4)

Ş

şātır : neşeli (45b/8)
şalaka : tekme (50b/7, 54b/3)
şarāb şobicı : beyaz şarap, şarap beyazlığı (43a/8)
şası : yan, eğri (44a/7, 73b/1, 88b/2, 113a/6)
şebile : kirli ama sevimli (119a/7, 128a/9)
şabla : tokat (54b/3)
şelek: sırtla taşınacak miktardaki odun yükü (87b/1)
şepel: şapla, tokat, şamar (106a/9)
şinik: tahıl ölçeği (72a/5)
şirden : bumbar, dolma (31b/5, 32a/2)
şiş : demir çubuk (41b/8, 45b/4)
şişek : iki yaşında koyun :
şol çorağ yir ki ırakdan şu gibi görünür : serap (34b/6)
şol : şu (41b/5, 41b/2)
şorba: çorba (113b/8)
şorvā : çorba (30b/5)

T

tabla: nişan yeri, hedef (112a/8)
tahıl bitı : tahıla dadanan ve bambul denilen böcek, meyan otu manası da vardır (115b/6, 75a/4, 118a/3, 119a/3)

taħre : <tahra/dahra : bağ ve ağaç budamakta kullanılan orağa benzer bir alet (61b/3)

taķıřmaq : kavga etmek (33a/7)

taķla urmaq : takla atmak (63b/4)

taķālāķ: petek (71a/7, 70a/7, 81b/1 , 114b/2)

talı: k¼rek kemiği (91a/4)

taᄁam ortusı : dam ortası (108b/7)

taᄁamızlıđ : maya; yoğurt, peynir, pekmez gibi şeylerin mayası (122b/5)

taᄁamlam: damlam, damla (113a/9)

taᄁammak: damlamak (136b/8)

taᄁamu : cehennem (soğdça) (49a/4, 86b/1)

taᄁamulıķlar: cehennemlikler (101b/1)

taᄁamzırmak: damlatmak (136b/8)

taᄁanaz : alay, latife, istihza (75a/8)

tandur: tandır (106a/1)

taᄁāla : sabahleyin, sabah vakti (82b/9)

taᄁpaluķ : şişe ve benzeri şeylerin ağzını kapamaya yarayan aygıt (105b/1)

taᄁpķır : tabur, katar, sıra, dizi (84a/6)

taᄁplamak : el ile yavaş yavaş üzerine vurmak (141a/6)

taᄁpu sağrağı: b¼y¼k iķki kadehi (50a/9, 54b/1)

taᄁaraklıķ : tarak otu, tarhın (103a/3)

taᄁaras : nadas (31a/4, 71b/3)

taᄁarhana: pekmezden yapılan bir çeşit cerez (112b/4, 28b/8, 90b/4)

taᄁarhun : hekimlikte kullanılan ıtrlı bir bitki, tarakotu (36b/9, 41a/1, 68b/8)

taᄁarıldandırmak: mustarip etmek, ¼zmek (135a/1)

taᄁarıldanmak: kederlenmek, bunalmak (135a/1)

taᄁarılđanmak: mustarip olmak, darılmak, kederlenmek (80b/7, 112a/8)

taᄁartınmak : çekinmek, esirgemek (81a/6)

taᄁaru : darı (75b/3, 97a/8)

taᄁařcuđaz : k¼ç¼k taş (86b/7)

taşra gelmek: dışarı gelmek(133b/8, 135a/3)
taşra getürmek : dışarı getirmek (135a/3)
tavar : binek hayvanı, koyun, sürü (29a/1)
tavar tırnağı : davar tırnağı (34b/9)
tavar ortası: (orta : etin butla bel arasındaki parçası) (67b/2)
tavar yatağı: koyun yatağı (122a/6)
tavşak : fıstıklı çam kozası (92a/6)
tavulbâz : atlara giydirilen göğüs zırhı (70b/8)
tay: yavru at (121b/6)
tayancağ : güvenilecek, dayanılacak şey (105a/3, 108a/9, 108b/1)
taylasan: başlık, gelin başlığı (91b/6)
taız : daz, kel, saçsız (81a/6)
tağ erigi : dağ erigi (44a/6)
tağar : Far. tegār'dan kap kacak, çanak (58b/8)
teber : buğday vb. tahılları elemeye yarayan ağaçtan yapılmış büyük elek (58b/7)
tebsirmek: kurumaya yüz tutmak, olgunlaşmak (94a/9)
tegeltü : eyer altına konulan keçe (106b/3)
tekelti : keçe : (47a/8, 125a/9, 127a/2)
teke : mert, yiğit kişi (104b/5)
takerlendirmek: dengesini bozmak (133b/4)
takerlenmek : yürürken ayağı takılıp dengesi bozulmak (39b/8, 133b/4, 141b/1)
tekle : eskiden ulemanın elbise üzerine giydiği kaftan (83a/8, 122a/8)
tekye: dayanak (110b/2)
temir hindi : demirhindi şerbeti (64b/7)
ten çekişmek: can çekişmek (141b/7)
tenbelid : tenbelit, ufak tefek eşya, küçük yük (48b/2)
tengri : <dingir : tanrı (27b/6)
tengeri dövecügi: yün ayırmaya yarayan tahta ağaç, tahta havan (53b/1, 95a/9)
tepşermek : kurumaya yüz dutmak (134a/2)

tepeldü : yürürken ayaktan çıkan ses (87a/7)
tepsilü oynayan : tepsi ile oynayan (69b/5, 90b/8)
terece : (deriçe : pencere) : (101b/6)
terelik : sebzelik (58b/6)
teres : (109b/3)
terku kayışı: yedek kayış (99b/9)
tervende :turfanda (117b/8, 121b/4, 123b/2)
tetiri : somak ağacı (51b/7)
tılak: dilak, bızır, dilcik (88b/3)
tinās : dövüldükten sonra savrulmak üzere biriktirilmiş tahıl yığını (75a/3)
tırkaz : kapı arkasına sürülen ağaç, kapı sürgüsü (88a/1)
tırakus: hile, kibir (92b/1)
tırmuk : tırmık, tımalamaktan olan iz (30b/ 4, 77b/6)
tilme peynir : dilim peynir (38a/3)
tirlik: yekta (33a/3)
tızrek : derhal, çabucak (62a/7)
toğa ayran : tovga, yoğurtlu çorba, toyga (29b/4)
toğan : şahin (51b/1)
toğan yuvası : kartal yuvası (109a/3)
toğricağ : doğruca, tastamam (36b/6)
toğru : doğru (38b/7)
toğrurak : daha doğru (61a/9)
tohtamış :ihtiyarlamış, sebat etmiş (75a/4)
toğlu : bir yaşında erkek kuzu (39b/4)
tökülü : tökeli, hep sürekli, nişanlı (51a/6)
toküc: çamaşır tokmağı, tokaç (107b/2)
toğurçun oyunu : yirmi dört haneli bir tahta üzerinde dokuz taşla oynanan bir oyun (115b/9, 30a/7, 117b/8, 117b/7)
tolak : davar derisinden yapılan yayık (69b/1, 51b/3)

tolama: entari gibi önü açık olan ve kavuşturularak üstüne kuşak bağlanan eski zamanlarda giyilmiş çuhadan giysi, sarılmış bir şeyin her katı (111a/7, 124b/6)

tolalışık : ilişik, dolaşık (42a/1)

tolaşmak : ilişmek, sataşmak (72b/7)

tolatmak: aldatmak, kandırmak (142a/6)

tolma bağarsuk : dolu bağarsık (41b/1)

toluk : çiğ, şebnem(123b/6)

tolos: köşe bucak(65b/6)

tomalan : Arap mantarı, keme (81a/9, 113b/6)

toman : kadın şalvarı (68b)

tomar : dürülmüş nesne (64b/9, 53a/9)

tonak : bezek, süs (45a/5, 48a/1, 115a/5)

tondurmak : dondurmak (131b/2)

tonluk : bir yıllık hizmetçi ücreti (27b/4)

tonmak: donmuş, donuk, hissiz, gayretsiz ve kabiliyetsiz anlamında (131b/1)

tonuz : domuz (72a/6, 75b/2, 124a/7, 86a/1)

tonuz kılı: domuz kılı (129a/5)

tonuz azusu: domuz dişi (90a/7)

tonuz balığı : yunus balığı(101a/9)

tonuzlar kurdu : bok böceği (85b/1, 102b/3, 50b/5, 107b/1, 114a/6, 50b/1,)

topalak : yermiski, havlican denilen kök (49b/3)

toprak alıcı : toprak alıcı (70b/1)

toprak çekici : toprak çeken (77b/2)

toprak ölçek : toprak kalburu (53b/2)

topuzluk : dört, beş sıralı arpa başağı (bir şeyin cüzü) (40b/4)

tor : at (121b/9)

torak yoğurdu : çökelek, süzölmüş yoğurt (71b/2)

toyuca : bir tür gönüllü asker (49a/2)

toy kuşu : kazdan büyük yabani bir kuş (80b/4, 91a/7, 121a/6)

toynaq: tırnak (88a/6, 35a/1, 95b/4)

toygar kuşu : tarla serçesi, çayır kuşu (84a/5)

tozundu : bir şeyin silkelenmesinden ve savrulmasından çıkan toz, toz, toz zerreleri (79b/3)

töhmegān: semiz otu (114b)

tuṭaq: dudak (32a/1, 35b/9, 94a/3)

tulum: saka kırbaşı, tulumdan yapılmış su kabı (89a/7)

tuman : duman (60a/2, 81a/1, 96b/7)

tumar : tımar (31a/4)

tuncukmak : hayvanın tepinmesi (136a/5)

ṭurdu : durdu (38a/4)

ṭur dut: bir oyun (60a/3)

ṭuraqotu : dereotu, rezene (39b/3, 39b/4, 128b/4)

ṭurğay : toygar, çayır kuşu (29a/2, 91a/9, 114b/7, 116b/8)

ṭurğurmak : durdurmak (133a/3)

ṭurkurmak : durdurmak, ayakta tutmak, emeklemek (137b/3)

turunc : turuncu (41b/4)

turvende yemiş : turfanda yemiş (68a/6)

tutmac : yoğurtlu erişte çorbası (81b/1, 124b/3)

ṭuvāk : duvak, peçe (57a/8)

Türk : (29b/6)

U

uca : ıssız yer (55b/9, 43b/2, 36b/5, 92b/8, 76b/5, 122a/7, 88a/8)

ucı kesegen : ucu keskin (71a/5)

uçkur : don bağı (49b/5)

uçmak : cennet (37a/7)

uçmaklık : cennetlik (99b/1)

uçuk dutmak: sara tutmak, cin tutmak (37a/3, 134a/7)

uğraş: harp, savaş, cenk (95a/6)
uğrı : gizli (48b/8, 64a/5, 71b/1, 72a/4, 128a/1)
ulaşkan: yapışkan, sırnaşık, sıkıca yapışan (97a/5)
ulaşık : birbiri ardına, arkası kesilmekzisin sürüp gelen, muttasıl, yakınlık akrabalık (47b/1)
ulu : yüce, yüksek (31b/5, 32b/5)
ululanmak : büyüklenmek, kibirlenmek (140b/6)
ulurak : daha yüce (67a/9, 105a/9)
umāc: korkuluk, küçük ufacık : (37b/9)
umca: kütük, kök (121b/9)
unāgu: önegü, inatçı, kavgacı (117b/6)
ur : (110b/1)
uraz otu : şans otu uraz : şans (32a/3)
urlayıcı : vuran, vurucu (61b/8)
urun- : giyinmek, oturmak (43a/2)
urun: yer, makam, menzil, mevki (93a/4, 59b/2)
uş: akıl (90a/4)
uşşı gitmiş : akılı gitmiş (79b/8, 94a/3)
uşlu ve öglü : akıllı (51b/6)
ustura : ustura (118a/4)
uşulsüz at : huysuz at (113a/6)
uş : şu (83b/5)
uşağ : çocuk (47b/2, 71a/1, 81b/5)
uşacuk demren : okun ucuna geçirilen ufacık demir parçası (47b/2)
uşdadur : şuradadır (36b/8)
uşdayım: üşdeyim, işte buradayım (93b/9)
uvağ : küçük, ufak, kırıntı (48b/1, 116a/7)
uvağ devek : ufak tefek (74b/7)
uvağlık : ufaklık (126b/9)

uvacuḡ: küçücük (53a/6, 94a/1)

uvmak : uğulamak (143a/5)

uyan : oyan, atın gem dizgin gibi takımları dizgin, gem ve gemin ağza giren kısmı (95a/2, 46a/7, 96b/2)

uyuzluḡ :uyuz hastalığına yakalanmış olma durumu (35b/5)

Ü

üge: üvey (57a/3)

ügeyik : üveyik kuşu (88a/2, 108a/6, 119b/8, 104a/2)

üğü : baykuş türünden bir kuş (48a/6)

üliş : hisse, pay, kısmet (78b/9)

ülker: süreyya yıldızı (99a/3, 99a/2, 99a/1)

ülüp: erkek hayvanın cinsel organı, ülp (113b/4)

ün eylemek : bağırarak, haykırmak, seslenmek, çağırarak (133b/1, 133b/1)

ün urucu : yüksek sesle bağırarak, müezzin anlamında (98b/8)

ünegü : inatçı(35a/5)

ürpermek : korkmak, titremek (31a/2)

ürü : örü, kalkık, dik (96a/7)

üşek : vaşak, kır kedisi (83a/7)

üşen- : usanmak, bıkmak (38a/5)

üvengī : (33b/6, 117b/6, 123b/1, 74b/6, 77a/8, 80a/4, 99b/5,)

üveñgölük : (128a/8)

üvez : sivrisinek, atsineği, tatarcık, büvelek (70a/9)

üzengü : üzengi (34b/ 2, 101b/7, 61b/4)

V

vaḡvaḡ agacı : ördek ağacı (83b/6)

viresi : veresiye (32a/8)

viresiye : veresiye (37a/5)

Y

yaba : tınazı savurmaya yarayan tahtadan yapılmış büyük çatal (55a/6, 106b/4, 109b/7, 118a/9 97b/2,)

yaban eşegi : kolan (66b/8)

yaban otı : yaban otu (39b/8)

yad : yabancı(111b/3, 111b/7)

yadluğ : yabancılık, ayrı gayrılık (125b/8)

yağ bağarsuğı : koyunun bağırsağı içine doldurulan kıyılmış ciğer ve içyağı ile yapılan yemek, mumbar içine doldurulan kıyılmış ciğer ve iç yağı (59a/8)

yağır: hayvanların sırtında çıkan yara, sırtı yaralı hayvan (113a/5)

yağma : yağma etmek, bu maksatla saldırmak (130b/5, 39b/8, 42a/4)

yağmura eken : ancak yağmur suyu içen susuz toprağı işleyen (35b/6)

yağrık: çok dayak yiyen (85b/3)

yağrık : üzerinde et ve odun gibi şeyler parçalanan kütük (38a/6, 100b/7,)

yağrın : sırt, sırtın yukarı kürek kısmı (118a/9)

yağrığ : (104b/1)

yağ yiri: yakı yeri (55a/8)

yağni : ana malzemesi patates olan sulu yemek (46b/3)

yağa : elbise yakası (104b/3, 116b/8, 121a/8)

yaldaklanmak : yaltaklanmak, yaranmak, hoş gidecek hareketler yapmak, dalkavukluk (65b/8, 122b/2, 129b/9)

yaldıramak: yıldıramak, parıldamak, ışıldamak, ışık saçmak (138a/7)

yalım kaya : yalçın kaya (yalım : yalçın) (59a/2)

yalıñ : ateş, alev (102a/2, 116b/3)

yalıncağ: çıplak, üryan, cascavlak (85a/1, 99a/9, 111b/1, 112a/1)

yalıñlanmak: alevlenmek (131b/5)

yaluñuz : yalnız, tek başına, تنها (28b/7, 54a/7, 124b/7)

yaluñuzlık : yalnızlık (126a/6, 130b/6)

yalğun ağacı : yalgın ağacı, aşılamaya elverişli ağaç (41b/1)
yan ağrısı : zātülcenp (34a/9)
yan başı: siyatik, kalça kemiğinin üst başı, uca (76b/7, 40b/2, 33a/6, 79b/4)
yan başı gelmek : tokuşmak, çarpışmak (76b/7, 40b/2, 33a/6)
yanķu : yangu, yangı, ses yansıması (27b/2, 84a/2, 114a/8, 125a/4, 84b/3)
yaña: taraf, cihet, yön (128b/1, 34a/1, 107b/8)
yañaķ yumrucağı : yanak vebası (45a/2)
yañaķ yumrusı : (46a/1)
yancık : kese, torba, boyundan geçirilerek yana asılan torba, çukal, oturak yeri (55a/6)
yancuķ : (83b/2)
yandaķ : deve dikenini, yabani enginar (53b/2, 69a/4, 85b/6)
yandaķ hındi : (116a/8)
yañıltaımac : yanıltıcı, şaşırtıcı söz, lugaz, bilmece (47b/5, 100a/8)
yañşak: boşboğaz, geveze (123b/7)
yanġu: yankı (82a/4)
yapalak : baykuş (48a/6)
yapucı : inşaat ustası [yapıgıcı] (28a/ 8)
yapucılar iskelesi: inşaat iskelesi (34a/4)
yaraķ : silah (41b/8, 45b/9, 84a/1, 82b/1, 84a/3)
yaraķ eylemek: hazırlık yapmak (134b/2, 134b/3)
yaraķlamak : hazırlamak, silahlandırmak, teçhiz etmek (131b/9)
yaraķlu : yararlı, uygun (62b/1, 111a/2, 118a/5)
yaraķlu keş : hazır yoğurt, ekşimik (87a/6)
yaramaz : kötü, boş, lüzumsuz (30b/5)
yaramaz hū : kötü huy (43a/1)
yaramaz şancı : şiddetli ağrı (48b/4, 115b/7)
yaramaz fal : kötü fal (32a/5)
yaramaz gūmiş : geçmez gūmiş para (46a/6)

yaramaz söz : saçma sapan söz, hezeyan (124b/5)
yaramazlar : kötülükler, yararsız, boş ve uygunsuz olanlar (28a/ 7)
yaramazrak : daha kötü, beter (56b/7, 58a/4)
yaraşık: muvafık, yakışır, layık, uygun (111b/9)
yaraşuk yüz dutan : münasip, uygun iyi bir işe yönelen [yaraşuk :yararlı, yakışık;
yüz dut:-bir işe başlamak, bir işe yönelmek] (45a/2)
yaraşukluk : (128a/3)
yarın : ertesi gün (28a/ 6)
yarlık : ferman, irade, buyrultu (130b/5)
yarlık eylemek : buyurmak, emir vermek(144b/7)
yarlıgamak : bağışlamak (132a/5)
yarlıgayıcı : bağışlayıcı (56a/7)
yarma : iri yarılmış ağaç, odun (43b/2)
yarpuz : kuzu kulağı(112a/5)
yartmak : keçe külah (31a/3)
yaşşı : düz (28a/9, 42a/3, 99a/7)
yaşşılık : düzlük (125b/2)
yaşıl kelte : yeşil kertenkele (75b/4)
yaşlurak : daha yaşlı (89b/4)
yaşmak : örtü, peçe (96a/4)
yatmak : yatay çizgi manasında (56a/5)
yav[u] kılmak: kaybetmek, yitirmek (144b/7)
yavaş yılan : eğitilmiş, zararsız evcil yılan (44b/9)
yavaşlu : vakar sahibi (68a/2)
yavi kavlanmış : kabuğu kötü bir şekilde dökülmüş (55a/4)
yavi: kötü, yavuz (51b/7)
yavlak : pek, çok, gayet (122b/7)
yavşak : (119a/3, 118b/8, 118a/3, 86a/8)
yavşan : bit (85b/9, 115b/2, 98a/5, 92b/3)

yavu varmak : kaybolmak, zayi olmak, gitmek (55a/7)
yavuz : kötü, yiğit (36a/7, 41b/1)
yavuz katır : huysuz, kötü katır (30b/2)
yavuz aşıl : kötü soylu (53a/5)
yavuz at : kötü, evcilleşmemiş at (37a/3, 46b/1)
yavuz endişe eylemek : kötü fikirli olmak (139b/3)
yavuz işlü : işinde kötü olan kimse (57a/1, 94a/8)
yavuzluklar : kötülükler, fenalıklar <yabız>yavuz (28a/3)
yavuzluk : kötülük, fenalık (125a/8)
yay gezi : okun giriş geçecek gediği (116a/3)
yayağ: yayan (91a/7)
yaycuğaz : küçük keman, kemaçe (121a/5)
yayık : yoğurdun yağını çıkarmak için çalkalamaya yarayan alet, yayık (123b/8, 123b/3,79b/4, 103b/1)
yaylak : yazın kalınan yayla evi (65a/7, 49b/1, 126a/3)
yaz evi : yayla (57a/1, 57a/8, 49b/9)
yazıcılık : kâtiplik (127a/7)
yedek: (113b/1)
yel devesi : çok koşan hecin (49b/8)
yelek : kuş kanadındaki kalemli tüy, okun tüyleri, bir ok atımı uzaklık (59a/1, 112a/6)
yeleme : ince (43a/1)
yelici : koşucu, atlet (92b/6)
yelman : sivri (89b/5)
yelme: yilme (86b/3)
yelmek: koşmak, acele yürümek, esmek (84a/3, 138a/5, 84b/8)
yemek siñirici : yemek sindirici (79b/4)
yemişlü : yemek yemiş olan (47b/1)
yer altında şu evi : sarnıç (34b/6)

yer oynaması : deprem (42b/5)
yerden kesilmiş ev : deprenmiş, yıkılmış, sarsılmış ev (34b/6)
yarma: iri yarılmış, ağaç, odun (43a/8)
yetmiş : bitmiş, olmu, tamam olmuş (31b/3)
yetürmek: ulaştırmak, eriştirmek (133b/7)
yeyegen : yiyen, yiyici (93a/2)
yeyesilik : yenilebilecek şey (111b/8)
yeyimek : (yeyim : rüşvet) (142b/2)
yeyni : <yeğni : hafif (62b/7)
yezak : geniş yapraklı bir süs bitkisi (64a/9)
yılan boynuzu : ince, keskin boynuz (64a/2)
yıldırağan : çok parlayan(101b/4)
yıldırıcı : bezdirici (29b/5, 101b/9)
yıldırmağ : bezdirmek, usandırmak (38a/5, 38a/7)
yıldız kurdı : yıldız böceği, ateşböceği (35a/3, 107b/9)
yılığ : eğik, meyilli (42a/1)
yılğan: yılgın (74b/9)
yılğun : eğri (72a/4, 71b/3, 73b/1, 108a/5)
yılğun kovağı : ılgın ağacının kozası (119a/9)
yırtmac: parçalı, kesik (70a/3, 85a/5)
yidek : yedek (33b/9, 45a/1, 44b/3)
yigin : üstün, baskın, galip (71b/9)
yigirmi : yirmi (37a/7)
yigit : genç delikanlı, güçlü (28a/5, 32b/6)
yigler : iyiler (99b/1)
yigrek: daha yeğ, daha iyi (99b/1, 58a/1, 83a/1)
yigrenmek : iğrenmek, tiksirmek (141b/5)
yil: rüzgar (32b/9, 53a/4)
yilegen : çok yelen, hızlı koşan, hızlı giden (28b/4, 58b/7)

yileken at : (yilek : bir yaşındaki eşek) (87a/5)
yiletmek: acele ettirmek (132a/4)
yilim : tutkal, yapışkan nesne, çiriş (50a/6)
yilimek: yilmek, koşmak, acele etmek(132a/4)
yelegen ağacı : dalı budağı kesilmiş kuru ağaç (58b/9)
yilmek: esmek, koşmak, hızlıca yürümek (37b/4, 88b/8, 135b/3, 135b/4)
yiltemek : teşvik etmek, tahrik etmek, kışkırtmak (131b/3)
yilve : aslı yelve (45b/2)
yinidin yumurda : taze yumurta (79a/8)
yir : yer (29a/1)
yiv : dikiş yivi (70b/3)
yiyegen : obur, (74b/9)
yiyesi : yiyecek(77b/6)
yoğrulmuş kireç: alçı (108b/6)
yoğun : kalın, iri, kaba, yoğun, sık (47b/2, 41a/7, 56a/8, 39a/3)
yoğun oğun : yovun, kalın odun (41a/8)
yoğurd : yoğurt (40b/6)
yoğurdlu aş : ayran (28b/8, 32a/4)
yoğsul : yoksul (37b/4)
yoğlanmas : yoksul (32b/5)
yol arka luğı : sevk edilecek yer (40b/6)
yol armağanı : hediye (49a/1)
yol burağı : at (61b/2)
yol gösterici : rehber, kılavuz (29b/5)
yol urucu : yol kesen, eşkıya (44a/6, 101b/3)
yol yarağı : yol hazırlığı, levazımat (117a/2)
yol yitügi : yolda kaybedilen (62b/9)
yonka : yontulmuş küçük odun parçaları, talaş (110a/5)
yormak : alıkoymak (56a/5)

yorğa : koşan at, rahvan (51a/5, 61b/2, 84b/8, 85b/7)
yosun balık : hār-ı mähī (126b/7)
yuğa: yufka (84b/9)
yufğa : (112b/7)
yufğa gemi : ince, küçük gemi (99a/5)
yufkacuk: kalınlığı az, incecik (93b/4)
yukamak : incelmek (135a/8)
yukaru : yukarı (31a/1, 28a/3)
yukarurak: daha yukarı (102a/2)
yukatmak : inceltirmek (135a/9)
yukmak : düzeltmek (134b/7)
yumak: yıkamak (121b/3-6-7, 141a/2)
yumrı : eğri, çarpık (39a/3, 48a/1, 104a/8, 42a/3, 40b/2)
yumrı yumrı: eğri büğrü (112b/1)
yumrucak: yuvarlak, yumru olan (121b/6, 51b/1)
yumrucak: veba (45a/2)
yumşak : yumuşak (39a/8)
yumuşaltmak : yumuşatmak (134b/6)
yoñğa : iri odun, talaş (78b/7)
yund kuşu : kuyruk sallayan kuşu, peygamber kuşu (61b/8, 116a/4, 119a/6, 86b/8, 86b/9, 87a/2)
yunuş : gusül (39a/6)
yüpürmek : bir işin, bir şeyin, birinin peşinde koşmak, koşturmak (88b/8)
yuvalak : yuvarlak (42b/5)
yuvalak taşı : toprağı sıkıştırıp pekiştirmekte kullanılan taş, silindir / yuğı (42b/5)
yuvalanmak : yuvarlanmak (141a/9)
yüce : büyük, ulu, yüksek (31b/6)
yücerak : daha yüce (56b/8, 57a/4, 58b/2, 98b/7)
yügrük : yürük, hızlı giden, çok koşan, işlek (41b/6)

yügürek at : hızlı giden at, rahvan (63a/1)
yük eglemek : yük bekletmek (37b/9)
yüksük : baldır kemiğinin kalça kemiği ile birleştiği eklem (109b/7, 111a/2)
yülügen : ustura (110a/2)
yülümek: tıraş etmek, saç ve sakalı kazımak (140a/1)
yürek oynamak : kalp çarpmak, çarpıntı gelmek (45b/3, 141a/6)
yürügen : keskin, (35a/5, 70a/2, 71a/8)
yüsüg: yüksük (113a/7, 113a/8, 117b/3)
yüz yastığı : baş yastığı (80a/3)
yüze yüz: vicahen, yüz yüze (127b/8)
yüzerlik : ateşe atıldığı zaman çıtır çıtır ses çıkararak yanan ve güzel bir koku yayan tohum,üzerlik (49b/1, 98b/1, 102b/5)
yüzgec : yüzgüc, yüzücü : suda iyi yüzen (63a/6, 64a/5, 30b/3)
yüzgüç :yüzücü (27a/4)

Z

zağar : söz taşıyan (113a/4, 117b/1)
zebük : kekik (62b/5)
zerde : sütlaç (30a/3 : zerde aşısı)
zıbuğ : saygısız, zayıf, fakir (89a/3)
zıfri : yağlı, zifir : yağ (123a/7)
zincefir : zencefil (82b/1)
zivle: boyunduruk, zelve (95b/2)

ALTINCI BÖLÜM

6. FARŞÇA İBARELER

27a

- eyā :** yecūzü bi'l-ķasr ve'l-medd : kısaltarak ve uzatarak okumak uygundur
- ezā :** maştakī (a.i.) : sakız
- asā :** dehen küşāde-mānden der hāb : uykuda ağzı açık kalmış olmak
- astā:** tefsīr-i zend est ve zend veya zend-i do kitāb est ez şuḥuf-ı İbrāhīm: Zend tefsiridir veya İbrahim peygamberin suhuplarından iki kitaplık zend'dir.
- endāme-hā :** cem'-i endām bāşed : endām'ın cem'i olur.
- avā :** āvāz bāşed : ses demek olur
- ebu ḥalsā :** ism-i bint-i ma'rūf, necisü'l-ḥammār : Bilinen kadın ismi, necis şarapçı
- efd-sitā :** kelime-i est mürekkeḥ [e]z fedākarān şükūft ve sitāgerān sitāyiş bāşed : fedākaran şükūft ve sitāgeran kelimelerinden oluşan bir kelimedir ki methetme,övme demektir. Aceb ögüş.¹

27b

- anķardiyā:** ḥüve'l-sūsenü'l-ḥindī ve eṭıbbā an ra belādir ḥānend : Hindistan susamıdır. Hekimler nezdinde belādir olarak bilinir
- avā :** āvāz bāşed : ses yankı demektir.
- ifristā :** zebān-ı şükūfte bāşed : açılmış, açığa çıkmış dil demektir.
- īlyā:** ķavs ra gūyend : yay, burç için söylenir.

28a

- beğā:** ḥaber ra gūyend : havadis, haber için derler

¹ Selimağa nüshası

beġā: dūṣī ra gūyend : omuz için derler
berehliyā : toḥm ra ziyāne : ziyān olmuş tohum

28b

būka : nām-ı dıraḥt est : ağaç adıdır

29a

cevdā : burc-ı du peyker : ikizler burcu
ḥalā : siyāhter bāşed : simsiyah demek olur
çelīpā : şalīb-i tersāyān : Hristiyanların haçı
ḥārā : seng-i şalīb bāşed ki hīç çīzī bedan kār nekoned [ve cins-i ez cāmḥā-i Hindī] u ra hāra gūyend :haçın üzerindeki granit taştır ki hiçbir şey ona zarar veremez ve Hint camlarından bir cinsdir ki ona hāra derler.

29b

dervā : avīḥte bāşed : asılmış demek olur.
rāstā : sitāyiş bāşed : övme, methetme demek olur
ruḥşā : raḥşende bāşed : parıldayan, parıldayıcı demek olur.
resā : bisyār bāşed : bol, çok demek olur.
dervā : derkāri habs şode bāşed : suçüstü yakalanmak, baş aşağı asılmak
rūhīnā : cins bāşed ez polad : demirin bir cinsidir.

30a

sepūsvā : herre bāşed, yecūzū bi-ġayri'l-vāv : herre demek olur, vav'ı okumamak da uygundur.
servā : ḥadīs ü efsāne ra [gūyend] : söz ve efsaneye derler.
servā : dūrūġ-ı āver: yalan söz getiren, taşıyan

30b

şadā :	jeng bāşed : pas, küf, kir
şervā :	sühan bāşed : söz demektir.
şehlā :	çeşm-i siyāh : siyah göz, şaşu

31a

ķılımyā :	hāk-i sipīd bāşed : ak toprak demek olur.
geryā :	nām-ı nebāt est : bitki adıdır.
ferhā :	ferāhnā-yī çizī bāşed : her nesnenin genişliği
kefā :	sahtī ve rencī bāşed : zahmetli ve eziyetli demek olur.
ķustā :	peşer-i luķā bude est ve īşān do hākīm bude est ez Yunan : Yunan'dan iki filozof olan luķa'nın oğlu
ķunnā :	[hāyrük, ism-i bint-i meşşūr beyne'l-ermeniyete] : Ermeniler arasında meşşur kız ismi
keytā :	nāţuv bāşed : nāţuv demektir.
kerāviyā :	sīhī bāşed ki ber an kebāb konend : demir şiş demektir ki onunla kebab pişirirler.
geznā :	cins est ez dīvās : kuzı kulağı

31b

kiyā :	merzübān bāşed : sınır muhafızı, sınır beyi demek olur.
kemrā :	şebgāh-ı çār pā-yı kūsfindān bāşed : dört ayaklı hayvanların geceledikleri ağıl, ahır demek olur.
kiyānā :	mişl-i kiyā bāşed : kiyā'nın benzeri demek olur.
kiyā :	çehār-ı ţab' ra gūyend : dört yaratılışa, dört unsura derler
ķimiyā :	hīlet bāşed ba 'aql : akılsız ve yalan söz demek olur.
kenk-āvā :	künd āvāz : kısa, biçimsiz ses
kemrā :	taşhāne ra gūyend : ađıla derler.

kündā :	kāhīn ra künd gūyend : kāhine künd derler.
32a	
nānvā :	yecūzü'l- yā' : ya [ile okumak] cāizdir.
nar-bā :	yecūzü bi'l- vāv : vav [ile okunması] cāizdir.
lekā :	lök bāşed : lika, mürekkep hokkalarına konulan ham ipek
mānā :	beñiz ve hem-māna bīzārī būd : beniz ve aynı manada küskünlük
mervā :	fāl-i nīk : iyi fal
vīrā :	kem şode bāşed çenān ki gūyend dīr kerdem ya'ni der endāhtem :az olmak, azalmak demektir ki bunun gibi der- endāhtem de derler.
heddā :	herze gūy : boş konuşmak, herze söylemek.
32b	
nevā :	perde est ez perdehā-yi mūsikī : musiki perdelerinden bir perdedir.
veşnā :	şuḥuf-ı ibrahīm : İbrahim (a.s.)'a inen suhuf
niyā :	pezer-i pezer bāşed : ata atası, dede
nevā :	tevānger ve sāzkār-est : zengin ve uygun
nevā :	saz-ı ḥunyāgerānend : şarkıcıların sazı
neğūşā :	mezheb-girān bāşed ve sipās : mezhebe mensup olma ve şükretme
nevā :	sipāh-est : asker, ordu, güçlü, kuvvetli
vālā :	bozorgī : büyük, yüce
vālā :	bülend : yüksek, yüce
nezā :	sedd bāşed : kapama, tıkama, set çekme demek olur.
vā :	cerūz meşelā pīşvā ve nānvā [lafz-ı ism-i cinsdür cem' işlerde ıtlāk olunur.] obur, fazlalık, aşırı mesela reis,başkan ve nānva, cins isimdir, bütün işlerde kullanılır.

33a

- hevā :** miyān-ı zemīn ve āsmān bāşed : yerin ve göğün ortası demek olur.
- ya :** ħarf-i min ħurūf et-teĥeccī : heceleme harflerinden bir harf
- yeldā :** ūşeb-i evvel-i zemistān : İlk kış gecesi
- āb :** māh-ı āĥer āb ez tābistān : Yazın son ayı
- bābü :** pezer bāşed : baba demek olur.

33b

- pāyāb :** tevānāyī : güçlü, kuvvetli
- tāb :** tevānāyī bāşed : güçlü, kuvvetli demek olur.
- tāb :** pīç ki der resen afend : ip veya urganın kıvrımları
- tāb :** pīç ki der zūlf afend : saçın kıvrımları, kıvrımlı saç
- çerb :** ġālib bāşed : galip, üstün gelen, yenen demek olur.
- celeb :** zen-i fāĥişe ra gūyend : fahişe kadına derler
- pāyāb :** ħa‘r-ı āb ve ħavz, ħavz ki bāşed, jerf ve ūākāt : su ve havuz dibi, havuz, derinlik ve kuvvet demek olur.
- betkūb :** riçāl est ez mağz-ı pesīr ve kūrşārend : özü dolgun içli reçel
- pūb :** besāt ve ferş bāşed ki ħāne ber an biyār āyend: düz ve geniş yerdir ki evler onun üzerine kurulur.

34a

- ĥişeb:** [bī-hüner bāşed] : hünersiz, kabiliyetsiz demek olur.
- dārāb :** nām-ı ūāhist ez ūāh-ı ‘acem : Acem ūahlarından bir ūah adıdır.
- rātīb :** rızķ-ı maķsūm : taksim edilmiş, rızık, ulufe
- zebbe :** āsān ve rāyigān : kolay ve parasız, bedava
- zerneb :** nev‘-i ez ūīb : güzel kokulardan bir nev
- sirdāb :** zīr-i zemīn : yerin altı, yerle bir

35a

sünüb :	hāne-i zīr-i zemīn : yer altındaki ev
ġāb :	fāsīd bāşed : kötü, fena, bozuk demek olur.
ġajeb :	dāne-i engür bāşed : üzüm tanesi demek olur.
ġāb :	sūhan-ı bīhūde bāşed : boş söz demek olur.
şīb :	şīb bāşed :şīb demektir.
şīb :	rişte-i tāzyāne bāşed : kamçı ipi,teli demektir. Tezene, mızrap.
ġabġab :	kūst-ı zīr-i zenc : gerdan gıdı,boyun

35b

kışb :	bī-hüner bāşed : hünersiz, kabiliyetsiz demek olur.
kīb :	ser-geşte ve bī-ħoş : sersem ve şaşkın
kūşāb :	do şabb ra gūyend : iki genç için kullanılır.

36a

āb ġūst :	cezīre bāşed ki der-miyān-ı deryā bāşed : deniz ortasındaki ada
ezd-i behişt :	nām-ı māh-ı miyān-ı ez beħār : bahardan orta ayın adıdır.
ezār dıraħt :	nām-ı dıraħt est ki der nezd-i etıbbā meşhūr est : bir ağaç adıdır ki etıbba katında meşhurdur.
nehīb :	ters u bīm bāşed : korku ve tehlike demek olur.

36b

anfest :	perde-i ‘ankebūt : örümcek ağı
elfühāt :	çīzī endūħten bāşed : herhangi bir şey kazanmak, biriktirmek
ahēħūt :	bi-ma’ nī tıġ-ı ber-keşīd : çekilmiş, atılmaya hazır ok
āşīb :	zaħmet ve gozend ve lerze ra nīz gūyend : zahmet ve sıkıntı ve titreme için de kullanılır.

37a

- bāliš̄t :** yecūzü bi-ḥazfi't-tā' : tā'yı hazf ederek okumak uygundur.
- pā-yı ḥūst :** çīzī be pā-yi girifte bāşed : ayağı bağlı nesne demek olur.
- pest :** kutāh ve zemīn-i yeksān ra gūyend : kısa ve yerle bir olmaya derler.
- perkest :** bima'ni ma'āzallah gūyend der mevzū'-ı inkār : inkar hususunda Allah korusun manasında derler.
- beşādest :** naḳd ra gūyend : akçe, servet için söylenir.
- perhiht :** ū ra edeb kerd : onu terbiye etmek
- pergast :** sipāhī bāşed ki be çār-ı pāyān ve ḥind : dört kıta ve Hindistan'daki Osmanlı askeri demektir.
- pīnḥiset :** çīzī gūyend ki yik ve biḥ bergende bāşed : kaynağından, yerinden, kökünden koparılmış, sökülmiş şeye derler.

37b

- taht :** nişīmen-i şāhan ve kerived : şāhların tahtı ve kereveti
- bert ve mert :** tār u mār bāşed : darmadağın demek olur.
- teşt :** yecūzü bi't-tā' ve't-tā' : tā' ve tā ile okumak uygundur.
- tālet :** perākende ve ziyān āmede bāşed : dağınık ve zarar getirmek
- silāḥ girān :** silah tutmuş, siahlı
- tebest :** ḥic bāşed bozuḳ ve fāsīd: bozuk ve fena, değersiz, yok hükmünde demek olur.

38a

- çüft :** çift ve çifte-i ḥamīd bāşed : çift ve eğri çift demek olur.

38b

- deşt :** bī-āb ve pāyān : susuz ve son, nihayet
- dest-rest :** 'anāşır-ı erba'a : dört unsur

dehşet :	bīgānegī : yabancılık
dūhte est :	dūşīde est : dinlemiştir.
zerbeft :	cāme gūyend ez zer u sīm ve bāfte bāşed : altın ve gümüştan yapılan kadehe ve oyma levhaya derler
zerdāst :	an sih lafz ki zerdāşt, zerdeşt, zerdmeşt yekest imāmānend der millet-i İbrāhīm ‘a.m : İbrahim milletin imamlarından biridir ki zerdeşt, zerdaşt ve zerdmeşt olmak üzere üç kelime ile belirtilir.
zīrdest :	ra‘iyyet bāşed : reaya demek olur.
rest :	reste bāşed bi-ma‘nī şaf ki bergeşend : kurtulmuş demek olur ki saf anlamı yüz çevirmiş
dizbaht :	ķavs ra gūyend : yıldız ve burca derler.
ret :	tehī bāşed ez pūşeş çenān ki birehne ķağşa : içi boş demektir.

39b

şest :	ādem-i māhī : balık adam
şifūt :	ğūl ve ehremen bāşed : hortlak ve şeytan demek olur.
ğat :	merdüm-i ebleh ra gūyend : ebleh adama derler
ferğat :	cāzū-yı bāşed : cadı demek olur.
şest :	cāy-i giriften tūr ez engüşt : parmağın oku tuttuğu yer
şeşat :	şomār bāşed, altmış bāşed : sayı demek olur, altmış demektir.
şest :	nīş-i ķışşādān bāşed

40a

fihrist :	evvel-i kitāb bāşed : kitabın evvel kısmı demek olur.
kebüst :	zehr bāşed, yecūzū be feth-il-bā’ : zehir dem olur, be’yi fetha ile okumak uygundur.
kest :	süst bāşed : gevşek, manasız değersiz demek olur.
keşfüt :	perīşān kerden bāşed : perişan etmek demek olur.

kübüst :	hanzal bâşed : hanzal otu demek olur.
kesüt :	zişt bâşed : çirkin demek olur.
girift :	bi'l-kâf-il-Fârisî : Farsçada kâf ile [okunur]
ferhest :	bi-ma'ni fergat : fergat manasında
keşt :	bi-ma'ni şod : şod manasında
kemset :	mişl-i hamset bâşed : hamset benzeri demek olur
kebüt :	meges-i engübîn bâşed : bal sineği, arı
kibet :	meges-i engübîn bâşed : bal sineği, arı
fihrist :	ķānun bâşed : kural, fihrist demek olur.
ket :	taht-ı pâdişāhān-ı hindūstān berān nişin : Hindistan padişahının tahtı.

40b

mezdādet :	māh-ı miyāne ez tābistān : yazın orta ayı
hifit :	[hemūn bâşed] : öncekinde olduğu gibi
let :	'amūd bâşed ki ān ālet-i ceng est : amūd (mızrak) demek olur ki savaş aletidir.
merüt :	perākende ve ziyān āmed bâşid : dağınık ve zarar getirmek demek olur
let :	pāre bâşed bi-ma'ni baht : şans, baht anlamında parça demek

41a

noĥust :	evvel bi zammü'l-ĥā' : baştaki ĥā cezimli
hercānist :	mekān-ı ma'lūm nedāred : herhangi bir yer
henkeft :	bi'l-kâf-il-Fârisî : Farsça kâf ile
nişist :	fi'l bi-ma'nī maşdar ve gūzar külli mā yeciü min misl : aslında mastar ve geçeme, geçiş manasındadır.
nīm pūşt :	mişl[-i nīm-perest bâşed] benzeri yarım seven, tapan demektir.
hifit :	hemūn bâşed : öncekinde olduğu gibi

41b

ahenc :	keşīden bāşed : çekilmek, tartılmak demek olur.
ūmāc :	nişāne bāşed ve buta : nişan ve hedef demek olur.
baḥic :	zāc-ı siyāh : siyah demir
bestīnāc :	ḥelāl bāşed : helal demek olur.
eblüc :	nevbet-i şükür : şükür nöbeti
āmāc :	nişāne-i tūr bāşed : ok nişanı, hedef demek olur.
penc :	bāñūyī bāşed : kadınlık, kadına ait demektir.

42a

punc :	şahñ-ı pinhān bāşed : gizli oda, avlu demek olur.
pösnüc	nām- dıraḥt est : ağaç adıdır.
pölüc :	süst endām bāşed : vücutça zayıf kimse demek olur.
teşmīrec :	çişmek bāşed : çişmek/çözmek demek olur.
tīmāc :	mişl-i tāc : tāc'ın benzeri
ḥelvāc :	murğ-ı mürdā-ḥuvā : murdar yiyici kuş
ḥenc :	süvār bāşed : süvari, binici demek olur.
ḥenc :	bāng ez ḥıvīş be vaḫt-i cimā' : cima anında ses çıkaran
çemec	mevīz bāşed : sürüngen demektir.

42b

zikenc :	kāse-i bozorg : büyük kase
semīc :	ḥāne-i teḥcīrān bāşed : terk edilmiş, göç edilmiş haneler
semüc :	ḥāne-i zīr-i zemīn bāşed : yer altındaki ev demek olur.
sefec :	nār-ı sipīde : beyaz nar
sipenc :	ğāriyyet bāşed : defnegiller demek olur.

43a

şemec :	hāne-i zir zemīn : yer altındaki ev
şinc :	şirīn-i merdūm ve hayvanāt bāşed : sevimli insan ve hayvan
gafec :	şemşir-endāz bāşed : kılıç sallayan demek olur.
‘ilīc :	‘ilāc bāşed : ilaç demek olur.
ğalğalīc :	dağdağa bāşed : gürültü, patırtı demek olur.
şeftāhec :	pāre āhen bāşed : demir parçası demek olur.

43b

kāc :	dıraht-ı meşhur est : meşhur ağaçtır.
kābilīc :	engüşt-i kuhter bāşed der pāyi : ayaktaki kısa parmak demek
kec :	kolāni bāşed : kolani demek olur.
ferhenc :	edeb ve ‘aql bāşed : edep ve akıl demek olur.
fenc :	cāy-ı şelvār bend: şalvar bağının yeri
fırhic :	mişl-i ferhec bāşed : ferhec’in benzeri demek olur.
kāc :	bima‘nā yālīt bāşed : yālīt manasında demek olur.
ferhec :	şūretī bāşed ‘azīm zışt : sūret, tarz, yol ve büyük çirkinlik
fenc :	ni‘met ve taze ve turp bāşed : nimet ve taze ve turp demek
kencükünc :	horda hom : ufak yiyecek kırıntıları
ferhenc :	‘aql bāşed : akıl demektir.
fırhic :	mişl-i ferhec bāşed : ferhec kelimesinin benzeridir.

44a

genc :	defīne bāşed : hazine demek olur.
lūc :	aḥval bāşed : haller, durumlar, oluşlar demek olur.
kinkāc :	mişl-i kenāc bāşed : kenāc’ın benzeri demek olur.
künc :	hōd merd : kişinin kendisi
mec :	nām-ı dādī :

44b

nemc :	nem bāşed : nem, rutubet demek olur.
yec :	enderun-ı dehen bāşed : ağız içi demek olur.
versīc :	asmāne-i hāne bāşed : evin tavanı demek olur.
nūc :	mişl-i nāc : nāc'ın benzeri
vārīnc :	cāyi bāşed ki engūr bāşed : üzüm yeri demek olur.
merc :	müzd bāşed : karşılık, ücret, mükafat demek olur.
yāpic :	[rāz bāşed] sır demek olur.
nārenc :	nāreng bāşed : narenciye, turunç demektir.
naḥc :	zāc-ı siyāh bāşed ki ber an midād konend : siyah demirdir ki onunla mürekkep kullanırlar.

45a

tāreḥ :	pezer-i ibrāhīm : İbrahim (a.s.)'ın babası
çerḥ :	nam-ı şehir est : şehir adıdır.
berḥ :	behr bāşed : uzaklık, mesafe, felaket, ümidin boşa çıkması
devāḥ :	mişl-i derenc : derenc'in benzeri
ḥalloḥ :	nām-ı şehrist ki derr ve mihrübān besyār est : Şehir adıdır ki güzel eserleri ve dost insanları çoktur.
dīvlāḥ :	bi'ma'ni mevzu' bāşed çerāgāh : Diğer manası konu demektir, hayvan otlatılan yer demektir.

45b

seng-lāḥ :	zemīn-i sengistān : taşlık yer
şeh :	zemīn-i saḥt bāşed der dāmen-i kūh : dağ eteğindeki sert zemin
zeflāḥ :	işük-i evvel : ilk eşik, kapı
rīḥ :	nāle-i saḥn : söz iniltisi, feryad
şūḥ :	çirkest ber endām : endamı çirkin
jeḥ :	bāng-i zār ve ḥazīn bāşed : inleme ve hüznü demek olur.

şūḥ :	saht-çeşm : şuh, neşeli göz
ser-şāḥ	cūbhāyī bāşed ki bedān ḥāne būşāned : Ev yapmakta kullanılan ağaçlar demektir
şīdeḥ	cengi bāşed : savaş halinde bulunan demektir.
46a	
felḥ :	ibtidā-i kārha bāşed : işlerin başlangıcı
mīḥ :	sikke bāşed : sikke demek olur.
kāḥ :	köşk bāşed : köşk demek olur.
māḥ :	zer ü sīm nāsere bāşed : ayarı bozuk altın ve gümüş demek
māḥ :	merd [u] zen himmet bāşed : kadın ve erkeğin gayreti demek
vezuḥ :	derd-i çeşm bāşed : göz hastalığı demek olur.
vāḥ :	rastī bāşed : doğruluk demek olur.
veşuḥ :	çirk bāşed ki der cāme üfted : yere düşmüş elbisedeki pislik
kuḥ	şūret-i zişt bāşed ki peykārend tıflān ra tersāned : çirkin surat demektir ki çehreleri çocukları korkutur.
merḥ	dıraḥt bāşed der diyār-ı ‘Arab : Arap memleketindeki bir ağaç
nāḥeḥ	şināḥ bāşed ki ser-i od ve şāḥ bāşed : şah ve ocak başı demektir.
neḥ	nār-ı rīsmān bāşed : halat, urgan, ip ateşi demektir.
vāḥ	kemān başed be-yakīn peyvend : yakına düşen ok demektir.
46b	
ervend :	dicle ra gūyend : Dicle nehrine derler
elvend:	kūh-ı Hemedān : Hemedan dağı
end :	şomār-ı mechūl : bilinmez, sonsuz sayı
āz mend :	ḥarīş bāşed : tamahkar, hāris demek olur.
ervend :	behāyi ve rībāyi bāşed :şeref ve itibar demek olur.

47a

ūzmūzd :	nām-ı ŧehirīst : ŧehir adıdır.
pād-gard :	hāne-i tābistānī : yazlık, yaz evi
perkend :	riŧvet bāŧed : rüŧvet demek olur.
pāzend :	ŧuḫuf-ı ibrāhīm : İbrahim (a.s.)'ın suhufu
pākend :	yāḳut bāŧed : değerli süs taŧı demek olur.
perend :	ümīd dāŧten bāŧed : ümit tutmak, ümit beslemek demek olur.
perend:	güher-i ŧemŧīr : kılıç cevheri
perend :	ḫarīr-i sāde : sāde ipek
pejend :	ęamkīn ve pejmürde bāŧed : gamlı ve periŧan demek olur.
ber u mend :	ümīz ve naŧīb bāŧed : ümit ve nasip demek olur.
berd :	bi-ma'ni rūz bāŧed : rūz manasında demek olur.
perfend :	saḫn bīhūde : boş söz
pejend	pejmürde bāŧed : pejmürde demektir.

47b

terfend :	muḫal bāŧed : muhal, boş, yararsız demek olur.
tedḫūned :	tār u mar bāŧed : darmadağın demek olur.
tenūmend	tezer est ŧād : iri kıyım, cüsseli kimse
tenūmend	ḫurrem bāŧed : hürrem demektir.

48a

ḫarend	siyāhī bāŧed miŧl-i istān : zenciye ait, benzeri siyahistan
--------	---

48b

dend :	bī-pāk : kirli
dīrend :	dehr bāŧed : dünya demek olur.
dīvdād :	ŧanevber-i ḫind : Hindistan'da yetişen çam fıstığı ağacı

49a

- rubeyd :** ma‘cūn bāşed : macun demek olur.
zend : aşl-ı kitāb est ez şuhuf-ı İbrāhim : İbrahim (a.s)a inen suhufun asıl kitabıdır.

49b

- sind :** vilāyet-i meşhūr : meşhur vilayet
‘amīd : hāce ve nām-ı bādşāh : hoca ve padişah adı
sitāvend : mişl-i sitāden bāşed : sitāden’in benzeri demek olur.

50a

- felgand :** perçin-i dīvār bāşed : duvar perçini demek olur.
fejākend : cāme-i bāşed ki der ceng-i pūşend : savaşta giydikleri elbise
fürzūd : sebze-i bāşed ki miyān-ı peyveste sebz bāşed : bitişik sebzelerin ortasındaki sebze demek olur.
fend : sahn-ı bīhūde : boş söz
genc-bād-āverd : gencī bī-zaḥmet be dest amede bāşed : zahmetsiz ele gelen hazine, zahmetsiz kazanılan hazine demek olur.
ferkend : rah güzer sil bāşed kende şode bāşed : sel yoludur ki çukurlaşmıştır.
fergand : çizī bāşed mişl-i leblāb ki ber dıraht-ı pīçid ḥaşek şod : leblāb’ın benzeri bir nesnedir ki bükülmüş, kıvrılmış ağacın üzerindeki dal, çöptür, sarıldığı ağacı kurutan sarmaşık
feğand : cesten bāşed : sıçramak, atlamak, kaçmak, kurtulmak demek.
kerd : be-feth- el-kāf-ül-Fārisi : Farsçada kef fethalı okunur.
kelvend : mürsel bāşed ya’ni çizī ki be-tuḥfe-i be kesī firişte ez cevz ve bādām ve ğayr : meleklerin bādēm, ceviz ve diğerlerinden bir

kişiyeye verdiği hediye demek olur. [gönderilmiş, peygambere irsal olunmuş]

fejākend cāme-i bāşed ki der ceng-i pūşend : savařta giyilen elbise demektir.

50b

kuzend : pehlivān bāşed : pehlivan demek olur.

lād : cömerd ve perver bāyed : cömert ve besleyen demek olur.

kejākend : mişl-i kejāğand : kejāğand'ın benzeri

lād cömerd ve perver bāyed : comert ve koruyan demektir.

51a

neverd : faħr bāşed : faħr, övünme demek olur.

nerd : tene-i dıraħt : ağaç gövdesi

nāverd-āverd : rivāyeti bāşed : sözlü demek olur.

mürd : ħord bāşed : ölü, ölmüş demek olur.

müred : derd bāşed : dert demek olur.

nevend : peyk tīz-rev : hızlı giden ok.

51b

hind : vilāyet-i meşhūr : meşhur vilayet

53a

bārbez : muṭrib-i ħüsrev ve pervīz bāşed : Hüsrev'in çalgıcısı ve lakabı

pīçāz : güher bāşed : gevher demek olur.

bünlāz : bünyād bāşed : temel, asıl demek olur.

bālāz : [cenībet bāşed ki pīş-i pādīşāhān keşend] : yedek hayvandır ki padişahların önünde çekerler

ābāz : ma'rūf bāşed : : herkesçe bilinen demektir.

bişiklîz	rahte der endâht nişan kerd be ser-engüşt ve nâhon : atma, silah atma, baş parmakla nişan alma demektir.
bîhûd	çenân bâşed ki nezdîk bâşed sūhten cāme girān āteş-zede kerdend gūyend bîhūdend : kirli elbiseyi ateşe yaklaştıırıp yakanlara denir.
pūz	suhte bâşed ki āteş-i der ān ānend : ateşin üzerindeki köz yanık demektir. kav.
53b	
cemşîd :	nām-ı pādşāh est : padişah adıdır.
rāz :	kerîm ve cömerd bâşed : kerem sahibi ve cömert demek olur.
hāyez :	bi-ma‘nî hāyîd bâşed : hāyid manasında demek olur.
sāz :	sāde peyker ma‘nî bâşed : süssüz, makyajsız yüz manasında
servāz :	mişl-i serend: serend’in benzeri
huşūd	şāhi bâşed pālîze ki pîrāyend : ziyadesiyle süslenmiş şah demektir.
havîz	faşl-ı cüsten bâşed : arama faslı demektir.
54a	
tarpez:	cevelān bâşed : dolaşma, dolanma demek olur.
felhîz :	penbe zeden bâşed : pembeye çalan demek olur.
ferzez :	sebze-i tāze ve ab-dār bâşed : sulu ve taze sebze demek olur.
şimîz :	bîhūş bâşed : sersem, şaşkın, deli demek olur.
şūz :	bima‘ni şod : şod anlamında
felāz :	saĥn-ı bîhūde : boş söz
fenūz :	mişl-i felhūz : felhūz’un benzeri
felāz :	mişl-i fālāz bâşed : fālāz’ın benzeri demek olur.
guvşāz	şebgāh-ı kusefendān ve kārவān bâşed : dört ayaklı hayvanların ve kervanın geceledikleri yer demektir.

54b

nā-ḥūz :	cām bāşed : kadeh, ayak
mīribez :	meclis-i mihmānī : misafir meclisi
nāhīz :	zühre bāşed : çoban yıldızı, venüs demek olur.
nez :	būy-ı ḥūş bāşed : hoş koku demek olur.
nevīz :	müjde bāşed : müjde, peyam demek olur.
naḥcez :	resm-i āheng bāşed : uygun, düzenli resim
gozāyez :	bi-ma‘nī seḥīden : seḥīden manasında
gozāyez :	bi-ma‘nī kāsten : kāsten manasında
kūşāz :	cıntıyāne bāşed Rūmīler aña ḳalesḳūn dirler : cıntıyāne demek olur ki Rūmīler ona ḳalesḳūn derler
kihbiz	ḥazīnedār ra gūyend ki zer u sīm ve cevāḥir bezu sipārend : hazinedāra derler ki altın gümüş ve mücevherleri ona teslim ederler.
vīz	kem şode ra mīgūyend : az olmaya, azalmaya derler.

55a

verārūz :	māveraünnehr ra gūyend : maveraünnehir’e derler
azer :	māh-ı evvel ez baḥār : baharın ilk ayı
azer :	ateş bāşed : ateş demek olur.
verestāz :	vazīfe bāşed : görev, vazife demek olur.
vesfāz :	bisyār bāşed : bol, çok demek olur.
hīrbez :	ḳāzi-i küffār : küffar kadısı
āzer :	bi-medd-ül-elif, māh-ı āḥerīn ez ḥazān : son baharın son ayı, elifin meddi caizdir.
vāşāz :	‘aḥā bāşed : bağışlama, bağış, ihsan demek olur.
ezār :	bi-ḳaşr-ül-elif : elif’in kısa okunması ile
āgār :	ḳīzī der cāyī sirişten bāşed : toprakta yoğrulmuş nesne demek
nihāz :	resm ve āyīn bāşed : tertip, düzen, ayin demek olur.
azer :	dıraḥş-ı āteş-i āsmān : gök, sema ateşinin parlaklığı

aşābi‘-i şafir: nebātist ki kef-i ‘Āyişe ḥānend ve kef-i Meryem nīz ḥānend :
kef-i Ayşe dedikleri bitkidir, kef-i Meryem de derler.

56a

ayār : māh-ı evvelīn ez beḥār : baharın ilk ayı
istibir : şeş u nīm direm bāşed : altı buçuk dirhem demek olur.
āver : saḥn u zişt : çirkin söz
iştābir : mişl-i istibir : istibir’in benzeri

56b

īzer : berde ve ḥozāy te‘ālā : bende Allahu Teāla
bāḥter : maşriḳ cānibi veya maḡrib cānibi : doğu tarafı veya batı tarafı
pāstār : beḥmān ve filān gūyend : falan ve filanca için söylenir.

57a

bed-süvār : esb-i tūsen : serkeş at

57b

peyūr : deh hezār ra gūyend : on bin için derler
perend-āver : şeşşīr-i gūher-dār : cevherle işlenmiş kılıç

58a

pīşyār : ma‘nī filān ve behmān gūyend : filan ve filanca manasında
söylenir.

pīşyār : māhī ra gūyend : balığa derler

58b

pūr : peser bāşed : oğul demek olur.
tehenber : bisyār ḥor : çok yiyen, yiyici
bürdübār : ḥalīm bāşed : uysal, ağır başlı, halim demek olur.

59a

tīr : māh-ı evvel ez tābistān : yazın ilk ayı
dāzer : nām-ı ḥozāy : Huda'nın ismi
cihāngīr : nām-ı kesi bāşed : kişi adı demek olur.
tīr : tīre bāşed bi-ma'nī tārekī : bulanık, kara demek olur, diğer manası başın tepesi

59b

ḥeyder : sipiḥr-i murğ : talih kuşu
ḥatenber kesī ra gūyend ki ḥaber bisyāre ādem ve netīce nedāşte bāşed : haber getiren kişidir ki çok insandan netice alamaz.
ḥanūr ālet-i ḥāne bāşed çün ḥam ve kāse-i sefālīn ve ābgīne ra gūyend : billur kase ve ayna gibi ev aletleridir

60a

ḥovār : çakır bāşed : çakır demek olur.
ḥonūd : çakır bāşed : çakır demek olur.

60b

dest-yār : yār-ı dehende : ağız yarası
dāver merd-nīgūn bāşed : aksi adam demektir.

61b

rīçār : bi'l-cīm-il-Fārisiyyete : Farsçada cim ile [okunur]
zebker : yellü āverde : tokat atmak
zegār : nān-ı erzen : darı ekmeği
zer : pīr ra gūyend : pir, yaşlı demek olur.

62a

zevār : hizmetkār-ı ehl-i zindān bāşed : zindan ehlinin hizmetkarı

zübān-āver : merd-i faşih ve hoş kelām bāşed : güzel ve fasih söz söyleyen adam demek olur.

jüvāğār : nām-ı muğannist : şarkıcı adıdır.

jengār : kalem-i jengār : paslı kalem, bakır renginde kalem

zīnhār : ‘ahd u kavlı ve karar bāşed : yemin, söz ve karar demek olur.

jüvār : an kes bāşed ki hizmet-i maḥbusān koned : mahkumlara hizmet eden kişi demek olur.

62b

semer : efsāne bāşed : efsane demek olur.

sengisār : recm kerdn bāşed : recm etmek, taşlamak demek olur.

semender : murğist-i meşhūr ki der āteş-i sākin est : meşhur kuştur ki ateşte yanmaz

semendūr : efsāne bāşed : efsane [kuş] demek olur.

63a

sirir : kavş-ı kuzah : ebem kuşağı

sütürdār : emir-i āhor : imrahor, ahır beyi

sütür : mişl-i sülbür : sülbür’un benzeri

63b

şahvār : taze vü ter bāşed : sulu ve taze demek olur.

şāvğar vilāyetist ber kenār-ı māverāünehr ez an taraf an vilāyet-i ḥama zengīst ve zerīs-i beyābān-ı zeng iklim-i kāfir est : Maveraünnehir kenarında bir vilayettir. Hama şehrinin tarafı zencilere aittir ve kāfir iklimidir.

64a

şehriyūr : mäh-ı āherist ez tābistān : yazın son ayı

şîrez :	nām-ı hoday : Hudā'nın ismi
şînkūner :	şerāb-ı zencebīl : zencefil şarabı
65a	
'anber:	şāh-ı būy : kokuların şahı
ferdār :	hāne-i tābistān : yaz evi, yazlık
ferhār :	nām-ı şehir bāşed : şehir adı demek olur.
ferhār :	hāne-i büt bāşed : puthane demek olur.
'ıyār-gīr :	şāhib-i 'ayyār : hilekār, dolandırıcı
ğar :	zen-i koca ve gūlām ra gūyend : kocanın karısı ve oğluna denir.
65b	
kandahār :	nām-ı şehrist der hindūstān : Hindistan'da bir şehir adıdır.
kayşer :	milik-i Rūm : Rum meliki
gerger:	nām-ı hōdā 'azze ve celle [der] luğat-ı pehlevī : Pehlevicede Allah azze ve celle'nin ismidir.
kerder :	zemīn ya dāmen-i kūh bāşed : zemin veya dağ eteği demek
kebūder :	murğ-ı ābīst : su kuşudur.
kebūr :	cāmeīst ki der ceng-i pūşend : savaşta giyilen elbise
kedīver :	her kesī ra gūyend ki hāne dāşte bāşed : hāne sahibi kişiler için kullanılır.
66a	
gevher :	aşl-ı çīzī bāşed : her nesnenin aslı demek olur.
kird-i kār :	nām-ı hōzāyi 'azze ve celle : Allah azze ve celle'nin ismi
kevīr :	zemīn-i şūre bāşed : çorak yer demek olur.
keyār :	kāmil bāşed : kāmil, olgun demek olur.
66b	
gīr :	zeker bāşed: kadın ferici demek olur.

67a

lerler:	nām-ı ḥodā ‘azze ve celle : Allah azze ve celle’nin ismi
lūler :	nām-ı ḥodā ‘azze ve celle : Allah azze ve celle’nin ismi
lišānū’ş-şa‘āfir :	toḥm-ı çınār : çınar tohumu
menāver :	şehrīst-i be-nezdīk-i ḥoten : Hotan yakınlarındaki şehirdir.
mer :	güder bāşed : küder demek olur.
mendebūr :	mişl-i mendūr : mendūr’un benzeri
letenber :	bisyār-ḥor ve kāmīl bāşed : çok yiyen ve kāmīl demek olur.

67b

nişḥuvār :	yecūzü bi-fethi’l-nūn : nun’un fetha ile okunması uygundur.
nehmār :	bisyār bāşed : bol, çok demek olur.
nigār :	naqş-ı ḥūb : güzel resim
nā-güvār :	imtilā bāşed ez bisyār ḥorden : çok yemekten olan mide dolgunluğu demek olur.
nāhār :	an bāşed ki çīzi neḥorde bāşed : yenmemiş nesne demek olur.
ner :	sāyebān bāşed ki ber ser-kūh-ı ez çūp ve ḥāşek sāzend : sazlık kamışlar ve yongadan oluşan dağ başındaki gölgelik demek olur.

68a

vaḥşūr :	peyember ra güyend : peygamber için söylenir.
nigāh-dār :	yecūzü biḥazfū’l elifū’l-evvel : baştaki elifin hazfı cāizdir.
nügūsār :	yecūzü bi-kesri’n-nūn: nun’un kesri cāizdir.

68b

hembār :	bi’l-feth ve’l-kesr ve’l-żamm : fetha, kesre ve zamme ile okunması cāizdir.
āred-bīz :	bi-meddü’l-elif : elifin uzatılması ile
āz :	bi-medd-ül-elif : elifin uzatılması ile

helendür : nām-ı kiyā bāşed ez kiyāmhā ki nezd-i eṭıbbā ma‘lūm est :
kiya'nın adı demek olur ki etıbba katında kiyamha olarak
bilinir.

/69a/

ağāz : evvel çīzihā bāşed : her nesnenin başı, başlangıcı demek olur.

pervāz : yecūzü bi-ḥazfi'l-elif : elif'in hazfı uygundur.

bāz: nām-ı murğist : kuş ismidir.

pervez : pervāz bāşed : uçmak, uçuş demek olur.

bāz : bi-ma'nī diğēr bāşed çenān ki gofteend bāz āverd-ī ḥikāyet
pīçāpīç : diğēr manası karmakarışık savaş hikayeleri
söyleyenler demek olur.

pervāz : cāy ve ārām ve karar bāşed : yer, dinlenmek ve kararlaştırmak
demek olur.

pervāz : tavān-ı tıyūr bāşed : kuşların kanadı demek olur.

betnūz mürğān ra münkār ve diğēr ḥayvanāt-ı birūn-dehen bāşed :
kuşlar ve diğēr hayvanların ağız içlerine, gagalarına denir.

69b

tebrīz : nām-ı şehrīst meşḥūr: meşhur şehir adıdır.

tez : murğ-ı kūçek : küçük kuş

bekmāz : şerāb ra gūyend : şaraba derler

būrāz : zībāyī bāşed : güzellik demek olur.

būz : bülendī bāşed : yükseklik demek olur.

beğāz : yecūzü bi-żammü'l-ya' : ya'nın zammı cāizdir.

70a

cāvyiz : yecizü bi-kesri'l-cim : cim'in kesri uygundur.

71b

şenkeryîz :	zencebîl şerâb : zencefil şarap
şîrez :	nâm-ı ĥodâyi ‘azze ve celle : Allah azze ve celle’nin ismi
şînküyüz:	şerâb-ı zencefîl : zencefil şarabı
şebkez :	ĥaşerât-ı arzuñ bir nev‘i : topraktaki ĥaşeratın bir çeşidi
tırâz :	mişl-i tarz bâşed : tarz’ın benzeri demek olur.

72a

kişâverez :	yecüzü bi zammü’l-kâf : kâf’ın zammı uygundur.
kündüz :	çal‘a-i köhne bâşed : köhne, eski kale demek olur.
gürâz :	kûze-i misâfirân bâşed : misafirler testisi demek olur.
gürbüz :	zîrek âdem : anlayışlı, uyanık, gürbüz adam
kârîz :	cû-yı âb bâşed ki der zîr-i zemîn reved : yer altından gelen akarsu, pınar demek olur.
kerîz :	mişl-i kârîz : kârîz’in benzeri
kinâz :	mişl-i kenâz bâşed : kenâz’ın benzeri demek olur.
kürâz :	nîş bâşed ki ez ĥarâret peydâ şode : sıcaklıktan orta çıkan nîş demek olur.

72b

lügâz :	lafz-ı ‘Arabî est Fârisiyyân isti‘mâl konend ve an saĥn pûşide bâşed : Farsçada kullanılan Arapça bir kelimedir ve örtülü söz demek olur.
----------------	--

73a

bâj :	‘öşür bâşed : cizye, vergi demek olur.
tekej :	üstühvânî ki miyân engür bâşed : üzümün içindeki çekirdek
düj :	ĥışm alûde : darılmış, kırgın
ğâj :	merdüm-i dehen ferâĥ güyend : geniş ağızlı adama derler

hürmüz : nām-ı piser-şāh-ı nūşin revān est : padişah Nūşirevān'ın oğlunun adıdır.

āmij : besyār-ḥor : çok yiyen

73b

nāj : dıraḥt kāc est : kāc ağacıdır.

hāj : bāng ve na're bāşed : ses ve sedā demek olur.

nāj : hemtānist : benzer, müsāvidir.

74a

pārs : memleket-i 'acem : Acem ülkesi

perkes : ma'āzallah : Allah korusun

tekes : üstühvān engür est : üzüm çekirdeği

isperis : yecüzü bi-fethü'l-elif ve's-sin ve bi-ḥazfü'l-yā' ba'de'r-ra' : ra'dan sonra ya'nın hazfı ve elif ile sin fethalı okunması cāizdir.

74b

rüs : yecüzü bi-fethü'l-vā' : vā'nın fethalı okunması uygundur.

ru-yı-şinās : yecüzü bi-ḥazfü'l-ya' : ya'nın hazfı uygundur.

rüs : yecüzü idhāl'el-bāi beyne'r-rāi ve's-sin : ra ve sin arasındaki bā'nın idhāli cāizdir.

dās-dedlūs : ez elfāz-ı eṭibbā'ind çenān ki ḥarāb u yebāb ve tur[t] murt : hekimler nezdindeki lafızlardan harāb u yebāb u turt murt

75a

şezkīs : ḳavs-ı ḳuzah bāşed : ebem kuşağı demek olur.

fārīs : vilāyet-i 'acem : Acem vilayeti

füyūs : mişl-i füsūs bāşed : füsüs'ün benzeri demektir.

75b

kūs :	ferc-i zenān : kadınların ferci
kündüs :	mişl-i kunduz : kunduz'un benzeri
76a	
ekīn-bāliš :	yecūzü bi-ḥazfū'l-yā' : ya'nın hazfı cāizdir.
herās :	ters u bīm bāşed : korku ve tehlike demek olur.
ezmāyiş :	ism-i maşdardur : mastar ismidir, fiilimsidir, sınavış

76b

ispeyüş :	nām-ı bezr ḳaṭṭūna bāşed : bezr kattuna adlı otun ismidir.
bercās :	nişāne-i tūr bāşed : ok nişanı demek olur.
perīş :	perīşān bāşed : perişan demek olur.
bereş :	mehār-ı üştür : deve yuları
perīş :	çizī ra ez yek-diger cüzā kerdem bāşed ve bi-feşānend : bir şeyi diğerinden ayırmak demek olur
peş :	bend bāşed berāyi muḳkemī ber şanduk neḳend : bend, bağdır ki sandığın üzerini muhkemleştirmek için kullanılır.

77a

tekiş :	üstühvān engür bāşed : üzüm çekirdeği demek olur.
çaşş :	çizī bāşed mişl-i bādlicān : patlıcan benzeri bir şey demek olur.

77b

çār-bāliš :	'anāşır-ı erba'a : dört unsur
ḳaşū ve ḳaş :	māzer-i zen ra gūyend: kayınanaya derler
ḳalīş :	kil-i siyāh : siyah toprak

ḳande ḳarīş :	[ḳandīden ve istihzā bāşed ber kesī] : bir kişi hakkında alay etmek ve gülmek demek olur.
ḳurās :	üftāde bāşed : düşmek, düşkün, düşmüş demek olur.

hūş :	ķoca bi-ma'ni ħınk bāşed : yaşlı ve diğer manası kır at demek
daĥş	ibtidā kerden karhā bāşed : işlere baştan başlamak
ĥamūş	meş'ale bāşed : meşāle demektir.
ĥamūş	mişl-i ĥamūş : susmak, ebsem olmak demektir.

78a

raĥş :	esb-i Rüstem est : Rüstem'in adıdır.
zaĥş :	ķavs-ı ķuzah bāşed : ebem kuşağı demek olur.
zāveş :	nām-ı 'uťārid est : Merkür'ün ismidir.
dıraĥş :	berķ bāşed : şimşek demek olur.
dıraĥş :	tābīden bāşed : parlamak demek olur.
ziş :	ancā bāşed ki āb būhī cehd: çeşme lülesi demek olur.

78b

sirīş :	yecūzü bi-ĥazfū'l-yā' : ya'nın hazfı caizdir.
sürüş :	'ilm-i cebrāil est ve zıkr-i firiştegān ra güyend : Cebrail'in ilmidir ve meleklerin zikrine derler.
saĥş :	ķizīĥayi köhne bāşed : köhne, eski olan her şey demek olur.
şāyāş :	taĥsīn gofte est : güzel söz demek olur.
siyeh-kūş :	yecūzü bi'l-elif beyne's-sin ve'l-ĥāi : sin ve ĥa arasında elif ile [okumak] caizdir.
sūhiş :	mişl-i sūziş bāşed : sūziş'in benzeri demek olur.
siyāvüş :	nām-ı peser-i keykāvus : Keykāvus'un oğlunun adıdır.
sūhiş	mişl-i sūziş bāşed : sūziş'in benzeri

79a

keş :	şādmān ve nāzān bāşed : sevinçli ve nazlı demek olur.
kendelāş :	mişl-i kendlāş : kendlāş'ın benzeri
ğüş :	ķūpist ki ez an ĥunyā-girān zaĥme-i ūd ve rūbāb sāzend : saz

	çalanların ve ut vuran çalgıcıların çöpüdür, tezene
kāhīş :	dest u pāy dāred : el ve ayak sahibi
kelāş :	küf bāşed : küf demek olur.
kārdūş	vīrānhā bāşed : viran yerler
79b	
lūş :	kil-i siyāh : siyah toprak
kūş :	halaṭ bāşed : halat demek olur.
meniş :	himmet ve bozorgī bāşed yecūzü bi-żammi'l-mīm ve'n-nūn ve sūkūn-üs-sin : yardım, gayret ve büyüklü demek olur. Sin'in sükunu ve mim ve nun'un zammı cāizdir.
mervengūş	gül-i sipīd : beyaz gül
80a	
nīş:	yecuzü bi-ḥazfi'l-yā' : ya'nın hazfı caizdir.
niyāyiş:	du'ā-i tazarru' bāşed : tazarru duası demek olur.
heş :	himmet bāşed : himmet, gayret, yardım demek olur.
vağīş :	bisyār ve enbūh bāşed : çok ve kalabalık demek olur.
nīvūş :	şenīden çīzī bāşed : bir şeyi işitmek demek olur.
nūş :	nūşīden bāşed : içmek, içki içmek demek olur.
80b	
aveğ :	endekī bāşed ez çīzī : her nesnenin az olanı demektir.
hūş :	cān bāşed : can demek olur.
81a	
sirīğ :	ḥūşe-i engür bāşed : üzüm salkımı demek olur.
zāğ :	kūşe-i kemān : yay köşesi
cağ	ḥane-i 'ankebūt : örümcek ağı

81b

- fuğ :** yecūzü bi-fethü'l-fāi ve'l-gayn : fā ve gayn'ın fetha ile okunması caizdir.
- mīg :** ebr bāşed : bulut demek olur.
- kürüg :** yecūzü bi-fethü'r-rā' : ra'nın fetha ile okunması uygundur.
- vezāğ :** mişl-i vāzeg bāşed : vāzeg'in benzeri demek olur.
- muğ** dīger zındīk ra ya'ni münker-i kıyāmet ra gūyend : kıyameti inkar eden diğer kafirlere denir.

82a

- aşaf :** vezīr-i Süleymān nebī : Süleyman peygamberin veziri
- tef :** germī bāşed : sıcaklık, kızgınlık, hararet demek olur.
- refrāf :** şütr-i murğ : deve kuşu
- zendevāf :** hezār destān bāşed : bülbül demek olur.
- zülf :** mū-yı bāşed ki der-miyān çeşm u gūş : göz ve kulak ortasındaki kıl demek olur.
- şedef** dahl bāşed : dahil olmak

82b

- tavāf :** tavāf kerden bāşed : tavaf etmek demek olur.
- lāf :** hıvışten sitāy bāşed : kendini övmek demek olur.
- ğaf :** mū-yı cu'd : kuru saç
- şinkerf :** siperğam bāşed : fesleğen demek olur.
- kıf :** ber aşl-ı kab : aslında kab demektir.
- şabāf :** pāk bāşed : temiz, pak demek olur.
- şikerf :** nīgū ve bā-şaşmet bāşed : iyi ve haşmetli demek olur.
- şikerf** bā-şaşmet bāşed : haşmetli demektir.

83a

būgrāk :	yecūzū bi-ḥazfū'l-ḳāf : kaf'ın hazfı caizdir.
aderenk :	miḥnet bāşed : üzüntü ve keder demek olur.
būk :	dürüg bāşed yalan söz demek olur.
solāk :	faşīḥ-i zebān : düzgün söz söyleyen
āzereng :	miḥnet ve ğuşsa ve tār mār ve ḥelāk bāşed : üzüntü, keder, dağınıklık ve helak olma demektir.
artenk :	kitābhāne, māfī naḳḳāşuñ kitābı ki ol resmānend: [resimler] ki 'aceb naḳışlar ve taşvīrlər anda cem' olmuştur
arjenk :	mişl-i artenk ve nām-ı divīst : artenk'in benzeri ve dev ismidir.
cevsak :	kesek bāşed : iri toprak parçası demek olur.

83b

ejdehāk :	nām-ı zūḥāl est : zūhalin ismidir.
ezfendāk :	ḳavs-ı ḳuzaḥ : ebem gümeçi
evenk :	avīḥte bāşed : asılmış demek olur.
pālāhenk :	yecūzū ḥazfū'n-nūne : nun'un hazfı cāizdir.
bebek :	merdüm-i çeşm : göz bebeği
efzenk :	zībāyi ve ḥaşmet bāşed : güzellik ve heybet demek olur.
esternek	dıraḥt-ı ḳoḳ ra güyend : kok ağaca derler

84a

pek-velek :	bī-hüner : hünersiz, kabiliyetsiz
peşek :	şebnem bāşed : çiğ tanesi demek olur.
büyük :	'arūs bāşed : gelin demek olur.

84b

temük :	nişāne-i tūr bāşed : ok nişanı demek olur.
būk :	bi-ma'ni la'l ve 'İsā güyend ve ğalle ve ḥaşāke : diğer manası

dilsiz, lal ve İsa için derler ve mahsul ve çalı çırpı

buvelkencek : turfe ve saħre bāşed : Yahudilerce yenmesi haram olan bitki ve Beniİsrail peygamberlerinin ibadet ettikleri kaya

85a

çenk : kaynağ-ı kuş : kuş tırnağı

çehār- yik : yecūzü bi-ħazfi'l-hā : ha'nın hazfı caizdir.

tihik : mişl-i tehk bāşed : tehk'in benzeri demek olur.

çeşmek : mişl-i çelāk bāşed : çelāk'ın benzeri demek olur.

tenk : fār ve dere-i kūhist ve serkūh : dar ve dağ deresi ve dağ başı

85b

hamcek : doħter bāşed : kız çocuğı demek olur.

86a

zāk : zāc ve ħarāc : vergi, cizye

dernūk : ber aşl şadırvān : aslında şadırvan demek

denbek : peser-i müsta'mel bāşed : eski, kullanılan oğul adı demek olur.

86b

zerenk : dıraħt est ki der kūh bāşed bozorg-ı bī-mīve : dağdaki meyvasız büyük ağaç demek olur.

zirink : dıraħt-ı kūh-ı bī-mīve : meyvasız dağ ağacı

sārek : hezār-ı destān : bülbül

sīrek : zerde çūb : zerdeçal boyası

sek : mīħ āhen : demir çivi

sermenk : mişl-i serçik bāşed : serçik'in benzeri demek olur.

sirşik : [sirişk] dıraħt est ki gülhā-yi sipīd dāred ve berħīzend ve azād-dıraħt

nīz gūyend : beyaz gülleri olan bir ağaçtır ve kalkmış ve kısa ağaçlar için de söylenir.

zerenk : nādīvān bāşed : nātivan, zayıf, güçsüz, kuvvetsiz demek olur.

87a

sük : yecūzü bi'l-vāv : vav ile okunması cāizdir.

şeyrenk : nām-ı esb est : at ismidir.

şenk ve heşenk : nām-ı düzdānest : hırsızların adıdır.

şenk : nā-bikār ve bed halk : işe yaramaz ve kötü halk

87b

şevk : hār bāşed : diken demek olur.

şirink : hārmühre bāşed : katırboncuğu demek olur.

şevlek : mişl-i şelek : şelek'in benzeri

ğarenk : āvāz ki ez kelū ber āyed : ağılarken gelen, çıkan ses

şitālenk : ebrīşim çenk bāşed : bükülmüş ipeğin kılı, ipliği demek olur.

ğaşāk : gende ve nāhoş bāşed : nahoş ve fena koku demek olur, genda

88a

kāverenik : gürz-i ferīdun : Feridun'un gürzü

kāvencek : hıyār-ı tāze vü sebz bāşed: yeşil ve taze hıyar demek olur.

88b

kefek : nām-ı şehrist : şehir adıdır.

kenk : kuş ra gūyend : kuş için söylenir.

kink : rāz ve qavī kuvvet bāşed : sır ve çok kuvvetli demek olur.

lenkāk : sahn nāhūş : nahoş, kötü söz

89a

medenk : dendāne-i kilid bāşed : kilidin dişi demek olur.

mālūk :	bisyār ḥor : çok aydınlık
mek :	mekīden bāşed : aldatmak, hile demek olur.
menlāk :	dervīş ve ḥaḳīr bāşed : derviş ve değersiz kimse demek olur.
meşenk veşenk :	nām-ı düzdānest : hırsızların adıdır.
menk :	ḳumar bāşed : kumar demek olur.

89b

neşk :	dıraḥt-ı kāc bāşed : kāc ağacı demek olur.
nüşk :	‘ades bāşed : mercimek demek olur.
nārdenk :	şorbā-yı ma‘rūf : bilinen çorba
nenuşāk :	tertīb-i kāfirān bāşed : kāfirlerin düzeni, tertibi demek olur.
nevek :	ser-i ḳalem, tīz ḳalem : kalem başı(ucu, sivri kalem
nüşk :	cüzūliyet-i ez cüz’ā-yi kitāb : kitap cüzlerinden bir cüz

90a

yepernek :	aşl-ı her çizī : her nesnenin aslı
āitrīlāl :	ism-i bint : kız ismi
yeşek :	dendān-ı bozorgterīn : en büyük diş, azı dişi
vesterenk :	mişl-i vesterek : vesterek’in misli
eḫāl :	sipih-r-i murğ : talih kuşu
heftū-renk :	nebātū’n-na‘ş güyend : ölü bitki için söylenir.

90b

aylül :	māh-ı āḫerīn ez ḥazān : sonbaharın son ayı
bālāl :	dıraḥtī bāşed : bir ağaç demek olur.
püşkül :	merd-i ḳavī ve ḥırş ve renc-keş bāşed : kuvvetli kişi, hırs ve eziyet çeken demek olur.

91a

teşrīnū’l-evvel :	[süryānī māh-ı evvel ez āḫerān] : Süryanicede ilk ve son ay
--------------------------	---

çengel : nişâne-i tîr bûd : ok nişanı demek olur.
havel : hizmetkârân bâşed : hizmetkârlar demek olur.

91b

zâl : pezer-i Rüstem : Rüstem'in babası
dâr-ı pûlpûl : dâr-ı fûlfûl : tarçın tohumu denilen kuyruklu biber
zîfâl : kadeh bâşed : kadeh demek olur.

92a

sendel : keş bâşed : ayakkabı, sandalet demek olur.
şâl : kâfiye bâşed ki cem' bâşed : kafiye demektir ki toplamak cem'
demek olur.
gûl : şebgâh-ı kusefendân bâşed : hayvan ağılı demek olur.

92b

kânûn-ı evvel : mâh-ı evvel ez zemistân : kışın ilk ayı
kâçâl : usiyâbî ve âsiyâbî : su değirmeni
kelâl : bâlâ-yı pîşânî : öndeki yükseklik, tepe
kâl : hezîmet est çün kesî be gürîzed güyend : hezimettit ki kaçan
kişi için söylenir.

93a

memûl : bîrûn-ı dehen bâşed : ağız içi demek olur.
kûl : ebleh ve nâdân bâşed : ebleh ve kaba, terbiyesiz nâdan demek
na'l : na'l-i esb bâşed : at nalı demek olur.
neşbil : der âvihten bâşed ez cây : yerden kesilmek, asılmak demek
nevâl : 'atâ bâşed : bağış demek olur.

93b

yâl : bûy-ı misk : misk kokusu

yel :	‘asker bāşed : asker demek olur.
encām :	aḥirkār bāşed : işin sonu demek olur.
yel :	mübāriz bāşed : münakaşa eden demek olur.
nihāl :	mişl-i neḥāl : neḥāl’in benzeri
yel:	tehī bāşed : boş demek olur.
vīl :	zafer bāşed : zafer, galibiyet demek olur.
heykel :	niyāzi tene-i merdüm ve şüret ve büthāne : puthane ve suret ve kişinin vücuduna yapılan niyaz

94a

beckem :	ḥane-i tābistān bāşed : yaz evi, yazlık
āstām :	mu‘temed bāşed : itimat edilen demek olur.
bām :	‘āķibet kārḥā bāşed : işlerin sonu, nihayeti varacağı nokta
behrām :	merīḥ bāşed : mars, merih demek olur.
bezrām :	ḥāne-i bāğ areste bāşed : süslenmiş, bezenmiş bağ evi demek

94b

ḥırām :	zenān-ı ḥübān ra güyend : güzel kadınlara derler.
ḥīm :	lu‘āb-ı dehen bāşed : ağız salyası demek olur.
ḥırām :	ḥırāmīden bāşed : salına salına, naz ve eda ile yürümek

95a

dejḥīm :	bed ḥū ve nāḥoş ṭab‘ bāşed : kötü huy ve nahoş tabiatlı demek
dīḥüm :	mīl ve ḥīm bāşed : meyl ve yaratılış, huy demek olur.
dibhim :	çār bāliş bāşed : dört unsur demek olur.

95b

süm :	zīr-i zemīn : yer altı, yerle bir
şāh-sepergam :	emīr-i ‘āşikān aşıkların şahi, kadife çiçeği anlamında
şüm :	nā-mübārek : şom, mübarek olmayan

şīm : māhī est kūçek ber püşt-i noçtaḥā-yi sipīd dāred : arkasında beyaz noktaları olan küç bir balıktır.

sītem : cerāḥet-i neşterzede ra güyend : ameliyat yarası, bıçak yarası
96a

kemān-sām : ḳavs-ı ḳuzaḥ : ebem gümeci

girm : sebze bāşed ki ber kenār-ı ḥavz : havuz, su kenarında yetişen sebze demek olur.

96b

korköm : nebātest ki u ra ḥālidūn güyend : bitkidir ki ḥālidūn derler

nāzük-endām : endām-ı nāzük : nazik endam

kürrem : ḡam ve endūḥ bāşed : keder ve üzüntü demek olur.

97a

ābdestdān : ibriḳ-i dest : namaz ibriḡi

ābān : māh-ı miyān ez ḥazān : sonbaharın orta ayı

ābdān : ḥavz bāşed : havuz, su birikintisi demek olur.

yem : deryā bāşed : deniz demek olur.

āzīn : arāyiş bāşed : süs, bezek demek olur.

hendām : uşül bāşed : usul demek olur.

97b

efsentīn : ism-i bint-i meşḥūr beyne'l-eṭıbbā : eṭıbba katında meşḥur kadın adıdır.

engüdān : miftāḥ bāşed : anahtar demek olur.

98a

enkelyūn : kitāb-ı tersāyān : Hristiyanların kitabı

enbāḥūn : ḥişār ve ḳal'a bāşed : hisar ve kale demek olur.

ehremen : div-i bozorg : büyük dev

inseyān :	saĥn-ı dūrūĝ ve bīhūde bāşed : yalan ve boş söz demek olur.
āhūn :	raĥne bāşed : gedik, yırtık demek olur.
āyīn :	resm ve ‘ādet bāşed : tertip ve ādet demek olur.
isbitān :	sipendān talĥ bāşed: acı üzerlik tohumu demek olur.(ĥardal anlamında)

98b

ahūn :	rūz-ı yekşenbe : yekşenbe günü, birinci gün
īzūn :	hem-çünīn bāşed : böylece demek olur.
pālān :	tīrhāne bāşed : ok koyacak yer demek olur.

99a

peren :	māhitāb bāşed : ay ışığı demek olur.
perniyān :	ĥarīr bāşed : ipek demek olur.
behremān :	yāĥut-ı surĥ bāşed : kızıl yākut demek olur.
pehlevān :	sipehsālar, leşker bāşed askerler, asker demek olur.
berçīn :	fedā bāşed : feda demek olur.

99b

bön :	merd-i ebleh : ebleh adam
bühtān :	iftirā bāşed : iftira, bühtan demek olur.
tereĥcān :	çeşm-i zen : kadın gözü
pīrāmen :	dāyire-i her çizī : her nesnenin etrafı, çevresi
tabān :	ĥāk-keş bāşed : toprak çeken demek olur.

100a

tehmīten :	nām-ı diĝer-Rüstem zāl : Rüstem-i Zāl’in diĝer adıdır.
çīn :	nām-ı vilāyet : vilayet adı
turş-ı şīrīn :	māye-i ĥoş : tadı ekşi
türkān :	gedāyān bāşed : Türkler anlamında gedālar demek olur.

100b

ḥazīrān :	māh-ı evvel ez tābistān bāşed : yazın ilk ayı demek olur.
ḥord-ḥān :	ṭard-ı nemāz : namazın tard edilmesi
ḥaşīn :	çizīhāyi tūre renk bāşed : siyah renkli nesnelere demek olur.
ḥīrāzān :	pīḥ-ı dīraḥt bāşed : ağaç yağı demek olur.

101a

dāsītān :	ḥikāyet-i ma‘lūm : bilinen hikaye, destan
destevān :	nāṭur-ı ḥemām : hamam bekçisi
dūn :	şūm ve bergeşte : şom ve ters yüz olmuş
dār-fezīn :	mişl-i dārbezīn : dārbezīn’in benzeri
destān :	ḥikāyet-i manzūm ve ḥīle bāşed : manzum hikaye ve oyun
dūjen :	tīz bāşed : : tez, çabuk, keskin demek olur.

101b

dūrbīn :	zīrek : iraktan görtücü, dürbün
rāsen :	endūz : toplayan, kazanan, biriktiren
revān :	cānest ve ba‘zı gūyend mevzu‘-ı cānest : candır ve canla ilgili bazı konular için söylenir.
rīḥyen :	şikem-i tūrşīde ra gūyend : ekşimiş mide, gastrit demek olur.
rimen :	mekkār ve efsunker ve kīndār bāşed : hileci, büyücü ve kindar

102a

şerāğan :	zemīn-i saḥt bāşed : sert, kumlu yer
zībān :	zībā bāşed : güzel demek olur.
zebūn :	ab-ı dendān bāşed : diş suyu demek olur.
zindānrān :	hezār dāstān : bülbül
sāmān :	endāze-i kār ve nişāngāh-ı merzūbān bāşed : kār ölçüsü ve sınır

	nişangahı demek olur.
zen :	-ci bāşed : yapım eki ōci demek olur.
jelīgan :	tehdīd ve sahtī bāşed : katı ve sertlik demek olur.
102b	
sütūdān :	maḳbere-i kāfirān : kafir mezarlığı
103a	
şāyān :	helāl bāşed : helal demek olur.
şīve-i zenān :	nāz-ı ‘avratān bāşed : kadınların işvesi demek olur.
şebistān :	cāme-ḥāb : uyku elbisesi, gecelik
şayān :	cezā ve mükāfāt bāşed : ceza ve ödül demek olur.
şemān :	bāng ve girye-i demādem bāşed : ses, inilti ve devamlı ağlamak demek olur.
103b	
ferzān :	‘ilm u ḥikmet bāşed : ilim ve hikmet demek olur.
firīdūn :	şāh-ı pādīşāh : padişahların şahı
ḳānūn :	ḳāide-i ḳādīme ra gūyend : eski kāidelere derler
ḡulbekīn:	mişl-i ḡalbeken : ḡalbeken’in benzeri
ḡarbūn:	pīşkeş bāşed : peşkeş, ön ödeme demek olur.
fehçen :	sezāb bāşed : sedef otu demek olur.
finākon :	zişt u bed liḳā : çirkin ve kötü yüz
ḳānūn :	fihrist bāşed : kanun, kural, fihrist demek olur.
104a	
kāhkeşān :	mecerre bāşed : samanyolu demek olur.
kārrān :	ügeyik bāşed : üveyik kuşu demek olur.
keşen :	bisyār : çok, bol
kān :	şoḥbet-ı ma‘rufet : bilinen sohbettir.
genc-i şāyikān :	defīne bāşed ki bisyār-ı māl şāhān-nihāde bāşed : define demek

olur ki padişahların özelliği mal çokluğudur.

gerzemān : asmānest ve ‘arş ra nīz gūyend : gökyüzüdür ve arş için de söylenir.

104b

kürkān : vilāyet-i ma‘ruf : bilinen vilayet

kevbīn : çizī bāşed çün kefe-i terāzu : terazi kefesi demek olur.

keyvān : zühāl ra ve felek-i zühāl ra gūyend : satürn gezegeni /zühāl ve zühāl’in atmosferine derler

keyāhen : şahn-ı şīrīn : şirin , tatlı söz

kīn : ğamkīn ve nemgīn : gamlı ve gözü yaşlı

keyān : pādīşāhān ra gūyend ze ki pādīsāh est : padişahlardan bir padişah için söylenir

keyvān : hayme-i girid ‘arab bāşed : Arapların kullandığı yuvarlak çadır, bedevī çadırı demek olur.

105a

merzġan : gūristān bāşed : kabristan demek olur.

merġazen : gūristān-ı yahūdiyān bāşed : Yahudilerin mezarlığı demek olur.

mihzūbān : nigāhbān : gözcü, bekçi

laġrān : mişl-i lezen bāşed : lezen’in benzeri demek olur.

lāden : buġūr bāşed : tütsü demek olur.

leken : ateşdān āhenīn : demirden ocak, mangal

leyān : rūşenī bāşed ki ez şemşīr-i dıraşşed : parlak kılıcın yaydığı aydınlık demek olur.

mābişān : sāzec hindi : sade hindi

105b

nesrīn : gül-rengīn bāşed : gül renkli demek olur.

nesteren : gül-i nesrīn : nesrin gülü

nāzān : ahenk künān bāşed : ahenk ederek demek olur.

106a

nūn :	ḫarf-i min ḫurūf-il- hecāi : hece harflerinden bir harf
nūn :	eknūn bāşed : şimdi, halen demek olur.
hīn :	bima'ni istāb āyed : istāb manasına gelir.
nūn :	tīg bāşed : kılıç demek olur.
nūn :	renc bāşed : ağrı, zahmet, eziyet demek olur.
helyūn :	hār-çūpe bāşed : dikenli çöp demek olur.
heyūn :	şütür-i cemād ra güyend : cansız deve için söylerler

106b

yāsemīn :	şükūfe-i ma'rūf : bilinen gül
yezdān :	nām-ı ḫozāy : Hudā'nın ismi
imrū :	imrūz bāşed : bugün demek olur.
āv :	ab bāşed : su demek olur.
perv :	pervīn bāşed : ülker, süreyya yıldızı demek olur.

107a

temū :	temmūz bāşed : temmuz ayı demek olur.
persiyān-dāru :	bint-i meşḫūr beyne'l-etıbbā : hekimler nezdinde meşhur bir bitkidir. (üzümün kızı gibi)
bürū :	ebru bāşed : ebru, kaş demek olur.
cū :	bima'ni ḫāh bāşed : ḫāh manasında demek olur.
cū :	bi-ma'ni çūn bāşed : çūn manasında demek olur.

107b

ḫusrev :	nāmīst ez nāmḫā-yı padşāhān : padişah isimlerinden bir isimdir.
sāv :	bāc ve ḫarāc : vergi ve haraç

şāh-ı bū : ‘anber bāşed : amber demek olur.
hasū : māzer-zen bāşed : kadının annesi demek olur.
hızīv : pādişāh bāşed, huzāvend-i bozorg : büyük hükümdar, padişah demek olur.

108a

şīrū : nām-ı peser-i hüsrev : Hüsrev’in oğlunun ismidir.
garū : kalem tırāşende : kalem traş eden
kebestū : zeħr bāşed : zehir demek olur.
mergū : fāl-ı bed : kötü fal
menū : muħabbet bāşed : muhabbet, sevgi demek olur.

108b

āgāh : yecūzü bi-ħazfū’l-elif : elif’in hazfı cāizdir.
āblise : bi’l-‘arabī ħāriş : Arapçası ħāriş
āgāre : yecūzü bi’l-ħā’ : ħā ile okumak cāizdir.

109a

āğişte : sirişte bāşed : yoğrulmuş, karıştırılmış demek olur.
āmīze : bisyār ħor : çok yiyen, yiyici
ekende : ıştabil : ahır
āfitabgeh : mişl-i āfitābgāh : āfitābgāh’ın benzeri
āvāre : divāne ve ħüküm bāşed : budala ve hüküm demek olur.

109b

ayārde : tamam-tefsiri-i şuħuf-ı İbrāhim : İbrahim (a.s)’ın suhurlarının tefsirinin tamamı
enfahaste : endūhte bāşed : kazanmış, kazanılmış, biriktirilmiş demek olur.
ibāle : kelle-i murğ bāşed : kuş kafası demek olur.

enkāre :	defter-i şomār bāşed : sayı /hesap defteri demek olur.
āḥīste :	bīr ve keşīde bāşed : kuyu ve çekilmiş demek olur.
aḥciste :	ālet-i işük : eşik aleti
elka‘de :	sīm-i endūḥte bāşed : kazanılmış, biriktirilmiş, hazırlanmış gümüş demek olur.
encīre :	sūrāḥ kon : gedik aç, delik aç

110a

bāre :	dīvār-ı şehir : şehir duvarı
bāre :	burc-ı ḥişār : kale burcu
bād-fere :	rüşvet bāşed : rüşvet demek olur.
bāsküne :	mişl-i bāz küne : bāz-küne'nin benzeri
bādriye :	mişl-i bozorğ : bozorğ'un benzeri
pādişāh :	mişl-i bozorğ : bozorğ'un benzeri
bāre :	esb-i nigū : güzel, yahşi at
pāḥe :	mühre-i dīvār : duvar cilası, boyası
bād-yāne :	rāz yāne : rezene, rāziyāne

110b

peje :	dıraḥt-ı saḥt bīber bāşed : sert biber ağacı demek olur.
pezīre :	be-istikbāl reften bāşed : istikbāle gitmek demek olur.
berāh :	yebābī bāşed : yıkık, dökük, harabe demek olur.
berze :	ḳadīfe ḥāvī : kadife kaplı
berkāle :	pāre bāşed ki der cāme-i zenend : kadınların elbisesinde parça

111a

pez-cāme :	libās-ı ḥasen : güzel elbise
belāde :	bīhūde : boş, yararsız, beyhude
pencşenbe :	rūz-ı ma‘rūf : bilinen gün

bityāre :	belā bāşed : bela demek olur.
pele :	pāye-i nerdübān : merdiven parçası, basamağı
pehkene :	zen-i nigū bāşed : güzel kadın demek olur.
peyle :	peykān bāşed : okun ucundaki sivri demir demek olur
perneyāne :	nān-ı sipīd bāşed : beyaz ekmek demek olur.
peytāre :	dīvār gūyend : duvar için derler
belāye :	nābekār ve müfsid : işe yaramaz ve bozguncu
beşence :	divīt liķāsı : lök, mürekkep hokkalarına konan ham ipek

111b

birre :	silāh bāşed : silah demek olur.
pīçe :	çeşm-bend : göz bağı, peçe
pīş-pāre :	ābķārūde : işlenmiş ince kumaş (Yemen'in Abkar şehrinden)
pīş-pāre:	bāre-i āverde : getirilen parça, getirilmesi uygun hediyelik kumaş anlamında
pīle :	reme-i kāv ve āhū bāşed : ürkek kav ve ceylan demek olur.

112a

pūşhūze :	bi-ma'nī bahş : bahş manasında
teb-bāde :	teb lerze bāşed : sıtma titremesi, sıtma nöbeti demek olur.
busūde :	dest-lerzede ve mālīde : eli titreyen ve sürülmüş

112b

tezdeh :	miyān-ı serāy : saray ortası
tenfese :	mişl-i tenīse bāşed : tenīse'nin benzeri demek olur.
terzede :	ķıtāle ve sicil bāşed : vuruşma, kavga ve sicil demek olur.
tefe :	bāfte-i 'ankebūt : örümcek ağı
tevāre :	hāne-i bāşed ki der anca pelīdī būd :içinde pislik olan hane

113a

- çegāle :** gürūh-ı mürgān bāşed : kuş sürüsü demek olur.
- çegāme :** mişl-i cāme : cāme'nin benzeri
- çekāme :** mişl-i cāme bāşed : cāme'nin benzeri demek olur.
- çeh :** mişl-i çāh : çāh'ın misli
- çebīre :** cem' kerden merdüm bāşed ez berā-yī kārī : bir iş için insanları toplamak demek olur.
- çāçile :** pā-yı efrāz : ayak yükselten, ayak kaldıran
- çervīde :** çāre cūsten bāşed : çare aramak demek olur.

113b

- çih :** ħarf-i istifhām est : istifham, soru harfidir.
- çihre :** mişl-i çehre bāşed : çehre'nin benzeri demek olur.
- çirçe :** mişl-i çarĥa : çarĥa'nın benzeri
- çīne :** 'alef-i murğ bāşed : kuş yulafı demek olur.
- çehre :** nişān-ı der rūy : yüzdeki nişan, iz
- çeh :** ħarf-i tasfīr est çenān ki kūy-ı kemānçe : ıslık sesidir ki kemançeden çıkar.
- ħatrese :** tengī bāşed : darlık, züğürtlük, zavallılık demek olur.

114a

- ħaşance:** şuġra-i pīrāhen : küçük gömlek
- ħırķa :** cāme-i dervişān : dervişlerin elbisesi
- ħeh ħeh :** ziĥī ziĥī : ne güzel ne hoş
- ħaşīne :** ħaşīn ve ħaşīne her du yekist der bāb-ı nūn mezkūr est : haşin ve haşīne her ikisi de birdir, nun babında zikredilmiştir.
- ħance :** ĥīn-i cimā' : cimā vakti

114b

dāh :	bi-ma'nī deh bāşed : deh manasında demek olur.
ḥole :	saḥn-ı hindiyān : hintlilerin sözü
ḥod ḥorūh :	būstān efrūz bāşed : beg börk çiçeği , horozibiği adlı çiçek
115a	
derūne :	kemān-ı ḥallācān : hallaçlar yayı
115b	
dūşenbe :	rūz-ı ma'rūf : bilinen gün
dürūne :	kemān-ı ḥallācān : hallaçlar yayı
116a	
revānhüvāh :	kira-yı maḥalle bāşed : kira getiren yer demek olur.
116b	
zer-rişte :	ḳılābudun : altın tel, sırma
zerde :	kişver : memleket, ülke
jenkule :	avāz bāşed ez maḳāmāt : makamlardan bir ses demek olur.
zeme :	zāc-ı yemenī : yemen kılıcı
zegāre :	nān-ı kende ḥamīr : kesilmiş hamur ekmeği
zevāh :	ta'āmī bāşed ki berāyi maḥbūsān pejend : mahpuslar için yapılan yemek demek olur.
zāvilāne :	bend āḥenīn bāşed : demir bağ, engel, set demek olur.
117a	
zülfe :	pāre-i şeb : gece parçası
sedde :	sāye ve yeldā bāşed : uzun ve gölge demek olur.
117b	
sence :	nām-ı peḥlivān est : pehlivan adıdır.

sekāle : pelīd-i sek bāşed : köpek pisliği demek olur.

118a

şāh : şāh-ı satranc : satrançtaki şah
sulfe : mişl-i sürfe bāşed : sürfe'nin benzeri demek olur.
şāne : cem'-i tarağ : tarakların tamamı [için kullanılır]
sīkīmānde : müşelles bāşed : üçgen demek olur.
siyle : reme-i esb ve kūsferd ve āhū bāşed : ürkek at, koyun ve ceylan
siyeh-kāse : izgār ya'ni nākes : cimri, pinti, insanıyetsiz, alçak

118b

şevgāh : mişl-i şebgāh : şebgāh'ın benzeri
şāze : bima'ni şāde : şāde manasında
şād-gūne : zen-i muṭribe bāşed : çalgıcı kadın demek olur.
şegāne : bozorğter-i ez zağan-ı murğist : çaylak kuşların en büyüğüdür.
şifte : āşifte : aşifte
şifşife : kemān-ı çüp-ı ḥellācān bāşed : hallaçların ağaçtan sopası
şenne : şīhe-i şir bāşed : arslan kükremesi demektir.
şenne : şīhe-i esb bāşed : at kişnemesi demektir.

119a

şiyhe : mişl-i şenne : şenne'nin benzeri
şole : mişl-i şolle : şolle'nin benzeri
şikāfe : zaḥme-i muṭrib : çalgı vurma aleti, tezene
şinne : mişl-i şenne : şenne'nin benzeri
şīrine : mişl-i serrīne bi't-teşdīd : serrine'nin benzeri, şiddetlendirilmiş
'atşe : dıraḥt ki ateş mī efrūzend : ağaç ki ateşi parlatıyor,
alevlendiriyor.

119b

garçe:	merdüm-i ebleh : ebleh adam
gönde :	'ankebüt başed : örümcek demek olur.
güte :	mişl-i güte : güte'nin misli demektir.
gāje :	gülgüne başed ki zenān ber rüy-ı mälend : kadınların yüzlerinde kullandıkları gül renkli düzgün demek olur.
gamsende :	endühgīn başed : gamlı, kederli, tasalı demek olur.
guşbe :	boy başed : boy demek olur.
gamze :	çeşm-perçem zūn : göz kırpmak

120a

ķabāle :	mektüb-ı ķāzī : kadı mektubu
ķulle :	ser-i kūh : dağ başı
ķafe :	mişl-i ķabile : kabile'nin misli
ķurre :	nūr-ı başar başed : göz nuru demek olur.
ķarmaşā :	cem' kerden başed : toplamak demek olur.
feyle :	kelle-i esb başed : at kellesi demek olur.
ferje :	siyāhī sebz başed : siyah sebze demek olur.
ferzāne :	ķakem-i bozorg : büyük hakem
ferīme :	nefrīn başed : beddua, ilenç demek olur.
feje :	ķizī başed pelīd : pis, murdar nesne demek olur.
ferķunde :	memāyun : meymenetli
fersūde :	be-pāy-i girifte ve mālīde : ayağı incinmiş ve eskimiş
felķame :	alet-i cüllāķ başed : ķulha aleti demek olur.
fūre :	māye-i mūrī : acı maya
ķarre :	germā başed : sıcak demek olur.
ķulle :	sebū başed : testi, şarap kabı demek olur.
ferķiķte :	edeb kerde başed : edepli olmak demek
keze:	kām başed : damak, arzu, istek, lezzet demek olur.

120b

kerde :	dendān-ı fersūde ve rīhte : çürümüş ve dökülmüş diş
kervāde :	bünyād-ı dīvār : duvar yapısı, temeli
keçāve :	mişl-i keçābe bāşed : keçābe'nin misli demek olur.
kāle :	fāyide-i dünyevī bāşed : dünyevi fayda demek olur.
kālūfte :	āşūfte bāşed : aşifte demek olur.
gāh :	kūy bāşed : köy demek olur.
kebbe :	cümcüme bāşed : cümcüme demek olur.
kebūde :	dıraht-ı şemşir : şimşir ağacı
kānbe :	çeşm bāşed : göz demek olur.
kāze :	hāne-i pāyezān : : eskimiş, köhne ev

121a

kelāte :	depe-i kūçek : küçük tepe
kelāte :	şehr-i kūçek : küçük şehir
kelāze :	kej-çeşm : şaşı göz
keşkene :	avāz-ı mārān bāşed : yılanların sesi demek olur.
kehyele :	ebleh ve nādān bāşed : ebleh ve bön, nādan demek olur.
keşkīne :	nānī bāşed ki ez nohud ve bakla pohte : bakla ve nohuttan pişmiş ekmek demek olur.

121b

kīne :	kīn bāşed : kin, nefret demek olur.
gozer-nāme :	mektüb-ı cevāb bāşed : cevap mektubu demek olur.
külbe :	hücre-i kūçek : küçük hücre, kulübe
küşne :	mişl-i kūsne : kūsne'nin benzeri
kürte :	hāri bāşed ki istirāk horend : yiyiciler demek olur ki hırsızlık yapıp yerler.

122a

künce :	misl-i kence : kence'nin benzeri
----------------	----------------------------------

küfşâne : culāḥ ra gūyend : çul için söylenir.
kübāre : remei har ve kav bāşed : ürkek eşek ve deri demek olur

122b

lüre : lor bāşed : lor peyniri
menencūşe : sünbül-i Rūmī : Anadolu sümbülü
lenbe : kubbe bāşed : kubbe, tavan demek olur.
lāse : tabl bāşed : davul, kulak zarı demek olur.

123a

mehre : māh-ı evvel āḥir-ḥazān : sonbaharın ilk ve son ayı
mīşte : mu'allim-i cühüdāne : Yahudi öğretmen
mūsīçe : nām-ı murğīst : kuş adıdır.
melāje : kām bāşed : damak demek olur.
nebīre : peser-i peser ve peser-i duḥter : kız oğlu ve oğul oğlu, torun

123b

nevkerde : peser-i peser : torun
nūse : kavş-i kuzah : ebem gümece
hezāre : ḥezār-ı destān : bülbül
nehāle : kemīngāh-ı şayd u şayyādān bāşed : av pusu yeri ve avcılar
nūzere : ferzend-i 'azīz bāşed : aziz oğlu demek olur.
helīle : nām-ı dārū-yı ma'rufest : bilinen darı adıdır.
vīde : kem şode : az, azıcık, fena, bozuk olmak
nümüne : nābekār bāşed : işe yaramaz demek olur.

124a

hervāne : dārā'-şuğa : dar ağacı

124b

hüze : sahn-ı haq ve yadigār-ı haq büd : hakkın hatırası ve doğru söz demek olur.

125a

asümānī : reng-i meşhūr : meşhur renk

enbüy : büy-ı girifte bāşed : girift koku demek olur.

bārekī : bārgīr bāşed : yük tutan, yük kaldıran, beygir demek olur.

125b

piy : pīşe bāşed : sanat, meslek, alışkanlık, huy demek olur.

bernişistenī : mürekkeb-‘ām : terkip edilmiş, birleştirilmiş yıl

126a

teşrīn el- şānī : māh-ı miyāni ez hazān : sonbaharın orta ayı

pūst pīrāy : debbāg bāşed : deri demek olur.

tūşī : eşr cān bāşed : can tutsaklığı demek olur.

126b

hīrī : gülist-i meşhūr : meşhur güldür.

cihān-ı kithūdāy : nām-ı şāhān bāşed : padişahların adı demek olur.

hāy : lezzet bāşed : lezzet, tat demek olur.

127a

hūş-büy : miskin bāşed : miskin demek olur.

dervānī : avīhte bāşed : asılmış demek olur.

dārī : enbār-ı dārū : darı anbarı

dār-büy : ‘ūd ra güyend : ut için derler

127b

rāy :	şāh-ı hīnd ra gūyend : Hindistan padişahına derler
rūzī :	rızık bāşed : rızık demek olur.
zāk-i yemenī :	zac-i yemeni : yemen kılıcı
128a	
zinhārī :	kāfir-i harāc gūzāy : haraç, cizye veren kāfir
128b	
şāh būy :	būy-ı ‘anber ra gūyend : anber kokusuna derler.
şebānī :	cezā ve mükāfāt bāşed : ceza ve mükafat demek olur.
‘ilk-rūmī:	mezdekī : sakız
şelbūy :	avāze-i pāy-i merdüm bāşed ki āheste reved der şeb ve gayr : geceleyin veya diğer zamanlarda yavaş yavaş yürüyen kişinin ayak sesi demek olur.
sürūd-gūy :	gūyende : söyleyen, söyleyici
şenūy :	gül-i hīrī bāşed : dikenli gül demek olur.
129a	
kānun-ı şānī :	māh-ı dovvom ez zemistān : kışın ikinci ayı
ferī :	bima‘nī aferīn bāşed : āferin manasında demek olur.
kānī :	çizī ma‘deni bāşed : madeni nesne demek olur.
kāşkī :	kāşī bāşed : keşke demek olur.
gūşāy :	hūşe-i kendem : kesilmiş başak
129b	
key :	pādşāh ra gūyend : pādīşah için derler.
girāy :	kirāyīden bāşed : kiralamak demek olur.
gozāy :	gūzīden bāşed : seçmek, beğenmek, demek olur.
küstī :	zūnnār bāşed : papazların beline bağladığı kuşak demek olur.

130a

mānī :	naḳḳaş-ı meşhūr est : meşhur nakkaştır.
meşkūy :	büthāne est : puthanedir.
māz-i yānī :	nev'-i ez helva : helvadan bir çeşit, bir çeşit helva
nehālī :	endek ta'āmi bāşed : az miktarda yemek demek olur.
māy :	mevz'u-ı cādu-anhā bāşed : sihir ve onunla ilgili konu demek olur.
mīşnāy :	persiyān-dāru bāşed u ra mātītek nīz güyend : persiyān-dāru denilen bir bitkidir ki ona mātītek de derler.
nāşī :	hūr-ı māl : yiyecek mal

130b

heyūlī :	madde-i her çizī : her nesnenin maddesi
ārāsten :	müstaḳbelâtında sin ya'ya ḳalb olunur. ārāyid ve ārāyiden yecūzü bi-ḥazf-ül- elif-ül-yā : gelecek zaman çekiminde sin ya'ya dönüştürülür. Ya ve elif'in hazfı cāizdir.
hercāy :	ānek mekān-ı ma'lūm nedāred
yārī :	du birāzer ki dūzen dāşte

131a

āgāz-kerden :	mişl-i āgāziden : āgāziden'in benzeridir.
----------------------	---

131b

ābādān şoden :	yecūzü bi-ḥazf'ül-elif ba'de'l-yāya'dan sonra elif'in hazfı cāizdir.
-----------------------	--

132a

eliziden :	mişl-i eliden : eliden'in benzeri demek olur.
-------------------	---

133a

āhīṭen : yecūzū bi-ḥazfi'l-yā : yā'nın hazfı cāizdir.

istāden : yecūzū bi-ḥazfū'l-elif'ül-evvelü'd-dā : dā'nın evvelinde elif'in hazfı cāizdir.

işkesten : yecūzū ḥazfū'l-gā : gā'nın hazfı cāizdir.

140a

sürāyiden : [mişl-i sürüden bāşed] : sürüden'in benzeri demek olur.

YEDİNCİ BÖLÜM

7. ARAPÇA-FARŞÇA KELİMELEK SÖZLÜĞÜ

A

āḫir (a.s.) : son, sonraki, en sonra

āzerden (f.i.) : azarlamak

asmān (f.i.) : gök, sema

aṭlas (a.i.) ipek

ābādan (f.s.) : mamurluk, bayındırlık

āb-rīz (f.b.i.) : su akıtan, ibrik çömleği

āferīn (f.i.) : beğenme, alkış

āfitāb (f.i.) : güneş

aftāb (f.i.) güneş

ahen-ger (f.b.i.) : demirci

āhenginden (f.) : düzen verme, uygun hale getirme

āheng (f.i.) uygunluk, düzen

alak (a.i.) : bataklık yer

āmīḥten : (f.) karışmak

arām (f.i.) durma, dinlenme, yerleşme

ārāyīden (f.) : süslemek

ārāyiş (f.i.) süs, bezek

ārī : (f.e.) : evet

arzūmend (f.t.s.) : istekli, hevesli

āsān (f.s.) : kolay

asāyiş (f.i.) : rahat, huzur, güvenlik

āsiyābī (f.b.i.) : değirmen
āsūden (f) : rahatlamak, dinlenmek
aşkāre (f.b.i.) aşçı
aşūb (f.i.) : kargaşalık, karıştırıcı
āşuġten (f) : bilinmemek, meşhul olmak, kaybolmak
aşūfte (f.s.) : aşifte
ateş-dān (f.b.i.) : ocak, mangal
avāre (f.s.) : serseri, aylak, daġınık, perişan
āvaz : (f.i.) ses, seda
averd : (f.i.) harp, cenk, savaş
āverde (f.s.) : naklolunmuş, getirilmiş
'avn : (a.i.) yardım
āyīn (f.i.) merasim, tören
aġaz (f.i.) : başlama
,
'azimet (a.i.) : gitme, gidiş
'ahd (a.i.) : söz verme
'aşā (a.i.) sopa
'atā (a.i.) baġışlama, ihsan
'akīde (a.i.) iman, dini inanış, itikat
'abā (a.i.) : yünden yapılmış kaba kumaş
'abes (a.s.) : boş, saçma
'aceb (a.i.) : acaba, hayret, gariplik
'aded (a.i.) sayı
'adl (a.i.) : doğruluk
'āfiyet (a.i.) : sağlık, esenlik
'afv (a.i.) : suçunu baġışlama
'alak : pıhtılaşmış kan

‘alāmet (a.i.) : işaret
‘alem (a.i.) nişan, alamet
‘ālem (a.i.) dünya, cihan
‘ameldār (a.f.b.s.): vergi tahsildarı
‘anğa (a.i.) : ismi olup cismi olmayan kuş, simurg
‘anāşır-ı erba‘a (a.i.): dört unsur
‘ankebūt (a.i.) örümcek
‘ases : (a.i.) gece devriye gezen, gece bekçisi
‘āşiyye (a.i.) akşam, öğleden sonra
‘avz (a.i.) sığınma, sığınak
‘ayyār (a.s.) hilekār, dolandırıcı, çevik, kurnaz
‘azīz (a.s.) : muhterem, sayın
‘innāb (a.i.) üzüm
‘ivaz (a.i.) : bedel, karşılık
‘illet (a.i.) hastalık, sakatlık
‘imāme (a.i.) : sarık, tespih başlığı
‘imāret (a.i.) : umran, bayındırlık
‘işret (a.i.) : içki, içki içme
‘izzet (a.i.) : değer, kıymet, yücelik, ululuk
‘öşür (a.i.) onda bir, onda birlik vergi
‘uṭārid (a.i.) : arzıdilek, merkür
‘ukūbet (a.i.) ceza, eziyet, işkence
‘ulūfe (a.i.) : yem, yeniçeri maaşı

B

baḥil ((a.i.) : baḥl, cimrilik
baḥş (f.i.) : bağış, ihsan
bahā (f.i.) : değer, kıymet, bedel
bahādır (f.i.) : cesur, yiğit

bāṭıl (a.s.) boş, beyhude
baṭıyye (a.i.) içki sürahisi, bāṭıye
bākī : (a.i.) daimi, kalıcı
bāc (f.i.) vergi, harç
bācdār (f.b.i.) : vergi mükellefi
bādām (f.i.) badem
bād-ı şabā : doğudan esen hafif rüzgar
bāfte-i ‘ankebūt : örümcek ağı
bālā (f.s.) : yüksek, yukarı
ḳadd (a.i.) : boy
pīşānī (f.i.) : alın
bālīg (a.s.) : bülüğa eren
bañ (a.i.) sorgun ağacı
bāng (f.i.) : ses, sedā, haykırma
bānū (f.i.) : kadın, hatun, hanım
bāre (f.i.) : defa, kez
bār-gīr (f.b.i.) : yük tutan, yük kaldıran
bayī (a.s.) : satan, satıcı
bāz (f.i.) doğan, şahin
bāzu (f.i.) : pazu
bāğ-bān (f.b.i.) : bahçıvan
beḥmān (f.s.) : filan, filna
bez-baḥt (f.b.s.) : talihsiz, kara bahtlı
bed (f.s.) : fena, yaramaz, çirkin
bed-ḥū : kötü huylu
bedrī (f.i.) içi altın dolu kese
behre (f.i.) : hisse, pay
belḥ : şehir adı
beñdeş (f.i.) : atılmış pamuk yumağı

benefşe (f.i.) : menekşe
ber-ḥurdār (f.b.s.) : berhurdar olan, mesut olan
berdāşte (f.s.) : yükseğe kaldırılmış
berde (f.i.) : bende, esir, köle, karavaş
bergeşte (f.s.) : tersine dönmüş, ters olmuş, yüz çevirmiş
beriyye (a.i.) : halk, insanlar, yaratık
berg (f.i.) : yaprak
berz (f.i.) : ziraat, ekin
besāt (a.i.) : düz yer
besā (f.e.) : nice nice, pek çok
bedil (f.) : pestil
besyār (f.s.) : bisyar, çok
beyābān (f.i.) : kır, çöl
bi-‘aql (f.a.s.) : akılsız
bī-ḥoş (f.b.s.) : şaşkın, sersem
bi-ḥūde (f.b.s.) : beyhude, boş, boşu boşuna
bī-āb (f.b.s.) : susuz, kuru, donuk
bī-cān (f.b.s.) : cansız, ruhsuz
bī-çāre (f.b.s.) : çaresiz, zavallı
bī-gānegī (f.b.i.) : yabancılık
bī-hūner (f.b.s.) : hünersiz, marifetsiz
bī-kār (f.b.s.) : işsiz, bekar
bilād (a.i.) : memleketler
bīm (f.i.) : korku
ma‘āzallah : Allah korusun
bī-mānend (f.b.s.) : eşi benzeri olmayan
bī-nazīr (f.a.b.s.) : emsali olmayan
bīni (f.i.) : uç, burun
bī-pāk (f.a.b.s.) : temiz olmayan

birāzerzāde (f.b.i.) :kardeş çocuğu, yeğen
bisyār (f.s.) : çok
bisyār- ħor (f.b.s.) : çok yiyen
bīzār (f.s.) : rahatsız, bıkmış, usanmış
burc (a.i.) : kale, hisar
burc-ı ħiṣār : kale burcu
būstān (f.) : bostan
būy (a.i.) : koku
būy-ı misk : misk kokusu
būġ (f.i.) : kucakta, elde götürölmek üzere hazırlanmış eşya çıkını
būhtān (a.i.) :yalan, iftira
būlend (f.s.) : yüksek, yüce
būlendī (f.i.) : yücelik
būnyād (f.i.) : asıl, esas, temel
būnyād-ı dīvār : duvar temeli
būrehne (f.s.) : açık, çıplak, yalın
būthāne (f.b.i.) : puthane
būteger (f.b.s.) : putperst

C

cazu (f.i.) : cadı, büyücü
cāme (f.i.) : elbise, çamaşır
cānib (a.i.) : taraf, cihet, yan
cān-ver (f.b.s.) : canlı, yaşayan, zararlı hayvan
cāriye (a.i.) : hizmetçi kız
cāsus (a.i.) : hafiye
cāy (f.i.) : yer
cāy-ı Őelvār-bend : uçkur yeri
cehennem (a.i.) : cehennem

cehūd (a.i.) : yahudi, cıfit
cellād (a.i.) : insanı kesen, asan kimse
cem‘ (a.i.) : toplama, yığma
cem‘iyyet (a.i.) : topluluk
cemaat (a.i.) : insan topluluğu
cemāl (a.i.) : yüz güzelliği
cemşīd (f.i.) : padişah adı
ceng (f.i.) : savaş
cennet (a.i.) : cennet
cerāḥat (a.i.) : yara, irin
cerūz (a.s.) : obur
cevḥer (a.i.) : mayaz, öz
cevr (a.i.) : haksızlık, eza
cevşen (f.i.) : örme zırh, zamanında giyilen savaş elbisesi
cevrā (a.i.) : ikizler burcu
cihān (f.i.) : dünya
cimā‘ (a.i.) : çiftleşme
cullāh (a.i.) : çulha, çul dokuyan
cūy (f.i.) : nehir, akarsu
cüzā (f.s.) : ayrı, ayrı düşmüş, ayrılmış
cüzām (a.i.) : miskin hastalığı
cümle (a.i.) : bütün, hep
cür‘a (a.i.) : yudum, içim
cüst (f.i.) : arama, araştırma

Ç

çābūk (f.s.) : çabuk
çāk (f.i.) : yarık, yırtık, sırtmaç
çālāk (f.s.) : çevik, tez canlı

çarh (f.i.) çark, felek
çār-ṭaḳ (f.b.i.) : çardak, dört köşe çadır
çarşaf (f.b.i.) : çār-şeb
çār-şeb (f.b.i.) : çarşaf
çāruḳ (f.i.) : çarık
çaşni (f.i.) : çeşni, lezzet, tat
çāşni-gīr (f.b.i.) : aşçıbaşı, yemeklerin tadına bakan kimse
çeç (f.i.) : hububat elenen kalbur
çegre (f.i.) : küçük su damlası, serpinti
çengī (f.i.) : çeng denilen sazı çalan kimse
çeng (f.i.) : el, pençe, bir çeşit saz
çerāgāh (f.b.i.) : çayır, otlak
çerge (f.i.) : süreklilik avı
çeşm (f.i.) : göz
çeşm-bend : göz bağı
çeşm-i siyah : siyah göz
çeşm-i zen : kadın gözü
çevğan (f.i.) : cirit oyununda atlıların birbirine attıkları değnek
çirk (f.i.) : kir, pas, pis, yarada olan irin
çiz (f.i.) : şey, nesne
çuha (f.i.) : yün, kumaş, çuha

D

dād (f.i.) : adalet, doğruluk
dādı (f.i.) : dādu, lala
dāfni: defne
dānā (f.s.) : bilen, bilici
dāniste (f.i.) : bilme, biliş
dānişmend (f.b.s.) : bilgili

dārāʾ-şuġa : dar ağacı
dār-ı fūlfūl : tarçın tohumu denilen kuyruklu biber
dāstān (f.i.): destan
dāye (f.i.) : taya, sütnine
debbāġ (a.i.) : tabak, deri terbiye eden kimse
dellāk (a.i.) : tellak
dendān-ı bozorgterīn : en büyük diş
dendān-ı fersūde : çürümüş diş
derbend (f.b.i.) : boğaz, dar geçit
dermān-de (f.s.) : biçare, aciz
derrāc (a.i.) : bir çeşit harp aleti
derviş (f.i.) : ehl-i tarīk
dest (f.i.) : el
destār-çe (f.b.i.) : mendil, yağlık
dest-būy (f.b.i.) : ele sürülen ıtır gibi kokulu madde
desti (f.i.) : testi
dest-māl (f.b.i.) : mendil, el bezi
destüvār (f.b.i.) : dest-vār, baston, el bileziği
dıraht (f.i.) : ağaç
dil-gir (f.b.s.) : gönül tutan, kalbe sıkıntı veren
dimāġ (a.i.) : beyin
dīnār (a.i.) : çeyrek lira değerinde altın para
dirhem (a.i.) : gümüş para
dīrīġ (f.i.) : esirgeme, eyvah, yazık
dīvān (a.i.) : büyük meclis
dīvāne (f.s.) : deli, budala, alık
div-i bozorg : büyük dev
diz-dār (f.b.i.) : kale muhafızı
dūd (f.i.) : duman, tütün

dūd-mān (f.i.) : soysop, kabile
dūn (a.i.) : aşağı, aşağılık
dūst (f.i.) : dost
dūz (f.s.) : dikici, diken
dūzāk (f.i.) : cehennem
dūlbend (f.i.) : tülbent
dūrūg (f.i.) : yalan, gerçek olmayan söz
düşvār (f.s.) : güç, zor

E

eṭṭibba (a.i.) : hekimler, doktorlar
ebābīl (a.i.) : kuş, kuş sürüsü, keçisağan denilen kuş sürüsü
ebed (a.i.) : sonu olmayan gelecek zaman
ebedī (a.s.) : sonsuz
ebleh (a.s.) : bön, akılsız, ahmak
efsūn (f.i.) : büyü, sihir
efsūs-gerd (f.b.s.) : büyücü, üfürükçü
emān (a.i.) : eminlik, korkusuzluk
emīr-i ‘āşikān : kadife çiçeği, horos ibiği
emīr-āḥur (a.b.i.) : imrahor, ahır beyi
enār (f.i.) : nar
enbār-ı dārū : darı anbarı
endām (f.i.) : vücut, beden
endāze (f.i.) : ölçü, ölçek
endīşe (f.i.) : düşünce, vesvese
endūz (f.s.) : kazanan, biriktiren
engüşṭ (f.i.) : parmak
engüşṭe (f.i.) : ekincilerin harman savurdıkları yaba
envā’ : çeşit

esb (f.i.) : at, beygir
esir (a.s.) : tutsak, köle
etrak (a.i.) : Türkler
eyvan (f.i.) : büyük sofa, divanhane
ezan (a.i.) : ezan

F

faḥş (a.i.) : meşru olmayan şehvani haller
faşih (a.s.) : güzel, düzgün ve açık konuşan
faşih-i zebān : düzgün söz söyleyen
fāl-ı bed : kötü çıkan fal
fāl-i nīk : iyi çıkan fal
fāruḳ (a.i.) : haklıyı haksızdan ayırma yetisi olan
fāsik (a.s.) : günahkar
fāsīd (a.s.) : kötü, fena, yanlış, bozuk
fayide (a.i.) : faide, fayda
felek (a.i.) : gökyüzü, sema
fellāh (a.i.) : ekinci, çiftçi, zenci
ferāḡat (a.i.) : vazgeçme, el çekme
ferc (a.i.) : yarık, çatlak, dişilerde tenasül aleti
ferc-i zenān : kadınların ferci
feribende (f.s.) : aldanmış, kapılmış, firibende
ferseng (f.i.) : fersah
feryād (f.i.) : bağırma, çağırma
fetil (a.i.) : lamba fitili, tiftik, örgü
feylesof (a.i.) : filozof
fikr (a.i.) : fikir, düşünce
fitne (a.i.) : bela, mihnet, fesat, arabozma
fūta (f.i.) : peştemeal, bir çeşit kumaş

G

- gedā** (f.s.): dilenci, yoksul
gevher (f.i.): elmas, cevher, asıl, öz
gird (f.i.): değirmi, yuvarlak, çevre
girdāb (f.i.): anafor, çevrinti, burgaç
gıriftār (f.s.): tutulmuş, yakalanmış, esir
güher (f.i.): gevher
gūristān (f.b.i.): kabristan, mezarlık
güyende (f.s.): söyleyen, söyleyici
gūyī (f.i.): söyleme, söyleyiş
gül-āb-dān (f.b.i.): gül suyu mahfazası, kab
gül-be-şeker (f.b.i.): bir çeşit gül tatlısı
gül-i hūrī: dikenli gül
gül-i nesrīn: nesrin
gül-i sipīd: beyaz gül
gūlist-i meşhūr: meşhur gül
gül-nār (f.b.i.): nar çiçeği
gümān (f.i.): zan, sanma, sezme
gūneh-kār (f.b.s.): günahlı
gürz (f.i.): silah olarak kullanılan büyük demir topuz
gūzer (f.i.): geçme, geçiş

Ġ

- ġāfil** (a.s.): gaflette bulunan, ilerisini düşünmeyen
ġalebe (a.i.): ġAlip gelme, yenme
ġālib (a.s.): ġalebe çalan, üstün gelen
ġalle (a.i.): mahsul, ekin
ġam-kīn (a.f.b.s.): kederli, gamlı, üzüntülü

ġammāz (a.s.) : münafık, fitneci, iftiracı, söz taşıyan
ġam-nāk (a.f.b.s.) : gamlı, kaygılı, tasalı
ġamze (a.i.) : süzgün bakış
ġarbīl (a.i.) : ġarābil, kalburlar, elekler
ġāşiye (a.i.) : kıyamet, örtü, zar
ġayr (a.s.) : ayrı, başka
ġayret (a.i.) : çalışma, çabalama
ġayr-ı ħālīş : öz olmayan, saf olmayan
ġazā (a.i.) : din uğruna savaş
ġılaf (a.i.) : kılıf, kın, mahfaza
ġıybet (a.i.) : kaybolma, arkasından söyleme, çekiştirme
ġuşşa (a.i.) : keder, kaygı, tasa

H

hezeyān (a.i.) : sayıklama, saçma sapan konuşma
heleyūn (a.i.) : kuşkonmaz denilen bitki
hemedān (a.h.i.) yer adı
hemīşe (f.zf.) : daima, her vakit
hem-tā (f.b.s.) : benzer, denk, müsavi
hercāyī (f.s.) : kararsız, sebatsız
herġiz (f.zf.) : asla, katiyyen, hiçbir vakit, hiçbir surette
herīse (a.i.) : keşkek yemeği
herze (f.s.) : boş söz, lakırdı
herze-ġūy (f.b.s.) : herze söyleyen
hevān (a.i.) : aşâğılık, rezillik
hezār -dāstān (f.b.i.) : bülbül
himmet (a.i.) : gayret, emek, çalışma, yardım
hoş-refte (f.b.s.) : güzel yürüyen
hüdhüd (a.i.) : çavuş kuşu

hüve'l-'ilk : o sakız

Ĥ

ĥāṣṣa (a.i.) : bir kimseye ve bir şeye özel olan nitelik, kuvvet, güç

ĥaṭ (a.i.) : çizgi, satır

ĥaber (a.i.) : havadis, bilgi

ĥaber-dār (a.zf.) : haberli

ĥāce (f.i.) : hoca, efendi, çelebi

ĥacīl (a.s.) : utanmış, utancından yüzü kızarmış

ĥādīm (a.s.) : hizmet eden, hademe

ĥafaḵān (a.i.) : ıstırap, sıkıntı, yürek oynaması

ĥalḥal (a.i.) : ayak bileziği, halka

ĥalāf (a.i.) : ahmak

ĥāliš (a.s.) : katışıksız, katkısız

ĥalīfe (a.i.) : birinin yerine geçen, geçecek kimse

ĥallāc (a.i.) : pamuk atan kimse

ĥamīr (a.i.) : hamur

ĥamr (a.i.) : şarap

ĥandek (a.i.) : hendek

ĥane-i 'ankebūt : örümcek evi, ağı

ĥāne-i ṭābistānī : yazlık

ĥāne-i bozorgī : büyük ev

ĥāne-i pāyezān : güz evi

ĥāne-i zir zemīn : yerle bir ev

ĥānümān (f.i.) : ocak, ev bark

ĥarāb (a.s.) : yıkık, virane

ĥarābāt-ĥāne (f.b.i.) : meyhane

ḥarāc (a.i.) : gayrimüslimden alınan vergi
ḥaram-zāde (a.f.b.s.) : veled-i zina, hileci, namussuz
ḥar-bende (f.b.i.) : seyis
ḥarbūze (f.i.) : kavun karpuz
ḥarc (a.i.) : vergi
ḥarīr (a.i.) : ipek
ḥār-pūšt (f.b.i.) : diken sırtlı, kirpi
ḥārpūšte (f.s.) : harpušta, balık sırtı biçiminde olan
ḥasīs (a.s.) : cimri, pinti
ḥaṣḥāṣ (a.i.) : kapsüllerinden afyon, tohumlarından yağ çıkarılan bitki
ḥāṣāk (f.i.) : çöp, süprüntü, yonga
ḥašel (a.i.) : adi, bayağı, rezil olma
ḥašel (a.i.) : adi, bayağı, rezil
ḥatmī (a.i.) : ebegümeceye benzeyen bir çiçek
ḥavz (a.i.) : havuz
ḥayf (a.e.) : haksızlık, cevr, zulüm
ḥazīne-dār (a.f.b.i.) : hazinenin idare ve muhafazasına memur edilen kimse
ḥılṭ (a.i.) : eski hekimlerin insan vücudunda varsaydığı safra, sevda, dem, balgam gibi dörtunsurdan her biri
ḥırmen (a.i.) : ḥarman
ḥıṣm (f.i.) : kızgınlık, öfke
ḥizmetkār (a.f.b.i.) : hizmetçi
ḥil‘at (a.i.) : padişah tarafından takdir edilen kimseye giydirilen elbise, kaftan
ḥozāy te‘ālā : Allahü Teala
ḥod-bīn (f.b.s.) : kendini beğenmiş, bencil
ḥorasānī (f.s.) : Horasan’a ait, Horasan ile ilgili
ḥord ḥord (f.s.) : ufak ufak
ḥūbb (a.i.) : sevgi
ḥulḳ (a.i.) : huy, tabiat

ḥūn-āṣām (f.b.s.) : kan içen, kan içici

ḥunyā-ger (f.i.) : şarkıcı

ḥūy (f.i.) : tabiat, yaratılış, mizaç

ḥüsrev (f.i.) : padişah, hükümdar

H

ḥaşbe (a.i.) : kızamık hastalığı

ḥāşıl (a.s.) : husule gelen, peyda olan

ḥakḳ (a.i.) : kazıma, kazınma, bir şeyin üstünü çelik kalemle yazı veya resim olarak oyma

ḥakīr (a.s.) : itibarsız, değersiz

ḥabbe (a.i.) : buğday, arpa gibi yuvarlak olan şeyler, taneler

ḥacer (a.i.) : taş

ḥācet (a.i.) : ihtiyaç, lüzum, muhtaçlık

ḥacel (a.i.) : utanma, utanıp şaşırma

ḥakīm (a.s.) : alim, bilgin, her şeyi bilen

ḥākīm (a.i.) : her şeye hükmeden

ḥalīm (a.s.) : tabiatı yavaş olan, yumuşak huylu

ḥamle (a.i.) : atılma, atılış

ḥanḳal (a.i.) : ebuçehil karpuzu denilen bitki

ḥarīş (a.s.) : hırslı, tamahkār

ḥarīr (a.i.) : ipek

ḥarre (a.s.) : hararetli, kızgın

ḥāsīd (a.s.) : hased eden, kıskanç

ḥaste-gī (f.b.i.) : hastalık, rahatsızlık

ḥaşerāt-ı arz : böcek

ḥayāl-bāz (a.f.b.i.) : karagöz oynatan, hayal

ḥayf (a.e.) : haksızlık, cevr, zulüm

ḥayrān (a.s.) : şaşmış, şaşa kalmış

ḥedeyān : hezeyan

hefte (f.i.) : hafta
hekim (a.i.) ḥakīm
helāl (a.i.) : caiz olan
helāl-zāde (a.b.s.) : nikahlı ana babadan doğmuş çocuk
herise : keşkek yemeği
herze : lakırdı
hevān : aşâğılık
heyūla (a.i.) : madde, zihinde tasarlanan şey
hışm-alūde (f.b.s.) : darılma, gücenme
hikāyet-i manzūm : manzum hikaye
hikāyet-i ma'lūm : bilinen hikaye
hil'at : hil'at
hīn (a.i.) : vakit, zaman, an
hokka (a.i.) : içine mürekkep konan maden veya topraktan yapılmış küçük kap
hūbb'ül-mülūk : vatan sevgisi
hücre (a.i.) : göz, odacık

I

ıştabl (a.i.) : ahır
ıtlāk (a.i.) : salıverme, koyuverme

İ

ikrār (a.i.) : saklamayıp söyleme
ibrīk (a.i.) : toprak veya madenden yapılmış su kabı
ibrişim (f.i.) : ebrişim, bükülmüş ipek
icāzet (a.i.) : izin, ruhsat, diploma
imtilā (a.i.) : dolgunluk
insāniyyet (a.i.) : insanlık, insana yakışır hal
ism-i bint : kız ismi

ism-i bint-i ma'rūf : bilinen kız ismi
ism-i dīvān : devlerin adı
ism-i maşdar : masdar ismi
isti'māl (a.i.) : kullanma
istiḥzā (a.i.) : biriyle eğlenme, alay etme
istiskā (a.i.) : suya ihtiyaç duyma, yağmur duasına çıkma
īy u nāy : eyvah

J

jeng (f.i.) : pas, küf, kir
jīve (f.i.) : cıva

K

kābus (a.i.) : karabasan, uykuda basan ağırlık
kāh kāh (f. zf.) : gah gah, zaman zaman, vakit vakit
kāmil (a.s.) : bütün, tam, noksansız
kār (f.i.) : iş, güç
karar-gāh (a.f.b.i.) : bir yerde oturulup karar kılınılacak, dinlenilecek yer
kārbān-serāy (f.b.i.) : kervansaray
kārīz (f.i.) : keriz
kārvān (f.i.) : kervan, kabile
kāse-i bozorg : büyük kase
kāsten (f.) : eksilmek
kāşke (f.e.) : keşke
kāşkī (f.e.) : keşke
kebābe (a.i.) : kuyruklu biber
kef (f.i.) : köpük keff : el, aya,
kej (f.s.) : eğri, çarpık
kej-çeşm : şaşı göz

kelb (a.i.) : köpek
kemān (f.i.) : yay
kemend (f.i.) : ucu ilmekli uzun ip
kenīse (a.i.): kilise
kenīzek (f.i.) : küçük cariye
kerefūs (a.i.) : kerefs, kereviz
kerīm (a.s.) : cömert, kerem sahibi
kerven : kervan
keş (f.s.) : çeken, çekici
keşīde (f.) : çekmek
keşīş (f.i.) : papaz
kettān (a.i.) : keten
kevşer (a.i.) : maddi ve manevi çokluk
keykāvus (f.h.i.) : Keykubat'ın torunu
kīşe (f.i.) : kese, küçük büyük torba
kil-i siyāh : siyah toprak
kīne (f.i.) : gönülde gizlenen düşmanlık
kişver (f.i.) : iklim, memleket, vilayet
kitāb-ı tersāyān : hristiyan kitabı, incil
koz-ı hindī : hindistan cevizi
kökner : köknar
kūçe (f.i.) : küçük sokak, dar sokak
kūh-ı Hemedān : Hemadan dağı
kūs (f.i.) : kös, savaşlarda çalınan büyük davul
kūdūre (a.i.) : kederler
kūlhan (f.i.) : hamamlarda suyu ısıtmak için kullanılan yer
kūlhānī (f.i.) : çapkın, serseri
kūlāh (f.i.) : başlık
kūleng (f.i.) : turna kuşu

külüng (f.i.) : taşçı kazması
künbet : kümbet
künd (f.s.) : kör, keskin olmayan
kürsî (a.i.) : oturulacak yüksek yer, kürsü
küstaḥ (f.s.) : küstah, ukala

Ḳ

ḳā'ide (a.i.) : esas, temel
ḳaḥr (a.i.) : zorlama, zorla iş gördürme
ḳazı : kadı
ḳaṣīde (a.i.) : kaside
ḳabīle (a.i.) : iptidāi ve göçebe insanlardaki aynı soydan sayılan insan topluluğu
ḳabr (a.i.) : mezar
ḳadeḥ (a.i.) : içki bardağı
ḳadem-gāh (a.f.b.i.) : hela
ḳadr (a.i.) : değer, itibar
ḳāfiye (a.i.) : uyak
ḳal'a (a.i.) : kale, hisar
ḳalb (a.i.) : yürek
ḳalb-zen (a.f.b.s.) : kalpazan
ḳalem tırāṣ (a.f.b.i.) : kalem açacağı
jengār (f.i.) : pas, kir
ḳalender (f.s.) : dünyadan elini eteğini çeken
ḳalenderī (f.i.) : kalenderlik
ḳalīb-ı ādem : vücut
ḳalye (f.i.) : sebze yemeği
ḳana'at (a.i.) : kısmete razı olma
ḳāni' (a.s.) : kanaat eden
ḳarār (a.i.) : durma

ḳarbān : kervan
ḳavī (a.s.) : kuvvetli, güçlü
ḳavl (a.i.) : lakırdı, söz
ḳavm (a.i.) : insan topluluğu, ırk
ḳavs-ı ḳuzah (a.i.) : ebem kuşağı
ḳışsa (a.i.) : fikra, hikaye
ḳılābudun : altın tel, sırma
ḳufl (a.i.) : kilit, sürgü
ḳufl (a.i.) : kilit, sürgü
ḳullāb (a.i.) : çengel, kanca
ḳuvve (a.i.) : kuvvet, güç, niyet
ḳuvvet (a.i.) : güç
ḳuvvī (a.s.) :

L

la'net (a.i.) : fena, kötü, uğursuz, beddua, Allah'ın mağfiretinden mahrumluk
lah (f.e.) : yer, mevki anlamı verir.
lahm (a.i.) : et
lafz (a.i.) : söz
lāyık (a.s.) : yakışan, yaraşır
likā (a.i.) : mürekkep hokkalarına konulan ham ipek, lök
libās-ı ḥasen : güzel elbise
[li]sānū'l-uşfūr : serçe dil denilen ot
lūk (f.i.) : lök, kısa tüylü yük devesi
luğaz (a.i.) : bilmece
lü' : inci

M

ma'āzallah : Allah korusun

ma‘den (a.i.) : mādēn
ma‘şūk (a.s.) : sevilen, sevilmiş erkek
ma‘şuka (a.s.) : sevilen, sevilmiş kadın
maḥfe (a.s.) : maḥfī, gizli, saklı
maḥbūb (a.s.) : muhabbet olunmuş, sevilmiş
maḥmūde (a.i.) : bingöz otu, sakmunya, müşhil gibi kullanılan bir madde
mazṭakī (a.i.) : mastakī, sakız
maḳal (a.i.) : söz, lakırdı
maḳbere (a.i.) : mezar, mezarlık
maḳreme (a.i.) : sofraya havlusu, elbezi, peştemal
mafşal (a.i.) : oynak yeri, eklem
Māfi’ (h.i.) : Nakkaş adı
mālīde (f.s.) : sürülmüş, uğulmuş
manşib (a.i.) : devlet hizmeti, memuriyet
mānend (f.i.) : benzer, eş
maşhara (a.s.) : maskara, soytarı
māsūre (f.s.) : birbirine katılmış
maşrık (a.i.) : doğu
matḳab (a.i.) : delgi
maye (f.i.) : maya, asıl, öz
mağrib (a.i.) : garb, batı
meḥār (f.i.) : yular, dizgin
mecūsī (a.s ve i.) : ateşe tapan
meded (a.i.) : yardım, imdat
mehār (f.i.) : devenin burnuna geçirilen yular, dizgin
mekr : (a.i.) : hile, düzen
mekūk (f.i.) : mekik, dokumacılıkta kullanılan masuralı bir alet
melāmet (a.i.) : ayıplama, kınama, azarlama
menzilet (a.i.) : derece, rütbe, pāye

menzil-gāh (a.f.b.i.) : menizl yeri, konak
mercān (a.i.) : mercan
merd-i kavī : yiğit
merd-i ebleh : nadan
merdüm-i çeşm (f.i.) : gözbebeği
mertebe (a.i.) : derece, basamak, rütbe, pāye
meskenet (a.i.) : miskinlik, yoksulluk, beceriksizlik
meş‘ale (a.i.) : kandil
meşhed (a.i.) : meşgul olma, uğraşılan şey, iş güç
meşk (f.i.) : tulumdan yapılmış su kabı, saka kırbası
meşgale (a.i.) : iş güç, meşgul olunan iş
mevc (a.i.) : dalga
mey (f.i.) : şarap
meyl (a.i.) : eğilim, eğilme
meymūn (a.i.) : uğurlu, bereketli, kutlu
mezbele (a.i.) : süprüntülük, süprüntü dökülen yer, çöplük
mıh (f.i.) : çivi
mıstar (a.i.) : düz çizgi çekmek veya düz hale getirmek için kullanılan araç, cetvel, tahta
mişkāl (a.i.) : ağırlık ölçüsü
mıh āhen : demir çivi
milik-i Rūm : Rum meliki
millet-i Musā ‘a.s : Musa’nın ümmeti
minķāş (a.i.) : cımbız
minnet (a.i.) : bir iyiliğe karşı kendini borçlu görme
mirfaķ (a.i.) : dirsek
mirveha (a.i.) : mirvaħa, yelpaze
misvāk (a.i.) : diş temizliğinde kullanılan ağaçtan fırça
miyān (f.i.) : orta

mu'allim-i cühüdāne : yahudi öğretmen
mu'arreb (a.s.) : Arapçalaştırılmış, Araplaşmış
mu'teber (a.s.) : itibarlı
mu'tedil (a.s.) : itidalli
muḥālif (a.s.) : muhalefet eden
muḥannet (a.s.) : tahnīt olunmuş, mumyalanmış
muḥal (a.s.) : imkansız, gerçekleşmesi mümkün olmayan
muḥanneş (a.s.) : korkak, alçak, kalles, kadın tabiatlı
muḥkem (a.s.) : sağlam kılınmış, sağlamlaştırılmış, kuvvetli
muşḥaf (a.s.) : sahife haline getirilmiş şey, kitap, Kur'an
muşaffī (a.s.) süzen, sızıran, tasfiye eden
muşalla (a.i.) : namaz kılmağa mahsus açık yer, namaz-gāh
muşaykal (a.s.) : cilalı, parlak, yaldızlı
muṭrib (a.s.) : çalan, çalgıcı, şarkıcı
murdar (f.s.) : mundar, kirli, pis
murğ (a.i.) : kuş
murğ-ı kūçek : küçük kuş
murğ-zār (f.b.i.) : kuş yatağı, kuşu bol olan yer
musibet (a.i.) : felaket, bela, sıkıntı
muştu : müjde
muvafaḳat (a.i.) : uygunluk, uyma
muvāfıḳ (a.i.) : uygun, yerinde
muy-tāb (f.i.) : mutaf, kıl dokuyan, kıldan eşya yapan
muğannī (a.s.) : şarkıcı
müfsid (a.s.) : ifsad eden, bozan
mühlet (a.i.) : bir işin yapılması için ayrılan zaman
mühre (f.i.) : cam, boncuk
mükārī (a.i.) : mekārī, kira ile hayvan işleten
mülāyim (a.s.) : yumuşak huylu

münāsib (a.s.) : uygun, yerinde, yaraşır
müneccim (a.s. ve i.) : yıldız falına bakan kimse, astronomi ile uğraşan
mürekkeb (a.s.) : terhib edilmiş
mürüvvet (a.i.) : insaniyet, mertlik, yiğitlik
mürvār (f.i.) : inci
müstaḳbelāt (a.i.) : gelecek zamanlar
müşebbek (a.s.) : ağ ve kafes gibi örölmüş olan
müşk (f.i.) : misk
müşkil (a.s.) : güç, zor, çetin
müştaḳ (a.s.) : iştıyaklı
müştereke (a.s.) : iştirak eden
müşteri ıldızı (a.h.i.) : Jüpiter
müte‘addī (a.s.) : taaddī eden, geçişli fiil
müteḥayyir (a.s.) : hayrette kalan, şaşmış, şaşırmış
mütefehhim (a.s.) : tefehhüm eden, anlayan
mütekebbir (a.s.) : tekebbür eden, kibirlenen
müteneffir (a.s.) : nefret eden, iğrenen, tiksinen
müzd (f.i.) : ücret, kira

N

na‘l (a.i.) : nal, ayakkabı
na‘re (a.i.) : nara, yüksek sesle bağırma
nātur (a.i.) : bekçi, hizmetçi
nātur-ı ḥemām : hamam bekçisi
naḳḳāş (a.i.) : yağlı boya ile duvar nakışları yapan usta
naḳib (a.s.) : reis, vekil, yardımcı
naḳş (a.i.) : resim, nakış
naḳş-ı ḥüb : güzel resim
nā-bekār (f.a.b.s.) : işsiz, haylaz, yaramaz

nā-çār (f.b.s.) : çaresiz, ister istemez
nā-dān (f.b.s.) : bilmez, nobran, kaba, bön
nafağa (a.i.) : yiyecek parası, geçimlik
nā-gāh (f.b.s.) : vakitsiz, ansızın
nā-keş (f.b.s.) : nekes, cimri, pinti
nal-band (a.f.b.i) : na‘l-bend, nalbant
nāle (f.i.) : inleme, inilti
nām-ı hozāy : Allah’ın adı
nām-ı bādşāh : padişah adı
nām-ı murğist : kuşların adıdır
nām-ı muğannist : çalgıcıların adıdır
nām-ı vilāyet : memleket adı
nā-muvāfık (f.a.b.s.) : uygun olmayan
nā-mübārek (f.a.b.s.) : uğursuz, meymenetsiz
nān (f.i.) : ekmek
nārenc (f.i.) : turunç, portakal
nār-ı sipīde : beyaz nar
naz (f.i.) : şımarıklık, yapmacıklık
necāti (a.s.) : kurtulmaya mensup, kurtulmuşla ilgili
necis (a.s.) : pis, murdar
nedāred (a.i.) : tazelik, parlaklık
nedim (a.i.) : sohbet arkadaşı
nemāz (f.i.) : namaz
nem-gīn (a.f.b.s.) : nemli, rutubetli
nerdübān (f.b.i.) : nerd-bān, merdiven
neşter (f.i.) : hekim bıçağı
nev‘ (a.i.) : çeşit, türlü
nevāl (a.i.) : talih, kısmet
nevāle (a.i.) : vergi, bağış, talih, kısmet

nevbet (f.i.) : sıra, sıra ile görülen iş, nöbet
nevbet-i şükür : şükür nöbeti
nev-rûz (f.b.i.) : yeni gün
nizâm (a.i.) : düzen, usul, tertip
niḥālīçe (f.b.i.) : küçük halı
niḥāne (f.s.) : gizlenmiş, saklanmış
niḡāh-bān (f.b.s. ve i.) : gözcü, bekçi
niḡāh-kār (f.b.s.) : iş gören
niṣān (f.i.) : iz belirti
niṣāne (f.i.) : alâmet, belirti
nīşe (f.i.) : kaval
niṣīmen (f.i.) : oturacak yer, taht
nişter (f.i.) : neşter
niyāz (f.i.) : yalvarma, yakarma
nīz (f.e.) : dahī, de/da anlamında atıf edatı
nöger (f.i.) : nūger, kul, köle

P

pāk (f.s.) : temiz, arık
pāk (f.s.) : temiz, arı
palan (f.i.) : semer
palānī (f.i.) : semerci
pālūze (f.s.) : saf hale getirilmiş, süzölmüş
pāre (f.i.) : parça
pāre pāre (f.zf.) : parça parça
pars (f.i.) : pars
pāyān (f.i.) : son, nihayet
pā-yı eفزār (f.b.i.) : ayakkabı
peḥlivān (f.i.) : pehlevan, yiğit, güreşçi

pezer-i ibrāhīm : İbrahim'in babası
pejmürde (f.b.s.) : eski, püskü, yırtık, dağınık
perhizende (f.s.) : kaçınmış, uzak durmuş
perākende (f.s.) : dağınık, dağıtma, azar azar
perde-i 'ankebūt : örümcek ağı
perestār (f.i.) : hizmetçi, besleme
perhiz (f.i.) : dince yasak edilen şeylerden uzak durma
perre (f.i.) : pere, kenar, uç
perseng (f.i.) : konuşurken lüzumlu lüzumsuz tekrar edilen kelimeler
pertāv (f.i.) : atılma, sıçrama, uzağa düşen ok
pervāz (f.i.) : uçma, uçuş, hücre, dolap
perver (f.s.) : besleyen, besleyici
perverde (f.s.) : beslenmiş, terbiye edilip büyütülmüş
perviz (f.h.i.) : İran hükümdarı Hüsrev'in lakabı
perze (f.) : pirūze, firuze
pesendide (f.s.) : beğenilmiş, seçilmiş
peşkeş (f.b.i.) : hediye armağan, pīş-keş
peşkīr (f.b.i.) : havlu, pīş-gīr
peyām-ber (f.b.s.) : haber getiren, peygamber
peyk (f.s.) : haber ve mektup getirip götüreren
peyk (f.s.) : haber ve mektup getirip götüreren, ulak
peykān (f.i.) : temren, okun ucundaki sivri demir
peyveste (f.s.) : ulaşmış, bitişik
pezer-i Rüstem : Rüstem'in babası
pezvend : pezevenk
pıhtı (f.s.) : puhtī, pıhtı
pīh (f.i.) : göz çapağı
pīçe : peçe
pīne (f.i.) : yama, ayakkabı yaması

pīr (f.s.) : yaşlı, ihtiyar
pīre-zen (f.b.i.) : kocakarı
pīṣānī (f.i.) : alın
pīṣ-gīr (f.b.i.) : peşkir
pīṣvā (f.i.) : reis, başkan
piyāle (f.i.) : kadeh, şarap bardağı
poḥte (f.s.) : puḥte, pişmiş, pişkin
puḥtī (f.s.) : pıhtı

R

ra'nā (a.s.) : güzel, latif, hoş görünen
rahmet (a.i.) : acıma, esirgeme
raştık (f.i.) : hidāb
raḳḳas (a.s.) : oynayan, dans eden
raḳs (a.i.) : oynama, dans etme
rāsuḥt (f.i.) : rastlık
rāyigān (f.b.s.) : rāygān, bedava, parasız
rāz (f.i.) : sır, gizlenilen şey
rāziyāne (f.i.) : rezene
raz-dāṣ (f.b.i.) : sırdaş
reīs (a.s.) : başkan
renc (f.i.) : ağrı, sızı
revnaḳ (a.i.) : parlaklık, güzellik, tazelik
reyḥān : (a.i.) : fesleğen
rızḳ-ı maksūm : taksim edilen rızık
rīḥte (f.s.) : dökülmüş, akıtılmış
rūspi (f.i.) : orospu
rūz-ı ma'rūf : bilinen gün
rūz-ı yekşenbe : birinci gün

rüsvāy (f.s.) : rezil, itibarsız

rüşvet (a.i.) : rüşvet

S

sūhan (a.i.) : söz

sūhan-ı bīhūde : boş söz

saht (f.s.) : katı, sert, çetin

sahtī (f.i.) : katılık, sertlik

sahtiyān (f.i.) : boyanmış ve cilalanmış deri

saht (f.s.) : katı, sert, çirkin

sak (a.i.) : incik, baldır

sāki (a.s.) : kadeh, içki sunan

sakr(a.i.) : tepeli doğan

sālār (f.i.) : baş, kumandan, başbuğ

sāye (f.i.) : gölge

sāye-bān (f.b.i.) : sayvan, gölgelik

sāzec (a.s.) : sāde

ḥunyāgerān : çalgıcılar

seher-gāh (a.f.b.i.) : seher vakti

sekerāt (a.i.) : sarhoşluklar

sebil (a.i.) : yol, büyük cadde, su dağıtılan yer

sebt (a.i.): kayıtlı

seccāde (a.i.) : üzerinde namaz kılınan küçük halı

sehm (a.i.) : korku, dehşet

sehm-nāk (f.b.s.) : korkunç, korkulu

sek[r] ḥāne (a.f.b.i.) : meyhane

sekr (a.i.) : sarhoşluk

semerḳandī : Semerkandlı

send: Vilayet adı
ser-asker (f.a.b.i.) : kumandan
ser-ḥadd (f.a.b.i.) : hudut, sınır
ser-gerdān (f.b.s.) : başı dönen, sersem, şaşkın
ser-geşte (f.b.s.) : sersem
ser-güzeşt (f.b.i.) : serüven, birinin başından gelip geçen şey
ser-keş (f.b.s.) : dikbaşı, başkaldıran
sikke (a.i.) : para üzerine vurulan damga, madeni para
silāḥ-girān (a.f.b.s.) : silah tutan
sīmurğ (f.i.) : anka kuşu
sinan (a.i.) : mızrak
sīne-bend (f.b.i.) : göğüs bağı, sütyen
sipāh (f.i.) : asker
sipās (f.i.) : şükretme, dua etme
sipeh-sālār (f.b.i.) : askerlerin en büyüğü
sipiḥr (f.i.) : talih
sipiḥr-i murğ : talih kuşu
siḡa-i emr : emir kipi
sūrḡ (f.s.) : kırmızı
sūrāḡ (f.i.) : delik, gedik
sumnā (f.b.i.) : zurna
sūsen (f.i.) : susam
süst (f.s.) : gevşek, sölpük, tembel

Ş

şā'ikā (a.i.) : yıldırım
saḥn (a.): kırma
şūḡan-ı şīrīn : şirin, tatlı söz
şahre (a.i.) : kaya

şāhib (a.s.) : mālīk
şāhib-i ‘ayār : darphanede kesilen paraların ayar ve ölçülerini düzenleyen kimse
şahra (a.i.) : kır, ova, çöl
şadr (a.i.) : göğüs
şāfi (a.s.) : duru, temiz
şākıt (a.s.) : düşen, düşücü, düşmüş
şālih (a.s.) : yayar, elverişli, uygun
şan‘at (a.i.) : sanat
şanem (a.i.) : put
şanevber (a.i.) : çam fıstığı ağacı
şuhuf (a.i.c.) : sayfalar
şūfi (a.i. ve. s.) : sofu
şulh (a.i.) : barış
şūret (a.i.) : biçim, görünüş
şur-nā[y] (f.b.i.) : zurna

Ş

şatranc (a.i.) : satranç
şād (f.s.) : sevinçli
şādī (f.i.) : memnunluk, sevinçlilik
şāh-ı būy : kokuların şahı, amber
şāh-ı pādīşāh : padişahlar padişahı
şāh-ı satranc : satranç oyunundaki şah
şakird (f.i.) : talebe
şāne (f.i.) : tarak
şātır (a.s.) : neşeli
şebih (f.s.) : benzeyen, benzeyici
şefkat (a.i.) : şefkat
şefā‘at (a.i.) : yardımda aracılık

şefî' (a.s.) : şefa'at eden
şehr-i küçek : küçük şehir
şem'dân (a.f.b.i.) : şamdan
şemşîr (f.i.) : kılıç
şerâb (a.i.) : şarap
şerâb-ı zencebîl : zencefil şarabı
şerîk (a.s. ve i.) : ortak
şeş-tâ (f.b.i.) : 6 telli tanbur
şevket (a.i.) : büyüklük, heybet
şi'r (a.i.) : anlama, idrak, şiir
şikâyet (a.i.) : sızlanma, yakınma
şirden (f.i.) : şirdân, geniş bağırsağı, süt kabı
şitâb (f.i.) : acele
şîve (f.i.) : naz, eda
şomâr-ı meçhûl : belirsiz sayı
şoğl (a.i.) : iş, uğraşı
şu'arâ (a.i.) : şâirler
şû'le (a.i.) : alev
şüh (f.s.) : serbest, neşeli, şen şakrak
şūban (f.i.) : çoban
şūm (f.s.) : şom, uğursuz
şükûfe-i ma'rûf : bilinen çiçek
şükür (a.i.) : şükür
şütür- murğ (f.b.i.) : deve dikenini

T

ta'allukât (a.i.) : hısımlar, akraba, ilgiler, ilişkiler
ta'diye (a.i.) : geçişli hale getirme, geçişli fiil
ta'rîb (a.i.) : Arapçalaştırma

ta'vīd (a.i.) : ādet ettirme, ettirilme
ta'ziye (a.i.) : başsağlığı dileme
taḥfif (a.i.) : hafifletme, yükünü azaltma
taḥt (f.i.) : hükümdarlık makamı
taḥt-ı ḥüsrev : Hüsrev'in tahtı
taḥşîş (a.i.) : bir yere veya bir kimseye mahsus kılma, ayırma
taḥsin-kār (a.f.b.s.) : iş beğenen
taşvīr (a.i.) : resim, figür
taḫşīr (a.i.) : kısaltma
tābe (f.zf.) : -e kadar
table (a.i.) : tabla
tā'mim (a.i.) : umumileştirme
tār-mār (f.s.) : dağınık, karmakarışık
tarḥun (a.i.) : hekimlikte kullanılan ıtırılı bir bitki
tārāc (f.i.) : yağma, çapul, talan
tārek (f.i.) : tepe, başın tepesi
tārīḥ-i rūmī : Rūmī tarih
tāse (f.i.) : tasa, kaygı
te'ḥīr (a.i.) : sonraya, geriye bırakma, erteleme
te'essūf (a.i.) : eseflenme, kederlenme, tasalanma
teber (f.i.) : balta
teberrük (a.i.) : mübarek sayma, uğur sayma
tebeşir (f.i.) : aslı tebāşir
teferrüc (a.i.) : açılma, ferahlama, gezintiye çıkma
teftīş (a.i.) : sorma, araştırma
tahaşşür (a.i.) pıhtılaşmış kan
tekebbür (a.i.) : kibir gösterme, büyüklük satma
tenbelit (f.i.) : hayvan yükü
tenevvür (a.i.) : nurlanma

tennūr (a.i.) : fırın, tandır
ter-ḥāne (f.i.) : tarhana
terbiyet (f.i.) : terbiye
terkeş (f.i.) : sadak, ok çantası
terkīb (a.i.) : birleştirme
tervende (f.i.) : turfanda
tevāzu‘ (a.i.) : alçakgönüllülük gösterme
tevānā (f.s.) : güçlü, kuvvetli, tūvāna
tevān-ger (f.b.s.) : zengin, paralı
tīr (f.i.) : ok
tīr-keş (f.b.i.) : ok atan kimse, okçu, ok kabı
tīrredān (f.b.i.) : aslı tīr-dān, sadak, ok kabı
tīşe : keser, balta
tīz (f.s.) : tez, çabuk
tīz-fehm (f.a.b.s.) : çabuk anlayan
toḥme (a.i.) : tuḥme, mide dolgunluğu
tuḥfe (a.i.) : hediye, armağan
tūtī (f.i.) : dudu, papağan cinsinden bir kuş
tūtiyā (a.i.) : kadınların gözlerine çektikleri sürme, çinko

Ṭ

ṭa‘ām (a.i.) : yemek, aş
ṭa‘ne (a.i.) : sövme, çekiştirme
ṭaḥīn (a.i.) : öğütülmüş tahıl
ṭākat (a.i.) : güç, kuvvet
ṭaberistān : yer adı
ṭabīb (a.i.) : hekim
ṭalak (a.i.) : boşanma
ṭāli‘ (a.i.) : tulu eden, doğan

ṭama' (a.i.) : tamahkarlık, aç gözlülük
ṭar (f.s.) : karanlık
ṭarab (a.i.) : sevinçlilik, şenlik
ṭarab-nāk (a.f.b.s.) : sevinçli, coşkun
ṭard (a.i.) : uzaklaştırma
ṭarīka (a.i.) : tarikat
ṭarrār (a.i.) : yan kesici
ṭaylasan (a.i.) : sarığın omuzlar üzerine salıverilen ucu
ṭāz (f.i.) : koşma, koşuş
ṭılsım (a.i.) : sihir, büyü
ṭomar (a.i.) : ṭumar, dürülmüş nesne
ṭurfe (a.s.) : tuhaf,şaşılacak şey, görülmemiş
ṭurre (a.i.) : alın saçı, perçem, saç lülesi

Ü

üftāde (f.s.) : düşmüş, düşkün, biçare
ümīz (f.i.) : umut, umma
ümīz-vār (f.b.s.) : uman, ümit eden
üskuf (a.i.) : papaz
üstühvān (f.i.) : üstühān, kemik

V

vazīfe (a.i.) : ödev, görev
vāle (f.i.) : ılgımsalgım, serap
varak-ı şecer : ağaç yaprağı
veşak (f.s.) : vaşak
vezīr (a.i.) :
vezn (a.i.) : tartma, tartılma, tartı
vilāyet (a.i.) : il, memleket

vilāyet-i ‘ācem : Acem memleketi

vilāyet-i kurb : yakın memleket

Y

yākut (a.i.) : değerli süs taşı

yāfe (f.i.) : manasız, saçma söz

yār (f.i.) : dost

yāre (f.i.) : yara, bilezik

yār-ı dehende : ağız yarası

yegāne (f.s.) : biricik, tek

yek-dāne (f.b.s.) : eşi benzeri olmayan, tek

Z

za‘ferān (a.i.) : safran

zaḥme (f.i.) : vurma

zāḥīd (a.s.) : zühd sahibi

zāḥīr (a.s.) : görünen, görünücü

zaḥmet-ṣikeñ : zahmet çeken

zāc (a.i.) : demir

zāc-ı siyāh : siyah demir

zārī (f.i.) : ağlayıp sızlama

zāviye (a.i.) : köşe, açı

zāyid : fazla, artık, zāid

zebūn (f.s.) : zayıf, güçsüz, aciz

zehre (f.i.) : safra, yiğitlik, cesaret

zelle (a.i.) : sürçüp kayma

zemīn (f.i.) : yer, yeryüzü

zemīn-i sengistān : taşlık yer

zenc (a.s. ve i.) : kara, siyah, zencī
zencebīl (a.i.) : zencefil, şarap
zende (f.i.) : çakmak demiri
zengī (f.i.) : zenci
zerde-çūb (f.b.i.) : zerdeçal boyası
zevāl (a.i.) : zāil olma, sona erme
zevc (a.i.) : çift, karı ve kocanın her biri, koca
ziḥī zihī (a.e.) : ne güzel ne hoş
zībā (f.s.) : süslü, güzel
zībak (a.i.) : civa
zift (a.i.) : katrandan çıkarılan kara sakız
zincefir (a.i.) : civa ile kükürt karışımı bir çeşit kırmızı boya, zincefr
zīrek (f.s.) : zeyrek, anlayışlı, uyanık
zīrek ādem : anlayışsız, kaba kimse
zīrvā (a.i.) : zirve, doruk
zişt (f.s.) : çirkin
ziyān (f.i.) : zarar, kayıp
zu-bān (a.i.) : kurtlar, canavarlar
zūhre (a.h.i.) : çoban yıldızı
zūlf (f.i.) : saç

Z

zulm (a.i.) : haksızlık, eziyet
zindegānī (f.i.) : dirilik, hayat, yaşayış

SONUÇ

Osmanlılar dönemindeki Farsça-Türkçe sözlük çalışmaları XV. yüzyıldan itibaren başlamış ve zamanla mensur ve manzum olmak üzere çok sayıda sözlük kaleme alınmıştır. Bu sözlüklerin büyük bir kısmı Farsça kelimelerin madde başı yapıldığı sözlüklerdir. Birkaç istisna dışında XV. yüzyılda yazılmış mensur Farsça-Türkçe sözlükler Farsça öğretimine katkı sağlamak amacıyla hazırlanan muhtasar sözlüklerdir. Bazı konu tasnifli sözlükler ise Farsça kelimelerin ezberlenmesi maksadıyla hazırlanmıştır. Öte yandan XV. ve XVI. yüzyıldaki sözlüklerin önemli bir kısmında Farsça gramer kurallarının da işlendiğini görüyoruz. Bu sözlüklerin temel kaynakları Esed-i Tūsī'nin **Lugat-ı Fūrs**, Hinduşah Nahçivānī'nin **Sihāhū'l-Acem**, Isfahānī'nin **Mi'yār-ı Cemālī**, Edib Natanazzī'nin **Düstürü'l-Luga**, El-Meydānī'nin **Es-Sāmi fi'l-Esāmī** ve Zemahşerī'nin **Mukaddimetü'l-Edeb** adlı sözlükleridir.

Farsça-Türkçe manzum sözlüklerin bilinen ilk örneği ise Konyalı Hüsām bin Hasan'ın 1400 yılında kaleme aldığı **Tuhfe-i Hüsām** isimli eserdir. Bu türün en meşhur sözlüğü ise Muğlalı İbrahim Dede'nin **Tuhfe-i Şāhidī** isimli sözlüğüdür. Özellikle eğitim öğretim açısından pratik fayda amacıyla yazılan bu sözlüklerin büyük çoğunluğu öğrencilerin Farsça öğrenmesini kolaylaştırmak maksadıyla kaleme alınmıştır.

Farsça-Türkçe sözlükler arasında Bahrü'l-Garāyib'ten sonraki ikinci önemli metin Şāmilü'l-Luga'dır. Farsça kelimelerin madde başı yapıldığı sözlüğün en önemli biçimsel özelliği satır altı olmasıdır. Sözlüğün ilk kısmı Farsça isimlerin, ikinci kısmı ise fillerin Türkçe karşılıklarını içerir. Sözlükte madde başı kelimelerin karşılığı olarak verilen Türkçe kelimeler ise sözlüğün önemini ayrıca arttırmaktadır. Bu kelimelerin birçoğu halen ağızlarda yaşamaktadır.

Şāmilü'l-Luga'da madde başı sözcükler, temel anlamı itibariyle değerlendirilmiştir. Ancak madde başı sözcüklerin seçiminde müellifin bilinçli bir yol takip etmediği anlaşılmaktadır. Madde başı kelimeler her ne kadar çeşitlilik

gösterse de müellifin bazı kavram alanlarında zaman zaman yoğunlaştığı görülmektedir.

Şāmilü'l-Luga'nın dili genellikle sadedir. Fakat bazı kelimelerin açıklanmasında bazen Arapça-Türkçe bazen de Farsça Türkçe kelimeler birlikte kullanılmıştır. Bazı kelimelerin açıklaması ise tamamen Farsça kelime veya cümlelerle yapılmıştır.

Şāmilü'l-Luga'da yer alan Farsça gramer kurallarının örneklerle gösterildiği son bölüm XV. ve XVI. yüzyıl Farsça-Türkçe sözlüklerin karakteristik bir özelliği olarak karşımıza çıkar. Yaygın kullanım kurallarının açıklandığı bu bölümde müellif, Farsça temel gramer kaidelerine yer vermiş ve bunları örneklerle detaylandırmıştır. Yine bazı sözcüklerin açıklamasında müellifin okuru doğrudan bilgilendirdiği ve madde başı kelimenin fonetiğine yönelik açıklamalar getirdiği görülmektedir. Genellikle yecüzü (uygundur/caizdir) kelimesiyle başlayan bu açıklamalar, kelimenin nasıl okunması gerektiğini içermektedir.

Şāmilü'l-Luga, Klasik Osmanlı Türkçesinin teşekkül ettiği bir dönemde yazılmıştır. Sözlük metninde Eski Anadolu Türkçesi sözvarlığının büyük ölçüde yer aldığı görülmektedir. Bu yönüyle bir çeşit geçiş dönemi özelliği taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Aksan, Doğan : **Anlambilim**, Engin Yayınevi, Ankara 1999.
- Aksan, Doğan : **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim**, Ankara 1998.
- Akün, Ömer Faruk : “Şemseddin Sami Şams Al-Din Sami”, **MEB İslam Ansiklopedisi**, C.XI., İstanbul 1993, s.417-418.
- Ateş, Ahmet: **Farsça Grameri**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1976.
- Attar, Abdulgafur : **Mukeddimetü’s-Sıhah**, Kahire 1956.
- Aumer, Joseph, **Die Persischen Handschriften Der K. Hof-Und Staatbibliothek in Muenchen**, Wiesbaden 1970.
- Aydın, Şadi : **İran Kütüphaneleri Türkçe Yazmalar Kataloğu**, Timaş Yayınları, İstanbul 2008.
- Aygen : Mehmet Saadettin : **İmadoğlu Hasan Karahisari**, Türkeli Matbaası, Afyonkarahisar 1985.
- Aygen, Mehmet Saadettin, **Afyonkarahisarlı Alim ve Lugatçı Muslihiddin Mustafa b. Şemseddin Karahisarî Ahteri**, Türkeli Matbaası, Afyon 1985.
- Bağdemir, Abdullah : **Müzekki’n-Nüfus (Giriş-Metin-Sözlük)** A.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 1997.
- Bekiroğlu, Nazan : “Bir Şairenin Salonunda Bir Şeyh, Bir Sahte Derviş, Bir Dil Alimi:Şeyh Süleyman, Vambery, Kunoş”
<http://www.geocities.com/nbekiroglu/nm4.htm>, 30.08.2006.
- Bergsträsser, Gotthelf : **Sâmi Dilleri Tarihi**, Hazırlayanlar : Hulusi Kılıç-Eyüp Tanrıverdi, Anka Yayınları, İstanbul 2006.
- Beyreli, Latif, **Lehçetü’l-Lugat**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1988.
- Bursalı Mehmed Tahir: **Osmanlı Müellifleri**, Bizim Büro Yayınları, Ankara 2000.
- Muhtar, Cemal: **İki Kur’an Sözlüğü Lugat-ı Feristeoglu ve Lugat-ı Kânün-ı İlâhî**, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul 1993.
- Clauson, Sir Gerard : **An Etimological Dictionary of Pre- Thirteenth Century Turkish**, Oxford 1975.

- Çınar, Bekir : **Miftāh-ı Lisān Manzum Türkçe-Fransızca Sözlük**, Akçağ Yayınları, Ankara 2007.
- Dağlar, Abdülkadir : “Ebussuud Efendi’nin Telaffuz-İmla Üzerine Dikkatleri ve İki Risalesi”, **Turkish Studies**, 3/6 2008.
- Dankoff, Robert : **Evliya Çelebi Seyahatnâmesi Okuma Sözlüğü**, Çev. Semih Tezcan, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2008.
- Ali Seydi, **Defter-i Galatât**, Dersaadet 1324.
- Demir, Nurettin-YILMAZ, Emine : **Uluslar Arası Sözlükbilim Sempozyumu Bildirileri**, Doğu Akdeniz Üniversitesi Yayınları, Gazimağusa 2001.
- Demirci, Jale : “Kıpçak Sözlükleri”, **Kebikeç**, S. 3, Ankara 1998, s. 145-146.
- Develi, Hayati : “Kemalpaşazâde ve Ebussuud’un Galatât Defterleri”, **İlmi Araştırmalar**, S. 4, İstanbul 1997 s. 99.
- Dilaçar, Agop : **Dil, Dilçiler ve Dilçilik**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1968.
- Dilaçar, Agop : “*Türkiye Türkçesi Sözlüklerinden Seçme Eserler*”, **Türk Dili II**, No:22, Ankara 1953, S. 677-680.
- Durmuş, İsmail: “Sözlük”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.XXXVII, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, S.398.
- Elluel, Jacques : **Sözün Düşüşü**, Çev. Hüsametdin Arslan, Paradigma Yayınları, İstanbul 2004.
- Eren, Hasan : **Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü**, Ankara 1999.
- Erkan, Mustafa : “Bahri’l-Garâib”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.37., S. 513.
- Gökçe, Aziz : **Türkiye Türkçesinin Tarihi Sözlükleri**, Kebikeç Yayınları, Ankara 1998.
- Gülsevin, Gürer : **Eski Anadolu Türkçesinde Ekler**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1997.
- Gür, Alim : **Ebuzziya Tefvik Hayatı; Dil, Edebiyat, Basın, Yayın Ve Matbaacılığa Katkıları**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998.

- İmamoğlu, Ahmet Hilmi : **Muğlalı Şāhidī İbrahim Dede Tuhfe-İ Şāhidī Farsça-Türkçe Manzum Sözlük**, Muğla Üniversitesi Yayınları, Muğla 2006.
- Kaçalin, Mustafa S. : “Hüseyinoğlu Hasan’ın Dört Dilli Sözlüğü”, **Türk Dilleri Araştırmaları**,
- Kanar, Mehmet : **Farsça-Türkçe Sözlük**, Say Yayınları, İstanbul 2008.
- Kanar, Mehmet: **Arap Harfli Alfabetik Osmanlı Sözlüğü**, Say yayınları, İstanbul 2010.
- Kanar, Mehmet : **Büyük Sözlük Türkçe-Farsça**, Birim Yayınları, İstanbul 1998.
- Karaağaç, Günay : **Türkçe Verintiler Sözlüğü**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2008.
- Karabey, Turgut - Külekçi, Numan : **Sünbülzāde Vehbī, Tuhfe (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)**, Erzurum 1990.
- KartaL, Ahmet: **Tuhfe-İ Remzī**, Ankara 2003.
- Kebikeç Dergisi : **Dosya: Günümüz Türk Dilleri Ve Sözlükleri**, S. 7-8, Ankara 1999.
- Kebikeç Dergisi : **Dosya: Tarihi Türk Dillerinin Sözlükleri**, S. 6, Ankara 1998.
- Kılıç, Atabey : **Mustafā Bin Osmān Keskin, Manzūme-İ Keskin**, Laçin Yayınevi, Kayseri 2001.
- Kılıç, Atabey : “Türkçe ö Arapça Manzum Sözlüklerden Sübha-İ Sıbyan 1 (İnceleme)”, **Turkish Studies** Yıl : 1, S.2, 2006.
- Kılıç, Atabey : “Denizlili Osman B. Keskin Ve Eseri Manzume-İ Keskin”, **Turkish Studies**, Volume 2/3, 2007.
- Kılıç, Atabey : “Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-İ Vehbi (Metin)” **Turkish Studies**, 2/2, 2007.
- Kocaman, Ahmet : “Dilbilim, Sözlük, Sözlükçülük”, **Kebikeç** Yıl :3, S. 6, Ankara 1998, S. 112.
- Koç, Mustafa : **İlk Yapma Dil Baleybelen**, Klasik Yayınları, İstanbul 2005.
- Kononov: **Türk Dili Araştırmaları Tarihi**, Çev., Kenan Koç, Multilingual Yay., İstanbul 2006.

- Korkmaz, Zeynep : **Türk Dili Üzerine Araştırmalar**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1995.
- Kut, Turgut : “*Biographical And Bibliographical Data*”, **The Versified Armenian-Turkish Glossary By Kalayi**, Ca.1800Cleveland State University Armenian Publications, USA 1996, S.1.
- Kültürel, Zuhâl, **Galatâ Sözlükleri**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1989.
- Ligeti : “İstanbul’da Moğolca Bir Sözlük”, **Macar Bilimler Akademisi Doğu Araştırmaları Dergisi** C.XIV, 1962.
- Mayer, Gustave : **Türkçe İncelemeleri-Osmanlı Türkçesinin Sözcükteki Yunanca Ve Latince Ödünçlemeler**, Hazırlayan: Mehmet Ölmez, Kebikeç Yayınları, Ankara 1998.
- Meninski, : **Lexicon**, Simurg Yayınları, İstanbul 2000.
- Münzevi, **Fihrist-i Nüshâ-yi Hatt-ı Fârisî**, C.III,
- Nişanyan, Sevan : **Sözlerin Soyağacı Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü**, Adam Yayınları, İstanbul 2003.
- Okiç, Tayyip : **Arapça-Türkçe Büyük Lugat**, C.I, Ankara 1964.
- Ölker, Gökhan : “Rumca-Türkçe Manzum Sözlük Tuhfetü’l-Uşşak”, **Turkish Studies**, .4/4, 2009.
- Ölmez, Mehmet : “Eski Türkçenin Sözlükleri”, **Kebikeç**, Yıl : 3, S.6, Ankara 1998, S. 119.
- Öz, Yusuf : **Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 1996.
- Özcan, Azmi : “ Özbekler Tekkesi Postnişini Buharalı Şeyh Süleyman Efendi Bir ‘Double Agent’ mi idi?”, **Tarih Ve Toplum**, İstanbul Nisan 1992 S.12-16
- Özkan, Mustafa : **Türk Dilinin Gelişme Alanları Ve Eski Anadolu Türkçesi**, Filiz Kitabevi, İstanbul 2000.
- Öztahtalı, İbrahim İmran : **Lâmi Çelebi Ve Lugat-I Manzumu**, Gaye Kitabevi, İstanbul 2004.

Steingas : **A Comprehensive Persian-English Dictionary**, Çağrı Yayınları, İstanbul 2005.

Şemseddin Sami : **Kamusu'l-A'lam**, İstanbul, 1306-1016

Şemsettin Sami : **Kamus-ı Türkî**, Çağrı Yayınları, İstanbul 1996.

Taşköprülüzâde: **Şakayıku'n-Numaniyye Fi Ulemâ-i Devletü'l-Osmaniyye**, Neşreden: Ahmed Suphi Fırat, İstanbul 1985.

Tietze, Andreas : **Anadolu Türkçesinde Yunanca, İslavca, Arapça ve Farsça Ödünçlemeler Sözlüğü**, Simurg Yayınları, İstanbul 1999.

Tietze, Andreas : **Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugatı**, C.I, Simurg Yayınları, İstanbul 2002.

Timurtaş, Faruk Kadri : “Muallim Naci Ve Lugatı”, **Lugat-ı Nâci**, Çağrı Yayınları, İstanbul 1995, S. 5, 10.

Tokmak, A. Naci : **Telaffuzlu Türkçe-Farsça Ortak Deyimler Sözlüğü**, Simurg Yayınları, İstanbul 2001.

Türk Dil Kurumu: **Bellekten Yoğun Diski**, Ankara 2008.

Türk Dil Kurumu : **Derleme Sözlüğü**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1993.

Türk Dil Kurumu : **Güncel Türkçe Sözlük**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005.

Türk Dil Kurumu : **Yeni Tarama Sözlüğü**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1983.

Türk Dili Ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Yayınları C.8, İstanbul 1988.

Uzun, Mustafa : “Ali Seydi”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.7, İstanbul 1993, S.443-444.

Yakar, Halil İbrahim : “Manzum Sözlüklerimizden Tuhfe-İ Fedâi”, **Turkish Studies**, 2/4, 2007.

Yavuzarslan, Paşa : “Türk Sözlükçülük Geleneği Açısından Osmanlı Dönemi Sözlükleri Ve Şemseddin Sami'nin Kāmus-ı Türkî'si”, **Ankara Üniversitesi Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi**, 44/2, Ankara 2004, S. 185-202.

- Yazıcı, Tahsin : “Sözlük”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**,
C.XXXVII, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, S.401.
- Yıldız, Nuray : “ *Eskiçağın Başvuru Eserleri Ve Eskiçağ Sözlükçülüğü Ve Sözlükleri*”, **Kebikeç**, S. 6, Ankara 1998, S. 194-195.
- Yusuf Halis : **Miftāh-ı Lisān Manzum Fransızca-Türkçe Sözlük**, Haz., Mehmet Kırbıyık, Beşir Kitabevi, İstanbul 2007.
- Yüksekkaya, H. Yaşar : “Avrupa’daki Modern Sözlük Araştırmaları ve Bu Araştırmaların Türk Metasözlükçülüğüne Yansımaları” **Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslar Arası Sözlükbilim Sempozyumu Bildirileri**, Haz., Nurettin Demir-Emine Yılmaz, Gazimagosa, 20-23 Mayıs 1999, S. 215.
- Zeydan, Corci : **Tarihü’l-Edebi’l-Arabi**, C.II, Kahire 1985.

ÖZGEÇMİŞ

1978 yılında Erzincan'da doğdum. İlk, orta ve lise eğitimimi İstanbul'da tamamladım. 1998 yılında girdiğim Afyon Kocatepe Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden 2002 yılında mezun oldum. Aynı yıl Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaya başladım. 2005 yılında Prof. Dr. Mustafa Özkan danışmanlığında hazırladığım Mustafa bin Muhammed'in İhlas Suresi Tefsiri (Giriş-İnceleme-Metin-Ekler Dizini- Sözlük-Tıpkıbasım) adlı çalışmayla yüksek lisansımı tamamladım. 2006 yılında 2547 Sayılı Kanununun 35. Madde kapsamında İstanbul Üniversitesi'nde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaya başladım. Halen bu görevime devam etmekteyim.

Evli ve iki çocuk babasıyım.